No. 35 WOENSDAG 30 APRIL 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Gewestelijke Geneeskundige Vergadering in Noord-Brabant.

Op Donderdag 3 April j.l. had te Breda plaats de jaarlijksche vergadering van geneesheeren, gevestigd in Noord-Brabant. Aanwezig waren 28 geneesheeren uit verschillende Brabantsche gemeenten ('s-Hertogenbosch, Breda, Eindhoven, Schijndel, Tilburg, Geldrop, Terheijden, Raamsdonksveer, Dongen, Geertruidenberg en Prinsenhage). Als voornaamste punt van behandeling stond op de agenda „de bestrijding der tuberculose als volksziekte in Noord-Brabant en het door de medici daarin te nemen aandeel".

Dr. van der Hagen uit 's-Bosch leidde de bespreking van het onderwerp in. Na gememoreerd te hebben de ontzaglijke sterfte aan tuberculose en al de ellende, die deze meest verwoestende aller ziekten onder de gezinnen, ook hier in Noord-Brabant, aanricht, wees hij er op, hoe de tuberculose eene besmettelijke ziekte is, welke voorkomen kan worden, hoe in den strijd tegen de tuberculose sociaal-hygiënische maatregelen de voornaamste plaats innemen, en hoe het de plicht van elken medicus is, als geneesheer en hygiënist een werkzaam aandeel in den strijd tegen deze gevreesde ziekte te nemen. In Noord-Brabant bestaat eene provinciale vereeniging tot bestrijding der tuberculose, waarbij, afgezien van de vereenigingen, die hare aansluiting voorbereiden, tot nu toe negen plaatselijke Groene Kruis-vereenigingen zijn aangesloten, die de bestrijding der tuberculose in haar programma hebben opgenomen. Verder bestaan hier en daar plaatselijke vereenigingen tot bestrijding der tuberculose. Nog zeer vele plaatsen zijn er dus in onze provincie, waar geene vereeniging bestaat en waar feitelijk niets gedaan wordt ter bestrijding der tuberculose. Het initiatief tot het oprichten van dergelijke plaatselijke vereenigingen, liefst in alle gemeenten van Noord-Brabant, zal het best uitgaan van de ter plaatse gevestigde geneesheeren, die krachtens hunne wetenschap en ervaring den omvang van het kwaad kunnen beoordeelen en van wie ook het initiatief tot de bestrijding terecht wordt verwacht, waartoe zij zoo gemakkelijk in elke gemeente alle medewerking zullen verkrijgen.

Bij de hierop volgende levendige discussie bleek het, dat alle aanwezigen unaniem overtuigd waren van de wenschelijkheid niet alleen, doch van de noodzakelijkheid der oprichting van plaatselijke vereenigingen. In de kleinere gemeenten zal het meeste nut te verwachten zijn van Groene Kruis-vereenigingen, die naast andere zaken de bestrijding der tuberculose in haar programma kunnen opnemen, terwijl in de grootere gemeenten daarnaast plaatselijke vereenigingen kunnen worden opgericht, uitsluitend de bestrijding der tuberculose tot doel hebbende. Besloten wordt op de vergaderingen van alle Noord-Brabantsche Afdeelingen van de Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst dit punt te bespreken en de medici aan te sporen tot de oprichting van zulke vereenigingen in alle gemeenten van Noord-Brabant, waar die nog niet bestaan. Al deze vereenigingen zullen aangesloten zijn bij de provinciale vereeniging tot bestrijding der tuberculose in Noord-Brabant. Voorts zal gestreefd moeten worden naar het verkrijgen van een krachtigen moreelen en financieelen steun en naar eene doelmatige exploitatie van de bestaande subsidies.

Alle aanwezigen verwachten groot nut van deze maatregelen en hopen zoodoende te geraken tot eene algemeene bestrijding der tuberculose in Noord-Brabant en daardoor tot eene voorkoming, althans groote beperking der ziekte en tot eene daling van het sterftecijfer aan deze volksziekte voor onze provincie, zoodat Noord-Brabant in deze niet zal achterstaan bij vele andere provinciën van ons land, waar door de oprichting en de krachtdadige werking van plaatselijke vereenigingen reeds zooveel goeds in den strijd tegen de tuberculose is verricht.

De Balkanoorlog.

Oostenrijk en Montenegro.

De meerderheid der mogendheden is, naar in de laatste bijeenkomst der gezanten gebleken is, niet genegen tegen Montenegro gewapenderhand op te treden. Wel zullen enkele stappen worden gedaan, indien Montenegro's antwoord op de collectieve nota der mogendheden onbevredigend is, maar men legt er den nadruk op, dat dit antwoord moet worden afgewacht. Middelerwijl zullen de gezanten te Londen in kennis zijn gesteld met de zienswijze van hun regeeringen nopens de laatste phase van den toestand.

Verder wordt verklaard, dat Oostenrijk, toen het op een beslissing aandrong, niet beslist heeft aangegeven, welke maatregelen het zou willen voorstellen. En het staat vast, dat Oostenrijk geen termijn heeft gesteld, binnen welken Montenegro moet hebben geantwoord.

Indien verdere maatregelen noodig blijken, acht men het mogelijk, dat het bezetten van een Montenegrijnsche stad aan de kust tot het beoogde doel zal leiden.

Ofschoon de zienswijze der Russische regeering wel niet voor Donderdag bekend zal zijn, acht men het waarschijnlijk, dat zij — evenals bij de vlootbetooging — zich zal onthouden van deelneming aan dwangmaatregelen en niet aan Frankrijk zal verzoeken daaraan wèl deel te nemen.

Men zou het niettemin zeer betreuren als er iets gebeurde, waardoor het den schijn kreeg, dat de beide groepen van mogendheden in twee kampen verdeeld waren.

N. R. Ct.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Bedrog.

Reeds langen tijd liepen geruchten over verschillende bedriegerijen, die in de legeradministratie ontdekt zouden zijn. De „Patriote" publiceert nu een reeks van dergelijke „gevallen", welke reeks het blad nog verder zal voortzetten.

Zoo werden, naar het blad meldt, bij den bouw van een arsenaal oude steenen gebruikt en voor nieuwe berekend. Credieten voor den bouw van eenige waschkeukens werden uitgetrokken, maar die inrichtingen zelf niet in rekening gebracht. Verwarmingsbuizen werden bij kilometers aangekocht, maar zijn nergens te vinden.

Bij Krupp werden in 1908 een aantal 28 m.M. kanonnen voor de Scheldeverdediging voor 4.700.000 francs gekocht. Maar de kanonnen konden wegens hun groot gewicht, nóch per spoor, nóch over water vervoerd worden, daar het toch onmogelijk zijn zou, ze in de Antwerpsche forten te brengen. Nog steeds staan de kanonnen in de loodsen van Krupp en probeert de Belgische regeering ze onder de waarde te verkoopen.

Een commissie onderzoekt de aangelegenheid, waarbij meerdere hooge militaire overheidspersonen betrokken zijn.

Maatregelen tot verdediging.

Men weet, aldus schrijft het Brusselsche „N. v. d. D.", dat de provincie Luxemburg het eerste zou bedreigd worden, ingeval van een onverwachten vreemden inval. In de kamer werd reeds herhaaldelijk de aandacht van den minister van oorlog op dezen staat van zaken ingeroepen. Minister de Broqueville heeft nu besloten, dat er buiten 't veldleger, niet in Luxemburg gekazerneerd, doch voor de gebeurlijke verdediging van deze provincie bestemd, een blijvend plaatselijk legertje zal ingericht worden, samengesteld uit militieplichtigen der streek, bijgevolg goed met alle banen en wegen bekend. De kern van dit legertje, voornamelijk uit wielrijders, verkenners en mitraljeerders samengesteld, zou te Arlon verblijven.

Frankrijk.

Instorting.

In de rue d'Anjou te Parijs, is Vrijdagavond een huis ingestort, waarbij de heer en mevrouw Froment-Menrice, de ouders van een der Parijsche gemeenteraadsleden, zijn omgekomen. Zij zaten met hun kleinzoon, François, aan tafel, toen plotseling een buitenmuur en het plafond instortte.

Weldra was de reddingsbrigade ter plaatse, maar zij kon slechts den jongen François redden, die er met vrij lichte kwetsuren afkwam. Later werden de lijken van den heer en mevrouw Froment-Menrice van onder de puinen gehaald.

Het ongeluk schijnt te wijten aan het feit, dat de bouwpolitie niet de noodige maatregelen genomen had. Naast het huis van de woning der Froments, was men bezig met graafwerk en men had het schijnbaar niet noodig geoordeeld, om de muren van het huis-Froment te stutten.

Opium-schuiven.

Tengevolge der onthullingen, over het opium-misbruik, dat onder de officieren der Fransche vloot heerscht, heeft de minister van marine den marineprefect van Toulon opgedragen, hem zoo spoedig mogelijk uitgebreide inlichtingen te geven en de noodige maatregelen tegen dit kwaad voor te stellen.

De minister van justitie heeft een commissie benoemd, welke een ingrijpende strafverordening zal uitwerken, waardoor de eigenaars van geheime opiumkitten vervolgbaar gesteld worden.

Ook het ministerie van binnenlandsche zaken houdt zich met deze zaak bezig, het zal verschillende politiemaatregelen in de oorlogshaven verscherpen.

Duitschland.

De vermiste Duitsche Ballon.

Zondagmorgen is de sinds acht dagen vermiste Duitsche ballon „Ilse" in het Kauffunger woud in de nabijheid van Bielstein teruggevonden.

Een houthakker, die eenige herten in dit bosch, dat slechts zelden bezocht wordt, van gewei had zien wisselen, was naar de afgevallen geweien gaan zoeken. Plotseling zag hij daar een der touwen hangen, die aan het ondereind verhaald waren; eenige schreden verder vond hij een schuitje, waarin een geheel verbrand lichaam lag.

De houthakker ging naar Güntersberg waar hij de politie van het feit in kennis stelde. De overheid begaf zich, vergezeld van verschillende leden der Keurhessische vereeniging voor luchtscheepvaart, naar de plaats van het ongeluk, waar de vernielde ballon spoedig gevonden werd.

Men kon vaststellen dat de ballon een hoogte van 7380 meters bereikt had, en toen plotseling tot op 700 meters gedaald was. Hier werd de ballon waarschijnlijk door den bliksem getroffen; een ontploffing volgde, waardoor de bestuurder van den ballon, Weyland, nog in den val gedood werd. Het omhulsel der ballon viel in het schuitje, en zette ook dit in brand.

Weyland had reeds verschillende tochten gemaakt, en wilde nu door een snelvaart het stuurmansbrevet halen.

Den houthakker Heltmann zal de belooning van duizend mark, welke voor het vinden van den ballon uitgeloofd was, worden toegekend.

Valsch geld.

„Het Hotelbedrijf" deelt ter waarschuwing het volgende mede:

Valsche twintigmarkstukken moeten langs den Rijn in omloop zijn en wel in vrij grooten getale. Zij zijn lichter dan de echte, het randschrift: „Gott mit uns" ontbreekt of is zeer flauw, de kleur rood en mat, de wapenzijde onscherp en niet regelmatig. Zij dragen den kop van Wilhelm II en het muntteeken A. Waarschijnlijk worden zij in Frankfort en Keulen verspreid.

Engeland.

Kiesrechtvrouwen aan het werk.

Nabij het station Teddington hebben de kiesrechtvrouwen gistermorgen vroeg een trein, welke op het rangeerterrein stond, in brand gestoken. Twee wagons waren al een prooi der vlammen geworden, voordat het vuur ontdekt werd

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

28

„En je hebt dien ellendigen knaap niet reeds sinds lang als een diefachtigen lakei met een zweep het slot uitgejaagd?" riep de oudste Courtenay. „Mij zou zoo iets niet overkomen! Voort moest zoo'n akeligen kerel, die zich aanmatigt, scherpzinniger te willen zijn dan een edelman, en zijne blikken tot een gravin durft opheffen. Loer op hem, jongen, in de duisternis, en boor hem een degenspits tusschen de ribben of zend hem een kogel in den rug, ten einde hem van zijn hoogmoedswaanzin te genezen".

„Dat zou ik reeds lang gedaan hebben, maar ik ben voor den ouden heer bevreesd. Hij heeft den vlaskop noodig, die als uitmuntend rekenaar den intendant twee helpers uitspaart; vervolgens is de oude, bijgeloovig als hij is, bang voor de oude heks, de grootmoeder van den knaap. Hij beeldt zich in, dat zijn bestaan met het hare in verbinding staat en dat haar wil over zijn leven heeft te beveelen".

„Speel dan den kwajongens een streek, welken hij geheel zijn leven gedenken zal", meende een ander der jonge heeren. „Lok hem op eene afgelegen plaats, onder voorwendsel van eene geheime samenkomst. Wij loeren op hem en...."

Met een vroolijken uitroep sprong George op. „Laat ik je omhelzen, broeder, voor dezen raad!" riep hij uit. „Ja, als gij mij helpen wilt!... Het plan is heerlijk".

* * *

Het middaguur was aangebroken. De gravelijke familie en hare gasten verwijlden in de koele tuinzaal, teneinde zich aan de drukkende hitte te onttrekken. Vroeger dan anders sloot de oude intendant van het gravelijk huis zijne boeken; hij deed dit nooit zonder een zwaren zucht en zijn trouwe assistent Henri Walter, wien de geschokte omstandigheden der Perronet's niet minder bekend waren, verstond deze uitdrukking van bekommering maar al te goed. Ook zijn arbeid was geëindigd; hij begaf zich naar huis om het middagmaal te gebruiken, dat zijn grootmoeder hem bereidde.

Ten einde den weg van het slot naar zijne woning te bekorten, sloeg de jonge man reeds sinds jaren een veldweg in, die rechtstreeks naar de dorpsstraat leidde. Evenals gewoonlijk was ook heden de weg onbezocht; alleen een knaap had zich op eenigen afstand in het gras neergevlijd en scheen te slapen.

In het voorbijgaan wierp Henri een blik op hem; hij herkende den broeder van Melanie's kamermeisje, die bij den staldienst aangesteld was. Hij liep voort, toen de knaap zich oprichtte en hem aanriep.

Henri bleef staan; hij zag, hoe de jongen voorzichtig achter zich keek, als wilde hij er zich van overtuigen, dat geen getuigen tegenwoordig waren. Daarna haalde hij een brief uit zijn wambuis te voorschijn en gaf hem den jongen inspecteur.

„Neem aan, mijnheer Henri", zeide hij, „mijne zuster heeft hem mij gegeven, opdat ik u ermede zou opwachten hier. Geen mensch mag er daarom iets van weten; hij is van het grootste gewicht, naar zij zegt. Ik zou antwoord terugbrengen".

Niet zonder een gevoel van wantrouwen nam Henri het schrijven uit de hand van den knaap aan; het was in eene eenvoudige enveloppe zonder adres gestoken; maar op hetzelfde oogenblik, dat hij het ontvouwde, verfde purperrood zijne wangen. Hij herkende het handschrift van de gravin en eene M. vormde de onderteekening der weinige regels. Als aan het tegenwoordige ontrukt, stond hij eenige oogenblikken roerloos, vervolgens streek hij met de hand over het voorhoofd, als wilde hij zijn onstuimig bloed tot kalmte brengen. Hij drukte een kus op de onderteekening van den brief en verborg hem in zijn borstzak.

„En het antwoord, mijnheer Henri?"

De stem van den knaap wekte Henri uit zijn droomerijen. Hij trok een blad uit zijn brieventasch en schreef met vluchtige trekken: „Komen!"

Hij vouwde het blad toe en reikte het den knaap over, die zich zoo spoedig mogelijk verwijderde. Als verdoofd liep hij op zijn huis toe; het onverwachte, het nooit gedachte drukte tegelijkertijd zalig en loodzwaar op zijn hart. Kwellende twijfel vermengde zich met de zoetste gevoelens; hij gevoelde zich ziek en algemat. Het was voor hem eene verlichting, dat zijne grootmoeder, zorgzaam als altijd, hem een krachtig maal bereid en vóór zijne tehuiskomst reeds opgedischt had, maar daarna was heengegaan. Haar vorschenden blik zou de toestand van haar kleinzoon niet verborgen zijn gebleven.

Hij sloot zich in zijne kamer op, om alleen te blijven, te rusten en dan door geestelijke werkzaamheden de opgewondenheid zijner ziel te overmeesteren. Zijne grootmoeder beproefde niet bij hem te worden binnengelaten; in andere gevallen zou zijn goed hart hem aangespoord hebben haar op te zoeken — heden was hij er haar dankbaar voor.

De dag eindigde; aan den horizon was de zon verdwenen. Op den zachten geurigen avond scheen een zoele, sterrenrijke nacht te zullen volgen; het eerste vierdedeel der maan was opgegaan aan het diepblauwe, als van doorzichtige sluiers omhangen firmament. Zij overgoot met zilveren glans het kleine huisje der grijze vrouw, die bij het venster zat en de koelte van den avond na de drukkende hitte van den dag genoot. Nu klonken de slagen van het uurwerk op den toren der dorpskerk, die de negende ure aankondigde, tot de eenzaam gelegen woning der gevreesde oude vrouw. Juist was in de kamer van haar kleinzoon het licht uitgedoofd; zij had Henri de deur hooren sluiten, waarna hij zich verwijderd had. Van uit het venster harer kamer op de eenige verdieping van het huis, had zij hem de woning zien verlaten. Een uitdrukking lag op zijn gelaat, die zij er nooit op gekend had. In de beginnende avondschemering scheen hij haar lijkbleek toe. Zijne gestalte was elegant en beweeglijk; het korte jachtbuis, dat hij droeg en het kostbare jachtmes, hetwelk hij van zijn spaarpenningen gekocht had, gaven hem het aanzien van een jongen man, die zich met den edelste in waardigheid en innemendheid meten kon.

Uit de richting der dorpsstraat kwamen twee vrouwelijke gestalten, gevolgd door een dienaar in de livrei van Perronet, die eene groote mand aan den arm droeg. Ook eene der twee, die steeds eene schrede achterbleef, droeg een mandje. Zij openden de deur van den kleinen tuin en onmiddellijk daarop stond gravin Melanie Perronet tegenover de grijze vrouw.

„Blijf zitten, grootmoeder Anna", zeide het jonge meisje op hartelijken toon, terwijl zij op de oude toeliep: „het is geen officieel bezoek, hetwelk ik u breng. Nadat mijne vriendinnen vertrokken waren en de heeren, die ter wille van een rijtoer op Perronet overnachten, zich met ridder George afzonderden, heeft mijn grootvader mij toegestaan, nog eene wandeling door het dorp te maken, teneinde eenige lekkernijen van de verjaardagstafel onder mijne bijzondere gunstelingen te verdeelen. Moet ik ook niet u onder dit aantal rekenen, die mij nog dezen morgen zooveel geluk voorspelde? Sta toe, dat Marie en Jan in uwe kamer opdienen, wat ik u heb toegedacht; wijle hun den weg en geef mij uw gezelschap, totdat zij klaar zijn". En haastig, doch zoo dat het oor der oude vrouw het alleen verstond, voegde zij er bij: „Ik moet u spreken; het geldt Henri".

De oude vrouw scheen uit de onverschilligheid, waarmede zij tot nu toe geluisterd had, te ontwaken.

„Ik dank u, gravin Melanie", zeide zij. „Tegenover iedereen zijt gij goed als een engel. Gij zult uw loon ontvangen, zoo staat het in de sterren. Op de eerste verdieping ligt mijne kamer in het voorste gedeelte", wendde zij zich tot de bedienden, „brengt daarheen, wat de goedheid uwer meesteres mij heeft toegedacht. Maar" — hier werd haar stem barsch — „behoudt niets heimelijk voor u zelven; de lekkernijen, die gij mij zult willen onttrekken, zullen u gift worden. Verstaan? Zorgt evenzoo, dat gij mijne boeken niet aanraakt, of de slang, of een ander stuk van mijn eigendom: voordat een jaar voorbij is, zouden uwe vingers lam zijn".

Wordt vervolgd.

en gebluscht kon worden. In de nabijheid van de verbrande rijtuigen vond men lucifers, kaarsen en petroleumkannen, en de gewone vlugschriften der suffragetten.

Een poging, Zaterdagavond gedaan, om de tribunes van het voetbalveld te Preston aan te steken, mislukte, daar de politie nog tijdig in kon grijpen en verschillende petroleumkannen in beslag kon nemen.

Op het station Westmill bij Buntingfond brandde gistermorgen voorts nog een loods af. Ook weer petroleumkannen, in olie gedrenkte dameshandschoenen en zakdoeken. De traditioneele oorkonde „dit is het werk van ontevreden suffragetten", ontbrak hier evenmin.

Wat nu weer?

IJsbergen.

Volgens berichten te Queenstown ontvangen, heeft de stoomboot „Virginian", die op weg is naar Liverpool, acht groote ijsbergen gezien en is zij door een ijsveld gevaren, bijna op dezelfde plaats waar de „Titanic" verging. De ijsbergen drijven naar het Zuiden over de route der transatlantische lijnen en beletten de vaart, vooral bij mist.

Portugal.

Politieke woelingen in Lissabon.

De „Mundo" meldt, dat een groep personen te Lissabon, die zich voor republikeinen lieten doorgaan, Zaterdag nacht een beweging op touw hadden gezet waarvan het doel nog onbekend is.

De autoriteiten namen aanstonds maatregelen om wanordelijkheden te voorkomen.

Enkele individuen werden gearresteerd; zij verklaarden, dat zij betoogingen wilden houden voor enkele kazernes.

De „Mundo" voegt er aan toe, dat te 5 uur in den morgen de rust volkomen hersteld was, en dat de incidenten van den nacht slechts te duidelijker nog de trouw van het leger hadden doen uitkomen; dit zou de regeering aansporen, krachtige maatregelen te nemen tegen de leiders der beweging.

De „Republica" meldt insgelijks, dat in den vroegen morgen een groep betoogers zich begaf naar de kazerne van het 5e infanterie-regiment schreeuwende: „Leve de republiek!"

De soldaten gaven met los kruit eenige salvos, waarop de betoogers uiteen gingen. De politie verschafte zich vervolgens toegang tot de vergaderlokalen der radicaal-republikeinen, waar zij een 20-tal personen gevangen nam.

Nog wordt gemeld, dat te 3 uur in den morgen twee bommen ontploften bij de genie kazerne.

De ministerraad vergaderde, om militaire maatregelen te treffen.

In den vroegen morgen demonstreerde een groep van omstreeks honderd personen voor de genie-kazerne, terwijl zij schoten losten en riepen: „Leve de radicale republiek!" Onder hen bevond zich kapitein Lima Diaz van het 5e reg. infanterie.

De betoogers waren gewapend met revolvers en bommen. Zij verklaarden, dat er in de straten der stad samenzweerders waren, en het dus noodig was, de republiek te verdedigen.

De officieren overlegden daarop met elkaar en antwoordden, dat zij bereid waren den staat te verdedigen, maar de kazerne niet zouden verlaten, zonder order van het hoofdkwartier.

De betoogers drongen andermaal aan, doch tevergeefsch, en na zich teruggetrokken te hebben, begaven zij zich, zoo men zegt, naar het gebouw van den Republikeinschen bond, waar zij zich voorzagen van wapenen. Sommigen van hen namen lederen valiezen in ontvangst, welke bommen bevatten.

Op verschillende punten der stad werden personen gearresteerd, waaronder de kapitein.

De regeering, welke op de hoogte was van de jongste stappen der monarchisten, die daarbij werden ter zijde gestaan door zich noemende ultra- of syndi-calistische republikeinen, had alle noodige maatregelen getroffen.

Dientengevolge trokken in den nacht troepen uit de burgerij gevormd tot verdediging van de republiek, versterkt door de politie en de republikeinsche gardo, door de geheele stad.

Op sommige punten ontploften bommen op de straten, en hier en daar viel een revolverschot, als was het een signaal voor een te voren beraamde beweging.

Groepen manifestanten verschenen voor den ingang der kazernes, maar werden aanstonds uiteengejaagd door de burgerwacht, de politie en de detachementen militairen.

Huiszoekingen leidden tot de ontdekking van verschillende voorwerpen, als armstukken; men vond ook wapenen in het gebouw waar de bond van radicaal-republikeinen vergaderde.

Lissabon heeft weer zijn gewoon aspect. Het schijnt wel, dat, zoo de beweging was voorbereid, zij volstrekt mislukt is.

Uit de provincie kwam geen enkel bericht in, dat de orde werd verstoord. De politieke gevangenen werden aan boord van de oorlogsbodems gebracht, welke in de Taag voor anker liggen.

Twee bommen ontploften in de voorstad Alcantara van Lissabon. De marinetroepen zijn in de kazerne geconsigneerd en in verschillende particuliere woningen. Groepen, die zich gevormd hebben om de republiek te verdedigen bewaken de huizen.

De volgende arrestaties hebben plaats gehad: generaal Guesdes, de kapiteins Garrazeda, Andrade, Limadiaz en de luitenants Pimentel, Dossantos, Diiz; de aanhoudingen van andere officieren kunnen elk oogenblik plaats hebben.

Een zeker aantal der gearresteerde personen zal morgen voor den politieprefect verschijnen. De marinetroepen worden streng bewaakt in de kazernes en aan boord der schepen.

Vier dynamietbommen zijn in de poort eener infanteriekazerne gevonden. De kruiser „Amirante Reis" kreeg bevel zich voor een dringend vertrek gereed te maken. Men zegt, dat reeds gevangenen aan boord gebracht worden, waar ze gevonnist zullen worden.

Msb.

Ierland.

Het heeft Zaterdag in verschillende deelen van Ierland, zwaar..... gesneeuwd.

Over het midden en het Westen van het eiland lag de sneeuw een paar voet hoog. Aan vruchten en gewassen is veel schade toegebracht. Ook moet er heel wat vee van koude zijn omgekomen.

Oostenrijk.

Praag, 29 April. De socialistische en nationalistische Tsjechische dagbladen worden dagelijks in beslag genomen wegens hun artikelen over de crisis op den Balkan. In de steden van Bohemen zijn panslavistische betoogingen verboden.

De sympathie voor de Balkanstaten en de Russen is er zeer groot.

Amerika.

Caruso in de gevangenissen,

aldus luidt het sensationeele opschrift van artikelen, die dezer dagen in de New-Yorksche dagbladen voorkwamen. Hij is evenwel naar de gevangenis gebracht om er te zingen, iets waarvoor men gewoonlijk niet juist naar een gevangenis gaat. Maar in Amerika heeft men nog wel wat voor de misdadigers, die van hun vrijheid beroofd zijn, over; zooals men weet heeft Sarah Bernhardt onlangs een groot aantal dwangarbeiders door haar spel verrukt, en thans is Caruso te Atlante voor 900 veroordeelden opgetreden en hij heeft zijn gehoor ten diepste ontroerd. De groote man zong drie van zijn beroemdste repertoirenummers, en verklaarde later dat hij zijn heele leven niet zoo goed gezongen heeft. „Ik schenk dezen ongelukkigen, die door de wereld buitengesloten en door tralies ingesloten zijn, liever enkele momenten van genot, dan dat ik voor koningen zing."

Onder Caruso's gehoor bevonden volgens het N. v. d. D. zich vele Italianen van de bende „De Zwarte Hand", en o. a. ook Julian Hawthorne, de zoon van den grooten Amerikaanschen novellist. Hawthorne heeft voor Caruso een gedicht gemaakt bij deze gelegenheid.

Binnenlandsch Nieuws.

Het trekhondenvraagstuk.

Men meldt aan de Msb.

De dagbladen berichten omstreeks half Maart dat door de werk commissie uit het „Comité", in zake het trekhondenvraagstuk eene circulaire was gericht tot alle burgemeesters in Nederland met het beleefd verzoek, hunne bevindingen in zake de werking der Trekhondenwet snel te willen mededeelen, zullende hunne eventueele berichten strekken tot grondslag van een aan de Regeering te zenden gedocumenteerd adres.

Thans vernemen wij, dat de burgemeesters van niet minder dan 116 gemeenten, uit alle deelen des lands en van de kleinste tot de grootste, hunne bevindingen en adviezen aan den secretaris Jhr. W. E. Engelen te Hilversum deden toekomen.

In afwijking van het oorspronkelijke plan zou men echter zich op dit oogenblik willen bepalen tot de publicatie van het verkregen hoogst waardevolle materieel in overzichtelijken vorm.

Door een adder gebeten.

Een milicien van het garnizoen te Assen, is Zaterdag door een adder gebeten. Hij is ter verpleging in het hospitaal opgenomen.

Arbeidsinspectie.

De Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, gezien het Kon. besluit van 10 Aug. 1909, zooals dat is gewijzigd bij Kon. besluit van 2 Oct. 1911, alsmede zijne beschikking van 6 Nov. 1911, heeft goedgevonden te bepalen, dat met ingang van 1 Mei 1913 werkzaam zal zijn in het 7e district der arbeidsinspectie de inspecteur van den arbeid der 2de klasse H. J. Scholte, welke werkzaamheid hij zal waarnemen naast die welke hem bij bovengenoemde beschikking is opgedragen.

Uitvoer van Nederl. vee naar Italië.

De Duitsche Regeering heeft aan Harer Majesteits gezant te Berlijn medegedeeld, dat het thans bestaand verbod van doorvoer van voor Italië bestemd Nederlandsch slachtvee niet langer algemeen gehandhaafd zal blijven. Vergunningen tot doorvoer zullen echter alleen worden verleend op daartoe bij den Pruisischen Minister van Landbouw ingediend verzoek, voor iedere zending afzonderlijk, en onder de gebruikelijke voorzorgen.

Suikerbieten op zandgrond.

Het schijnt, dat de teelt van suikerbieten op onze zandgronden meer en meer in zwang gaat komen. In de gemeenten Rosendaal en Wouw worden al sedert verschillende jaren suikerbieten verbouwd op zandgrond. In de gemeente Rucphen heeft men dit voorbeeld een paar jaar geleden gevolgd en nu in 1913 zijn in de gemeenten Zundert en Rijsbergen dertig à veertig gemeten met suikerbieten bezaaid. De fabrikanten schijnen die bieten van het zand gaarne te verwerken, omdat ze rijk zijn aan suiker. Een paar monsters van het Rijksproefveld te Ulicoten in 1912 leverden bij onderzoek aan het Proefstation 19,6 en 19.9 pCt. suiker.

De Aprilsche kou.

Wij lazen in de tuin- en tuinbouwkroniek van het N. v. d. D. het volgende hetgeen we niet konden nalaten onder de oogen van onze lezers te brengen.

Het heeft er in de eerste helft van April om gespannen. 't Is in vele streken en landen echt winterweer geweest, en nog is de kou niet van de lucht. Eerst na half Mei treedt de zomer voorgoed in en behooren de nachtvorsten tot de zeldzaamheden.

't Is verleden week anders bar geweest.

Duitschland heeft geducht geleden door de nachtvorsten, en al zullen de eerste berichten wel wat sterk zijn gekleurd geweest, de schade, aan de fruitboomen toegebracht, zal enorm zijn.

„Den een z'n dood, den ander z'n brood". zoo is nu eenmaal 's werelds beloop en wij mogen dus verwachten, als wij niet al te groote tegenvallers nog krijgen, dat Duitschland veel van ons zal kunnen gebruiken; dat belooft dus een goed fruitjaar te worden, met hooge prijzen.

Zoo is het bij ons nu altijd. Als Duitschland verdroogt of bevriest, dan kunnen wij goede zaken doen, doch blijft de kou uit en valt er in den zomer voldoende regen, dan maken wij een slecht jaar. In het droge jaar 1911 deden de aardappelen veel geld en de handel is tot in het verre voorjaar van 1912 zeer goed geweest, met hooge prijzen. In 1912 heeft Duitschland zelf veel aardappelen kunnen telen omdat er vocht genoeg was gevallen. en nu zitten bij ons nog vele boeren en handelaars met groote partijen, die haast onverkoopbaar zijn.

Zoo is het land- en tuinbouwbedrijf altijd vol risico.

„Het eenige dat bij ons vast is" verklaarde eens een kweeker, „dat is de hooge pacht waarop wij zitten maar al het andere hangt in de lucht".

Waarlijk zoo is het.

Op en neer, afhangend van klimatologische en atmosferische invloeden, is geen bedrijf méér onzeker dan dat van den land- en tuinbouwer. In dit opzicht staat dit bedrijf verre achter bij tal van industrieele ondernemingen, die een gestadig en vaak stijgend inkomen verzekeren. En het is ook niet ongegrond, wanneer de land- en tuinbouwers er herhaaldelijk op wijzen, dat hun bedrijf door de sociale regeeringsmaatregelen niet op dezelfde wijze kan worden belast als de industrie.

Goede vangst.

Te Horn (L.), werd Zaterdag door den brigadier der Rijksveldwacht, Strijbosch, een vossenhol ontgraven. Hij vond er niet minder dan 7 jonge vossen in, een zeldzaam getal. Tien konijnen twee hazen een ekster en een rat werden mede in het hol gevonden, de levensvoorraad der jonge veelvraten.

Buitengewone warmte.

(Mededeeling van het Kon. Meteorologisch Instituut te De Bildt.)

Ofschoon de hoogste temperatuur Maandagmiddag 28 April, te Groningen, te De Bildt en te Maastricht bereikt (ongeveer 26 gr., 25.9 gr. en ongeveer 27 gr. Celsius) omstreeks een halven graad bleef beneden de hoogte tot dusver in April waargenomen (26.6 gr., 26.4 gr. en 27.8 gr. op 15 April 1904) vormt de opeenvolging van zeer warme dagen in April, Zondag aangevangen, toch een nog nooit in Nederland opgeteekend verschijnsel.

Slechts eenmaal, in 1865, is op twee opeenvolgende dagen te Utrecht en Maastricht een temperatuur boven 25 gr. opgeteekend en wel op 22 en 23 April te Utrecht (25.1 gr, en 29.9 gr.) en op 23 en 24 April te Maastricht (26.5 gr. en 25.7 gr.). Ditmaal werd te Maastricht Zondag ongeveer 26 gr., Maandag ongeveer 27 gr. bereikt.

De abnormale warmte doet zich ook over geheel Duitschland gevoelen en staat in verband met de voor den tijd van het jaar ongewone luchtdrukverdeeling, die op 't geheele vasteland Zuidelijke tot Oostelijke winden met krachtigen zonneschijn teweegbrengt.

De Moord te 's-Gravenhage.

De Msb. vernoemt nader omtrent den Vrijdag j.l. omstreeks half negen gepleegden moord op de 19-jarige Willy Haus in de van Merlenstraat, dat, toen te kwart over achten aan de woning gebeld werd, het meisje eerst uit het raam van het kabinet heeft gekeken wie voor de deur stond en toen zonder iets te zeggen naar de straatdeur is gegaan om die te openen. Hoogstens 3 à 4 minuten later hoorde haar oudste zuster een knal, gevolgd door het dichtvallen van de straatdeur. Zij snelde naar beneden en vond daar haar zuster op den grond liggen. Het bleek weldra dat zij overleden was aan een schotwond.

Omtrent den vermoedelijken dader kon alleen een meisje, dat in dezelfde straat woonde, mededeelen dat zij een jongeman, gekeed in regenulster en sportpet, de woning had zien binnengaan.

Inmiddels had mevrouw Haus een telegram gezonden naar Leiden, waar de verloofde van het meisje, de student van Leeuwen, zoon van den Leidschen professor van Leeuwen, woont. Tegen twaalf uur verschenen beiden aan de woning in de van Merlenstraat. De justitie heeft aanleiding gevonden den student vannacht 2 uur onder voorloopige bewaking te stellen, in afwachting van het resultaat van de sectie op het het lijk die hedenochtend in het gemeenteziekenhuis is verricht.

Er wordt n.l. veel waarde aan gehecht of de kogel, uit het hoofd van het meisje gehaald, in grootte overeenkomt met de in het bezit van den student gevonden kogels, terwijl de student voorts eigenaar was van een op hem bevonden revolver. De jongeman beweert volmaakt onschuldig te zijn. De revolver had hij vroeger gekocht om zich tegen eventueeele aanvallen te kunnen verdedigen. Voorts beweert hij Vrijdagavond te Leiden te hebben gewandeld.

Een paar dagen geleden had hij met het meisje een fietstocht gemaakt. Van onaangenaamheden in den omgang tusschen beiden, die reeds enkele jaren duurde, heeft de familie nooit iets bemerkt. Bij zijn komst in de van Merlenstraat verklaarde de student, te zeer van het meisje te hebben gehouden dan dat hij haar van het leven had kunnen berooven.

De politie en justitie wint inmiddels nog nadere inlichtingen in omtrent de opgaven van den student aangaande diens verblijf Vrijdagavond te Leiden. Per auto vertrokken de heer Aaltz, hoofdinspecteur der recherche met den inspecteur van politie, den heer Corporaal, daartoe reeds vannacht naar Leiden.

De student was gekleed in regenjas en pet. Hij blijft aan het commissariaat, in afwachting van de nadere beschikkingen der justiëele autoriteiten.

Nader wordt nog bericht.

Naar men verzekert, heeft de student v. L. uit Leiden bekend, het feit te hebben gepleegd en is onder voorloopige bewaking gesteld. Motieven heeft hij voor zijn daad niet opgegeven.

Omtrent deze misdaad, wordt nog het volgende vernomen:

Bij den dader Van Leeuwen, moet reeds in de laatste dagen het voornemen hebben bestaan, zijn verloofde van het leven te berooven. Het is niet onwaarschijnlijk, dat hij zijn plan reeds Donderdag, toen hij met het meisje een fietstochtje naar den Deyl ondernam, heeft willen volvoeren, maar er toen, met het oog op het drukke verkeer, op den Leidschen weg, heeft van afgezien. Vast staat, dat hij voor eenigen tijd een revolver heeft gekocht in het Warenhuis in de Spuistraat alhier; dat hij die revolver Zaterdag j.l. bij zich heeft gestoken met het voornemen om het meisje te dooden, wanneer de gelegenheid zich voor hem voordeed.

Van Leeuwen is Vrijdagavond om 7 uur uit zijn woning te Leiden gegaan en per Hollandsche spoor naar Den Haag vertrokken. Op het Stationsplein nam hij lijn 12, stapte op het Regentesseplein uit en is toen regelrecht naar de woning zijner verloofde gegaan. Gelijk bekend, is hij dáár door zijn meisje opengedaan, nadat zij aan haar huisgenooten zich verrast had getoond over de komst van v. Leeuwen, dien zij Vrijdagavond niet verwachtte.

Het meisje moet in het portaal v. Leeuwen — zeggende „Geb (verkorting voor Gerhardus) kom je boven" — hebben uitgenoodigd haar te volgen.

Van Leeuwen heeft dit toen kortaf geweigerd en moet op het zelfde oogenblik zijner weigering het revolverschot hebben gelost, waardoor zijn slachtoffer doodelijk werd getroffen.

De dader is na het plegen van zijn misdaad per spoor naar Leiden teruggekeerd, waar hij te half tien zijn vader in de ouderlijke woning aantrof.

Eerst na een uur kwam een telegram uit Den Haag, waarin „een ernstige ziekte" van het meisje werd gemeld met verzoek om onmiddellijke overkomst. Vader en zoon hebben toen aanstonds aan dit verzoek voldaan en zich per trein herwaarts begeven. De jongeman heeft tijdens de reis blijkbaar tegenover zijn vader over zijn daad het stilzwijgen bewaard. Bij zijn thuiskomst heeft hij zich verkleed. Althans, toen hij tegen middernacht in de Van Merlenstraat kwam, droeg hij een winterjas en fantasie-hoed; niet de regenjas en pet, die hij aan had, toen hij het misdrijf pleegde.

Van Leeuwen deed bij zijn komst zeer zonderling en staarde voortdurend voor zich uit. Het bleek, dat hij een revolver in den achterzak van zijn pantalon droeg; welke revolver hij op verzoek afgaf. De revolver was nog van alle patronen voorzien, zoodat Van Leeuwen, na op straat de leege huls te hebben weggeworpen, in Leiden thuiskomende, vermoedelijk een nieuwen kogel in het wapen heeft gedaan.

De dader was 1½ jaar met het meisje verloofd en dit is zeer duidelijk gebleken — nooit is er tusschen beiden iets onaangenaams voorgevallen, — zeer waarschijnlijk ook niet in de laatste dagen.

Van Leeuwen heeft met groote beslistheid geweigerd vooralsnog het motief voor zijn daad op te geven.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 30 *April* 1913.

— Door den Heer Directeur Generaal is eene loffelijke vermelding toegekend wegens betoonde *eerlijkheid* aan den Hoofdconducteur A. Bollen en den aspirant-conducteur J. Matheij van hier.

— Met ingang van 1 Mei is verplaatst van hier naar Breda de conducteur der S.S. D. Klijzing en naar Roermond de conducteur J. v. Ruitenburg, beide van hier.

— Zondagavond reed A. Leijten met zijn fiets tegen de brug te Kleinderliempde.

Hij kwam te vallen, waardoor zijn schouder ontwricht en zijn aangezicht verwond werd.

— Op de verleden Zondag gehouden feestvergadering van het gilde St. Paulus, afd. van den R. K. bond van Post- en Telegraafbeambten, werd door den WelEd. Heer Directeur van het postkantoor alhier medegedeeld, dat de hulpbesteller J. v. Asveld benoemd was tot besteller.

Wij feliciteeren den heer v. Asveld met zijn benoeming.

— Maandagmorgen had te Kleinderliempde een ongeluk plaats, dat tegen verwachting nog goed afliep.

De zuster van de Gebr. Pijnenburg zag dat hun paard in de Dommel lag.

Zij waarschuwde haar broers, die in een daar liggende vaarbak sprongen, om het paard te gaan redden.

Door de sprong in den bak kantelde deze om, en de Gbrs. Pijnenburg gingen kopje onder. Door hun tegenwoordigheid van geest wisten zij onder den bak vandaan te komen, en er zich weer in te werken.

De zuster en het overige toegesnelde publiek riepen de Gebrs. P. toe, dat zij nu van de redding van het paard af moesten zien, wijl zij anders gevaar liepen te zullen verdrinken.

Doch neen, het paard aan zijn lot overlaten, dat deden zij nu eenmaal niet, en het gelukte hun dan ook na veel moeite het paard te redden.

— Hedenmorgen had de prijsuitdeeling plaats in de Bijzondere School der Eerw. Zusters op Duinendaal. Deze prijsuitdeeling werd bijgewoond door den H. Eerw. Heer Deken en de Wel Eerw. Heeren Kapelaans, alsmede door den Edelachtbaren Heer Burgemeester, leden van den gemeenteraad en leden van de schoolcommissie.

Ter opluistering zongen de leerlingen prachtige liederen, die zoo correct werden uitgevoerd, dat daarvoor de muziekonderwijzeres een woord van lof niet onthouden mag worden. De prijzen die de leerlingen ontvingen, waren meestal prachtige leesboeken. Na de prijsuitdeeling sprak de Burgemeester een woord van lof over het gegeven onderwijs, en spoorde de leerlingen tot meer ijver aan.

— Het concert van verleden Zondag, gegeven door de Bondsharmonie op de markt ter bevordering van den verkoop der Tuberculosebloem, had zeer vele toehoorders.

De muzikale wandeling van Boxtels-Harmonie en het concert in den tuin van den heer C. v. Dongen bracht ook veel volk op de been.

Met het verkoop der bloempjes ging het blijkbaar heel vlot.

— Hedenavond geeft de Bondsharmonie een concert op de Markt ter eere van Prinses Juliana.

Morgen op Hemelvaartdag maakt de Bondsharmonie na de middag om 5 uur eene wandeling door het dorp.

— Het jaarfeest van de afd. Boxtel van den R. K. Bond van Post-, Telegraaf- en Telefoonpersoneel had Zondag een prachtig verloop.

In beide parochiekerken werd 's morgens om 10 uur de H. Mis opgedragen voor de overledene en levende leden.

's Namiddags om half zes vergaderde de leden en hun huisgenooten, donateurs en bondsbroeders van elders, in de zaal van den heer R. v. d. Ven, waar een program van niet minder dan zestien nummers werd afgewerkt. De voorzitter, de heer J. Quinten opende de vergadering.

In zijn openingswoord wees de voorzitter er op dat in het afgeloopen jaar de afdeeling behalve voor het stoffelijke ook meermalen had blijk gegeven te durven uitkomen voor hun Roomsche belangen. De dames werden door den voorzitter aangespoord om mèt de mannen te werken voor de organisatie.

Zij toog weten nog beter dan de leden zelf, hoe noodig het is dat er ook op stoffelijk gebied verbetering moet komen.

Hij bracht dank aan donatricen en donateurs.

Voorts heette hij den WelEd. Heer Postdirecteur van harte welkom. Diens tegenwoordigheid bewees, dat hij het streven van den bond goedgezind is.

Hij spoorde de leden aan door trouwe plichtsbetrachting te toonen, dat zij leden zijn eener R. K. Organisatie.

Dan zal ook de directeur ons, in zoover hij dit met zijn ambtsplicht overeen kan brengen. als wij bij hem om de een of andere verbetering aankloppen, te woord staan en helpen. Een woord van welkom sprak de voorzitter verder tot den WelEerw. heer Nuijens, adviseur der Vereeniging die steeds de leden met zijn vurig woord aanspoord tot het goede.

Na nogmaals de vergadering verwelkomd te hebben, eindigt de voorzitter zijn openingswoord, waarop een daverend applaus volgde.

Daarna werd het bondslied door de leden en het jongenszangkoor uit Breukelen aangeheven. Nu kwam nummer 3 van het program aan de beurt, rede van den WelEerw. Heer J. Nuijens.

Z. Eerw. begon met te zeggen, dat er op het program staat, rede van den adviseur. Dat ik adviseur ben, zoo vervolgde Z. E. is waar, en wie zou er niet trotsch op zijn van zoo'n vereeniging adviseur te wezen, maar dat ik een rede zou houden, dat laat ik over aan betere krachten. Ik zal slechts een gewoon woordje met U spreken.

Tegenwoordig en reeds lang hoort men spreken over het plan 1913.

Dat is dat dit jaar de onafhankelijksfeesten gevierd zullen worden. Overal wordt hier propaganda voor gemaakt.

Het is 100 jaar geleden, dat wij de vrijheid herkregen, het herstel van het Huis van Oranje.

Onafhankelijkheid, *Vrijheid* machtige strijdkreet, verlokkend idiaal onzer dagen.

Doch die vrijheid, die nu gepredikt wordt, is geen vrijheid - het zijn slechts schijnschoone woorden. In onze dagen van weelde kan men zich den toestand onzer voorvaderen niet indenken.

Op den zoo gesmaden doch heerlijken tijd onzer middeleeuwen, is gevolgd een slavernij.

Onze gewesten hebben daar onder vinding van.

Roomsch zijn, was arm zijn.

Onze oude priesterboeken verhalen er van, welke armoede er toen heerschte.

Ellende was er, een priester mocht de gelovigen niet bijstaan.

Op het einde der achttiende eeuw kwam Frankrijk. De vrijheidsleus ging de wereld rond en velen maakten haar tot de hunne. Men ging feestelijk vrijheidsboomen planten. De vrijheidsboom die enkele jaren geleden, ook hier nog geveld is.

Bij die gelegenheid dat die boomen geplant werden, was alles blij. Het volk zag alles nog zoo goed niet in; Napoleon kwam optrekken, belastingen werden geheven. De Roomsche Godsdienst en zijn bedienaren werden teruggedrongen.

In naam der vrijheid werd de Paus niet meer door Napoleon erkend.

Het was dan ook wenschelijk dat er mannen opstonden, die aan dezen jammerlijken toestand een einde maakten.

In November 1813 is het zoover gekomen.

Waarom zult gij vragen, spreek ik over deze geschiedenis.

Wat hebben *wij* daarmee te maken Post- en Telegraafbeambten?

In het verleden ligt het heden en uit het verleden moeten wij leeren.

Vrijheid? Christus heeft *de* vrijheid gebracht.

In onze dagen spreekt men ook over een vrijheid doch over eene, die meestal ten verderve voert.

In naam der vrijheid geeft men slechte boeken waarin opstand wordt gepredikt tegen het gezag, en die ons het geloof trachten te ontnemen. Er wordt met slijk gegooid naar het kruis.

Velen laten zich nu ook door deze verkeerde vrijheidsleus misleiden.

Wat, brengt ze ons die vrijheid?

Ellende naar ziel en lichaam. Wij moeten streven naar vrijheid en lotsverbetering. Zeker, doch langs behoorlijken weg.

Wij moeten de vrijheid van Christus veroveren. De vrijheid door zelfbeheersching. Dát is de vrijheid, die de kerk steeds gepredikt heeft.

Wij staan voor de leuze: *vóór of tegen het Kruis.*

Neutraliteit is onmogelijk. Een goed begrepen vrijheid is: den Christus volgen.

Dat is een edel werk, maar niet gemakkelijk.

Onze vereeniging koos de vrijheid van het Kruis.

Wij zijn in den strijd, en wij zullen niet rusten voor het kruis overwonnen heeft.

Niets en niemand mag en kan ons daarvan afbrengen. Door zóó te strijden zullen wij slagen.

Met een voorbeeld uit den krijg der Pauselijke Zouaven toonde Z. Eerw. aan welke moed ons behoort te bezielen om onze Roomsche beginselen voor te staan.

En *die* moed zal ons de overwinning brengen.

Hiermee eindigde de Eerw. adviseur zijne schoone, pittige rede, die stormachtig werd toegejuicht.

Het verdere gedeelte van 't program, het zingen van verschillende liederen door het bovengenoemde jongenskoor met begeleiding van piano door Jos. v. d. Meijden en andere liederen gezongen met de leden van de feestvierende afdeeling, zette de vergadering niet weinig luister bij. Ook de voordrachten van de heeren C. v. Liempt en F. v. Roessel vielen bijzonder in den smaak.

Terecht bracht dan ook de voorz. bij het sluiten der vergadering zijn dank aan allen voor de medewerking die zij verleenden voor het slagen dezer vereeniging.

— Maandagmorgen had de prijsuitdeeling plaats in de scholen van de Eerw. Fraters.

Tegenwoordig waren, de H. Eerw. Heer Deken de WelEerw. Kapelaans, leden van de gemeenteraad, en de schoolcommissie.

Door de leerlingen werden enkele toepasselijke liederen gezongen, en een paar tooneelstukjes voorgedragen.

De prijzen welke werden uitgedeeld bestonden meestal uit kerkboeken. Na de prijsuitdeeling hield de H. Eerw. Heer Deken eene aanspraak.

— De eerste uitvoering, gegeven door het „Gemengd Koor", van de Liedertafel St. Petrus, in de zaal van den Heer v. d. Ven mag in alle opzichten uitstekend geslaagd heeten. De nummers voor gemengd koor werden door de dames en heeren zeer verdienstelijk gezongen, vooral „Sneeuwklokjes" voldeed zeer goed, en een daverend aplaus bewees dan ook, dat het gemengd koor zéér bij het publiek in den smaak viel.

Ook het kwartet voldeed zeer goed. Verder een apart woordje van hulde aan de beide duettisten, die zich zeer goed van hunne taak kweten is hier niet misplaatst.

Mede een woord van lof voor den Heer H F. H. Parren die in zoon korten tijd, al zoo goed met het gemengd koor voor den dag kwam.

Bij volhoudende, ijverige studie zal het dan ook geen twijfel lijden, of Boxtel kan zich in afzienbaren tijd in het gelukkig bezit achten van een gemengd koor, dat zich gerust overal zal kunnen laten hooren.

Liempde. Op 5 Mei zal alhier een schoon feest gevierd worden.

De Echtelieden Jan Schoenmakers en Nolda v. Pinksteren vieren dan hun 60-jarig huwelijksfeest.

De feestcommissie in reeds druk met de versiering bezig.

Oisterwijk. De architect Leo Goijaerts, te Tilburg heeft aanbesteed het bouwen van een Landhuis te Oisterwijk voor rekening van den heer M. Kluitmans alhier.

Ingeschreven werd als volgt;

Henri Willems, Oisterwijk	f 8216.
Adr. Smulders, Oisterwijk	f 8226.
Jos. Smulders, Oisterwijk	f 8230.
H. Moerenburg, Oisterwijk	f 8380.
Adr. Michiels, Oisterwijk	f 8500.
Jan Veekemans, Goile	f 8650.
W. Schilders, Oisterwijk	f 8720.
Snellen, Haren	f 8750.
W. Drijvers, Helvoirt	f 9319.
H. Mols, Tilburg	f 9847.
Gebr. v. d. Laar, Boxtel	f 9893.
Alph. Graft, Tilburg	f 9897.
C. Michael, Vrijhoeve-Capelle	f 10225.

Den Dungen. Bij de keuring van politiehonden, waaraan 4 honden deelnamen, behaalden twee het certificaat A. en B., nl. Cherry, Holl. herdershond (eig. Jhr. Th. Van Rijckevorsel, burgemeester alhier), voorgeleid door den dresseur H. Van Run, en Berta, Holl. herdershond, eigenaar D. Molenkamp, brig.-comm. der rijksveldwacht te Schijndel.

Pr. 's-H. Crt.

's-Bosch. Maandagmorgen werd te 's Hertogenbosch plechtig ingezegend de nieuwe St. Aloysiusschool der Eerw. fraters van O. L. Vrouw Moeder van Barmhartigheid te Tilburg.

Door het ijveren der St. Jansstichting, waarvan Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch de beschermer is, en wier doel is het bevorderen van het Katholiek onderwijs voor de mannelijke jeugd, kwam deze modern ingerichte school tot stand.

Mgr. Diepen, directeur der R. K. kweekschool voor onderwijzers, droeg van morgen in de Sacramentskapel der St. Janskerk de H. Mis op in tegenwoordigheid van den Eerw. directeur, leeraren en leerlingen. De heilige dienst werd mede bijgewoond door mr. P. Loeff, voorzitter der St. Jansstichting, en vele leden.

Mgr. Diepen verrichtte daarna met de gebruikelijke ceremoniën de plechtige inzegening, waarna hij namens den Bisschop de aanwezigen toesprak in hartelijke bewoordingen en een overzicht gaf van het doel dezer nieuwe stichting.

Het onderwijs aan deze nieuwe inrichting omvat de Fransche, Duitsche en Engelsche talen, de vakken handelsrekenen, boekhouden, wiskunde, warenkennis, enz. Daarbij wordt tevens godsdienstonderwijs verstrekt en onderwezen in apologie en liturgie. Tevens worden de leerlingen daar opgeleid voor H. B. S. en gymnasium, alsmede voor de priesterlijke roeping.

Het doel is in het bijzonder voorbereidend onderwijs voor de hoogere studiën en eindonderwijs voor middenstandsbetrekkingen, zoodat zoowel jongelieden uit de hoogere standen als uit den gegoeden middenstand daar hun opleiding kunnen genieten.

Met een opwekkend woord beëindigde de gewijde spreker zijn gloedvolle rede.

(Msb.)

's-Bosch. Vanaf Zaterdag 3 Mei is er alhier voor liefhebbers van paardendressuur enz. weer te genieten.

Het groot circus „de Jonghe" komt dan, waarbij ook wilde dieren.

Deze inrichting is uit België afkomstig. Zeker zal het aan belangstelling wel niet ontbreken, want ook het publiek uit de omstreken van 's Bosch toont bij zulke gelegenheden, voor dit soort dressuur, zich bijzonder te interesseeren.

Berkel. Dinsdag had de wijding als Abt. plaats van den ZeerEerw. Heer Duboisson thans Prior, in de Abdij „Koningshoeve" der Cistersiënsers, alhier.

— De verbouwing der openbare lagere scholen te Berkel en te Enschot nadert met rassche schreden zijne voltooiing.

Over eenige dagen en de vacantiën aanvangen en [illegible] het binnenwerk worden klaargemaakt.

Eerde. Maandagmiddag is de landbouwer H. Vervoort dood in het veld gevonden.

Met het gespan aldaar werkzaam, is hij onder de kar geraakt en werd hem de borstkas ingedrukt.

Berchem. In den nacht van Zaterdag op Zondag zijn alhier door onbekende oorzaak twee huizen afgebrand, namelijk het café met woonhuis van P. Kouwenberg en de bakkerij van de Erven Beerends. Alles, ook de inboedels werden een prooi der vlammen. Men denkt aan kwaadwilligheid. De brand ontstond bij P. Kouwenberg en het vuur greep zoo snel om zich heen, dat de bewoners in nachtgewaad uit het huis moesten vluchten. Hgz.

Paardenfokkerij.

Door de provinciale regelings commissie voor de paardenfokkerij in Noord-Brabant, worden voor 1913 in elk der vijf districten, de navolgende onderhouds bijdragen uitgeloofd: 1 onderhoudsbijdrage van f 100; 1 van 175 en 10 van f 50. voor de in de provincie thuisbehoorende merriën van tenminste vier en ten hoogste acht jaar oud.

De keuringen zullen plaats hebben: te Eindhoven op Maandag 26 Mei; te Oss op Dinsdag 27 Mei; te Heusden op Donderdag 29 Mei; te Bergen-op-Zoom op Vrijdag 30 Mei en te Zevenbergen op Dinsdag 3 Juni.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

VRAAG: *Ik heb een kloek gezet op zolder, daar ik anders geene gelegenheid had en er is weinig van te recht gekomen. Was die plaats dan beslist af te keuren.*

ANTWOORD: Zeker wel, de zolder is de slechtste plaats, die u kunt uitkiezen, vooral als het een zolder is, waar nog al eens geloopen wordt. De eieren moeten stil liggen en bij u zullen ze nu en dan trillingen of lichte schuddingen ondervonden hebben. Bovendien zullen ze ook te droog gebroed zijn, want bij de eieren kon geen vocht en de broedhen heeft geen gelegenheid gehad een zandbad te gaan nemen of eens door 't gras te loopen. Dit laatste is vooral daarom gewenscht, omdat de kip dan altijd eenig vocht aan de eieren overbrengt. Plaats in het vervolg dus geene kloek meer op zolder, doch kies een plekje op den grond; al zit de kip buiten, dat geeft niets, als ze maar beschut is tegen regen en wind.

Gemonde. J. Boshouwers.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 29 April. Aangevoerd 104 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.66 tot f 0.72; tweede kwaliteit van f 0.60 tot f 0.66; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.60.

Boterprijzen.

Op 29 April was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.54 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 29 April Hoogste prijs f 1.24 Laagste f 1.15 Middel f 1.19. Aanvoer 8870 K.G.

MAASTRICHT, 22 April. Botermijn. Aanvoer 29210 K.G. Hoogste prijs 1.27, middelste f 1.23, laagste f 1.17 per K.G.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 20—26 April.

Geboren: Adriana M., d. van H. v. d. Loo en M. Timmermans, Breukelen. — Johannes M., z. van A. van de Sande en C. Couwenberg, Tongeren. — Hubertus, z. van L. van der Velden en C. van Weert, Lennisheuvel. — Jacoba W., d. van J. J. M. Nagels en M. A. J. v. Hien, Burgakker. — Joan C. A. M., z. van A. A. H. M. Bogaerts en A. S. F. C. Graafland, Bossche weg.

Ondertrouwd: Wilhelmus van den Bosch, 23 j. Lennisheuvel en Elisabeth A. Nooteboom, 17 j. Breukelen. — Jacobus van den Broek, wedr. van J. Schalkx, 46 j. Nieuwstraat en Adriana Snelders, 49 j. van Osch en van Leeuwenstraat.

Getrouwd: Wilhelmus M. Heesbeen, Nieuwstr. en Cornelia M. van Bers, 25 j. Rozemarijnstr. — Franciscus van Goch, 27, j. Orthen en Elisabeth H. Montens, 23 j. Breukelsche straat. — Philipbertus H. B. Giliam, 34 j. Rechterstraat en Clasina J. van Heesch, 25 j. Molenstraat. — Franciscus Verhouden, 49 j. Ketting en Cornelia Verhoeven, 48 j. Laatste Stuiver. — Hendrikus J. J. van de Laar, 31 j. Molenstraat en Johanna de Koning, 27 j. Stationsstraat. — Lambertus F. van Nunen, 24 j. Oirschotsche grintweg en Hendrika Hensen, 35 j. Lennisheuvel.

Overleden: Hubertus W. H. Driessen, 5 j. Baan. — Petronella Tinnenbroek, echtg. van J. C. Geerts, 62 j. Gemonde. — Maria C. van Heesch, echtg. van L. Voets, 57 j. Nieuwstraat. — Johanna M. van Kasteren, echtg. van A. Bressers, 34 j. Gemonde. — Clasina A. J. van Duren, 13 m. Molenstraat.

D. en A.

Rechtszaken.

De moord bij Tilburg.

De rechtbank te Breda veroordeelde L. Hoosemans beklaagd van moord op zijn kind en poging tot moord op zijn vrouw te Berkel bij Tilburg gepleegd tot 20 jaar gevangenisstraf.

Het O. M. had 15 jaar geëischt.

Zware mishandeling.

Dinsdagmorgen stond voor de rechtbank te 's Bosch terecht L. van Heeswijk, 24 jaar, arbeider te Uden, beklaagd dat hij den 4en Febr. j.l. te Uden M. Veldpaus met een mes in den buik heeft gestoken, tengevolge waarvan deze is overleden, althans door een door die buikwonde noodzakelijk gemaakte operatie.

In deze zaak waren tien getuigen gedagvaard, waaronder vijf doctoren.

Beklaagde vertelt Carnals Dinsdagavond met zijn makkers van Volkel te zijn gekomen. Bij van Ravenstein hebben ze aangelegd. De kastelijn wilde hem water geven, doch dit wilde beklaagde niet hebben. Verder door wandelend kwam Veldpaus hem tegemoet. Hij had met Veldpaus nooit iets gehad. Hij bracht Veldpaus een slag met een mes toe ter hoogte van zijn kop of schouder, zegt hij. Waarom hij het gedaan heeft, weet hij, volgens zijn beweren zelf niet.

Getuige dr. Peters, arts te Uden, heeft Veldpaus behandeld.

Deze had verschillende wonden op zijn hoofd en klaagde over verschrikkelijke pijn in den buik. Den gewonne daar onderzoekend vond de dokter een diepen steek onder de ribben, toegebracht met groote kracht zooals uit alle omstandigheden bleek. De wond kan best met het groote ter zitting aanwezige mes zijn toegebracht. De dokter heeft de wond met gaas en watten afgesloten en den zieke laten vervoeren naar het gasthuis, waar hij hem met andere doktoren dr. Koning en Vervoort onderzocht. Zijn toestand was hoogst gevaarlijk.

Veldpaus vertelde dat hij onder weg naar huis nadat hij de steken had ontvangen, twee- driemaal op den weg moest gaan zitten van de pijn. De drie doktoren hebben den zieke geopereerd.

Verschillende dagen na de operatie was de toestand vrij gunstig, doch werd daarna erger. Vervolgens is hij opnieuw geopereerd met dr. Freericks er bij.

De zieke is overleden tengevolge van vergroeien der darmlissen, ontstaan door infectie. De operaties waren uitstekend gedaan, doch de wond was geïnfecteerd bij de mishandeling. De gewonde overleed na 24 dagen.

Dr. Koning is het met dr. Peters eens behalve hierin, dat hij verklaart, dat de vergroeiingen niet het gevolg zijn van infectie, doch tengevolge van blootstelling aan de lucht, waardoor de darmen afgekoeld en opgedroogd zijn.

Dr. Casparie, Den Bosch, heeft het lijk van Veldpaus geschouwd en niets gevonden wat wijst op eenig verzuim bij de behandeling der doktoren. Hij is van oordeel, dat in alle geval de darmvergroeiing het gevolg is van de toegebrachte verwonding.

Dr. Mettrop acht de oorzaak der vergroeiing ontstaan uit een kombinatie van verontreiniging en naar buiten treden der darmen.

Getuige Martinus Verbruggen, 24 j., landbauwer te Volkel-Uden, was met beklaagde en anderen den avond van 4 Februari uit geweest. Ze kwamen Veldpaus tegen en beklaagde sloeg deze zonder eenige aanleiding. Of beklaagde een mes gebruikte weet hij niet.

Getuige C. v. d. Broek, 16 jaar, boerenknecht, was ook al mee naar Volkel geweest en verklaart ongeveer hetzelfde als de vorige.

De weduwe Veldpaus vertelt, hoe haar man 's avonds laat bebloed thuis kwam en klaagde over pijn in den buik. Zonder naar zijn verwonding te kijken is hij naar bed gegaan. Hij was 's morgens reeds uitgegaan om kalveren te koopen.

De brigadier der marechaussee Geleijnse heeft kleeren, mes enz. in beslag genomen en de zaak onderzocht. De beklaagde staat bij hem niet erg best bekend.

De president brengt den brigadier hulde, omdat hij de zaak zoo flink heeft onderzocht en de getuigen in deze zaak onmiddelijk afzonderlijk heeft gezet waardoor het wettig bewijs is kunnen verkregen worden.

De herbergier Antoon v. Ravenstein uit Volkel zegt, dat het gezelschap bij hem in de herberg is gekomen. Beklaagde zei: we hebben heel Uden en Volkel afgeloopen en den „kop" niet gevonden. Met „kop" bedoelde hij den zoon van v. Ravenstein.

De zitting werd hierna geschorst tot drie uur na den middag.

Nader wordt nog gemeld dat het O. M. tegen beklaagde een gevangenisstraf eischte van 10 jaar, met aftrek van voorarrest. Hgz.

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Ruim gesorteerd in

Heeren- en Kinderkleeding,

van de meest gewone tot de betere soorten.

Jongenspakken vanaf f 1.50.
Manspakken „ f 5.90.

Tevens maken wij U attent op onze

Prachtvolle collectie

Witte en Gekleurde

Heeren-Overhemden

Boorden, Fronts en Dassen.

In Dassen de nieuwste snufjes.

AANBEVELEND.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

A. A. J. van Gastel, wonende alhier, om vergunning tot het oprichten van eene tabakskerverij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie K. No. 1196 gelegen op de markt plaatselijk gemerkt wijk A. No. 506;

dat op Maandag, den 5 Mei 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 21 April 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Markten.

Vrijdag 2 Mei.

Ravenstein: beesten.
Roosendaal: vee.
Hedel: paarden en beesten.

Zaterdag 3 Mei.

Zeeland: jaarmarkt.

Maandag 5 Mei.

Haren: vee.
Herpen: paarden, beesten.
Tilburg: jaarmarkt.
Uden: jaarmarkt.
Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 6 Mei.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Eindhoven: jaarmarkt.
Gilse: jaarmarkt.
Nijmegen: vee.
St. Oedenrode: paarden, beesten.
Oosterhout: beesten, vee.
Sprang: paarden, beesten, schapen.

Woensdag 7 Mei.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken, enz.
Boxmeer: vee.
Etten: (N.-Br.), vee.
Nuland: beesten.

Donderdag 8 Mei.

Tongelre: jaarmarkt.

Zaterdag 10 Mei.

Best: (N.-Br.) beesten, vee.
Breda: kalveren, paarden, beesten.

ADVERTENTIEN

De Maag- en Slijmpillen
van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker -:- UTRECHT,
zuiveren het **bloed,** verdrijven **gal** en **slijm** en bevorderen den **goeden stoelgang**; zij munten uit door hunne **zachte werking**, zonder kramp of eenige nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Prijs per doos met gebruiksaanwijzing 27½ ct.
Eisch dit Fabrieksmerk.
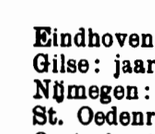
Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.
Eischt vooral merk Grootendorst.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Witteveen & De Mol
BOXTEL.

Zooeven ontvangen:

nieuwe zendingen

KINDERJURKJES
en
SCHORTJES.

Kanten Kragen, Jabots
Handschoenen.
Witte en Gekleurde Rokken.

Aanbevelend.

KIEST in Juni alleen
TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.
DE TARIEFWET schaadt den LANDBOUW.
Zij bedreigt met verhooging van pachten.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

De slang en haar prooi.

Evenals een slang zich kronkelt om het lichaam van haar prooi evenzoo kronkelt de asthma en de tering zich om den zieke.

De zieke gevoelt zich, alsof zijn borst wordt samengedrukt. Vooral 's nachts kan hij tot stikkens toe benauwd zijn, dan hijgt hij naar lucht, snakt naar adem en vreest het ergste. En die hoestbuien, die dikwijls zijn borst vaneen scheuren, doen de rest. Weet gij wel, dat een bloedspuwing zich ten allen tijde kan voordoen? Dan is het dikwijls te laat om nog genezing te verwachten en is een ontijdige, vreeselijke dood het einde.

De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo is het eenige geneesmiddel ter wereld voor alle borst-, keel- en longaandoeningen, Asthma, Bronchitis, Pleuris, Kinkhoest De Abdijsiroop voorkomt en geneest de Tering. Tienduizenden menschen in de geheele wereld zijn door de Abdijsiroop genezen. Waarom zoudt gij dan niet genezen worden door de Abdijsiroop?

Als bewijs publiceeren wij wederom eene verklaring, ditmaal van den heer Klaar Vink, wonende Keizerstraat 210 te Scheveningen welke ons verklaard:

„Gedurende 3 jaar leed ik aan borstbenauwdheid (asthma). Ik „had het immer zeer benauwd, mijn adem stokte, terwijl van „slapen geen sprake was. Dag en nacht gevoelde ik mij rillerig „en koud. Zelfs wanneer ik bij de kachel zat, voelde ik mij net, „alsof emmers water over mijn rug werden gegooid. De slijm „kon ik maar niet opgeven en wanneer ik hoestte was het, „alsof de stukken van mijn borst werden gescheurd. Ik twijfelde „ooit weer te zullen genezen, toen men mij het gebruik „van de heilzame ABDIJSIROOP aanraadde. Ik ging er toe „over en zie, het eerste flesch je ABDIJSIROOP bracht reeds „een groote ommekeer in mijn gestel te weeg. Ik voelde, „dat deze mij zou genezen, hetgeen ook werkelijk gebeurd is, „want 3 flesschen ABDIJSIROOP hebben van mij, den zieken „borstlijder, een gezond, sterk man gemaakt."

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te **Berkel**, A. BRENDERS; **Boxtel**, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; **Esch**, Wed. P. KONINGS; **Gemonde**, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT **Haaren**, J. BOONS; **Liempde**, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; **Moergestel**, Wed. J. VAN VELDHOVEN; **St. Michiels-Gestel**, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; **Oisterwijk**, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; **St. Oedenrode**, A. MOONEN; **Udenhout** P. L. J. RATS VERMEULEN; **Vught** M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

No. 36 ZATERDAG 3 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

4 Mei. Zondag onder het Octaaf van O. H. Hemelvaart. Halfdubbel. H. Mis van den Zondag: Exaudi; tweede gebed, stil gebed en gebed na de Communic van de H. Monica, Weduwe derde gebed, enz. van het Octaaf van O. H. Hemelvaart (zie feestdag-gebeden). Indien het Allerheiligste openlijk ter aanbidding is uitgesteld, vierde gebed, enz. van het H. Sacrament (zie feestdag-gebeden); anders vierde gebed, enz: in elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven vanwege de a. s. zomerverkiezingen). Op Zon- en verplichte Feestdagen Credo; op werkdagen niet; tenzij zulks wordt aangegeven. Tot en op Vrijdag a. s. Praefatie der Hemelvaart en tot en op Donderdag ook Credo en eigen Communicantes, tenzij anders staat aangegeven. Wit

5 Mei. Maandag, Pius V Paus, Belijder. Dubbel. H. Mis: Statuit; tweede gebed, enz. van het Octaaf van O. H. Hemelvaart; derde gebed, enz.: in elke noodwendigheid. Wit

6 Mei. Dinsdag, Joannes vóór de Latijnsche Poort, (Canon) Apostel. Grootdubbel. H. Mis: Protexisti; tweede gebed, enz. enz. evenals op 5 Mei. Praefatie der Apostelen. Rood

7 Mei. Woensdag. Stanislaus Bisschop-Martelaar Dubbel. H. Mis: Protexisti; tweede gebed, enz. evenals op 5 Mei. Rood

8 Mei. Donderdag Octaafdag van O. H. Hemelvaart. H. Mis: evenals op het Feest: Viri; tweede gebed, enz.: van de Verschijning van den H. Michaël; derde gebed, enz. evenals op 5 Mei. Wit

9 Mei. Vrijdag. Gregorius van Nazianze. Bisschop Belijder en Kerkleeraar. Dubbel. H. Mis: In medio; tweede gebed, enz.: in elke noodwendigheid; Epistel: Justus (De rechtvaardige). Wit

10 Mei. Zaterdag. Vigilie van Pinksteren, Halfdubbel. In de plechtige Mis, vóór welke Prophetieën worden gelezen, doopvont-water gewijd en Alle-Heiligen-Litanie gezongen, wordt Introïtus en Kyrie weggelaten, niet in de andere missen: Cum Sanctificatus fuero, Eigen Praefatie, Communicantes en Hanc igitur (gebed, kort vóór de Consecratie.) Rood

[1]) De kleuren: wit, rood, enz. hier genoemd, bedoelen aan te geven de kleur der misgewaden van dien dag.

WAAR GAAN WE HEEN?

Ik ga vandaag 'n artikeltje schrijven over een correspondentie in *Het Katholieke Volk*, Orgaan van de Roomsch-Katholieke Werkliedenorganisatie in Nederland.

'n Welkome gelegenheid om hier nog eens aan te sporen tot lezing van genoemd blad.

't Wordt onder de georganiseerde arbeiders nog niet genoeg verspreid.

Maar 't is niet alleen voor arbeiders, er zijn 'n massa andere menschen, die wèl deden er zich op te abonneeren.

Er zijn lui, die er op uit zijn mettertijd 'n leidende positie te bekleeden en die meenen, zich met allerlei op de hoogte te moeten stellen, alleen met de Kath. arbeidersbeweging en arbeidspolitiek niet.

* * *

In 't *K. V.* dan stond 25 April 'n correspondentie uit Leiden, van den volgenden inhoud:

„**Zondagsheiliging.** Verkeerd vind ik het, dat een roomsche sociale vereeniging, in onze stad, in haar gebouw, een groote reclameplaat liet hangen, van eene neutrale muziekvereeniging uit Warmond, die op Hemelvaartsdag en de Zondag daarop aldaar een groot concours geeft met een kermesse d'été.

Een roomsche muziekvereeniging uit Leiden's omstreken heeft getoond, haar roomsch beginsel hoog te houden, door zich terug te trekken uit het concours, *alleen, omdat die feesten op Zondag gegeven worden.**) Hoe denkt onze Volksbond daarover, of is deze reclame zonder toestemming opgehangen? Moest de voorzitter van de Volksbond zich ergeren — zooals hij op de vergadering zeide — dat er een reclamebiljet hing van „Het Katholieke Volk", ik erger mij dan voor deze reclame, waar de Zondagsheiliging beslist wordt geschonden".

EEN VOLKSBONDER.

Dat men zich ergert over den Volksbondvoorzitter, omdat deze zich ergert over 't ophangen van 'n reclame voor 't Kath. Volk, is billijk en prijzenswaardig. Ofschoon men zich in Holland wel meer over zulke voorzitters boos kan maken.

Dat brengen de Volksbonden daar nu eenmaal mee. Dan zijn we hier in Brabant die verlichte Hollanders toch maar een heel eind vooruit!

Maar wat te zeggen over de rest van 't stukje, waar 'n muziekfeest op Zondag wordt gelijkgesteld met schending van de Zondagsheiliging? Dat begrijpen we hier in 't Zuiden niet.

Als dat inderdaad zóó was, dan kon men driekwart der Brabanters en Limburgers Zondagschenders noemen, gerust.

Zeker, de Zondagsfeesten begingen te ontaarden, maar concoursen, volksfeesten, kermissen kan men zoo maar niet met ontheiliging van den Zondag op één lijn stellen, dat gaat àl te ver.

't Kan zijn, dat 't bewuste feest, aan netheid, fatsoenlijkheid te wenschen overlaat. Dat 't op ander gebied beslist nadeelig werkt; maar neem ons niet kwalijk, dan eischt 't Roomsch beginsel, dat men ook door de week er niet aan deelneemt.

'n Massa Brabantsche en Limburgsche lezers van 't *K. V.* moeten al vreemd hebben opgekeken, toen ze daar bij de verzakers van 't Roomsch beginsel werden ingedeeld.

't Moet gezegd zijn: ze brengen 't in 't Noorden ver in 't vaststellen van wat Roomsch is en wat niet. 't Lijkt haast of men daàr 't ware geloof heeft, en elders in 't land niet, dat Rome voort in Holland ligt.

Of zou hier misschien de invloed van 't fijne Calvinisme werkzaam zijn, dat niets weten wil van vergaderingen op Zondag, van reisjes, dat op Zondag alle herbergen sluit enz.?

Hoe 't zij, 't wordt onderdehand 'n gevaar, dat verketteren van geloofsgenooten. Het wekt ontstemming in steeds breeder kringen.

En 't wordt dubbel gevaarlijk, wanneer 't bovendien tegen onzen Roomschen volksaard ingaat, zooals hier inderdaad 't geval is. R.

*) Cursiveering van ons. *Red.*

De Wereldtaal.

Zoo het waar is, — wat in den aanhef van een reeks artikelen over bovenstaand onderwerp werd geschreven — dat nl. veel lezers van dit blad belang stellen in het wereldtaal-vraagstuk, dan is het mij zeker wel vergund, een vervolgingstukje te leveren op 't geen de Heer v. d. W. daarin heeft verkondigd.

Iedereen weet toch, dat de Esperantobeweging in den laatsten tijd in onze omgeving eene verbazende vlucht heeft genomen, en daar het nu de tactiek schijnt der Idisten, hunne volgelingen te gaan zoeken onder de beginners in die wereldtaal, die zij met groote woorden, als „maximum internationaliteit", „logische woordvorming", „gemakkelijkheid", beter kunnen lokken dan die personen, welke, Esperanto grondig kennen, weten, dat het in genoemde opzichten verre staat boven het „wetenschappelijk" (!) Ido, daarom zij het mij toegestaan, hier ter geruststelling der nieuwe Samideano's, en ter bemoediging der wakkere strijders, genoemde beweringen tot hunne juiste verhoudingen terug te brengen.

Het eerste artikeltje, waar de schrijver het heeft over de voor-geschiedenis van Esperanto, kan ik gevoeglijk laten rusten. Wij zijn het er volmaakt over eens, dat eene wereldtaal moet opgebouwd zijn op de bestaande *nationale* talen.

Ik spreek hier met opzet niet van *levende* talen, waardoor men gewoonlijk Fransch, Duitsch, Engelsch, enz. verstaat, wijl iemand daardoor wellicht in den waan kon komen, dat ik Esperanto als eene *doode* taal zou beschouwen, wat het inderdaad niet is. Esperanto is evengoed als ieder der genoemde, eene *levende* taal, eene taal, die zich ontwikkelt, steeds rijker wordt aan vormen en uitdrukkingen, zonder daarom evenwel moeilijker te worden.

„Hoe kan dat?" zal men zeggen. „Hoe meer woorden en vormen een taal toch heeft, hoe meer men zal moeten studeeren om de taal meester te zijn; het woordenboek zal zich allengs meer uitbreiden, de spraakkunst steeds meer regels bevatten".

Toch is dit slechts schijnbaar, want al die nieuwe woorden, al die nieuwe gevonden zinswendingen zijn steeds gebaseerd op de 16 eenvoudige regels, door Zamenhof als fundament, als grondslag zijner taal aangewezen. Wie dat „Fundamento" kent, en zijn regels weet toe te passen, zal zonder aarzeling bij het lezen van dat nieuwe woord, die nieuwe uitdrukking, het begrip in zich opnemen, dat de schrijver daarin wilde leggen. Dat „Fundamento" zit zóó geniaal in elkaar, is zóó logisch samengesteld, dat men, daarop voortbouwend, den grootsten rijkdom van gedachtenuiting kan voortbrengen, en is tegelijkertijd zóó eenvoudig, dat slechts zeer weinig taalkennis noodig is om het te leeren en in toepassing te brengen.

Mij jeuken de vingers om hier met voorbeelden voor den dag te komen, doch ik zou te lang worden; wellicht wordt mij later wel eens de gelegenheid daartoe geboden.

Ik ga nu verder in op de artikelen van v. d. W.

In no. 2 beweert deze dan, dat aan Esperanto gebreken kleven, „niet alleen „zulke, die a. h. w. noodzakelik aan „ieder mensenwerk blijven kleven, „maar ook gebreken van grote be„tekenis, die een beletsel zijn voor de „algemeene toepassing der hulptaal".

Tegenover dit beweren, dat geheel zonder eenig bewijs terneergeschreven is, wil ik dit zetten:

1e. Eene wereldtaal scheppen *zonder* gebreken is *niet mogelijk*. Bewijs: geen enkel menschenwerk is volmaakt.

2e. Dat eene wereldtaal zonder gebreken zij, is ook *niet noodig*. Bewijs: Er bestaat geen enkele nationale taal zonder gebreken. Zie maar ons Nederlandsch, dat ons toch waarlijk uitstekend helpt in de uitdrukking onzer gedachten, letterkundige werken schept die met ieder letterkundig product in vreemde talen kunnen wedijveren. Niettemin is Esperanto zóó rijk en zóó lenig, dat men meestal wèl in Esperanto juist den Nederlandschen tekst, doch vaak moeilijk in goed Nederlandsch den Esperanto-tekst kan weergeven; een bewijs dat Esperanto volmaakter is dan Nederlandsch.

3e. Er bestaan in Esperanto *geen* gebreken, die een beletsel zijn voor de algemeene toepassing der taal. Bewijs: Esperanto *wordt* reeds algemeen toegepast. De bedoeling van v. d. W. is toch zeker niet, dat „algemeen" hier beteekent „door iedereen", want dan zou Ido nog veel minder het bewijs leveren van deugdelijkheid, dan Esperanto, daar het op geen stukken na zooveel aanhangers heeft als Esperanto. Onder *algemeen* versta ik hier:

a. onder verschillende talen sprekende volken. b. voor allerlei doeleinden. En nu kan men veilig zeggen, dat er onder de beschaafde volken niet één taal gevonden wordt, die onder hare beoefenaars geene Esperantisten telt. Of men komt in Noord- of Zuid-Amerika, in Australië of Indië, in Egypte, Algiers, China, Japan, Perzië, of Siberië of in de Europeesche landen, overal heeft Esperanto zijne beoefenaars. En voor welken tak van kunst of weten-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

29

Naar het voorbeeld van hun meester was bij de dienaren het geloof, dat de oude vrouw bovennatuurlijke macht bezat, zoo groot' dat zij met zichtbaren angst en zonder een woord terug te spreken, de manden in het huis droegen.

Melanie wendde zich af, om haar lachen te verbergen, dat zij, ondanks hare zichtbare opgewondenheid niet te overmeesteren wist.

Nu bevond zij zich met de oude vrouw alleen. Haastig naderde zij deze en fluisterde haar toe: „Is uw kleinzoon thuis?"

„Sinds een uur heengegaan, plechtig opgepoetst maar doodsbleek. Ik veronderstel niets goeds. Wat brengt gij?"

„Veronderstelling, geen zekerheid. Slechts zooveel is zeker: er wordt een aanslag tegen hem gesmeed. George Déblas, de ellendeling, en zijne op hem gelijkende vrienden, voeren een boos plan in hun schild. Enkele woorden, spottende toespelingen verrieden het mij. Wie weet, of zij hem niet een strik spannen, — hem compromitteeren, mishandelen. Wat kan een tegen velen uitrichten, wat geest en talent tegen ruwheid? Hem waarschuwen wilde ik door u; het is de eenige, de rechte weg. Want m'n grootvader, bij wien ik eene poging deed om voor Henri bescherming te verkrijgen, wees mij barsch terug, hij wil niets weten, George is zijn lieveling; wat hij doet, is den buden heer bij voorbaat welgevallig. Daarom kwam ik tot u, — ik hoop, nog ter rechter tijd. De bodem brandde mij onder de voeten en ach — een onheil is wellicht reeds geschied. Gij moet hem zoeken: zijt gij waarzegster, welnu' vorsch dan naar zijn spoor. Gij moet hem waarschuwen, hem redden..."

„Waar de wegen vinden, waarop de wolven wandelen?" murmelde de oude vrouw. „Met welk recht mag ik hem nasluipen, zijne paden kruisen, die hij misschien voor mij geheim wil houden. En wanneer gij u vergistet, gravin Melanie, als Henri slechts met woorden, maar niet met daden bedreigd wordt? Ik ken den ridder, hij is te lat".

„Maar achter hem staan zijne kameraden. Geloof mij, Henri dreigt gevaar. Gij zelf zeidet straks, dat hij zich op geheimzinnige wijze verwijderd heeft".

„Niet dat, wat gij meent, vreesde ik", onderbrak de oude vrouw haar. „Andere zorgen maken mij bekommerd. Hebt gij niet van dien bond, die in naam der wrake, daden der duisternis pleegt, die..."

Melanie sidderde. „Groote God, gij denkt toch niet dat Henri zich naar die ellendelingen begaf? Waarschuw hem dan dubbel, dubbel! Militairen komen op Perronet; de scherpste middelen zullen tegen die lieden aangewend worden. Ook overste Maubourg, die ik nimmer van deelneming verdenken kan, evenmin als uw kleinzoon, wordt verdacht en bedreigd. Graaf Leonard Perronet, mijn grootvader, is commissaris-generaal des konings en... zonder erbarming! voegde zij er bevend bij.

De beenderige hand van de oude vrouw raakte zacht den schouder van het jonge meisje aan. „Kind", zeide zij en een toon van warm gevoel lag in haar fluisteren, „hoezeer gij hem bemint!"

Als een verschrikte gil kwam het uit Melanie's borst; haar gelaatstrekken veranderden tot schrikkens toe. „Hem beminnen? Wien?" Nauw hoorbaar stiet zij die vraag uit.

„Meent ge, dat ik de geheimen uwer nachten niet kende, waarin gij slapeloos uwe ziel in tranen ontlast?" — Ik las niet in uwe borst alle jammer en ellende, welke u kwelt; niet in uwe oogen de stomme vragen aan het lot: waarom is hij de kleinzoon van de oude vrouw, van de dorpere vrouw en ben ik de kleindochter van den trotschen graaf Perronet?"

„Anna, gij kwelt, gij doodt mij met uwe woorden. Moget gij het dan weten; hij evenwel nooit. Waartoe, groote God, waartoe zal het leiden?"

„Waartoe God de menschen tot menschen schiep Melanie Perronet, Henri bemint u en — laat u een geheim toevertrouwen: Henri is niet mijn kleinzoon".

Een lichtschijnsel drong uit het inwendige van het huisje; de wormstekige treden van de trap kraakten onder de schreden der afstijgende dienaren.

„Stil", zei de oude, „beheersch u... zij komen terug... Niet om zich naar den bond der misdadigers te begeven, verdenk ik Henri; maar ik houd hem voor scherpzinnig genoeg, om zijne sporen te willen uitvorschen, ten einde zijne deelnemers aan de gerechtigheid over te leveren en zich verdiensten te verwerven, die hem in uwe oogen onderscheiden. Ten einde u echter gerust te stellen, wil ik beproeven, hem te vinden. Dreigt hem een strik van den ridder, dan wordt de aanslag op geen ander dan op eigen gebied voltrokken; in dat geval echter geloof ik de beste plaats te kennen, waar een boevenstuk wordt voltrokken: het afgesloten rondeel in den tuin van het slot. Reeds lang wilde ik voor den graaf versterkende kruiden gaan zoeken, die in den moestuin geplant zijn; willen zij hunne uitwerking doen, dan moeten zij in een helderen nacht bij maneschijn geplukt worden. Het zal niemand verwonderen, dat ik nog zoo laat verlang binnengelaten te worden. De oude Anna heeft hare rechten in het grafelijke slot, evenals de graaf bij den troon des konings.

* * *

Evenals het afgelegen huisje van de oude vrouw, evenals de vervallen tuinen van het grafelijk kasteel, verlichtte de maan het rondeel en het in zijn midden gelegen paviljoen. Geheimzinnig en rustig lag het stukje grond daar, door den kring der hooge boomen ingesloten, die alle licht op het midden concentreerden, terwijl de tusschenruimten van boom tot boom in de diepste duisternis lagen en er de geurende slingers, die hen voor de viering van den dag onderling verbonden, nauwelijks lieten herkennen.

Niet langs den hoofdweg kwam de slanke mannengestalte, die nu haastig voortloopend, dan schoorvoetend staan blijvend, het paviljoen naderde; de aangekomene moest, met de ligging der plaats volkomen vertrouwd, aan de achterzijde van het slot een zijpad ingeslagen zijn, hetwelk hem langs den muur naar het doel voerde. Nu trad hij echter vastberaden binnen den door de maan verlichten kring en, op het paviljoen toesnellend, klopte hij zachtjes tegen de deur van het kleine, geheel duistere gebouw.

Juist dreunde van den dorpstoren het knarsende mechanisme van het oude uurwerk; het sloeg het tiende uur. Met hellen klank volgde de klok van het kasteel. Met de hand op het hart gedrukt, als wilde hij het hevig kloppen doen bedaren, stond Henri Walter voor de deur. Doch donker en stil bleef het binnen in het gebouw; geen lichtstraal, geen geluid verried, dat eene levende ziel in de kleine ruimte vertoefde.

Zoo gingen eenige oogenblikken voorbij; als vastgeworteld stond de voet van den jongen man op den drempel,.

„Men zal haar verhinderd hebben", zeide hij eindelijk in zacht gesprek met zich zelven. Als voor-den-gek-houderij kon ik deze regels beschouwen, als er slechts van mij alleen sprake was; maar ik moet ook een edelman, dien ook zij vereert, voor dreigend gevaar beschermen. Slechts Maubourg kan gemeend zijn... ook zij spreekt zijn naam met hooge achting uit... Melanie, kom, kom... ik wil niets dan uwe stem hooren, de dienaar de stem zijner meesteres, niets dan een geheim met u deelen, edel, rein, evenals het zuivere licht, dat deze plaats overstroomt. Laat mij niet tevergeefsch het geluk van een uur verdroomd hebben..."

Luid gelach onderbrak zijne gedachten. Bliksemsnel wendde hij zich om. Uit het donker der paden achter de boomen, waren vijf jongelieden in het rondeel getreden; hij herkende de gasten van ridder George en dezen zelf aan hun spits. De jonge heeren schenen den wijn duchtig aangesproken te hebben; hunne wangen waren hoogrood gekleurd en vormden een scherpe tegenstelling met de trekken van Henri, die bijna aschgrauw schenen. Ieder van de vijf had een rijzweep in de hand; tusschen de vingers van den ridder bemerkte de jonkman bovendien een wit blad, slechts met enkele letters beschreven. Het bloed dreigde hem te stollen; noch het papier, noch het schrift waren hem onbekend. Het was het antwoord, dat hij des morgens aan den jongen overhandigd had.

Dat hij het offer van een ellendige beetnemerij geworden was, begreep de jonkman onmiddellijk. Slechts één zaak moest hij te weten komen: wist Melanie van de geschiedenis; had zij vrijwillig of gedwongen hare hand tot een boevenstreek geleend?

Zonder zijne houding te veranderen, hoog opgericht, de lippen op elkander geklemd, stond Henri daar en blikte rustig op zijne tegenstanders, die hem stap voor stap naderden. Slechts weinige schreden van hem verwijderd bleven zij staan.

Vorat vervolgt.

schap, handel of nijverheid schiet Esperanto te kort?

Tel ze, als ge kunt, de vakbonden, die Esperanto gebruiken. Vegetariërs en drankbestrijders, katholieken, vrijmetselaars, socialisten en vrijdenkers, spoorwegambtenaren, postbeambten, stenografisten, onderwijzers, dokters, aviateurs, voetballers, gymnasten, arbeiders handels-firma's zonder tal, gebruiken die taal in hun vak, in hun beroep, in hunne vakbladen.

Wat blijft er dan over van de bewering van v. d. W.?

„Vele Esperantisten dringen aan op verbetering."

Wie of wat geeft hier het recht, van „verbetering" te spreken? Had van d. W. geschreven „verandering" dan had hij eenigzins gelijk gehad, maar dan had hij nog niet moeten spreken van „vele". Enkele Esperantisten hebben wel eens veranderingen voorgesteld. Ja, dat heeft Zamenhof zelf wel gedaan. Maar „alle verandering is geen verbetering". En toen meer en meer bleek, dat zijn werk, zooals het daar lag, zooals het door duizenden en duizenden reeds in praktijk werd gebracht, uitstekend voorzag in de meer en meer gevoelde behoefte aan 'n wereldtaal, toen meer en meer bleek, hoe juist en logisch alles in elkaar sloot, zoodat geen enkele wijziging kon worden aangebracht, zonder dat deze vele ingrijpende veranderingen zou tengevolge hebben (waarvan Ido het meest sprekend bewijs is) toen besloot „men" — en die „men" is niet Zamenhof, die „men" dat zijn niet de geleerde lui, maar die „men" dat zijn „de" Esperantisten, — dat meesterwerk onaangetast te laten, en er slechts op voort te bouwen overtuigd als men was, dat, wel verre van de ontwikkeling der taal tegen te houden, dat „Fundamento" juist de meest zekere grondslag was, waarop eene „tutmonda lingvo" eene taal voor de geheele wereld, zou kunnen worden gegrondvest.

En dát is nu het door de Idisten zoozeer gesmade „Fundamento" waarover we het den volgenden keer zullen hebben.

P. A. SCHENDELER.

Landarbeiders.

't Is wel eens beweerd, en door sommigen wordt 't nog gezegd dat organisatie van landarbeiders in ons Noord-Brabant uit den booze zou zijn. Met loffelijken ijver is er gewerkt en krachtig wordt er gewerkt voor de organisatie van den boer, en vele zijn de vruchten die de boeren van den breedvertakten boom hunne organisatie hebben geplukt. Voor den werkman ten plattelande is, althans wat organisatie betreft, nog zoo goed als niets gedaan. En toch het is zoo broodnoodig.

Wij zullen hier niet verder op ingaan om dit aan te toonen. Wie zijn oogen de kost geeft en zijn ooren te luisteren legt, zal het moeten erkennen dat ook den landarbeider gevaren dreigen, die hij vroeger niet kende, en dat ook de landarbeider, zij het dan ook een bescheiden deel, mag hebben in de beweging, die alom in den lande gevoerd wordt tot economische verbetering. Doch er is meer. De landarbeider verplaatst zich in onze dagen zoo gemakkelijk naar de industrie-centra, naar de mijnstreek of naar Duitschland. En wee den argeloozen landarbeider als hij onvoorbereid zich gaat werpen in het hol van den leeuw. De landarbeider heeft vooral onder dit opzicht behoefte aan vorming, aan ontwikkeling, aan harding tegen de gevaren.

Gelukkig mogen we zeggen, dit alles wordt sedert eenigen tijd meer ingezien en erkend, en het mag zeker worden toegeschreven aan het rusteloos ijveren van hen die sinds lang een noodkreet hebben aangeheven, dat een vrome wensch weldra in vervulling zal gaan en in eene dringende behoefte zal worden voorzien.

Weldra zal in het Bisdom van Den Bosch de organisatie der landarbeiders op katholieken grondslag worden tot stand gebracht, die zich zal ten doel stellen de landarbeiders godsdienstig en maatschappelijk te ontwikkelen en te ijveren voor hunne economische belangen door allerlei nuttige instellingen ten bate van de plattelandsarbeiders.

De voorloopige maatregelen zijn reeds getroffen en weldra zullen de plannen in breeder kring worden bekend gemaakt. Wij hebben gemeend goed te doen te dezer plaatse er op te wijzen omdat het ons bekend is, dat op verschillende dorpen van het Bisdom plannen bestaan, en het gewenscht is dat ook in deze overal zooveel mogelijk in dezelfde richting gewerkt worde.

P.

Hgz.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Huisarbeid.

Een aantal Katholieke volks vertegenwoordigers hebben, zooals het „Hbld. van Antw." schrijft, een wetsvoorstel ingediend, waardoor bepaald wordt, dat het loon van de meisjes en de vrouwen die, voor rekening van een fabrikant te huis werken, aan belanghebbenden kenbaar gemaakt en op een werkboekje vermeld moet worden, voor de uitvoering van het toevertrouwde werk. Dit loon wordt door den werkrechtersraad, waarin de werkgevers en de arbeidsters geraadpleegd worden.

Het lot van de tehuiswerksters, zoo voegt het blad eraan toe, verdient inderdaad verbeterd te worden. En de eer van een menschlievend voorstel ten hunnen voordeele komt nogmaals aan de Katholieken toe.

Opzienbare aanhouding te Brussel.

Te Brussel is dezer dagen een bekend griffier van de rechtbank aangehouden die voor meer dan 30.000 frs. heeft verduisterd.

De schuldige was een liefhebber van paardenrennen, d.w.z. van het wedden en verloor daarbij zooveel dat hij tot oneerlijke practijken overging. Dit is, zoo vertelt de „G. v. A." op de volgende wijze aan het licht gekomen:

„Een hoteldief werd onlangs voor het Belgisch gerecht gebracht. Men vond in zijn zakken het respectabele sommetje van 19.000 frs. dat ter griffie werd neergelegd.

Daar de advocaat van den dief in kwestie zijn honorarium verlangde, of ten minste een voorschot, sprak hij griffier Vincent aan, opdat hij hem een deel der voorhanden som zou ter hand stellen. De griffier beloofde het, maar het bleef daarbij en toen de advocaat zag dat hij voor den gek gehouden werd, klaagde hij den griffier aan.

Verleden Dinsdag werd Vincent gedagvaard, kwam niet persoonlijk, maar zond een loopjongen met zijn geschreven biecht: hij had gespeeld, verloren, was eindelijk in jodenhanden gevallen en „om eer aan zijn zaken te doen", had hij aan de 19.000 frs. getornd.

Een half uur later zat de dief, tegen alle bekoring van spel gevrijwaard, in de eenzaamheid opgesloten.

Ondertusschen bracht een huiszoeking te zijnent aan het licht, dat hij het bij die enkele 19.000 frs. niet had gelaten: hij nam gaandeweg alles wat het aanstond mede uit de kamer der overtuigingsstukken. Hij was echter wel zoo slim die stukken niet te verkoopen maar hij verpandde die eenvoudig in den berg van barmhartigheid.

Eergisteren was het totaal zijner ontvreemdingen reeds tot 30.000 frs. gestegen en het schijnt dat het nog groeien zal".

Frankrijk.

Groote huishoudens.

Het huishouden van Jean Pierre Bossu, een Franschman, die 30 kinderen heeft, wordt volgens de Tijd in uitgebreidheid overtroffen door dat van zekeren Thomas Elison te Walnut in Arkansas.

Deze Elison is 93 jaar en in zijn omgeving overal bekend als Oom Tom. Hij is driemaal getrouwd geweest en heeft vijftig kinderen; hij is grootvader van 125 kinderen, overgrootvader van 6, over-overgrootvader van 27 kinderen.

Zijn jongste kind is elf jaar, zijn oudste 65 jaar.

Apachen te Parijs.

Apachen hebben te Parijs een student in de rechten van een groote som gelds (de Figaro zegt f 50,000) beroofd. Hij zat met een vriend in een wijnhuis bij de Hallen en toen hij betaalde, haalde hij een stapeltje banknoten uit zijn zak. Toen de studenten heengingen werden zij plotseling overvallen, geducht toegetakeld en bovendien bestolen.

Engeland.

Een millioen gevraagd.

Een advertentie geknipt uit de „Times" van deze week.

— Voor millionairs alléén. — Herhaaldelijk verschenen er in de pers berichten, dat vele millionairs te kennen hebben gegeven, dat hun groote rijkdom hun een zware last is, dat rijkdom geen geluk aanbrengt, kortom, dat zij gaarne niet rijk zouden zijn. Steller dezes, een gentleman, wiens ambt hem belet „geld te maken", maar die weet, hoe het vermogen moet worden gebruikt, om het zonder opspraak te verwekken dienstig te doen zijn, op een wijze als met de verantwoordelijkheid van den rijke overeenkomt, en die ter zelfder tijd vreugde en welvaart wil te weeg brengen door het beheeren van een groot vermogen, noodigt enkele ontevreden millionairs uit, hem één millioen pond sterling te verschaffen, opdat het dwaalbegrip van „de last des rijkdoms" mag worden bewezen.

Steller wil een dagboek houden van zijn geldbeleggingen, uitgaven, gedachten en handelswijzen als millionair. Het dagboek moet na afloop van twee jaren beoordeeld worden door een commissie van zakenmenschen, die het succes der onderneming zullen beoordeelen. Steller moet in dien tusschentijd alleen de volstrekte beschikking hebben over het geld; door den schenker van het vermogen, zoowel als door den gebruiker zal alles geheim worden gehouden.

Het zou tegen den menschelijken aard indruischen op deze advertentie een verstandig antwoord te verwachten, maar mocht iemand er ernstig op in willen gaan dan gelieve hij slechts zijn naamletters aan den steller bekend te maken, die als vertrouwelijk zullen worden beschouwd.

Brieven No. 985 Times-bureau E. C.

Vooraf deelt de adverteerder nog in een „notice" mee, dat hij ook op 24 November 1909 al eens geadverteerd heeft, maar dat dit toen geen ernstig resultaat heeft opgeleverd. Hij herhaalt nog eens zijn poging, die, naar hij verzekert, zeer ernstig is.

Mogelijk zijn er onder onze lezers menschen, die den man kunnen en willen helpen!

Mrs. Pankhurst.

Dinsdag was de termijn van de voorloopige invrijheidstelling, aan mrs. Pankhurst toegestaan om op te knappen van de gevolgen van de honger-staking in de Holloway-gevangenis, verstreken. De autoriteiten hadden besloten de suffragetten-leidster niet langer vrijheid te verleenen. Maar haar toestand bleek zoo ernstig te zijn, dat een vervoer haar einde zou kunnen wezen. Door den gevangenisdokter wilde ze zich niet laten onderzoeken, maar alleen door haar te zien kwam de man tot de overtuiging, dat vervoer onmogelijk was. De autoriteiten werden bij het verlaten van de inrichting, waar mrs. Pankhurst wordt verpleegd, door een groep vrouwen uitgejouwd en uitgesloten.

Hevige storm.

In een nacht van Dinsdag op Woensdag heeft te Londen en omstreken een hevige storm gewoed, gepaard met hevig onweer en vreselijke regenbuien. Sinds den zomer van 1887 heeft men zoo'n vreeselijk weer niet meer gekend. Op verschillende plaatsen is het spoorwegverkeer geheel verbroken, verscheidene telegraafdraden zijn gebroken, terwijl langs de Theems oever meerdere huizen onder water werden gezet.

Rusland.

Knoeierij met plaatsbiljetten.

Hoezeer in Rusland geknoeid wordt met plaatsbiljetten op de spoorwegen, blijkt volgens „de Tijd" uit een statistiek van het ministerie van spoorwegen. Volgens deze werden in het jaar 1912 niet minder dan 90,118 reizigers aangetroffen zonder plaatsbiljet.

Wegens medeplichtigheid aan het knoeien met biljetten werden 53 hoofdconducteurs, 305 conducteurs en 178 andere beambten uit den dienst ontslagen.

Gedrageerd wegens hetzelfde feit werden 101 hoofdconducteurs en 133 beambtan, terwijl 9473 hoofdconducteur en 10,473 andere beambten daarvoor lichtere straf kregen.

De Balkanoorlog.

In de groote hoofdsteden van Europa heeft men enkele bange dagen doorgemaakt. Vooral in Weenen en Berlijn was de spanning en de zenuwachtigheid groot. De Montenegrijnen toonen voorloopig weinig ambitie Skoetari te verlaten. En Essad-Pasja, die zich tot vorst van Albanië (onder Turksch protectoraat) heeft uitgeroepen, dreigt de plannen der groote mogendheden in duigen te werpen. Oostenrijk, dat altijd op een onafhankelijk Albanië heeft aangedrongen en Skoetari daarbij eischte, is nu leelijk in 't nauw gebracht. En 't mag blij zijn, als er nog een uitweg gevonden kan worden, dat 't zijn troepen niet naar Albanië hoeft te sturen. Want zijn oorspronkelijk plan 'n haven te krijgen aan de Egeïsche Zee, Saloniki bijvoorbeeld, dat kan 't niet weer verwezenlijken.

De Albaneezen schijnen liever 'n landgenoot als Essad-Pasje, dan 'n Europeeschen prins tot Vorst te hebben.

Doch zou Oostenrijk zich werkelijk genoodzaakt zien troepen naar Montenegro en Albanië te zenden, dan staan er waarschijnlijk ernstige verwikkelingen voor de deur. Dan zal de Russische regeering niet in staat zijn, aan 't verlangen van 't Russische volk zijn stamgenooten op den Balkan tegen Oostenrijk te steunen, weerstand te bieden.

De houding door de Russische regeering tot heden aangenomen in de kwestie om Skoetari, wekt in Rusland groote verbittering.

Binnenlandsch Nieuws.

Zedelijke verbetering der gevangenen.

Het Nederlandsche Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, dat weldra 100 jaar zal bestaan hebben, heeft een circulaire rondgezonden, waarin 't om hulp vraagt, door toetreding als lid van het Genootschap.

Bepaalde aanvankelijk, zoo wordt in de circulaire vermeld — zich de zorg van het Genootschap tot de gevangenen, thans treed de zorg voor de ontslagenen meer en meer op den voorgrond, waardoor de uitgaven op onrustbarende wijze stijgen. Als een staaltje, hoeveel geld al dit werken kost, wordt vermeld, dat in de laatste jaren door het Genootschap werden opgericht het Groote Woudhuis, nabij Appeldoorn, het Centrale Plaatsings-en Informatiebureau te Amsterdam en schrijfkamer te Amsterdam waarvoor door het Genootschap resp. inn 1911 werden uitgegeven f 7709.43½, f 2997.20 en f 703.12½. De vorige maand heeft de afdeeling te Rotterdam een paatsingsagent aangesteld.

Het Genootschap hoopt op eenieders medewerking en vertrouwt, dat niet tevergeefs een beroep daarop zal worden gedaan. Op het oogenblik wordt echter slechts geldelijke steun gevraagd.

Buiten vervolging gesteld.

Naar wij vernemen is Van der S., uit Leiden, die geruimen tijd geleden een afschuwelijken moord pleegde op een 9-jarigen knaap, buiten vervolging gesteld en in een krankzinnigen gesticht geplaatst op grond dat het psychiatrisch onderzoek overtuigend heeft aangetoond, dat de jonge man wegens gekrenkte geestvermogens ontoerekenbaar is. Tel.

Buitengewone warmte.

Het Met. Instituut te De Bildt meldt: Tot aanvulling van het vorig bericht kan nog worden gemeld, dat inderdaad Dinsdag de temperatuur te Maastricht en Winterswijk ongeveer 26 graden bereikte, zoodat voor het eerst der oprichting van het instituut de temperatuur op eenzelfde plaats hier ter lande op drie achtereenvolgende dagen in April boven 25 graden steeg. Daar Hamburg Woensdagmiddag 27 graden meldde, Maastricht 24.8, is het waarschijnlijk, dat in het Oosten van ons land ook Woensdag de 25 graden bereikt werden. Msb.

Branden.

Woensdagavond omstreeks half negen ontstond te Breda brand in de asphaltfabriek van de firma Haagh. Door het flink optreden der brandweer is het hoofdgebouw behouden gebleven en kon de brand beperkt blijven tot een bergplaats van teer.

Dinsdagmiddag omstreeks vijf uur is te Gouda brand uitgebroken in een hooiberg en schuur aan de Lazaruskade aldaar.

De hooiberg ging in vlammen op, de schuur werd nog behouden. Verzekering dekt de schade.

Woensdagmiddag zijn aan den Hengeloschenweg te Lonneker, drie arbeiderswoningen van de wed. G. N. bewoond door drie gezinnen, door brand vernield.

Onweer.

Bij het zware onweder wat Dinsdagavond te ongeveer zes uur boven Monster losbarstte, is het arbeidersgezin van J. v. d. M. aldaar zwaar getroffen. Bij 't einde van hunne daagtaak bevonden volgens de Rsb. zich drie jeugdige personen in en bij de schuur op den tuin van hun patroon, alwaar zij door den bliksem min of meer getroffen ter aarde stortten. De oudste der getroffenen, de 20-jarige C. v. d. M., heeft slechts kort meer geleefd, zijn jongeren broeder hoopt men in 't leven te behouden en de 17-jarige H. v. d. Z. is in zijn geestvermogens gekrenkt.

Men meldt uit Cadzand aan de Msb.

Tijdens een zwaar onweder, dat Dinsdagnamiddag omstreeks 5 uur boven het land van Cadzand woedde, is de bliksem in de groote landbouwschuur van den heer Cam. Doens, Oranjepolder gemeente IJzendijke, ingeslagen. De schuur werd met zijn geheelen inhoud, die bestond uit stroo, hooi en granen, een prooi der vlammen. Het vee kon intijds losgesneden en naar buiten gedreven worden; een paard liep echter in den brand terug en kwam in de vlammen om. Ook een groot varken kreeg deerlijke brandwonden. De kleeren der knecht zijn eveneens verbrand. Een tweede nieuwe schuur begon reeds te branden, maar kon nog behouden blijven.

Een en ander is verzekerd.

Tijdens een hevig onweer dat Woensdagmiddag geruimen tijd boven Oldenzaal en omstreken woedde, sloeg de bliksem in een dikken muur der firma H. P. Gelderman en Zonen, staande tusschen haar fabrieken en de spoorlijnen Oldenzaal—Hengelo. De muur werd over een lengte van een 7-tal meters totaal vernield en omvergeworpen. Tengevolge der hevige stortbuien stonden verschillende tuinen blank en was hier en daar het water huizen en kelders binnengedrongen. Zw. Ct.

Op het Veer te Boschkapelle brandde bij een kort onweer Woensdagavond circa 7 uur de kapitale schuur van den landbouwer Westerbeeke totaal af.

Landbouwwerktuigen, paarden en rundvee werden voor het grootste gedeelte een prooi der vlammen.

Huis en omliggende gebouwen bleven gespaard. Assurantie dekt de schade gedeeltelijk.

Te Culemborg zijn Dinsdagmiddag in een weide een koe en een pink door het hemelvuur gedood.

Door een trein overreden.

Vrijdagmorgen ruim 6 uur werd tusschen Warmond en Leiden, onder Oegstgeest, door den trein overreden en gedood de gepens. Oost-Ind. militair van Leeuwen. Het hoofd van den ongelukkige was bijna geheel van den romp gescheiden.

Een 100-jarige.

Men meldt uit Schoonhoven aan de Maasbode.

Vrijdag herdacht de heer P. Slingerland te Berkenwoude zijn 100sten geboortedag. De oude man die nog zeer kras is en een goede gezondheid geniet, verheugt zich in het bezit van 6 kinderen, 32 kleinkinderen, 72 achterkleinkinderen en 3 achter-achterkleinkinderen. De honderdjarige viert zijn feest echter heden, want hoewel hij volgens den burgelijken stand op 2 Mei geboren is, heeft hij dezen dag steeds op den 3den van de bloeimaand gevierd en wil hij, nu hij het voor den hondersten keer doet, van de gewoonte niet afwijken.

Twee kinderen verbrand.

Woensdagavond te 10 uur brak, naar het Hbl. meldt, plotseling een felle brand uit in de broodbakkerij van den heer R. Boersma aan de markt te Schagen. Toen de bewoners het gevaar bespeurden, was het reeds te laat, wegens vlammen en rook, om het bovenhuis te bereiken waar twee kinderen sliepen, een meisje van vijf jaar en een jongetje van zeven. In allerijl werden bij den naburigen aannemer den heer J. R. Vlaming lange ladders gehaald, waarna deze zich door de stukgeslagen ruiten, een pad naar de slaapkamer der kinderen baande. De moedige daad was evenwel te laat. Gestikt door den scherpen rook werden de kleinen door den heer V. uit de reeds brandende kamer gehaald.

Aangewakkerd door een opkomende onweersbui, viel er trots een drietal brandspuiten, waarbij de nieuwe uitstekene werkende stoombrandspuit, aan blusschen niet te denken. Weldra sloeg sloeg de brand over op het aan de overzij der straat liggende café „Het Visje", dat eveneens een prooi der vlammen werd. De belende perceelen van beide gebouwen wist men te behouden. Alles was verzekerd.

Zóó niet bedoeld.

In een Friessche dorpsschool had de onderwijzer de leerlingen opgewekt, ten bate van tuberculose-lijders, zilverpapier van chocolade, capsules en oude metalen te verzamelen. Na eenige dagen overzag de meester met gemengde gevoelens alles, wat hem in den loop der week was aangebracht en achtte hij het noodig, den verderen aanvoer voorloopig stop te zetten, daar vele huismoeders deze zeldzame gelegenheid met beide handen aangrepen, om bij den jaarlijkschen schoonmaak finale opruiming te houden en hun kroost schoolwaarts zonden met oude, roestige kachelpijpen, gebroken kachelringen enz. Eén leerling kwam zelfs aanzetten met hoefijzers, die hij, zooals later bleek, voor de goede zaak had ontvreemd bij den dorpssmid.

Gevaarlijke ratten.

Men schrijft uit Appeltern aan de „Geld.":

De landbouwer J. H. alhier, merkte elken morgen, dat een of meer zijner jonge biggen op onverklaarbare wijze verdwenen waren, en besloot 's nachts de wacht te houden. Eindelijk ja, daar kwamen de dieven opzetten. Een paar groote ratten trachten weer een big meester te worden en weg te sleepen, hetwelk hun nu echter door den eigenaar belet werd. Hij heeft nu aan zijne varkens een andere plaats moeten geven, teneinde tegen verdere aanvallen der ratten beveiligd te zijn.

Vier huizen afgebrand.

Woensdagnacht zijn omstreeks één uur in Heukelum vier arbeiderswoningen, door vijf gezinnen bewoond, door onbekende oorzaak afgebrand. De kinderen konden slechts met moeite in veiligheid worden gebracht. Indien de wind om was geweest, hadden er groote onheilen kunnen ontstaan.

De brandweer van Asperen verleende assistentie. Van het verbrande is niets verzekerd.

Verduistering van ruim f 3000.

De firma A. T. W. aan de Boompjes te Rotterdam heeft de politie kennis gegeven, dat te haren nadeele een bedrag van ruim f 3000 is verduisterd. Van deze verduistering wordt, naar wij vernemen, verdacht de kantoorbediende J. V., uit de Bleiswijkstraat. De kantoorbediende is op grond van deze verdenking door de politie aangehouden en in het politiebureau in de Paauwensteeg in bewaring gesteld.

Voor f 4000 diamant verduisterd.

Donderdag heeft de Amsterdamsche politie een commissionair in diamant aangehouden, die verdacht wordt een handelaar voor een partijtje diamant ter waarde van f 4000 te hebben opgelicht. De handelaar had de diamant aan den commissionair gegeven teneinde deze te verkoopen, doch het duurde geruimen tijd voor hij iets hiervan vernam, waarop hij aangifte deed bij de politie en de commissionair werd gearresteerd. Deze weigert mede te deelen, waar het partijtje diamant zich op het oogenblik bevindt. De commissionnair bevindt zich thans aan het bureau aan de Stadhouderskade. Hbl.

Bestolen.

Een bediende van een handelsfirma, te 's Hage die bij een bankiersfirma alhier zilvergeld en klein bankpapier tegen groot bankpapier moest inwisselen, is in het bankgebouw bestolen, vermoedelijk door een tweetal Fransch sprekende personen, die zich tegelijkertijd met hem in het gebouw bevonden.

Hij had het zilvergeld vóór een der loketten uitgeteld, nadat hij de bankbiljetten naast zich had neergelegd. Toen hij met het uittellen klaar was, waren de biljetten en de bovenbedoelde Fransch sprekende personen verdwenen.

De Turksche ambulance in het vaderland terug.

Vrijdagochtend is per Holl. Spoor te 's-Gravenhage gearriveerd het laatste gedeelte der te Constantinopel werkzaam geweest zijnde Nederlandsche Roode Kruis-ambulance , n.l. dr. Lingbeek, de leider der ambulance en mevr. Lingbeek de inlandsche arts Masako, zuster Weisz en Krup en de verplegers de Waart, semi-arts en van Vliet. De ontvangst aan 't station was allerhartelijkst. Generaal Quanjer riep bij ontstentenis van ander leden van het Hoofdcomité van het Roode Kruis aan Dr. Lingbeek en zijn tochtgenooten het welkom in het vaderland toe. Sprekers wensch „Lang leve de Turksche ambulance" vond bij de aanwezigen luiden weerklank.

Dr. Lingbeek beantwoordde deze toespraak. Hij bedankte voor de hartelijk ontvangst en uitte ten slotte tegenover het Hoofdcomité van het Roode Kruis dat het hem een groot genoegen was, alle leden der ambulance gelukkig present te kunnen melden.

Gistermiddag werden de teruggekeerde dames en heeren op de thee genoodigd in het Pageshuis.

Bijkens een bij het hoofdcomité van het Ned. Roode Kruis van dr. Sikemeier uit Boedapest ontvangen telegram, zal de ambulance Woensdag 7 Mei des namiddags 3 uur 11 te 's Gravenhage aan het station staatsspoor aankomen. Zuster Bahlmann reist rechtstreeks naar Berlijn.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 3 *Mei* 1913.

— Aan het postkantoor Boxtel en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand April 1913 ingelegd f 24879.04, terugbetaald f 22486 62.

Het laatste door het kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7189.

— Morgen Zondag om half vijf vergadering v. d. leden der Mariavereeniging in de Torenschool.

Ook toegankelijk voor niet-leden.

— Vrijdagmorgen toen H. v. d. Horst, wisselwachter bij de S.S. in zijn tuin achter den oliemolen aan 't werken was, zag hij dat aan den overkant van de Dommel iemand te water raakte.

IJlings liep hij langs den watermolen over de sluis, naar de plaats waar de persoon te water lag.

Daar gekomen, sprong hij zonder zich te bedenken in de Dommel en met behulp van een derde bracht hij den drenkeling op het droge. De drenkeling bleek te zijn A. d. V., wonende in de Kerkstraat. Hij was reeds in bewusteloozen toestand.

Kunstmatig werd de ademhaling opgewekt, en Dr. Hoek verleende verdere hulp.

Men bracht A. d. V. per kruiwagen naar zijn woning en legde hem te bed. Spoedig was hij weer geheel opgeknapt.

Een woord van lof aan den redder is zeker hier niet misplaatst.

— Op het nieuw aangelegde Protestantsch Kerkhof op Molenwijk is Donderdag vernieling gepleegd.

Kwajongens hebben er bloemen en planten weggehaald.

Er is aangiften gedaan bij de Rijkspolitie.

— Het concert gegeven door de R. K. Gildenbonds-Harmonie ter eere van den verjaardag van Prinses Juliana gaf zeer vele toehoorders.

Bij de muzikale wandeling der R. K. Gildenbonds-Harmonie was Donderdagnamiddag een drom van volk.

— Het concert van Donderdag, gegeven door het gemengd zangkoor, is evenals Woensdag goed geslaagd. Men zie ons verslag van Woensdag.

— Morgen, Zondag 4 Mei zal de R. K. Gildenbonds-Harmonie den voetbalwedstrijd, die in de Vorst gehouden wordt opluisteren. Een mooie gelegenheid voor de wandelaars om te gaan genieten.

— Naar wij vernemen zal Boxtelsch-Harmonie morgennamiddag spelen op de markt.

— De verkoop der Tuberculosebloem heeft opgebracht f 221.39.

— De lezing, Vrijdagavond gehouden door den Veearts C. M. van Rooijen was druk bezocht.

De Bioscoop-zaal was geheel bezet, bijna uitsluitend met landbouwers.

Nu de paardefokkerij ook in deze streek nogal aardige winsten oplevert, beginnen onze boeren er wat voor te voelen, om hun kennis van paarden te vermeerderen.

Haaren. Op Hemelvaartdag maakte onze Fanfare eene muzikale wandeling ter eere der verjaring van Prinses Juliana.

— De huisvrouw van J. van R. had het ongeluk, bij het laden van een kar hout er af te vallen en brak haar arm.

— De fruitboomen alhier beloven dit jaar veel. Het is ongekend zooveel bloesem als die thans bezitten; voornamelijk de Goudreinetten van welk soorten er hier veel zijn, zullen zonder ongelukken zeer veel dragen.

— Bij het te Breda gehouden examen voor onderwijzer slaagde onze dorpsgenoot de Heer Reijnen zoon van het Hoofd der School alhier. De heer R. genoot zijn opleiding aan de Bisschoppelijke Kweekschool te 's Bosch. Wij wenschen den geslaagde en zijn familie proficiat.

— A. s. Zondag viert het Echtpaar Wilhelmus van de Wiel en Johanna van Esch hun Zilveren Huwelijksfeest. Bij deze gelegenheid zal onze fanfare hun een serenade brengen.

Oisterwijk. Zondag heeft alhier de plechtige Oisterwijksche processie naar O. L. Vrouw Ter Linde plaats. Samenkomst om 4 uur bij den ouden Lindeboom. De processie wordt in de kerk gesloten met Lof, preek en liederen. Vrouwen nemen aan deze processie niet deel.

De processie zal als volgt zijn samengesteld:

R. K. Vereenigingen met vanen:

Leden v. h. Kerk- en Armbestuur. Bestuur van Ziekenfonds en Verpleging. Leden der Hanze; v. d. Boerenbond; v. d. Werkliedenvereeniging; v. h. Spoorweg Secretariaat; v. d. Kath. Kunstkring; v. h. Jongens-Patronaat.

Kindergroepen: Middeneeuwsche Maria-hulde. Meisjes met bloemen.

Broederschappen met vanen: Leden v. h. H. Sacrament en O. L. Vrouw; Leden der Lieve-Vrouwe Gilde; Broedermeesters der Kevelaarsche processie; Leden der H. Familie. Hgz.

Schijndel. Vrijdag herdacht generaal B. R. F. van Vlijmen, eere-kamerheer van Z. H. den Paus, alhier, onder vele blijken van belangstelling zijn 70sten verjaardag en tevens zijn 25-jarig jubilé als lid der Tweede Kamer voor het district Veghel. Van verschillende autoriteiten en collega's mocht hij zoowel persoonlijke als schriftelijke gelukwenschen met dit dubbel feest ontvangen. Ook de voorzitter van het hoofdbestuur der R. K. Kiesvereenigingen in het district Veghel en de Voorzitters der verschillende afdeelingskiesvereenigingen kwamen hem ten zijnen huize complimenteeren. Verder ontving de jubilaris bij deze gelegenheid nog verschillende prachtvolle bloemstukken. Msb.

Olland. Woensdagmiddag had alhier een ongeval plaats dat gelukkig nog een vrij gunstig verloop had.

Een landbouwer uit Gemonde die zijn paard kwam laten schatten voor de onderlinge verzekering, verloor toen hij naar huis wilde gaan, een rad van de kar.

Het paard schrok en sloeg op hol, met de ratelende kar achter zich.

De boer had nog juist bijtijds van de kar kunnen springen. Toen het paard voor de gesloten overweg kwam hield het halt, dadelijk werd het gegrepen en geheel tot kalmte gebracht.

Dongen. Bij den landbouwer J. T. op den Heuvel is een koe aan miltvuur gestorven. Het kadaver is onder politietoezicht verbrand.

's Hertogenbosch, 1 Mei. Een vrij ernstige vergiftiging heeft zich gisteren alhier voorgedaan bij de familie H., in de Kruisstraat, door het gebruik van ondeugdelijke koffieboonen. Man en vrouw werden na koffietafel zeer ongesteld en vergiftigingsverschijnselen deden zich bij hen voor, tengevolge van het gebruik van de koffie. Twee doktoren werden ontboden en dezen dienden, onmiddellijk braakmiddelen toe, die bij den man spoedig goede resultaten teweeg brachten, zoodat H. aan de beterhand is. Vrouw H. echter is nog ernstig ongesteld. De vergiftigde koffieboonen zijn in beslag genomen en een onderzoek is ingesteld.

— Het Hgz. van gisterenavond bevat het programma der op Zondag 18 Mei a. s. te houden groote meeting ter herinnering aan de afkondiging der Encycliek „Rerum Novarum" door Z. H. Paus Leo XIII z. g. op 15 Mei 1891:

In de St. Jan. — 11½ uur H. Mis door den hoogeerw. heer Mgr. C. C. Prinsen, adviseur van den Dioc. Bond van R. K. Werkliedenvereenigingen. Toespraak door Mgr. C. C. Prinsen; onderwerp: „De werkman in zijn huisgezin".

Door allen te zingen: „Akte van Geloof".

12¾ uur. Opstellen van den stoet waaraan allen deelnemen. De stoet trekt naar het Plantsoen, waar de zeereerw. heer A. Mutsaers, hoofdadviseur van den R. K. Werkliedenbond zal optreden, met het onderwerp: „De werkman in het openbaar leven".

Door allen te zingen: „Aan U o Koningin der Eeuwen".

Daarna in optocht naar het Bondsgebouw, waar ontbinding.

De volgende weg zal worden genomen: St. Janskerk — Hinthamerstraat — Markt — Kerkstraat (burgemeester) — Parade (Bisschop) — Peperstraat — Ververstraat (Gouverneur) Waterstraat — Spinhuisplaats — Weversplaats — Plantsoen.

De stoet trekt vervolgens naar het Bondsgebouw door: Plantsoen — Kanaal Hinthamereinde — Hinthamerstraat — Markt (langs P. Mulders) — Pensmarkt — Bondsgebouw. Ontbinding.

4½ uur Groote Vergadering in Concertgebouw. Openingswoord door den voorzitter C. Foppele, voorzitter van den R. K. Werkliedenbond.

Rede van den hooged. gestr. heer mr. A. baron v. Wijnbergen, lid der Tweede Kamer, met het onderwerp: „Encycliek Rerum Novarum".

Rede door den weleerw. heer H. J. M. Donders, kapelaan, Woensel, met onderwerp: „De Kerk en de werkman".

Door allen te zingen: „Roomsche Blijdschap".

Een mannen- en knapenkoor onder leiding van den heer v. Mackelenberg zal eenige liederen ten gehoore brengen.

De intocht der huzaren te Tilburg.

Tilburg heeft zijn nieuwen burgers Woensdag een feestelijken intocht bereid. Er heerschte eene ongekende drukte in de stad en alles gaf blijk van de ingenomenheid met de komst der huzaren.

Na eene onderbreking van 57 jaren, is Tilburg wederom tot garizoenstad verheven en algemeen beschouwt men dit Koninklijk besluit als een bewijs van de grootste welwillendheid voor de volkrijkste stad uit het Zuiden des lands.

Een dag van mee ongetemperde feeststemming had men moeilijk kunnen uitkiezen, dan den nationalen feestdag van ons volk, waarop zoo ondubbelzinnig wordt medegevoeld de vreugde van ons Vorstenhuis.

Door de onvermoeide zorgen der Vereeniging „Tilburg Vooruit" is de Julianastraat in onze stad geworden een feest der gansche burgerij. 't Is prettig alsdan te wandelen door de drukke straten waar huis aan huis de nationale driekleur wappert. Kinderen stoeien rond op versierde fietsen, in sportkarretjes en hebben alles opgetoomd en opgetuigd met oranje-linten en -strikken, wat er aan rolbaar materiaal voor kindergespan te vinden is. In 't kort, het is een beweging van belang en de winkeliers vooral hebben hunne étalage kasten tot kleine tentoonstellingetjes gemaakt.

Zoo had de stad Woensdag het voorkomen van een groot attractieterrein, waar alles tot feestvieren lokte. Men verwachtte de militairen en wilde ze als een hofstoet binnen de veste leiden. Aan de grens der stad was een eerepoort gebouwd, waar ten twaalf uur de troep zijn intrede deed. Met de stafmuziek aan de spits reden de huzaren binnen en werden er verwelkomd door eene eerewacht, bestaande uit de notabelen der stad.

Als vertegenwoordiger van Z. Exc. den Minister van Oorlog werd de cavalerie hier opgewacht door den generaal-majoor Mathon, vergezeld van zijn ritmeester-adjudant, den heer H. van Mens, en den generaal-majoor Bruce. Verder waren er nog aanwezig generaal-majoor van Oordt, de 1ste luitenant der Infanterie B. ten Broeke Hoekstra, en majoor commandant Dommers van het 42ste landweerdistrict. Ook de ingenieur P. Hackstroh en de kapitein der genie waren aanwezig.

Na de gebruikelijke begroeting stelde de troep zich wederom in beweging. Achter de stafmuziek reed de officiersstaf aan, gevolgd door de 300 manschappen met Regimentsstandaard in het midden. De geestdrift der bevolking zwol hoe langer hoe meer bij het naderen van het centrum der stad. Eerst trok de troep naar de woning van den burgemeester, waar de schoolkinderen uit het Zuidelijk gedeelte der stad en haie stonden opgesteld; vervolgens werd verder gereden naar het Wilhelminapark, waar de harmonie Orpheus het regiment zijne opwachting maakte. Ook hier stonden wederom de kinderen en haie geschaard, thans echter uit 't Noordelijk gedeelte der stad. De tocht ging verder naar het raadhuis, waar burgemeester en raadscollege op het bordes gereed stonden voor de officieele ontvangst.

Aan het raadhuis stond de N. K. Harmonie opgesteld, en had de burgemeester in ambtsgewaad, door den raad omringd, op het bordes plaats genomen. De troepen maakten front, waarna kolonel Piepers bevel gaf den ban te openen, waardoor Tilburg was aangewezen tot garnizoensplaats. Na de sluiting van den ban hield burgemeester Raupp een toespraak, waarin hij op de eerste plaats dank bracht aan H. M. de Koningin voor het tweede regiment huzaren en aan Z. Exc. den minister van Oorlog, alhier vertegenwoordigd door den generaal-majoor inspecteur der cavalerie, voor diens voordracht daartoe. De lang gekoesterde wensch van Tilburg, aldus spreker, is in vervulling gegaan, nu het regiment daarin is wedergekeerd, dat op 30 April 1856 deze stad verliet.

Deze vreugde is verklaarbaar, als men weet dat de oude Tilburgenaren nog aangename herinneringen bewaren van de fiere ruiterregimenten van lanciers, jagers te paard en dragonders, onder bevel van Zijne Koninklijke Hoogheid den heldhaftigen en roemruchten Prins van Oranje. Geen wonder, dat Tilburg u een feestelijken intocht heeft bereid. Hier zult gij vinden een gastvrij, trouwhartig en eenvoudig rustig arbeidende bevolking. Met vriendelijkheid is de Tilburgsche burgerij u tegemoet getreden. Zij wil steeds trachten u het leven alhier, waar mogelijk te veraangenamen. Met gouden letters zal de dag dezer blijde inkomste in de geschiedboeken van Tilburg worden gegrift.

Na dank te hebben gebracht aan heeren generaals en officieren van diverse wapenen en voor de vriendelijkheid het regiment in onze stad te willen inleiden, waardoor aan de feestelijke intrede meer luister is bijgezet, sloot spr. met de beste wenschen te uiten voor het tweede regiment huzaren. en met een driewerf: „Leve de Koningin".

Hierna gingen allen naar de raadskamer, waar de officieele receptie plaats vond.

Na de wederzijdsche voorstelling van heeren-officieren en gemeenteraadsleden, hield kolonel Piepers de volgende toespraak:

Het is mij en mijn corps officieren eene groote eer en genoegen met u te mogen kennis maken, met u, de vertegenwoordigers der regeering en het bestuur der bevolking, die ons zoo sympathiek heeft ontvangen, gelijk ons is gebleken bij onzen tocht door de stad.

Uit verschillende tot ons gekomen berichten, en couranten-artikelen hebben wij den indruk gekregen, dat wij hier welkom zouden zijn.

Maar dat wij ontvangen zouden worden op eene wijze als thans is geschied, hadden wij in de verste verte niet kunnen of mogen verwachten. Het is op 30 April, juist 57 jaar geleden, dat het regiment wederom in deze stad is teruggekeerd. Ik acht dit een gunstig voorteeken en ben ervan overtuigd, dat wij ons hier spoedig geheel zullen thuis gevoelen, zoodat de voorspelling zal uitkomen, zooeven door den burgemeester geuit, dat deze woonplaats ons weldra lief zal worden.

Hierna werd de eerewijn rondgediend en vervolgde de troep zijn marsch naar de nieuwe kazerne. In de stad hadden muziekuitvoeringen plaats en vanwege de gemeente werd aan de manschappen ten vijf uur een diner aangeboden.

Msb.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 29 April 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. H. te Vlijmen, beklaagd van overtr. gem. hondenbel., veroord. tot f 5 subs. 1 d. h.; Pa O. te St. Oedenrode, overtr. drankwet, 2 w. h.; J. v. B. te 's Bosch, overtr. pol. regl. op de wegen in N.-Br., appèl kant. Vechel, vonnis vern., vrij; R. J. M. de G. te Kerkdriel, overtr. jachtwet, appèl kant. Osch, vonnis vern., f 10 subs. 4 d. h.; H. M. B. te Vlijmen, overtr. gem. hondenbel., f 5 subs. 1 d. h.; J. v. B. te Veen, mish., f 15 subs. 30 d. h.; G. B. te Siebengewald, overtr. gem. hondenbel., f 6 subs 1 d. h.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Haaren.

Over de Maand April.

Geboren: Goverdina M. d. van J. C. Vugts en W. van den Aker — André J., z. van C. Verstijnen en F. Verstijnen — Josephus A. z. van A. Vugts en A. Brekelmans — Wilhelmus z. van C. Vugts en C. C. van den Aker — Hendrikus A. J. z. van G. Vermeulen en J. van den Broek.

Gehuwd: C. Reijnen Wed. van C. van Nooij 50 j. en J. Nouwens 31 j. — F. J. Vugs 28 j. en P. M. Stokkermans 27 j. — J. J. J. de Loos 26 j. en J. M. Stokkermans 28 j.

Ondertrouwd: J. van Wijk 26 j. en F. van Esch 31 j. — J. Heijmans 38 j. Helvoirt en C. van de Laak 31 j. — F. Vermeer 32 j. en A. M. Schuurmans 29 j. — J. C. van de Ven 48 j. en A. van de Pas 38 j. — M. H. van de Ven 32 j. Helvoirt en A. E. Verstijnen 38 j. — P. Verstijnen 34 j. en J. M. Heesters 30 j. — J. Op 't Hoog 33 j. en J. van Riel 34 j. — A. J. Vermeer 27 j. en M. W. Verhoeven 28 j. Udenhout — A. Verstijnen 36 j. en J. M. Brekelmans 32 j. Berkel c.a. — J. van Dinter 26 j. en W. Verhoeven 26 j. Oisterwijk.

Overleden: Wilhelmus Simons 3 m. — Petrus J. van Haaren 16 j.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Mijnheer de Redacteur.

Deze week zag ik iemand op den Burgakker op eigen kosten een ondergrondsche rioleering leggen om aan te sluiten aan de gemeenterioleering.

Overal wordt gerioleerd, op straten waar zelfs nog geen huizen staan. Maar op den Burgakker moeten de menschen ze zelf leggen.

In de Molenstraat ligt ze van de Rechterstraat af tot bij de heer Boerdonk al jaren lang. Dan verder in de heele Molenstraat niet meer. Welk raadslid tracht aan zulke onbillijkheden een eind te maken?

Een belastingbetaler.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,28 de K.G.

Op 2 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.50 per K.G.

MAASTRICHT, 2 Mei. Botermijn. Aanvoer 38925 K.G. Hoogste prijs 1.31, middelste f 1.26, laagste f 1.19 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 2 Mei. Aanvoer 47310 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.15 tot f 4 25.

Gegarandeerd versche inl. Eendeneieren, f 4.00 tot 4.50 per 100 stuks.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

A. A. J. van Gastel, wonende alhier, om vergunning tot het oprichten van eene tabakskerverij op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie K. No. 1196 gelegen op de markt plaatselijk gemerkt wijk A. No. 506;

dat op Maandag, den 5 Mei 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 21 April 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Het aansteken der lantaarns.

Rijwielen, motorrijwielen en automobielen moeten licht ophebben 's avonds om 7.56 uur tot 's-morgens 3 uur 58 min. Karren en andere voertuigen 's-avonds om 8.26 tot 's-morgens 3 uur 28 min.

Markten.

Maandag 5 Mei.

Haren: vee.
Herpen: paarden, beesten.
Tilburg: jaarmarkt.
Uden: jaarmarkt.
Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 6 Mei.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Eindhoven: jaarmarkt.
Gilse: jaarmarkt.
Nijmegen: vee.
St. Oedenrode: paarden, beesten.
Oosterhout: beesten, vee.
Sprang: paarden, beesten, schapen.

Woensdag 7 Mei.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken, enz.
Boxmeer: vee.
Etten: (N.-Br.), vee.
Nuland: beesten.

Zaterdag 10 Mei.

Best: (N.-Br.) beesten, vee.
Breda: kalveren, paarden, beesten.

ADVERTENTIEN

† † Heden overleed te *Amsterdam* † tot onze diepe droefheid onze geliefde Zwager

DE WELED. HEER

Willem van Gulick.

Familie BOGAERTS.

Boxtel, 1 Mei 1913.

De Urbanuspillen
van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker -:- UTRECHT,

Eisch dit Fabrieksmerk. bereid volgens het *oude* en *echte* recept, zuiveren het *bloed*, verdrijven *gal* en *slijm* en bevorderen den *goeden stoelgang*.

Prijs per doos met gebruiksaanwijzing **30 cent.**

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Eisch vooral merk „Grootendorst."

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Dinsdag 6 Mei 1913. FINAAL** op **Dinsdag 20 Mei 1913** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt telkens ten **4 uur n.m.**

Voor den Erfgen. van Michiel Laur. v. d. Bersselaar.

Een **Landbouwerswoning** c. a., **Moestuin, Boomgaard, Bouw- en Weiland,** gelegen te Boxtel, ter plaatse „De Geelders", kadastraal bekend Sectie D Nos 1384, 1383, 1385, 1380, 1381, 1379, 1378, 1377, 1388, 1387, 1087, 1088, 1089, 1386 en 1382, samen groot 1.74.90 H.A.

Verhuurd tot de gewone tijdstippen in 1915.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 20 Augustus 1913.

The White Bioscope

ZONDAG 4 MEI

Reuzenprogramma.

Bouw van een Schipbrug door het Fransche leger
Prachtvolle Natuuropname.

Het echtpaar Drahnem
Om te schudden van het lachen.

HET SIGNALEMENT
Groot gekleurd drama.

Hendrik en buurmans dochter,
Komische Scène.

DE ZEEBLOEM
Prachtvolle comedie.

Van liefde tot schande
Sensationeel Drama (1000 M.)

Revolutie op school
Komisch.

Onze beelden zijn ongeëvenaard scherp en stil.

Doorloopende Voorstelling, aanvang 4 uur.
1e rang 40, 2e rang 25, 3e rang 15 ct.

De Bioscopezaal is voor alle doeleinden billijk te huur, behalve des Zondags.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren,
alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten,
alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

Ernstige Brandwonden
genezen door den Kloosterbalsem.

Mejufrouw Maria van den Noort, te Linderte (prov. O) verklaart ons:

„Ons dochtertje had dezen winter het „ongeluk van een stoel tegen de gloei„ende kachel te vallen, waardoor zij „ernstige brandwonden kreeg. De „wonden waren geheel open en zij „kermde het uit van de pijn. Onmiddellijk haalden wij een potje „KLOOSTERBALSEM en legden linnen lapjes met Kloosterbalsem op de wonden. Dadelijk werd de pijn verzacht. Wij „gingen met gebruik van den Kloosterbalsem voort en na „verloop van eenige dagen, waren de vleeselijke brandwonden „geheel en al genezen, waarvoor wij zeer dankbaar zijn". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Etsicht ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationsstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde* A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel* B. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN. *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen, bevordert den eetlust.
Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant, SOL, Apotheker, Amst.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat = BOXTEL.
:- Vraagt Prijscouranten -:

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

GR

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS.
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten U. K.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te uitsluitend verkrijgbaar aan staand adres.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

KIEST in Juni alleen
TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.
DE TARIEFWET schaadt den BURGER
door nieuwe en hoogere invoerrechten. Een belasting het zwaarst voor groote gezinnen.

Witteveen & De Mol
BOXTEL.

Zooeven ontvangen:

nieuwe zendingen
KINDERJURKJES
en
SCHORTJES.
Kanten Kragen, Jabots
Handschoenen.
Witte en Gekleurde Rokken.

Aanbevelend.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt.
voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd lostblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP, Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 36. Zaterdag 3 Mei 1913.

Van 's Levens Schaduwkant.

Met de hand aan het oor, het bovenlijf een weinig vooruitgebogen, stond hij in de beklaagdenbank. Het was een oude man met gerimpelde handen, waar de dikke aderen blauwden over het bruin-verweerde van de taai-lijkende huid, met beenig, verweerd gelaat, waarin kleine, felle oogjes gluurden onder borstelige, grijze wenkbrauwen, die over het met rimpels doorploegde voorhoofd streepten, en met zijn grijs haar langs de slapen en dicht over het achterhoofd. Zijn gestalte was stevig met breede schouders nog en zijn rug omgebogen. Nu en dan trok hij nadenkend de zware wenkbrauwen samen, boog soms nog een weinig verder het bovenlijf voorover, als hij een vraag van den president niet goed verstond.

„Jawel, meneer de president", zei hij, „ik ben 81 jaar".

„Tachtig", verbeterde de president.

Hij knikte.

„Ja, ja, 81", zei hij.

Maar de president schudde het hoofd, riep, luider dan: „Je bent nog maar 80".

Hij keek even den president aan en dan naar de andere rechters, die in hun zwarte toga's achter het groen der tafel gerijd zaten.

„Eén en tachtig", herhaalde hij, „een en tachtig".

„Neen, neen", kwam de president snel, „je weet het niet goed meer, maar je bent nog maar 80".

Hij haalde de schouders op en mompelde wat onverstaanbaars.

Maar de president vroeg verder.

„En erken je, dat je dien man daar, Zonneveld heet hij, met een mes gestoken hebt?"

De oude man keek even naar den getuige, die links van hem in de getuigenbank zat en knikte heftig.

„Ja, ja, meneer de president", voer hij uit, dat heb ik gedaan. Maar hij is begonnen.

En hij strekte zijn gerimpelde, knokige hand uit naar den getuige, die glimlachte.

„Hij is begonnen", herhaalde hij. „Hij is mij aangevlogen, zonder dat 'k hem iets in den weg gelegd had. Zoo'n oude man als ik ben, wou hij....."

De man op de getuigenbank rees overeind.

„Dat 's niet waar, meneer de..." begon hij.

Maar de president klopte gebiedend met den hamer.

„U kunt straks spreken", zei hij tot den getuige. En dan, zich weer naar den beklaagde keerend, vervolgde gij: „Vertel jij nou maar eens verder.

„Ze hadden bij me ingebroken en een kip gestolen", vertelde die.

Had hij dat gedaan? vroeg de president, naar den getuige wijzend.

De oude man, ver vooruitgebogen uit zijn bank, de hand achter het oor, schudde het hoofd, richtte zich dan wat op.

„Neen, hij niet", zei hij, „maar een ander, Lievaart heet hij. Maar hij is me aangevlogen, hij..."

„Vertel dan maar eens, hoe dat gebeurd is, raadde de president.

Maar de oude verstond het niet, ging voort: „Hij had er niets mee te maken. Wat had hij dan zoo'n ouden man..."

De president klopte even met de hamer. Als de beklaagde verwonderd zweeg, zei hij wat luider: „Je moet maar eens vertellen, hoe het gebeurd is".

„Gebeurd, gebeurd", kwam de man, niet verstaande, „ja zeker is het gebeurd".

Maar de president schreeuwde: „Je moet eens precies vertellen, hoe het gegaan is".

De oude man wachtte even, knikte dan een paar maal en begon:

„Wel, meneer de president, ze hadden bij me ingebroken en een kip gestolen. Dat had Lievaart gedaan. Daarom ging ik naar hem toe, om te vragen, me die kip terug te geven. Zoo als ik op zijn erf kwam, zag ik mijn kip loopen. „Wil je mij die kip teruggeven?" zeg ik tegen Lievaart. „Je hebt hem bij mij gestolen". Maar Lievaart begon te lachen. „Bij jou gestolen?" zei hij. „Wat mankeert je? Ik heb niks gestolen". „Jawel", zei ik, „dat 's mijn kip, die daar". Toen kwam die man daar Zonneveld, er tusschen en snauwde tegen me: „Je bent gek, ouwe. Maak, dat je van 't erf komt". En toen ik niet gauw genoeg ging, vloog hij mij aan. Nou, u begrijpt, edelachtbare, dat 'k toen driftig werd. Wat had hij ermee te maken. 't Was mijn kip, niet die van hem. Maar dat heb je altijd van die menschen, die..."

„Jawel, jawel", viel de president in. „Maar je zoudt verder vertellen. Wat heb je toen gedaan, toen Zonneveld je aanvloog?"

De oude man weifelde even.

„Nou, u begrijpt, meneer de president", vervolgde hij, „dat 'k driftig werd. En toen... toen trok ik mijn mes uit mijn zak en stak ik naar hem. Maar geraakt heb 'k hem niet, of... haast niet".

De president glimlachte.

„Jawel", viel hij in. „Je hebt hem wel geraakt en goed ook. Dat weet je ook wel".

De beklaagde haalde de schouders op.

„Maar heeft Zonneveld toen later niet gezegd dat hij er geen werk van zou maken, als je de schade betaalde?"

„Ja, ja, edelachtbare, dat heeft hij gezeid. Maar ik heb het niet. Waar moest ik het van betalen?"

De president lachte weer.

„Nou", zei hij, „zoo erg is het toch niet met je. Ik geloof, dat je het best betalen kunt".

De oude man die aandachtig geluisterd had, schudde net hoofd.

„Waarachtig niet, meneer de president, klaagde hij. „Ik heb een arme vrouw van 78 jaar en mijn kinderen moeten voor me werken. Dat weten ze allemaal wel. Maar ze hebben me bij den burgemeester laten komen. En die heeft me uitgescholden en gevloekt, dat 't bar was. Zoo oud als ik ben, heb ik zoo iets nog nooit beleefd. 'k Ben altijd fatsoenlijk en netjes geweest, en een ouden man dan zoo uit te schelden".

„Zoo, zoo", kwam de president. „Nou, we zullen eens kijken. Ga nou maar zitten".

De oude man keek nog even om zich heen, liet zich dan langzaam in zijn bank zakken.

„Getuige Zonneveld", gebood de president.

De man op de getuigenbank stond op kwam voor de tafel en legde den eed af.

„Is het zoo gebeurd, als de beklaagde daar net verteld heeft?" vroeg de president.

De getuige schudde het hoofd.

„Neen, edelachtbare", zei hij.

Dan vertelde hij, dat hij alleen had gezegd, dat die kip niet gestolen was, omdat hij ze aan Lievaart verkocht had, en dat toen de beklaagde woedend was geworden en, zijn mes trekkende, geschreeuwd had: „Ik zal je doodsteken".

„Toen ben ik er op een drafje vandoor gegaan, edelachtbare, want 'k wou geen moeite hebben met zoo' ouden man. Maar hij raakte me toch nog, hier in mijn rechterschouder. 'k Ben er 4 weken mee onder dokters handen geweest.

De president knikte even.

„Kan de beklaagde het wel betalen?" vroeg hij.

„Nou best", kwam getuige. „Als je een paar paarden hebt en een hoop varkens en een mooi huisje, dan ben je niet arm".

Maar de oude man ontkende heftig.

„Hij is me aangevlogen", zei hij. „En van dat andere, die paarden en dat huisje, daar is niks van mij bij. 't Is van mijn zoon".

De president glimlachte.

De officier vroeg, met het oog op beklaagde's leeftijd, boete.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XV.

Nu weet ge iets omtrent het kanaal, wij reizen thans verder. Aan onze linkerzijde zien wij de vlakte van Pelusium, een droge woestenij, zonder eenigen plantengroei. In de verte bergen, grijs-wit zout dat daar gemaakt wordt. Waar water te zien was, waren randen van wit glinsterend zout gevormd. De warmte werd hier buitengewoon, 't kan ook niet anders daar wij slechts omringd zijn door het heete zand der woestijnen die zich aan beide zijden van het kanaal uitstrekken. Heel dun gekleed hadden wij ons achter bij het roer verschanst een vrij en een weinig beschaduwd plekje. De zon straalt in alle kracht op deze groote vlakte zonder water, waar geen struik of boom te zien is. Alleen de stations langs het kanaal liggen in wat groen dat daar met groote moeite geplant is. Hier en daar werken fellahs aan den rand van het kanaal, tot het doen van herstellingen. Statig, kalm stappen de kameelen belast met zakken zand. Een enkele Bedouin, dik in zijn doeken gewikkeld, breekt een oogenblik de groote gloeiende eenzaamheid. Warmte slaat ons van alle zijden tegen, gloeit ons uit het zand tegemoet. Kringende lucht-spiraaltjes dansen uit het zand op en doen de geheele lucht-vlakte boven het geel-witte zand, tot ver aan den hel, grijs-blauwen horizon, trillen en golven, dat de oogen er pijn van doen.

Eenzaam lijkt de doodsche vlakte, slechts de heete luchttrilling is het eenige dat waarneembaar is, niets dat afwisseling brengt in de strakke woestijn die oneindig ver, een geheel met de wolkelooze lucht vormt, heet grauw en schel van licht, blakerend alles tartend, wat daar tracht te leven.

Wie bezingt hier de zon? Niemand! Zij is de plaag, de marteling van alles wat hier leven moet van mensch, dier en plant. Zij is de tartende, steeds tergende voor hen, die in gedwongen soberheid in deze woestijnen hun leven slijten. Wat is het toch, dat deze menschen woestijnbewoners, binden kan aan dit, hun land? Er is iets dat ze aan dit land bindt... En 't is te begrijpen voor een mensch die inzien wil dat er een hartstocht naar ruimte bestaan kan. Weinigen kunnen zich indenken in de liefde, die een mensch voelen kan voor de woestijn. Die liefde bestaat, want ook in dat dorre, sombere, in dat eentonig zand huist een dichterlijk leven, dat slechts een enkele begrijpt, daar het niet te zien, doch slechts te gevoelen is door... een natuurkind! Zand, zand, de pijnende zon, doch steeds licht, hel licht en een onbeperkte horizon, een stilte waarbij men het eigen hart hoort kloppen.

Daar dan te staan voor de onmetelijke zandzee als heer en meester, niet gebonden aan ruimte, vrij in willen en kunnen! Moet de vrije Bedouïn in deze ruimte dan niet gelukkig zijn, al bezit hij niets, en al is een sober leven zijn deel!

De zon zinkt achter El-Kantara een purperen gloed, dan een vurig vlammende hemel. Langs de weg naar Syrië sjokt een kleine karavaan de woestijn in.

Koper-zonlicht straalt over de donkere geleiders over de groote zwaar beladen kameelen, dan verdwijnen zij, gaan den nacht in, vertrouwend op eigen kracht.

Als een spookkiel glijdt ons schip door het kanaal, zijn wit electrisch licht over den wal stralend. Wij hebben nu een prachtigen sterrenhemel en veel warmte. Tegen 10 uur zijn wij te Ismaila, waarvan ik alleen vertellen kan, dat er een prachtig paleis staat van den Khedive, en dat de stad voor een groot deel door de bevolking verlaten is, door het bedorven water waardoor op het laatst zeer gevaarlijke koortsen heerschten.

Verder hebben wij woestijn afmattende warmte en eindelijk slaap.

* * *

28 September.

Heden morgen om vijf uur, zijn wij te Suez aangekomen. Een klein bootje brengt de post, nog enkele brieven uit Holland mag ik hier ontvangen, en voorloopig zullen dit de laatsten zijn! Een enkele koopman komt aan boord, maar alle passagiers slapen nog. Nu de post binnen is, de laatste mail van Brindisi aan boord gebracht is zet de boot zich weer in beweging naar de golf van Suez.

Achter ons flikkert nog flauw een vuurtoren, die op een lange zandige strook staat die even boven water uitsteekt. Langzaam stijgen nevelen omhoog, en door de zachte morgenschemering breekt de kust van Egypte en Arabië door. Effen water tint zich van zwart tot wit, dan blauwt het doorkomend dagticht en weerkaatst zich de hemel in de strakke zee. Een enkele visch springt dartelend boven water even verstorend het effen water, een zinspeling kringend in den hemelsblauwen spiegel. Een roode gloed schiet over de bergen, die nu zwart en donkerpaarsch gekleurd zijn. Bij het stijgen der zon wikkelen de bergen zich, in hun gewone kleuren van grijs en bruin, tot zij eindelijk in 't volle zonlicht staan, brandend blakerend door de hitte. Langs hooge, scherpgepunte bergen gaan wij verder, achter ons de berg Sinaï uit den bijbel, die hoog in de wolken zijn top verbergt. Een enkel eilandje kaal en dor breekt het zeevlak. Wij hebben het warm, erg warm, geen koelte, geen wind wordt gevoeld.

In den namiddag zijn wij bij Jubul-eiland, waar wij een prachtige zonsondergang mochten bewonderen, toen de zon achter in de woestijn tusschen de bruine bergen, een glooienden oven scheen te vormen, waarvan de vlammengloed hoog tegen het hemelruim kaatste. Het eiland Shadwan lag daarna in grijze avondschemering voor ons. Voor en achter ons tintelen de vuren, waarvan er een op 120 meter hoogte... Wij zijn nu in de Roode Zee.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

De getemde feeks

De gemeente Wildenburg is allerliefst gelegen te midden van golvende korenvelden. Geen fabriek verontreinigt daar de lucht met haar rookwolken; geen spoor, tram of stoomboot verstoort er de rust. De bewoners, die leven van landbouw en veeteelt benevens eenige ambachtslieden, zijn kalme, vreedzame menschen en de gemeenteveldwachter wordt dik en vet, want de uitoefening van zijn functie kost hem niet de minste vermoeienis, omdat hij de orde te bewaren heeft, die nimmer wordt verstoord. Kortom, Wildenburg zou een aardsch paradijsje zijn, wanneer de burgemeester een andere vrouw had gehad.

Hijzelf, de burgervader van Wildenburg, was de gemoedelijkheid in eigen persoon, een dikke boer, die van niets meer hield dan van rust en daarom zijn best deed om met alle menschen in vrede en vriendschap te leven, maar zijn vrouw was een ware helleveeg, de slang die in dit miniatuur-paradijs alles in de war stuurde.

Zij had den braven edelachtbare geducht onder de pantoffel, raasde en tierde den ganschen dag tegen de knechts en de meiden, zoodat er op 's burgemeesters boerderij ieder oogenblik nieuw personeel was, maar dat zou voor de Wildenburgers 't ergste niet zijn. Veel erger was, dat zij ook op het raadhuis haar scepter zwaaide. Vrouwenkiesrecht noch verkiesbaarheid had ze noodig, zij kon ook zonder dat in Wildenburg den baas wel spelen, want burgemeester had 't hart niet om in den raad iets voor te stellen, waar zijn vrouw tegen was, terwijl alle voorstellen van Burg. en Weth. door de burgemeestersvrouw waren geïnspireerd. Zij woonde alle raadszittingen bij en wee het raadslid, dat oppositie durfde voeren, dat werd, als de zitting gesloten was, door de burgemeesteres onder handen genomen en verpletterd door een woordenvloed dat hem hooren en zien verging. Nu en dan had wel eens een Wildenburger getracht, tegen haar macht in verzet te komen, maar nog niemand had daar succes op gehad.

Dat had Hubert, den smid van het dorp, al lang verdroten en hij peinsde op een middel, om zichzelf en zijn dorpsgenooten van het juk der burgemeestersvrouw te bevrijden. Met gewone middelen ging dat niet, ieder was bang van die vrouw en zij vreesde niemand, maar Hubert won den raad in van den ouden schaapherder, die alleen meer wist dan alle dorpelingen te zamen. De herder beloofde hem, dat hij er eens over zou nadenken en dat hij dan zeker wel een middeltje zou vinden om die feeks te temmen.

Er was in den gemeenteraad, waar Hubert ook lid van was, een gewichtig vraagstuk aan de orde.

Te Wildenburg moest een pomp geslagen worden, het geld was er voor bijeengebracht, maar nu moest nog worden uitgemaakt, waar men de pomp zou plaatsen. Alle dorpelingen wenschten haar te hebben op het marktplein, maar Burg. en Weth. stelden voor dat de pomp zou staan voor het huis van den burgemeester en niemand twijfelde er aan, wie dat voorstel had geïnspireerd.

's Morgens voor hij naar de raadszitting ging had Hubert zijn vriend den herder ontmoet en deze gaf hem een doosje.

— Hierin is het middel om burgemeesters vrouw te temmen, zeide hij. Wanneer ge op het juiste moment dit doosje opent, dan zult ge geen last meer van haar hebben.

Hubert stak het doosje in zijn zak en ging naar de raadzaal, waar de vroede mannen reeds bijeen waren en waar de burgemeesteres op haar gewone plaats zat, met fonkelende oogen de raadsleden aanstarend om te zien wie het zou wagen zich tegen haar wil te verzetten.

Toen de groote kwestie aan de orde kwam opende Hubert voorzichtig zijn doosje, waaruit een muis op den vloer sprong. Tegelijk klonk een doordringende gil en de burgemeesteres vluchtte de raadzaal uit, terwijl alle aanwezigen in een luid gelach uitbarsten.

Zij durfde er niet terugkeeren en toen Hubert daarna zijn bezwaren tegen 't voorstel van B. en W. uiteenzette, vereenigde de geheele raad, met de voorstellers inclusis zich met zijn zienswijze. Met algemeene stemmen werd besloten, dat de pomp op het marktplein zou worden geplaatst en Hubert was de held van het dorp.

Wat er dien avond evenwel in het huis van den burgemeester voorviel, dat heeft nooit iemand vernomen, want daar werd een zitting gehouden... met gesloten deuren.

v. Moorsel & v. d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

WITTEVEEN & DE MOL
BOXTEL.

Ruim gesorteerd in

Heeren- en Kinderkleeding,

van de meest gewone tot de betere soorten.

Jongenspakken vanaf f 1.50.
Manspakken „ f 5.90.

Tevens maken wij U attent op onze

Prachtvolle collectie

Witte en Gekleurde

Heeren-Overhemden

Boorden, Fronts en Dassen.

In Dassen de nieuwste snufjes.

AANBEVELEND.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deeler.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 1 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p p f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0 75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0 64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel" Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct, 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct, 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK'
A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL

Gered van kinkhoest.

Moeders, als Uw kinderen dreigen de stikken in kink- of slijmhoest, bedenk dan, dan tijdig aanwenden van de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, Uw kinderen van hun kwaal stelilg zal genezen. Wacht niet tot het te laat is.

De heer E. Eversen, Lange Rozendaal 42 te Utrecht, verklaart gaarne het volgende:

„Mijn jongste kindje van 15 maanden leed aan slijm- en kinkhoest. Haar borstje hijgde en piepte verschrikkelijk. De slijm zat zoo vast, dat de kleine nauwelijks kon ademhalen Elken middag was het koortsig en gloeide haar hoofdje en 's nachts sliep zij niet en zweette verschrikkelijk. Daar niet hielp meenden wij reeds ons kind te verliezen. Toen dacht ik er aan de ABDIJSIROOP aan te wenden en reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop verlichting. De slijm kwam los en het kind ging voortdurend vooruit. Eén flacon Abdijsiroop heeft mijn kind volkomen genezen". De

Het kind van den heer EVERSEN, (volgens portret.)

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is een gezegend middel voor jong en oud, versterkt de luchtpijpen en geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Eisch ROODEN BAND met de naamteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch* Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. V. D. VEL EN V. D SLOOT *Haaren*, J. BOONS. *Limpde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V D VELDEN. *Moergestel* Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH V. LOON. *St. Oedenrode* A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught* M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

No. 37 WOENSDAG 7 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Een praatje over Dienstboden.

De vele klachten over de dienstboden — zoo schrijft Catharina in de Voorhoede, — vinden in de meeste gevallen haar oorzaak in onzen tegenwoordigen tijdgeest.

In onzen tijd is de eerbied voor 't gezag sterk ondermijnd. De vroegere verhouding tusschen meesters en dienstboden verdwijnt hoe langer hoe meer, en de afstand tusschen beiden wordt steeds grooter. Van de vroegere gehoorzaamheid, plichtsbetrachting en bescheidenheid is weinig meer te vinden.

Meestal zijn echter de meesters zelf de schuld er van, dat de dienstboden een vijandige houding tegen hen aannemen. Door het koude, trotsche, heerschzuchtige bevelen en de strenge verwijten worden de dienstboden van de meesters vervreemd. Wanneer knecht en meid zien en voelen, dat de meesters zich weinig om hun welzijn bekommeren, en hen slechts behandelen als levende machines die volgens contract bepaalde werkzaamheden tegen loon moeten verrichten, dan zullen de dienstboden er van zelf toe komen, hun werk slechts gedwongen te doen en zich weinig bekommeren om 't welzijn hunner meesters. Bij deze verhoudingen trekken de meesters echter steeds aan 't kortste eind. Want, het scherpste oog en de grootste geschiktheid van 't heerschap zullen niet kunnen goedmaken, wat door gebrek aan welwillendheid der dienstboden bedorven wordt. Overigens moeten wij niet vergeten, dat de dienstboden — vooral de jongeren, die pas in dienst zijn — meestal uit een andere volksklasse stammen dan de meesters. Misschien hebben zij een heel gebrekkige of verkeerde opvoeding gehad en zijn de ouders schuld van de slechte gewoonten en ondeugden hunner kinderen. Wij moeten daarom bij de meeste dienstboden met geduld, verstand en opofferende liefde de taak van opvoeder vervullen.

Reeds van zuiver menschelijk standpunt beschouwd, moeten wij onze dienstboden fatsoenlijk behandelen. Het verstand gebiedt ons, om op het geestelijk en lichamelijk welzijn, op hun zedelijk gedrag, hunne gezondheid en hun toekomst te letten. Denken wij er aan, dat alles wat de dienstboden dagelijks in handen krijgen, ons eigendom is en dat het er veel op aankomt, hoe zij er mede omgaan.

* * *

Vele misstanden kan men reeds bestrijden door een goede huisorde waarbij alles op bepaalden tijd geschiedt, en alles zijn bepaalde plaats heeft.

Hoofdzaak is echter, dat de meesters zelf met 't goede voorbeeld voorgaan. Zij moeten in den beginne zelf de handen mede aan 't werk slaan, zij moeten de dienstboden wijzen, hoe de arbeid verricht moet worden, welke voordeelen er bij toegepast kunnen worden, enz. Eene hoofdzaak hierbij is, dat men zelve steeds puntelijk te werk gaat en zelf de gereedschappen, die voor den arbeid benoodigd zijn, goed weet te gebruiken. Dit zelf meehelpen heeft twee voordeelen, namelijk, de dienstboden zien in, dat ze ons niet kunnen bedriegen, en wij zullen door de juiste schatting van den arbeid nooit te veel van onze dienstboden verlangen.

* * *

Al deze maatregelen kunnen echter niet volkomen vervangen wat achting, eerbied, toegenegenheid en trouw onzer dienstboden voor ons waard zijn.

Trachten wij daarom deze eigenschappen onzer dienstboden te winnen en te behouden.

Slechte en gewetenlooze dienstboden moeten wij verre van ons verwijderd houden, ook al zijn 't overigens nog zoo geschikte en goedkoope arbeidskrachten. Wij moeten gedenken, welk nadeel wij door hunne kwade eigenschappen, lichtzinnigheid, drankzucht, kwaadaardigheid kunnen hebben.

Bij de goede dienstboden is echter eveneens beslist rechtvaardig optreden vereischte, maar ook menschenvriendelijke behandeling. Letten wij dus bij onze dienstboden op zedelijkheid, achting voor overheid en wetten, en vervulling der godsdienstplichten.

Bewijzen wij hun echter ook nu en dan een kleine attentie, die buiten de dienstverhouding ligt, laten wij hen deelnemen aan familiefeesten en onderhouden wij ons gaarne op vriendelijke en beleerende wijze met hen.

Dat zal het dienstbodenvraagstuk spoedig tot heil van huisgezin en maatschappij zijn opgelost.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De H. Bloedprocessie.

Maandagmorgen is te Brugge de groote jaarlijksche processie van het H. Bloed gehouden. Voor de 763ste maal trok de stoet met de gebruikelijke plechtigheid door de straten der stad.

Zooals gewoonlijk werd ook nu de zegen op den Burg gegeven door mgr. Waffelaert. Daar werd de plechtigheid ook bijgewoond door de officieren van de Hollandsche torpedobooten, die, zooals men weet, op het oogenblik te Brugge geankerd zijn.

Een der Vlaamsche bladen meldt dit als volgt: De officieren — ten getale van twintig, in groot uniform, — der Hollandsche torpedobooten, woonden op een voorbehouden verhooging ter Burgplaats, rechtstaande en op militaire wijze groetend, het „défilé" bij. Tijdens den zegen bleven zij zitten met ontdekten hoofde. Zij konden hun bewondering, gepaard met ontroering, niet verheelen voor het weergaloos schouwspel dat zij hadden bijgewoond.

Duitschland.

Aanslag op den Badenschen. Groothertog.

De groothertog en de grootherlogin van Baden, die gisteren een bezoek brachten aan Mannheim, reden om drie uur in den middag per rijtuig naar de wedrennen. Toen het rijtuig bij het hotel Kronprinz den Kaiserring, een stille straat inreed, waar wegens het regenweer bovendien haast geen menschen waren, sprong opeens een man op de treeplank van het rijtuig en maakte een beweging alsof hij met een mes slaan wilde.

Volgens de „Neue Badische Landes Ztg." heeft de groothertog echter niet gezien, dat de man een mes in zijn hand had. De kerel probeerde den groothertog bij de borst te grijpen, maar deze duwde met de greep van zijn sabel tegen de kin van den aanrander, die ruggelings van het rijtuig tuimelde. Eenige omstanders schoten toe en wilden den aanrander te lijf, maar de politie kwam tusschen beide. In zijn zak werd een roestig geopend knipmes gevonden. De aanrander was dronken.

Bij het verhoor bleek, dat de aanrander, Anton Jung geheeten, 41 jaar oud was en vroeger kleermakersgezel. In zeer armoedige omstandigheden woont hij met zeven jonge kinderen in een der voorsteden. De man sprak verwarde taal en is blijkbaar niet wel bij het hoofd, hij verklaarde gehandeld te hebben op last van een bende, die hij niet verraden wilde.

Reeds vroeger is hij wegens zijn opgewonden toestand en verslaafdheid aan den drank in een ziekenhuis verpleegd.

Zeven personen verdronken bij het lichten van de „S 178".

Bij het lichten van het voorste gedeelte der bij Helgoland gezonken torpedoboot „S 178" is het groote lichterschip „Ober Elbe" van den „Nordischer Bergungverein" Maandagmiddag door den Noord-Oost-storm omgeslagen. De kapitein, de stuurman en vijf matrozen verdronken; elf man werden gered.

Tel.

Keizer en officiersoppasser.

Dezer dagen deed zich, — naar de Tijd meldt, — het volgende aardige geval voor, terwijl de Duitsche keizer zich per automobiel van Straatsburg naar Karlsruhe begaf.

's Avonds, even na achten, passeerde de Keizer het dicht bij Karlsruhe gelegen plaatsje Ettlingen. Midden in het stadje was een gedeelte van den weg, dat nieuw bestraat werd, afgeschut, en de chauffeur, die daardoor het spoor bijster was geworden, moest stilhouden. Toen een officiersoppasser, die toevallig in de nabijheid was, dit bemerkte, kwam hij aanloopen en wees met de woorden: „Hierheen, Majesteit!" den goeden weg. De Keizer vroeg den oppasser, of hij hem dan herkend had, waarop deze bevestigend antwoordde. Nauwelijks was de auto de Albstrasse ingereden, of de chauffeur sloeg weer een verkeerde dwarsstraat in. De oppasser, dit ziende, kwam opnieuw aangeloopen, en nu liet de Keizer hem instappen en meerijden. Eerst toen men weer op den grooten weg was, verliet de oppasser den auto, nadat de Keizer eerst den naam van 's mans officier genoteerd, hem zelf een geldstuk in de hand gestopt en beloofd had, later nog eens speciaal om hem te zullen denken.

Frankrijk.

De Jeanna d'Arc-feesten.

Zondag 4 Mei, den dag, waarop de herinnering aan Jeanne d'Arc gevierd wordt, wapperden in de straten van Parijs talrijke vlaggen, ter eere van de Maagd van Orleans. De standbeelden der gelukzalige op de Place des Pyramides, de Place de St. Augustin en den Boulevard Saint Marcel. waren met bloemen getooid en talrijke betoogers legde voortdurend nieuwe kransen neer. Twee groote optochten werden gehouden, die der republikeinsche entente, waaraan senatoren, afgevaardigden en gemeenteraadsleden deelnamen, en die der „Action Française" hoofdzakelijk gevormd door studenten en scholieren.

Beide stoeten trokken ook langs het Staatsburg-monument op de Place de la Concorde. Geen enkel incident had plaats.

In de provincieplaatsen werden de Jeanne d'Arc-feesten eveneens zonder rustverstoringen schitterend gevierd.

De drie-jarige Diensttijd.

De Fransche regeering is van plan, om van het recht, dat zij krachtens artikel 33 der militaire wet van 1905 bezit, gebruik te maken, en een lichting een derde jaar onder de wapenen te houden. Dit besluit, waarover de ministerraad dezer dagen beslissen moest, zal aan de Kamer bekend worden gemaakt.

Daarbij zal zeer zeker een crediet worden aangevraagd, hetgeen een bespreking zal uitlokken, die de Kamer in de gelegenheid stelt zich over het beginsel van den driejarigen diensttijk uit te spreken.

Een mooie politievangst.

Te Parijs is door de politie het hoofd van een inbrekersbende, zekere Louis Levra, gearresteerd. De bende had gedurende de laatste maanden voor millioenen gestolen in de deftige wijk der Champs Elysées, ten nadeele van burggraaf Bartissol alleen voor 450.000 gulden aan juweelen. Levra is een Italiaan.

Heldenmoed van een dorpspastoor.

Aan de fel anti-clericale „Matin" van Parijs ontleent de Msb. het volgende treffende verhaal:

„De pastoor wil niet in de kranten komen".... Met deze korte en bondige verklaring gaven alle vrienden en be-

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

Ridder George nam het woord; spottende hoffelijkheid sprak uit elk zijner gebaren, uit ieder zijner woorden.

„Is het den bloedverwant en vertegenwoordiger van graaf Perronet geoorloofd te vragen, wat u in dit nachtelijk uur op zijn eigendom te zoeken heeft, waarom u van plan is, dit paviljoen te betreden en door uwen voet de geheiligde lievelingsplek der gravin te ontwijden?"

„Ik ken u het recht der vraag toe, mijnheer de ridder, en kan u in mijn betrekking van inspecteur van het landgoed Perronet, wien het oppertoezicht over des graven bezittingen toevertrouwd is, een antwoord geven, waardoor elken grond u ontnomen werd om het plan uit te voeren, waarom u hier kwaamt. Doch de leugen is mij vreemd; ik wil u daarvan het bewijs geven, door u te verzoeken — een beroep doende op uw adellijk blazoen — : verlaat deze plaats; ik verwacht eene dame".

Algemeen gelach weerklonk.

„Deze dame", riep George, „verwacht u niet meer, het is de kamenier mijner nicht, die ook mij genegen is en in een aanval van koketterie, groote dames naäpend, mij ijverzuchtig wilde maken. Zij heeft hare meesteres alles bekend. Melanie droeg mij op..."

„Haar kamenier!" schreeuwde Henri luid. „Een ellendige leugen!"

„Schurk, dat trek ik mij aan!" aldus schreeuwde George, terwijl zijne kameraden door wenken hunne verstandhouding uitdrukten. „Meen je misschien, dat gravin Melanie Perronet zich zoozeer verlagen zou, aan een vlaskop, een boerenlummel, een geheime samenkomst te schenken? Daar heb je den brief en hier de voldoening. De degen voor den edelman, voor de lakeien de stok!"

Met deze woorden zwaaide hij zijn zweep, terwijl de anderen eveneens onder vloeken en tieren op Henri indrongen.

Slechts één schrede was de jonge man teruggeweken, slechts zoo ver, dat hij het jachtmes uit de scheede trekken en het den aanvallers tot verdediging tegenstrekken kon. De stralen der maan deden de lange, spitse kling als zilver blinken.

„Terug!" Gedempt geloei steeg uit zijne borst op. „Vrij baan! Wien zijn leven lief is, terug! Bij den eeuwigen God, de eerste, die mij op onteerende wijze aanraakt, is verloren".

Een oogenblik scheen het, als misten de woorden en houding van den jonkman hunne uitwerking op zijne bespringers niet; zij weken eenige stappen terug. Maar reeds in het volgende oogenblik stortten zij voorwaarts; zij vuurden elkander wederzijds aan en lieten hun lachen door de stilte van den nacht weergalmen.

Den jongen man draaide het voor de oogen; een vurige kring scheen voor zijne oogen te dwarrelen; hij zag door den wijn opgezette gezichten met gemeene, honende uitdrukking; schimpwoorden troffen zijn oor, nu, een slag, — wie hem die had toegebracht, wist hij niet. Maar hij voelde zijn schouder getroffen. — Een wilde schreeuw, de uitdrukking der hoogste vertwijfeling; hoog bliksemde het mes in zijne hand. Waar het trof? waarom bekommerde hij zich op dit oogenblik? —

Een gil, een bloedstroom, die uit de borst van den ridder sprong en den bodem als rood kleurde... Met het mes in de hoog opgeheven hand snelde nu Henri Walter weg; George Déblas zeeg bewusteloos in de armen zijner rotgezellen neer.

* * *

„Henri, waarheen?"

Op den weg, dien de vluchteling had ingeslagen, zonder op het pad te letten, dat zijne voeten betraden, stiet hij op zijne grootmoeder; als een aan de aarde ontstegen wezen stond de grijze vrouw eensklaps in het bleeke licht der maan voor hem.

„Waarheen? Naar het kasteel, naar het gerecht, om mij aan de gerechtigheid over te leveren. Ha! wat zullen zij lachen om de gebaren, welke ik aan den galg maken zal!"

„Ben je gek? Wat is er voorgevallen?"

„Een moord. Ziet u niet mijne bebloede hand? Laat mij gaan; ik wil mij ten minste zelven overleveren."

„Wien? Den graaf, als gerechtsheer? Ongelukkige, en wat zal er dan van mij geworden?... Neen, doch wat bekommer jij je om mij? Een ander beeld moet ik voor je geest roepen: vlucht, vlucht, niet om mijnentwil! Zij wil het, Melanie Perronet, zij beeft voor jou; zij zelf kwam, om mij te zeggen, dat jou een strik gespannen werd. Niet dezen blik van den twijfel, Henri... Melanie Perronet heeft je lief, zoo waar ik de zaligheid en de vergiffenis mijner zonden verhoop."

„Melanie bemint mij, Melanie... en ik ben een moordenaar!"

Het mes, welks greep hij tot nu toe krampachtig had omkneld gehouden, ontviel aan zijne rechterhand. Met beide handen bedekte hij zijn gelaat en weende. Niets onmannelijks lag in de tranen van hem, die zooeven nog een aanval op zijne eer bloedig gewroken had.

De oude vrouw trok hem voort. „Vlucht!" Gebiedend klonk haar toon. „Voor nog anderen dan haar en mij moet je in het leven blijven. Beproef naar overste Maubourg te vluchten! Eene schuilplaats zal hij je geven en middelen ter vlucht; misschien zal hij deze deelen. Ook hij wordt bedreigd. Verdacht het hoofd van den bond der wrekers te zijn, zullen koninklijke soldaten, die morgen op Perronet aankomen, hem gevangen nemen. Met onbeperkte volmacht is de graaf tot commissaris des konings benoemd. Deel hem dat mede en je zult welkom zijn. Vlucht door het bosch, dat is de veiligste, de kortste weg. Neem je mes voor de zekerheid mee; laat mij hier zorgen. Wij zien elkander weder, spoedig! spoedig! Voort nu, voort, ik hoor alarm!"

Zij raapte het op den grond liggende mes op en drukte het in de hand van den jonkman; tegelijkertijd wees zij hem op het struikgewas, hetwelk hem aan de blikken van mogelijke vervolgers onttrok.

Bijna willoos gehoorzaamde Henri; het was hem, alsof een zware, beangstigende droom zich van hem had meester gemaakt. De zekerheid der liefde van Melanie, de geheimzinnige aanduidingen van de oude vrouw, het eigen ongeluk, het gevaar, hetwelk een door hem vereerden man bedreigde — alles bracht zijn geest in verwarring. Slechts de eene gedachte spoorde tot doortasten aan: zij zorgde voor zijne veiligheid, zij leed om hem! Om harentwil moest hij vluchten, om harentwil gered worden.

De ruwe, nu stil geworden kameraden, droegen den bewusteloozen George het kasteel binnen; een bloedspoor wees den weg aan, welken zij met hem genomen hadden.

Het geheele landgoed kwam in opschudding. De graaf, die zich reeds ter ruste begeven had, werd door het gedruisch gewekt en snelde, zoodra hij de oorzaak vernomen had, naar de legerstede van zijn gunsteling. Ruiters werden uitgezonden om artsen en apothekers; de dienstmannen, van lantaarns voorzien, en door losgekoppelde jachthonden vergezeld, moesten de omgeving van het slot en het park doorzoeken, ten einde zich van den dader meester te maken, dien men reeds in het huis zijner grootmoeder vergeefs had gezocht. Onder scherpe bewaking bleef de grijze vrouw in haar eigendom. Geen woord, zelfs geen zucht van deelneming voor den vervolgden kleinzoon was den smallen, bloedloozen lippen ontvloden.

In hare kamer echter wijlde Melanie. Weenend had haar kamenier zich voor heure voeten nedergeworpen en haar het misdadige spel onthuld, waarvan zij de medeplichtige was geworden. Geloovend aan eene onschuldige grap, had zij zich, door eenige gouden Lodewijks toeschietelijk gemaakt, laten verleiden, op briefpapier met het wapen der gravin eene uitnoodiging tot eene geheime samenkomst in het paviljoen te schrijven, welke de ridder haar had gedicteerd. Door ontzetting aangegrepen, had de gravin haar van zich gewezen en weggezonden. Nu lag Melanie voor het geopende venster op hare knieën en schouwde over de uitgestrekte velden, door de ondoordringbare duisternis van het bosch begrensd, — dat hem nu wel omringen zou, den ongelukkigen, voor altijd verloren, eeuwig beminden man.

woners der naburige armelijke gehuchten, het onwrikbare voornemen en verlangen van abbé Vidal, pastoor van Fontienne, weer.

„Geen artikel en geen portret", dat was het bescheid, waarmede ieder werd afgescheept en waarop de taaiste volharding der persmannen schipbreuk leed.

Zeer vele beleidvolle en geduldige journalisten-diplomatie is noodig geweest om dezen tegenstand te breken; wij maesten een ooggetuige zoeken van de bewonderenswaardige daden, die ze ons verhalen wilde tot in alle bijzonderheden, op gevaar af de toegenegenheid te verspelen van den held, wiens geheimen het betreft. Toen wij hem vonden, hoorden wij het volgende van hem:

....Het was een ware plaag, die geheimzinnige epidemie, welke in den herfst het dorpje Saint-Martin, deel uitmakende van de parochie Fontienne in de Basses-Alpes, teisterde.

Een gezin van zes personen had zich willen „vergasten" aan een dooden haas, in het bosch gevonden. Het dier scheen nog niet in hoog adellijken toestand te verkeeren.

Maar nauwelijks was het wild „genoten", of alle dischgenooten werden ongesteld. Heel kort daarop overleed de moeder. Buren snelden toe, om de zieke te helpen, maar werden op hun beurt door dezelfde vreemde ziekte overvallen. De besmetting breidde zich meer en meer uit en binnen acht dagen waren er zieken in elk huis en elke hut.

Het dorp werd gemeden. Niemand uit de omstreken durfde zich wagen in het kleine vlek, waar de verschrikking der zwaar besmettelijke ziekte heerschte.... Niemand behalve de pastoor van Fontienne, die dikwijls tweemaal op een dag in het armoedig gehucht de H. Mis las, maar die bovendien als een goede herder zijn parochianen in den nood bijstond en verzorgde.

Dag en nacht, gedurende twee lange maanden, of liever op ieder uur van den dag legde hij den vijf kilometer langen weg af naar het gehucht. Daar ging hij van huis tot huis, in elke hut personen vindend, liggend op een ellendig strooleger, machteloos ondermijnd door de koorts en rond hun legerstede kinderen, die omkwamen van honger en koude.

De abbé wist te woekeren met zijn schrale inkomsten, maar ook met de onuitputtelijke hulpmiddelen van zijn hart en hoofd. Hij organiseerde een geneeskundigen dienst en zorgde tevens voor voedsel. Hij was de Carnot der Katholieke liefdadigheid.

Hij bestuurde de verloopen huishouding in de armoedige hutten, den zuigelingen bracht hij melk en voedsel en landwijn voor de volwassenen, hij verzorgde de verwaarloosde beesten in de stallen. Zelfs begaf hij zich dikwijls naar de stad, Forcalquier, op 12 K.M. afstand, om voor eigen rekening levensmiddelen in te koopen.

Op een avond om elf uur bemerkte hij een zieke, die in gevaar verkeerde, doordat de voorgeschreven quinine ontbrak. Geen nood, de pastoor sprong op een fiets en reed weg langs de steile bergwegen om naar de stad te gaan en het geneesmiddel te halen. In de duisternis viel hij over een steen en tuimelde in een kloof, waar hij bewusteloos liggen bleef. Een kwartier later bracht de koele nachtlucht hem echter tot bewustzijn. Weer sprong hij op zijn rijwiel en haastte zich het reddende geneesmiddel te halen, dat hij juist op tijd nog kon toedienen.

Maar ten slotte waren alle hulpmiddelen uitgeput en zijn krachten ook. Toen eindelijk kreeg hij verlof de laatsten zijner ziekeu naar het hospitaal te Forcalquier te mogen vervoeren.

Niemand uit de nabunrschap wilde bij het transport behulpzaam zijn, men vreesde de besmetting. Toen ging hij zelf op weg met een rijtuig, dat een medelijdend persoon te zijner beschikking stelde. Een voor een bracht hij de tien laatste zieken naar de stad.

En buiten Forcalquier zag het landvolk, hoe de pastoor iederen keer de dekens en de stroomatras verbrandde om het gevaar van besmetting te vernietigen en zijn ambt ook onder de gezonde menschen uit te kunen oefenen".

Engeland.

Dure minnebrieven.

Gewoonlijk hebben minnebrieven slechts waarde voor twee menschen, tusschen welke ze gevoerd zijn en heeft een dergelijke liefdescorrespondentie voor wat men de „buitenwereld" zou noemen, geen beteekenis. Vermelding verdient het daarom wel, dat een verzameling minnebrieven op een publieke auctie bij Sotteby's te Londen het sommetje van een.... 87.000 gulden opbracht.

Het waren dan ook geen gewone minnebriefjes, maar 't was de volledige cprrespondentie gevoerd tusschen den dichter Robert Browning en zijne toekomstige echtgenoote Elizabeth Barrett die gedeeltelijk ook reeds in boekvorm is verschenen. De correspondentie bestaat uit 600 „billets doux", 284 van Robert en 287 van zijn a.s. bruid, vol van de teerste poëzie natuurlijk en meer genietbaar waarschijnlijk dan de overige verzen van den dichter en de dichteres. 't Zijn de „eenige" brieven tusschen beiden gewisseld, want na 't trouwen zijn ze geen dag gescheiden geweest.

De prijs van een 1800 gulden is intusschen zelfs voor zoo een poëtisch briefje wel wat peperduur.

Een jachtongeluk.

In aristocratische kringen wekte Zaterdag heel wat sensatie het bericht, dat lady Cottenham, de dochter van markies Abergavenny, in een bosch bij Goring gevonden was door een schot in het hart gedood. Haar echtgenoot, lord Cottenham, die na afloop van de vacantie zijn drie zonen naar school te Reigate had gebracht, had nalang zoeken zijn vrouw in het bosch in de nabijheid van het door hem bewoonde buitengoed Elvenden Priory gevonden.

De gravin was een bekend jaagster en men neemt dan ook aan, dat de oorzaak van den dood een jacht-ongeluk is. De gravin moet over een tak gevallen zijn en door den val moet haar karabijn, die naast haar lag zijn afgegaan en haar in het hart getroffen hebben.

Lady Cottenham was een in aristocratische kringen zeer bekende persoonlijkheid. Ze was indertijd een gevierde „schoonheid" tenminste uiterlijk, en huwde in 1899 met lord Cottenham, na van haar eersten man gescheiden te zijn.

Een duur paleis.

Het Crystal Palace te Londen, dat, zooals men weet, publiek verkocht dreigde te worden, is nu zeer waarschijnlijk toch uit de handen der sloopers gered. De Earl of Plymouth. die het „paleis" met de omliggende tuinen al voorloopig gekocht had, en het tot een datum, die dezer dagen verloopen zou, bewaard had, in de hoop, dat er dan genoeg geld bijeen zou zijn, heeft het nu definitief gekocht voor 2.700.000 gulden. Voor dien prijs zal hij 't aan de „natie" afstaan, als de som door inschrijvingen bijeen is gebracht.

Een bom op een Londensch postkantoor.

Onder de briefstukken, die Maandag in het postkantoor van het Zuid-Oostelijk district van Londen gesorteerd werden, vond men een ongeadresseerd pakket, hetwelk een nytro-glycerine-bom bevatte, krachtig genoeg om het gansche gebouw, waar verscheidene honderden personen werken, in de lucht te doen vliegen.

Men vermoedt met een aanslag der suffragettes te doen te hebben.

Italië.

Een verdrag tusschen Italië en Spanje.

Te Rome is tusschen Italië en Spanje een verdrag gesloten en onderteekend, waarin beide staten zich verbinden in Lybië en Spaansch-Marokko elkander geen hinderpalen in den weg te leggen. Een andere bepaling maakt Spanje in Lybië en Italië in Spaansch-Marokko tot meestbegunstigde natie.

Juliana-fonds te Rome.

Op het geboortefeest van H. K. H. prinses Juliana werd hier de algemeene jaarvergadering gehouden van de Nederlandsche vereeniging van weldadigheid, genaamd Julianafonds. De ruime lokalen der Nederlandsche Bank van Zekerheidsstelling waren hiertoe door de beide directeuren, mr. C. Fledderus en dr. D. Pennington de Jongh, tevens bestuursleden, welwillend ter beschikking gesteld. Onder de 18 aanwezigen behooren vooral te worden opgemerkt: de Nederlandsche gezant jhr. mr. H. van Weede, de consul-generaal Carlo Moleschott, jhr. mr. Th. A. van Riemsdijk, de procuratore Mgr. dr. Eras en dr. J. Nouwens, de beeldhouwer Pier Pander enz., om van het uitgelezen damesgezelschap niet afzonderlijk te gewagen.

De vergadering werd geleid door den voorzitter, den heer Marcel de Jongg. Deze kon de zeer heuglijke en verrassende mededeeling doen, dat het aan H. M. de Koningin heeft behaagd, het Beschermvrouwschap over het Julianafonds te aanvaarden. Met een telegram van hulde en dank aan H. M., tevens van eerbiedigen gelukwensch op den geboortedag van prinses Juliana, werd deze koninklijke gunst beantwoord door de vergadering.

Blijkens het door den secretaris dr. Gisbert Brom voorgelezen Jaarverslag ging het Julianafonds ook in zijn vierde levensjaar, gestadig vooruit. De toenemende inkomsten veroorloven om met milde hand aan behoeftige landgenooten, die zich bij het bestuur aanmelden, naar vermogen wel te doen. Het ledental klom van 44 tot 52. Door den Nederlandschen consul te Napels werd een verzoek ingediend, strekkende om ook hulpbehoevende Nederlanders aldaar ondersteuning van het Juliana-fonds te doen genieten. Hoewel niet zonder eenig voorbehoud, werd op dit verzoek door de Vereeniging gunstig beschikt.

Na afloop bleven de aanwezigen nog eenigen tijd gezellig bijeen, als gasten van het Bestuur, dat door muziek en versnaperingen aan dit samenzijn ook een feestelijk karakter wilde geven, passende bij het blijde geboortefeest der kleine en lieftallige Peettante van het Juliana-fonds. Zoo toonde dit wederom, zich behalve als nationale vereeniging van weldadigheid, tevens zeer verdienstelijk te maken als geregelde, in den gloed der Charitas warmgehouden band tusschen Nederlanders te Rome. Tijd.

Turkije.

De toekomstige hoofdstad van Turkije.

De correspondent van de „Herald" schrijft:

In bevoegde Turksche kringen schijnt men er over te denken, om het keizerlijk hof, alsmede den regeeringszetel uit Constantinopel naar een meer geschikte plaats in Klein-Azië over te brengen. Constantinopel heeft bijna al zijn belangrijkheid als hoofdstad van het keizerrijk verloren, en zal uit politiek, diplomatiek en sociaal oogpunt nooit meer die belangrijke rol spelen, welke het had in de dagen van Abdoel Hamid.

De keizer voelt zich weinig op zijn gemak in Constantinopel, en heeft het verlangen geuit, in Azië te zetelen, en dicht bij de graven der voorvaderen. Men spreekt van Broessa, een plaats, die reeds als hoofdstad gediend heeft van 1327 totdat sultan Amurat naar Adrianopel trok. Anderen verkiezen Ronia, het oude Iconium, den zetel der Derwishen.

De sultan schijnt echter Aleppo als zijn toekomstige hoofdstad te verkiezen. Deze „schoonste" der Turksche steden is essentieel Arabisch. Door zijn zetel daar te vestigen, zou de sultan de twisten beslechten tusschen de ontevreden Arabieren en de Turken, en zoo het Islamitische kalifaat versterken.

Mocht dit plan doorgaan en Constantinopel een gewone stad worden van het Turksche rijk, dan zullen de verschillende mogendheden van Europa weldra trachten vasten voet in Constantinopel te krijgen, hetgeen de eerste stap zal zijn tot de internationalisatie dezer stad.

Amerika.

Een roover.

In den nacht van Vrijdag drong nabij Kansascity een gemaskerde roover in een slaapwagen van den Southern Pacifictrein binnen en eischte van een mijneigenaar alle waarden die hij bij zich had. De reiziger overhandigde den roover 10000 dollar, maar toen deze zich wilde verwijderen schoot de eigenaar op den roover, die dit beantwoordde, zoodat een hevig revolver-duel ontstond. De mijneigenaar werd daarbij ernstig gewond, hij was door drie kogels getroffen.

De roover wist uit den trein te springen; hij liet slechts een bloedspoor achter.

Verdronken.

Uit New-York wordt gemeld, dat het stoomschip „Concordia" op de Mississippi met een zwembassin in botsing is gekomen en bijna onmiddellijk zonk, 25 personen vonden den dood in de golven.

Nederlandsch-Indië.

Door een krokodil gegrepen.

Een koeli van de Delispoor te Belawan is door een krokodil gegrepen.

De man moest vuil op eenigen afstand naar den rawah brengen en had dat reeds verschillende malen gedaan, toen hij langs het water passeerend, door een krokodil bij het been werd gegrepen en in het water gesleurd.

De man brulde om hulp en zijn toesnellende kawans gelukte het om den ongelukkige te grijpen en eindelijk na tal van pogingen aan den bek van het monster te ontrukken. Een zijner beenen vertoonde 4 vreeselijke gaten. Op het station werd de man voorloopig verbonden en daarna naar het hospitaal te Medan overgebracht.

Deli-Ct.

Gevecht in de gevangenis te Soerabaja.

Het „N. v. d. D." verneemt uit Soerabaja, dat in den middag 7 April een bloedig gevecht plaats had in de eetloods van 's land gevangenis te Soerabaja tusschen 1300 Chineezen en inlanders. Twaalf gevangenen werden zwaar gewond in het Stadsverband opgenomen. De directeur herstelde de orde met hulppersoneel en de militaire wacht.

Binnenlandsch Nieuws.

Het 50-jarig bestaan der Maatschappij tot Expl. van Staatsspoorwegen.

In de j.l. Zondag te Amsterdam gehouden jaarlijksche algemeene vergadering van den Bond van administratieve Ambtenaren S.S. is met algemeene stemmen de volgende motie van het hoofdbestuur aangenomen:

„De Algemeene vergadering van den Bond van Administratieve Ambtenaren S.S. op 4 Mei 1913 te Amsterdam bijeen, gelet op het feit, dat dit jaar de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen haar 50-jarig bestaan zal herdenken;

overwegende dat voor het personeel dit feit zeker ook van beteekenis is, van meening, dat, zooals ook in andere groote bedrijven usance is, hiervan het personeel blijk kan geven;

besluit het hoofdbestuur op te dragen stappen te doen, om, in samenwerking met andere bonden, het daarheen te leiden, dat er eene commissie kome, die vanwege het personeel een blijvend aandenken tracht te bewerkstelligen.

Hartelijk!

Woensdagmorgen zou de burgemeester van Westerbork afscheid nemen van den Raad. Alle leden waren echter weggebleven. Hbld.

Door electriciteit gedood.

In de Staatsmijn Emma bij Hoensbroek is de werkman Wolff door een electrischen stroom gedood.

Besmettelijke ziekten.

Te Molenaarsgraaf heerscht het roodvonk zoo hevig, dat de drie scholen zijn gesloten. Er zijn al eenige sterfgevallen.

Te Bergambacht is de christelijke school wegens mazelen gesloten. De ziekte heeft geen kwaadaardig karakter.

Diefstal.

Sedert een paar dagen is, naar de N. R. Ct. meldt, te Gorinchem de besteller G. spoorloos verdwenen, met medeneming van een niet onbelangrijk bedrag aan geld, dat hij van de stoombootreederij firma J. en A. van der Schuyt voor geïnde vrachtgelden onder zijn berusting had.

Een kerkdief.

In de R. K. kerk van H. Maria Hemelvaart aan de Kleiweg te Gouda, is Maandagochtend omstreeks 11 uur een zekere F. op heeterdaad betrapt, toen hij bezig was, met behulp van een lijmstokje, de offerbus te ledigen. De koster, die den man verdachte bewegingen zag maken, waarschuwde de politie, die de dief wist te arresteeren. Het is een zwerver. Hij heeft reeds verschillende vonnissen, ook wegens kerkdiefstal, ondergaan. Eenige guldens heeft hij uit de bus weten te halen.

Een valsche hond.

Het 4 jarig zoontje van de wed. K. B. te Barendrecht, zou aan de honden van een Oud-Beierlandschen koopman een stukje brood voeren. Eén der honden schoot plotseling op het kind toe en beet het zoo geweldig, dat zijn neusje bijna werd afgebeten. De wond moest door geneeskundige hulp gehecht worden en verbonden.

Verdronken.

Zondagmorgen werd te Roermond uit de Roer opgehaald het lijk van het 7-jarig zoontje van v. E. De kleine was sinds Zaterdagmiddag vermist en moet al spelende, zonder dat iemand het bemerkte, in het water zijn geraakt.

De Tariefwet brengt meer Industrie.

Naar de „Maasb." uit vertrouwbare bron verneemt, zal de firma Elsinghorst, die het grootste deel der haarden en kachels, die in ons land binnen komen, invoert, direct na aanneming der Tariefwet te Aalten een nieuwe fabriek stichten.

De eerste eetwagen.

Men schrijft uit Groningen aan het „Hbl.":

Door het volhardend streven van de vereeniging tot bevordering van Vreemdelingenverkeer te Groningen en omstreken, heeft het spoorwegverkeer op de lijn Groningen—Amsterdam vice versa Vrijdag weder een verblijdende verbetering ondergaan, die niet alleen de reis van het Noorden naar het Centrum des lands op beduidende wijze vergemakkelijkt en veraangenaamt, maar die vooral voor zakenmenschen niet genoeg te waardeeren valt. Tijd is geld! Welnu, hier wordt hun tijd en geld bespaard. Want ze kunnen den tijd, dien ze anders moeten reserveeren voor den maaltijd in de stad van aankomst uitwinnen door gedurende de reis datgene te gebruiken, wat zij na het volbrengen daarvan noodig hadden geacht.

De Compagnie Internationale des Wagons lits die dezen wagen exploiteert, is in staat hun alles te leveren wat zij verlangen. Het bestuur van V. V. te Groningen en de vertegenwoordigers der zustervereeniging te Assen, Leeuwarden, Meppel en Zwolle, die op hare uitnoodiging deze eerste reis meemaakten en haar daardoor een eenigszins feestelijk karakter gaven, hebben dat kunnen ervaren.

Verwacht mag worden dat van deze nieuwigheid evenals in het buitenland een druk gebruik zal gemaakt worden. Deze openingstocht rechtvaardigt deze verwachting in alle opzichten, want behalve het gezelschap, voor hetwelk een gedeelte was gereserveerd, maakten velen reeds van de gelegenheid gebruik om in een gezellige en aangename omgeving etende en drinkende — men is niet verplicht tot het gebruiken van lunch of diner — te reizen.

Door den heer A. Catz, vice-voorzitter van V. V. werd tijdens de lunch in een kernachtige toespraak op het heuchelijke van deze verkeersverbetering gewezen en daarbij dank gebracht aan den voorzitter der vereeniging, mr. P. J. F. H. v. d. Riviere, die door omstandigheden verhinderd was, en aan den heer W. J. Roelfsema Hzn., lid van de commissie van advies voor de spoorwegdienstregelingen, voor de moeiten die zij zich voor de totstandkoming dezer zaak hebben getroost. Spreker hoopte dat D.-wagen, omdat de serie: eetwagen, D.-wagen en deze eerste stap moge leiden tot instelling van een dubbelspoor het Noorden kan brengen het Vreemdelingenverkeer waarnaar het streeft.

De heeren Schoondermark, van Leeuwarden; G. M. Doornbos, te Meppel: Heekman, te Zwolle; en Hansma, te Assen, brachten aan het einde van den tocht hun dank aan het inviteerende bestuur. De eerste sprak daarbij de hoop uit dat deze vriendschappelijke tocht van vertegenwoordigers van V. V. zoude mogen leiden tot meerdere samenwerking tusschen de Noordelijke afdeelingen van vreemdelingenverkeer voor de verbetering van dat verkeer naar het Noorden.

Blanke slavinnen.

Bij de politie te Zaandam is aangifte gedaan, dat een paar Duitsche matrozen aan boord van het Duitsche stoomschip „Diana", door ze in het kabelgat te verbergen, hadden medegevoerd twee meisjes van 23 á 24 jaar uit Finland. De kapitein van de „Diana had daarvan niets geweten. In de haven van Zaandam hebben de matrozen de meisjes van boord weten te krijgen en bezorgden zij ze logies in een hotel. De politie stelde dadelijk een onderzoek in. In het hotel bleek waarheid, doch de meisjes waren reeds met de afgemonsterde matrozen naar Amsterdam vertrokken. De politie aldaar is gewaarschuwd. Een der andere matrozen heeft het geheim verteld en meende te weten dat de bedoeling was, de meisjes in Hamburg als blanke slavinnen te verkoopen.

Nader vernemen wij, dat de Duitsche matrozen in gezelschap van de meisjes te Amersfoort zijn aangehouden. Tel.

Een gelukkige vondst.

Bij het opruimen van een arrestantenlokaal in het politiebureau te Nijmegen, is gevonden een pak effecten, ter waarde van f 6000, gewikkeld in een courant van September j,l.

Deze effecten bleken afkomstig van een diefstal in September j.l. gepleegd ten huize van den meubelmaker Vedder wonende Vredenhofstraat te oud-Kralingen, waar een bedrag van pl.m. f 9000 gestolen werd.

Vermoedelijk zijn deze effecten, waar de coupons nog aanzaten, in dat hok verstopt door een landlooper, die daar in bewaring gesteld is geweest.

Het gevondene zal aan den eigenaar worden ter hand gesteld.

Een lastige bezoeker.

Zondagavond vervoegde zich bij mej. S., wonende aan de Hooidrift te Rotterdam de man van wien zij gescheiden leefde. Hij maakte drukte en wierp, toen hij niet werd opengedaan dreigbrieven in de brievenbus. Ten laatste loste hij ook een revolverschot door de brievenbus. De tochtdeur werd doorboord en de kogel in den muur terug gevonden. Hij nam toen de vlucht doch werd later in zijn woning gearresteerd. Hij ver klaarde niet het oogmerk gehad te hebben de vrouw te dooden.

Examen Pitman-school.

Bij het op 3 Mei gehouden examen te Nijmegen, vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografieleeraren, systeem J. Pitman, zijn geslaagd voor diploma Machineschrijven, de Heeren C. J. de Galan uit 's Hertogenbosch en J. J. Nikkel en Godschalk van Nijmegen.

Poging tot berooving.

Toen Dinsdagmorgen een omstreeks 60-jarige dame het postkantoor te Amsterdam verliet, waar zij een aangeteekend stuk had gehaald, werd zij aangesproken door een net gekleed persoon van omstreeks 20-jarigen leeftijd, die haar den brief ontrukte en het op een loopen zette. Hij werd evenwel gegrepen en aan de politie overgeleverd, die hem onder groote toeloop van nieuwsgierigen, naar het bureau St. Pietershal overbracht.

Volgens employé's van het postkantoor zou de gearresteerde dezelfde persoon zijn die geruimen tijd geleden een jongen, die eveneens in het postkantoor was geweest, van een portefeuille beroofde.

Gesloten tijd voor den hengel.

De aandacht van belanghebbenden wordt er op gevestigd, dat bij het op 3 Mei 1913 in werking getreden Koninklijk besluit van 25 April 1913 (Staatsblad no. 138) eene wijziging in artikel 10 van het Binnenvisscherijreglement is aangebracht, welke o.a. ten doel heeft te doen uitkomen, dat het van 23 April tot en met 31 Mei verboden is te vischen met den hengel. Hieronder is niet begrepen de loop- of sleephengel en de hengel, geaasd met de kunstvlieg. Het visschen met de twee laatstgenoemde vischtuigen is verboden respectievelijk van 16 Maart tot en met 30 April en van 16 October tot en met 14 Februari. (Staatscourant.)

H. A. J. van Sonsbeeck †

Te Heino is Dinsdagmorgen, naar de „Zw. Ct." meldt, geheel onverwacht, in den ouderdom van 71 jaren, overleden, de heer H. A. J. van Sonsbeeck, met ingang van 1 Mei j.l. op verzoek eervol ontslagen als burgemeester dier gemeente. De overledene was tevens lid van de Provinciale Staten van Overijssel voor het district Raalte.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 7 *Mei* 1913.

— Naar wij vernemen zal de volgende week de gemeenteraad eene openbare vergadering houden.

— De candidaatstelling voor de aftredende leden van de gemeenteraad zal plaats hebben op Dinsdag 24 Juni. De stemming 7 Juli, en zoo noodig de herstemming op 17 Juli.

Dit jaar zijn aan de beurt van aftreding, de heeren H. v. d. Eerden, G. Paijmans, M. Merks en W. Ribbe.

— Gisteravond vergaderde de *Hanze*, afd. Boxtel bij Eltink in Breukelen.

Tegenwoordig waren 9 leden. Door den Secretaris werden de notulen voorgelezen van de twee laatste vergaderingen en het jaarverslag over 1912 welke zonder aanmerking werden goedgekeurd.

Een zevental nieuwe leden werden voorgedragen.

Het bestuur dat periodiek aftrad werd herkozen uitgenomen de secretaris de heer B. Eijkemans, welke wegens vertrek als lid der afd. ontslag nam. In zijn plaats werd als bestuurslid gekozen de heer G. A. van Haeren nadat door de heeren van Eupen en van der Heijden voor die fuctie bedankt was.

Als afgevaardigden voor de Centrale vergadering werden alle tegenwoordig zijnde leden benoemd.

Het verplichtend abonnement op „R. K. Middenstander" kon geen meerderheid verwerven.

Bij de rondvraag werd door den heer Van Eupen er op gewezen dat door de Hanze-instellingen bij hun bestellingen er meer gelet moest worden op R. K. firma's. De voorzitter meende dat de heer Van Eupen met die klacht op de Centrale vergadering het Hoofdbestuur moest interpelleeren, hetwelk door den heer Van Eupen zal gedaan worden. Hierna sloot de voorzitter met Christelijken groet de vergadering.

— In het huis van den heer v. Gastel is Maandagnacht een ruit vernield.

De politie doet onderzoek naar de laffe dader(s).

— De voortgezette seriewedstrijd uitgeschreven door de voetbalvereeniging B. F. C. alhier, gehouden op het terrein van het patronaat St. Wilhelmus in de Vorst, had een massa toeschouwers gelokt.

Aan de wedstrijd namen deel „Foresta" van het patronaat St. Wilhelmus, „Hollandia", „B. F. C. II", alle te Boxtel en „B. V." uit Best.

Over het algemeen genomen werd er kranig gespeeld.

De uitslag was: eerste prijs „Foresta" tweede prijs „Hollandia". De wedstrijd werd opgeluisterd door de R. K. Gildenbonds-Harmonie.

— Het concert van Boxtels-Harmonie gegeven Zondagavond op de Markt ter eere van de verjaardag van Prinses Juliana, was druk bezocht.

Het programma bestaande uit 9 nummers werd goed afgewerkt.

Liempde. Maandag was het groot feest op het gehucht Casteren; de echtelieden J. Schoenmakers en Nolda van Pinxteren vierden hun gouden bruiloft. Heel Casteren vierde mee feest, verscheidene dagen was de buurt om 't zeerst in de weer om een mooie versiering aan het huis te brengen, bloemen en karren groen en mast werden bijeengebracht. Inderdaad de buurt heeft er eer van, de versiering was mooi, vooral de boog was een prachtstuk van versiering.

's Morgens werden de gouden jubilarissen in een tweespan tusschen lieve bruidjes gezeten naar de H. Mis van acht uur gereden voorafgegaan en gevolgd door een fietsenstoet, welke fietsen allerkeurigst en smaakvol waren opgesierd, wat een allermooist gezicht opleverde. Na de H. Mis reed men op de zelfde wijze naar huis terug, waar vrienden en familie den heelen dag vereenigd waren om feest te vieren.

's Namiddags kwam de harmonie, afgehaald door de in bloemen gehulde Castersche fietsclub, en bracht de gouden jubilaren een serenade. Allen werden gul getracteerd.

Jammer dat de gouden jubilaar, die blind is, al het schoone niet heeft kunnen zien. Kon hij niet zien, hij hoorde toch de blijde stemming, en hoe allen ter zijner eere en zijner echtgenoote feestvierden. Zijn vroolijke en opgeruimde stemming deed zien, hoe hartelijk ook door hem werd feestgevierd.

Moge het gouden echtpaar nog lange jaren over een goede gezondheid zich verheugen, en hierna samen eeuwig feest vieren in den Hemel, is de wensch der Casterensche buurt en van heel het dorp.

St. Michielsgestel. Maandagavond omstreeks 9 uur ontstond er brand in de landbouwerswoning van den heer H. Brekelmans en bewoond door de wed. van Gerwen. In enkele oogenblikken lag de woning tegen den grond; alleen een kalf en een bok kwamen in de vlammen om. Huis en inboedel was tegen brandschade verzekerd.

Schijndel. De verkoop van het Emmabloempje heeft alhier opgebracht de som van f 95.50.

St. Oedenrode. Maandag werd alhier onder veel belangstelling het 25-jarig bestaan van het Liefdehuis gevierd.

Voorafgegaan door muziek en bruidjes werden de Eerw. Zusters 's morgens naar de kerk gebracht en op dezelfde wijze weer afgehaald.

's Hertogenbosch. Door den kolonel, brigade-commandant alhier, is volgens de 's H. Crt. ter kennis gebracht van het gemeentebestuur van Venlo, dat de datum, waarop de staf en het vierde bataljon van het 2de reg. huzaren te Venlo in garnizoen zullen komen, zijnde te zamen minstens 780 personen, nog niet bekend is, doch dat op 15 Mei a.s. de staf de 2 compagnieën van het derde bataljon onder bevel van den majoor Blom naar Venlo worden verplaatst.

Deze troep zal voorloopig in de door de huzaren verlaten kazerne gehuisvest worden.

Tegen November, als wanneer de kazerne aan den linker Maasoever in gebruik kan worden genomen, zullen de overige militairen arriveeren, en allen, ook die thans in de oude kazerne aan de Roermondsche poort zijn onder gebracht, naar de nieuwe kazerne verhuizen.

De officieren van de op 15 Mei komende infanterie zullen, naar we in de L. K. lezen, feestelijk ten raadhuize worden ontvangen. Vermoedelijk zal de troep zich tijdens het bezoek van de officieren op het stadhuis zijn, op het Marktplein opstellen.

Tilburg. Maandagavond brak plotseling een hevige brand uit in de wollenstoffenfabriek van den heer Van Eijl, aan de Zwijsenstraat. Het vuur verspreidde zich zoo snel in de oude fabriek, dat, toen kort daarna de brandweer ter plaatse kwam, het geheele gebouw in lichte laaie stond en aan blusschen niet te denken viel. Met groote krachtsinspanning bleven de aangrenzende perceelen van het dreigend gevaar gevrijwaard.

De geheele fabriek met machineriën werden een prooi der vlammen.

Tilburg. Maandagmiddag om 4 uur had op den Bredascheweg een ernstig ongeluk plaats. Een zekere v. G. uit Klein-Tilburg vandaan kwam met zijn kar in aanraking met een ander voertuig, waardoor het paard van v. G. op hol ging, v. G. viel van de kar kwam met het hoofd op de steenen terecht en was kort daarna een lijk. Men droeg hem in de ziekenzaal van de huzarenkazerne, waar de militaire dokter slechts de dood kon constateeren.

De man was 72 jaar oud.

Eindhoven. In de Zaterdagavond gehouden vergadering van den Raad werd besloten om eene verordening betreffende de vervroegde winkelsluiting in het leven te roepen indien de omliggende gemeenten hiertoe overgaan. Wat betreft de Zondagssluiting, bleek uit een ingesteld onderzoek, dat bijna geen winkelbedienden op Zondag dienst moeten doen.

Besloten werd B. en W. op te dragen een onderzoek in te stellen naar de kosten van een zijtak naar het Wilhelmina-kanaal en als gevolg hiervan slechts een kleine verbetering van het bestaande kanaal of van een algeheele verbetering, verbreeding en uitdieping van het eigen kanaal en werd hiervoor een crediet geopend van f 2000.

Nog werd besloten een proef te nemen inzake reukelooze ruiming van privaten.

— Eenige maanden geleden meende mejuffrouw Ter Horst in de zaak van Baal alhier, dat ze veel meer waren noodig had dan gewoonlijk.

Ze deed hiervan aangifte bij de politie, die een onderzoek instelde, dat geen direct resultaat opleverde, maar toch meende de politie te kunnen constateeren dat de meid de waren bracht bij de buurvrouw F. De politie hield nu een oogje in 't zeil en spoedig bemerkte ze dat vrouw F. een groote opruiming hield. Haar voorschoot vol en nog meer de Dommel in.

Dezer dagen vernam de politie, dat vrouw F. chocolade, koffie en een en ander van de dienstbode aannam.

De hoofdagent Postma geholpen door den inspecteur togen op onderzoek uit. Zich de handelwijze van vrouw F. herinnerend werd de Dommel afgevischt.

Jawel, spoedig kwamen de bussen te voorschijn, chocoladebussen waarvan er nog een geheel vol was.

Verder bleek nu, dat vrouw F. haar naaister ook met koffie en chocolade betaalde, dat ze de bussen cadeau gaf en verkocht. In hare woning werd nog op eenige bussen beslag gelegd.

De dienstmeid werd gearresteerd maar ontkende alles.

Eerst viel vrouw F. door de mand daarna bekende de dienstbode F. v. d. H., dat ze koffie, suiker, thee en aardappelen bij vrouw F. gebracht had.

Na 't onderzoek zijn de verdachten van diefstal en van heling in vrijheid gesteld, omdat het tweede bedrijf nu wel in 's Hertogenbosch zal afspelen.

Een woord van lof kan hier niet onthouden worden aan den heer Postma voor zijn tactvol onderzoek. E. D.

De Kamerverkiezing in het district Veghel.

De uitslag der stemming in de afdeelingen van de R. K. kiesvereeniging in het kiesdistrict Veghel voor de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer is, dat werden uitgebracht op het aftredend lid, generaal B. R. F. van Vlijmen:

	Aanw. leden	Van Vlijmen.
Beek	59	59
Dinther	48	48
Donk	30	27
Erp	116	116
Gemert	100	87
Heeswijk	35	28
Lieshout	55	28
St. M.-Gestel	22	22
St. Oedenrode	25	13
Oirland	32	32
Schijndel	62	62
Son	39	39
Veghel	62	62
Zeeland	67	67
	752	690

Verder verkregen de heer M. van Hout te Helmond 17 stemmen (1 te Donk, 7 te Gemert, 9 te Lieshout), de heer J. Wintermans te Stratum 11 (alle te St. Oedenrode), de heer R. Merkelbach te Lieshout 4 (te Lieshout), de heer P. Th. van den Berk te Gemert 3 (te Gemert), en de heeren J. Keijzers te Gemert 1 (te Gemert), G. Hendriks te Gemert 1 (te Gemert) en J. Heijmans te St. Oedenrode 1 stem (te St. Oedenrode), terwijl 17 blanco stemmen werden uitgebracht (2 te Donk, 1 te Gemert, 14 te Lieshout), en de 7 stemmen te Heeswijk niet op den heer Van Vlijmen uitgebracht, niet nader zijn verantwoord.

Derhalve is het aftredend lid, de B. R. F. van Vlijmen, in het district Veghel de candidaat der R. K. kiesvereeniging.

(Hgz.)

Raadsvergadering

te **LIEMPDE** op Maandag 5 Mei voormiddags 10 uur.

Tegenwoordig alle leden.

De Voorz. opent de vergadering, waarna de notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

Komt aan de orde:

1. Beweiding der broekgronden.

De Voorz. stelt voor het besluit van 20 April 1907, voor 6 jaar goedgekeurd, met één, hoogstens twee jaar te verlengen, wat de goedkeuring behoeft van Ged. Staten.

Na overleg wordt het voorstel aangenomen.

2. Verpachting broekgronden.

De Voorz. deelt mede, dat hij de ontworpen voorwaarden van verpachten aan Gerritzens te Azewijn heeft toegezonden, om zijne goedkeuring te erlangen. Deze is daarop overgekomen en heeft bijgaand schrijven overhandigd.

(Wordt voorgelezen.)

Voorz. De heeren zullen wel gehoord hebben, dat de pachter zich met het oorspronkelijk concept wel vereenigen kan, maar dat hij juist bezwaar heeft tegen den door den raad later ingelaschte artikelen, n.l. tegen den termijn van aanvaarden en tegen afstand van het jachtrecht, welke wijzingen spreker ook van minder belang acht.

De meeste leden hebben geen bezwaar tegen de aanmerking van den pachter, waarna de voorzitter een conceptbesluit voorleest en hierover het gevoelen der vergadering vraagt.

Na eenige discussie, waarbij besproken wordt aan vreemde jagers geen permissie te geven, wordt het concept goedgekeurd en met algemeene stemmen besloten de broekgronden voor 30 jaar te verpachten aan den heer Gerritzens te Azewijn tegen 20 gulden de Hectare onder de gestelde condities en aan de goedkeuring der Ged. Staten te onderwerpen.

3. Adres Casteren, vorige vergadering aangehouden, om verbetering der wegen met gruis.

Wordt besloten de wegen successievelijk af te werken onder voorwaarden, dat de buurt de gruis van het station zal aanrijden, zooals ze in hun adres hebben toegezegd.

4. Ingekomen adres van Johannes Schoenmakers in Kerkeind om verbetering van waterafvoer uit zijn tuin.

Wordt besloten met den nieuwen eigenaar in overleg te treden om zoodanige verbetering te verkrijgen, dat adressant van het overtollige water voortaan bevrijd blijve, en zijn tuin niet meer onder water loopt, wat een gevolg is der demping der sloten van aangrenzende eigenaren.

5. Ingekomen adres Ziekenfonds om verhoogde bijdrage van f 100 met verslag van het vorig jaar.

Wordt besloten aan te houden en nader te overwegen.

6. Wordt besloten tot eenige afen overschrijvingen op de begrooting 1912.

7. Ingekomen de gemeentebegrooting van 1913.

De Voorz. deelt mede, dat Ged. Staten de begrooting hebben teruggezonden zonder hunne goedkeuring er aan verleend te hebben.

De Voorz. leest 't schrijven van Ged. Staten voor en deelt mede, dat beroep op de Kroon overblijft.

Lid v. Abeelen zegt, dat zij de begrooting goed hebben nagezien en blijft bij zijn besluit.

Lid Avendonks zegt, dat de bouwverordening dan zal moeten worden gewijzigd, wijl het toezicht op 4 bouwen daarin is opgedragen aan Burg. en Weth.

Voorz. De bouwverordening behoeft geen wijziging. De uitvoering is daarin aan B. en W. opgedragen en juist daarom achten zij deskundig toezicht noodig.

v. d. Vleuten betoogt, dat de raad de zaak goed overwogen heeft en daarom niet voor veranderen is.

v. Abeelen doet uitkomen, dat er geen raad noodig is, als 4 leden niet zooveel kunnen als Burg. en Weth.

v. d. Vleuten had wel gedacht, dat Ged. Staten de begrooting niet zouden goedkeuren, omdat B. en W. er anders over dachten.

De Voorz. vraagt of de raad tegen het besluit van Ged. Staten in beroep wenscht te gaan.

v. Abeelen acht zich nog te jong lid en niet genoeg op de hoogte om hierop te antwoorden, en laat het antwoord aan oudere leden over; hij zou de memorie van toelichting wel willen zien.

v. d. Sande wenscht die ook te zien.

De Voorz. zegt, dat ze door Ged. Staten niet is teruggezonden, doch in klad aanwezig is.

v. Abeelen geeft te kennen, dat hij bedoelt het antwoord van B. en W. aan Ged. Staten.

De Voorz. zegt, dat alles ter hunner beschikking is, en wordt na eenige discussie besloten aan te houden, om nog voor het verstrijken van den termijn van beroep ter tafel te brengen.

Niets meer te behandelen zijnde, werd de vergadering gesloten.

Gemengd Nieuws.

Een mislukte Oceaanreis.

Oceaanreizen in kleine vaartuigen zijn in de laatste jaren meermalen gedaan, o.a. in 1911 door de „Seabird" en in 1912 door de iets grootere motorboot „Detroit". Dat het niet steeds evengoed gelukt, bewijzen de lotgevallen van een klein vaartuig, de „Sea Queen", hetwelk gedurende den vorigen zomer van uit Japan de wereld wilde rondzeilen. De „Sea Queen" was ongeveer 8 Meter lang, bij 2½ Meter breed en was als yawl getuigd met een zeiloppervlak van 37 vk. M. De bemanning bestond, zoo vehaalt de „Ned. Sport", uit drie personen, waarvan er een, een Amerikaan, Voss genaamd, het commando had.

Het vaartuig vertrok 27 Juni 1912 van Uraga. Met de Marshall-eilanden als doel, was men 100 zeemijlen oostelijk gekomen, toen men tegenwind kreeg. Daar de wind snel aanwakkerde, moest men bijdraaien en ten slotte op 4 Augustus van een drijfanker gebruik maken. Dit drijfanker ging echter verloren, en toen één der bemanning dit grijpen wilde, was hij bijna het slachtoffer van een haai geworden, welke zich ten slotte met het vernielen van het drijfanker tevreden moest stellen. Daarop werd het vaartuig, dat een zware looden kiel had, door de woeste zee lek, zoodat men voortdurend pompen moest.

Men besloot daarom om terug te keeren en wilde op de Bonin-eilanden, welke een eind zuidelijk van Japan liggen, aanhouden. Daar toen bleek dat men zeer ver noordelijk afgedreven was, werd ten slotte op Aibawa, een in noordelijk Japan gelegen kleine haven voor walvischvangers, koers gezet, en niettegenstaande het zware weer ondernomen. 8 Augustus ontmoette men den grooten passagiersstoomer „Chicago Marie", welke hulp aanbood. Van deze vernamen de zeilers, dat zij van de plaats, welke zij berekend hadden, 190 Engelsche mijlen verwijderd waren, daar hun chronometer 13½ minuut vóór liep en hun berekening dus foutief was.

Ten slotte bereikte het vaartuig midden Aug. Aikawa, werd gerepareerd en was 22 Aug. weder zeeklaar. In het begin had men twee dagen lang goed weer, daarop weder tegenwind, welke kort daarop stormachtig werd. 29 Augustus begon de barometer snel te dalen, de rolling werd heviger, en alle teekenen wezen op de nadering van een taifoen. Men ging weder achter een drijfanker liggen, waarbij de vijf gallons walvischtraan, welke men te Aikawa opgedaan had, zeer goede diensten bewezen. Men had den druil bijgezet en kon het eenigen tijd zoo volhouden. Daarop raakte het drijfanker los, terwijl tevens de druilschoot brak, zoodat het jacht op drift ging. Hulpeloos lag het daarbij dikwijls dwarszeesch, toen plotseling, terwijl slechts de stuurman aan dek was een breker met behulp van een zwaren windruk het vaartuig eenvoudig deed kenteren. De beide andere heeren, die op dat oogenblik in de kajuit de oliezakken vulden, hadden nog juist den tijd de kajuitsdeuren dicht te trekken, Voss deed buiten pogingen op de kiel om het vaartuig weer overeind te brengen, wat hem ten slotte, dank zij de zware kiel, gelukte.

Drie uren achtereen moest men aanhoudend pompen, daarop was het vaartuig weder in orde. Intusschen was een der bemanning reeds twee keeren over boord gespoeld. De storm nam, terwijl de barometer tot op 708 gedaald was, steeds in hevigheid toe en knakte ten slotte de beide masten. Daarop trad volkomen windstilte in, welke eenige uren aanhield, waarbij de bemanning een weinig op zijn verhaal konde komen. Vervolgens ontmoette ze een tweetal dagen langen storm, waarbij het vaartuig nagenoeg volkomen wrak werd. De „Sea Queen" hield het echter uit en eindelijk kon men van de jagerspier een noodmast maken. De terugtocht was niet zoo eenvoudig, want het kompas was beschadigd en voor een deel onbruikbaar, terwijl de chronometer niet meer liep; ook was er geen verlichting meer, daar alle olie gedurende den storm gebruikt was. Men ontmoette op de terugreis geen enkel schip, doch kwam gelukkig 9 September in een kleine Japansche visschershaven aan.

Tijd.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 27 April—3 Mei.

Geboren: Willebrordus, z. van A. Karsemakers en A. van Dincten, Breukelen. — Johannes, z. van J. Bekers en H. van der Steen, Bossche weg. — Antonia, d. van A. C. Schuller en M. van de Wiel, Ossenpad. — Cornelia A. A., d. van P. J. Robben en M. C. Vermelis, Breukelen. — Hendrikus G., z. van M. Eijkemans en J. Beetz, Lennisheuvel. — Maria A., d. van H. Claassen en W. Jacobs, Breukelen.

Ondertrouwd: Bernardus C. Eijkemans, 35 j. Bossche weg en Poulina C. van Heesch, 26 j. Nieuwstraat. — Johannes Hazenberg, 22 j. Breukelen en Theodora van de Laak, 25 j. Nieuwstraat.

Getrouwd: Hendrikus van Uden, 23 j. Kleinderliempde en Rosalia C. P. Verheijden, 17 j. Nieuwstraat. — Hendrikus Bullens, 27 j. Parallelweg en Lamberdina M. van den Braak, 22 j. Breukelen. — Petrus H. van Oirschot, 34 j. Gemonde en Cornelia van Abeelen, 33 j. Langenberg. — Hendrikus Boleij, 36 j. Nieuwstraat en Gerarda M. van der Steen, 32 j. Nieuwstraat.

Overleden: Hubertus van der Velden, 7 d. Lennisheuvel. — Bernardus Thomassen, 79 j. Gemonde. — Maria E. Clercx, 61 j. Rechterstraat. — Wilhelmina E. Poirters, 1 j. Nieuwstraat. — Alouwisius M. van der Krabben, wedr. van M. C. van de Sande, 71 j. Markt.

D. en A.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand April.

Geboren: Henricus Adrianus, z. van Gerardus Schalkx en Wilhelmina v. d. Biggelaar. — Johanna, d. van Jan v. d. Linden en Johanna Linders. — Martina Petronella Wilhelmina, d. van Lambert v. d. Loo en Maria v. Balkom.

Overleden: Willem v. d. Boer. — Hendrikus v. d. Sande, echtg. van Adriana van Dijk. — Augustinus Lodewijks, echtg. v. Maria Hoevenaars. — Johannes v. Rooij, echtg. v. Maria v. Gestel.

Getrouwd: Antonius Asveld en Helena Ketels. — Wilhelmus Bekkers en Geertruda v. Dinther.

Gemeente Berkel c.a.

Van 25 April — 2 Mei 1913.

Ondertrouwd: H. v. d. Sterren 29 j. en E. P. Brekelmans 28 j. — M. J. J. M. van Son 24 j. en A. v. d. Poel 25 j.

Overleden: A. v. Doesburg 73 j.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 5 Mei. Aangevoerd 140 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.64 tot f 0.68; tweede kwaliteit van f 0.58 tot f 0.64; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.58.

Boterprijzen.

Op 6 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.36, f 1.50 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 6 Mei Hoogste prijs f 1.24 Laagste f 1.15 Middel f 1.19. Aanvoer 8645 K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

6 Mei 1913. Kippeneieren f 3.35—4.80. Middenprijs 3.83 per 100. Eendeneieren f 4.00—f 4.90. Ganzeneieren f 10.— tot f 11.—. Handelaarseieren f 3.25—3.65. Kalkoeneieren 8.00—f 8.50 Kievitseieren f —. Aanvoer 87071.

Markten.

Zaterdag 10 Mei.

Best: (N.-Br.) beesten, vee.
Breda: kalveren, paarden, beesten.

Dinsdag 13 Mei.

Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Oisterwijk: jaarmarkt, beesten.
Wijchen: paarden, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 14 Mei.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken, enz.
Boxmeer: vee.
Eersel: beesten.
Leur: (N.-Br.), vee.
Made: jaarmarkt.

Donderdag 15 Mei.

Veghel: jaarmarkt.

Vrijdag 2 Mei.

Vierlingsbeek: varkens.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt

den HANDEL

door minder koopkracht van de afnemers.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond 22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en 20	"
Groote Rozijnen	" " 17½	"
Sucade	" " 35	"
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond 7	"
Prima Krenten	" " 18	"
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en 55	"
Mooie Stoffers van	15	"
Bruine Borstels van	12½ en 8	"
Waschboenders (geel en zwart)	10	"
Boenwasch (groote flacon)	10	"
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon	7	"
Smeertraan per flesch met flesch	35	"
Wagensmeer per kistje	25	"
Prima Ledersmeer per blikje	15	"
Zuivere Levertraan per flesch	40	"
Prima Gemengd Voer	per 5 pond 26	"
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter 35	"
Soda, per 4 pakjes per pakje	2½	"
Prima Sponsen	15, 10 en 7½	"

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —

— Hectografen en —

— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

Gered van kinkhoest.

Moeders, als Uw kinderen dreigen de stikken in kink- of slijmhoest, bedenk dan, dan tijdig aanwenden van de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, Uw kinderen van hun kwaal stelilg zal genezen. Wacht niet tot het te laat is.

Het kind van den heer EVERSEN, (volgens portret.)

De heer E. Eversen, Lange Rozendaal 42 te Utrecht, verklaart gaarne het volgende:

„Mijn jongste kindje van 15 maanden leed aan slijm- en kinkhoest. Haar borstje hijgde en piepte verschrikkelijk. De slijm zat zoo vast, dat de kleine nauwelijks kon ademhalen. Elken middag was het koortsig en gloeide haar hoofdje en 's nachts sliep zij niet en zweette verschrikkelijk. Daar niet hielp meenden wij reeds ons kind te verliezen. Toen dacht ik er aan de ABDIJSIROOP aan te wenden en reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop verlichting. De slijm kwam los en het kind ging voortdurend vooruit. Eén flacon Abdijsiroop heeft mijn kind volkomen genezen". De

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

is een gezegend middel voor jong en oud, versterkt de luchtpijpen en geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Elsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. V. D VELDEN-V. D SLOOT *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V D VELDEN. *Moergestel*. Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*. J. J. BLOMJOUS en JOH. V. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

v. Moorsel & v. d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 38 ZATERDAG 10 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Electriciteit in Noord-Brabant.

In ons tweede Blad van heden staat een groot stuk van de Naamlooze Vennootschap: „Peelcentrale." Zij verdedigt daarin hare plannen om de provincie van electriciteit te voorzien, zij valt daarin de statencommissie, die de kwestie der electriciteitsvoorziening heeft moeten bestudeeren, nog al scherp aan.

Voor degenen die zich de moeite gegeven hebben, het stuk der Peelcentrale te lezen, geven wij hier een beknopt uittreksel uit het stuk waarin de statencommissie zich tegen de Peelcentrale verdedigt.

De N. V. Peelcentrale handelde niet correct, toen zij hare als *vertrouwelijk* gegeven aanbiedingen publiceerde.

Daardoor acht de Statencommissie zich ook niet meer tot geheimhouding verplicht.

Deze schrijft dan verder, dat zij in geen geval het nageslacht wilde binden aan een lange concessie, onder voor de provincie, ongunstige voorwaarden.

De aanbiedingen van de Peelcentrale kwamen met dit beginsel in strijd, want bij overneming zou de provincie, indien de zaak niet rendeert, het ontbrekende bedrag beneden 4 pCt. moeten bijbetalen.

Indien ze wèl rendeert 20 keer ieder vol procent der netto winst boven de vijf procent.

De bouwsom wordt vermeerderd met de kosten van overname van bestaande installaties.

Wanneer de provincie de zaak niet tusschentijds overneemt, is zij verplicht na afloop van 't contract onder bovenstaande voorwaarden de heele Peelcentrale over te nemen. Deze voorwaarden achtte de commissie geheel onaanneembaar. Dan kwam nog de voorwaarde, dat ieder aanvrager om aansluiting borg moet blijven voor een jaarlijksche ontvangst van een vijfde der voor de aansluiting te maken onkosten.

Daardoor zoo volgens de genoemde commissie het plan om de geheele provincie van electriciteit te voorzien niet verwezenlijkt kunnen worden. In een massa kleine plaatsen zal men de garantie niet geven. Dat voelt de Peelcentrale en daarom stelt zij bovendien als voorwaarde, dat de provincie subsidie zal geven.

Verder zou de provincie alle toezicht krijgen, doch niets te zeggen hebben. Terwijl toch, om het grondbeginsel, *goedkoope electriciteit aan de heele provincie*, niet doorgevoerd kan worden zonder voldoenden invloed van de Provinciale Staten.

* * *

Door het al te bezwarende van de voorwerpen der particuliere maatschappijen, heeft de Statencommissie in studie gaan nemen de voor- en nadeelen van een eigen, provinciale centrale, die vóór de provincie geen winst beoogt, zich ten doel stelt zeer goedkoop electriciteit te leveren aan de gemeentes, die ze, met een kleine winst aan particulieren kunnen overdragen.

De commissie wijst er op, dat zij hiertoe gerust kan doorgaan, wijl zij aan de particuliere maatschappij uitdrukkelijk geschreven had *zich tot niets te binden.*

Ook de gewijzigde voorwaarden blijven te bezwarend.

De verandering der 75-jarige concessie in eene 30 jarige is slechts schijnbaar, want als de provincie na 30 jaar niet overneemt, loopt de concessie door.

De maximum hoogspanningsprijs van 7 cent zal over eenige jaren veel te hoog zijn.

Het bouwen der centrale voor Eindhoven en Helmond wordt door de commissie beschouwd als een poging, om de districten Helmond en Eindhoven voor de Provinciale Centrale uit te schakelen.

De commissie meent, dat deze districten voor de bestaansmogelijkheid der provinciale centrale noodig zijn. En dat men, om in E. en H. electriciteit te hebben, de belangen der geheele provincie niet mag opofferen.

* * *

Hiermede meenen wij een getrouw overzicht gegeven te hebben van het verweer der Statencommissie.

R.

De Wereldtaal.

II.

Wat is toch dat Fundamento, zoo hoog geroemd door de Esperantisten, zoo geminacht door de Idisten, geprezen door de eersten als het hechtste bolwerk hunner bewegingen, door de laatste veracht als eene bouwvallige vestingmuur, die de vrije ontwikkeling in den weg staat? Ik heb hier op mijne schrijftafel het boekje voor me, eenvoudig zoowel van inhoud als van uiterlijk, eenvoudig, als het Esperanto zelf, eenvoudig, als zijn maker. Ziehier wat het bevat: 1e de 16 gramaticale regels, in 5 verschillende talen uitgedrukt, die we straks eens zullen vergelijken met die van Ido; 2e de algemeene woordenlijst, en 3e het Ekzercaro of verzameling van oefeningen. Ziedaar het geheel. Natuurlijk bevat het ook een voorwoord van den schrijver, van Dr. Zamenhof. En daar ik de beteekenis, het doel van het Fundamento wil verklaren, kon ik dit niet beter doen, dan aan de hand van den auteur zelf. Ziehier dan eenige grepen er uit, vertaald uit het Esperanto:

„Opdat eene internationale taal", aldus begint Zamenhof, „goed en regelmatig voortgang kunne maken, en „opdat zij volkomen zekerheid hebbe, „dat zij nooit zal uitevallen, en niet „een of andere lichtzinnige stap van „toekomstige vrienden het werk der „tegenwoordige vrienden te niet doe, „is voor alles ééne voorwaarde noodzakelijk: het bestaan van een duidelijk „omschreven, nooit aan te raken, nooit „te veranderen fondament van de taal.... „Dit gewichtig beginsel gelieven de „Esperantisten altijd goed onder oogen „te houden, en tegen het schenden „hiervan behooren zij altijd met energie „te velde trekken, want het oogenblik „waarop zij daaraan zouden raken, zou „het begin van onzen dood zijn".

Veel waarde hecht Zamenhof dus aan de onschendbaarheid van dit Fundamento; het moet voor altijd onveranderd blijven, tenzij een nieuwe, vaste grondslag voor het leven der taal worde, die bijvoorbeeld hierin zou kunnen bestaan:

„Wanneer onze taal officieel zal aanvaard zijn door de regeeringen der „voornaamste rijken, en deze regeeringen door een speciale wet aan Esperanto 'n volstrekt zeker leven en „bruikbaarheid en volkomen veiligheid „waarborgen tegen alle persoonlijke „grillen of twisten, dán heeft een gevolmachtigd comité, door die regeeringen gekozen, het recht, in het Fundamento der taal voor eens en voor „altijd alle gewenschte veranderingen „te maken, *indien* zulke veranderingen „noodzakelijk zouden blijken. Tot zoolang echter heeft niemand het recht, „er eenige veranderi[ng] in te maken". Zelfs Zamenhof [zegt] zich zelf dit recht, zooals blijkt [uit] deze woorden:

„De lezer verwon[dere] zich niet, dat „hij in de vertaling [der] verschillende „woorden in dit boe[k] (tweede uitgave) „geheel onverbeterd [dezelfde] fouten „zal vinden, die zich [in] de eerste uitgave bevonden. Ik [heb] alleen de *druk-fouten* verbeterd, [indien] eenig woord „foutief of minder [gelukkig] was vertaald, heb ik het [in] dit boek onveranderd gelaten, want zoo ik wilde „verbeteren, zou dit reeds *verandering* „zijn, en die is in een fondamenteel „werk niet toegestaan". Alzoo: het Fundamento blijft onveranderd. Echter niet, omdat Zamenhof zelf het wil, neen, want op 't eind van het voorwoord zegt de auteur nog dit: „De ideeën, „welke ik hier boven heb uitgedrukt „betreffende het Fundamento van Esperanto, geven alleen mijne persoonlijke meening te kennen. Kracht van „wet zullen zij slechts in dát geval „krijgen, wanneer zij aangenomen worden door het eerste internationaal „congres van Esperantisten, aan wie „dit werkje met zijn voorwoord zal „worden voorgelegd". Dat was het congres van Boulogne sur Mer in 1905. En daar zijn zij bekrachtigd, daar is het Fundamento onveranderd en *onveranderlijk* vastgesteld.

Zal nu echter zoo'n onwrikbare grammatica, zoo'n onveranderbare woordenlijst geen hinderpaal zijn voor de ontwikkeling der taal? „Natuurlijk", zeggen de Idisten. „Neen", zeggen de Esperantisten. Men verwart het Fundamento maar al te dikwijls met de taal zelf. Men vergeet, dat het er slechts de *grondslag* van is, *waarop* de taal is gebouwd. En is het dan niet mogelijk, aan een gebouw, dat reeds op zijn fondamenten rust nog allerlei verbeteringen en versieringen aan te brengen? Maar men rake niet aan de grondslagen zelve, want dra zullen zich dan hier en ginds scheuren vertoonen, het eene stuk na het andere laat los, en spoedig is een puinhoop het ellendige overblijfsel van wat er eerst stond.

„Niettegenstaande de strenge onveranderlijkheid van het Fundamento", zegt Zamenhof, „zal onze taal volkomen „mogelijkheid bezitten, niet alleen zich „voortdurend te verrijken, maar zelfs „voortdurend beter en volmaakter te „worden; de onaantastbaarheid van het „Fundamento zal ons slechts voordurend „waarborgen, dat die vervolmaking geschiede, niet door willekeur en verwoestend, strijdzuchtig afbreken en „veranderen, niet door vernietiging „en waardeloos making onzer huidige „litteratuur, doch langs den natuurlijken „weg, zonder gevaar".

Iedere taal heeft een fondament. Of zijn de huidige nationale talen niet opgebouwd op die wetten vóór ons gesproken werden?

Het zijn als nieuwe paleizen, opgericht op de ruïnen van oude, historische werken.

Dien grondslag echter mist Esperanto Hier moest er een gemaakt worden, kunstmatig, maar toch, zich aanpassend bij de bouwstoffen. welke voor een internationale taal aanwezig zijn. En is die grondslag goed, dan werken we daar gerust op voort, overtuigd, dat het nageslacht ons werk zal prijzen.

Of is Amsterdam er te minder om, daar het op palen, en Rome te meer, daar het op heuvelen gebouwd is? Men woont hier aan het IJ niet minder gerust, dan ginds aan de boorden van den Tiber!

We zullen nu de deugdelijkheid onzer grondslagen eens gaan onderzoeken en kunnen dit te gemakkelijker, daar dit werk al vóór ons verricht is, in 1907 namelijk door het Comité, gekozen door de befaamde „Afvaardiging voor het invoeren van een wereldtaal", waarover v. d. W. sprak in zijn derde artikeltje. We zullen dan tevens gelegenheid hebben, de daden van genoemd comité in 't kort te bespreken.

P. A. Schendeler.

Goed op de hoogte

Het is vermakelijk en bedroevend tevens, te zien, met hoeveel lichtzinnige onwetendheid andersdenkenden soms over Katholieke zaken schrijven. Dat het nog geen teeken van betrouwbaarheid is, al staat er *Mr.* of *Dr.* voor den naam, moge uit het volgende blijken.

Mevrouw Doctor J. van den Bergh van Eysinga—Elias heeft zich verwaardigd een brochuurtje te schrijven, getiteld: „Het Ultramontanisme en de Vrouwenbeweging". Het geschriftje moet dienen als bewijs, dat de vrouw door de Katholieke Kerk als een geheel minderwaardig wezen wordt beschouwd en dat een R. K. Vrouwenbond dus zeer uit den booze is. Nu, dat mevr. Dr. J. van den Bergh van Eysinga—Elias er zoo voor zich zelf overdenkt, moet zij weten. Maar dat zij allerlei onzinnigheden vertelt van de Jezuieten, de Redemptoristen, van de moraal van den H. Alphonsus de Liguori, de heksenprocessen, enz., pleit niet voor Mevrouw's wetenschappelijke ontwikkeling. En dat zij haar bewijzen gaat zoeken bij een afvallige als von Hoensbroeck is moeilijk als een voorbeeld van „te goeder trouw" te beschouwen.

Het vermakelijkste in het treurige boekje is echter de passage, waar deze goed ingelichte? doctor het heeft over de presidente van den Ned. R. K. Vrouwenbond: Mevr. Aengenent!!!

Indien de schrijfster een klein weinigje op de hoogte was geweest of indien zij zich de moeite had gegeven eens even te informeeren, zou zij spoedig geweten hebben, dat J. D. J. Aengenent professor is aan het groot Seminarie te Warmond.

Maar mevr. Dr. J. van den Bergh van Eysinga—Elias acht zich wellicht te voornaam, om zich met Katholieke zaken in te laten? Welnu, dat zij dan de onvoorzichtigheid niet bega, om zulke onzinnigheden publiek te schrijven en zeker geen instelling bestrijde, waarvan zij duidelijk toont zelfs de meest elementaire begrippen niet te hebben.

Eerstdaags verschijnt bij de firma C. L. van Langenhuizen te Amsterdam de brochure: „De sociale taak der Roomsche Vrouw in onze dagen". Het is een voordracht, welke prof. J. D. J. Aengenent eenige weken geleden voor de Amsterdamsche afdeeling van den Ned. R. K. Vrouwenbond heeft gehouden.

Zou mevr. Dr. J. van den Bergh van Eysinga—Elias zich verwaardigen om deze beteekenisvolle brochure te lezen? Zij kan er veel uit leeren.

A.

Dankbetuiging.

NSAMBYA, 29-3-'13.

Van het begin van Januari tot Palmzondag ben ik voortdurend op reis geweest in Xavirondo en de aangrenzende landen. Daarna kwam de Goede Week met al haar plechtigheden en de drukte der Paaschdagen; maar nu dat alles achter den rug is, haast ik mij, om U te schrijven en U allen mijn oprechten dank te betuigen voor de edelmoedigheid waarmede gij mijne dierbare missie uit den nood hebt geholpen.

U weet, wat een schoone missie het is in Uganda. Het volk en de meeste opperhoofden in deze heidensche landen zijn op onze zijde; maar als ik geen priesters heb en geen middelen om missiën te vestigen, dan gaan deze schoone missievelden voor de kerk verloren.

Toen ik in Februari rondreisde in het land van Xavirondo kwam het volk en de opperhoofden, overal waar ik ging, in groote scharen naar mij toe en overal zeiden de menschen, dat zij Katholiek wilden worden en wachten op priesters. Kan ik nu die menschen weigeren? God roept het tot ons H. Geloof en het hangt nu van ons af, of zij het zullen ontvangen.

Ik wist wel, dat u mij zoudt helpen in mijnen nood, waar zulke edelmoedige en zoo schoone giften had ik toch niet mogen verwachten. Mijn hart is vervuld van vreugde en dankbaarheid, en ik kan geen woorden vinden om U mijn dank voldoende te betuigen.

Het eerste gevaar is nu geweken, want de negen nieuwe missionarissen, die ik ontvangen heb, zijn nu voldoende op de hoogte van de taal, om hun werk te beginnen.

Twee oude missiën te Nazigo en te Mumias, die vroeger gesloten waren wegens gebrek aan priesters, zijn nu heropend, en 3 nieuwe missiën zullen thans geopend worden.

De eerste nieuwe missie zal geopend worden te Budama, onder de Bukeddinegers. Dit is een zeer volkrijk land, de menschen daar zijn zeer vlijtig en zachtzinnig. De meeste groote opperhoofden hebben zich ten gunste van onzen H. Godsdienst verklaard en hunne zonen gezonden naar onze scholen, zoodat wij alle reden hebben om hier een zeer schoone missie te verwachten.

De twee andere nieuwe missiën zullen gevestigd worden in Xavirondo, waarover ik U zoo even sprak. Ook deze twee staties beloven schoone missiën te worden.

Getroffen door de liefdadigheid van mijn landgenooten, heb ik het plan opgevat, om de Budama missie toe te wijden aan den Heiligen Willebrord, en eene der nieuwe Xavirondo missies aan de H. Martelaren van Gorkum.

Later hoop ik nog meer van onze Vaderlandsche Heiligen een plaats te geven.

Ook onze Zusters en onze zwarte catechisten, die ons zoo trouw helpen in het missiewerk, zal ik niet vergeten. Voor de zusters wordt nog dit jaar een klooster en ziekenhuis gebouwd in Kamuli, het eerste in Nsoga, terwijl wij bezig zijn een groote catechistenschool voor onze catechisten, te Nazigo te bouwen.

Ik zal U wel niet behoeven te verzekeren, dat ik immer uwe liefdadigheid aan het altaar zal gedenken. Overal, in alle staties zullen gebeden worden gestort voor onze Nederlandsche weldoeners, terwijl onze, ruim 10.000 schoolkinderen en onze nieuw gedoopten dagelijks voor U zullen bidden, dat God U duizendvoudig moge vergelden, wat gij zoo edelmoedig voor hun eeuwig heil gedaan hebt.

Met de diepste gevoelens van dankbaarheid schenk ik U allen mijn Bisschoppelijken Zegen.

Uw U innig dankbare dienaar
in Christus,
J. BIERMANS,
Bisschop van Gargara
en Ap. Vic. van den Boven Nijl.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Tegen de zedeloosheid.

Tegen den steeds klimmenden vloed van ontucht heeft ook de Belgische minister van justitie gemeend de noodige maatregelen te moeten treffen, of liever de maatregelen, die in België al bestonden, te moeten verscherpen.

Het Brusselsche „N. v. d. D." meldt van de nieuwe voorstellen door den minister gedaan het volgende:

De minister van justitie heeft, om aan het zedenbederf paal en perk te stellen, een wetsontwerp neergelegd waarbij art. 383 van het strafwetboek, aangevuld wordt. Dit artikel straft met 8 dagen tot 6 maanden gevangenistraf, en een boete van 26 tot 500 fr., degenen die liederen, en drukwerk, teekeningen en beelden, die met de goede zeden strijdig zijn, tentoonstellen, verkoopen of uitdeelen.

Volgens het ingediende wetsontwerp wordt met dezelfde straffen gestraft:

„Hij die afdeelingen of voorwerpen, aanstootelijk voor de eerbaarheid, tentoonstelt, verkoopt of verspreidt; met het oog op handel of verspreiding, vervaardigt of in voorraad heeft, invoert of doet invoeren, vervoert of doet vervoeren, aan een vervoer- of een verspreidingsagent overhandigt, door eenig publiciteitsmiddel aankondigt. Onder de voorwerpen, aanstootelijk voor de eerbaarheid, behooren de voorwerpen tot voorkoming van zwangerschap of tot ontuchtig gebruik bestemd,

„Hij die al of niet gedrukte geschriften tentoonstelt, verkoopt of verspreidt, waarin middelen tot misdadige bewerkingen aangegeven worden, of er eenige reclame voor maakt;

„Hij die door berichten, aankondigingen, prospectussen of openbare briefwisseling de ontucht vergemakkelijkt of begunstigt."

De kamer zal, zoo voegt het blad er aan toe, daar valt geen oogenblik aan te twijfelen, met algemeene stemmen het ontwerp van den minister van justitie tot wet maken.

Het is dringend noodig.

Ontploffing in een buskruitfabriek.

Woensdag heeft in de buskruitfabriek te Wetteren weer een hevige ontploffing plaats gehad. De ontploffing gebeurde in een afzonderlijk gebouwtje „Groote Knapper" genaamd, waar één werkman slechts bezig was, zoodat men over de oorzaak der ontploffing geheel in 't onzekere verkeert. De werkman werd in de lucht geslingerd en talrijke andere werklieden in andere afdeelingen werkzaam, werden min of meer ernstig gewond.

De stoffelijke schade, door de ontploffing veroorzaakt, zoo meldt het „Hbld. van Antw." nog is overgroot. De knal was zoo geweldig, dat de ruiten in de gemeente Melle, een uur van de plaats der ramp, met honderden verbrijzeld werden. In de gemeente Wetteren zelf zijn talrijke huizen erg beschadigd. De dakpannen werden er afgeslingerd, en veel muren zijn gebarsten en staan op invallen. Honderden ruiten zijn verbrijzeld, deuren uitgeslagen en vensters ingebeukt. In de fabriek Bernaerts werden schier al de ruiten verbrijzeld.

Te Gent-Brugge had in het arsenaal Woensdag een ontploffing plaats, doordat een vat petroleum ontplofte. Het dak van het gebouw werd weggeslingerd en 15 personen werden licht gewond.

Engeland.

Kerk afgebrand.

Deze week is te Londen de St. Cathrynekerk afgebrand.

De schade bedraagt ongeveer 20.000 pond sterling.

De kerk was voor 20 jaar gebouwd voor 18.000 pond sterling, en sedert dien waren er belangrijke sommen aan het inwendige van 't gebouw besteed.

Italië.

Het herstel van den Paus.

Zondag zal in de St. Pieter een plechtig „Te Deum" gezongen worden om God te danken voor het herstel van den Paus. Kardinaal Rampolla zal den lofzang aan het Pauselijk altaar aanheffen.

Portugal.

Koning Manuel.

Naar het schijnt worden de pogingen om koning Manuel van Portugal, wederom op den troon te plaatsen, met ijver voortgezet. Eenige dagen geleden, zoo wordt uit München aan het „Berl. Tagebl." gemeld, vertrok koning Manuel van München naar Lugano; deze reis baarde volstrekt geen opzien, maar thans is het bekend geworden, dat te Lugano tevens verschillende volgelingen van den koning zullen aankomen. Ook het gerucht. dat de weduwe van hertog Karel Theodoor, een geboren prinses van Braganza, de plannen om de monarchie in Portugal te herstellen, ondersteunt, doet weer opnieuw de ronde.

De conferentie, welke te Lugano zal plaats hebben, kan men als een toevallige ontmoeting van den koning met zijn vrienden beschouwen; in elk geval wijst zij er op dat noch de koning, noch de monarchistische partij in Portugal werkeloos is. Zaterdagavond zal Manuel naar Sigmaringen terug keeren om de Pinksterdagen bij zijn bruid door te brengen.

Amerika.

Politie-omkooperij te New-York.

Te New-York zijn vier ontslagen inspecteurs van politie schuldig verklaard aan het onttrekken van een getuige, die verklaringen moest afleggen over omkooperij der politie, aan de rechtspraak. Zij kunnen daarvoor tot hoogstens een jaar gevangenisstraf worden veroordeeld.

Binnenlandsch Nieuws.

Vliegmachines voor ons leger.

Naar men ons meedeelt, maken kapitein Wallaard Sacré — chef van de afdeeling aviatiek van ons leger — en de luitenant-vlieger Van Heyst thans een studiereis in Frankrijk, met het doel om een drietal vliegmachines van Fransch fabrikaat ten dienste van het Nederlandsche leger aan te kooopen.

Een zeldzaamheid.

Als een bijzonderheid kan gemeld worden, dat door een jachtopziener te Barneveld een marter is geschoten, welke dieren de laatste 30 à 40 jaren in die streken niet meer voorkwamen.

(„Hbl.")

Iets over Koristen.

Wij lezen in „De Tijd."

Het is een droevige waarheid, — schrijft de „Koorbode" — dat vele kerkzangers zoo weinig voelen voor hun verheven ambt.

Waarom ze zanger zijn? 1e. Omdat een gezongen mis, waarbij ze „wat te doen hebben", hun minder lang valt dan een gelezen mis, waarbij ze.... niets te doen weten! 2e. Omdat er „boven" geen „open schalen" komen en de gewone schalen mede hen niet bereiken. 3e. Omdat ze daarboven „vrij" zijn. 4e. Omdat ze daar de heele kerk overzien kunnen.

Gelukkig de koren, die zulke egoistische leden niet in hun midden hebben! Goddank er zijn andere! Zij denken zich vertegenwoordiger der Kerk en zingen in haar naam. Ze zingen zoo goed mogelijk, niet om menschenlof, maar omdat het voegt, God het edelste wat men heeft, te offeren. Zij bekwamen zich in den zang en passen hun stem aan 't koor aan, zonder te willen domineeren. Zij denken zich voor Gods troon en zingen zijn lof enkel „om God." Zij beloopen weinig boeten en zijn, zoo 't eenigszins mogelijk is, bij alle, ook niet op boete verplichte, Diensten. Als een uitvoering minder goed loopt, is 't niet hunne schuld.

Zij raadplegen de vertaling der teksten om te weten, wat ze zingen. Zoolang een korist Gregoriaansch niet acht, acht hij de Moederkerk niet, wier eigen zang het is. Zijn smaak is dan niet kerksch maar wereldsch. Zangers, die maar altijd „muziek" moeten hebben, zijn de ware niet.

Nieuwe centen.

Naar de N. Gr. Ct. verneemt, zullen er binnenkort nieuwe centen in omloop worden gebracht.

Deze centen zullen in kleur eenigszins verschillen van de oude, om ze beter te kunnen onderscheiden van de vijfguldenstukjes.

Het is een veiligheidsmaatregel, die in de praktijk noodig is gebleken.

Kind verbrand.

Men seint uit Arnhem aan de Msb.

Kapitein Meijer van het 8e regiment hoorde Vrijdagmorgen tijdens een veldoefenstoefening bij Velp vrouwengegil. Hij ging met een luitenant en eenige soldaten naar de woning in de Waterstraat, vanwaar het gegil kwam.

Het bleek dat in de woning een bedstede in brand stond, terwijl een kind dat zich daarin bevond, reeds verbrand was. De moeder, die op het land werkte, vermoedt dat het kind met lucifers heeft gespeeld.

Een duur huis.

Een der grootste mode-magazijnen in Den Haag, pas nieuw gebouwd, werd in zijne nabijheid bedreigd door een concurrent, die ook bouwplannen had. Twee kapitale huizen waren door dien concurrent reeds aangekocht; tusschen deze twee lag een niet aanzienlijk huis, waarvoor de eigenaar echter liefst honderdduizend gulden vroeg. Reeds was hem f 90.000 geboden, maar hij bleef op zijn stuk staan en een ton scheen toch waarlijk een al te buitensporige eisch.

Daar verscheen dezer dagen, vertelt het „N. v. N.", een makelaar bij hem, die hem kalmweg zeide: — Ik koop je huis.

— Dat zit nog, was het antwoord.

— Toch, ik koop het. Ik weet dat je aan een ton als koopsom denkt, maar ik bied je tienduizend gulden daar nog boven.

Geen wonder dat de koop thans spoedig beklonken was.

— En wie is nu de kooper? vroeg de man.

Nu noemde hem de makelaar het eerstbedoelde magazijn, dat er het bagatel van f 110.000 voor over had om een concurrent uit zijn buurt vandaan te houden.

Grootdoen.

Een behangersknecht uit de Pijperstraat te Rotterdam had bij de politie aangifte gedaan, dat hij in die straat van een portefeuille met f 385 was beroofd door twee hem onbekende mannen. De portefeuille werd ledig op de straat teruggevonden. Bij onderzoek bleek evenwel, dat de man onmogelijk zooveel geld kon bezitten, en na herhaaldelijk in verhoor te zijn genomen, heeft hij eindelijk bekend de berooving gefantaseerd te hebben, om tegenover zijn bruid te kunnen verbloemen, dat hij geen middelen bezit. (N. R. Ct.)

Zegenrijk.

Bij den landbouwer G. v. K. te Krimpen a. d. Lek hebben dezer dagen vier koeien gekalfd, welke alle een tweeling ter wereld brachten. Merkwaardig is zeker, dat alle deze kalfjes van het vrouwelijk geslacht waren.

Ontzettend.

Men schrijft aan de „Rott.":

Bij een huiselijken twist in het gezin van den horlogemaker O. te Hilversum, bleef deze plotseling dood.

De vrouw verhaalde: „We hadden ruzie.... (volgde een breed verhaal).... Ik zeg tegen hèm: Al val je zóó dood voor me neer, ik zal er geen traan om laten. En hij steekt nog naar me en meteen draait-ie om, en valt voor me neer.... morsdood!

In het zeer verwaarloosde gezin blijft de vrouw met twaalf kinderen achter.

Een hoogst belangrijke zaak.

Men meldt ons uit Amsterdam:

Voor de rechtbank had zich Woensdag te verantwoorden de gevangenbewaarder uit het huis van bewaring R. H. Schut, beklaagd van het tot stand brengen van een niet gewenschte en verboden verbinding met personen buiten het huis van bewaring, en daarin gedetineerden. Beklaagde zou n.l. briefjes, geschreven door [illegible] huis van bewaring aan hem ter ha[illegible] voor Willem Boe[illegible] huis van bewari[illegible] en voor Hendrik[illegible] 22 October 191[illegible] hechtenis bevond[illegible] lem Boere en [illegible] Dekker tijdens h[illegible] noemd huis va[illegible] gespeeld hebben[illegible] briefjes, door Boe[illegible] ven aan personen[illegible] bewaring hebben[illegible] deze handelingen[illegible] schillende gesche[illegible] waren. Later zel[illegible]

In deze zaak[illegible] belangstelling bes[illegible] gen gehoord, w[illegible] twee broers van[illegible] van het huis van[illegible] eischte beklaagde[illegible] jaar gevangenisst[illegible]

Zeer [illegible]elangrijk.

Dat onze indust[illegible]e met rassche schreden vooruit gaat, [illegible]agen wij heden weer in den nieuwen p[illegible]acht-catalogus 1913, welke wij dezer [illegible]agen van de firma Karel Lengs & Zo[illegible]en te Tegelen, ontvingen. Deze reuze[illegible] uitgave, een prachtexemplaar in den v[illegible]aren zin des woords, voorzien van een[illegible] prachtigen, in 12 kleuren bewerkte[illegible] cartonnen omslag, voorstellende een k[illegible]urig mooi landschap, is ruim 200 pagi[illegible]a's dik, bevat alles, wat men zich der[illegible]en kan m. a. w. de catalogus is een [illegible]aar meesterstuk der Nederlandsche ind[illegible]strie. De eerste pagina's zijn gewi[illegible] aan de bekende „Leonidas" rijwiel[illegible] welke men in ruim 30 verschillende [illegible]odellen vindt afgebeeld, aan fabrik[illegible]at, waarop wij met recht trotsch kunnen zijn en dat alle andere en duurdere merken verre overtreft in kwaliteit en afwerking. Het beste bewijs hiervoor is wel het enorme aantal der in gebruik zijnde „Leonidas" rijwielen. Behalve Rijwielen treft men in deze catalogus meer dan duizend en een andere artikelen aan, zooals, Naaimachines en onderdeelen, Goud- en Zilverwerken. Gereedschappen, IJzer-, Staal-, Muziek-, Leder-, Hout- en Borstelwaren. Horlogerieën, Tafelserviezen, Rook-, Visscherij-, Scherts- en Huishoudelijke artikelen, Parapluies en Wandelstokken, Manufacturen, boorden, Fronts en Manchetten, Tafelkleeden, Schoenen enz. enz.

Alle goederen worden door de firma Lengs & Zonen direct aan particulieren geleverd, zoodat de voordeelen, welke geboden worden, van niet te onderschatten belang zijn. Waar de firma Lengs zich bereid heeft verklaard, aan al onze lezers op aanvraag, geheel GRATIS en FRANCO, zonder eenige verplichting tot koopen, deze pracht-catalogus te zenden, daar vertrouwen wij dat niemand zal verzuimen nog heden een briefkaart te zenden; naar men ons mededeelde, bedraagt de oplage der prijscouranten 535.000 stuks, zoodat niemand voor eventueele teleurstelling behoeft te vreezen. Wij verzekeren U, dat het doorlezen van deze Catalogus ruimschoots de moeite loont.

Het adres der firma is, KAREL LENGS & ZONEN, TEGELEN, A 25.

BERICHT.

Bij dit nummer ontvangen de abonné's, wien de courant aan huis door de loopers bezorgd wordt, het kleine spoorweglijstje.

De abonné's in Boxtel, die de courant over de post ontvangen, krijgen dit spoorweglijstje in den loop der week.

Tevens zullen alle abonné's in den loop der week de groote Dienstregeling ontvangen.

De Adm.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 10 *Mei* 1913.

— Openbare raadsvergadering, op Woensdag den 14 Mei 1913, om half zeven des avonds precies.

Onderwerp:

1. Stemmingsnummer.
2. Goedkeuring notulen der vergadering van 26 Maart 1913.
3. Ingekomen stukken.
4. Verslagen.
5. Ontwerp-besluit tot onderhandschen verkoop van een perceeltje heide, aan de Wed. A. van der Gouw.
6. Ontwerp-besluit tot onbewoonbaarverklaring der woning Kleinderliempde C. 76.
7. Voorstel omtrent waterafvoer rivier het Smalwater.
8. Voorstel in zake gedane betalingen, voor het dempen van slooten.
9. Voorstel tot het toekennen van eene uitkeering, groot f 100.— aan de Wed. Evert van den Boogaard.
10. Voorstel tot het bouwen van een loods voor de brandspuit, op den Burgakker.
11. Rapport Raadscommissie, tot wijziging der schaal van heffing van den hoofd. omslag.
12. Benoeming Stembureaux, voor de a.s. stemming Tweede Kamer, Prov. Staten en Gemeenteraad.
13. Vaststelling suppl. kohieren hoofd. omslag en schoolgeld 1912 en kohier schoolgeld 1913.
14. Kohier van den hoofd Omslag voor 1913.
15. Reclames hoofd. omslag, schoolgeld en vergunningsrecht.

— Op H. Drievuldigheids-Zondag 18 Mei heeft de gewone jaarlijksche vereering van het H. Bloed alhier plaats.

De H. Sacraments-processie naar het Kapelletje van het Kasteel begint om twee uur van uit de Kerk van St. Petrus en om half drie vanaf het begin der rijlaan aan den Eindhovenschen weg.

Zij is voor eenieder vrij toegankelijk. Er worden echter geen persoonlijke toegangskaartjes meer gegeven.

De Eerw. Pater van Keulen, Rector der Eerw. Paters Redemptoristen te Rotterdam zal de predikatie houden.

— Maandagavond om half zes zal bij R. v. d. Ven een vergadering gehouden worden, bijeengeroepen door den Burgemeester, ter bespreking der viering van het eeuwfeest van Neerlands onafhankelijkheid.

— Deze week slaagde onze dorpsgenoot de heer A. d. Visser Pzn. als onderwijzer.

De geslaagde genoot zijn opleiding op de R. K. Kweekschool te 's Bosch.

Van de 20 leerlingen van deze kweekschool slaagden er 19.

— Vrijdag slaagden als onderwijzeres te Breda de dames H. J. M. v. Boekel en H. H. Brentul, beide leerlingen van de Kweekschool der Urselinen alhier.

— Aan den heer Alb. van Vught, conducteur 1ste klasse alhier. is door de directie der N. B. D. S. eene belooning toegekend wegens betoonde eerlijkheid.

Liempde. In Veldere is deze week bij het boomen rooien een boom op een koe terecht gekomen. De koe was onmiddelijk dood.

's Bosch. *Circus de Jonghe.* Het alhier op het Meierijplein, staande circus heeft een zoodanig succes, dat het tot en met den tweeden Pinksterdag blijft, het zal alsdan ook middagvoorstellingen geven met hetzelfde programma van 's avonds.

Men behoeft er zich werkelijk niet over te verwonderen dat genoemde inrichting zoo'n druk bezoek heeft, het is in een woord een prachtig programma waarvan aan het eerste nummer zoowel als aan 't laatste, de meeste zorg is besteed. Beginnende met lassowerpen door Mr. Gonzaler biedt het een groote verscheidenheid van prachtige paardendressuur, jongleurs, cycristen acrobaten, die in 't bijzonder vermeld moeten worden om hun gevaarvolle en mooie toeren.

De olifantendressuur door Mr. Geo de Gracia is werkelijk wonderbaarlijk te noemen.

De Cheeberts, 5 zonen van het Hemelsche Rijk, die sterke stukjes vertoonen op gebied van acrobatiek en als extra de 6 Banoia, rek acrobaten die zeer gevaarlijke toeren uitvoeren. Eindelijk nog de Clowns, die niet gemakkelijk door beteren te vervangen zouden zijn. Ook het orkest onder leiding van den heer Otto Daumick is zeer goed. Tot slot eene groote Dramatische Pantomime, gespeeld door het geheele gezelschap.

Zeker zal het met de Pinksterdagen niet aan belangstelling ontbreken, daar de directie voor middagvoorstellingen heeft gezorgd, met het avondprogram wat zeker een goede maatregel is om de paardenliefhebbers uit de omliggende plaatsen hieraan op gemakkelijke wijze te doen profiteeren.

Tilburg. *Een oud huzaar.* Als een eigenaardige bijzonderheid, voorgevallen bij het binnenkomen van 't 2e huzarenregiment in zijn kazernement kan de 's Hert. Crt. het volgende meedeelen.

Onder hen, die zich daar bevonden ter verwelkoming der troepen, bevond zich ook de 94-jarige C. Zebregts, gepensioneerd wachtmeester der huzaren.

Toen hij in 1838 in dienst trad bij het regiment lanciers. diende hij eerst onder koning Willem I, daarna bij de lichte dragonders onder Koning Willem II, en vervolgens bij de huzaren onder Koning Willem III.

De grootste wensch van den grijsaard was, van af het eerste oogenblik, dat hij had vernomen, dat de huzaren in Tilburg kwamen, om alvorens te sterven nog eenmaal zijn geliefd regiment in zijn geboortestad te zien wederkeeren.

Gebukt onder den last der jaren zoude het den oud-huzaar moeilijk gevallen zijn den weg naar de kazerne af te leggen, maar de eigenaar van een auto had de welwillendheid hem met zijn voertuig ter plaatse te brengen.

Het was een aandoenlijk schouwspel toen bij de begroeting de verschillende generaals en kolonel Piepers onder hartelijke bewoordingen den oud-militair de hand drukten en de kolonel verklaarde, dat het niet de laaste maal zoude zijn, dat zij elkander zagen, maar dat hij voornemens was hem nog wel eens in zijn woning te komen bezoeken.

Berkel. De grens der R. K. parochiën van Berkel en Enschot zal opnieuw en eenigszins gewijzigd worden vastgesteld door Z. D. H. mgr. v. d. Ven. Bisschop van 's Hertogenbosch.

Staatspoorweg.

Onderstaande extra-treinen — zoogenaamde voortreinen — zullen loopen met het aanstaande Pinksterfeest — terwijl de gewone treinen versterkt worden.

Op Zaterdag 10 Mei.

Vertrek van 's Bosch naar Amsterdam.

ten 9.50 voorm. 1)
„ 12.25 nam.
„ 4.01 „
„ 5.44 „

Aankomst te 's Bosch van Amsterdam.

ten 11.59 voorm.
„ 2.36 nam.
„ 5.40 „ 3)
„ 7.48 „ 2)

1) Ook op Zondag 11 en Dinsdag 13 Mei.
2) „ „ Maandag 12 en Dinsdag 13 Mei.
3) „ „ Dinsdag 13 Mei.

Diocesane vereeniging „R. K. Platteland"

Z. D. H. de Bischop van 's Bosch heeft, naar het Hgz. meldt, zijne goedkeuring gehecht aan de statuten der nieuwe Diocesane Vereeniging „R. K. Platteland".

Als leden der voorloopige commissie voor genoemde vereeniging zijn door Mgr. benoemd: de weleerw. heeren H. Roes, pastoor de Kessel; J. Kitslaar kapelaan te Berchem; G. Moonen, kapelaan te Uden; en de heeren J. Wintermans te Stratum; dr. L. Dekkers te Eindhoven; dr. G. Kusters te Tilburg; Lips te 's Bosch.

De Electriciteitskwestie in de Provincie Noord-Brabant.

Donderdag vergaderden de Provinciale Staten van Noord-Brabant in buitengewone zitting, daartoe op aanvraag gemachtigd door H. M. de Koningin. teneinde het voor Noord-Brabant zoo belangrijke electriciteits-vraagstuk te behandelen.

In geheime zitting werd zonder hoofdelijke stemming de conclusie van het rapport der commissie aangenomen en in beginsel besloten voor eigen rekening een electrische centrale op te richten en te exploiteeren, ten einde later definitief hiertoe te besluiten.

Al vorens dit definitief besluit te nemen, zal eerst worden nagegaan hoeveel gemeenten bereid zullen zijn tot aansluiting terwijl Ged. Staten te voren bij het Rijk de concessie zullen aanvragen tot de aanleg en exploitatie van een zoodanig electrisch bedrijf.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

11 Mei. Hoogfeest van Pinksteren, Dubbel van de eerste klas. H. Mis: Spiritus. Wanneer het H. Sacrament openlijk ter aanbidding staat uitgesteld, tweede gebed, stil gebed en gebed na de Communie: van het H. Sacrament (zie feestdag). Vandaag en volgende dagen, tot en op Zaterdag: Credo, eigen Praefatie, Communicantes en Hanc igitur (gebeden onder den canon). Rood[1]

12 Mei. Maandag. Van het Octaaf van Pinksteren. Dubbel van de 1ste klas. H. Mis: Cibavit. Rood

13 Mei. Dinsdag. Evenals op 12 Mei. H. Mis: Accipite. Rood

14 Mei. Woensdag. Van het Octaaf van Pinksteren. Halfdubbel. H. Mis: Deus. Onmiddellijk na het Kyrie een gebed en Les uit de Hand. der Apostelen. Vervolgens Gloria, eerste gebed, enz. van den dag; tweede gebed, enz.: van den H. Bonifacius, Martelaar. Rood

15 Mei Donderdag. Van het Octaaf van Pinksteren. Halfdubbel. H. Mis: Spiritus; tweede gebed, enz.: van den H. Joannes Baptista de la Salle, Belijder. Rood

16 Mei. Vrijdag. Van het Octaaf van Pinksteren. Halfdubbel. H. Mis: Repleatur; tweede gebed, enz. van den H. Ubaldus, Bisschop-Belijder. Rood

17 Mei. Zaterdag. Van het Octaaf van Pinksteren, Halfdubbel. H. Mis: Caritas. Onmiddellijk na het Kyrie tot vijfmaal toe telkens een gebed, en eene Les uit het Oude Testament. Vervolgens Gloria; eerste gebed, enz.: van den dag; tweede gebed, enz: van den H. Paschalis Baylon, Belijder. Rood

[1]) De kleuren: wit, rood, enz. hier genoemd, bedoelen aan te geven de kleur der misgewaden van dien dag.

Gemengd Nieuws.

Ongenoode gasten.

„Petit Parisien" en „Daily Mail" verhalen, dat eenige harem-opzieners, eertijds in dienst van Moelai Hafid, den gewezen Sultan van Marokko ontevreden over de behandeling, die zij ondervonden, een toevlucht hebben gezocht in den tuin van het Nederlandsche gezantschap te Tanger. Voor den Nederlandsche gezant geleid, spraken zij de „heilige" formules uit, die aan elken man in Mohammedaansch land den plicht der gastvrijheid opleggen. De gezant, ridder van Rappard, werd dus plotseling, zonder het zelf te willen, volgens de tradities van den Islam, gepromoveerd tot gastheer en beschermer der vier Marokkanen. Hij moest hun voedsel, huisvesting en bescherming verleenen. Van toen af maakten de vier Marokkanen deel uit van zijn huishouding en moesten hem dienen. Doch de gezant wist met deze sinjeurs geen weg en kon hen niet gebruiken.

Wat moest hij doen? Hen op de eerste openbare markt verkoopen en het geld aan Moelai Hafid geven? Daartegen kwamen de Mooren in verzet met het juridisch bezwaar. Zij beweerden n.l. niet het persoonlijk eigendom

van den ex-sultan te zijn, maar deel uit te maken van het kroondomein, waarover echter Moelai Hafid niets meer te zeggen had! Ridder van Rappard wist nu in afwachting van rechtsgeleerd advies over de Muzelmansche teksten in dit moeilijk geval niets anders te doen dan ambtelijk en langs diplomatieken weg zich tot het bestuur van het protectoraat te wenden.

De Europeesche bevolking.

Dr. Ditzel geeft in de Grenzboten cijfers over de bevolkingsdichtheid der verschillende werelddeelen, met name van Europa. Zijn opgaven loopen tot 1 Januari 1911. Het Europeesch bevolkingscijfer bedroeg toen 433.900.000, aldus over de voornaamste landen verdeeld:

Rusland	117	millioen.
Duitschland	64	„
Oostenrijk-Hongarije	51	„
Engeland	45	„
Frankrijk	39	„
Italië	34	„
Spanje	19	„
België	7	„
Roemenië	7	„
Turkeij	6	„
Holland	5	„
Portugal	5	„
Zweden	5	„
Bulgarije	4	„
Zwitserland	3	„
Servië	2	„
Denemarken	2	„
Griekenland	2	„
Noorwegen	2	„

Europa is nog altijd het werelddeel met de dichtste bevolking, terwijl in Australië per vierkante kilometer 8/10 inwoner voorkomt, in Amerika 4, in Afrika 5 en in Azië 19, leven er in Europa op een vierkanten kilometer 44 menschen.

Deze bevolking is in Europa weer zeer ongelijk verdeeld; België geldt nog altijd als het dichtst bevolkte land, met 255 bewoners per vierk. kilometer; dan volgt ons land met 177, Engeland met 146, Italië met 120, Duitschland met 112, Zwitserland met 91, Oostenrijk-Hongarije met 76, Frankrijk met 74, Rusland met 23 en achteraan Noorwegen met 8 menschen per vierk. kilometer.

De geboorte cijfers zijn in Europa ongunstiger dan in de vier andere werelddeelen. Rusland staat van de Europeesche landen bovenaan met 44.2 geboorten per 1000 inwoners per jaar; vervolgens Oostenrijk 32.4, Duitschland 29.8, Nederland 28.6, Denemarken 27.5, Noorwegen 26.1, Schotland 25.2, Zwitserland 25, Zweden en Engeland beide met 24.8, België 23.7, Ierland 23.3, en Frankrijk achteraan met 19.7.

Wettelijk gebrandmerkte echtgenoote.

Men meent wel steeds aan het eind te zullen zijn genaderd van de verrassingen, welke het land van den dollar ons brengt, maar even dikwijls blijkt het, dat er nog ruimte is voor meerdere verwonderlijke zaken, dat men in Amerika zelf blijkbaar als alledaagsch kenmerkt, maar die in Europa nog altijd een zekere schrikachtige verbazing wekken.

De Amerikaansche suffragettes, het is bekend, zijn al even veeleischend als hare zusteren in Engeland. Reeds in het jaar 1910 verlangden de vrouwen van den staat New-Yersey een wet, volgens welke alle getrouwde mannen steeds een trouwring moeten dragen, opdat zij reeds van verre te herkennen zijn als individuen, die voor een huwelijk niet meer in aanmerking komen.

De dames eischten voorts, dat „iedere getrouwde man, die na inwerkingtreding van de wet zijn woning zou verlaten zonder een duidelijk zichtbaren, niet te smallen trouwring aan den vinger te dragen, met een boete van ten hoogste 500 dollar of twee jaar gevangenis bestraft zou worden".

De wet kwam er niet door, en er verhieven zich stemmen in het kamp der suffragettes zelven, die beweerden, dat de voorgestelde maatregel onvoldoende was, daar een trouwring toch gemakkelijk even in den zak kon worden gestoken en weer aangeschoven en dat er bovendien genoeg verfoeilijk slechte mannen waren, die ter wille van een avontuurtje ook de straf wel zouden willen riskeeren.

Dit alles was streng. Maar het is kinderspel bij wat de dames in den staat Oregon willen, die een „absoluut noodzakelijke" wet voorstellen, welke maar dadelijk van kracht moet worden. Volgens deze wet zou iedere echtgenoot gedwongen moeten worden, aan den ringvinger der rechterhand een tatoueering in den vorm van een zeer breeden trouwring te doen aanbrengen. En wel moet deze tatoueering zoo duidelijk zijn, dat zij dadelijk in het oog valt. Daar men echter weet, dat dergelijke versierselen uitgewischt kunnen worden, wordt er verder op aangedrongen, dat de nieuwerwetsche „trouwring" met een bijzondere kleurstof diep in de huid wordt ingebrand, zoodat wegbijten onmogelijk is.

De vindingrijkheid der Oregoneesche suffragettes verdient erkenning. Er bestaat echter geen reden om niet nog verder te gaan en b.v. een wet te eischen, waarbij hartstochtelijke rookers gedwongen worden, zich een sierlijke, gestyleerde guirlande van pijpen, sigaren en sigarotten om lippen en kin te doen inbranden, die aan fanatieke sportmen voorschrijft, op iedere wang een roeispaan, voetbal, cricketbal of stijgbeugel te doen tatoueeren, die drinkebroers dwingt tot het publiceeren hunner ondeugd door middel van een op het voorhoofd ingebrande whisky-flesch, enz.

Het uiterlijk van de heeren der schepping zou door deze versierselen slechts winnen, en de arme jonge meisjes waren voortaan gewaarborgd tegen allerlei onaangename ontgoochelingen.

Tel.

Bossche Rechtbank.

Uitspraak der Arrondissements-Rechtbank van 6 Mei.

C. J. S., Oss, diefstal, gesteld ter beschikking der Regeering.

P. H., Heusden, diefstal, vrij.

J. M. v. B., St. Oedenrode, eenvoudige beleediging van een ambtenaar in functie, f 8, subs. 16 dagen hechtenis.

G. P., Baardwijk, mishandeling van een ambtenaar in functie, f 25 subs. 50 dagen hechtenis.

Zitting van Donderdag 8 Mei 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: A. v. d. O. en J. v. B. te St. Michielsgestel, beklaagd van verstoring van godsdienstoefening, mish. van ambtenaar en wedersp., veroordeeld de 1e tot 2 en de 2e tot 3 mnd. gev.; C. V. te Stratum, bedreiging met misdrijf tegen het leven en vrijheidsberooving, 8 mnd. gev. met aftrek prev.; J. H. v. A. te Tilburg, niet voldoen aan ambtsbevel, f 8 subs. 16 d. h.; P. R. V. te Tilburg, meineed, vrij.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

Van 2—9 Mei.

Getrouwd: M. Maas 26 j. en J. C. Weijtmans 29 j. — C. v. Antwerpen 31 j. en Ph. v. Esch 31 j. — A. J. Bertens 34 j. en H. Denissen 29 j. — A. Verstijnen, 36 j. en J. M. Brekelmans 32 j. — H. v. d. Sterren 29 j. en E. P. Brekelmans 28 j.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,28 de K.G.

Op 9 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.26, f 1.30 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 9 Mei Hoogste prijs f 1.23 Laagste f 1.14 Middel f 1.18. Aanvoer 9140 K.G.

MAASTRICHT, 9 Mei. Botermijn. Aanvoer 52410 K.G. Hoogste prijs 1.26, middelste f 1.21, laagste f 1.16 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 9 Mei. Aanvoer 53284 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.20 tot f 4.25.

Gegarandeerd versche inl. Eendeneieren, f 4.00 tot 4.50 per 100 stuks.

Markten.

Zaterdag 10 Mei.
Best: (N.-Br.) beesten, vee.
Breda: kalveren, paarden, beesten.

Dinsdag 13 Mei.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Oisterwijk: jaarmarkt, beesten.
Wijchen: paarden, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 14 Mei.
's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken, enz.
Boxmeer: vee.
Eersel: beesten.
Leur: (N.-Br.), vee.
Made: jaarmarkt.

Donderdag 15 Mei.
Veghel: jaarmarkt.

Vrijdag 2 Mei.
Vierlingsbeek: varkens.

ADVERTENTIEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze innig geliefde MOEDER betuigen wij onzen hartelijken **DANK.**

Kinderen F. TOIRKENS.

Boxtel, 10 Mei 1913.

P. S. De zaak zal op denzelfden voet worden voortgezet.

Dr. Hoek's-Vereeniging te BOXTEL.

De Penningmeester maakt bekend dat ten behoeve der Vereeniging bij hem zijn **ingekomen** de navolgende **giften:**

Op 4 April 1913 van N. N. f 100.—
Op 6 Mei 1913 van N. N. f 100.—

Met hartelijke dankbetuiging aan de milde gevers, hoopt het Bestuur, dat het voorbeeld dier gevers navolging moge vinden.

Aanbesteding maken Rijwielpad van Boxtel naar Oirschot.

Op **Dinsdag** den **3 Juni 1913**, om **elf uur voormiddag** ten *Gemeentehuize* te *Boxtel* zal door BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Boxtel*, onder nadere goedkeuring van H.H. Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* in het **openbaar**

worden aanbesteed,
in TWEE PERCEELEN:

Het aanleggen met eenjarig onderhoud van een Rijwielpad van Boxtel naar Oirschot, op den Westelijken berm van den ouden Grintweg.

PERCEEL I. Onder de GEMEENTE BOXTEL, lang **3057 Meter.**
PERCEEL II. Onder de GEMEENTE OIRSCHOT, **5933 Meter.**

Bestek en voorwaarden van aanbesteding ligt ter inzage op het Gemeentehuis te BOXTEL en OIRSCHOT en is tegen betaling van f 0.30 verkrijgbaar ter secretarie der Gemeente BOXTEL.

Inlichtingen verstrekt de Heer H. J. DEKKERS, gemeente-opzichter te Boxtel.

Aanwijzing in loco, op **Maandag 2 Juni 1913**, bijeenkomst om **negen uur** voormiddag, bij Mej. de Wed. M. v. D. STRUIJK, Eindhovensche Steenweg onder BOXTEL.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten zijn ingeleverd, ter Secretarie der Gemeente BOXTEL, vóór **tien uur voormiddag** van den dag der besteding.

Boxtel, 10 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

EEUWFEEST van Neerland's Onafhankelijkheid 1813-1913 te Boxtel

De BURGEMEESTER VAN BOXTEL, noodigt **Autoriteiten, Hoofden van Corporatiën en Verdere Belangstellende inwoners** uit, tot het bijwonen eener

VERGADERING

op **Maandag 12 dezer,** ten **half zes uur nam.,** in de zaal van RUM. VAN DE VEN, in de Rechterstraat, ter bespreking van plannen, ten einde bovenvermeld feest, ook in deze gemeente te vieren.

Boxtel, 9 Mei 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Dr. HOEK's-VEREENIGING te BOXTEL.

De Dr. HOEK's-VEREENIGING zal dezen zomer weder aan eenige zwakke kinderen uit Boxtel de gelegenheid bieden gedurende eene maand geheel kosteloos in eene

Vacantie-kolonie

door te brengen.

Zoowel meisjes als jongens kunnen hiervoor in aanmerking komen. Ouders of voogden die hunne kinderen hiervan willen laten profiteeren moeten zich **vóór 1 Juni a.s.** aanmelden bij ondergeteekende.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

FINAAL op **Dinsdag 20 Mei 1913** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt telkens ten **4 uur n.m.**

Voor den Erfgen. van Michiel Laur. v. d. Bersselaar.

Een **Landbouwerswoning** c. a., **Moestuin, Boomgaard, Bouw- en Weiland,** gelegen te Boxtel, ter plaatse „De Geelders", kadastraal bekend Sectie D Nos 1384, 1383, 1385, 1380, 1381, 1379, 1378, 1377, 1388, 1387, 1087, 1088, 1089, 1386 en 1382, samen groot 1.74.90 H.A.

Verhuurd tot de gewone tijdstippen in 1915.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 20 Augustus 1913.

NIEUW! NIEUW!

Hedenavond opening

van de Bioscoop als

Café met Vergunning

Hopende door het leveren van

PRIMA KWALITEIT BIEREN EN DRANKEN

de achting van Boxtel's publiek waardig te worden.

HOOGACHTEND,

J. NAGELS.

f 1.20 cadeau

geven wij in enkele weken aan onze klanten.

Ziet omtrent deze reusachtige reclame de aankondigingen in onzen winkel.

Vanaf Zaterdag 10 Mei tot en met Vrijdag 16 Mei

EERSTE RECLAMEWEEK.

Een ieder die alsdan voor een gulden besteedt (suiker en Sunlightzeep uitgezonderd) ontvangt behalve de 10% korting

een ons v. d. Veldens Thee à 20 ct. cadeau.

Deze reclame dient om U te overtuigen, dat onze Thee de **heerlijkste, geurigste** en **smakelijkste is,** en tevens dat men in onze zaken het voordeeligst koopt.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Die in deze week dus bij ons zijne inkoopen doet, verdient behalve de 10% korting nog

20 cent extra.

Henri v. d. Velden & Co.

STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

De grootste sorteering in

KINDERGOED,

Dames- en Heeren-

Mode-artikelen

vindt U steeds voorradig in het

Magazijn DE ZON

Lage doch vaste prijzen.

Men ziet de Etalages.

Aanbevelend,

Henri Luijcx,

Boxtel - Breukelen.

HUIDUITSLAG

Gij lijders, die geplaagd wordt door de ondragelijke jeukingen en pijnen van huiduitslag, ook voor U brengt de Kloosterbalsem redding De Kloosterbalsem zal onmiddellijk het jeuken stillen en in weinige dagen afdoende en blijvende genezing bewerken. Probeer den Kloosterbalsem eens voor Uwe huiduitslag, Uw eczeem, baard- en dauwworm. De KLOOSTERBALSEM geneest zonder lidteekens na te laten. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej. de Wed. A Huisman, geb Mannesen, wonende te Wenum bij Apeldoorn, had uitslag aan de vingers, waardoor als het ware eene verettering van de huid plaats had. Werkzaamheden verrichten kon zij niet meer, terwijl geen enkel middel wilde helpen. Het werd steeds erger, waarover zij zich zeer ongerust maakte. Ten slotte wendde zij den KLOOSTERBALSEM aan welke haar dadelijk verlichting gaf. Gaandeweg trad de beterschap in en na korten tijd was zij volkomen genezen. De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2.50 Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN: *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. **21.—**

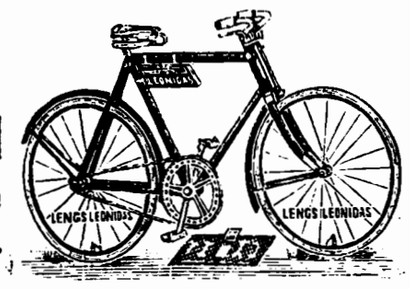

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie

vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Paraplui	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0 95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0 15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

---

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Adverteert in DIT blad

COKES à 52 cent.

KOOLTEER bij elke hoeveelheid.

Verkrijgbaar van 8—12 uur v.m. en van 1½—6 uur n.m. aan de

GASFABRIEK BOXTEL.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

De Maag- en Slijmpillen

van L. J. GROOTENDORST,

Apotheker te UTRECHT,

zuiveren het **bloed**, verdrijven **gal** en **slijm** en bevorderen den **goeden stoelgang**; zij munten uit door hunne **zachte werking**, zonder kramp of eenige nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Prijs per doos met gebruiksaanwijzing **27½ ct.**

Eisch dit Fabrieksmerk.

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Eisch vooral merk „Grootendorst."

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —

— Hectografen en —

— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER

door nieuw invoerrecht op gerookte visch. Een belasting van de mingegoeden.

WITTEVEEN & DE MOL

BOXTEL.

Ruim gesorteerd in

Heeren- en Kinderkleeding,

van de meest gewone tot de betere soorten.

Jongenspakken vanaf f 1.50.

Manspakken „ f 5.90.

Tevens maken wij U attent op onze

Prachtvolle collectie

Witte en Gekleurde

Heeren-Overhemden

Boorden, Fronts en Dassen.

In Dassen de nieuwste snufjes.

AANBEVELEND.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de guns van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.

Firma Wed. J. van Rooij,

Rijwielhandel, BOXTEL.

ASTHMA knijpt de keel dicht

Gij lijders van asthma laat onderstaande verklaring U overtuigen dat de Abdijsiroop U van Uwe kwellingen en benauwdheden zal verlossen.

Mej. E. van Veen—Vlasman, wonende te Uithoorn, verklaard het volgende:

„2 lange jaren was mijn man, J. van Veen lijdende aan asthma, waardoor dikwijls werken hem onmogelijk was. De aanvallen waren soms zoo hevig, dat hij meende te zullen stikken. Het zweet gutste hem dan van het voorhoofd, voortdurende klaagde hij over koude handen en voeten en over hartkloppingen. 's Nachts sliep hij niet. Wij hoorden veel over ABDIJSIROOP en mijn man wende de Abdijsiroop aan.

Dadelijk kwamen de fluimen los, de benauwdheden verminderden en nadat hij vier flacons Abdijsiroop gebruikt had was hij volkomen genezen. De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, bronchitis, pleuris, slijm- en kinkoest en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN. *Moergestel*. Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Tweede Blad van „Centraal-Brabant".

No. 38. Zaterdag 10 Mei 1913. 5e Jaargang.

ONTWERP PEEL-CENTRALE.

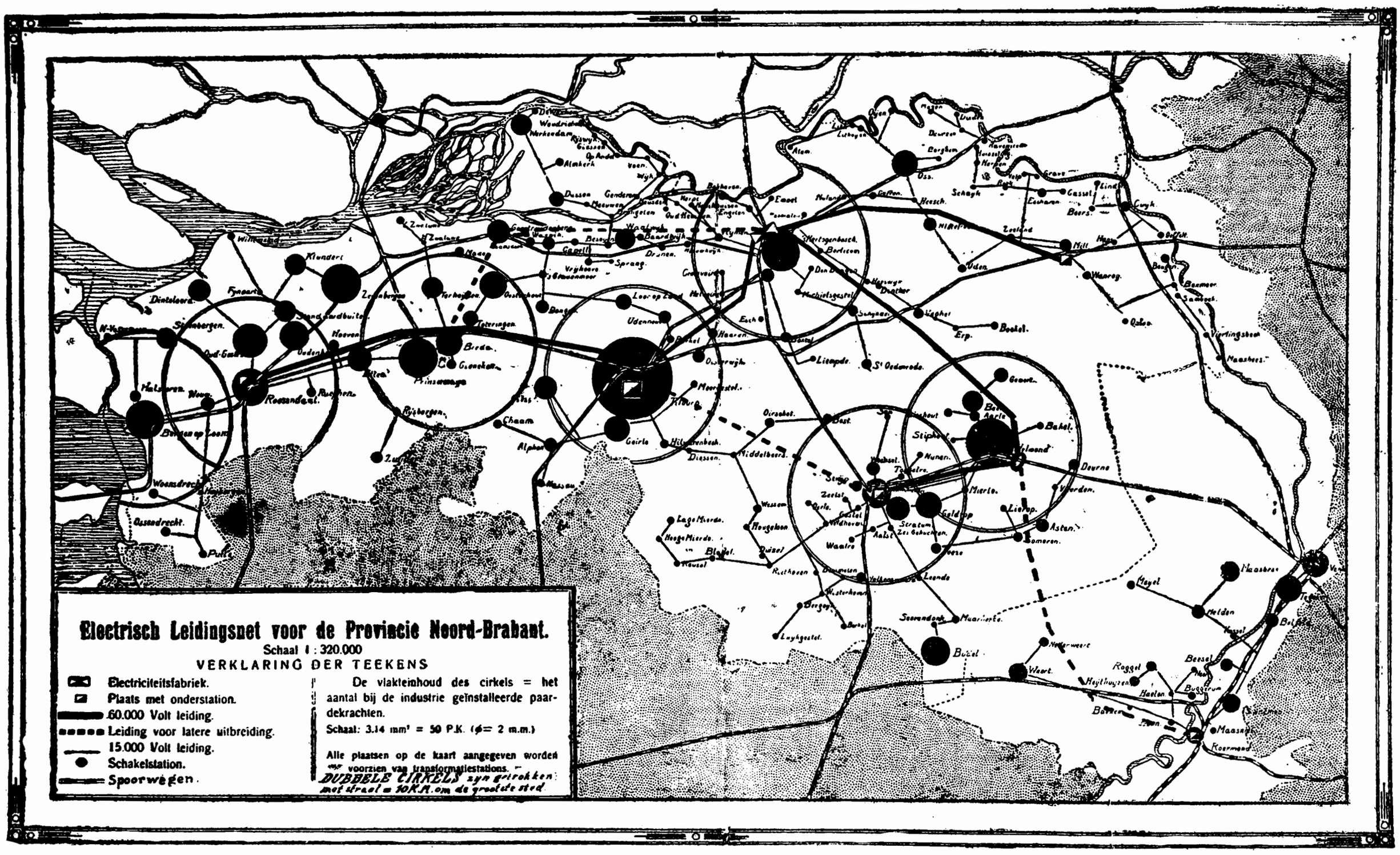

De Electriciteitsvoorziening der Provincie Noordbrabant en de Peel-Centrale.

Omtrent dit allergewichtigste onderwerp ontvingen wij het volgende lijvig rapport van de Mij. Peelcentrale.

's-Hertogenbosch, 2 Mei 1913.

Onder verwijzing naar het rapport der Commissie uit de Staten, belast met de bestudeering van het vraagstuk der electriciteitsvoorziening in de provincie Noordbrabant d.d. 12 April 1913, nemen wij de vrijheid het volgende onder uwe aandacht te brengen.

Wij achten het aan ons zelf verplicht ons te verdedigen op een voorstelling alsof wij een onmogelijk project hadden aangeboden.

Wij wenschen U daartoe omtrent den loop der zaken, voor zoover de aanbieding der Maatschappij Peelcentrale betreft, eenige mededeelingen te doen en U over de aanbieding zelf eenige gewichtige inlichtingen te verstrekken.

Het zij ons vergund U reeds dadelijk in kennis te stellen met het volgende schrijven van de Voorzitters van de 4 sub-Commissiën in zake electriciteitsvoorziening der provincie Noordbrabant.

* * *

Aan de N. V. Maatschappij Peel-Centrale.

's-Hertogenbosch, den 12 April 1913.

Zooals U bekend is, zijn van 4 maatschappijen aanbiedingen ingekomen in zake de electrificatie van deze provincie.

Onze commissies hebben die onderzocht en achten van alle de voorwaarden voor het verkrijgen eener algemeene electriciteitsvoorziening van de provincie geheel onvoldoende en al te bezwarend.

Daardoor is de commissie in haar geheel gekomeu tot het voorstel aan de Provinciale Staten om in beginsel te besluiten tot het stichten eener centrale door de proviucie zelf.

Zoodra ons dit mogelijk is, zullen wij U van den loop der zaken in kennis stellen.

De Voorzitters van de 4 sub-commissiën in zake electriciteitsvoorziening der provncie Noordbrabant,

C. L. BRESSERS.
M. VAN DAM.
TH. G. SMITS VAN OYEN
J. A. VAN LOON.

* * *

De grond voor het voorstel tot stichting van eene provinciale Centrale is dus gelegen in de onvoldoende en bezwarende voorwaarden der particuliere maatschappijen, want „d a a r d o o r is „de commissie in haar geheel gekomen „tot het voorstel aan de Provinciale „Staten om in beginsel te besluiten tot „het stichten eener centrale d o o r d e „p r o v i n c i e".

Tot dit voorstel moest dus noodgedwongen worden overgegaan.

Op den voorgrond dient nu gesteld handhaving van dat uitgangspunt.

Dat uitgangspunt brengt echter mee, dat pogingen, ja zelfs alle pogingen moeten zijn aangewend om de stichting van eene provinciale centrale te vermijden.

Zijn die pogingen inderdaad gedaan? Dit moge blijken uit hetgeen volgt.

* * *

De Peelcentrale ontving een schrijven, gedateerd 7 Maart 1912, van de Voorzitters der sub-Commissies voor de electriciteitsvoorziening der provincie Noordbrabant van den volgenden inhoud :

's-Hertogenbosch, den 7 Maart 1912.

Het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant heeft zich tot taak gesteld te komen tot een geleidelijke electrische stroomvoorziening van het gewest. Aangaande den omvang van het daarvoor noodige leidingsnet, de grootte der centrale, het vermoedelijk verbruik en de gemiddelde prijzen, waarvoor de electriciteit zal verkocht moeten worden, geeft het rapport van October 1910, van hetwelk een exemplaar hierbij gevoegd is, eenige denkbeelden, die een voorloopige beoordeeling gemakkelijker maken.

De uitbouw volgens project II zal spoedig moeten bereikt zijn, terwijl dan van de bedrijfsuitkomsten en de medewerking der betrokken gemeentebesturen zal afhangen, in hoeveel tijd het leidingsnet verder tot den in Project I aangegeven omvang zal worden uitgevoerd.

Ten einde tot uitvoering der gestelde taak te komen, wenscht het Provinciaal Bestuur onderhandelingen te openen ten einde tot samenwerking te komen, met een groote en solied gevestigde maatschappij en het stelt zich daarbij voor, dat die samenwerking in hoofdzaak op twee verschillende wijzen mogelijk zou zijn :

1o. De Maatschappij bouwt en exploiteert, al dan niet met gedeeltelijke kapitaalverschaffing door de Provincie;

2o. De Maatschappij bouwt voor rekening van de Provincie en sluit met haar een pachtcontract.

Mocht uwe maatschappij er de voorkeur aan geven een gewijzigd voorstel te doen, wellicht een regeling, liggende tusschen een concessie en een pachtcontract, dan zal een zoodanig voorstel ook door de Provincie in overweging genomen worden, mits ook daarbij het beginsel gehandhaafd blijve, dat de maatschappij verantwoordelijk is voor het beheer der onderneming onder toezicht van het Provinciaal Bestuur, e n d a t h e t f i n a n c i e e l r i s i c o d e r P r o v i n c i e z o o k l e i n m o g e l i j k z i j.

Wij wenden ons te dezer zake tot enkele groote maatschappijen en wenschen daarom ook van U te vernemen, of U bereid zijt ons aanbiedingen in den hiervoor bedoelden zin te doen, echter onder onze uitdrukkelijke bepaling, dat de Provincie zich hierdoor tot niets bindt en zich volkomen vrijheid van handelen voorbehoudt, zoodat zij het recht heeft om de voorstellen aan te nemen of te verwerpen en tot geene enkele vergoeding van door U ter zake te maken onkosten, van welken aard ook, gehouden is.

Nadere voorloopige inlichtingen kunnen bij ons worden ingewonnen. Gaarne zullen wij vóór of op den 1en April a.s. van U vernemen, of U zich omtrent deze aangelegenheid interesseert en welken tijd uwe maatschappij meent noodig te hebben voor het instellen van een onderzoek, dat aan het openen van meerbedoelde onderhandelingen zou moeten voorafgaan.

De Voorzitters der Sub-Commissies voor de Electriciteitsvoorziening der Provincie Noordbrabant,

J. A. VAN LOON.
TH. G. SMITS VAN OYEN.
C. L. BRESSERS.
M. VAN DAM.

* * *

In deze aanvrage wordt alzoo gezegd, dat het P r o v i n c i a a l B e s t u u r wenscht te komen tot samenwerking met eene particuliere maatschappij.

Voorts wordt daarin vermeld, dat nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen.

De Peel-Centrale heeft op den 3n Juli 1912 eene conferentie gehad met den Heer Commissaris der Koningin en de Voorzitters der vier Sub-Commissies (de heer Th. Smits van Oyen was afwezig.)

Deze heeren hebben toen geen enkele inlichting verschaft, zeggende, dat zij niet wisten hoe het moest.

De ondergeteekende President Commissaris der Peelcentrale heeft ten slotte gevraagd, of over een in te dienen project nader te spreken viel, waarop door den Heer Voorzitter b e v e s t i g e n d is geantwoord.

De Peelcentrale is onder dien indruk aan het werk getogen en heeft te goeder trouw gemeend, dat het te doen was om een project, dat later, na bespreking, zooveel mogelijk zou aangepast worden aan de verlangens der provincie.

De Peel-Centrale heeft daarop ingediend een uitvoerig uitgewerkt project (omvattende 44 groot formaat pagina's druk met statistieken, kostprijsberekening en beschrijving van onderdeelen en bovendien vergezeld van 24 plannen en detailteekeningen.)

Van het begeleidend schrijven en de hoofdvoorwaarden voegen wij hierbij eene copie.

De Peel-Centrale heeft daarop nimmer iets vernomen.

De Peel-Centrale heeft hare aanbieding nog nader verduidelijkt en toegelicht met het mede hierbijgaande schrijven d.d. 14 Maart 1913, dat vergezeld ging van het daarin genoemde hierbijgaande kaartje.

Deze schriftelijke toelichting van den 14en Maart 1913 achtte de Peel-Centrale noodig, toen zij nog immer niets vernomen had van eene gelegenheid tot mondelinge toelichting, ofschoon haar was meegedeeld, dat in het voorjaar in eene buitengewone zitting van de Provinciale Staten het electriciteitsvraagstuk behandeld zou worden.

Het moge U uit bovenstaande duidelijk zijn, dat geene inlichtingen gegeven zijn en onderhandelingen nooit hebben plaats gehad.

Met de Peelcentrale is hoegenaamd geene voeling meer gehouden na de inlevering van hare offerte en uit de nieuwsbladen van 18 Maart l.l. vernam zij dat de C o m m i s s i e tot bevordering van het oprichten eener provinciale Centrale besloten had en dat de overweging der voorstellen van de particuliere maatschappijen was opgeschort.

Waren dan de offerten inderdaad zoo onvoldoende en bezwarend, dat er geen vergelijk mogelijk was ?

Indien dat inderdaad zoo was, dan wil het ons voorkomen, dat de Provincie — waarvoor volgens de aanvrage het risico zoo klein mogelijk moet zijn — een groot risico op zich neemt door het ondernemen van eene zaak, die vier particuliere maatschappijen slechts onder zoo bezwarende condities ondernemen willen.

Is dat echter niet het geval, dan bestaat de grond voor de stichting eener provinciale centrale, aangegeven in den brief van 12 April 1913 aan de Peel-Centrale, in werkelijkheid niet, en had voorzeker overleg moeten gepleegd worden.

De aanbieding der Peel-Centrale was niet de eenige reden tot het plegen van overleg met deze Maatschappij ; nog andere zeer gegronde redenen zijn daartoe aanwezig.

Als zeer voorname reden mag toch gelden, dat de Peelcentrale reeds in Noordbrabant gedurende eenige jaren werkt en in staat is binnen een jaar de stroomlevering in de voornaamste gemeenten der provincie tot stand te brengen.

Nog pleit daarvoor, dat de Peelcentrale niet alleen bewijs heeft gegeven van krachtig initiatief — waardoor velen reeds genieten van de voordeelen der electriciteit buiten veel anderen, die al dien tijd die voordeelen misten, en ook dat de Peelcentrale werkt tot groote tevredenheid der verbruikers, de beste en meest bevoegde beoordeelaars.

De Peelcentrale heeft bewezen, met klinkende bewijzen, dat door haar de electriciteitsvoorziening met ernst en kracht ter hand genomen wordt en dat zij zoo algemeen mogelijk in de behoefte kan en wil voorzien.

Het zij ons vergund in de volgende regelen aan te toonen, dat de voorwaarden der Peelcentrale niet van dien aard zijn, dat het plegen van overleg uitgesloten moest worden.

Wij zullen daartoe enige punten bespreken ter verdere opheldering van onze aanbieding.

1e. D e b e g r o o t i n g der Centrale, hoogspanningsleidingen en verdeelnetten in de gemeenten bedraagt f 7.500.000.—.

Bij de begrooting der Peelcentrale is medegerekend het project van Midden-Limburg.

Bij de begrooting is voorts aangenomen, dat de Peelcentrale in 40 pCt. der gemeenten het plaatselijk net met transformatorhuizen, meetinrichtingen enz. op eigen kosten bouwt.

Bij de begrooting van de technische adviseurs der Provincie moeten alle gemeenten zelf het net bouwen en bekostigen.

Het project der Peelcentrale omvat daarbij 186 gemeenten in Noordbrabant 20 gemeenten in Limburg, in totaal 206, terwijl het project II der provincie slechts 81 plaatsen omvat, zoodat dus op het project der Peelcentrale 125 plaatsen meer voorkomen.

Hier volgen ter verduidelijking de plaatsen volgens het project II der provincie en die volgens het project der Peelcentrale.

P l a a t s e n v o l g e n s p r o j e c t II d e r P r o v i n c i e.

Roosendaal, Wouw en Heerle, Bergen op Zoom, Halsteren, Steenbergen, Kruisland, Oud-Gastel, Dinteloord, Fijnaart, Zundert, Standaarbuiten, Oudenbosch, Breda, Ginneken, Princenhage en Beek, Etten en Leur, Hoeven, Zevenbergen c.a., Hooge Zwaluwe, Made en Drimmelen, Terheyden en Wagenberg, Teteringen, Oosterhout, Rijen, Dongen, 's Gravemoer, 's Hertogenbosch, Vught, St. Michiels-Gestel, Boxtel, Schijndel, Veghel, Dinther, Heeswijk, Berlicum, Uden en Volkel, Rosmalen, Nuland, Geffen, Oss, Berghem, Heesch, Vlijmen, Nieuwkuyk, Drunen, Eindhoven, Stratum, Geldrop, Heeze, Aalst, Valkenswaard, Waspik, Raamsdonk, Raamsdonksveer, Geertruidenberg, Tilburg, Goirle, Hilvarenbeek, Moergestel, Oisterwijk, Haaren, Udenhout Loon op Zand, Sprang, Vrijhoeve Capelle, 's Grevelduin Capelle, Besoyen, Waalwijk, Baardwijk, Gestel, Meerveldhoven en Veldhoven, Strijp, Woensel, Best, Oirschot, St. Oedenrode Helmond, Deurne, Vlierden, Asten, Beek en Donk, Aarle-Rixtel, Gemert.

Tweede Blad van „Centraal-Brabant".

No. 38. Zaterdag 10 Mei 1913. 5e Jaargang.

ONTWERP PEEL-CENTRALE.

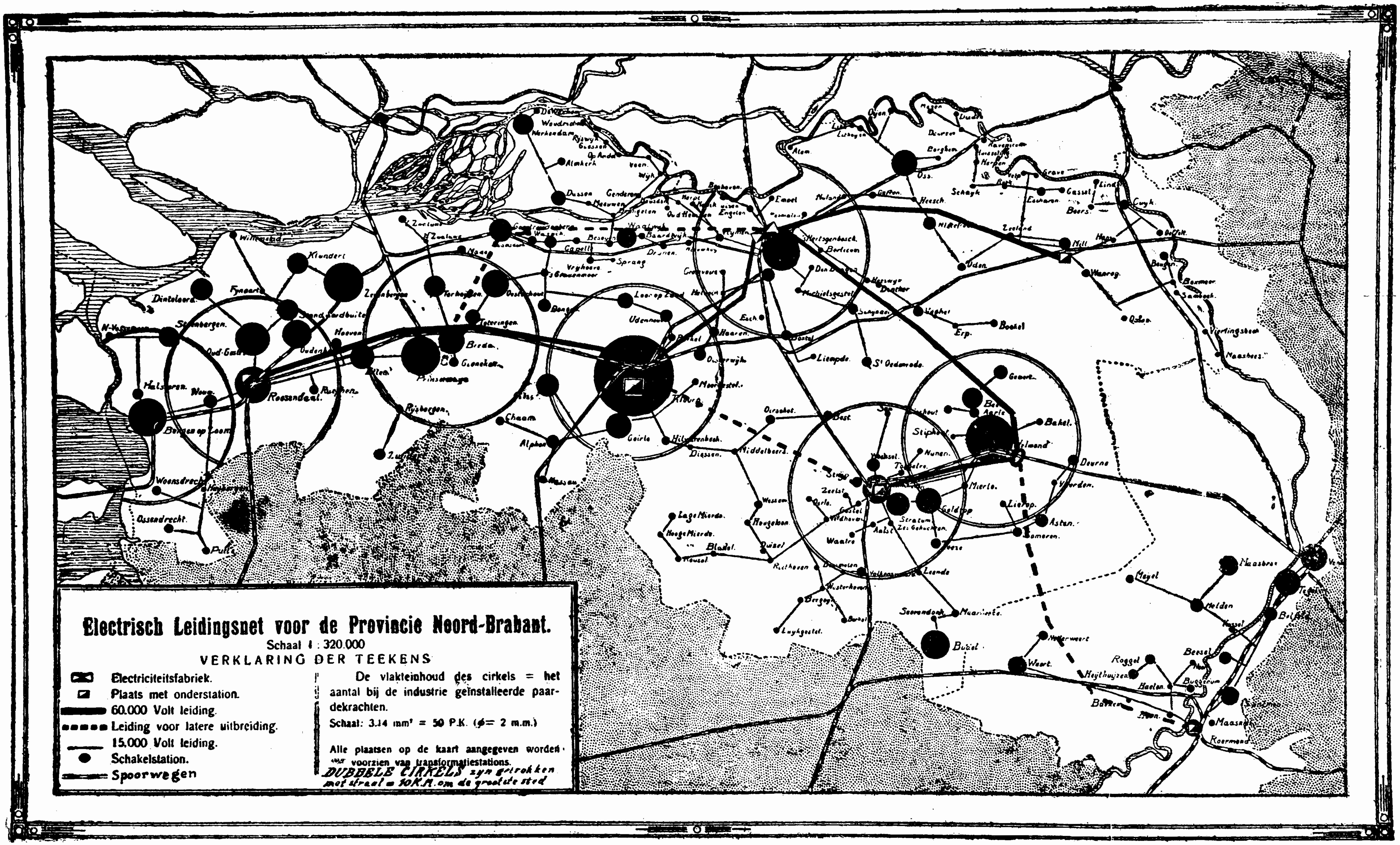

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 "
Groote Rozijnen	„ „	17½ "
Sucade	„ „	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	„ „	18 "
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van		12½ en 8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 "
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater. Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct, 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Witteveen & De Mol

BOXTEL.

Zooeven ontvangen:

nieuwe zendingen

KINDERJURKJES en SCHORTJES.

Kanten Kragen, Jabots

Handschoenen.

Witte en Gekleurde Rokken.

Aanbevelend.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg, Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens

Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Plaatsen volgens project der Peelcentrale.

Dit project omvat :

1o. de bovengenoemde plaatsen van Project II der Provincie ;

2o. bovendien de volgende plaatsen in Noordbrabant :

Alem, Almkerk, Alphen, Andel, Baarle-Nassau, Bakel, Beers, Bergeijk, Berkel, Beugen, Bladel, Boekel, Bokhoven, Borkel, Boxmeer, Budel, Chaam, Cromvoirt, Cuijk, Deursen, Dieden, Diessen, Dommelen, Drongelen, Duizel, Den Dungen, Dussen, Eersel, Empel, Engelen, Erp, Esch, Escharen, Gassel, Gendringen, Giessen, Gilze, Grave, Haps, Hedikhuizen, Helvoirt, Herpen, Herpt, Heusden, Hooge Mierde, Hoogeloon, Huijbergen, Huisseling, Klundert, Lage Mierde, Leende, Liempde, Lierop, Lieshout, Linden, Lith, Litholjen, Luijksgestel, Maarheeze, Maashees, Meeuwen, Megen, Mierlo, Mill, Nieuw Vosmeer, Nistelrode, Nunen, Oeffelt, Oerle, Oijen, O. en W. Middelbeers, Oploo, Ossendrecht, Oudheusden, Putte, Ravenstein, Reek, Reusel, Riethoven, Rucphen, Rijsbergen, Rijswijk, Sambeek, Schaijk, Soerendonk, Someren, Son, Stiphout, Tongelre, Veen, Velp, Vierlingsbeek, Waalre, Wanroij, de Werken, Werkendam, Wessem, Westerhoven, Willemstad, Woensdrecht, Woudrichem, Wijk, Zeeland, Zeelst, Zes Gehuchten.

en 3o, nog 20 plaatsen in Midden-Limburg.

Aangaande de begrooting van het leidingsnet merken wij nog op, dat de Peel-Centrale de hoofdleiding geprojecteerd heeft als 60000 volt-leiding, waartegenover het rapport der technische adviseurs 25000 volt-leiding aanneemt.

Voorts nog, dat het secundaire verdeelnet door de Peel-Centrale als 15000 volt-luchtleiding gedacht is, waartegenover de technische adviseurs de veel duurdere 10000 volt-kabelleiding begrooten.

2o. Betreffende het plan voor eerste uitvoering van het verdeelnet en de voorloopige levering van electriciteit wenschen wij het volgende te vermelden.

In het begeleidend schrijven der aanbieding van 4 September 1912 schrijft de Peel-Centrale :

„Wij achten het van groot belang U „mede te deelen, dat het in ons voor„nemen ligt, het daarheen te leiden, dat „reeds vóór den bouw der groote cen„trale gedeeltelijk voorzien wordt in de „behoefte aan electriciteit in een groot „deel der provincie en dat te dien ein„de de hoogspanningsleidingen ter ver„binding der hoofdplaatsen in de Pro„vincie zullen worden gelegd, zoodra „voldoende medewerking dier gemeen„ten is verkregen".

Wij vernamen, dat er ons een grief van gemaakt wordt, dat geen eerste plan voor uitvoering is aangegeven.

Het moge duidelijk zijn, dat de hoogspanningsleidingen niet zullen gelegd worden zonder dat tevens terstond een voldoend aantal gemeenten worden aangesloten om die 60000 voltleidingen te belasten en rendabel te maken.

De Peel-Centrale heeft in de bovengenoemde zinsnede van haren brief duidelijkshalve nog vermeld, dat zij reeds terstond „in een groot deel der Provincie" electriciteit zou leveren.

Het plan voor eersten aanleg door de Peel-Centrale stond dus bij hare aanbieding op 4 September 1912 reeds vast.

De Peel-Centrale heeft dat in hare toelichting van 14 Maart l.l. nog uitvoerig in beschrijving en teekening aangegeven.

De Peel/Centrale kan en zal inderdaad in een zeer kort tijdsverloop volgens een goed geordend economisch plan het grootste deel van Noord-Brabant aansluiten en van electriciteit voorzien uit hare tegenwoordige Centrales, voor welker vergrooting de machines reeds gereed staan.

Het overige deel der Provincie wordt in het plan der Peel-Centrale even systematisch aangesloten door de weloverdachte garantie-voorwaarden, die volstrekt niet bezwarend zijn voor de gemeenten, doch voor de vorming en instandhouding van een degelijk bedrijf moeten gesteld worden.

Het toezicht der Provincie zou speciaal over de toepassing dier voorwaarden kunnen gaan en aan Gedeputeerde Staten zou b.v. de bevoegdheid kunnen gegeven worden om als scheidsrechterlijk College bij eventueel geschil over al of niet aansluiting te beslissen.

Zoodoende zou ook eene gemeente aan de uiterste grens niet bevreesd behoeven te zijn voor willekeur of achteruitzetting.

In dit verband verwijzen wij naar de lijst der plaatsen, die niet op Project II der Provincie, maar wel op het project der Peel-Centrale voorkomen.

3o. Aangaande de tarieven wenschen wij hiermede de gelegenheid te bieden tot vergelijking van de prijzen der Peel-Centrale met die volgens de formule, welke, naar het in de dagbladen gepubliceerde rapport der commissie voorgesteld zijn door den technischen adviseur der Provincie op blz. 81, 82, 83 en 84 van het geheime rapport der financieele Sab-Commissie.

De Peel-Centrale, met de verlangens der gemeenten rekening houdende, distribueert zelf of laat de distributie aan de gemeente over.

De Peel-Centrale berekent, volgens hare aanbieding bij distributie door de gemeente zelf, den stroom, gemeten vóór den transformator, met ten hoogste 7 cent per K. W. U., welk bedrag in het rapport van de technische adviseurs der Provincie als gemiddeld wordt aangenomen.

Teneinde eene vergelijking te kunnen maken geven wij hieronder een staatje, bevattende de prijzen berekend volgens het tarief der Peel-Centrale in geval van distributie door de gemeenten zelf.

De cijfers van de afgegeven kilowatturen, de capaciteit van den transformator en de maximaal belasting zijn genomen volgens het bovengenoemd rapport van de technische adviseurs der Provincie.

GEMEENTE	Afgegeven K. W. U.	Capaciteit van den transformator in K. W.	Maximale belasting K. W.	Prijs der Peel Centrale per maand afgegeven K. W. U. in centen.	Verschil met prijs of 7 cent der Provincie	De prijs der Peel-Centrale is dus Lager.
Roosendaal	102.500	100	55	4.51	2.49	55 pCt.
Bergen op Zoom	155.000	150	70	4.28	2.77	65 „
Breda	255.000	250	130	8.92	3.08	70 „
's Hertogenbosch	320.000	300	160	8.79	3.21	85 „

Bij zulke verschillen was een overleg met de Peel-Centrale toch zeker gewenscht te noemen, voor welk overleg reeds aanleiding genoeg was in het feit, dat volgens het Rapport van de adviseurs der Provincie de prijs is 7 cent gemiddeld, dus ver daar boven kan gaan, terwijl de Peel-Centrale in het ongunstigste geval hoogstens 7 cent berekent.

Nog een voornaam punt in zake het tarief is het volgende :

De Peel-Centrale levert tegen die voordeelige prijzen van den aanvang af en draagt zelf de verliezen der eerste jaren, die ze uit de verwachte winst van volgende jaren — welke winst ontstaat door de verlaging van den productieprijs als gevolg van den toenemenden omzet — zal dekken.

De Provincie, die geen winst beoogt, is niet in staat om aanvankelijk tegen lage prijzen af te geven, omdat ze daardoor ontstaand verlies niet kan dekken uit latere winst, vermits zij geen winst wenscht te maken.

De prijzen der Provincie moeten dus van den aanvang af hoog zijn om verliezen te voorkomen.

De eerste afnemers zullen dus te hooge prijzen moeten betalen.

Het gevolg daarvan zal zijn, dat afnemers in den aanvang zullen terugblijven.

De aanbieding der Peel-Centrale luidt dat aan de groot-industrie zal geleverd worden tegen 4½ cent per K. W. U. gemiddeld.

De groot-industrie heeft getoond door ruime aansluiting te Eindhoven en te Helmond, dat het tarief der Peel-Centrale voordeelig is.

De Peel-Centrale levert nu reeds aan hare grootste afnemers tegen een prijs onder de 3 cent per K. W. U.

4. Aangaande het beoogen van winst door de Peel-Centrale is het noodig het schrikbeeld van de groote winsten tot de ware proporties terug te brengen.

Wij zullen dat doen in aansluiting aan de bespreking over de tarieven der Peel-Centrale.

Die lage tarieven hebben nog het correctief dat zeker deel der winst aan de afnemers zelf terugkomt.

Immers bij de winstverdeeling biedt de Peel-Centrale aan :

„Van de winst boven de 8 tot 11 pCt. van het geïnvesteerde kapitaal zal zij een derde en van de winst boven 11 pCt. de helft afstaan aan de gemeenten en alleandere afnemers, die meer dan 40000 K. W. U. rechtstreeks betrekken".

Nadat de Peel-Centrale de kwade jaren zal doorgemaakt hebben en met verlies gewerkt, zal zij van af net oogenblik, dat eene normale winst voor zulk bedrijf met aanwending van groote kapitalen, veel energie, belangrijk risico en ontbering van rente iets overschreden wordt, de afnemers daarin laten deelen.

De afnemers, die van den beginne zonder eenige risico profiteeren van de lage tarieven, zullen niet meer betalen, zoolang die lage tarieven geen winst brengen of verlies opleveren.

Maar zelfs als in eenig jaar de winst der Peel-Centrale iets boven het normale stijgt en zelfs als dan de verliezen der Peel-Centrale van vorige jaren nog niet gedekt zijn, wordt van de winst terstond aan de afnemers — die geen risico hebben en niets daarvoor behoeven te doen — een deel uitgekeerd.

Wat blijft er dan over van dat schrikbeeld van winstbejag bij de voorwaarden der Peel-Centrale ?

Het is natuurlijk niet denkbaar, dat er geldschieters gevonden worden, die rentelooze voorschotten willen geven, bovendien het geheele risico van het bedrijf op zich nemen en zonder ooit kans op eenige winst te hebben tegen lage, verliesbrengende tarieven willen leveren.

Bij het zenden der aanvragen aan de maatschappijen wist men vooruit, dat die particuliere maatschappijen winst beoogden.

Bij de beoordeeling der aanbieding moet men zich dus op dat standpunt stellen, en daarnevens het belang der ingezetenen in het oog houden.

Wanneer het provinciaal belang eischt goedkoop stroom te verschaffen aan de ingezetenen en dien stroom zoo algemeen mogelijk voor iedereen verkrijgbaar te stellen, dan moet dat het punt van vergelijking in hoofdzaak blijven.

Het wil ons voorkomen, dat deze vergelijking in allen deele in het voordeel der Peel-Centrale uitvalt, zooals uit het bovenstaande d[illegible]elijk genoeg kan blijken.

Bij het plan [illegible]r Provincie mooten de grootste gemeen[illegible]en, de beste plaatsen, zich tot medew[illegible]rking verbinden, alvorens de Provin[illegible]e een definitieven stap kan [illegible]zetten.

De grootste [illegible]emeenten moeten zich vooraf verbinde[illegible], vóórdat er iets kan gebeuren, voor[illegible]at men met zekerheid weet, waarheen [illegible]men definitief gaan zal.

Deze onzeker[illegible] verbintenis is veel bezwarender dan [illegible]de wel overdachte garantie-voorwaar[illegible]en, die de Peel-Centrale slechts va[illegible]n kleine, beslist onrendabele plaatsen [illegible]vraagt.

Welke geme[illegible]nte zal zoo'n onzeker contract durven [illegible]aangaan ?

De onzekerhe[illegible]d geldt ook met betrekking tot den tij[illegible].

Hoever zal h[illegible]t tijdstip van de eerste stroomlevering u[illegible]it de Provinciale Centrale nog verwij[illegible]derd zijn ?

Welke gemeen[illegible]te zal zich verbinden om hare ingez[illegible]etenen „onbepaald" op stroom te laten [illegible]wachten ?

Eene verbinte[illegible]nis van de beste gemeenten als eerste a[illegible]fnemers zou medebrengen, dat zij de [illegible]dure prijzen bij de aanvankelijk kleine [illegible]productie zouden moeten betalen.

Die verbinten[illegible]is zou er toe leiden, dat de goede plaatsen zouden moeten betalen voor de slechte.

En welke gem[illegible]eente zal er aan denken om een ge[illegible]deelte van het huishouden van eene [illegible]andere gemeente te bekostigen ?

Wij herhalen dus, dat ook uit dit oogpunt de bovenstaande vergelijking in allen deele in het voordeel der Peel-Centrale uitvalt.

5o. Wat Concessieduur en naasting betreft, wij achten het, vooral na onze schriftelijke toelichting, onmogelijk, dat die bezwarend kunnen genoemd worden.

En bijaldien die voorwaarden bezwarend zouden zijn voorgekomen, dan behoeven zij thans geen bedenking meer op te leveren, nu de Staat voor zich het naastingsrecht zal bedingen krachtens het ingediende wetsontwerp, strekkende tot regeling van de electriciteitsvoorziening.

Bij de Peel-Centrale heeft als beginsel voorgezeten hare aanbieding zoodanig te stellen als aan eene maatschappij op solieden grondslag betaamt.

Het stellen van ondoordachte of ondegelijke voorwaarden zou voor eene maatschappij het gevaar medebrengen — waarop de Commissie wijst — dat zij op een gegeven oogenblik hare onderneming niet meer kan voortzetten en haar bedrijf moet staken.

De Peel-Centrale heeft, gesteund door de ervaring van hare adviseurs, er met zorg voor gewaakt, dat aan het beginsel van soliditeit niet in het minst te kort wordt gedaan.

Het zij ons ten slotte nog vergund op te merken, dat de keuze van project II bevreemding moet verwekken.

In project II toch zijn de districten Helmond en Eindhoven opgenomen, die reeds door de Peel-Centrale — zoover het deze maatschappij mogelijk is gemaakt — van electriciteit worden voorzien en waar de electrificatie reeds veel verder zou zijn, indien de Peel-Centrale in hare ontwikkeling niet was belemmerd.

De Peel-Centrale heeft hare werkzaamheden voor de electrificatie reeds aangevangen in 1908, zoodat zij medio 1909 reeds uitgewerkte offerten aan de gemeenten in die districten kon zenden en op 18 Augustus 1909 voor een volledig uitgewerkt plan concessie aan de Regeering kon vragen.

Die districten zullen dus door de Peel-Centrale in hun vollen omvang — de goede en de slechte plaatsen — algemeen en tegen lage prijzen van electriciteit worden voorzien en wel terstond nadat de noodige concessies, vergunningen, ontheffingen, enz. zijn verleend.

De electrificatie dier districten behoeft dus geen zorg meer voor de Provincie te zijn, vooral daar door de afnemers in den laatsten tijd zelf herhaaldelijk aangedrongen is bij Z.Exc. den Minister van Waterstaat en bij het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant om aan de Peel-Centrale de uitbreiding van de electrificatie mogelijk te maken.

Te meer moet dekeuze van project II bevreemden, omdat daardoor de overige districten van project I iets worden ingekrompen en het district Mill zelfs geheel vervalt, zoodat geheele streken onvoorzien blijven.

De technische adviseurs der Provincie hebben een project IV zonder de districten Helmond en Eindhoven uitgewerkt.

Dat project IV omvat dus niet dat gedeelte der Provincie, wat toch reeds voorzien is of binnen zeer korten tijd voorzien kan worden door de Peel-Centrale, maar omvat wel dat gedeelte, waaronder ook het district Mill, waar nog geen overland-centrale werkt.

Indien het de Provincie nu niet te doen is om winst te behalen, dan had, om tot eene spoedige, algemeene electrificatie tegen voordeelige prijzen te komen, onder de gegeven omstandigheden de keuze van Project IV voor de hand gelegen, daar toch de gemiddelde prijs per K. W.U. in Project IV niet hooger behoeft te zijn dan bij Project II, gezien de recapitulatie der vier projecten op bladz. 116 en 117 van het rapport der technische adviseurs van de Provincie.

Uit de hierbij gevoegde bijlagen volgt:

„dat de Provincie Noord-Brabant „spoedig en algemeen van electrische „energie voorzien zal worden :

„a) in alle gemeenten, welke daar„aan behoefte hebben,

„b) tegen lage prijzen volgens een „tarief, dat het correctief heeft dat een „zeker deel der winst aan de afnemers „terugkomt en onder controle, wat deze „prijzen betreft, van de Regeering. „(Vergelijk ontwerp Electriciteitswet.)

„c) onder toezicht en invloed der „Provincie,

„terwijl ten slotte het bedrijf zonder „eenige vergoeding aan de Provincie „komt, indien zij zulks verlangt".

Wij willen met het bovenstaande niemand en in niets onaangenaam zijn.

Wij hebben niet anders ten doel dan een beter licht op onze aanbieding te doen vallen om daardoor mogelijk verkeerde indrukken weg te nemen.

Wij verklaren ons gaarne bereid U verdere inlichtingen over onze aanbieding te verschaffen.

Wij hebben de eer te zijn

Hoogachtend,

N. V. Maatschappij Peel-Centrale

Mr. I. A. SWANE, Advokaat en Procureur, Rechter-Commissaris te 's-Hertogenbosch.

Mr. F. J. BOLSIUS, Lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Roermond.

G. A. W. VAN LANSCHOT, Lid der Firma F. van Lanschot te 's-Hertogenbosch.

P. FENTENER VAN VLISSINGEN, Lid der Firma P. F. van Vlissingen & Co. te Helmond.

H. F. ROLL Hzn. te 's-Gravenhage.

JAN JURGENS Sr., President-Commissaris der Anton Jurgens' Vereenigde Margarinefabrieken te Oss.

E. LAANE, Lid der Firma W. Laane te Bergen-op-Zoom.

B. INGEN-HOUSZ, Lid der Firma Ingen-Housz & Zoon te Breda.

MART. MEIJER, Directeur, te 's-Hertogenbosch.

* * *

's-Hertogenbosch, 4 Sept. 1912.

Aan den Heer Commissaris der Koningin in de Provincie Noordbrabant te 's-Hertogenbosch.

Wij hebben de eer U hierbij aan te bieden een voorstel, houdende de hoofdvoorwaarden, waarop wij de electriciteitsvoorziening in de Provincie Noordbrabant zouden wenschen ter hand te nemen.

Wij stellen daarbij op den voorgrond, dat de Peel-Centrale bereid is zich in vele opzichten naar de wenschen der provincie te gedragen, zoodat wijzigingen en aanvullingen na bespreking door haar uit den aard der zaak als van zelf sprekend geacht worden.

Wij zijn bescheiden van oordeel, dat voor nadere bespreking bijzonder in aanmerking komen de finantieele deelname door de Provincie, het toezicht van de zijde der Provincie en de eventueele naasting vóór het dertigste contractjaar door de Provincie.

Wij achten het van groot belang U mede te deelen, dat het in ons voornemen ligt, het daarheen te leiden, dat reeds vóór den bouw der groote centrale gedeeltelijk voorzien wordt in de behoefte aan electriciteit in een groot deel der Provincie en dat te dien einde de hoogspanningsgeleidingen ter verbinding der hoofdplaatsen in de Provincie zullen worden gelegd, zoodra voldoende medewerking dier gemeenten is verkregen.

Wij willen niet nalaten op te merken, dat ons voorstel beantwoordt aan het verlangen der Provincie om iedere, ook de kleinste gemeente, van electriciteit te voorzien en wij zullen in dit opzicht aan alle redelijke wenschen der Provincie tegemoet komen.

Wij verklaren ons gaarne bereid ten allen tijde alle gewenschte toelichtingen te verschaffen.

Met de meeste hoogachting hebben wij de eer te zijn,

Maatschappij Peel-Centrale,
De President-Commissaris,
I. A. SWANE.
De Directeur,
MART. MEIJER.

* * *

VOORWAARDEN,

waarop de Naamlooze Vennootschap Maatschappij „Peel-Centrale" zich bereid verklaart tot levering van electrische energie in de Provincie Noordbrabant.

1. De Peel-Centrale bouwt voor eigen rekening één of meer electrische centrales en breidt deze in verhouding tot de behoefte uit, met het doel geleidelijk alle gemeenten der Provincie Noordbrabant van electrische energie te voorzien.

De Peel-Centrale bouwt voor eigen rekening de benoodigde hoogspanningsleidingen, onderstations, transformatorenstations, enz., dienende tot voortgeleiding en de verdeeling der electriciteit.

De Peel-Centrale neemt op zich het bouwen van secundairnetten en de verdeeling der electriciteit in de afzonderlijke gemeenten, volgens nader overeen te komen bepalingen.

De Peel-Centrale sluit contracten met de gemeenten, die de verdeeling der electriciteit in het gebied harer gemeente zelf ter hand willen nemen.

2. De plannen en projekten worden aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen.

Met de wenschen van Gedeputeerde Staten zal zooveel mogelijk rekening worden gehouden.

3. De Peel-Centrale zal aan iederen aanvrager in de Provincie Noordbrabant de door hem gewenschte hoeveelheid electriciteit leveren, indien eene jaarlijksche ontvangst van minstens 20 % der voor de betreffende aansluiting te maken kosten voor voldoenden tijd gegarandeerd wordt.

De Provincie zal die gemeenten, welke hiervoor in aanmerking komen, b.v. in den vorm van subsidie ondersteunen.

4. De distributie in de gemeenten geschiedt door de betrokken gemeente of door de Peel-Centrale, al naar gelang nader zal worden overeengekomen.

Grootafnemers, dat zijn afnemers, welke eene afname van ten minste 40000 K.W.uren per jaar garandeeren, zullen, wanneer de Peel-Centrale zulks verlangt, steeds direct door de Peel-Centrale worden bediend tegen een gemiddelden prijs van 4.5 cent per K.W. uur.

Distribueeren de Gemeenten zelf, waarbij het verdeelnet voor rekening der Gemeente zal worden gelegd, zoo zal de stroom, gemeten voor den transformator, met ten hoogste 7 cent per eenheid worden berekend, welk bedrag in het rapport voor de Provincie als gemiddeld wordt aangenomen.

Geschiedt de distributie door de Peel-Centrale, waarbij wordt aangenomen, dat dan ook het stedelijk net voor hare rekening wordt uitgevoerd, zoo zullen de reeds door haar ingevoerde tarieven, n.l. : voor licht A — 18 $\times$ + 0.12 y; voor kleinkracht A — 22 $\times$ + 0.05 y; als basis dienen.

Hierbij is :

A het jaarlijks door den verbruiker te betalen bedrag in guldens ;

x de aangesloten capaciteit der verbruikstoestellen in K. W. ;

y het aantal verbruikte K.W.uren per jaar.

Volgens deze tarieven kost de eenheid van licht bij een verbruiksduur van 300 uren 18 cent, bij 400 uren 16.5 cent en bij 500 uren 15.6 cent. Voor kracht bij een verbruiksduur van 750 uren 8.1 cent en bij 1000 uren 7.2 cent.

Het blijft de Peel-Centrale voorbehouden deze tarieven, wanneer haar zulks nuttig mocht voorkomen, te vereenvoudigen door als grondtaxe een vast bedrag per aangesloten lamp of per aangesloten P.K. te nemen.

5. De winst boven 8 en tot 11 % van het geïnvesteerde kapitaal zal voor 1/3 en de winst boven 11 % zal voor de helft aan de gemeenten en alle andere afnemers, welke meer dan 40000 K.W.U. per jaar rechtstreeks van de Peel-Centrale betrekken naar evenredigheid van de afname worden verdeeld.

6. De Peel-Centrale zal op hare kosten hare inrichtingen in goeden staat onderhouden en voor een regelmatig bedrijf zorgen.

7. De Peel-Centrale is aansprakelijk voor alle schaden, die door hare inrichtingen of door haar bedrijf opzettelijk of door grove nalatigheid aan de Provincie of derden worden toegebracht en vrijwaart daardoor de Provincie.

8. De Provincie verleent aan de Peel-Centrale voor den duur der concessie het uitsluitend recht :

a. tot het gebruik maken van de tegenwoordige en toekomstige eigendommen der Provincie voor het leggen van hoogspannings- en andere geleidingen vanuit de electrische centrales, onderstations of transformatorenstations ;

b. tot het kruisen van de tegenwoordige en toekomstige provinciale wegen, voetpaden, wateren en bruggen.

Dit recht zal tijdens den duur der concessie aan geen andere onderneming met hetzelfde doel verleend worden.

De Provincie zal aan de Peel-Centrale de meest mogelijke ondersteuning verleenen bij de onderhandelingen met gemeenten, particuliere ondernemingen en personen, betreffende het sluiten van contracten omtrent stroomlevering en het gebruik maken van grondeigendom ten behoeve van het aanleggen van electrische werken van welken aard ook.

De Provincie zal al hare rechten uitoefenen ten behoeve der Peel-Centrale, die kunnen leiden tot het verkrijgen van beschikking over eigendommen, noodig voor het leggen harer hoogspannings- en verdeelingsgeleidingen, voor het verkrijgen van den voor de oprichting van centrales, onder-centrales en transformatorenstations vereischten grondeigendom tegenover gemeenten, corporaties of particulieren, waarbij voor het aanleggen van geleidingen servituten op het gebruik van aan derden behoorende gronden gevestigd kunnen worden, tegen vergoeding in eens of tegen jaarlijksche vergoedingen en waarbij voor de centrales, onder-centrales en transformatorenstations een vaste verkrijging van den benoodigden grondeigendom vastgesteld zal worden.

Wanneer de Peel-Centrale water ten behoeve van haar bedrijf uit kanalen of andere aan de Provincie of Regeering toebehoorende wateren, voor zoover zij daarover de beschikking heeft, wenscht te onttrekken, dan staat de Provincie deze wateronttrekking kosteloos toe.

9. De Provincie verleent aan de Peel-Centrale concessie voor den tijd van vijf en zeventig jaren.

De Provincie heeft het recht van naasting, echter niet voor het einde van het dertigste contractjaar en daarna telkens elke vijf jaren.

Maakt de Provincie van het tusschentijdsche recht recht der overname geen gebruik, dan moet zij de inrichtingen na afloop van het contract met alle rechten en verplichtingen overnemen.

De overnameprijs wordt naar de volgende basis berekend :

Er zal vergoed worden :

a. De bouwsom ten tijde der overname, d.i. de aanschaffingsprijs der oorspronkelijke installaties en die van de uitbreidingen overeenkomstig de boekwaarde der Peel-Centrale, vermeerderd met een opslag van 15 % voor regie en projecten en vermeerderd met eventueel betaalde bedragen voor overname van bestaande installaties.

In mindering komen 3 pCt. voor amortisatie van den op voorstaande wijze gevonden aanschaffingsprijs voor ieder der verloopen jaren, die al naar gelang van het tijdstip der inbedrijfstelling der installaties en eventueele latere uitbreidingen afzonderlijk gerekend zullen worden.

Herstellingen of uitwisselingen mogen in den aanschaffingsprijs niet meegerekend worden.

b. In geval de jaarlijksche nettowinst der Peel-Centrale tot aan de overname in doorsnee 5 pCt. per jaar van den telkens overeenkomstig de bepalingen onder a berekenden aanschaffingsprijs, verminderd met 3 pCt. amortisatie niet bereikt heeft, dan is het ontbrekende bedrag benevens 4 pCt. jaarlijksche rente van dit bedrag bij de overname te vergoeden.

c. Wanneer, met inachtneming van het bepaalde sub b in de laatste vijf aan de overname voorafgaande jaren de netto-winst in doorsnee hooger dan 5 pCt. van den overeenkomstig de bepalingen onder a berekenden aanschaffingsprijs, verminderd met 3 pCt. amortisatie per jaar is, dan is voor ieder vol percent der nettowinst boven de 5 pCt. of bij gedeelten van een percent een overeenkomstig bedrag als opgeld op den aanschaffingsprijs te vergoeden, dat als volgt berekend wordt :

Bij overname na	30	jaren	20	pCt.
,, ,, ,,	35	,,	17.5	,,
,, ,, ,,	40	,,	15.5	,,
,, ,, ,,	45	,,	13	,,
,, ,, ,,	50	,,	11	,,
,, ,, ,,	55	,,	9	,,
,, ,, ,,	60	,,	6.5	,,
,, ,, ,,	65	,,	4.5	,,
,, ,, ,,	70	,,	2.5	,,
,, ,, ,,	75	,,	0	,,

van de te dien tijde berekende aanschaffingswaarde overeenkomstig litt. a verminderd met 3 pCt. amortisatie per jaar.

10. De Peel-Centrale zal hare inrichtingen bij overname in bedrijfsvaardigen toestand aan de provincie overgeven.

Zij staat verder alle door haar gesloten overeenkomsten betreffende stroomlevering, doorleidingsrechten of andere in het belang der onderneming gesloten overeenkomsten aan de Provincie af, die ze met alle rechten en verplichtingen vanaf den dag der overname der installatie aanvaardt.

De afstand van deze overeenkomsten geschiedt zonder bijzondere vergoeding; anderzijds worden ze door de Peel-Centrale zonder vrijwaring afgestaan.

11. De Provincie oefent toezicht uit op de naleving van de bepalingen dezer overeenkomst op eene nader te bepalen wijze.

12. De Peel-Centrale kan de concessie met alle rechten en verplichtingen aan eene door haar te stichten Naamlooze Vennootschap overdragen.

Deze vennootschap zal haren zetel in de provincie Noordbrabant hebben.

De Provincie neemt desgewenscht financieel deel in dit Vennootschap op eene nader te bepalen wijze.

13. De Provincie zal de Peel-Centrale of hare opvolgster in rechten gedurende den duur dezer overeenkomst geene belastingen van welken aard ook opleggen, die niet algemeen voor naamlooze vennootschappen of industrieelen ondernemingen in de provincie ingevoerd worden.

De Peel-Centrale zal tot verhooging van hare tarieven, in evenredigheid met de grootte der belasting, kunnen overgaan, als door nieuwe belastingen van welken aard ook hare bedrijfskosten vermeerderd worden.

14. Er wordt een tijd bepaald, binnen welken de Peel-Centrale met de stroomlevering zal moeten aanvangen.

15. Er zullen bepalingen worden gemaakt voor de beslissing van geschillen door middel van scheidsgerecht.

* * *

's-Hertogenbosch, 14 Maart 1913.

Onder verwijzing naar onze aanbieding van 4 September l.l. in zake de electriciteits-voorziening der Provincie Noordbrabant, hebben wij de eer het volgende onder Uwe aandacht te brengen.

Het zij ons daarbij allereerst vergund eenige zinsneden uit het voormelde aanbieding begeleidend schrijven over te nemen :

„Wij stellen daarbij op den voor-
„grond, dat de Peel-Centrale bereid is
„zich in vele opzichten naar de wen-
„schen der Provincie te gedragen, zoo-
„dat wijzigingen en aanvullingen na
„bespreking door haar uit den aard
„der zaak als vanzelf sprekend geacht
„worden" en verder :

„Wij willen niet nalaten op te mer-
„ken, dat ons voorstel beantwoordt aan
„het verlangen der Provincie om iedere,
„ook de kleinste gemeenten van elec-
„triciteit te voorzien en wij zullen in
„dit opzicht aan alle redelijke wenschen
„der Provincie te gemoet komen. Wij
„verklaren ons gaarne bereid ten allen
„tijde alle gewenschte toelichtingen te
„verschaffen".

Tot heden werden wij niet in de gelegenheid gesteld de voorvermelde toelichtingen te verschaffen.

Vernomen hebbende dat de Commissie uit de Provinciale Staten reeds spoedig zal vergaderen tot het nemen eener beslissing in zake het electriciteitsvraagstuk, en in de veronderstelling verkeerende dat ons derhalve de gelegenheid tot mondelinge toelichting niet meer geboden zal kunnen worden, meenen wij ons te mogen veroorloven onze aanbieding alsnog schriftelijk toe te lichten.

Met inachtneming van het voorvermelde meenen wij ons voorloopig tot enkele punten te kunnen bepalen, wier toelichting, naar onze bescheiden meening, U het meeste belang al inboezemen, zijnde :

1o. Invloed der Provincie op de onderneming,

2o. De voorwaarden van overname door de provincie, en

3o. De electriciteitsvoorziening der verschillende gemeenten.

Ad. 1. Van de veronderstelling uitgaande, dat het de bedoeling der Provincie zoude zijn toezicht uit te oefenen op de naleving der verplichtingen, welke uit de overeenkomsten met de provincie en de Gemeenten voortvloeien is onze opvatting deze geweest, dat de Provincie in de gelegenheid zoude willen zijn dit toezicht daadwerkelijk uit te oefenen en maatregelen te treffen om over de uitvoering dier verplichtingen te waken.

Als een der middelen daartoe, zonder in anderen vorm gewenschten invloed uit te sluiten, hadden wij ons gedacht eene vertegenwoordiging der Provincie in den Raad van Commissarissen der nieuw op te richten Vennootschap. Hiermede toch zoude bereikt worden dat de Provincie zich volkomen van het doen en laten op de hoogte konde stellen en in de gelegenheid ware hare belangen en die der Gemeenten voor te staan.

Ad. 2. Ten aanzien van dit punt en tot recht begrip onzer voorstellen te dier aanzien meenen wij het volgende te moeten opmerken :

Wij zouden den duur der concessie willen stellen op 30 jaren. Na afloop van dezen termijn zoude de concessie telkens voor een tijdvak van 5 jaren voortduren indien de Provincie niet minstens 1 jaar vooraf het verlangen tot overname zoude hebben te kennen gegeven.

De overnameprijs, zooals deze in onze aanbieding van 3 September l.l. is vervat, is uit de volgende bestanddeelen samengesteld :

a). de bouwsom, d.w.z. de aanschaffingsprijs der installaties en uitbreidingen overeenkomstig de boekwaarde.

b). de vergoeding van hetgeen in doorsnede minder dan 5 % over de sub a) vermelde boekwaarde zal kunnen blijken te zijn genoten.

c). een opgeld of z.g. goodwill.

Alles zooals dit is omschreven in onze aanbieding van 4 September l.l.

Wat het bestanddeel sub a aangaat, meenen wij dat dit tot geen verschil van inzicht aanleiding kan geven.

Wat het bestanddeel sub b aangaat, dit moet dusdanig worden opgevat, dat door de Provincie dan alleen iets vergoed zoude moeten worden indien het hierboven sub c bedoelde opgeld niet voldoende mocht blijken te zijn om hetgeen in doorsnede minder dan 5 % over de sub a vermelde boekwaarde genoten is, te dekken.

Hierbij dient er in het bijzonder op gelet te worden dat de voormelde 5 % over de boekwaarde wordt gerekend, dus niet over het kapitaal der onderneming, hetgeen een groot verschil uitmaakt, daar op het kapitaal niet, op de boekwaarde daarentegen wel wordt afgeschreven.

Wanneer overigens blijken zoude, dat het bedrijf in doorsnede geen 5 pCt. zoude opgeleverd hebben, zoo zoude de Provincie het in hare hand hebben deze bepaling te ontgaan, dat zij tot de overname niet verplicht is. In een ongunstig geval zelfs kan dus deze bepaling voor de Provincie niet bezwarend geacht worden.

Wat het bestanddeel sub c aangaat, is het de bedoeling dat, wanneer door telkenmalige verlenging der 30-jarige concessie met 5 jaren, deze 75 jaren zoude duren, alles kostenloos met alle rechten en verplichtingen aan de provincie zoude komen. Dit was niet geheel duidelijk in onze aanbieding van 4 September l.l. neergelegd.

Wilde de provincie het bedrijf na afloop dezer 75 jaren nog niet tot zich nemen, zoo zoude het bedrijf onder de gewone bepalingen worden voortgezet.

Ad. 3. Aangezien nog geen onderhandelingen met de verschillende in aanmerking komende steden en gemeenten gevoerd zijn, ligt het voor de hand dat een vast omschreven net niet kon worden overgelegd. De situatie immers van het net is in de eerste plaats van de medewerking der gemeenten afhankelijk.

Aan de hand echter der gegevens willen wij thans eene nadere uiteenzetting van het door ons gedachte bouwplan laten volgen :

Het is ons voornemen de centrale zoo groot en zoo spoedig mogelijk uit te bouwen, ten einde de onderneming in korten tijd op een breeden grondslag te plaatsen, waardoor immers bereikt moet worden, dat de algemeene kosten en verschillende andere kosten, welke van de uitbreiding der onderneming onafhankelijk zijn, beter verdeeld en de productiekosten per eenheid verminderd worden. Het eigenbelang der onderneming brengt dit beginsel mede.

Vooropstellende dat het ons gelukken zal met de gemeenten 's Hertogenbosch, Breda, Roosendaal en Bergen op Zoom, alsmede zoo mogelijk met Tilburg, behoorlijke contracten af te sluiten, — met de gemeenten Eindhoven en Helmond is dit reeds het geval, — beoogen wij in de eerste plaats den bouw der centrale, van het hoogspanningsnet en van de benoodigde onderstations, ongeveer dus als in project II der provincie is aangegeven, terwijl wij alsdan tevens die gemeenten zullen aansluiten, welke in de omgeving der voormelde steden liggen, vooropgesteld natuurlijk dat de zoodanige gemeenten eveneens met ons behoorlijke contracten zullen afsluiten.

Onder deze omstandigheden zijn wij dus bereid de verplichting aan te gaan het middel-spanningnet in de omgeving der genoemde steden zoover uit te bouwen, dat daardoor alle binnen kringen met een straal van 10 K.M. gelegen plaatsen door ons verzorgd zullen worden.

Tot de aansluiting van die plaatsen, welke op meer dan 10 K.M. afstand van genoemde steden liggen, zouden wij ons evenzeer verplichten. In het algemeen zouden wij echter tot de aansluiting dezer laatste plaatsen eerst dan kunnen overgaan, indien op elke 5 K.M. nieuwe leiding 1000 inwoners kwamen en die plaatsen eene jaarlijksche minimum garantie overnamen, welke wij op f 1.— per inwoner moeten vaststellen, indien de zoodanige plaatsen zelf voor hunne plaatselijke netten en transformatorstations zorgen en op f 2.— per inwoner indien wij voor die plaatselijke netten en transformatorstations moeten zorgen.

Deze garantiebepaling geldt niet voor de zoodanige buiten de genoemde kringen liggende gemeenten, wier aansluiting zonder meer als rendabel beschouwd kan worden.

Uit deze vrijgevige bepalingen vloeit voort, dat het grootste gedeelte der provincie zonder meer door ons van stroom zal worden voorzien en dat slechts die gemeenten eene garantie zullen moeten geven, wier aansluiting zonder eenige garantie een daadwerkelijk verlies zouden opleveren.

Zoo zal dus een gebied als de Langstraat ook reeds bij eersten bouw zonder meer aangesloten worden.

Het bijgaande kaartje geeft beeld van de hiervoren bedoelde kringen. Plaatsen als b.v. Veghel, Oirschot, Dongen, Zevenbergen, enz. vallen wel buiten deze kringen, doch behooren tot die voormelde categorie van gemeenten wier aansluiting ook zonder garantie als rendabel beschouwd kan worden.

Uit onze aanbieding, aangevuld en toegelicht als hierboven is geschied, volgt :

dat de provincie Noord-Brabant spoedig en algemeen van electrische energie verzorgd zal worden :

a). in alle gemeenten, welke daaraan behoefte hebben,

b). tegen lage prijzen volgens een tarief, dat het correctief heeft, dat zeker deel der winst aan de afnemers terugkomt.

c). onder toezicht en invloed der Provincie,

terwijl ten slotte het bedrijf zonder eenige vergoeding aan de Provincie komt, indien zij zulks verlangt.

Onder herhaling en instandhouding van hierboven aangehaald schrijven van 4 September l.l. hebben wij de eer met de meeste hoogachting te zijn.

N.V. Maatschappij Peelcentrale
De President-Commissaris,
I. A. SWANE.
De Directeur,
MART. MEIJER.

De Invaliditeits- en Ouderdomswet.

Het Friesch Dagblad bespreekt deze wet. Aan het artikel ontleenen we 't volgende : allereerst wordt de vraag gesteld : „Wat brengt Talma's wet direct ?" En het antwoord luidt :

Daartoe moeten we 't eerst zien naar het slot van deze Wet.

Het bekende artikel 369.

Dit artikel begint te werken zes maanden na de afkondiging der Wet.

Het zegt toe aan alle arbeiders, die 70 jaar oud zijn of daarboven, een jaarlijksch pensioen van f 104, indien zij slechts aannemelijk kunnen maken, dat zij in de laatstverloopen tien jaar gedurende 3×52 of 156 weken loonarbeid hebben verricht.

Zij hoefden dus niets te betalen.

En krijgen alevel hun geld.

Dan beantwoordt het blad de vraag: „Hoe groot is het Ouderdomspensioen?

Niet voor allen gelijk.

Het gaat op en neer met de premiën die er voor betaald zijn en dat is ook niet meer dan billijk.

Zij, die nu als jongmaatje onder de wet gaan vallen, krijgen een ouderdomspensioen van f 2.33 in de 1e, f 2.80 in de 2e, f 3.73 in de 3e, f 4.66 in de 4e en f 5.60 in de 5e klasse.

Wat dus in de t w e e d e klasse reeds boven den rijksdaalder uitkomt, waarover zoo vaak is gepraat en wat in de v i e r d e klasse, waartoe de vak-arbeiders in vele plaatsen nu reeds behooren, al of niet ver meer van de t w e e rijksdaalders afblijft.

Nu is dat v o l l e pensioen voornamelijk iets voor onze kinderen, omdat die vanzelf ook de v o l l e premie zullen betalen.

Maar voor niemand der nu levende arbeiders kan het toch in elk geval dalen beneden de twee gulden, waarvan we hierboven spraken.

De vraag : „Hoe groot is het Invaliditeits-pensioen ?" wordt aldus beantwoord :

Invaliditeitspensioen wòrdt gegeven, als de arbeider invalide wordt, nadat hij minstens 150 weekpremiën heeft betaald. Als invalide wordt gerekend hij, die buiten staat is één derde van zijn loon te verdienen.

Zie er hier een voorbeeld van :

Jan Werkgraag wordt op zijn 50e jaar geheel ongeschikt voor zijn handwerk ; hij is invalide. Van zijn 16e jaar heeft hij in de 3e loonklasse gestaan (f 400 — f 600 verdienste per jaar). Wie nu vermenigvuldigen en deelen kan, die kan de berekening van zijn pensioen wel volgen.

Er is voor hem 34 × 52 — 1768 weken lang premie betaald. Het totaal bedrag der premiën is 1768 × f 0.32 — ruim f 560. Dat bedrag wordt nu eerst vermenigvuldigd met het vaste getal 325, dat geeft f 182.000 en daarna gedeeld door 't aantal weken, dat premie betaald is, dus door 1768.

Dan komt er uit f 103.

Dat is de g r o n d s l a g van het invaliditeits-pensioen.

Hierbij wordt opgeteld 13 % van het totaal der premiën, dus ongeveer f 79.

Dat maakt f 103 + f 79 — f 182.

Zoodat Jan nu, al blijft hij twintig jaar lang invalide, elk jaar een invaliditeits-pensioen van f 182 trekt.

Een hooger loonklasse zou natuurlijk ook zijn rente verhoogen. Had hij b.v. gemiddeld in de 4e klasse gestaan, dan zou de berekening komen tot f 228 per jaar.

Natuurlijk is ook deze verzekering weer voor de jongeren het voordeeligst. Maar ook zij, die nu tusschen 29 en 40 jaar zijn, kunnen, als ze tusschen de 50 en 70 invalide worden, een niet te versmaden invaliditeitsrente genieten.

Wat betaalt men daarvoor ?

Er zijn, als men weet, v i j f loonklassen, als volgt :

Klasse	I,	loon beneden	f 260.
,,	II,	,, van	f 240—f 400.
,,	III,	,, ,,	f 400—f 600.
,,	IV,	,, ,,	f 600—f 900.
,,	V,	,, ,,	f 900—f 1200.

Aan wekelijksche premiën moet door den patroon worden betaald : klasse I 20 ct., II 24 ct., III 32 ct., IV 40 ct. en V 48 ct.

Van deze premiën màg de patroon — wel : màg, meer niet — afhouden van het weekloon dan in klasse I 4 ct., in II 6 ct., in III 11 ct., in IV 20 ct. en in V 24 ct.

Ten slotte zegt het blad nog dit :

Zij, die bij het in werking treden dezer wet blijvend invalide zijn en een leeftijd bereikten, nader bij koninklijk besluit te bepalen, krijgen een rente zonder premie-betaling, op dezelfde voorwaarden als de arbeiders, die bij 't in werking treden der wet 70 jaar zijn.

Ook wordt weezenrente uitgekeerd.

Zij bedraagt voor de kinderen samen 1/5 méér dan de g r o n d s l a g van de invaliditeits-rente, die de overledene zou hebben genoten als hij op zijn sterfdag invalide was geworden.

Of, met een voorbeeld.

Jan Werkgraag bovengenoemd sterft op zijn 50e jaar, nadat er van zijn 16e jaar af premie voor hem is betaald. Zijn kinderen krijgen dan f 103 + 1/5 van f 103 = f 123.60. De weezenrente houdt op, als het jongste kind 13 jaar is geworden.

Natuurlijk konden we van deze groote wet slechts een zeer vluchtig overzicht geven. Doch het is genoeg om aan te toonen van hoeveel beteekenis zij is.

Zeker zijn niet alle rechtmatige wenschen vervuld. Maar de goede grondslag is gelegd.

Voor wie nu in de kracht van hun leven zijn, geeft zij een niet te versmaden steun ; voor onze kinderen doet zij dat nog in nog hooger mate, terwijl ook tal van oudjes alvast eenigszins in hun nood worden ter hulpe gekomen.

Van 's levens Schaduwkant.

Juffrouw Kempers slofte naar voren.

„Als het maar weer niemand voor meneer Goedeling is", had ze tegen haar dochter gezeid, toen ze het keukentje uitliep. En toen er, terwijl ze den nauwen gang doorging, opnieuw nijdig aan de bel getrokken werd, mompelde ze : „Natuurlijk iemand voor hem".

Kwaad om dat voortdurend geloop, trok ze de deur open.

„Is uw man thuis, juffrouw ?" vroeg een lange meneer met weggezakte schouders en een ietwat gebogen houding, wiens bleek gelaat een donkere snor, met afhangende punten streepte.

„Neen, meneer, op het oogenblik niet", zei juffrouw Kempers haar boos gelaat tot een vriendelijken plooi vertrekkend.

„Wanneer is hij dan thuis ?" zei de meneer stug.

„Wanneer ? Ja, zeit u, dat weet ik niet precies, misschien vanavond".

„Ja, misschien, misschien, viel de meneer uit. Daar heb ik niets aan".

Juffrouw Kempers keek hem aan. Zijn mondhoeken trilden en de punten van zijn snor bewogen zenuwachtig op en neer.

„Bovendien kan ik vanavond ook niet komen", ging hij hoort, „dat weet meneer wel. Ik kom van buiten de stad en dus..."

„Maar wie bent u dan ?" vroeg juffrouw Kempers verwonderd.

„Mijn naam is Rooders", zei de man bits. „Ik zou meneer nu eindelijk graag eens spreken, ik ben al zoo vaak..."

„Ja, meneer", kwam juffrouw Kempers, „mijn man is veel op reis, maar"

„Dat heb ik gemerkt", lachte de ander spottend. „Maar dat is geen manier van zaken doen".

Juffrouw Kempers werd kwaad.

„Zoo", zei ze kortaf, „nou ik zal mijn man zeggen, dat u er geweest bent. Dag meneer".

En ze wilde de deur sluiten.

„Neen, neen, waarachtig niet, juffrouw", kwam de ander haar tegenhoudend. „Dat begint mij te vervelen, dat eeuwige..."

„En mij begint uw brutaliteit te vervelen, verstaat u dat ?" beet juffrouw Kempers hem toe.

„Brutaliteit ? brutaliteit ?" kwam de ander spottend. „Nou nog mooier. Als je je goeie geld betaalt en je wordt dan telkens weggestuurd en dan ..."

Juffrouw Kempers begon plotseling te begrijpen. Dat ze daaraan ook direct niet gedacht had.

„Maar wie moet u eigenlijk..." begon ze glimlachende.

Maar de man luisterde niet. Nijdiger nog door haar glimlachen, viel hij uit: „'t Is gewoonweg oplichterij. Oplichterij is het..."

„Maar meneer", trachtte juffrouw Kempers hem te stuiten.

„Ja, of u daar nou om lacht", raasde hij door, „dat kan me niets schelen Maar ik zal uw man weten te vinden. 't Is nou genoeg. Dag juffrouw."

Met stapte hij weg.

Maar juffrouw Kempers, naar buiten tredend, riep hem achterna : „Meneer, meneer."

Hij luisterde niet.

„Meneer, meneer", riep ze dringender, „hoor u eens even".

De man keerde zich om.

„Luister u eens", herhaalde juffrouw Kempers wenkend.

De man kwam aarzelend nader.

„Wie moet u eigenlijk hebben ?" vroeg ze.

„Wie ? Wel uw man natuurlijk, meneer Goedeling".

Juffrouw Kempers glimlachte even.

„Waarom hebt u dat niet dadelijk gezeid ?" vroeg ze. „Dat is mijn man niet".

„Uw man niet ?" vroeg de ander verbaasd en keek naar het huisnummer. „'t Is toch no. 48".

„Jawel", kwamjuffrouw Kempers. 't is een meneer, die bij mij inwoont".

„Zoo", zei de man.

Zijn gezicht werd vriendelijker en naderbij komend vroeg hij vertrouwelijk : „Wat is dat toch voor een meneer ?"

Juffrouw Kempers haalde de schouders op.

„Is het over een leening ?" vroeg ze terug.

De ander aarzelde even, knikte dan.

„Ik geloof niet, dat U daar veel van zien zult", ging juffrouw Kempers voort.

„Niet ?" kwam de ander zenuwachtig. „Maar dat is oplichterij. 'k Heb hem het geld gestuurd en bericht gekregen, dat het in orde was".

Juffrouw Kempers haalde opnieuw de schouders op.

„Er zijn er wel meer zoo", zei ze glimlachend.

„Wel meer ? Wel vervloekt. Dat is oplichterij. Dan ga ik naar de politie, dadelijk".

Toen hij juffrouw Kempers aankeek, als wachtte hij een aanmoediging, haalde ze voor de derde maal de schouders op.

„Dat moet u weten", zei ze.

Hij keek haar even aan, draaide zich dan vast besloten om.

„Dag juffrouw, zei hij. „'k Ga naar de politie, dadelijk".

Juffrouw Kempers bleef hem even nakijken, sloot dan de deur.

„Dat was ook wat moois", begon ze de keuken weer binnenkomend.

„Ik dacht dat u ruzie had", viel haar dochter in.

't Was er een voor meneer Goedeling", verklaarde ze, „maar hij vroeg naar m'n man en begon op te spelen".

Haar dochter lachte.

„Hij is nou naar de politie", vertelde juffrouw Kempers, „om het aan te geven". Dat loopt voor meneer Goedeling nog verkeerd af". „Iedere keer zijn er van die menschen", meende de dochter".

„Nou", zei juffrouw Kempers, „postwissels komen er ook genoeg. Maar 't begint mij te vervelen. 't Moet nou maar uit zijn met die standjes aan de deur. Als de politie hem niet haalt, dan..."

„Zou ze dat doen ?" vroeg de ander verwonderd.

Juffrouw Kempers knikte.

„Voor mijn part. Dan zijn we ineens van hem af".

Een half uurtje later kwam meneer Goedeling thuis.

„'k Zal 't hem meteen zeggen", verklaarde juffrouw Kempers.

„Juffrouw Kempers", riep meneer Goedeling in den gang, „is er ook iemand geweest ?"

Juffrouw Kempers gooide gauw haar boezelaar af, streek haar japon glad en stapte naar de voorkamer.

„Er is een meneer geweest, meneer" vertelde ze. „Hij heeft erg op staan spelen, omdat hij niets van u hoorde, nadat hij u het geld gestuurd had".

„O, dat is een ontslagen administrateur", kwam de ander.

Maar juffrouw Kempers vervolgde : „Hij was naar de politie om het aan te geven".

Meneer Goedeling lachte.

„Laat hem zijn gang gaan", zei hij. Juffrouw Kempers keek hem even aan. Zou hij nu heelemaal niet bang worden, dacht ze. Want ze had toch allang begrepen, dat het geen zuiver spul was met hem.

„Ja, meneer, begon ze en kuchte even, „dat gebeurt tegenwoordig telkens aan mijn deur. U zegt wel altijd dat het ontslagen administrateurs zijn. Maar ik raak er mijn naam mee kwijt in de buurt".

„Och kom juffrouw, met zoo'n nijdige kerel".

„Ja zeker meneer. En misschien, dat ik nog"...

„Maar wat wou u dan eigenlijk. Ik kan er toch..."

Juffrouw Kempers schraapte even haar keel.

„Ik wou maar liefst", begon ze'aarzelend „dat u..."

Een nijdig bellen rinkinkte door het huis. Meneer Goedeling schrok zichtbaar, liep vlug naar het raam.

„'k Zal even open gaan doen, meneer", verontschuldigde zich juffrouw Kempers en slofte de kamer uit.

„Woont meneer Goedeling hier ?" vroeg een der twee burgerachtige meneertjes, die juffrouw Kempers voor zich zag staan, toen ze de deur had opengetrokken.

„Jawel meneer", zei ze.

„Is meneer thuis ?"

„Jawel meneer".

De twee mannen stapten binnen.

„Ik zal even vragen..." begon juffrouw Kempers.

„Niet noodig", zei een der mannen. „We zijn van de politie .

Juffrouw Kempers week verschrikt achteruit.

„Is dat meneer's kamer ?" zei een der mannen.

Juffrouw Kempers knikte.

„Zeg u het maar even", zei een der mannen, „dat er twee heeren voor hem zijn".

Juffrouw Kempers opende de deur en stotterde : Meneer... daar... z..zijn twee heeren".

Maar de twee mannen traden de kamer reeds binnen en sloten de deur achter zich.

„De politie", hijgde juffrouw Kempers de keuken binnenvallend.

„De politie moeder ? Maar..."

Opnieuw rinkelde de bel.

„Wat zou dat nou weer zijn ?" kwam juffrouw Kempers verschrikt.

Dan liep ze met trillende beenen nog naar de voordeur.

Voor de open deur stond een klein bedeesd uitziend boertje.

„Is meneer Goedeling thuis ?" vroeg hij.

„Jawel", kwam juffrouw Kempers, „maar hij kan op 't oogenblik..."

„O, dat 's niks, zei het boertje. „Ik kwam meneer maar even een rijksdaalder brengen. Meneer was zoo vriendelijk nu voor de helft uitstel te geven en nou..."

Hij haalde den rijksdaalder uit zijn zak

„'k Zou hem maar houden", raadde juffrouw Kempers glimlachend.

„Houden ?" kwam het boertje verbaasd. „Waarom ?"

„St." zei juffrouw Kempers.

De kamerdeur ging open. En bleek trad meneer Goedeling tusschen de twee rechercheurs den gang door en naar buiten.

Het boertje week eerbiedig op zij.

„Daar gaat meneer Goedeling met de politie", zei juffrouw Kempers. „Ze hebben hem gehaald",

Met open mond staarde het boertje de drie mannen na.

No: 40 ZATERDAG 17 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

'n Straatbelasting voor Boxtel.

Er kwam van de week 'n voorstel in den raad, om de menschen, die langs een verharden weg weg wonen, daarvoor belasting te laten betalen.

En deze belasting te verhoogen voor diegenen, die bovendien nog van verlichting en rioleering profiteeren.

Het is voor ons een raadsel, op welken grond men tot zulke belastingheffing komt.

Omdat degenen, die van iets genieten er dan ook voor betalen?

Waarom laat men dan ook niet degenen, die van een fietspad, een waterlossing, een gruisweg genieten, extra betalen?

Waarom dan maar niet eenvoudig op de belastingbriefjes gezet: waarde genoten in licht, straat, waterafvoer, fietspad, enz. enz.?

De gemeenschap houdt zich bezig met algemeene belangen. De kosten, die de verzorging dezer belangen meebrengt, dienen door het algemeen betaald te worden.

Wij begrijpen zeer goed, waardoor men in sommige kringen voor dergelijke belasting iets voelt.

Nu betaalt men hoofdelijken omslag, die geheven wordt naar 't inkomen en dus naar draagkracht.

Gaat men den weg der straatbelasting op, dan betaalt men voor de huurwaarde van 't huis.

Iemand, die 5000 gld. verteert in een huis van 4 gld., betaalt dan veel minder gemeenbelasting, dan wie 't zelfde inkomen heeft in 'n huis van 6 gld., ofschoon de laatste toch al hooger is aangeslagen in de personeele belasting.

Het gevolg van de straatbelasting zal dus worden, dat de hooge inkomens minder te betalen krijgen en de lagere meer.

Nu kan men wel zeggen, dat de straatbelasting van de eigenaars geheven moet worden en niet van de huurders.

De reinste onzin. We weten drommels goed, dat de eigenaar de straatbelasting op de huur gaat zetten.

Dat gaat precies eender als toen de jeneveraccijns verhoogd werden. De kasteleins leden de schade niet. Ze maakten de borreltjes kleiner of duurder, een van twee. R.

Wordt vervolgd.

Te Boxtel in den Raad.

Woensdag 14 Mei 1913.

Afwezig de heer Ribbe met kennisgeving.

De voorzitter opent de vergadering en trekt als stemmingsnummer no. 12 (het lid de Haas).

De notulen der vorige vergadering, die ter visie hebben gelegen, worden onveranderd goedgekeurd.

Ingekomen stukken.

a. Besluit van G. S., dato 31 Maart 1913 tot sluiting en vaststelling der gemeenterekening over 1911.

De voorz. voegt hier nog enkele mededeelingen aan toe, onder meer, dat de kwestie over de klinkers in orde is, de gelden, die hiervoor te veel waren betaald, zijn teruggeven en weer in de gemeentekas gestort.

b. Procesverbaal van kasopneming op 15 April 1913 in kas f 21158,59½ met de mededeeling dat boeken en bescheiden van den gemeenteontvanger in orde waren.

c. Adres van F. v. Heesch, aannemer der onderhandsche gemeentewerken over 1912, verzoekende bijbetaling wegens het duurder worden van het materiëel, verbruikt aan werk dat hem na de aanbesteding was opgedragen. Het bedrag is f 66,15.

De Voorz. leest het rapport over deze zaak, door den gemeenteopzichter uitgebracht. In dit rapport wordt er op gewezen, dat indien het materieel goedkooper was geworden in plaats van duurder, de aannemer het niet voor minderen prijs gemaakt zou hebben.

Verder, dat er genandeld is volgens bestek.

B. en W. stellen voor op dit adres afwijzend te beschikken.

Wordt goedgevonden.

Verslagen over 1912.

a. van den toestand der gemeente.

b. van de verbetering der volkshuisvesting.

c. veeartsenijkundigverslag van den veearts.

B. en W. stellen voor deze verslagen onder de raadsleden te doen circuleeren.

Ontwerp-besluit tot onderhandschen verkoop van een perseeltje heide op de Roond aan de Wed A. v. d. Gouw voor f 20.

Wijl de grond niet meer waarde heeft en in de toekomst niet veel waard zal worden, heeft de raad geen bezwaar om dit stukje grond voor f 20 af te staan.

Onbewoonbaarverklaring der woning van A. Snellaers te Kleinderliempde.

B. en W. stellen voor de woning onbewoonbaar te verklaren.

De Haas. Ik kan mede gaan met B. en W. om de woning onbewoonbaar te verklaren, wanneer die echter direct moet ontruimd worden, ben ik er niet voor.

Voorz. De termijn van ontruiming zou verlengd kunnen worden tot aan 't overlijden van den man.

v. d. Horst. Ik deel volkomen het bezwaar van den heer de Haas. De woning is slecht, zeer slecht, ik begrijp niet dat de gezondheidscommissie al niet lang eerder heeft voorgesteld, de woning onbewoonbaar te verklaren. Daar de man er misschien al een halve eeuw in gewoond heeft, zou ik den termijn van ontruiming onbepaald laten, als de man sterft of naar het liefdehuis gaat, zou de onbewoonbaarverklaring van kracht kunnen worden.

Voorz. De wet wil echter een termijn, we kunnen dat echter telkens verlengen.

v. der Sande. Op het oogenblik ben ik tegen onbewoonbaar verklaren, het is eigendom, laat ons wachten zoolang de man sterft of weggaat.

v. Oerle. De woning is reeds vroeger bezocht door de gezondheidscommissie, die er toen veel voor voelde de woning af te keuren, de man vertelde echter dat het zijn eigendom was het zag er armoedig uit, en toen heeft de commissie 't maar door de vingers gezien. Later is de woning weer te spraken gebracht door v. d. Horst en dat is de reden, dat die woning nu voorgedragen wordt tot onbewoonbaarverklaring, de wet zegt dat uiterlijk 6 maanden na onbewoonbaarverklaring de woning ontruimd moet zijn, doch in Art. 8 en daar kunnen we ons aanhouden, dat een woning waar het kenteeken is aangebracht, dat ze afgekeurd is niet meer bewoond mag worden door 'n ander, dan die erin gehuisvest is. Toen de gezondheidscommissie wist dat de gemeente Boxtel eigenaresse was van den grond en Snellaers niet graag wilde dat later zijn erfgenaam de woning zou betrekken zooals hij de gezondheidscommissie vertelde, heeft de commissie gemeend, de woning tot onbewoonbaarverklaring te moetenvoordragen. De man deelde ons mede, dat zijn schoonzoon een zekere Bos de bewijzen had van opstal. Naar aanleiding van het gezegde van het lid v. d. Sande zou ik de woning wel onbewoonbaar verklaren, doch de termijn op 6 maanden stellen, die dan later nog verlengd kan worden, de gemeente heeft dan in ieder geval het recht, er niemand meer in te laten.

Wordt aldus besloten.

Voorstel omtrent waterafvoer der rivier het Smalle water.

Voorz. Naar aanleiding van het verzoek hier in de vorige vergadering behandeld, om het zomerpeil van het Smallewater te doen ingaan in plaats van 1 April op 15 Maart, heeft de molenaar v. Lieshout een schrijven gericht aan den raad.

In dit schrijven zegt de molenaar dat het voor hem zeer nadeelig zou zijn, wanneer het zomerpeil op het Smallewater in zou gaan op 15 Maart. Dan moet hij juist op dien molen werken tot 1 April omreden dat dan het water in de groote Dommel gebracht moet worden op zomerpeil.

Verder zegt de molenaar toe, dat hij buiten den tijd van 15 Maart tot 1 April steeds het water zal laten doorstroomen.

B. en W. stellen voor hiermede accoord te gaan en den molenaar in zijn bedrijf niet te zeer te bemoeilijken.

Als hij het water geregeld zooveel mogelijk laat doorstroomen, zullen de landbouwers niet zooveel last meer hebben van het water.

v. Oerle. Het is een zaak van groot belang voor de menschen, die last hebben van 't water. Als wij den molenaar voor het nadeel, dat hij zou ondervinden door het water te laten wegloopen, een vergoeding gaven.

De molenaar heeft er ook wel eens schuld aan. Soms houdt hij het water onnoodig.

Ik heb het meermalen gezien dat hij boven het peil was en begrijp niet dat daar de politie niet beter oplet.

v. d. Horst. Over deze zaak heb ik wel eens gesproken met belanghebbenden. Ik vernam toen, dat er plannen werden geopperd, dat de gemeente den molen zou koopen en de belanghebbenden den interest van de koopsom zouden opbrengen.

Dit was misschien een goede oplossing, dan kon de waterstand geregeld worden zoo het hoorde.

Er wordt door den heer van Oerle gezegd dat de molenaar nog wel eens boven peil ging, en dat daar opgelet moest worden. Verleden jaar werd de molenaar nog wel eens verzocht om op de groote Dommel boven peil te gaan, Den eenen tijd den molenaar verzoeken boven peil te gaan, en dan weer streng toezien dat hij er beneden blijft, is dunkt mij niet de juiste manier van handelen.

Merks. Het beste zal zijn afkoopen, dat zal afdoende helpen.

v. Krieken. Mij dunkt dat de schuld voor het grootste gedeelte ligt bij de gemeente zelf.

Ik heb overal gaan kijken, maar moet meer aan gewerkt worden, 't zit overal vol vuil.

Er moet op tijd en beter geveegd worden. Er wordt geen toezicht gehouden en niet met overleg gewerkt. Meer toezicht is vooral noodig, het oog van den meester maakt den os vet.

Voorz. Ik zal de klachten van v. Krieken overbrengen bij B. en W. en voor verbetering zorgen.

v. Leeuwen. Ik deel de bezwaren van v. Krieken ten volle. Bovendien wil ik nog opmerken, dat de duiker bij het Helsbrugje niet voldoende capaciteit bezit om het water af te voeren naar den Esschen stroom. Er moet daar nog een buis bijgelegd worden.

Voorz. Er wordt zeer veel aan de waterlossing gewerkt; wij hebben nu 9 man aan 't werk.

v. d. Eerden. Toen die buizen aan 't Helsbrugje gelegd zijn, heb ik de opmerking gemaakt, dat zij niet voldoende water zouden kunnen doorlaten.

B. en W. weten ook, dat de waterlossing over het algemeen nog veel te

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

Een gemompel van onwil werd in den kring hoorbaar. „Voorwaarts tredend, den voet op de eerste trede der verhevenheid plaatsend, riep de oude: „Wat wij gedaan hebben en nog verder denken te doen, noem dat niet lage wraak, noem het rechtvaardige vergelding, overste Maubourg. Wee dengene uit ons midden, die zich, al was het ook slechts met eene nagelspits, met het goed onzer vijanden verrijkte; maar de have van hen te beschadigen, hen te krenken en te belasteren, die door verraad en lastertaal tot welstand gekomen zijn; die de gedachtenis van onzen grooten doode beschimpen en zijne getrouwen verdrukken en vervolgen; dat, gelooft ik, is een goed hulpmiddel om te bewijzen, dat de „Wrekers van den Doode" niet ledig zitten. Aan zijn werken ziet men het bestaan van onzen bond. Wat hebt gij bewerkt met al uwe schrijverij, intrigen, beloften en bedreigingen? Lodewijk XVIII zetelt in de Tuileriën en te Schönbrunn smacht de hertog, onze keizer".

Als ware hij van de waarheid van het antwoord overtuigd, boog overste Maubourg zwijgend het hoofd; daarna nam hij echter opnieuw het woord: „Juist in den naam van dezen onzen jongen keizer spreek ik tot u, vrienden en kameraden, en vereenig daarmede mijn eigen verzoek. Ook wij zijn niet werkeloos gebleven, al verlichtte ook vlammenschijn onze werken niet. Eene onderneming wordt op touw gezet: de hoogste inspanning onzer krachten, een gestadige waakzaamheid als de oproeping tot verzamelen weerklinkt, is noodzakelijk. Alles, wat onzen tegenstanders vat kan geven, moet echter vermeden worden, opdat zij hun waakzaamheid niet op ons richten. Onze landstreek moet zooveel mogelijk van koninklijke soldaten ontbloot zijn. Gelukt de onderneming — reeds morgen hoop ik daaromtrent inlichtingen te ontvangen — dan zal onze bodem door den voet van een hoogen gast vereerd worden. Gij meent, dat de zoon van den doode als gevangene te Schönbrunn versmachtte, misschien is daarvan op dit oogenblik geen sprake meer!"

Wild gejuich weerklonk. Slechts met moeite onderdrukten Maubourg en de oudste de opgewondenheid, die gemakkelijk als verraadster zou kunnen optreden. „Leve Napoleon II, leve de keizer!" weerklonk het jubelgeroep in het rond; de mannen omringden Maubourg en betuigden om strijd hun ijver; tranen stonden in meer dan een oogenpaar.

Daar gilde een schrille toon door de menigte; die toon oefende op het alarm een tooverachtige kracht uit.

„Wij zijn verraden — daar in het struikgewas luistert een spion".

De woorden kwamen uit den mond van een jongen man, die het struikgewas genaderd was, waarachter Henri eene schuilplaats had gezocht. Door het overweldigend oogenblik aangegrepen, gelukkig dat de man, aan wien hij reden had te twijfelen, zijne vereering waardig was, had hij eene onvoorzichtige beweging gemaakt, waardoor hij zijne aanwezigheid verried.

Met kreten van woede, met doodsbedreigingen, omringden de eedgenooten den jongen man en sleepten hem in het licht der fakkels, tot in het midden van den kring. De opgewondenheid steeg nog hooger, toen een der vergaderden een der mannen van den algemeen gehaten graaf Perronet herkende. Hoe bemind de persoonlijkheid van den jonkman ook mocht zijn, het werd vergeten voor den meester, dien hij diende en op wiens last hij zonder twijfel de rol van luistervink speelde. Niet den minsten tegenstand bood Henri de overmacht en wel te minder, toen hij uit hun kreten kon opmaken, dat Maubourg het vonnis over hem zou uitspreken.

Uit zijn gesprek met den grijsaard opgeschrikt, trad de overste, buitensporigheden vreezende, op de woelige schaar toe, welke op hem kwam aandringen. De schaar opende zich; oog in oog stond hij tegenover den jonkman... een uitroep van verbazing ontvlood zijn lippen.

„Gij hier, mijnheer Henri, als een luistervink op deze plaats verborgen? Hebt gij het geheime doel vernomen, hetwelk de bond nastreeft; hebt gij vernomen, wat ik mededeelde?"

„Ja, mijnheer de overste, ik hoorde alles; niet één woord ontging mijn oor. Ik was gelukkig de woorden te vernemen van een man, aan wiens eerlijkheid ik twijfelde en dien ik nooit meer vereerde dan op dit oogenblik.

„Hoe komt gij, de inspecteur van graaf Perronet, de bekende tegenstander van de aanhangers des keizers, in het nachtelijk uur op deze plaats? Antwoord mij trouw en oprecht, zooals ik u altijd bevonden heb".

De zoon van den overste klonk niet onvriendelijk, maar ondanks de woorden van den jongen man, toch streng en ernstig.

„Omdat op Perronet mijn verblijf niet langer zijn kan", antwoordde nu Henri; eene bloedige daad dwingt mij tot de vlucht. De overmoed van den ellendigen gunsteling des graven spande mij een strik. Vol vertrouwen bevond ik mij op eene mij aangewezen plaats; in plaats van de verwachte persoonlijkheid trof ik ridder George Déblas en met hem zijn wilde gezellen, die hem in ruwheid gelijken. Ik verdroeg hun spotternij, hun overmoed, maar lichamelijke beleediging verdroeg ik niet. Een slag, een zweepslag trof deze arm en ik antwoordde met het mes".

Tijdens de verklaring van den jonkman heerschte diepe stilte in den kring; meer dan één grijs hoofd knikte hem goedkeurend toe.

„Ik begrijp", antwoordde de overste. „Uwe eerste gedachte was de vlucht — het bosch zoo in de nabijheid. Zonder plan doorliept gij langs verborgen paden..."

„Niet zonder plan, mijnheer de overste", onderbrak de jonkman hem; „ik wilde naar u, den eenige, dien ik in den geheelen omtrek ken; den eenige, dien ik zonder wantrouwen acht en vereer".

„Tot mij?" Getroffen zag de overste eenige oogenblikken naar den grond; daarna verhief hij het hoofd en, den jongen man de hand toestekend, zeide hij op eenvoudigen toon: „Gij hebt gelijk gehad!" Daarna wendde hij zich tot de vergaderden en ging op luiden toon voort: „Sinds jaren ken ik dezen jonkman, Henri Walter. Van knaap zag ik hem tot man opgroeien; dikwijls voerde de eene of andere gelegenheid mij in zijne nabijheid en met vreugde erkende ik een schranderen geest, ontvankelijk voor het schoone en edele en een braaf hart, een denkwijze zonder vlek. Is er echter iemand onder u, die anders denkt, die anders over hem kan oordeelen, die hem van valschheid of onwaardigheid overtuigen kan; hij trede voor en spreke onbeschroomd".

Geen geluid werd in den kring vernomen. Toen sprak de oudste: „Goede lieden, geloofwaardige mannen noemen prijzend zijn naam... ik zeg: een verrader ziet ons niet zoo aan".

„Henri Walter", klonk opnieuw de ernstige stem van den overste, „zweert ge mij, dat geen verraderlijke bedoeling uw voet naar deze plaats heeft geleid?"

De jonkman stak de rechterhand omhoog. „Ik zweer!"

„Zweert gij mij, als geheim te bewaren", ging Maubourg voort, „wat uwe oogen op deze plaats hebben gezien en uw oor gehoord heeft? Zweert gij het mij bij uwe eer en zaligheid?"

„Ik zweer!" herhaalde Henri met vaste stem.

„Meer nog. Indien ik zelf geen voortvluchtige was, zou ik tot u komen en u verzoeken: neem mij in uwen bond op. Onedele daden verwerpend en verachtend, zou ik u een plaats afsmeeken, die met gevaar en moeite nauw verbonden zou zijn. Daarom kan ik niets anders zijn dan de brenger van eene tijding, welke mij nog op het laatste oogenblik, voordat ik Perronet ontvluchtte, werd medegedeeld. Neem haar aan, alsof zij uit den mond van den graaf zelven kwam, zoo zeker is mijne mededeeling. Morgen komen koninklijke troepen op Perronet aan; de strengste vervolging zal tegen den bond der „Wrekers van den Doode" ingeleid worden; het strengste onderzoek tegen den vermoedelijken hoofdman, overste Maubourg, ingesteld worden. Met onbeperkte volmacht benoemde koning Lodewijk, graaf Leonard de Perronet, den hevigsten tegenstander van den overste, tot commissaris-generaal".

wenschen overlaat, daarom hebben wij nu dan ook 9 man aan 't werk.

Over den slechten toestand der waterlossing wordt nog zeer veel gezegd door de leden v. Krieken en v. Leeuwen. Beide heeren leggen den slechten toestand geheel bloot, bespreken de oorzaak daarvan en wijzen middelen aan ter verbetering.

De heer *De Haas* meent dat 's Bosch Boxtel ook wel wat kon helpen, als daar het water meer doorgelaten werd.

Ten slotte zegt de Voorz. dat B. en W. al het mogelijke zullen doen ter verbetering, en dat het beste is voorloopig de belofte van den molenaar te aanvaarden.

Voorstel omtrent betaling voor het dempen van slooten.

Voorz. Ik moet erkennen, dat het raadsbesluit moeilijk was uit te voeren. Dat men op sommige plaatsen, waar gebouwd werd, dacht: hier zal geen rioleering komen en bijgevolg niet liet betalen en op andere plaatsen, waar men meende dat in de toekomst gerioleerd zou worden wel, is begrijpelijk. Om nu een oplossing te vinden, stellen B. en W. voor, om hen, die betaald hebben en waar niet gerioleerd is, het geld terug te geven. Die niet betaald hebben vrij te laten en het desbetreffende raadsbesluit in te trekken. En ten derde een belasting in te voeren in drie klassen: voor rioleering alleen, voor rioleering en verlichting samen en voor rioleering, verlichting en verharding.

Betaald hebben: A. van Hoof, Paralelweg f 12,65, J. de Vries (Schoenmakers) Baan, f 70,55, L. de Locht, Baan, f 26,95, A. D. Notten, Breukelen, f 15,36 en J. A. Vriens, Brugstraat, f 40.25.

Niet betaald hebben: Coöperatieve Bouwvereeniging, Baan, M. de Koning, Breukelen, v. Esch, v. Schijndel, Breukelen, W. van Oerle, Breukelen, W. van Oerle, Zandvliet, W. v. d. Horst, Zandvliet, Joh. v. d. Plas, Joh. v. Oerle, Zandvliet, Joh. v. Oerle, Zandvliet A. A. v. d. Eerden, Zandvliet, *) en J. v. d. Eerden, Nieuwstraat.

Verder leest de Voorz. nog enkele namen voor die betaald hebben, en waar wel rioleering is tot stand gebracht.

v. Leeuwen. Ik vind de vroegere regeling heel billijk, ik zou er nooit voor zijn, geld terug te geven. Ze krijgen toch het recht den sloot te dempen. Toen in de Baan gebouwd werd, dacht men dat de mogelijkheid bestond, dat er binnenkort gerioleerd zou worden, men zou nu hun geld terug gaan geven en als er rioleering komt moeten zij toch weer betalen.

Voorz. Er was op sommige plaatsen aan de sloot nog maar weinig meer te zien. Die daar bouwden, behoefden niet te betalen, en vlak er bij, waar de sloot nog wel was moest betaald worden, dat schiep onbillijkheden.

v. Leeuwen. Waarom moeten wij nu geld gaan betalen voor iets dat vroeger billik was.

De sloot nam toch het regenwater van den weg op, en zoodoende had deze wel recht van bestaan. Binnen 10 jaar zal b.v. op Zandvliet daar tusschen v. Oerle en de Stoommolen gerioleerd moeten worden, voor verharding valt die straat ook in de termen waarom zullen wij nu daar geld terug gaan geven?

v. d. Horst. Het is een moeilijke kwestie die wij te behandelen hebben. B. en W. stellen een oplossing voor, die ook wel niet geheel aan de rechtvaardigheid voldoet, omdat de menschen die nu betaald hebben en waar gerioleerd is, hun geld niet terugkrijgen. Wanneer er nu later gerioleerd wordt, waar niet betaald is, behoeven ook deze niet te betalen.

Verder zegt de heer v. Leeuwen, dat het betalen voor het dempen van de sloot billijk is te noemen. Dan zou men toch eerst moeten beginnen om de menschen die betaalden rente te geven van hun geld, zoolang er geen rioleering was.

Wat dus betreft het terugbetalen, daar voel ik veel voor, en ook ben ik voor het intrekken van het raadsbesluit. Maar wat betreft de straatbelasting, daar ben ik tegen, die noem ik onbillijk. Door een straatbelasting zullen veel arme menschen getroffen worden, die in geen geval in aanmerking mogen komen om belasting te betalen.

Bovendien zullen er zeer rijke menschen die niet langs een verharde, verlichte berioleerde straat wonen, vrij zijn.

Voorz. Neem dan de belasting voor nieuwe straten die nog rioleering enz. moeten krijgen.

v. d. Horst. Dat is ook onbillijk want waarom zouden de menschen in nieuwe straten moeten betalen zeker omdat daar de verharding, en verlichting en rioleering 25 jaar later komt, als op een ander.

De bewoners van de Nieuwstraat en Molenstraat zijn tot op heden verstoken van rioleering, en zijn dus stiefmoederlijk bedeeld. Zou er dan eidelijk eens een rioleering komen, dan zouden ze er nog voor moeten betalen bovendien. 't Zou wat moois zijn.

v. Oerle. Wat v. d. Horst daar zegt pleit voor rioolbelasting, want hij die er van geniet behoeft slechts te betalen.

Vroeger is hier de straatbelasting ter sprake gebracht toen wilde men het regelen volgens huurswaarde. Het is wel billijk het geld terug te geven aan hen, die voor het dempen van slooten betaald hebben, later vallen ze toch in de rioolbelasting.

v. d. Horst. Mhr. d. Voorz. Ik wilde mhr. v. Oerle even van antwoord dienen. Hij beweert dat mijn gezegde pleit voor die belasting omdat wie er voor betaald, er ook van geniet. Doch dat is bij belasting heffen niet de ware weg. In het dorp geniet men weinig of niets van de verbeteringen der waterlossing, en toch betaald men er voor. Belasting moet geheven worden naar draagkracht. Met deze belasting is zulks niet het geval, veel werklieden die anders voor geen belasting worden aangesproken zouden nu moeten betalen, en schatrijke menschen niet.

Wij hebben hier den hoofdelijken omslag, daar zijn ook wel fouten aan die men nu weer bezig is een weinig te verbeteren. Maar in alle geval het is toch een belasting naar draagkracht.

v. Krieken. Daar ben ik het mee eens, als er een fietspad gelegd wordt, geniet er ook niet alleman van en toch betaalt er elkeen in.

Voorz. Als alles uit den hoofdelijken omslag moest komen, was het toch ook niet billijk.

v. d. Horst. Aan den hoofdelijken omslag zijn fouten, doch aan de straatbelasting nog veel grootere.

v. d. Eerden. 't Is alleen voor die menschen die nog zullen bouwen.

v Oerle. En de andere rioleering er buiten sluiten dat gaat niet. Men zou de belasting de huiseigenaren kunnen opleggen er is voor die belasting veel te zorgen.

v. d. Horst. De huiseigenaar belasten of de huurders dat staat gelijk dan wordt ze toch op den huurder verhaalt.

v. d. Eerden. Het is heelemaal niet noodig de belasting te verhoogen, er is geld genoeg in de gemeentekas.

v. Lieshout. Er zou nog een onbillijkheid uit voortvloeien. Er zijn er, die reeds voor de rioleering betaald hebben toen ze de sloot dempten en deze zouden weer belasting moeten betalen voor de rioleering.

v. Oerle. Ik ben tegen het voorstel als zij die betaald hebben hun geld terug krijgen zonder meer.

De straatbelasting zal den hoofdelijken omslag verminderen.

v. Elk. Mijnheer de Voorz. ik ben niet voor die nieuwe belasting. Op den Burgakker waar reeds lang rioleering moest zijn, zullen ze dan belasting moeten betalen, als er rioleering komt. In de Rechterstraat en meer andere straten waar reeds rioleering is, behoeft men niets te betalen.

De heer v. Oerle zegt door de staatbelasting zal de hoofdelijke omslag verminderen.

De hoofdelijke omslag is binnen een paar jaar 2000 gld. verlaagd.

Waarom nu nieuwe belastingen. Of men van de kat of den kater gebeten wordt, staat immers gelijk.

Voorz. We dwalen af, het voorstel van B. en W. moet afgewerkt worden.

v. d. Horst. Door dat aan het raadsbesluit niet goed de hand gehouden is, zitten wij voor een moeilijk geval.

Voorz. Dat het raadsbesluit door B. en W. vroeger niet goed zou zijn uitgevoerd, dat moet u niet zeggen, v. d. Horst. Het is goed uitgevoerd, maar het raadsbesluit schept onbillijkheden.

v. d. Horst. Wat moet ik dan zeggen, het uitvoeren heeft ons toch in moeilijkheden gebracht.

Voorz. Ja, maar dat is niet omdat het niet goed uitgevoerd zou zijn.

v. d. Horst. Nou dan zullen we niet zeggen, dat het niet goed uitgevoerd is, mij ook goed, wij zitten in alle geval in moeilijkheden, die opgelost moeten worden. En op de eerste plaats geldt het de vraag: zullen wij aan hen, die betaald hebben het geld terug geven of niet.

De heer v. Leeuwen zegt dat hij er tegen is om geld terug te geven, omdat binnenkort noodig zou zijn om b. v. op Zandvliet te rioleeren.

Daar behoeft geen geld terug gegeven te worden. Door degenen, die daar gebouwd hebben is niet betaald.

v. Leeuwen. Wie heeft daar niet betaald.

v d. Horst. Ik zal ze u nog even opnoemen, zooals toen strakjes de Voorz meedegedeeld heeft.

Niet betaald hebben Cooperatieve Bouwvereeniging in de Baan M. de Koning Breukelen, v. Esch v. Schijndel Breukelen, W. van Oerle Breukelen, W. v. Oerle Zandvliet, W. v. d. Horst Zandvliet, Joh. v. d. Plas Zandvliet, Joh. v. Oerle Zandvliet, Joh. v. Oerle Zandvliet, A. v. d. Eerden Zandvliet en J. v. d. Eerden Nieuwstraat.

v. Leeuwen. Die hebben voor het besluit gebouwd.

v. d. Horst. Neen, die hebben na het besluit gebouwd, dat weet ik zeker.

Voorz. Ja, dat is zoo.

v. Leeuwen. Laat ons liever de zaak omkeeren en diegenen, die niet betaald hebden alsnog laten betalen, het is beter dan geld teruggeven.

v. d. Horst. We zouden de lui dan voor iets laten betalen wat niet te voorzien is dat ze de eerste 25 jaar zullen krijgen, minstens moeten we ze dan rente van hun geld geven.

v. Leeuwen: hij wil nogmaals zeggen dat de f 1,7 niet is voor rioleering maar voor het dempen van een sloot.

Voorz. Juist dat was de onbillijkheid wanneer toevallig zoo'n slootje vroeger dicht gegooid was, was men vrij, terwijl de buurtlui aan weerszijde somstijds moesten betalen.

v. Elk. Is een moeilijk punt. 't Beste is de oplossing van B. en W. diegene die echter een rioleering hebben gekregen moeten niet terug betaald krijgen, ze hebben aan hun betaling te danken, dat daar eerder gerioleerd werd, terwijl ze anders misschien nog lang hadden moeten wachten.

Van de Straatbelasting zou ik maar schrappen, daar kan ik niet mede accoord gaan.

De Haas. Bij veel moet worden teruggegeven.

Voorz. f 165,56

v. d. Horst. Ik wil hier nog iets bepraten wat ik eerst voor de rondvraag wilde bezwaren. Op de Parallelweg en Ossenpad is ondergrondsch gerioleerd, daar zijn echter geen putjes, zoodoende blijft het water daar staan, terwijl er onder de grond mooie groote buizen liggen. is de straat daar vaak een ware zee.

Op het Ossenpad heeft de heer Dela mare er groot nadeel van ondervonden.

Voorz. Dat zullen B. en. W. onderzoeken, want, dat is een zeer abnormalen toestand.

Het voorstel van v. Elk wordt daarna in stemming gebracht en aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Tegen stemden de heeren v. Oerle, v. Leeuwen en v. d. Ven.

Verslag vervolgd.

---

*) Deze heeft indirekt wel betaald. Hij heeft een erfdienstbaarheid aan de gemeente afgestaan en daarvoor in ruil gekregen het recht om den sloot te dempen.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Legerknoeierijen.

Onlangs ontleenden wij aan de „Patriote" een reeks onthullingen over knoeierijen, die in de legeradministratie ontdekt zouden zijn. Zoo zouden o.a. een achttal kanonnen bij Krupp besteld, maar nooit geleverd zijn, omdat ze niet vervoerd konden worden.

Een der afgevaardigden heeft den minister van oorlog over 't geval gepolst. En blijkens het antwoord van den minister schijnt 't feit ook inderdaad waar te zijn, al was de reden tot 't niet leveren een andere dan gemeld werd.

De minister antwoordde immers, dat de kanonnen niet aan België geleverd werden, omdat „het vestingwerk, dat zij te verdedigen zouden hebben, niet gebouwd was krachtens een overeenkomst met Krupp bleven de kanonnen daarom te Essen".....

Kolen in België.

Het „H. v. A." meldt:

„In Henegouw is men gedurig op zoek naar nieuwe kolenlagen en kolenmijnen. Er worden peilingen gedaan op 75 verschillende plaatsen meestal gelegen in het Zuiden der provincie op de Fransche grenzen.

Uit die opzoekingen blijkt, zegt men, dat wij nog een voorraad kolen hebben voor 400 jaren.

Wij mogen dus op onze twee ooren slapen en moeten voor geenen kouden winter bevreesd zijn!"

Duitschland.

De moord te Berlijn.

Onder ernstige verdenking den moord op den scholier Otto Klaehn bedreven te hebben, waarvan wij in ons nummer van Woensdag melding maakte, is de 30-jarige Joseph Ritter gearresteerd.

Zooals reeds is uitgemaakt, ging hij herhaaldelijk om met jongens van den leeftijd van den vermoorde. Hij had Klaehn leeren kennen in de zaak in de Lützouwstrasze, waar hij als boodschapjongen dienst deed.

Ritter legde een volledige bekentenis af, nadat bij een huiszoeking zware bewijzen voor zijn schuld aan het licht waren gebracht. Hij beweert, dat de knaap hem had willen afzetten, waarbij hij in zijn angst den jongen wurgde.

Engeland.

Brand.

Deze week is door onbekende oorzaak, 'n groote papierfabriek nabij Stewartstown, Tyron gelegen, de eenige in Ierland, geheel afgebrand. Men schat de schade op ongeveer 240.000 gulden.

Oostenrijk-Hongarije.

Dertig millioen verspeeld.

De Hongaarsche magnaat, graaf Wladislaus Szecheni, echtgenoot van de Amerikaansche millionairsdochter Vanderbilt, is uit Boedapest naar Londen vertrokken, waar het grafelijk paar voortaan zal blijven wonen. Het vertrek moet, zoo weten Hongaarsche bladen te melden, toegeschreven worden aan het feit, dat de graaf tengevolge van zijn groote speculaties op de Weensche beurs in verband met de baisse, die veroorzaakt was door den ongestadigen politieken toestand, 8 millioen heeft verloren. De graaf maakt deel uit van de z.g. magnaten-groep, waartoe ook baron Springer behoort.

Deze groep heeft gedurende de jongste baisse meer dan 30 millioen kronen op de Weensche beurs verloren.

Groote diefstal.

Aan boord vean de „Comblence" is een Perzisch juwelier, komende van Bombay, tijdens de reis op de Adriatische Zee het slachtoffer geworden van een diefstal. Twee koffers werden gestolen met 10.043 pond sterling aan goud, paarlen ter waarde van 200.000 pond sterling en verscheidene andere voorwerpen van waarde. Zes verdachte personen zijn gearresteerd.

Italië.

Een martelares.

Te Viterbo is eersten Pinksterdag een kloosterzusters overleden, wier geheele leven een lang martelaarschap geweest is, en die door allen als een heilige beschouwd en vereerd werd. De zuster leed aan een ruggemergziekte; twee en vijftig jaar lang had zij het bed moeten houden, steeds in dezelfde houding, met het hoofd in een toestel. Twee jaar geleden, toen zij vijftig jaar haar ziekte met een voorbeeldig geduld gedragen had, mocht zij van den Paus een brief ontvangen, die haar door kardinaal Cassetta overhandigd werd.

De kamer van zuster Marie Frey, zoo heette de lijderes, was een waar toevluchtsoord voor allen, die in nood verkeerden; dagelijks kwamen personen uit alle deelen der wereld om den raad der zieke in te winnen en haar gebeden te vragen. Het klooster, waar zij leefde, was zoo een der drukst bezochte pelgrimsoorden geworden. De zuster had de gave van dubbelziendheid; herhaaldelijk zag zij hetgeen op andere plaatsen gebeurde. Zoo kondigde zij o.a. den moord op koning Humbert aan, voor iets er van te Viterbo bekend was.

Men gelooft, dat spoedig een aanvrage tot zaligverklaring zal ingeleid worden.

Amerika.

Tegen overdreven snelheid.

Den 1sten Juni zal te New-York een nieuwe verordening in werking treden, waardoor de snelheid van alle vervoermiddelen in de stad geregeld wordt. De burgemeester heeft deze verordening reeds onderteekend; en na 1 Juni mag in de stad niet met grooter snelheid gereden worden, dan 20 mijlen in het uur; voor de voorsteden is de snelheid op 25 bepaald.

De nieuwe verordening is veel duidelijker dan die welke nu nog van kracht is, en de straffen op de overtreding gesteld zijn veel zwaarder. Zoo wordt bijv. bepaald, dat niemand met eenig voertuig mag rijden „roekeloos of zorgeloos, met een snelheid of op een manier, die het leven en het eigendom van eenig persoon in gevaar brengt of brengen kan". Verder wordt er in verklaard, dan een snelheid, welke vijftien mijl in 't uur te boven gaat reeds dadelijk, op 't eerste constateeren als schending der verordening zal beschouwd worden.

Motorfietsen of automobielen mogen, wanneer zij hoeken van straten moeten omgaan, niet sneller rijden dan vijf mijl in 't uur. Wanneer zij een straat doorrijden of voorbijkomen, waar rijtuigen stoppen om reizigers in of uit te laten, moeten zij minstens acht voet van genoemd rijtuig afblijven. Bij scholen of bruggen mogen zij niet sneller rijden dan 10 mijl per uur.

De eerste overtreding wordt gestraft met een boete van minstens £ 5 en hoogstens £ 20, of 15 dagen hechtenis; een tweede overtreding met een boete van tenminste £ 10 en ten hoogste £ 20. De derde maal bedraagt de straf £ 20 boete of 60 dagen gevangenisstraf. De tweede en derde overtreding moeten binnen een jaar na de eerste plaats gehad hebben.

Binnenlandsch Nieuws.

Hof en Regeering.

De „Haagsche Courant" deelt over het conflict tusschen den Prins en de Regeering nog mede, dat het verzoek om de leiders en eenige leden der ambulance te decoreeren, in den Ministerraad was behandeld.

Volgens genoemd blad verwacht men thans een oplossing van het conflict in dezen geest:

„dat de orde-verleening nog een tijd lang van 't program blijft, tot na de verkiezingen, waarna er wellicht op meer beperkte schaal aan 't verzoek van 't hoofdcomité gevolg zal worden gegeven."

Schenking aan het Vredespaleis.

Het gouvernement van Haïti heeft, volgens de Tel., voor het Vredespaleis te 's Gravenhage geschonken 300 planken mahoniehout, 100 balken ebbenhout en 25 balken zwart eikenhout, tot een totaal gewicht van 26.815 Kg.

Het conflict in de Sigarenindustrie.

Door het Bestuur van het Verbond van Sigarenfabrikanten is heden aan de besturen der vier sigarenmakers-organisaties een schrijven gezonden, waarin wordt medegedeeld, dat naar aanleiding van een gemotiveerd voorstel der looncommissie de volgende besluiten door het bestuur zijn genomen, die wellicht zullen kunnen leiden tot beëindiging van het conflict.

Wat betreft de eisch tot loonsverhooging voor de jaren 1914 en 1915, moet het verbondsbestuur mededeelen, dat het onmogelijk is, over dezen eisch een beslissing te nemen, zoolang aan het verbondsbestuur uit de practijk niet zal zijn gebleken, welke loonen door de niet bij den bond aangesloten fabrikanten zullen worden betaald.

Indien de werkliedenorganisaties rekening met het bovenstaande willen houden, is het verbondsbestuur bereid met de volledige hoofdbesturen der organisaties te onderhandelen op Maandag 19 Mei te Utrecht.

Daarbij moet het verbondsbestuur eischen dat de hoofdbesturen hun geheel aan de conferentie deelneming, omdat, indien men tot overeenstemming mocht komen deze ook definitief is en later niet door anderen kan worden afgewezen.

In verband hiermede deelt het verbondsbestuur nog mede, dat het ook voldoende machtiging heeft gegeven aan het dagelijksch bestuur.

Ontrouw bediende.

Te Arnhem is aangehouden de kantoorbediende v. R., die gedurende 6 jaar vervalschingen in de boeken van zijn patroon pleegde en ten nadeele van den patroon zoodoende f 2000 verduisterde.

Noviciaat der Paters van het Goddelijk Woord.

Men meldt aan de Msb.

Onder goedkeuring van Z. D. H. den Bisschop van Breda hebben de paters van het Goddelijk Woord te Uden besloten te Teteringen in het Bredasche diocees tot de oprichting van een noviciaat voor hunne congregatie over te gaan. Het terrein, gelegen aan den grooten weg van Breda naar Oosterhout, is reeds hiertoe aangekocht.

Dit huis is bestemd tot opleiding van Nederlanders tot missionarissen op de kleine Soenda-eilanden in onzen Oost-Indischen archipel. Het noviciaat zal omstreeks Sept. 1915 worden geopend.

Een Eldorado voor Ambtenaren.

In de Haagsche ambtenaarswereld is een plan in wording dat menig berooid huisvader in verrukking zal brengen. Men wil daar namelijk, op het voorbeeld van Berlijn en Buda-Pest, coöperatief eenige complexen doen bouwen, welke centraal verwarmd, centraal bekookt, centraal gereinigd, en centraal bediend zullen worden. De centrale keuken (apart gebouwd) is ingericht op 500 afnemers hierdoor is eene groote verscheidenheid in de menu's gewaarborgd. De stofzuiger welke gedreven wordt door de rookgassen uit de keuken is in staat tusschen 9 en 11 ure het geheele complex schoon te blazen. Bij enkele onderdeelen zooals badkamers, rijwielbewaarplaatsen, timmerwerkpl., wintertuin voor kinderen, ziekenkamers, en kofferzolders, wasscherij is men van het beginsel uitgegaan dat de persoonlijke vrijheid in de eerste plaats gewaarborgd wordt, evenals dit trouwens in vele Zwitsersche woningen met hun eigen waschkeuken en zijn eigen stookinrichting reeds het geval is. Men rekent 2 soorten woningen te verhuren, tegen 350 en 450 per jaar, overeenkomende met huizen van 450 en 600 gulden normaal. Daarbij wordt één dienstbode uitgespaard per gezin, de kosten van het huishouden met 40% verminderd, en op de algemeene onkosten f 100 per jaar bezuinigd, ongerekend nog de voordeelen, zooals schoonhouden van rijwielen, donkere kamer enz.

Pr. 's H. Ct.

Kindermoord.

Men meldt uit Utrecht aan de Msb.:

Door gepraat van buren is de politie tot ontdekking gekomen dat de vader en de broeder van een ongehuwde moeder haar met Pinksteren geboren kind gewurgd hebben en daarna in het water geworpen.

Het lijkje is later opgehaald. De vader, de moeder en de broeder van de moeder werden gearresteerd.

Vroedvrouwenschool te Heerlen.

Maandag a.s. zal te Heerlen de plechtige opening der nieuwe Vroedvrouwenschool aldaar plaats hebben in tegenwoordigheid van Z. Ex. den Minister van binnenlandsche Zaken.

Na afloop der plechtigheid zal Minister Heemskerk zich, vergezeld door den Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg, naar Maastricht begeven waar in het Gouvernementsgebouw een diner zal worden gehouden.

Beide beenen afgereden.

Woensdagavond klom aan den Groenen Hilledijk bij de halte van de Rotterdamschen Stoomtram te Charlois, de 9 jarige L. v. d. B., wonende aan den Dordtschen Straatweg op een treeplank van een der wagens van den stoomtram. Het ventje, dat een eind meereed, viel bij een bocht eraf en kwam onder de tram terecht, waardoor hem beide beenen werden afgereden. Kort daarop is hij overleden. Door dr. van Rossum werd de dood geconstateerd.

Malversatiën?

Men meldt aan het „Vad." uit Zwammerdam: In verband met vermoedelijk hier ter secretarie gepleegde malversatiën heeft het parket te 's Gravenhage een onderzoek gelast.

Een kunstschat.

Men schrijft uit Zeddam aan de „Geld.":

Deze week werd door iemand uit Crefeld (Duitschland) voor het zoo beroemde hoofdaltaar in onze kerk de

reusachtige som van 100.000 Mark geboden.

Reeds eerder heeft deze kunstkenner dit bedrag gepresenteerd. Van verkoopen is evenwel geen sprake.

Oneerlijke vinders.

Men meldt uit 's Heerenberg aan de „Rott.":

Door den wachtmeester der marechaussee zijn Dinsdag in voorloopige bewaring gesteld de echtelieden P. de B. aldaar. Door hun 9-jarig zoontje was aan den openbaren weg een kartonnen doos gevonden, inhoudende 20 zakjes met gezamelijk een bedrag van f 800, het eigendom van B. M. te Stokkum. Naar verluidt was door genoemden de B. een bedrag van f 70 aan zijn broeder te Lobith in bewaring gegeven, verder werd uit een zakje f 0,20 uit een tweede f 1 gemist en mankeerde een zakje.

Windhandel.

Ouder gewoonte is in Maas en Waal de handel in fruit reeds begonnen, als de bloesem nog op het hout zit. Te Druten is een boomgaardje bellefleurs en goudreinetten, dat verleden jaar f 70 deels door J. van Elk te Leeuwen gekocht voor f 300. („Geld.")

Vossen.

Men schrijft uit Winterswijk aan de „A. Crt.":

In deze buurt schijnen zich vrijwat vossen op te houden. De landbouwers worden daarvan de dupe. Toch worden af en toe vossen gevangen, doch het zijn meestal jonge, terwijl de oude vos den dans weet te ontspringen. Zoo werden deze week door eenige jongens drie vossen bemachtigd. Om het hol lagen restanten van 27 konijnen en 3 hazen. Tegen den avond werd het hol dichtgemaakt, om het den volgenden dag weer te openen. Toen vond men nog 2 jonge vossen, waarvan er één nog leefde. Bij het hol vond men nog 15 konijnen, 1 patrijs en 1 korhoen.

Bedevaart Oostrum.

De Meimaand in Oostrum heeft dit jaar een zeer drukken toeloop naar de Genade Kapel. De beide Pinksterdagen was de kapel overvol.

Zondag, 18 Mei, komt 's morgens de Maria-Congregatie van Venray voor den 50sten keer in processie en bied een schoon geschenk aan. 's Middags is te 3 uur plechtig Lof, preek en processie aan de kapel. Op H. Sacramentsdag zelf, 22 Mei, is te 3 uur groote H. Sacramentsprocessie naar Trans Cedron, alsvoor Lof, toespraak en Zegen. Daaraan nemen deel de Fanfare van Wanssum, het mannenkoor van Venray, de Schutterij St. Anna v. Venray, en het koor der Congregatie.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

18 Mei. Eerste Zondag na Pinksteren. Feestdag der Allerheiligste Drieëenheid. Dubbel van de 1ste klas. H. Mis: Benedicta; tweede gebed, stil gebed en gebed na de Communie van den Zondag; wanneer het H. Sacrament openlijk ter aanbidding staat uitgesteld derde gebed, enz. van het H. Sacrament (zie Sacramentsfeest). Praefatie der H. Drieëenheid. Laatste Evangelie van den Zondag. Op Zon- en verplichte Feestdagen: Credo; op werkdagen niet, tenzij zulks wordt aangegeven. Dagelijks: de gewone Praefatie; 's Zondags: de Praefatie der H. Drieëenheid, tenzij eveneens eene andere aangegeven wordt. Wit

19 Mei. Maandag. Petrus Coelestinus, Paus-Belijder. Dubbel. H. Mis: Statuit; tweede gebed, enz. van de H. Pudentiana, Maagd, derde gebed, enz.: in elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven vanwege de a. s. verkiezingen). Wit

20 Mei. Dinsdag, Bernardinus, Belijder. Halfdubbel. H. Mis: Os justi; tweede gebed, enz.: van den tijd: Acunctis; derde gebed, enz.: naar eigen keuze; vierde gebed, enz: in elke noodwendigheid. Vandaag is de gewone Mis voor overledenen toegestaan. Wit

21 Mei. Woensdag. Van den dag. H. Mis als op Zondag l.l.: Domine; zonder Gloria of Credo; tweede gebed, enz.: evenals op 20 Mei. Groen

22 Mei. Donderdag. H. Sacramentsdag. Dubbel van de 1ste klas. H. Mis: Cibavit; Vandaag en elken dag van het Octaaf: Credo en Kerstmis-Praefatie. Wit

23 Mei. Vrijdag. Van het Octaaf van het H. Sacramentsfeest. Halfdubbel. H. Mis; Cibavit (van genoemden feestdag); tweede gebed, enz. van de H. Maagd: Concede; derde gebed, enz.: Ecclesiae of Deus omnium. Wit

24 Mei. Zaterdag. Evenals op 23 Mei. Wit

25 Mei. Zondag onder het Octaaf van het H. Sacramentsfeest. Van het Octaaf van het H. Sacramentsfeest. Halfdubbel. H. Mis: Factus est; tweede gebed enz.: van het H. Sacramentsfeest; derde gebed, enz: van den H. Gregorius, Paus-Belijder, vierde gebed, enz: van den H. Urbanus, Paus-Martelaar. Wit

Nota: Vandaag mag in de Parochiekerken de H. Mis gezongen worden van H. Sacramentsdag: Cibavit, met Gloria, Sequentia, Credo; tweede gebed, enz. en laatste Evangelie van den Zondag onder het Octaaf.

[1]) De kleuren: wit, rood, enz. hier genoemd, bedoelen aan te geven de kleur der misgewaden van dien dag.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 17 *Mei* 1913.

— Aan den heer L. Spierings aannemer alhier is opgedragen het verbeteren van den kunstweg Venray—Overloon voor de som van f 24.000.

— Behalve, wat er in 't raadsverslag vermeld staat, is nog 't volgende besloten:

f 100 te geven aan de Wed. v. d. Boogaart.

Een houten brandspuithuis te bouwen op den Burgakker, en het lokaal dat vrij komt in 't raadhuis te bestemmen voor trouwzaal 3e klasse, ijkkamer en lokaal voor koepokinenting.

De schaal der heffing van den hoofdelijken omslag is gewijzigd, en stemburaux benoemd voor Staten-, Kamer- en Raadsverkiezing.

Oirschot. Tot candidaat voor lid van de gemeenteraad zijn gesteld P. van Overbeek en Adr. van der Vleuten.

Deze verkiezing is een gevolg van het overlijden van het gewezen lid van de raad Th. v. Overbeek.

Tilburg. Bij de plaats gehad hebbende kandidaatstelling voor de Tweede Kamer in de R. K. Kiesvereeniging zijn kandidaat gesteld: het aftredend lid A. H. Arts, J. van Rijsewijk en J. C. E. Slotenmaker.

Het „Dgbl. v. N-Br." meent te weten dat de heer Slotenmaker niet voornemens is een candidatuur voor Tilburg te aanvaarden.

— Aan den Broekhovenschen Weg is bij J. C. Couwenberg eene vergiftiging geconstateerd. Na het gebruik van erwtensoep werden de vader en vijf kinderen ernstig ongesteld. De soep was gereed gemaakt in een gesoldeerde pan, waaruit volgens geneeskundige verklaring de vergiftiging zoude kunnen zijn ontstaan. Allen waren vrij spoedig hersteld, alleen van een kind is de toestand hoewel niet levensgevaarlijk, toch vrij ernstig. Pr. 's H. Ct.

— Bij het bestuur der R. K. Kiesvereeniging is geen nieuwe candidatenlijst voor de verkiezing der Provinciale Staten ingekomen, zoodat de aftredende leden de heeren H. G. van Leeuwen te Boxtel, jhr. mr. E. Verheijden te Loon op Zand en H. J. W. Mol te Ginneken (allen R. K.), als de candidaten der R. K. kiesvereeniging kunnen worden beschouwd.

's-Bosch. *Ruil van vrouwen.* Woensdag ontstond een heel relletje hier ter stede tusschen een paar woonwagenfamilies, die met hun rollende woningen buiten de stad gelegen waren. De mannen hadden n.l. een ruil gesloten met hun vrouwen, zoodat de een de vrouw van den anderen zou overnemen en vice versa. De eene Eva's dochter scheen hooger in waarde te zijn dan de andere, altijd een der mannen moest op zijn vrouw zeven stuivers toegeven. De fortuinlijke ruiler zetten de zeven stuivers natuurlijk om in jenever.

Erger werd het echter toen de vrouwen van den ruil niet wilden weten. Toen gingen de poppen aan 't dansen en ontstond er een hooggaande ruzie waarbij het tot handtastelijkheden kwam. Erger ongelukken echter gebeurden er niet en de heele zaak liep met een sisser af. Beide model-echtgenooten hielden per slot van rekening echter elk zijn eigen betere helft, en het best is nu maar, dat beide families in tegenovergestelde richting verder de wereld intrekken, dan is de burenruzie voor goed ten einde. Hgz.

Encycliekfeest 18 Mei.

Na de H. Mis in de St. Jan, die om half twaalf begint, zal in optocht naar het Plantsoen getrokken worden.

De volgorde van den stoet is:

1. 's Hertogenbosch Harmoniekorps.
2. Centraal Bestuur van den Diocesanen Bond van R. K. Werkliedenvereenigingen in dit Bisdom.
3. Hoofdbestuur van den R. K. Werkliedenbond.
4. Propagandaclub St. Thomas van Aquine.
5. Vakvereeniging St. Michaël, Behangers, Meubelmakers, enz.
6. Idem St. Eligius, Goudsmeden Jeugdorganisatie en mannen.
7. Idem St. Jan Evangelist, Gemeentewerklieden.
8. Idem St. Franciscus, Borstelmakers.
9. Idem St. Jozef, Houtbewerkers.
10. Idem St. Lambertus, Kleermakers.
11. Idem St. Cripijn en Crispinianus. Lederbewerkers, Jeugdorganisatie en mannen.
12. Idem St. Anna, Lederbewerkers.
13. Idem St. Antonius, Lossewerklieden.
14. Idem St. Eloz, Metaalbewerkers.
15. Idem St. Jan, Meesterknechts Tabakindustrie.
16. Idem St. Petrus, Tabakbewerkers, Jeugdorganisatie en mannen.
17. Idem St. Lucas, Schilders.
18. Idem St Leonardus, Typgrafen, Jeugdorganisatie en mannen.
19. Idem St. Bonifacius, Rijtuigmakers.
20. Idem De H. H. Vier Gekroonden, Kalk- en Steenbewerkers.
21. Afd. Vught.
21a. Afd. St. Michielsgestel.
22. R. K. Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel afdeeling Den Bosch.
23. Idem Oisterwijk.
24. Idem Vlijmen.
25. Idem Helvoirt, Udenhout, Berkel, Enschot.
26. Zangkoor met tamboers.
27. Ned. R. K. Bond van Post- Telegraaf- en Telefoonbeambten, afdeeling Den Bosch en verschillende anderen.
28. Muziekkorps R. K. Volksbond Waalwijk.
29. R. K. Volksbond, Waalwijk.
30. Idem den Dungen.
31. Idem Raamsdonkveer.
32. Lederbewerkersvereeniging Hilvarenbeek.
33. Idem Baardwijk.
34. R. K. Mandenmakersvereeniging Ammerzoden.
35. R. K. Drankbestrijdersfietsclub „De Blauwe Rijders" Tilburg.
36. R. K. Werkliedenvereeniging Vlijmen.
37 Idem Oisterwijk.
38. Idem Kaatsheuvel.
39. R. K. Werkliedenvereeniging „Broederhulp" Vught.
40. R. K. Werkliedenvereeniging Boxtel.

Nog zijn verschillende aanvragen voor kaarten te verwachten, zoodat de stoet zeker nog grooter worden zal. Hgz.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE BEST.

over de maand April 1913.

Geboren: Wilhelmina, d. van W. v. d. Sande-Schepens. — Clasina Cornelia, d. van Chr. van Keulen-de Laat. — Josephus, A. M., z. van G. van der Heijden-Adams. — Johanna Corn., d. van A. van den Heuvel-v. d. Wassenbergh. — Johanna M. L., d. van Jac. Janssen-Verhoijsen. — Elisabeth M. J., d. van J. H. Eijsbouts-Cup. — Martinus, z. van C. Th. de Laat-Dekkers. — Anna A., d. van P. Maas-Vervoort. — Theodora, d. van P. J. v. d. Sande-de Kroon. — Antoon J. M., z. van A. van Laarhoven-v. d. Ven. — Johan, z. van J. Vervoort-Merks. — Adriana, d. van J. Vervoort-Merks. — Mina M., d. van E. v. d. Loo-v. d. Berk. — Johannes B., z. van F. van Dincten-v. Diessen. — Wilhelmus, z. v. L. v. d. Berk-Romanesco. — Wouterus Th., z. van Th. Merks-Stabel. — Antonia H. C., d. van C. Smetsers-Stabel.

Getrouwd: Joannes Spijkerboer, 31 j. en Arnoldina Vogels, wed. van W. v. d. Loo, 31 j. — Gerardus H. v. d. Ligt, 25 j. Gestel en Anna M. F. Janssen, 29 j. — Jacobus P. v. Wees, 24 j. Woensel en Joanna van Kasteren 22 j.

Overleden: Levenloos aangegeven, kind van F. v. d. Sande-v. Nunen. — Hendrika Raaimakers, 19 m. — Henricus der Kinderen, 57 j. — Gerardus L. J. A. M. Vekemans, 2½ j. — Adrianus Latijnhouwers, oud 7 j. — Petronella Cornuijt, echtg. van P. Sanders 31 j. — Hermine A. C. van Pelt 5. j. — Martinus H. Kliebisch 9 m. — Johan Vervoort, 11 dagen. — Cornelis Smits, 1 j. — Johanna A. v. d. Meulengraaf, 11 m. — Cornelia M. E. Eijsbouts, 14 m.

Gemeente Berkel c.a.

9 — 16 Mei.

Geboren: Wilhelmina M., d. van F. Schuurmans en J. M. Dekkers. Adrianus J.. z. van L. v. Asten en A. Kolsteren.

Rechtszaken.

Het Gerechtshof deed gisteren nog uitspraak in zaken:

Mr. A. J. I. M. S., directeur eener suikermaatsch. oud 50 j., te Oosterhout (deze zaak is door den Hoogen Raad naar dit Hof verwezen), bekl. met vernietiging van twee vonnissen der Rechtb. te Breda, van overtreding ter zake eener plaatselijke belasting vrijgesproken.

A. v. D., 27 j., stratenmaker te Boxtel, met bevest. vonnis Rechtb. alhier voor wat de mish. betreft en met verniet. voor het overige, ontslagen van alle rechtsvervolging met toewijzing bovendien van f 8,55 schadevergoeding.

A. G. v. G., 36 j., klompenmaker te Dussen, met verniet. vonn. Rechtb. alnier van lasterlijke aanklacht vrijgesproken met toekenning f 20,70 voor gemaakte kosten van getuigen.

F. H., 30 j., harmonicaspeler te Uden, verzet tegen 's Hofs verstek-arrest, waarbij bekl. wegens wedersp. tot 4 weken gev. werd veroord. vervallen verklaard.

M. L., 52 j., landb. te Maasbree, met bevest. vonn. Roerm. Rechtb. van mish. zwaar lich. letsel tengevolge hebbende vrijgespr., met toek. van f 8,70 voor gemaakte getuigenkosten.

1. F. L. G., 31 j., herbergier te Helmond, 2. Ea. de V., huisvrouw van no. 1, 35 j., met verniet. vonn. Roerm. Rechtb. van wedersp. vrijgesproken, met vergoeding van f 54,10 voor getuigen.

J. C. H. F., 47., orgeldraaier te Roermond, met verniet. vonnis kantonger. en Rechtb. Roerm. wegens dronkenschap veroord. tot f 15 boete subs. 3 dagen hecht.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Donderdag 15 Mei 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

P. A. v. d. S. te Eindhoven, beklaagd van diefstal met inklimming, heropening onderzoek 22 Mei 1913; H. S. te 's Bosch, diefsial, veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf met aftrek voorar.; P. R. V. te Tilburg, meineed vrij; P. M. M. te Woensel brandstichting, f 10 boete of 5. d. h.; J. H. te Woensel, mish., f 5 of 10 d. h.; J. J. F. T. te 's Bosch, poging tot diefstal, 4 m. gev.; R. D. B. te Strijp, mish. ambt. in functie, f 12 of 24 d. h.

Correspondentie.

Artikel „Wereldtaal" en nog een paar stukken moeten wegens plaatsgebrek blijven liggen tot het volgend nummer.

Red.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,28 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 16 Mei f 1.17½ à f 1.37½ per K.G.

Op 16 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.35 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 16 Mei. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.12 Middel f 1.16 p. KG.

Aanvoer 9360 K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 16 Mei. Aanvoer 47816 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.10 tot f 4.25.

Gegarandeerd versche inl. Eendeneieren, f 4.25 tot 0.— per 100 stuks.

Markten.

Maandag 19 Mei.

Budel: jaarmarkt.
Helmond: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 20 Mei.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Nijmegen: vee.
Oirschot: jaarmarkt.
Rijen: beesten.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

ADVERTENTIEN

Aanbesteding

maken Rijwielpad

van Boxtel naar Oirschot.

Op **Dinsdag** den **3 Juni 1913**, om **elf uur voormiddag** ten *Gemeentehuize* te *Boxtel* zal door BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Boxtel*, onder nadere goedkeuring van H.H. Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* in het **openbaar**

worden aanbesteed,

in TWEE PERCEELEN:

Het aanleggen met eenjarig onderhoud van een Rijwielpad van Boxtel naar Oirschot, op den Westelijken berm van den ouden Grintweg.

PERCEEL I. Onder de GEMEENTE BOXTEL, lang **3057 Meter.**

PERCEEL II. Onder de GEMEENTE OIRSCHOT, **5933 Meter.**

Bestek en voorwaarden van aanbesteding ligt ter inzage op het Gemeentehuis te BOXTEL en OIRSCHOT en is tegen betaling van f 0.30 verkrijgbaar ter secretarie der Gemeente BOXTEL.

Inlichtingen verstrekt de Heer H. J. DEKKERS, gemeente-opzichter te Boxtel.

Aanwijzing in loco, op **Maandag 2 Juni 1913**, bijeenkomst om **negen uur** voormiddag, bij Mej. de Wed. M. v. D. STRUIJK, Eindhovensche Steenweg onder BOXTEL.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten zijn ingeleverd, ter Secretarie der Gemeente BOXTEL, vóór **tien uur voormiddag** van den dag der besteding.

Boxtel, 10 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

PROGRAMMA'S

van de

Processie van het H. Bloed

verkrijgbaar à 3 cent bij de Kinderen J. Verhoeven in de Kerkstraat

Dr. HOEK's-VEREENIGING

te BOXTEL.

De Dr. HOEK's-VEREENIGING zal dezen zomer weder aan eenige zwakke kinderen uit Boxtel de gelegenheid bieden gedurende eene maand geheel kosteloos in eene

Vacantie-kolonie

door te brengen.

Zoowel meisjes als jongens kunnen hiervoor in aanmerking komen. Ouders of voogden die hunne kinderen hiervan willen laten profiteeren moeten zich **vóór 1 Juni a.s.** aanmelden bij ondergeteekende.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

AGENT.

Voor den verkoop van **VEE-VOEDER-ARTIKELEN**, waaronder **Melasse-voeders**, worden **degelijke en ijverige**

Agenten

GEVRAAGD. Br. fr. **E. M. 5329** *Alg. Adv.-Bureau D. Y. Alta, A'dam.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 20 Mei 1913** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt ten **4 uur n.m.**

Voor den Erfgen. van Michiel Laur. v. d. Bersselaar.

Een **Landbouwerswoning** c. a., **Moestuin, Boomgaard, Bouw-** en **Weiland,** gelegen te Boxtel, ter plaatse „De Geelders", kadastraal bekend Sectie D Nos 1384, 1383, 1385, 1380, 1381, 1379, 1378, 1377, 1388, 1387, 1087, 1088, 1089, 1386 en 1382, samen groot 1.74.90 H.A.

Verhuurd tot de gewone tijdstippen in 1915.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 20 Augustus 1913.

Verpachting

van

Hooilanden

in Juni 1913

door den Notaris

Van de Mortel te 's Bosch.

Zaterdag 7 's morgens ten **9 ure** bij DECKERS te *Empel* voor de gemeente Empel en anderen.

Maandag 16 des nam. ten **12½ ure** bij JOS. PIJNENBURG, Huisje ten Halve te *Vught.*

Woensdag 18 des morgens ten **8½ ure** bij J. v. D. HEUVEL te *Groot-Deuteren.*

Donderdag 19 des morgens ten **9 ure** bij H. VERBERNE „In de Zwaan" te *Boxtel.*

Zaterdag 21 des morgens ten **10½ ure** bij DEN OTTER *op den Pettelaar.*

Openbare Verkooping

van

TWEE BURGERWONINGEN

te Boxtel.

Hendrik Worst,

Notaris te 's Bosch

is voornemens op **Vrijdag 30 Mei 1913** PROVISIONEEL en op **Vrijdag 13 Juni 1913** FINAAL, telkens **des avonds om 7 uur** in het Hotel „DE KEI" van den heer K. Wollerich op de Markt te Boxtel **in het openbaar te veilen en te verkoopen:**

Binnen de Gemeente Boxtel:

Twee Burgerwoningen

met **TUIN** gelegen aan de Osch- en Van Leeuwenstraat nummers 197 en 198, kadastraal bekend in sectie F nummers 3590 en 3591, te zamen groot 3 aren 55 centiaren.

Elke woning bevat beneden: voorkamer, groote achterkamer, keuken, privaat, bergplaats en kelder, wel- en regenwaterpomp.

Boven: 3 kamers en zolderkamer.

De kamers zijn allen behangen, geplafoneerd, vele van stookplaatsen en verdere gemakken voorzien.

Verhuurd No. 197 voor f 3.15 per week en No. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.

Te veilen in **2** perceelen en in **Massa.**

Grondlasten pl. m. f 21.—.

Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.

Te bezichtigen elken Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris *Hinthamerstraat* **215.**

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER

door invoerrecht op bouwmaterialen. Een belasting op de volkshuisvesting.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

BEENWONDEN

veroorzaken veel pijn. Met beenwonden dient men vooral daarom zeer voorzichtig te zijn, omdat deze nog moeilijker genezen dan andere wonden, spoedig in verettering overgaan en stijfheid van het been tengevolge kunnen hebben. Het is dus dringend noodzakelijk de wonden zoo spoedig mogelijk te verbinden met een zeer krachtig en zuiverend geneesmiddel zooals de KLOOSTERBALSEM, Klooster Sancta Paulo, welke door zijn zuivere en genezende werking verettering zal voorkomen of tegen gaan en alle omgemakken spoedigst zal doen verdwijen. Lees onderstaande verklaring:

De heer Hendrik Vos, 2e Afdraai 447a te Stadskanaal, verklaart ons:

„Eenigen tijd geleden had ik het „ongeluk te struikelen, waardoor ik „mijn been openstiet. Doordat ik „de wond in de eerste dagen niet „behoorlijk verzorgde, begon zij te „ontsteken en werd steeds grooter „en vuriger. Ik leed veel pijn daar„aan en mijn been begon zoo stijf „te worden, dat ik bijna niet loopen „kon. Ik gebruikte van alles doch „niets hielp mij. Op aanraden van vrienden kocht ik den „KLOOSTERBALSEM, waarmede ik de wond rehelmatig verbond. „Onmiddellijk verzachte de Kloosterbalsem de pijn en kon ik de „genezing reeds den tweeden dag bemerken. Nadat ik 2 potjes „Kloosterbalsem gebruikt had, die ik kocht bij J. Martens te „Musselkanaal, was mijn been geheel en al genezen en is de „stijfheid volkomen verdwenen." De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationsstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*. H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

De Urbanuspillen

van L. J. GROOTENDORST,

Apotheker -:- UTRECHT,

Eisch dit

bereid volgens het *oude* en *echte* recept, zuiveren het *bloed*, verdrijven *gal* en *slijm* en bevorderen den *goeden stoelgang*.

Prijs per doos met ge Fabrieksmerk. bruiksaanwijzing **30 cent**

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Eisch vooral merk „Grootendorst."

BLOEDARMOEDE

en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van

HAEMATOGEENWIJN.

Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. **Prijs per flacon f 1.—.** Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —

— Hectografen en —

— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- Vraagt Prijscouranten -:

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

---

f 1.20 cadeau

geven wij in enkele weken aan onze klanten.

TWEEDE RECLAMEWEEK

Vanaf Zaterdag 17 Mei tot en met Vrijdag 23 Mei

ontvangt ieder kooper van

een pond koffie,

onverschillig welke kwaliteit,

een ons heerlijke Griesmeelpudding

CADEAU.

Prijzen der koffie

55, 60, 65, 70, 73, 80, 83 ct.

Probeert vooral

VAN DER VELDEN's DESSERT-KOFFIE à 75 ct.

10% korting op alle artikelen.

Henri v. d. Velden & Co.,

Stationsstraat, BOXTEL.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. **21.—**

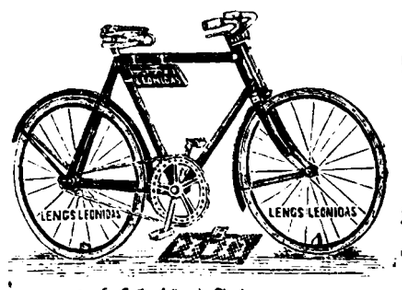

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie

vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0.50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8 75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4 50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0 95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 40. Zaterdag 17 Mei 1913.

Van een Volkerenstrijd.

ESSCHEN, 7 Mei 1913.

Een der meest brandende kwesties, die in België altoos krachtiger zich op den voorgrond dringt, is de taalkwestie. En als ik hierover begin te schrijven, weet ik wel waar ik aanvang, maar nog niet waar ik eindig. Er is al zooveel over geschreven, zooveel over gesproken en gediscuteerd en de meeningen hieromtrent zijn zoo verdeeld en staan zoo heftig tegenover elkaar, dat het voor mij uiterst moeilijk en uiterst gewaagd wordt in eenigszins korte woorden, U een overzicht in deze te geven.

't Begint al in een nog zeer vaag schemer-tijdperk onzer Vaderlandsche Geschiedenis.

Van oudsher is de Belgische natie er eene uit zeer verschillende elementen samengesteld. Reeds Julius Caesar vond hier bij z'n komst in 55 vóór Christus, een zeer dicht bevolkt land. En zóó groot waren toen reeds de dapperheid en de weerstand der toenmalige Gallisch Keltische bewoners, vooral van 't Zuid Oostelijk gedeelte, van wat we tegenwoordig België noemen, dat 't den Romeinen hoogstwaarschijnlijk nooit gelukt zou zijn, deze volksstammen aan hun heerschappij te onderwerpen, hadde Caesar niet partij getrokken van den onderlingen naijver en de oneenigheid die er heerschte, onder de verschillende stammen. Alleen door op die manier ook hier het verdeel en heersch toe te passen, wist hij in deze landen tijdelijk vasten voet te krijgen. Toch is 't den Romeinen nimmer gelukt hun opperbewind hier blijvend-duurzaam te vestigen. Eeuwen lang hebben ze dit dappere volk, dat z'n vrijheid vóór alles liefhad, geslacht en uitgemoord, bijna ganschelijk uitgeroeid — zoo erg, dat 't tenslotte waarschijnlijk alleen door deze bres in een door dappere inwoners oorspronkelijk zoo dicht bevolkt land is dat de eindelooze drommen van Oost-Germaansche stammen bij de groote volksverhuizing, 't eerst naar 't Westen hebben kunnen doordringen.

Ook heel de verdere geschiedenis der Middeleeuwen door en eveneens in die van den nieuweren tijd is Belgie het tooneel geweest van bloedige vrijheidsoorlogen.

Eerst nà 1830 scheen het of voor Belgie betere tijden in zicht waren. — En toch — zou 't niet beter geweest zijn, hadde de staatkunde van 1815 alleen 't Vlaamsch sprekende gedeelte van dit land bij Nederland en 't Waalsche deel bij Frankrijk gevoegd ?

In ieder geval is er nà de afscheuring van Holland in 1830 een vrij Koninkrijk Belgie ontstaan, welks tweeerlei bewoners, behalve dat ze twee gansch verschillende talen spreken, ook nog in hun beiderlei karakters vaak tamelijk groote verschillen vertoonen.

Kenmerkend voor gansch 't Belgische volk is hun energie en hun veerkracht bij Walen èn Vlamingen.

Maar de Waal is vuriger, levendiger, intellectueeler ook. En 'n bijzonder kenmerk — haast eigendom van alle bergvolken — is z'n wilsvastheid, juister z'n eigenwilligheid. De Vlaming daarenteger is soepeler. 't Leven brandt in hem niet zoo'n helle vlam. De vlam laait in Vlaanderen minder gauw op. Toch kan ze, als ze oplaait, boven alles schoon zijn.

Wat in 't Waalsche karakter 't intellect is, is in 't Vlaamsche karakter 't gemoed.

Merkwaardig hoe in zoo'n klein land, bij twee volkshelften, die twee geheel verschillende elementen, elk op z'n beurt, zoo op den voorgrond treden.

Dit is nog meer 't geval, waar sedert de scheiding in 1830 't Belgische gouvernement in z'n gloeienden haat tegen alles wat Hollandsch was, in de allereerste plaats de Hollandsche taal geweerd heeft, waar 't maar mogelijk was. Allereerst in alle onderscheiden takken van bestuur en in alle soorten onderwijs. Als officieele taal trad het Fransch in de plaats en hiermede vooral door 't onderwijs drong in Belgie binnen de Fransche gedachte, de Fransche idee. 't Werd in zekeren zin een Fransch leven, een Fransch volksverstand, dat zoodoende in nu meer dan 80 jaren gekweekt werd.

En onder den reuzendruk, die dus allengs ontstond, kromp 't Vlaamsche element in. Als 'n veer werd de Vlaamsche gedachte in elkaar gedrukt en overgroeid, maar niet vernietigd. Naarmate de drukking rees, rees ook, vooral in den lateren tijd, de tegendrukking, totdat in 'n soms heftige, steeds breeder uiteenplooiïng ook 't Vlaamsche gemoed z'n kracht laat gelden.

Zoo is t mede door 't Fransch onderwijs dat in den lateren tijd zoo scherp 't puntige Waalsche intellect kwam te staan tegenover Vlaamsche, meer gemoedelijk-logge krachtsontplooiing.

Vooral gedurende de laatste vijftig jaar zijn in steeds grooter getal in Vlaanderen strijders opgestaan voor de moedertaal. Groote denkers en stoere werkers.

Ze hebben niet alleen 't aanzijn gegeven aan een Vlaamsche beweging, maar hebben die ook gemaakt tot een indrukwekkende, niet meer te stuiten strooming.

De grootste moeilijkheid levert ongetwijfeld op de strijd tegen de Fransche zede, die vooral in de meer gegoede standen meer of minder diep is binnengedrongen. 't Is niet zoo zeer de taal zelf en haar gebruik, maar, zooals ik boven zeide, de ideeën, die door 't gebruik dier taal, vooral bij 't onderwijs, zich nestelden.

't Eigenlijke volk spreekt meest z'n oude Vlaamsch in zijn honderd-en-een dialecten en in 't meerendeel der Vlaamsche dorpen kennen tot 90 % van het eigenlijke volk absoluut geen Fransch.

Maar 'n beschaafde, voor alle gewesten gelijkhoudende schrijf- en spreektaal in te voeren, bleef nog maar steeds practisch niet geheel uitvoerbaar.

Zeker hebben de Belgen, of zooals zij zich gaarne noemen de Zuid-Nederlanders, eenige jaren geleden zich aangesloten bij de eigenlijke Noord-Nederlanders en hunne spel- en stijlregels mee-aangenomen.

Ondanks de reuzen-moeilijkheden, die hierbij te overwinnen waren — zooals men weet is een kenmerkend drijven bij de voorstanders der Vlaamsche taal, alle woorden van vreemden oorsprong, zonder uitzondering, te bannen en door vertalingen of omzettingen in eigen taal te vervangen, terwijl bij ons, in eigenlijk Noord-Nederland, die vreemde woorden en uitdrukkingen tot op zekere hoogte wèl worden toegelaten — werd de aansluiting tenslotte toch verkregen.

Het gebruik der vreemde woorden werd facultatief gesteld ; toch namen de Vlamingen de stilzwijgende verplichte conditie aan, uitheemsche woorden, voor zoover ze niet werkelijk in de taal zelf opgenomen zijn, steeds door eigen woorden te vervangen.

Zoo is 't in theorie. In de praktijk echter is er van eenheid nog niet zoo erg veel te ontdekken. Ieder spreekt meest z'n eigen dialect, terwijl 't vaak voorkomt, dat menschen uit verscheiden provinciën, b.v. die uit Antwerpen en die uit West-Vlaanderen, elkaar in 't geheel niet verstaan.

Ook in de geschreven taal is nog niet altijd de gewenschte eenheid. De boeken, die dan toch geschreven heeten door de eigenlijke kenners der taal, zijn al te vaak nog gehouden in een of ander dialect. Op den duur echter kan 't niet anders of de beweging die op elk gebied doordringt en steeds naar binnen sterker, meer om zich heengrijpt, moet met gelijke middelen en in gelijke kracht lijnrecht tegenover het Fransch komen te staan.

HENRI ASSELBERGS.

Wordt vervolgd.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XVII.

2 October. Zondag.

In den morgen zien wij de woeste kusten van Somaliland, waarvan de bewoners woest en oorlogzuchtig zijn, vol vrijheidsdrang en haat tegen de blanken. Het heet dat ze leven onder Britsch en Italiaansch protectoraat, doch men kan ze gerust als volkomen vrij beschouwen ; er staat wel meer op de wereldkaart dat niet juist klopt.

4 uur n.m. Kaap Guardafui, daarna zeer zwak in de verte afgeteekend, het eiland Socotra. De naam Kaap Guardafui (Wacht u, vlucht !) zegt genoeg. Tal van vreeselijke schipbreuken hebben hier plaats gehad, daar hier steeds een zware zeestroom staat en dikwijls hevige stormen dit punt teisteren. De Kaap zelf is een steile rots, door zeer hooge bergen op den achtergrond gevolgd.

In een Engelsche „Directory" van den Indischen Oceaan staat bij Kaap Guardafui een waarschuwing, n.l. „Daar verscheidene groote en kostbare schepen schipbreuk hebben geleden met verlies van menschenlevens op de kust ten Z. van „Ras Asir" (Kaap Guardafui), dit land om moetende varen van den Zuid-Oostkant moeten de zeelieden de uiterste voorzichtigheid betrachten, niet alleen in 't afstand bepalen van 't land, maar ook in 't verifieeren der peilingen van de positie aan 't schip, vooral 's nachts, of gedurende de Z.W. moesson als het weer heïig is".

Wij beschouwen nog eens aandachtig het Afrikaansche kustland, met de hooge bruin-geele bergen. Hoe schoon, hoe kleurig komen zij hier uit de blauwe golven, wat een schat van tinten glijden er over de bruine toppen. Wij drukken dit heerlijk punt goed in onze herinnering ; er komen nu dagen, dat wij niets zullen zien dan lucht en zee !

De zee is kalm als een vijver, doch nu wij om de Kaap koersen en deze achter ons laten, is er plotseling verandering in de zee te bespeuren. Voor aan de boeg staan wij met een kijker en duidelijk zien wij in de verte, een lange witte lijn van schuim en golven, het „doode punt", waar twee zeeen elkaar ontmoeten. Juist daar beginnen echter de golven hooger te worden, en staat er een sterke deining. Bij elken meter dien wij vorderen is de deining duidelijker merkbaar. En nu wij er goed in zijn hebben wij lange, langzaam bewegende golven. De verandering is waar te nemen aan een groot deel der passagiers, die bleek worden als lijken, gedwongen hikken, en hun hoofd over de verschansing steken, niet om iets te zien..... maar om iets te doen !

De man-met-den-gordel, hoopt weer op zijn band, doch hij ligt terneer, met een gelaat dat groen en geel is, de arme braakt pijnlijk en veel !

— Zonnige zee, frisch weer, doch hebben wij vele zieken, de overgang was te verrassend. Zeeziekte wordt niet voor ernstig genomen, 't is waar, men zal er niet van sterven, men lacht er om omdat het zoo bij de reis behoort... Maar braken tot in den treure, zoo onpasselijk zijn, dat men zijn laatste uur wenscht, is toch geen grapje voor den reiziger, die deze gedwongen maaggymnastiek ondergaat !

Toen wist ik nog niet alles van de zeeziekte, daar ik altijd vrij bleef. Ik heb nu echter een Borneo-reis achter den rug, waar men mij in een prauwtje de rivier af, een eind in zee roeide naar mijn stoomschip, dat ver van de kust moest afblijven. Daar in dat prauwtje deed ik ervaringen op die mij lang zullen bijblijven,..... „Mijnheer lag voor mirakel", zei de bootsman ! Nu ik zal nooit meer lachen met zeezieken !

* * *

3 October.

Zee en lucht. Ons Limburgsch jongmensch dronken en woest, krijgt een waarschuwing van den Kapitein.

* * *

4 October.

Zee en lucht, of lucht en zee. In de verte eenige dolfijnen. Als steeds een prachtige zonsondergang. De passagiers blijven gezellig en houden zich met allerlei sport bezig.

* * *

5 October.

Zee en lucht. Heel in de verte een schip.

Het gelijkt eentonig, doch is er veel schoons aan dat groote ronde watervlak zonder eind. De breede waterbanen, groen-blauw, de stralende zon, die telkens in andere tinten door de watertoppen schijnt, geven zoo'n stuk ruw natuurleven weer, dat het iemand steeds moet bijblijven. Het is en blijft een niet te vergeten genoegen, geregeld die groote watergolven te zien komen en te zien verdwijnen, voortrollend tot in het oneindige.

Het onafzienbare watervlak, dat in 't Zuiden het eeuwig ijs, in 't Noorden de zonnige boorden van Indië's kust, dat watervlak waarvan wij nog zoo weinig weten en dat nog zulk een enorme wereld in zich herbergt, leert iemand beter dan welke bespiegelingen ook, hoe klein, hoe nietig de mensch is. Wat zijn wij hier op deze zee, wij op onze 400 vierk. meter hout en ijzer?

Onze Limburger denkt daar niet over Hij zal zijn durf eens laten zien ; de vlegel is dronken en stelt zich treurig aan tegenover de zusters. Andersdenkenden lezen hem de les van fatsoen en eer ; doch 't helpt niets ! Laat in den avond stelt de jongen zich zóó aan, dat de kapitein hem in de dwangbuis laat steken en opsluit in het hospitaal Den volgenden dag was hij gekalmeerd en kreeg hij toen de aanzegging dat de Kapitein van zijn recht gebruik zou maken en hem zonder vorm proces te Colomba aan wal zou zetten.

De angst bracht toen beterschap !

* * *

6 October.

Zee en lucht. Een school bruinvisschen, (de boer en zijn varkens, zegt Janmaat), springt langs het schip telkens boven water. De groote ronde ruggen der visschen die telkens door, en over de golven schieten, doen werkelijk denken aan een kudde varkens.

In den avond bij zonsondergang schieten in groote bogen zilveren massa's vliegende visschen over de zee, die telkens het water aantippen als zwaluwen, die in troepen boven een vijvervlak dooreen fladderen.

P. J. J. HAMILTON.

Wordt vervolgd.

Van 's Levens Schaduwkant.

Dien middag had hij gedaan gekregen. Hij had het wel zien aankomen. Telkens was er wat, de eene maal was het afgeleverde werk niet naar den zin van den directeur, een andermaal kwam er kwestie, omdat hij beweerde, een klant te hebben aangebracht en de directeur hem de beloofde provisie niet had willen uitbetalen, en de laatste maal had de boekhouder bezwaren gemaakt de huur van den zolder te betalen waar hij werkte. Hij begreep wel, dat de zaken van de fabriek niet te best gingen, maar moesten ze dat dan op hem, een arbeider verhalen. Dat hij zelf daar ook wat korzelig tegen in werd, nou ja, dat was toch licht te begrijpen ; kan je daar toch ook niet vriendelijk en beleefd onder blijven. En nu vanmiddag had de boekhouder hem gezeid, dat hij gedaan had en niet meer voor de fabriek behoefde te werken.

„De directeur heeft je 14 dagen geleden al gewaarschuwd", had hij gezegd.

Ja, natuurlijk, de directeur had het gedaan, Hij, Donkelaar, was ook maar ondergeschikte. Maar toch zou het hem heel wat gescheeld hebben, als hij dien Donkelaar op zijn hand had gehad. De directeur deed niks zonder hem. Ze gingen immers samen om als vrinden. Maar Donkelaar mocht hem ook niet. Dat had hij vaak genoeg kunnen merken. En hij had hem er wel eens van verdacht den directeur tegen hem op te zetten.

Enfin ! Wie dan ook de schuld ervan was, hij stond nou op straat en dat midden in den winter. Wat zou zijn vrouw wel zeggen ? Hem de schuld geven natuurlijk, klagen, dat hij ook zoo lastig was, nooit iets wilde toegeven. Alsof je je altijd maar op den kop moest laten zitten.

Treuzelend, met slenterenden stap liep hij den stillen landweg langs. Ginds pinkten al wat lichtjes van zijn dorp door de aangrijzende schemering. Hij moest toch naar huis. Maar hij zag op tegen die herrie en de ruzie met zijn vrouw, als zij het hoorde.

Toen hij het huis inkwam — hij was achterom geloopen — was zijn vrouw nog in het keukentje bezig. Ze keek hem aan.

„Je bent vroeg vanavond niet ?" zei ze.

Hij haalde onverschillig de schouders op.

„Vroeg, 'k Weet het niet", kwam hij

Dan wilde hij doorloopen. Maar plotseling keerde hij zich om naar haar en gooide het eruit".

'k Heb gedaan gekregen".

Ze richtte zich plotseling op van haar werk.

„Gedaan ? zei ze. Waarom ?"

„Weet ik het", kwam hij kort.

Hij zag haar gezicht betrekken.

„Natuurlijk", viel ze uit, „jij met je onhebbelijke koppigheden ook. 'k Heb je genoeg geraden wat voorzichtiger te zijn".

„Voorzichtiger ? Maar 'k kan..."

„Ja natuurlijk, voorzichtiger", viel zij in. „Wat moeten we nou ? Midden in den winter en jij geen werk. Armoe lijden".

„Kan ik het helpen ?" vroeg hij.

Maar zij luisterde niet.

„Ja, natuurlijk", dat kan jou niet schelen", raasde ze door, „al sterven we van den honger".

Hij keek haar aan, wilde nog wat zeggen, maar keerde zich dan eensklaps om en trok, de kamer binnengaande, de deur met een smak achter zich dicht.

Daar had je 't nou al. Dagen, weken lang zou hij nou in die ruzie zitten en nog armoe lijden erbij, en dat had hij nou aan die lamzakken te danken, aan dien directeur en zijn boekhouder, dien Donkelaar. Maar hij zou het ze betaald zetten, vanavond nog ging hij ernaar toe, om ze de waarheid te zeggen, om... Nou ja, dat zou hij zien als hij daar was.

Haastig trok hij zijn werkkleeren uit en zijn Zondagsche pak aan.

In de keuken hoorde hij zijn vrouw foeteren.

„Waar ga je naar toe ? vroeg ze, toen ze, binnenkomend hem bezig zag.

„Naar stad toe", zei hij kort.

„Naar stad toe ?" kwam ze verwonderd. „Wat moet je daar doen ?"

„Dat zijn mijn zaken", antwoordde hij.

„Naar de kroeg zeker", viel ze uit.

„'t Is wat moois".

Hij haalde de schouders op.

„Nou je ons..." ging ze voort.

Maar hij luisterde niet meer, liep zonder iets te zeggen het huis uit.

Op weg naar de stad overdacht hij, wat hij nu eigenlijk doen ging. Hij moest het die twee, den directeur en zijn boekhouder betaald zetten en goed ook. Ze hadden hem in het ongeluk gejaagd ; daar moesten ze voor boeten. Al moest hij er dan de gevangenis voor in, hij zou ze. Hij grijnslachte.

Ja, ja, nou wist hij het, wat hij zou doen. Maar hij zou voorzichtig wezen.

In de stad kocht hij eerst een valsche snib en snor. Die bond hij zich voor op een donker pleintje in den hoek van een kerk. Dan ging hij naar een kroeg, om er in een spiegel te zien, of ze goed zaten en dronk er een paar borrels. En dan liep hij naar een wapenwinkel en kocht er een kleinen revolver met patronen, liet zich uitleggen, hoe hij laden en vuren moest, toen ging hij met de tram naar de fabriek, waar vlak bij de directeur en de boekhouder woonden, de eerste beneden in het groote huis, de boekhouder in het bovenhuis.

Behoedzaam keek hij om zich heen, toen hij voor het huis stond. Eerst wou hij Donkelaar te spreken zien te krijgen. Die was toch, welbeschouwd, eigenlijk de schuld van alles. En dan, als hij dan nog gelegenheid had, zou hij met den directeur afrekenen.

Hij belde aan het bovenhuis, riep, toen de deur openging, naar boven, of meneer Donkelaar ook thuis was.

„Meneer is niet thuis", zei een vrouwenstem en een dame kwam langzaam de trap af.

Hij keek omhoog, trok zich, toen hij zag, dat het mevrouw Donkelaar was, haastig terug in het donker.

„Mijn man is niet thuis", zei mevrouw Donkelaar. „Maar als u hem voor zaken van de fabriek moet spreken, hier beneden woont de directeur".

„Is meneer de stad uit ?" vroeg hij nou.

„Neen, meneer komt straks thuis", luidde het antwoord.

Hij groette beleefd, en als de deur dicht was, belde hij aan het benedenhuis. Het was er donker, maar al gauw zag hij het licht worden in den gang en dan ging de deur open.

De hand aan de revolver stond hij gereed.

„Is meneer thuis ?" vroeg hij.

„Meneer ?" vroeg een dame, „ja meneer is..."

Maar plotseling bleef ze steken, kwam een stap naar voren, keek hem aan en week gillend achteruit.

„O, God, het is Visser", schreeuwde ze. Dan vloog de deur dicht, voor hij nog een stap nader had kunnen doen. Hij bedacht een oogenblik, of hij opnieuw bellen zou, of misschien een ruit stuk slaan, maar hij begreep, dat ze daar binnen nu op hun hoede zouden zijn en dat er op het gillen allicht buren zouden komen toeloopen. Hij liep dus haastig terug naar het einde van de straat, bleef daar een oogenblik wachten om te zien, wat er gebeuren zou. Toen er niemand kwam, besloot hij te wachten, tot meneer Donkelaar thuis kwam. Dien zou hij tenminste nog te pakken kunnen krijgen.

In de donkere straat der stille buitenwijk bleef hij nu geduldig op en neer loopen. Nu en dan kwam een werkman hem voorbij, soms rinkelde ergens in de verte een winkeldeur open. Toen hij eindelijk aan het eind der straat een heer zag aankomen, liep hij hem, zich voorzichtig dicht langs de huizen houdend, langzaam te gemoet. Van verre zag hij al, dat het Donkelaar was en de revolver in de hand bleef hij wachten. Dan plotseling, als Donkelaar vlak bij hem was, trad hij naar hem toe en loste een schot, dan nog een en nog een achter den wegloopenden man aan.

In de stille straat ontstond een plotseling rumoer. Deuren gingen open, menschen kwamen roepende aanloopen. Voor hij het wist stonden ze om hem heen. Hij zag de uniform van een agent blinken, voelde zich aangrijpen, meesleuren. Een kwartier later zat hij op een klein politiebureau.

v. Moorsel & v.d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0 64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel" Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

De slang en haar prooi.

Evenals een slang zich kronkelt om het lichaam van haar prooi evenzoo kronkelt de asthma en de tering zich om den zieke.

De zieke gevoelt zich, alsof zijn borst wordt samengedrukt. Vooral 's nachts kan hij tot stikkens toe benauwd zijn, dan hijgt hij naar lucht, smakt naar adem en vreest het ergste. En die hoestbuien, die dikwijls zijn borst vaneen scheuren, doen de rest. Weet ge wel, dat een bloedspuwing zich te allen tijde kan voordoen? Dan is het dikwijls te laat om nog genezing te verwachten en is een ontijdige, vreeselijke dood het einde.

De ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO is het eenige geneesmiddel ter wereld voor alle borst-, keel- en longaandoeningen, Asthma, Bronchitis, Pleuris en Kinkhoest. De Abdijsiroop voorkomt en geneest de Tering. Tienduizenden menschen in de geheele wereld zijn door de Abdijsiroop genezen. Waarom zoudt gij dan niet genezen worden door de Abdijsiroop?

Als bewijs publiceeren wij wederom eene verklaring, ditmaal van den heer Klaar Vink, wonende Keizerstraat 210 te Scheveningen, welke ons verklaarde:

„Gedurende 3 jaar leed ik aan borstbenauwdheid (asthma). Ik „had het immer zeer benauwd, mijn adem stokte, terwijl van „slapen geen sprake was. Dag en nacht gevoelde ik mij rillerig „en koud. Zelfs wanneer ik bij de kachel zat, voelde ik mij net, „alsof emmers water over mijn rug werden gegooid. De slijm „kon ik maar niet opgeven en wanneer ik hoestte was het, „alsof de stukken van mijn borst werden gescheurd. Ik twijfelde „ooit weer te zullen genezen, toen men mij het gebruik van de „heilzame ABDIJSIROOP aanraadde. Ik ging er toe over en zie, „het eerste fleschje ABDIJSIROOP bracht reeds een groote „ommekeer in mijn gestel te weeg. Ik voelde, dat deze mij zou „genezen, hetgeen ook werkelijk gebeurd is, want 3 flesschen „ABDIJSIROOP hebben van mij, den zieken borstlijder, een „gezond, sterk man gemaakt".

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f .—, van f 1000 gram f 3.50 Eisch: ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VEL EN-v. d. SLOOT *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel* Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2 —.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De „*Nieuwe Venlosche Courant*" schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En „*Het Centrum*" nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**. waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

IV IS TER PERSE.

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK'

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

de voordeeligste prijzen

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Centraal-Brabant.

Uitgevers: VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART, Boxtel.

2e BLAD. WOENSDAG 14 MEI 1913. No. 39.

Zomerdienstregeling der Spoor- en Tramwegen. Aanvangende 1 Mei 1913.

Venlo—Rotterdam.

Venlo	V		5 11	7 55	8 48		12 15		4 2	4 14	7 33	7 48	7 54
Blerik	„		5 17	door	8 54		12 21		door	4 20	door		8 —
Horst	„		5 30	„	9 6		12 34		„	4 33	„		8 12
America	„		5 37	„	9 13		12 41		„	4 40	„		8 19
Helenaveen	„		5 46	„	9 22		12 50		„	4 49	„		8 28
Deurne	„		5 55	8 23	9 30		12 59		4 31	4 58	„		8 36
Helmond	„		6 07	8 33	9 41		1 11		4 42	5 11	8 09	8 24	8 47
Nunen	„		6 18	door	9 52		1 23		door	5 22	door		8 58
Eindhoven	A		6 25	8 46	9 59		1 30		4 56	5 29	„	8 36	9 04
„	V	5 6	6 28	8 47	10 1	11 25	1 33		5 58	5 34	8 23	8 38	9 05
Acht	„	door	6 37	door	door	„	1 42		door	5 43	door		9 13
Best	„	5 19	6 44	„	10 16	„	1 50		„	5 50	„		9 20
Bokstel	A	5 30	6 55	9 6	10 27	11 48	2 2		5 17	6 2	8 42	8 56	9 31
„	V	5 33	7 06	9 10	10 40	—	2 20	4 6	5 33	6 17		9 01	10 4
Oosterwijk	„	5 44	7 18	9 20	10 51	—	2 32	4 18	door	6 29		9 11	10 15
Tilburg	A	5 54	7 28	9 28	11 —	—	2 42	4 28	5 49	6 39		9 20	10 24
„	V	5 57	7 31	9 30	11 2	12 45	2 48	4 31	5 51	6 41		9 22	10 26
Gilze-Rijen	„	6 10	7 45	9 42	11 14	„	3 3	4 44	door	6 55		door	10 38
Breda	A	6 22	7 59	9 52	11 25	1 6	3 17	4 56	6 11	7 9		9 43	10 49
„	V	6 28	8 02	9 54	11 27		3 23	5 —		7 12		9 45	10 51
Lage-Zwaluwe	A	6 50	8 21	10 10	11 49		3 43	5 23		7 33		10 2	11 9
„	V	6 55	8 24	10 11	11 50		3 46	5 28		7 36		10 3	11 12
Dordrecht	A	7 17	8 44	10 29	12 08		4 9	5 49		7 54		10 20	11 33
„	V	7 20	8 53	10 31	12 11		4 15	5 52		8 10		10 22	11 35
Rotterdam (B.)	A	7 52	9 14	10 54	12 41		4 41	6 27				10 42	12 06
„ (D.P.)	„	7 59	9 21	11 2	12 48		4 48	6 35		8 33		10 49	12 13

Rotterdam—Venlo.

Rotterd. (D.P.)	V	4 45	6 38	8 07		8 56	11 40	1 —	3 3	4 38	6 10	9 47
„ (Beurs)	„	4 52	6 46	8 14		9 04	11 47	1 7		4 45	6 17	9 54
Dordrecht	A	5 25	7 20	8 37		9 36	12 23	1 42	3 25	5 6	6 49	10 13
„	V	5 27	7 24	8 39		9 39	12 27	1 44	3 28	5 8	6 51	10 18
Lage-Zwaluwe	A	5 49	7 47	8 57		9 59	12 49	2 2	3 44	5 25	7 9	10 40
„	V	5 54	7 49	9 —		10 13	12 51	2 7	3 52	5 26	7 10	10 48
Breda	A	6 14	8 11	9 16		10 35	1 13	2 23	4 14	5 40	7 31	11 8
„	V	6 17	8 14	9 19		10 40	1 16	2 27	4 19	5 42	7 33	11 14
Gilze-Rijen	„	6 30	8 30	door		10 53	1 29	2 42	4 32	door	7 45	11 30
Tilburg	A	6 43	8 43	9 38		11 6	1 41	2 54	4 45	6 2	7 57	11 43
„	V	6 46	8 47	9 41		11 10	1 44	2 56	4 48	6 3	7 59	11 49
Oosterwijk	„	6 57	8 58	door		11 21	1 55	3 7	4 59	door	8 9	12 —
Bokstel	A	7 8	9 8	9 57		11 32	2 5	3 18	5 10	6 20	8 19	12 11
„	V	7 13	9 13	10 —	10 10	11 48	2 16		5 22	6 25	8 31	12 19
Best	„	7 26	9 25			12 —	2 28		5 34	door	8 44	12 31
Acht	„	7 33	door			12 7	2 34		5 40	„	door	door
Eindhoven	A	7 41	9 37	10 18	10 28	12 14	2 42		5 48	6 45	8 56	12 43
„	V	7 44	9 39	10 20	10 30	12 20	2 44		5 53	6 47	8 57	
Nunen	„	7 51	9 46			12 28	2 51		6 —	door	9 5	
Helmond	„	8 4	9 58	10 33	10 44	12 41	3 2		6 13	7 2	9 16	
Deurne	„	8 16	10 8			12 53	3 14		6 26	door	9 27	
Helenaveen	„	8 25	10 16			1 2	3 23		6 35	„	9 35	
America	„	8 34	door			1 11	door		6 44	„	9 43	
Horst	„	8 41	10 29			1 18	3 37		6 51	„	9 50	
Blerik	„	8 54	door			1 30	3 50		7 3	„	10 1	
Venlo	A	8 59	10 44	11 08	11 18	1 35	3 55		7 8	7 39	10 6	

Venlo—Maastricht.

Venlo	V	5 40	9 8	11 13	11 23	1 55	4 17	6 22	8 —	10 18
Tegelen	„	5 47	9 15			2 3	4 25	door	8 8	door
Belfeld	„	5 53	9 21			2 9	4 31	„	8 14	„
Reuver	„	5 59	9 27			2 15	4 37	„	8 20	„
Swalmen	„	6 8	9 36			2 26	4 46	„	8 29	„
Roermond	A	6 15	9 43	11 33	11 43	2 33	4 54	6 42	8 36	10 38
„	V	6 21	9 46	11 35	11 45	2 40	5 1	6 44	8 41	10 40
Maasbracht	„	6 32	9 57			2 51	5 12	door	8 52	door
Echt	„	6 41	10 6			2 59	5 21	„	9 3	
Susteren	„	6 48	10 14			3 6	5 29	„	9 11	door
Sittard	„	6 59	10 25	11 57	1207	3 22	5 47	7 6	9 29	11 3
Geleen	„	7 11	10 35			3 30	5 55	door	9 37	door
Beek-Elsloo	„	7 18	10 42			3 37	6 2	„	9 45	
Bunde	„	7 34	10 55			3 50	6 15	„	9 58	door
Maastricht	A	7 43	11 3	12 17	12 28	3 59	6 22	7 26	10 6	11 24

Maastricht—Venlo.

Maastricht	V	5 35	7 28	9 42	1 34	1 43	4 57	6 25	6 38	9 18
Bunde	„	5 45	door	9 52	door	1 53	5 7			9 28
Beek-Elsloo	„	6 —		10 7	„	2 8	5 22			9 43
Geleen	„	6 7	door	10 14	„	2 15	5 29			9 50
Sittard	„	6 14	7 50	10 23	1 57	2 24	5 41	6 47	7 01	10 1
Susteren	„	6 26	door	10 35	door	2 36	5 53			10 13
Echt	„	6 34	„	10 43	„	2 44	6 1			10 21
Maasbracht	„	6 43	„	10 52	„	2 53	6 10			10 30
Roermond	A	6 53	8 10	11 1	2 17	3 3	6 20	7 7	7 21	10 40
„	V	7 —	8 12	11 4	2 20	3 10	6 27	7 9	7 24	10 48
Swalmen	„	7 9	door	11 12	door	3 19	6 35			10 56
Reuver	„	7 18	„	11 23	„	3 28	6 44			11 5
Belfeld	„	7 24	„	11 31	„	3 34	6 50			11 11
Tegelen	„	7 30	„	11 37	„	3 40	6 56			11 17
Venlo	A	7 37	8 32	11 43	2 40	3 47	7 3	7 29	7 44	11 23

Bokstel—Tilburg—Utrecht—Amsterdam.

Bokstel	V	Alleen des Zaterdags en alleen derde klasse.	6 45	7 15	9 18	10 42	11 50	2 18		5 30	6 27	7 40	8 47	9 9	10 1
Vucht	„		6 57	7 29	9 29			2 31			6 40			9 19	10 14
's-Bosch	A		7 4	7 35	9 35	10 55	12 5	2 37		5 44	6 46	7 53	9 —	9 25	10 20
Tilburg	V		6 27	7 21	9 32	11 24	12 9	3 22	3 45	4 58		8 16		8 35	10 13
Udenhout	„		6 35	7 32	door	11 36	door	3 32		5 11		door		8 51	door
Helvoort	„		6 49	7 41	„	11 45	„	3 40		5 20		„		9 2	„
Vucht (halt)	„		door		„	11 53	„	3 47		5 28		„		9 9	„
's-Bosch	A		7 —	7 52	9 54	12 —	12 31	3 53	4 6	5 34		8 38		9 15	10 35
's-Bosch	V	6 30	7 14	8 —	9 58	11 2	12 35	2 46	4 11	5 54	6 55	8 42	9 5	9 35	10 40
Hedel	„	6 41	7 24	8 10	door	11 12	door	2 56		door	7 6	door	door	9 46	
Zaltbommel	„	6 51	7 33	8 19	„	11 20	12 51	3 5		6 10	7 14	„	„	9 55	
Waardenburg	„	7 2	7 42	door	„	11 29	door	3 14		door	7 23	„	„	10 4	
Geldermalsen	A	7 10	7 49	8 31	10 22	11 35	1 3	3 21		6 23	7 32	„	„	10 12	
„	V	7 13	7 59	8 34	10 24	11 36	1 4	3 28		6 25	7 43	„	„	10 14	
Kuilenburg	„	7 25	8 9	door	10 35	11 46	1 15	3 38		6 36	7 55	„	„	10 25	
Schalkwijk	„	7 36	8 20	„	door	11 55	door	3 47		door	8 6	„	„	door	
Houten	„	7 43	8 27	„	„	12 1	„	3 54		„	8 13	„	„	„	
Utrecht	A	7 55	8 38	9 4	10 56	12 13	1 33	4 7	5 2	6 56	8 24	9 30	9 55	10 45	11 35
Amsterdam (Wp.)	„	8 53	9 18	9 45	11 40	1 18	2 15	5 08	5 40	7 37	9 15	10 8	10 37	11 29	12 33

Amsterdam—Utrecht—Tilburg—Bokstel.

Amsterdam (Wp.)	V			5 15	7 35	8 4	8 26	10 37	11 4	1 18	2 15	4 16	5 2	6 25		9 1
Utrecht	„			7 3	8 13	8 50	9 30	11 15	12 22	1 56	3 22	4 54	5 41	7 5		9 40
Houten	„			7 19	door		9 44	door	12 33		3 36		5 52	door		9 55
Schalkwijk	„			7 27	„		9 50	„	12 40		3 42	door	5 59	„		10 2
Kuilenburg	„			7 38	8 33		10 1	11 35	12 52		3 52	5 14	6 10	„		10 13
Geldermalsen	A			7 48		9 16	10 10	door	1 2		4 1	5 23	6 19	7 32		10 23
„	V			7 57		9 17	10 22	„	1 6		4 7	5 24	6 25	7 33		10 25
Waardenburg	„			8 6	door		10 31	„	1 14		4 15	door	6 34	door		10 33
Zaltbommel	„			8 18	„		10 41	11 55	1 23		4 28	„	6 43	„		10 42
Hedel	„			8 26	„		10 50	door	1 32		4 36	„	6 52	„		10 51
's-Bosch	A			8 36	9 6	9 42	11 —	12 9	1 42	2 45	4 46	5 50	7 2	7 58		11 —
's-Bosch	V	6 50		8 42	9 11	10 —		12 14	2 —	2 50	5 27	5 55		8 5	8 11	11 10
Vucht (halt)	„	6 57		door	door			door	2 7	door	5 34	door		door	8 18	11 17
Helvoort	„	7 4		8 54	„			12 25	2 15	„	5 41	„		„	8 26	11 25
Udenhout	„	7 14		9 3	„			12 34	2 24	„	5 49	„		„	8 35	11 34
Tilburg	A	7 25		9 13	9 33	10 21		12 43	2 36	3 11	5 59	6 16		8 27	8 47	11 44
's-Bosch	V	6 35	8 10	8 39	9 15	9 46	11 21		1 51	3 16	4 57	5 58		8 2	9 05	11 55
Vucht	„	6 42	8 17	8 46		door	11 28		1 57	3 23	door	6 4			door	12 2
Bokstel	A	6 54	8 28	8 58	9 28	10 0	11 40		2 8	3 32	5 13	6 13		8 15	9 18	12 14

Venlo—Nijmegen.

Venlo	V	5 43	8 37	8 42	11 51	2 46	4 8	7 43	8 38
Blerik	„	5 49		8 48	11 57	door	4 14	door	8 44
Meerlo-Tienraij	„	6 10		9 12	12 19	„	4 35	„	9 6
Venraij	„	6 19		9 22	12 28	3 7	4 44	8 8	9 17
Boksmeer	„	6 40		9 40	12 47	3 22	5 3	8 25	9 39
Kruispunt-Beugen	„	6 52		9 51	12 58	3 29	5 13	8 33	9 52
Kuik	„	7 —		10 —	1 6	door	5 20	8 40	9 59
Mook	„	7 12		10 10	1 15	door	5 31		10 10
Nijmegen	A	7 24	9 31	10 22	1 26	3 48	5 43	8 55	10 22

Nijmegen—Venlo.

Nijmegen	V	6 57	9 46	11 45	12 38	2 22	5 23	5 54	8 57
Mook	„	7 11	door	11 57	door	2 35	door	6 7	9 9
Kuik	„	7 21	10 1	12 7	door	2 46	„	6 19	9 17
Kruispunt-Beugen	„	7 27	10 8	12 15	12 59	2 53	„	6 30	9 30
Boksmeer	„	7 42	10 17	12 29	1 7	3 3	„	6 36	9 38
Venraij	„	8 6	10 33	12 53	1 23	3 27	„	6 54	9 53
Meerlo-Tienraij	„	8 15	door	1 3	door	3 36	„	7 6	door
Blerik	„	8 36	„	1 25	door	3 59	„	7 41	„
Venlo	„	8 41	10 55	1 30	1 43	4 4	6 17	7 46	10 13

's-Bosch—Nijmegen.

's-Bosch	V	7 17	8 13	10 3	12 42	4 18	5 50	6 9	8 48	9 48
Rosmalen	„	7 26			12 51	4 26		6 18		9 56
Nuland-Geffen	„	7 36			1 2	4 39		6 31		10 9
Osch	„	7 47	8 34	10 25	1 11	4 51	6 11	6 41	9 14	10 19
Berchem	„	7 54		10 32	1 19	4 59		6 49		10 27
Ravestein	„	8 1		10 39	1 26	5 6		6 57		10 34
Wijchen	„	8 13		10 51	1 38	5 17		7 8		10 45
Nijmegen	A	8 25	8 58	11 3	1 50	5 29	6 35	7 19	9 39	10 56

Nijmegen—'s-Bosch.

Nijmegen	V	6 45	7 58	9 42	11 20	12 28	4 15	6 35	816	9 43
Wijchen	„	6 58	8 11	9 54		12 41	4 27	6 47		9 55
Ravestein	„	7 10	8 22	10 6		12 53	4 38	6 58		10 6
Berchem	„	7 16	8 28	10 11		1 1	4 45	7 5		10 12
Osch	„	7 27	8 35	10 22	11 44	1 9	4 56	7 16	8 41	10 22
Nuland-Geffen	„	7 35	8 42			1 19	5 4	7 24		10 30
Rosmalen	„	7 46	8 52			1 30	5 14	7 35		10 41
's-Bosch	A	7 55	9 1	10 42	12 3	1 38	5 22	7 43	9 —	10 49

Bokstel—Wesel.

Bokstel	V	6 9	6 30	7 12	9 15	10 05	11 55	3 40	5 20	8 23	9 1	9 12
Schijndel	„			7 29	9 32	10 17	12 14	3 51	5 35	8 38		
Veghel	„			7 42	9 45	10 25	12 28	4 —	5 48	8 50		
Uden	„			7 51	9 54	10 33	12 38	4 8	5 57	8 59		
Mil	„			8 7	10 11	13 45	1 —	4 20	6 13	9 13		
Haps	„			8 16	10 20		1 10		6 22	9 22		
Beugen	A			8 21	10 25		1 15		6 27	9 27		
„	V			8 22	10 26		1 16		6 32	9 29		
Oeffelt	„			8 28	10 32		1 22	4 33	6 38	9 34		
Gennep	A	6 51	7 12	8 33	10 37	10 58	1 27	4 35	6 43	9 39	9 45	9 58
„	V	6 54	7 15	8 36	11 08	11 —	1 32		6 45		9 48	10 1
Hassum	„			9 34	11 58		2 39		7 33	D.		
Goch	A	7 49	8 8	9 49	12 24	11 55	2 54	5 28	7 59		10 42	10 55
„	V		8 44	10 7	12 40	12 12	4 25	5 35	8 11	9 53	11 2	11 17
Wezel	A		9 20	11 19	1 58	12 56	5 45	6 19	9 30	11 38	11 44	12 —

Wesel—Bokstel.

Wezel	V		6 55		7 28	7 3	10 55	2 49	4 15	5 50	6 40	8 26	
Goch	A		7 37		8 12	8 5	12 5	3 56	4 59	6 30	7 43	9 6	9 11
„	V		7 42		8 15	9 8	12 40	4 3	5 1	6 40	7 55	9 8	9 22
Hassum	„					9 23	12 55	4 16	door		8 29		
Gennep	A		7 18		7 49	8 51	12 24	3 45	4 36	6 24	7 58	8 42	8 56
„	V	5 40	7 28	7 12	7 56	9 3	12 43	3 52	4 43	6 32	8 08	8 52	9 6
Oeffelt	„	5 46		7 18		9 9	12 49	3 58	door		8 14		
Beugen	A	5 51		7 23		9 14	12 54	4 3	„	6 39	8 19		
„	V	5 52		7 33		9 15	1 1	4 4	„	6 40	8 20		
Haps	„	5 58		7 43		9 21	1 7	4 10	„		8 26		
Mil	„	6 07		7 52		9 31	1 16	4 19	„	6 51	8 35	D.	
Uden	„	6 23		8 10		9 49	1 32	4 35	„	7 5	8 51		
Veghel	„	6 32		8 24		10 —	1 41	4 44	„	7 14	9 —		
Schijndel	„	6 44		8 36		10 17	1 55	4 57	„	7 24	9 13		
Bokstel	A	7 —	8 17	9 1	8 42	10 34	2 12	5 14	5 26	7 35	9 30	9 39	9 54

Eindhoven—Achel—Luik.

Eindhoven	V	5 54	10 12	1 40	6 18	9 13
Gestel	„	5 59		1 44		9 18
Aalst-Waalre	„	6 5	10 21	1 50	6 27	9 24
Valkenswaard	A	6 11	10 27	1 56	6 34	9 30
„	V	6 12	10 30	1 58	6 36	
Achel	A	6 01	10 20	1 47	6 26	
Neerpelt	A	6 24	10 40	2 6	6 48	
Hasselt	„	7 31	11 21	2 59	7 53	
Luik (Guil	„	9 46	1 2	4 51	10 18	

Luik—Achel—Eindhoven.

Luik (Guil)	V		5 41	8 33	1 14		4 57
Hasselt	„	6 17	7 38	10 22	3 09		7 34
Neerpelt		7 14	8 30	11 18	3 52		8 54
Achel	V	7 40	8 43	11 26	4 4		9 05
Valkenswaard	A	8 10	9 13	11 56	4 33		9 35
„	V	8 20	9 19	12 2	4 39	7 50	9 42
Aalst-Waalre	„	8 28	9 26	12 9	4 46	7 58	9 49
Gestel	„	8 35				8 5	
Eindhoven	A	8 40	9 34	12 17	4 53	8 10	9 57

Venlo—Wesel.

Venlo	V	4 50	6 31	8 20	12 15	4 1	6 32	8 37
Geldern	„	6 8	7 58	9 36	1 50	5 15	7 49	10 2
Wezel	A	6 52	8 42	10 21	2 35	6 1	8 30	10 44

Wesel—Venlo.

Wezel	V	4 40	7 14	9 12	12 7	3 —	6 28	8 44
Geldern	„	5 32	7 58	9 57	12 50	3 47	7 14	9 28
Venlo	A	5 27	7 48	9 44	12 41	3 38	7 3	9 16

Personentarief der Spoorwegen.

Van BOXTEL naar:

	Enkele Reis.				Retourkaarten (Buurtverkeer.)		
	I	II	III	IV	I	II	III
Acht	f 50	35	25		f 70	55	35
Amsterdam	8 20	2 40	1 60				
Arnhem	2 50	1 90	1 25				
Best	35	25	20		50	40	25
Beugen (Rijkevoort)	2 60	1 95	1 30				
's-Bosch	45	35	25		65	50	35
Breda	1 30	1 —	65				
Bergen op Zoom	2 50	1 90	1 25				
Culemborg	1 40	1 10	70				
Deurne	1 40	1 10	70				
Drunen (H.)	80	60	40				
Dordrecht	2 25	1 70	1 15				
Eindhoven	65	50	35		1 —	75	50
Elst	2 15	1 60	1 10				
Esch	20	15	10		30	25	15
Geldermalsen	1 15	90	60				
Gilze-Rijen	95	75	50				
Gennep	2 10	1 35	90	60	2 95	2 25	1 50
Den Haag (via Culemborg—Voorburg)	4 —	3 —	2 —				
Den Haag (via Oisterwijk—Langeweg—Delft	3 65	2 75	1 85				
Hedel	65	50	35				
Helmond	1 15	85	60		1 70	1 30	85
Haps	1 80	1 15	80	55	2 55	1 90	1 30
Lage-Zwaluwe	1 80	1 53	90				
Liempde	25	15	10	10	30	25	15
Maastricht	4 65	3 50	2 35				
Middelburg	4 30	3 25	2 15				
Nuenen-Tongelre	85	65	45		1 25	95	65
Nijmegen	1 90	1 40	95				
Oisterwijk	30	25	15		45	35	25
Oss	1 05	80	55				
Oeffelt	2 —	1 30	0 85	60	2 85	2 15	1 45
Ravestein	1 80	1 —	65				
Roosendaal	2 05	1 55	1 05				
Rotterdam (via Oisterwijk—Langeweg)	3 70	2 80	1 85				
Rotterdam (via Culemborg—Vleuten)	2 90	2 20	1 45				
Schijndel	50	30	20	15	70	50	35
Tilburg	60	45	30		90	70	45
Udenhout	85	65	45				
Utrecht (C. S.)	2 —	1 50	1 —				
Uden	1 05	65	45	30	1 45	1 10	75
Venlo	2 35	1 80	1 20				
Valkenswaard	1 25	95	65		1 55	1 15	80
Vlissingen	4 50	3 40	2 25				70
Vlijmen	65	50	35				05
Vught	30	25	15		45	35	25
Veghel	80	50	35	25	1 10	85	55
Waalwijk	1 —	75	50				
Wychen	1 55	1 20	80				
Zaltbommel	85	65	45				

Stoomtramweg-Maatschappij 's-Bosch--Helmond.

Helmond—'s-Bosch.

Helmond	V	Alléén op Uden marktdagen.	3 45	—	6 02	8 38	10 55	1 17	3 18	5 12	7 08	Alléén op Zon- en Feestdagen.	9 17
Sluis 7	„		4 06	—	6 20	8 59	11 16	1 36	3 39	5 29	7 29		9 38
Aarle-Rixtel	„		4 14	—	6 27	9 07	11 24	1 43	3 49	5 36	7 36		9 46
Beek en Donk	„		4 24	—	6 34	9 17	11 34	1 51	3 59	5 44	7 45		9 56
Drie Ossen	„		4 35	—	6 43	9 27	11 45	2 —	4 08	5 54	7 55		10 06
Gemert	„		4 45	—	6 52	9 37	11 54	2 09	4 17	6 03	8 05		10 16
Kokschebrug	„		4 58	—	7 02	9 50	12 5	2 20	4 28	6 14	8 16		10 29
Erp	„		5 19	—	7 21	10 11	12 24	2 38	4 46	6 32	8 34		10 48
Veghel (Heuvel)	„		5 36	—	7 37	10 31	12 41	2 56	5 —	6 44	8 51		11 05
Id. (Gouden Leeuw)	„	4 —	5 45	6 —	7 45	10 40	12 50	3 05	5 09	6 52	9 —	9 04	11 14
Beugt	„	4 19	Alléén op Woensd. Paarden en Veemarkt te 's-Bosch en Oss van 1 April—31 Oct. en op alle Udenm.	6 19	8 09	10 59	1 15	3 23	5 24	7 12	—	9 24	Alléén op Zon- en Feestdagen.
Dinther	„	4 29		6 29	8 20	11 09	1 25	3 33	5 34	7 22	—	9 34	
Heeswijk	„	4 34		6 34	8 27	11 15	1 32	3 38	5 39	7 28	—	9 42	
Middelrode	„	4 50		6 50	8 45	11 33	1 52	3 55	5 55	7 43	—	10 —	
Berlicum (R. K. Kerk)	„	5 —		7 —	8 55	11 43	2 02	4 05	6 05	7 52	—	10 10	
Id. (Gouden Leeuw)	„	5 05		7 05	9 —	11 48	2 07	4 10	6 10	7 57	—	10 14	
Coudewater	„	5 15		7 16	9 10	11 59	2 17	4 21	6 20	8 07	—	10 24	
Rosmalen	„	5 21		7 22	9 15	12 05	2 22	4 27	6 25	8 13	—	10 29	
Hintham	„	5 28		7 30	9 23	12 13	2 30	4 35	6 33	8 20	—	10 35	
's-Bosch (Hinth. uitgang)	A	5 35		7 37	9 30	12 20	2 37	4 42	6 40	8 27	—	10 41	

's-Bosch—Helmond.

's-Bosch (Hinth. uitgang)	V	Alléén op Woensd., Paarden en Veemarkt te 's-Bosch en Oss van 1 April—31 Oct. en op alle Udenm.	4 05	—	6 05	9 —	11 18	1 08	3 08	5 08	7 20	Alléén op Zon- en Feestdagen	9 42
Hintham	„		4 12	—	6 12	9 08	11 26	1 15	3 16	5 16	7 29		9 50
Rosmalen	„		4 19	—	6 19	9 15	11 33	1 22	3 23	5 23	7 37		9 57
Coudewater	„		4 25	—	6 25	9 20	11 38	1 27	3 29	5 29	7 44		10 3
Berlicum (Gouden Leeuw)	„		4 35	—	6 35	9 30	11 48	1 37	3 40	5 40	7 57		10 14
Id. (R. K. Kerk)	„		4 40	—	6 40	9 35	11 53	1 42	3 45	5 45	8 02		10 18
Middelrode	„		4 50	—	6 50	9 45	12 03	1 52	3 55	5 55	8 12		10 27
Heeswijk	„		5 05	—	7 08	10 03	12 18	2 09	4 13	6 13	8 27		10 42
Dinther	„		5 10	—	7 15	10 10	12 23	2 15	4 20	6 20	8 32		10 47
Beugt	„		5 20	—	7 25	10 20	12 33	2 25	4 30	6 30	8 42		10 56
Veghel (Gouden Leeuw)	„	3 45	5 40	5 50	7 45	10 40	12 50	2 47	4 51	6 52	8 55	9 —	11 13
Id. (Heuvel)	„	3 55	Alléén op Uden marktdagen.	5 59	7 54	10 49	12 59	2 56	5 —	7 01	—	9 09	Alléén op Zon- en Feestdagen
Erp	„	4 11		6 15	8 10	11 05	1 15	3 11	5 15	7 16	—	9 25	
Kokschebrug	„	4 32		6 36	8 30	11 24	1 36	3 30	5 34	7 35	—	9 44	
Gemert	„	4 45		6 52	8 42	11 35	1 50	3 41	5 45	7 46	—	9 56	
Drie Ossen	„	4 54		7 02	8 51	11 45	2 —	3 50	5 54	7 55	—	10 06	
Beek en Donk	„	5 03		7 11	9 —	11 54	2 10	4 59	6 3	8 04	—	10 16	
Aarle-Rixtel	„	5 11		7 18	9 07	12 02	2 21	4 08	6 11	8 12	—	10 26	
Sluis 7	„	5 19		7 24	9 14	12 10	2 29	4 15	6 19	8 19	—	10 34	
Helmond	A	5 40		7 45	9 35	12 31	2 50	4 36	6 40	8 40	—	10 55	

Veghel—Oss.

Veghel	V	Alléén op Woensdag en Zaterdag, marktdagen resp. te 's Bosch en Helmond	4 35	5 45	8 15	11 12	1 —	3 05	5 7	7 5	9 05	Alléén op Zon- en Feestdagen.
Uden	„		5 05	6 20	8 45	11 42	1 30	3 35	5 35	7 35	9 35	
Nistelrode	„		—	6 45	9 20	12 7	2 —	4 —	5 57	8 —	10 —	
Wisselplaats	„		—	6 55	9 30	12 17	2 12	4 10	6 07	8 10	10 10	
Heesch	„		—	7 8	9 42	12 32	2 27	4 23	6 17	8 22	10 22	
Oss	„		—	7 20	9 55	12 45	2 40	4 35	6 29	8 34	10 34	

Oss—Veghel.

Oss	V	Alléén op Woensdag en Zaterdag, marktdagen resp. te 's Bosch en Helmond	—	6 15	8 50	10 45	1 25	3 25	5 14	7 28	9 20	Alléén op Zon- en Feestdagen.
Heesch	„		—	6 25	9 —	10 57	1 37	3 37	5 27	7 38	9 33	
Wisselplaats	„		—	6 35	9 10	11 10	1 50	3 50	5 42	7 51	9 48	
Nistelrode	„		—	6 45	9 20	11 20	2 —	4 —	5 57	8 —	10 —	
Uden	„		5 15	7 5	9 50	11 42	2 22	4 25	6 19	8 22	10 22	
Veghel	A		5 45	7 45	10 20	12 20	2 50	4 53	6 46	8 55	10 55	

Stoomtramweg-Maatschappij „DE MEIERIJ" en „EINDHOVEN-GELDROP".

Eindhoven—'s Bosch.

Eindhoven	V.	4 —	6 15	8 55	11 43	1 50	4 50	6 50
Woensel	„	4 14	6 30	9 18	11 59	2 07	5 05	7 05
Bokt	„	4 26	6 42	9 31	12 12	2 20	5 18	7 17
Son	„	4 38	6 50	9 40	12 21	2 29	5 26	7 25
Wolfswinkel	„			9 47	12 28	2 38		7 31
Nijnsel	„	4 47	7 02	9 52	12 35	2 51	5 40	7 37
St. Oedenrode	A.	5 —	7 15	10 —	12 43	2 59	5 48	7 45
„	V.	5 —	7 20	10 05	12 44	3 05	6 05	7 45
Schijndel	„	5 25	7 41	10 26	1 05	3 25	6 26	8 05
„ Penn.	„		7 53	10 40	1 18		6 41	
St. Mich.-Gestel	„	5 53	8 08	10 55	1 40	3 55	6 56	8 55
Dungen Goossen	„	6 10	8 21	11 08	1 51	4 10	7 07	9 08
„ Brug	„	6 30	8 32	11 19	2 01	4 21	7 14	9 18
's-Bosch Sluis 0	„	6 40	8 42	11 30	2 11	4 32	7 38	9 28
„ Station	A.	7 08	9 —	11 42	2 25	4 45	7 45	9 40

(Eerste kolom: Alleen op Bossche marktdagen.)

's Bosch—Eindhoven.

's-Bosch Station	V.	5 38	6 40	9 30	11 50	11 50	12 45	3 05	5 35	8 05
„ Sluis	„	5 50	6 52	9 42	12 02	12 04	12 57	3 19	5 50	8 17
Dungen Brug	„	6 —	7 03	9 53	12 13	12 18	1 10	3 32	6 —	8 28
„ Goossen	„	6 10	7 13	10 8	12 24	12 29	1 21	3 40	6 10	8 37
St. Mich.-Gestel	„	6 18	7 27	10 25	12 37	12 44	1 40	3 55	6 25	8 55
Schijndel Penn.	„	6 35	7 58	10 40		1 18	1 55		6 41	9 11
„	„	6 47	8 3	10 52		1 30	2 07	4 17	6 50	9 21
St. Oedenrode	A.	7 07	8 23	11 10		1 50	2 25	4 38	7 10	9 41
„	V.	7 15	8 32	11 15		1 50	2 30	4 40	7 10	9 42
Nijnsel	„	7 22	8 42	11 23		1 58	2 37	4 47	7 20	9 50
Wolfswinkel	„			11 30		2 05	2 44		7 30	9 57
Son	„	7 36	8 58	11 37		2 12	2 51	5 10	7 38	10 06
Bokt	„	7 44	9 05	11 46		2 20	3 —	5 18	7 45	10 14
Woensel	„	7 56	9 18	11 59		2 35	3 15	5 33	7 57	10 26
Eindhoven	A.	8 15	9 38	12 15		2 52	3 35	5 50	8 20	10 42

(Kolomaanduidingen: Alleen op Eindh. marktd. — Niet op Eindh. marktd. — Niet op Zon-, Feest- en Bossche marktdagen. — Alleen op Bossche marktdagen.)

St. Michiels-Gestel—Vught.

St. Mich.-Gestel	V.	6 35	8 20	1 10	3 55	5 50	6 56
Halder	„	6 50	8 35	1 25	4 10	6 05	7 11
Vught	A.	7 —	8 45	1 35	4 20	6 15	7 22

Vught—St. Michiels-Gestel.

Vught	V.	7 20	9 35	2 55	4 35	6 20	7 45
Halder	„	7 30	9 45	3 05	4 45	6 30	7 55
St. Mich.-Gestel	A.	7 45	10 —	3 20	5 —	6 45	8 10

St. Oedenrode—Veghel.

St. Oedenrode	V.	5 40	7 15†	10 5	12 44	3 —	5 48	7 50
Veghel	A.	6 05	7 45	10 35	1 14	3 30	6 13	8 20

Veghel—St. Oedenrode.

Veghel	V.	6 35	7 55†	10 45	1 50	4 06	6 35	8 45
St. Oedenrode	A.	7 05	8 20	11 14	2 20	4 36	7 05	9 15

† Alleen op Uden marktdagen.

HELMOND—EINDHOVEN.

Helmond	V	7 2	8 36	10 5	12 10	1 55	3 37	4 45	6 53	Alleen Werkdagen.	8 50	Alleen Zon- en Feestd.	9 22
Mierlo	„	7 25	8 56	10 27	12 32	2 18	4 —	5 7	7 15		9 12		9 44
Geldrop	„	7 51	9 15	10 55	12 53	2 39	4 17	5 30	7 36		9 28		10 01
Eindhoven	A	8 12	9 36	11 15	1 18	3 —	4 37	5 55	8 —		9 48		10 21

EINDHOVEN—HELMOND.

Eindhoven	V	6 50	8 50	10 30	12 35	1 43	3 25	5 5	7 5	9 10
Geldrop	„	7 8	9 15	10 55	1 5	2 2	3 44	5 24	7 32	9 28
Mierlo	„	7 25	9 34	11 12	1 21	2 18	4 —	5 44	7 47	9 44
Helmond	A	7 49	9 56	11 40	1 41	2 42	4 28	6 8	8 11	10 8

Vertrek trammen van Eindhoven:
Richting Belgische grens:
6.38—9.40—12.27—3.45—7.00.
Richting 's-Bosch:
(4.— alléén op Bossche marktd.) 6.15—8.55—11.43—1.50—4.50—6.50.

Aankomst trammen te Eindhoven:
Van Richting Belgische grens:
8.30—11.10—3.10—4.44—8.15.
Van richting 's-Bosch:
8.15—9.38—12.15—2.52—3.35—5.50—8.20—10.45.

HELMOND—ASTEN.

Helmond	V	8 10	10 44	1 55	4 45	7 10	8 43	10 10
Asten	A	8 45	11 19	2 30	5 20	7 45	9 18	10 45

ASTEN—HELMOND.

Asten	V	6 15	7 20	8 55	12 —	3 45	6 5	7 58
Helmond	A	6 50	7 55	9 30	12 35	4 20	6 40	8 33

GELDROP—HEEZE.

Geldrop	V	8 —	11 —	2 2	3 15§	5 28	6 40§	7 32	9 48*	10 —†
Heeze	A	8 30	11 30	2 32	3 40	5 58	7 5	8 2	10 18	10 30

HEEZE—GELDROP.

Heeze	V	7 20	8 45	12 20	2 42	3 45D	6 10	7 1	8 58
Geldrop	A	8 50	9 15	12 50	3 12	4 15	6 40	7 31	9 28

* alleen op werkdagen.
† alleen op Zon- en Feestdagen.
§ tot Hotel C. Peters.
D van Hotel C. Peters.
Overige trammen rijden alle door tot de R. K. Kerk.

No. 41 WOENSDAG 21 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

III.

Wanneer ik hier ga schrijven over het „Comité der afvaardiging tot aanneming eener wereldtaal" (Delegation pour l'adoption d'une langue auxiliaire internationale), waarvan ik in mijn vorig artikel gewaagde, dan voel ik, dat het mij moeite zal kosten, kalm te blijven. Want heel de geschiedenis dezer instelling, beschreven in het „Compte rendu des travaux du comité", is een mengelmoes van goede trouw, argeloosheid, vleitaal, sluwheid, bedrog, huichelarij en verraad.

En wel moeten de gelederen der Esperantisten vast aaneengesloten zijn geweest reeds in dien tijd, wel was hun vertrouwen op de deugdelijkheid hunner zaak groot, om den schok te kunnen doorstaan, die toen onze beweging werd toegebracht.

Ik ga voorbij, hoe het comité, dat de verschillende wereldtaalstelsels onderzoeken zou, ontstond.

v. d. W. heeft het in 't kort, maar duidelijk genoeg aangetoond. Ik wil in de plaats daarvan iets anders vertellen.

Is Zamenhof de vaders van het Esperanto, als een der ijverigste pioniers, als de eerste Esperantist werd in dien tijd beschouwd een zekere De Beaufront die door zijn energiek optreden veel heeft bijgedragen tot de uitbreiding onzer beweging, voornamelijk in Frankrijk. Men zegt, dat deze De Beaufront, toen hij kennis maakte met Esperanto, zelf reeds een wereldtaalstelsel had in elkaar gezet en voor een groot gedeelte reeds een woordenboek daarvoor bewerkt had. Bemerkende echter, dat Esperanto volmaakter was dan zijn stelsel, offerde hij dat werk, dat hem jaren van studie misschien gekost had, op, en wijdde zich geheel aan de verbreiding der taal van Zamenhof. Die daad verdient lof, en dien willen wij hem daarvoor niet onthouden. Ook Zamenhof schonk hem zijn volste vertrouwen, zooals wel bleek, toen deze hem verzocht, het Esperanto in zijne plaats voor genoemd Comité te gaan verdedigen. Waarin nu die verdediging bestond, wat De Beaufront daar verteld heeft, daarover spreekt het verslag, jammer genoeg, slechts in algemeene termen. Wat gebeurt echter?

Terwijl het comité nog aan 't discusseeren is over Esperanto, komt plotseling een nieuw taalsysteem ter tafel, waarvan niemand tot dan toe ooit iets gehoord had. De samensteller daarvan noemde zich „Ido", en 't systeem geleek bijzonder veel op Esperanto. Wonderlijk echter (toen tenminste, doch het raadsel zal den lezer spoedig opgelost worden) week het van onze wereldtaal af juist in *die* punten, waarover de discussie ging, *die voornamelijk door den Heer Couturat*, een der secretarissen van het comité, *geleid werd*. En toch, dit werk moest al lang is voorbereiding geweest zijn, want de commissieleden ontvingen ieder van dit stelsel: 1e een elementaire grammatica, 2e een volledige spraakleer, 3e een oefeningenboek, en 4e een gedeelte van het woordenboek. 't Was een raadselachtige verschijning! De kwestie ging nu en 't vervolg der zittingen alleen over Esperanto en Ido, die met elkaar vergeleken en besproken werden. Maar wie was toch die Ido?

De Heer Boirac, lid van het comité, scheen argwaan te koesteren, althans, hij protesteerde, zeggende, dat het reglement der Delegation niet toeliet, dat een auteur van een wereldtaalstelsel lid zou zijn van het comité. Waarop president Ostwald antwoordde, dat hij van de secretarissen de verzekering had ontvangen, dat geen van beiden de ontwerper was, dat zij den persoon, die zich „Ido" noemde, wel kenden, doch dat het ook geen der andere leden van het comité was. De samensteller wenschte vooralsnog onbekend te blijven en had daarom zijn stelsel aan de commissie voorgelegd onder den schuilnaam Ido.

Alles scheen nu van een leien dakje te gaan, althans volgens het „Compte rendu". „Niemand verdedigde de kapjesletters", zegt het rapport, „geen enkele kritiek kwam er op de fonetiek (uitspraakleer) van „Ido", „niemand heeft den verplichten vierden naamval van Esperanto verdedigd", dien Ido liet vervallen.

„In een woord", zegt het rapport eindelijk, „men heeft al de essentieele beginselen van Ido goedgekeurd.... In de laatste zitting, gewijd aan de discussie over Ido heeft het comité den Heer De Beaufront gehoord, om zijne meening te kennen tegenover sommige kritiek, op Ido uitgebracht. Deze (die daar stond, let wel, als verdediger van Esperanto, afgevaardigd door Zamenhof zelf), heeft daarop geantwoord, en vooral de samengestelde vervolging (conjugaison synthétique) van Ido verdedigd. Maar wat zou hij ook anders gedaan hebben. Moet hij dan zijn eigen stelsel afbreken? Zijn eigen stelsel? Ja, lezer, zijn eigen stelsel, want *Ido was niemand anders dan De Beaufront zelf*. Lezer, had ik ongelijk, in het begin van dit opstel te zeggen, dat de geschiedenis van het Comité een mengelmoes is van goede trouw, argeloosheid, vleitaal, sluwheid, bedrog, huichelarij en verraad? Om overigens 'n bewijs te leveren, hoe het geheele rapport zoo werd ineengezet, dat de lezer onwillekeurig den indruk krijgt, alsof alle leden Ido verre verkozen boven Esperanto, geef ik hier een der vele opmerkingen, door den Heer Moch, lid van het Comité. gemaakt naar aanleiding van het verslag. Men oordeele!

Opmerking 10: „Maar vooral de 2 „volgende volzinnen schijnen mij toe „eene zoodanige wijziging te behoeven, „dat ik er van afzie, eene redactie voor „te stellen, aan het secretariaat de zorg „overlatend, den tekst van deze algemeene besluiten vast te stellen. De „eerste zin toch zou door den lezer „kunnen opgevat worden als eene aanneming in principe van het ontwerp „Ido, wat, ik heb de beste reden, het „te zeggen, *geenszins in de bedoeling ligt „van bijna alle leden van het Comité!*"

Tegen de besluiten van het Comité, en de maatregelen der daaruit gekozen permanente commissie gingen dan ook de heftigste protesten op van verschillende leden der Delegation, sprekende in naam hunner talrijke vereenigingen. Hoe gaarne zoude ik hier die protesten een voor een vertalen, de lange lijsten aanhalen van mannen, die, meenende hunne klinkende namen geleend te hebben aan eene goede zaak, nu verontwaardigd zich terugtrokken van zulk ellendig gedoe.

Maar ik moet mij beperken. 'k Wil alleen een paar volzinnen citeeren van den brief, waarin de eminente eerevoorzitter van het Comité. Prof. W. Förster, als zoodanig zijn ontslag neemt.

„De (permanente) Commissie, hare „macht te buiten gaande, haar door het „Comité gegeven, en niettegenstaande „de oppositie van eminente leden van „het comité, nam tegenover de georganiseerde groepen der Esperanto beweging „eene houding aan, alsof zij alleen de „wet had voor te schrijven, en trachtte „zelf een gewijzigde taal te propageeren, „eene taal, gewijzigd zelfs in haar uiterlijk voorkomen, 'n taal, die om beurten „den naam ontving van Ido, Ilo, Reform-„Esperanto, Esperanto Simpligita enz., „ofschoon de Esperantisten het gebruik „van den naam Esperanto verboden, en „de toevoegingen, „vervormd", „vereenvoudigd" in tegenspraak zijn met de „overtuiging van bijna alle Esperantisten. „Dit is eene handelwijze, die mij ten „slotte heeft doen besluiten, niet alleen „af te zien van het eere-presidentschap, „maar ook mij af te scheiden van het „comité. Want dit gedrag teekent ge„brek aan sociaal beleid en kan naar „mijne meening slechts leiden tot ver„warring, en den vooruitgang belem„meren, verkregen door een arbeid van „tientallen jaren".

Ziedaar dan het oordeel van den eerevoorzitter van het Comité. Het zal nu den lezer wel duidelijk zijn, dat Ido ten eenemale het recht mist, zich te noemen „Internationale taal der Delegation", wat hare aanhangers nog steeds blijven doen. Dat is echter de stroohalm, waaraan de Idisten zich vastklampen, laten ze dien los, dan is Ido onherroepelijk verloren, want uit zich zelf heeft het geen enkel voorrecht boven Esperanto. Integendeel, het staat lager, hetgeen ik U in mijn volgend artikel hoop te bewijzen.

P. A. Schendeler.

Te Boxtel in den Raad.

(Vervolg en Slot).

Voorstel van B. en W. om aan de Wed. E. v. d. Boogaard wiens man in dienst was van de gemeente, f 100 uit te keeren.

v. Leeuwen. Het is tegenwoordig aan iedereen uitkeering geven. Het wordt wel wat erg.

Voorz. De pensioenwet zal daarin verbetering brengen.

v. d. Horst. 't Is eene mooie gift. Honderd gulden in eens in een arm gezin komt goed van pas. Het vrouwtje kan haar boeltje eens goed opknappen

Als nu het armbestuur maar niet zegt: „Vrouwtje, zoolang die 100 gld. niet op zijn geven wij niet", dan schoot zij met onze gift nog niets op.

Voorz. Neen, dit moet als extra-gift beschouwd worden.

Voorstel van B. en W. tot het bouwen van een Brandspuitloods op den Burgemeester.

Voorz. We moeten plaats hebben op het raadhuis; vroeger is eene duurdere oplossing afgestemd. Nu willen B. en W. de brandspuit onderbrengen in een houten loods op den Burgakker. We krijgen hier dan een flinke zaal vrij, die gebruikt kan worden voor vergaderingen van Schoolcommissie, Trouwkamer, enz.

v. d. Horst. Dat er een nieuw brandspuithuis komt, waardoor meer ruimte komt in 't raadhuis vind ik zeer goed.

Doch ik vind, dat het op den Burgakker niet de gewenschte plaats is.

Als er in Breukelen brand komt, staat de spuit toch wel wat achteraf, op den Ossenpad, dat vond ik een betere plaats.

v. Elk. 't Is een slecht uitgangspunt. Hier van 't raadhuis af kan men direct naar alle kanten heen.

v. d. Eerden. Het kan maar een paar minuten schelen, 't is bijna hetzelfde als hier.

v. d. Sande. Als wij ze toch verplaatsen kan de Burgakker zoo'n bezwaar niet zijn.

De Haas. Ik ben het met den heer v. Elk eens, we zitten daar op den Burgakker als het ware in een zak, we kunnen niet vlug genoeg weg.

Voorz. Laat dan het brandspuithuis aan den Ossenpad zetten.

v. d. Eerden. Daar is de waarde van den grond te hoog, en we zouden er goede bouwplaatsen bederven.

v. Elk. Laat het ons aanhouden en eens overwegen of er geen betere plaats te krijgen is.

Paijmans. Het beste is op den Burgakker.

v. Oerle. Wie heeft de sleutel van het brandspuithuis.

Voorz. De opperbrandmeester.

v. Oerle. Als de spuit nu komt te staan op den Burgakker, zou ik het hoofd der school, den heer v. Grinsven, ook een sleutel geven.

v. Elk. Zou de kamer, die nu vrij komt als de brandspuit verplaatst wordt, ook niet gebruikt kunnen worden door de politie, om zich daar in den winter na hun ronde een beetje te verwarmen?

Voorz. Daar kan het niet, B. en W. zullen er echter in voorzien.

Wordt besloten de brandspuit op den Burgakker te plaatsen met 10 tegen 2 stemmen.

Rapport raadscommissie tot wijziging der heffingschaal van den Hoofdelijken Omslag.

Voorz. Ik bedank de commissie voor haar werkzaamheden aan het rapport besteed.

v. Oerle. Ik kan als voorzitter der Commissie den dank van den voorzitter niet accepteeren het is ons ieders plicht als raadsleden misstanden te verbeteren. 't Doel is de heffingsschaal zoo te wijzigen dat de laagste klasse verlicht worden.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

28

Een onbeschrijfelijk tumult ontstond, zoodra de jonkman had uitgesproken. Geen spoor van vrees, wel echter van vloek, oprocrige kreten vervulden de lucht. Gebiedend verhief de overste den arm; door den grijsaard ondersteund, kon hij met de grootste moeite gehoor verkrijgen.

„De oogst van het zaad, dat gij hebt uitgestrooid!" zeide hij in eene opwelling van bitterheid. „Oog om oog, geweld tegen geweld, — verwondert gij u daarover nog? Wie beschermt zijne bezittingen niet tegen brandstichters en geweldenaars? Gij zoudt niet anders handelen. Nu juist had het niet moeten zijn... slechts nu niet".

Diep ontroerd hield hij met spreken op. Beschaamd en zwijgend staarden de vergaderden naar den grond.

De overste haalde diep adem als iemand, die een zwaren last van zich afschudt. „Het is geschied", zeide hij daarna, „wij moeten de gevolgen dragen. Ik dank u, mijn jonge vriend, voor uwe mededeeling; zij zal ons op onze hoede vinden. Gij, kameraden, verstrooit u; past op, dat gij de mannen van Perronet, die men ter vervolging van den jeugdigen verdediger zijner eer uitgezonden heeft, niet ontmoet. Is dit evenwel het geval, wees er dan op bedacht een reden op te geven voor uwe nachtelijke afwezigheid uit uw huis. Vernietigt in uwe woningen alles, wat tot argwaan tegen u aanleiding zou kunnen geven, wat onze heilige zaak schade berokkenen kan... Gij, Henri", wendde hij zich tegen den jongen man, „vergezel mij naar mijne kleine bezitting. Mijn gering aantal bedienden is beproefd en kan zwijgen; ik wijs u een veilige verblijfplaats aan en zend morgen in de vroegte een bode naar Perronet. Misschien is het resultaat van uw aanslag minder erg, dan gij denkt. Daarna raad ik u zich ter beschikking te stellen in het bewustzijn uwer rechten, in het bewustzijn der door een boevenstreek gekrenkte eer, — niet den haat van den grijzen beschermer van ridder George, maar der gerechtigheid van het gerechtshof te Marseille. Zelfs dan hebben wij de daad van den hartstocht te verantwoorden, als zij uit de bron der eere vloot. En kom nu; meer dan wij allen hebt gij, ik zie het u aan, behoefte aan rust. In het huis van een vriend zult gij die vinden".

* * *

„Henri!".

Uit diepen, loodzwaren slaap opgeschrikt, richtte de vluchteling zich op de eenvoudige, maar aangename legerstede op en staarde verward om zich heen. Door het tegenoverliggende lage boogvenster, zag hij de zon hoog aan den hemel staan, velden en park met haar gloed bestralend; hij blikte rondom zich en, beschaamd over den hem ongewonen langen slaap, richtte hij zich op om het bed te verlaten. Een vriendelijke, eenvoudige, maar smaakvol gemeubileerde kamer huisvestte hem; een gevoel van huiselijk geluk kwam over hem, zooals hij het onder het dak zijner grootmoeder nooit gevoeld had. Hij wreef zich het voorhoofd, als moest hij zijne gedachten verzamelen, zich overtuigen, dat het geen droombeeld was, dat hem overkwam.

„Henri!" herhaalde de ernstige en toch vriendelijke stem; „nog eens, welkom onder het dak van een vriend!" De jonkman richtte den blik naar den drempel, vanwaar de woorden zijn oor troffen. Aan den ingang van de kamer stond overste Maubourg in grijs burgergewaad; met zichtbare deelneming richtte hij zijne blikken op den jeugdigen gast. Toen hij hem in het oog kreeg, wist Henri nauwkeurig, wat er was voorgevallen, sinds hij den vorigen avond in zoete hoop het rondeel in den tuin van Perronet had betreden.

„Blijf rusten", zei de overste op hartelijken toon, terwijl hij snel vooruit trad en hem de hand reikte. „Gij hebt niets te verzuimen. De langdurige slaap schijnt u weldadig te zijn geweest. Gij ziet er frisch en versterkt uit... Gevoelt gij u inderdaad zoo?

„God zij dank, in het volle bezit mijner krachten", antwoordde Henri, „en ik vloei over van dank voor mijn beschermer en ben geheel vervuld van het geluk door den stillen vrede zijner vertrouwelijke huiselijkheid.

Een weemoedig lachje gleed over het gelaat van Maubourg en schonk het een uitdrukking van roerende zachtheid. „Deze huiselijkheid, mijn jonge vriend, heet solitude... eenzaamheid. Zij heet zoo, zij is het. En ik, ik ben met haar, in haar... eenzaam, alleen".

Hij was aan Henri's legerstede getreden, waarin de jonkman was gaan zitten; nu in onafwijsbaren aandrang greep hij de rechterhand van den alleenstaanden man en drukte daarop een vurigen kus.

Verrast keek de overste een oogenblik op den jonkman neer. Daarna werd zijn ernstig aangezicht door eene uitdrukking van diep gevoel overtogen en zeide hij: „Twee zielen, die elkander gevonden hebben en begrijpen! Ook uw leven, Henri, is niet met lichte sluiers omweven; gevoelt gij er behoefte aan tegenover een vriend uw hart te ontlasten, reken dan op Henri Maubourg... Middelerwijl breng ik u goede tijding", ging hij voort, terwijl hij den toon van het gesprek verwisselde. „Zooeven ontving ik de mededeeling, dat de door Henri Walter gisterenavond verwonde ridder George Déblas is, dat de verwonding wel smartelijk, maar volstrekt niet levensgevaarlijk is. Gij hebt den overmoedigen knaap een les gegeven, zonder uw geweten met een moord te bezwaren".

„Gij zijt mijn goede engel, riep de jonkman, „laat ik mijne toekomst in uwe hand leggen. Duister is zij en evenals mijn verleden, met geheimen vervuld. Hoe lang, hoe lang zal de gedrukte borst nog naar verlichting moeten snakken?"

„Zij zal u ten deel vallen, Henri. Doch tegelijkertijd neemt nu eene gewichtiger zaak mijn denken en handelen in beslag. Herinnert gij u nog, wat ik gisterenavond den leden van den bond mededeelde, welk uitzicht ik hun en Frankrijk opende. Ik reis naar Marseille, voordat mijn veiligheid door de maatregelen van graaf Perronet bedreigd wordt. Heden is het de dag, waarop ik daar vernemen zal, of het plan, den zoon van den grooten doode uit de handen zijner wachters te bevrijden, gelukt is; of Frankrijks hoop op weg is naar den overweldigden troon zijns vaders..."

„Ik begrijp", onderbrak hem Henri op den toon der diepste en innigste overtuiging, „hoe alle belangen bij dit hoogste en heiligste moeten achterstaan. Mij echter zult gij vergunnen, den arm, die nu door geen moord bezoedeld is, ter beschikking te stellen van de heilige zaak, welke gij zelf uwe diensten wijdt. Gij gaat naar Marseille; neem mij met u mede. Daar wil ik mij in de handen der justitie overleveren en de bestraffing mijner bloedige daad zelf aanvragen. Is mijn misdaad geboet, ben ik vrij... welnu, dan behoor ik tot de uwen".

„Ik neem uw bijstand zoowel als uwe vriendschap aan, zeide de overste. „Doch mijn raad luidt anders. Wie weet, of bovendien de graaf nog wel aan eene vervolging van den beleedigde denkt, die zijne eer verdedigde? De overmoedige, algemeen gehate knaap is buiten gevaar en zijn naam zal door de openbaarmaking van het voorval in een licht verschijnen, dat de eer van het geslacht Perronet volstrekt niet verhoogen zal. Hoor mijn meening. De weg naar Marseille voert dicht langs het dorp Perronet voorbij. Gij vergezelt mij tot daar en begeeft u rustig naar uwe woning. Ik heb gehoord, dat gij op de kleine bezitting van uwe grootmoeder woont".

„De oude Anna, ja, die mij tot nu toe de liefde van een naaste bloedverwante bewezen heeft. Ik dank haar, de vrouw, die ik grootmoeder noemde, alles, sinds ik in staat ben helder te denken; de vrouw, die zich zelf dezen eerwaardigen titel gaf. En toch..."

Een zacht geklop onderbrak het gesprek.

De heer v. Oerle noemt hier cijfers waaruit blijkt hoeveel de lagere klasse door de nieuwe heffing minder zullen betalen en hoeveel degenen, wier inkomsten hooger zijn meer zullen moeten betalen.

v. d. Horst. Ik meen dat de fout aan de bestaande heffing daar in zat, dat men voor het kleinst gedeelte van 100 gulden net zooveel moest betalen als voor 99 gulden.

Nu is daar een verbetering in gekomen omdat men nu met klassen van 50 gulden werkt.

v. Oerle. v. d. Horst bedoelt, dat in de 1ste klas beneden 100 gld. b.v. 15 gld. gelijk stond met 100 gld. Thans is men beneden 50 gld. vrij, de wet laat zulks toe kleine inkomens vrij te laten.

v. d. Horst. Ook had ik liever gezien, dat de commissie de aftrek voor levensonderhoud gebracht had op 400 gld.

Over het geheel is het levensonderhoud duurder geworden.

v. d. Sande. v. d. Horst heeft abuis de loonen zijn erg gestegen, doch het levensonderhoud is niet veel duurder geworden; brood en aardappelen zijn veel duurder geweest dan nu.

v. Oerle. Het blijft 't zelfde of wij 300 of 400 gld. aftrek geven. Ik voel er nog wel iets voor om den aftrek op 400 gld. te brengen.

v. Elk. De commissie heeft het zoo opgevat om de degressie er uit te lichten en verder zoo min mogelijk ingrijpende veranderingen in te brengen.

De Haas. Ik ben er voor den aftrek voor levensonderhoud op 300 gld. te laten; er kruipen er nu al zooveel tusschen de mazen door.

v. d. Horst. De heer de Haas zal het toch wel met mij eens zijn dat men van een inkomen van f 8 per week geen belasting kan betalen.

De Haas. Dat weet ik wel, maar er zijn er, die meer verdienen, die men niet na kan rekenen. Deze zullen dan toch in alle geval met 300 gld. aftrek in de belasting vallen.

v. d. Horst. Dat er te laag aangeslagen worden, daarin heeft de Haas gelijk. Er zijn er die uiterlijk leven alsof ze wel 1000 gld. inkomen hebben en hier op het kohier voorkomen voor 500 gld.

Menschen met een flinke zaak staan gelijk in hun aanslag met een wisselwachter van 't spoor. Zeg men er iets van, dan is 't, och laat ze maar staan, het is altijd zoo geweest.

v. Elk. De leden van de raad moesten beter present zijn als het kohier opgemaakt wordt.

De Haas. Er moest een boekje aangelegd worden waar al de menschen in stonden die niet aangeslagen waren.

v. d. Eerden. Zoo'n boekje bestaat er en kan ter visie gelegd worden.

Daarna wordt de nieuwe heffingsschaal voor den hoofdelijken omslag met algemeene stemmen aangenomen.

Benoeming van Stembureaux.

a Voor de Tweede Kamer:
A. W. v. d. Horst, H. v. Elk.

b. Voor de Provinciale Staten:
W. A. Ribbe, G. Paijmans; H. v. d. Eerden bij de telling.

c. Voor den Gemeenteraad:
A. de Haas, L. v. Lieshout; A. v. d. Sande bij de telling, die allen volgens rooster aan de beurt zijn.

Overige raadsleden in volgorde als plaatsvervanger.

Wijl er niemand over deze benoeming stemming verlangt, zijn de leden volgens rooster gekozen.

Voorz. Het overige van de agenda is voor de geheime vergadering.

Wenscht er nog iemand van de rondvraag gebruik te maken?

De Haas. Zooals ik vernomen heb, is het klankbord op de muziektent te hoog; zou daar geen verandering in gebracht kunnen worden?

v. Oerle. Dat ligt niet aan het klankbord, doch aan de omgeving.

Voorz. Ik zal er naar vernemen bij beide directeuren van de harmoniën en zoo noodig laten veranderen.

v. Oerle. Sedert Januari is de zaak der straatverlichting hier aanhangig gemaakt, hoe zit het daarmee? Wij hooren er heelemaal niets van. Het is net of er iets geheimzinnigs mee moet gebeuren.

Voorz. Over een dag of tien hebben wij daar een aparte vergadering over, B. en W. zullen dan over de straatverlichting bij den raad met een rapport komen.

v. Oerle. Ik had liever gezien dat die zaak in handen van een raadscommissie was gesteld. B. en W. zou in deze wel eens niet onpartijdig genoeg kunnen zijn. Weth. v. d. Eerden is er misschien wel niet direct, maar dan toch indirect bij geintersereerd door dat zijn broer aandeelhouder is van de gasfabriek.

Voorz. Ik geloof, dat de verlichting eigenlijk bij B. en W. thuishoort. Maar toch zullen wij er den Raad in kennen, en ons rapport laten beoordeelen.

v. Oerle. Zoo ver ik vernomen heb is aan beide lichtfabrieken om 50 kaarssterkte gevraagd.

De electrische heeft zich daar aan gehouden, de gasfabriek niet.

Voor de straatverlichting vind ik een verlichting van 50 kaarssterkte de verlichting die wij hebben moeten.

Voorz. U kunt er de volgende week verder over praten.

v. Oerle. Neen nu is het tijd; wat nu gebeuren moest, de fabriek overnemen, dat zal toch niet gebeuren, onder dit dagelijksch bestuur.

v. d. Eerden. Ik begrijp niet dat mhr. v. Oerle gaat zeggen, dat ik in deze zaak partijdig zou zijn. Ik heb altijd mijn plicht gedaan en zal het ook nog doen in deze. Ik protesteer tegen de insinuatie van mhr. v. Oerle.

v. Oerle. Uw broer heeft voor f 10000 aandeelen in de gasfabriek, gij moest er buiten blijven.

v. d. Eerden. Vroeger, toen Burgemeester en 1ste Wethouder aandeelhouders waren van de Electrische Centrale hebt U daar nooit iets van gezegd. Toen had ge ook daar tegen moeten protesteeren. Toen deed ge dat niet.

v. d. Horst. Ik ben in de gelegenheid geweest om met die zaak, de straatverlichting, goed op de hoogte te komen. Beide directeuren heb ik ongeveer 3 uur bij mij gehad, en ik moet beide maatschappijen feliciteeren met hun directeuren. Ze komen voor hun zaak flink op. Het gezegde van den heer v. Oerle tegen de heer v. d. Eerden dat hij indirect bij het gas geïnteresseerd is, had hij gerust achterwege kunnen laten. Eenzelfde geval kunnen wij krijgen, door een raadscommissie te benoemen ten opzichte van de Electrische Centrale. Dan toch kan het evengoed gebeuren dat in die commissie leden zitting nemen, die, al is het dan niet direct, toch indirect geïnteresseerd zijn bij de Electrische Centrale.

Voorz. De volgende vergadering is de verlichting eerst aan de orde v. d. Horst.

v. d. Horst. Kan wel zijn mhr. de Voorz. maar nu er een ander over gesproken heeft wil ik er ook over spreken. De heer v. Oerle meent dat aan beide fabrieken 50 kaars sterkte gevraagd is, dat is niet zoo aan de gasfabriek is dit niet gevraagd.

Dat een verlichting van 50 kaars sterkte de verlichting zou zijn die wij hebben moeten vind ik ook niet.

In café's en winkels heeft men 50 kaars sterkte, ik ken zelfs een café waar een lamp hangt van 100 kaars sterkte. Nu vind ik dat een straatverlichting sterker moet zijn. In heb dan met het oog daarop aan den directeur van de Electr. Centrale gaan vragen of hij concurreerend en gevoeglijk 100 kaars sterkte kan leveren. Daar heeft hij op geantwoord van ja. Ik voor mij zou dan ook graag zien dat er een straatverlichting kwam van minstens 100 kaars sterkte.

En nu zal ik op het oogenblik niets meer over de verlichting zeggen.

Merks. De straat in Luissel is zeer slecht, daar moest eens naar gezien worden.

Voorz. Ik zal er voor zorgen.

De openbare vergadering wordt gesloten en men gaat over tot geheime zitting.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Miniatuur inbrekers.

De correspondent van de N. R. Ct. schrijft d.d. 17 dezer aan zijn blad:

Het dorpje Plessis-Luzanches, bij Pontoise, niet heel ver van Parijs, slaat een droevig record. Er heeft een inbraak plaats gehad door 3 personen, bewoners van het dorp, die met hun drieën tezamen... vijftien jaar oud zijn.

„Vrouw Queille, die daags uit werken gaat, vond bij haar thuiskomen 's avonds, nu eenige dagen geleden, haar huisje overhoop, de kasten, het buffet en de kelderdeur wijd open, een vensterruit gebroken. Alles wat eetbaar was en drinkbaar, was verdwenen, brood, koek, chocolade, confituren, wijn en appelwijn. En in den kelder was een vat met wijn en een ander met appelwijn bovendien nog aangebroken.

„Vrouw Queille diende een klacht in en de politie trachtte de inbrekers op te sporen. Het scheen, dat ze, om in het huisje te komen, de ruit stuk geslagen hadden. Maar om bij die ruit te komen, hadden ze eerst een klein binnenhofje binnen moeten dringen, dat met een houten traliehek omgeven was. Op één punt was die omheining wat verwrongen, alsof de inbrekers er tusschen de traliën doorgekropen waren.

„Maar die opening in de omheining en de toegang, dien de gebroken ruit opleverde, waren zóó klein, dat op zijn hoogst kleine kinderen er zich door hadden kunnen werken.

„Een inbraak door kinderen gepleegd? Het tot op den bodem gedigd en hartgrondig uitgelikt zijn van een confituurpot kwam dit vermoeden bevestigen. En daar het dorp niet heel groot is, kwam weldra de waarheid aan 't licht, nog ontstellender dan men verwacht had. De inbrekers-bende van Plessis-Luzarches bestond uit drie leden twee broers en een zusje, Collet genaamd, Alphonse, de chef, 7 jaar oud, Gustave, vijf jaar, en juffrouw Madeleine Collot, die den aanminnigen leeftijd van... drie jaar heeft!

„Het veel belovende kroost heeft bekend. Beschouwen ze het geval als een prachtige expeditie, een hoogst geslaagde fuif, of heeft de zevenjarige chef werkelijk een rooverstreek uit willen halen?

„Het parket van Pointoise vraagt zich af, wat het tegen drie inbrekers van tezamen 15 jaar doen moet. Het mag wel oppassen. Een zoo vroeg rijp rooverhoofdman als Alphonse Collot kon wel eens de gedachte krijgen meester Henri Robert tot advocaat te nemen. En dan komen, vooral in een provincieplaatsje, de ambtenaar van het openbaar ministerie en het slachtoffer er soms slechter af dan de misdadigers."

De onlusten te Toul.

Zaterdagmiddag hebben in Toul onder de militairen ernstige opstootjes plaats gehad, bij een protest tegen het ministeriëel besluit om de lichting, welke dit jaar zou vrijkomen, nog een jaar onder de wapenen te houden.

De plaatselijke commandant deed onmiddellijk het alarmsein geven. Toen eenige soldaten weigerden zich naar de kazerne te begeven, liet de militaire overheid verschillende manifestanten in hechtenis nemen. Een officier in civiel, die de soldaten tot kalmte trachtte brengen, door hen op de ernstige gevolgen te wijzen, welke hun optreden na zich kon sleepen, werd met gemor ontvangen, doch men volgde, zij het dan ook scheldend, zijn raad op; 's avonds om negen uur was de orde hersteld.

Zondagmiddag herhaalde zich dit protest weer; driehonderd tot vijfhonderd soldaten waren op het oefenveld van Dommartin bij Toul samengekomen om gezamenlijk naar de stad te trekken, op het oogenblik, dat het militaire concert, hetwelk elken Zondag gehouden wordt, plaats vond. Kolonel Beuchon begaf zich ter plaatse, om de gemoederen tot bedaren te brengen, doch moest onverrichter zake terugkeeren.

Nader wordt aan de „Msb." gemeld.

De incidenten te Toul, worden toegeschreven aan de overspannen gemoedstoestand van enkele verlofgangers, welke na de Pinkstervacantie uit Parijs teruggekeerd zijn.

Men verklaart te Parijs dat de verantwoordelijke personen voor de manifestatie, welke alleen gisteren een ernstig karakter gehad heeft, ongeveer twintig in aantal zijn. Sedert eenige dagen hadden zij bij de compagnies een lijst laten circuleeren, waarin geprotesteerd wordt tegen den drie-jarigen diensttijd. Men voegt er aan toe, dat de soldaten, die de lijst onderschreven hadden, nu protesteeren tegen het gebruik, dat men van hun naam gemaakt heeft.

Uit Nancy, seint Reuter. Met den kreet: „Weg met den drie-jarigen dienst-tijd" ontvingen gisteren de soldaten den majoor van het garnizoen, toen deze alleen op het oefenterrein van Domartis bij Toul aankwam om den soldaten te bevelen uiteen te gaan. De soldaten verklaarden, dat zij liever den oorlog wilden; zij wilden vechten, en niet drie jaar onder de wapenen blijven. Toen de majoor hen wilde aanspreken, werd hij door eenige burgers omringd, doch de leden der schietvereeniging bevrijdden hem. De majoor deed een peleton cavalerie aanrukken, waarop de manifestanten in wanorde uiteengingen. Een vijftiental onder hen vielen een luitenant in civiel aan, die pogingen aanwendde om de orde te herstellen. De officier werd door burgers bevrijd, die de manifestanten een flinke bestraffing gaven, en hen naar de verschillende posten brachtten. Een dienstdoende afdeeling, werd eveneens op het oefenterrein ontboden. Een korporaal die weigerde vooruit te gaan, werd onmiddellijk in een cel opgesloten. Om zeven uur in den avond was de rust hersteld.

De minister van oorlog heeft een rapport over deze zaak gevraagd. De commandant van het twintigste armeekwam in den avond te Toul aan. Alle officieren ontvingen bevel, zich naar de kazernes en kampen te begeven.

Duitschland.

De Keizerlijke vergiffenis.

De Keizer heeft gratie verleend aan de drie bekende Engelsche spionnen Brandon, Trench en Stewart, wier arrestatie en veroordeeling indertijd zooveel sensatie maakte en in Engeland zooveel opzien wekte. Dit heeft, zooals te begrijpen is, vooral in Engelsche kringen een uitnemenden indruk gemaakt.

De Engelsche officieren Trench en Brandon waren op 22 December 1910 wegens poging tot verraad van militaire geheimen tot 4 jaren vestingstraf veroordeeld. Zij waren tot uitboeting van hun straf naar Glatz en Wesel overgebracht. Stewart, een Engelsch advocaat, was 3 Februari van het vorige jaar om dezelfde redenen tot 3½ jaar vestingstraf veroordeeld.

De Duitsche Keizer leidt door deze grootmoedige daad van welwillendheid ongetwijfeld zeer tactisch en zeer uitstekend de dagen van gastvrijheid in, die de Engelsche Koning in Duitschland door zal brengen; hij heeft er ongetwijfeld reeds de sympathie door gewonnen van verschillende kringen in Engeland, zoodat verschillende bladen, die om hun anti-Engelsche tendenzen bekend zijn, met veel ingenomenheid van het gratie-besluit melding maken, onder opschriften zelfs als „Hoch dem Kaiser"....

Engeland.

Een spoorwegstaking?

Mag men sommige Engelsche bladen gelooven, dan zou er weer gevaar bestaan voor een groote spoorwegstaking, en wel wederom een „one man strike", zooals de bladen een dergelijke beweging om het belang en het al dan niet gegronde recht van een man noemen.

Het „geval", waarom het gaat, is een kwestie met een machinist, werkzaam aan de Great Northern Railway, die bestraft was wegens een of andere overtreding, maar zich verongelijkt achtte. De man wilde zich verdedigen en dat vond de maatschappij goed, maar de directeuren wilden niet, dat hij zich bij zijn verdediging bij liet staan door een „advocaat" in den persoon van een conducteur. Tijdens de kwestie was de machinist onvoorwaardelijk geschorst.

Het uitvoerend comité van de nationale unie van spoorwegpersoneel, met de afgevaardigden van de andere bonden van machinisten en stokers zullen nu bijeenkomen om de maatschappij den eisch te stellen Chappell, zoo heet de machinist, weer in dienst te nemen en hem „recht" te doen wedervaren, of anders.....

Verschillende invloeden doen zich gelden om de leiders van het spoorwegpersoneel tot gematigdheid en voorzichtigheid aan te sporen en in elk geval een staking te voorkomen, maar in de laatste tijden heeft men in Engeland zulke verbijsterende dingen op „stakingsgebied" beleefd, dat men zich niettemin over de komende dingen ongerust maakt.

Amerika.

Een ontzettende waarneming.

In het stadje Venice, gelegen in den Amerikaanschen staat Californië, is dezer dagen een ontaard echtgenoot gearresteerd, die terecht zal moeten staan, daar hij in een aanval van woedende ijverzucht het prachtig gelokte hoofdje zijner vrouw zoo kaal had geschoren als een biljartbal.

Zoo zwaar gevoelde mevrouw Matilda Bours, die pas 17 jaar is, de haar aangedane vernedering, dat zij zich eerst verscheidene dagen in haar kamer opsloot, voor zij voldoenden moed had bijeengegaard om, met een dikke voile voor, naar het politie-bureau te snellen en daar haar mededeeling te doen van den gruwelijken smaad, die haar veel oudere echtgenoot haar had aangedaan. Tel.

Een nieuw handschrift van de Evangeliën.

In een zijner jongste nummers bevat de „Times" bijzonderheden omtrent een handschrift van het Nieuwe Testament, hetwelk in Egypte gevonden is en waarvan eigenaar is geworden een Amerikaan, mr. C. L. Freer, die het aan de universiteit van Michigan ten geschenke heeft gegeven. Van dit handschrift, dat uit de 4e of 5e eeuw dagteekent, wordt gezegd, dat het een van de kostbaarste en oudste vertalingen van het Nieuwe Testament in het Grieksch is. Uit de bijzonderheden welke de „Times" van den tekst meedeelt, blijkt, dat deze, vooral wat de Evangeliën van Joannes en Lukas betreft, nieuw vergelijkend materiaal bevat voor de kennis der oorspronkelijke bijbelboeken.

De universiteit van Michigan heeft een afschrift van het Manuscript aan het Britsch museum ten geschenke gegeven.

Binnenlandsch Nieuws.

Een waarschuwing.

De hengel niet vrij.

De Staatscourant bevat een waarschuwing voor hengelaars in verband met verschillende berichten van den laatsten tijd. De aandacht van belanghebbenden wordt er nl. op gevestigd, dat bij het op 5 Mei 1913 in werking getreden Koninklijk besluit van 25 April 1913 een wijziging in artikel 10 van het binnenvisscherij-reglement is aangebracht; welke o.a. ten doel heeft te doen uitkomen, dat het van 23 April tot en met 31 Mei verboden is te vischen met den hengel. Hier onder zijn niet begrepen de loop of sleephengel en de hengel, geaasd met de kunstvlieg. Het visschen met de twee laatst genoemde vischtuigen is verboden respectievelijk van 16 October tot en met 14 Februari.

Het afmaken van vee bij Mond- en Klauwzeer.

Door het centraal comité van anti-rev. kiesvereenigingen is namens de deputatenvergadering van de anti-revolutionaire partij een adres gericht aan den Minister van Landbouw, Handel en Nijverheid, teneinde dezen in kennis te stellen van de vele en zeer ernstige klachten, die uit tal van kringen vooral in het midden des lands gerezen zijn tegen de afmaking van gezond vee ter inperking van de epizoötische verschijnselen van mond- en klauwzeer.

Kamerdistrict Maastricht.

Uit parlementaire kringen meldt men aan de Tijd:

Door de benoeming van mr. Aug. Savelberg te Maastricht tot lid van den Hoogen Raad der Nederlanden is er eene vacature gekomen als rechter in de arrondissements-rachtbank te Maastricht.

Naar verluidt moet voor de aanvulling dezer vacature zeer ernstig in aanmerking komen mr. Frans Janssen, advocaat-procureur te Maastricht, plaatsvervangend rechter, lid der Tweede Kamer. Bij een eventueele benoeming tot rechter in de arr.-rechtbank te Maastricht zou mr. Janssen, naar wij van gezaghebbende zijde meenen te kunnen mededeelen, het kamerlidmaatschap niet langer ambitionneeren.

Het is derhalve geenszins onmogelijk, dat in de allernaaste toekomst de Kamerzetel voor het district Maastricht, door mr. Janssen sinds vele jaren met eere vertegenwoordigd, vrij komt, terwijl de kiezers wellicht zullen worden genoodzaakt enkele malen ter stembus op te gaan, tot het stemmen van een volksvertegenwoordiger.

Reeds nu worden namen van personen genoemd die een oog slaan op den eventueel vacant komenden zetel.

De Sigarenmakersactie.

De strijd geëindigd.

Maandag werd te Utrecht weder een vergadering gehouden tusschen het dag. bestuur en afgevaardigden van het Verbond van Sigarenfabrikanten-Vereenigingen in Nederland en de besturen der sigarenmakersorganisaties.

Op deze vergadering is men tot overeenstemming gekomen en heeft men een overeenkomst getroffen, waarbij en de stakingen en de uitsluiting zouden worden opgeheven.

Deze overeenkomst luidt als volgt:

Tusschen het Verbond van Vereenigingen van sigarenfabrikanten in Nederland ter eene zijde, en

1o. den Nederlandschen Sigaren- en Tabaksbewerkersbond;

2o. den Nederlandschen R. K. Tabaksbewerkersbond;

3o. den Chr. Bond van Sigarenmakers- en Tabaksbewerkers in Nederland;

4o. de Nederlandsche Federatie van Sigarenmakers;

ter andere zijde, is overeengekomen:

De partijen ter andere zullen op den 20en Mei 1913 4 uur n.m. de werkstakingen in Rotterdam, Dordrecht en Gorinchem en de partij ter eene de uitsluitingen in alle bij het Verbond aangesloten vereenigingen opheffen.

Van dat oogenblik af zullen door de fabrikanten, aangesloten bij het Verbond, betaald worden de loonen, vermeld op den staat, door partijen voor „gezien" geteekend. Onder deze loonregeling wordt begrepen, dat de fabrikanten verstrekken:

a. gestript, gesorteerd en bereid binnengoed;

b. aangevocht omblad;

c. aangevocht dek;

d. als stukblad gegeven wordt voor dek, dan moeten daaruit verwijderd zijn die bladen, waaruit geen sigaar is te maken.

De aangegeven loonen gelden voor gewone modellen.

De toekomst voor imitatiewerk wordt als volgt geregeld: Wanneer het loonsverschil tusschen hand- en vormwerk eener zelfde prijsklasse 10 cents bedraagt, dan wordt het verdeeld over vier progressies. Bedraagt dit verschil 12½ cts., dan wordt het verdeeld over vijf progressies en als het 15 cents of meer is, over zes progessies; een en ander geldt zoowel voor recht- als knakwerk. Als grondslag dient, dat imitatiewerk in een vorm gelijk staat met handwerk. Als maximum lengtemaat wordt bepaald, voor vormwerk op het schuitje, voor handwerk de sigaar — nat gemeten — 115 m.M. Voor sigaren langer dan 115 m.M. zal 2½ cent meer loon, voor elke m.M. meerdere lengte of gedeelte daarvan, worden betaald. Een uitzondering daarop wordt gemaakt voor Panatella's, waarvoor bij de eerste 5 m.M. meerdere lengte 2½ cent moet worden betaald en vervolgens 2½ cents per 10 mM. of gedeelte daarvan.

De loonen voor het andere personeel, die daarvoor in aanmerking komen, zullen zoo spoedig mogelijk worden herzien.

Indien deze herzieningen na den 1en Juli 1913 tot stand mochten komen, zullen die verhoogde loonen van dien datum af worden uitbetaald.

De bestaande loonen zouden onder geen voorwaarden verlaagd mogen worden voor bestaande merken, ook niet als de fabrikanten de sigaren onder ander etiquette zouden willen verkoopen. B.v. een fabrikant betaalt voor een bestaande 3 cents sigaar f 0.65. Volgens het geldende minimum zijner vereeniging zou hij een 3 cents sigaar kunnen laten maken voor 62½ cents.

Van dit recht mag den fabrikant alleen dan gebruik maken, wanneer het model der nieuwe sigaar belangrijk in vorm, lengte of dikte afwijkt van het bestaande. Eventueele geschillen hieromtrent zullen beslist worden door partijen ter eene en ter andere zijde.

Nog wordt bepaald, dat het dagelijksch bestuur aan het verbondsbestuur zal voorstellen, een billijke loonregeling te treffen voor de steden Haarlem en Arnhem.

Onder verwijzing naar het schrijven van partij ter eener aan partij ter andere gedateerd 14 Mei, l.l., belooft het dagelijksch bestuur van het Verbond, een wijziging der loonen te zullen overwegen, zoodra gebleken is, dat de andere fabrikanten niet bij het Verbond aangesloten, loonregeling hebben ingevoerd of ontworpen, die voor de arbeiders gunstiger zijn, dan de thans aangeboden en vastgestelde loonen.

Wanneer een fabrikant, hetzij door gebrek aan arbeidskrachten, hetzij om welke reden ook, vordert gereedmaking van tabak door zijn sigarenmakers, dan moet dit extra-werk betaald worden. Indien de fabrikant bijzondere eischen

stelt aan de be- of afwerking van de sigaren, dan zal daarvoor extra vergoeding moeten worden betaald, een en ander ter beoordeeling en vaststelling door partijen. Over en weder is besloten geen rancune-maatregelen te nemen.

Te vondeling gelegd.

Zaterdagavond omstreeks 11 uur is in een trapportaal van een pand aan de Alkemadestraat te Rotterdam een meisje te vondeling gelegd, naar schatting ongeveer 1 week oud. Het kind was gewikkeld in een stuk zwarte rok, gekleed in veel gewasschen flanellen nachtjapon met een blauwe streep, in een te groot wit tricot borstrokje, gedeeltelijk afgescheurd katoenen hemdje, dragende zwart wollen kousjes. Rond het lichaam was een linnen doek gewikkeld.

Een katoenen lap deed dienst als luier. Aan de kleeren van het kind was een briefje gespeld, waarop met blauw potlood geschreven stond: „Ik ben niet gedoopt".

De commissaris van politie der 3e afdeeling de heer L. J. C. Vuijk verzoekt degenen, die inlichtingen omtrent het kind kunnen verschaffen zich te vervoegen aan het politiebureau in de Meermansstraat. Msb.

Een gevaarlijk mensch.

De machinist van den sneltrein Zutphen—Arnhem, bemerkte Vrijdagmiddag omstreeks 4½ ure, naar de „N. Arnhemsche Courant" meldt, tusschen De Steeg en Velp, dat er een man op de rails stond te zwaaien en bij het naderen van den trein bleef staan, waarom de trein stopte. Toen men wilde onderzoeken wat die man wilde, ging hij er langs de spoorlijn van door. Te Velp werd de politie gewaarschuwd en ging deze in de richting de Steeg naar dien man zoeken. Voorbij het hotel „De Roskam" ontmoette men een persoon, die met een partij straatklinkers in zijn armen liep en zoodra hij aangeroepen werd, hiermede begon te gooien, waardoor een der politiebeambten aan het hoofd verwond werd. Om erger te voorkomen, werd de man van verschillende zijden genaderd en overmand, waarbij hij zich hevig verzette. Hij is daarop geboeid overgebracht naar Velp, alwaar een dokter zijne krankzinnigheid constateerde en hij verder onder politiebewaking bleef.

Ongeluk.

Zondagmorgen is op het Oude Delft de 14-jarige A. V., uit Rotterdam, aangereden door een automobiel. De jongen werd tegen den grond geslingerd en bekwam een ernstig hoofdwond. Dr. Van Krimpen verleende hem heelkundige hulp. De bestuurder van de auto reed verder zonder zich om iets te bekommeren.

Esperanto.

Ofschoon de volgende feiten en feitjes geen zwaarwichtige bewijzen zijn voor Esperanto, getuigen ze toch van den gestadigen voortgang der wereldhulptaal bij geestelijken en leeken: Op 10 Maart werd in het paleis van den Kardinaal-Aartsbisschop van Milaan een redevoering gehouden over Esperanto. Zijne Eminentie was zelf aanwezig en gaf na afloop een schriftelijke verklaring van zijn vertrouwen in de doelmatigheid van Esperanto als hulpmiddel voor de Kerk.

Den volgenden dag werd er vergaderd in het Seminarie der Vreemde Missiën te Milaan. Tijdens de vergadering liet de Directeur Mgr. Vigans gratis, aan alle leerlingen spraakkunsten uitreiken van 't Esperanto.

In den Universiteitskring S. Severino Boezio, te Pavia, hield pastoor Bianchini, in tegenwoordigheid van den Bisschop, een redevoering over Esperanto. Mgr. drukte zijne hooge tevredenheid uit en beloofde de beweging te zullen steunen.

Het stadsbestuur van Leipzig heeft laten weten, dat het er prijs op zou stellen, indien alle ambtenaren in haar dienst kennis bezaten van Esperanto. Als gevolg daarvan hebben zich 200 gemeente-ambtenaren opgegeven voor het volgen van een cursus. Het stadsbestuur geeft vergoeding ter bestrijding der onkosten.

De Engelsche „Consett Iron Company" te Curham zendt haar prijscouranten rond in het Esperanto. Een advertie in het internationaal tijdschrift „Espero Katolika" wordt in 35 landen dus over de gansche wereld gelezen.

In Amiens is het Esperanto als leesvak ingevoerd op de normaalschool; in Genua op de technische avondschool Mameli; te Boekarest in de hoogere klassen der Luthersche school; aan de universiteiten van Kolorwar (Hongarije) en van Barcelona. En de schrijfzaal van Hotel Coomans in Rotterdam, draagt uitsluitend het Esperanto-opschrift van zijn bestemming: *schribejo*.

Vroedvrouwenschool te Heerlen.

Maandagmiddag te 12,05 uur arriveerde aan het station Sittard Z.E. de Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer mr. Th. Heemskerk. Z.E. werd begroet door Z. E. jhr. mr. G. Ruys de Beerenbrouck, Commissaris der Koningin, die per auto uit Maastricht was gekomen. Per auto reden de Minister en de Commissaris der Koningin naar de vroedvrouwenschool te Heerlen. Om half twee werd door het Bestuur der „Vereeniging Vroedvrouwenschool te Heerlen" den Ministers een maaltijd aangeboden, waaraan ook deelnamen de Commissaris der Koningin en enkele genoodigden.

De plechtige opening van de school had plaats om 4 uur in den middag. De openingsrede werd uitgesproken door het Kamerlid jhr. mr. Ch. Ruys de Beerenbrouck, voorzitter van het bestuur, de ziel der grootsche onderneming; Minister Heemskerk voerde vervolgens het woord.

Na de plechtigheden, die door tal van belangstellenden, onder wie vele autoriteiten werden bijgewoond, vertrokken de Minister met den Commissaris der Koningin naar Maastricht.

Om 7 uur des avonds diner in het gouvernementsgebouw, waaraan enkele gasten aanzaten o.a. de burgemeester van Maastricht.

Uit den trein gevallen.

Aan de spoorbaan Almelo—Borne is Zondagmorgen bewusteloos gevonden, de 31-jarige A. Huisman, een fabrieksarbeidster, die Zaterdagavond vermoedelijk uit den trein is gevallen. Zij is naar het ziekenhuis te Almelo vervoerd waar zij aan de bekomen verwondingen is overleden.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 21 *Mei* 1913.

— De Processie van 't H. Bloed is dit jaar onder begunstiging van vrij goed weer gehouden. Ofschoon op het tijdstip van uittrekken de lucht zich zeer ongunstig liet aanzien, ja er zelfs een regenbuitje viel, lieten de processiegangers zich daardoor niet afschrikken. Spoedig klaarde het weer op. Een talrijke menigte nam dit jaar deel. Er heerschte een uitstekende orde, die van 't begin tot 't einde bewaard bleef en niet weinig bijdroeg tot stichting van allen, die 't H. Bloed kwamen vereeren.

Zooals andere jaren werd de processie en godsdienstplechtigheid in het park van van 't kasteel door 't R. K. Zangkoor St. Petrus en de R. K. Gildenbondsharmonie opgeluisterd.

De schitterende redenaar, die allen aanwezigen met zijn machtig geluid en schoone taal tot luisteren dwong, stelde ons de processie voor als een middel ter vereering van het Allerheiligste Sacrament.

Nog lang na afloop der plechtigheid brachten velen een bezoek aan 't H. Bloedkapelletje op 't Kasteel.

— De Tilburgsche Processie handhaafde weer haar oude roem. Niet minder dan 1000 pelgrims kwamen met deze processie mee.

De processie trok in de namiddag evenals vorig jaar met het Allerheiligste Sacrament naar 't Kasteel van Stapelen, waar een predikatie gehouden werd door een Eerw. Pater.

Omstreeks 7 uur keerden de pelgrims per extra trein weer naar Tilburg.

— De heer B. v. d. Made alhier, slaagde te Rotterdam voor het Esperanto-examen A.

Aan dit examen werd door 40 personen deelgenomen waarvan er slechts 3 slaagden.

— Bij de te Breda gehouden examens voor onderwijzeres zijn geslaagd de dames A. M. v. Hees, W. J. v. Heyningen en M. A. C. Kuenen. Deze dames genoten hun opleiding aan de R. K. Kweekschool van de Eerw. Zusters Urselinen alhier.

— Zondagnacht is door de gemeenteveldwachters Dankaart en v. Veggel opgepakt een zekere M. wiens aanhouding in het politieblad verzocht was, en die een half jaar opzending te goed had wegens dronkenschap.

Dinsdag is M. door de rijkspolitie naar den Bosch gebracht.

— Zondag gaan de leden der H. Familie van de parochie van het H. Hart onder leiding van den WelEerw. Heer Nuijens, ter bedevaart naar den H. Eik te Oirschot.

Des morgens om zes uur zal er in de kerk van het H. Hart een H. Mis worden opgedragen.

Dan zullen de leden der H. Familie gezamelijk de H. Communie ontvangen. 's Middags om 12 uur zal men gezamelijk de reis naar Oirschot aanvaarden.

Moge het weder deze bedevaart begunstigen dan zal het getal deelnemers groot zijn.

Haaren. De alhier gehouden collecte door den Z. E. W. Heer Pastoor voor het oprichten van een hoofdaltaar in de nieuwe Kerk heeft opgebracht de som van zes duizend zes honderd gulden.

Als men in aanmerking neemt dat hier pl.m. 320 gezinnen zijn, dan moet gezegd worden dat de offervaardigheid groot is, iets wat door onzen Z. Eerw. heer pastoor zeker op prijs gesteld zal worden.

Oirschot. Bij de Dinsdag gehouden stemming voor een lid van de Gemeenteraad waren uitgebracht 343 stemmen waarvan 21 van onwaarde. Daarvan bekwam P. v. Overbeek 149 en Adr. v. d. Vleuten 173 stemmen, zoodat Adr. v. d. Vleuten gekozen is.

— 1.l. Zondag hebben een 6-tal kwajongens in de namiddag nagenoeg alle ruiten stuk gegooit van de Stoom- en Windgraanmolen van Gebr. v. H. De schade is nog al aanzienlijk. Een woord van lof aan den onderwijzer v. d. Br. die er achter wist te komen welk 6-tal deze baldadige streek hadden uitgehaald.

— Op de Dinsdag gehouden jaarmarkt de zoogenaamde Meimarkt, was er veel aanvoer van vee en varkens en de handel zeer vlug, er werden ook hooge prijzen betaald voor het vee. De varkens golden f 2,50 à f 3 per week. De kramerijen was niet erg druk.

's Bosch. *Examen Stenografie Pitmanschool.*

Bij het op 10 dezer, te Nijmegen gehouden examen vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografie leeraren systeem „I. Pitman" zijn geslaagd voor diploma A:

Mej. A. E. C. v. d. Polder.

diploma B.

Mej. M. N. Alewijnse en de Heer C. H. Moolhuijzen, allen leerlingen der Pitmanschool.

— De Encykliek-Meeting van verleden Zondag mag bijzonder geslaagd genoemd worden.

Ongeveer 1200 werklieden namen er aan deel.

Om half twaalf werd de meeting geopend met een stille H. Mis door Mgr. Prinsen, adviseur van den dioc. bond van R. K. werkliedenvereenigingen. Na de H. Mis hield Mgr. Prinsen een toespraak over: „De werkman in zijn gezin".

Daarna ging men in optocht met twee muziekkorpsen, naar het plantsoen waar de Zeer Eerw. Heer pastoor Mutsaers een rede hield.

Om half vijf werd eene algemeene vergadering gehouden in 't concertgebouw, waar als eerste spreker optrad Baron v. Wijnbergen; als tweede spreker, Kapelaan Donders.

De encycliek-meeting is een groote propaganda geweest voor de R. K. arbeidersbeweging van ons Bisdom.

Tilburg. Drie tot vierhonderd manschappen van het 6e regement infanterie zullen op hun doortocht naar Eindhoven, alwaar oefeningen worden gehouden, in den nacht van 9 op 10 Juni worden ingekwartierd in het voormalig Trappistenklooster aan den Moergeetelschen Weg.

Door de heeren officieren is het welwillend aanbod om in het Trappistenklooster te overnachten dankbaar aangenomen. P. 's H. Ct.

Berkel c. a. Een belasting in natura ingevolge artikel 239 der Gemeentewet (z. g. boerewerken) bestaat hier niet meer, toch ziet men de landbouwers vrijwillig ijverig aan het werk, op de verschillende zandwegen der gemeente.

Een heele drukte en bedrijvigheid.

Princenhage. Men meldt aan de Msb.: Er wordt hier een onderzoek ingesteld naar een moord, die vermoedelijk is gepleegd op den 8-jarigen A. v. d. B., wiens lijkje Maandagnacht is gevonden, nadat hij Zondagavond de ouderlijke woning had verlaten.

Omtrent de oorzaak van den dood van den jeugdigen A. van de Broek te Princenhage tast men nog in het duister. Het vermoeden wint echter meer en meer veld, dat de jongen met geweld in een sloot is geduwd. Het knaapje toch werd in een sloot gevonden met het hoofd naar de laagte. In de sloot stond zoo weinig water dat, indien het knaapje er per ongeluk zou zijn ingevallen, hij er zich gemakkelijk uit had kunnen redden.

Aan het hoofd van den jongen werden enkele kleine wondjes ontdekt. De militaire dokters Heil en Lynkamp schouwden het lijk. Om een onderzoek in te stellen zijn Maandag ter plaatse aangekomen de waarnemende subsituut-officier van Justitie, mr. Nahuys en de rechter-commissaris mr. Sasse van Ysselt.

Omtrent den vermoedelijken kindermoord, deelt men aan de Msb. nog mede, dat gistermiddag zekere Hoogenboom, een idioot, door de marechaussee is aangehouden en naar Breda overgebracht.

Woensel. *Vliegen.* Thans is de commissie voor het in orde maken van een terrein definitief gevormd. Getracht zal worden een terrein te vinden dichter bij Eindhoven gelegen dan het voormalige vliegterrein.

De vliegenier zal het eerst zijn oordeel moeten uitspreken over een terrein gelegen achter het gebouw der openbare school in de Hemelrijken.

Merriën-keuringen.

De keuringen van merriën van ten minste 4 en ten hoogste 8 jaar oud, tot toekenning van onderhoudsbijdragen, zullen in deze provincie plaats hebben als volgt:

te Eindhoven op 26, Oss 27. Heusden 29, Bergen-op-Zoom 30 Mei en Zevenbergen op 3 Juni a.s., telkens des voormiddags 11 uur.

Uitgeloofd worden voor ieder dezer keuringsdistrikten: 1 bijdrage van f 100, 1 van f 75 en 10 van f 50.

Ingeschreven zijn voor de keuring te Eindhoven 11, Oss 17, Heusden 27, Bergen-op-Zoom 38 en Zevenbergen 40 merriën.

Instituut voor Doofstommen te St. Michiels-Gestel.

Verschenen is het jaarverslag over 1912, waaraan het volgende is ontleend:

Ook in het jaar 1912 nam de bevolking, vooral het aantal leerlingen, van het Instituut weer aanmerkelijk toe.

Het jaar werd begonnen met 217 kweekelingen, 109 jongens en 108 meisjes.

In den loop van het jaar werden aangenomen 19 jongens en 19 meisjes, ontslagen 5 jongens en 6 meisjes, terwijl 4 jongens en 2 meisjes zijn overleden.

Aan het einde des jaars bedroeg alzoo het aantal kweekelingen 238, 119 jongens en 119 meisjes.

Onder deze kweekelingen zijn er echter 59 (25 jongens en 34 meisjes), wier leeftijd reeds verstreken is en die dus als verpleegden in het Instituut verblijven of in de ambachten en in andere bezigheden behulpzaam zijn, zoodat het aantal leerlingen op 31 December 1912 bedroeg 179, 94 jongens en 85 meisjes.

In de 11 laatste jaren vermeerderde de doofstomme bevolking van het Instituut met 107 personen.

Die toename betreft echter niet uitsluitend de leerlingen; in verhouding nam het aantal verpleegden meer toe dan dat der leerlingen. Terwijl dat aantal in 1902 slechts 23 bedroeg, steeg dit in 't begin van dit jaar tot 59.

De toename van het aantal leerlingen in ons Instituut is vooral te danken aan de krachtige medewerking, die wij van den kant der geestelijkheid mogen ondervinden. Overal wijst deze de Katholieke ouders op hun duren plicht, om hun doofstomme kinderen goed onderwijs en 'n Christelijke opvoeding te geven. Ook aan den ijver van velen onzer correspondenten, die ons tijdig waarschuwen, wanneer zij vernemen, dat men er geen, werk van maakt een Katholiek kind uit hun omgeving, dat den vereischten leeftijd heeft, naar ons Instituut te zenden.

Wij mogen hier wel den wensch uitdrukken, dat dit voorbeeld door alle andere correspondenten zal worden nagevolgd. Zij kunnen aan die kinderen geen gewichtiger dienst bewijzen.

Wat het onderwijs betreft, dit leverde over het algemeen weder gunstige resultaten op.

In alle klassen, acht in elke afdeeling, werd naar de zuivere spreekmethode onderwezen. De weinige meisjes, die in het begin van het leerjaar nog door gebaren werden onderwezen, werden op het einde daarvan, 1 Juli, ontslagen, of gingen over naar de afdeeling der verpleegden, om daar of wel in de naaikamer zich verder in de vrouwelijke handwerken te bekwamen of wel in de huishoudelijke bezigheden behulpzaam te zijn.

Ook in de meisjes-afdeeling moest dit jaar wegens het groote aantal nieuwe leerlingen een parallelklas gevormd worden. Vier kindertjes beneden den leeftijd van 6 jaar werden van de andere afgezonderd en uitsluitend bezig gehouden met eenige fröbeloefeningen, het afzien van woordjes en korte zinnetjes enz.

Alle jongetjes in de andere afdeeling, konden met het aanleeren der klanken beginnen.

Zooals wij ook in het verslag over het jaar 1910 opmerkten, achten wij het voor het onderwijs van groot practisch nut voeling te houden met andere goed ingerichte onderwijs-inrichtingen voor doofstommen en onze onderwijzers van tijd tot tijd in de gelegenheid te stellen het onderwijs van bekende vakmannen eenige dagen te volgen.

Daarom gaven wij gaarne aan een onzer leeraren den Weleerw. Heer A. Lathouwers, verlof, om in gezelschap van den heer Kes, directeur van de Doofstommen-Inrichting te Dordrecht, een studiereisje te ondernemen in Duitschland en daar de bekende doofstommen-scholen te Trier en Frankfort te bezoeken. Verschillende dagen brachten zij in laatstgenoemde inrichting door en volgden daar met groote belangstelling het onderwijs van den wereldvermaarden doofstommen-onderwijzer, directeur Joh. Vatter.

Een leerzaam verslag werd door den Weleerw. Heer Lathouwers over die reis uitgebracht.

Een bijzonder groot aantal oud-leerlingen woonden in het afgeloopen jaar de geestelijke oefeningen bij, n.l. 113 meisjes en 145 jongens, te zamen alzoo 258 doofstommen, op enkele na, allen oudleerlingen van het instituut.

Tot die buitengewone drukke opkomst droeg niet weinig bij het feest van den Zeereerw. directeur. — Daar men om meer dan eene reden al die oudleerlingen niet ter bijwoning van het feest op 4 Juni kon uitnoodigen, werd besloten voor hen een afzonderlijke feestviering te organiseeren op den sluitingsdag der jaarlijksche retraite. — Zoo stichtend de eerste dagen van hun verblijf in het instituut werden doorgebracht, zoo vroolijk en gezellig ging het dus toe op den sluitingsdag.

In de vacantie van het jaar 1913, dus in de maand Augustus, zal weer een retraite gegeven worden voor onze mannelijke oud-leerlingen. Wij hopen, dat zij weer in grooten getale zullen opkomen. In ons maandschrift, „De Vriend der Doofstommen", zal de juiste dag tijdig worden aangekondigd.

Ook in het afgeloopen jaar mocht het instituut van velen financieelen steun ontvangen.

De regeering en het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant schonken opnieuw hunnne subsidie van 6000 en 2000 gulden. Van de provincie Zeeland ontvingen wij voor de verpleging van eene leerlinge eene vergoeding van 50 gulden. Van de gemeente Ambt-Hardenberg voor die van een arm doofstom weesje 200 gulden. Ook werd ons door de gemeente Zwolle een subsidie van 100 gulden toegezegd voor een uit die stad afkomstige arme doofstomme, die reeds meer dan 20 jaar kosteloos in het instituut verpleegd werd.

Op andere subsidie-aanvragen, hoe bescheiden en billijk die ook waren, mochten wij tot heden geen gunstige beslissing ontvangen.

Van 392 leden mochten wij de jaarlijksche contributie ontvangen.

Bij het begin en het einde der vacantie werd aan onze leerlingen door de Maatschappij tot Exploitatie der Staatsspoorwegen en van de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij opnieuw vrij vervoer over hare lijnen toegestaan.

Ook de tramwegmaatschappij „De Meijerij" verleende aan onze kinderen vrij vervoer naar 's-Hertogenbosch en aan den Zeereerw. directeur evenals in de vorige jaren een vrijbiljet over de lijn St. Oedenrode—'s-Bosch.

Met veel waardeering wordt ten slotte herdacht het bestuurslid, wijlen de heer J. M. J. Kerstens v. Leeuwen.

In het jaar 1898 werd de heer Kerstens door Mgr. W. v. d. Ven, tot lid van de commissie van bestuur benoemd, ter vervanging van den heer J. H. A. Diepen. Omtrent 15 jaar maakte hij dus deel uit van het bestuur en overleefde alle andere leden, die bij zijn benoeming in het bestuur zitting hadden. Daarom dan ook, wijl hij de oudste was in dienstjaren, werd hij in het jaar 1909 ter vervanging van den heer Alphons van Rijckevorsel door Mgr. ook als lid der sub-commissie gekozen.

Immer toonde de overledene een warme belangstelling voor den bloei van het instituut en het welzijn zijner bewoners. Nooit ontbrak hij in de jaarlijksche vergadering, terwijl hij in den laatsten tijd zich tevens telken jare als lid der sub-commissie met groote nauwgezetheid op de hoogte kwam stellen van den financieelen toestand der inrichting.

In den heer Kerstens van Leeuwen verloor dus het instituut een zijner edelste vrienden en weldoeners. Zeker zal daar ook zijn nagedachtenis vele jaren in hooge eere blijven. Msb.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 11—17 Mei.

Geboren: Johannes W., z. van A. van Lievenoogen en M. van Weert, Langenberg. — Johan C. Th., z. van F. Verhoeven en M. Smulders, Lennisheuvel. — Francis, z. van F. v. d. Steen en P. v. Grinsven, Nieuwstraat. — Anna M., d. van P. Valks en M. Hendriks, Nieuwstraat.

Ondertrouwd: Gerardus A. v. d. Brand, 20 j. en Adriana v. d. Boogaart, 21 j. Onrooi. — Josephus H. Spaninks, 22 j. en Catharina v. d. Keer, 20 j. Onrooische straat.

Getrouwd: Johannes Hazenberg, 22 j. Breukelen en Theodora v. d. Laak, 25 j. Nieuwstraat.

Overleden: Wilhelmina M. van der Kruijs, 7 m. Breukelen. — Antonius J. Biermans, 7 m. Rechterstraat.

D. en A.

Markten.

Maandag 26 Mei.

Heenvliet: jaarmarkt, paarden.
Valkenswaard: beesten.
Tiel: vee.

Dinsdag 27 Mei.

Aarle-Rixtel: jaarmarkt.
Boxmeer: vee.
Wijchen: paarden, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 28 Mei.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Eersel: beesten.
Schijndel: jaarmarkt.

Donderdag 29 Mei.

Mill: jaarmarkt.
Waalwijk: jaarmarkt.

Vrijdag 30 Mei.

Boxmeer: vee.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Op 20 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.26 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn. EINDHOVEN 20 Mei. Hoogste prijs f 1.23 Laagste f 1.10 Middel f 1.18 p. KG. Aanvoer 9360 K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

20 Mei 1913. Kippeneieren f 3.50—4.95. Middenprijs 4.08 per 100. Eendeneieren f 4.00—f 4.80. Ganzeneieren f 8.00 tot f 10.—. Handelaarseieren f 3.20—3.60. Kalkoeneieren 8.00—f 9.— Kievitseieren f —. Aanvoer 80498.

Adverteert in Centraal Brabant.

ADVERTENTIEN

VERLOREN:

Zondagmiddag **EEN GOUDEN BROCHE** op den weg van Lennisheuvel naar de kerk van St. Petrus.
Tegen belooning terug te bezorgen bij de Wed. v. d. Bosch te Lennisheuvel.

AGENT.

Voor den verkoop van **VEE-VOEDER-ARTIKELEN**, waaronder **Melasse-voeders**, worden **degelijke en ijverige**

Agenten

GEVRAAGD. Br. fr. **E. M. 5329**
Alg. Adv.-Bureau D. Y. Alta, A'dam.

Openbare Verkooping van TWEE BURGERWONINGEN te Boxtel.

Hendrik Worst,

Notaris te 's Bosch

is voornemens op **Vrijdag 30 Mei 1913** PROVISIONEEL en op **Vrijdag 13 Juni 1913** FINAAL, telkens **des avonds om 7 uur** in het Hotel „DE KEI" van den heer K. Wollerich op de Markt te Boxtel **in het openbaar te veilen en te verkoopen:**

Binnen de Gemeente Boxtel:

Twee Burgerwoningen

met **TUIN** gelegen aan de Osch- en Van Leeuwenstraat nummers 197 en 198, kadastraal bekend in sectie F nummers 3590 en 3591, te zamen groot 3 aren 55 centiaren.

Elke woning bevat beneden: voorkamer, groote achterkamer, keuken, privaat, bergplaats en kelder, wel- en regenwaterpomp.

Boven: 3 kamers en zolderkamer.

De kamers zijn allen behangen, geplafoneerd, vele van stookplaatsen en verdere gemakken voorzien.

Verhuurd No. 197 voor f 3.15 per week en No. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.

Te veilen in **2** perceelen en in **Massa.**

Grondlasten pl. m. f 21.—.

Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.

Te bezichtigen elken Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris *Hinthamerstraat* **215.**

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat = BOXTEL.

:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Verschenen

bij de Firma **VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART** te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

KIEST in Juni alleen TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER

door nieuw of verhoogd invoerrecht op EET- EN DRINKWAREN, als: havermout, gerookte visch, konijnen, eenden, ganzen, zwanen, schapenvleesch, varkensvleesch, rundervet, slachtpaarden, margarine, boter, kaas, gebrande koffie, honig, sucade, zout, specerijen, appelen, peren, pruimen, vijgen, mineraalwater, bier enz.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond 22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en 20	"
Groote Rozijnen	" " 17½	"
Sucade	" " 35	"
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond 7	"
Prima Krenten	" " 18	"
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en 55	"
Mooie Stoffers van	15	"
Bruine Borstels van	12½ en 8	"
Waschboenders (geel en zwart)	10	"
Boenwasch (groote flacon)	10	"
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon	7	"
Smeertraan per flesch met flesch	35	"
Wagensmeer per kistje	25	"
Prima Ledersmeer per blikje	15	"
Zuivere Levertraan per flesch	40	"
Prima Gemengd Voer	per 5 pond 26	"
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter 35	"
Soda, per 4 pakjes per pakje	2½	"
Prima Sponsen	15, 10 en 7½	"

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depôt der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan boven staand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

De slang en haar prooi.

Evenals een slang zich kronkelt om het lichaam van haar prooi evenzoo kronkelt de asthma en de tering zich om den zieke.

De zieke gevoelt zich, alsof zijn borst wordt samengedrukt. Vooral 's nachts kan hij tot stikkens toe benauwd zijn, dan hijgt hij naar lucht, smakt naar adem en vreest het ergste. En die hoestbuien, die dikwijls zijn borst vaneen scheuren, doen de rest. Weet ge wel, dat een bloedspuwing zich te allen tijde kan voordoen? Dan is het dikwijls te laat om nog genezing te verwachten en is een ontijdige, vreeselijke dood het einde.

De ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO is het eenige geneesmiddel ter wereld voor alle borst-, keel- en longaandoeningen, Asthma, Bronchitis, Pleuris en Kinkhoest. De Abdijsiroop voorkomt en geneest de Tering. Tienduizenden menschen in de geheele wereld zijn door de Abdijsiroop genezen. Waarom zoudt gij dan niet genezen worden door de Abdijsiroop?

Als bewijs publiceeren wij wederom eene verklaring, ditmaal van den heer Klaar Vink, wonende Keizerstraat 210 te Scheveningen, welke ons verklaarde:

„Gedurende 3 jaar leed ik aan borstbenauwdheid (asthma). Ik „had het immer zeer benauwd, mijn adem stokte, terwijl van „slapen geen sprake was. Dag en nacht gevoelde ik mij rillerig „en koud. Zelfs wanneer ik bij de kachel zat, voelde ik mij net, „alsof emmers water over mijn rug werden gegooid. De slijm „kon ik maar niet opgeven en wanneer ik hoestte was het, „alsof de stukken van mijn borst werden gescheurd. Ik twijfelde „ooit weer te zullen genezen, toen men mij het gebruik van de „heilzame ABDIJSIROOP aanraadde. Ik ging er toe over en zie, „het eerste fleschje ABDIJSIROOP bracht reeds een groote „ommekeer in mijn gestel te weeg. Ik voelde, dat deze mij zou „genezen, hetgeen ook werkelijk gebeurd is, want 3 flesschen „ABDIJSIROOP hebben van mij, den zieken borstlijder, een „gezond, sterk man gemaakt".

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f .—, van f 1000 gram f 3.50. Etsch: ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverk opers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VEL EN-v. d. SLOOT *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel* Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught* M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 42 ZATERDAG 24 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

'n Straatbelasting voor Boxtel?

Raadsleden, al zitten er elf of dertien bij elkaar, zijn niet altijd en in alle omstandigheden heel snuggere menschen.

De heer van Oerle wou zijn vriend v. d. Eerden een beetje op zij zetten bij de gunning van de lichtleverantie.

De heer van der Eerden, kon, volgens de heer v. O. niet onpartijdig de zaak behandelen, wijl zijn broer belanghebbende is als aandeelhouder van de gasfabriek.

Tusschen haakjes, de heer van der Eerden heeft nog altijd getoond z'n plicht te kennen, als zijn persoonlijk belang en dat van de gemeente elkaar raken.

Doch hoe 't zij, de heer v. Oerle wilde de heer v. d. Eerden er buiten houden.

Niet heel snugger, want daardoor gaf hij zichzelf zoo vreeselijk bloot als... ja, als partijdig mensch in ieder geval, want vroeger heeft hij 't nooit verkeerd gevonden, dat Voorz. en eerste Weth. als aandeelhouder en commissaris der Electr. Centrale mee over verlichting beslisten. Iets wat zeker zoo verkeerd was.

Dat was dus al één raadslid, dat in deze omstandigheid niet snugger handelde.

Maar de overige elf, die er zaten hadden ook snuggerder geweest kunnen zijn.

Immers, mijnheer van Oerle pleitte voor een straat-, riool- en lichtbelasting. Daar heeft hij toch ook zelf belang bij, want als die er kwam, betaalde hij minder belasting, zoo go d als de andere rijke lui.

Nu hadden die andere raadsleden moeten zeggen: Mhr. v. Oerle, daar moet U over zwijgen, daar moet U buiten blijven, want U hebt er belang bij.

Maar weet je hoe 't is?

De beste raadslui staan op de Markt.

* * *

Nog altijd wordt hier in Boxtel bij 't verbeteren van buitenwegen en 't aanleggen van nieuwe te werk gegaan op een manier, die ons niet kan bevallen.

Wordt daar iets verbeterd, dan moeten de omwonende landbouwers gratis arbeid leveren. Dat is niet in den haak. Wij zijn tegen straat-, riool- en lichtbelasting, maar we zijn er ook op tegen, dat men de bewoners van de buitenwijken gratis arbeid laat leveren, dus laat betalen, als er iets verbeterd moet worden.

Nu zijn vele landbouwers zoo beleefd om hun diensten te komen presenteeren. Doch dat doen ze ook al, om eens geholpen te worden.

Dat de landbouwers helpen bij 't leggen of verbeteren van wegen, kan zeer voordeelig zijn, doch 't is billijk, dat daarvoor een vergoeding, zij 't dan ook een matige, gegeven wordt.

In Oirschot gebeurt dat. En we stellen bij deze genoemde gemeente aan onzen raad ten voorbeeld. We hopen, dat er raadsleden zullen zijn, die, uit eigen beweging met 't billijke voorstel voor den dag komen.

R.

De Wereldtaal.

IV.

Esperanto en Ido gelijken zeer veel op elkaar. Ieder, die beide talen naast elkander ziet, moet aanstonds de nauwe verwantschap opmerken, die er tusschen beide bestaat. Men zou zoo zeggen: wie de eene taal kent, kent ook de andere, en 't moet den buitenstaander vrijwel onverschillig zijn, of hij de eene of de andere kiest. Die overeenkomst met Esperanto is ook weer een lokmiddeltje, dat de Idisten met voorliefde gebruiken. Leert Ido, zeggen ze, dan kent ge Esperanto vanzelf, want Ido is verbeterd Esperanto. Misleiding, waarde lezer.

Veranderd Esperanto, dit is Ido wel, maar *verbeterd*? Och kom! Waarin zou die verbetering dan bestaan? „De hoofd„punten waarin Ido zich van Esperanto „onderscheidt, zijn", zegt v. d. W.: „1e de afschaffing der kapjesletters, 2e „de meervoudsvorming, 3e de door„voering van het beginsel der grootst „mogelijke internationaliteit, 4e de meer „geregelde woordafleiding". In deze punten zal dus Ido moeten staan boven Esperanto. Wij zullen zien.

De kapjesletters. De letters c, j, g, s en h kunnen in Esperanto voorkomen *met* en *zonder* accent en worden daarnaar verschillend uitgesproken. Iedereen begrijpt, dat dit veel beter is, dan dat 'n zelfde letter nu eens zus, dan weer zóó moest uitgesproken worden. Dit ongemak heeft men in verschillende talen, vooral in het Engelsch, waar b.v. de *a* nu eens wordt uitgesproken als *ee*, dan als *o*, dan weer als *aa* of *i*, behalve nog de verschillende klanken die ik niet op gewone wijze kan voorstellen. „Eén teeken, één klank", dit is de grondregel der uitspraak van het Esperanto. Verandert het teeken, dan verandert ook de klank. Dit maakt, dat men reeds in ééne les volkomen de uitspraak van Esperanto kan leeren, en alles zonder fouten kan lezen. Het hoofdbezwaar der Idisten tegen de kapjesletters was, dat de drukkers ze niet hadden, dat ze bij het machineschrijven niet te gebruiken zijn, dat de internationale telegraphie ze niet toelaat.

Ze meenden wellicht, de Idisten, dat zij door de afschaffing dier kapjesletters aanstonds een grooten voorsprong zouden hebben op onze taal. Ieder drukker zou zich natuurlijk haasten Idist te worden, dan behoefde hij die vervelende kapjesletters niet te drukken, ieder koopman zou Idist worden, om geen nieuwe schrijfmachine noodig te hebben, en Ido zou in 'n oogenblik geproclameerd worden tot *de* internationale taal der telegraphie. Jawel! Hoe geheel anders heeft de ondervinding geleerd! De kapjesletters zouden de verspreiding van Esperanto in den weg staan. En meer dan 100 tijdschriften verschijnen in Esperanto, en wat voor lettertypen ook gebruikt worden, de kapjesletters zijn aanwezig. Geen enkel verstandig drukker, wien Esperanto-werk wordt aangeboden, zal het van de hand wijzen, omdat hij die letters niet heeft. Als hij met zijn vak en tijd op de hoogte is, weet hij adressen genoeg om er aan te komen, en hij begrijpt, dat men, zoo hij 't niet aanneemt, naar 'n ander gaat. Wie 'n schrijfmachine heeft zonder kapjes, schrijft er deze boven bij het overlezen van het getypte; heeft hij nogal dikwijls Esperanto te schrijven, dan koopt hij natuurlijk, als zijn machine versleten is, er eene, die ook de kapjesletters heeft, want zulke worden er ook reeds vervaardigd.

„Ja, ja, ge weet er heel aardig uit te komen", hoor ik u al zeggen, „maar „de telegraaf, daar zul je toch wel af„blijven, daar vertikken ze 't gewoon„weg, om je kapjesletters over te seinen". M'n waarde, hebt ge ooit Tsjechisch gelezen? Die taal wemelt van accenten. Veronderstel nu, dat 'n Bohemer uit Praag een telegram wil sturen aan een Bohemer in Amsterdam, Zij kennen beiden niets anders dan hunne moedertaal. Hoe zullen ze dat klaarspelen? Weet ge 't niet? Ik ook niet. Maar hoe een Esperantist het aanlegt om een telegram in zijne wereldtaal te verzenden, dat heb ik u in drie tellen gezegd. Hij zet achter iedere letter, waar een accent op moest komen, eene *h*, en de heele zaak is klaar. Men kijkt er wel een beetje vreemd op, als men leest: „Mi achetis stalon," doch men begrijpt direct, dat er staat: „Ik heb staal gekocht." Veronderstel, dat men eens eenvoudig die kopjes verwaarloosd had, en men seinde: „Mi acetis stalon." De geadresseerde zou daaruit begrijpen, dat ge een stal hadt gekocht!....

Wat de Idisten dus ook praten van drukkertjen, schrijfmachines en telegraphie in verband met onze kapjesletters, wij lachen er eens mee, en.... gaan onzen weg.

Wat hebben de Idisten nu gegeven in de plaats van die ongelukkige dingetjes? Dat zal dan toch wel iets degelijks zijn, zult ge zeggen, omdat ze er zich zoo druk over maken.

De klanken, door die letters voorgesteld, kunnen ze niet missen, want dan zou hunne hooggeroemde internationaliteit in 't gedrang komen, dus, wat geven ze in ruil? Och, lezer, niets anders, dan wat wij in tijd van nood gebruiken, als de omstandigheden ons er toe dwingen. Zij schrijven altijd achter die letters, waarboven wij een kapje zoudon plaatsen, eene *h*, en geven dus dien praktischen, logischen stelregel: „één klank, één teeken", prijs ter wille van... Ja, waarvan? Ik kan het niet zeggen, want dat ze het doen ter wille van drukpers, telegraphie, enz, dat zal toch niemand na het bovenstaande meer willen aannemen.

Maar kom, laat ik u niet langer met die onnoozele kapjesgeschiedenis vermoeien, en tot slot het woord geven aan een Idist, wiens naam ge in mijn vorig artikeltje reeds meermalen ontmoet hebt, den heer Couturat. Als hij in het het groote werk „Historie de la langue universelle" waarin hij meer dan 50 wereldtaalsystemen bespreekt, in het hoofdstuk „Esperanto" de kapjesletters behandeld, bewijst hij eerst, dat de klanken door deze voorgesteld, in geheel Europa gesproken worden. Dan zegt hij: „Men vindt, „dat deze kapjesletters hinderlijk zijn „en het schrijven verlangzamen; maar „zij zijn altijd gemakkelijker te schrijven „dan de combinaties van twee of drie „letters, waarmee ze in andere talen „worden weergegeven, of dan letters „van 'n nieuwen vorm, die aan 't „latijnsche alphabet vreemd zijn, en „ongewoon zijn aan oog en hand „(bijvoorbeeld grieksche of russische „letters). *Deze kapjesletters zijn dus „noodzakelijk*, en geenszins willekeurig, „noch door hun vorm, noch door hun „klank, zooals sommige Franschen die „weinig vreemde talen kennen, wel eens „geneigd zijn te gelooven."

En als men nu dezen mijnheer Couturat deze zijn eigen woorden onder de neus houdt, weet ge wat hij dan zegt? „Och ja", zegt hij dan, „wat „ik daar schreef, houd ik nog staande, „de kapjesletters van Esperanto zijn „noodzakelijk, doch slechts in theorie, „in praktijk zijn ze niet te dulden"..... Wie lacht daar?

P. A. SCHENDELER.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De taal in het leger.

In de Kamer is deze week de behandeling begonnen van het wetsontwerp tot regeling van het gebruik der talen in het leger waardoor aan verschillende gerechtvaardigde eischen door de Vlamingen gesteld, tegemoet wordt gekomen.

Minister de Broqueville zette in een lange redevoering de beteekenis van het ontwerp uiteen. Met kracht verzette hij zich vooral tegen het streven van degenen die op een scheiding aandrongen, in Vlaamsche en Waalsche regimenten, waarna hij tot de conclusie kwam, die het Brusselsche „N. v. d. D," in zijn kamerverslag aldus weergeeft:

Wij staan voor drie stelsels: de eerste waarborgt zoomin de taalbelangen van de eenen als die van de anderen; ik zucht is er de drijfveer van; het tweede stelsel zoekt het heil in de verdeeling van de twee rassen. Welnu, het leger is een groote familie, waar de vaderlandsliefde het hoofddoel is en aan allen moet aangeleerd worden.

Het derde stelsel is dit van de regeering, en dat stelsel strekt om de twee rassen, door een onverbreekbare eendracht, in den schaduw van het nationaal vaandel te vereenigen. Door deze eendracht zal België nog sterker en grooter worden. Ik wend mij tot de loyale en verlichte geesten, die mij omringen, ik verzoek hen de toekomst in te zien, en de gevaren te ontwaren van de valsche grondbeginselen, die gesteld worden, en ik ben er van overtuigd, dat zij zich met gansch hun goeden wil en gansch hun vaderlandsliefde zullen keeren naar den weg, dien ik aanwijs: de eenige goede, omdat hij de eenige volkomen Belgische is. (Toejuichingen rechts).

Een lang debat werd over de voorstellen begonnen en verschillende wijzigingen werden ingediend men hoopt echter morgen het voorstel afgehandeld te krijgen.

De verdediging van Belgisch Luxemburg.

De Kamer behandelde de interpellatie over de verdediging van Belgisch-Luxemburg en de streek, gelegen tusschen de Sambre en de Maas. De minister-president, tevens minister van Oorlog, verklaarde het volgende: Toen wij vernomen hadden, dat men in het buitenland groote militaire voorbereidselen nabij onze grens maakte, hebben wij de nieuwe wet over het recruten-contingent ingediend. Ik weet, welke provincies het meest bedreigd zijn. Maar dit is niet Luxemburg, dat trouwens alleen door een levé en masse verdedigd zou kunnen worden, daar het ook bloot zou staan aan massa-aanvallen. Wij zullen twee nieuwe divisies, te Bergen en Namen, stationneeren.

Wij concentreeren ons thans over een uitgestrekt gebied, terwijl wij voor de veiligheid van het geheele land zorg dragen De landweer in Luxemburg heeft geen ander doel dan de mobilisatie van België te beschermen. Bovendien moet mobilisatie reeds hebben plaats gehad, alvorens de oorlogvoerende partijen gereed zijn, zoodat wij, indien er slechts een schaduw van gevaar is, tot mobiliseeren zullen overgaan. De verdediging van het Zuiden des lands zal het aanstaande jaar eveneens verzekerd zijn. De nieuwe legerwet verschaft ons 30.000 manschappen meer voor het veldleger.

De debatten werden hierop gesloten.

Frankrijk.

Een volgeling van Bonnot.

Deze week bezocht een man van omstreeks 30 jaar, die voorgaf Lancien te heeten, verschillende autogarages op de groote boulevards te Parijs. Ten slotte werd hij het eens over den prijs van een auto, een torpedomodel, die hij verklaarde echter eerst te moeten probeeren. Met een ingenieur Dardenne vertrok hij in de richting van Pontoise.

Nabij het dorp Louvres loste het individu plotseling vijf schoten op Dardenne, die zwaar gewond in elkaar zeeg. De bandiet wierp zijn slachtoffer op den weg en vertrok weer in de richting van Parijs.

De sureté stelde kort daarop een onderzoek in; het bleek spoedig, dat het individu het laatst gewoond had op een kamer in een hotel op den boulevard de Strasbourg. Dadelijk werd zijn kamer doorzocht. Er werden papieren gevonden waaruit bleek dat de misdadiger in relatie stond met personen in België. Hij zelf bleek een Belg te zijn en Davignon te heeten. Men veronderstelt, dat hij een deserteur is, want een sabel, gelijk de Belgische militairen die dragen, werd op zijn kamer gevonden.

Dardenne werd naar een ziekenhuis vervoerd. Zijn toestand is ernstig. De chef van de sureté is niettemin reeds aan zijn bed geweest om inlichtingen over den aanval te krijgen.

Men veronderstelt, dat Davignon, alias Lancien, na den moordaanslag naar Parijs en onmiddellijk naar zijn hotel is gereden om daar de vrouw, met wien hij leefde, af te halen. Beiden zijn daarop vertrokken, waarheen weet men niet.

Soldaten-manifestaties.

De muiterijen der Fransche soldaten tegen de wederinvoering van den drie-jarigen diensttijd, duren in sommige plaatsen nog steeds voort. Dinsdag werden in Mâcon, de hoofdstad van het departement Saône-et-Loire groote anti-militairistische betoogingen gehouden. Tegen zeven uur in den avond, verzamelden zich op het exercitieveld honderden soldaten, die een stoet vormden en zoo door de hoofdstraten trokken, onder den uitroep: „Weg met de wet op den drie-jarigen diensttijd!"

Eenige soldaten juichten ook: „Leve de sociale revolutie!" De overheid bleef geheel werkeloos, en liet de muiters vrij begaan; alleen de burgerij verzette zich, en hierbij kwam het herhaalde malen tot gevechten. Een luitenant in civiel beproefde een der heethoofden zijn kepi te ontrukken, om zoo zijn nummer te weten, hij werd echter door soldaten omringd, die hem de kepi afnamen en duchtig afranselden. Nadat de soldaten hun woede hadden gekoeld, trokken zij weer naar de kazerne.

Ook in Parijs hebben de socialisten Dinsdag gepoogd, een groote anti-militairistische protestmeeting op de „Place de la République" op touw te zetten; het was hun gelukt artilleristen van het 28ste regiment voor deze demonstratie te winnen. Uit de nabij gelegen arbeidsbeurs kwamen voortdurend meer socialisten samengestroomd, die zich op het plein opstelden, zoodat de voorbijgangers spoedig bemerkten, dat er iets bijzonders gaande was. Het duurde niet lang, of soldaten van het 28ste regiment voegden zich bij de socialisten. Onder de soldaten was den geheelen dag het wachtwoord gegeven, dat allen, die vrij waren van dienst, bij het vallen van den avond, voor de „Place de la République" zouden gaan staan. In tusschen had ook de politie iets bemerkt, en rukte met flinke versterking aan. Toen de soldaten de agenten zagen aankomen, trokken zij zoo spoedig mogelijk af. Verschillende socialisten werden in hechtenis genomen.

In Boulogne aan de Seine dicht bij Parijs, zijn Woensdag ernstige straatgevechten voorgevallen tengevolge der pogingen van de socialisten om de indeeling der recruten te verstoren. Gedurende den geheelen dag hadden twee roode auto's, waarin de bekende socialistenleiders zaten, door de stad gereden, om anti-militairistische vlugschriften te verspreiden. Een dezer auto's werd na een wilde jacht door de politie in beslag genomen. Om zes uur verscheen een stoet recruten, die door de hoofdstraten trok. Voorop werd de driekleurige vlag gedragen, dan volgden een trompetter en een tamboer, die militaire signalen deden hooren. Toen nu de stoet langs een socialistische herberg trok, kwamen plotseling vijftig met stokken en knuppels gewapende socialisten te voorschijn, die op de recruten losloegen; een van hen poogde zelfs, de vlag aan de handen van den vaandrig te ontrukken. Nu ontstond een hevige strijd, waarbij vier recruten zoo ernstig gewond werden, dat zij naar het hospitaal moesten vervoerd worden; de vlag werd door de socialisten in stukken gescheurd.

Op dit oogenblik verscheen een commissaris van politie, aan het hoofd van een afdeeling dragonders, zij omsingelden de socialisten, en moesten zelfs van de blanke sabel gebruik maken. 42 socialisten werden in hechtenis genomen. 12 van hen werden naar de

gevangenis overgebracht, terwijl de overige op vrije voeten werden gesteld.

Uit dit alles blijkt duidelijk hoe de soldatendemonstraties weer het gevolg zijn van de drijverijen der socialistische en anarchistische leiders. Het onderzoek in Toul en Belfort heeft trouwens uitgemaakt, dat propagandisten van de revolutionaire algemeene werkliedenvereeniging reeds gedurende eenigen tijd in het geheim ijverige en felle propaganda voerden onder de soldaten.

Enkele van deze propagandisten zijn in hechtenis genomen en tot een maand — zegge één maand, — gevangenisstraf veroordeeld. Msb.

Italië.

Weer een schandaal.

Nog is het onderzoek naar de malversatiën, gepleegd bij den bouw van het paleis van justitie te Rome niet geëindigd, aldus wordt uit Rome aan de „K. V." geschreven, of de pers maakt weer melding van nieuwe bouwschandalen.

Het op 7 millioen lire begrootte Victor-Emanuel-standbeeld heeft reeds 18 millioen gekost en is nog lang niet klaar. In de berekening der kosten was ook rekening gehouden met de onteigeningen rond het monument, maar nu blijkt, dat van de 18 millioen daartoe slechts een klein deel is gebruikt.

De socialistische „Avanti" meldt, dat verschillende kunstenaars rekeningen hebben ingediend voor beelden en bouwwerk, die niet gemaakt zijn, ja die men zelfs niet eens wilde doen maken. Er wordt ook gesproken van leverantie contracten waarvan men in de rekenkamer niets weet.

De „Avanti" eischt bovendien, dat het tentoonstellingscomité van 1911 rekening en verantwoording zal doen voor de „schurkenstreken" en oplichtingen, die het ongewoon hooge deficit van 6 à 7 millioen lires hebben veroorzaakt, dat de staat heeft moeten bij betalen.

Het socialistische orgaan verklaart er over verwonderd te zijn, dat de geheele Romeinsche pers — met uitzondering van één blad — maanden lang gezwegen heeft over de onthullingen der „Avanti" in plaats van te helpen om de schuldigen tot verantwoording te nopen. Hadden die kranten er misschien belang bij te zwijgen? vraagt de „Avanti".

Het „Giornale d'Italia" heeft nu het stilzwijgen verbroken, en verlangt van de aangeklaagden, dat zij zich zullen verdedigen.

Oostenrijk-Hongarije.

De moord op Schuhmeier.

Kunschak, de moordenaar van den afgevaardigde Schuhmeier, is door de gezworenen eenstemming wegens sluipmoord ter dood veroordeeld. De veroordeelde diende zelf zijn bezwaren in, om het vonnis te doen vernietigen.

Rusland.

Een schatgraver.

Een worstfabrikant te Rawitsch in de provincie Posen is het slachtoffer geworden van den bekenden Spaanschen schatgraver. Eenige jaren geleden verdween zijn zuster, zonder dat men een spoor van haar kon ontdekken. Hoe de bedrieger in Spanje dat te weten is gekomen, is raadselachtig. Maar in elk geval kreeg de fabrikant kortgeleden een brief uit Spanje, om hem mede te deelen, dat zijn verloren gewaande zuster gelukkig en rijk getrouwd was geweest. Nu was haar man gestorven, en om in het bezit van zijn fortuin te komen, was het noodig dat haar zwager, die onschuldig gevangen zat, eerst met behulp van een som geld bevrijd werd.

De goedgeloovige worstfabrikant zond tweemaal 4000 mk. in bankbiljetten aan het adres van den Spanjaard, maar dit geld was, volgens het antwoord, nog niet voldoende. Toen hij weer moest opdokken, kreeg hij argwaan en stelde hij de politie met de zaak in kennis.

„N. A. Ct."

Pers-censuur in Rusland.

De geheele Russische pers publiceert en commentarieert in extenso het nieuwe door den minister van Binnenlandsche Zaken uitgewerkte ontwerp, dat ten doel heeft de democratische en zelfs de liberale pers den mond te snoeren.

De liberale bladen te Petersburg doen dan ook een krachtig protest tegen dezen nieuwen aanslag der regeering hooren.

Een der nieuwigheden, die het ontwerp in de wet wil invoeren is de verantwoordelijkheid, niet der redacteuren, die reeds verantwoordelijk zijn, maar der uitgevers van periodieken. Om uitgever te mogen zijn, moet men den leeftijd van 25 jaren bereikt en middelbaar onderwijs genoten hebben. (Deze ontwikkeling wordt zelfs niet van hooge staatsambtenaren geëischt). Klaarblijkelijk heeft het ontwerp ten doel den uitgever geheel en al voor de gepubliceerde artikelen verantwoordelijk te stellen, teneinde op deze wijze een goedkoopen censor te hebben. Bovendien zijn verantwoordelijk de directeuren van boekdrukkerijen, boekhandels, bibliotheken, etc., terwijl de verantwoordelijkheid van dagblad-redacteuren en de schrijvers van artikelen blijft, zooals deze in de thans bestaande wetten vastgelegd is.

Alle periodieke publicaties moeten vóór te verschijnen ter beschikking van de censuur worden gesteld. Het ontwerp verbiedt verder in de pers verslag te geven van alle vergaderingen, die met gesloten deuren gehouden worden. Ook mag zonder speciale toestemming niets gepubliceerd worden over vergaderingen van Doema-commissies, die niet publiek zijn, terwijl eveneens de publiceering van geheime documenten, staatsgeheimen en dergelijke verboden is.

Dit alles verklaart voldoende het eenparig protest van de Russische pers tegen dat ontwerp, dat thans aan den ministerraad is voorgelegd, die het op zijn beurt bij de Doema zal indienen. Of deze het echter zal aannemen, is sterk te betwijfelen, daar, naar verluidt, de Octobristen er tegen gekant zijn.

„Tel."

Zuid Afrika.

Belangrijke treindiefstal.

Op de lijn Kaapstad-Pretoria is uit een trein een postzak gestolen, die voor meer dan f 60.000 aan geldswaarde bevatte.

De politie staat hier voor een zeer geheimzinnig geval, daar slechts eenige postbeambten wisten, dat zich in dezen postzak een zoo groot bedrag aan bankpapier bevond. Ongetwijfeld is hier een handige treindief aan het werk geweest, doch waar de postzak uit de trein gestolen is, heeft men nog niet kunnen nagaan.

Amerika.

Een noodlottige vergissing

heeft de vorige week de heer Sanders Walker een bekend millionair te Maton in den staat Georgië (V. S.), begaan, door een sublimaatpastille in te nemen in de meening dat het aspirine was.

Tot ieders verbazing leefde Walker Woensdag nog, ofschoon, naar men beweerde, de dosis groot genoeg was, om drie menschen te dooden!

Walker heeft zich, toen de geneesheeren hem mededeelden, dat zij hem niet konden redden, gelaten in zijn lot geschikt.

Binnenlandsch Nieuws.

Kamers van toezicht op de Notarissen.

Eenigen tijd geleden ontving notaris van Dalsum te Hulst een waarschuwing van de Kamer van Toezicht op de Notarissen te Middelburg, ter zake van een artikel in het door hem geredigeerde blad „De Volkswil". Deze gebeurtenis heeft thans aan het Hoofdbestuur der Broederschap van Notarissen aanleiding gegeven zich met een request te wenden tot den Minister van Justitie, waarin het betreurd wordt, dat tegen de beslissingen van de Kamer van Toezicht op het Notariaat geen beroep open staat en te dezen opzichte op spoedige wetswijziging wordt aangedrongen. Genoemd Hoofdbestuur meent, dat de betrokken Kamer van Toezicht is gegaan buiten de grenzen der haar bij de wet gegeven bevoegdheid door zich in te laten met handelingen door een notaris niet in de uitoefening van zijn beroep, en dus als privaat persoon, verricht. Msb.

Zweren, dat je geboren bent!

't Gebeurde te St. Anna-Parochie, zegt de Fr. Ct., dat een meisje, geboren te Wijns, zich als huwelijkscandidate wilde laten inschrijven. Dat kon natuurlijk gebeuren, mits ze o.a. haar geboorte-acte aanvroeg, die ze in de gemeente Leeuwarderadeel wel kon krijgen, want daar moest ze ingeschreven staan. Er kwam echter bericht, dat daar niets van haar bestaan bekend was. In de registers kwam ze heelemaal niet voor. Officieel bestond ze niet, was niet geboren.

Een onderzoek bracht aan 't licht dat haar vader indertijd wel veroordeeld was, wegens het niet tijdig aangeven van zijn kind, maar dat hij na die veroordeeling er niet aan had gedacht, dat de aangifte alsnog moest geschieden en op de secretarie had men verder van het geval ook geen notitie genomen.

't Gevolg was, dat ze deze week niet eerder kon trouwen, voor ze een eed aflegde dat zij omstreeks den zooveelsten October 1889 werkelijk was geboren.

Onbereden Treinsoldaten.

Het legerbestuur heeft, naar de „Avp." meldt, bepaald, dat van de lichting 1913 der infanterie-brigade 12 miliciens zullen worden opgeleid tot onbereden treinsoldaat.

De opleiding zal geschieden bij de bereden wapens en wel in 2 ploegen.

De eerste ploeg zal daartoe van 23 Juni tot 13 Juli en de tweede ploeg van 15 Juli tot 6 Augustus bij een der bereden wapens der verschillende divisiën worden gedetacheerd.

Biljarten te 's Gravenhage.

In de Witte Societet te 's Hage heeft de wereldkampioen Mortier Woensdagavond een biljartmatch gespeeld tegen den Haagschen amateur J. Muller. De wereldkampioen maakte in 20 beurten de 500 caramboles. Hij maakte een serie van 114. Muller haalde 139.

Hooge loonen.

Aan kersenplukkers in de Betuwe wordt nu reeds f 3.25 per dag geboden en aan keerders 21 in de week.

Geconserveerde aardbeien.

De „Gelderlander" meldt:

Door de fabriek Gerritsen te Andelst, is het gelukt de aardbeien te conserveeren in de natuurlijken vorm en kleur. Waar bij andere fabrikanten de vrucht na 6 of 8 maanden uit elkander rolt, zijn de aardbeien, bereid volgens de methode Gerritsen, onverwoestelijk. Dit procedé trekt in de conservenindustrie buitengewone aandacht. Verleden week bezocht een Engelsche firma de fabriek, om voor Canadeesche rekening, deze vruchten te koopen in onbeperkte hoeveelheid.

De volgende maand zal het kleine Andelst bezocht worden door een der grootste Duitsche fabrikanten, om te onderhandelen over de exploitatie van dit procedé in Duitschland. Eveneens wordt verwacht een Italiaansch fabrikant met hetzelfde doel.

Er worden nog onderhandelingen gevoerd met Oostenrijk, Frankrijk, Zwitserland en Engeland.

Voor de aardbeienteelt in eigen land zal deze ... ng van groot belang blijken te zijn, boral in verband met de herziening d... Duitsche Toltarieven.

Ontrouwe gevangenbewaarder.

De 5e kamer der rechtbank te Amsterdam heeft uitspraak gedaan in de zaak tegen den 40-jarigen gewezen bewaarder in het Huis van Bewaring Roelof Hendrik Schut, die briefjes voor en van gevangenen overbracht en ook eetwaren aan gevangenen verstrekte, voor welke bemoeiïngen hij eet- en drinkwaren, geld e... een fiets aannam.

De rechtbank legde den beklaagde wegens het voortgezet misdrijf van art. 363 Wetboek van Strafrecht twee jaren gevangenisstraf op, overeenkomstig den eisch van het O. M.

Art. 251bis Wetboek van Strafrecht.

De 5e kamer der rechtbank te Amsterdam heeft de z.g. deskundige W. E. Ackermans veroordeeld tot 1½ jaar gevangenisstraf wegens het in haar woning, Govert Flinckstraat 340, opzettelijk met winstbejag in behandeling nemen van een vrouw. Het O. M. had drie jaren gevangenisstraf geëischt.

Vondeling.

Het kindje, dat deze week te Rotterdam werd te vondeling gelegd in een huis in de Van Alkemadestraat en daar liefderijk werd opgenomen, is volgens de Tel. de naam gegeven van Theresia van Alkemade.

De ouders hebben zich nog niet aangemeld. Het feit, dat het kind opnam, telde reeds 7 kinderen, zoodat de vondeling de achtste is.

Loterijwet.

Het Gerechtshof te Arnhem veroordeelde Vrijdag C. J. assuradeur te Arnhem, wegens het verkoopen van „Lotisico" tot f 3 boete subsidiair 2 dagen hechtenis.

De kantonrechter te Arnhem had destijds beklaagde tot gelijke straf veroordeeld en op het toen ingestelde beroep in cassatie verwees de Hooge Raad de zaak naar dit Gerechtshof. Het vonnis van den kantonrechter werd thans door het Hof wegens een informaliteit vernietigd.

Een stroopershistorie.

A. S., arbeider te Neede, bevond zich met een geweer op 22 Oct. jl. in het jachtveld aldaar. Hij werd door de veldwachters Franken uit Neede en Holtrop uit Borculo betrapt en later met een schotwond in den rug in een weiland gevonden.

Van deze geschiedenis waren twee processen het gevolg. De veldwachter B. J. Fr. uit Neede werd op klacht van A. S. vervolgd om reden dat hij deze met een schot had verwond. Dit werd door den veldwachter erkend, doch deze beweerde uit zelfverdediging gehandeld te hebben, omdat S. hem met zijn geweer had bedreigd, van welke bedreiging de veldwachter op zijn beurt proces-verbaal had opgemaakt.

De rechtbank te Zutphen nam echter die bedreiging niet als bewezen aan, omdat A. S. een schotwond in den rug had, hetwelk er niet op wijst dat, toen Fr. het schot op hem losste, zich zou omgedraaid hebben om deze met zijn geweer te bedreigen, en sprak beklaagde daarom vrij.

Nu zou men meenen, dat thans de veldwachter moest veroordeeld worden, doch in de procedure tegen Fr. sprak de rechtbank ook dezen vrij, op grond, dat hij uit zelfverdediging gehandeld zou hebben.

De officier van justitie bij de rechtbank te Zutphen ging van de vrijspraak van A. S. in appèl.

Bij de behandeling de vorige week voor het Hof te Arnhem achtte de advocaat-generaal deze beide vrijspraken met elkaar in strijd, omdat, is de veldwachter Fr. terecht vrijgesproken op grond van zelfverdediging, deze dan wel degelijk moet zijn bedreigd, doch dan was A. S. zeer zeker strafbaar.

Daarom luidde het requisitoir dan ook veroordeeling van A. S. tot 3 maanden gevangenistraf, met vernietiging van het vonnis der Zutphensche rechtbank.

Het Hof heeft echter het vrijspraakend vonnis der rechtbank, d.d. 23 April gewezen, bevestigd. Tijd.

Drie duizend namen.

Drie duizend firma's tegen de Tariefwet.

Daar schermt het Anti-Tariefwet-Komitee druk mee!

Doch de *Maasbode* heeft deze 3000 namen, verzameld in een groen boekje, eens nagesnuffeld.

„Gaan wij nu nog eens na, hoe die 3000 namen bij elkaar zijn gegrabbeld, zegt het D. v. Nr.-Br., en loopen wij het boekje eens door, dan vinden wij daarbij o. a. Duitsche en Engelsche fabrieken, die in Nederland een kantoor hebben. Een paar namen:

Pag. 12 Stolwerk's Chocoladefabriek.
Pag. 28 Bates Leicester Bandenfabriek
Pag. 46. Farbwerke.
Pag. 81. American Petrol Company.
Pag. 86. Rheinische Kolenseure.
Pag. 29 Continental Caoutchouc Comp.

Van dit laatste kantoor weten wij toevallig, dat niet alleen de directeur een Duitscher is, maar dat ook de reiziger, de boekhouder en het overige kantoorpersoneel eveneens uit Duitschers bestaat. Alleen de boodschappenjongen, die vermoedelijk te duur was om hem te importeeren, is 'n Hollander. Al die menschen zijn natuurlijk sterk voor „de algemeene welvaart van het Nederlandsche volk!"

Dan vinden wij van meerdere firma's alle drie de compagnons genoteerd: in één firma zelfs vier compagnons. Men zie b.v. de pag. 5, 15, 16, 18, 19 en 72. Allen onderteekenden het rekwest en zoo wordt het aantal natuurlijk groot! Als voor de firma eene verhooging van rechten nadeelig schijnt dan zullen alle compagnons er meest wel tegen zijn, en al zijn ze ook met z'n tienen, gaarne adhaesie betuigen. En.... er moeten toch 3000 handteekeningen bij elkaar komen; hoe meer hoe liever dus! Om tot die 3000 handteekeningen te komen, heeft men dus iedere firma genomen en nog eens apart de verschillende firmanten. (Voorbeelden: pag. 73 Stokvis Rotterdam, Van der Linde en Teves (welke één firma vormen) en bovendien dan nog de verschillende Stokvissen apart.) Op pag. 11 vonden wij dezelfde personen tweemaal vermeld. Op pagina 36, 37 en 38 kan men driemaal den naam van denzelfden persoon lezen. (De Knocke v. d. Meulen). Allemaal natuurlijk om den indruk te maken en de goê gemeente te toonen, dat er zoo buitengewoon veel menschen zijn, die verhooging van rechten een nationale ramp achten."

Nog niet vergeten.

In de buurt van Gendringen geraakten in Maart j.l. twee Hollandsche stroopers, op Duitsch gebied slaags met een houtvester, op wien zij een paar schoten losten, waarna zij de grens over vluchtten. Thans meenden zij, dat men dit wel vergeten zou zijn en waagden zij zich op de kermis te Anholt, waar men hen echter arresteerde.

Veedief.

Een mijnwerker uit Klimmen stal onder Voerendaal eene koe uit de weide; hij trachtte haar te verkoopen te Maastricht op de markt, doch werd daar aangehouden. Aanvankelijk gaf de mijnwerker valsche namen op. Hij is ter beschikking van de justitie gesteld.

Rijksagenten voor gezinsverpleging.

Te 's Hertogenbosch, Helmond, Arnhem, Zutphen, Apeldoorn, 's Gravenhage, Hilversum, Amersfoort, Hengelo (Ov.), en Groningen kan worden aangesteld een Rijksagent voor gezinsverpleging, te belasten met toezicht, ter plaatse en in de omliggende landstreek, op de besteding van het ten behoeve van de gezinsverpleging en zoogenaamde Regeerings- en voogdijkinderen toegekend Rijkssubsidie. Benoeming door den minister van Justitie voor den tijd van één jaar, met mogelijkheid van herbenoeming.

Toelage voor Apeldoorn f 400, voor 's Hertogenbosch, Arnhem, Zutphen, 's Gravenhage en Hengelo (Ov.) f 300, voor Helmond, Hilversum, Amersfoort en Groningen f 250 's jaars, benevens vergoeding van reis- en verblijfkosten.

Voor deze betrekking komen slechts in aanmerking personen, wier positie en optreden strikte onpartijdigheid waarborgen en met noodige levenservaringen en plaatselijke bekendheid.

Gegadigden zullen zich vóór 15 Juni a.s. bij gezegeld eigenhandig geschreven en onderteekend verzoekschrift hebben te wenden tot den minister van Justitie ad interim, met opgave van leeftijd, maatschappelijke betrekking en adres.

Nederlandsch zinkwit in Zweden.

Men meldt uit Maastricht aan de Tel.

Toen een paar maanden geleden ruim 100 van de 150 ambtenaren, werkzaam in de bureaux van den Rijksdag te Stockholm, aangetast waren gebleken door arsenicum-vergiftiging, heeft men gemeend, de oorzaak te moeten zoeken in het zinkwit van Nederlandsch fabrikaat, dat bij het verven van de wanden der kantoorlokalen was gebruikt. Op 1 April jl. werd de zaak in den Rijksdag door den afgevaardigde Jetterstand ter sprake gebracht, en de hiermede ingezette actie leidde tot een voorloopig verbod van invoer van Nederlandsch zinkwit in Zweden.

In verband met een en ander is thans door den minister van Landbouw Nijverheid en Handel aan den Nederlandschen gezant te Stockholm opgedragen, ter kennis van de Zweedsche regeering te brengen.

1e. dat, naar de verklaring van de directie der Maastrichtsche Zinkwit-Maatschappij, hare werklieden dagelijks, zonder speciale voorzorgen, groote hoeveelheden zinkwit in poedervorm verpakken, zonder dat er zich ooit eenig geval van arsenicum-vergiftiging onder deze werklieden heeft voorgedaan;

2e. dat het bovenstaande bevestigd is bij een speciaal onderzoek, ingesteld op last van den Centralen gezondheidsraad;

3e. dat er in Nederland groote hoeveelheden zinkwit gebruikt worden, zonder dat ooit iets is bekend geworden van eenig geval van arsenicumvergiftiging als gevolg daarvan;

4e. dat er uit Nederland zinkwit in groote hoeveelheden naar alle landen verzonden wordt, zonder dat ooit, behalve dan uit Zweden, klachten omtrent arsenicum-vergiftiging als gevolg van gebruik van Nederlandsch zinkwit zijn vernomen.

Intern. Schuttersfeesten te Sittard.

Op Zondag 29 Juni a.s. zullen op het tentoonstellingsterrein de groote internationale schuttersfeesten en wedstrijden worden gehouden. Tot heden mocht de commissie voor ontspanning reeds zeer veel inschrijvingen ontvangen en men heeft de zekerheid, dat voor 10 Mei, op welken datum de inschrijving gesloten wordt, tal van schutterijen zich zullen aanmelden.

Het belooft dan ook een schuttersfeest te worden, zooals Limburg er zelden een heeft gevierd. Voor deze wedstrijden is de indeeling der wedstrijden en prijzen alsvolgt:

1o. Schoonste geheel in den optocht; 5 prijzen, bestaande uit medailles.

2o. Oudste meest oorspronkelijke costumes; 2 prijzen, bestaande uit medailles.

3o. Schoonste verzameling kostbaarheden en juweelen, enz.; 4 prijzen, bestaande uit een lauwerkrans en drie medailles.

4o. Grootste verzameling kostbaarheden en juweelen, enz.; 4 prijzen, bestaande uit een lauwerkrans en drie medailles.

5o. Schoonste oud vaandel of standaard; 2 prijzen, bestaande uit medailles.

6o. Schoonste oud schild; 2 prijzen, bestaande uit medailles.

7o. Grootste en schoonste verzameling gildeboeken, documenten, charta's, enz.; 3 prijzen, bestaande uit medailles.

8o. Vaandel of standaard met de meeste medailles; 2 prijzen, bestaande uit medailles.

9o. Schutterij met het grootste ledental; f 12.50.

10o. Verstkomende schutterij of gilde uit Nederland f 25; uit het Buitenland f 25.

11o. Oudste mededinger aan den wedstrijd; prijs, medaille.

12o. Vaandelzwaaien; 3 prijzen bestaande uit medailles.

13o. Tromslaan; 3 prijzen, bestaande uit medailles.

14o. Exercitiën; 3 prijzen: f 15, f 10 en f 5.

15o. Schietwedstrijd.

Prijzen: Corpswedstrijd: 1o. prijs 200 frs; 2o. pr. 150 frs; 3o. pr. 100 frs; 4o. pr. 75 frs; 5o. pr. 50 frs; 6o. pr. 25 frs.

Personeel: 1o. prijs 100 frs; 2o. pr. 75 frs; 3o. pr. 50 frs; 4o. pr. 25 frs; 5o. pr. 15 frs.

Damesvogelschieten: Drie prachtige kunstvoorwerpen.

Verder nog een wedstrijd voor een prachtig kunstvoorwerp.

Het inleggeld bedraagt:

Voor het corpsschieten per serie van drie leden f 7.50; voor personeel per serie f 2.50; voor het kunstvoorwerp per serie f 0.30; voor het dames-vogelschieten per serie f 0.30.

Voor inlichtingen wende men zich: Bureau Tentoonstelling, Kerkplein 66, Sittard.

Pater Donders.

Z. H. Paus Pius X heeft het decreet geteekend, waarbij het apostolisch proces is ingeleid van den Eerw. Pater Petrus Donders, Hollandsch Redemptorist, en waardoor deze den titel verkregen heeft van Venerabillis Servus Dei: Eerbiedwaardige Dienaar Gods.

Gelijk men weet werd de eerbiedwaardige Petrus Donders 27 October 1809 te Tilburg, uit godvreezende, doch weinig bemiddelde ouders geboren. Gedwongen door handenarbeid in zijn onderhoud te voorzien, vertrouwde hij desniettemin volkomen zeker eenmaal priester te zullen worden. In het Seminarie schitterden in hem eene diepe nederigheid en onverstoorbare zachtmoedigheid, zoodat hij een voorwerp van vereering werd voor al zijne medeleerlingen.

Priester geworden arbeidde Petrus Donders sedert 1842 onvermoeid aan het zielenheil der plantageslaven, der melaatschen en der Indianen in Suriname, terwijl hij nog, bijna 20 jaren lang, het kloosterleven met dat van missionaris vereenigde. De uren, die hij niet besteden kon voor het heil der naasten, bracht hij door aan den voet des altaars of voor het beeld der allerheiligste Maagd Maria.

Bij de stiptste nauwgezetheid in het vervullen van al zijne verplichtingen, was hij er steeds op bedacht, zijne deugden te bedekken en God alleen te zoeken.

Hij stierf den dood der zaligen op 14 Januari 1887, midden tusschen zijne

melaatschen, gelijk hij gewenscht had, te Batavia. Het procès zijner zaligverklaring is in het jaar 1901 ingeleid.

Tijd.

Er van door.

Twee cadetten, J. R. G. en I. A. A., verlieten Woensdagavond de Cadettenschool te Alkmaar. Zij lieten zich met een gehuurde auto naar Haarlem brengen en zijn vandaar spoorloos verdwenen, vermoedelijk naar het buitenland.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

26 Mei. Maandag. Van het Octaaf van het H. Sacramentsfeest. Halfdubbel. H. Mis: Cibavit (van H. Sacramentsdag); tweede gebed, stilgebed en gebed na de Communie: van den H. Philippus Neri, Belijder; derde gebed, enz.: van den H. Eleutherius, Paus-Martelaar. Vandaag tot en op Donderdag: Credo en Kerstmis-Praefatie. Wit

27 Mei, Dinsdag. Van, enz.: van den H. Beda den Eerbiedwaardige, Belijder en Kerkleeraar; derde gebed, enz. van den H. Joannes, Paus-Martelaar; vierde gebed, enz.: wegens den verjaardag der keuze van Z. D. H. onzen Bisschop: Deus omnium (uit de: Mis op den verjaardag der keuze van den eigen Bisschop) Wit

28 Mei. Woensdag. Van, enz. evenals op 26 Mei. Tweede gebed, enz. van den H. Augustinus Bisschop-Belijder. Wit

~~Mei.~~ Donderdag. Octaafdag van het H. Sacramentsfeest. Grootdubbel. H. Mis: Cibavit (van H. Sacramentsdag); tweede gebed, enz. van de H. Maria Magdalena de Pazzi, Maagd. Wit

30 Mei. Vrijdag. Feest van het Allerheiligste Hart van Jezus. Dubbel van de 1ste klas, H. Mis: Miserebitur. Credo, Kruis-praefatie. Na de plechtige H. Mis: toewijding der geloovigen aan het H. Hart. Wit

31 Mei. Zaterdag. Angela Merici, Maagd. Dubbel. H. Mis: Dilexisti; tweede gebed, enz: van de H. Petronilla, Maagd; derde gebed, enz.: in elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven vanwege de a. s. verkiezingen). Wanneer het H. Sacrament openlijk is uitgesteld: derde gebed, enz.: van het H. Sacrament (zie Sacramentsdag); vierde gebed, enz.: in elke, enz. (zie boven). Wit

1 Juni. Derde Zondag na Pinksteren. H. Mis van den Zondag: Respice; tweede gebed, enz: van den tijd: A cunctis; derde gebed enz. naar eigen keuze; wanneer het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld, vierde gebed, enz.: van het H. Sacrament; anders vierde gebed, enz.: in elke noodwendigheid. Praefatie der H. Drieënheid. Groen

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 24 *Mei* 1913.

— Te Breda zijn geslaagd voor onderwijzeres de dames S. M. A. Nederveen, C. Th. E. Minderhoud en A. C. M. Michels van de R. K. kweekschool der Urselinen alhier.

— Op Verzoek van de bewoners uit de Nieuwstraat en Onrooi, zal daar in de buurt een brievenbus geplaatst worden.

— De Bad- en Zweminrichting is geopend:

's Morgens van 6 tot 8 voor mannen.
's Morgens van 9 tot 12 voor vrouwen.
's Middags van 3 uur tot zonsondergang voor mannen.

Dinsdags- en Vrijdagsmiddags van 5 tot 7 uur voor mannen, dan kosten de baden 5 cent.

Woensdag van 6 uur tot zonsondergang voor mannen tegen betaling van 2 cent.

Zaterdags van 6 tot 8 uur 's morgens voor de mannen; van 9 tot 12 uur voor de vrouwen; van 2 tot 4 uur voor de mannen; van 4 tot 6 uur voor de vrouwen en van 6 uur tot zonsondergang voor de mannen.

Zaterdags kost het nemen van een bad 2 cent.

— Op Woensdag 28 Mei zal het echtpaar Antonius v. d. Meerendonk-v. d. Besselaar op den Langenberg hun gouden bruiloft vieren.

Naar wij van de buurlieden vernemen zal het feest uitsluitend in eigen familiekring gehouden worden.

Gemonde. Donderdag is aanbesteed door den heer L. J. Louwers architect te Uden het bouwen eener stoomzuivelfabriek alhier.

Ingeschreven werd als volgt:

Gebr. v. d. Laar, Boxtel f 6928.—
H. Vervoort & Zn., Gemonde - 5950.—
P. Vervoort & Zn., Gemonde - 5535.50

Het werk is gegund aan den laagsten inschrijver.

Haaren. Het jaarlijksch onderzoek voor de verlofgangers zal voor deze gemeente plaats hebben te Oisterwijk op Woensdag 11 Juni a.s. des voormiddags 8 uur.

— De Keuring voor de Militie-lichting 1914 zal plaats hebben voor onze gemeente te Tilburg op Donderdag 26 Juni a.s.

Stratum. Op 10, 11, 12 en 13 Juni e.k. zullen alhier militaire oefeningen worden gehouden. Enkele boerderijen, die bestemd waren om te worden afgebroken, zijn aangewezen om te worden veroverd door de militairen en vervolgens te worden omvergehaald. De heer Van den Burght, directeur der vliegschool te Gilze-Rijen, zal als militaire vliegenier aan deze oefeningen deel nemen. Op aanzoek der militaire autoriteiten is te Woensel eene commissie gevormd, die een terrein zal in orde brengen — waarschijnlijk achter de openbare school in de Hemelrijken aldaar — waarvan de opstijgingen der vliegmachine kunnen plaats hebben. Als vergoeding is het aan deze commissie vergund van de personen, die het opstijgingsterrein bezoeken, een entréegeld te heffen.

's Bosch. De op 1 Juni a.s. alhier te openen tentoonstelling van oude Kerkelijke Kunst begint haar voltooiing te naderen.

De militaire rijbaan is geheel gemetamorphoseerd. In het midden heeft men een breede gang en ter weerszijden daarvan verschillende afdeelingen. Boven tegen het dak heeft men, door middel van opgenomen doek een gewelf nagebootst. Op den middenachtergrond ziet men dadelijk bij het binnentreden het kerkkoortje.

Het geheel zal zeer goed voldoen. Moge de tentoonstelling gedurende Juni Juli en Augustus druk bezocht worden.

Zevenbergen. Men meldt aan de Msb. Donderdagmorgen had op een der booten, waarmede de firma Kraaijenveld uit Zwijndrecht geregeld grond vervoert van de firma de Bruin alhier, vóór de sluis aan de Roodevaar alhier een ontploffing plaats, doordat bij een onderzoek naar een lek een lucifer met vermoedelijk aldaar gevormde gassen in aanraking kwam. De boot werd gedeeltelijk vernield, doch persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De bevolking van Noordbrabant.

In de „St. Crt." is opgenomen een staat van het Centraal Bureau voor de Statistiek, gevende het bevolkingscijfer van iedere gemeente der provincie Noord-Brabant op 1 Jan. 1913.

De geheele provincie telde 324.277 mannen en 325.029 vrouwen, te zamen 649.306 zielen.

De hoofdstad 's Hertogenbosch had 35.495 inwoners, Tilburg 53.298, Breda 27.512.

Tusschen 10.000 en 20.000 zielen telden: Roosendaal 17.481, Bergen op Zoom 16.426, Helmond 16.139, Oosterhout 12.803, Prinsenhage 11.366, Woensel 10.117.

Tusschen de 5000 en 10.000 zielen: Boxtel 8370, Deurne c.a. 7392, Dongen 6834, Eindhoven 5849, Etten c.a. 7836, Ginneken 7506, Loon op Zand 8006, St. Oedenrode 5042, Oss 8652, Oudenbosch 5683, Oud- en Nieuw-Gastel 5243, Raamsdonk 6293, Rucphen c.a. 5273, Schijndel 6134, Steenbergen c.a. 8668, Stratum 6232, Teteringen 5723, Uden 6185, Veghel 6344, Vught 7004, Zevenbergen 8083, Zundert 5382.

Minder dan 1000 inwoners telden: Aalst 814, Beers 802, Bokhoven 217, Borkel c.a. 582, Cromvoirt 505, Deursen c.a. 371, Dieden c.a. 445, Diessen 961, Dommelen 383, Drongelen c. a. 365, Duizel c.a. 613, Empel c.a. 631, Engelen 502, Esch 583, Gassel 628, Giessen 481, Herpt 515, Huibergen 880, Huisseling c.a. 607, Lierop 919, Linden 458, Lithoijen 630, Luyksgestel 870, Maarheeze 629, Meeuwen c.a. 860, Oerle 629, Oijen c.a. 808, Oudheusden 940, Ravenstein 899, Reek 899, Rietnoven 562, Rijswijk 655, Soerendonk c.a. 997, Stiphout 738, Veen 930, Velp 646, Vlierden 639, Vrijhoeven-Cappel 529, Westerhoven 623.

Waterschap „De Rivier de Dommel".

De Stemgerechtigde Ingelanden van het Waterschap „De Rivier de Dommel" zijn tegen Dinsdag 3 Juni, v. m. 9 tot 11 uur, opgeroepen om in een der lokalen van het Stadhuis te 's Bosch, ingang Ridderstraat, te verkiezen twee leden in het Dagelijksch Bestuur van genoemd waterschap, wegens periodieke aftreding van de heeren G. L. A. Baron De Grancy en G. L. De Leijer te Vught.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van Den Bosch heeft aan den zeereerw. heer J. Th. Buys, pastoor van Besoijen, het adviseurschap opgedragen bij de afdeeling Waalwijk-Heusden van den R. K. Onderwijzersbond.

De woleerw. heer P. van der Wee, kapelaan te Raamsdonk, is benoemd tot adviseur van het St. Eligius-gilde der smeden, afdeeling der ambachtsgilden in de bouwbedrijven in het dekenaat St. Geertruidenberg.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Schijndel.

Van 1—22 Mei 1913.

Geboren: Maria Anna, d. van G. Welten en M. Pijnenburg, Hoeves. — Theodorus, z. van M. van Alebeek en G. Rovers, Molendijk. — Maria Martina, d. van A. Pijnenburg en A. Timmermans. Heikant. — Adrianus Antonius, z. van J. J. van Gestel en C. Timmermans, Voort. — Maria Johanna, d. van G. de Wit en A. van Gerwen, Wijbosch. — Anna Juliana, d. van A. v. d. Ven en H. v. Heertum, Heikant. — Martinus Josephus, z. van A. Verhoeven en M. Venmans, Schoot. — Anna Maria, d. van F. v. d. Bogaart en A. v. Alebeek, Hermalen. — Antonetta, d. van J. M. Schakenraad en W. v. Vreede, Lieseind. — Lambertus, z. van W. v. d. Ven en Ch. v. Kaathoven, Hermalen.

Overleden: Hendrika Verhagen, wed. van J. v. d. Velden, 78 j. — Martinus v. Heeswijk echt. v. P. v. d. Ven, wed. v. E. v. Kroonenburg, 69 j. — Leonardus Schellekens wed. v. Johanna Korsten 76 j. — Antonius Schellekens 74 j. — Johanna Vervoort wed. van J. v. Uden 74 j. — Lambertus Maria Jansen 2 j. — Johanna Jans Timmermans 2 m.

Getrouwd: Th. M. v. Esch 32 j. en M. P. Verhagen 25 j. beiden Schijndel — A. J. v. Helvoort 29 j. te Hedikhuizen en J. Schellekens 38 j. te Schijndel. — A. v. Esch 30 j. te Vlijmen en D. Schellekens 34 j. te Schijndel. — M. Kerkhof 28 j. en J. M. v. d. Leemput wed. v. P. Swanenburg 42 j. beiden te Schijndel.

Ondertrouwd: J. v. Engeland 30 j. en C. Spierings 24 j. beiden te Schijndel. — J. v. Doremalen 29 j. en M. v. Roosendaal 22 j. beiden te Schijndel. — H. v. d. Heyden 33 j. en A. M. v. Handel 26 j. beiden te Schijndel. — W. v. Heeswijk 29 j. en M. Broks 31 j. beiden te Schijndel.

Gemeente Berkel c.a.

Geboren: Leonardus M., z. van G. Roodklif en E. van Helvoirt. — Joanna A. M., d. van P. van Zon en A. M. van de Laak.

Getrouwd: M. J. J. M. van Son, 24 jaar en A. v. d. Roel 25 jaar.

Rechtszaken.

Uitspraak van het Gerechtshof van Den Bosch van Woensdag 21 Mei.

Maria v. E., huisvrouw F. S., 47 j. zonder beroep, te Boxtel, met bevestiging van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch, wegens het niet voldoen aan een ambt. bev., veroordeeld tot f 40 boete subs. 60 d. h.

Christiaan v. R., 23 j. landbouwer te Berlicum, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's Bosch voor wat de straf betreft, wegens mish. tweemaal gepleegd, tot twee maanden gevangenisstraf.

1o. Jan J. v. B., 19 j., 2o. A. A. v. B., 16 j. en 3o. J. T., 14 j. allen arbeiders, nos. 1 en 2 te Waalwijk en no. 3 te Besoyen, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch wat de straf aangaat voor no. 1 en 2 veroordeeld wegens ontucht no. 1 tot 9 maanden gevangenisstraf, 2o. tot 6 maanden tuchtschoolstraf en no. 3 tot 6 maanden tuchtschoolstraf, overigens bevestigd.

A. V., 17 j., landb. te Oploo c. a., met gedeeltel. verniet. van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch voor wat de straf betreft, wegens mishandeling tot drie maanden gevangenisstraf.

A. v. B., 16 j., kuiper te Veghel met gedeelt. vern. van een von. der rechtbank te 's Bosch, voor wat de straf aangaat, wegens mish. tot drie maanden tuchtschool.

J. M. B., 26 j., monnaar te Raeven met vern. van een vonn. d. rechtb. te Roermond, van beleediging vrijgesproken met toekenning van f 22.75 voor getuigenkosten.

Moord en poging tot moord.

Lambertus Hoosemans, 27 jaar, arbeider te Berkel, door de rechtbank te Breda wegens moord op zijn kind en poging tot moord op zijn vrouw, veroordeeld tot twintig jaren gevangenisstraf, zal Woensdag 4 Juni a.s. voor het Gerechtshof te 's Hertogenbosch, in hooger beroep staan.

Een gevaarlijk heer.

De Bossche Rechtbank behandelde Donderdag de zaak tegen den reiziger J. v. d. V., 32 jaar, wonende te Gestel bij Eindhoven. Dit heerschap wordt verdacht van niet minder dan 58 diefstallen met inbraak te hebben gepleegd.

Thans stond hij terecht voor de volgende aanklachten:

1e. Te hebben ingebroken in den nacht van 19 Augustus in het kantoor der firma J. van den Bersselaar te Valkenswaard.

2e. door middel van indrukking eener ruit zich toegang verschaft te hebben in den nacht van 31 Augustus in het huis van P. Kusturs te Lieshout.

3e. Met geweld te zijn binnengedrongen tot woning der gezusters Van Vlokhoven te Gestel in den nacht van 15 September.

Bij al deze gelegenheden ontvreemde beklaagde verschillende gouden en zilveren voorwerpen, benevens sigaren en geld, tot een aanzienlijke waarde.

Het schijnt, dat hij daarbij door anderen werd geholpen; ook is gebleken dat het grootste deel van het gestolen goed in België werd verkocht.

Onder de vijf en twintig getuigen, die in deze zaak werden gehoord, was wel de gewichtigste kapitein Meyboom der Marechaussée te Eindhoven, die beklaagde te Antwerpen aanhield en in verhoor nam. Daarbij verklaarde beklaagde, dat hij met eenige andere individuen den diefstal met inbraak te Valkenswaard pleegde.

De verklaringen der overige getuigen waren eveneens voor beklaagde ongunstig.

Het O. M. eischte wegens meermalen gepleegden diefstal met inbraak zeven jaar gevangenisstraf.

Mr. E. van Zinnicq Bergman pleitte clementie.

BEKENDMAKING.

Onderzoek van verlofgangers der Militie.

De BURGEMEESTER der Gemeente BOXTEL maakt door dezen bekend, dat het onderzoek van de verlofgangers der Militie voor deze Gemeente zal worden gehouden ten gemeente-huize te BOXTEL op Donderdag den 5den Juni 1913, des voormiddags om 10 ure.

Omtrent verder bijzonderheden wordt verwezen naar de aan het gemeentehuis aangeplakte bekendmaking, alwaar tevens is opgehangen, een lijst bevattende de namen en voornamen der personen, die verplicht zijn aan het jaarlijksch onderzoek deel te nemen.

Boxtel, 24 Mei 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,28 de K.G.

Op 23 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.20 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.
EINDHOVEN 23 Mei. Hoogste prijs f 1.23 Laagste f 1.12 Middel f 1.18 p. KG.
Aanvoer 9175 K.G.

MAASTRICHT, 23 Mei. Botermijn. Aanvoer 57310 K.G. Hoogste prijs 1.27, middelste f 1.22, laagste f 1.17 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 23 Mei. Aanvoer 49612 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.40 tot f 4.50.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer

Meneer de redakteur.

Wa zullen we nouw hebben. In de raodsvergadering van verleeje week is er gesproken um nog meer belaasting in te voere, en ze hebben volgens dè ik lees meer es f 20.000 in de gemintekaast. Vruuger gebeurde het soms dè de geminte wè geld moes gaan leenen um de'r volk uit te betalen.

Mnr. v. Oerle docht zeeker ès er dur allemol goed wè straotbelaasting betaold wordt, dan zal den durpsumslag wel zooveul umlaag gaon dè de rijke in elk geval veul minder moete betaolen dan tot nog toe. Nee, nee, de dom endjes zoo es de Dommel de Centrale raodsleeje noemde, hebben gin nei belaasting noodig um de geminte te onderhauwen.

Dè komt um dè ze gin gekke dingen doen. Een jaor of vier geleeje toen vonden ze nog wè van 't auw bestuur, 'n leege kaast en ennen hoop schuld, en den hoofdelijken umslag moes toen um 't een en aander in orde te brengen heel wè verhoogd worre.

Mar en jaor naoderhaand ging de belaasting weer um laag, en nou komme ze er goed mee rond.

Tis waor, groote dingen, daor de meensche niks an han, daor zen ze niet aon begonne. Mer vur de weeg en aander noodzakeluk is goed vur gezurgd.

Nou wil ik nie zeggen, dè alles in orde is zo het heurt, nee dè weet ik ok wel. Mar daor zal me toch gin meensch tege spreke, dè er de leste jaoren overal heel wè verbeterd is.

De raod moet mer aon gin nei belaasting denken.

Wellie boere, hoeide er nou wel nie àn te betaolen, mer het laag toch vur de haand, es in 't durp straotbelaasting betaold wier, dè dan vur de boere ok wel weer gauw zon reglementje gemaokt zo worre, waorin stond, dè de boere der buiteweeg en de wàterlossing in orde moete hauwe, of es dè soms nie meer toegelaote wordt, dè we er dan toch vur zon moete betaolen.

Meneer de Redacteur ik hè nou net goeie zin, um is te schrève en nouw woj ik 't ook nog is ergens aanders over hebbe. Verleeje week heb ik de Centraal geleze dè er gefeest zal worre in Boxtel, en dè daor de boere mee der pearde ook aan mee zulle meuge doen. Es dè nouw mer weer nie afgeketst wordt, want in de régel ès er in 't durp gefeest wordt meuge de boere er nao kijke mee doen dè nie.

Tot ziens. TOON.

ADVERTENTIEN

De Notaris NIEMANN te Boxtel

maakt bekend:

Dat op **Maandag 16 Juni 1913** ten **3 uur n.m.,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt zal plaats hebben de jaarlijksche

VOORGRASVERPACHTING TE BOXTEL.

Biljetten verkrijgbaar na 6 Juni e.k.

Dr. HOEK's-VEREENIGING te BOXTEL.

De Dr. HOEK's-VEREENIGING zal dezen zomer weder aan eenige zwakke kinderen uit Boxtel de gelegenheid bieden gedurende eene maand geheel kosteloos in eene

Vacantie-kolonie

door te brengen.

Zoowel meisjes als jongens kunnen hiervoor in aanmerking komen. Ouders of voogden die hunne kinderen hiervan willen laten profiteeren moeten zich **vóór 1 Juni a.s.** aanmelden bij ondergeteekende.

Namens het Bestuur,
JAN PHAF, 1e *Secretaris.*

Aanbesteding maken Rijwielpad van Boxtel naar Oirschot.

Op **Dinsdag** den **3 Juni 1913,** om **elf uur voormiddag** ten *Gemeentehuize* te *Boxtel* zal door BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Boxtel,* onder nadere goedkeuring van H.H. Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* in het **openbaar**

worden aanbesteed, in TWEE PERCEELEN:

Het aanleggen met eenjarig onderhoud van een Rijwielpad van Boxtel naar Oirschot, op den Westelijken berm van den ouden Grintweg.

PERCEEL I. Onder de GEMEENTE BOXTEL, lang **3057 Meter.**

PERCEEL II. Onder de GEMEENTE OIRSCHOT, **5933 Meter.**

Bestek en voorwaarden van aanbesteding ligt ter inzage op het Gemeentehuis te BOXTEL en OIRSCHOT en is tegen betaling van f 0.30 verkrijgbaar ter secretarie der Gemeente BOXTEL.

Inlichtingen verstrekt de Heer H. J. DEKKERS, gemeente-opzichter te Boxtel.

Aanwijzing in loco, op **Maandag 2 Juni 1913,** bijeenkomst om **negen uur** voormiddag, bij Mej. de Wed. M. v. D. STRUIJK, Eindhovensche Steenweg onder BOXTEL.

Inschrijvingsbiljetten op zegel, moeten zijn ingeleverd, ter Secretarie der Gemeente BOXTEL, vóór **tien uur voormiddag** van den dag der besteding.

Boxtel, 10 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verpachting van Hooilanden in Juni 1913 door den Notaris Van de Mortel te 's Bosch.

Zaterdag 7 's morgens ten **9 ure** bij DECKERS te *Empel* voor de gemeente Empel en anderen.

Maandag 16 des nam. ten **12½ ure** bij JOS. PIJNENBURG, Huisje ten Halve te *Vught.*

Woensdag 18 des morgens ten **8½ ure** bij J. v. D. HEUVEL te *Groot-Deuteren.*

Donderdag 19 des morgens ten **9 ure** bij H. VERBERNE „In de Zwaan" te *Boxtel.*

Zaterdag 21 des morgens ten **10½ ure** bij DEN OTTER *op den Pettelaar.*

Openbare Verkooping van TWEE BURGERWONINGEN te Boxtel.

Hendrik Worst,

Notaris te 's Bosch

is voornemens op **Vrijdag 30 Mei 1913** PROVISIONEEL en op **Vrijdag 13 Juni 1913** FINAAL, telkens **des avonds om 7 uur** in het Hotel „DE KEI" van den heer K. Wollerich op de Markt te Boxtel **in het openbaar te veilen en te verkoopen:**

Binnen de Gemeente Boxtel:

Twee Burgerwoningen

met **TUIN** gelegen aan de Osch- en Van Leeuwenstraat nummers 197 en 198, kadastraal bekend in sectie F nummers 3590 en 3591, te zamen groot 3 aren 55 centiaren.

Elke woning bevat beneden: voorkamer, groote achterkamer, keuken, privaat, bergplaats en kelder, wel- en regenwaterpomp.

Boven: 3 kamers en zolderkamer.

De kamers zijn allen behangen, geplafoneerd, vele van stookplaatsen en verdere gemakken voorzien.

Verhuurd No. 197 voor f 3.15 per week en No. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.

Te veilen in **2** perceelen en in **Massa.**

Grondlasten pl. m. f 21.—.

Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.

Te bezichtigen elken Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris *Hinthamerstraat* **215.**

f 1.20

geven wij in enkele weken aan onze klanten **CADEAU.**

DERDE RECLAMEWEEK

Vanaf Zaterdag 24 Mei tot en met Vrijdag 30 Mei

Ieder die op die dagen voor

50 cent

aan diverse artikelen besteedt

(Suiker en Sunlightzeep uitgezonderd)

ontvangt, behalve de 10 pCt. korting,

een pakje VAN DER VELDEN's CACAO à 14 ct.

CADEAU.

Goedkoopste en Degelijkste Adres.

10% korting op alle artikelen.

De Grootste besparing.

Henri v.d. Velden & Co

Stationsstraat, BOXTEL.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Rheumatiek en Jicht

wijkt als bij tooverslag, indien ge de aangetaste lichaamsdeelen met den Kloosterbalsem inwrijft. Deze lichaamsdeelen worden dan weer opnieuw lenig, de pijn verdwijnt en menigeen heeft in stilte den Kloosterbalsem gezegend, toen hij van zijn rheumatiek en jicht verlost was. Waarom aarzelt gij, waar zooveel duizenden voor U door den Kloosterbalsem genezen zijn. Raadpleeg de vele verklaringen van dankbare genezenen, welke wij voortdurend publiceeren. Wij hebben onze plicht gedaan, voldoet gij thans aan de Uwe.

De heer Pieter Johannes le Feber te Oostburg, verklaart:

„Tengevolge van jicht aan de voeten leed ik zulke vreeselijke pijnen dat ik op mijn beenen niet kon staan en zelf mijn voeten niet kon bewegen. 's Nachts kon ik niet slapen en ik had tevergeefs alle mogelijke middelen gebruikt en wanhoopte ik ooit weer beter te worden. Men raadde mij aan het eens met den KLOOSTERBALSEM te probeeren. Ik kocht bij den heer Risseeuw-Maat alhier een potje van dezen kostbaren balsem en nadat ik mij slechts eenmaal met den Kloosterbalsem had ingewreven, kon ik weer goed op mijn beenen staan. Mijn bezigheden, die ik een tijdlang niet kon waarnemen, kan ik thans weer verrichten en toen ik twee potjes Kloosterbalsem opgebruikt had, was ik totaal genezen". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationsstraat; *Esch* Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

De Maag- en Slijmpillen

van L. J. GROOTENDORST,

Apotheker -:- UTRECHT,

zuiveren het **bloed,** verdrijven **gal** en **slijm** en bevorderen den **goeden stoelgang**; zij munten uit door hunne **zachte werking,** zonder kramp of eenige nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Prijs per doos met gebruiksaanwijzing **27½ ct.**

Eisch dit Fabrieksmerk.

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Eisch voorts merk „Grootendorst."

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iedere Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. HUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

J. AAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS

BOXTEL.

Rechterstraat,

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Alle soorten:

India-Rubber en Metalen

Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — —

— Hectografen en —

— — — Scapyrografen

verkrijgbaar in den Boekhandel van

J. P. Tielen

Rechterstraat - BOXTEL.

:- Vraagt Prijscouranten -:

ERNSTIGE WAARSCHUWING VOOR WIELRIJDERS.

BELANGRIJK BERICHT!

Knip deze advertentie uit en bewaar ze zorgvuldig; zij heeft groote waarde. Wij adverteeren slechts éénmaal.

Evenals vorige jaren hebben wij het genoegen, U hierbij onze nieuwe prijslijst voor 1913 te doen toekomen. Wij leveren ieder particulier tegen fabrieks- en handelaarsprijs, zoodat door ons aan arm en rijk, aan alle standen der maatschappij tegen uiterst lagen, doch strikt contanten prijs geleverd wordt. Alle mogelijke onderdeelen van onverschillig welk merk ook, zijn aan onze fabriek tegen grossiersprijs verkrijgbaar. Garantie wordt op de prompste wijze en met de meeste zorg spoedig ten uitvoer gebracht, garantiedeelen moeten echter franco aan ons hoofdkantoor te Sittard worden toegezonden. Omdat met prijscouranten altijd veel geld verloren gaat, hebben wij het niet noodig geacht, deze uit te geven, en leveren wij onze afnemers zoo goedkoop, dat de kosten der prijscouranten niet door ons gedragen kan worden, want dit zou de prijzen doen verhoogen. Neem eens een proef met onze prachtige en sterke machines; nabestellingen van kennissen, vrienden en familieleden kunnen niet uitblijven. Bij bestelling van 6 stuks tegelijk worden reiskosten naar Sittard vergoed. Bij het koopen aan onze algemeen bekende rijwielfabriek bespaart men veel geld. Men koopt uit de eerste hand nieuw fabrikaat. Alle goederen welke uit onze fabriek worden afgeleverd, staan onder de sterkste contrôle, en worden tweemaal gecontroleerd voor de verzending. Prijslijst voor 1913 als onderstaand. Wij verzenden uit onze fabriek, uitsluitend onder rembours, vrij zicht. Een prachtig, nieuw Heerenrijwiel, geheel compleet voor den spotprijs van f 26. Een Engelsch rijwiel met 2 remmen, kogelvrijwiel, nikkelen velgen, eerste klas binnen- en buitenbanden, met 2 jaar garantie op het rijwiel en 1 jaar op de banden, kortom een prachtvolle luxe-machine, voor den spotprijs van f 36.—. Thans noteeren wij voor een slagers- of boodschappenrijwiel, geheel van stalen buizen gebouwd, gegarandeerd voor een gewicht van 300 K.G., met gepatenteerd klokkenlager; naven, gegarandeerd voor 6 maanden oliehoudend roestvrije spaken op het rijwiel, bij dagelijksch gebruik, 5 jaar garantie, op de banden 13 maanden garantie. Dit rijwiel is bij duizenden slagers, postboden en rijkspolitie in gebruik en kost slechts f 47.—. Damesrijwielen f 5.— hooger. De echte Belgische race-machines, waarmede duizende prijzen zijn behaald en onmisbaar op de renbaan, kosten f 42.— per stuk, een uitzonderingsprijs. Verder noteeren wij voor onderstaande onderdeelen beneden fabriekprijs. Buitenbanden in alle maten: f 1,50 per stuk. Binnenbanden, zeer goede kwaliteit, f 1,35 per stuk. Buitenband met 1 jaar Bondsgarantie, ijzersterk, f 2,95 per stuk. Binnenbanden met 1 jaar garantie, ijzersterk, f 2,25 per stuk. Extra zware transportbanden voor slagers- of boodschappenrijwielen f 4,10 per stuk. id. Binnenbanden f 2.75, onverslijtbaar. Zadels, zeer sterk met zware veeren f 1,50 per stuk. Kettingen in alle gewenschte maten met 1 jaar garantie f 1,20 per stuk. Bellen zeer groot 20 cents per stuk. Lak per potje f 0,10, de echte solide lantaarn, model „Solar", f 3,95 per stuk met haak; een mooie carbid of kaarslantaarn, f 1,25 per stuk, een prachtige, groote lantaarn, geheel van koper, prima vernikkeld, lichtsterkte 80 M., voor den spotprijs van f 2,95 per stuk met 2 jaar garantie. Trapassen B.S.A. model in alle maten á f 0,35 per stuk. Naafassen voornaaf met conus en moeren f 0,20; achteras f 0,25 geheel van staal. Voetpomp met slang f 0,50 per stuk. Branders, passende op iedere lantaarn f 0.08 per stuk. Solarbranders f 0,13 per stuk. Lantaarnglazen in alle maten 3 ct. per stuk. Leeren tasschen f 0,50 per stuk. Viltën zadeldekken f 0,30 per stuk. pluche in alle kleuren f 0.25 per stuk. Broekveeren met slot f 0.05 per paar. Handpompen f 0,30 per stuk. 3 p. Rijwielstandaard f 0,30. Bagagedrager op 't achterwiel met riem f 0,35. Kettingkasten geheel dicht f 2.—. Damesnetjes f 0,40 per stel, kurken handvatten f 0,15, celluloid f 0,25 per paar. Voor- en achternaven, geheel compleet, per stel f 1,60, kamwieltjes f 0,20. Een echt kogelvrijwiel f 1,50 per stuk, pedalen f 1,— per paar, met gummie f 1,25. Remblokjes f 0.08 per stuk, solutie f 0,08 per tube. Spatborden per compleet stel f 0,45. Van Duyl's schroefsleutel, gegarandeerd sterk f 0,75, 2e kwal. f 0,25. Voorwielen in alle maten f 2.—, Achterwielen f 2,25. Conustang sterk f 0,30. Een Engelsch rijwiel met doorloopend spatscherm, prima prima rijwiel, het nieuwste model, 2 remmen, kogelvrijwiel, nikkelen velgen met bies, model 1913, voor den spotprijs van f 45. Niet goed, geld terug. Deze machine kost bij iederen handelaar f 90.—. Dit zelfde rijwiel als bovenstaand met patent-dubbel-klokkenlager en geheel stofvrije naven, 1e klas vernikkeld, alles prima overtreffen zelfs het beste en duurste merk, dat ter wereld te koop is, kost bij iederen rijwielhandelaar minstens f 120 en leveren wij voor den specialen uitzonderingsprijs van f 49.50. Eleganten bouw, sierlijken en lichten gang. Ieder rijwiel wordt geheel compleet geleverd met bel, tasch, sleutels, pomp enz. Dit rijwiel wordt door ons 5 schriftelijk gegarandeerd. Men gelieve bestellingen zoo duidelijk mogelijk op te geven en te vermelden tot welk station moet geleverd worden. Verzending niet franco. Voor verpakking der rijwielen wordt f 0.40 extra berekend.

Onder beleefde aanbeveling,

A. BÖMERS, *Eerste Zuid-Ned. Rijwielfabriek en Verzendhuis, SITTARD.*

Brieven en bestellingen aan het hoofdkantoor te Sittard. Tel. Interc. **13.**

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt

den BURGER

door nieuw of verhoogd invoerrecht op KLEEDEREN als: Hoeden, Petten, Schoenen, Laarzen, Klompen, Alle Bovenkleederen, Ondergoed, Manufacturen, Knoopen, Band, Naaigaren enz.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 42. Zaterdag 24 Mei 1913.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XVIII.

7 October.

Niets. Een beschrijving van het leven aan boord bespaar ik u, 't is wel opmerkelijk, doch ik wil mij uitsluitend tot de reis bepalen.

Even moet ik aanstippen het phosforiseeren der zee bij avond, wat geschiedt door millioenen infusie-diertjes die zich aan 't water-oppervlak bewegen. 't Is een vreemd gezicht bij donkeren avond het schip omringd te zien door een lijn van hel phosforiseerend licht. Vooral achter bij de schroef komen telkens groote lichtplekken, wit als electrisch licht, die in lange, breede strepen, een tijd de richting wijzen, die het schip genomen heeft.

't Heet dat men niets ziet; maar voor hem die in 't groote, geheimzinnige boek, dat natuur heet, weet te lezen, is er op 't eenzame watervlak toch steeds veel waar te nemen. Verveling zal hij niet kennen!

* * *

8 October.

Gedurende den geheelen dag water en lucht. Tegen den namiddag land in 't zicht, zwak ziet men een hoogen berg, 7420 voet hoog, „Adams-piek" genoemd, waarop de legende een afdruk van Adams hiel ziet

Voor dat wij echter de schoone kust van Ceylon goed kunnen waarnemen, valt de avond reeds in. Van al de schoonheid der natuur, de oude tempels e. d. waarmede dit eiland rijk bedeeld is zullen wij door te weinig tijd niets kunnen zien. Wij komen 's avonds aan en zullen in den nacht weer vertrekken.

Met een opgeruimd hart begroeten wij de lichten van het eiland, wij zullen althans eenige uren te midden van druk menschenverkeer kunnen wandelen. Na bijna 10 dagen slechts de boot gehad te hebben als wandelplaats, verlangen wij er zonder uitzondering naar eens wat ruimer te loopen!

Na lang talmen liggen wij in de haven en mogen wij aan land! Een bootje brengt er ons heen. Geen drukte bij onze aankomst zooals in andere havens, geen opdringeu van kooplieden of winkelagenten! Tracht er een ons te bereiken, dan is direct de politie er bij, die zorgvuldig waakt, dat de vreemdelingen niet gehinderd worden.

Hierin voelt men direct Engeland's bestuur en den sterken arm van een beschaafde mogendheid.

Bereidwillig, zonder omslag wordt den weg gewezen. Geldwisselaars, wisselen ons wat geld. Zij moeten zich houden aan de officieele lijsten der regeering, die zichtbaar voor den vreemdeling uithangen, zoodat daardoor voorkomen wordt, dat vreemdelingen bedrogen worden!

Tien dagen zonder grond onder de voeten! Nu voelen wij iets vreemds in onze beenen, 't is of wij geregeld heen en weer wiegelen en wij onze knieën hoog op moeten trekken. Dat gaat er echter na een uur loopen af! Veel kunnen wij bij avond niet zien, 't is jammer want het eiland is zóó enorm rijk aan natuurschoon, aan oude tempels die van verre eeuwen spreken en hooge ontwikkeling.

De boulevards langs de zee geven een heerlijke koele wandeling. Nu wij niets dan het gestamp der machines en het geruisch der zee gewoon zijn, is de menschen- en rijtuig-drukte een heerlijke afwisseling voor onzen geest.

Breede straten, prachtige boulevards, met electrische trams, vorstelijk ingerichte hotels en café's geven aan Columba een Europeeschen stempel.

In de winkelbuurt zijn zijden stoffen, koper en goudwerken, edelsteenen van allerlei aard te koop en niet te duur.

't Is een genot al die schoone Oostersche zaken te zien. Minzaam noodigen de Indiërs u uit hun schoons te bezichtigen. 't Zijn prachtige kerels, sommige met een werkelijk koninklijk voorkomen. Leelijk is er geen een. Knappe, edele trekken bezitten zij zonder uitzondering. Als het waar is, dat vroegere beschaving zich ook in den bouw van het lichaam en het gelaat afspiegelt, dan moeten de voorzaten dezer lieden een zeer hooge beschaving bezeten hebben.

Wij kochten een paar noodzakelijke dingen voor de reis en natuurlijk wat gezichtskaarten. Toen in een rikshaw door de stad..... Neen! na een buiteling die mijn vrouw een heer met zoo'n voertuigje maken zag, die met koelie, wagentje en al over de vlakte rolde door een botsing met eenzelfde karretje, vonden wij het beter maar wat te loopen!

Deze rikshaws vormen hier het voornaamste vervoermiddel, 't zijn kleine tamelijk hooge tweewielige wagentjes, juist groot genoeg voor een persoon. Deze wagentjes worden getrokken door een chineeschen koelie.

Onbegrijpelijk hard kunnen deze halfnaakte kerels loopen, en hoe zij het een dag volhouden is een niet op te lossen raadsel. Een shilling is het per rit, zij trachten natuurlijk te overvragen, daar zij direct vreemdelingen onderscheiden; roept ge echter even een politieagent, dan is de zaak spoedig in „kort geding" uitgemaakt. 't Respect voor den politieman zit er diep in!

Veel is er niet meer te zien; 't is avond, dus blijven wij uitsluitend bij straten, licht en beweging, schoone, schitterende winkels en een mooie bevolking. Verder een prachtig zitje met een koelen dronk en toen naar de boot met in 't vooruitzicht 5 zeedagen! In den nacht lieten wij Columba, het eiland Ceylon achter ons.

* * *

9 October. Zondag.

Als gewoon, zee en lucht. Een H. Mis in de kinderkamer, met dezelfde bezoekers.

* * *

10 October.

Zee en lucht! Een zusterschip heel in de verte.

* * *

11 October.

Land! Eilanden, een en al groen, 't eerste land van onzen archipel!

* * *

12 October.

In de verte steeds kustland, altijd groen, van den voet in zee tot aan den top der bergen. Hedennacht zullen wij Padang bereiken en voor het eerst voet aan land zetten in ons „Groot Nederland"! Wij slapen rustig, een hard gebons op onze deur wekt ons. 't Is onze medereiziger, Dokter K. die in Indië geboren is... „Komt er gauw uit, en gaat mee een tropennacht bewonderen!"

Half twee 's nachts! Maar wij waren toch direct gekleed en van boord. Wat een heerlijke zachte lucht, wat een verrukkelijk klimaat roept men onwillekeurig uit. Padang ligt trouwens zeer prachtig, en is voor zijn klimaat gunstig bekend. De haven (Emmahaven), waar wij thans liggen is ongeveer een half uur sporens van Padang af, feitelijk zijn we dus niet in Padang.

Nu liepen wij dan eindelijk onder een Oosterschen sterrenhemel, die schitterend en helder het nachtlandschap bestraalde. Krekels en kikkers mengden hunne stemmen in hoog en laag.

Lispend klinken geluiden, geheimzinnige klanken in duizend toonaarden. 't Vleugelklappen der nachtvogels, 't verre gebas der wouddieren klinkt dof en vreesaanjagend. Wij zochten in den nacht de palmen, trachten boomen te herkennen, en konden niet nalaten den pisang te betasten, die met zijn breede lange bladeren loom den nachtwind toewuift.

't Is een genieting zoo'n wandeling in den tropen-nacht en vooral het afwachten van den dageraad, vooral hier in deze schoone omgeving. Ontroerend is het gezicht dat men hier op de Emmahaven krijgt. Weinig plaatsen ter wereld zullen met deze schoone haven kunnen wedijveren. Overstelpend is de pracht der natuur, die hier al haar weelde in onbegrensden groei ten toon spreidt.

Het water gelijkt een grooten natuurlijken spiegel die dan blauw, dan schitterend parelmoer gekleurd is. De dag gloort! De bergen schudden hun nevelen af, hun grijs violetten nachtkleed en ook het water in de haven verandert hun beelden, die gekringd staan om den inham, waar de bergen hun voeten in zee zetten en hoog in de lucht hun grillig gevormde koppen steken. De zon breekt door, toovert het landschap van grijs in rood, van paarsch in groen! En nu de zon in volle kracht straalt, pronken de bergen in hun boomen-kleed, van onder tot boven zijn ze getooid, een groen, al groen. Groen in duizend tinten, van zacht geel tot bijna zwart-groen. Geen plekje is onbedekt, soms steekt een klein vlakje rood-bruine steen, een grijze rots hier en daar uit, doch die is zooveel mogelijk bedekt en omslingerd met zacht groen en bruin mos!

Onbeschrijfelijk schoon is deze Emmahaven, ik zou bijna zeggen, zonder weerga!

Heel in de vroegte beklommen wij den „Apenberg" die zoo schilderachtig van uit zee zichtbaar is.

Hier plukten wij de eerste Indische bloemen, maakten kennis met de inlanders en hun woningen. Doch over Indië hoop ik u later meer te vertellen! Ook later meer over Padang, een half uur sporens van de Emmahaven, een stad van breede straten en lanen en enkel villa's zouden wij zeggen.

Druk neemt onze boot kolen in; daar bezigt men hier de dwangarbeiders voor, geen slecht idee! Mij dunkt dat wanneer de vechtersbazen uit Brabant eens een maandje kolen te laden en te lossen kregen, zij spoediger zouden kalmeeren!

P. J. J. HAMILTON.

Slot volgt.

Van 's Levens Schaduwkant.

Barksen draaide onrustig op zijn kantoorstoel heen en weer, nam dan even de telefoon van het toestel en vroeg: „Is Deelen nòg niet terug?" Dan legde hij met een ongeduldige beweging de telefoon weer neer, bromde wat, schikte even tusschen papieren op zijn bureau en begon te werken. Maar na een oogenblik had hij de telefoon weer aan het oor, riep „laat hij dadelijk hier komen als hij er is" en boog zich opnieuw over zijn bureau. Toen er even later aan de deur geklopt werd, richtte hij zich haastig op.

„Binnen", riep hij.

Een oudachtig man met grijzende baard en een kaal hoofd trad de kamer in.

„Wel Deelen", vroeg Barksen, „hoe is het gegaan?"

„Hij heeft geweigerd", zei Deelen.

„Geweigerd?"

„Ja, hij wou er eerst nog eens 14 dagen over denken".

„Uitvluchten natuurlijk", meende nu Barksen.

„Hij zei, dat hij niet tevreden was over de leverantie", zei Deelen.

„Niet tevreden? Daar komt hij dan wel wàt laat mee".

Barksen lachte.

„Is er nog iets meneer?" vroeg Deelen.

„Dat kennen we", ging Barksen voort, zonder op de vraag acht te slaan. „Maar we zullen eens kijken. Je laat hem aanschrijven, dat hij alsnog 8 dagen tijd heeft om te betalen en dat ik hem anders zal laten vervolgen".

„Best meneer", zei Deelen.

En als Barksen bleef zwijgen, vroeg hij weer; „nog iets anders, meneer?"

„Neen, je kunt gaan, Deelen", kwam Barksen, zich weer over het bureau buigende. Maar als Deelen de kamer uit was, stond hij op, schoof met een ruk zijn stoel achteruit en ging met driftige passen op en neer loopen.

„Dat moet nou eens uit zijn", mompelde hij.

Ruim een week later stond Deelen opnieuw in de kamer.

„Nog niets gehoord van dien post van Driels?" vroeg Barksen.

„Neen meneer. Wilt u dat we 't aan een incasso-bureau geven?"

Barksen dacht even na.

„Neen, neen, doe dat maar niet"; zei hij dan. „Daar schieten we niet mee op. Die man moet op een andere manier aangepakt worden".

Deelen knikte.

„Ik geloof het ook, meneer", merkte hij op. „Wil ik eens...?"

Maar Barksen wenkte ongeduldig met de hand.

„Neen, neen, laat maar; ik zal zelf dat zaakje wel eens opknappen. Ga maar".

Zoodra Deelen weg was, sprong hij met een woedend gebaar op.

„Die vervloekte vent", mompelde hij. „Betalen zal hij mij".

Dan liep hij weer met groote passen eenige malen de kamer op en neer, bleef plotseling staan, greep naar de telefoon, om zijn chauffeur te waarschuwen, dat hij dadelijk voorkomen moest en liet zich weer in zijn stoel vallen. Toen een kwartiertje later een jongen kwam zeggen, dat de auto voorstond, beval hij:

„Laat de chauffeur even hier komen en ga jij even bij de auto".

Een oogenblik later stapte de chauffeur binnen.

„Rikkers", zei Barksen, „we moeten naar het kantoor van Driels"

„Best, meneer", kwam de chauffeur.

„Ja maar, hoor eens", ging Barksen voort, „jij gaat met me mee naar binnen. We moeten een post binnen zien te krijgen en jij moet helpen om dien man bang te maken".

Rikkers glimlachte.

„Best, meneer".

„Ja maar", vervolgde Barksen. „alleen bang maken hoor. Begrepen?"

Rikkers glimlachte weer.

„Jawel meneer", zei hij.

„Breng dus de auto maar weg en kom maar voor dat kantoor", beval Barksen. „Daar zie ik je wel".

„Best, meneer", kwam Rikkers weer.

Als hij de kamer uit was, trok Barksen zijn jas aan, nam zijn hoed en stok en stapte ook weg.

Toen ze een half uurtje later de trappen van het kantoor van Driels opgingen, vroeg Rikkers: „Wat moet ik doen, meneer?"

„Dat zal je wel zien", zei Barksen kort.

Driels bleek niet op het kantoor.

„Dan wachten we maar", verklaarde Barksen en zette zich op een bank in de vestibule.

Het wachten duurde lang. Barksen, zich al meer opwindende, werd steeds ongeduldiger. Telkens stond hij op en liep vloekende op en neer.

„'t Is, of die vent het in de gaten heeft", mompelde hij tegen Rikkers. „Maar 'k zal wachten, al was het den heelen dag".

Toen eindelijk Driels boven aan de trap verscheen, stond hij haastig op.

„Blijf maar hier", fluisterde hij nu tegen Rikkers.

Dan trad hij op Driels toe.

„Meneer Driels", begon hij, „ik kom nu zelf maar eens naar aanleiding van mijn vordering. Is u van plan die te betalen of niet?"

Driels keek hem aan.

„Ik heb uw bediende al gezegd, dat ik er nog eens over denken wou", zei hij kalm.

„Over denken! Over denken!" viel Barksen uit. Maar dan, zich inhoudende, vervolgde hij: „Die 14 dagen zijn nu ten naasten bij om, meen ik".

„Dan zal ik er nog 14 dagen over denken", grijnslachte Driels.

„Jawel, jawel", ruziede de ander, zich met moeite inhoudende. „En waarom wilt u dat, als ik vragen mag?"

„Omdat ik over de levering heelemaal niet tevreden ben en omdat..."

„Onzin", viel Barkers in, „uitvluchten, anders niet. U zult mij betalen, nu direkt".

Driels glimlachte minachtend.

„Kalm, kalm", voer Barksen uit. „Met die praatjes heb ik niets te maken. Ik wil nu betaling, daarmee uit".

Rikkers, die op een afstand gebleven was, kwam onwillekeurig een paar passen nader.

„Als u zoo begint, betaal ik u nooit", zei Driels en stapte naar zijn kantoor.

„Nooit, nooit, schreeuwde Barksen.

„Jawel, dat zullen we eens zien".

Driels keerde zich om.

„En nou is 't genoeg", driftigde hij. „er uit".

Barksen lachte grijnzend.

„Waarachtig niet', zei hij.

„Als u niet oprukt", begon Driels.

Maar dan keerde hij zich om en wilde zijn kantoor binnenstappen.

Haastig kwamen Barksen en Rikkers naderbij.

„Hier blijft u uit", zei Driels, de deur binnengaande.

„Dat zullen we eens zien", meende Barksen. En als Driels de deur achter zich wilde sluiten, zette hij vlug zijn voet tusschen den drempel en de deur.

„Help eens een handje, Rikkers", zei hij.

Samen begonnen ze nu tegen de deur te duwen, die Driels aan den anderen kant poogde te sluiten. En na een oogenblik gelukte het hun de deur open te krijgen. Maar Driels trachtte hen terug te dringen.

„Eruit", riep hij, „eruit".

„Eerst mijn geld", schreeuwde Barksen, die op den ander aandrong, geholpen door zijn chauffeur.

Driels, die wijken moest, verzette zich heftig. Er vielen klappen. Een paar dametjes van het kantoor van Driels vlogen angstig overeind. Eene trachtte de deur te bereiken. Maar Rikkers, die tegen Driels worstelde, trof haar met zijn vuist tegen het hoofd, waarop zij huilende in het kantoor terug vluchtte.

Barksen, die het gezien had, schrok.

„Voorzichtig, Rikkers", vermaande hij.

Binnen op de vestibule, kwamen al menschen aanloopen. Barksen, begrijpende, dat hij te ver gegaan was, trok zich terug naar het kantoor.

„Rikkers, kom", beval hij den chauffeur.

„'k Zal je wel krijgen", schreeuwde hij dan tegen Driels, die achter hen de deur dicht gooide. „Betalen zal je me toch".

Maar ruim een maand later stond hij met Rikkers wegens huisvredebreuk terecht.

IN DE MEI.

O, lieve moeder,
Hoor, hoor daar buiten
In 't jonge lommer
De merel fluiten
En 't vinkje slaan.
O, waar zij kweelen,
Laat mij daar spelen;
O, lieve moeder,
Laat mij daar gaan!

De lente jubelt,
In dal en dreven;
In woud en weide
Is 't alles leven,
Is alles blij;
De beekjes bruisen,
De blaad'ren ruischen,
Het koeltje fluistert,
Als riep het mij.

Wie kan nu rustig
Hier binnen blijven?
Wien zou 't verlangen
Niet buiten drijven,
Nu van rondom
De vogelkoren
Hun lied doen hooren,
En blijde ons nooden:
„O kom, o kom!"

O, lieve moeder,
O, laat mij dolen,
Waar, aan de beekjes,
In 't gras verscholen,
De bloempjes staan.
Ik wil ze garen;
Van bloem en blaren
Een aardig kransje
U vlechten gaan.

En onder 't spelen,
En onder 't springen
Zal 'k met de vogels
Mijn liedje zingen
Tot lente's lof:
„O, schoon getijde,
Wat maakt ge ons blijde,
Wat geeft ge ons harte
Al zingensstof!"

„Gij siert zoo heerlijk
De juichende aarde;
Gij strooit uw bloemen
In ieders gaarde,
Langs beek en vliet.
Gij schept de kleuren,
Gij strooit de geuren,
Gij toovert stralen
En wekt het lied."

„En hoeveel keeren
Ge ook mocht verdwijnen,
Verblijdt ge ons weder
Door Uw verschijnen. —
Op blijden toon
Wil 'k vele malen
Mijn lied herhalen:
O, lieve lente,
Wat zijt gij schoon!"

C. HONIGH.

Uit „Lentegroen". Verschenen bij P. Noordhoff, Groningen.

Nederlandsche Monsterkamer te Johannesburg (Zuid-Afrika).

De Commissie voor den Nederlandsch-Zuid-Afrikaanschen Handel werd ingesteld bij Kon. Besluit van 8 Januari 1908, als een gevolg van de te Amsterdam gehouden tentoonstelling van Zuid-Afrikaansche producten, en de daar gebleken belangstelling van het publiek. Met die belangstelling scheen niet in overeenstemming de geringe beteekenis der zakenverbindingen. De Commissie achtte zich derhalve geroepen om aanstonds de oorzaak daarvan op te sporen.

Als gevolg van ruime bekendmakingen hadden samensprekingen van de Commissie met fabrikanten plaats, welke deden uitkomen, dat zoowel onbekendheid met de Zuid-Afrikaansche markt, als tariefbevoorrechting van Britsche fabrikaten oorzaak waren, dat de industrie hier te lande minder aandacht schonk aan de Zuid-Afrikaansche markt.

Toch werd toegegeven, dat niettegenstaande het tarief, de Nederlandsche industrie nog in menig opzicht zoude kunnen concurreeren, mits ter plaatse goede vertegenwoordigers werden gevonden. De Commissie trad in overleg met de Nederlandsche Kamers van Koophandel in Zuid-Afrika. Eene correspondentie ontstond, die langzamerhand tot zeer uitgebreide gedachtenwisseling aanleiding gaf en de Commissie voortdurend nieuwe gegevens verschafte, waard om in handels- en nijverheidskringen hier te lande ernstig te worden overwogen.

Inmiddels had de tentoonstelling der Zuid-Afrikaansche producten eenige energieke Nederlandsche firma's aanleiding gegeven om vruchten, wol, struisveeren en granen uit Zuid-Afrika op onze markt te brengen. Een groot bezwaar bleek toen het ontbreken der directe stoomvaartverbinding, welke de overlading in vreemde havens noodig maakte. Om tot grooter zaken te geraken, dit besefte men, moest de directe verkeersweg tot stand komen. Dat in het begin stadium van herleving van het Nederlandsch-Zuid-Afrikaansch verkeer, het vraagstuk der directe stoomvaartverbinging moeilijk viel op te lossen, laat zich begrijpen. Lading, zoowel in- als uitgaande, te vinden, bleef het groote wachtwoord.

Met alle kracht legde de Commissie zich nu toe op de ontwikkeling van den uitvoer van Nederlandsche producten. In de Nederlandsche monsterkamer te Johannesburg vond zij een krachtigen steun. Langzaam baande deze monster tentoonstelling den weg voor de Nederlandsche artikelen. Ondernemende firma's te Johannesburg, getroffen door de inzendingen namen het eene Nederlandsche artikel na het andere op en het getal Nederlandsche inzenders steeg. Bedroeg het in 1908 veertien in 1909... 89, in 1911 was het geklommen tot 122 en dit laatste cijfer is thans alweer belangrijk overschreden. Toch is op zich zelf beschouwd dergelijk cijfer voor Nederland geen representatief cijfer. De Nederlandsche nijverheid, die zich in de laatste jaren zoo krachtig heeft ontwikkeld, moest om hare beteekenis op de Zuid-Afrik. markt te toonen, nog geheel anders voor den dag komen. Daarvan de Nederlandsche Nijverheid te overtuigen, dit acht de Commissie eene nationale taak.

Het is eene groote voldoening, dat Nederland, hetwelk in 1906 bij den invoer naar Zuid-Afrika de dertiende plaats innam, in 1912 de vierde heeft veroverd. Offers zijn er gebracht, geld en arbeid beide hebben dit resultaat helpen bereiken. De omstandigheden zijn thans gunstig, de directe stoomvaartverbinding, zoo lang ontbeerd, is er, zij het onder vreemde vlag, de ontwikkeling van den Nederl. Zuid-Afrik. handel heeft die vlag genoopt met de Nederl. belangen rekening te houden. Er dient nu verder te worden gegaan.

De aandacht werd gevestigd op eene collectie duidelijke photografieën van de verschillende exposities in het groote raam van de localiteit der Monsterkamer, gelegen in het handelscentrum van Johannesburg.

* * *

Voor inlichtingen wende men zich tot het Secretariaat der Commissie te 's-Gravenhage, 36 Lange Houtstraat, of tot het Bureau van Handelsinlichtingen, Oude Brugsteeg te Amsterdam.

Mr. H. C. OBREEN,
Secr. v. d. Com. v. d. Ned. Z.-Af. Handel.
O. KAMERLINGH ONNES, lid, Dir. B. v. H. I.

Er in geloopen.

De New-Yorksche bankier Bulles had zich een schrijfmachine aangeschaft en zijn bureauchef de opdracht gegeven, een mannelijken of vrouwelijke kantoorbediende te zoeken, die met de machine kon omgaan. Zijn keus was gevallen op een jonge dame van knap uiterlijk, maar die een houding had als een prinses. Als zij voor de schrijfmachine ging zitten, maakte zij meer den indruk van een voorname dame, die zich gereed maakt, voor een groot gezelschap piano te spelen, dan van een betaalde kantoorjuffer. Het was, alsof het geheele personeel in haar dienst stond en zij als chef het toezicht daarover voerde.

De bankier had steeds het gevoel, alsof hij haar om verlof moest verzoeken, in zijn kantoor te rooken en zag er tegen op, haar heur werk op te dragen. Maar wat hij haar ook voorlogde, zij voerde alles op onberispelijke wijze uit en hij had dan ook niets op haar aan te merken, dan dat zij zoo afgemeten en trotsch bleef. Eindelijk besloot hij, haar trots te buigen.

Op een morgen ontbood hij haar op zijn particulier kantoor en nadat hij haar eenige dienstbrieven had gedicteerd, zeide hij: „Nu heb ik nog eenige particuliere brieven, niet te breede regels, zijt u klaar? Schrijf dan".

Hij keek peinzend door het venster en begon te dicteeren:

„Waarde vriend, ik ben u dankbaar voor uw aanbod, maar kan het niet aannemen, ik heb eens voor altijd besloten nooit of nimmer een politiek ambt te aanvaarden en ofschoon de positie van gezant in een stad als St. Petersburg zeker eervol is en de keus van mijn persoon voor mij zeer vleiend, verlaat ik New-York en mijn zaak liever niet. Met de beste groeten aan uw vrouw...

Aan den Heer James J. Jones,
President der Ver. Staten te Washington".

Het meisje had deze woorden met onbeweeglijk gelaat door middel van de schrijfmachine op het papier gebracht en vroeg kalm : „Is dat alles ?"

„Ja, dat is alles", antwoordde Bulles, eenigermate verbluft door haar onverstoorbare kalmte, nu zij toch gehoord had op welken voet hij met den president der Republiek stond en hoe hem de hooge betrekking van Amerikaansch gezant aan het hof te St. Petersburg was aangeboden. Maar hij gaf het nog niet op. Des middags liet hij haar nogmaals komen en dicteerde toen :

„Mijnheer Delmonicas, laat uwe groote zalen morgen voor mij in gereedheid brengen. Ik geef daar een diner voor honderd personen. Versier de zaal met bloemen ter waarde van duizend dollar".

De volgende brief luidde :

..Aan den Heer Harrisson Smith. Zend mij plannen voor een jacht, dat geheel naar de nieuwste uitvindingen moet zijn ingericht. De kosten laat ik geheel aan u over."

De bankier meende thans op het gelaat van de juffrouw een vleug van eerbied voor zulk een ontzaglijken rijkdom te bemerken. Indien zij nu nog trotsch en afgemeten blijft, dacht hij, schrijf ik morgen een brief aan den koning van Engeland, om hem voor zijn uitnoodiging tot een bezoek op Wight te bedanken.

Toen het meisje hem de brieven ter onderteekening voorlegde, schoof hij ze achteloos ter zijde met de woorden : „Ik zal ze dadelijk onderteekenen en op de post brengen".

Inderdaad onderteekende hij ze in haar tegenwoordigheid en schoof ze onder eenige andere brieven. Vervolgens dacht hij over plannen na.

Den volgenden dag dankte hij voor drie diners bij de voornaamste personen uit New-York, bestelde een architect, wien hij een villa bij New-York wilde laten bouwen en kocht bij een juwelier een diamanten halsketen van honderdduizend dollar.

De dame aan de schrijftafel werd een beetje beleefder en antwoordde reeds met „Ja mijnheer", in plaats van met „ja". De bankier zag, dat hij vorderingen maakte.

Maar den vierden dag was zij weer even koel en afgemeten als voorheen, toen zij die brieven op zijn lessenaar legde. Zij was gewoon, zijn brieven te openen en de particuliere correspondentie van de „zaakbrieven" te scheiden.

Bulles las het eerste schrijven :

„Geachte Heer ! In antwoord op uw brief heb ik de eer U mee te deelen, dat door een mijner ingenieurs U dezer dagen een plan voor het door U verlangde jacht zal worden voorgelegd.

Met hoogachting,
Uw dw. dienaar,
Harrison Smith.

De bankier werd vuurrood en waagde het niet op te zien. Hij had graag willen weten, of het meisje den brief gelezen had of niet.

De tweede brief luidde :

„Hooggeachte Heer ! Het door U bestelde diner is geheel volgens Uw verlangen gereed gemaakt, maar niemand is gekomen. Is hier een misverstand in het spel of zou iemand Uw handteekening nagemaakt hebben ? Wij verwachten per omgaande antwoord.

Delmonicas".

Bulles wist niet wat aan te vangen. Met sidderende hand nam hij den derden brief, terwijl het meisje als een wraakgodin rechtop en onbeweeglijk naast hem stond. De brief kwam van een vriend en bevatte een uitknipsel uit een krant en luidde als volgt :

„Waarde vriend, hebt gij inliggend bericht in de krant gelezen ? Wat moet dat toch beduiden ? De een of andere vijand van u heeft u vreeselijk voor den mal gehouden !"

Het uitknipsel uit de krant had met vette letters het volgende hoofdje :

„Is bankier Bulles waanzinnig ?"

En daaronder las men :

„Washington. De president der Republiek heeft een zonderlingen brief gekregen van den New-Yorker bankier Bulles, waarin deze den post van gezant te St. Petersburg met dank afwijst. Daar de president den bankier niet kent, ja, nooit van hem gehoord heeft, en hem matuurlijk den post van gezant niet heeft aangeboden, vreest men, dat de heer Bulles aan grootheidswaanzin lijdt".

De bankier liet ontsteld het papier vallen en staarde zijn kantoorjuffrouw wanhopig aan.

„Hebt gij de brieven naar de post laten brengen, stotterde hij eindelijk met moeite.

„Ja", antwoordde de dame koel, „ik vond ze op uw schrijfbureau toe u vergeten hadt ze naar de post te brengen, want zij waren onderteekend".

„Gij begrijpt wel", antwoordde de bankier, zich met moeite beheerschend, „dat ik u niet langer in mijn dienst kan houden. Gij weet te veel".

„Dat is volgens mijn meening juist een reden, om mij in uw dienst te houden", antwoordde de dame kalm. „Gij kunt zeggen, dat iemand u een poets gespeeld heeft, maar zoodra u mij ontslaat, kan ik zeggen, hoe de vork aan den steel steekt. Zou het niet beter zijn mijn salaris een weinig te verhoogen en mij in uw dienst te houden ?" vroeg de practische Amerikaansche dame.

De bankier keek nijdig naar het uitknipsel uit de krant, dat voor hem lag en zei barsch : „Ja, het is beter, dat gij blijft ! Ga nu weer aan uw werk !"

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. 21.—

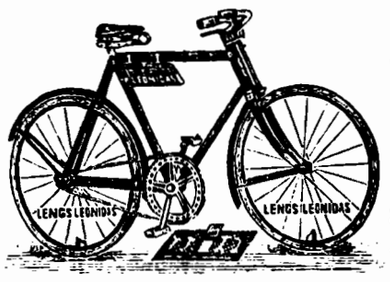

„LEONIDAS" Naai-machines

8 jaar garantie

vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van	12½ en	8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Gered van Kinkhoest.

Moeders, als Uw kinderen dreigen te stikken in kink- of kinkhoest, bedenk dan, dat tijdig aanwenden van de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, Uw kinderen van hun kwaal stellig zal genezen. Wacht niet tot het te laat is.

De heer E. Eversen, Lange Rozendaal 42 te Utrecht, verklaart gaarne het volgende :

„Mijn jongste kindje van 15 maanden leed aan slijm- en kinkhoest. Haar borstje hijgde en piepte verschrikkelijk. De slijm zat zoo vast, dat de kleine nauwelijks kon ademhalen. Elken middag was het koortsig en gloeide haar hoofdje en 's nachts sliep ze niet en zweette verschrikkelijk. Daar niets hielp meenden wij reeds ons kind te verliezen. Toen dacht ik er aan de ABDIJSIROOP aan te wenden en reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop verlichting. De slijm kwam los en het kind ging voortdurend vooruit. Eén flacon Abdijsiroop heeft mijn kind volkomen genezen". De

Het kind van den Heer EVERSEN (volgens portret).

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is een gezegend middel voor jong en oud, versterkt de luchtpijpen en geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Etsch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar : te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**

Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,

Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij **DE GOEDE & LAP,** Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

No. 43 WOENSDAG 28 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5811.

Bij Paniek.

Telkens wanneer men, na een ramp, door plotseling-uitgebarsten brand of welk ander onheil ook berokkend, de oorzaken nagaat van het verschijnsel, dat zoovele slachtoffers vielen, komt men tot een zelfde conclusie, namelijk: dat niet het vuur of bijv. dreigende instorting de belangrijkste oorzaak van veler dood was, maar de paniek. Dat is de angst, die rede- en zinneloos maakt, die de menschen berooft van elk bezadigd overleg en niet slechts op de ruwste wijze zwakken, vrouwen, en kinderen, onder den voet doet treden, maar óók eigen lichaam aan een ellendigen dood overlevert.

Zelfs lieden, die in gewone omstandigheden bedaard en oordeelkundig tewerk gaan, gedragen zich op een oogenblik van paniek als waanzinnigen. Wie nog 't koelbloedigste bleven, worden ten slotte ook aangetast door de suggestie, van de anderen uitgaande. Men rent en stuwt voort in averechtsche richting; niemand heeft macht om de gemoederen tot kalmte en overleg te brengen. 't Wordt een wilde chaos, door niets te beheerschen!

Zooals men weet, is in lateren tijd het streven merkbaar geworden om de menschen te leeren, hoe zij zich in tijd van nood te gedragen hebben. Men begreep, dat het schoolkind behoorde „getraind" te worden. De Amerikanen noemen dat „firedrill"; — oefening tegen brandgevaar. Te onzent schenkt men nog lang niet genoeg belangstelling aan deze nuttige zaak, schoon dan speciaal te Amsterdam het streven in de goede richting wel wordt gevonden.

Wat is „firedrill"?

Men laat de kinderen op een gegeven oogenblik, — na een sein, dat natuurlijk gansch onverwachts weerklinkt — aantreden en dan netjes, ordelijk, op een rij, het gebouw verlaten.

Proeven, met dit stelsel genomen, slaagden prachtig. De kinderen hadden er pleizier in; deden hun best om te toonen, dat zij wat netjes en rustig naar buiten konden komen. Wie 't zag moest wel toegeven: hier behoeft men niet ongerust te zijn. Binnen een paar minuten is 't huis gansch en al leeg...

Nu komt prof. Wetekamp echter in den Tag met een paar opmerkingen, die de meest ernstige aandacht verdienen.

* * *

Bewijst, — vraagt de hooggeleerde en bij uitstek bevoegde schrijver, — dat mooie „firedrill" nu eigenlijk wel genoeg? Kan, mag men uit de ordelijke houding van kinderen in normale omstandigheden de gevolgtrekking maken, dat zij even rustig en verstandig zullen blijken, wanneer de nood werkelijk dringt? Ziet men niet dag aan dag, hoe de prachtigste theorieën van personen, die o-zoo-wijs redeneeren; die o-zoo-schamper glimlachen over „malle opwinding", als kaf voor den wind uiteenstuiven, wanneer 't op handelen, bewijzen, aankomt?

Worden dan niet zoo dikwijls de moedigste helden, menschen, die Simson's van kracht en Roland's van durf zijn zoolang ze veilig-en-wel in hun stoeltje zaten op te snijden, — de meest hulpelooze, anderen en zichzelven in doodsgevaar brengende bloodaards? En wat voor het individu geldt, gaat ook voor de massa op.

Daarom, — betoogt de Duitsche professor, moeten we ons wel degelijk rekenschap geven van de vraag, hoe men zich op werkelijk-doelmatige wijze tegen paniek kan pantseren.

Dit geldt niet slechts voor het schoolgebouw of de schouwburgzaal, dus voor huizen, waar een groote menigte menschen verzameld is. Neen, ook voor de straatpaniek moet het gelden. Een ieder weet, hoe, ook waar bij oordeelkundig optreden, door zich systematisch te verspreiden, een ramp kon worden voorkomen, daar er immers straten en steden genoeg waren om de „opstopping" te doen vervloeien, de menigte als het ware werd aangegrepen door een krankzinnig verlangen om naar één punt te dringen, als voortgezweept door eene demonische macht. En de prachtigste theorie blijkt dan telkens waardeloos.

Prof. Wetekamp bepaald zich niet tot bespiegelingen, maar geeft ook nuttigen raad. Hij wijst op een zeer eenvoudig middel om de heillooze gevolgen van paniek te keeren. Daartoe is slechts noodig, dat betrekkelijk weinig personen met achterover geleunde lichamen tegen den stroom ingaan. Daardoor wordt die stroom hetzij gestuit of althans dermate vertraagd, dat de menschen, die reeds onder den voet kwamen, zich kunnen oprichten. En psychologisch is ook waar, dat wanneer men er slechts toe kwam om een begin van orde tot stand te brengen, de kans dat het onheil kan worden afgewend, aanzienlijk stijgt.

De hoogleeraar heeft met deze „gedrang-africhting" proeven genomen, waarvan hij beweert, dat ze uitstekend slaagden. Het groote voordeel van deze methode is, dat men niet systematisch-ordelijk handelen behoeft te eischen van allen, — iets, wat bij dreigende paniek toch onbereikbaar is, — doch dat slechts enkelen, de kalmsten, de lieden van ware koelbloedigheid, die niet dadelijk het hoofd kwijt raken, — het middel in toepassing hebben te brengen.

De groote ernst der zaak, welke 't hier betreft, maakt 't zeer stellig in hooge mate gewenscht, dat ook te onzent worde nagegaan, in hoever prof. Wetekamp's advies verdient behartigd te worden.

LAND- EN TUINBOUW.

Bemesting van den tuin.

Nog zijn er vele tuiniers en bezitters van een stukje tuingrond, die hun grond geheel of grootendeels bemesten met stalmest, ofschoon hun aantal steeds minder wordt, ook doordat stalmest — echte koemest — niet gemakkelijk of slechts tegen hoogen prijs in vele streken is te bekomen.

„'t Gebruik van handelsmeststoffen is reeds om die reden — den te hoogen prijs van den stalmest — aan te bevelen, en dan komt wel het eerst de Chilisalpeter in aanmerking. Waarom? Omdat de tuinman er inzonderheid belang bij heeft, dat zijn groenten en vruchten voorspoedig groeien, dus vroeg gereed zijn, en tevens malsch, sappig, zooals alles is, wat snel groeit. Vroege produkten brengen hem het meeste geld op.

Chilisalpeter nu werkt verrassend snel, oefent een drijvende kracht uit, geeft een weelderige bladontwikkeling, doet de groenten snel rijpen en volgroeid zijn. „Veel en vroeg" is het resultaat, dat het gebruik van Chilisalpeter geeft.

Koolsoorten, als witte, savoye en bloemkool, bieten, wortelen, rapen, radijs, andijvie, sla, postelein en meer andere tuinbouwgewassen, maar inzonderheid de bladgroenten, zijn dankbaar voor direct opneembare stikstof, zooals hun die in de Chilisalpeter geboden wordt.

Chilisalpeter — of kortweg Chili — kan in de groenteteelt gedurende de gansche groeiperiode gebruikt worden. Groeit de spinazie, sla of welke groente ook, ons niet vlug genoeg dan strooien we maar een weinig chili: hoe vaker, hoe beter, doch steeds dan kleine hoeveelheden. Men kan de groenten ook begieten met een zwakke oplossing der meststof. Wil men dit doen, dan neme men voor een Hectoliter water (100 Liter) 100 gram (1 ons) chili en begiete daarmee de planten des avonds zoo rijkelijk, dat de bovenste aardlaag goed nat is.

Voor kleigronden en gronden, die tot korstvorming geneigd zijn, begiete men liever niet, maar geve de meststof droog en goed fijn verdeeld. 't Zij droog of in opgelosten toestand aangewend, steeds zal de Chili haar gunstige werking toonen. De Directeur van de Gerard Adriaan van Swieten Tuinbouwschool te Frederiksoord verklaarde: We kregen bijzondere resultaten door bemesting met Chilisalpeter bij spinazie en raapstelen. Wij strooiden dezen hulpmest tusschen de rijen, zoodra de groente even boven den grond was. De niet bestrooide bleef minstens 10 dagen ten achter. Door het Chilisalpeter verkregen wij malsch, groot blad".

Uit onderscheidene proefnemingen heeft men geconcludeerd, dat de volgende hoeveelheden als gemiddelde kunnen beschouwd worden: per 10 vierkante Meter bij sla 4—5 ons, bij wortelen en uien 4 ons, bij spinazie, bloemkool en augurken 4—6 ons, bij prei en selderij 5 ons, bij bieten (kroten) 5—6 ons, bij roode, witte en savoye kool 5—8 ons.

Bestrijding van Onkruid.

Naar aanleiding van ons artikeltje over bestrijding van verschillende onkruiden door middel van fijngemalen kainiet, werd ons door enkelen gevraagd, waar deze fijngemalen meststof is te bekomen. Wij kunnen daar nu op antwoorden. Ook hier te lande is extra fijngemalen kainiet, niet speciaal tot onkruidverdelging, thans verkrijgbaar en te bestellen bij elken handelaar of coöperatie, tegen een prijsverhooging van ongeveer 42 cent per 100 K.G. boven den prijs van gewone kainiet. De aanschaffing van een geheelen waggon zal in vele gevallen bezwaarlijk zijn, alsdan zou men de fijngemalen kaïniet met andere kalizouten kunnen samenladen; een der zouten dient dan gezakt te worden; het best is, met het oog op een goede bewaring dit de fijngemalen kaïniet te doen.

Over kaïniet als onkruidverdelger, vinden we nog een artikeltje in de laatste aflevering van „Die Ernahrung der Pflanze" van de hand van den heer H. Lindeman, landbouwkundige, Utrecht. Deze verhaalt van een door hem aangelegd bieten-proefveld bij den landbouwer K. ter Bekke in Zenderen, gem. Borne, dat sterk met onkruid was bezet. Duidelijk bleek hier de gunstige invloed der bemesting, bepaaldelijk van het kaïniet, op de vermindering van het onkruid, doordat de 4 perceelen verschillend waren bemest. Perceel I, groot 6 Are, had een volledige kunstmestbemesting ontvangen; perceel II, 1 Are groot, was zonder kali; perceel III, 1 Are, onbemest; perceel IV, 1 Are, ontving stalmest.

Bij een bezoek op 15 Juni, viel direct het groote verschil op in onkruidhoeveelheid, tusschen de perceelen 1 en 2. Terwijl op het volledig bemeste perceel slechts zeer weinig onkruid voorkwam, en daardoor de bietenplantjes overal duidelijk in de rijen zichtbaar waren, kon men op 't perceel zonder kali geen bietenplantje vinden, wanneer men niet eerst met de noodige voorzichtigheid het onkruid verwijderde. Het verschil was zóó opvallend, dat een kiekje van het veld werd genomen; de afbeelding, naar die foto, opgenomen in genoemd tijdschrift, wijst door het verschil in onkruidmassa duidelijk de grens der perceelen aan: „Als met een liniaal afgeperkt", zooals de toezichthouder verklaarde.

Het onkruid bestond bijna uitsluitend uit Polygonium Persicaria, algemeen bekend als Jezus gras, Perzikkruid, enz. Het behoeft zeker geen vermelding, dat het perceel zonder kali en ook het onbemeste en het stalmest. perceel een veel grooteren arbeid vorderden, om de jonge bieten van het onkruid te bevrijden. Op het volledig bemeste perceel behoefde niet nageplant te worden; op de andere, voornamelijk op dat zonder kali, zeer veel.

Men heeft dus in de (fijngemalen) kaïniet een prachtig verdelgingsmiddel, des te meer te waardeeren, dewijl het tevens een meststof is, waarin men een noodzakelijke voedingsstof aan onze cultuurgewassen toevoert.

C. B.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Taal en Leger.

Het Vlaamsche „N. v. d. D.", te Brussel, bespreekt de beteekenis der stemming over het meer besproken wetsvoorstel Vrijdag in de kamer aangenomen, waardoor de taalkwestie in het leger geregeld wordt.

Omtrent de wet zelf zegt het blad o.m. het volgende:

„De reeks Vlaamsche wetten is dus weer met een vergroot. De taalkwestie in het leger is geregeld, zonder evenwel opgelost te zijn. De Vlamingen hebben niet gekregen wat zij vroegen en de Walen evenmin. Inderdaad, de Vlaamsche en Waalsche regimenten met de bevelen in de Vlaamsche taal voor de eerste en in de Fransche taal voor de tweede, door afgevaardigde Augustyns voorgesteld, en de Vlaamsche en Waalsche compagnieën, escadrons en batterijen, o.a. door Van Cauwelaert, gewenscht, zijn door de groote meerderheid der kamer verworpen. Beteekenisvol evenwel is het, dat al de flaminganten, tot de verschillende partijen behoorend, in de kamer aan een kant trokken om tenminste laatstgenoemd voorstel er door te krijgen, en dat de walonisanten, tot de linkerzijde en uiterste linkerzijde behoorend, een handje toestaken om de indeeling van het leger in Vlaamsche en Waalsche eenheden te verwezenlijken. Dit zegt inderdaad wel wat. Intusschen, de

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

34

„Het is Jean Gaspard, mijn oude dienaar, sinds Egypte mijn wapenmakker. Hij is een trouw schakel van den grooten keten, welken de naam en de gedachtenis van den grooten doode met glorie overstraalt. Hij komt om de te laat komers tot spoed aan te manen".

De overste stond van den zetel bij het bed van den jonkman op en opende de deur.

Het was inderdaad Gaspard, die op den drempel stond; een verweerde soldatengestalte met gespierde, martiale trekken.

„Is het rijtuig klaar, Jean?" vraagde de overste. „Nog eenige oogenblikken, totdat onze beschermeling zich heeft aangekleed; hij vergezelt ons, al is het ook slechts tot Perronet".

„Indien het noodig is, dat mijn kolonel persoonlijk naar Marseille gaat!" antwoordde de veteraan met zichtbare opgewondenheid, ofschoon hij de houding, die de militaire discipline voorschrijft, bewaarde.

„Matthias, de kamerdienaar van onzen dapperen generaal Berthonet, is zooeven van Marseille aangekomen met een dépeche voor mijn kolonel... Och, overste, overste", ging Jean voort, terwijl hij zelf met de hand over de oogen streek, „Matthias heeft geweend... Ik vrees, dat het verkeerd met Frankrijk staat".

Een onwillekeurige kreet van schrik drong over de lippen van den overste. Hij wenkte den jonkman vluchtig met de hand toe en snelde, door Jean gevolgd, de kamer uit. Boos, omdat hij zoolang geslapen had, sprong Henri haastig van zijn legerstede op en wierp zich in de kleeren.

Juist was hij daarmede gereed gekomen, toen overste Maubourg opnieuw de kamer van zijn gast binnentrad. Een diepe, kommervolle rimpel was op het voorhoofd van den ernstigen man zichtbaar; nog smartelijker, nog duisterder dan tot dusverre, schenen den jongen beschermeling de trekken zijns beschermers toe.

„Gaspard heeft gelijk", zeide hij, „ik behoef niet naar Marseille te reizen. De mededeeling, welke ik daar verwachten wilde, voorkwam mij hier... Tot asch deze regels! Zij zouden gemakkelijk verraders kunnen worden. De smart grift hen met diepe letters in mijne ziel".

Door middel van een vuurslag stak hij een der kaarsen van de armluchters op den schoorsteen aan en verbrandde langzaam het papier, dat slechts weinige woorden bevatte.

„Onze zaak is hopeloos", zeide hij vervolgens; ten minste voor het oogenblik; — onze verwachtingen hebben schipbreuk geleden; onze plannen zijn verijdeld. Of verraad de lang voorbereide ontvoering van den hertog van Reichstadt verijdeld, of dat onvoorzichtigheid het droevig resultaat opgeleverd heeft, daaromtrent geeft het bericht geen opheldering. Het bericht alleen, dat onze ijverigste vrienden gevangen of overmeesterd zijn en dat de ongelukkige jongeling onder den schijn van uiterlijke eer zóo scherp mogelijk bewaakt wordt. Voorbij, voorbij — als niet de wereld in hare voegen wankelt — de hoop van Frankrijk op den zoon van den doode; voorbij de hoop van den verlaten, den gevangen keizerszoon op de verheven, schoone erfenis zijns vaders, op zijn onvergetelijk Frankrijk".

Tranen verstikten de stem van den sterken man; hij wist niet eens, dat zij over zijn ingezonken wangen vloeiden. Langdurig stilzwijgen ontstond. Diep bewogen en geschokt stond Henri er bij. Hij begreep maar al te goed, dat een woord, hoe goed ook gemeend, hoe warm ook van toon, een profanatie zou zijn op dit oogenblik, waarop een edel menschenhart overstroomde van bitter wee.

De overste was het, die het eerst weer het woord opnam. „Welk een beter middel bestaat er", zeide hij op hartelijken toon, terwijl hij den jonkman de hand reikte; „het eigen leed te vergeten, dan anderer leed te deelen? Tot de mijnen wildet gij behooren, mijn jonge vriend; laat ons nu de rollen verwisselen: ik de uwe. Werkeloos moet ik op onze verloren zaak staren, totdat het hoofdbestuur van onzen bond nieuwe besluiten heeft genomen. Daarom kan ik mij geheel en al aan u wijden, Henri. Moge de commissaris-generaal des konings maatregelen van geweld tegen de Bonapartisten nemen; nog bestaan er rechtbanken in Frankrijk. Niets compromiteerends zullen zij bij mij vinden. Ik vrees graaf Perronet niet; of ook de bodem, waarheen ik u geleiden zal, zijn naam draagt; het is de bodem van Frankrijk, het Frankrijk, waarvoor ik mijn bloed vergoten heb. Hij mag mij op zijn eigen grond doen gevangen nemen, als hij daarvoor den noodigen moed bezit — ik zal den gerechtsdienaars arbeid en de Fransche uniform schande besparen. Kom, Henri, ik vergezel u naar Perronet".

„Mijnheer de overste, mijn edele vriend, mijn beschermer, te veel, te veel! Waarmede heb ik zooveel geluk en zooveel eer verdiend? En toch mag ik nooit toestaan,... om mijnentwille gevaar?... Ach, waart gij mijn vader, overste Maubourg, of bonden ons tenminste banden van bloedverwantschap. Er bestaat echter slechts sympathie, de heilige, de onnadenkende sympathie; alle gevoelens mijner geheele ziel en onmeetbare gloed houdt de gedachte binnen hare perken: Wat ben ik, wat is Henri Walter tegenover kolonel Maubourg? Ik weet zelfs nauwelijks, of ik recht op dien naam heb".

„Wat gij voor mij zijt?" vraagde Maubourg op zachten toon. „Een wezen, dat sympathie met mij verbindt. Gij zelf noemdet heilig de hemelbloem, welke God uit Zijn paradijs in ons hart zendt, opdat zij daar ontluiken en bloeien zou; daarenboven is er meer. Als eene lieve, lieve herinnering blikt mij haar gelaat tegen. Bekende, verwante trekken mocht ik in hetzelve ontdekken! Ja, het oog mijner dierbare moeder, dat reeds sinds lang gesloten is, kijkt mij in uw gelaat, ten leven opgestaan, vriendelijk aan. Wij willen onze zielen, onze indrukken wisselen, Henri; willen als twee oude, lang gescheiden vrienden, als vader en zoon, elkander onze levensgeschiedenis mededeelen. En dan... naar Perronet!"

XIV.

In de kamer van haar kleinzoon verwijlde de oude Anna. Zij zat aan de kleine schrijftafel van Henri en had een pakket geelgeworden papieren voor zich liggen; eenige waren van een ambtelijk zegel voorzien, welke zij met behulp van een hoornen bril opmerkzaam, hoewel met zichtbare moeite, doorlas en daarna in nauwkeurige orde beproefde ze op te stapelen. Nooit had de grijze vrouw meer op een mummie geleken dan dezen morgen. Vreeselijk schitterden de oogen in het verwelkte gelaat; geen slaap had hen den geheelen nacht gesloten. Onsamenhangende woorden, die nu op een smartkreet, dan op een verbitterden vloek geleken, drongen over de ingezonken, kleurlooze lippen.

Zij was zoozeer in haren arbeid verdiept, dat zij het naderen van zware voetstappen op het kiezelzand van den kleinen tuin vóór het huisje in het geheel niet hoorde. Zelfs toen het in het voorportaal weerklonk, keek zij niet op; eerst toen de deur geopend werd, hief zij de oogen op.

Hoe verrassend de verschijning van den op den drempel staanden man ook voor haar zijn mocht, toch verried geen verandering der gelaatstrekken daarvan een spoor. Integendeel scheen bittere spot haar mondhoeken te bewegen.

„Ei, ei, ei", zeide zij, „de machtige, gestrenge heer graaf bij de arme, gevangen heks... Nu, is de brandstapel gereed?"

Zij lachte en zette haar arbeid voort.

„Je bent krankzinnig, oudje!" De graaf trad de kamer binnen. Hij zag er dezen morgen ongewoon oud uit; zijne bewegingen waren mat en vermoeid, hoewel hij zich alle moeite gaf, om eene krachtige persoonlijkheid te schijnen.

beweging gansch het Vlaamsche land door voor de hervorming op touw gezet, en de pogingen in de kamer aangewend, hebben schipbreuk geleden.

Het wetsontwerp der regeering, behoudens enkele wijzigingen van toelichting, is er met 98 stemmen, tegen 24 en 4 onthoudingen, doorgekomen.

Uitvoerig gaat het blad dan de stemmen-combinaties, na, om daaruit het volgende af te leiden.

Zooals men ziet, bevinden er zich ook vele liberalen en eenige socialisten tusschen degenen, die een gunstige stem uitbrachten.

Dat bewijst, dat het wetsontwerp ernstige waarborgen oplevert en een grooten stap vooruit is naar de rechtvaardige en algeheele herstelling der Vlaamsche taalgrieven in het leger. Het strekt de regeering en, in het bijzonder den minister van oorlog, de Broqueville, tot eer.

Tentoonstellingsbrand te Gent.

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen, die men op de wereldtentoonstelling te Gent genomen heette te hebben om een herhaling van den brand op de tentoonstelling te voorkomen, is gistermiddag toch weer een gevaarlijke brand op die tentoonstelling uitgebroken, die echter geen ernstige gevolgen gehad heeft en hoofdzakelijk, dank zij de ligging van de plaats, waar de brand uitbrak tot een kleine oppervlakte beperkt bleef.

De brand brak uit in een inrichting bij den spoordijk staande, die bij het station Gent—St. Pieter de tentoonstelling doorsnijdt, links aan het einde van de avenue des Nations. Daar staan, of liever stonden een groot Duitsch restaurant „Zillerthal", een Engelsche inrichting, die nog niet geopend was, het paviljoen van Engelsch-Indië, een particuliere onderneming, waar tapijten en Hindoesche curiositeiten te koop waren en de Ville des Lys, waar de bureaux van bewaking voor de tentoonstelling ondergebracht waren. Niet ver er vandaan is het palais des beaux arts gelegen en het plein voor de Engelsche sectie.

Het vuur schijnt achter „Zillerthal" ontstaan te zijn. Terwijl de muziek in het restaurant vroolijke wijsjes speelde, zag men vandaar ten minste een rookzuil opstijgen.

Dadelijk werd de brandweer gewaarschuwd, die met een autospuit aanrukte. Een groote opschudding heerschte er tengevolge van de drommen, die van alle kanten kwamen opdringen. Uitgebreide ordemaatregelen werden echter genomen, door infanteristen werden de toegangen afgezet. De brand breidde zich intusschen uit. „Zillerthal" en het Indische paviljoen, het Engelsche établissement gingen in vlammen op. De villa de Lys werd ernsting beschadigd; boeken en documenten wist men echter te redden. Het dak van de Engelsche sectie vatte nog vlam, maar verdere uitbreiding van den brand werd daar gelukkig voorkomen; wel werd waterschade aangericht. Het palais des beaux arts, waar verschillende kunstwerken reeds klaar gezet waren om weggebracht te worden, bleef geheel gespaard.

Met een goed uur had de brandweer den brand onder de knie.

Frankrijk.

Soldaten-onlusten in Frankrijk.

Daar uit het onderzoek der jongste anti militaristische betoogingen gebleken is dat de revolutionairen in Parijs de hand in het spel hadden, zijn op last der justitie huiszoekingen op groote schaal gedaan. Bevel tot aanhouding van een groot aantal revolutionairen werd uitgevaardigd. Ondertusschen worden nog steeds nieuwe betoogingen, al zijn 't dan ook kleine, gemeld. Zondag trachtte de vrouw van een postbeambte bij een der forten nabij Parijs anti-militaristische drukwerken uit te deelen onder de soldaten; zij werd echter in hechtenis genomen. In Rodez zijn 94 muiters achter slot en grendel gezet, in Charleville zes artilleristen bij wie anti-militaristische liederen zijn gevonden. In Narbonne en in Brive hadden betoogingen tegen den drie-jarigen diensttijd plaats. In Ghermont-Ferrard is volgens berichten in de bladen een Duitscher, lid eener anti-militaristische vereeniging aangehouden omdat hij de troepen uitfloot.

Esperanto in het postwezen.

Voor enkele maanden werd te Parijs een Fransche afdeeling gesticht van de internationale Esperanto-postvereeniging, welke onmiddellijk een krachtige propaganda voor Esperanto in postkringen ter hand nam.

De voorzitter, Michelis die Rienzi, inspecteur der post en telegrafie, bracht in gezelschap van den Chavet, secretaris van het Centra Oficejo Esperantista, een bezoek aan den heer Chaumet, staatsminister en hoofd van het postwezen in Frankrijk. Deze beloofde de volgende drie punten in behandeling te nemen:

1. Het Esperanto op één lijn te stellen met de nationale talen en het voor telegrammen aan te nemen. (Dit is reeds in Engeland gedaan volgens een speciale verordening).

2. Aan Esperantisten-postbeambten dezelfde voorrechten te verleenen als aan hen, die andere levende talen kennen.

3. Het geven van een volmacht aan alle postkantoren, waar een beambte is die Esperanto verstaat, om een officieele bekendmaking op te hangen, dat „oui parolas Esperanto".

Deze beslissingen worden pas genomen na overleg met de directeuren. Michelis di Rienzi bezocht al verscheidene van hen, welke ieder hun steun toezegden.

Het Volk.

Duitschland.

Zaterdag ontstond te Keulen een hardnekkig gevecht tusschen inbrekers die men op het spoor gekomen was en de politie. De inbrekers waren in een huis gevlucht; toen men de bende, die uit meerdere personen bestond, in hechtenis wilde nemen, barricadeerden de dieven het huis en schoten door de vensters op de politie, die het vuur beantwoordden; in den loop van het gevecht werden twee agenten gewond. Ten slotte gelukte het om twee inbrekers in hechtenis te nemen; de anderen wisten te ontkomen.

De Duitsche goudbeweging.

In April werden in Duitschland ingevoerd 9484 Kg. goud ter waarde van M. 21,955,000, tegen 3906 K.g. ter waarde van M. 20,976,000 in de overeenkomende maand van het vorige jaar. Uitgevoerd werden 878 Kg. ter waarde van M. 2.371.000, tegen 3620 Kg. ter waarde van M. 9,061,000 in April 1912. Het invoersurplus bedroeg dus M. 19,284,000, tegen M. 11,915,000 verleden jaar.

De cijfers over het tijdperk Januari—April zijn in vergelijking met de overeenkomstige periode van het vorig jaar nog belangrijk gunstiger, in het eerste kwartaal van het loopende jaar bedroeg het invoersurplus M. 56,831,000, in het vorige jaar slechts M. 13,923,000.

In April werd voornamelijk goud ingevoerd uit Oostenrijk-Hongarije (M. 13,715,000, waarvan M. 10,512.000 fijngoud) Groot Brittanië (M. 2,233,000 bijna uitsluitend fijngoud), Italië (M. 1,870,000, waarvan M. 1,800,000 fijngoud), Rusland (M. 1,727,000, waarvan M. 1,705,000 fijngoud) en Frankrijk (M. 1,485,000, waarvan M. 1,247,000 fijngoud).

Engeland.

Zondag hebben de kiesrechtdames, ondanks de hevige verontwaardiging, die er onder het volk tegen haar heerscht tengevolge van de buitensporigheden door verschillende van de geestverwanten bedreven, gepoogd een optocht te houden van de East India Dock gates naar het Victoria Park, waar een demonstratie zou worden gehouden. Een 5000 personen namen aan den optocht deel, die dank zij de krachtdadige maatregelen, door de politie genomen, vrij rustig verliep. Zoodra echter de stoet in het Victoria Park aankwam, begon het volk op te dringen. Er heerschte een oogenblik een geweldige paniek, waarbij verschillende personen min of meer ernstig gehavend werden. Een vijftiental sprekers of spreeksters zouden voor het vrouwenkiesrecht spreken, maar het volk belette, door het werpen van allerlei projectielen en door geschreeuw, dat zij aan het „woord" kwamen. De wagens, die als „spreekgestoelten" opgesteld stonden, werden omvergeworpen en de houding van het publiek werd ten slotte zoo dreigend, dat de bereden politie tusschenbeide komen moest om de leidsters der beweging in veiligheid te brengen, hetgeen dezen zich ook lieten welgevallen.

Spanje.

Een gruwelijke misdaad.

Te Madrid is zekere kapitein Sanchez, iemand van buitengewoon verdorven zedelijk leven, gearresteerd onder verdenking den grondbezitter Garcia Jalon te hebben vermoord, diens lijk in stukken gesneden en het onder den vloer zijner vertrekken in de krijgsschool verborgen te hebben. Op de tweede plaats verdenkt men hem ervan zijn vrouw om het leven te hebben gebracht. En nu ontving — Zaterdag — de directie van den veiligheidsdienst uit Corunna een telegram, waarin wordt meegedeeld, dat bij graafwerk in het huis, dit jaar bewoond door kapitein Sanchez, overblijfselen van een menschelijk lijk zijn gevonden. Men vermoedt, dat het lijk is van zekeren Juan Perez, uit het naburige dorp Mino, die indertijd is verdwenen.

De politie gelooft, dat Sanchez ook hem uit den weg geruimd heeft.

Nederlandsch-Indië.

Een vechtpartij in de gevangenis.

In de gevangenis te Solo, ontstond een vechtpartij tusschen een Bataviaan en twee Chineezen, meldt „Midden Java".

De Bataviaan had een paar steenen in zijn sarong gebonden, en sloeg hiermede de Chineezen tegen het achterhoofd.

Beiden vielen bewusteloos neer, en werden zoo spoedig mogelijk naar het hospitaal gebracht.

De vechtlustige Bataviaan werd door een oppasser aangepakt en afzonderlijk opgesloten, waarbij hij niet den minsten tegenstand bood.

China.

Een bomaanslag.

De Chineesche generaal Hsu-Pao-San, de commandant van de troepen te Yang Tsjow is Zondag het slachtoffer geworden van een bomaanslag. De commandant, bijgenaamd de „tijger Hsu", was een groot vriend van president Yuan Shikai en men gelooft dat hij door politieke tegenstanders is vermoord. Generaal Hsu-Pao-San stond bekend als een groot verzamelaar van porcelein en daarvan hebben zijn moordenaars gebruik gemaakt bij volvoering van hun plan. Hsu had n.l. eenige dagen geleden in Sjanghai opdracht gegeven, dat men hem enkele waardevolle porceleinen vazen zou zenden. De moordenaars waren dit schijnbaar te weten gekomen en hebben van uit Sjanghai een kist gezonden, waarop geschreven stond: „glaswerk". De generaal denkende, dat het de zending porcelein was, wilde met een knecht de kist openen. Nauwelijks was men daarmee begonnen of een vreeselijke ontploffing volgde, waarbij de generaal en zijn knecht gedood werden.

Amerika.

Omkoopbaarheid.

Stilwell, een lid van den Senaat van den Staat New-York, schuldig bevonden aan het feit geld te hebben gevraagd voor zijn hulp om de wet op de beurshervorming door de wetgevende macht van den staat te doen aannemen.

De hoogste straf voor dit feit is 10 jaar gevangenisstraf en 8000 doll. boete.

Binnenlandsch Nieuws.

Broeders van St. Joannes de Deo.

In tegenstelling met een vroegere mededeeling als zoude de Congregatie der Barmhartige broeders van St. Joannes de Deo op 1 Mei l.l. in provinciën zijn verdeeld, kan thans met zekerheid worden bericht, dat het den H. Stoel behaagd heeft, ingevolge een besluit der Congregatie der bisschoppen en regulieren van 1 Mei l.l. goedgunstig te willen toestaan, dat voor de in Nederland gevestigde huizen der Congregatie der Broeders van St. Joannes de Deo wordt opgericht een vicariaat, hetwelk zal bestuurd worden door een vicarius en twee assistenten.

Dientengevolge zijn benoemd door den generalen raad tot vicarius de Eerwaarde broeder Alexius, die tegelijk overste zal zijn van het huis te 's Hertogenbosch; tot 1e assistent de Eerw. broeder Simphorianus, die tegelijk de bediening van novicenmeester daarbij zal uitoefenen; tot 2e assistent de Eerw. broeder Ansgar, die tegelijk zal zijn de secretaris en procurator van den vicarius.

Op Vrijdag 30 Mei a. s. op het feest van het H. Hart van Jezus zullen de nieuw benoemde titularissen hun ambt aanvaarden, voorloopig hunne woonplaats vestigen te 's Hertogenbosch, alwaar tot nu toe het noviciaat reeds gevestigd was en voorloopig ook nog gevestigd blijft. Msb.

Kamerverkiezing in Roermond.

Door en namens het Bestuur der Roermondsche Kath. Kiesvereeniging is een onderzoek ingesteld naar beweerde onregelmatigheden, welke bij aanwijzing van een candidaat voor de Tweede Kamer in eenige afdeelingen der districts-kiesvereenigingen zouden hebben plaats gehad. In verband met dit onderzoek is een rapport opgemaakt. In de jongste vergadering van het districtsbestuur weigerde de meerderheid het ingekomen rapport te behandelen. Naar aanleiding dezer weigering werd een vergadering gehouden der Roermondsche Kath. Kiesvereeniging, waarop ook de bestuursleden en de voormannen van de overige afdeelingen der district-kiesvereenigingen waren uitgenoodigd, Volledigheidshalve zij hier nog eens vermeld, dat de gehouden stemming voor een candidaat voor de Tweede Kamer tot uitslag had, dat de heer Th. Verheggen, burgemeester te Buggenum en voorzitter van den Limburgschen Landbouwbond, werd gekozen met een meerderheid van 66 stemmen op den heer M. Bongaerts, ingenieur van den waterstaat te Goes.

Door een tiental leden der Roermondsche kiesvereeniging was aan het Bestuur een schrijven gezonden, waarin zij mededeelen, dat zij bij geruchte vernomen hebben dat vóór en op 20 April, den dag van de stemming in de afdeelingen der K. K., in eenige afdeelingen feiten hebben plaats gehad, welke door ieder eerlijk en onbevooroordeeld man moeten worden afgekeurd; dat er o.m. gestemd is door personen die als niet lid zijnde der kiesvereeniging daartoe geen recht hadden; en bedoelde feiten den uitslag der stemming in die mate beheerscht hebben dat deze wellicht een andere zou geweest zijn, hadden bedoelde feiten niet plaats gegrepen.

Daar door de meerderheid van het districtsbestuur zelfs geweigerd is, inzage te nemen van de resultaten van het ingesteld onderzoek, en daardoor h.i. in hooge mate is te kort gekomen in haar plicht om te zorgen, dat de stemmingen in de K. K. op eerlijke wijze plaats vinden en aldus te waken voor de eer van de. K. K., waren zij van oordeel, dat thans de afdeeling Roermond, als zijnde de oudste en talrijkste afdeeling, het aangewezen lichaam is, om over die feiten uitspraak te doen, en mochten de geruchten waarheid blijken te bevatten, de stemming van 20 April j.l. ongeldig te verklaren, — en in verband daarmede aan de candidaten die de verklaring onderteekend hebben, zich te willen onderwerpen aan het besluit der districts-kiesvereeniging, hun woord terug te geven.

Uit het ter vergadering voorgelezen rapport bleek, dat te Thorn op de door de leden der kiesvereeniging geteekende lijst, de echte derhalve, namen van personen voorkwamen, die niet op de ingediende, de feitelijke rechtsgeldige lijst voorkomen, en omgekeerd.

Te Beegden werden o.m. heeren, die zich niet als lid der kiesvereeniging hadden aangemeld. zonder hun voorkennis op de ledenlijst geplaatst.

Daar werd het ledental opgevoerd tot 109, van welke er een 70-tal onder de verdenking valt, zonder hun medewerking en zonder hun voorkennis lid der kiesvereeniging te zijn gemaakt.

Te Heel werd een groot aantal kiezers zonder hun voorkennis op de ledenlijst gebracht. De voorzitter dier kiesvereeniging, een invloedrijk man in die gemeente, heeft in een vergadering van de kiesvereeniging, waarin ook de candidaat Verheggen aanwezig was, tot de talrijke opgekomen leden een toespraak gehouden, waarin hij allen verzocht op den heer Verheggen te stemmen.

Te St. Odilienberg hield de voorzitter bij de opening der stembus op 20 April een formeele verkiezingsrede in de kiesvereeniging. Hij bracht daarin hoogen lof aan den heer Verheggen, voor al wat deze in het verleden gedaan had voor den landbouw en wijdde uit, wat hij in de toekomst, wanneer hij tot lid der Tweede Kamer gekozen werd, nog meer zou kunnen doen.

Na die toespraak werd daar tot stemmen overgegaan.

Na voorlezing van het rapport deelt de voorzitter mede, dat alles, wat daarin vermeld wordt, met bewijzen kan gestaafd worden.

Spr. kan de medegedeelde feiten rangschikken in twee groepen, die voldoende overwicht hebben, om deze verkiezing te vernietigen, de eerste groep: de ongeldige stemmen 35 in getal, 't welk nog elken dag aangroeit en de ongeldig samengestelde ledenlijsten. De tweede groep: de groep van moreele bewijzen, geleverd o.m. door het feit, dat een voorzitter van een kiesvereeniging gaat oreeren in een vergadering en daardoor invloed op de kiezers uitoefent ten gunste van een candidaat. Ook de drank is hier weer in het spel geweest, zegt spr. zooals dezer dagen in een rechtsgeding voor de Rechtbank te Roermond is gebleken

De vraag van den heer I. Baert, of de vergadering, gehoord de plaats gehad hebbende onregelmatigheden, van meening is, of die invloed op de stemming hebben gehad, wordt bevestigend beantwoord.

Na de toelichting dat het uitsluitend te doen is om de organisatie en niet om personenkwesties, wordt de volgende motie aangenomen:

De Kath. Kiesvereeniging te Roermond, gehoord het rapport van het onderzoek naar beweerde onregelmatigheden, gepleegd bij de stemming voor een candidaat voor de Tweede Kamer op 20 April, van oordeel, dat de feiten daarin medegedeeld, mogen geacht worden den uitslag der stemming beheerscht te hebben, dat het ook onrechtvaardig en onbillijk zal zijn zoo wel tegenover de Kath. kiezers, als den candidaat der minderheid, deze gebonden te achten door een stembusuitspraak, verkregen met behulp van zulke middelen;

overwegende, dat, werd door de kiesvereeniging in dezen uitslag der stemming berust, dit waarschijnlijk strijd in het groote kamp der Kath. kiezers in en buiten de kiesvereeniging tengevolge zou hebben, spreekt hare afkeuring uit; verklaart op grond daarvan, ook in verband met de kleine meerderheid van den geproclameerden candidaat, de uitslag der stemming op 20 April waardeloos, besluit de kiezers vrij te laten en den candidaat der minderheid ontslagen te achten van zijn belofte en verzoekt het bestuur der afdeeling Roermond hiervan kennis te geven aan de plaatselijke afdeelingen in het district en gaat over tot de orde van den dag.

Het Westland in het duister.

Men meldt uit Hoek van Holland aan de Msb.:

Doordat de electrische Centrale te Monster Maandagavond werd stopgezet, verkeerden de verschillende aangesloten plaatsen in het duister, zoodat de bewoners zich behelpen moesten met allerlei hulpmiddelen. De oorzaak van dit stopzetten schijnt een geschil tusschen de maatschappij en de verschillende aangesloten dorpen te zijn.

Die brave Maatschappij.

De brave Evangelische Maatschappij heeft zich de moeite getroost, compilatie-werk te verrichten uit den... Pius Almanak.

Zij heeft daarin opgesnord, hoeveel kloosters er in de verschillende provincies bestaan en die gegevens verwerkt tot een „kloosterskaart".

Daaruit blijkt, dat er in ons land zijn: in Groningen 1, Drente 2, Friesland 7, Zeeland 18, Utrecht 19, Overijsel 21, Noord-Holland 45, Zuid-Holland 49, Gelderland 65, Limburg 90 en Noord-Brabant 167, samen aldus 384 gemeenten, die ieder van 1 tot 5 kloosterinrichtingen „herbergen".

Wij danken de Evangelische Maatschappij, zegt het Hsgz., wel voor de moeite die ze zich heeft gegeven, en haasten ons het resultaat van haar naarstig onderzoek ter kennis ook van onze lezers te brengen. Ze mogen het gerust kennen.

Nu zou de Evangelische Maatschappij nog graag weten, hoeveel bewoners elk klooster „herbergt".

Wordt de brave Maatschappij hier niet lichtelijk indiscreet?

Bevroren vleesch voor het leger.

Met 1 Juli a.s. zal bij het leger ten behoeve der soldaten-menage de voeding met bevroren Argentijnsch vleesch worden ingevoerd. Daartegen komt „De Slagerscourant" met kracht op. Wanneer het vleesch van in Nederland geslachte Argentijnsche ossen aan het leger zou worden verstrekt, dan zou het blad er geen enkele bedenking tegen kunnen maken, maar waar hier van bevroren vleesch sprake is, kan het blad zich glashelder indenken, dat de vleeschhouwersvereeniging „De Eendracht" in hare j.l. algemeene ledenvergadering besloten heeft, bij de overheid tegen dit regeeringsbesluit te protesteeren.

Immers, de mannen die het weten kunnen, oordeelen over dit vleesch niet onverdeeld gunstig.

De Amsterdamsche Gezondheidscommissie deelde destijds als haar oordeel mede, dat bedoeld vleesch bij invoer met de ingewanden ondanks de goedkeuring toch niet gelijkwaardig is aan het versche inlandsche goedgekeurde vleesch. Het verschilt daarvan volgens haar in drie opzichten, te weten: dat het door de bevriezing grootendeels zijn smaak verliest, dat er door de ontdooiing vleeschsap afloopt, waardoor de voedingswaarde vermindert, en dat het zeer spoedig tot bederf overgaat.

Ook Moleschott oordeelt niet al te gunstig over dit nieuw aangevoerde volksvoedsel. Dit vleesch moet, voordat het behoorlijk kan worden gekeurd, eerst worden ontdooid, wat echter niet bij te hooge temperatuur mag gebeuren en daarom minstens 48 uur duurt. Daarbij loopt er, vooral als men insnijdingen maakt, een verbazende hoeveelheid sap uit het vleesch.

Bij het bevriezen toch hebben zich tusschen de spiervezels ijskristallen gevormd, die bij het ontdooien smelten, maar die kristallen hebben de spiervezels uit elkaar gedrukt en deze doen barsten. Door de talrijke scheuren in het vleesch is er heel wat sap vrijgekomen, dat bij het ontdooien uit het vleesch afvloeit.

In die kleine openingen, die daar tusschen de vleeschvezels zijn gevormd, vinden bacteriën een prachtige gelegenheid zich te nestelen, terwijl bovendien de vochtige oppervlakte van het vleesch een ideale voedingsbodem voor allerlei bacteriën is.

Argentijnsch vleesch moet dus, zoodra het ontdooid is, zoo spoedig mogelijk verkocht en gebruikt worden. Dit is een zeer groot bezwaar, voor alle plaatsen waar niet een goed koelhuis bestaat.

Het blad betoogt dan verder, dat de voeding van den soldaat, al is die iets eenvoudig, wat de kwaliteit betreft toch aan hoog gestelde eischen moet beantwoorden. Ook de regeering was vroeger die zienswijze toegedaan en voldeed toen aan het verzoek van den Nederl. Slagersbond om aan den soldaat geen buitenlandsch maar Hollandsch spek te verschaffen, en heeft ook door doelmatige voorschriften, als het eischen van den Bondsstempel of het keurmerk van verschillende abattoirs of gemeentelijke keuringen krachtig medegewerkt om te zorgen dat inderdaad Hollandsch spek geleverd wordt. Dat de regeering termen heeft gevonden om, waar 't geldt het Hollandsche rundvleesch, van de tot nu toe gevolgde gedragslijn af te wijken, wettigt volgens het blad alleszins een woord van protest.

Oudheden.

Op de ontginningen van den heer Maurits te Wellerlooi (Noord-Limburg, gem. Bergen), werden een viertal urnen uit den Romeinschen tijd opgegraven.

Men zet het onderzoek naar oudheden ter plaatse voort.

Een agent van politie mishandeld.

In den nacht van Zaterdag op Zondag is te Amsterdam een agent van politie door een aantal oproermakers op ernstige wijze gemolesteerd.

Omstreeks 2 uur kwamen een achttal onder den invloed van sterken drank verkeerende personen luid zingende de Prinsengracht bij de Westermarkt op. Toen een daar surveilleerende politieagent de mannen tot kalmte aanmaande, werd hij plotseling aangegrepen en in de Prinsengracht geworpen. Na het bedrijven van die heldendaad kozen de booswichten het hazenpad. Gelukkig kon de agent zwemmen en bereikte zoodoende den vasten wal. Nog dien zelfden nacht mocht het de politie gelukken drie der mannen te arresteeren.

Aardbeienoogst.

Te Beverwijk staat de aardbeienoogst er buitengewoon goed voor. De talrijke en onafzienbare aardbeienakkers in de omgeving, zijn door den overtolligen bloesem aan 'n wit laken gelijk. De planten zijn sterk ontwikkeld en als ieder bloesembloempje een vrucht wordt, gelijk meestal bij aardbeien het geval is, dan zal er dit jaar een rijke oogst te boeken vallen. Trots dien rijken oogst is de vraag naar 't artikel zeer groot. In verband daarmee, zijn de prijzen niet minder hoog dan verleden jaar en wordt er nu reeds druk op struik gekocht.

Jongensavontuur.

Een aardig avontuur overkwam dezer dagen, zoo vertelt de „N. A. C.", een 4-tal jongens uit Bredevoort. Ze waren ergens aan het nestjes zoeken. Juist hadden zij zich meester gemaakt van eenige ekstereieren, toen ze van verre een ree zagen aankomen. Een geweer hadden ze niet, doch katapult en steen waren voldoende om het dier te doen neervallen. Aanstonds wierpen de knapen zich op de ree, om haar te overmeesteren. Het dier was evenwel niet doodelijk getroffen en bij de daarop volgende schermutseling moesten de jongens het afleggen, zoodat de ree ten slotte doch ontkwam.

Bloedvergiftiging.

De tuinier G. Vermey, in de buurtschap „De Tempel", had voor eenige dagen het ongeluk den voet aan een spijker te verwonden. Hoewel hij zich spoedig onder geneeskundige behandeling stelde, kon niet worden belet, dat tengevolge van bloedvergiftiging dit lichaamsdeel opzwol. Onder hevige pijnen is de lijder gisteren overleden.

In de riool.

Tijdens de kermis te Winschoten vond een jongen een broche. Hij meende dat het een voorwerp zonder waarde was en wierp het in een riool. Bij de politie werd echter aangifte gedaan van het verliezen van een kostbare broche van barnsteen met diamanten bezet. Bij het onderzoek, dat de inspecteur van politie instelde, kreeg hij kennis omtrent de door den jongen weggeworpen vondst. Het riool werd leeggeschept en inderdaad kwam het verloren kleinood, dat vrij groote waarde bezat, voor den dag.

Mislukte tocht.

De vliegenier De Waal is Zaterdagmorgen per vliegmachine uit Soesterberg afgereisd om den tocht naar Nijmegen te ondernemen. Kuntner zat in de machine als mechanicien. Hij is te 9,43 opgestegen. In de nabijheid van Veenendaal kreeg hij een defect aan de motor tengevolge waarvan hij verplicht was te dalen. Op het oogenblik dat hij op den grond neerkwam wierp een rukwind de machine onderstboven over den kop. De beide vliegers werden onder de machine geworpen, doch konden zich er onder uit werken. De Waal is verwond aan den rechterarm en heeft een buil op het voorhoofd. Kuntner kwam er met eene verwonding aan het been af. De machine is totaal vernield. Het ongeluk gebeurde volgens de Tijd op 10 minuten afstand van de kom der gemeente.

Mond- en Klauwzeer.

Gedurende de week van 18 tot en met 24 Mei 1913 werden hier te lande geene gevallen van mond- en klauwzeer geconstateerd, zoodat Nederland sedert 20 April 1913 vrij van genoemde ziekte is.

Als de Tariefwet er is.

Naar wij vernemen, zal de Rheinische Herdfabriek der Gebrueder Dinsing te Viersen, een der voornaamste Duitsche fornuizenfabieken, na aanneming der tariefwet onmiddellijk toe den bouw eener groote fornuizenfabriek in Nederland overgaan, waarin niet alleen de fornuizen voor huishoudelijk gebruik, maar ook de groote inrichtingen ten dienste van hotels, hospitalen, kazernes, kloosters etc. zullen gefabriceerd worden.

Sanatorium voor Drankzuchtigen.

De „Tijd" vernoemt dat de priesters van het H. Hart, die het grootsche voogdijgesticht hebben gebouwd, dat eerlang plechtig zal worden geopend, onder de gemeente Heer bij Maastricht, een sanatorium voor drankzuchtigen zullen bouwen in de nabijheid van het opvoedingsgesticht. Het Dr. Ariënsfonds zal de kosten dragen; het gebouw zal worden opgetrokken in mergelsteen, die overvloedig ter plaatse in den z.g. Heerderberg, eigendom van de priesters van het H. Hart, aangewezen is. Ook het voogdijgesticht is grootendeels met mergel gebouwd.

Valsch geld.

Aan het postkantoor te Veenendaal zijn een drietal valsche rijksdaalders in beslag genomen. Deze bleken zeer getrouw nagemaakt te zijn en waren bijna niet van de echte te onderscheiden, zelfs het randschrift ontbrak er niet aan, doch stond er zeer gebrekkig op. De randen waren scherper. In gewicht bleken ze ook iets lichter.

Vermoedelijk zijn ze aan het hulppostkantoor te Scherpenzeel in betaling gegeven.

Hondentrouw.

Maandagmorgen lag in het plantsoen aan de Haagpoort te Delft, naar de „D. Ct." vertelt, een werkman te slapen. Een majoor van politie, die den slaper wekte, werd aangevallen door den hond, dien de man bij zich had, en die, blijkbaar van meening, dat men zijn baas wilde molesteeren, den politiebeambte in het been beet en hem den bovenbroek aan flarden trok.

Een wielerwedstrijd Maastricht—Den Haag.

Het dag. bestuur van de N. I. T. S. I. heeft zich, naar de „N. Ct." meedeelt, gewend tot den Minister van Waterstaat met het verzoek tot toestemming voor een internationalen wegwedstrijd zonder gangmaking, Maastricht—Den Haag, met als eindpunt het tentoonstellingsterrein, te houden onder leiding van den N. W. B.

De bedoeling is den wedstrijd te doen afgaan van Maastricht (start des morgens 6 à 7 uur) via Arnhem, Utrecht, Leiden naar Den Haag; aankomst aan het eindpunt Boorlaan, des namiddags tusschen 4 en 6 uur.

Als datum wordt genoemd 17 Augustus; mocht echter aan dezen wensch geen gevolg worden gegeven, dan wordt voorgesteld de aan dien Zondag voorafgaande Zaterdag, n.l. 16 Augustus.

Adressanten hebben verder verklaard het bijzonder op prijs te stellen indien gedurende den tijd, waarin de deelnemers aan het eindpunt worden verwacht, de Boorlaan en het Malieveld voor het publiek worden gesloten.

Een bekentenis.

Het echtpaar De Vos te Leeuwarden heeft bekend, hun dochtertje met zoutzuur te hebben vergiftigd. Hbl.

Hagel.

Men schrijft uit Nijmegen aan de Msb:

Dinsdagmiddag barstte boven onze stad een onweersbui los vergezeld van een hagelslag, zooals ouden van dagen verklaarden nooit te hebben beleefd. Brokken ijs van 3 tot 4 c.M. doorsnede vielen een tiental minuten lang uit de lucht, de straten onder een ijsdek begravende. In de benedenstad is veel schade aangericht, daar de hellende straten ontzaglijke water- en zandmassa's uit de bovenstad aanvoerden. Tal van ruiten zijn stuk gehageld.

Te Neerbosch richtte de bui zoo goed als geen schade aan, te Lent is ook veel hagel gevallen en de schade vermoedelijk groot. Te Groesbeek is geen hagel gevallen; wel woedde daar, evenals ook in het geheele rijk van Nijmegen, een verschrikkelijk noodweer.

Fietsongeluk.

Een dame en heer logeerende te Maastricht, deden naar de „L. K." meldt, dezer dagen een fietstocht over Berg en Houtem. Niet lettende op vele waarschuwingen, te Houtem opgeslagen reden zij den z.g. zeer gevaarlijken Gelemer Berg af. De rem van de fiets der dame weigerde en in vliegende vaart ging zij naar beneden, waarbij ze aldaar tegen de woning van den molenaar L. aankwam. Met gebroken armen en kermende van pijn, werd zij per rijtuig naar een dokter vervoerd. Dit is reeds in betrekkelijk korten tijd het derde ongeluk, dat aldaar plaats vindt.

Brand.

Zondagmiddag brandde te Ooij, Oud-Zevenaar, de schuur van J. Wittenhorst af. Twee zeugen, 25 biggen, benevens een hond kwamen in de vlammen om. De schuur is laag verzekerd, de varkens niet.

Restitutie.

De Minister van financiën maakt bekend, dat ten behoeve van 's Rijks schatkist, ten kantore van den ontvanger der registratie en domeinen te Zwolle, van een onbekende is ontvangen f 18, ter voldoening van zegelbelasting.

Benoeming.

Tot deurwaarder bij de arr. rechtb. te Roermond ter standplaats Venlo is door het Gerechtshof van Den Bosch benoemd de heer J. H. Heijnen, thans deurwaarder bij gemelde rechtbank ter standplaats Roermond.

Nederlandsche Handel op de Balkanstaten.

In verband met de oprichting eener Nederl. Maatschappij, ten doel hebbende, de oprichting van Monsterkamers en den handel met deze landen, bestaat voor belanghebbende Kooplieden en Industriëelen (ook op het gebied van Landbouw en Veeteelt) gelegenheid tot bespreking op Vrijdag 30 Mei 1913 tusschen 11—2 uur in het Gebouw „Odéon" Singel 460 b. h. Koningsplein te Amsterdam.

Noodlottig slaapwandelen.

Zondag is uit de gracht aan de Raam te Delft het lijk opgehaald van mej. S. wonende aan de Raam te Delft. Het onderzoek heeft uitgewezen, dat het zeer waarschijnlijk is, dat de vrouw al slapende de woning heeft verlaten en in de voor het huis gelegen gracht is geloopen.

Bloedvergiftiging.

De 11-jarige P. Brinkman te Delft had het ongeluk zich de vorige week aan een roestigen spijker te verwonden tengevolge waarvan bloedvergiftiging ontstond. Zaterdagnacht is hij aan de gevolgen overleden.

Ongeluk.

Maandagmorgen om 6 uur is uit de Maas te Rotterdam opgehaald het lijk van den 60-jarigen kastelein J. F. S., die sedert 19 Mei jl. uit zijn logement aan de Leuvehaven werd vermist.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 28 *Mei* 1913.

— De alhier, gestationneerde Marechaussée te paard A. van Moolenbroek, is met ingang van 25 Mei bevorderd tot brigadier titulair te paard.

— Bij de op Maandag j.l. te Eindhoven gehouden keuring werd de bruine merrie van de Weduwe H. van Boxtel alhier, in het stamboek opgenomen, terwijl het paard daarna bij de gehouden premiekeuring de hoogste premie van f 100 behaalde.

— Zondag had onder leiding van den WelEerw. Heer Nijens de bedevaart plaats der H. Familie van de parochie Breukelen naar O. L. V. v. d. H. Eik te Oirschot.

Het getal deelnemers was zeer groot. Te Oirschot werd de processie ingehaald, en ook later uitgeleide gedaan door Oirschot's Harmonie. De heenreis en terugkeer ging ordelijk en stichtend.

— Tijdens de onweersbui op Dinsdagmiddag is in Kleinderliempde een boomstuk geslagen. Ook zijn daar ter plaatse enkele hagelkorrels gevallen.

— Naar wij vernemen zijn aan een A. B. rijtuig van de S. S. koperen handvatten afgeschroefd en ontvreemd.

De rijkspolitie doet onderzoek.

— Als aanvulling op het bericht voorkomende in dit nummer over de R. K. Kiesvereeniging „Noord-Brabant" zij gemeld dat ook hier ter plaatse een lijst circuleert om gelden in te zamelen voor de verkiezingsstrijd boven de Moerdijk. Wij zijn er van overtuigd dat Boxtel voor deze allerbelangrijkste zaak, de noodige offers zal weten te brengen.

Liempde. Zaterdag a.s. zal 's avonds om 7 uur de H. Missie door Eerw. Paters Capucijnen geopend worden ter verdiening van den aflaatjubilé. Zondags acht dagen daarna, zal de missie worden gesloten.

— Verleden Dinsdag 20 Mei stonden voor het kantongerecht te Oirschot terecht L. v. d. B. en H. O. wed. van P. v. d. V. wegens planten van Boomen op gemeentegrond. Als getuigen werden gehoord de planters A. v. d. B. W. v. d. V. en H. v. R. Eisch was drie dagen gevangenisstraf of vijf gulden boeten.

Ook stond terecht C. v. G. wegens laten loopen van een kip op een aardappelveld van zijn buurman. Eisch vrijgesproken.

Haaren. Maandag hielden de alhier gevestigde 3 Schuttersgilden hun teerdag. Des morgens werd eerst eene H. Mis opgedragen voor de overleden leden waarbij alle leden der vereenigingen tegenwoordig waren. Verder werd er een maaltijd aangericht waaraan de leden met hunne vrouwen deelnamen. Na den dag gezellig doorgebracht te hebben keerden 's avonds allen hoogst voldaan huiswaarst.

— Maandagavond hadden de leden van de fanfare St. Gregorius een bieravondje. Het ging er heel gezellig naar toe en het bier liet zich vooral met deze warmte goed smaken.

Oirschot. Zondag namiddig circa 5 uur kwam een zekere Mijnheer K. uit Tilburg met een motorrijwiel in volle vaart gereden in de richting Best. Op een gevaarlijken draai gekomen nabij Jonkheer S. kwam een zekere Juffrouw K. Dochter van den molenaar van Best met de fiets gereden, toen zij de motor hoorde wilde zij nog bij tijds uitwijken, maar helaas, te laat; zij kwam met de motor in aanraking en viel op de straatkeien, waardoor zij ernstig verwond werd aan aangezicht en beenen, ook den Heer K. kwam met de moter te vallen en had zich ook erg bezeerd aan zijn voorhoofd. Beide verwonden werden onmiddellijk in de auto opgenomen van den Heer K. uit Tilburg die juist kwam aanrijden en hun onmiddellijk naar Dokter Lobach reed waar zij behandeld werden. Daarna bracht hij per auto Juffrouw K. naar de ouderlijke woning te Best. Haar toestand is op het oogenblik bevredigend.

— Een jongentje van 3 jaar van den heer J. B. dat spelende was aan het Zuivelfabriek St. Odulphus viel van den trap met het noodlottig gevolg dat het zich erg bezeerde aan zijn hoofdje. Het kind werd onder behandeling van Dokter Lobach gesteld die de wond dichtnaaide.

's-Hertogenbosch. Maandag vierde de hoogeerw. heer J. H. H. M. Adelmeyer, kanunnik en plebaan van St. Jan, alhier, zijn 25-jarig priesterjubilé, onder een enorme belangstelling van de meest verschillende zijden.

Om 9 uur droeg de jubilaris in de kathedraal een plechtige H. Mis op, geassisteerd door de kapelaans van St. Jan. Deze H. Mis werd ook bijgewoond door Mgr. v. d. Ven, door de familie van den jubilaris en door de besturen van verschillende vereenigingen en corporaties, waaraan de jubilaris verbonden is. Deze besturen hadden met het kerkbestuur plaats genomen op gereserveerde plaatsen voor het Lieve Vrouwe-altaar, onder den koepel der kathedraal voor het priesterkoor opgesteld, waar de H. Mis werd opgedragen.

Het zangkoor voerde de Missa in honorem Sancti Gregorii van J. Singenberger uit, en zong na afloop een feestlied ter eere van het zilveren priesterjubilé voor vier stemmen met tenorsolo en orgel, gecomponeerd door Th. v. Wamel.

Om 11 uur werd receptie gehouden op de plebanie, waarbij het kerkbestuur en het dames-comité, dat zich gevormd had om te collecteeren voor een geschenk, den jubilaris namens de parochianen een prachtige gothieke lichtkroon voor de kathedraal aanboden. Aanwezig was hierbij ook mevr. de baronesse v. Voorst tot Voorst, echtgenoote van den Commissaris der Koningin, erepresidente van gemeld comité. De burgemeester, jhr. v. d. Does de Willebois, hield een hartelijke toespraak tot den jubilaris bij het aanbieden van het geschenk.

De verdere receptie, die tot 1 uur duurde, was zeer druk bezocht door autoriteiten, geestelijke en wereldlijke, en door tal van kennissen en vrienden van den jubilaris, die allen hun gelukwenschen kwamen aanbieden, terwijl een stroom van telegrammen en brieven inkwam. Ook ontving de jubilares van verschillende zijden geschenken.

— De eerste opvoering van het XV eeuwsch Mysteriespel „Die sevenste bliscap van Onzer Vrouwen", zal in plaats van Zondag 1 Juni op Zondag 8 Juni a.s. plaats hebben.

— *Examen Pitmanschool.* Bij het op 24 dezer te Nijmegen gehouden examen, vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografie-leeraren, systeem I. Pitman, zijn geslaagd voor Diploma A. Stenografie (omvattende kennis van het stelsel en eenige vaardigheid in de toepassing op de Nederlandsche taal), de Heer H. C. M. L. van Hattum.

Voor diploma Machineschrijven de heeren: A. Pijl, W. H. V. Heijdt en H. F. Benning. Alle leerlingen der Pitmanschool.

Tilburg. Thans is de opbouw der Tilburgsche tentoonstelling zoover gevorderd, dat met zekerheid kan gezegd worden: op den dag der opening 18 Juni is alles gereed.

De reusachtige machinezaal, gelijkt als het ware een opslagplaats van machinedeelen en het zal een overweldigenden indruk geven, wanneer al dat rader- en cylinderwerk staat ineengepast om motorstampend de ruime hallen te vullen met snorrend geraas. De machinezaal biedt een universeel overzicht der fabrieksinstallaties van den nieuweren tijd.

Zal echter in de machinezaal het woelige fabrieksleven gedemonstreerd zijn in al zijn grootschheid de afdeeling „nijverheid" wordt een afspiegeling van onzen handel. onze industrie, waar Nederlandsch fabrikaat van alle soort zal geëxposeerd zijn in overvloed en op de meest aanlokkelijke wijze. Wij noemen slechts de suikerraffinaderijen te Breda, die gezamelijk een 35 meter hooge obelisk hebben opgericht, een kleinen Eifeltoren, mag men zeggen, maar bepleisterd en bepoeierd als was het een bonk suiker.

De parkaanleg belooft in één woord, „ongeëvenaard" te zijn, doch, wat de clou dezer tentoonstelling zal worden, gaat ook de stoutste verwachting te boven. Een bloemenweelde als hier wordt gekweekt schijnt een illusie, vooral wanneer men bedenkt, hoe feeëriek dat alles moet uitkomen als 12.000 electrische lampen haar tinteling van licht zullen genieten over al die kleuren en nuances.

De Tilburgsche tentoonstelling biedt echter nog meer. Ook onze schilder- en beeldhouwkunst is er vertegenwoordigd. Het beste wat er te vinden was van verschillende levende, Hollandsche meesters is er bijeen gebracht.

R. K. Kiesvereeniging Noord-Brabant.

Maandagnamiddag werd te 's Bosch eene algemeene vergadering gehouden van de R. K. Kiezers-Vereeniging Noord-Brabant.

Na afdoening der jaarlijksche huishoudelijke zaken, waarbij o.a. werden herkozen de aftredende bestuursleden, werd verslag uitgebracht der gehouden inzameling in de buitengemeenten van gelden als bijdragen te zenden voor den a.s. verkiezingsstrijd, aan vereenigingen in andere deelen des lands. Uit het verslag bleek dat was ingezameld een bedrag van f 186. Besloten werd daarbij uit de Centrale Kas zooveel te suppleeren dat een bedrag nu kon worden gezonden van f 700 aan den penningmeester van den Centralen Bond ter verdeeling onder die vereenigingen zooals het Centrale bondsbestuur dat zou beoordeelen.

In verband met de inteekeninglijst hier ter stede mag worden verwacht dat nog een duizend gulden, voor hetzelfde doel, zal kunnen worden nagezonden. Pr. 's H. Crt.

Merriën-keuringen.

Bij de Maandag te Eindhoven gehouden keuring van merriën, van ten minste 4 en ten hoogste 8 jaar oud, zijn de volgende onderhoudsbijdragen toegekend:

f 100 aan „Elisabeth" van Mej. wed. H. Van Boxtel, Boxtel.

f 75 aan „Mazurka" van den heer M. Cox, Eindhoven.

f 50 aan „Prinses van 't Loo" van den heer P. J. G. Aarts, Bergeik.

f 50 aan „Koos", van den heer H. knoops, Mierlo.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch heeft benoemd tot rector van het gesticht der Zusters van den Goeden Herder te Tilburg den Weleerw. heer C. A. J. Gerris, tot kapelaan te Woensel den Weleerw. heer H. W. v. Enschot, tot kapelaan te Mierlo den Weleerw. heer J. van de Ven, en tot kapelaan te Wanroy den Eerw. heer R. M. Barten, priester van het seminarie.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 18—24 Mei.

Geboren: Jacobus, z. van J. Mathijsen en W. J. G. van Vugt, Breukelen. — Hendrika J. M., d. van W. van Grinsven en J. M. van Gestel, Langenberg. — Wilhelmina H., d. van C. Wevers en W. Basten, Breukelen. — Hendrica L. J. M., d. van H. Hendriks en C. Th. J. Terneuzen, Nieuwe Kerkstraat. — Johannes H., z. van H. Siebelink en A. Janssen, Breukelen.

Getrouwd: Bernardus C. Eijkemans, 35 j. Bossche weg en Poulina C. van Heesch, 26 j. Onrooische straat.

Overleden: Sebastianus H. C. van Boxtel, 6. m. Markt.

D. en A.

BEKENDMAKING.

Onderzoek van verlofgangers der Militie.

De BURGEMEESTER der Gemeente BOXTEL maakt door dezen bekend, dat het onderzoek van de verlofgangers der Militie voor deze Gemeente zal worden gehouden ten gemeente-huize te BOXTEL op Donderdag den 5den Juni 1913, des voormiddags om 10 ure.

Omtrent verder bijzonderheden wordt verwezen naar de aan het gemeentehuis aangeplakte bekendmaking, alwaar tevens is opgehangen, een lijst bevattende de namen en voornamen der personen, die verplicht zijn aan het jaarlijksch onderzoek deel te nemen.

Boxtel, 24 Mei 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat het afschrift van het suppletoir kohier van het schoolgeld, dienst 1912, goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 22 Mei 1913 G. Nr. 158, vanaf heden gedurende vijf maanden, voor een ieder ter inzage is nedergelegd ter Secretarie.

Binnen drie maanden na dagteekening van de uitreiking van het aanslagbiljet kan de aangeslagene — op ongezegeld papier — bij den gemeenteraad tegen zijnen aanslag bezwaren inbrengen.

Boxtel, 26 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Markten.

Donderdag 29 Mei.

Mill: jaarmarkt.
Waalwijk: jaarmarkt.

Vrijdag 30 Mei.

Boxmeer: vee.

Maandag 2 Juni.

Steenbergen: paarden, beesten.
Tilburg: jaarmarkt.
Uden: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 26 Mei. Aangevoerd 154 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.64 tot f 0.70; tweede kwaliteit van f 0.58 tot f 0.64; derde kwaliteit van f 0.50 tot f 0.58.

Boterprijzen.

Op 27 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.30 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 27 Mei. Hoogste prijs f 1.21 Laagste f 1.10 Middel f 1.16 p. KG.

Aanvoer 9140 K.G.

MAASTRICHT, 27 Mei. Botermijn. Aanvoer 47970 K.G. Hoogste prijs 1.24, middelste f 1.20, laagste f 1.16 per K.G.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

27 Mei 1913. Kippeneieren f 3.50—5.—. Middenprijs 4.14 per 100. Eendeneieren f 4.10—f 4.90. Ganzeneieren f 9.00 tot f 0.—. Handelaarseieren f 3.25—3.75. Kalkoeneieren 4.50—f 8.— Kievitseieren f —. Aanvoer 70069.

ADVERTENTIEN.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,
antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:
C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Verschenen
bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:
Handleiding voor
Jonge Moeders
door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -
Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.
PRIJS:
ingenaaid . . . . f 0.60.
in rooi linnen bandje - 0.80.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8o royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0 75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

KIEST in Juni alleen
TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.
DE TARIEFWET schaadt
den BURGER
door hooger WONINGHUUR als gevolg van nieuw of verhoogd invoerrecht op bouwmaterialen, zooals: hout, metselsteenen, dakpannen, aardebuizen, goot-steenen, schoorsteenmantels, ramen, deuren, glas, verfwaren, pijpen, spijkers, ijzerwerk, behangselpapier enz.

Verschenen:
bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:
De lamentabele Historie van Tiet Pideman.
Dramatische klucht in 4½ bedrijf.
Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.
Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.
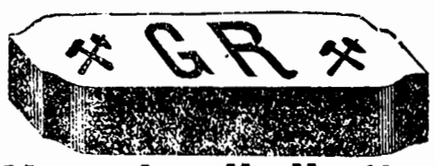

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan boven staand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

Gered van Kinkhoest.
Moeders, als Uw kinderen dreigen te stikken in kink- of kinkhoest, bedenk dan, dat tijdig aanwenden van de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, Uw kinderen van hun kwaal stellig zal genezen.
Wacht niet tot het te laat is.

De heer E. Eversen, Lange Rozendaal 42 te Utrecht, verklaart gaarne het volgende:

„Mijn jongste kindje van 15 maanden leed aan slijm- en kinkhoest. Haar borstje hijgde en piepte verschrikkelijk. De slijm zat zoo vast, dat de kleine nauwelijks kon ademhalen. Elken middag was het koortsig en gloeide haar hoofdje en 's nachts sliep ze niet en zweette verschrikkelijk. Daar niets hielp meenden wij reeds ons kind te verliezen. Toen dacht ik er aan de ABDIJSIROOP aan te wenden en reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop verlichting. De slijm kwam los en het kind ging voortdurend vooruit. Eén flacon Abdijsiroop heeft mijn kind volkomen genezen". De

Het kind van den Heer EVERSEN (volgens portret).

Abdijsiroop
Klooster Sancta Paulo
is een gezegend middel voor jong en oud, versterkt de luchtpijpen en geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Elsche ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS, *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT *Haaren*, J. BOONS *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN, *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN, *St. Michielsgestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen	15, 10 en	7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,
J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Roomsch Protest
tegen
4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.
Prijs van iedere brochure afzonderlijk:
1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De „*Nieuwe Venlosche Courant*" schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn.**"

En „*Het Centrum*" nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 44 ZATERDAG 31 MEI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Een gevaar!

Wanneer de kranten haar plicht doen en wijzen op 't verkeerde, 't onrechtvaardige, dat ze aanschouwen, dan deugen ze niet. Dat moesten ze er maar uitlaten, dat zet maar kwaad bloed, dat maakt de menschen ontevreden.

Wanneer de pers durft strijden tegen ingekankerde wantoestanden en daarbij de personen niet spaart, die er achter zitten, dan is dat in strijd met de naastenliefde, dat kweekt maar haat en ik weet niet wat al.

Of de bestaande wantoestanden en onrechtvaardigheden tegen de naastenliefde zijn, en of die haat en vijandschap kweeken, daarover breekt men zich 't hoofd maar niet.

Maar als er drama's afgespeeld worden, waarover een gezonde journalistiek liever moest zwijgen, dan vindt men ook in de Katholieke bladen die drama's in geuren en kleuren afgeschilderd.

We doelen op de berichten over den dubbelen zelfmoord te Valkenswaard, dien de meeste kranten hun lezers deze week hebben voorgezet.

Wij vragen nu eens op onze beurt: Ware het niet veel beter dergelijke berichten, die lang niet bevorderlijk zijn aan 't kwijten van een gezonden, blijden levensmoed, naar de snippermand te wijzen?

In de zelfmoordberichten steekt een enorm gevaar voor de tallooze zwakkelingen die door een valsche, ongodsdienstige moraal geleid, de waarde van 't leven niet beseffen, wijl ze de plichten niet kennen, die 't oplegt.

Er wordt, ofschoon nog lang niet genoeg, gevochten tegen prikkellektuur en prikkelvoorstellingen in bioscopen en schouwburgen. Doch waarom op 't kardinale punt van zelfmoordberichten zoo'n totale onverschilligheid aan den dag gelegd? Of is het verschijnsel, dat de zelfmoordenaar navolgers vindt, niet genoeg bekend? Dat kon men op de krantenbureau's toch weten.

Wij wagen 't, onze collega's de vraag voor te leggen, of ook zij 't niet beter achten in 't vervolg geen zelfmoord, berichten in welke vorm ook, op te nemen.

„Ons Brabant."

Onder bovenstaanden titel is er te Tilburg een genootschap opgericht, dat zich ten doel stelt, het katholiek intellectueel leven in Noord-Brabant te organiseeren en te verheffen.

De oprichters: Dirven, iur. cand., Gimbrere iur. cand., De Louw, journalist, Fehmers, el. ing., Van der Marck, crnd. not., dr. Verhoeven en dr. De Brouwer gingen van het denkbeeld uit dat voor Brabant na zijn economisch opleven nu ook de tijd gekomen is, om zijn intellectueele kracht te gaan toonen. Misschien is het bloote feit van de oprichting van zulk een genootschap een verblijdend teeken. Aan iemand, die goed toeziet naar wat er in Brabant gaande is, mag het een van de vele symptomen lijken van Brabants bewustwording.

Hoe het zij, dit staat vast, dat men in de laatste jaren in Brabant meer begint te „studeeren". Straks zijn er een aantal gestudeerde mannen gevormd aan academie of elders. Die grootsche taak te vervullen in het katholieke gewest, dat bij zijn aanhankelijkheid aan zijn oud geloof ook gelijkstand wil in het wetenschappelijke. En die gelijkstand komt, zoodra de sluimerende krachten worden losgetikt en een weg tot uiting vinden. Wie alvast dien weg bereidt en een organisatie vestigt, en waar de eenigen steun en leiding vinden, die doet, naar 't schijnt een goed werk en... op zijn tijd.

Elkaar leeren kennen, en als gevolg daarvan: onderlinge waardeering en onderlinge steun.

't Werk verricht vooral door de jongeren; en bij de oudere belangstelling en aanmoediging en leiding. En dit alles onder katholieken, en in katholieken zin.

Zou er uit zulk 'n genootschap geen compacte schaar van degelijke, wetenschappelijke Brabanters kunnen groeien, die 't goede in anderen eerbiedigen, zooals dat hoort, maar toch zelfbewust hun oude traditiën ronddragen in het sierkleed van wetenschappelijkheid?

Men zie daarin geen streven tot afscheiding, geen versplintering van kracht, maar wel een nauwer samensluiting in enger kring, om meer energie te kunnen ontwikkelen en met te meer sterkte in vereeniging met anderen saam te werken tot het eene groote doel, dat niet beperkt wordt door gewestelijke grenzen, dat breed is als de wereld: den vooruitgang der Katholieke Kerk.

De oprichting van zulk een Brabantsch genootschap heeft, naar 't lijkt wel zin. De middelen. die het gebruiken wil, zijn: „onderlinge ontwikkeling en werken naar buiten".

Onderlinge ontwikkeling door: het bespreken van belangwekkende vraagstukken en het houden van lezingen en voordrachten.

Werken naar buiten door: het vervullen van spreekbeurten, het leveren van wetenschappelijke en andere bijdragen aan bladen en tijdschriften bij voorkeur van Noord-Brabant; het samenwerken met verwante vereenigingen. Bovendien zal het zich kunnen wijden aan anderen, het geestesleven bevorderenden arbeid."

Om zijn doel te kunnen bereiken, moet het genootschap leden tellen, die waarborgen geven voor voldoende wetenschappelijke vorming. Daarom wordt als eerste categorie van personen, die kunnen worden toegelaten, genoemd: „degenen, die een examen hebben gedaan, tot aflegging waarvan het einddiploma Gymnasium of H. B. S. met 5 j. cursus de bevoegdheid verleent".

Maar buiten deze, zijn er nog andere wetenschappelijke mannen. En dus kunnen volgens de statuten ook lid worden: „zij, die door het bestuur bijgestaan door een gelijk aantal leden, geacht worden met de eerst-genoemden in ontwikkeling gelijk te staan".

Door deze eischen van lidmaatschap schijnt genoegzaam verzekerd, dat het Genootschap in zijn leden een hoog peil van ontwikkeling bewaart, wat allereerst gevorderd is.

Ten einde den „Schwung" erin te houden, kwam het gewenscht voor, om alleen den leden beneden de 33 jaren („gewone" leden) actief en passief en passief stemrecht te verleenen voor bestuursverkiezingen. Boven de 33 jaren is men „buitengewoon" lid.

Aan ieder onbevooroordeelde zal deze inrichting als steunend op geldige overwegingen, gerechtvaardigd toeschijnen. Als nu de Brabantsche intellectueelen, vooral de jongere, zich bij het genootschap aansluiten; als de leden zóó talrijk worden, dat er in alle hoeken van Brabant zelfstandige afdeelingen ontstaan, die toch samen een eenheid vormen; als ons geliefd gewest weldra een land wordt met tal van actie-kernen voor katholiek intellectueel leven, — dan hebben we een machtige schrede voorwaarts gedaan.

Hoe schoon zou dat wezen en van hoeveel nut voor Brabant, ons Brabant!

Het genootschap koos zich tot patroon St. Odulphus van Oorschot.

Moge deze wasdom schenken aan de jonge plant, die den kop omhoog beurt uit de Brabantsche hei! Crescat, floreat!

Dr. P. C. DE BROUWER.

Tilburg. (Hgz.)

Ethnologische Week.

Als vertegenwoordiger van Nederland in het Internationale Comité der vakantie-leergangen, die den gezamenlijken naam dragen van „Semaine d'Ethnologie religieuse", neemt ondergeteekende de vrijheid, aan belanghebbende de zooeven verschen circulaire ter kennis te brengen. Waar door een kring van deskundigen de gelegenheid wordt geboden vertrouwd te raken met de beginselen van vergelijkende godsdienstwetenschap en volkenkunde, zoo belangrijk op de allereerste plaats voor theologen en missionarissen, maar ook zoo uitermate dienstig aan algemeen wetenschapelijke ontwikkeling, koestert hij de vaste hoop, dat het Katholiek Nederland niet zal ten achter blijven.

Dr. JOS. SCHRIJNEN,
Bijz. Hoogleeraar a.d. Rijks-Universiteit te Utrecht.

Hooggeachte Heer!

De Semaine d'Ethnologie religieuse zal dit jaar wederom te Leuven gehouden worden, van 27 Augustus tot 4 September. Het succes der eerste samenkomst (27 Aug.—4 Sept. 1912), dat luidens het eenparig oordeel van een groot aantal wetenschappelijke tijdschriften, zeer bemoedigend mocht genoemd worden, heeft de leiders der leergangen er toe doen besluiten de conferenties van meer algemeenen aard — grondbeginselen, systemen, methoden — ter inleiding tot de ethnologie en de godsdienstgeschiedenis op het program te handhaven; zoo ook de praktische conferenties, waar door oud-missionarissen toegerust met persoonlijke ondervinding, de verschillende waarnemingsmethoden van technische zijde worden toegelicht.

Intusschen heeft men gemeend deze beide eerste reeksen van voordrachten te moeten reorganiseeren. Zoo zal b.v. in het *Algemeene Gedeelte* een geheele dag aan de studie der psychologie van den godsdienst worden gewijd. Wat de praktische conferenties betreft deze zullen ten minste dit jaar en bij wijze van proef, den vorm van „zelf-doorleefde" mededeelingen aannemen. Meer aan de hand van voorbeelden, dan langs theoretischen weg zullen de veteranen in het missiewerk de godsdienstsystemen en de zeden en gebruiken der landen, waar zij het woord Gods verkondigden, trachten uiteen te zetten. Lichtbeelden zullen zoo mogelijk deze samenkomsten boeiender en leerzamer maken. In het *Afzonderlijk Gedeelte*, dat verleden jaar door de behandeling van het totemisme en van sommige groepen van Oceanische, Afrikaansche en Annamietische godsdiensten in beslag werd genomen, zal dit jaar behandelen: 1. Verscheiden mythologieën; 2. Den Islam.

Een analytisch verslag de conferenties van 1912, dat ongeveer 325 bladzijden vult, zal tegen het midden van Mei verkrijgbaar zijn bij den uitgever A. Dewit, rue Royale 53 Brussel en G. Beauchesne, rue de [illegible]. Hoewel te beknopt om de gehouden voordrachten te kunnen vervangen, en om dezelfde reden ontoereikbaar voor een genoegzame waardeering van oorspronkelijkheid en eruditie der sprekers, biedt dit verslag toch een vrij helder overzicht van het behandelde en kan het ter oriënteering dienst doen. Aan menig navorscher zal het ook waardevolle vingerwijzingen verstrekken, die elders bezwaarlijk te vinden zijn.

Het internationale comité geeft uiting aan de hoop, dat U, na kennisneming dezer mededeeling, uwe gewaardeerde deelneming aan de leergangen van dit jaar niet zult willen onthouden. Ook vleien wij ons met het vaste vertrouwen, dat U ons in de toekomst gaarne zult willen ondersteunen, zoowel door uwe sympathie als door grootmoedige stoffelijke ondersteuning. Deze hulp zal nog lang noodzakelijk zijn ter instandhouding en gestadige ontwikkeling der „Ethnologische Week".

Namens het Comité teekenen wij met de meeste hoogachting.

Uwe dienaren in Christus,

W. SCHMIDT S. V. D.
FRED. BOUVIER S. J.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

35

„Wat voer je daar uit?.' ging hij voort, terwijl hij op de schrijftafel toetrad en een nieuwsgierigen blik op de papieren wierp.

„Gaat het u wat aan? antwoordde de oude vrouw. „Dooden laat ik uit hun graven opstaan, maak rijken arm, armen rijk, breng geluk en onheil... Wat voert u hierheen, graaf Perronet? Het is nog vroeg op den dag. Komt gij ter wille van Henri?... Ik weet niets van hem".

Met eigen hand trok de graaf een stoel naar zich toe; de grijze vrouw had hem geen zetel aangeboden. „Luister naar mij, oudje", zeide hij zoo zacht en mild, als de ruwheid van zijn stemgeluid het veroorloofde. „Je weet, ik heb het altijd goed met je gemeend, sinds je mijn zoon hebt genezen... ofschoon ik hem later toch verliezen moest. Mijzelven heb je menigen heilzamen, versterkenden drank toebereid. Ik kan je op Perronet niet missen".

„Dat kan ik zeer goed begrijpen", zei de oude vrouw op honenden toon, „de heks is een noodzakelijk kwaad. Maar wordt heur Henri een haar gekrenkt, dan schudt zij het stof van haar voeten en vervloekt u allen te samen in het diepste der hel; de knaap, de schande van het huis, op de eerste plaats; hij verdient zijne straf, omdat hij uw grond schandvlekt door zijne eerlooze streken..

„Een kwajongensstreek, oudje! Spreek eerbiediger van iemand, die tot het geslacht Perronet behoort", stoof nu de grijsaard op.

Dit was een zaak, waarnaar niemand de hand durfde uitstrekken. Moeder Anna had het gewaagd.

„Gelukkig is de wonde lichter, dan wij aanvankelijk vreesden, ging de graaf op milden toon voort, „en op zijn wensch, met het oog op jouw ouderdom en jouw hulpeloosheid zal ik de vervolging staken, het onderzoek niet voortzetten en de openbaarmaking van het voorval nalaten, doch alleen onder voorwaarde, dat jouw kleinzoon schriftelijk verklaart, dat hij tot eene geheime samenkomst met de kamenier van gravin Melanie op het paviljoen was verschenen en dat hij voor zijn misdaad vergiffenis vraagt aan mijn bloedverwant, ridder George Déblas".

De oude vrouw begon luide te lachen. „Meer niet, graaf Perronet? Als ik u nu evenwel zeg, dat Henri Walter gelooft door de gravin zelve tot eene samenkomst te zijn uitgenoodigd; dat hij recht op deze meening heeft, dat gravin Melanie Henri bemint?"

Met gebalde vuist sloeg de grijsaard op het blad van de schrijftafel. „Wijf! Alleen een krankzinnige kan een Perronet dezen smaad aanwrijven!"

De oude vrouw drukte haar handen tegen heur voorhoofd. „Laten wij kalm blijven, graaf, wij zijn beiden geen kinderen meer. Gij moogt mij niet in verwarring brengen; mijn arm hoofd is bovendien zwak genoeg. Stel het geval, dat Henri Walter niet de kleinzoon was van de oude Anna, dat hij behoorde tot een achtenswaardige familie, die, al niet van adel zooals de uwe, toch een naam voert, welks klank millioenen waard is. Als hij zoodanig tot u kwam en zeide: Graaf Perronet, schenk mij uwe kleindochter, ik wil haar van u koopen, zooals in het sprookje staat, tegen haar gewicht in zuiver goud?"

„Genoeg!" De graaf maakte een bevelend gebaar. „Denk je, dat ik gekomen ben óm naar jouw krankzinnige praatjes te luisteren? Wat kan mij den vlegel schelen, die het waagde den vrede van mijn huis te verstoren? Hij moge een bedelaar of een vorstenzoon zijn... gravin Melanie Perronet wordt de gemalin van ridder George Déblas. De gunst van Zijne Majesteit den koning zal dezen als laatste spruit van het geslacht Perronet den graventitel schenken. Zoolang hoop ik te leven, zoolang wil ik leven — hoor je, oudje! Ik wil... en jij zult me daarbij helpen!"

„Ik? Ha, ik begrijp: de oude krachten behoeven nieuwe opwekking, vooral heden. Nietwaar, mijnheer de graaf Perronet? Een krachtig heildrankje, teneinde de levenskrachten wat op te frisschen? Gij zult het hebben, graaf Perronet, gij zult het hebben, opdat uw wil geschiede en de dood, dien gij, de grijsaard, den oorlog verklaart, u niet eer aanrake, voordat uw kleindochter de vrouw is geworden van den fijnen, dapperen ridder en de voortzetting van uw geslacht verzekerd is.

„Kunt gij het mij gereedmaken, zeg Anna?... Spoedig? Ik heb haast. Deze beurs is voor jou en zachtheid voor je kleinzoon!"

Hij legde een buidel op de schrijftafel. De inhoud scheen de zijden mazen niet te spannen; weinig vermogen bezat de grijsaard, maar ook even weinig grootmoedigheid.

Met eene bijna verachtelijke handbeweging streek de oude vrouw het geld op, dat Henri's studiën, zijn verstandelijke ontwikkeling en zijne uitspanningen diende. „Het is goed; ik kan u tot uw welzijn helpen en ik wil het. Gij ziet er bleek en vervallen uit, oude heer, en moet toch heden opgewekt en rustig zijn. Gaat heden niet de jager des konings op de menschenjacht? Komen heden in de vroegte zijn bloedhonden niet aandraven?"

„Wijf!" De oogen van den ouden edelman schoten bliksems, maar nog ter rechtertijd bezon hij zich. „Een noodzakelijk kwaad" had de heks zich zelve genoemd. Hij haalde de schouders op en draaide haar den rug toe. „Ik zal hier wachten", zeide hij. „Ga in je heksenkeuken en brouw te zamen, wat ik behoef. Reeds eenmaal kocht ik eenzelfden dronk; hij werd spoedig gereedgemaakt en deed volop zijne werking. Eenzelfde wil ik heden — in gelijke kracht en gelijken tijd".

De oude vrouw was opgestaan; zij wiegde het hoofd en weder, terwijl opnieuw gemompel aan haar lippen ontvlood. Zij verzamelde de papieren en borg hen in een zak van haar kleed; daarna maagte zij zich gereed het vertrek te verlaten.

Op den drempel bleef zij staan.

„Vergeet niet, graaf Perronet, zeide zij, „dat gij in een vreemd huis zijt. Meer nog: het is de kamer van Henri Walter, die u herbergt: zijn zetel, zijn schrijfwerk, zijne boeken, de getuigenissen van zijn vlijt en leerzaamheid. Steek er geen vinger naar uit, graaf Perronet. De ouderdom is nieuwsgierig, maar mijn verjongingsdrank zal zonder uitwerking blijven, indien gij aan de eigenaardigheden van de grijsheid toegeeft. Hoor je?"

Zij lachte luid, zeldzaam schril. Ofschoon aan de eigenaardigheden van de oude vrouw gewoon, ging dit lachen den edelman voor de eerste maal door merg en been. Het was hem, als moest hij deze plaats ontvluchten. Hij wilde den bestelden drank afwijzen, maar de noodzakelijkheid, de ervaring, welke hij had van de heelende werking der artsenij, die Anna's hand bereidde, overwonnen het afschrikwekkende gevoel van het oogenblik.

De oude vrouw was heengegaan; haar tred werd niet meer gehoord. De keuken, welke de door de dorpsbewoners in geval van ziekte geraadpleegde „wijze vrouw tot apotheek diende, bevond zich aan de achterzijde van het kleine huis. De graaf keek rondom zich; — hij wilde zijn gedachten eene andere richting geven. Hij bezat beschaving genoeg en karakter, om den geest, welke in dit vertrek heerschte, te begrijpen en — al was het ook met tegenzin en gedwongen — te achten. Hij las de titels der in de kasten zorgvuldig geordende boeken; ze aan te raken waagde hij niet. Hij onderzocht de schilderstukken aan de wanden, kopieen van meesterwerken. Onwillekeurig drong zich aan zijn geest de herinnering op van de ordelooze kamers van den ridder, die bijna altijd de sporen van slemppartijen vertoonden en die hij eerst korten tijd te voren verlaten had, nadat hij zich overtuigd had, dat de wonde van zijn gunsteling geen gevaar opleverde.

Wordt vervolgd.

Raadsvergadering

te LIEMPDE op Donderdag 29 Mei voormiddags om 11 uur.

Afwezig v. d. Sande.
De voorzitter opent de vergadering.
De notulen worden aangehouden.

Komt aan de orde:

1e. *Aanbieding van de gemeentebegrooting over* 1912.

2e. *Alsvoor verslag woningwet.*

Voor mededeeling aangenomen.

3e. *Nota van Gedep. Staten op de begrooting* 1913.

De Voorz. deelt mede, dat Burgemeester en Wethouders de begrooting hebben bijgewerkt overeenkomstig het besluit en verlangen van Ged. Staten, met dien verstande, dat men het te kort in verhooging der opcenten op het personeel en in een leening heeft moeten zoeken in plaats van in den hoofd. omslag omreden door den ontvanger hem is medegedeeld. dat op hooger last of mededeeling de directeur der belastingen de opcenten op 40 heeft moeten brengen, welk cohier reeds is goedgekeurd.

Het lid v. Abeelen verklaart zich daar beslist tegen, omdat zij zulks moeten weten en niet anderen.

De Voorz. vindt daartegen volstrekt geen bezwaar, daar opcenten op het personeel hem billijker voorkomen dan omslag, daarin betalen alleen de meergegoeden.

v. d. Vleuten is hier ook tegen en vindt het vreemd zonder voorkennis van den raad de opcenten te verhoogen.

Voorz. Dat wij geen voorkennis van de zaak ontvingen, vind ik ook ongewoon, maar de goedkeuring der begrooting is over haar gebeel door Ged. Staten geweigerd. Het Dageljksch bestuur kan er best overheen en heeft daarom er zich bij neergelegd.

Het lid v. Abeelen is er volstrekt niet mee tevreden en wil daarom eerst van Ged. Staten weten, waarom zulks geschied is.

De Voorz. zal zulks wel vragen als de meerderheid daartoe besluit.

De leden v. Abeelen, v. d. Vleuten en Avendonks verlangen eerst opheldering alvorens te besluiten waarna de vergadering gesloten wordt.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De nieuwste truc.

In een Vlaamsch blad lezen wij:

Een heer van Berlijn kreeg, toen hij te Brussel van den trein stapte, een kus van een schoone dame die hem „haar lieve oom" noemde. Toen de Duitscher deed opmerken dat hij geen enkele nicht te Brussel had, liep zij beschaamd weg. Maar kort daarna miste hij zijn horloge met ketting, samen 2000 francs waard.

Duitschland.

Een auto-avontuur.

Hoe actief de politie in Duitschland kan zijn, heeft een der commissarissen van de N. V. Eerste Haarlemsche Automobielen-Mij, voorheen J. Inpijn, op minder aangename wijze ondervonden, vertelt de „O. H. C."

Genoemde heer vertoefde met een zijner vrienden in een hotel te Wiesbaden, toen de auto van zijn vriend gestolen werd, van welken diefstal onmiddellijk aan de politie werd kennis gegeven die natuurlijk een volledige beschrijving van de auto ontving.

Na eenige dagen had men het spoor gevonden, en bleek dat de auto bij een schilder te Wiesbaden onder handen was genomen om een algeheele gedaanteverwisseling te laten ondergaan Reeds was het nummer verdwenen en de kleur gedeeltelijk veranderd. Met de eigendomsbewijzen toog men er op af, en het kostte geen moeite te bewijzen dat de zich bij den schilder bevindende auto de gestolene was. Bijgevolg werd de eigenaar weder in het bezit hiervan gesteld.

Met de halfbeschilderde auto trok men af en zonder er verder bij na te denken ging het huiswaarts. Doch te Keulen werden de heeren aangehouden door een politie-agent, omdat de auto geen nummer had en toen bleek tevens dat zij gesignaleerd stond als te zijn gestolen. De politie nam de heeren in arrest, en, niettegenstaande hiertegen met begrijpelijke kracht geprotesteerd werd, werden zij naar het bureau gebracht, waar ook de auto gestald werd.

Gelukkig voor de betrokkenen, werd dadelijk een onderzoek ingesteld, en kwam de politie telegraphisch uit Wiesbaden met het verloop der geschiedenis op de hoogte, doch dit nam niet weg, dat de heeren zich ongeveer twee uren een mindergewenschte gastvrijheid der politie hadden moeten getroosten.

Toen kon de reis verder ongestoord vervolgd worden.

Frankrijk.

Hitte en onweder.

Parijs heeft eveneens van een felle hitte te lijden. Vooral Donderdag was het in de Fransche hoofdstad zeer drukkend warm, zoodat iedereen op een verfrissehend onweertje hoopte.

Het bleef echter alleen bij dreigen, maar in de „provincie" kreeg men zooveel te meer. In het departement Haute-Doire en voornamelijk in Monistrol en Saint Didier heeft het onweer, dat gepaard ging met hevige regen- en hagelbuien groote schade aangericht. Ook de bliksem heeft daar verscheidene ongelukken veroorzaakt.

Engeland.

Genoegelijk gevangenisleven.

De suffragettes hebben het hier in de Holloway gevangenis zoo kwaad niet — schrijft de Londensche correspondent der Tel. d.d. 20 Mei. Haar martelaarschap heeft veel meer weg van een verzetje. Ik heb onlangs reeds verteld, hoeveel verbeteringen er in de vrouwengevangenis werden aangebracht sedert militante dames er op staatskosten voor een tijdje gingen logeeren En nu komen zij er gul voor uit, dat die tijdelijke opsluiting voor haar een opknappertje is.

Maandag begroette de Women's Freedom League alhier op een receptie twee harer leden, de misses Boyle en Munro, die 'smorgens uit Holloway waren ontslagen. Zij hadden daar twee weken vertoefd wegens verzet tegen de politie, omdat zij, het verbod ten spijt, een meeting in Hydepark hadden willen houden. De beide dames waren zoo verstandig zich in de gevangenis van de „eetstaking" te onthouden. Zij nuttigden met appetijd en smaak hetgeen haar werd voorgezet. En uitgelaten van vreugde waren zij over de genoten behandeling.

Miss Munro had in 1908 ook een poosje in Holloway doorgebracht. En nu vond zij de behandeling daar oneindig veel beter, een kennismaking waard. De dames mogen er hun eigen kleeding blijven dragen. De reinheid liet niets te wenschen over en het bad was zoo goed, als zij thuis konden wenschen. „Wij kwamen gezonder uit de gevangenis, dan wij er binnen gingen", zeide miss Munro.

Hetgeen Miss Boyle beaamde. Zij vertelde, dat de militante dames in Holloway een aparte afdeeling voor zich hebben, die tot haar genoegen mooi werd beschilderd.

De vertrekken worden aangenaam verwarmd door heetwaterbuizen en de dames kunnen bij het venster opklimmen, om een praatje met haar buurzusters te houden. „Ik spaarde nog geld en amuseerde mij kostelijk", verklaarde miss Boyle.

Holloway is dus verleidelijk voor de dames geworden!

Brutale inbrekers.

Donderdagmorgen vroeg is in het Berkeley-hotel in piccadilly te Londen een sensationeele diefstal ontdekt. Men vond de twee portiers gebonden met een prop in den mond, terwijl uit de brandkast geld en juweelen, ter waarde van ongeveer 18.000 gulden gestolen waren.

Omstreeks drie uur hoorde men uit het hotel „moordenaars" en „help" roepen; agenten snelden toe, maar vonden de deur gesloten. Toen zij haar geopend hadden, vonden zij den tweeden portier in een zijkamertje met een wond aan het hoofd en over het geheele lichaam gebonden. In een klein zaaltje werd een andere portier gevonden, die eveneens gebonden en gewond was. Toen de eerste man weer tot zichzelf kwam, bleek hij zich weinig van de zaak te herinneren; alleen wist hij, dat men hem met een beitel aangevallen had. Ook de nachtportier was eveneens met een scherp voorwerp aangevallen en gebonden.

Nadat de dieven de portiers overmand hadden, schijnen zij de brandkast geopend en op hun gemak alles meegenomen te hebben. Tot dusverre heeft men nog geen spoor van de misdadigers kunnen vinden.

Binnenlandsch Nieuws.

De bevolking van Nederland.

In St.ct. 123 is opgenomen het bevolkingscijfer van het Rijk, op 1 Jan. 1913, terwijl in een afzonderlijk bijvoegsel is opgenomen een uittreksel uit de statistiek van den loop der bevolking van het Rijk, de provinciën en de gemeenten met meer dan 20.000 inwoners, in het jaar 1912.

Provinciën.	Mannen.	Vrouwen.	Totaal.
N.-Brabant	324.277	325 029	649.306
Gelderland	334.033	328.227	662.260
Z.-Holland	717 375	754 386	1.417.761
N.-Holland	561.606	594 556	1.156.162
Zeeland	117.556	118.593	236 149
Utrecht	146.100	152.267	298.367
Friesland	184.040	182 265	366 305
Overijssel	201.524	195.817	397 341
Groningen	166 923	169.118	336 741
Drenthe	93 919	87.582	181.501
Limburg	183.152	175.257	358.409
Totaal	3.030.505	3.083.797	6.114.302

Opgravingen.

Op het landgoed van den heer Mauritz, te Well, bij Venlo, wordt thans van wege het Museum van Oudheden, te Leiden, onder leiding van den onderdirecteur, Dr. J. H. Holwerda, een zeer uitgestrekt grafveld der Hollstattkultuur ontgraven. Aan weerszijden van den ouden weg, die ook nog in den grond werd weergevonden, liggen daar een honderdtal ten deele nog vrij hooge grafheuvels uit hunnebedden opgebouwd en door een greppel omgeven, waaronder zich de meestal vrij groote grafurnen van karakteristieken vorm bevonden. De wijze van aanleg van die greppels is nog zeer duidelijk in den grond te herkennen. Op uitnoodiging van den eigenaar zal de Nederlandsche Anthropologische vereeniging 7 Juni a.s. een excursie naar deze opgraving houden.

Onweer.

Over het onweder dat Dinsdag in ons land gewoed heeft wordt nog het volgende gemeld:

De schaapherder v. d. Locht, een man van ongeveer 60 jaren, in dienst van den landbouwer de Groot te Volkel die met zijn kudde schapen van de heide huiswaarts keerde, werd door den bliksem Dinsdagmiddag doodelijk getroffen, alsmede 22 schapen zijner kudde.

In het gehucht Mortel bij Gemert werd de landbouwer W. M. door den bliksem getroffen en gedood.

Te Raamsdonk (dorp) werd Adr. de Bont door een bliksemstraal in het veld ter aarde geworpen. Gelukkig bleek hij niet getroffen te zijn en kon hij zonder hulp zijn weg huiswaarts vervolgen.

Te Gennep sloeg de bliksem op een der geleidingen van het electrisch licht, waardoor het grootste gedeelte der verlichting van het directiegebouw der N. B. D. S. uitging.

Te Scheveningen was het gedurende een poosje werkelijk noodweer. De neervallende hagel verbrijzelde hier en daar vensterruiten, en in sommige buurten liepen de kelders onder water.

Gedurende het onweder, dat boven Beesd woedde. werd zekere P. R., die onder een boom schuilde, door den bliksem getroffen. Hij werd niet doodelijk gewond. Een koe, een kalf en een hond werden gedood.

In de boerenwoning van J. H. Jansen bij Apeldoorn sloeg de bliksem in, waardoor de bewoner aan een arm en een been werd getroffen.

Het huis brandde geheel af. De levende have, uitgezonderd een paar kippen, kon worden gered. Huis en inboedel, die grootendeels naar buiten werd gedragen, waren verzekerd.

Te Zutfen was een man, die een maaimachine bij zich had, onder een boom gevlucht. Hij vond het echter spoedig veiliger niet bij de machine te blijven. Nauwelijks was hij weg of de bliksem sloeg in den boom terwijl de grasmachine ca. 4 M. ver werd weggeslingerd. In de stad zelf werden eenige telefoonleidingen en een schoorsteen getroffen. Aan de Nieuwe Wandeling werden twee koeien gedood.

Te Wenum in de buurt van Apeldoorn sloeg de bliksem Dinsdag in de boerderij van H. J., die geheel afbrandde. De man, die bij den schoorsteen zat, werd licht gewond.

Te Oude Pekela sloeg de bliksem in de boerderij van S. Er ontstond geen brand. Een kind werd licht gekwetst.

Ook sloeg de bliksem in de boerderij van H. Nijhuis, te Reutum, gemeente Tubbergen; zij werd geheel in asch gelegd. Alleen het vee werd gered.

Bij Zeist is de bliksem geslagen in een motorwagen van de electrische tram Utrecht—Zeist. Lampen en geleidingen werden verbrijzeld; persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

Te Dinxperlo is de veestal van den landbouwer H. S. door den bliksem getroffen en afgebrand. Een kalf kwam in de vlammen om.

Te Veendam heeft een hagelslag tijdens een hevig onweer groote schade aangericht in tuinen, warmoezerijen, kweekerijen en aardappelvelden.

f 600 gerold.

In de vestibule van het gebouw der Rotterdamsche Bankvereeniging, aan de Boompjes te Rotterdam, is van den kantoorbediende A. K., in dienst bij de firma G., aan de Wijnhaven, een bedrag van f 600 aan bankpapier gerold. Bij de politie is hiervan aangifte gedaan.

Een kwaadaardig meisje.

Woensdagmiddag maakte het 15-jarig dochtertje van den veehouder Sch. te Halfweg zich zoo kwaad op den 12-jarigen knaap T. v. d. B., die met eenige andere kinderen op haar vaders land liep, dat zij het ventje beetpakte en in een moddersloot wierp. Zij duwde het knaapje, dat uit den sloot trachtte te komen eenige keeren in den sloot terug. Zelfs sprong zij over de sloot, om den jongen, die nu aan den anderen kant er uit poogde te komen, terug te duwen, zich niet storende aan het geroep van enkele personen, die zulks van uit de verte zagen.

Ten slotte begaven zich een juffrouw en een passeerend wielrijder op het land, waarop het meisje den jongen losliet. Het arme vente werd hierna door deze personen naar huis gebracht, die onmiddellijk aangifte bij de polite deden.

Berooving.

Woensdagmorgen is te Rotterdam aan iemand in het postkantoor een aangeteekende brief, inhoudende een bedrag van f 400 ontfutseld. Verdacht hiervan wordt een ongeveer 37-jarige onbekende met zwarte snor en panamahoed op. De politie doet ijverig naspooring.

— Door C. H., verblijfhoudende in het Noorsche Zeemanshuis aan de Boompjes te Rotterdam is bij de politie aangifte gedaan, dat hij door een onbekende vrouw van f 35 is beroofd.

Aanhouding verzocht.

Bij de politie is de aanhouding verzocht van den 50 jarigen incasseerder der A. Strausz, die uit Boedapest is gevlucht met medeneming van een bedrag van 20.000 kronen.

Restitutie.

De Minister van Financiën maakt bekend, dat ten behoeve van 's Rijks schatkist, uit Zaltbommel van een onbekende, is ontvangen een bedrag van f 643.80 aan bankbiljetten en een postwissel, tot restitutie van ten onrechte ontvangen Rijksgeld.

Goederenvervoer der Spoorwegen.

Met ingang van 1 Juli wordt een geheel gewijzigde administratie ingevoerd, geschoeid op Pruissische leest. Vanaf dien datum moet elke zending bestelgoed zijn vergezeld van een door den afzender in te vullen adreskaart; de bestelgoedvrachtbrieven vervallen, terwijl voor de bestaande ijl- en vrachtgoedvrachtbrieven gewijzigde formulieren worden ingevoerd.

De administratie zal voor de bestel- en vrachtgoederenbureaux worden vereenvoudigd, waardoor naar verwacht wordt, inkrimping van het personeel het gevolg zal zijn.

Pseudo-opzichters.

Uit Heerlen schrijft men aan het „Volk":

Verleden week Donderdag meldden zich op mijn Willem-Sophia twee opzichters van het Staatstoezicht op de mijnen voor contrôle. Ze verlangden gummipakken, meterstokken en koperen lampen, hetgeen hun alles bereidwillig werd versterkt. Na zich te hebben verkleed daalden de heeren in de mijn af, om hun belangrijke taak te vervullen. En belangrijk was hun taak in hooge mate. De eerste post die gecontroleerd werd, werd stilgelegd met het oog op de slechte lucht; de tweede dito, en eveneens de derde, vierde en vijfde post. De lucht was derhalve wèl miserabel!

Met de wijze waarop door de arbeiders verbouwd wordt konden de heeren zich ook niet vereenigen, weshalve de arbeiders van twee posten bestraft werden wegens slechte verbouwing.

Toen er in de afdeelingen niets meer was te controleeren, togen de heeren terug naar de schacht. Zij achtten zich verplicht, daar, volgens hun opvatting een deel der mijn in een zeer verwaarloosden toestand verkeerde, daar het houtvervoer stil te leggen: hetgeen oogenblikkelijk geschiedde.

En de door hen gegeven opddracht om het hout te brengen naar het niet door hen gecontroleerde deel van de mijn, werd met dezelfde stiptheid uitgevoerd. Op hun verzoek moest daarop de hoofdopzichter naar beneden komen, omdat er in de mijn eigenlijk... niets in orde was. Of de hoofdopzichter aan het verzoek dier heeren voldaan heeft, weten we niet, maar wèl, dat, toen de beide heeren van het staatstoezicht 'n nieuwen post controleerden, ze werden aangesproken met: „Zoo, kumpel!"

De twee pseudo-opzichters van het staatstoezicht op de mijnen waren daarop heel vlug verdwenen. De lucht was toen weer frisch op de vijf posten, de verbouwing goed en het hout kon weer vervoerd worden naar dat deel der mijn, waar het gebruikt moest worden. En 't slot: allen hebben hartelijk gelachen om den geslaagden bak.

Jammer alleen, dat deze goed geslaagde grap ging om een weddenschap van 5 liters jenever.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 31 Mei 1913.

— Gisteren 30 Mei was het 25 jaar geleden, dat de Heer Hemmekam, Wachtmeester Commandantder Marechaussees alhier in Militaire dienst trad.

Naar wij vernemen is het nog niet gebeurd dat bij het Nederlandsch leger een vrijwillig dienend onderofficier bij een bereden korps, overging naar de Kon. Marechaussee hetgeen bij de heer Hemmekam het geval was.

Bij gemeld wapen wist de Heer Hemmekam ook zijn vorigen rang spoedig te herwinnen.

Nu is hij al ruim twintig jaar onderofficier bij de Marechaussees tot groote tevredenheid van zijn officieren.

Wij feliciteeren den kranigen politieman.

— Vrijdagavond is op twee plaatsen de bliksem ingeslagen.

Bij de wed. Beukeninx sloeg de bliksem in waardoor een veerenbed en een ledikant vuur vatten. Met behulp van de buurlieden was men den brand spoedig meester.

Het veerenbed en ledikant zijn door het vuur vernield. De brandspuit was spoedig ter plaatse, doch kon omrede de brand reeds gebluscht was weer direct inrukken.

In de Berg bij den Bosscheweg sloeg de bliksem in bij een zekere Beekers, een hond werd gedood, en enkele meubelstukken beschadigd.

Ook zijn in de omgeving nog een paar boomen door het hemelvuur stuk geslagen.

— Te rekenen van af 2 Juni e.k. is de Bregadier der Kon. Marechaussees van Molenbroek overgeplaatst naar Eindhoven.

— Gisternacht betrapten de veldwachters A. v. d. Vondevoort en L. v. Hommel op heeterdaad zekeren W. die bezig was een vischnet uit het water te halen.

Door de politie is procesverbaal opgemaakt.

Haaren. Tijdens het onweder op Dinsdag sloeg den Bliksem bij de Wed. Pijnenburg in, twee aldaar staande kanadaboomen, ook vielen er enkele hagelsteenen doch richten gelukkig geen schade aan.

Berkel c. a. Onze oudste inwoner, de heer M. van Gool, is dezer dagen in den ouderdom van bijna 91 jaren overleden.

— De chef der Halte-Enschot vierde 1.1. Maandag onder zeer veel belangstelling zijn zilveren huwelijksfeest.

Als bijzonderheid zij gezegd dat het op dezen dag ook 30 jaar geleden was dat hij in dienst der Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen kwam.

's Bosch. *Plechtige opening der Nationale Tentoonstelleng van oude Kerkelijk kunst.*

Deze opening zal geschieden door den Heer Commissaris der Koningin in Noord-Brabant Mr. A. E. J. Baron van Voorst tot Voorst, op Zaterdag 7 Juni a.s. des namiddags om 2 uur.

Oirschot. Zondag 1 Juni zal de K. K. Harmonie Asterius uit Oosterwijk een bezoek brengen aan hare zustervereeniging Arti et Amicitiae te Oirschot, beide vereenigingen staan onder leiding van een zelfden directeur, den Heer Joh. Wierts uit 's Bosch en hebben onder zijne bekwame Directie schitterende vorderingen gemaakt. Reeds des morgens om 8 uur zal Asterius hier arriveeren en na de Hoogmis een Concert geven op de kiosk. Zonder twijfel zal dit bezoek aan Oirschot een groote drukte veroorzaken, en menig muziekliefhebber zal van deze zeldzamen gelegenheid profiteeren.

— L.l. Woensdag vierde de schuttersvereeniging „Bijsterveld" haar jaarlijksch feest: Bij deze gelegenheid werd er om den Koningsprijs gekampt, die door Janssen na een bevigen strijd werd gewonnen. De WelEd. Hoogeboren Heer jhr. Serraris wien onlangs door de vereeniging het beschermheerschap was aangeboden, dat door Z. E. welwillend was aanvaard, werd plechtig per rijtuig aan zijn huis afgehaald. Om geven door een garde d'honneur, kwam de vereeniging met ontrold vaandel haar beschermheer een eindweegs tegemoet.

Bij het vereenigingslokaal aangekomen, werd Z.Ed. hartelijk verwelkomd door den President, waarna de beschermheer een hartelijk woord sprak tot de leden en daarna een prachtige medaille schonk aan den nieuwen Koning als een blijvende herinnering.

Nog een heele tijd vertoefde de nieuwe beschermheer in hun midden. De dag werd verder recht gezellig doorgebracht

—Het getal telephoonaansluitingen zal wederom met twee vermeerderd worden en wel, de eene bij de firma C. H. Teurlinxs Meijers oudste stoomfabriek van Amerikaansche stoelen en en tuinbanken en de andere bij Dr. Lobach.

Merriën-keuringen.

Bij de gisteren te Oss gehouden keuring van merriën, van ten minste 4 en ten hoogste 8 jaar oud, zijn de volgende onderhoudsbijdragen toegekend:

f 100 aan Blondine van wed. J. Poos, Gassel.

f 75 aan Cora van H. Schepers, Beers.

f 50 aan Dora van wed. H. van Schijndel, Maren; Flora IX van H. van den Biezen, Rosmalen; Amie van L. van Donzel, Oss; Coletta van W. A. Snoek, Berlicum; Gamine de Genappe van Joh. Thijssen, Beugen; Juliana VIII van H. van den Biezen, Rosmalen en Juliana van wed. W. van Teefelen, Lithoijen.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 27 Mei 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

C. de R. te Werkendam, beklaagd van huisvredebreuk, vrij; Joha. K. hsvr. C. D. te Sprang, belofte doen tot nalaten van ambtsplicht, veroor. deeld tot f 10 boete of 20 dagen hechtenis; P. L., W. J. v. V. en P. J. M. te Oss, beleediging ambtnaar in functie de 1e 14 d. gev., de 2e 1 maand gev. en de 3e f 25 of 50 d. h.; H. v. O. te Boekel, misb. 4 m. gev.; P. A. v. V. te Oss, wederspannigheid, 3 w. gev.; P. S. te Siebengewald, bel. ambtn. in functie, 2 d. gev.; H. de G. te Waalwijk, diefstal, f 1 of 2 d. h.; Pa. O. huisvr. P. v. d. B. te St. Oedenrode

overtr. Drankwet, verzet appèl Rt. Veghel vonnis bekr. doch straf f 50 of 20 d. h.; M. G. te Oss, overtreding weggeld in Noord-Brabant, f 10 of 12 d. h.

Uitspraken der Bossche Rechtbank van 29 Mei:

J. C. v. d. S., Gestel of Strijp, althans arron. 's Bosch, diefstal bij nacht met verbreking en inklimming, hervatting onderzoek op 20 Juni 1913. — J. H. v. d. V., J. T. en M. T., allen Acht, mishandeling, ieder f 10 sub. 20 d. h. — A. v. E., Boxmeer, vernieling, verzet vonnis bekrachtigd. — P. A. v. d. S, Eindhoven diefstal, onbepaald geschorst.

Rechtszaken.

Het ongeluk bij fort vossegat.

Het Hoog Militair Gerechtshof heeft gisteren behandeld de zaak van J. G. van der H., sergeant der genie te Utrecht in garnizoen, beklaagd van door schuld veroorzaken van den dood van zes militairen bij den bekenden vlotramp van het fort Vossegat te Utrecht in September 1912.

Er werd 4 maanden hechtenis tegen hem geëischt.

Mr. H. Gerlings is verdediger.

* * *

Donderdag stonden te 's Bosch terecht de inbrekers v. Gelderen en Abrahams die indertijd ook hier ter plaatse inbraak pleegden in de school der Eerw. Zusters Ursulinen.

Men zal zich nog herinneren dat Wachtmeester Hemmekam den gevaarlijkste der twee inbrekers v. Gelderen, in Lennisheuvel arresteerde.

Het Hgz. geeft het volgende verslag over deze zaak

J. M. H. Abrahams, 22 jaar, wonende te Tilburg, gedetineerd, beklaagd dat hij in den nacht van 14 op 15 Juni 1910 te Oirschot geldstukken ten bedrage van 21 à 25 gulden van diefstal afkomstig heeft ten geschenke gekregen en aangenomen.

Beklaagde had met van Gelderen afgesproken om in te breken in een boterfabriek onder Oirschot. Beklaagde zou op den uitkijk blijven staan, doch viel in slaap. Later maakte v. Gelderen hem wakker en vertelde hem, dat hij 55 gulden gestolen had, waarvan hij hem een gedeelte gaf.

Verder was hij beticht in den nacht van 11 op 12 Mei 1912 te Oostelbeers samen met v. Gelderen te hebben ingebroken in een kapel, waar ze den offerblok forceerden.

Van Gelderen klom door het raam naar binnen en deed voor beklaagde de deur open. De beklaagde had langere vingers dan van Gelderen en haalde daarom de geldstukken uit den offerblok.

Verder ontroofden ze verschillende beelden van hun sieraden.

Beklaagde is al negen maal veroordeeld, v. Gelderen acht maal.

Getuige Jan v. Gelderen, weigert aanvankelijk den eed af te leggen, waarna de president hem er op wijst, dat hij dan gegijzeld zal worden. Dat kon beklaagde blijkbaar weinig intresseeren, want hij zat toch in de kast en zou er voorloopig toch niet uitkomen.

Na eenige oogenblikken echter legde hij den eed af en vertelde van de diefstallen te Oirschot met Abrahams gepleegd.

Als getuige werd verder gehoord v. d. Schoot, indertijd secretaris der boterfabriek te Oirschot, en Bogaers, boterkneeder te Oirschot, die de gelden uit de fabriek vermisten.

Getuige Cornelia Pasmans, te Middelbeers kwam in den vroegen morgen van 12 Mei om, als naar gewoonte, het lichtje voor het Lieve Vrouwebeeld aan te steken en zag dat de ruit en de offerblok waren verbroken en de beelden van hun sieraden beroofd.

Getuige Frans Liebregts, die zoowat schatbewaarder is van het kapelleke, en tweemaal 's-jaars den offerblok ledigt, die dan gewoonlijk zes à zeven gulden bevat, schat dat er ongeveer twee à drie gulden in den offerblok zullen geweest zijn, toen de dieven hem verbraken.

De officier eischte een gevangenisstraf van een jaar met aftrek van voorarrest.

Mr. Kolfschoten refereerde zich aan 't oordeel der rechtbank.

* * *

Daarna stonden beide vorige beklaagden samen terecht, beklaagd, dat zij in den nacht van 12 op 13 Mei 1912 te Oerle samen en in vereeniging uit een pensionaat, waar zij in geklommen waren, hebben weggenomen, eieren, flesschen wijn, vruchten, vleesch en worst, peren, vrouwenkousen, een horloge, een tafelmesje enz. alles toebehoorende aan de Zusters van Liefde te Tilburg. Toen zij betrapt werden bij dezen diefstal loste een der dieven een schot uit een revolver op een der bewoonsters.

Van Gelderen vertelt, dat beide beklaagden na den diefstal te Westelbeers te hebben gepleegd, in een leegstaand huis hun onderdak hebben gezocht. Ze vonden daar allerlei breekwerktuigen en spraken af om te Oerle te gaan inbreken in het pensionaat. Daar zouden ze het goed hebben. Samen zijn ze er heen gegaan, zijn over een schutting geklommen, door den tuin gegaan, kropen door een raampje, doch daar vonden ze niets. Van Gelderen is toen door een ander raampje binnengeklommen en maakte een deur open om zijn collega binnen te laten. Ze zijn samen door de keuken gegaan naar een kamertje waar ze kasten onderzochten. Van daar begaven ze zich naar den kelder, waar ze zich te goed deden aan eieren, wijn, worst, vleesch en vruchten. Wat ze verder vonden, borgen ze in een zak en gingen naar boven naar de eetzaal en naar een naaikamertje, toen ze eensklaps een geluid hoorden als van een slot, dat omgedraaid werd. Daarop loste v. Gelderen een revolverschot met een scherpe patroon.

De tweede beklaagde Abrahams bevestigt de bekentenis van den eerste.

Na het plegen van den diefstal zijn ze in de mastenbosschen gaan liggen rusten.

In deze zaak werden veertien getuigen gehoord.

De eerw. overste van het pensionaat te Oerle zegt, dat om halftien 's avonds alleen in het klooster terrusten gaan tot 'morgens 5 uur. Zij lag te bed op een kamertje achter den refter. In haar kamertje sliep ook hog een andere zuster. Om halfdrie hoorde ze iets en gaf haar medezuster last om te gaan kijken. Deze gaf aan dat verzoek gevolg, en zoodra deze de deur opende, knalde er een schot. Onmiddellijk werd de alarmklok geluid, was het heele convent op de been en werd het pensionaat doorzocht. maar de dieven waren reeds op de vlucht gegaan.

De zuster Maria Heuzendam, is in den nacht op het hooren van het geluid in het klooster uit haar slaapkamer gaan kijken; zoodra ze de deur opende, werd op haar geschoten. De vuurstraal kwam recht op haar toe. Ze deed de deur weer dicht en is langs een andere deur de gang in gegaan waar de alarm klok werd geluid.

Zij is er erg van geschrokken en is nu nog angstig. Den volgenden morgen werd de revolverkogel in den muur gevonden.

Van getuige Zuster Maria Theresia Wedemeijer, was een paar kousen in den bewusten nacht gestolen.

Getuige Eikeboom te Sittard, heeft v. Gelderen een kleine maand in den kost gehad. Hij was niet dikwijls 's nachts uit, zegt hij heel naief, maar wel ging hij dikwijls tegen den avond uit en kwam tegen den morgen pas terug. Ook weet hij, dat van Gelderen een revolver had.

Getuige Michel Staelenberg wapenhandelaar, Den Bosch, heeft de revolver onderzocht. Met een dergelijke revolver schoot hij op een afstand van veertig pas door een stuk vleesch, een plank, een lijkenhuisje en nog een plank. Men kan er beslist niemand mee doodschieten. Uit alle gegevens leidt getuige af, dat beklaagde op de Zuster heeft willen schieten.

Getuige v. d. Schoot zag een paar kerels in Mei verleden jaar van zijn hooizolder komen. Ze geleken op de beklaagden. Ze gingen zich aan de sloot wasschen en een hunner had een revolvertasch in de hand.

De revolvers, die de beklaagden hadden, waren ook gestolen. Beklaagde v. Gelderen wordt van niet minder dan 55 diefstallen beticht.

De beklaagden zeggen dat ze de wijn hebben leeggedronken en de flesschen weggesmeten.

De officier, mr. Sluis, eischte tegen v. Gelderen een gevangenisstraf van acht jaren en tegen Abrahams vier jaren.

Als verdedigers traden op voor den eersten beklaagde mr. L. v. Heijst, voor den tweede mr. G. Kolfschoten. Mr. v. Heijst wees er op, hoe zijn cliënt van jongsaf is opgegroeid voor accrobaat en boeienkoning. Aanvankelijk vielen zijn toeren in den smaak van 't publiek en toen ging het hem goed, doch toen hij uit de gunst raakte, ging hij aan 't stelen. Alle diefstallen bekende hij volmondig. Pleiter betoogde, dat beklaagde minderwaardig is en de rechter zal de vraag hebben te beantwoorden op de hoeveelheid straf die hier dient te worden toegepast.

Mr. Kolfschoten pleitte voor den tweeden beklaagde clementie.

De uitspraak werd bepaald over 14 dagen.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand Mei.

Geboren: Martina Petronella, d. v. Lambert v. d. Loo en Maria Balkom. — Hubertus Cornelis, z. v. Frans Scheepens en Maria Bekkers. — Theodora Maria, d. v. Frans v. Eindhoven en Drika Traa. — Cornelia, d. v. A. Koppens en en Maria School. — Cornelis Johannes, z v. H. v. d. Velden en Johanna v. Rulo. — Petrus Maria, z. v. Th. de Bresser en J. Raaijmaker. — Johanna M. d. v. W. v. d. Boom en Maria v. d. Langenberg. — Cornelis Adrianus, z. v. H. v. d. Sande en Maria v. Vroonhoven. — Anna Maria, d. v. J. v. Diesen en Geerdina Rijkers. — Lamberta Cornelia, d. v. J. v. d. Biggelaar en J. v. Mensvoort. — Cornelis Johannes Marinus, z. v. P. d. Werdt en Theodora v. Rulo. — Catharina Cornelia, d. v. P. Koppens en M. v. d. Langenberg.

Overleden: Johannes v. Rooij. — Johanna v. Brunschot.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

2 Juni. Maandag. Marcellinus, (Canon), Petrus (Canon) en Erasmus. Martelaren. Enkel. H. Mis: Clamaverunt; Gloria; tweede gebed, stil gebed en gebed na de Communie: Fidelium voor de overledenen; 3de gebed enz: tot inroeping der voorspraak van de Heiligen: Acunctis; 4de gebed, enz: in elke noodwendigheid tijdelijk voorgeschreven vanwege de a.s. verkiezingen. Op werkdagen: geen Credo en de gewone Praefatie, tenzij eene andere wordt aangegeven. Ite, Missa est. Vandaag is het geoorloofd om ook de gewone Mis voor overledenen te lezen. — Rood

3 Juni. Dinsdag. Van den dag. H. Mis van l.l. Zondag Respice; geen Gloria. 2e gebed, enz: tot inroeping der voorspraak van de Heiligen: Acunctis. 3de gebed, enz: naar eigen keuze; 4de gebed, enz: als boven; Benedicamus Domino. Vandaag is het enz: als boven. — Groen, Zwart

4 Juni. Woensdag. Franciscus Caracciolo. Belijder. Dubbel. H. Mis: Factum; 2de gebed, enz: in elke noodwendigheid. (Zie 2 Juni). — Wit

5 Juni. Donderdag. Bonifacius, Bisschop-Martelaar. Dubbel. H. Mis: Exsultabo; 2de gebed, enz. als op 4 Juni. — Rood

6 Juni. Vrijdag. Norbertus, Bisschop-Belijder Dubbel. H. Mis: Statuit; 2de gebed, enz: als op 4 Juni. — Wit

7 Juni. Zaterdag. H. Mis: van O. L. Vrouw: Salve (van Pinksteren tot den Advent); 2de gebed, enz: van den H. Geest: Deus, qui; 3de gebed, enz: tegen de Kerkvervolgers, of: voor den Paus: Ecclesiae of: Deus omnium; 4de gebed, enz: als op 2 Juni. Vandaag, enz: als op 2 Juni. — Wit, Zwart

8 Juni. Vierde Zondag na Pinksteren. Van den Zondag. Halfdubbel. H. Mis: Dominus; Gloria; 2de, 3de en 4de gebed, enz: als op 3 Juni. Indien het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld: 4e gebed, enz: van het H. Sacrament (Zie H. Sacraments-feestdag), Credo; Praefatie der H. Drieëenheid; Ite, Missa est. — Groen

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Een strijd van B. en J. over de hondenkeuring te Vught.

J. Wat hoor ik, ben je in Vught geweest op de hondenkeuring?

B. Ja maar dat viel niet mee de honden werkten slecht door de warmte.

J. Hoe was het met de keurmeesters?

B. Nou de keurmeester, dat waren heele beste heeren en ik geloof wel, dat de punten, die de honden verdienden ook wel zijn opgeteekend, maar wat mij verwonderde, dat er vier keurmeesters waren.

J. Neen, er waren er maar drie.

B. En ik zeg je, dat er vier keurmeesters waren; daar waren drie heeren met kleine boekjes en een met een groot boek of een stuk papier, zoo groot als een courant.

J. Je maakt mij niets wijs, ik zeg je nogmaals, dat er drie keurmeesters waren.

B. Ik zal je het nog duidelijker maken: drie heeren stonden voortdurend kort bij elkander en de vierde stond er een klein eindje van daan en als er een hond werkte, werd er altijd gesproken door dien heer en tegelijkertijd op dat stuk papier geschreven en ik zeg je dat hij een keurmeester was, dan kunt U zeggen wat U wilt, ik zeg dat er vier keurmeesters waren.

J. Hoe zagen de keurmeesters er uit.

B. Daar was een dikke heer bij, ik ken hem ook wel, het was een dikken heer, och hoe heet hij ook weer hij verkoopt ook tabak o ja nu weet ik het weer het was L. uit Rooi.

J. Neen, dat was geen keurmeester.

B. Wou u nog zeggen, dat hij geen keurmeester was? Ik heb 't hem zelf hooren zeggen. Hij had nog geen tijd om een glas melk te drinken. Hij moest bij de honden zijn. En ik zeg je nogmaals, dat hij keurmeester was of zou hij dat gedaan hebben om bij de Politie in aanmerking te komen, want zoo werd mij verteld, hij had zijn eigen aan weze melden om de leiding van Forthonden op zich te nemen of is hij soms ook een Veldwachter? O, wat ben ik toch dom! Een Veldwachter mag geen tabak verkoopen.

J. Je bent heelemaal aan het droomen, L. is geen keurmeester en het is te hopen, dat hij nooit keurmeester wordt.

B. Waarom zou hij dat gedaan hebben?

J. Dat zal ik je later wel eens vertellen

S.

Gemengd Nieuws.

Humane kogels.

De voornaamste geneesheer van het Servische leger, dr. R. v. Oettingen, die door zijn „Leiddraad der moderne oorlogschirurgie" is bekend geworden, heeft onlangs zijn meening gezegd over de moderne vuurwapens en daarmee het sprookje der z.g. humane kogels weerlegd. Hij zegt o.a.: Men spreekt tegenwoordig zooveel over de humane oorlogsmiddelen. Echter is daarvan bij onze moderne infanterie geen sprake. Weliswaar veroorzaakt het geweervuur bij groote afstanden slechts lichte wonden, maar reeds bij 600 à 900 M. is de uitwerking gelijk aan een explosie. Beenderen worden als glas versplinterd, de schedel barst uit elkaar. Een schot in de buikholte vernield haar geheel en al, vooral als de maag en de darmen gevuld zijn (door de ervaringen in de Balkan-oorlog werd deze reeds in den Russisch Japanschen oorlog gedane bevinding opnieuw bewezen.) Bijzonder gevaarlijk is het shrapnelvuur, door de harde loodkogels met haar zwavel was en colophonium-omhulsel worden vreeselijke wonden en verbrandingen veroorzaakt.

(Vox dedicorum.)

Slachtoffers van wilde dieren.

In een „blauw-boek" wordt opgave gedaan van het verlies van menschenlevens door slangen en wilde dieren in Engelsch-Indië van 1880 tot 1910. In het laatsgenoemde jaar werden 3382 menschen door wilde dieren gedood, waarvan 882 door tijgers, 336 door luipaarden, 428 door wolven en beren, 77 door olifanten en hyena's, 224 door krokodillen en alligators, 51 door wilde zwijnen, 15 door buffels, 24 door wilde honden en 220 door andere dieren. Door slangen werden in 1910 22,478 personen gedood, 1114 meer dan in 1909. Bengalen behaalde het "leeuwedaandeel", als men het zoo mag noemen in een land waar de leeuw niets krijgt.

„T. v. G."

Hennepprookers.

Een ander verdoovingsmiddel dan opium, cocaïne, enz., is Indische hennep of haschich, dat niet alleen veel gekauwd wordt, maar ook gerookt vooral in Syrië, Turkije en op Kreta. Het bestanddeel, dat gerookt wordt is een bruin, poederachtig uittreksel, dat een scherpe, bijtende rook verspreidt. Het wordt in een narghileh gerookt en de verbranding wordt onderhouden door middel van stukjes witgloeiende houtskool.

De rooker haalt de rook diep in en wacht zoo lang mogelijk met uitademen. Eenige teugen zijn voldoende, om iemand dronken te maken. Dit uit zich door een groote opgewondenheid; de rooker spreekt, maakt allerlei vreemde bewegingen, slingert, en zijn gelaat zet op. Wanneer hij van het rooken een gewoonte maakt, verandert hij in korten tijd; hij wordt stompzinnig, krachtloos, raakt afgeleefd; krankzinnigheid kan ook uit het rooken voortvloeien.

„Vox Medicorum"

Noodlottige ontploffing.

Donderdagmorgen had een ontploffing plaats in een fabriek van dynamiet en andere chemische produkten op drie K.M. afstand van de stad Port-Vendres (aan de golf du Lion) gelegen. Bijna onmiddellijk daarop werden twee andere ontploffingen in de stad vernomen. Apparaten om nitroglycerine te vervaardigen en toestellen om andere ontplofbare stoffen te fabriceeren werden vernield. Reservoirs bevattende 10 tonnen van 2000 K.G. ontplofbare stoffen zijn in de lucht gevlogen. Onder de puinen werden vijf dooden en talrijke gewonden gevonden.

BEKENDMAKING.

Onderzoek van verlofgangers der Militie.

De BURGEMEESTER der Gemeente BOXTEL maakt door dezen bekend, dat het onderzoek van de verlofgangers der Militie voor deze Gemeente zal worden gehouden ten gemeente-huize te BOXTEL op Donderdag den 5den Juni 1913, des voormiddags om 10 ure.

Omtrent verder bijzonderheden wordt verwezen naar de aan het gemeentehuis aangeplakte bekendmaking, alwaar tevens is opgehangen, een lijst bevattende de namen en voornamen der personen, die verplicht zijn aan het jaarlijksch onderzoek deel te nemen.

Boxtel, 24 Mei 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,28 de K.G.

Op 30 Mei was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.20 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 30 Mei. Hoogste prijs f 1 25 Laagste f 1.10 Middel f 1.16 p. KG. Aanvoer 9420 K.G.

MAASTRICHT, 30 Mei. Botermijn. Aanvoer 57130 K.G. Hoogste prijs 1.26, middelste f 1.19, laagste f 1.12 per K.G.

's Hertogenbossche Eiervelling V. P. N.

Vrijdag 30 Mei. Aanvoer 54372 stuks. Inlandsche Hoendereieren per 100 stuks f 3.40 tot f 4 50.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 4.25 tot 0.— per 100 stuks.

ADVERTENTIEN.

Grasverpachting.

Het Gras op het terrein der **Gasfabriek alhier** wordt uit de hand **verpacht.**

Terstond gevraagd:
Eene flinke zindelijke
Dagmeid.
Adres:
Hôtel Van Dijk, Boxtel.

Gevraagd:
Een bekwaam
Lood- en Zinkwerker,
bekend met waterleiding. **Hoog loon.**
C. A. Beens,
Kerkstraat 8, GINNIKEN bij Breda.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
maakt bekend:
Dat op **Maandag 16 Juni 1913** ten **3 uur n.m.,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt zal plaats hebben de jaarlijksche
VOORGRASVERPACHTING TE BOXTEL.
Biljetten verkrijgbaar na 6 Juni e.k.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIÉK VERKOOPEN:
PROVISIONEEL op **Donderdag 12 Juni 1913** en **FINAAL** op **Donderdag 26 Juni 1913** ten **huize van** Mej. de **Wed. L. Adelaars** te Brukelen telkens ten **4 uur n.m.**
Voor de Erven Willebrord v. Eijndhoven.
ONDER BOXTEL.
Koop I **a.** Drie **Woningen** met **Erven,** gemerkt wijk B Nos. 156, 157 en 158, gelegen ter plaatse „Brukelen", kad. bek. Sectie F Nos. 2851, 2852 en 2853 samen ter grootte van 1 85 Aren met
b. Het Zuid-Oostelijk gedeelte zooals is afgepaald van het perceel bouwland, gelegen als voor kad. bek. Sectie F No. 2951, het geheel ter grootte van 4 Aren 15 centiaren.
Koop II. Het Noord-Westelijk gedeelte, zooals is afgepaald van voorschreven perceel bouwland Sectie F No. 2951.
Koop III. **Massa** der koopen I en II.
Koop IV. Een **Burgerwoonhuis** met **werkplaats erf,** en **tuin,** gelegen alsvoor, kad. bek. Sectie A No. 1497 ter grootte van 11 Aren.
De woningen in koop I zijn elk met een deel van het bouwland in koop II verhuurd respectievelijk tegen f 1.65, f 1.50 en f 2.— per week.
Koop II en Koop IV zijn te aanvaarden 1 November 1912.
Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 26 September 1913.

Verpachting
van
Hooilanden
in Juni 1913
door den Notaris
Van de Mortel te 's Bosch.
Zaterdag 7 's morgens ten **9 ure** bij DECKERS te *Empel* voor de gemeente Empel en anderen.
Maandag 16 des nam. ten **12½ ure** bij JOS. PIJNENBURG, Huisje ten Halve te *Vught.*
Woensdag 18 des morgens ten **8½ ure** bij J. v. D. HEUVEL te *Groot-Deuteren.*
Donderdag 19 des morgens ten **9 ure** bij H. VERBERNE „In de Zwaan" te *Boxtel.*
Zaterdag 21 des morgens ten **10½ ure** bij DEN OTTER *op den Pettelaar.*

Inzet f 3300.
Hendrik Worst,
Notaris te 's Bosch, is voornemens op **Vrijdag 13 Juni 1913** finaal, des avonds om 7 uur, in Hôtel „De Kei" van den Heer K. WOLLERICH op de Markt te Boxtel in het openbaar
te verkoopen:
Binnen de Gemeente Boxtel
Twee Burgerwoningen
met **Tuin,** gelegen aan de Osch- en van Leeuwenstraat, nummers 197 en 198, kadastraal bekend in Sectie F nummers 3590 en 3591 te zamen groot 3 aren 55 centiaren.
Ingezet en verhoogd als volgt:
Koop 1 op f 1000.—. Koop 2 op f 1000.—. Massa Koopen 1 en 2 f 3300.—.
Verhuurd no. 197 voor f 3.15 per week en no. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.
Grondbelasting pl. m. f 21.—.
Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.
Te bezichtigen elke Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.
Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris, *Hinthamerstraat* **215.**

f 1.20 CADEAU

geven wij in enkele weken aan onze klanten.

Vanaf Zaterdag 31 Mei tot en met Vrijdag 6 Juni
VIERDE RECLAMEWEEK.

Grooter Cadeau is U nog niet aangeboden.

Ieder die voor een gulden besteedt aan diverse artikelen (Suiker en Sunlightzeep uitgezonderd) waaronder

een pond Fijne Deensche Botermelange á 55 of 45

ontvangt

1 half pond van denzelfden prijs cadeau.

Deze reusachtige reclame dient om een ieder de overtuiging te geven, dat **v. d. Velden's Fijne Melange-boter** in **kwaliteit** voor geen natuurboter behoeft onder te doen.

Alle boter uit de ijskast.

Diegene die voor een gulden besteedt aan diverse artikelen zonder Botermelange ontvangt

een pak v. d. Velden's echt Fransch Griesmeel à 20 cent

CADEAU.

10 pCt. korting op alle artikelen.

De grootste besparing.

Henri v. d. Velden & Co.,

STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.

Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Etterende Beenwond genezen.

Elkeen, welke aan etterende beenwond of aan open been lijdt, weet hoe langdurig deze wonden zijn en hoe moeilijk deze genezen. Voor hen is het dus zeer belangrijk kennis van hetgeen iemand schrijft, die 1½ jaar lang aan een open been heeft geleden, waarvoor geen enkel middel wilde helpen. Toen hij ten slotte den Kloosterbalsem aanwendde, hebben 2 potjes Kloosterbalsem hem zoo afdoende genezen, dat geen spoor meer van zijn wond te zien is.

Jongeh. B. v. d. Hazel (volgens portret.

De heer B. v. d. Hazel, Monnekenpad 20 te Amersfoort, verklaart daaromtrent het volgende:

„Mijn zoon Bartus v. d. Hazel kreeg „ongeveer 1½ jaar geleden eene groote „wond aan het scheenbeen, waardoor „het been vreeselijk aangetast werd. „Welke middelen hij ook aanwendde, niets hielp, integendeel werd de wond steeds dieper en begon zij steeds „meer te etter n. Hij schreeuwde het soms uit „van de vreeselijke pijn en dikwijls had hij koorts. „Hij werd er wanhopend onder omdat het zoolang duurde. „Ten slotte kwamen wij op het denkbeeld den KLOOSTER „BALSEM aan te weneen. Hij kocht een potje Kloosterbalsem „bij den heer A. v. d. Weg in de Langstraat en wendde deze „aan. Reeds dadelijk was er verzachting van de pijn te be„speuren en men zag de wond als het ware zienderoogen ge„nezen. Tot ons geluk kan ik verklaren, dat na twee potjes „Kloosterbalsem gebruikt te hebben, de wond geheel en al „genezen was. Hij loopt thans weer dat het een lust is, „waarvoor wij allen zeer dankbhar zijn. De

door den

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Elcht ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, ROTTERDAM. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

BLOEDARMOEDE

en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van

HAEMATOGEENWIJN.

Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. **Prijs per flacon f 1.—.** Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deeler.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0 64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

KIEST in Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER

door nieuw of verhoogd invoerrecht op HUISRAAD, als: stoelen, tafels, kasten, ledikanten, bedden, matrassen, dekens, kachels gordijnen, spiegels, lijsten, lampen, tapijtgoed, vloerzeil, matten enz.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

---

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. 21.—

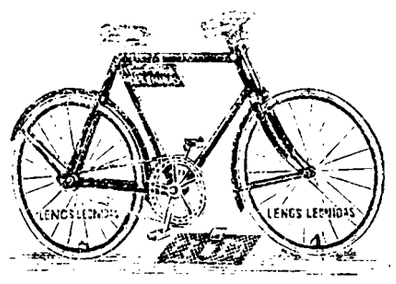

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie

vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0.50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8 75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3 05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnais (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0 40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0 02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 44. Zaterdag 31 Mei 1913.

Van een Volkerenstrijd.

(Slot.)

ESSCHEN, 18 Mei 1913.

Een zaak is hier in 't land die elke Belg vóór alles steeds in 't oog moet blijven houden. En dat is : dat ééns de Vlaamsche Taal, in gelijke grootheid, gelijk van kracht en met gelijke middelen vlak zal staan tegenover het Fransch.

Overal : in de administratie, in de rechtszaal, in 't leger, in de school.

Dat eens 't Vlaamsche element in al z'n levenskracht zal overeind rijzen met al de rozige morgensche kracht in zich van 'n frisch-ontwaakte jonge reus die zich 'n wijle in 't duin langs de zee te slapen legde. Dan zal 't sterke, blonde Titanenvolk van Rubens en Lambeaux in groote drommen uittijgen, de lage landen van Vlaanderen uit, op tegen de kleine donkere bewoners van de bergen, de Walen, z'n lang-gehate onderdrukkers, als eens die andere Titanen optogen in drommen tegen de Hemelsche bewoners van den Olympus.

Doch neen, da's fantasie. We leven in andere tijden tegenwoordig — zóó zal 't niet gaan. Maar de strijd — al wordt die andere gevoerd, zal niet minder hevig zijn.

De Walen drukken — „verdrukken" zeggen anderen — de Vlamingen bureaucratisch en economisch-sociaal. De strijd brandt.

Gele vlammen van haat lekken langs donkere bergruggen naar omlaag.

En uit duizenden afgronden, die gapen, zwart als de koolstot in hun ingewanden, langs de helfingen en in de dalen tusschen de sombre nachtverlichte bergen, trekt met de vaalzwarte rookwolken langzaam de sombre zwijgende luchten in — gele dreiging van haat.

Loerend gaat haat sluipend onder den grond, kruipt telkens naar boven met onderdrukt gekreun loeiend uit sombre mijnwerkersoogen.

En gele vlammen van haat lekken uit — ver uit — loopen van de zwarte bergen af, de blauw-groene effenheid in van 't lage land van Vlaanderen.

Haat brandt over 't eene volk naar 't andere ; 't eene volk haat 't andere om... om duizend redenen ; omdat... misschien alléén omdat... 't anders is.

En in Vlaanderenland staat den morgen van elken dag, één reus uit dat oude volk méér op. Mannen, als alléén Meunier ze beitelde : met breede, hoekige krachtkoppen, hijging in de spiergewelfde borsten, de vuisten in dreiging gebald, de biceps het staal van hun bovenarmen gekogeld, dreunend de grond waar ze hun bonkige beenen zetten met de gespierde dijen en de forsch geteekende kuiten.

En vooral weerklinken de kreten — niet gesmoord meer. Ze hebben ons verdrukt tachtig jaren lang. Nu is 't uit! Nu willen wij heer en meester zijn hier in eigen huis. Vooruit, fiere Vlaamsche Leeuw.

O, 't is ontzettend, dat strijden aan te zien. Waarom, waarom is toch de politiek 't menschenleven op de wereld als een ongeluksschaduw komen volgen ? De Walen met hun eeuwenlange Fransche cultuur, ze behooren, ook ethnologisch, zelfs géografisch, tot Frankrijk. Ze behoorden er toe in 1813.

En de Vlamingen, ondanks de diepindringende verfransching, die ze nu tachtig jaren onafgebroken ondergingen, hebben op 't oogenblik nog veel meer van de Hollanders dan van hun eigen Waalsche Landbroeders.

Alles heeft men gedaan om Franschen van hen te maken en nu na tachtig jaren blijkt meer dan ooit dat 't zóó nooit gaan zal.

Ze willen eenvoudig niet.

Misschien zou 't gegaan zijn, ware 't in 1830 met meer geordende kracht aangepakt — vooral in 't onderwijs.

Verplicht onderwijs in 't Fransch.

Schooldwang tot 14 jaar. Zeer streng doorgevoerd. Misschien was 't dàn anders gegaan. Maar wat praat ik van schooldwang in 1830. Die is er nòg niet.

Had men één taal willen maken in 't koninkrijk België — goed, hadde men dan 't volk onderwijs gegeven : streng verplicht Fransch onderwijs. Geen half werk, maar streng verplichtend aan allen op alle scholen tot hun 14de jaar.

Maar ach, hoe ver zijn we er hier in Belgie af, van eenig principp streng door te voeren ! Hoe ver zijn we nog af van goed onderwijs. Nu vandaag nog ; laat staan vóór tachtig jaren !

't Groote voordeel van één taal springt ieder direct in 't oog. Dit zag ook Rogier in, toen hij den 17 Maart 1834 aan den toenmaligen minister van Justitie schreef in een brief : „De eer„ste grondbeginselen van een goede ad„ministratie wortelen in 't uitsluitend „gebruik van ééne taal en 't is natuur„lijk, dat die ééne taal der Belgen 't „Fransch moet zijn".

Behalve de inconsequentie in dezen eersten zin blijkt ons uit de woorden die hij hierop laat volgen, ook duidelijk de halfheid van het systeem, dat hij wilde toepassen om zijn doel te bereiken. Luister hoe hij vervolgt : „Om „tot dat resultaat te komen is het nood„zakelijk dat alle openbare, burgerlijke „en militaire betrekkingen worden toe„vertrouwd aan Walen en Luxembur„gers ; op deze wijze zullen de Vla„mingen, voortaan verstoken van de „voordeelen, aan die betrekkingen ver„bonden, verplicht worden Fransch te „leeren en zal men op die manier van „lieverlede 't Germaansche element in „België uitroeien".

Merkwaardig bewijs van kortzichtigheid bij zoo'n groot man.

En toch zijn tot in de allerlaatste jaren toe deze principes streng toegepast.

't Is voorgekomen heel in 't begin van Belgie ' onafhankelijkheid, dat 80% zijner officieren geneutraliseerde Franschen waren !

Alle openbare betrekkingen in Walenland en in Vlaanderen werden bijna altoos aan Walen, die niets dan Fransch verstonden ; zelden aan Walen of Vlamingen die de twee talen spraken en nooit of nimmer — ook in Vlaanderen niet — aan Vlamingen die enkel het Vlaamsch verstonden, toegekend.

Dit leidde tot de onmogelijkste toestanden. Men regeerde niet zoo zeer ; men verdrukte. Door ongelijke verdeeling van rechten en lasten, werd de eene volkshelft vooruitgeholpen, de andere onderdrukt. En juist daar, waar de bevoegdheid tot regeeren en 't recht minder werden, werd de druk 't grootst.

Zoo is 't te begrijpen, hoe alengs uit regeeren verdrukken ontstond, en uit gevoel voor samenleving gele haat.

Men heeft van 't Belgische volk niet éène Fransch-sprekende natie kunnen maken ; dat is mislukt. En nu, nu 't rasgevoel aan beide kanten zoo fel is opgewekt en overprikkeld. is de kans om dat doel te bereiken, geringer geworden dan ooit.

Er is maar één weg meer nu. — En dat is een weg die, eenmaal ingeslagen, werkelijk leiden kan tot heel veel succes. Ik heb hier op 't oog, wat de Vlamingen noemen : de Bestuurlijke Scheiding.

Vaak wijst men hier — en niet geheel ten onrechte — op Zwitserland. Waarom zou, wat daar kan, hier niet kunnen ? Ik voor mij ken den Vlaamschen en Waalschen bewoners van België genoeg homogene eigenschappen toe om bij afzonderlijke gescheiden besturen elk-voor-zich toch met elkaar in samenwerking te blijven leven.

Door velerlei factoren wordt de beweging verlangzaamd en tegengehouden. — Het onderwijs ; en als gedeeltelijk gevolg daarvan veel Vlamingen, vooral in de betere standen, die noch Vlamingen noch Franschen werden ; de politiek enz. ; — maar zeker en langzaam komt ze niettemin vooruit en tenzij er een revolutie uitbreekt is 't nagenoeg met zekerheid te voorspellen, dat na verloop van korter of langer tijd de wijsheid van 's lands bestuur — dezen zal inzien, dat alleen in 'n algeheele afscheiding en gedeeltelijke autonomie van de Waalsche en Vlaamsche provincies en-bloc en in de samenwerking tusschen die twee lichamen dan verkregen, Belgie's gedijen ligt.

HENRI ASSELBERGS.

Uit mijn Indisch Dagboek.

XIX. (Slot.)

13 October.

Wij gaan van den wal, nagezwommen door verschillende kinderen die naar centen en dubbeltjes duiken. Een waarschuwing „een haai", doet ze bliksemsnel naar den kant zwemmen, doch direct daarop plonsen zij weer in zee!

Het prachtig panorama der heerlijke groene bergen ontplooit zich thans in vollen luister. Bijna ademloos ziet men al het schoone van deze geweldige natuur aan, verbijsterend is dat groen, die groei ! Men kan zich geen indruk vormen, een indruk van deze weelde „ondergaat" men. Zwijgend staart men de verdwijnende landschappen na.

Den geheelen dag hebben wij in de verte land, rijk begroeide eilanden, steeds dik groen, van uit zee, tot aan den hoogsten bergtop.

Heden groot feest aan boord. Zeer „kunstige" voordrachten en tooneelvoorstellingen staan op 't programma, dat door een der paters werkelijk artistiek geteekend is.

Officieren en manschappen, passagiers, kolonialen, docters, van den bootsman tot den chinees-waschbaas traden als acteurs op. Een schitterende avond en succes ; natuurlijk op zee heeft dat elkeen die zich maar even zien liet, al viel zijn stuk ook in 't water ! Altijd was het „publiek" zeer dankbaar. Trouwens de boot had ook een leuk stel passagiers aan boord, niet van kleine ruzietjes gediend : 't Is zeer dikwijls anders !

* * *

14 October.

Steeds bij afwisseling land te zien. Passagiers hebben het druk, daar morgen, misschien van nacht reeds Tandjong-Priok bereikt wordt !

Aan tafel champagne van den kapitein en redevoeringen over behouden aankomst en dank voor de ontvangen gezelligheid aan boord.

's Avonds aan dek heerscht een blijde stemming over de spoedige aankomst. Toch is er een beetje gedruktheid. Nu weet men het, straks gaan wij uiteen, ver uit elkander, wat konden wij het goed samen vinden, wij vrienden geworden ! Men voelt nu plotseling den band die alle menschen onbewust bindt, een band van vriendschap en broederschap. Hier staan zusters en geestelijken, mannen en vrouwen, van elke richting, toch nu voelen zij zonder onderscheid een vreemden weemoed, den weemoed van het scheidend uur. Wij leeren nu, dat er in ons hart iets is dat ons zegt, dat alle menschen ondanks elk verschil, naar eenheid en genegenheid neigen.....

In den donkeren avond passeeren wij eenige kleine eilanden, waaronder Langeiland, Verlateneiland, daarna den beruchten Vulkaan „Krakatau". Oogenblikkelijk denkt men aan de groote ramp in 1883, toen de Krakatau uitbarstte met een vuur- en rookkolom zoo hoog als 5 maal de Montblanc (27000 Meter), die 18 kubieke K.M. modder en puimsteen opwierp. Een vloedgolf van 24 Meter teisterde de geheele Westkust van Java, verwoestte Telok-Betong en doodde 36000 menschen. De geluidcirkel van de uitbarsting rondde zich Westelijk uit tot Constantinopel, en de fijne aschregen in de bovenste luchtlagen vormden vreemde grandioze zonsondergangen in Europa

Een stoomboot werd 3300 M. ver van uit zee door den vloedgolf op de Markt over het havenhoofd heen van Telok—Betong geworpen. (Lloyds gids)

Dreigend ligt de Vulkaan thans achter ons, dan krijgen wij nog het eiland „Dwars-in-den-weg", dat door bovengenoemde uitbarsting midden door brak. Dan zien wij niets meer dan een enkel vuur van een lichttoren, wij gaan dus spoedig slapen.

* * *

15 October.

Wij zijn 's nachts Tandjong-Priok binnengevallen. 's Morgens een drukte van belang door afhalende en vertrekkende lui, het lossen en laden !.....

.....

Ons leven in dit kleine vriendelijke wereldje is uit. Hoe onbezorgd, hoe prettig hebben wij daar samen geleefd. Veel hebben wij op de 35 dagen lange reis geleerd, veel hebben wij genoten. Ons verder leven zullen wij echter alles met ons blijven omdragen ! Wij leerden ruimer zien, meer begrijpen, wij werden dus meer mensch ! En elk stapje in die richting, hoe klein ook, is waard dat men zijn land verlaat. Als mensch behooren wij niet aan ons zelf, wij behooren aan het menschdom, dat ons ten plicht stelt onzen blik te verruimen, te zien, te leeren begrijpen op dat elk onzer een behoorlijk, nuttig schakeltje vormen kan in den ketting van het leven en der beschaving.

.....

Met ontroering drukken wij elkander de hand en dat verschillende passagiers weenen, is heel gewoon, men is immers mensch !

Hoe hartelijk worden de geestelijken en de Zusters gegroet, naar richting wordt niet gevraagd, daar verdwijnen vrienden uit ons oog, voor altijd, voor immer ! Achter elkander aan dalen de Zusters de loopplank af, zij gaan thans hun werk tegemoet.

Een voor een verdwijnen ook de andere reizigers en dringen om den trein naar Batavia, dat plm. 25 minuten per spoor van Tandjong-Priok ligt. Ook wij zeggen den kapitein de officieren en onze boot vaarwel.....

.....

Thans zitten wij te Batavia, de „Parel van het Oosten" genoemd. De reis is afgeloopen !

PIET J. J. HAMILTON.

LAND- EN TUINBOUW.

De eerste voorschriften voor het Bloemenkweeken.

Zorg in de eerste plaats voor goede aarde. De liefhebber-bloemkweeker behoeft zich niet bij elke plant angstvallig af te vragen, welke bepaalde grondsoort dienstig is. Zeer vele planten tieren uitstekend in z.g. gemengde aarde. Wie buiten woont, kan die al heel goedkoop verkrijgen : hij licht eenige onder een heg groeiende graszoden uit den grond, schudt de aarde er af en vermengt die met een paar handen vol zand.

In de groeiperiode moet bovendien voedsel aan de aarde worden toegevoegd, wat, gelijk we in een vorig artikel mededeelden, op eenvoudige wijze kan geschieden, door in den handel zijnden Bloemenmest in opgelosten vorm toe te dienen.

2o. Zorg voor water en frissche lucht ! Giet geregeld, d.w.z. als de plant behoefte heeft, wat ge het best kunt onderzoeken, door tegen den pot te kloppen : is het geluid bij het aankloppen hol, dan vraagt de plant om water ; is het dof, dan is de aarde nog vochtig. Te rijkelijk, te veelvuldig gieten verzuurt den grond, maakt de wortels en de geheele plant ziek.

Luchtverversching moet ook geregeld plaats hebben, maar zonder tocht. Ook de plant haalt adem. Daarom mogen de huidporiën niet verstoppen. Met een spons en lauw water worde het stof weggewasschen, zoowel aan den onder- als bovenkant, opdat tevens blad- en schildluizen worden verwijderd. Bij planten, die geen houtachtigen stam hebben, verzuime men niet des zomers minstens een paar malen per week de planten te besprenkelen.

3o. Zorg voor licht. Alle planten, de eene meer, de andere minder, hebben ook hieraan behoefte. Maar beschut ze tegen de felle zonnestralen! Planten, die in bakjes aan het venster staan, hebben soms van zon en regen veel te lijden. Men kan dit op eenvoudige wijze voorkomen, door een schermpje aan te brengen ; een houten rol met een gordijn van katoen, ter halverhoogte van het venster, en twee vooruitstekende roeden, vlak boven de bloemen aan het kozijn bevestigd, zoodat het schermpje als een rolgordijn kan worden opgetrokken. Dit schermpje kan des nachts en in 't vroege voorjaar dienst doen tegen de koude.

4o. Zorg voor leiding. Zijn uw geraniums eenigen tijd aan het groeien, snijd dan de punten der jonge loten af en leid te takken naar de holle plaatsen. Ge krijgt alzoo een gevulde plant en niet een met lange, naakte stengels. Keer de plant nu en dan, opdat niet slechts één zijde wordt beschenen, waardoor al de bladeren op het licht aantrekken.

5o. Zorg voor rust. Hiertegen wordt vaak gezondigd, wat de plant kan doen kwijnen. Na den bloei mag men weinig of niet gieten, moeten de wortels tamelijk droog gehouden worden. Soms is afzondering noodig ; uw fuchsia's b.v. zet ge op een droge, vorstvrije plaats, om ze eerst in 't voorjaar weder voor den dag te halen, af te knippen en in nieuwe aarde te plaatsen.

Van 's Levens Schaduwkant.

Hij had het al lang gemerkt, dat ze hem bij Schrikkers aan huis niet voor vol aanzagen. Schrikkers zelf en zijn vrouw plaagden hem voortdurend. Een broekje was hij nog, vonden ze. Wat had hij nou gezien, wat had hij meegemaakt. Neen, dan moest je lui hebben als Van Driel en Janus de Kloppert en Schele Hein en meer van dat soort, als er bij Schrikkers telkens aan huis kwamen, vrij ongure typen, niet te vertrouwen. Hij wist ook wel, waarom ze er kwamen, al smoeselden ze hun zaakjes met Schrikkers altijd in 't donker in den winkel af, of achter in 't pakhuis. Als hij dat ook maar deed zoo nou en dan eens met wat aan komen dragen, waarvan Schrikkers niet weten wou, waar 't vandaan kwam, en dat dan in 't donker verkwanseld werd. Maar hij had er geen pleizier in voor Schrikkers zijn pleizier een dief te worden en op een goeien dag de kast in te gaan. Niet dat hij nou zoo'n brave broeder was. Hij had immers ook al eens gezeten, twee weken voor vechten Maar dat was wat anders dan voor stelen toch. Stelen had hij nooit gedaan. Gevochten, straatschandaal uitgehaald, gedronken, zeker, maar gestolen, neen, van een andermans goed had hij altijd zijn vingers nog afgehouden.

En dat konden ze juist niet goed hebben daar bij Schrikkers aan huis. Dit begreep hij wel. Daarom probeerden ze altijd hem er tusschen te nemen, praatten ze van een broekje, een onnoozelen bloed. Nou, van Schrikkers en zijn vrouw kon hem dat niet schelen. Ze mochten zeggen, wat ze wouen Maar dat Rika daaraan ook nog vaak meedeed, dat hinderde hem. Ja, ze moest natuurlijk haar broer en haar schoonzuster een beetje naar de oogen zien ; ze at immers van hen. Maar hoefde ze hem daarom ook vaak te behandelen, alsof hij een kwajongen was? Eergisteren nog, toen Schrikkers hem plaagde, nadat hij wat verteld had, wat hij nou eigenlijk kon en wat hij nou eigenlijk durfde en gezegd had — lachende natuurlijk, anders had hij het zoo niet op zich laten zitten — dat hij nog niet goed droog achter de ooren was, toen had ze hem ook uitgelachen en spottend gevraagd, wat hij daarvan terug had, totdat hij nijdig was weggeloopen. Nou ja, toen hij in den winkel was, had ze hem teruggeroepen, gezegd, dat hij niet zoo gauw boos moest zijn. Maar ondertusschen had hij het toch maar te slikken gekregen.

't Was maar goed, dat hij toen doorgeloopen was. Dan merkten ze eens, dat ze maar niet alles met hem konden doen. Eigenlijk had hij er nu een tijd weg moeten blijven. Maar dat kon hij zoo slecht. Die meid had hem betooverd met haar duivelsche oogen. Hij was gek op haar. Dat wist ze. En daarom durfde ze alles. Maar gisteren had ze dan toch tevergeefs op hem gewacht. Dat zou haar niet meegevallen zijn. Hoe moest hij zich nou dadelijk houden, als hij erbinnen kwam. Nog boos zijn ? Hij wist het zelf niet.

Langzaam, onzeker nog wat te doen, liep hij de straat langs. Ginds was haar huis. Moest hij nog terugkeeren, niet gaan ?

Maar hij liep door. Hij zag den winkel nou al en al de oude rommel voor de ramen. Als Schrikkers nou maar niet thuis was. Maar hoe vaak gebeurde het dat die uitging ? Die paste wel op, bleef in zijn winkel, liet zich het gestolen goed brengen. En nooit nog hadden ze hem wat kunnen maken, dan die ééne keer.

Aarzelend nog, stapte hij den winkel voorbij, deed dan net, of hij zich plotseling bedacht en stapte de deur in. In den winkel was het stil en donker. Maar achter uit den gang hoorde hij stemmen en uit het pakhuis, waar je ook overdag niets zien kondt, viel een lichtschijn in den gang.

Uit de deur van de kamer achter den winkel, kwam haastig Rika om den hoek.

„Zoo, ben jij het ? Waar heb je gisteren gezeten ?"

„Uit geweest", zei hij.

„Zoo ? Voor zaken ?" plaagde ze.

Hij zei niets, stapte langs haar heen de kamer in.

„Goeien middag", zei hij.

„Dag Frits", groette juffrouw Schrikkers. „Ben je er weer ? We dachten al, dat je kwaad was".

„Kwaad", kwam hij.

„Als hij kwaad is, kan hij maar wegblijven", zei Rika.

Hij ging zitten, glimlachte even.

„Dat gezanik ook altijd", meesmuilde hij.

„Als je daar nog niet tegen kunt", zei Rika.

Door den gang klonken stappen.

„Nou saluut", hoorde hij de stemmen van Schele Hein en Janus.

„Is er weer wat te verschacheren geweest ?" vroeg hij spottend.

„Aan zulke kennissen heb je tenminste nog eens wat", meende Rika.

„En aan mij niet hè ?"

Rika haalde de schouders op.

Schrikkers stapte binnen, keek even rond in de schemerige kamer.

„Zoo zit jij daar ook weer ?" kwam hij tegen Frits.

„Als je ziet", zei Frits.

„Mooie slag geslagen", keerde Schrikkers zich dan naar zijn vrouw en wreef zich de handen.

„Frits is er ook op uit geweest", plaagde Rika.

Schrikker keek even zijn vrouw en Rika aan, spotte dan : „Wel zoo Fritsje. Nou, als je wat te handelen hebt".

„Zij liegt natuurlijk weer", zei Frits kwaad.

„En je vertelde het", hield Rika vol.

„Dat ik uit geweest ben, ja, maar niet om smerige zaakjes te doen".

„Smerige zaakjes", viel Schrikkers uit. „Als je vindt, dat wij smerige zaakjes doen, wat doe je dan hier".

„Dat vind ik ook", kwam juffrouw Schrikkers.

„Nou verbeeld je !" zei Rika.

Frits keek haar aan, wilde opstaan. Maar als zij hem aanzag met die wondere glinstering in haar oogen bleef hij zitten.

„Kan jij nou niks dan hier in de kamer hangen ?" zei Schrikkers. „Kom wees een vent. Dat 's voor jou en voor ons allemaal beter. Als jij een oogje op Rika hebt, dan zal je toch ook trouwen mettertijd. Dat kan je dan niet doen zonder centen".

Frits verschoof wat onrustig op de canapé. Rika kwam naast hem zitten. Ze praatte nog wat over zaakjes en over geld verdienen en dat, als je voorzichtig was, de politie je niks kon doen. Maar je moest durven.

„Als je denkt dat 'k bang ben", kwam Frits eindelijk. „Neen hoor ! Ik kan ook nog wel wat. Dat zal 'k je dan wel eens laten zien".

Rika glimlachte hem toe, En toen hij wegging, gaf ze hem in den winkel een kus.

„Kom je morgen weer ? vroeg ze.

„Ja morgenavond", zei hij. „'k Ga er morgen op uit, op de fiets'i.

Ze knikte hem toe.

„Tot morgenavond dan"

Dien volgenden avond kwam hij behoedzaam na eerst overal rondgekeken te hebben, den winkel in. Glimlachend slapte hij Rika, die de kamerdeur uitkwam, voorbij.

„'k Heb wat te handelen", zei hij.

Dan legde hij een gouden armband, een zilveren broche en twee bloedkoralen halskettingen met gouden slot op de tafel neer. Maar Schrikkers greep er er haastig naar.

„Niet hier, Frits", zei hij. „Achter in 't pakhuis".

Toen hij de gang instapte, kuste Rika hem.

Maar twee maanden later stond hij voor de rechtbank.

De Rentenier-Zakjesplakker.

Meneer en mejuffrouw Jansen hadden sedert dertig jaar een kruidenierswinkel in de Nieuwstraat te Amsterdam. Elk jaar verklaarden zij, dat zij er genoeg van hadden, dat zij de zaak zouden overgeven en „buiten" gaan wonen. Elke handelaar in een groote stad heeft maar één droom : zijn dagen te eindigen te midden der rustige velden, maar de Janssens, zoo gewoon aan het dagelijksch zwoegen, deden hun zaken niet van de hand en stelden hun vertrek naar buiten van jaar tot jaar uit.

Op zekeren dag echter was het er door, ze zouden er uitscheiden, naar buiten trekken. Ze deelden hun klanten het nieuws mee.

„Ja, mevrouw", zei juffrouw Jansen, „wij scheiden er uit, wij hebben genoeg getobt en gewerkt, het wordt tijd, dat we rust gaan nemen. Wij zijn geen millionairs, maar wij hebben toch genoeg, ziet u, om..."

„Wat zijt gij gelukkig !" zeiden de klanten met oogen waaruit afgunst straalde.

Wij gaan buiten wonen ; wij hebben een klein buitengoedje met een tuin gekocht. Mijn man zal dien onderhouden, men moet toch iets aan de hand hebben. Dertig jaren hebben wij gezwoegd het wordt tijd, dat daar een einde aan komt.

Jansen verheugde zich met zijn vrouw, den ganschen dag wreef hij van pleizier in zijn handen. Toen de nieuwe eigenaar echter bezit van den winkel kwam nemen, voelden de Jansens hun hart beklemd ; het was hun pijnlijk, vreemden zich in hun winkel te zien installeeren.

Het waren jongelieden, pas getrouwd. Volgens gebruik bleven de Jansens nog eenige dagen, om hen op de hoogte te brengen, daarna vertrokken zij naar hun buitengoedje, dicht bij Amsterdam gelegen.

„Eindelijk !" riep de oude heer Jansen, „eindelijk zullen we eens een beetje rust gaan genieten".

„De klanten zullen ons benijden", zei juffrouw Jansen.

„Ik benijd hen niets", antwoordde haar man met grootspraak.

Eenige dagen ging alles goed ; druk als zij het in den beginne hadden, verveelden zij zich niet.

Juffrouw Jansen zorgde zelf voor het huishouden, zij ging naar de markt en deed al haar inkoopen ; zij hield wel een meid, maar ze vertrouwde ze geen zier ; zij had zoo lange jaren met dienstboden omgegaan, dat ze er alles van wist...

Telkens als zij van den kruidenier terugkwam, riep zei : „Welk een afzetter !... Deze rozijnen durft hij voor vijftig cent verkoopen ! Hij zelf betaalt er niet meer dan twintig voor".

„We verkochten ze voor zestig cent", zei Jansen.

Zij klaagde er voortdurend over, dat de levensmiddelen vervalscht waren.

„Zie", zei zij tot haar man, „die suiker is voor de helft meel en krijt".

Een andermaal riep ze uit : „Er is veel te veel houtzaagsel in de chocolade ! De onze was veel beter. — Er zijn geen eerlijke menschen meer op de wereld !"

Toen zij goed en wel geïnstalleerd

waren, begon Jansen zich te vervelen.

„Ga kuieren" zei zijn vrouw.

Hij ging kuieren, den wandelstok in de hand als een rentenier; maar hij gaf daar niet veel om; hij dacht aan zijn winkel.

Hij trachtte den tijd in zijn tuin te dooden, maar hij had geen plezier in het tuinieren.

Hij schafte zich boeken en kranten aan, maar niets boezemde hem belang in behalve de handelsberichten.

„De stroop is gestegen", zei hij tot zijn vrouw.

„Men zal hem wat dunner maken", antwoordde zij.

„De suiker daarentegen is gedaald".

„Onze kruidenier verlaagt de zijne niet!"

„In een degelijken winkel verhoogt men steeds de prijzen en verlaagt men ze nooit", zei Jansen nadenkend.

Hij verveelde zich meer en meer en verlangde innig naar zijn winkel.

Op zekeren dag stapte hij in den trein en begaf zich naar Amsterdam. Daar liep hij in de buurt van zijn winkel op en neer: de klanten gingen en kwamen; zijn opvolger had de zaken niet laten verloopen.

Een vroegere klant van hem hield hem op straat aan.

„Wel mijnheer Jansen", zei hij, „gij hebt thans een goed leventje, hé". Heelemaal geen zorgen meer...

„Ja, ja, zeer rustig..."

„Velen zouden graag in uw plaats willen zijn".

„De dwazen!" dacht Jansen.

Eenige dagen later ging hij weer naar Amsterdam. Ditmaal kon hij zich niet weerhouden en trad binnen.

Hij werd goed ontvangen. De jongeman was tevreden.

„De zaken marcheeren best", zei hij, „ik mag niet klagen".

„Zooveel te beter, zooveel te beter", antwoordde Jansen.

De jongeman toonde hem de veranderingen, die hij in het huis had aangebracht en deelde hem de verbeteringen mee, die hij nog wilde aanbrengen.

Jansen keek bedrukt. Hij herkende den winkel niet meer. De gedroogde pruimen stonden niet meer op dezelfde plaats; de confituren voor het raam waren weggenomen, het vat met stroop was verdwenen.

„Ik ruik de haringen niet meer, waar zijn ze?" vroeg hij.

„Ik heb ze in den achterwinkel gezet".

„Wij zetten ze altijd voor in den winkel".

„Die lucht is niet goed voor de andere artikelen."

„De klanten hebben mij daarvan nooit iets gezegd", merkte Janssen op.

Toen hij des avonds thuis kwam, zei hij tot zijn vrouw: „Ik ben bij onzen opvolger geweest".

„En hoe gaat het daar?" vroeg ze met groote belangstelling.

„Hij heeft veel laten veranderen, alles heeft hij onderste boven gegooid!"

„Onmogelijk!... Die jongelieden eerbiedigen niets!"

„De pruimen staan niet meer achter de deur".

„Wat een idée!"

„De stroop staat ook niet meer op de oude plaats... De zaken gaan echter goed, zij zijn tevreden".

„Dat is niets, maar gij zult mij niet wijs maken, dat de klanten ons niet betreuren, zei juffrouw Jansen.

De eerzame juffrouw begon zich ook te vervelen; de dagen schenen haar lang toe; gewoon aan het komen en gaan der klanten, druk werk hebbend van des morgens zes tot des avonds tien uur, viel het nietsdoen haar thans zwaar; zij twistte voortdurend met de meid en had alle weken een ander.

Elken morgen ontbeet Jansen haastig en snorde dan naar Amsterdam.

Hij ging in een café zitten in de Nieuwstraat van waar hij het gezicht had op zijn winkel; hij bracht uren door met te kijken naar het in- en uitgaan der huisvrouwen en dienstboden.

„Wat doet gij in Amsterdam toch?" vroeg zijn vrouw.

„Wandelen", antwoordde hij.

„Gij zult toch niet den ganschen dag wandelen", zei hij.

Hij vertelde haar van den winkel. Hij droomde er des nachts van.

Op zekeren dag zag hij een vrouw het gelaat achter een sluier bedekt, om den winkel drentelen.

„Men zou zeggen, dat het mijn vrouw is", mompelde Jansen op zijn observatiepost.

„Wat hebt gij vandaag gedaan?" vroeg hij, toen zij des avonds thuis kwam.

„Niets", zei zij, „ik heb gewandeld".

„Maar niet hier, — in de Nieuwstraat te Amsterdam!"

Zij werd verlegen.

„Beken het, dat gij zijt zooals ik, gij verlangt naar den winkel, gij kunt niet buiten hem leven".

Zij begon te weenen.

„Wij hebben verkeerd gedaan door uit de zaak te gaan", zei Jansen, „wij zijn veel te jong om te gaan rusten".

„Maar wat er aan te doen?" zei zij, „'t is nu te laat".

De verveling drukte beiden neer; zij droogden uit.

Eindelijk riep Jansen uit: „Luister, ik heb een idée! Laten we naar onzen opvolger gaan en hem vragen, ons in zijn dienst te nemen voor niets; op die wijze zullen wij den winkel niet meer verlaten".

Juffrouw Jansen vond het goed bedacht.

„Als hij er maar in toestemt", zuchtte Jansen.

„En waarom niet? Hij zal het graag doen, hij zal ons nemen in plaats van de twee bedienden, die hij verplicht is te houden".

De opvolger nam het voorstel van de Jansens aan.

Sedert dien vervaardigt Jansen, in den hoek van den winkel gezeten, den ganschen dag papieren zakken, zijn vrouw plakt ze; zij verliezen geen minuut, als vreezen zij bedankt te zullen worden.

Roomsch Protest

tegen

4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS, Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering

Verzinkt

VLECHTWERK
: PUNTDRAAD :
HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen
: hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

de voordeeligste prijzen

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens
Mandewagens, Sportkarren

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

Een strijd op leven en dood.

Als de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo vecht tegen een Borst-, Keel- of Longziekte, Asthma, Bronchitis, Pleuris of Tering, dan is dat een strijd op leven en dood.

Maar de Abdijsiroop overwint altijd, komt zegevierend uit den strijd te voorschijn! Tienduizende menschen in de geheele wereld hebben zich tot de Abdijsiroop gewend als laatste sprankje hoop. Deze heeft hen radicaal genezen. Gezondheid, levenlust en levenskracht kwamen terug.

De Heer J. Oosterlaak, landbouwer te Osdorp (N.-H.), verklaart ons:

„Sedert jaren was ik lijdende aan verschrikkelijke benauwdheden op de borst. Wanneer ik een aanval had, was mijn keel als dichtgeschroefd en kon ik onmogelijk ademhalen. Wat ik ook gebruikte, niets hielp mij. Mijn borst piepte op en neer en ik beschouwde mijn leven reeds als verwoest. Ik kocht een flesch Abdijsiroop bij den winkelier J. Pol te Sloten, en zie na het gebruik daarvan kon ik reeds beterschap bespeuren. Thans, na drie fleschen Abdijsiroop gebruikt te hebben, voel ik mij weer geheel gezond en verklaar ik totaal genezen te zijn. De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50 Eisch ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en d- bek nde wed-r-erk opers

Verkrijgbaar: n Bo*x*tel A. BREUKERS, *Boxtel*, H A DE HAAS SELHORST S[illegible] *Esch* Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. D VELDEN-v. D SLOOT *Haaren*, J. BOONS *Liempde*, A THOMASSEN en OS. P. v D VELDEN. *Moergestel*, Wed. J VAN VELDHOVEN. *St. Michiels-Gestel*. H. VAN BRUEGEL e Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*. J J LOMJOUS en JOH v LOON. *St Oedenrode* A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught* M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

'J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

v. Moorsel & v. d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiel Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

No. 45 WOENSDAG 4 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

De Wereldtaal.

V.

De meervoudsvorming. In Esperanto geldt als vaste regel, zonder uitzondering: Het meervoud wordt gevormd door achtervoeging der letter j, b.v. pordo = deur; pordoj = deuren; domo = huis; domoj = huizen. Hoe is het in Ido? De uitgang *o* der zelfst. nw. wordt daar in 't meervoud *veranderd* in *i*. Waar dus de *o* in Esperanto altijd en vast het kenmerk blijft van een zelfstandig naamwoord (een woord, dat menschen, dieren, dingen, enz. aanduidt) daar heeft men in Ido voor de zelfst. nw. twee uitgangen: *o* en *i*. Door deze verandering, door de Idisten in Esperanto aangebracht, worden echter meer wijzigingen noodzakelijk. In Esp. toch is het een vaste regel, dat de werkwoorden in de onbepaalde wijs op *i* uitgaan: senti = voelen, sidi = zitten. Denzelfden uitgang hebben ook de persoonlijke voornaamwoorden: *ĉi, gij, hij, wij*, enz., die nooit met de werkwoorden verward worden, daar zij gering in aantal en klein van vorm zijn: *mi, vi, li, ni*, enz. Nu men echter de zelfstandige naamwoorden den uitgang *i* gaf in 't meervoud, moest men er weer iets anders op zoeken, en gaf men de werkwoorden den uitgang *ar*. Die eind-r vervloeit echter gemakkelijk bij het vlot spreken, en vandaar weer een nieuwe bepaling: bij de onbepaalde wijs der werkwoorden valt de klemtoon op de laatste lettergreep.

Men moet dus ook weer 'n uitzondering maken op den regel, die in Esperanto *altijd* doorgaat: *De klemtoon valt steeds op de voorlaatste lettergreep.* Wat de persoonlijke voornaamwoorden aangaat (ik, gij, enz.), die veranderde men in *me, tu, lu, ni*, enz.

Zoo ziet ge wel, lezer, dat eene enkele, schijnbaar haast onbeduidende verandering in een stelsel, waar alles zoo nauw ineensluit, niet zoo gemakkelijk is aan te brengen. Iedere wijziging maakt verschillende andere noodzakelijk, zoodat, *al zou* de eerste op zich zelf 'n verbetering zijn, het nog een groote vraag blijft, of zij met haar heele nasleep het stelsel hooger brengt. Wij behoeven hier echter niet op voort te filosofeeren, want die verandering van den meervoudsuitgang *is* op zich zelf reeds geen verbetering, zooals ik u zal aantoonen.

In Esperanto krijgen de bijvoeglijke woorden in 't meervoud ook een *j*; die j uitgang brengt ons dus voortdurend datzelfde meervoudsidée in de gedachte. En in Ido? Daar blijven de bijvoeglijke woorden meestal onveranderd, dat is één; soms echter veranderen zij ook hun uitgang in *i*, dat is twee; of soms weer nemen zij een *i achter* den uitgang, dat is drie. (Wat is dat Ido toch eenvoudig, niet waar?) Laat ik dit even door een paar voorbeelden verduidelijken.

Esperanto: granda domo = 'n groot huis; grandaj domoj = groote huizen; mia domo = mijn huis; miaj domoj = mijne huizen. De Engelsche (van fietsen b.v. sprekende) = la anglaj:

Ido: granda domo = 'n groot huis; granda domi = groote huizen; mea domo = mijn huis; mea domi = mijne huizen. De Engelsche (fietsen b.v.) = la angla. Zóó is de algemeene regel in Ido. In „la angla" ziet men echter heelemaal niet meer, of men van één of meer fietsen spreekt. Geen nood! Maar gauw er iets op gevonden; men plaats eenvoudig den meervoudsuitgang *i achter* het bijvoeglijk naamwoord: *la anglai.*

Let nu eens op. Terwijl men dus in 't enkelvoud zegt: la **angla**, met den nadruk op de eerste lettergreep, wordt het in 't meervoud **anglai**, nadruk op de tweede lettergreep. We weten immers, dat de eenvoudige (!) regel der klemtoonlegging in Ido aldus luidt: klemtoon op de vóórlaatste lettergreep, bij de werkwoorden op den uitgang *ar*, bij drie-, of meerlettergrepige woorden, waar *i* of *u* onmiddelijk voor een anderen klinker staat, wordt de vóórvóórlaatste lettergreep betoond. Hier moet dus de klemtoon komen op de vóórlaatste, dus men moet zeggen: *granda*, doch gran*dai*. Onnoodig er op te wijzen dat door 't verspringen van den klemtoon 'n woord op den hoorder dikwijls een totaal anderen indruk maakt.

Maar 't is waar ook, er is nog 'n middel om het meervoud aan te toonen. Men kan in Ido ook het lidwoord *la* (dat in Esperanto **altijd** „la" blijft), veranderen in *le* voor een meervoudig bijv. naamwoord. Alzoo: in Ido twee lidwoorden, in Esperanto maar één.

Gaan we nu eens even 'n kijkje nemen naar de bezittelijke voornaamwoorden, die ook bijvoeglijke woorden zijn, zooals ook blijkt (in Ido zoowel als in Esperanto) hieruit, dat zij van de persoonlijke voornaamwoorden worden gevormd door den bijvoeglijkheidsuitgang *a* We hebben dus in Esperanto: mia, via, lia, nia, enz.; in Ido: mea, vua, lua, nia. Wij zagen boven reeds, dat ook deze woordjes in den regel onveranderd blijven, maar, daar dubbelzinnigheid alweer te vreezen is, moest men zorgen, in geval van nood weer een middeltje bij de hand te hebben.

Dus dan ook weer een *i* erachter zetten, net als bij *angla, anglai?* Mis, lezer. Verbeeld u, dan kreeg men: *meai, vuai, luai, niai....* Neen, neen, hier gaat men nu weer eens de *a* in *i* veranderen, zoodat men krijgt: mei, vui, lui.... maar ook: nii, lii, vii....

Ziedaar dan de verbetering (!) van Esperanto.

Nu begrijpt ge wel, lezer, dat men zoo'n ingrijpende veranderingen niet ging maken, zonder daarvoor een gewichtige reden te hebben. Wilt ge ze hooren?

Ze is deze: Die meervoudsuitgangen in *j* staan leelijk, zei men. Met de beslissing echter, of iets mooi of leelijk is, moet men zeer voorzichtig zijn. „Over den smaak valt niet te twisten". Wij hebben dit vroeger ondervonden met de wijde (Engelsche) pantalons, en nu met de lieve dameshoedjes. En daarom vooral moet deze kwestie bij eene taal zooveel mogelijk buiten spel blijven: gemakkelijkheid, duidelijkheid, vloeiendheid, dát zijn eigenschappen, die bij eene wereldtaal tienmaal zwaarder wegen dan schoonheid, want deze zal men vanzelf vinden, waar de eerste aanwezig zijn. Dat er echter ook gevonden worden die van een ander gevoelen zijn, dan de Idisten, blijkt wel uit de bekentenis van den beroemden professor Mayor uit Cambridge, die zeide: „Ik „apprecieer ten zeerste den meervouds„uitgang *j*. De klanken *aj, oj, uj*, die „mij herinneren aan de welluidende „grieksche taal, zijn mij zeer aangenaam". Met recht mocht Dr. Zamenhof dus antwoorden, als men hem die leelijke meervoudsuitgangen verweet: „Dat heeft „men van het Grieksch nooit gezegd".

Een enkele maal wordt wel eens beweerd, dat die uitgangs-j voor sommige volken moeilijk is uit te spreken. Ik heb echter nog geen enkel vreemdeling Esperantist gehoord, die er moeite mee had, en ik heb ze toch gehoord uit achttien verschillende landen. G. Moch zegt omtrent dit punt: „Ik heb een „Engelschman hooren zeggen, dat het „zijnen landgenooten onmogelijk was „de *oj, aj, ojn*, en *ajn* aan 't einde „der woorden uit te spreken. Als „eenig antwoord heb ik hem toen ge„vraagd, wat zij aanvangen met die „Engelsche woorden, die toch zooveel „voorkomen, als: *boy, joy, enjoy, my, lie, „lyje, join, coin, mine, schine, ensign* enz."

Ook in onze taal komen dergelijke klanken veel voor, en men heeft er zich nooit aan geërgerd. Elke *ee* spreken wij uit als *eej*.

Daarbij hebben wij *ij, ei, ui, ie, aai, ooi, oei*, allemaal klanken waar een j achter gehoord wordt.

En terwijl deze in onze taal bijna altijd den nadruk krijgen, komen zij in Esperanto haast nooit op 't betoonde deel. In het vlotte gesprek hinderen zij daardoor veel minder, dan men zoo zou zeggen. *Miaj fratoj estas la plej diligentaj knaboj el la lernejo.*

In dit zinnetje ergert zich geen enkel Hollander aan de zes j's, die er in voorkomen, als hij 't hoort zeggen ten minste. De Idist krijgt er kippenvel van, als hij 't leest. Er zijn er slechts twee in, die den nadruk krijgen: *plej* en *lernejo*, maar hier zijn 't geen meervoudsuitgangen, en hen treft dus de Idistenvloek niet. Natuurlijk zal 'n beginneling-Esperantist, die meer op z'n woorden moet letten, die uitgangen duidelijker uitspreken dan een volleerd Samideano. Doch moet men naar dezulken dan de taal beoordeelen?

En omdat nu de Idisten altijd zoo royaal zijn met hun Esperanto-voorbeelden, waarin j's voorkomen, om den volke toch maar luid genoeg te verkondigen hoe foei-leelijk Esperanto is, wil ik tot slot hier eventjes een paar Ido-zinnetjes neerschrijven met de Esperantovertaling er achter:

E de to on konkludas
Kaj de tio oni konkludas.
Sed pro quo on ne koncesus
Sed pro kio oni ne koncesus.
E per to on povas judikar
Kaj per tio oni povas jug'i.
Donez ol ad li o ad el ed a li
Donu g'in al li au al s'i kaj al ili.

Het oordeel aan den lezer!

P. A. SCHENDELER.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Een ernstig spoorwegongeluk had Maandagmiddag plaats te Dilbeek, nabij Brussel. Een personentrein, komende uit Doornik, liep op een losse locomotief. De schok was zoo hevig, dat dertig personen gewond werden van wie verscheidene zwaar. Het spoorwegverkeer is gestremd. Tel.

Frankrijk.

Betoogingen.

Zondag hebben in verschillende steden, o.a. te Marseilles, Rennes, Lyon, Bordeaux, Toulon en Limoges, nog verschillende protestmeetingen tegen den driejarigen diensttijd plaats gehad, waarbij zich woeste scènes afspeelden. Op een vergadering te Rennes b.v., waar een spreker zeide, dat Elzas-Lotharingen zelf niet meer tot Frankrijk zou willen behooren, riep een opgewonden toehoorder: „Ik ben zelf een Elzasser, en kan u verklaren, dat ge liegt!" Daarop vielen tientallen socialisten op den ongelukkigen onderbreker aan, en sloegen op hem los. Voor het huis, waar hij bewusteloos binnengebracht was, verzamelde zich een groote menigte en de politie moest met blanke sabel optreden en verschillende personen in hechtenis nemen.

In Brest werd een patriottisch stuk van Henri Lavedan opgevoerd. De socialistische burgemeester Manon, verzocht de de politie, die in het theater aanwezig was, om niet tegen antimilitairistische manifestaties op te treden. De politieagenten weigerden echter hem te gehoorzamen en beriepen zich op het bevel van hun commissaris. De regeering zal tegen den vreemdsoortigen burgemeester, die reeds meermalen blijk gaf van eigenaardige opvatting van zijn ambtsplichten, met kracht optreden.

Verduistering van 80.000 francs.

De barones van Zuylen van Nyevelt en de Haar te Parijs heeft een aanklacht ingediend tegen een zekere Daniel Wittob — zóó lezen we den naam gespeld in den „Figaro" — een Hollander van 25 jaar, die sinds eenige maanden bij haar echtgenoot, baron van Zuylen in dienst was en Zaterdag verdwenen is met een chèque van 80.000 francs, welke hij op last zijner meesteres, moest gaan inwisselen in een bank in de rue Laffitte. De barones heeft 10.000 francs uitgeloofd voor dengene, die door zijn aanwijzingen de arrestatie van den dader vergemakkelijkt.

Engeland.

De Suffragetten.

De regeering is nu ook opgetreden tegen den directeur van de labourdrukkerij te Manchester, Whiteley, die zooals men weet, het gewaagd had de „Suffragette" te blijven drukken. Onder beschuldiging een blad te hebben uitgegeven, dat revolutionnaire artikelen bevatte, werd hij Zaterdag voor de rechtbank te Manchester gedaagd.

Met veel belangstelling zal men de behandeling van deze kwestie tegemoet zien.

Was het enkele dagen in het suffragettenkamp nog al stil geweest en werd er geen melding gemaakt van nieuwe brandstichtingen, bom-ontploffingen, enz. en vleide zich met de hoop dat de campagne bij gebrek aan geldmiddelen misschien zou verloopen, nu wordt er weer melding gemaakt van een paar nieuwe buitensporigheden, Zaterdag door de kiesrechtvrouwtjes gepleegd. Vooreerst werd gepoogd de pas gesloten tentoonstelling van de koninklijke kunstacademie, in brand te steken. De portier ontdekte bijtijds echter het reeds brandende materiaal, dat men had neergelegd en wist het te blusschen. Van de daders of daderessen geen spoor. Voorts werd in Beechlands bij Wentower, in 't graafschap Buckinghamshire, een signaalhuisje in brand gestoken; het brandde geheel uit

Spanje.

Koning Alfonso.

Uit Madrid wordt gemeld dat, toen Vrijdag l.l. de bijzondere trein, waarmede koning Alfonso uit Cadix naar de hoofdstad terugkeerde, het station Utrera naderde, het dochtertje van een baanwachter, dat op den spoorweg liep, door den trein gegrepen en overreden

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

36

Hij wierp het hoofd achterover, als wilde hij al zijne gedachten van zich afschudden. „Heb ik het anders gedaan?" zeide hij bijna luid tot zich zelven, „en ik ben toch Leonard graaf Perronet en ook met mij zelven tevreden!"

„Tevreden?" Was het de inwendige stem, die als een voorgevoel door zijne ziel klonk en zijn voorhoofd en hart met duistere schaduwen bedekte? Aan de grenzen van den hoogen ouderdom gekomen — had hij voorheen de zoetste bloemen van het menschelijk bestaan gekend: Liefde en tevredenheid?

Donker en dreigend trokken zich de witte, borstelige wenkbrauwen te samen; in zijn uiterlijk weerspiegelde zich de stemming zijner ziel.

„Pardon! Men wees mij hierheen, als naar de woning der wijze vrouw van Perronet. Het schijnt mij evenwel toe, dat men mij verkeerd heeft ingelicht".

Uit zijn gedachtengang opgeschrikt, blikte de graaf naar den drempel, waar de stem van een binnentredende weerklonk, wiens aankomen hij volstrekt niet gehoord had. Het was een grijsaard evenals hij zelf; eveneens een magere, doch kleiner gestalte, in een reisgewaad van fijne, donkere stof, die in de geheele verschijning, hoe smakeloos ook, welstand verried. Doch hoewel eerder jonger dan ouder, was de vreemdeling toch meer gebogen en grijzer; hij bediende zich van een stok tot steun en toonde op meer zichtbare wijze die sporen in het gelaat, welke de ouderdom den trekken van den grafelijken bezitter van Perronet gespaard had.

De edelman groette lichtelijk terug. De storing kwam hem zeer te stade, om de droevige schaduwen uit zijn geest te verbannen, welke hem dreigden te overmeesteren. Hoffelijker dan anders wel in zijn aard lag, antwoordde hij: „Treed binnen, mijnheer; gij zijt op de juiste plaats. De oude vrouw is juist in haar heksenkeuken aan den arbeid. Dit vertrek is de woning van een overspannen knaap, die meent tot de geleerden te behooren. De oude vrouw geeft hem voor haren kleinzoon uit... Gij zijt vreemdeling te Perronet?" onderbrak hij zich zelven, in de hoop de reden van dit bezoek te weten te komen.

„Ja, mijnheer, mijn vaderland is Duitschland. Ik ben koopman uit Hamburg; Eerekrans is mijn naam en mijne firma; sinds lange jaren is dat huis bekend. Ik weet niet, mijnheer, of u in handelsbetrekkingen..."

Het afwerende lachje van een in zijn adellijke gevoelens gekrenkte aristokraat vertoonde zich op het gelaat van den ouden heer. „Mijn naam is Leonard graaf Perronet. Ik ben de bezitter van dit landgoed".

De koopman maakte eene groetende beweging met het hoofd, eene buiging kon men het nauwelijks noemen. De graaf bemerkte, dat zijn blik onwillekeurig vragend op hem gevestigd was.

„Mijne aanwezigheid hier zal u misschien vreemd voorkomen", haastte hij zich te verklaren. „Alleen de zorg voor een dierbaren bloedverwant dreef mij hierheen, dien een ellendeling gisteren op misdadige wijze met een messteek verwondde, gelukkig zonder levensgevaarlijke gevolgen. De oude vrouw is eene geschikte heelkunstenares; zij kent menige artsenij tegen ongesteldheden en wonden, die den hoogwijzen heeren der geneeskundige wetenschap geheel en al vreemd zijn".

„Deze bekendheid is het juist, welke mij naar Perronet voert", antwoordde de koopman. „Sinds langen tijd bevind ik mij te Marseille op raad der geneesheeren. Zij hebben de weduwe mijns zoons, het eenige wezen, dat ik op aarde het mijne noemen mag, een zachter luchtstreek aanbevolen, dan het ruwe klimaat van ons Noorden een lijdende kan aanbieden. Doch ook hier bevredigt mij den toestand van de dierbare lijderes, mijn hoop niet. Want zwaar zieleleed verlamt het mechanisme van het lichaam", voegde hij er met een diepen zucht bij, onwillekeurig op zijn eigen gebroken gestalte een langen smartelijken blik werpend. „Ook ik was eens een ander en hoopte zoo te blijven!"

„Ik begrijp u. Gij wilt de hulp der oude vrouw voor uwe schoondochter inroepen. Dat zielelijden moeielijk te genezen is, begrijp ik. Wie heeft niet zijn verdriet en kommer? Ook ik verloor mijn eenigen zoon en erfgenaam, de toekomst van het huis Perronet rust op de schouders van een meisje, mijne kleindochter. Een ongeval ontnam haar heur vader, een doodelijke koorts rukte hare moeder weg... Noodlot, mijnheer, noodlot!"

„Het verleende u nog het beste deel, mijnheer de graaf", antwoordde nu de koopman. „Op het kind van uw zoon, al is het ook slechts een meisje, kunt gij uwe liefde overdragen; gij kunt u verheugen bij het zien der ontwikkeling van den knop tot bloem. Ook ik bezit een kleinkind, een jongen nog wel. Hij had mijn geluk kunnen uitmaken, de weelde zijner moeder, de toekomst van mijn huis. Door onverklaarbare beweegredenen gedreven, roofde een misdadig wijf het kind uit de armen zijner verpleegster, gedurende een vreeselijken nacht. Meer dan twintig jaren zijn sinds dien nacht verstreken, waarin de Fransche soldaten, pochend op wet en recht, mijn zoon, Frans Eerekrans, op bevel van een vonnis zonder oordeel, als smokkelaar van Engelsche koopwaren doodschoten".

Door diepe ontroering overweldigd, hield de koopman met spreken op. Niet zonder belangstelling had de graaf het verhaal gevolgd. Geen van beiden dacht er aan, dat sedert weinige oogenblikken de oude bewoonster van het huis achter de deur stond, welke het kleine slaapvertrek van Henri met zijn studeerkamer verbond. Zij had in de voorkamer hooren spreken en zich eerst van de persoonlijkheid van den nieuwen gast willen overtuigen, alvorens binnen te treden. Nu echter stond zij daar met ingehouden adem en weerhield met moeite een gil, welke haar borst dreigde te ontvlieden bij den aanblik van den onverwachte. Zij richtte nu eens de fonkelende oogen op de beide grijsaards en hield dan weer het oor voor een spleet in de deur.

Wordt vervolgd.

werd. De koning, die voor het venster van zijn wagon stond, sprong, toen hij het ongeluk zag gebeuren, uit het portier van den zich nog in gang bevindenden trein, op gevaar af een noodlottigen val te doen. De toesnellende spoorwegbeambten vonden den koning met het kind in zijne armen. De koning, de minister van marine en een geneesheer besteedden aan het kind tevergeefs alle mogelijke zorgen om het in het leven te behouden. Het stierf weldra. De koning was diep onder den indruk van het gebeurde. Te Sevilla, waar het voorval spoedig bekend was geworden, werd Z. M. bijzonder geestdriftig toegejuicht.

Levend ingemetseld.

De Madridsche correspondent van het „Journal" seint, naar we in het Hbl. lezen, dat volgens bericht uit Barcelona, ergens in Catalonië een meisje levend is ingemetseld. Een metselaar te Barcelona kreeg dezer dagen bezoek van een paar onbekende heeren, die hem verzochten, hen te vergezellen naar een buitenplaats voor een noodzakelijke reparatie. Een auto kwam voor en men tufde weg. Buiten de stad werd de metselaar door zijn metgezellen plotseling vastgegrepen, gebonden en geblinddoekt. Na een tocht van twee uur werd halt gehouden voor een eenzaam huis. De gevangene werd gelast een muur dicht te metselen, waarachter zich een jong meisje bevond. De man weigerde eerst, doch toen werd hem een revolver op het voorhoofd gezet.

Nadat het lugubere werk was gedaan, werd de metselaar weer geblinddoekt en weggevoerd. Na een langen rit legden zijn overweldigers hem neer in een bosch en verdwenen.

De man heeft de zaak in handen der justitie gegeven, die onmiddellijk op onderzoek is gegaan.

Zwitserland.

Een nieuw geweer voor militair gebruik.

D. Stamm uit St. Gallen, een technicus op het gebied van wapenen, heeft een nieuw geweer samengesteld, dat hij de militaire overheid in Zwitserland ter beoordeeling heeft aangeboden. Volgens berichten uit Bern zijn er vergelijkende schietproeven met dit nieuwe geweer en verscheidene andere militaire geweren gehouden; het geweer van Stamm gaf daarbij zulke opvallend goede resultaten, dat het Zwitsersche legerbestuur onmiddellijk een aantal van deze geweren heeft besteld, om proeven op grootere schaal ermee te kunnen nemen.

Over het geweer van Stamm wordt bericht, dat het iets korter en lichter dan het huidige infanteriegeweer is, niettegenstaande het, wat zijn voornaamste onderdeelen betreft, sterker dan dit geconstrueerd is. De loop is van 88 tot 70 c.M. verkort, het gewicht is 500 gram minder. Stamm heeft zich eerst bezig gehouden met de constructie van een automatisch geweer, daarna heeft hij zich echter toegelegd op de verbetering van het Zwitsersche ordonnansgeweer, daarna heeft hij zich echter toegelegd op de verbetering van het Zwitsersche ordonnansgeweer, waarvan, volgens hem, de wijze van afsluiten het zwakke punt vormt. Het nieuwe geweer, waarvan hier sprake, bedoelt te zijn een verbeterd, ook als enkellader bruikbaar, repeteergeweer. Het kenmerkende eraan is de grendel, die klaarblijkelijk uit een stuk vervaardigd is. Alle andere deelen zijn door een koker omgeven, zoodat noch stof, noch vreemde lichamen er binnen kunnen dringen. In zijn wijze van samenstelling toont het verschillende technische bijzonderheden, die tot dusver nog bij geen ander geweer gevonden worden en alle bij elkaar tot de vereenvoudiging van het mechanisme bijdragen.

Het geweer wordt binnen in den loop dicht bij de patroon gesloten. Een eigenaardigheid van het geweer van Stamm, met zijn rechtlijnige openings- en sluitingsbewegingen, is verder de geheel nieuwe constructie van het magazijn. Dit is niet afneembaar; alleen de magazijnbodem kan afhenomen worden, waardoor het magazijn opnieuw gevuld kan worden, zonder dat de grendel geopend behoeft te worden en terwijl het geweer tot vuren gereed is. Als het magazijn leeggeschoten is, kan de grendel eerst dan weer gesloten worden, als een nieuwe patroon in het magazijn is gebracht. Hierdoor zal voorkomen worden, dat in de hitte van het gevecht de man doorgaat met het openen en sluiten van den grendel, zonder dat er patronen in het magazijn zijn, Ook het uitwerpen van de huls na het schot wordt door een vernuftige constructie bewerkt, waardoor een zekere werking van den patroontrekker gewaarborgd is. Ten slotte moeten vermeld worden verbeteringen aan het vizier, zoomede vereenvoudigingen bij het opplanten van de bajonet en in de bevestiging van den geweerriem.

N. R. Crt.

Amerika.

Te New-York zal worden gebouwd een huis van 35 verdiepingen, waarin de afdeelingen alleen verhuurd worden aan geneeskundigen, chirurgen, tandartsen, doch voornamelijk aan specialiteiten, zoodat in dit gebouw alle mogelijke zieken of afwijkingen zullen kunnen behandeld worden. Er zullen liften gemaakt worden waardoor de ziekenwagentjes onmiddellijk in de operatiekamer komen. Alle mogelijke electrische en andere inrichtingen voor de afzonderlijke spreekkamers en de gemeenschappelijke operatiezalen zullen aangebracht worden. Ook is behoorlijk gezorgd voor bijzondere wachtkamers, apothekers en winkels voor chirurgische artikelen.

(„Med. Wbl.")

De vredesbeweging.

De Amerikaansche minister van buitenlandsche zaken, Bryan, heeft bekend gemaakt, dat Groot-Britannië, Frankrijk, Italië, Rusland. Zweden, Noorwegen, Brazillië en Peru een gunstig antwoord hebben gezonden op zijn voorstel ter verzekering van den wereldvrede en oplossing van internationale geschillen door middel van arbitrage. Andere landen verzochten hem om mededeeling van bijzonderheden betreffende zijn plan.

Een smadelijke terugtocht.

Naar men weet, had Roosevelt een aanklacht wegens smaadschrift ingediend tegen Newell, redacteur van een plaatselijk blad, die hem van drankzucht had beschuldigd. Voor de rechtbank trok Newell zijn beschuldigingen in en bood hij aan Roosevelt zijn verontschuldigingen aan. Deze verzocht daarop den rechter aan de jury op te dragen slechts een nominale schadevergoeding op te leggen. De jury kende den oud-president een schadevergoeding toe van.... zes centen. De beschuldiger van Roosevelt maakt hier een allertreurigst figuur.

Binnenlandsch Nieuws.

Een actie tegen „De Courant".

Men zal zich herinneren, dat in het vorig jaar te Zutphen, bij het houden van militaire oefeningen, de korporaal wielrijder P., door een ongeluk om het leven kwam. Genoemde korporaal was geabonneerd op het dagblad *De Courant*, waaraan verbonden is eene verzekering tegen ongelukken, ook die, welke den dood tengevolge hebben. Hij had in den polis doen opnemen, dat, indien hem een ongeluk mocht overkomen, hetwelk den dood tengevolge mocht hebben, de uit te keeren som, zijnde in zulk een geval 400 gulden, aan zijne te Velp wonende verloofde zou worden uitgekeerd. Deze schreef kort na het bovenbedoelde ongeluk aan de directie ten einde het verzekerde bedrag in ontvangst te nemen, doch deze weigerde de gevraagde uitkeering te doen. Alsnu heeft zij tegen voormelde directie voor bedoelde som een actie voor de Rechtbank te Arnhem in gesteld ten einde alsnu in rechten te trachten de haar, volgens hare meening, toekomende som in eigendom te ontvangen. Als haar procureur zal in dit geding optreden mr. H. P. de Wilde te Arnhem. Arnh. Ct.

Uit de gevangenis ontvlucht.

Zondagnamiddag is uit het huis van bewaring te Maastricht, ontvlucht, een Duitscher, genaamd Stephanus Will. De gevangene was veroordeeld tot drie jaren gevangenisstraf wegens diefstal. Hij wist uit zijne cel te komen, en door vele vertrekken zocht hij een weg, totdat hij het rijwiel vond van den zoon van den concierge van het Paleis van Justitie. Hij nam het rijwiel en is daarmede.... afgereisd.

Gevaarlijk speelgoed.

Zondag vermaakten zich, naar de „Zutph. Crt". meldt, te Steenderen twee jongens met buksschieten. De een trof ongelukkigerwijze den ander met een kogel in de borst, zoodat onmiddellijk geneeskundige hulp moest worden ingeroepen. Tot nu toe is het niet gelukt, den kogel te vinden.

Valsche bankbiljetten.

Naar de „N. R. Ct." verneemt, zijn te Rotterdam en te Maastricht enkele valsche bankbiljetten van 100 gulden voorgekomen. Zij onderscheiden zich van de echte voornamelijk door het ontbreken van den scheprand en door de grootere dikte en de gelere kleur van het papier, terwijl het middengedeelte van de achterzijde der valsche biljetten groen-grijs is, in plaats van blauw. De valsche biljetten zijn gedateerd 6 September 1911 en dragen het serie-merk Q. U.

Bescherming van Paradijsvogels.

Het bestuur der Nederlandsch-Indische Vereeniging tot Natuurbescherming heeft onlangs een verzoekschrift aan Z.Exc. den gouverneur-generaal van Ned.-Indië ingediend, om den uitvoer van vogelhuiden in het algemeen in het algemeen en in het bijzonder van paradijsvogels uit Nederlandsch-Nieuw-Guinea te verbieden en zulks om uitroeiing der zeldzaam wordende paradijsvogels tegen te gaan.

Steun voor de Verkiezingen.

Wij hebben reeds gemeld, schrijft het „Huisgezin", dat in het district 's Hertogenbosch een eerste zending groot f 700, door den centrale voorzitter, mr. P. H. Loeff, is overgemaakt aan den penningmeester van den Algemeenen Bond, mr. Heerkens Thijssen te Haarlem, ten behoeve van de R.-K. kiesvereenigingen in Noordon voor hun stembustrijd.

Thans gaat een tweede zending, bestaande uit f 10[illegible]6, opbrengst der collecte in de stad 's Hertogenbosch — schitterend resultaat! — f 141.50 van de afdeeling Boxtel en f 36.50 — reeds vermeld — van de afdeelingen Berlicum en Schijndel, in het geheel derhalve f 1263.50.

Zoodat alleen uit het district Den Bosch een fine f 2000 als steunpenning naar het Noorden gaat.

De portefeuille met f 3500 die zoek is.

In het „Utr. Dagbl." van Zaterdagavond kwam een advertentie voor, waarin werd aangekondigd, dat iemand een portefeuille met f 3500 heeft verloren.

Het blad kan hieromtrent een en ander mededeelen, en wel allereerst dit: dat het niet onmogelijk is, dat de bewuste portefeuille met f 3500 is gerold.

De eigenaar van het verdwenen voorwerp was Zaterdagmorgen bij Kol geweest aan de Oude Gracht en ging van dit bankierskantoor naar huis, door de Lichte en Donkere Gaard. Daar liep een deftig gekleed heer hem bij ongeluk tegen het lijf, doordat deze z'n handschoenen liet vallen, die de onbekende persoon haastig opraapte, zeggende: „Pardon", bedoeld als excuus voor de aanraking met den eigenaar van de portefeuille. Deze sloeg op dit kleine incident geen acht en vervolgde zijn weg naar huis, toen in de Nachtegaalstraat voor de tweede maal een heer tegen hem opliep, die eveneens z'n handschoenen op den grond liet vallen en ze eveneens opbeurde met de verontschuldiging „O, pardon".

Even later bemerkte onze stadgenoot dat hij z'n portefeuille met de f 3500 miste.

Vermoed wordt thans, dat men hem die portefeuille heeft ontrold; dat de dader het eerst in de Lichte Gaard heeft geprobeerd onder het voorwensel z'n handschoenen te laten vallen, dat het toen niet is gelukt, waarop hij z'n truc in de Nachtegaalstraat heeft herhaald, hoogstwaarschijnlijk met een beter resultaat.

Na de vermissing van de portefeuille herinnerde de eigenaar zich, hoe hem tot tweemaal toe hetzelfde incident was overkomen met den mijnheer, die handschoenen liet vallen, waarop toen de veronderstelling voor de hand lag, dat men hem had gerold.

De actie der machinisten en stokers.

Men meldt ons uit Vlaardingen:

Naar wij vernemen zijn de door de patroons aangeboden voorstellen met groote meerderheid van stemmen verworpen.

Deze voorstellen bepaalden het minimum loon voor machinisten op f 55 per maand en voor stokers op f 40 per maand met een gewaarborgde verdienste van f 1000 voor de machinisten en f 800 voor de stokers.

Na schriftelijke stemming werd besloten den eisch van f 15 voor de machinisten en f 10 voor de stokers te handhaven.

Gebrek aan landarbeiders.

Men schrijft uit Gouda aan de Tel.:

De landbouwers in den omtrek hebben de grootste moeite om aan werkvolk te komen nu de tijd van maaien is aangebroken. Betaling van f 15 à f 20 per week met den kost is lang geen zeldzaamheid. Zelfs is een geval bekend, waarbij een landbouwer aan een goede werkkracht f 23 per week en den kost aanbood zonder evenwel te slagen. Sommige landbouwers laten nu het gras maaien met de machine, hetgeen evenwel over 't algemeen niet zoo goed schijnt te bevallen.

Volksstemming over drankverkoop.

Bij de te Appingedam gehouden proefstemming werden 2621 geldige stemmen uitgebracht. Van deze waren 133 voor onbeperkten drankverkoop, 444 wilden den huidigen toestand handhaven, 364 waren voor vermindering, terwijl 1680 stemmen, zijnde 94 pCt., waren voor geheele verdwijning der drankgelegenheden.

Oneerlijke concurrentie.

„De Middenstandsbond" meldt, dat door de Alg. Winkeliers-vereeniging in een zeer druk bezochte vergadering, waarin mr. C. Frikkers als inleider optrad met algemeene stemmen is besloten, op het congres te Middelburg het voorstel te doen, bijzondere maatregelen te nemen, opdat eindelijk aan den middelstand een wet op de oneerlijke concurrentie worde geschonken.

Teneinde aan deze maatregelen kracht bij te zetten, heeft mr. Frikkers zich bereid verklaard, verschillende gevallen van oneerlijke concurrentie te verzamelen en in rubrieken te rangschikken, opdat duidelijk aangetoond zal kunnen worden, op welke talrijke wijzen de oneerlijke handel wordt uitgeoefend.

Pensionneering van Gemeente-ambtenaren.

Bij tal van belanghebbende gemeenteambtenaren heeft groote teleurstelling gewekt het geheel onverwacht besluit der Eerste Kamer om de wetsontwerpen betrekkelijk de pensionneering van gemeente-ambtenaren en hunne weduwen en wezen niet op 28 Mei in de afdeelingen te doen onderzoeken en waardoor dus deze eene zaak werd achtergesteld bij alle andere, die bij de Kamer aanhangig zijn. Te minder was een dergelijke beslissing verwacht, omdat de Eerste Kamer zelve bij de behandeling van de staatsbegrooting voor 1913 den wensch uitsprak, dat met deze, toen bij de Tweede Kamer berustende ontwerpen, de meest mogelijken spoed zou worden betracht. Het hoofdbestuur van den Nedl. Bond van gemeente ambtenaren heeft onmiddelijk na het bekend worden der beslissing pogingen aangewend, opdat deze door den Bond na lange jaren van grooten strijd zoozeer begeerde regeling alsnog door de Eerste Kamer met grooten spoed worde afgedaan. In een adres aan de Eerste Kamer heeft het hoofdbestuur hiertoe bereids een beleefd verzoek gedaan.

Desertie uit de Alexander-kazerne.

Verleden week zijn in den Haag 31 huzaren van het 3e regiment gedeserteerd. De manschappen klaagden over het voedsel. Zij weigerden o.a. met het warme weer erwtensoep te eten.

De officieren hierop opmerkzaam gemaakt, achtten de klachten ongegrond en gelastten strafvoet-exercities in de binnenmanege. Als protest zijn de manschappen toen gedeserteerd. Zij verlieten na afloop van den dagdienst als naar gewoonte de kazerne en keerden 's avond niet terug. De meeste hunner hebben in het dorpje Pijnacker vertoefd. Op het oogenblik zijn echter nog slechts 10 à 12 man weg, de anderen keerden in den loop van deze week weer terug. Indien niet teruggekeerden binnen de twee dagen zich niet hebben aangemeld, worden ze als deserteurs beschouwd. H. Ct.

De „Avondpost" deelt over het geval nog het volgende mee:

Sinds eenigen tijd was er onder de manschappen van het 3e regiment huzaren een geest van ontevredenheid aangestookt door eenige „extra-ontevredenen". Vooral werd geklaagd over de menage, waarom de commandant en de 1e. luit.-kwartiermeester in overleg met den menagemeester de geuite grieven uit den weg trachtten te ruimen. Zoo werd bij de invoering van het Argentijnsch vleesch een betere bereiding toegepast, waardoor het uitstekend voldeed; ook werd bij de warmte sla met eieren opgediend, doch het „gekanker" hield aan.

Tot dezer dagen de soldaten 's morgens weigerden de aardappelen te schillen en op de vraag: waarom niet? werd door een korporaal verklaard dat „ze niet deugden." Ofschoon de aardappelen er nu niet zoo mooi uitzagen, bleken ze, gekookt, goed van hoedanigheid te zijn.

De overste gelaste nu den klagers „voor straf" eens erwtensoep te geven dat voldeed zóó slecht dat er 's avonds 17 manschappen van verschillende escadrons op het appèl ontbraken. Den volgenden dag kwamen zich reeds enkelen aanmelden, terwijl er ook eenige in de buurt van Pijnacker zijn opgespoord.

Woensdag waren allen weder terug.

Volgens ons verstrekte gegevens is van een „willekeurige handeling" door den menagemeester of „gekonkel met leveranciers", waarover geklaagd werd hier geen sprake (het onderling afkoopen van de menage door wachtmeesters-menagemeesters, voor sommen van f 80 en meer behoort tot het verre verleden). Integendeel wordt door den tegenwoordigen commandant aan de soldatenmenage alle zorg besteed; „hij is de keuken bijna niet uit te slaan", hoorden we verzekeren.

Als proeve van goed- en afkeuring der soep werd op een der soldatenkamers op de vraag van den overste geantwoord: „ze is te heet!" Op de volgende kamer: „te flauw!" De derde „te zout!" De vierde: „ik zit tot mijn nek toe vol!" enz. waarna de commandant zijn onderzoek — zooals te begrijpen is! — maar voorloopig staakte.

Eén korporaal is reeds gedegradeerd terwijl eenige aanstokers in arrest zijn gesteld, om voor de te vormen commissie van onderzoek te verschijnen, en later voor den Krijgsraad zich te verantwoorden. Op het oogenblik werd nog niemand als deserteur beschouwd.

Eerlijk.

Een dame, te Amsterdam die van haar voldoening over het schoone orgelspel wilde blijk geven door een goede gift in 's orgelmans blikken bakje, merkte tot haar verbazing, dat zij wat al te goedgeefsch was geweest. Zij had nl. bij eenige halve stuiverstukken een gouden tientje in het bakje laten glippen. De orgeldraaier werd in zijn woning opgezocht. Deze had het geldstuk reeds afgezonderd, om het de rechthebbende terug te kunnen geven. Zooals men begrijpen kan, werd 's mans eerlijkheid niet onbeloond gelaten. (Msb.)

De „Quo Vadis"-film in beslag genomen.

Zooals men weet, heeft de firma Nöggerath het uitsluitend opvoeringsrecht verkregen van de film „Quo Vadis". Een bioscoop-exploitant te Haarlem had, naar de „Maandag Ct." mededeelt, deze film gehuurd, ten einde haar Zondagavond in den schouwburg „De Kroon" aldaar op te voeren. Buiten medeweten der directie Nöggerath, had hij echter een overeenkomst gemaakt met de schouwburgzaal „Cycloop" te IJmuiden, alwaar de film denzelfden avond vertoond zou worden.

De afspraak luidde, dat men ieder van de vijf deelen der film, zoodra een gedeelte te Haarlem vertoond was naar IJmuiden zou overbrengen. Dit plan kwam de directie Nöggerath echter ter oore. Toen gisteravond voor een stampvolle zaal het eerste deel van „Quo Vadis" op het doek zou worden geprojecteerd, kwam de politie de zaal binnen en nam de film in beslag. Het publiek moest teleurgesteld naar huis terugkeeren.

Ongeluk.

In den nacht van Zaterdag op Zondag is op het terrein nabij het station IJsselmonde een man tusschen de rails gevonden. Hij had een wond aan het hoofd en de rechterpols.

De inmiddels ontboden geneesheer kon slechts den dood constateeren. De man bleek te zijn de 44-jarige werkman S., wonende aan den Smeerdlandschen Dijk.

Paardenfokkerij.

De Nationale Vereeniging tot bevordering der Paardenfokkerij hield Maandagmiddag haar algemeene vergadering in café Victoria.

De voorzitter, de heer Nebbens Sterling, begroette den inspecteur van den Landbouw, den heer Lõhuis, en huldigde in warme bewoordingen de nagedachtenis van den heer J. Breebaart Kzn., die zich op het gebied van de Landbouw, met name op dat der paardenfokkerij, bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt.

Daarna werden de verschillende verslagen uitgebracht en goedgekeurd. Herinnerd wordt daarin aan de gewijzigde inrichting van het paardenstamboekwezen, zoodat men thans heeft een stamboek voor het landbouw-tuigpaard en een voor het landbouw-trekpaard, met daarbij behoorende hulpstamboeken en hulpveulenboeken.

De vergadering machtigde het hoofdbestuur tot het maken van een regeling, waarbij de vereeniging de algemeene belangen zal behartigen en de twee stamboeken zal beheeren, doch waarbij de speciale belangen van het trekpaard aan de fokkers van dat paard en de leden van het stamboek er voor zullen worden toevertrouwd en waarbij de belangen van het tuigpaard evenzoo zullen worden behartigd.

Voorloopig zal niet worden overgegaan tot het instellen van een stamboek voor 't luxetuigpaard.

Besloten werd over te gaan tot aanstelling van een plaatsvervangend hoofdinspecteur die zich zal hebben te bemoeien met het trekpaard.

Nog werd besloten, dat het hoofdbestuur een zelfstandig concept-adres aan de Tweene Kamer, met betrekking tot eene wijziging in de wet op de paardenfokkerij, ter tafel zal brengen in eene buitengewone vergadering in het najaar. Tel.

Examen boekhouden.

Den 26, 27 en 28 Mei j.l. werd te Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Arnhem, Meppel, Groningen, Utrecht en Eindhoven het 60ste examen vanwege de Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden afgenomen. Te Eindhoven geschiedde dat in de daar uitstekend voor geschikte groote zaal der R. K. Volksbond. Door het geheele land had zich 742 candidaten aangemeld, waarvan ongeveer 1/3 is geslaagd. Te Eindhoven waren 35 candidaten, waarvan er 16 slaagden, n.l. de Heeren A. J. W. van der Bilt te St. Michiels-Cestel, G. J. L. Brackel Jr. Eindhoven, B. Brummelkamp, 's Grevelduin Capelle, J. M. H. Denteneer Helmond, P. J. van Gijsel Tilburg, K. Italie Eindhoven, J. F. Jongepier Eindhoven, J. Kessels Roermond, W. H. Knegt Strijp, J. Paijmans Tilburg, H. J. A. M. Strijbos Eindhoven, Eli Verkuijlen Budel, K. Verschuuren Tilburg, G. Metz Eindhoven en J. H. Boshouwers Woensel, alsmede mejuffrouw Anna Klaasen te 's Bosch.

Eindh. Dbl.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 4 Juni 1913.

— Heden zijn voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer in district 's Hertogenbosch candidatenlijsten ingediend voor het aftredend lid jhr. mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt candidaat der R. K. Kiesvereeniging en voor den heer J. Westerhof (sociaal-democraat). Zoodat ook hier op 17 Juni gestemd zal moeten worden.

— Dinsdag had de inschrijving plaats voor het maken van het fietspad Boxtel—Oirschot.

Ingeschreven werd als volgt:

	Voor gedeelte Boxtel.	Voor gedeelte Oirschot
H. Vorstenbosch, Vught	f 1552	f 2868
G. Kok, Orthen	- 1610	- 3120
A. v. Heesel, Boxtel	- 1685	
L. v. Drunen, Hintham	- 1760	- 3300
A. v. Goch, Orthen	- 2299	
A. v. d. Boogaard, Beers,	- 2267	- 4333
P. H. v. d. Heijden, Boxtel	- 1810	

Het werk is niet gegund.

— Aan het postkantoor alhier en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende maand Mei 1913 Ingelegd f 22599.58. Terugbetaald f 26410.31.

Het laatste door dat kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7216.

— Bij den landbouwer M. P. te Lennisheuvel is door den heer Rooien, veearts alhier, een varken van pl.m. 300 pond, voor de consumptie afgekeurd. Onder politietoezicht is het vernietigd.

— Zaterdagmiddag werd de veldwachter Damen te hulp geroepen om een verpleegde, die uit het krankzinnigengesticht Voorburg was ontvlucht, op te pakken. Op den Bosscheweg ontdekte men den verpleegde, die zoodra hij de politie zag de vlucht nam, het weiland in, vervolgens door een beekje baadde, en zich eindelijk verschool in een rogveld.

Hem in het rogveld te zoeken was geen werk. Er zou daardoor te veel vernield worden, en de kans op succes bleef klein.

„Had ik mijn Flora (zijn politiehond) maar bij me", zei Damen, „dan zou ik hem spoedig hebben.

Zijn hond te gaan halen durfde hij niet, want dan kon de vluchteling zich zonder vrees verder uit de voeten maken.

Juist was daar de WelEd. Heer J. Niemann met zijn rijtuig, die aanbood „Flora" te gaan halen, hetgeen direct gebeurde. Bij aankomst werd „Flora" op het spoor gezet en de noodige commando's gegeven. In een minimum van tijd was de hond bij den vluchteling, en beantwoordde het commando luid, door te blaffen, en de verpleegde te verhinderen verder te vluchten. Toen ging Damen er heen, en doordat de krankzinnige alle respect had voor „Flora" ging hij zeer gewillig mee.

Intusschen waren er een paar Eerw. Broeders van Voorburg gearriveerd, die den verpleegde weer naar Voorburg brachten.

Haaren. Bij den storm van verleden Vrijdag zijn in het bosch van het Seminarie 19 zware beukeboomen omgewaaid. Op andere plaatsen in deze gemeente nog wel een 25 stuks.

— Zondag j.l. werd aan de parochianen na het lof weder gelegenheid gegeven om de nieuwe kerk te bezichtigen. Men is thans bezig met het bouwen der gewelven.

— Onze brievengaarder de heer Grijsbach mocht de verheugende tijding ontvangen dat zijn salaris is verhoogd met 100 gulden. Wij feliciteeren onzen ijverigen brievengaarder.

— Maandag had alhier een kleine vechtpartij plaats doordat eenige opperlieden aan het Maandaghouden waren gegaan en eenigszins onder den invloed van den drank kwamen. Enkele klappen werden er uitgedeeld, doch spoedig maakte de Politie er een eind aan.

Berkel c.a. Door de hevige windvlaag die het onweer van Vrijdag j.l. vooraf ging zijn enkele boomen gebroken en omgewaaid, bij het onweer kwamen geen ongelukken voor.

Tilburg. Gisterenmiddag omstreeks half een bevond zich Cornelia Smits, huisvrouw van Bern. Mutsaers, in de Oerlestraat, alleen in de woning met haar 4 weken oud kindje. Terwijl zij aan 't fornuis stond om eten te koken viel een gloeiende steenkool uit de kachel en tegen haar kleeren aan, die onmiddellijk vuur vatten. De brandende vrouw vluchtte het huis uit naar een in de buurt wonende schoonzuster, sloeg daar in haar opgewonden toestand een ruit in en liep toen naar haar schoonmoeder die naast haar woont. Deze doofde het vuur met een deken. Dr. Eijgenraam legde het eerste verband om de ernstige brandwonden en gelaatte overbrenging naar het gasthuis, alwaar de ongelukkige vrouw de laatste H.H. Sacramenten ontving.

Alle kleedingstukken, de een minder, de andere meer, waren verbrand.

De toestand van de vrouw was hedenmorgen nog dezelfde als gisteren.

(Hgz.)

Waalwijk. Maandagmiddag omstreeks 12 uur ontstond er brand in een blok huizen, waarin waren gevestigd vier huishoudens; de blok is eigendom van den heer J. Marks alhier.

De brand ontstond in de woning bewoond door Ossenblok. De inboedels der drie andere perceelen, bewoond door de werklieden C. van Nijmegen, Th. Dekkers en N. van Beers, konden ook niet worden gered.

Alles werd een prooi der vlammen.

De gemeente-opzichter G. van Hulten werd, doordat een schoorsteen hem op het hoofd viel, ernstig gewond. Ook de opperbrandmeester G. van der Werf, moest worden verbonden, omdat men hem in de oogen had gespoten. Verder kwamen geen persoonlijke ongelukken voor. De brand trekt natuurlijk veel bekijks.

De inboedels zijn niet verzekerd, de huizen wel. (Hgz.)

Roozendaal. Bij de firma L. Hontelé en Zonen is verschenen het eerste nummer van een Katholiek dagblad „De Roozendaler".

Verkiezing Provinciale Staten district 's Hertogenbosch.

Bij enkele candidaatstelling zijn de volgende vier aftredende R. K. leden herkozen als leden der Provinciale Staten van Noord-Brabant in het district 's Hertogenbosch: mr. A. J. H. M. van Baar te 's Bosch, jhr. Th. C. M. van Rijckevorsel te den Dungen, mr. W. J. M. Ummel te 's Bosch en B. R. F. van Vlijmen te Schijndel.

Ned. R. K. bond van spoor- en tramwegpersoneel.

Zondag werd te 's-Hertogenbosch de groote algemeene vergadering gehouden van den raad van afgevaardigden van de Nederl. R. K. Vereeniging van spoor en tramwegpersoneel. De belangstelling uit alle oorden des lands was groot.

Bij aanvankelijke afwezigheid van den voorzitter, den heer Hellemons uit Bokstel, werd de vergadering geopend door den heer Terra uit Blerik die met het oog op de zeer uitgebreide agenda van 61 punten van behandeling, de afgevaardigden verzocht zich te beperken in hun besprekingen. In de eerste plaats bracht hij dank aan de commissie voor de reis naar Rome, in 't bijzonder aan den heer Rey, uit Amsterdam, voor de goede diensten, die zij hebben gepresteerd en voor de vele opofferingen, die ze zich getroostten. Verder deelde hij mede, dat de jaarlijksche contributie vermoedelijk met een cent per week zou moeten verhoogd worden met het oog op de benoeming van een tweeden vrijgestelde.

De voorlezing der notulen, liefst 18 bladzijden werd den secretaris, den heer F. Nivard geschonken.

De secretaris deed vervolgens eenige mededeelingen in zake de actie van den bond voor vermindering van gemeentelijke en Rijksbelasting. Wat de eerste betreft heeft de bond in Limburg succes gehad; de Ged. Staten van Noord-Brabant hebben nog geen antwoord gegeven op het verzoek, Friesland en Zeeland zouden er rekeking mee houden. Voor vermindering van Rijksbelasting voor spoor- en tramwegpersoneel heeft de bond zich gewend tot den Minister, doch zonder succes, wijl de Minister geen toezegging kon doen. Omtrent regeling van verlof wendde de bond zich tot de directies der spoorwegen. De Holl. Spoor neemt het verzoek in ernstige overweging, en de Staatspoor deelde mee, dat ze zich regelen zou naar de Holl. Spoor.

Als plaats voor de volgende algemeene vergadering werd Zwolle aangewezen.

Tot leden der commissie voor het nazien der rekening van den penningmeester werden benoemd de heeren Rije uit Amsterdam, Nivard uit Den Bosch en Mars uit Utrecht, tot plaatsvervangers de heeren V. Alem uit Rotterdam en Liefland en Kooning uit Utrecht.

Vervolgens werden verschillende door het hoofdbestuur voorgestelde wijzingen van statuten en huishoudelijk reglement goedgekeurd na eenige besprekingen.

Over het al of niet zitting hebben van vrijgestelden in het bestuur ontsponnen zich breede discussies. Zwolle kwam met een amendement om geen vrijgestelden in het dagelijksch bestuur plaats te geven. Den Bosch wilde de vrijgestelden wel belast zien met de functie van secretaris of penningmeester, doch zonder stem in het bestuur.

Beide voorstellen werden in den breede door den secretaris bestreden, waarna de bestuursvoorstellen werden aangenomen.

Vervolgens ging de bond in geheime zitting over tot het voeren van besprekingen over het aanstellen van een tweeden vrijgestelde en eventueele benoeming daarvan. Deze besprekingen namen heel wat tijd in beslag en het resultaat daarvan was, dat besloten werd een tweeden vrijgestelde te benoemen. De keuze der vergadering viel op den heer Terra uit Blerik.

De verkiezing van bestuursleden werd met het oog op de statutenwijziging tot een volgende vergadering uitgesteld, doch het bestuur werd gemachtigd den vrijgestelde Schutte te belasten met de functie van penningmeester wegens bedanken van den tegenwoordigen titularis.

Ook werd aan het bestuur overgelaten het benoemen eener commissie voor de herziening der dienstvoorwaarden en der bepalingen in zake dienst- en rusttijden.

De vergadering behandelde na een pauze van 20 minuten de verdere 50 punten der agenda, die door het bestuur zeer practisch waren gerangschikt in eenige algemeene rubrieken, zoodat ze vlot konden worden afgewerkt.

Een achttal punten in zake dienst- en rusttijden en andere betreffende de loonen, werden verwezen naar de in dezen te benoemen commissie.

De punten, handelende over het ziekte- en ondersteuningsfonds, werden ter behandeling verdaagd tot na de aanneming van het ontwerp-Ziektewet, terwijl ter afdoening aan het hoofdbestuur werden overgelaten de punten over verlof en vrij vervoer.

Breedvoerige discussies ontsponnen zich over de verhouding der afdeelingen in het bisdom Haarlem tot den R. K. Volksbond. De verplichte aansluiting bij dezen Bond werd beschouwd als een groot struikelblok voor het voeren eener werkdadige propaganda.

De algemeene geestelijke adviseur, pastoor Mutsaers uit Den Bosch, en de secretaris lichtten deze aangelegenheid breedvoerig toe. Pastoor Mutsaers deed vooral uitkomen het groote belang van een algemeenen bond, die de geheele arbeidersbeweging omvat. Met beleid en voorzichtigheid zal men trachten deze aangelegenheid tot een goede oplossing te brengen.

Aangenomen werden eenige voorstellen in zake pensioenfondsaangelegenheden en besloten werd tot onderzoek van de mogelijkheid om een algemeen pensioenfonds voor het tramwegpersoneel in het leven te roepen.

Eenige voorstellen van meer bijzonderen aard werden naar respectievelijke vakafdeelingen ter behandeling verzonden.

Nog zelden hebben wij een zoo reusachtige agenda als die dezer vergadering zoo vlug zien afwerken. En dit vond hoofdzakelijk zijn oorzaak in de tactvolle leiding van voorzitter en secretaris, die meester waren van de agenda en de discussies prachtig wist te leiden, waardoor alle noodelooze omhaal werd vermeden. Reeds vóór 4 uur in den namidnag was de geheele agenda afgewerkt: 61 punten van den meest uiteenloopenden aard. Tijd.

Botercontrolestation „Eindhoven".

Verschenen is het jaarverslag van de Vereeniging Botercontrolestation „Eindhoven".

Het aantal aangeslotenen op 1 Januari 1913 bedroeg 167.

De directeur-scheikundige, de heer Paro, zegt in zijn verslag volgens het Hgz. o.m.

Door de controleerende personen werden in de aangesloten bedrijven en elders 4424 botermonsters genomen.

Weer valt een vooruitgang te constateeren, wat betreft het minder voorkomen van te hooge vochtcijfers. Gedurende meerdere maanden van het jaar 1912 kwamen cijfers boven 16 pCt. niet of hoogst zelden voor. Het gemiddeld percentage monsters boven 16 pCt. daalde tot 0.6. Bijlage II geeft dienaangaande een overzicht in vergelijking met vorige jaren.

Natuurlijk blijft, zoolang er nog slechts een enkel vochtcijfer boven 16 pCt. voorkomt, aanhoudende zorg noodzakelijk en is het den aangeslotenen geraden, wil er van samenwerking met het B. N. E. sprake zijn, bij iedere afwijking onmiddellijk in overleg te treden met het botercontrolestation. Een eerste verplichting voor de bedrijven is, het nooit uit de fabriek voeren van boter met een watergehalte boven 16 pCt. Ten einde dergelijken uitvoer zoo mogelijk te beletten, vaardigde het bestuur van het B. C. E. den 24 Febr. 1912 een circulaire uit.

Eenige uitbreiding werd gegeven aan de gelegenheid om, bij niet genoegen nemen met het door het B. C. E. in een botermonster gevonden vochtcijfer boven 16 pCt., in appèl te komen. Voortaan kan een appèlonderzoek ook kosteloos geschieden aan het B. C. E. zelve door den directeur-scheikundige. Minstens één bestuurslid, ofwel de eigenaar van het betrokken bedrijf, dient bij dat onderzoek tegenwoordig te zijn en kan zich doen vergezellen van den directeur of werkman of van van een deskundige.

Door de controleurs werden geregeld minstens tweemaal per maand de aangesloten bedrijven bezocht, Door die controleurs, welke de bevoegdheid van Rijkszuivelvisiteurs bezitten, werden van tijd tot tijd de botermijnen te 's Bosch en Eindhoven bezocht en zoonoodig aldaar monsters genomen. Een enkele maal werd boter van een aangesloten bedrijf in het verkeer bemonsterd.

De directeur-scheikundige bezocht een 60-tal aangeslotenen en eveneens genoemde botermijnen.

Te Eindhoven en Tilburg werden in 1902, onder leiding van het bestuur van het B. C. E., kringvergaderingen van aangeslotenenen gehouden. Behalve, dat bij die gelegenheden de band tusschen het contrôlestation en zijne aangeslotenen wat versterkt wordt, zijn die bijeenkomsten nuttig, om doel en werking der contrôlevoorschriften weer eens frisch voor den geest te brengen bij de aangeslotenen, terwijl dan tevens eens van gedachten kan worden gewisseld.

De begrooting voor het dienstjaar sluit met f 15.095 aan inkomsten en uitgaven. De inkomsten bestaan uit f 13.035 aan contributie en f 2.000 Rijksmerken; de uitgaven uit f 5235 voor het materieel, f 9860 voor het personeel.

Gemengd Nieuws.

Postzegels.

Griekenland geeft herinneringspostzegels uit, aan den oorlog. In het laatst van 1912 werd van verschillende zijden gemeld, dat de vier verbonden Balkanstaten een serie postzegels zouden uitgeven, die alle in het middenstuk een kruis zouden voeren, natuurlijk als zinnebeeld van het overwinnende Christendom. Griekenland is thans begonnen met de uitgifte van een nieuwe serie, waarop het kruis voorkomt, met het bovenschrift: In dit teeken zult gij overwinnen. Op het benedengedeelte van het zegel staat de Akropolis afgebeeld en daaronder het woord: Veldtocht 1912. Verschenen zijn de waarden van 5 en 10 Lepta. („Hbl.")

Het succès der draadlooze telefonie.

In het groote proefstation voor draadlooze telefonie te Nauen, is dezer dagen een proefgesprek gehouden over een afstand van 6000 K.M., dat uitstekend geslaagd is. Sedert in 1907 vastgesteld was, dat men op een afstand van 35 K.M. draadloos kon spreken, waren verdere proeven uitgebleven. Wel konden over een afstand van 100 K.M. muziekstukken gehoord worden, maar de hoofdzaak, het hooren van de menschelijke stem, mislukte steeds. Door een nieuwe vinding is dit thans mogelijk geworden. Te Nauen las een persoon een dagbladbericht voor, dat o.a. te Weenen werd verstaan. Zelfs werd volgens de Tel. gemeld, dat de spreker te Nauen onnoodig luid had gesproken en het aanbeveling verdiende zachter te praten. Men hoopt, nu deze proef zoo schitterend gelukt is, dat bij gebruik van groote toestellen, een telefoon over den Oceaan mogelijk zal worden.

Rechtszaken.

Hooge Raad.

Het Openbaar Ministerie bij den Hoogen Raad concludeerde Maandag tot verwerping van het cassatieberoep van A. J. R., koopman te Rotterdam tegen zijne veroordeeling door het gerechtshof te 's Gravenhage tot zes maanden gev.-straf wegens meineed als getuige in een civiele procedure; alsmede van het cassatieberoep van M. J. A., brievenbesteller te Vaals, door het gerechtshof te 's Bosch veroordeeld tot drie maanden gev.-straf wegens het opzettelijk en wederrechtelijk openen van een aan de posterijen toevertrouwden brief en het wijzigen van den inhoud ervan.

In de zaak van A. B., vischhandelaar te Gorinchem, door de rechtbank te Dordrecht en het gerechtshof te 's Gravenhage veroordeeld tot f 20 boete of eenige dagen hechtenis wegens het niet voldoen van eene vordering van den opziener der visscherijen om een vischkar te laten onderzoeken, concludeerde het O. M. tot vernietiging van het arrest van het Hof en ontslag van rechtsvervolging van den requirant, op grond dat het aan dezen ten laste gelegde „mede te gaan" niet strafbaar is.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 25—31 Mei.

Geboren: Sophia A. M., d. van J. A. J. J. van Rooij en M. E. Graauwens, Eindh. Steenweg. — Jozephus C., z. van J. van Son en A. van de Leur, Breukelen. — Hendrika P., d. van W. de Koning en J. M. Melis, Stationsstraat. — Johannes P. M., z. van A. W. van Liempt en A. M. van Brunschot, Rozemarijnstraat. — Geertruida J. C. M., d. van A. P. Cornuit en C. W. Jagers, Bosscheweg. — Wilhelmina M., d. van A. Verhoeven en Th. Timmermans, Langenberg. — Maria H., d. van M. van der Schoot en J. M. van der Linden, Langenberg. — Jan J., z. van C. Schellekens en G. Schalkx, Lennisheuvel.

Getrouwd: Gijsbertus de Bresser, 29 j. Gemonde en M. C. van der Horst, 25 j. Breukelen. — Martinus L. P. H. Princen, 29 j. en Dorothea C. M. Evers, 36 j. Markt. — Josephus B. van den Boom, 25 j. Rechterstraat en Arnoldina A. M. Penson, 26 j. Breukelsche straat. — Gerardus A. van den Brand, 20 j. en Adriana van den Boogaart, 21 j. Onrooi. — Josephus H. Spaninks, 22 j. en Catharina van de Keer, 20 j. Onrooische straat.

Overleden: Joannes J. A. Knoops, 3 m. Ossenpad. — Elisabeth Voets, echtg. van L. Maas, 68 j. Gemonde. — Johannes J. Bekkers, 7 m. Lennisheuvel. — Geertruida Versteeden, wed. van F. van Beers, 73 j. Lennisheuvel.

D. en A.

Gemeente Haaren.

Over de maand Mei.

Geboren: Helena M. d. v. P. Maas en A. van den Hout — Johanna M. d. v. C. Schellekens en M. H. van Meurs — Martinus E. C. z. v. J. Spoormakers en M. C. Senders — Cornelia J. d. v. F. van Empel en W. Vermelis.

Overleden: H. A. J. Vermeulen 16 dagen — A. J. van Laarhoven 1 jaar.

Ondertrouwd: F. J. van Moorsel 34 jaar Tilburg en W. M. Michels 26 jaar — A. F. van Rijswijk 39 jaar Helvoirt en M. P. H. van den Oever 31 jaar.

Getrouwd: J. van Wijk 26 j. en F. van Esch 31 jaar — J. Heijmans 38 j. Helvoirt en C. van de Laak 31 j. — F. Vermeer 32 j. en A. M. Schuurmans 29 j. — J. C. G. van de Ven 48 j. en A. van de Pas 38 j. — M. H. van de Ven 32 j. Helvoirt en A. E. Verstijnen 38 j. — P. Verstijnen 39 j. en J. M. Heesters 30 j. — J. Op 't Hoog 33 j. en J. van Riel 34 j. — A. J. Vermeer 27 j. en M. W. Verhoeven 28 j. Udenhout — A. Verstijnen 36 j. en J. M. Brekelmans 32 j. Berkel c.a. — J. van Dinter 26 j. en W. Verhoeven 26 j. Oisterwijk.

Gemeente Berkel c.a.

Van 23—30 Mei.

Overleden: M. v. Gool, oud 90 jaar.

Postkantoor Boxtel.

Lijst van de aan dit kantoor ter post bezorgde brieven en briefkaarten, welke wegens onbekendheid van de geadresseerden niet zijn kunnen worden uitgereikt.

1e helft der maand April 1913.

Stukken met binnenlandsche bestemming.

Brieven:

Mej. E. Bruschwiler, Amsterdam.

NOTA. Aan de afzenders wordt aanbevolen hun adres op de brieven en briefkaarten te vermelden, opdat deze bij onbestelbaarheid aan hen kunnen worden teruggegeven.

Bekendmaking.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat het afschrift van het suppletoir kohier van het schoolgeld, dienst 1912, goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 22 Mie 1913 G. Nr. 158, vanaf heden gedurende vijf maanden, voor een ieder ter inzage is nedergelegd ter Secretarie.

Binnen drie maanden na dagteekening van de uitreiking van het aanslagbiljet kan de aangeslagene — op ongezegeld papier — bij den gemeenteraad tegen zijnen aanslag bezwaren inbrengen.

Boxtel, 26 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat

1e. Het afschrift van het suppletoir kohier van den Hoofdelijken Omslag, dienst 1912, goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913 G. Nr. 106,

2e. Het afschrift van het primitief kohier van het schoolgeld, dienst 1913 goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913, G. Nr. 108,

vanaf heden gedurende vijf maanden, voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd ter. Secretarie.

Binnen drie maanden na dagteekening van de uitreiking van het aanslagbiljet, kan de aangeslagene — op ongezegeld papier — bij den gemeenteraad tegen zijnen aanslag bezwaren inbrengen.

Boxtel, 31 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Markten.

Vrijdag 6 Juni.

Almkerk: paarden.
Roosendaal: vee.

Maandag 9 Juni.

Dinteloord: jaarmarkt, paarden.
Klundert: paarden.
Oisterwijk: jaarmarkt, beesten.
Tiel: vee.

Dinsdag 10 Juni.

Nijmegen: vee.
Willemstad: kalveren, paarden.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 11 Juni.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 2 Juni. Aangevoerd 144 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.66 tot f 0.72; tweede kwaliteit van f 0.60 tot f 0.66; derde kwaliteit van f 0.54 tot f 0.06.

Boterprijzen.

Op 3 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.10, f 1.32 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 3 Juni. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.09 Middel f 1.14 p. KG. Aanvoer 8970 K.G.

MAASTRICHT, 3 Juni. Botermijn. Aanvoer 48670 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.19, laagste f 1.12 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

3 Juni 1913. Kippeneieren f 3.50—5.10. Middenprijs 4.17 per 100. Eendeneieren f 4.—f 6.—. Ganzeneieren f 9.50 tot f 0.—. Handelaarseieren f 3.50—3.85. Kalkoeneieren 8.00—f 8.— Kievitseieren f —. Aanvoer 72851.

ADVERTENTIEN

Terstond gevraagd:
Eene flinke zindelijke
Dagmeid.
Adres:
Hôtel Van Dijk, Boxtel.

Gevraagd:
Een bekwaam
Lood- en Zinkwerker,
bekend met waterleiding. **Hoog loon.**
C. A. Beens,
Kerkstraat 8, GINNIKEN bij Breda.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts.. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

---

f 1.20 CADEAU

geven wij in enkele weken aan onze klanten.

Vanaf Zaterdag 31 Mei tot en met Vrijdag 6 Juni
VIERDE RECLAMEWEEK.

Grooter Cadeau is U nog niet aangeboden.

Ieder die voor een gulden besteedt aan diverse artikelen (Suiker en Sunlightzeep uitgezonderd) waaronder

een pond Fijne Deensche Botermelange á 55 of 45
ontvangt
1 half pond van denzelfden prijs cadeau.

Deze reusachtige reclame dient om een ieder de overtuiging te geven, dat **v. d. Velden's Fijne Melange-boter** in **kwaliteit** voor geen natuurboter behoeft onder te doen.

Alle boter uit de ijskast.

Diegene die voor een gulden besteedt aan diverse artikelen zonder Botermelange ontvangt
een pak v. d. Velden's echt Fransch Griesmeel à 20 cent
CADEAU.
10 pCt. korting op alle artikelen.
De grootste besparing.
Henri v. d. Velden & Co.,
STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Een strijd op leven en dood.

Als de Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo vecht tegen een Borst-, Keel- of Longziekte, Asthma, Bronchitis, Pleuris of Tering, dan is dat een strijd op leven en dood.

Maar de Abdijsiroop overwint altijd, komt zegevierend uit den strijd te voorschijn! Tienduizende menschen in de geheele wereld hebben zich tot de Abdijsiroop gewend als laatste sprankje hoop. Deze heeft hen radicaal genezen. Gezondheid, levenlust en levenskracht kwamen terug.

De Heer J. Oosterlaak, landbouwer te Osdorp (N-H.), verklaart ons:

„Sedert jaren was ik lijdende aan verschrikkelijke benauwdheden op de borst. Wanneer ik een aanval had, was mijn keel als dichtgeschroefd en kon ik onmogelijk ademhalen. Wat ik ook gebruikte, niets hielp mij. Mijn borst piepte op en neer en ik beschouwde mijn leven reeds als verwoest. Ik kocht een flesch Abdijsiroop bij den winkelier J. Pol te Sloten, en zie na het gebruik daarvan kon ik reeds beterschap bespeuren. Thans, na drie flesschen Abdijsiroop gebruikt te hebben, voel ik mij weer geheel gezond en verklaar ik totaal genezen te zijn. De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel- en Longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

KIEST op 17 Juni alleen
TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.
DE TARIEFWET schaadt den BURGER
door nieuw of verhoogd invoerrecht op HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN, als: emmers, pannen, sponsen, zeep, stijfsel, glycerine, schoensmeer, wrijfwas, gom, vaseline, schuurpapier, garen, band, naalden, spelden, glas- en aardewerk, borstels, messen, scharen, watten, kippenvoer, hondenbrood, enz.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN,		**VRUCHTENSAPPEN.**
Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,
J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Ondergeteekende stelt het Geachte Publiek van Boxtel en Omstreken in kennis, dat hij zich alhier heeft gevestigd als

Schilder en Behanger,

en beveelt zich beleefd aan voor **alle voorkomende werkzaamheden.**
Tevens beveelt hij zich aan tot het leveren van

alle Droge en Aangemaakte Verfwaren, alle soorten Glas, Glas in Lood, Celluloid, Deurplaten, alle soorten Behangselpapier van de minste tot de Fijnste Kwaliteiten.

Hopende door speciaal degelijk werk aan Concurreerende Prijzen de gunst van Boxtels publiek waardig te worden.

Hoogachtend,
Jac. J. van Rooij.
Firma Wed. J. van Rooij,
Rijwielhandel, BOXTEL.

No. 46 ZATERDAG 7 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1–5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Een Straatbelasting voor Boxtel?

II.

Men zegt wel: wat hoeft ge verder tegen de straatbelasting te schrijven, de raadsleden zijn er op een paar na toch allen tegen.

Doch dan zijn we zoo vrij even op te merken, dat we niet alleen voor raadsleden, maar ook voor 't publiek schrijven. 't Publiek mag wel even goed weten, wat 't aan 'n straatbelasting heeft.

Want de lui, die hier een straatbelasting willen, zijn „aanhouders", die er morgen of overmorgen weer mee voor den dag komen.

* * *

Wanneer gaat men nieuwe belastingen invoeren?

Als de oude niet meer deugen. Maar dat is hier allerminst het geval. De hoofdelijke omslag is beter dan de meest andere belastingen, omdat 't er eene is naar draagkracht. Hoe meer je bezit en hoe meer je verdient, hoe meer je betaalt.

Dat is bij een straatbelasting lang niet altijd 't geval. En in die gevallen waar 't wel is, wordt 't beginsel van: „*meer inkomen, hooger belasting*" veel slapper doorgevoerd als bij den hoofdelijken omslag.

We zullen er dus altijd tegen zijn, dat er een straatbelasting wordt ingevoerd om den hoofdelijken omslag te verlagen.

Daar vaart alleen degene, die véél hoofdelijken omslag betaalt wel bij, en de grooten hoop van menschen wordt nog harder gepakt.

* * *

Er kan ook een nieuwe belasting ingevoerd worden, wanneer er geld te kort komt.

Dat is ook niet het geval. Hooger belasting is vooralsnog, Goddank, niet noodig.

En al was ze noodig, dan asjeblieft geen straatsbelasting. Zoolang er niet meer geld noodig is, moet men voorzichtig zijn met *nieuwe* belastingen.

Als men daar eenmaal mee aan de gang is, ziet men 't niet op grootere uitgaven; men heeft immers weer een nieuwe bron van inkomsten, de straatbelasting.

* * *

Maar gesteld nu eens, dat aan een straatbelasting niet de fout kleefde, dat ze niet of niet voldoende rekening houdt met de draagkracht der ingezetenen.

Hoe moet je ze dan rechtvaardig uitvoeren?

Profiteert ten slotte niet iedereen in meerdere of mindere mate van straten, rioleering, verlichting.

Profiteeren ingezetenen, die tien, twintig, dertig meter van den bestraten weg wonen, niet bijna evenzeer, als wie er vlak langs woont?

't Zou een belasting zijn, die honderdmaal meer dan bijvoorbeeld de hoofdelijke omslag allerlei onbillijkheden in 't leven roept.

* * *

De straatbelasting zou in 't belang zijn van de landbouwers, zegt deze en gene, die in z'n onnoozelheid de buitenmenschen daarmee tracht te vangen.

Maar de boeren zijn ook niet gek. 't Zouden slechts enkele stuivers zijn, die zij minder hoefden te betalen.

Maar we hebben reeds gezegd: als er een nieuwe belasting is, worden de uitgaven grooter, springt men royaler met de centen om. En al spoedig zullen zij ondervinden, dat de enkele stuivers, die ze minder betaalden, als dubbeltjes moeten worden terugbetaald.

En dan nog iets.

Als de menschen in 't dorp voor bestrating, rioleering en verlichting apart betalen, zal 't dorp, nog meer dan voorheen, 'n streepje op de buitenwijken vóór willen hebben.

Als dan de landbouwers verbeteringen, paden, wegen of zoo iets komen vragen, dan hebben de raadsleden die er tegen zijn 'n schoonen uitmaak met te zeggen: dan moeten ze er ook maar apart voor betalen, net zoo goed als in 't dorp.

De bewoners der buitenwijken zullen zoo dwaas niet zijn, zich op een dergelijke manier te laten beetnemen.

R.

De Wereldtaal.

VI

Internationaliteit. Eene wereldtaal is bestemd om over de gansche wereld gesproken te worden. Alle volken, van wat taal of ras zij ook wezen, moeten haar gemakkelijker kunnen leeren dan welke vreemde taal ook. Zooveel mogelijk moet zij dus zoo zijn ingericht, dat woorden, welke in verschillende talen nu reeds ongeveer in dezelfde beteekenis gebruikt worden, ook in de Wereldtaal worden opgenomen.

Dit toch zal het aanleeren veel vergemakkelijken, zij zal des te eerder door iedereen verstaan worden. Ieder Nederlander, die eens gehoord heeft, dat het Esperanto-woord *helpi* helpen beteekent, en *sendi*: zenden, vergeet dit nooit meer. Bij *kredi*: gelooven, denkt men onwillekeurig aan ons „Credo", bij *inko* aan inkt, enz. Zoo zou ik eene menigte van woorden op kunnen noemen, waarvan ieder gemakkelijk op het eerste gezicht de beteekenis zal raden, zoodat men zelfs den indruk zou krijgen, alsof Esperanto speciaal voor ons, Nederlanders, gemaakt is. En toch niets is minder waar. *Moest* eene taal zijn ingericht naar één of meer bepaalde volken, zoo zou men begrijpelijker wijze de voorkeur geven aan Engelschen, Duitschers en Franschen.

Maar vergelijken wij nu onze taal en Hongaarsch, Czechisch, Spaansch, Italiaansch, Russisch, enz. met deze drie zoogenaamde moderne talen, dan treft ons zooveel overeenkomst in verschillende woorden, dat men werkelijk verbaasd staat, dat men niet reeds voor langen tijd bij het uitwerken van een wereldtaalsysteem, daarvan meer gebruik gemaakt heeft. Opgemerkt moet echter worden, dat vooral de laatste tientallen jaren door de verbetering der verkeersmiddelen en het daardoor zich meer vermengen der verschillende talen, die gelijkwording veel is in de hand gewerkt, en daardoor des te duidelijker de weg werd aangewezen, dien de wereldtaal zou hebben in te slaan: het kiezen namelijk van hare woorden uit de duizenden die nu reeds gemeenschappelijk eigendom zijn van verschillende volken.

Nu is het echter duidelijk, dat eene veelzijdige talenkennis noodig is, om steeds het juiste, meest internationale woord te kiezen. Daarbij mag niet aan alle talen in dit opzicht evenveel waarde worden gehecht. Een woord bijvoorbeeld, dat we aantroffen in 't Engelsch, Fransch en Duitsch, zal veel gemakkelijker (in 't algemeen gesproken) burgerrecht verkrijgen in de wereldtaal, dan een, dat gemeenschappelijk eigendom zou zijn van 't Deensch, Noorsch, Hongaarsch en Russisch doch niet in eerstgenoemde talen voorkwam. Gezien toch het groote gebied, waar de zoogenaamde moderne talen gesproken worden, zou zulk een woord geen onbekende zijn voor velen dergenen die een der andere hunne moedertaal noemen. Maar toch kan het gebeuren, dat 'n woord, dat de meeste internationaliteit bezit, moet achtergesteld worden bij een ander, dat in dit opzicht minder rechten kan doen gelden. Mogelijk toch is het, dat het laatste in eenvoud, in duidelijkheid, in klank, voordeelen bezit, waarvoor de internationaliteit moet wijken. Zoo is *pafi* in de beteekenis van „schieten" volstrekt geen internationaal woord, doch Fransch-man, Italiaan en Duitscher kennen zoowel als wij het woordje „paf" als klanknabootsing van den geweerknal. De opmerkzame lezer begrijpt al, waar ik heen wil. Men kan het beginsel: internationaliteit ook te ver doorvoeren en daardoor schade doen aan andere principen waaraan de wereldtaal ook moet vasthouden, als door zijn: gemakkelijkheid, vloeiendheid, duidelijkheid, eenvoud. En 't is voornamelijk hieraan, dat Ido zich dikwerf bezondigt. 't Is ongetwijfeld toch om het internationaliteitsbeginsel, dat het voor vogel: *ucelo* gekozen heeft. Nu wil het er bij mij maar niet in, dat ooit, zoo den beoefenaars eener wereldtaal de vrijheid werd gelaten, dit woord of het Esperanto: *birdo* te kiezen, het eerste het burgerrecht zou verkrijgen ten koste van het tweede.

Aan onze taal zijn beide woorden vreemd, maar toch geloof ik niet, dat, één Nederlander aan ucelo de voorkeur zou geven, „Birdo" klinkt ons heel wat eenvoudiger in de ooren, ook al kennen we 't Fransche woordje „oiseau". „Puero" voor jongen klinkt misschien heel aangenaam in de ooren van een Latinist; ons is het woordje „knabo" heel wat liever. En zou een Franschman bij *viceno* wel aanstonds denken aan *voisin*, evenals een Duitscher en Engelschman bij *najbaro* denkt aan *Nachbar* en *neighbour*? Ik betwijfel het sterk. Doch behalve dat, kunnen wij niet altijd zeggen, dat Ido erg gelukkig is geweest met de keuze zijner woorden, en geven sommige den indruk alsof meer willekeur dan wel beginselvastheid in 't spel is geweest.

Nemen we bijvoorbeeld het Esperanto-werkwoord *singulti* = hikken. Dit is in 't Latijn *singultare*, Fransch: *sanggloter*, Italiaansch: *singulto* = hik; Spaansch: *singulto* = hik, Portugeesch: *singulto* = hik, Engelsch: *singultur* = hik, en komt dus met zes talen overeen.

Toch neemt Ido *singlutar*, ofschoon die verwisseling van *g* en *l* alleen in 't Fransch voorkomt. Meenen de Idisten dan, dat het Fransch overwicht heeft op Latijn en Italiaansch en Spaansch en Portugeesch en Engelsch samen? Het Esperanto-woord *gorg'* vindt zijne stamverwanten in 't Latijn, Fransch, Italiaansch, Spaansch, Portugeesch, Duitsch en Engelsch, 't woord *fanc'*, dat Ido daarvoor in de plaats gesteld heeft, vinden we alleen terug in 't Italiaansch en 't Latijn.

Presi is in Esperanto *drukken*, en is bekend aan den Franschman, die spreekt van: *la presse*, den Italiaan (*impressione*) den Spanjaard (*empression*), den Portugees (*impressao*), den Duitscher (*die Presse*) den Engelschman (*press*). Toch neemt Ido: *imprimar*, waarschijnlijk omdat „drukken" in 't Fransch beteekent: *imprimer*.

Enzoovoorts, enzoovoorts.

Nu geef ik iederen Idist gelijk, die mij voor de voeten werpt, dat honderden woorden in zijne taal veel meer op internationaliteit aanspraak maken, dan in Esperanto. Ik wil graag toegeven zelfs, dat er in Esperanto veel woorden zijn, die in hun uiterlijk niets internationaals hebben. Nemen wij bijvoorbeeld: *lernejo* = school, *preg'ejo* = kerk. Dan zijn de Ido-woorden: *skolo*, *kirko*, toch heel wat eenvoudiger, dat zal iedereen moeten toegeven. Neem echter niet te haastig een besluit, lezer. *Lernejo* is afgeleid van het Esperanto-woordje *lerni*, dat *leeren* beteekent. Het achtervoegsel *ej* duidt de plaats aan, waar een of ander werk gedaan wordt. *Lernejo* is dus de plaats, waar men leert, de school.

Preg'i = bidden. Preg'ejo is de plaats waar men bidt = de kerk. Geen enkel leerling-Esperantist behoeft dus in die taal woordjes van buiten te leeren als: slaapzaal, danszaal, bakkerij; hij weet, ook al heeft hij de woorden nooit gezien, dat ze te vertalen zijn door: *dormejo*, *dancejo*, *bakejo*. Wil men de plaats noemen, waar men vergadert (bijeenkomen = kun-veni), dan vormt men dit woord weer op dezelfde manier: *kunvenejo*, en ieder Esperantist zal dit woord begrijpen. Nu heeft ook Ido voor- en achtervoegsels, en meer zelfs dan Esperanto, maar toch gaat men steeds door met nieuwe woorden te smeden volgens het onvolprezen Ido-beginsel: maximum internationaliteit. Ido zegt voor opstijgen: *acensar*, Esperanto: *supren-iri* (= omhoog gaan); afstijgen, dalen = *decensar*, in Esperanto: *malsupren-iri* (omlaag gaan); boete = *amendo*, in Esperanto: monpuno (geldstraf), onvruchtbaar = *sterela*, Esp.: *Senfructa* (zonder vrucht); verplaatsen = *diplasar*, Esp.: transloki (overplaatsen.) Al die woorden moet een leerling-Idist

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

87

„Ik beklaag u van ganscher harte", antwoordde de graaf juist. „Een nieuw offer van den Corsicaanschen geweldenaar! Nu nog lijden de goedgezinden onder de gevolgen. Eene bende ellendelingen, onder bescherming van hoogklinkende namen, door den geweldenaar met titel en waardigheden beloond, bedreigt onder de benaming „Wrekers van den Doode" het eigendom en de veiligheid der trouwe aanhangers van het koningschap. Zijne Majesteit heeft mij tot commissaris-generaal benoemd, ten einde dat gespuis uit te roeien. Nog heden — ik verwacht militairen op Perronet — zal een voornaam verdacheen kolonel van den Corsicaan, de zwaarte van mijne hand gevoelen: overste Maubourg".

„Maubourg?" De koopman sprong op, de vreeselijkste ontroering drukte zijn gelaatstrekken uit. „Maar neen, het is niet mogelijk; de naam brengt mij in verwarring, zooals reeds eenige malen het geval was. En toch maakt hij op mij, zoo dikwijls ik hem verneem, een onuitsprekelijken indruk!... De Maubourg, dien ik bedoel, hoewel deze naam slechts een aangenomen was, was lange jaren geleden douane-officier, op een plaatsje aan de Hannoveraansche kust, Scharnrode geheeten. Toen ik, nauwelijks van een zware ziekte genezen, hem voor eene aangelegenheid van eere zocht, — hem zocht, om goed te maken, wat een mij dierbare doode eens ten opzichte van zijn vader misdaan had; toen ik hem rijkdom wilde brengen, rijkdom brengen aan den man, die eens het doodvonnis over mijn zoon uitsprak, was hij reeds lang naar Spanje gezonden en daar gesneuveld. Ik ontving het officieele bericht van zijn dood op het slagveld van Valencia".

„Rijkdom aan den Bonapartist?" riep de graaf opgewonden uit, „dat ontbrak er nog aan. In naam Zijner Majesteit leg ik beslag op alles, wat een van hoogverraad verdachte mocht toevallen, voordat over diens schuld of onschuld beslist is. In het eerste geval is verbeurdverklaring van zijne bezittingen begrijpelijk. Gij zijt mij van uwe verklaringen verantwoording schuldig, mijnheer; want de Maubourg, dien door u wordt gezocht, is dezelfde, dien ik u genoemd heb. Ik weet, dat hij eens douane-officier was; ik weet ook, dat hij voor dood op het slagveld van Valencia is blijven liggen, maar door de liefderijke zorgen van een Spaansch priester, die in de borst van den jongen officier nog een spoor van leven ontdekte, opnieuw tot leven en gezondheid terugkeerde. Hij klom tot kolonel op; hij had, indien het aan hem gelegen had, generaal kunnen worden. Sedert den val van den tyran leidt hij een kluizenaarsleven op een klein landgoed hier in de nabijheid en smeedt samenzweringen... Wat zie ik?" brak hij af, sprong van zijn zetel op en snelde naar het venster. „Welke driestheid! Ik vergis mij niet... hij is het in eigen persoon, daar in den wagen en de misdadiger, die een aanslag op mijn gunsteling pleegde, zit naast hem".

Inderdaad rolde een open rijtuig, door twee krachtige paarden getrokken, en door een koetsier in eenvoudig, bruin livrei bestuurd, op het huis der oude Anna toe. Overste Maubourg en Henri Walter zaten naast elkander in het rijtuig. In vertrouwelijk onderhoud, dat hen geheel in beslag nam, gewikkeld, hadden zij geen van beiden op den weg acht geslagen; nauwelijks bemerkten zij, dat zij het doel van hun tocht bereikt hadden.

Eerst het stilstaan van het rijtuig onderbrak hunne gedachtenwisseling. De kolonel drukte de hand van zijn nieuwen jeugdigen vriend.

„Wij kennen elkander nu", zeide hij op hartelijken toon. „Wie het verleden zonder terughouding openbaart, is voor het leven gebonden. Bitterheid, eenzaamheid, teleurstelling, is de totaalsomma der rekening van mijn bestaan. Om u, Henri, voor gelijk resultaat te vrijwaren, moet gij mij een onderhoud toestaan met de oude vrouw, die zich uwe grootmoeder noemt. Mij dunkt, de uitingen van haar, die u met rechtmatigen twijfel vervullen, zijn meer dan verwarde inbeeldingen van den kinderlijken leeftijd. Mij zelven komt de oude vrouw, hoe meer ik mij haar trekken in het geheugen terugroep, niet onbekend voor. Het is mij, alsof ik lange jaren geleden dit gelaat reeds ontmoette en wel in betrekking tot de gebeurtenissen te Scharnrode. Het volgende uur zal dienaangaande veel kunnen ophelderen. Dat God daarbij Zijn bijstand verleene!"

Onder het uitspreken van deze woorden was hij, door Henri gevolgd, uit het rijtuig gestegen en het kleine huis der grijze vrouw binnengetreden.

Henri legde de hand op den knop der naastbijliggende deur. „Deze kamer is de mijne", zeide hij. „Sta mij toe u hier eerst als mijn vereerde gast te mogen begroeten, voordat ik de oude vrouw van uwe aankomst kennis geef".

Hij opende de deur. Maubourg trad over den drempel — een kreet van verrassing ontvlood zijn lippen.

„Graaf Perronet! hier?"

Als wilde hij den vriend dekken, drong Henri zich snel tusschen Maubourg en den ouden edelman. Niemand sloeg acht op Eerekrans. De koopman had zich op den achtergrond van de kamer teruggetrokken en staarde vorschend in het gelaat van den Bonapartist, dat vóór zijn tijd verouderd was. Het lijden had in deze trekken de zegepraal behaald op de jaren.

De jonge man groette met eene eerbiedige buiging den grijsaard, in wiens dienst hij stond. „Uwe tegenwoordigheid, mijnheer de graaf, hoe verrassend het mij ook voorkomt onder het dak van moeder Anna en in het vertrek, hetwelk ik sinds jaren het mijne noem, is voor mij eene hooge eer".

„Ik wist niet", antwoordde de graaf ijskoud, „dat de ellendeling, die zijne handen met het bloed van het geslacht Perronet bevlekte, van het huis, dat hem onderkomen en brood verschafte, onbeschaamdheid genoeg bezat, om de plek zijner misdaad, die hij in het bewustzijn zijner schuld ontvlucht is, opnieuw te betreden. In het belang van den gewonde bevind ik mij hier, ter wille van een drank, welken de oude vrouw mij beloofd heeft te zullen bereiden. Met een misdadiger deze plek deelen? Gij zult tot nader order deze kamer niet verlaten!"

„Mij ter beschikking te stellen van gerechtelijk onderzoek en gerechtelijk vonnis, was de reden, die mij naar Perronet deed terugkeeren. Mijn vlucht was een dwaling — een dwaling is uit te wisschen. Ik verwacht hier vonnis en straf".

In dien tusschentijd scheen overste Maubourg met een besluit te kampen; zijn inwendige tweespalt en besluiteloosheid spiegelden zich op zijne trekken af. Eindelijk bleef hij overwinnaar; zijn voorhoofd ontrimpelde zich.

Wordt vervolgd.

dus leeren, en kan een Esperantist zelf maken. Laat hem 't geheugen in den steek, dan moet de Idist zijn woordenboek bij de hand hebben, of hij zit vast, terwijl het voor den Esperantist geen kwestie van geheugen is, doch alleen van logisch denken.

Ieder begrijpt dus, dat een Ido-woordenboek heel wat meer omvang moet hebben, dan dat van Esperanto, te meer nog, daar het eerste vaak voor eenzelfde begrip meerdere woorden bezigt. Interessant is het werkelijk, den Heer Jespersen daarover te hooren jammeren in het Ido-blad Progreso (Februari 1911) „Waarom", zegt hij, „hebben we drie „verschillende woorden noodig om het„zelfde idée (temmen) uit te drukken? „*On domtas leoni, on amansas uceli, on „domestikas elefanti;* ge zoudt nog wel „andere nuances kunnen vinden, maar „waarom spreekt ge dan van *granda „elefanto, granda armeo, granda entuzi„asmo?*" En hij besluit: „Als men voort„gaat met op deze manier de woordenlijst van Ido te vergrooten, verzoek ik „beleefd, dat men ophoude met steeds „te spreken van „*de gemakkelijkste taal „voor 't grootste aantal menschen*", zooals „ik zonder argwaan voor 2 of 3 jaar „schreef". Ziedaar dus de internationaliteit van Ido, veel grooter dan die van Esperanto, maar doorgevoerd ten koste van de gemakkelijkheid en eenvoudigheid der taal. Waar zoo een der voormannen van de Ido-beweging over zijne wereld (?) taal schrijft, kunnen wij er voorloopig wel het zwijgen toe doen.

P. A. Schendeler.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

De legerbelasting.

De Centrumsafgevaardigde Erzberger geeft in de „Germania" een overzicht van de punten, waaromtrent de dekkingscommissie tot overeenstemming moet gekomen zijn.

De Wehrbeitrag zal volgens Erzberger zeker 1000 millioen mark opbrengen.

De belasting der inkomsten zal beginnen bij 5000 mark, met dien verstande, dat om dubbele heffing te vermijden, inkomsten uit vermogens met een rente van 5 percent, zullen worden afgetrokken van het geheele inkomen.

Het inkomen wordt gekapitaliseerd zoodanig, dat inkomsten van 5000 tot 50.000 mark gelijk gesteld worden met een tienvoudig bedrag aan kapitaal, van 50.000 tot 100.000 met een vermogen 12.5 maal zoo groot, 100.000 mark inkomen wordt gelijk gesteld met 1.500.000 mark vermogen, enz.

Op deze wijze wordt alleen met vermogens rekening gehouden.

Vermogens beneden 50.000 mark blijven vrij.

Vermogens van 30.000 tot 50.000 mark worden echter belast, wanneer de bezitter een inkomen heeft van meer dan 2000 mark.

De arogressie neemt onevenredig toe met de grootte der vermogens, men meent de noodige millioenen te zullen innen, wanneer 1 pct. geheven wordt van 1 millioen en 1.5 pct van 10 millioen. Wijst nader onderzoek uit, dat bij deze progressie geen 1000 millioen binnenkomt, dan zal zij gewijzigd worden.

Engeland.

Juweelen-diefstal.

Met zeldzaam overleg en brutaliteit is Donderdag op het King's Cross-station te Londen een juweelendiefstal gepleegd. Aan de goederenloods werd Woensdagavond een koffer gedeponeerd met kostbare juweelenmonsters, ter waarde van 40.000 gulden, die een reiziger den volgenden dag mede zou nemen. Enkele uren later kwam een loopjongen met een briefje van de firma, waarin stond, dat bedoelde koffer naar de handkofferafdeeling moest worden gebracht om des morgens dadelijk verkrijgbaar te zijn. Deze opdracht werd, daar zij niets ongewoons was, uitgevoerd.

Den anderen dag 's morgens heel vroeg, verscheen een koetsier en de loopjongen, en vroegen naar den koffer, die hun ter hand werd gesteld. Toen enkele uren later de reiziger kwam, ontwaarde hij dat de koffer verdwenen was. De politie heeft nog geen spoor ontdekt. Een groote belooning is voor het vinden van den dief uitgeloofd.

Amerika.

Uit de sterftestatistieken, verzameld en uitgewerkt door het New Yorksche stedelijke gezondheids-departement, blijkt dat tegenwoordig voor kinderen en jonge menschen de kansen om in het leven te blijven, beslist gunstiger zijn dan vroeger. Daarentegen zijn de levenskansen in New York ongunstiger geworden voor persoonen, die reeds de 40 gehaald hebben. D. w. z. er sterven naar verhouding minder kinderen en jonge menschen dan vroeger; maar de menschen worden niet meer zoo oud als voorheen. Zoo kon vroeger (1882) wie 40 was, rekenen op gemiddeld nog 23.9 jaren, tegen thans gemiddeld 23.4 jaar. Wie in 1882 80 was, kon verwachten nog 6.4 jaar te blijven leven, tegen slechts 4.3 jaar thans. Een van de oorzaken voor dat verschijnsel is, dat de wetenschap thans zooveel vermag tegen infectie-ziekten en kinderziekten. Aan den anderen kant constateerde het New Yorksche gezondheids-departement, dat er tegenwoordig, vergeleken bij vroeger, te veel vleesch wordt gegeten en te veel alcoholische dranken worden genuttigd.

Binnenlandsch Nieuws.

Een herrievergadering te Westzaan.

Men schrijft uit het district Beverwijk aan de Tijd:

Passtoors, de candidaat der rechtsche partijen in Beverwijk, was nog nooit in Westzaan geweest. Men moest en zou nu zijn afgevaardigde eens zien en hooren. Op algemeen verzoek der weinige rechtschen in die plaats, die overwegend links is, belegde het centraal bestuur der Katholieke Kiesvereeniging er Dinsdagavond een vergadering, een openbare vergadering met vrij debat. Passtoors zou spreken.

Ongeveer half negen — een half uur te laat, omdat het rijtuig dat P. zou halen van Krommenie niet tijdig aanwezig was — kwam de heer Passtoors voor café de Prins aan. Hij was vergezeld van den Heer A. Harms, hoofd eener christelijke school te Zaandam, en de heer C. D. Wesseling, redacteur van de Tijd, uit Den Haag, die met hem zou optreden. De ontvangst der bevolking was allerhartelijkst. Een heele troep schoolkinderen, door de liberalen allen voorzien van de groote platen van het Anti-Tarief-Comité ontvingen de sprekers, toen zij uit het rijtuig stapten. En dat — tusschen haakjes — terwijl de liberale krantenredacties tranen met tuiten huilen, als „het kind in de politiek wordt betrokken".

In de zaal was de stemming nog onwilliger. Bijna de heele zaal, die stampvol was, was ingenomen door liberalen en socialisten, die tot op het podium een goede plaats hadden gevonden. Er werd gemompeld en gejoeld.

Nauwelijks had de heer Goes, president der R. K. Centrale, die presideeren zou, de vergadering geopend en wilde hij den heer Harms een gebed laten uitspreken, of daar begon het al.

Twee drie heeren — althans naar hun uiterlijk — die vooraan zaten, vroegen het woord. En toen de waardige voorzitter hun dat natuurlijk niet wilde geven, protesteeren zij heftig. De heer Passtoors betrad den katheder en hield zijn rede, telkens onderbroken door hoonend gelach en gejoel. Maar Passtroors hield moedig stand, al was onderwijl de temperatuur in de luchtdicht gesloten zaal tot zeker 90 gr. gestegen. Groote zweetdroppels pareldden op Passtoors' voorhoofd, maar hij kon zijn rede althans beëindigen en ontving tot belooning een zwak applausje der rechtschen.

De voorzitter gaf toen het woord aan den heer Harms, den tweeden spreker.

Maar toen deze den katheder betrad, werd het spreken hem eenvoudig belet.

Een oorverdoovend gejoel en gestamp en geschreeuw ontstond, in welk rumoerbachanaal het Westzaansch „intellect"(!) dapper voorging. De heer Harms wachtte minutenlang of het geweld zou bedaren, de voorzitter hamerde en klopte, wees de heeren op hun plicht van fatsoen, de heer Wesseling overschreeuwde de bende en wees er op, dat hij zoo iets onbeschofts nog nooit ondervonden had, maar niets hielp, de schreeuwende en tierende bende was niet tot bedaren te brengen, en boven alles klonk uit het gegil: „Wij moeten Pastoors hebben!"

Ten einde raad, sloot de president onder een kalm, waardig, maar krachtig protest de herrievergadering.

De geschiedenis is echter nog niet uit. Integendeel het ergste moet nog komen. Nauwelijks was de vergadering opgeheven, of het publiek begon op te dringen naar het tooneel. Een der heeren van de eerste rij, een zekere heer Lang, sprong met woest gebaar en zwaaiende armen op het tooneel. Hij.... lag er echter in „no time" weer af.

De heer Wesseling, waarschijnlijk vermoedende dat men den heer Harms, die nog altijd rustig het tooneel stond aan te staren, te lijf wilde, had met een forschen duw den indringer een salto-mortale achterover laten maken, dat hij bij zijn vrienden was terecht gekomen.

De situatie werd er echter te gevaarlijker om. Er ontstond nu een vreeselijk gedrang, met verwrongen trekken ging men den heer Wesseling te lijf, opgeheven stoelen en stokken dreigden, enkele stoelen vlogen door de lucht, een bierglas verbrijzelde een der brandende petroleumlampen, 't was een ware heksensabbath.

Op 't oogenblik, dat moord en doodslag dreigden, verscheen een reddende engel in den vorm van een reusachtigen veldwachter, die zich door het gewoel wist heen te werken en den heer Wesseling naar buiten bracht en op het Raadhuis opbergde.

Maar waar was Passtoors?

Toen het tumult het hevigst was, voelde onze vriend zich door zes, acht sterke armen aangegrepen — later bleken het welwillende vriendenarmen te zijn — en met één sierlijken zwaai door een raam achter het tooneel buiten in den tuin gezet, waar hij haast in een sloot terecht kwam.

Ten slotte liep alles nog goed af. De socialisten en liberalen, nu meester van het terrein, zetten op eigen houtje de vergadering voort, waar de heer prof. Eerdmans (!!) en de heer de Roode, redacteur van het Volk beiden voor het debat overgekomen, het woord voerden, Of zij erg ingenomen en vereerd zullen zijn met het optreden van hun partijgenooten? Zeker is, dat alle goedwillende menschen schande spraken over het weergaloos brutaal optreden den concentratieheeren. De populariteit van den heer Passtoors zal door deze gebeurtenis zeker nog meer stijgen en geen rechtsche kiezer zal den hoon, hem aangedaan, ongewroken laten. Tot de laatste man komt nu op. Voor buiten Beverwijk kan men uit deze geschiedenis eens zien, hoe er in zulke districten voor de goede zaak moet gevochten worden, tot zelfs in den letterlijken zin toe. Wie steunen kan, die steune, vooral financieel.

Een luchtig heer.

't Gebeurde 30 Mei 1913 te Dirksland.

Bij tropische hitte daalde zachtjes een naakte man met uitgestrekte armen uit den wolkeloozen hemel omlaag. Eenige boeren en veldarbeiders zagen, door panischen schrik bevangen dit schouwspel aan. Eindelijk komt hij midden in de haven terecht, doch 't water schijnt hem te koud, want met een groote sprong staat hij 't volgend oogenblik op 't land, in „een stuk erwten". Daar blijft hij staan, buigend en kushandjes uitdeelend, voor zijn bevreesde toeschouwers.

Langzaam aan naderen nu verschrikte menschen, doch op een gegeven oogenblik maakt het bovennatuurlijke wezen een diepe buiging en met een geweldigen sprong nadert hij nu zijn bewonderaars, die als een troep Indianen uit elkaar stuiven. Weer blijft hij staan, met de armen wenkend en buigend en weer naderen zijn toeschouwers, doch ditmaal met booze bedoelingen, wat verschanst achter een doornhaag beginnen ze met steenen te gooien, dat hij eindelijk, zonder een zucht te slaken, in elkaar zakt.

Met een doodsbleek overtogen gelaat naderen ze thans het slachtoffer en wat blijkt nu? Een luchtballon in den vorm van een man, met looden pantoffels aan, een gat in de huid gegooid met een stuk keislag, ligt slap en wezenloos aan hun voeten. (Rott.)

Een pseudo-gevangenbewaarder.

Door een bewoonster van de Loosduinsche kade is aangifte gedaan dat zij door iemand, die zich uitgaf voor bewaarder in de strafgevangenis te Scheveningen, waar haar zoon gedetineerd is, opgelicht is voor 12.50. De man beweerde, dat haar zoon hem naar zijn moeder gezonden had om geld voor hem te vragen en slaagde er in op die wijze haar eerst f 2.50 en toen f 10 afhandig te maken. Den tweeden keer beweerde hij, den vader van den gevangene te hebben gesproken, die hem de boodschap zou hebben meegegeven, dat de vrouw hem de tien gulden voor hun zoon zou ter hand stellen.

Verdwenen.

Men meldt uit Maastricht aan de „Tel.":

De directeur S. van de Zuid Limburgsche Bank, issinds Woensdagmorgen spoorloos verdwenen. Hij had een crediet verleend aan een persoon zonder waarborg en in strijd met den wensch der commissarissen. Het betreft een groot bedrag. Naar alle richtingen is getelegrafeerd. De politie is het spoor bijster.

Voorzichtig met vuurwapens.

Uit Sneek meldt men aan de „L. Ct.", dat Woensdag door onvoorzichtig omgaan met een vuurwapen de heer P. Molenaar ernstig aan het oog werd gewond. De heer M. kwam nl. gisterochtend bij den kleermaker B. Vortman Zoekende naar de polis enz., ontdekte V. bij de papieren in de lade ook een revolver en moet schertsend tegen M. gezegd hebben: „Wil ik eens" (of zooiets), in de vaste meening verkeerende, dat het wapen ongeladen, was. Tegelijkertijd ging een schot af en trof M. ter linkerzijde van het linkeroog. Gevreesd wordt, dat hij dit oog zal moeten missen.

Geitenmarkt.

Te Middelburg is Donderdag vanwege den kring Walcheren der vereeniging tot verbetering van de geitenfokkerij een geitententoonstelling en een geitenmarkt gehouden. Voor de tentoonstelling waren ongeveer 150 geiten aangevoerd; terwijl op de markt prijzen van f 12 tot f 30 werden besteed.

Vrijgesproken.

De Rechtbank te Middelburg heeft uitspraak gedaan in de zaak tegen G. H. van T., inspecteur der rijksveldwacht te Middelburg, beklaagd van vervalsching van declaratiën. Bekl. werd vrijgesproken.

De verdwenen portefeuille met f 3500: een spiritistische wanhof.

Men herinnert zich, dat dezer dagen te Utrecht op onverklaarbare wijze iemand een portefeuille met f 3500 heeft verloren thans meldt het „Utr. Dgl.:" Deze portefeuille is zoek en blijft zoek.

De politie heeft naar alle kanten gezocht, heeft naar links en naar rechts geseind, getelefoneerd er getelegrafeerd — maar het eerste bericht van portefeuille gevonden of daders aangehouden, moet nog binnenkomen. De hoop begint nu te verflauwen. De f 3500 zullen denkelijk wel nooit meer terecht komen.

Toch is er alle moeite voor gedaan. Zelfs op een zeer bijzondere wijze. Het blad vernam daaromtrent nog het volgende:

De eigenaar doet aan spiritisme, gelooft in de kracht van het spiritisme. En toen hij tot de ontdekking kwam, dat z'n portefeuille met f 3500 verdwenen was, welke portefeuille ondanks al den ijver van onze Utrechtsche recherche verdwenen bleef, nam de eigenaar z'n toevlucht tot het spiritisme.

De eigenaar bezocht een beroemd medium op, aan wie de heele historie van de verdwenen portefeuille nog eens haar-fijn werd verteld. Het medium knikte, viel in slaap en droomde. Zag de portefeuille, zag de f 3500, en wat nog meer zegt, zag de daders. Zag de twee chic gekleede heeren, waarvan in de krant sprake is geweest. Zag... dat het tweetal mèt de portefeuille en de f 3500 via Amsterdam naar Rotterdam was gegaan, waar de daders woonden. Het medium zag de straat en zag het huisnummer. En zag toen niets meer. Want de droom was uit.

De eigenaar in verrukking. Hij holde naar de recherche: „'k Weet waar mijn portefeuille is en waar de daders zitten." En toen de rechercheur hem vroeg, hoe weet gij dat, antwoordde de eigenaar in triomf: „Door het spiritisme."

Een rechercheur ging met den eigenaar naar Rotterdam, naar het opgegeven adres, dat foutief bleek te zijn. Foutief allereerst het nummer van de straat. Wat te doen? Zonder het medium kon je natuurlijk niets doen. En daarom gingen rechercheur en eigenaar weer naar Utrecht terug. De eigenaar is weer naar het medium gegaan, dat heeft wéér geslapen en wéér gedroomd, en is tot de conclusie gekomen, dat het zich ten aanzien van het huisnummer had vergist. Vreeselijk jammer. Het medium zag heel duidelijk dat het een ander nummer moest wezen.

Met dat andere gerectificeerde nummer is de eigenaar nu weer naar Rotterdam gegaan... Maar het resultaat is weer nihil geweest.

Nog wat ander nieuws van de portefeuille, schrijft het „Utr. Dbld".

Er is nu een auto met zeven man aangehouden, omdat men dacht dat deze menschen bij den portefeuilledieftstal betrokken waren.

De zaak zat zóó: Woensdagavond kwam in Amersfoort een automobiel uit Utrecht, van de Taxi-Onderneming, met zeven inzittenden, gewone lieden, maar in een buitengewoon feestelijke stemming, groote bloemen in het knoopsgat en aan den luidruchtigen kant. De heeren stapten uit aan een restaurant, en maakten daar een aanzienlijke vertering; er werd, om zoo te zeggen, met geld gesmeten, wat de aandacht trok van iemand uit Utrecht, die zich eveneens in dit café bevond en onmiddellijk dacht aan de verdwenen portefeuille met f 3500. Misschien had men hier wel te doen met de daders van dezen diefstal. De Utrechtenaar waarschuwde de Utrechtsche politie, met de mededeeling, dat de auto met zeven heeren denkelijk wel weer naar Utrecht zou komen. De politie te Utrecht telefoneerde in een ommezien naar alle politiewachten, dat men moest letten op een taxi-auto, met zeven personen er in, zoo en zoo er uitziende. Aan alle bureaux lag men op de loer; een klein uur later snorde over den Amsterdamschen straatweg de gesignaleerde auto, in de richting Zuilen. De politie versperde den weg en hield den wagen met alle inzittenden aan die vervolgens onder sterk escorte naar het hoofdbureau aan de Ganzenmarkt werd gebracht, waar de aangehoudenen door den commissaris, den heer Dammers, in verhoor werden genomen, om te verklaren hoe zij aan zooveel geld kwamen.

Toen bleek het volgende:

Een van de auto-passagiers had een erfenis gehad en gisteren bij een Utrechtschen notaris dat geld in ontvangst genomen. Dat was ter oore gekomen van een aantal „goede vrienden", die den gelukkigen kameraad op het idee brachten om voor het geld aan den zwier te gaan. Men bestelde een auto, reed naar Amersfoort en was van plan in tweede instantie een tochtje naar Amsterdam te maken, waarheen men op weg was, toen men aan den Amsterdamschen straatweg in handen viel der politie, en het geheele gezelschap werd uitgenoodigd „mede te gaan".

De politie onderzocht deze gegevens en bevond ze juist. De man van de erfenis had nog heel wat geld op zak en gezien den toestand van de overige leden van het clubje, oordeelde de commissaris het in 's mans belang raadzaam hem uit handen van z'n kameraden te houden en hem niet verder met hen te doen uitgaan, met welken goeden raad de man van het geld bij eenig nadenken zich „einverstanden" verklaarde. Hij zou anders wel eens zonder geld in Amsterdam hebben kunnen komen!

De vrienden kregen alzoo aan het hoofdbureau te hooren, dat de rijke collega niet verder aan den tocht zou deelnemen en voorloopig op het commissariaat zou achterblijven, De auto stond overigens voder ter hunner beschikking de heeren werden bedankt voor de moeite en konden gaan. Ze waren er in de hoogste mate ontsticht over, dat de man met het geld niet meer mee ging en kondigden aan, regelrecht naar een advocaat te zullen rijden, om een aanklacht tegen den commissaris in te dienen wegens het achterhouden van den man met de centen.

Deze werd later op den avond onder veilig geleide met zijn erfenis naar huis gebracht.

De portefeuille met de f 3500 was nog niet gevonden.

De snoek de baas.

Langs een onzer groote rivieren zag men dezer dagen het volgende schouwspel, vertelt de Hengelsport. Een vrij groote roofvogel vloog snel naar de oppervlakte der rivier, dook even onder en ging toen de lucht in met een snoek. Al opstijgende, zag men deze laatste een beweging maken, welke ten gevolge had, dat de roofvogel door den snoek in den nek werd vastgehouden. Niet lang hield de roofvogel dit uit. Beide vielen plots weer te water en daar was het den snoek om te doen. Deze was nu in zijn element. Wat er onder water gebeurde, kon men niet zien, maar uit het feit, dat na eenige oogenblikken de veeren van den vogel stroomafwaarts dreven, kon men de gevolgtrekking maken, dat de roofvogel er het hachje bij was ingeschoten en de snoek de baas was gebleven.

Zoo'n belangrijk avontuur heeft onze „Jan" uit Kleinderliempde noch met zijn visschen, noch met zijn fietsen zonder spaken in 't wiel, en ook niet met zijn „Vosje" of met zijn „Dally" bij de hand gehad.

Onweer en koeien.

Weilanden worden veelal afgerasterd met draadwerk. Dat is gemakkelijk, doelmatig, maar ook -- gevaarlijk.

Bekend toch is, dat bij guur weer en regen, o.a. bij onweer, koeien bij voorkeur gaan staan zoo dicht mogelijk aan den kant van de weide, met haar achtereind naar het weer gekeerd en met den kop over het rasterwerk heen geleund. Bekend ook is, dat de bliksem, zoo hij slaat op ijzerdraad, gemakkelijk daar langs geleidt, met het gevolg, dat op die wijze dikwijls meerdere koeien met één slag worden getroffen.

Zoo zijn bij boer Spiele, te Losser, bij het onweer van Woensdag, vier nog jonge koeien, tegen draadafrastering leunend, doodgeslagen. Boer S. heeft zijn vee niet verzekerd, zoodat door dit ongeluk voor hem een waarde van 5 á 600 gulden verloren ging.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

9 Juni.	Maandag. Primus en Felicianus, Martelaren. Enkel. H. Mis: Sapientiam; Gloria; 2de gebed, stilgebed, en gebed na de Communie: Fidelium voor de overledenen; 3de gebed, enz: tot inroeping der voorspraak van de Heiligen: A cunctis; 4de gebed, enz: in elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven vanwege de a. s. verkiezingen). Op werkdagen de gewone Praefatie en geen Credo, tenzij anders wordt voorgeschreven; Ite Missa est.	Rood
	Vandaag is het geoorloofd om ook de gewone Mis voor overledenen te lezen.	Zwart
10 Juni.	Dinsdag. Margarita Weduwe. Halfdubbel. H. Mis: Cognvoi; 2de gebed, enz.: tot inroeping der voorspraak van de Heiligen: A cunctis; 3de gebed, enz: naar eigen keuze; 4de gebed, enz: als boven.	Wit
	Vandaag, enz.: als boven.	Zwart
11 Juni.	Woensdag. Barnabas (Canon) Apostel Groot-dubbel. H. Mis: Mihi; 2de gebed, enz.: in elke noodwendigheid (zie 9 Juni). Credo; Praefatie der Apostelen.	Rood
12 Juni.	Donderdag. Odulphus (Dioecesaan-Heilige Belijder. Dubbel. H. Mis: Os justi; 2de gebed, enz: van de H.H. Basilides e. a. Martelaren; 3de gebed, enz: in elke noodwendigheid, als op 9 Juni.	Wit
13 Juni.	Vrijdag. Antonius van Padua, Belijder. Dubbel. H. Mis: Os justi; 2de gebed, enz: als op 11 Juni.	Wit
14 Juni.	Zaterdag. Basilius, Bisschop-Belijder en Kerkleeraar. Dubbel. H. Mis: In medio; 2de gebed: als op 11 Juni; Credo.	Wit
15 Juni.	Vijfde Zondag na Pinksteren. Van den Zondag. Halfdubbel. H. Mis: Exaudi; 2de gebed, enz: van den H. Joannes a. s. Facundo, Belijder; 3de gebed, enz. van de H. H. Vitus, e. a. Martelaren; 4de gebed, enz: als op 9 Juni. Indien het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld: 4de gebed, enz: van het H. Sacrament (zie H. Sacramentsfeestdag); Credo; Praefatie der H. Drieëenheid.	Groen

Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers

GRATIS.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 7 Juni 1913.

— Op 14 September a.s. zal het 25 jaar geleden zijn dat de heer A. v. d. Ven alhier, door den Bisschop van 's Bosch benoemd werd tot kerkmeester van de Parochie van den H. Petrus.

— Op 10 Juni zijn candidaatslijsten verkrijgbaar voor de gemeenteraadsverkiezing.

Op 24 Juni heeft de candidaatstelling plaats, en de stemming zoo noodig, op 7 Juli, herstemming op 17 Juli.

De aftredende leden zijn de heeren

H. v. d. Eerden, G. Paijmans. M. Merks en W. Ribbe.

— Aan J. W. Pastoor, H. J. v. Aarle en N. Th. J. Toirkens is door Gedeputeerde Staten van N.-Br. voor den tijd van 1 jaar vrijstelling verleend bij de militie.

Gemonde. Donderdag kwamen de veldwachters Hellings en Seuren te weten dat er bij zekeren V. geld gestolen was. Op onderzoek uitgaande gelukte het hun een zekere T. als den dader op te sporen. Deze bekende den diefstal gepleegd, en de door hem gestolen portemonnaie met geld in een privaat geworpen te hebben.

De politie heeft de portemonnaie opgevischt, en T. is naar de gevangenis te 's Bosch overgebracht.

Liempde. Verleden Dinsdag werd uitspraak gedaan wat betreft een kip op een aardappelveld, en werd C. v. Geffen vrijgesproken.

Wat betreft het boomenplanten op gemeentegrond, worden A. v. d. Berk, H. v. Rijsewijk en W. v. d. Velden andermaal als getuigen opgeroepen.

Zou het soms nog een staart krijgen?

Haaren. Dinsdagavond had de 18-jarige timmerman uit Vught, alhier werkzaam aan de in aanbouw zijnde R. K. Kerk, het ongeluk van een 17 Meter hooge stelling te vallen en zijn arm te breken. Dr. Verhoeven uit Oisterwijk verleende de eerste geneeskundige hulp. De jongeman is per rijtuig naar 't ouderlijk huis overgebracht.

— Verleden Woensdag hadden alhier de kleine Manoeuvres plaats door de Infanterie uit 's Bosch tegen de Huzaren uit Tilburg. Het ging er een oogenblik heftig naar toe.

Vucht. *'n Vreemd avontuur.* Dinsdagmiddag omstreeks halftwee reed een Bosschenaar, voor zaken op reis, van Cromvoirt per fiets naar Vught door de heide. De regen viel bij stroomen neer, de donder ratelde in de verte de bliksem schoot door de donkere dennenbosschen.

't Was 'n gevaarlijk weertje.

Eensklaps voelde de fietsrijder een schok en... toen hij uit zijn verdooving ontwaakte, lag een zestal denneboomen geknakt en versplinterd rondom hem, terwijl de fiets ongeveer zes meter van hem lag verwijderd met een verbogen trapper, die naar boven lag, zoodat de pedaal niet door den val, doch door den bliksem is verbogen.

De fietsrijder zelf lag, toen hij tot bewustzijn kwam, met het gezicht in het zand en was natuurlijk drijfnat.

Verschrikt is hij naar Vught gewandeld met de fiets aan de hand ...en met verdubbeld respect voor het hemelvuur.

(Hgz.)

's Hertogenbosch. Van vrij betrouwbare zijde wordt medegedeeld, dat er zeer veel kans bestaat, dat H. M. de Koningin de Nationale Tentoonstelling van oude kerkelijke kunst zal bezoeken.

— Aan het begin der Kerkstraat is een prachtigen boog opgericht ter aanduiding van den weg naar de tentoonstelling.

In het midden prijkt het wapen der stad, ter weerszijden staan beelden.

Gilze-Rijen. Toen de koperslager S., bezig was een benzinereservoir van een vrachtauto te soldeeren, had er plotseling een hevige benzineontploffing plaats, tengevolge waarvan S. zoo deerlijk aan het hoofd werd gewond, dat hij binnen enkele uren overleed. Ook de zoon van S, die zich in de nabijheid bevond, kreeg een zware hoofd wonde, terwijl de chauffeur van de auto er met eenige lichte verwondingen afkwam.

Kerknieuws.

Zilveren Feest te Tienray.

Den 2 Juli a.s. zal het 25 jaren geleden zijn, dat te Tienray — waar Maria reeds bijna 5 eeuwen op bijzondere wijze vereerd is — de nieuw opgerichte Lourdesgrot op plechtige wijze gewijd werd. Het eigenaardige dezer nabootsing der Massabielle-grot is, dat zij niet buiten, maar in de bedevaartskerk gebouwd is.

Sedert wijlen Pastoor Maessen ter plaatse met de vereering van O. L. Vrouw van Lourdes begon, is Tienray als pelgrimsoord van stonde af aan een onbekende bloei ten deel gevallen. Door duizenden wordt het jaarlijks immer drukker bezocht. Vooral door de Duitschers! Zoo zelfs, dat, terwijl in Zuidelijk Limburg of in het hartje van Noord-Brabant meerderen van Tienray niet hoorden, over de grens tot in de verste streken der Rheinprovincie en van Westfalen er nauwelijks iemand is, die Tienray „in Holland" niet kent.

Met gepasten luister zal de 25-jarige gedachtenis der Wijding van de Lourdesgrot gevierd worden, niet slechts den 2 Juli, maar in een reeks van feesten tot half October. Vele processies zullen in dien tijd naar Tienray komen; Z. D. H. de Bisschop, Mgr. J. H. Drehmanns, zal den 3 Augustus Maria's heiligdom met zijne hooge tegenwoordigheid vereeren; op de feestdagen zullen luisterrijke diensten gehouden worden en beroemde predikanten als feestredenaars optreden. Eindelijk als blijvende herinnering aan dit zilveren feest zal een begin gemaakt worden met het bouwen van een prachtigen buiten-kruisweg, waarvan op 2 Juli de plechtige eerstesteenlegging zal geschieden.

Bossche Rechtbank.

Uitspraken der Arrondissementsrechtbank van 2 Juni:

Th. J., Veen, mish., f 5.— subs. 10 d. h.

J. B. v. d. L., Drunen, overtr. hondenbel. f 5 subs. 1 d. h.

D. v. d. B., Drunen, idem, f 5 subs. 1 d. h.

J. H. F., Bergen, idem, f 6 subs. 1 d. h.

H. S., Schijndel, mishandeling, vrij.

B. A. A. v. K., Heusden, wederspannigheid, f 5 subs. 10 d. h.

J. O., 's Bosch, overtr. pol. regl. op de wegen in N.-Br. appel kantonger. Veghel van vernietiging, vrij.

Ma. Aa. v. L., Cuijk, mishandeling, f 30 subs. 60 d. h.

L. v. R., Kaatsheuvel, diefstal, verzet vonnis bekr. doch 14 d. gev. straf.

A. v. R., Eindhoven, diefstal, verzet vervallen verklaard.

Rechtszaken.

Moord en poging tot moord.

Voor het gerechtshof alhier stond heden in hooger beroep terecht Lambertus Hoosemans, 27 jaar, arbeider te Berkel (gedetineerd):

Beklaagd van, als zoude hij den 9en Februari 1913 onder de gemeente Tilburg, — na met kalm beraad het voornemen opgevat en het plan gevormd te hebben, om zijne echtgenoote Wilhelmina Seebregts en zijn kind Eelisabeth Hoosemans, opzettelijk, door middel van verdrinken van het leven te berooven — ter uitvoering van dat voornemen en plan, opzettelijk, toen hij met zijn echtgenoote en kind, vermeld, bij de rivier „de Leij" was gekomen, ter plaatse genaamd „het Kokkegat", welke plaats te voren door hem was uitgekozen, Wilhelmina Seebregts met beide handen een duw te hebben gegeven, zoodat zij achterover in het water op den kant der rivier kwam te vallen en haar daarna met een zijner voeten opzettelijk een trap hebben gegeven, zoodat zij, van den kant in het diepe gedeelte der rivier terecht kwam, en daarna opzettelijk, Elisabath Hoosemans van den grond te hebben genomen in het diepe gedeelte der „Leij" geworpen, zulks terwijl de rivier alstoen en te dier plaatse eene breedte had van omstreeks 5½ M. en eene diepte van omstreeks 1½ M. en zeer snel stroomde, tengevolge waarvan dat kind kort daarna door verdrinking is overleden, zijnde de uitvoering van zijn voornemen om zijne echtgenoote Wilhelmina Seebregts van het leven te berooven, waaraan hij in voege als vooromschreven, begin van uitvoering had gegeven, niet voltooid, alleen tengevolge van de van zijnen wil onafhankelijke omstandigheid, dat die vrouw door met hare handen en voeten in het water bewegingen te maken, boven water is kunnen blijven, den overkant der rivier heeft kunnen bereiken en zich aan het aldaar staand houtgewas heeft kunnen vastklemmen en zich uit het water op het droge heeft kunnen opwerken, zoodat zij, tegen zijne bedoeling, niet door verdrinking om het leven is gekomen.

Door de arrondissements rechtbank te Breda werd hij daarop wegens moord en poging tot moord veroordeeld tot twintig jaren gevangenisstraf onder imputatie van het voorarrest.

De beklaagde blijft bij zijn bekentenis volharden, Hij zegt, dat hij nooit tegenzin heeft gehad in vrouw en kind. Hij verlangt hard naar zijn vrouw zegt hij. Hij had niet de bedoeling om zijn vrouw te verdrinken, beweert hij.

De president wijst er hem op, dat hij niet naar zijn vrouw is gegaan om haar te gaan helpen, doch pas toen ze uit het water was, om haar te doen beloven, niets van het gebeurde te vertellen. Uit alles bleek, zei de president, dat beklaagde al lang het plan had vrouw en kind te verdrinken. Vroeger had hij herhaaldelijk gezegd, dat hij zijn vrouw zou vermoorden.

En op de vraag van zijn kameraden, wat hij dan met het kind zou doen, antwoordde hij, dat hij het achter de machinekamer in het water zou gooien en verdrinken.

Hij was voor zijn vrouw in de begravenisfonds, en tegen van Rooy had hij gezegd, dat hij vijftig gulden kreeg als zijn vrouw dood was.

Ook zijn kind was in een begrafenisfonds.

De beklaagde zegt, dat hij tegen v. Rooy nooit iets gezegd heeft.

De advocaat-generaal mr. Tak toonde aan, dat beklaagde al lang te voren het plan had gemaakt zijn vrouw en kind te vermoorden. Wat moet met dezen beklaagde gedaan worden? Een dergelijk individu hoort niet in de maatschappij thuis, want hier is een beestachtig feit gepleegd. Een onderzoek naar beklaagdes geestvermogen acht spr. niet noodig, want de beklaagde toont dat hij geen enkele mentale afwijking heeft. Had de rechtbank levenslang gegeven, spreker zou er mee meegegaan zijn. Hij vroeg bevestiging van het Bredasche vonnis.

De verdediger, mr. E. v. Zinnicq Bergmann noemt het feit een afschuwelijk en beestachtig feit. waarvoor een levenslange gevangenis niet te zwaar zou zijn, als men hier zou te doen hebben met een normaal mensch. Breedvoerig ging pleiter de gebeurtenissen na en vroeg een onderzoek naar beklaagdes geestvermogens subsidiair een lichtere straf.

Meineed.

Donderdagmorgen is ter terechtzitting een zekere G. K., 22 jaar, metselaar te St. Michiels-Gestel, die als getuige werd gehoord in de zaak van J. van B., 25 jaar, daglooner in genoemde plaats, beklaagd van verzet tegen de politie, die hem uit de kerk wilde zetten wegens godsdienststoornis, gevangen genomen wegens het onder eede afleggen van een valsche getuigenis.

De zaak van J. van B. werd geschorst.

* * *

Uit spraken van het Gerechtshof van Den Bosch van Woensdag 4 Juni.

A. v. D., 34 jaar, metselaar te Tilburg, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, voor wat de straf betreft, wegens wederspannigheid tot 45 dagen gevangenisstraf.

G. P., 26 jaar, arbeider te Ossendrecht, met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Breda, wegens mishandeling tot 3 maanden gevangenisstraf.

J. v. M., huisvr. C. K., 28 jaar zonder beroep, te Fijnaart c. a. wegens mishandeling, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank te Breda, wat de straf betreft tot f 15 boete subs. 15 dagen hechtenis.

P. R., 34 jaar, herbergier te Tilburg, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, van bedreiging tegen het leven gericht, vrijgesproken, met toewijzing van f 21.— voor getuigenkosten.

A. v. W., 24 jaar, landbouwer te Abcoude, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, van mishandeling vrijgesproken, met vergoeding van f 21.90 voor getuigenkosten.

1o. J. H., 27 jaar, mandenmaker te Gemonde, 2o. M. de B., 25 jaar arbeider te Schijndel, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's-Bosch voor wat no. 2 betreft, doch bevestigd voor no. 1, no. 1 wegens mishandeling tot 2 maanden en no. 2 van mishandeling vrijgesproken.

1o. J. v. B., 32 jaar klompenmaker, 2o. W. H., 33 jaar, en no. 3 J. H., 28 jaar, nos. 2 en 3 hoepelmaker, allen wonende te Schijndel, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's Bosch, wat de straf betreft voor no. 3, veroordeeld: no. 1 en 2 tot één maand en no. 3 tot 5 maanden gevangenisstraf.

W. A. B., 21 jaar, mijnwerker te Sittard, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Maastricht wegens mishandeling tot twee maanden gevangenisstraf.

W. L., 27 jaar, mijnwerker te Nieuwenhage, met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Maastricht, wegens mishandeling en zware mishandeling veroordeeld tot vijf maanden gevangenisstraf. Hgz.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE BEST.

Over de maand Mei 1913.

Geboren: Johanna H., d. van Joh. van Oirschot-van de Sande. — Petrus F., z. van Leon. Spierings-van Kerkoerle. — Johanna M. O. C., d. van Jos. Ant. C. van Dijk-de Wert. — Theodorus M., z. van Joan. O. Schepens-Aarts. — Johannes, z. van Franc. Versteden-de Wert. — Henricus J., z. van Mart. Stamps-Versteden. — Johannes, z. van Joh. van de Mierden-van de Sande. — Marinus A., z. van Corn. van Diesen-van den Heuvel. — Johannes C., z. van Petrus J. Michielsen-Coppens. — Wilhelmus Th., z. van Hendr. van Nunen-Coppelmans. — Gerardus M. en Odulphus, zoons van Ger. Appeldoorn-van Vroenhoven.

Getrouwd: Joannes Jan de Koning, jm. 40 j. en Maria de Bresser, jd. 28 j. — Cornelis van Heerebeek, wedn. van Anna M. van Oirschot, 47 j. en Theodora de Koning, jd. 36 j. — Wilhelmus van de Mortel, jm. 24 j. en Maria W. Stabel, jd. 29 j. — Johannes M. van Heijst, jm. 33 j. en Anna M. van Ekerschot, jd. 28 j.

Overleden: Johannes Fr. van der Heijden, oud 14 m. — Cornelia M. E. Eijsbouts, oud 14 m. — Adriana v. d. Sande, echtg. van J. van Lievenoogen, oud 58 j. — Cornelia Appeldoorn, oud 2 j. — Adriana Vervoort, oud 22 d. — Augustus W. v. d. Biggelaar, oud 1 j. — Maria van Kronenburg, oud 61 j. — Lambertus J. B. de Turck, oud 25 j. — Martinus O. van Erp, echtg. van M. Donkers oud 42 j. — Marinus van Kollenburg, oud 11 m.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,26 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 6 Juni f 1.12½ à f 1.17½ per K.G.

Op 6 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.30 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 6 Juni. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.10 Middel f 1.15 p. KG. Aanvoer 9225 K.G.

MAASTRICHT, 6 Juni. Botermijn. Aanvoer 55295 K.G. Hoogste prijs 1.26, middelste f 1.19, laagste f 1.10 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 6 Juni. Aanvoer 58782 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,69 tot f 0,71

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

Veilingskosten 3 %.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

de weduwe C. J. Merks, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden harer graan- en schorsmalerij door het plaatsen van een gasmotor van 20 P.K. op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie F. No. 3575 gelegen te Breukelen, plaatselijk gemerkt Wijk B. No. 328;

dat op Maandag, den 16 Juni 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 2 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

De Burgemeester,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

De BURGEMEESTER der Gemeente Boxtel brengt hiermede ter openbare kennis, dat

op **Dinsdag, den 24sten Juni aanstaande,** zal plaats hebben de verkiezing van **vier leden van den Gemeenteraad;**

dat op dien dag, van des voormiddags **negen** tot des namiddags **vier uren,** bij den Burgemeester dezer Gemeente kunnen worden ingeleverd:

Opgaven van Candidaten, als bedoeld in artikel 51 der Kieswet.

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den Candidaat en onderteekend zijn door ten minste 21 kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden persoonlijk door één of meer personen, die de opgave hebben onderteekend. De Candidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld zijn ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar van den **10den Juni 1913** tot en met den dag der verkiezing.

De Burgemeester brengt hierbij in herinnering artikel 151 der Kieswet, luidende als volgt:

Hij, die eene opgave, als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekening van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste Honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft, hij die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

Boxtel, den 7 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat

1e. Het afschrift van het suppletoir kohier van den Hoofdelijken Omslag, dienst 1912, goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913 G. Nr. 106,

2e. Het afschrift van het primitief kohier van het schoolgeld, dienst 1913 goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913, G. Nr. 108,

vanaf heden gedurende vijf maanden, voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd ter Secretarie.

Binnen drie maanden na dagteekening van de uitreiking van het aanslagbiljet, kan de aangeslagene — op ongezegeld papier — bij den gemeenteraad tegen zijnen aanslag bezwaren inbrengen.

Boxtel, 31 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN

GEVRAAGD:

Een net Dagmeisje

voor boodschappen en licht huiswerk bij J. ZWEENS, **Breukelen.**

Terstond gevraagd:

Eene flinke zindelijke

Dagmeid.

Adres:

Hôtel Van Dijk, Boxtel.

Gevraagd:

Een bekwaam

Lood- en Zinkwerker,

bekend met waterleiding. **Hoog loon.**

C. A. Beens,

Kerkstraat 8, GINNIKEN bij Breda.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

maakt bekend:

Dat op **Maandag 16 Juni 1913** ten **3 uur n.m.,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt zal plaats hebben de jaarlijksche

VOORGRASVERPACHTING TE BOXTEL.

Biljetten verkrijgbaar na 6 Juni e.k.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Donderdag 12 Juni 1913** en **FINAAL** op **Donderdag 26 Juni 1913** ten **huize van** Mej. de **Wed. L. Adelaars** te Brukelen telkens ten **4 uur n.m.**

Voor de Erven Willebrord v. Eijndhoven.

ONDER BOXTEL.

Koop I **a.** Drie **Woningen** met **Erven,** gemerkt wijk B Nos. 156, 157 en 158, gelegen ter plaatse „Brukelen", kad. bek. Sectie F Nos. 2851, 2852 en 2853 samen ter grootte van 1.85 Aren met

b. Het Zuid-Oostelijk gedeelte zooals is afgepaald van het perceel bouwland, gelegen als voor kad. bek. Sectie F No. 2951, het geheel ter grootte van 4 Aren 15 centiaren.

Koop II. Het Noord-Westelijk gedeelte, zooals is afgepaald van voorschreven perceel bouwland Sectie F No. 2951.

Koop III. **Massa** der koopen I en II.

Koop IV. Een **Burgerwoonhuis** met **werkplaats** waarin sedert bijna 40 jaar een **wagenmakerij** gevestigd is, **erf** en **moestuin** met vruchtboomen, gelegen alsvoor, kad. bek. Sectie A No. 1497 ter grootte van 11 Aren.

Het huis bevat: *beneden* 2 voorkamers, keuken, kelder en opkamer; *boven*: 2 kamers met alcoof en kasten en zolder.

De woningen in koop I zijn elk met een deel van het bouwland in koop II verhuurd respectievelijk tegen f 1.65, f 1.50 en f 2.— per week.

Koop II en Koop IV zijn te aanvaarden 1 November 1912.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 26 September 1913.

Inzet f 3900.

Hendrik Worst,

Notaris te 's Bosch, is voornemens op **Vrijdag 13 Juni 1913** finaal, des avonds om 7 uur, in Hôtel „De Kei" van den Heer K. WOLLERICH op de Markt te Boxtel in het openbaar

te verkoopen:

Binnen de Gemeente Boxtel

Twee Burgerwoningen

met **Tuin,** gelegen aan de Osch- en van Leeuwenstraat, nummers 197 en 198, kadastraal bekend in Sectie F nummers 3590 en 3591 te zamen groot 3 aren 55 centiaren.

Ingezet en verhoogd als volgt:

Koop 1 op . . . **f 1000.—.**
Koop 2 op . . . **- 1000.—,**
Massa der Koopen 1 en 2 op - **3900.—.**

Verhuurd no. 197 voor f 3.15 per week en no. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.

Grondbelasting pl. m. f 21.—.

Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.

Te bezichtigen elke Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris, *Hinthamerstraat* **215.**

Vijfde Reclameweek

Vanaf ZATERDAG 7 JUNI tot en met ZATERDAG 14 JUNI

ontvangt een ieder die voor

een gulden aan diverse artikelen

besteedt (suiker en Sunlightzeep uitgezonderd)

een v. d. Velden's Candijkoek

à 20 cent

CADEAU

behalve nog de 10 % extra korting.

KOOPT UITSLUITEND IN ONZE WINKELS.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Dit geeft U de grootste besparing.

Henri v.d. Velden & Co

Stationsstraat :=: Boxtel.

VEERTIEN FILIALEN.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,

Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgetrouwden. — Billijke prijzen en grootste keuze.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Elsch dit Fabrieksmerk

Maagversterkende Slijmafdrijvende PILLEN

van **L. J. Grootendorst**, *Apotheker Utrecht.*

Deze vermaarde Pillen hebben de eigenschap de Maagpijn en Slijm weg te nemen en den aanwas van gal te voorkomen; de bijzonder gunstige werking, die zij op de maag uitoefenen, doet de spijsvertering bevorderen en den eetlust opwekken. Als zuiverings- en purgeermiddel kunnen de Pillen niet genoeg aanbevolen worden, daar zij door haar zachte werking volstrekt geen onaangenaam gevoel veroorzaken en men in staat blijft zijn gewone bezigheden te verrichten.

Alleen verkrijgbaar à 27½ cent het verzegelde doosje met gebruiksaanwijzing *te Boxtel* bij **M. Oostelbos**, *Rechterstraat.*

Elsch vooral merk „Grootendorst".

Men wachte zich voor namaak.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
BOXTEL.
Rechterstraat,

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

KIEST op 17 Juni alleen

TEGENSTANDERS van de TARIEFWET.

DE TARIEFWET schaadt den BURGER

door nieuw of verhoogd invoerrecht op ALLERLEI BENOODIGDHEDEN, als: lucifers, kaarsen, gloeikousjes, touw, manden, riemen, sigarenkokers, portemonnaies, papier, enveloppes, schrijfbehoeften, snaren, geneesmiddelen, verbandstoffen, parapluies, rijwielen, maten en gewichten, brillen, klokken, tabakspijpen, hengels, enz.

HALT! **GRATIS!**

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS"

Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. 21.—

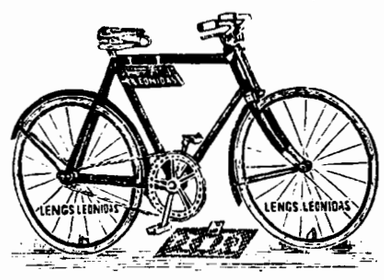

„LEONIDAS"

Naai-machines

8 jaar garantie

vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0.50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0.45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1.95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0.40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Een 5-jarige Vleeschknobbel

verdwijnt door den KLOOSTERBALSEM.

Lijders aan vleeschknobbels, eelt en wratten probeer eerst nog eens den KLOOSTERBALSEM, alvorens U te laten snijden. Zoo goed als de Kloosterbalsem, met recht genoemd de wonderbalsem, voor anderen wonderen verricht zal zij ook voor U dienen: Lees slechts:

Mejuffrouw H. v. d. Munckhof, te Dril bij Venray, verklaart ons:

„Sedert 5 jaar had mijn man een dikte op zijn hand van wel „een vinger hoog, welke hem voortdurend pijn deed. Hij had „deze gehouden uit het verrekken van zijn handspieren. Wat „wij er ook voor hebben aangewend, niets wilde helpen. De „dokter raadde aan de knobbel te laten wegsnijden. Wanneer „mijn man op het land werkte, zwol de knobbel op en werd „bont en blauw en zoo pijnlijk, dat hij met werken niet voort „kon gaan. Ten slotte raadde ik mijn man aan den KLOOSTER-„BALSEM te gebruiken die ik kocht bij G. Ambrosius te „Venray, en wreef daarmede elken avond zijn hand krachtig in. „Na een paar dagen konden wij reeds bemerken, dat de knobbel „aanmerkelijk dunner werd. Wij zijn met het gebruik van den „Kloosterbalsem voortgegaan en na het gebruik van één pot „was de knobbel geheel verdwenen. Daar ik zelf aan rheumatiek „leed, heb ik daarna den Kloosterbalsem ook voor mijzelve „aangewend en kan ik verklaren, dat de Kloosterbalsem ook „mij van mijn rheumatiek verlost heeft, waarvoor wij zeer „dankbaar zijn. Wij raden elkeen aan het eens met den Kloosterbalsem te probeeren." De

Kloosterbalsem

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk aambeien, rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten en huidaandoeningen.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 cent, van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2.50. Elsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS Vermeulen; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

- Adverteert in -

Centraal-Brabant

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 46. Zaterdag 7 Juni 1913.

Brieven uit België

ESSCHEN, 27 Mei '13.

Er is hier den laatsten tijd veel geschreven over den Finantieëlen toestand van den Staat en over schatkistbilletten en Staatsschuld.

Eenige weken terug verscheen in een Liberaal Brusselsch blad „La Gazette" een uitgebreide tabel over den huidigen toestand van 's lands schatkist en de finantiëele operaties der Regeering in de laatste maanden.

De inzender was de Kamerafgevaardigde Buyl, die gebruik makende van zijn recht als volksvertegenwoordiger inzicht in de boeken verkreeg en op die manier in de gelegenheid was 't bedoelde statistiekje samen te stellen en te publiceeren.

De z.g. onthullingen brachten een groote opschudding teweeg ; niet alleen binnen de landsgrenzen, maar zelfs daarbuiten. Met meer dan gewone heftigheid gingen in de couranten de partijen elkaar te lijf. En dat wil wat zeggen, waar zelfs in heel gewone tijden men elkander hier ongegeneerd uitmaakt voor „groote leugenaar", „dweil" (torchon), „de onnoembare" (l'innombrable), enz.

Eén ding is van dat artikel te zeggen, dit n.l. dat 't aan 't Belgisch crediet ook in den vreemde zeker geen goed zal doen en in zooverre had de Minister van Financiën de Heer Levie dan ook wel reden voor zijn protest in de Kamer van 2 Mei. Veranderd was de stand van zaken evenwel ook hiermede niet. Deze bleef zooals hij was en 't is voor een niet ingewijde in de geheimen van den geldhandel al uiterst moeilijk te zeggen of en in hoeverre de Regeering steeds den juisten weg bewandelde.

Aan de hand van wat omtrent deze zaak in de Kamer behandeld werd en hetgeen verder in de dagbladen verscheen, wil ik trachten u van een en ander eenig beeld te geven.

Enkele afgevaardigden vonden 't noodig, de Regeering over de kwestie te interpelleeren.

Deze interpellatie, die trouwens door den afgevaardigde van Antwerpen den Heer Franck reeds in Juli van 't vorige jaar was aangekondigd, maar om verschillende redenen steeds weer uitgesteld, vond plaats in de vergadering van Dinsdag 6 Mei en volgende zittingen.

En weer moet het mij van 't hart, hoe weinig kieskeurig men vooral in dit land steeds is in 't aanwenden van middelen, om de politieke tegenpartij een hak te zetten.

Niet 't algemeene belang staat op den voorgrond, maar steeds en altijd bij elke partij 't eigenbelang.

Met 'n scherpzinnigheid en ijver zeker 'n betere zaak waardig is door de Liberalen in samenwerking met de Socialisten 't financieel beleid der Regeering tot op 't hemd toe uitgepluisd.

Voor vriend en vijand, voor al wie 't maar hooren wilde, is 'n leelijke vuile wasch van België te kijk gehangen.

Ik geloof, men had met veel minder vertoon naar buiten de zaak op even afdoende wijze kunnen aanpakken. En publiciteit is in dezen zeker geen aanwinste.

Het lust me niet, al die dingen te herhalen. Alleen 't volgende : België heeft, uit finantiëel oogpunt beschouwd den lateren tijd min of meer zware jaren doorgemaakt. 't Geld is duurder geworden. De behoeften stegen. Reuzenwerken werden aangelegd. Ostende, Zeebrugge, Brussel, Laeken. De belastingen zijn niet verhoogd. Wèl de inkomende rechten èn de Nationale Schuld.

En hier zit hem, zooals we straks zien zullen, juist de knoop. De Nationale schuld bedraagt op 't oogenblik ongeveer 4500 millioen francs. Hiervan werd gedurende de laatste jaren het tiende gedeelte gevormd door 't uitgeven van z.g. schatkistbilletten. Van deze laatste 450 millioen vormen 210 millioen een tijdelijke leening à 4 % terwijl na dien voor de overige 230—240 millioen z.g. schatkistbons aan hooger rente werden uitgegeven.

Het verschil tusschen z.g. schatkistbons en de eigenlijke rentetitels, die een staat uitgeeft, bestaat vooral hierin, dat de eerste gewoonlijk hooger interest geven en na verloop van zekeren tijd b.v. vijf of tien jaren vast worden terugbetaald, terwijl de gewone rentetitels behalve dat ze lager rente geven slechts op een willekeurig tijdstip behoeven te worden terugbetaald en dus uit den aard der zaak in den regel slechts betaald worden door den Staat, wanneer deze lust daartoe heeft of overvloed van geld en dan nog alleen aan den koers van dat oogenblik.

Nu is 't logisch gevolg, dat wanneer een Staat, om welke reden ook, schatkistbilletten gaat uitgeven de vroeger uitgegeven rentetitels onmiddellijk zullen gaan dalen.

Immers de menschen zullen hun oude papieren gaan verkoopen en nieuwe nemen, die meer interest en waarborg geven.

Zoo is 't nu ook hier gegaan.

'n Goede twintig jaar terug stonden de rentetitels nog aan 101. Thans is de koers gezakt tot 77. 't Spreekt vanzelf, dat deze daling aan verschillende oorzaken moet worden toegeschreven. Een der voornaamste hiervan is even wel 't uitgeven der schatkistbons.

't Nadeelige gevolg is tweevoudig. 't Beduidt eene vermindering van 't nationale crediet (dus : vermogen), terwijl omgekeerd de op te brengen lasten hooger worden.

Zij, die dus den Staat oorspronkelijk 't eerst hun vertrouwen schonken en onder dezen ook zij, die eenmaal voor 3000 frs. op de Rijkspostspaarbank hebbende staan dezen door den Staat zagen omgezet in Staatsschuldbewijzen, worden dus 't eerst de dupe.

Zijdelings wordt evenwel ook aan de bezitters van stadsleeningbrieven schade berokkend daar ook de koers dezer laatste veelal daalde.

Voordeelig zijn de finantieele manoeuvres der Regeering in de laatste jaren dus allerminst geweest.

De Regeering echter verontschuldigde zich met te zeggen dat de prijs van 't geld al dien tijd te duur was om 'n gewone leening aan te gaan. Goed. Admettons. Maar waarom werd dan geen werk gemaakt van belastingen ?

Deze zijn hier werkelijk zóó laag als in geen ander land van Europa.

Er zou dus gerust wat bij kunnen.

En uit 'n oogpunt van economie was daar ontegenzeggelijk veel meer vóór geweest dan voor 't systeem van halve leeningen bij Jan, Piet en Klaas, zooals men 't thans heeft aangegaan.

Waarom heeft men de belastingen niet op eene geschikte wijze verhoogd?

't Land ging ontegenzeggelijk vooruit; de belastingbetalers konden er redelijker wijze niets op tegen hebben.

Waarom is dàt middel niet toegepast ?

Omdat de Regeering bang was, op die wijze bij de stembus verleden jaar niet meer de meerderheid van stemmen te zullen behalen, zeggen de linksche partijen ?

HENRI ASSELBERGS.

Van 's Levens Schaduwkant.

Het was al warm in de rechtszaal, broeierig plotselinge hitte der zomersche Aprildagen. Maar de warmte had niet het neerdrukkende, lusteloos makende van den middenzomer.

De rechters zaten monter en rechtop in hun hooggerugde leunstoelen en glimlachten. De bode, wat benauwd toch in zijn zwarten rok, keek minder stijfdeftig. En zelfs over het anders zoo strakke gelaat van den rijksveldwachter in den hoek bij de deur trilde een glimlach. Alleen de journalisten rekten verveeld de armen, als verlangden ze naar het zonnige buiten en de lentelucht en de geurende lindeboomen aan den Singel.

Voor de groene tafel, waarop overal het wit van papieren helderde, stond een burgerjuffrouw van middelbaren leeftijd. Zij was slank, maar flink met stevig-uitziende armen en een rood, bol gezicht. Haar donkerkleurig kapothoedje, waarboven wat witte draden uit een lilakleurig bouquetje sprietten, stond een weinig naar achteren gezakt. Onder haar haastige, driftige spreken en heftige bewegingen zakte het telkens wat verder. Maar dan duwde zij het met een resolute beweging naar voren, zoodat het een oogenblik op het midden van haar hoofd in evenwicht scheen te staan, van waar het dan langzaam aan weer zijn achterwaarts-neerdalende beweging begon, totdat een nieuwe duw het omhoog stootte.

Ter zijde achter deze juffrouw zaten een goedig uitziend vrouwtje met zorgelijk gezicht, die telkens opblikte naar de juffrouw voor haar met iets bangs in haar oude oogen. Naast haar, stijf rechtop troonde een vrij jonge juffrouw met een scherp hoekig gezicht en een scherp-uitstekende, groote neus, waarop een bril rustte. Haar oogen schenen te flikkeren achter de groote brilleglazen en haar magere handen lagen stijf samengeperst in haar schoot. Zij droeg ook een kapothoedje, maar van lichtere kleur, en dat als vastgeplant stijf midden op haar hoofd stond. Nu en dan keek ze terzijde naar de vrouw naast haar en een enkele maal plooide een minachtende glimlach om haar lippen.

Naast haar hummelde een opgeschoten jongen met bleek bolrond gezicht, waarover een beginnend snorretje een donker streepje trok boven den mond. Hij verschoof telkens, keek nu en dan achterom en scheen maar moeilijk stil te kunnen zitten.

Achter deze drie was de zaal leeg. Alleen ginds op de publieke tribune zat een burgermannetje sufferig en verveeld rond te kijken, terwijl hij zich nu en dan, de hand aan het oor wat naar voren boog, om beter te verstaan.

De juffrouw voor de groene tafel sprak luid en driftig en telkens vermaande de president, tegenover haar, haar met een sussende handbeweging tot kalmte.

„Dus u ontkent geslagen te hebben?" vroeg hij, toen de juffrouw even...

„Jawel, meneer, edelachtbare. Ik ben een driftig creatuur, daar wil ik niks van zeggen. Maar mijn moeder slaan... neen, meneer, edelachtbare wil ik zeggen, daar zou ik nooit toe in staat zijn. U kunt vragen aan wien u wilt, maar..."

„We zullen het de getuigen vragen", viel de president in.

De juffrouw lachte smadelijk.

„Ja, de getuigen ! M'n moeder heeft zich op laten zetten door dat kreng van een zuster van me..."

„Niet zulke woorden alsjeblieft", vermaande hij.

„Nou ja, wat moet ik er anders van zeggen ?"

„U behoeft er heelemaal niks van te zeggen", zei de president glimlachend.

„Maar dat wou ik dan toch maar vertellen, dat 'k er wel zalig voor zou oppassen"...

De president klopte weer.

„U kunt gaan zitten", zei hij.

De juffrouw bleef nog even aarzelend staan, keerde zich dan langzaam om, wierp een nijdigen blik naar de getuigenbank, waar het vrouwtje, de juffrouw en de jongen bijeen zaten en stapte naar haar plaats in het beklaagdenbankje.

Dan werden de juffrouw en de jongen de zaal uitgestuurd en kwam het vrouwtje aarzelend voor de groene tafel.

„Ja, meneer de edelachtbare", begon ze.

Maar de preridents wenkte met de hand.

„U moet eerst den eed afleggen en dan maar eens luisteren naar wat u gevraagd wordt", zei hij.

Het vrouwtje keek wat onthutst, antwoordde dan nauw-verstaanbaar op de gestelde vragen en legde den eed af met haperende stem.

„Heeft die juffrouw, uw dochter, u met een parapluie geslagen ?" vroeg de president.

Het vrouwtje keerde zich om naar haar dochter in de beklaagdenbank.

„Neen", kwam de president met den hamer kloppend, „u moet hier kijken. Heeft uw dochter u in uw huis op den namiddag van den 18en Maart met haar parapluie geslagen ?"

„Ja, meneer de edelachtbare", kwam het vrouwtje bangelijk.

„En heeft", ging de president voort.

Maar de beklaagde juffrouw was overeind gesprongen.

„Edelachtbare",... begon ze.

De president klopte met den hamer.

„U moet wachten, totdat er iets gevraagd wordt, juffrouw", zei hij streng.

De juffrouw liet zich lijdzaam in de bank zakken, luisterde dan ongeduldig naar het verhaal van haar moeder.

„Ze is anders altijd erg goed voor me meneer", vertelde die, „maar dien middag was ze wat driftig".

„Er is niets van waar, edelachtbare", begon de beklaagde, toen haar moeder weer was gaan zitten, en de president haar gevraagd had, of ze iets had aan te merken, „niets van waar maar"...

„Jawel Anna", kwam 't vrouwtje, „'t is..."

„Stilte", gebood de president.

Het vrouwtje zweeg verschrikt. Toen ze weer voor de tafel geroepen werd, bekende ze : „'k Zou het zelf anders nooit aangegeven hebben, maar die andere dochter met die bril heeft het gedaan. „Die twee kunnen mekaar nooit goed zetten". Toen „die met die bril" als getuige haar verhaal gedaan had, bleef de beklaagde op de vraag van den president stokstijf zitten.

„Met die praat ik nooit meer", verklaarde ze.

Als eindelijk ook de lummelige jongen het verhaal der vorige getuigen bevestigd had, en de officier 14 dagen gevangenisstraf geeischt had, kwam de driftige juffrouw nog eens voor de groene tafel.

„'k Zal er niks meer van zeggen, edelachtbare, verklaarde ze. Als ik driftig ben, dan zal 'k dat wel van mijn moeder zelf hebben. Maar 'k wou u vragen, of die straf niet in een geldboete veranderd kan worden".

De president haalde de schouders op.

„We zullen zien", zei hij. „Maar 't is nogal erg, om je moeder met een parapluie te lijf te gaan".

De juffrouw lachte minachtend.

„Nou, de heeren moeten dan maar doen, wat ze denken, dat goed is", zei ze. „Als 'k zitten moet, nou, dan rust ik meteen nog eens uit. Maar als u 't mij vraagt, ben 'k met dat mooie weer toch liever in de vrije natuur dan tusschen vier muren.

LAND- EN TUINBOUW.

Goed drinkwater op het Platteland.

De slechte hoedanigheid van het drinkwater veelal op het platteland, is bekend.

Over 't algemeen wordt nog veel te weinig waarde gehecht aan zuiver drinkwater en waschwater bij de zuivelbereiding. Meestal wordt er eerst aan gedacht het water tot onderzoek op te zenden, als de gezondheidstoestand van het vee of de zuivelproducten te wenschen overlaten, en dan geschiedt het in vele gevallen nog op aandrang van den veearts. Bij dat onderzoek blijkt dan niet zelden, dat het water van slechte hoedanigheid is door verontreiniging met faeces (uitwerpselen) of urine. Op deze wijze verontreinigd water moet als nadeelig voor de gezondheid der dieren worden beschouwd. Bij het gebruik ervan hoort men dan ook verschillende klachten, als : maagdarmontsteking bij runderen en paarden, vaak met doodelijk verloop; chronische diarrhee bij runderen ; het niet willen groeien, dof in haar blijven of, wat de koeien betreft, te weinig melk geven.

Niet zelden weigeren de dieren het verontreinigde water te drinken, vooral direct na de weidegang. Door dorst gedrongen wordt het dan ten slotte gedronken en treden de schadelijke gevolgen spoedig of eerst langzamerhand op. Het gebruik van minderwaardig water zal niet alleen acute ziekteprocessen kunnen opwekken, maar vooral ook den algemeenen toestand en het weerstandsvermogen der dieren doen afnemen en daardoor indirect tot het ontstaan van ziekten medewerken.

't Onderzoek van tal van monsters water aan de Rijksseruminrichting te Rotterdam, heeft doen zien, dat z.g. oppervlakte-water en dat uit zakputten het slechts is, terwijl het nortonwater meestal goed is. Zoo bleken bij de onderzoekingen in 1911 van' nortonwater 72 % der monsters goed te zijn, van welputten 44 %, van zakputten 23 %, van putten 45%, van regenwater 55%, van slooten, kanalen, beken of rivieren (oppervlakte-water) 29 %.

Het laatste is dus al mee van het slechtste. Het water in de poldersloten wordt dikwijls sterk met faecaliën en afval verontreinigd. Op de beken, kanalen of rivieren monden vaak uit riolen van fabrieken, enz. Bij plaatselijk onderzoek treft men soms om de boerderij een afgesloten gracht aan, waaruit men door een duiker het water voor het vee betrekt. Dit grachtwater wordt dikwijls door huisafval, mest, boombladeren, enz. verontreinigd en bevat een verbazend hoog gehalte aan organische stoffen en bacteriën. Het gebruik er van veroorzaakt soms doodelijke maagdarmontsteking. Is ook het grondwater op deze boerderijen niet te gebruiken, dan is de beste weg het drinkwater door buizen uit het open polderwater te betrekken.

Moet men in de zandstreken zijn toevlucht nemen tot kolken voor drenking van het vee, dan dient er voor gezorgd dat de dieren wel kunnen drinken, maar verder niet bij het water kunnen komen om er in te loopen, of het te verontreinigen met hun uitwerpselen.

C. B.

(Slot volgt.)

* * *

In den Tuin.

Deden wij in een vorig artikel uitkomen, met welk groot voordeel en genoegen de tuinier de chilisalpeter kan aanwenden, hieronder laten wij ter aanvulling eenige wenken en voorschriften volgen, waaraan de gebruiker zich hebbe te houden, om het meest mogelijke profijt te kunnen genieten en zich voor eventueele schade te vrijwaren :

1. Men gebruike chilisalpeter hoofdzakelijk in 't voorjaar bij het aanleggen der bedden. na het zaaien en planten, maar houde voorts de meststof steeds gereed om daarmee, zoo noodig, den groei wat aan te wakkeren, en geve ook in den nazomer gerust nog een matige hoeveelheid ; welke meestal zeer doelmatig is gebleken.

2. Chilisalpeter trekt de vochtigheid der lucht aan ; men beware het daarom steeds op een droge plaats, dewijl het anders wel gedeeltelijk smelten kon en dus verlies het gevolg is.

3. De cuni zij voor het uitstrooien zoo fijn mogelijk ; men make haar dus fijn of koope haar fijngemalen. Door de opbrengstvermeerdering, welke verkregen wordt door een betere verdeeling, zullen de onkosten van het fijnmalen rijkelijk worden vergoed.

4. 't Verdient aanbeveling de chili vóór het uitstrooien te vermengen met een hoeveelheid zand of humusrijke aarde ; hierdoor bevordert men nogmaals het regelmatig uitstrooien, dat volstrekt noodzakelijk is.

5. De meststof mag alleen worden uitgestrooid, als men er van verzekerd is, dat de groenten volkomen droog zijn, dus niet nat van regen of dauw.

6. 't Is daarentegen uitstekend de chili over de bedden te strooien, wanneer een regenbui op handen is ; de meststof komt dan spoedig in oplossing en in werking.

7. Uitstrooien in twee of meer keeren is aan te bevelen ; vooral in een regenperiode en op zeer doorlatende gronden is dit beter dan groote hoeveelheden in eenmaal te geven.

8. Bij aankoop van chilisalpeter eische men een gehalte van 15½ p't. stikstof in den vorm van salpeterzuur; knoeierij met deze meststof, bijv. door vermenging met een kleiner of grooter deel kaïniet, is vaak geconstateerd, men zij dus op zijn hoede !

9. Nimmer vergete men, dat chilisalpeter slechts één voedingsstof bevat, dus geen volledige meststof is; er moet, als men haar niet bij stalmest als toegift geeft, ook phosphorzuur, kali en kalk aangewend worden, wil men op een normalen, overvloedigen oogst kunnen rekenen.

10. Op stikstof-arme gronden gebruike men voor de wintergewassen in den herfst steeds een weinig chilisalpeter, opdat ze de winterkoude beter kunnen weerstaan.

Noordbr. Chr. Boerenbond

Donderdag heeft te Eindhoven de Noord-Brabantsche Christelijke Boerenbond vergaderd onder leiding van den heer G. Coovels.

Het verslag over 1912 wordt, zooals het reeds gepubliceerd is, zonder bespreking goedgekeurd. De rekening en verantwoording over 1912 worden na het uitbrengen van een rapport, onveranderd goedgekeurd. Vervolgens komt de begrooting 1913 aan de orde.

De heer Wintermans protesteert hierbij tegen de redactie van het weekblad, waarin nu en dan insinueerende en ongeteekende stukken verschijnen.

Spr. wenscht voortaan alleen geteekende stukken opgenomen te zien. De redacteur van het weekblad, pater v. d. Elsen, zegt, dat het niet doenlijk is, het weekblad te vullen, indien men alleen geteekende stukken opgenomen wenscht.

Wel wordt door spr. critiek geoefend op die ingezonden stukken, doch het is niet mogelijk er steeds voor te zorgen, dat niet eens iets er door gaat, wat beter was niet op te nemen.

Over de salaricering van den hoofdambtenaar ontstaat een zeer levendig debat, daar volgens het oordeel van den heer Wintermans niet gehandeld is, zooals de vorige algemeene vergadering bepaald had. Op die vergadering is het salaris bepaald op een minimum van f 2000 en een maximum van f 2500. Nu is dien ambtenaar f 1500 salaris toegekend.

Het dagelijksch bestuur brengt daarop het salaris op f 2000, zooals door meerdere afgevaardigden gewenscht wordt. Hierna wordt de begrooting voor 1913 goedgekeurd.

Vervolgens wordt overgegaan tot de verkiezing van vier leden van het dagelijksch bestuur. Eerst spreekt de adviseur van den bond eenige woorden van afscheid tot het scheidende lid, den heer Koenraadt, die zich niet meer herkiesbaar stelt. Herkozen worden de heeren van den Broek, Smets en van de Wiel, terwijl als nieuw lid benoemd wordt de heer J. Vos.

Doordat de werkzaamheden van den Bond steeds grooter worden, heeft het dag. bestuur voorgesteld, de contributie per lid te verhoogen van 25 op 60 cent ; deze verhooging zal een hoogere inkomst geven van ruim f 8000.

Verschillende afgevaardigden vragen, nu de begrooting zonder contributieverhooging sluitend te maken was, waarvoor die som dan wel noodig is. Zij vreezen, dat verschillende leden bedanken zullen als lid van de organisatie. De adviseur verdedigt de verhooging.

Besloten wordt dat er 60 cent contributie geheven zal worden.

Het maximum subsidie voor fok- en controlevereenigingen wordt vastgesteld op f 75 per vereeniging.

De instelling van een vrederaad wordt aangehouden.

Verder wordt besloten, dat pater v. d. Elsen voor rekening van den bond een geschiedenis van dien bond zal uitgeven.

Het honorarium voor het geven van sociale cursussen, wordt zonder discussie vastgesteld.

Daarna wijdt dr. G. M. Kusters eenige woorden aan het nut der sociale cursussen.

Het samenstel van de maatschappij is in de vorige eeuw zoo geworden, dat ieder het zijne bij moet dragen om den strijd voor het bestaan te voeren. De grondslag in de tegenwoordige samenleving is de boerenstand, die het sociaal christelijk beginsel huldigt van Paus Leo XIII. Ook de boerenstand moet dus meewerken, maar wat heeft de organisatie tot nu toe gedaan om aan dien plicht te voldoen ? Tot nu toe is de boerenbond te veel in materieele richting werkzaam geweest en daaraan toetst men dan ook de waarde van den bond.

De landbouwmaatschappijen hebben zich alleen gericht op de techniek, doch bekommeren zich niet om den boer als mensch. Dit doet de boerenbond wel en zijn hoofddoel moet de verheffing van den boerenstand zijn. Slechts weinige leden beseffen dat, en daarom moeten de sociale cursussen in het leven geroepen worden. Deze sociale cursussen moeten aan de cursussen in de techniek voorgaan en kunnen in de toekomst zorgen voor goede bestuursleden van den bond en van zijn afdeelingen. Ook op politiek gebied moet de bond mondig worden.

N. R. C.

Persoonlijke maatregelen bij onweder.

De statistiek wijst uit, dat het aantal personen, door den bliksem getroffen en gedood, veel grooter is dan men aanvankelijk zou denken. Het is dus zeker niet van belang ontbloot, eens na te gaan, wat men bij onweder moet doen en wat men moet nalaten, zonder nu direct in een belachelijke onweersvrees te vervallen.

Over het algemeen is men bij onweer in huis veiliger dan buiten en dan in een groot huis beter dan in een hutje. Ramen en deuren van het vertrek, waarin men zich bevindt, moeten gesloten zijn. Een schuur, waarin zich dieren bevinden, is zonder twijfel gevaarlijker dan een verblijf in de open lucht. Vóór alles moet men zich verre houden van afsluitingen van ijzerdraad, hekken, slooten en dijken, dan van, zooals algemeen bekend is, alleenstaande boomen, maar ook van eene menschenmenigte of van kudden vee. Dat een menschenmassa en een kudde vee eenige aantrekkingskracht heeft, berust waarschijnlijk op het feit, dat de warmte en de vochtigheid, die van hen uitgaan, zich aan de hen omringende lucht mededeelt.

Dat sommige boomen aantrekkingskracht voor den bliksem hebben, hebben waarnemingen aangetoond. De eik wordt het meest, de beuk het minst getroffen. Een oud Duitsch volksrijmpje zegt :

Die Weiden soll man meiden,
Vor Eichen soll man weichen,
Doch Buchen soll man suchen.

Niet ongeschikt is het dit versje uit het hoofd te leeren, daar men, door onweer overvallen, dikwijls niet meer weet onder welken boom men moet schuilen. Men moet er aan denken dat men, wanneer men onder een beuk schuilt, zich zoo ver mogelijk van den stam houdt.

Dan beweert men ook, dat liggende of zittende personen minder kans loopen getroffen te worden dan staande. Men doet daarom ook beter gedurende een onweer van paard of rijtuig af te stappen en ook geen paraplu op te steken.

B. C.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu 'Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.85.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0.80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts., fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6c ts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbesrrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering

de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandeagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

v. Moorsel & v. d. Boogaart

Boekdrukkers BOXTEL Uitgevers

Alle soorten DRUKWERK

De nieuwste Lettersoorten
De nieuwste Ornamenten

BILLIJKE PRIJZEN
- NET WERK -

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

De Kinkhoest

Van alle middelen, welke tegen den kinkhoest worden aanbevolen, heeft geen enkel zulke snelle en zekere uitslagen opgeleverd als de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, het geneesmiddel bij uitnemendheid voor borst en longen. De kinkhoest is bovenal gevaarlijk door zijne gevolgen. Zeer dikwijls is de kinkhoest de oorzaak van eene long-ontsteking, welke ziekte jaarlijks duizenden ten grave sleept. De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo heeft een dubbele werking, daar zij de kinkhoest zelve bestrijdt en geneest en bovendien door haar krachtige werking alle schadelijke gevolgen als **longontsteking, bronchitus, borstbeklemming en dergelijke ziekten voorkomt en geneest.**

Mejuffrouw Joh. Krayenvanger, Gasthuissteeg 65 *te Utrecht, verklaart ons het volgende:*

„Gedurende vier maanden leed mijn jongste lieveling, thans negen maanden oud, aan een hevige kink- en slijmhoest. Het was zéér ziek en had zulke hevige benauwdheden op de borst, dat wij menigmaal dachten dat wij het verliezen zouden. Elk oogenblik dachten wij dat het stikken zou en het voedsel spuwde het steeds weer uit. Slapen deed het bijna nimmer en het was voortdurend koortsig. Geen enkel middel baatte. Gelukkig kwamen wij op het denkbeeld de ABDIJSIROOP aan te wenden, en werkelijk, deze gaf dadelijk verlichting. De beterschap hield gestadig aan en twee flesschen Abdijsiroop hebben onzen lieveling volkomen genezen". Dit

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

is door haar ontsmettende en geneeskrachtige werking het aangewezen middel om kinderen te beschermen tegen de vele besmettelijke ziekten, welke hen bedreigen. Het is een onfeilbaar middel tegen Asthma, Influenza, Kinkhoest en alle Borst- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS Selhorst. Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. Sloot, *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. van BRUEGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVermeulen. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

No. 47 WOENSDAG 11 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5811.

☛ Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers

GRATIS.

Ook kan men zich abonneeren tegen 5 ct. p. week.

De Staat als schuldeischer en als schuldenaar.

(Prof.) S(truyken) schrijft in „Van Onzen Tijd" naar aanleiding van de zaak-Ebell, het volgende:

„De strafvervolging voor de rechtbank te 's-Hertogenbosch van den vroegeren Rijks-archivaris aldaar, zal, vreezen wij, menig ambtenaar en zelfs menig particulier den schrik om het hart doen slaan. Hoe menigeen zal bij 't lezen van 't geen den beklaagde wordt ten laste gelegd, zich herinneren, dat hij, de een d i t feit, de andere d a t feit, ook wel eens heeft gedaan, en dus ook, ja ook... als een f a l s a r i s had kunnen worden terechtgesteld. Wij mogen over de thans aanhangige zaak geen oordeel hebben; men kan uit de verslagen der couranten niet voldoende afleiden, wat de omvang en de intentie der ten laste gelegde comptabele knoeierijen is geweest; ook blijkt daaruit niet, waarom eigenlijk deze vervolging is ingesteld. Slechts in 't algemeen zouden wij willen waarschuwen tegen al te grooten ijver in de vervolging van diergelijke valschheden in geschrifte, als waarvan ook de president der terechtzitting, tenminste volgens de courantenberichten, blijk gaf. Onze administratieve en vooral de comptabele wetgeving leidt dagelijks tot talrijke onwettigheden en onoprechtheden, zoo men wil valschheden in geschrifte, zonder welke het staatsbedrijf eenvoudig niet zou kunnen worden gevoerd. Zou men daaraan, door streng formalistische wetstoepassing te eischen, een einde willen maken, men zou zeker meer kwaad doen dan goed. Zoolang de intentie eene behoorlijke is, niet bestaat in overdreven gemakzucht, of in de zucht zich ten koste van den Staat te verrijken, houde men in ieder geval den strafrechter liever er buiten.

Vooral ook op comptabel gebied. De Staat heeft te bedenken, dat hij nu eenmaal de onhebbelijkste crediteur en debiteur beide is. Voor een deel is hij tot die houding verplicht, voor een ander deel is zij een gevolg van eigen lakschheid, achterlijkheid in de wetgeving, bureaucratie en ambtelijke „Kleinkrämerei". Als crediteur regelt hij, hoe de burger zal betalen, als debiteur regelt hij, hoe hij zelf zal betalen. Als crediteur kent hij nog geen andere betaling dan in benauwde, overvulde belastingkantoortjes; betalingen per postwissel, aangeteekende brief, cheque, giro e.d. zijn hem alle nog te modern; wel heeft hij den deurwaarder altijd bij de hand. Als debiteur houdt hij vast aan comptabele regelen van meer dan eene halve eeuw geleden; voor de vergoeding van reis- en verblijfkosten aan een reglement, meer dan een kwarteeuw oud, van welks absolute ondeugdelijkheid en onbruikbaarheid ieder overtuigd is; bij voorkeur laat hij den burger, die voor hem werkzaam is, de kosten daarvan voorschieten; vraagt deze ze terug, dan moet hij voor die vermetelheid beginnen, zegelbelasting te betalen, en declaraties precies volgens voorgeschreven model indienen; de staat betaalt hem dan zonder zich te haasten, wanneer h e m dat goed dunkt, en laat hem voor die betaling natuurlijk opnieuw belasting en leges voldoen. Denkt men zich daarbij nu nog de mogelijkheid, dat dit alles wordt toegepast door ambtenaren, die het hun plicht achten, vellen vol te schrijven, — zonder aan wat men in het gewone leven beleefdheid of kieschheid noemt, een oogenblik te denken, — om te zorgen, dat eene formalistische toepassing van wetten en besluiten worde verzekerd, en meteen te trachten minieme bedragen voor den Staat te redden, dan zal men begrijpen, dat de verhouding van den Staat tot zijne „declaranten" niet altijd eene aangename is. Vooral het Departement van Binnenlandsche Zaken zoekt in de laatste jaren zijn trots er in, „er achterheen te zitten", opdat de schatkist geen schade lijde.

Nu blijft natuurlijk ook tegenover een onhebbelijken debiteur, eerlijkheid een vereischte. Maar zoolang dan ook deze niet ontbreekt, niet wordt gestreefd naar eigen verrijking ten koste van den Staat, moet men op zijn tijd, en zelfs geregeld, veel door de vingers kunnen zien. Men weet toch bij ondervinding, dat het sterke aandraaien van de formalitische schroef wel somtijds voor een gegeven geval eenig voordeel kan brengen, maar meestal op den duur het omgekeerde gevolg heeft; dat men dan formalistisch j u i s t, maar materieel d u u r d e r regeert. Goede loyale koopmansgeest, daaraan heeft ook de Staat, naast al zijne wetten en verordeningen, behoefte".

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Het aantal vliegers.

België telt thans 71 gebreveteerde vliegers waaronder 19 militairen.

In 1909 werd er één gebreveteerd; in 1190 kwamen er 27 bij, in 1911 nog 24, in 1912 nog 10 en sinds begin 1913 zijn er reeds 2 brevetten aan Belgen afgeleverd.

Tot heden vonden vier Belgische vliegers den dood. Het zijn:

Daniel Kinet, den 15 Juli 1910, te Gent; Nicolas Kinet, den 3 Aug. 1910, te Brussel (Stockel); John Verrept, den 17 April 1912, te Buc; Olbrechts, den 5 Mei 1912, te St. Job.

Duitschland.

Mijnen en slagvelden.

Een eigenaardige kwestie wacht, naar het „Hbld." in de „Berl. Lokal Anz." leest, op oplossing. Tusschen St. Privat en St. Marie aux Chaines bezit de firma Stumm een uitgestrekt terrein, waar ijzermijnen moeten zijn. De firma wil die mijnen thans gaan ontginnen, doch de keizer wil, dat zij dit zal nalaten, om de slagvelden van 1870—71 niet te ontgraven. Dit is, naar het blad zegt, een strijd tusschen de liefde voor een roemrijk verleden en de materieele eischen van het heden. De keizer komt op voor het ideale denkbeeld, dat men eerbied moet hebben voor de stille getuigen van een grooten strijd, de firma Stumm wil de nuchtere werkelijkheid tot leidsvrouw nemen en de ijzermijnen, die zij sedert dertig jaar bezit, eindelijk gaan exploiteeren.

Bij een oefening van het garnizoen van Metz op het slagveld van St. Privat zag de keizer, dat tusschen de graven van de soldaten der Pruisische garde mijnen werden aangelegd. Hij was daarover zoo verstoord, dat hij bevel gaf de heeren Stumm, aan wie de mijnen behooren, te ontbieden. Sedert hangen de onderhandelingen. De firma Stumm wijst er op, dat de ontginning der mijnen noodzakelijk is, om aan duizenden harer werklieden werk en brood te verzekeren. De keizer wil, dat de graven der gevallenen bij St. Privat zullen worden ontzien.

Met belangstelling, zegt de „Lokal Anz." mag men de oplossing tegemoet zien van deze botsing tusschen de eischen des keizers en de levensvoorwaarden van een groote maatschappij.

Engeland.

Scheepsramp.

Zondagavond ten half twaalf uur werd de onderzeesche boot „E. V." van Milford Haven naar Pembroke gesleept. Volgens een bericht van de admiraliteit waren door een ontploffing in de machinekamer een matroos doodelijk gewond en vier ernstig gewond; zeven matrozen hebben ernstige brandwonden opgeloopen.

30.000 boeken verbrand.

Een groote brand heeft te Londen gewoed in een boekzaak aan de New-Oxfordstreet, de select library van messrs Mudies. Het gebouw is in tweeën gesplitst, het voorste gedeelte werd gerestaureerd en is gespaard gebleven, het achterste deel, waar groote boekvoorraden opgestapeld lagen, ging in de vlammen op. Ruim 30.000 boekdeelen, waaronder zeer kostbare en zeldzame stukken zijn verwoest. De schade beloopt duizenden ponden.

Italië.

Een nieuwe Encycliek?

Uit Rome wordt aan de „Excelsior" gemeld, dat Pius X een encycliek zal doen verschijnen, handelend over de werklieden-kwesties. De stellingen, welke Leo XIII in zijn Encycliek Rerum-Novarum uiteenzette, zullen gehandhaafd en nader toegelicht worden. Wij laten dit bericht natuurlijk geheel voor rekening van de „Excelsior" zegt de Msb.

Bioscoop-belasting.

De Italiaansche Kamer heeft een wetsontwerp aangenomen, waarbij de bioscoopfilms met 5 cent de meter worden belast.

China.

Wervelwind in de Chineesche Zee.

Telegrammen uit Macao via Honkong melden, dat een wervelwind, die gedurende vier minuten woedde, zeer aanzienlijke schade berokkend heeft. Tal van jonken zijn gezonken en meer dan 100 personen moeten verdronken zijn. De wrakken der vaartuigen versperren de doorvaart.

Amerika.

Een bisschop als tusschendekspassagier.

Te New-York is met het stoomschip „Caronia" aangekomen bisschop Brent, hoofd van de Episcopaalsche kerk op de Philippijnen. De bisschop heeft de reis als tusschendekspassagier gemaakt, om met het gewone volk in aanraking te komen. De New-Yorksche couranten zijn vol lof over de handelwijze van dezen geestelijke, die zich allerlei ongerieflijkheden getroostte om met de armsten uit de maatschappij te kunnen reizen. Het schip was midden op zee op een dag, dat het hevig stormde, toen de kapitein ontdekte, welk een voorname gast zich onder de tusschendekspassagiers bevond. De kapitein bood hem dadelijk een hut eerste klas aan, maar de bisschop weigerde. De passagiers, die eerste klas reisden, moesten hun tegenzin om in het tusschendek te komen, overwinnen, als zij den bisschop spreken wilden.

Een straatweg van oceaan tot oceaan.

Op de jaarlijksche bijeenkomst der Amerikaansche cementfabrikanten te Chicago werd een besluit genomen dat een nieuw bewijs oplevert voor den reusachtigen ondernemingsgeest en offervaardigheid der Yankees. Wat 't aantal groote straatwegen betreft staat Amerika bij de oude wereld ver ten achter, hetgeen vooral is toe te schrijven aan het feit dat de vroegtijdige ontwikkeling van het spoorwezen in het jonge land een verwaarloozing van den aanleg van straatwegen met zich bracht. Toen de automobielen echter als vervoermiddel zoowel voor luxe- als voor handelsdoeleinden een steeds grootere beteekenis kregen, begrepen de afzonderlijke staten, dat het tijd werd het verzuimde in te halen.

Voor den aanleg van staatswegen zijn den laatsten tijd aanzienlijke sommen uitgegeven, maar 't grootste plan op dit gebied vormt toch zeker wel het op de bijeenkomst der cementfabrikanten te Chicago genomen besluit om een modernen straatweg van rond 6400 K.K. lang te bouwen, welke den Grooten met den Atlantischen Oceaan verbindt. De kosten van dit enorme werk worden op 10 millioen dollar geschat. Tot doorvoering van het plan werd besloten, dat in de eerstvolgende drie jaar de tot den bond behoorende cementfabrikanten 1 pCt. van hun jaarlijksche cement-opbrengst zouden afstaan. De kosten voor het verwerven van land en de andere uitgaven zouden door vrijwillige bijdragen der staten, gemeenten en burgers worden opgebracht. Het geschenk der cementfabrikanten vertegenwoordigt voor die drie jaar een waarde van ongeveer 4 millioen dollar. Tel.

Binnenlandsch Nieuws.

Sociale wetten.

Stct. no. 132 bevat de drie groote sociale wetten van den 5en Juni 1913, n.l. *a.* de wet tot regeling der Arbeidersziekteverzekering (Radenwet) (Stbl. 203); *b.* de wet tot regeling der Arbeidersziekteverzekering (Ziektewet) (Stbl. 204); en *c.* de wet tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom. (Invaliditeitswet) (Stbl. 205).

Art 411 van laatstgenoemde wet, bepalende de inwerkingstelling zegt:

1. De artikelen dezer wetten treden in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen verschillend kan worden gesteld. Echter mag artikel 69 niet in werking treden vóór artikel 31.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

38

Hij schreed op den graaf toe. Terwijl hij eene lichte buiging met het het hoofd maakte, zooals het den jongere tegenover den grijsaard, den mindere tegenover den meerdere betaamt, zeide hij: „Laat mijne komst, daar ik nooit te voren dezen bodem betrad, laat uwe aanwezigheid op deze plaats een wenk der Voorzienigheid beduiden, mijnheer de graaf. Vrede is het gebod, dat de algoede Schepper den menschen toeroept en hoe meer de last der jaren zich afkoelend op de hartstochten, op de werking van het heete bloed neerlegt, hoe meer wij verlangen naar den vrede, zoowel uiterlijk als innerlijk. Ik ben bijna een oud man, gij zijt een grijsaard. Waarom op grond van vage geruchten, van vooringenomenheid, en waarom op grond van staatkundige en persoonlijke afgekeerdheid tusschen ons een lont werpen, die een kruitvat kan doen ontbranden? Ik weet van uwe nieuwe waardigheid, ken uwe volmacht en macht. Ik bid u, mijnheer de graaf de Perronet, den edelman, den grijsaard: misbruik niet, wat men u heeft verleend. Ik ben tot iedere verantwoording bereid. Vergrijpt geweld zich echter aan mij, dan... Ik ben een niets in het groote spel der partijen, ik ben even weinig als u. Maar deze partijen, deze meeningen, die ons schoon Frankrijk verdeelen, verzwakken, — zij staan achter ons. Niet Perronet, niet Maubourg, — Bourbon! Napoleon! heet het devies onzer wederzijdsche partijen".

De man in den hoek achter de sprekenden sidderde. Een zeldzaam gevoel maakte zich van hem meester; het scheen hem toe, als moest hij den man, die zoo spreken kon, in zijne armen sluiten; als een dierbaren langvermiste begroeten. Maar die mond had het vonnis over zijn zoon uitgesproken, die hand had het bezegeld! Geen twijfel bestond meer voor hem: de dooden werden levend; Henri Maubourg, zijn neef, was het, die tegenover hem stond.

Met ijskoude koelheid, die op kwetsenden spot geleek, wendde de graaf zich af. „Onze rekening, mijnheer de kolonel Maubourg, sluit ik op een ander gebied af. Is u mijne hoedanigheid als gevolmachtigde van Zijne Majesteit bekend, dan zult ge inzien, dat niets persoonlijks tusschen ons verhandeld mag worden. Een ander evenwel, — zijn hand wees den koopman aan, — „een ander, dien eveneens een toeval op deze plaats voerde, heeft u eene mededeeling te doen. Moge hij voor u eene belichaamde vermaning van het geweten zijn, een levend verwijt voor eene bloedige daad in den dienst der tyrannie.

De overste richtte den blik op den grijzen man, die nu langzaam, op zijn stok geleund, naar hem toe kwam.

„Henri Maubourg! neen, niet Maubourg — met dezen uwen aangenomen naam heb ik op dit oogenblik niets te maken, zeide hij met verstikte stem. „Zie mij aan, zie mij in de door eene heroerte verlamde, door rimpels doorploegde trekken... erkent gij hen, Henri de Déplacet?"

„Déplacet!" Als een echo schreeuwde Perronet den naam uit, dien de koopman noemde. „Déplacet?"

De overste belastte zich met het antwoord. „Ja, mijnheer de graaf, Déplacet noemde zich mijn vader, de gemaal der zuster van dezen heer; zij was mijne moeder. Beiden zijn mij helaas te vroeg ontnomen. Ja, ik herken dit gelaat, waarnaar ik zoo vurig verlangde, niettegenstaande deze oogen nooit van liefde voor mij hebben geglansd. Ik smachtte naar een woord uit den mond van een bloedverwant, ofschoon deze lippen slechts hardheden en vloek over mij hebben uitgesproken. Reeds lang had ik dit oogenblik gezocht; maar ik wilde niet ongenoodigd in een kring van gelukkigen dringen, die door mij gelukkig geworden waren, alsof ik mijn loon kwam opeischen. Oom, zie nu ten minste dit uur als een door God gezonden aan: Reik den zoon uwer zuster de hand!"

Hij maakte een gebaar, alsof hij zich voor de voeten van den ouden man wilde neerwerpen; met eene ruwe beweging stiet Thomas Eerekrans hem terug.

„Wat spreekt gij van geluk, dat gij geschapen wilt hebben? vraagde hij, en eene afstraling van den Eerekrans van vroeger vertoonde zich in de houding en de stem van den grijsaard. „Ik begrijp u niet. Ik weet alleen, dat uw naam met eene ontzettende gebeurtenis nauw verbonden is, die mij en een ander, een goed edel schepsel, naamloos ongelukkig maakte. Uwe hand biedt gij mij aan?... Den vader de hand, die het doodvonnis van den zoon sanctionneerde en voltrekken liet?"

Met verwarde uitdrukking op het gelaat staarde Maubourg op Eerekrans, terwijl Henri eene heftige beweging maakte, alsof hij spreken wilde en zich slechts met moeite bedwong.

Graaf Perronet evenwel had de armleuning van zijn zetel omklemd; zijne gelaatstrekken verrieden de hoogste opgewondenheid, iedere spier, iedere zenuw scheen strak gespannen te zijn.

„Voltrekken liet?" Als een schreeuw van vertwijfeling drong het uit de borst van den overste. „Almachtige God! Gij weet niet..."

Als met ijzeren klauwen greep Eerekrans den arm van zijn neef. „Weten? Wat, wat?"

„Dat ik — de stem dreigde Maubourg den dienst te weigeren, — „dat ik inwilligde, stom en blind te zijn; inwilligde, een ander, geheel onschuldige jongeling, die mij op zijne knieën om deze gunst smeekte, de rol met Frans Eerekrans te laten verwisselen — toen ik ervoer, dat hij in het geheim de echtgenoot van een braaf meisje, de vader van een aardig knaapje was. Met den vloek van den vertwijfelenden vader had mij mijn oom belast, omdat ik een slaaf van mijn plicht wezen moest. Ik kon dien vloek afwerpen. Een offer vorderde de gerechtigheid, maar de gerechtigheid is blind. Ik nam op mij, haar te bedriegen. De jongelieden, die van gelijke grootte en gelijken ouderdom waren, verwisselden kleeding en papieren. Een van hen bleef, om ter dood gebracht, op de plaats, waar hij gevallen was, begraven te worden. De andere ging vrij en onbelemmerd in het naburige Cuxhaven een schip opsporen, dat hem naar gene zijde van den Oceaan voeren zou. De vrije, onbelemmerde was Frans Eerekrans".

„Mijn zoon... gered!" De koopman wankelde als een beschonkene.

„Maar neen, neen!... Een leugen, een valstrik!... Niets hoorde ik meer van mijn Frans, sinds dien onheilvollen nacht. En wie was de andere, wien gij den offerdood voor mijn zoon toestond? Gij bezint u, gij kent hem niet. Leugen is alles. Er bestaan geen martelaars meer".

„Er bestaan martelaars, Thomas Eerekrans!" Zonder gedruisch had moeder Anna de middeldeur geopend. Als eene verschijning, aan het graf ontstegen, met een tinnen beker vol dampende vloeistof in de hand, stond de grijze vrouw op den drempel.

2. Zes maanden na den dag der afkondiging dezer wet treedt artikel 369 van rechtswege in werking, indien het niet vroeger in werking is getreden.

3. Drie jaren na de inwerkingtreding van artikel 369 treden de artikelen dezer wet, die dan nog niet mochten in werking getreden zijn, van rechtswege in werking.

Bovenvermeld artikel 369, dat dus reeds over zes maanden in werking treedt en aan hen, die bij het inwerking treden van dat artikel, den ouderdom van 70 jaar hebben bereikt, een rente toekent zonder premie, luidt als volgt:

1. Hij, die bij het inwerking treden van dit artikel den leeftijd van 70 jaar heeft bereikt of overschreden, heeft recht op een rente, indien hij aannemelijk maakt, dat hij in het tijdvak van tien jaren, dat onmiddellijk voorafgaat aan het inwerking treden van dit artikel of aan de vervulling van zijn zeventigste jaar, te zamen gedurende minstens 156 weken in de termen van verzekeringsplicht zou zijn gevallen, indien de verzekering bij de aanvang van dat tijdvak reeds ingevoerd ware. Daarbij blijven de artikelen 5, onder b, 51 en 33 in verband met artikel 356 en artikel 354 buiten aanmerking.

2. Voor de bepaling van de 153 weken, in het vorige lid bedoeld, komt mede in aanmerking de tijd, dat ten gevolge van ziekte niet is gewerkt, voor zoover over dien tijd de premie door een ziekenkas zou zijn betaald, indien de verplichte verzekering ten aanzien van invaliditeit en ouderdom en ten aanzien van ziekte reeds had bestaan bij den aanvang van het tienjarig tijdvak.

3. Is de betrokkene bij het in werking treden van dit artikel geen Nederlander, dan geeft hij geen recht op een rente, tenzij hij aantoont gedurende de vijf jaren, onmiddellijk voorafgaand aan het in werking treden van dit artikel, zijn woonplaats of zijn hoofdverblijf binnen het Rijk te hebben gehad.

4. Het verzoek om rente wordt afgewezen, indien de verzoeker of zijn echtgenoote in de vermogensbelasting was aangeslagen over het belastingjaar, eindigend den 30sten April van het jaar, waarin dit artikel in werking treedt. De inspecteur of ieder der inspecteurs der registratie, binnen wiens of wier divisie de verzoeker in dat jaar heeft gewoond, geven daaromtrent aan het bestuur der Bank op zijn verzoek een verklaring af.

De Radenwet en Ziektewet treden in werking op een nader te bepalen tijdstip en het staat nu mede aan de kiezers om te maken, dat dit tijdstip zoo spoedig mogelijk verschijne, door te zorgen dat Minister Talma met het geheele Rechtsche Kabinet gehandhaafd blijve, opdat de ontwerpers der wetten ook de uitvoerders kunnen zijn.

Rijkstucht en opvoeding.

Uit de Statistiek van het rijkstucht- en opvoedingswezen over het jaar 1911, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek, blijkt het volgende:

In de gezamenlijke Tuchtscholen was in 1911 werkzaam een personeel van 82 personen tegen 83 in 1910; in de gezamenlijke Rijksopvoedingsgestichten bestond het personeel uit 241 personen tegen 188 in 1910. Deze uitbreiding houdt voornamelijk verband met de reorganisatie van het gesticht te Avereest.

De bevolking der Tuchtscholen bedroeg op 1 Januari 1911 206 personen en op 31 December d.a.v. 192, welke getallen resp. 20 en 14 lager zijn dan een jaar te voren. In de Rijksopvoedingsgestichten vertoefden op 1 Januari 663 personen of 4 minder en op 31 December 652 of 11 minder dan een jaar te voren.

In den loop der jaren 1907—1911 bedroeg het aantal opnemingen in de Tuchtscholen respectievelijk 360, 407, 422, 479 en 464 schuldigverklaarden en 42, 58, 69, 73 en 63 opgenomen op verzoek van ouders of voogden.

In de Rijksopvoedingsgestichten werden over de jaren 1907—1911 respectievelijk 209, 142, 146, 166 en 207 schuldigverklaarden opgenomen en kwamen respectievelijk 24, 33, 63, 72 en 65 overnemingen uit een particulier gesticht of gezin voor. Van de 324 voorwaardelijk ontslagenen uit de Rijksopvoedingsgestichten over de jaren 1906—1911 waren er einde 1911 22 of ongeveer 7 pCt. weder na intrekking van dit ontslag in het gesticht teruggebracht.

Uit de Rijksopvoedingsgestichten werden gedurende de jaren 1907-1911 respectievelijk 78, 60, 73, 86 en 112 verpleegden overgeplaatst naar een particulier gesticht of gezin. Gedurende het geheele jaar 1911 zijn in totaal 669 jongens en 63 meisjes in de Tuchtscholen aanwezig geweest en in de Rijksopvoedingsgestichten 1045 jongens en 117 meisjes.

In deze cijfers zijn dubbeltellingen inbegrepen, veroorzaakt door, bij de Rijksopvoedingsgestichten herhaaldelijk bij de Tuchtscholen zelden, voorkomende overplaatsingen.

Trekt men deze dubbeltellingen er af, dan bedroeg de totale bevolking over deze jaren voor de Tuchtscholen respectievelijk 502, 567, 622, 708 en 668 jongens en 50, 55, 54, 70 en 63 meisjes, en voor de rijksopvoedingsgestichten 705, 688, 734, 775 en 835 jongens en 86, 84, 94, 108 en 107 meisjes.

Het gemiddeld aantal verblijfdagen per hoofd der bevolking bedroeg over de jaren 1907—1911 voor de Tuchtscholen respectievelijk 101, 95, 108, 95 en 99 en voor de Rijksopvoedingsgestichten 265, 293, 291, 267 255.

Door kolendamp bedwelmd.

In den nacht van Zaterdag op Zondag heeft te Amsterdam een droevig ongeluk plaats gehad, dat twee slachtoffers heeft geeischt en waarvan reeds één is overleden. Het huis van perceel 238 in de 2e Oosterparkstraat werd bewoond door de ruim 75-jarige weduwe Pieters en haar 40-jarige ongehuwde dochter.

Toen Zondagmorgen omstreeks tien uur een in Watergraafsmeer wonende zoon van de weduwe zijn moeder wilde bezoeken, kreeg hij op zijn herhaald bellen geen antwoord. Ook de gordijnen waren nog naar beneden. Een ongeluk vermoedende, begaf hij zich naar een bakketbakker in de Linnaeusstraat, waar hij door diens tuin achter de woning zijner moeder kwam.

Door het intrappen der keukendeur verschafte hij zich toegang. Toen hij de slaapkamer betrad, kwam hem een doordringende lucht van kolendamp tegemoet en vond hij zijn moeder en zuster bewusteloos op bed liggen.

Dr. Heyermans, die onmiddellijk werd gewaarschuwd, wendde langdurende pogingen aan tot het opwekken van de levensgeesten. Bij de bejaarde weduwe mocht dit echter niet meer baten en kon niet anders dan de dood worden geconstateerd. Met behulp van den inmiddels ter plaatse gekomen geneeskundigen dienst werden de pogingen om bij de dochter de levensgeesten op te wekken voortgezet, wat ten slotte gelukte. De beide vrouwen werden per auto-brancard naar het O. L. Vr. Gasthuis vervoerd. De toestand van de dochter is zeer zorgwekkend, haar ademhaling is nog zwak. De oorzaak van het ongeval is te wijten aan een lek in de vulkachel, welke Zaterdag voor het kille weer werd gestookt en Zaterdagavond bij het naar bed gaan werd afgesloten.

Vijf getuigen gearresteerd.

Tijdens de zitting der arrondissementsrechtbank te Middelburg zijn vijf getuigen a décharge als verdacht van meineed gearresteerd.

Over de zeldzame arrestatie nog het volgende.

De beklaagde, een ingezetene van Biezelinge, werd reeds lang verdacht van overtreding der wet op de paardenfokkerij, namelijk het doen dekken van merrie's door een afgekeurden hengst.

Op 21 April constateerden twee rijksveldwachters, dat 'n merrie het hof op ging en hoorden verdachte geluiden, waarop zij, toen het dier twee uur later weer weggevoerd werd, paard en bereider, een der getuigen a décharge aanhielden, om te weten te komen wie de geleider en wie de eigenaar van het paard was.

Volgens de politiemannen zou bekl. den begeleider hebben aangespoord door te rijden en geen inlichtingen te geven terwijl hij het paard schichtig maakte door met de armen te zwaaien enz.

Beklaagde bedoeld en vijf getuigen weerspraken dit. Wel gaven zij toe dat geweigerd werd den naam op te geven — de begeleider is dan ook voor den burgemeester gebracht — maar het aanmoedigen tot verzet door bekl. is volgens hen onwaar.

De rechtbank was echter van oordeel dat er alle reden bestond aan te nemen dat de vijf mannen opzettelijk onwaarheid spraken, en na geruimen tijd in raadkamer te zijn geweest, voldeed zij aan het verzoek van het O. M. om rechtsingang te verleenen en de gevangeneming der vijf mannen, allen inwoners van Biezelinge en 's Gravenpolder te gelasten.

Aan het verzoek van den verdediger, mr. J. J. Heijse om ook tegen de beide veldwachters rechtsingang te verleenen, voldeed de rechtbank niet.

De behandeling der zaak tegen den bekl. werd geschorst, aldus het Hbld.

Veel praten, weinig drinken.

Uit Friesland wordt aan de N. Ct. gemeld, dat de kasteleins met de vele politieke vergaderingen maar matig ingenomen zijn: er wordt in den regel veel gepraat, maar weinig verteerd

Als het eens flink heet werd.

Ontsnapt.

Zondag was door een brigadier en een agent van politie te Rotterdam aangehouden een milicien van het 2e reg. veld-artillerie, die gesignaleerd stond wegens desertie.

De man, die zich in burgerkleeding had gestoken, werd overgebracht naar het politiebureau aan de Nieuwe Haven. Daar werd de militaire autoriteit gewaarschuwd, die een patrouille zond om den arrestant in ontvangst te nemen. Bij zijn overbrenging wist hij op de Nieuwe Markt te ontsnappen, de Kalvermarkt op en de Bagijnenstraat in. Hoewel hij terstond werd nagezet, slaagde men er niet in hem weer te grijpen.

Inbraak.

Aan den Haarlemmerweg onder Sloterdijk hebben inbrekers zich toegang verschaft tot de filmfabriek van Nöggerath, en een bedrag aan geld van f 80, benevens films en gedeelten van opname-toestellen gestolen. In hun vernielzucht hebben zij bovendien vrij belangrijke schade aangericht.

Daarna zijn vermoedelijk dezelfde inbrekers in een meubelfabriek aan de van Hallstraat bezig geweest, waar zij echter niets van hun gading hebben kunnen vinden.

Aangehouden.

Door de Bredasche politie is te Antwerpen aangehouden de reiziger G. v. d. Wulp, die voor de firma C. Lomans te Breda voor ongeveer f 1000 aan quitanties had ontvangen en met dat geld vertrokken was.

Een deserteur.

Door de politie is aangehouden en aan de militaire autoriteiten te Haarlem overgegeven G. J. de Jong, milicien-wachtmeester van het 1e reg. cavalerie, die als deserteur staat gesignaleerd wegens zijn vertrek naar Amerika ongeveer zes jaar geleden.

De Jong beroept zich op het feit, dat hij is geworden, Amerikaansch burger, en, tijdelijk hier vertoevende, voor zijn vroeger deserteeren niet meer kan worden gestraft. Men is nieuwsgierig hoe dit geval zal afloopen. Tel.

Brongas.

Men is te Abbenes, Haarlemmermeer, tot de ontdekking gekomen, dat de bodem bij boring veel en uitstekend brongas levert. Reeds heeft de landbouwer Biemond aldaar een installatie doen maken voor verlichting door middel van brongas, terwijl men bij een tweeden landbouwer zijn voorbeeld volgt.

Haarl. Ct.

Inbraak.

Donderdag j.l. ontdekte de caféhouder v. Z. te Nijmegen, dat bij hem was ingebroken. Het bleek, dat de ongenoode gast door verbreking van een venster was binnengekomen en een ijzer geldkistje, inhoudende een spaarbankboekje en ruim f 155.— aan geld, had medegenomen. Zaterdag werd de vermoedelijke dader te Amsterdam aangehouden. Het bleek een kellner te zijn, vroeger bij v. Z. in dienst en dus met de situatie van het huis bekend. Hij was in Amsterdam bezig goede sier te maken van het ontvreemde geld. Bij fouilleering werd nog ongeveer f 0.60 op hem gevonden. Naar Nijmegen overgebracht en geconfronteerd, ontkende hij het misdrijf gepleegd te hebben. Later is hij door de mand gevallen en heeft bekend. Gisteren is hij naar Arnhem overgebracht en ter beschikking der justitie gesteld.

De schatten der „Lutine".

Men heeft alle hoop, dat de pogingen om de gouden en zilveren specie, die ter waarde van meer dan een millioen pond sterling verborgen liggen in het bij Terschelling gezonken Engelsche fregat „Lutine" te vinden, nu zullen slagen. Honderd jaar geleden vertrok dit schip met voor ruim 13 millioen gulden goud en zilver aan boord uit Yarmouth. 't Geld was bestemd voor de betaling der Engelsche troepen in ons land, maar reeds daags na haar vertrek verging de „Lutine" met man en muis. Vele pogingen zijn reeds gedaan, om de schatten der „Lutine" boven te brengen en werkelijk bracht men reeds enkele gouden en zilveren staven boven, doch wat nog op den bodem der zee rust heeft nog een millioen pond sterling waarde.

Nu is de „Lyons" onder commando van kapitein Gardiner reeds weer een maand met het lichtingswerk bezig en de uitslag zou nu werkelijk bemoedigend zijn. Reeds bracht men een aanzienlijk aantal gouden en zilveren munten boven, alsmede een groote hoeveelheid koperen nagels, een kist met koper en ongeveer 25 ton puin van het schip. Men hoopt, dat men, nadat nog 75 ton van dit puin zal verwijderd zijn, nu de zilveren en gouden staven in de schatkamer van de „Lutine" zal kunnen bereiken.

Dit is reeds het derde seizoen, dat de „Lyons" bezig is om het zand weg te zuigen dat gedeelten van het schip bedekt, teneinde 't voor duikers mogelijk te maken de specie te bereiken. Pr. 's-H. Ct.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 11 Juni 1913.

— De postbus in de Nieuwstraat is geplaatst. Hierdoor is in een lang bestaande behoefte voorzien.

De lichting van deze bus zal nader bekend worden gemaakt.

— Het handboogschuttersgezelschap „l' Union", gevestigd bij H. Theulings behaalde verleden Zondag op het concours te Mill den 7en corpsprijs met 87 punten.

De heer J. van Liempt, lid van bovengenoemd gezelschap, verwierf op hetzelfde concours een personeele prijs van 5 gulden.

— Van Zondag op Maandag werden bij v. d. B. in de Nieuwstraat de ruiten verbrijzeld. Daders onbekend.

— Het Kruisbooggezelschap „Ons Genoegen" gevestigd bij L. v. d. Brand alhier behaalde verleden Zondag op het concours te St. Michiels-Gestel den 7de corpsprijs met 87 punten.

— Van Zaterdag op Zondagnacht zijn bij een zekeren W. op Zandvliet de ruiten vernield.

De veldwachter P. v. Veggel wist den dader op te sporen, en hem tot bekentenis te brengen.

— *Voetbal.* Zondag behaalde op den seriewedstrijd, gegeven door Hollandia alhier B. F. C. II den zilveren lauwertak als eersten prijs.

De tweede prijs, een zilveren medaille werd behaald door l'Union Oisterwijk.

— Gisteren heeft de aanbesteding plaats gehad voor de levering der schoolbehoeften.

Het werk is gegund aan den heer v. Eupen die de eenigste inschrijver was. Perceel I is ingeschreven voor f 364.—
„ II is „ „ f 130.26

Liempde. Op 24 Juni is het verkiezing voor den gemeenteraad. Op en vóór dien dag zijn op de Secretarie formulieren voor candidatenstelling verkrijgbaar.

De stemming is bepaald op 7 Juli en de zoonoodige herstemming op 18 Juli a.s.

Aan de beurt van aftreding zijn W. Avendonks en W. v. d. Laar.

Oirschot. Vrijdagmiddag overleed te Oostelbeers „Huize Baart" de hoogwelgeb. heer jhr. W. de la Court sedert jaren lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant, voor het district Eindhoven.

Reeds lang was hij onderhevig aan een kwijnende ziekte. Zijn heengaan wordt door velen en niet het minst door de armen uit den omtrek betreurd.

Naar wij vernemen, zal het stoffelijk overschot worden bijgezet in den familiegrafkelder te Nieuwkuik.

Hgz.

Oisterwijk. Men meldt ons:

De arrondissementsrechtbank te Breda deed Dinsdag uitspraak in de civiele procedure van de heeren Gebrs. Holman contra de gemeente Tilburg in zake de uitloozing der Tilburgsche rioleering in de Leij.

De rechtbank stelde de Gebrs. Holman in het gelijk en beval dat binnen eene maand de uitloozing der rioleering aan de Leij moet worden gestopt.

Eindhoven. In de Zaterdag gehouden vergadering van den Raad werd na eenige bespreking besloten, naar aanleiding van een adres van de onderwijzers der openbare school alhier om salarisverhooging, het aanvangssalaris te bepalen op f 650, terwijl zullen worden genoten 8 tweejaarlijksche verhoogingen ieder van f 50, doch voor onderwijzers, die in het bezit zijn van hoofdakte, tien tweejaarlijksche verhoogingen van f 50.

Op een verzoek der S. D. A. P. om een adres te zenden ter verkrijging van de classificieering van de gemeente Eindhoven hooger dan thans het geval is in de Personeele Belasting, welk adres werd gesteund door den Bestuursbond voor Eindhoven en omstreken, zal worden bericht, dat een dergelijk verzoek reeds lang werd verzonden, terwijl ook het College van Zetters aan den Minister requestreerde.

Besloten werd tot de benoeming van ambtenaar van den Burgelijken Stand met algemeene stemmen van C. H. F. Schafrat.

Breda. *Desertie.* Het Volk meldt uit Breda, dat daaronder de veldartilleristen groote ontevredenheid heerscht, die zich Donderdag uitte door het deserteeren van 26 manschappen. Des nachts kwamen zij echter allen weer boven water. Vrijdagmorgen evenwel gingen er weer een 15 tal van door. Terwijl tal van anderen 's avonds in de stad vrij rumoerig te keer gingen kwamen ook zij weer in hun tehuis terug.

Ernstige vechtpartij en gruwelijke mishandeling der politie te Dinteloord.

Op de 9 Juni te Dinteloord gehouden Paardenmarkt heeft zekere Schoutens uit Steenbergen om zijne vecht- en snijlust welbekend — men denke aan zijn gewelddadig verzet van laatst tegen den chef-veldwachter Vasseling en den veldwachter Hogies, voor welk verzet hij eerstdaags zal terechtstaan — eens getoond hoe beestachtig sterke drank een mensch maken kan.

Even na den middag was Schoutens in den draaimolen gaan rijden, die steeds bij gelegenheid der Paardenmarkt te Dinteloord staat. Toen nu de eigenaar om geld vroeg wenschte hij niet te betalen, een arme drommel als hij mocht wel eens voor niets meerijden. De eigenaar H. Roels uit Bergen-op-Zoom maande S. daarop aan zich te verwijderen, doch toen hij dat niet wilde greep hij hem vast en wilde hem uit den draaimolen verwijderen. De beschonkene Schouten wond zich al meer en meer op en mishandelde Roels tot de burgemeester van Dinteloord, vergezeld van de veldwachters Linders en Ardon verschenen, die hem beval mede te gaan, maar Schoutens was te dol, dan dat hij 't bevel van den burgemeester uitvoerde.

Hij beleedigde hem, ontnam hem zijn wandelstok, greep hem in de borst en sloeg hem met den stok tegen de beenen.

Een der veldwachters, Linders wilde den burgemeester ontzetten, maar Schoutens greep hem bij de beenen en liet hem achterover op de steenen vallen, trapte den reeds bejaarden veldwachter op de borst, stiet hem met de vuisten op het lichaam en liet zich plotseling voorover op hem vallen en beet hem een stuk uit het oor; keek daarna met verwilderde oogen de omstanders aan, en spuwde al vloekende het bebloede stuk oor uit.

Vervolgens moest ook de veldwachter Ardon het ontgelden. Hij wierp zich ook op dezen, greep ook hem bij de beenen en wierp hem op den grond. Hij beukte hem met de vuisten in het gezicht en trapte hem verder zoo lang op het lichaam dat de man kreunend bleef liggen.

Toen maakte het onmensch zich uit de voeten en snelde de Kade af, liep een achterweg in....

Zou niemand hem grijpen?

De uit Steenbergen ontboden maréchaussees hadden inmiddels van de gruweldaad gehoord, terwijl ze uit denzelfden achterweg, dien Schoutens was ingesneld, waren ingereden.

Zij stelden zich met de revolver in de hand voor hem, wilden hem wegvoeren, maar de booswicht wierp zich onder het gehuil der toegeschoten menigte op den grond. Men deed hem de boeien aan en zoo liet hij zich over den grond sleuren naar de gevangenis. Het volk drong op; men wilde hem te lijf. Het „sla dood" klonk hem in de ooren.

Doch de marechausssees wisten hem tegen de woede der menigte te beveiligen en hem in het raadhuis op te sluiten. D. v. N. B.

Baroniesche Tuinbouwvereeniging.

Op de algemeene vergadering van 31 Mei jl. werden wederom 3 nieuwe leden aangenomen, zoodat het ledental nu 155 bedraagt. Een verblijdend verschijnsel is dat meer en meer de vaklieden tot het lidmaatschap toetreden. Er had uitloting plaats van 20 obligatiën á f 25 van de ten behoeve der veilings-exploitatie gesloten leening groot f 2750. Er werd een besluit genomen om uit de kas der vereeniging 3 gouden medailles te schenken als prijzen voor de van 20 tot en met 29 September a.s. te houden Provinciale Tuinbouwtentoonstelling: „Veiling van Tuinbouwproducten" deed eenige weken te voren de voor hetzelfde doel milde schenking van f 500, één gouden medaille en teekende in het waarborgfonds voor een bedrag van f 1500.

De vraag werd gesteld of het ook niet op den weg ligt van alle tuinbouwvereenigingen en vereenigingen die met den tuinbouw verband houden, in Noordbrabant, om 't zij in den vorm van medailles, of anderszins, blijken van belangstelling te geven. Waar de Baroniesche Tuinbouwvereeniging voor melde schenkingen voor den tuinbouw van geheel Nederland beschikbaar stelt, mag toch verwacht worden dat dit milde voorbeeld gevolgd wordt.

Tengevolge hiervan werd besloten om daartoe aan die vereenigingen circulaires te zenden.

Naar aanleiding van eene reeds vroeger ingekomen klacht dat op onze veiling producten werden aangevoerd, door handelaren op andere veilingen gekocht, werd meegedeeld dat voortaan alle dergelijke artikelen eerst na afloop van alle andere door hoveniers aangebrachte artikelen, zullen worden verkocht en dat men dezen maatregel als overgangsmaatregel meent te moeten toepassen om later te komen tot het meer juiste standpunt dat het doel der veiling is nl. de gelegenheid tot productenverkoop enkel voor den hovenier.

Ten slotte werd, op voorstel van het veilingsbestuur, in dat bestuur benoemd de heer C. C. A. Schröder, gep. luitenant-kolonel O.-I. Leger.

Het voorstel werd gedaan omdat in de Commissie steeds personen moeten zitting hebben, waaruit het beheerend personeel, dat veel tijd beschikbaar heeft en den lust bezit om zich belangeloos ten algemeene nutte beschikbaar te stellen, genomen wordt; de vaklieden der Commissie, thans 5, hebben geen tijd beschikbaar.

Oude munten.

Te Kruisland (N.-Br.) heeft bij het graven voor een huis in aanbouw een metselaar een aarden pot met eenige oude zilveren muntstukken gevonden, waaronder eenige zoo groot als een rijksdaalder met het opschrift: Philippus D. G. Hisp. Rex. Dux. Brab. 1541 en aan de keerzijde: Dominus Mihi Adjutor.

Andere dragen het opschrift: Phil. D. G. Hips. Rex. Comes Elan. en aan de keerzijde Pace et Justitia. 1577. Ook zijn er bij met het opschrift Karolus D.... Ro. Im.... Rex. 1536. De jaartallen zijn niet heel duidelijk. Daar de pot bij het verwerken van den grond was stuk gegaan en de deelen hier en daar verspreid werden, zullen wellicht nog meer stukken voor den dag komen. Tot heden heeft men 7 stukken gevonden. D. v. N.-B.

Groote militaire oefening.

Opgewacht door eenige verkenners kwam het 6e regiment infanterie Maan-

dagmiddag ruim 3 uur aan het voormalige klooster der Trappistinessen te Tilburg, waarboven de vlag van het Tilburgsche verkennerskorps woei en vanwaar zij met saluutschoten werden verwelkomd.

De verkenners hadden alles in gereedheid gebracht, het geheele klooster door waren de zalen en de cellen dik belegd met stroo, een cantine was ingericht en keukens waren gegraven, zoodat er niets meer te werken viel en er direct gerust kon worden. Dat is nog eens goede kameraadschap. Van 7—9 uur gaf het muziekkorps in den voormaligen kloostertuin een concert, waarvoor zelfs een muziektent was opgeslagen.

In het nabijgelegen klooster der Trappisten was de Hoogeerw. abt Dom Deubuisson gastheer der officieren.

Dinsdagmorgen om 6 uur is opgemarcheerd naar Eindhoven, waar de troep te 4 uur feestelijk werd ingehaald door het muziekkorps gevormd uit de arbeiders der gloeilampenfabriek van Philips.

(Msb.)

Gemengd Nieuws.

Machinaal melken.

Het zou natuurlijk een uitkomst zijn voor onze groote veehouders, wanneer zij zich onafhankelijk konden maken van hun melkknechten en hun vee machinaal melken konden, dat zou heel wat gemak en waarschijnlijk belangrijk voordeel op kunnen leveren. In Amerika, het land der uitvindingen, waar men er naar streeft om alles zoo gemakkelijk mogelijk te maken, en waar allerlei zaken zoo mogelijk machinaal worden afgedaan, daar heeft men reeds tot voor jaren geleden een soort melkmachine uitgedacht, waarmede in eens veertig tot honderd koeien gemolken konden worden, terwijl al de melk zich verzamelde in één groot r servoir. Die Amerikanen zijn de reclamemenschen bij uitnemendheid, en wanneer zij eenmaal iets hebben gevonden, dan weten zij spoedig die vinding wereldkundig te maken en zooveel mogelijk voordeel uit te slaan. Met den noodigen humbug zijn indertijd die melkmachines aangekondigd en aangeprezen, maar het feit, dat zoomin in de Oude als in de Nieuwe Wereld er druk gebruik van wordt gemaakt, is voor ons wel het duidelijkste bewijs, dat er iets aan moet haperen. Bij de eerste proef is het niet gebleven, later zijn nog meer uitvindingen op dat gebied gedaan, maar het resultaat bleek in de practijk altijd minder gunstig. Het machinaal melken berust dan hierop, dat door de luchtverdunning met een luchtpomp de melk uit de uier wordt gedreven. Deze handelwijze zou uitmuntend slagen, wanneer de melk als zoodanig in de uier was opgehoopt en dit slechts leeggepompt moest worden. Maar wie eenigszins met den bouw en werking der uier op de hoogte is, die weet, dat daarin voor den aanvang van het melken slechts heel weinig melk maar veel bloed aanwezig is. Onder het melken wordt in het klierweefsel van het uier de meeste melk nog gevormd door de gestadige beweging in het uier. Wanneer nu met een luchtpomp de lucht wordt weggezogen, dan zal er ook wel een zachte druk op het klierweefsel ontstaan, waardoor de melkafscheiding wordt bevorderd, maar die druk is regelmatig en steeds in dezelfde richting werkzaam, wordt daardoor minder krachtig en de melkafscheiding vermindert. De mindere opbrengst is dan ook de groote reden, waarom die melkmachines minder opgang maken, zelfs op de zeer intensieve bedrijven in het buitenland, waar anders de besparing van handenarbeid het grootste voordeel opleveren zou. Bij het melken met een machine krijgt men wel de allereerste melk, maar uit tal van onderzoekingen in gebleken, dat die eerste stralen slechts heel weinig vet bevatten en daarom voor boter- en kaasbereiding minder waarde hebben. Maar de laatste melkstralen, die het rijkst zijn aan vet, krijgt men bij machinaal melken niet in den emmer. Men krijgt op die wijze dus niet alleen minder melk, maar ze is bovendien procentisch armer aan vet, zoodat uit een gelijk aantal K.G. melk minder boter wordt bereid. Bij de nieuwste manier van melken wordt aangeraden, om na afloop het uier nog eens aan alle zijden met de handen te drukken, waarna men nog enkele bijzonder vetrijke melkstralen krijgt, Die manipulatie kan door een machine toch zeker nooit worden toegepast. Hoe men ook melken wil, men zal toch altijd de melk moeten trekken uit de respectieve uiers der koeien. Wanneer daar nu eens zieke kwartieren voorkomen, dan zal de machine daarvan weinig verraden. Het opzetten der zuigbuizen, het schoonhouden der toestellen, dat alles vraagt ook nog arbeid en tijd. Zoolang ons daarom in de practijk geen goede melkmachine wordt vertoond, zoolang beschouwen wij de geoefende handen van een goeden melker als de allerbeste machine. Msb.

Ingerekende afzetters.

De bekende barones Vaughan (mejuffrouw Delacroix) met wie wijlen koning Leopold in zijn laatste levensdagen morganatisch was gehuwd, heeft dezer dagen op handige wijze een poging van een paar bandieten om haar af te zetten, weten te verijdelen. Het waren haar vroegere chauffeur en een zijner vrienden, die haar een bezoek brachten om haar mede te deelen, dat zij samen een roman hadden geschreven, waarvan de barones de heldin was. Zij lieten haar opschriften van een reeks hoofdstukken lezen, waaruit haar kon blijken, wat al in den roman beschreven werd en verklaarden daarop, dat een uitgever een zeer groote som voor het manuscript had geboden, maar dat zij om haar te sparen, bereid waren het haar voor 50.000 frs. af te staan.

De barones antwoordde, dat zij, om te kunnen beoordeelen of de zaak haar die groote som waard was, eerst den roman moest hebben gelezen. Zij verzocht hun dus over twee dagen terug te komen met het manuscript. Twee dagen later meldden zij zich dan ook weer, natuurlijk zonder den roman, en hernieuwden hun voorstel. Maar mevr. Vaughan had twee detectives achter een scherm verborgen, die het geheele gesprek hadden afgeluisterd en nu de beide pseudo-schrijvers inrekenden.

Hoe een Hollander er uit ziet.

Men schrijft uit Berlijn aan de N.R.Crt.:

In de Deutsche Luftfahrer-Zeitschrift van 30 April 1913, maakt een Hamburgsch rechter van instruktie het signalement bekend van een uit Altona geboortigen vlieger, die wegens poging tot oplichting vervolgd wordt. Het luidt als volgt: „Leeftijd 29 jaar; lang 1.72 M., figuur middelmatig gezet; haar blond, kaalhoofdig, voorhoofd onbekend; baard: op zijn hoogst een kleine snor; wenkbrauwen onbekend; oogen blauw; neus gewoon; mond gewoon; gebit gewoon, naar het schijnt compleet; gezicht rond, overigens gezonde kleur; spreekt Duitsch en Hollandsch. *Bijzondere kenmerken: is kreupel, kaalhoofdig, heeft opmerkelijk waterblauwe oogen, ziet er uit als een Hollander.*

„So siehste aus!" zou de Berlijner zeggen.

Ik vrees echter, dat de edelgestrenge heer in Hamburg zijn bizondere redenen heeft om zoo weinig vleiend van ons te spreken. Want waarlijk, al zijn wij niet alle Adonissen, met wat goeden wil kan men ons nationaal type toch nog gunstiger schilderen.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 1—7 Juni.

Geboren: Anna W., d. van L. van Minderhout en H. Kanters, Breukelen. — Hubertus J., z. van J. Schellekens en A. van den Langenberg, Lennisheuvel. — Anna C., d. van J. F. v. Berkel en Ph. F. Verkuijlen, Breukelen. — Adriana W., d. van E. van den Boogaard en H. Eijkemans, Breukelen. — Francisca A., d. van W. Brusselaars en L. van de Loo, Molenpad. — Theodorus J., z. van W. A. van de Wijdeven en J. Rijkers, Breukelen. — Francisca, d. van A. van der Sloot en P. M. van Rosmalen, Breukelen. — Mathilda, d. van A. W. van der Horst en A. C. Baaijens, Molenstraat. — Marinus W., z. van W. Jonkers en W. van der Steen, Molenwijk. — Hendrika, d. van F. van de Ven en Th. Wagenaars, Breukelen.

Ondertrouwd: Josephus Heeren, 26 j. en Carolina S. W. C. van Rooij, 24 j. Onrooische straat.

Overleden: Hendrik A. Rijbroek, 18 j. Breukelsche straat. — Emerentia van de Sande, wed. van J. van de Ven, 79 j. Rechterstraat. D. en A.

Rechtszaken.

Brandstichting.

Dinsdag stond voor de arrondissementsrechtbank alhier terecht:

G. Van R. huisvr. C. v. K., oud 20 j., wonende te Babiloniënbroek, gedetineerd. bekl. ter zake dat zij in den nacht van 29 op 30 Juni 1912 te Babiloniënbroek opzettelijk heeft aangestoken en brand gesticht in een met petroleum gedrenkte of besprenkelde hoeveelheid hooi althans in een hoeveelheid met petroleum gedrenkte of besprenkelde licht ontvlambare stoffen, tengevolge waarvan een schuur met stal inhoudende ongeveer 22 stuks vee, een hoeveelheid hooi, stroo en landvruchten geheel is verbrand, althans op zoo'n korten afstand van die schuur met stal en meerdere woningen, dat daarvan geen gemeen gevaar voor die goederen en levensgevaar voor de zich in die woning bevindende personen te duchten was. Opgeroepen waren in deze zaak tien getuigen, en twee deskundigen.

Beklaagde, gehoord, deelde op de vragen des voorzitters mede, dat haar huwelijk niet gelukkig was, dat haar man niet was zooals hij moest wezen en ook diens familie steeds tegen haar waren geweest. Zij ontkende in gemelden nacht de woning van haar schoonvader in brand te hebben gestoken, zij was dien nacht haar woning niet uit geweest.

De president merkte beklaagde op, dat de brieven in de gevangenis door haar geschrevenen die zij meende dat buiten de gevangenis waren gesmokkeld, zij zich zelf beschuldigde en deze een krachtig bewijs tegen haar zijn. Waarom toch, zeide de president tot beklaagde, moest gij aan uwe moeder schrijven dat zij aan Johanna Dekkers moest zeggen haar mond te houden en niets te zeggen, en waarom maakte gij een concept voor een anoniemen brief, die uwe moeder moest zenden aan de rechtbank, om haar daardoor te trachten op het dwaalspoor te brengen.

Beklaagde trachtte zich te verantwoorven, hetgeen haar echter zoo maar niet mocht gelukken.

De twee deskundigen, Doctors Casparie te 's Bosch en De Bruijn te Rosmalen (Coudewater), die beklaagde hebben onderzocht, zijn tot de conclusie gekomen, dat zij niet ten volle toerekenbaar is, hoewel in haar volstrekt geen sporen van krankzinnigheid zijn te bespeuren. Beklaagde is een persoon, volgens de deskundigen, van misdadigen aanleg, zeer prikkelbaar, die zich minder kan remmen dan andere personen. Om in percentage de minder toerekenbaarheid uit te drukken, kunnen de deskundigen moeilijk.

Getuige Johanna Dekkers, wel de hoofdgetuige in deze zaak, deelt mede, dat zij 's avonds op verzoek van bekl. een kan petroleum heeft gehaald, dat bekl. — de man was niet thuis — ongeveer 3 uur 's nachts is opgestaan, zich heeft bekleed met een schoudermantel, de woning is uitgegaan en ongeveer 20 minuten later is thuisgekomen en wederom te bed is gekomen, dat 's morgens ongeveer 8 uur aan de deur werd geklopt en bekl. toen tegen haar zeide, als het de maréchaussées zijn moet ge niets zeggen. Zij en bekl. zijn met de maréchaussées moeten meegaan en onderweg had bekl. haar nog gezegd, houdt je mond, alles wat ge zegt is te veel.

Het O. M., waargenomen door den substituut-officier van justitie Mr. K. Sassen, acht in verband met de getuigenverklaringen wettig en overtuigend bewezen, hetgeen aan beklaagde is ten laste gelegd, en eischte, in verband met het ernstige van het misdrijf, een gevangenisstraf van tien jaren.

De toegevoegde verdediger Mr. B. R. Wesseling vroeg vrijspraak, daar hij niet bewezen achtte hetgeen beklaagde is ten laste gelegd, subsidiair een lichtere straf.

Daarna werd behandeld de zaak tegen H. B., oud 33 j., geboren te Dulken, gedetineerd, bekl. dat hij den 24 April 1913 te Heijen (Bergen), met het oogmerk van wederrechtelijke toeëigening in de R. C. Kerk uit 4 offerblokken een bedrag van circa f 5 aan Holl. en Duitsche muntspecie, toebehoorende aan bovengenoemde kerk en R. C. arme, althans aan een ander dan hem beklaagde heeft weggenomen, terwijl hij dat weggenomen geld onder zijn beheer heeft gebracht door de gesloten offerblokken waarin dat geld zich bevond, open te breken. Gehoord werden 4 getuigen.

Eisch 3 jaar.

De verdediger Mr. I. J. Lion, beval bekl. in de clementie der rechtbank aan.

Nog stond terecht K. S., oud 34 j., ruilebuiter, wonende te Oss, bekl. dat hij den 13 Mei 1913 te Oss opzettelijk M. S. v. Bergen heeft mishandeld door hem met een mes althans scherp voorwerp te slaan, te steken, te snijden en daardoor bloedend te verwonden. Gehoord werden 3 getuigen.

Het O. M. vroeg vrijspraak als zijnde niet bewezen hetgeen bekl. is ten laste gelegd. P. 's H. Crt.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

de weduwe C. J. Merks, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden harer graan- en schorsmalerij door het plaatsen van een gasmotor van 20 P. K. op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie F. No. 3575 gelegen te Breukelen, plaatselijk gemerkt Wijk B. No. 328;

dat op Maandag, den 16 Juni 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 2 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

De Burgemeester,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Stemming ter vervulling van eene plaats in de Tweede Kamer der Staten Generaal.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag 17 Juni 1913, van des morgens acht tot des namiddags vijf uur, de stemming zal geschieden ter vervulling van eene plaats in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het Kiesdistrict 's Hertogenbosch, waartoe deze gemeente behoort.

De candidaten in alphabetische volgorde zijn:

Sasse van Ysselt, van Jhr. A. F. O. Westerhof J.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht, luidende:

„Hij, die opzettelijk zich voor een ander uitgevende, aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar".

Boxtel, 10 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Overwegende, dat Dinsdag den 24 Juni 1913 alhier de verkiezing, zal plaats hebben voor vier leden van den Gemeenteraad;

maken bekend:

dat de stemming voor de hiervoor bedoelde verkiezing, zoo noodig, zal geschieden op Maandag 7 Juli a.s. en de herstemming, zoo noodig, op Donderdag 17 Juli d. a. v.

Boxtel, 10 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Collecte Fonds Gewapenden Dienst.

De Burgemeester van Boxtel maakt bekend, dat de gewone jaarlijksche Collecte ten behoeve van het Fonds ter Aanmoediging en Ondersteuning van den Gewapenden Dienst in de Nederlanden, langs de huizen der ingezetenen dezer gemeente, zal worden gehouden op Woensdag den 18 Juni a.s.

Deze collecte wordt ten zeerste in de milddadigheid der ingezetenen aanbevolen.

Boxtel, den 10 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Schieten van Duiven.

De Burgemeester van Boxtel,

Overwegende, dat vele klachten inkomen over het schieten op postduiven en andere tamme duiven,

Verzoekt dringend deze dieren niet te schieten of te verontrusten en waarschuwt de ingezetenen tevens, dat door de politie streng zal worden toegezien op het schieten van duiven en bij constateering van deze overtreding procesverbaal zal worden opgemaakt.

Boxtel, 10 Juni 1913;

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat

1e. Het afschrift van het suppletoir kohier van den Hoofdelijken Omslag, dienst 1912, goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913 G. Nr. 106,

2e. Het afschrift van het primitief kohier van het schoolgeld, dienst 1913 goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde staten van Noordbrabant van 29 Mei 1913, G. Nr. 108,

vanaf heden gedurende vijf maanden, voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd ter Secretarie.

Binnen drie maanden na dagteekening van de uitreiking van het aanslagbiljet, kan de aangeslagene — op ongezegeld papier — bij den gemeenteraad tegen zijnen aanslag bezwaren inbrengen.

Boxtel, 31 Mei 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

De BURGEMEESTER der Gemeente Boxtel brengt hiermede ter openbare kennis, dat

op **Dinsdag, den 24sten Juni aanstaande,** zal plaats hebben de verkiezing van **vier leden van den Gemeenteraad;**

dat op dien dag, van des voormiddags **negen** tot des namiddags **vier uren,** bij den Burgemeester dezer Gemeente kunnen worden ingeleverd:

Opgaven van Candidaten, als bedoeld in artikel 51 der Kieswet.

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den Candidaat en onderteekend zijn door ten minste 21 kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden persoonlijk door één of meer personen, die de opgave hebben onderteekend. De Candidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld zijn ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar van den **10den Juni 1913** tot en met den dag der verkiezing.

De Burgemeester brengt hierbij in herinnering artikel 151 der Kieswet, luidende als volgt:

Hij, die eene opgave, als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekening van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste Honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft, hij die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

Boxtel, den 7 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 9 Juni. Aangevoerd 137 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.64 tot f 0.70; tweede kwaliteit van f 0.58 tot f 0.64; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.58.

Boterprijzen.

Op 10 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 10 Juni. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.08 Middel f 1.14 p. KG. Aanvoer 8870 K.G.

MAASTRICHT, 10 Juni. Botermijn. Aanvoer 46350 K.G. Hoogste prijs 1.23, middelste f 1.17, laagste f 1.13 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

10 Juni 1913. Kippeneieren f 3.70—5.05. Middenprijs f 4.20 per 100. Eendeneieren f 4.20—f 4.70. Ganzeneieren f 0.00 tot f 0.—. Handelaarseieren f 3.75—4.—. Kalkoeneieren 65.0—f 9.— Kievitseieren f —. Aanvoer 67969.

Markten.

Maandag 16 Juni.

Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 17 Juni.

Arnhem: paarden.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Gilze: vee.
Oirschot: jaarmarkt.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 18 Juni.

Gorinchem: paarden.
Wijchen: paarden, vee.
's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens. linnen, laken enz.

Donderdag 19 Juni.

Heeze: jaarmarkt.

Vrijdag 20 Juni.

Vierlingsbeek: vee.

ADVERTENTIËN.

KIPPENHOUDERS.

Ochtendvoer	per 50 K.G.	f 6.40
Gemengd voer	„	- 4.50
Gerst	„	- 4.25
Kleine Maïs	„	- 3.70
Boekweit	„	- 5.00
Tarwe	„	- 4.50
Opfokvoer voor kuikens	„	- 6.60
Korrelvoer	„	- 7.60

Beleefd aanbevelend,

C. MERKS, Boxtel.

ADVERTENTIEN

SCHOOLBANKEN.

De Gemeente BOXTEL heeft aan billijken prijs **te koop**:

een partij oude

Schoolbanken.

Te bevragen bij den Heer H. J. DEKKERS, Gemeente Opzichter te Boxtel.

Inzet f 3900.

Hendrik Worst,

Notaris te 's Bosch, is voornemens op **Vrijdag 13 Juni 1913** finaal, des avonds om 7 uur, in Hôtel „De Kei" van den Heer K. WOLLERICH op de Markt te Boxtel in het openbaar

te verkoopen:

Binnen de Gemeente Boxtel

Twee Burgerwoningen

met **Tuin,** gelegen aan de Osch- en van Leeuwenstraat, nummers 197 en 198, kadastraal bekend in Sectie F nummers 3590 en 3591 te zamen groot 3 aren 55 centiaren.

Ingezet en verhoogd als volgt:

Koop 1 op . . . f 1000.—.
Koop 2 op . . . - 1000.—.
Massa der Koopen 1 en 2 op - 3900.—.

Verhuurd no. 197 voor f 3.15 per week en no. 198 voor f 3.— per week of te zamen voor f 319.80 per jaar.

Grondbelasting pl. m. f 21.—.

Te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen uiterlijk binnen zes weken na de toewijzing.

Te bezichtigen elke Woensdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Nadere inlichtingen verstrekt voornoemde Notaris, *Hinthamerstraat* 215.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Aan de Kiezers

in het district 's-Hertogenbosch,

wordt dringend aanbevolen hun stem op **Dinsdag 17 Juni** uit te gaan brengen op onzen afgevaardigde ter Tweede Kamer, den heer

Jhr. Mr. A. F. O. Van Sasse van Ysselt,

die op zoo waardige wijze reeds vele jaren ons district ter Tweede Kamer vertegenwoordigd heeft. Het candidaatstellen van een socialist tegenover hem vordert, dat alle ordelievende kiezers hun kiezersplicht trouw vervullen.

Namens het hoofdbestuur der R. K. Kiesvereeniging,

Mr. P. H. LOEFF, Voorzitter.
H. M. THIJSSEN, 2e Secretaris.

Vijfde Reclameweek

Vanaf ZATERDAG 7 JUNI tot en met ZATERDAG 14 JUNI

ontvangt een ieder die voor

een gulden aan diverse artikelen

besteedt (suiker en Sunlightzeep uitgezonderd)

een v. d. Velden's Candijkoek

à 20 cent

CADEAU

behalve nog de 10 % extra korting.

KOOPT UITSLUITEND IN ONZE WINKELS.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Dit geeft U de grootste besparing.

Henri v. d. Velden & Co=

Stationsstraat :=: Boxtel.

VEERTIEN FILIALEN.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij ✚ **„Het Roode Kruis"**

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

De Kinkhoest

Van alle middelen, welke tegen den kinkhoest worden aanbevolen, heeft geen enkel zulke snelle en zekere uitslagen opgeleverd als de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, het geneesmiddel bij uitnemendheid voor borst en longen. De kinkhoest is bovenal gevaarlijk door zijne gevolgen. Zeer dikwijls is de kinkhoest de oorzaak van eene long-ontsteking, welke ziekte jaarlijks duizenden ten grave sleept. De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo heeft een dubbele werking, daar zij de kinkhoest zelve bestrijdt en geneest en bovendien door haar krachtige werking alle schadelijke gevolgen als **longontsteking, bronchitus, borstbeklemming en dergelijke ziekten voorkomt en geneest.**

Mejuffrouw Joh. Krayenvanger, Gasthuissteeg 65 *te Utrecht, verklaart ons het volgende:*

„Gedurende vier maanden leed mijn jongste lieveling, thans negen maanden oud, aan een hevige kink- en slijmhoest. Het was zéér ziek en had zulke hevige benauwdheden op de borst, dat wij menigmaal dachten dat wij het verliezen zouden. Elk oogenblik dachten wij dat het stikken zou en het voedsel spuwde het steeds weer uit. Slapen deed het bijna nimmer en het was voortdurend koortsig. Geen enkel middel baatte. Gelukkig kwamen wij op het denkbeeld de ABDISIROOP aan te wenden, en werkelijk, deze gaf dadelijk verlichting. De beterschap hield gestadig aan en twee flesschen Abdijsiroop hebben onzen lieveling volkomen genezen". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

is door haar ontsmettende en geneeskrachtige werking het aangewezen middel om kinderen te beschermen tegen de vele besmettelijke ziekten, welke hen bedreigen. Het is een onfeilbaar middel tegen Asthma, Influenza, Kinkhoest en alle Borst- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van f 550 gram f 2.—, van f 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*. Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20	"
Groote Rozijnen	„ „	17½	"
Sucade	„ „	35	"
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7	"
Prima Krenten	„ „	18	"
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55	"
Mooie Stoffers van		15	"
Bruine Borstels van		12½ en 8	"
Waschboenders (geel en zwart)		10	"
Boenwasch (groote flacon)		10	"
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7	"
Smeertraan per flesch met flesch		35	„
Wagensmeer per kistje		25	"
Prima Ledersmeer per blikje		15	"
Zuivere Levertraan per flesch		40	"
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26	"
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35	"
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½	"
Prima Sponsen		15, 10 en 7½	"

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

No. 48 ZATERDAG 14 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1–5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA**
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

☛ Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers

GRATIS.

Ook kan men zich abonneeren tegen 5 ct. p. week.

Dinsdag 17 Juni.

Dinsdag van de volgende week zal een allergewichtigste dag zijn in de geschiedenis van ons vaderland. Hij zal, hoewel niet in eerste instantie, toch in hoofdzaak beslissen over het al of niet voortbestaan eener Christelijke regeeringsmeerderheid.

De herstemming zal weliswaar den einduitslag brengen, doch de eerste stemming van aanstaanden Dinsdag zal reeds een duidelijk beeld geven van den uitslag der herstemmingen, wijl liberalen en socialisten bij de herstemmingen elkaar zullen steunen.

Dinsdag is dus inderdaad voor ieder van rechts een zéér gewichtige dag.

Wij hebben reeds geschreven, dat 't uitgesloten is, dat de liberalen van allerlei slag gezamelijk een meerderheid behalen. Doch na den uitslag der Statenverkiezingen van gisteren, die in Zuid-Holland, vooral in Rotterdam voor rechts niet gunstig waren, schijnt 't niet onmogelijk, dat allen van links, liberalen en sociaal-democraten plus nog een paar wilde christelijke-historischen met de regeeringspartijen ten naastenbij gelijk komen.

Nu de Statenverkiezingen afgeloopen zijn schijnt dat het gezamelijke linksche partijen met de socialisten niet te zullen gelukken de meerderheid te behalen.

De districten, waar de linksche concentratie maanden lang haar uiterste krachten inspant om een zetel op rechts te winnen, zijn: Dokkum, Steenwijk, Enschede, Kampen, Wijk-bij-Duurstede, Utrecht II, Amsterdam II, VII en VIII Haarlem, Leiden, Rotterdam IV, Gorinchem.

't Zijn alle districten, die, tengevolge der beweging van den nieuwen Protestantenbond tegen de Roomschen en van de actie tegen de tariefwet, leelijke verrassingen kunnen brengen. Gezien den uitslag der Statenverkiezingen, bestaat er weinig kans tot behoud van de Rechtsche zetels in Amsterdam II VII en VIII, Utrecht II, Rotterdam IV Gorinchem en Haarlem. Verondersteld dat links al deze zetels wint en geen enkele zetel verliest, dan houdt rechts nog de meerderheid. Intusschen, ook de districten, die bij de Statenverkiezingen deze week een minder sterken of geenen teruggang voor rechts opleverden, kunnen verrassingen geven.

* * *

Voor het behoud der rechtsche meerderheid kunnen, helaas de Zuidelijke kiezers hun stem niet in de weegschaal leggen, of 't moest zijn in Maastricht, waar liberalen en socialisten samen bij de verkiezingen niet ver van de helft afblijven.

Intusschen heeft iedereen, daartoe in de gelegenheid gesteld, naar vermogen zijn penningske geofferd, en dat is goed, want de strijd kost duizenden en duizenden. Dat er distrikten zijn, waar de strijd vijf en twintig duizend gulden en meer aan rechts kost, zullen vele lezers nauwelijks vermoeden.

't Moet gezegd, de strijd voor de bijzondere school wekt vooral onder de katholieken groote geestdrift en de dankbaarheid voor arbeids- en verzekeringswetten van Minister Talma is in arbeiderskringen zeer groot. Geen wonder, dat men hier voor 't behoud der rechtsche regeering 't zijne doet.

* * *

Wij zeiden, ons stembiljet kan weinig gewicht in de schaal leggen.

Wij noodigen onze lezers echter dringend uit a.s. Dinsdag te gaan stemmen op

Jhr. Mr. A. F. O. Sasse van Ysselt.

We zijn dat verplicht aan den persoon van onzen kamerwaardigde, maar ook aan de zaak der katholieke partij, die, vooral bij de herstemmingen, ook den moreelen steun behoeft, dien het groote stemmenaantal in de vaste rechtsche districten naar buiten geeft.

Dus Dinsdag gestemd op

Jhr. Mr. Sasse van Ysselt.

R.

De R. K. Leeke-Verpleegster.

Gij kent ze.

In 't begin dacht ge niet dat ze Roomsch was, die stemmig gekleede verpleegster, welke gij met een Mevrouw zaagt wandelen, wèl? 't Leek zoo diakonesachtig: ze moest wel Protestant zijn.

Doch 's Zondags merkte gij ze op in de kerk, in onze kerk, ze was dus Roomsch.

En van lieverlede hebt gij er meer ontmoet: ge zijt in uw familie met haar in aanraking gekomen, of ge ziet er een de wijkverpleging gaan waarnemen: bij dat teringachtig en tering lijdende huisgezin bij U in de straat ging ze binnen.

We zijn aan haar al bijna gewoon geraakt.

Er zijn er al verscheidene, al zijn er niet genoeg.

In onze tijd van hygiène, van gezondheidsleer en kundige ziekenhandeling, in onzen tijd van tering-naspeuring en van de bestrijding harer besmetting is het gewenscht, en op wat grootere plaatsen noodzakelijk, dat er leeke-verpleegsters zijn. De gemeenten beginnen er al aan te stellen, grootere fabrieken hebben eigen verpleegsters voor haar werkvolk, enz.

Dan dienden echter in Roomsche plaatsen ook Roomsche leeke-verpleegsters te zijn. Zooal niet nu, dan zullen toch zeker in de toekomst de krachten der Zusters onzer liefdegestichten te kort schieten, vooral waar 't betreft te voorzien in de wijkverpleging. 't Zal gaan, gelijk het gaat met het onderwijs. Hoevele juffrouwen-onderwijzeressen vullen reeds 't gemis aan Zuster-krachten aan! Nog afgezien ervan, dat 't verplegen in de huizen der burgers de daarvoor bestemde zuster als geneel buiten haar kloosterregel zet, en dus deze taak minder voor de gewone Zusters van Liefde geschikt doet zijn.

Het is daarom gewenscht, dat meer Roomsche jonge dames zich gaan wijden aan de leekeverpleging: de kweekschool voor verpleegsters en vroedvrouwen in Heerlen is er, en 't getal leerlingen is, naar ik verneem, vol. Maar ook in onze hospitalen zal er, als er genoegzaam aandrang komt, gelegenheid ter opleiding gegeven worden. Het zou toch jammer zijn, dat goedwillende Roomsche jonge dames zich begeven moesten naar de neutrale groote stadsklinieken, waar de dienst 't niet schijnt toe te laten, dat men rekening houdt met de godsdienstige verplichtingen en waar zoodoende de praktijk van het Roomsch-leven bij de leerlinge-verpleegsters lijdt; het zou niet alleen jammer zijn, maar onverantwoordelijk zou 't wezen, onze Roomsche Ziekenhuizen toe en gesloten te houden, wanneer eenmaal de drang naar leekeverpleging er is tegelijk met den goeden wil van Roomsche jonge dames om zich aan die verpleging te wijden. Vooral haar, die met zoo goeden wil en zoo groote naasteliefde bezield zijn, moeten wij trachten te behouden.

Een heerlijke taak is het, een taak waarin de vrouw zich geheel geven kan: eene taak, die ten volle door andere gewaardeerd zal worden: helpen, diensten bewijzen, de nederigste diensten zelfs aan zieken, zich opofferen en bij de verpleging een hartelijk opwekkend woord ten beste geven; ellende van nabij zien en niet afschrikken, maar ingrijpen met zachte hand en moedig hart; zich omlaag laten tot de minsten, die 't meeste lijden.

Neen, evenmin als de geestelijke zusters-stand is die van verpleegster 'n schande! St. Elisabeth is er niet te minder om, dat zij melaatschen verpleegde! Voor niemand van welke rang of stand ook, is de werkkring van verpleegster gering of min.

De R. K. Ziekenverpleegsters in den lande hebben te zamen een Bond gevormd waarvan niemand minder dan de Baronesse van Oldeneel penningmeesteresse is; een Bond, waarvan het doel o. a. is; het bevorderen der geestelijke en stoffelijke belangen van haar, die van de verpleging een levenstaak maken.

Voor ons Zuiden zal binnenkort een afdeeling van dien bond worden opgericht, eene afdeeling die dan ook mede een informatiebureau zal stichten, waaraan R. K. leekeverpleegsters kunnen worden aangevraagd. Natuurlijk houdt dit bureau voeling met het hoofdbureau in Amsterdam.

Moge daardoor voor ons Zuiden de Roomsche leekeverpleging georganiseerd worden en zij meer en meer de belangstelling krijgen zoowel van de jonge dames, — die nu zoovelen en betrekkelijk doelloos leven leiden, — als van de Heeren Doktoren en Geestelijken, wier werkkring zooveel door 't optreden van Roomsche leekeverpleegsters kan worden gebaat.

De toestand op den Balkan.

Mahmoed Sjefket Pacha vermoord.

Volgens een particulier telegram in Londen ontvangen, is de grootvizier Mahmoed Sjefket Pacha in Constantinopel vermoord.

De correspondent van de „Herald" te Constantinopel, die 24 Maart reeds mededeelde, dat de groot-vizier een „gebroken man" was, die dag en nacht vreesde vermoord te worden en zijn eenzaam gelegen villa aan den Bosporus niet meer durfde bezoeken, schrijft, dat, „het groot-viziraat van dezen staatsman, wiens regeering begon met den moord van Nazim Pacha, die hem verweten werd, geëindigd is door sluipmoord.

Bijzonderheden over deze tragedie ontbreken nog, maar uit alles blijkt, dat het een wanhopige poging is geweest om aan een dictatorschap een einde te maken. De demagogen van „Eenheid en Vooruitgang", die hun land hebben geruïneerd en zich gehaat hebben gemaakt, heerschten nog slechts door geweld. Geweld baart geweld en de sluipmoord van den groot-vizier herinnert aan die waarheid".

Kapitein Echreh, die in de auto van Mahmoed Sjefket zat toen de aanslag plaats had, vertelde, dat hij toen het eerste schot knalde, meende, dat een band gesprongen was, maar zich omwendende zag hij hoe de groot-vizier achterover zeeg, terwijl bloed over zijn gezicht vloeide.

„De personen in de auto gingen voort met schieten en ik begrijp niet, verklaarde Echreh, hoe ik ongedeerd bleef".

De omgeving van den bekenden prins Sabah Eddin wordt van medeplichtigheid verdacht.

De moordaanslag op Madmoed Sjefket Pacha heeft, zoo meldt de „Frankf. Ztg.", in diplomatieke kringen diepen indruk gemaakt. De waarschijnlijke moordenaars zijn gewone lieden uit het volk; men weet echter niet, of deze moord op politieke gronden steunt; wel verklaart men in bevoegde kringen, dat

---

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

39

„Er bestaan martelaars, Thomas Eerekrans", ging zij voort, terwijl zij den beker op een zijtafeltje plaatste en den koopman onder het oog trad. „Deze hier spreekt de waarheid... Die zich terwille van Anna Werner, de vrouw van uw zoon opofferde, was Fred Bakker, de kleinzoon van Oud-Maryke te Scharnrode, — mijn kleinzoon, Thomas Eerekrans!"

„Wijf, wijf!" — de krukstok gleed den koopman uit de hand, — hoop de leugen niet tot misdaad op! Ik laat je niet uit deze handen los, al moest ik je tot aan de poort der eeuwigheid sleepen. Fred Bakker is met de „Atalanta" verongelukt en verdronken".

„Is er een in de diepte van de zee verdronken, dan was het uw zoon, mijn kleinzoons naam. Onder den grafheuvel van den terechtgestelde te Scharnrode ligt echter Fred Bakker. Daar", — zij wierp hem de samengevouwen papieren toe, welke zij bij het binnentreden van den graaf aan Henri's schrijftafel had zitten ordenen, — „daar, overtuig u zelven: hier de brief van mijn Fred, hier de trouwacte van uw zoon... hier hier" — haar stem ging in krijschend zuchten over — „de papieren van uw kleinkind, oude man, van den knaap, dien ik geroofd heb, omdat ik het niet verdragen kon, u gelukkig te weten terwille van den prijs van mijn vleesch en bloed! Lees, oude koopman, lees, opdat gij gelooven zoudt! En vindt gij de rekening in orde, neem hem dan mede, die het licht en het geluk van mijn ouderdom was. Ik wilde hem bezitten, totdat de doodsengel mij de oogen sluiten zou. Hij zelf brak reeds vroeger den band. Daar, daar, Thomas Eerekrans,... de zoon van uw Frans, Anna's zoon... uw kleinzoon!

Met door ontroering vertrokken gelaat stond de oude vrouw daar. Levendig traden de gebeurtenissen van dien vreeselijken nacht van voor twintig jaren weder voor haar geest, toen zij in halven waanzin het kind van Anna Werner en Frans Eerekrans aan de armen van de trouwe verzorgster ontvoerde om verdriet uit te storten over hen, die naar hare meening door den offerdood van het geliefde kleinkind gered en gelukkig geworden waren.

Met vluchtigen blik had de koopman de papieren doorloopen. Van hen viel zijn oog op den jonkman, dien het gebaar van de oude vrouw hem aanwees. Vorschend staarde hij Henri, die van ontroering doodsbleek was geworden, in het gelaat: de oogen van den grijsaard en den jongeling ontmoetten elkander.

„Grootvader!"

Eerekrans wierp zich in de armen van den nooit gekende, den wedergevondene. „De stem van mijn zoon, de trekken mijner dochter!... Ik zegen je, mijn dierbaar, geliefd kleinkind!"

„Zegent u mij", riep Henri in overstroomend gevoel uit, „dan ontspruite als eerste bloem van dezen zegen liefde en vergiffenis: vergiffenis voor deze grijze vrouw! Haar dank ik, dat ik waardig ben, de vriend van dezen edelen man, mijn beschermer te zijn, tot wien neiging mij trok, vooruat ik wist, dat banden des bloeds ons vereenigden. Uit zijnen mond heb ik vernomen, wat hier, sinds wij in dit vertrek vereenigd zijn, verhandeld werd. Deel uwe liefde tusschen hem en mij. Hij heeft haar verdiend!."

Sprakeloos wendde Thomas Eerekrans zich van den jonkman af. „Vergiffenis ...liefde", zeide hij, de woorden van zijn kleinkind herhalend, „'t is wel: u deze hand ter wille van het offer, u vergiffenis!... En u, Henri de Deplacet, smeek ik te vergeten, dat een berouwvolle grijsaard u onrecht deed,... u mijn hart, mijn liefde.

Een hartelijke omhelzing vereenigde de drie leeftijden. Als waren zij aan de aarde ontrukt, stonden de drie mannen borst aan borst, hart aan hart.

Met droge oogen maar geheel oor en de ziel door slechts één gedachte vervuld, had graaf Leonard Perronet de ontwikkeling van dit tooneel bijgewoond. Ver verwijderd was deze gedachte echter van de heilige gevoelens, welke de zielen der drie mannen doortrilde en die zelfs het hart van Oud-Maryke, hoe mummie-achtig ingedroogd als zijzelve, met heilige ontzetting vervulde.

Nu kwam zij zonder gedruisch den edelman op zijde. „Nu, graaf Perronet, fluisterde zij hem in het oor, wilt gij uwe kleindochter als gemalin geven aan den kleinzoon en ertgenaam van den rijksten koopman uit Hamburg? Denk aan het gewicht in zuiver goud, dat ik u kort geleden beloofde.

Onzacht stiet de grijsaard haar terug. Eene nieuwe gebeurtenis scheen zijne opmerkzaamheid in beslag te nemen — hij luisterde scherp. Uit de verte klonk het als trommelslag naar het afgelegen huis aan de dorpsstraat van den grooten rijweg over, die op eenigen afstand een zijweg afzond naar het landgoed Perronet.

„Nu, graaf Perronet? herhaalde de oude vrouw op dringenden toon. „Wat wilt ge?"

Als eene uitdrukking van bevredigden haat en van triomf gleed er een lachje over Perronets trekken. „Houd je mij voor waanzinnig, zooals jij zelf en deze lui het zijn?" vraagde hij verachtelijk. „Wat heb ik daarmede uit te staan?... Heb je den drank gereed gemaakt? Vlug, geef op; ik wil niet, dat iemand bemerke, dat hij voor mij bestemd is".

Met een geluidlooze beweging nam de oude vrouw den tinnen beker van de tafel en bood hem den edelman aan.

„Graaf Perronet, gij zijt een grijsaard! Laat zegen achter u! De engel des doods wacht niet en „te laat roept het geweten. Maak twee jonge harten gelukkig, oude man, geef..."

Zij had even goed tegen den wind kunnen spreken als nu tot het oor van den grijzen edelman. Terwijl de graaf naar het meer en meer naderende getrommel luisterde, bespiedde hij opmerkzaam de groep mannen aan de tegenovergestelde zijde der kamer, die geheel en al met elkander bezig, de opmerkzaamheid van den gebieder van Perronet voor het oogenblik schenen vergeten te hebben. Hun den rug toewendend, opdat zelfs geen toevallige blik zijne beweging bemerken zou, bracht hij den beker aan de lippen. Een aangename, kruidachtige geur steeg uit het donkere sap.

Met starren blik volgde de oude vrouw de hand van den edelman. Alle haat, die zich sedert jaren tegen den harden aristocraat zonder ontermen in haar had opgehoopt, de vroegere bedreiging haar door zijne honden van zijne bezittingen te laten jaren; de onvergetelijke zweepslag in een aanval van toorn gegeven— dat alles vereenigde zich op dit oogenblik tot wilden dorst naar wraak.

„Wel bekome het", mompelde zij, „den grooten, deugdzamen graaf Perronet, wat de hel hem gebrouwd heeft".

„Wat fluister je daar?" De grijsaard liet de hand en den beker zinken. „Ik vertrouw je niet, wijf!

„Tooverspreuken voor de goede werking". Zachtjes als de vraag klonk het antwoord. „Zij zijn noodig".

„Is 't ook jouw drank?" Eene plotselinge verdenking scheen bij Perronet op te komen... met eene snelle beweging hield hij den beker aan de lippen der oude vrouw: „Drink!"

Een spottende lach krulde de lippen van Oud-Maryke. Een blik wierp zij op den geliefden jongeling — zij wist wel, dat hij voor haar verloren was — een tweede op Perronet, daarna slurpte zij gretig van den haar aangeboden drank.

Wordt vervolgd.

de aanslag gepleegd is op aanzetten van prins Sabah Eddin, doch zekerheid heeft men hierover nog niet. In elk geval kan de dood van Mahmoed Sjefket Pacha betreurenswaardige gevolgen hebben voor Turkije. Het is niet onmogelijk, dat de uiterste vleugel van het comité voor Eenheid en Vooruitgang sterk aan invloed zal winnen, waardoor Turkije aan ernstige gevaren zou blootgesteld worden.

De minister van Buitenlandsche zaken is tot voorloopig groot-vizier benoemd Algemeen echter heerscht de meening, dat Utlmi of de radicaal Hadschi Adil groot-vizier zal worden. Wat er ook van zij, men zal moeilijk een man vinden, die de plaats van Mahmoed kan aanvullen. Vooral nu Turkije stelling zal moeten nemen in de nieuwe Balkanverwikkelingen, zal men zijn kalm en wel overwogen oordeel ter zeerste missen.

De Wereldtaal.

VII.

Woordvorming. Over dit onderwerp is ten opzichte van Esperanto en Ido al heel wat papier volgeschreven. Was dat-noodig? Voor de Esperantisten niet, want in hunne taal ligt het logische der woordvorming er zoo dik op, dat geen enkel beoefenaar daarin bezwaren ontmoet. De Idomensch echter, is daar altijd over aan het tobben. Wat is de juiste beteekenis van dit woord? Welk achtervoegsel moet ik kiezen om te gehoorzamen aan de vele en strenge wetten onzer taal?

Want, zie je, de Idist is 'n logisch mensch. Die zegt: men moet aan 't woord zelf kunnen zien, wat het beteekent, eenzelfde woord mag niet in verschillende beteekenissen gebruikt worden. Die ergert er zich over, dat 'n Esperantist zegt voor een zonnige dag: *suna tago*, en voor: de zonnestralen: *la sunaj radioj*. Kijk, zegt hij, 'n zonnige dag is 'n dag vol zon, en de zonnestralen zijn de stralen die behooren aan de zon. Hoe kan je nu zoo dwaas zijn, die twee beteekenissen allebei te vertalen door *suna*? Wij, Esperantisten zijn echter onverbeterlijk, en gaan door met te zeggen: *suna tago, sunaj radioj*, op gevaar af, dat een ander meent dat we praten van: 'n dag van de zon, en stralen die vol zon zijn! Maar kennen de Esperantisten dan heelemaal geen logika meer? Och m'n beste menschen, toch wel. Ik zei het immers al: de logica ligt er bij ons dik op. Ziehier, hoe wij redeneeren. Wij vormen onze woorden zoo, dat onze bedoeling duidelijk is, en laten verder alle overbodige achtervoegsels weg. Bijvoorbeeld: spreken = *paroli*; sprekende = *parolanta*. Nu maken we van dit bijvoeglijk naamwoord een zelfstandig naamwoord: *la parolanta*. Wie zal nu bij parolanta denken aan een ding of dier, dat spreekt?

Zeker, we zouden allen twijfel kunnen wegnemen, door gebruik van ons achtervoegsel *ul*, dat personen aanduidt, zooals in *junulo* = jong persoon = jongeling, en daarom kunnen zeggen: *la parolantulo* = de sprekende persoon = de spreker. Maar wordt het woord er iets duidelijk door? Zal niet iedereen aanstonds *la parolanta* ook vertalen door: de spreker? Zoolang honden, katten en naaimachines geen vergaderingen beleggen, kunnen we gerust zijn.

We willen nu echter eens 'n oogenblikje die theorie der woordvorming in Ido wat nader gaan bekijken, want zoo'n lesje in de logika, dat kan 'n mensch nog licht gebruiken.

't Is bij de Idisten een vaste wet, dat 'n zelfst. nw. rechtstreeks door den uitgang o gevormd van een bijvoegl. nw., personen aanduidt. Als de de Esperantist dus zegt *grandulo* voor 'n groote man, dan zegt de Idist: *grando*. Weg met dat achtervoegsel *ul*, zegt de Idist, dat hebben wij heelemaal niet noodig. Zie je niet, wat onze taal veel eenvoudiger is dan de uwe?

(Maar intusschen tel ik in 't Ido leerboekje 55 voor- en achtervoegsels, terwijl Esperanto er 31 heeft) Maar, om op dien regel terug te komen: waar Ido dien vandaan gehaald heeft, dat mag Joost weten. Ik heb wel eens hooren beweren, dat is vanwege de internationaliteit, hm? Laten we eens zien. Ons Hollandsch kent dien regel niet. We bedoelen met *de goeden, de boojen*, personen, doch we spreken evengoed van: het goede, het smakelijke, waar we geen personen mee bedoelen. 't Fransch dan? Nu, daar kan men de bijvoeglijke naamwoorden zelfstandig voor personen gebruikt, haast op de vingers natellen, 't Duitsch dan? Dat spreekt ook al van: das Gute. 't Engelsch? Daar is 't gebruik van 'n bijv. nw. als zelfst. nw. 'n hooge uitzondering. En ook in 't Latijn, zegt men, komt dit slechts in bepaalde gevallen voor. Als dus 'n Idist beweert, dat die regel berust op 't princiep: maximum internationaliteit, dan zullen we voorloopig zoo vrij zijn, de schouders op te halen. Maar 't is waar ook, we hebben nog de logika, 't gezond verstand. Mensch, dat waren we bijna kwijt. Nu laten we eens zien. We gaan aan 't redeneeren: *grando* beteekent dus een groot persoon.

Nu bestaat *grando* uit twee deelen: grand, waar al zeker 't begrip *groot* in zit, en de uitgang o, dat de zelfst. nw. vormt. Welk van die twee deelen brengt nu 't begrip „persoon" mee?

De *o*? Maar dan is *kato*, 'n kat ook 'n persoon, evenals *letro* (brief) *vesto* (kleed), want al die woorden hebben ook den uitgang o. Dat kan dus niet. De idee „persoon" zal zitten in het woordje *grand*. Goed! Dan beteekent *granda* niet alleen de eigenschap van groot te zijn, doch meer dan dat: de eigenschap van een groot persoon te zijn bv. granda rejo = 'n koning die 'n groot persoon is = 'n groote koning.

Maar dan beteekent *granda elefanto* ook 'n olifant die 'n groot persoon is, *granda pie do*: 'n voet die 'n groot persoon is, Hier zitten we vast. Die logika gaat ons te hoog.

Laat ons over wat anders praten. We hadden het daar straks over zonnestralen. De Esperantist zegt: *Sunaj radioj*: Hoe zou de Idist dat zeggen? Die praat niet van *suna*, maar: *sunala*. Ido maakt wel degelijk verschil tusschen den gewonen uitgang *a* en het achtervoegsel al + a. *Pastro* beteekent bijvoorbeeld: priester. Dan beteekent *pastra*: die priester is, en *pastrala*: wat betrekking heeft op 'n priester. Bijvoorbeeld: mijn heerbroer zouden we kunnen vertalen door: *mea pastra frato* = mijn broer die priester is, doch: het priesterlijke ambt = *la pastrala ofico* Begrepen? Goed. We gebruikten daar juist ook het woordje *mea* = mijn; ook een bijvoeglijk woord (uitgang *a*). Het is afgeleid van *me* = ik. Als nu *pastra* beteekent: die priester is, dan moet *mea* beteekenen: die *ik* is, of in beter Hollandsch: dat ik ben.

Mea domo moet dus volgens de logische Ido-regels beteekenen: het huis, dat ik ben.

Iedereen voelt, dat zulks toch niet aangaat. De bedoeling is: *mijn* huis, het huis dat op mij betrekking heeft, en dus moest het in Ido zijn: *mealo domo*. Alle bezittelijke voornaamwoorden in Ido zijn dus foutief; zij moeten worden: mealo, tualo, lualo, enz. of.... weg met de logika.

Zoo zit men in Ido aanhoudend vast.

Rapido, dat volgens den regel zou moeten beteekenen: een vlug mensch (rapida = vlug), beteekent in werkelijkheid: een trein. *Graso* dat de vertaling moest zijn van 'n vet persoon, beteekent: het vet, *malgraso*, dat moest zijn, 'n mager persoon, wordt vertaald door: het mager (van het vleesch). Stoomboot zal niet mogen vertaald worden door *vapora navo*, want dan zou het beteekenen: 'n boot, die stoom is, het moet zijn *vaporala navo*, maar toch maakt men er een samengesteld woord van, dan zegt men niet *vaporalnavo*, doch *vapornavo*. Dat noem ik niet: zich zelf gelijk blijven. Als vapornavo goed is, moet ook vapora navo duidelijk genoeg zijn; kan men bij het eerste het achtervoegsel *al* missen, dan mag het ook bij het tweede wegblijven. „Zeeschip" is: *marala navo*, en toch wordt „onderzeesche boot" weer vertaald door: *submara navo*. Is het wonder, lezer, dat men in Ido voortdurend fouten tegenkomt tegen die prachtige, logische woordvorming?

Op de reclame-enveloppen der Idisten leest men het volgende: »Ido esas la maxim facila, logikala, harmonioza linguo...« »Ido is de gemakkelijkste, meest logische, meest welluidende taal....« 'n Logische taal is 'n taal die logika bezit, *niet* 'n taal die betrekking heeft op de logika, en daarom in *logikala* fout, en diende vervangen te worden door *logikoza*. Maar misschien dat men bij een herdruk dat heele zinnetje wel weglaat, ziende, dat de wereld zich zóó niet laat bedotten.

Ik zou hier nog heel wat bij kunnen voegen, over den onnoodigen ballast, dien Ido meesleept in den vorm van vele achtervoegsels welke o zoo goed gemist konden worden, over de mocilijkheden, die de Idisten telkens en telkens bij hunne woordvorming ondervinden, doch ik zou te lang worden. Ik wil daarom maar sluiten met even te laten hooren, hoe er de Idisten zelf over denken.

'n Bekend Duitsch Idist, de Heer Peus, zeide op 'n propaganda-lezing voor werklieden, dat Ido tengevolge van zijn rijkdom (of ballast?) niet zeer gemakkelijk is, en dat hij zelf ofschoon hij verschillende doode en levende talen had geleerd, niet één nummer van zijn courant kon schrijven zonder fouten te maken.

»Ik ken niemand«, zegt de Heer Hugon, lid der Ido-academie, een der voormannen dus, »die den regel, door Ido aangenomen (dat een zelfst. nw., onmiddellijk gevormd van een bijv. nw., 'n persoon aanduidt) goed in acht neemt«.

De Idist Janko, beu van al die logika, vroeg het recht om, wanneer de duidelijkheid van den zin er niet door zou lijden, wat van al dien ballast over boord te mogen gooien, waardoor de achtervoegsels *al, oz*, en *ur* meestal konden vervallen. De Heer Harris vroeg hetzelfde voor de achtervoegsels *ag, iz* en *if*. Hun werd echter te verstaan gegeven, dat men daardoor terug zou vallen in de Esperantische ongerijmdheden, en dat men dus wel degelijk moest zeggen b.v. *viro longharalo*, 'n man met lange haren, en niet *viro longhara*, dat immers beteekent: 'n man, die 'n lang haar is. Ziedaar dan de Idologika!

P. A. SCHENDELER.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

De vleeschduurte.

De gemengde deputatie van de stad Berlijn, inzake de kwestie der vleeschduurte, kwam Donderdag onder voorzitterschap van den opper-burgemeester wederom bijeen. Zij besloot, na lange debatten, wegens het afnemen van de vraag naar het Russisch vleesch, dat van Warschau uit wordt ingevoerd onder de inwoners van Berlijn en ook wegens het gebruik, dat de omliggende plaatsen daarvan maken, met ingang van 18 Juni e.k. met den invoer van dat vleesch op te houden. Een voorstel om de invoering slechts voorloopig op te heffen, werd verworpen evenals het voorstel om aan de regeering verlof te vragen tot het invoeren van levend vee.

Inbraak in een kerk.

Woensdagnacht is een inbraak gepleegd in de Katholieke kerk van Köpenick, die dicht aan de Spree ligt, en reeds eenige weken geleden door dieven bezocht werd. Evenals toen, kwamen ook nu de dieven met een bootje bij de kerk, drukten een der vensters van het koor in en klommen door deze opening der kerk binnen. Hier braken zij de offerblokken open, doch vonden slechts eenige marken aan baar geld. Bovendien namen zij een aantal zilveren zwaar vergulde kelken mede.

Men heeft tot dusver geen spoor van de dieven kunnen vinden; ook de eerste diefstal, waarbij de dieven verschillende voorwerpen van groote waarde meenamen, is nog niet opgehelderd.

Het plaatsje uitgezocht.

Als historisch vertelt de „Cl. V." het volgende uit Goch.

Verleden Zondag was een ziekelijk twintigjarig meisje van een bezoek aan het nieuwe kerkhof naar huis teruggekeerd en vertelde aan haar moeder, zich daar al een plaatsje uitgezocht te hebben. Den volgenden morgen vond de moeder haar dochtertje dood naast zich in bed liggen.

Engeland.

Hevige brand.

Donderdagmorgen brak te Barnsley, terwijl de arbeiders aan het werk waren, een hevigen brand uit in een papiermolen. Het geheele gebouw was in eenige oogenblikken een prooi der vlammen. De schade wordt op 600.000 gulden geschat.

Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats maar 200 personen zijn door den brand werkeloos.

Binnenlandsch Nieuws.

De eerste vrouwelijke kiezer.

Vrijdagmiddag ging mej Morpurgo Feltmans te Amsterdam, die per vergissing op de kiezerslijst was geplaatst naar het stembureau in het Hortusplantsoen, vergezeld van Mr. A. Pereld. De leden van het stembureau weigerden echter haar toe te laten omdat de grondwet zulks verbood.

Mr. Perel verzocht proces-verbaal op te maken dat zij niet werd toegelaten hoewel voor komende op de kiezerslijst.

Mocht b
op de ste
dan zal Mr.

De

De hondel
rij viel
van den
moeder.
van den
een stee
bood f 10
vende, dat
had gekoch
hebben. Na
Pijpers aan
waardevol b

Toen beid
van Pijpers
het briefje,
een prijs op
houwersbaas
je terug te
dat handel ha

De zaak k
neer, dat beid
begaven om h
„eerlijk te dee
houwersknecht
een advocaat
zaakje in het

dat hare niet-toelating
ng invloed heeft gehad
rel protest aanteekenen.
Msb.

onderduizend.

uizend in de Staatsloterij
op 1/20 lot, in bezit
houwersknecht en diens
dit echter ter kennis
ht was gekomen, ging
rsbaas naar hem toe en
zijn 1/20 lot, voorgereeds voor f 200 lootjes
n nog graag één zou
ng aandringen voldeed
verzoek en stond zijn
e voor f 10 af.
daarop bij de moeder
amen, vroeg deze naar
ar zij meende, dat er
vallen was. De steeneigerde echter het briefven onder het motief,
del was.
am ten slotte daar op
en zich naar Den Haag
geld te halen en dan
n. De bedrogen steenheeft zich inmiddels tot
lhier gewend, om het
ine te brengen.

pionnage?

Het „N. v. N." meldt, dat Dinsdag door een detachement soldaten van het fort Kijkduin een paar vreemdelingen zijn aangehouden, onder verdenking van spionnage.

Door hun vorward optreden trokken zij de aandacht, zoodat men ze volgde. Toen het tweetal zich onbespied waande, trachtte het photographische opnamen te maken. De soldaten sprongen direct te voorschijn en rekenden de heeren in.

De Amsterdamsche correspondent van de Pr. 's-H. Crt. meldt:

Omtrent het geval van spionnage hetwelk naar men vermoedde zich te Kijkduin zou hebben voorgedaan, kunnen wij het volgende mededeelen. Dinsdagmorgen omstreeks 12 uur kwamen met den sneltrein een Franschman en Italiaan aan. Het waren plezierreizigers en hun reisgids voerde hen dan ook weldra naar den Zeedijk, vanwaar zij doorwandelden naar het veel bezochte Huisduin, in welks nabijheid het fort Kijkduin ligt. De toeristen gingen in het zand liggen en namen daartoe door de schoone vergezichten, het uitzicht op de zee en de daarop ranke vaartuigen aangelokt, foto's op. Een sergeant van het fort, die daar juist voorbij trok, schoot op de vreemdelingen toe en verzocht hen met hem mede te gaan. Dezen voldeden daaraan gaarne, daar zij toch stadwaarts moesten en vergezeld door de vreemdelingen reed de sergeant onder den rook van een sigaartje, door zijne beide arrestanten aangeboden en dankbaar aanvaard, stadwaarts. Te Den Helder werden de arrestanten aan een verhoor onderworpen met dit gevolg, zooals hun voornemen ook was, dat zij met den trein van 4 uur uit Den Helder vertrokken.

De plaatjes bleken bij ontwikkeling slechts ver- en zeegezichten te zijn. Van het fort waren geen kiekjes genomen. De zaak werd overigens geheel buiten de militaire autoriteiten om behandeld.

De Italiaan was een zeer hoog geplaatst postambtenaar. Daar Baedeker en andere reisgidsen de fraaie zeegezichten en interessante zeeweringen van de bewuste omgeving zeer roemt, kunnen wij in het a.s. seizoen meermalen verrast worden door aanhoudingen van dien aard, temeer daar een soortgelijke geschiedenis, die zich verleden jaar ter plaatse afspeelde niet zonder invloed bleek te zijn geweest op den promotie van den betrokken landverdediger.

Gegijzeld.

Men meldt uit Bergen op Zoom aan de Msb.

Vrijdagmorgen 6½ uur werd een bevel tot in gijzeling stelling uitgevaardigd door den deurwaarder Laurijssen, op last van den officier van justitie, betreffende den heer A. J., journalist te Bergen op Zoom.

Op verzoek van den betrokkene werd hem vergund om 8 uur aan het station S.S. tegenwoordig te zijn. Op dat uur was hij echter niet aanwezig, doch diens broeder kwam even voor het vertrek van den trein mededeelen, dat zijn broeder aan het paleis van justitie tegenwoordig zou zijn. Dit bleek ook het geval te zijn. Hij is aldaar in gijzeling gesteld.

Kerkinbraak.

Te Nederhorst den Berg, zijn inbrekers aan het werk geweest in de R.-K. kerk. Nabij het altaar hebben zij op een hoogte van ongeveer vier meter een ruit ingedrukt en zich aldus naar binnen weten te werken. Vermist wordt er evenwel niets. Waarschijnlijk zijn ze op vermeend onraad op de vlucht geslagen. De politie meent de daders op het spoor te zijn.

Verduistering.

Door de directie van de Coöp. Zuivelfabriek te 's Heerenberg was op 10 Mei j.l. als naar gewoonte aan den melkrijder het bedrag ter hand gesteld, dat aan de melkleveranciers moest worden uitbetaald. Het was ruim f 1000, verpakt in papieren zakjes, inhoudende wat iederen leverancier toekwam.

De melkrijder borg het geld, zooals hij steeds deed — in 't vervolg zal hij misschien een veiliger bewaarplaats kiezen — in een kartonnen doos, die in een kastje onder den wagen werd geplaatst. Het kastje ging gedurende den rit open, de doos met geld wipte er uit, zonder dat de voerman het opmerkte.

Een kind van een armen steenbakker vond het geld, liep er mee naar huis en gaf het aan moeder. Het geld zou worden gedeponeerd bij den veldwachter, maar de vader kon de verleiding geen weerstand bieden: hij nam er één zakje af, dat f 88.66 inhield en behield het voor zich. Het overige werd in de keukenkast gesloten, de veldwachter geroepen, en aan dezen werd de vondst ter hand gesteld. De inhoud van het zakje, dat de steenbakker hield werd bij een familielid in bewaring gegeven.

Gevolg van deze handelwijze was een aanklacht tegen den steenbakker, die zich voor de Arnhemsche rechtbank had te verantwoorden. Hij bekende zich het geld te hebben toegeëigend en zulks uit armoede te hebben gedaan. Het O. M. verklaarde rekening te zullen houden met het feit, dat een onbemiddeld man zoo maar een groot geldsbedrag wordt thuisgebracht. Eisch: 3 weken gevangenisstraf wegens verduistering.

Aanhouding verzocht.

De commissaris van politie te Maastricht verzoekt aanhouding en voorgeleiding van J. J. H. H. Seelen, directeur der Zuid Limburgsche Bank, die 4 dezer is verdwenen zonder orde op zijn zaken te hebben gesteld en die wordt verdacht van verduistering en van valschheid in geschrifte.

Signalement: lengte pl.m. 1.82 M., bleeke gelaatskleur, donker grijzend haar en dito klein kneveltje gekleed met grijs jacquetcostuum en pet.

Bedriegelijke bankbreuk.

Naar wij vernemen, is de gewezen collecteur der staatsloterij, te 's Gravenhage de heer W. A. K. F. H. de L., die eenigen tijd geleden failliet is verklaard, maar nog vóór het uitspreken van het faillissement de stad had verlaten zonder orde op zijn zaken te stellen, gisteren ten huize van een familielid hier ter stede aangehouden en overgebracht naar het huis van bewaring.

Men zegt dat dit is geschied onder verdenking van bedriegelijke bankbreuk.

De gedeserteerde rijdende Artilleristen.

De 47 onlangs gedeserteerde militairen van het korps rijdende artillerie te Arnhem, zijn thans allen disciplinair gestraft. Twee van hen, die als aanstokers werden beschouwd, kregen veertien dagen provoost, terwijl twee, die het minst schuldig werden geoordeeld, gestraft werden met ach tdagen politiekamer.

Aan de overige 43 werden straffen opgelegd variëerend van veertien dagen politiekamer tot acht dagen provoost.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

16 Juni. Maandag. Van den dag H. Mis van den Zondag: Exaudi, geen Gloria; 2de gebed, stilgebed en gebed na de Communie voor de Overledenen: Fidelium; 3de gebed, enz: tot inroeping der voorspraak van de Heiligen; A cunctis; 4de gebed, enz. voor elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven, vanwege de verkiezingen); Benedicamus Domino. Op werkdagen de gewone Praefatie en geen Credo, tenzij anders wordt voorgeschreven.	groen
Vandaag is het geoorloofd, om ook de gewone Mis voor Overledenen te lezen.	Zwart
17 Juni. Dinsdag. Gelijk boven, 2de gebed, enz. tot inroeping der voorspraak van de Heiligen: A cunctis; 3e gebed: naar eigen keuze; 4de gebed, enz. als boven.	
18 Juni. Woensdag. Marcus en Marcellianus, Martelaren. Enkel. H. Mis: Salus; Gloria, 2de, 3de en 4de gebed, enz: als op 17 Juni; Ite, Missa est.	Rood
Vandaag, enz: als op 16 Juni.	Zwart
19 Juni. Donderdag. Juliana de Falconieri, Maagd. Dubbel. H. Mis: Dilexisti; 2de gebed, enz.: van de H.H. Gervasius en Protasius, Martelaren; 3de gebed, enz: voor elke noodwendigheid, evenals op 16 Juni.	Wit
20 Juni. Vrijdag. Silverius. Paus-Martelaar Enkel. H. Mis: Statuit; 2de, 3de en 4de gebed, enz., enz.: als op 18 Juni.	Rood
Vandaag, enz: als op 16 Juni.	Zwart
21 Juni. Zaterdag. Aloysius van Gonzaga. Belijder. Dubbel. H. Mis: Minuisti; 2de gebed, enz: van de Vigilie van den H. Joannes den Dooper; 3de gebed, enz.: voor elke noodwendigheid, als op 16 Juni. Laatste Evangelie van genoemde Vigilie.	Wit
Vandaag kan ook gelezen worden de H. Mis van genoemde Vigilie: Ne timeas; geen Gloria; 2de gebed, enz.: van den H. Aloysius; 3de gebed, enz. voor elke noodwendigheid, als op 16 Juni; Benedicamus Domino.	Paars
22 Juni. Zesde Zondag na Pinksteren Feest der Geboorte van den H. Joannes den Dooper. (Canon) vroeger gevierd op 24 Juni. Dubbel der 1ste klas met Octaaf. H. Mis: De ventre; 2de gebed, enz.: van den Zondag: Deus virtutum. Indien het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld, 3de gebed, enz. van het H. Sacrament (zie H. Sacramentsfeest) Credo, Praefatie der H. Drieëenheid. Laatste Evangelie van den Zondag.	Wit

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 14 Juni 1913.

— Zondag j.l. werd door de Duivenvereeniging „De Luchtbode" gevestigd bij den heer M. van Boxtel op de Markt alhier, eene wedvlucht gehouden van uit Orleans (afstand 476 K.M.) De prijzen werden behaald als volgt:

L. v. d. Eerden 1ste, 17de en 27ste.
A. v. Rooy 2de, 9de, 10de, 14de en 32ste.
J. Smulders 3de, 6de, 15de, 19de, 21ste, 24ste en 29ste.
A. v. d. Sande 4de, 7de, 13de, 18de, 22ste, 23ste, 28ste en 30ste.
W. v. d. Heijden 5de, 8ste en 20ste.
M. v. Boxtel 11de, 25ste en 26ste.
P. Notten 10de, 12de en 31ste.

De eerste duif kwam aan om 12 uur 15 min. 8 sec. De laatste om 3 uur 28 min. 4 sec.

— **Haaren.** Aan den loteling J. J. Markus is bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vrijstelling verleend voor een jaar als kostwinner.

— **Tilburg.** Men meldt aan de Msb.: Het was Dinsdag een blijde dag voor de parochie Broekhoven alhier. Omstreeks 3 uur in den namiddag verzamelde zich een gansche schare bij de grens van de parochie in de Zwijsenstraat; een vijftigtal bruidjes met bouquetten stonden daar gereed: „De Fransche zusters zouden komen!"

De Eerw. zusters, filles de notre Dame uit haar klooster te La Flèche (Frankrijk) verjaagd, kwamen hier voor goed haar intrek nemen. Onder klokkengelui trokken de Eerw. Zusters, ten getale van 30, onzen machtigen tempel binnen, waar het Lof werd gecelebreerd door den ZeerEerw. heer pastoor der parochie, dr. Bertens.

Na het „Veni Creator" besteeg Z.Eerw. den kansel en verkondigde de menigte met welk doel deze arme bannelingen naar hier kwamen: „om onderwijs te geven aan de kinderen van deze parochie, maar vooral ook om hun liefde in te storten voor ons H. Geloof, liefde tot het H. Hart, dat de kinderen zoo liefheeft".

Met een vurige toespraak, een woord van hartelijk welkom, namens de gansche parochie aan de Eerw. zusters, sloot de Z.Eerw. heer pastoor zijn gloedvolle rede. Na het Lof werden de Eerw. zusters door de bruidjes naar haar klooster geleid, waar deze haar talrijke bloemstukken aanboden.

Woensdagmorgen om half acht werd door den Zeereerw. heer pastoor de eerste H. Mis in haar kapel opgedragen, terwijl na afloop de plechtige inzegening van het gansche klooster plaats vond, waarbij de Zeereerw. heer pastoor werd geassisteerd door den Zeereerw. heer v. Rijswijk, rustend pastoor alhier en zijn tijdelijken assistent den Zeereerw. heer Meijs van de abdij v. Berne te Heeswijk.

Elfde Centrale Vergadering.

De 11e centr. vergadering van de Hanze in het bisdom 's Hertogenbosch, zal gehouden worden te Tilburg op Donderdag 26 Juni 1913, aanvangende voormiddags elf uur, in de societeit „Souvenir des Montagnards" Willem II straat.

AGENDA:

1. Welkomstgroet door den Voorzitter der afdeeling Tilburg.
2. Opening door den Algemeenen Voorzitter.
3. Vaststelling der Notulen van de vorige Centrale vergadering.
4. Jaarverslag van den Secretaris, dat opgenomen wordt in „de R. K. Middenstander."
5. Verslag van de Commissie belast met het nazien van de rekening en verantwoording van den Penningmeester over 1911.
6. Rekening en verantwoording van den Penningmeester over 1912.
7. Begrooting 1913.
8. Verkiezing van een Bestuurslid in de vacature van den Heer Marinus van Hout te Helmond, die periodiek aftreedt en herkiesbaar is.

Half uur pauze.

9. Rede van den WelEerwaarden Heer G. J. van den Hout, Hoofd-Adviseur van de Gilde in de Bouwbedrijven in het Dekenaat Geertruidenberg over: „Hoe staan wij thans in ons Bisdom met de Beroepsorganisatie."

Groote Militaire oefening.

Men meldt uit Eindhoven aan de „Msb."

Woensdagmorgen 3 uur was het al dag voor de troepen te Eindhoven, ondergebracht in de voormalige lucifersfabriek, waar ze een welverdiende nachtrust hadden genoten.

Om 5 uur begon de eigenlijke oefening, waarvan de opzet luidde: „Een rood leger is uit het Zuiden over Eindhoven en Tilburg opgerukt en heeft 10 Juni een gedeelte van het blauwe (vaderlandsche) leger nabij 's Hertogenbosch aangevallen en over de Maas teruggedrongen. De commandant van het roode leger besluit om zoo spoedig mogelijk zijn verbindingslijnen van achter in orde te brengen, ten einde zijn toevoer van proviand enz. te regelen. Eindhoven wordt een regelingsétappeplaats; versterk dit zoo spoedig mogelijk."

De regelings-étappeplaats omvat het station, het emplacement en een deel van het villapark, daaromheen besluit de commandant een versterking aan te leggen, waarin hij in verband met het niet verwachten van artillerievuur de beide boerderijen van den heer Bisdom opneemt. De stelling gaat van 't Hof

bij Tongelre Noordwaarts van het station, dan van het Zuiden naar den Treurenberg, Oostwaarts naar Klein Tongelre en dan weer naar 't Hof zoodat er een kring om de étappeplaats is getrokken.

In het zeer boschachtige terrein in het Noorden hebben de soldaten onder bekwame leiding van den kapitein W. Froger met zijn officieren twee groepsversterkingen gemaakt met een tusschenlinie. Het Oost- en Westfront werden gemarkeerd. In het Zuiden vormden de boerderijen de versterkte punten, waartusschen de linie.

Zeer veel belangstelling was er zoowel van militairen als van de inwoners. Onder de autoriteiten merkten wij op den luitenant-generaal C. J. Snijders, chef van den generalen staf, met den souschef, kolonel Pop, den divisie-commandant, generaal-majoor J. Bruce, den commandant der VIe brigade, kolonel J. D. Grevinck, namens den commandant IVde brigade, kolonel W. H. van Terwisga, den katipein Leers.

Donderdagmorgen is de Minister van Oorlog hier aangekomen, aan wien de luitenant J. Kooiman is toegevoegd.

Wat hier in zoo korten tijd gemaakt is, toont dat er van den Nederlanschen soldaat nog heel wat verwacht mag worden. Zulk een groepsversterking bestaat uit verschillende loopgraven, eigenlijk gleuven, daar ze smal en diep zijn en alle voorzien van schuilplaatsen voor de manschappen. In ieder van die gleuven gaan ongeveer een 20 soldaten. Alle zijn voorzien van hoofddekkingen, die noodzakelijk zijn gebleken in de laatste oorlogen, wil men voorkomen, dat de man er toe komt zijn geweer maar af te schieten zonder eenige richting. Geheele dekkingen zijn er gemaakt onder den grond voor de mitrailleurs, terwijl zij schieten door sleuven en de geheele versterking zoodanig gemaskeerd is, dat op een 3 à 400 M. daarvoor er niets van te zien is.

Dat deze dekkingen waarde hebben, blijkt wel hieruit, dat het nieuwe Fransche voorschrift voor de scheidsrechters bepaalt, dat een ongeveer op die wijze ingegraven troep bij een scheidsrechterlijke uitspraak viermaal zoo sterk moet worden gerekend.

Voor deze, de eigenlijke stelling op 400 M. en ook daartusschen, vindt men overal schijndekkingen in verschillende richtingen, door boomstammen en waterleidingpijpen, mitrailleurs en kanonnen nader aangegeven, waardoor men den vijand tracht te verleiden daarop aan te vallen, waardoor hij komt onder het kruisvuur van de groepsversterkingen.

De huizen zijn ontdaan van ramen, om te voorkomen dat het glas wordt stukgeschoten en verder van alles wat brand zou kunnen veroorzaken. Zoo is het heele strooien dak van den Dommelhoef afgenomen. De openingen van de ramen zijn voorzien van kistingen en de muren vol schietgaten. Om 7 uur was de stelling bezet; heel Eindhoven was op de been.

Donderdagmiddag was alles afgeloopen. Toen kregen de soldaten vrij om kennis te maken met Eindhoven. De militaire oefeningen hebben een rustig en kalm verloop gehad. Jammer dat het weer niet een weinig gunstiger was.

Vrijdagmorgen om 9 uur zijn de militairen vertrokken. Te Tilburg werd overnacht om hedenmorgen de reis naar Breda voort te zetten.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

De Dommel kan het mer nie verkroppe, dè 't allemol aon 't daglicht is gekomme over die rioleeringskwestie, ik bedoel dè 't vruuger bestuur den enne ha laoten betaole en den aandere nie, vur 't dempen van de sloot es er gebouwd wier.

Ze hee er al enne keer of wè over geschreven, mer tis eenmaol zoo uitgekomme net ès de Centraal gezee ha, en daor is nou mee schrijven niks meer aon te veraandere.

Nou hee de Dommel weer iets aanders. De Centraal schreef dè hij mee de meerderheid van de raod tegen de straotbelaasting was, um dè en straotbelaasting nie eerlijk is.

En wè doe de Dommel nou? Ze is aan 't schène gegaon op v. d. Ligt en v. d. Horst van heb ik jou daor, en mèn as boerenbriefschrijver nemen ze ok al geweldig beet.

Ik ha geschreve, dè 't heel goed ging mee de Centralers in de raod, ennen hoop geld in de kaast en veul goei dinge tot staand gebrocht.

En ik stelde daor tegenover, dè er vruuger soms nog geen geld genog was um 't volk te betaolen.

De Dommel antwoordt daarop, dè deze raad veul verkocht hee, en daorum zo goed bij kaast is.

Ik ben daarover is gaon informeeren bij een raodslid. Die vertelde men, es men 't geld dè de centrale raod hee geleend, en ekstra hee gebeurd van verkoopingen bijeentrekt dè 't dan nie zoo veul is, és de schuld die de raod deez vier jaor afbetaalde, het buitengewoon werk, dè ze in diejen tijd maakte, en daarbij wè ze nou nog in kaast hebbe.

Bijgevolg is de geminte deez vier jaar nie ermer mer wel rijker geworre, Wè zegde daor nou van, schrijverke in de Dommel. Dè raodslid hee me gezee dè hetgeen ie me vertelde mee cijfers waor kan maoken, en est noodig is, zal hij het doen ook.

En nou vraog ik is, hoe zo 't er bij gestaon hebben (mee de dubbeltjes bedoel ik) es dè Dommelpartij geregeerd ha. Ja, er zon misschien wel enkele groote dingen zen gemokt geworre, daor de meenschen niks aon han, mer dan zon we ok een paor duizend gulden en nog wè elk jaor meer op motte brengen. En dan zo de geminte heel wè meer schuld hebben es nou.

Nou kunne ze schène op enne v. d. Ligt en enne v. d. Horst en op wie ok, mer ge blijft de meenschen toch uit hullie portemenée en dè is 't vernaomste, wè zegde gij meneer de redacteur.

Tot ziens. TOON.

Rechtszaken.

Diefstal.

Voor de Bossche rechtbank stonden Donderdag terecht: 1. M. M., arbeider te 's Bosch en 2. J. K., 22 jaar, arbeider te 's Bosch, beklaagd ter zake dat zij op of omstreeks 5 April 1913 te 's Bosch met het oogmerk van wederrechtelijke toeëigening hebben weggenomen eenige stukken koper, toebehoorende aan H. S. Menco, althans aan een ander dan hen beklaagden.

De eerste beklaagde was niet verschenen, de tweede wel.

Toen hij 's morgens zijn jas op het werk hing was er geen koper in, om tien uur wel. Hoe er dat was ingekomen weet hij niet zegt hij.

Beklaagde was al driemaal veroordeeld.

Getuige Salomon Menco, koopman, Den Bosch, had de beide beklaagden in zijn dienst in zijn lompenpakhuis. Op 31 Maart zag hij den eersten beklaagde buiten zijn pakhuis op en neer loopen. Hij ging eens kijken en vond bij het pakhuis der heeren Appel stukken koper ondergeborgen liggen. Hij stelde zich op de loer, en zag een poosje later den eersten beklaagde komen om de stukken weg te halen. Den 5en April kwam getuige in 't pakhuis en liep per ongeluk tegen de jassen aan van den eersten beklaagde en hoorde stukken koper rammelen.

Hij ontsloeg deze arbeiders onmiddellijk en de tweede beklaagde bedreigde daarbij hem te zullen dood maken. Ze hebben veel meer gestolen, volgens getuige, want overal vindt hij nu verborgen zaken.

De beklaagde zegt dat hij niet met den dood heeft gedreigd, wel dat hij veel spectakel heeft gemaakt.

Het ontdekte gestolene vertegenwoordigde een waarde van ongeveer 10 gulden.

Nog twee anderen getuigen werden in deze zaak gehoord.

De officier, mr. Sluis, eischte een maand tegen den tweeden beklaagde, tegen den eerste veertien dagen.

De kerk- en kloosterdieven.

De rechtbank veroordeelde Jan Abrahams wegens verbreking van offerblokken in de kapel te Westelbeers en elders tot een gevangenisstraf van een jaar, met aftrek van het voorarrest en J. v. Gelderen wegens diefstal met braak te Haaren in het gemeentehuis en in de school te St. Michiels Gestel tot een gevangenisstraf van negen maanden, met aftrek van het voorarrest.

Verder veroordeelden zij beiden, J. v. Gelderen en J. Abrahams wegens diefstal met braak in vereeniging des nachts gepleegd in het klooster der eerw. Zusters te Oerle, bij welke gelegenheid de eerste beklaagde een revolverschot op een der Zusters loste, den eerste tot een gevangenisstraf van zes jaar, de tweede tot twee jaar.

Mishandeling.

De Bossche rechtbank veroordeelde heden H. J. M., en een medebeklaagde te Woensel, wegens mishandeling op P. M. F., aldaar, tot een gevangenisstraf van twee maanden.

Archiefzaak.

De Bossche rechtbank veroordeelde gisteren den rijksarchivaris Ebell tot een week gevangenisstraf.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 10 Juni 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

A. v. B., te Heusden, bekl. van wederspannigheid, vrij; P. v. H. en H. L. v. d. B. beiden te Schijndel, alsvoor veroordeeld den 1e tot 14 gev., den 2e tot 15 subs. 30 d. h.; M. W. v. O. te Werkendam, bekl. van bel. van een ambtn. in functie, en ver. tot f 10 subs. 20 d. h.; P. R. te Loon-op-Zand, bekl. van overtr. motor- en rijwiel-reglement, vonnis vern. en veroord. tot f 15 subs. 10 d. h.; N. V. te Udenhout, alsvoor.

Zitting van Donderdag 12 Juni 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

A. J. G. v. H., Woensel wederspannigheid m. l. l., vrij; J. v. B., St. Mich.-Gestel, wederspannigheid, 14 d. gev.; H. L., 's Bosch, dankwetovertr. vonnis kantong. 's Bosch bevestigd; J. M. T. R., huisvr. van H. G., Helmond, diefstal, 14 d. gev.; H. J. M. en J. R., Woensel, mish. ieder 2 m. gev.; P. C., Hooge Mierde, jachtdelict, vonnis kantg. Oirschot bev. doch straf f 15 b. of 8 d. h.

BEKENDMAKINGEN.

Zitting van den Keuringsraad.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter algemene kennis, dat de Keuringsraad voor de lichting 1914 voor deze gemeente zitting zal houden te Boxtel op Woensdag 2 Juli a.s., voormiddags 9 uur in een der lokalen der school voor M. U. L. O. op den Burgakker.

Voor den Keuringsraad behoeven niet te verschijnen de ingeschrevenen:

1o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak van den dienst, hetzij voorgoed of voorloopig zijn uitgesloten;

2o. die doen blijken door ziekte of gebreken buiten staat te zijn voor den Keuringsraad te verschijnen;

3o. die zich in verzekerde bewaring bevinden of die verpleegd worden in eene rijkswerkinrichting, een rijksopvoedingsgesticht of eene tuchtschool;

4o. die verpleegd worden in een krankzinnigen-, idioten-, doofstommen- of blindengesticht;

5o. die hun beroep maken van de buitenlandsche zeevaart of van de zeevisscherij buitenslands;

6o. die woonplaats hebben of verblijf houden in het buitenland;

7o. die zich in vrijwilligen militairen dienst bevinden.

De ingeschrevenen, onder 5o en 6o bedoeld, kunnen desgewenscht voor den Keuringsraad verschijnen, althans indien zij niet reeds op andere wijze een meting en, zoo noodig, een geneeskundig onderzoek hebben ondergaan.

De ingeschrevenen moeten verschijnen voor den hun aangewezen Keuringsraad in de provincie of in het district, waarbinnen zij voor de militie zijn ingeschreven. Zij kunnen zich echter tot den Commissaris der Koningin in de provincie wenden met het verzoek dat het onderzoek voor een anderen Keuringsraad zal plaats hebben.

De ingeschrevenen kunnen bij den Keuringsraad hun wenschen met betrekking tot de inlijving kenbaar maken.

Van een ingeschrevene, omtrent wien door den Keuringsraad uitspraak is gedaan, kan binnen tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de uitspraak in het openbaar is medegedeeld, bij den Militieraad een nieuw geneeskundig onderzoek worden aangevraagd:

1o. door den ingeschrevene, wien de uitspraak geldt, of door zijn vader, moeder, voogd of curator;

2o. door elk der overige voor de gemeente ingeschrevenen, of door zijn vader, moeder, voogd of curator.

Deze aanvrage, die op ongezegeld papier kan worden gesteld, en die, als zij wordt gedaan door een der hierboven onder 2o bedoelde personen, op aannemelijke in de aanvrage omschreven gronden moet berusten, moet evenwel, op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ingeleverd bij den Burgemeester dezer gemeente.

Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden wordt gestraft de ingeschrevene, die niet voldoet aan de op hem rustende verplichting, om voor den keuringsraad te verschijnen of zich aan een meting of een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste zes honderd gulden wordt gestraft hij, die opzettelijk een dier feiten pleegt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Waarschuwing.

Kwade praktijken bij de keuring van militieplichtigen.

De Burgemeester der gemeente Boxtel waarschuwt ten ernstigste de ingeschrevenen voor de Militie uit deze gemeente tegen de praktijken van personen, die hen, tegen betaling van een som gelds, voorspiegelen in staat en bij machte te zijn bij het geneeskundig onderzoek voor den Keuringsraad of voor den Militieraad hunne ongeschikt-verklaring voor den dienst der militie te bewerken.

In geen enkel opzicht kan de bemoeiing van zoodanige personen, als boven bedoeld, tot afkeuring, van welken ingeschrevene ook, leiden, terwijl de raadpleging van die personen den betrokkene slechts finantieel nadeel kan berokkenen.

De Burgemeester herinnert voorts aan art. 206 van het Wetboek van Strafrecht, waarbij is bepaald, dat met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren wordt gestraft hij die zich opzettelijk voor de militiedienst ongeschikt maakt of laat maken, en hij die een ander, op diens verzoek, opzettelijk voor den dienst ongeschikt maakt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

van 1—13 Juni 1913.

Geboren: Anna A. M. dochter van N. Beerens en J. Moonen — Maria A., dochter van J. D. v. Os en A. Rolvink.

Gemeente Schijndel.

Van 22 Mei tot 12 Juni 1913.

Geboren: Adrianus J., z. van J. J. van Giersbergen en W. Smits, Wijbosch. — Anna M. A., d. van L. van Lieshout en J. van Wanrooij, Hermalen. — Johannes P., z. van A. van Boxtel en J. Oerlemans, Steeg. — Maria A. W., d. van H. Gooden en C. A. de Groot, Kluis. — Wilhelmus, z. van J. Steenbakkers en H. van Liempd, Wijbosch. — Marinus, z. van J. Heesakkers en A. Schellekens, Hermalen. — Martinus, z. van Th. van Dinther en J. van Rozendaal, Oetelaar. — Wilhelmus, z. J. van Bakel en W. Offermans, Hoeves. — Bernardus M. A., z. van P. J. van Heeswijk en C. A. M. Jansen, Dorp. — Adrianus, z. van A. van den Heuvel en L. van den Hoogenhof, Heikant.

Overleden: Johanna J. Timmermans, 2 m. Broekstraat. — Anna J. Jacobs, 19 j. Klooster. — Geertruida A. M. Jansen, 1 j. Hoeves. — Hendrica Gevers, echtg. van J. Timmers, 73 j. Wijbosch. — Hendrikus van Houtum, echtg. van Th. Hazenberg, 60 j. Borne. — Hendrikus B. van den Bergh, 7 m. Laverdonk.

Ondertrouwd: Adrianus Huizing, 40 j. Lieshout en Hendrina M. Heijerman, 44 j.

Getrouwd: Johannes van Doremalen, 29 j. en Maria van Rozendaal, 22 j. — Jan van Engeland, 30 j. en C. Spierings, 24 j. — Hendrikus van der Heijden, 33 j. en Anna M. Krol, 25 j. — Wilhelmus van Heeswijk, 29 j. en Martina Broks, 31 j. — Martinus van den Akker, wedn. van Klazina van Uden, 62 j. en Johanna Kuijpers, wed. van Johannes van Bakel, eerder van Willem Rovers, 65 j. — Wilhelmus Mutsaars, 27 j. en Johanna Heesakkers, 26 j.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,26 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 13 Juni f 1.12½ à f 1.25 per K.G.

Op 13 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.36 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 13 Juni. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.10 Middel f 1.15 p. KG. Aanvoer 9440 K.G.

MAASTRICHT, 13 Juni. Botermijn. Aanvoer 56080 K.G. Hoogste prijs 1.24, middelste f 1.18, laagste f 1.12 per K.G.

's Hertogenbossche Eiervelling V. P. N.

Vrijdag 13 Juni. Aanvoer 43769 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,67 tot f 0,69

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

Markten.

Maandag 16 Juni.

Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 17 Juni.

Arnhem: paarden.
Cuyk en St. Agatha: jaarmarkt.
Gilze: vee.
Oirschot: jaarmarkt.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 18 Juni.

Gorinchem: paarden.
Wijchen: paarden, vee.
's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens. linnen, laken enz.

Donderdag 19 Juni.

Heeze: jaarmarkt.

Vrijdag 20 Juni.

Vierlingsbeek: vee.

ADVERTENTIEN

SCHOOLBANKEN.

De Gemeente BOXTEL heeft aan billijken prijs **te koop**:

een partij oude

Schoolbanken.

Te bevragen bij den Heer H. J. DEKKERS, Gemeente Opzichter te Boxtel.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

maakt bekend:

Dat op **Maandag 16 Juni 1913** ten **3 uur n.m.,** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son te Boxtel aan de Markt zal plaats hebben de jaarlijksche

VOORGRASVERPACHTING TE BOXTEL.

Biljetten verkrijgbaar.

GEVRAAGD:

Een Bakkersleerling

bij P. BIERMANS, Rechterstraat.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Donderdag 26 Juni 1913** ten **huize van** Mej. de **Wed. L. Adelaars** te Brukelen ten **4 uur n.m.**

Voor de Erven Willebrord v. Eijndhoven,

ONDER BOXTEL.

Koop I **a.** Drie **Woningen** met **Erven,** gemerkt wijk B Nos. 156, 157 en 158, gelegen ter plaatse „Brukelen", kad. bek. Sectie F Nos. 2851, 2852 en 2853 samen ter grootte van 1.85 Aren met

b. Het Zuid-Oostelijk gedeelte zooals is afgepaald van het perceel bouwland, gelegen als voor kad. bek. Sectie F No. 2951, het geheel ter grootte van 4 Aren 15 centiaren, staande met 10 slagen op **f 3100.—.**

Koop II. Het Noord-Westelijk gedeelte, zooals is afgepaald van voorschreven perceel bouwland Sectie F No. 2951, staande met 20 slagen op **f 260.—.**

Koop III. **Massa** der koopen I en II, staande met 55 slagen op **f 3600.—.**

Koop IV. Een **Burgerwoonhuis** met **werkplaats** waarin sedert bijna 40 jaar een **wagenmakerij** gevestigd is, **erf** en **moestuin** met vruchtboomen, gelegen alsvoor, kad. bek. Sectie A No. 1497 ter grootte van 11 Aren, staande met 6 slagen op **f 3100.—.**

Het huis bevat: *beneden* 2 voorkamers, keuken, kelder en opkamer; *boven*: 2 kamers met alcoof en kasten en zolder.

De woningen in koop I zijn elk met een deel van het bouwland in koop II verhuurd respectievelijk tegen f 1.65, f 1.50 en f 2.— per week.

Koop II en Koop IV zijn te aanvaarden 1 November 1912.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 26 September 1913.

Bekendmaking

art. 28 Wetboek van Koophandel.

Bij akte, verleden 5 Juni 1913, voor den Notaris J. H. J. NIEMANN te Boxtel, is door de Heeren JAN JUSTINUS DIONYSIUS EDUARD PIETER CLERCX, Houthandelaar wonende **te Boxtel** en JOHANNES GEORGE FRANKE, zonder beroep wonende **te 's-Gravenhage,** aangegaan eene Vennootschap van Koophandel onder de Firma

B. H. Clercx.

De Vennootschap is gevestigd **te Boxtel.**

Zij heeft ten doel het drijven van handel in hout en al hetgeen daarmede in verband staat.

De Vennootschap is aangegaan 1 Mei 1913 en zal eindigen 30 April 1923; zij wordt echter daarna telkens voor 5 jaren stilzwijgend verlengd, indien niet 6 maanden vóór 30 April van het jaar 1923, of daarna van het jaar, waarin een vijfjarig tijdperk eindigt, een der vennooten schriftelijk aan de wederpartij heeft kennis gegeven, dat hij de Vennootschap wenscht te doen eindigen.

Geen der vennooten is gerechtigd, het staande de Vennootschap voor haar verkregen onroerend goed te vervreemden of te bezwaren, zonder medewerking van den anderen vennoot.

Ieder der vennooten is bevoegd ten name der Vennootschap te handelen, voor haar gelden uit te geven en te ontvangen en de Vennootschap aan derden en derden aan de Vennootschap te verbinden en met den naam der firma te teekenen.

Bij iedere onderteekening met den naam der firma, voegt de onderteekenaar zijne gewone handteekening.

De toestemming en onderteekening van beide vennooten wordt echter gevorderd tot het afgeven, accepteeren, endosseeren en voor aval teekenen van wissels of ander handelspapier, eene waarde vertegenwoordigende van f 100.— of meer, het ter leen opnemen van gelden, het aangaan van verbintenissen van borgtocht, het sluiten van dadingen en het verrichten van alle handelingen, die niet tot den gewonen werkkring van de Vennootschap behooren en het huren en verhuren van onroerende goederen, die tot de Vennootschap behooren.

Namens de Vennooten,

J. H. J. NIEMANN,
Notaris.

f 50.000

Obligatie Maatschappij HET WITTE KRUIS

Gevestigd te 's GRAVENHAGE, ANNA PAULOWNAPLEIN 3.

Op 3 pCts premie Obligatie **No. 19219** ad f 10, heden gevallen de **f 50.000** acht maal op ingeschreven bij de Hoofdvertegenwoordigers.

J. Meyer, Iste Constantijn Huygenstraat 37 (huis) Amsterdam.
J. J. Constandse, Slot, Ostende Goes.
C. v. d. Geer, Havensingel 43 's Hertogenbosch.

Gelden onmiddellijk uitbetaald.

Solide vertegenwoordigers gevraagd.

Aan de Kiezers

in het district 's-Hertogenbosch,

wordt dringend aanbevolen hun stem op **Dinsdag 17 Juni** uit te gaan brengen op onzen afgevaardigde ter Tweede Kamer, den heer

Jhr. Mr. A. F. O. Van Sasse van Ysselt,

die op zoo waardige wijze reeds vele jaren ons district ter Tweede Kamer vertegenwoordigd heeft. Het candidaatstellen van een socialist tegenover hem vordert, dat alle ordelievende kiezers hun kiezersplicht trouw vervullen.

Namens het hoofdbestuur der R. K. Kiesvereeniging,

Mr. P. H. LOEFF, Voorzitter.
H. M. THIJSSEN, 2e Secretaris.

Wonden en Kneuzingen

veroorzaken vreeselijke pijn. De KLOOSTERBALSEM verzacht de pijn, doet den lijder heerlijk weldadig aan en brengt in korten tijd blijvende genezing.

De Heer Nicolaas Timmermans, te Zierikzee verklaart ons:

„Mijn zoon Maarten Leendert had het ongeluk van een steiger te vallen, waardoor „enkele losliggende planken meevielen en „op zijn gezicht terechtkwamen. Zijn linkerslaap en zijn lippen hadden diepe wonden, „welke vreeselijk bloedden en onmiddellijk „begonnen op te zetten. De pijnen waren „duldeloos. Mijn jongen kermde vreeselijk „en de wonden waren ellendig om aan te „zien. Dadelijk kwam ik op het denkbeeld „den KLOOSTERBALSEM aan te wenden „en verbond ik de wonden met lapjes „Kloosterbalsem, dien ik kocht bij J. Kwaak, „wat onmiddellijk de smarten verzachtte. Ik ging hiermee voort „en het resultaat was prachtig, de wonden genazen met den dag „en de opzwelling verdween. Na drie dagen de wonden regelmatig „verbonden te hebben, waren zij geheel en al genezen, wat „iedereen, welke de wonden gezien had, voor een wonder verklaarde". De

Jongeheer M. L. Timmermans, (volgens portret.)

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Echt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

De Urbanuspillen
van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker -:- UTRECHT,

Echt dit bewijs volgens het *oude echte* recept, zuiveren het *bloed*, verdrijven *gal* en *slijm* en bevorderen den goeden *stoelgang*.

Fabrieksmerk. Per doos met gebruiksaanwijzing **30 cent.**

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Etsch vooral merk „Grootendorst."

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Olieslagers,
Huisschilder, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
BOXTEL.
Rechterstraat,

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

KIPPENHOUDERS.

Ochtendvoer	per 50 K.G.	f 6.40
Gemengd voer	„	- 4.50
Gerst	„	- 4.25
Kleine Maïs	„	- 3.70
Boekweit	„	- 5.00
Tarwe	„	- 4.50
Opfokvoer voor kuikens	„	- 6.60
Korrelvoer	„	- 7.60

Beleefd aanbevelend,
C. MERKS, Boxtel.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van
Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering
Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten
Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.
Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.
Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Gelegele uitzet voor pasgehuwden. **Billijke prijzen en grootste keuze.**

Na de onafgebroken waarschuwingen, waarin is uiteengezet, dat bij het tot stand komen van de Tariefwet, het leven van een ieder moeielijker en duurder zal worden en de welvaart van ons land op ernstige wijze in gevaar zal worden gebracht, is het plicht van elken kiezer, tot welke politieke partij hij ook behoort, te stemmen op een candidaat, die Vrijhandelaar, dus **tegen de Tariefwet** is.

Het Anti-Tariefwet-Comité,
Mr. Th. M. Verster, Voorzitter.
Mr. J. H. G. Bekker, Secretaris.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 48. Zaterdag 14 Juni 1913.

De Tentoonstelling
VAN
Oude Kerkelijke Kunst
te 's-Hertogenbosch.

In 's-Hertogenbosch, beroemd om zijn prachtigekathedraal, is Zaterdag den 7en Juni een tentoonstelling geopend. zooals wij die in ons land nog nooit zagen. Immers, waar is ooit bijeengebracht,uit synagogen, protestantsche en vooral katholieke kerken, hetgeen voor den eeredienst artistiek belangrijks in. vroeger eeuwen hier te lande is vervaardigd ?

Haast ondoenlijk schijnt het, dit bijeen te garen ; haast ongeloofelijk is het, dat er zóóveel van beteekenis nog schuilt ook van vóór den rijd dier ,,razende diluvie'', gelijk een oud schrijver den beeldenstorm eens heeft genoemd.

In Den Bosch heeft men het belangrijke van zulk een expositie ingezien en het werk aangedurfd ; dezelfde commissie (met Mr. R. Tilman als voorzitter en den heer E. Mulder als secretaris), die dezen zomer een oud mysteriespel zal doen herleven, heeft ook den stoot tot deze tentoonstelling gegeven. Mannen van kennis en smaak vond ze bereid, het werk te doen, invloedrijken in kerkelijke en wereldlijke kringen gaven hun zedelijken en finantieelen steun en zoo toog men, lang geleden reeds, aan dat werk, waarvan wij heden de resultaten mochten aanschouwen.

Uiteraard was ons bezoek vluchtig. Wij werden rondgeleid door de heeren J. A. Frederiks, Dr. Jan Kalf en Prof. Dr. W. Martin, die in hoofdzaak alles bijeenbrachten, de beide eersten de voorwerpen van kunstnijverheid, laatstgenoemde de schilderijen-afdeeling.

De groote militaire rijschool aan de Hekkelaan wordt geheel door de tentoonstelling ingenomen. De ruimte is, naar een plan van Dr. Kalf, door den architect van Heeswijk verdeeld in een groote middenruimte met zijvakken, waarvan aan de achterzijde twee vertrekken zijn afgescheiden, het rechter voor de protestantsche, het linker voor de joodsche voorwerpen.

De vloer is met grijze plavuizen belegd ; een zacht wit velum, sober maar verrassend smaakvol gedrapeerd, laat ruimschoots licht door en geeft toch een zekere stemming, die verhoogd wordt door de grijze wanden, met eterniet bekleed en van boven met een eenvoudigen gouden ornamentrand afgezet.

In het midden staan de groote doopvonten en lezenaars, meesterwerken van koperkunst ; tegen de schotten, hoog, eiken beelden, en in twee lange rijen hangen er prachtige koperen kronen, de een al belangwekkender dan de ander. Daarachter, eenige treden hooger dan de zaal zelve, een koorhek (de koperen staven uit de kathedraal in den Bosch) en weer daarachter een kerkekoor met oude koorbanken (uit Breda), de beroemde gothische koperen kroon uit de kathedraal in den Bosch (de mooiste in Nederland) en als koorafsluiting het groote laat vijftiend'eeuwsche altaarstuk uit dezelfde kerk, van binnen in zwaar verguld snijwerk tafereelen uit Jezus' leven verhalend, op de vleugeldeuren in schildering van 's Heilands leven gewagend.

Is de eerste aanblik, door dit van fijnen smaak getuigend arrangement, reeds verrassend en boeiend, bij verder voortschrijden komt men nog meer onder den indruk van wat hier zeldzaams te genieten valt. In reeksen van vitrines zijn er misgewaden, goud- en zilverwerk, ivoor- en koperwerk en houtsnijwerk tentoongesteld, ontstaan vóór de negentiende eeuw. Links is de collectieve inzending der oud-katholieken, en verderop zijn links en rechts, telkens vier, met goudgele stof bespannen wanden met schilderijen, grootendeels vóór het jaar 1600 ontstaan.

Na dezen algemeenen indruk in het kort de herinneringen aan onzen rondgang samenvattende, denken wij het eerst aan een indrukwekkenden gekruisigden Christus, bijna levensgroot, geplaatst boven de ingangsdeur. Dit crucifix is uit Neerbosch afkomstig. Ter weerszijden van den ingang staan groote in hout gesneden beelden, waarvan vooral één, een kolossale zittende Petrus, ingezonden door de kerk te Venray, een onvergetelijken indruk maakt door zijn zware, patriarchale houding en den grootschen opzet van het geheel. Een klein Marianum uit Silvolde hangt dan voor ons en daarachter een tweede, grooter, flink gesneden en aangenaam gekleurd : Maria in een mandoria, op de maan staande en den duivel met voeten tredend (inzendster kerk te Venray). Daar vóór staat de blinkende koperen arend-lezenaar uit dezelfde kerk, waarachter drie beroemde oude koperen doopvonten van ons land zijn opgesteld : eerst die van Breda, bekend om haar smaakvolle vroeg-renaissance ornamentiek, vervolgens de schitterende geelkoperen gothische vont uit de St. Janskerk in den Bosch, die hier in het volle licht zoo goed te zien is als nog nooit, en eindelijk de sierlijke doopvont uit Venlo.

Bij het teruggaan treffen ons de vitrines met misgewaden, waaronder bijzonder de aandacht trekken het stel, ingezonden door den Bisschop van Haarlem,vijftiend-eeuwsch werk uit den tijd van Dirck Bouts, wonder subtiel van bewerking en treffend door gebaar en gelaatsexpressies der talrijke figuren, waaruit elk der vele bijbelverhalen, die kazuifels en pluvialen versieren, is saamgesteld. Ook de gewaden uit de R. K. kerk te Deventer zijn van groote beteekenis.

De oud-Katholieke inzending, beheerscht door een altaar met breeden zilveren rand en groot zilveren tabernakel met de bruiloft van Kana (18e eeuwsch), munt eveneens uit door de priestergewaden ; vooral de met zware gouden ornamenten geborduurde uit de zeventiende en achttiende eeuw, trokken onze aandacht.Een der merkwaardigste voorwerpen dezer collectie is de bisschopsstaf uit 1570 van Aegidius de Monte, bisschop van Deventer.

Tusschen dit alles schittert ons telkens het goud- en zilverwerk tegemoet; monstransen en miskelken vooral. Er zijn hier niet minder dan tien of twaalf origineele gothische monstransen, waaronder vooral die uit Oss, Ootmarssum, Venray, Breda en Loonopzand de aandacht trekken door hun ranken, rijken bouw en voortreffelijke bewerking. Van de miskelken herinneren wij ons die uit Warmond (met oude geëmailleerde medaljons aan den voet), en den rijken, laat-gothischen kelk uit Uden. Ook cibories zijn er in groot aantal, o.a. een meesterlijk gedreven pronkstuk van Adam van Vianen.

Dan is er de door Mgr. Callier ingezonden, kromstaf der abten van Egmond, een wonder van zilversmeedwerk en emailleerkunst uit het eind der veertiende eeuw.

De oudste voorwerpen tot de hoogst belangrijke inzendingen van de schatkamers der St. Servaas- en O. L. Vrouwekerk te Maastricht en het aartsbisschoppelijk museum te Utrecht. Daartoe behooren de meeste Byzantijnsche en Romaansche voorwerpen. Zeer merkwaardig is ook de ivoren kelk (vijfde eeuw) met latere zilveren monteering uit de Libuinuskerk te Deventer.

Bij de opstelling heeft Dr. Kalf (bijgestaan door mej. Ida Peelen, onderdirectrice van het Haagsche gemeentemuseum) in de eerste plaats naar een smaakvol geheel gestreefd, maar ook hier en daar verschillende voorwerpen uit één periode (b.v. de ivoren plaquettes) bijeengevoegd of de ontwikkeling van één voorwerp in verschillende perioden (b.v. kandelaars) duidelijk gemaakt.

De kandelaars en kaarsedragers van allerlei soort en tijd, hier bijeen, behooren almee tot het meest uitgezochte wat men zich denken kan. Van de gotische zijn die uit Utrecht en Goirle, met leeuwtjes onder de voeten, de fraaiste, terwijl de gedreven groote koperen kandelaars uit Maastricht en Oosterhout en de zilveren drievoetige kandelaars uit Rotterdam (Oud-katholieken), Wijk bij Duurstede, enz. met verscheidene andere de 17e en 18e eeuw uitnemend typeeren.

Aan de wanden staan overal oude kerkebeelden. Helaas zijn er bij, welker oude vormen door smakelooze moderne polychromie zijn bedorven, en waarvan men dus slechts na langer beschouwen kan genieten. Maar vele lijden niet onder dit euvel. Naast den reeds genoemden Petrus vestigen wij de aandacht op de levendige eind-17-eeuwsche beelden uit Wouw, die vóór de zijschotten zijn opgesteld, op de zestiend'eeuwsche Mariana vóór en in het ,,koor'', op de bekoorlijke marmeren Madonna uit Weert, het met ongeschonden oude polychromie bewaarde beeldje uit Hilvarenbeek, enz.

Boven de vitrines hangen hier en daar, om kleur te geven in de hoogte, oude schilderijen uit kerken, waaronder de bekende groote zestiend'eeuwsche voorstelling van het wonder van het H. Sacrament van de Nieuwerwaert, uit de kathedraal te Breda, een gezicht op de Pieterskerk te Leiden vóór het instorten van den toren (in 1512) en het verhoogen der dwarsbeuken, enz.

De eigenlijke schilderijenafdeeling, ruim vijftig schilderijen omvattend, is ter weerszijden van de doopvonten tentoongesteld. Rechts merkten wij o.a. op een groote Hemelvaart van Maria, door een onbekend Hollandsch meester omstreeks 1450 geschilderd, ongemeen krachtig van kleur en karakteruitdrukking. Daarnaast een subtiel geschilderde kruisafneming van den Leidschen schilder Cornelis Engelbrechtsz., eind 15e eeuw, en een afbeelding der Sibylla Lybica door een navolger van Petrus Christus. Een stemmig schilderijtje.

De gemeente Tiel stond de maar al te weinig bekende triptiek der broederschap van den H. Antonius af, die links op het tweede vak hangt, geflankeerd door een triptiek in den trant van Memlinc (collectie-Mevr. van Lanschot, 's Hertogenbosch) en eenige kleine schilderijtjes, waarbij een aan Ambrosius Benson (16e eeuw) toegeschreven Pietà, ingezonden door Dr. Bredius. Een Maria der 7 Smarten, triptiek door den Utrechtschen schilder Anton Moro, hangt boven het Tielsche drieluik.

Nog trekken de aandacht twee tot heden geheel onbekende schilderijen (Petrus en Paulus) uit de kerk te Roelofarendsveen, zacht van kleur en omtrek, en twee vleugels van een triptiek van een goudsmidsgild, afkomstig uit de kerk te Horst. Hare Majesteit de Koningin-Moeder zond een groote Kruisdraging van den zeldzamen zestiendeeuwschen Hollandschen meester Jan van Hemessen, treffend door frisch koloriet. Dit stuk is, evenals het meerendeel der hier aanwezige schilderijen nog nooit tentoongesteld.

Voor den ingang tot de Israëlitische afdeeling zijn twee bekende werken van den Utrechtschen schilder Jan van Scorel geplaatst : de groote triptiek uit het Begijnhof te Amsterdam en de familietriptiek, ingezonden door den heer J. Stoop te Dordrecht. Daarnaast het portrecht van Merula, uit het Merula-Weeshuis te Brielle, geflankeerd door dat van Erasmus' secretaris, Nicolaes Cannius, uit het Begijnhof te Amsterdam. Rechts, bij de protestantsche afdeeling, hangen eenige merkwaardige schilderijen van Pieter Aertsen, o.a. uit het Elizabeths-weeshuis te Culemborg en een, zoo goed als onbekend, uit een Brusselsche collectie, voorstellend het Ecce Homo. Een curieuze Voorstelling van Golgotha, in Aertsen's trant, krachtig geschilderd door een onbekend meester, ingezonden door den heer W. Mengelberg te Amsterdam typeert duidelijk onze kerkelijke schilderkunst omstreeks het jaar 1660.

Zonder verder stil te staan bij de merkwaardige, met kostbare steenen versierde Evangelieboeken ; zonder ook verder in details te treden over nog andere arend-lezenaars (uit Roermond en Venlo) ; over de oude houten doopvont uit Leeuwarden en meer curiosa, treden wij de protestantsche afdeeling binnen, waaraan een oude preekstoel en kerkeborden (uit Utrecht en Rhenen) uitnemend het gewenschte karakter geven. Hier trekt vooral het avondmaalszilver, in vitrines opgesteld, de aandacht.

De iraëlitische afdeeling, links, is eenigszins als synagoge ingericht en door deskundige handen vol zorg gearrangeerd. Wetsrollen, besnijdenisstoelen, rijk geborduurde voorhangsels der Arke en groote oude luchters (z.g. menorah's) geven een indruk van wat joodsche kerke-kunst hier te lande vroeger vermocht te scheppen.

Hiermede eindigen wij ons voorloopig overzicht. Slechts zij nog vermeld, dat in een uitvoerigen catalogus de voorwerpen worden beschreven : de kunstnijverheid door Dr. Kalf (met medewerking van de heeren Frederiks, Hillensum, E. Voet Jr. en Mej. Peelen) de schilderijen door Prof. Martin.

N. R.

Het Mysteriespel

I.

We hebben allen hier of daar reeds de plaat gezien, die een aankondiging bevat van de nationale tentoonstelling van Kerkelijke Kunst te 's-Hertogenbosch. Aan die tentoonstelling is verbonden de opvoering van het mysteriespel : „De seevenste Bliscap van Onser Vrouwen". Voor velen zal 't een groot vraagteeken zijn, wat dat toch moet wezen, wat men toch aan die ouwe dingen heeft, etc. Ja, ik merkte uit de laatst verschenen „Kath. Sch." dat niet alle onderwijzers zelfs wisten, wat de titel van het stuk beteekende. We meenen de lezers van dit blad geen ondienst te bewijzen, door hun een en ander over het ontstaan van 't mysteriespel in 't algemeen mee te deelen en eenige bijzonderheden over het in studie genomen spel te 's-Bosch.

Mogen deze artikelen bij enkelen meerdere belangstelling wekken voor de Christelijke kunst in 't algemeen en voor het Geestelijk Tooneel in 't bijzonder, en moge ik meerderen door deze regelen aansporen het mysteriespel bij te wonen, dat ja slechts door amateurs gespeeld wordt die „doent uut minne", maar dat zeer interessant belooft te worden, dan zal ik m'n moeite ruimschoots beloond achten.

Wie reeds besloten zijn dezen zomer voor dit doel een uitstapje naar de oude hertogstad te maken, zullen verstandig doen zich het werkje aan te schaffen, dat dezer dagen bij C. N. Teulings te 's-Bosch verscheen, waarin het stuk, voor zoover het bewaard gebleven is, naast een liniaire overzetting in nieuw proza is afgedrukt. 't Zal voor 't volledig kunnen volgen, het goed verstaan en het kunnen in-voelen noodig zijn, dat men zich met de stof en de ongewone, verouderde taal en zegswijze eenigszins vertrouwd maakt. Toch beweren medespelers, dat het voor gewone lui, die er nooit iets van gehoord of gezien hebben, van a tot z kan gevolgd worden en voor hen ook — op enkele in onbruik geraakte woorden na — verstaanbaar is.

* * *

Over de vragen wat een mysteriespel is en of bovengenoemd stuk eigenlijk dien naam wel mag dragen, zullen we ons maar niet moe maken. Het geven van omschrijvingen en het categoriseeren is het werk van geleerden en ook voor hen alleen van belang.

Het mysteriespel, zooals men er een zal zien opvoeren in ,,Casino", is niet in eens in al z'n pracht en rijkdom ontstaan. 't Is een schakel uit de lange reeks van geestelijke tooneelspelen, die sedert de invoering van het Christendom tot op den dag van heden zijn opgevoerd.

Over het ontstaan van het mysteriespel is in de laatste vijftig jaar al heel wat papier volgeschreven door groote en door kleine geleerden. En nog is de kwestie niet volkomen opgehelderd.

* * *

In de middeleeuwen zijn Kerk en Tooneel innig met elkaar vereenigd geweest. De eerste kiemen van geestelijke dramatische kunst wortelen zoo diep en innig in de liturgie der Kerk, dat het eerste niet te begrijpen noch te doorvoelen is, zonder een degelijke kennis van kerkelijke feesten, plechtigheden, ceremoniën etc. Hiervandaan komt het ook, dat men over deze kwesties in schier alle wetenschappelijke werken — die door niet-katholieken geschreven zijn — de dolste dingen lezen kan en de eenvoudigste zaken, als heele gewichtige kwesties ziet opgezet en uitgewerkt. Het is daarom zoo'n verheugend verschijnsel, dat Dr. Moller, in z'n inleiding op bovengenoemd tekstboekje een beschouwing geleverd heeft in echt katholieken geest en verschillende misvattingen heeft trachten te herstellen of op te lossen.

Aan de bekende plechtigheden, die nog gedurende de laatste dagen der Goede Week in de Kerk gehouden worden, gaf men in het begin der elfde eeuw een meer dramatisch karakter, om zoodoende de toehoorders meer aanschouwelijk de mysteriën der menschwording en verrijzenis van Christus voor te stellen. Aanvankelijk hield men zich trouw aan het schriftuurverhaal, en werd alles in het Latijn gesproken en gezongen, en werd de geheele plechtigheid door priesters in de kerk verricht. Maar omdat het gewone volk die plechtigheden nog niet volkomen kon volgen en begrijpen werden verschillende passages soms ook in de Volkstaal herhaald en 't is duidelijk dat men op dien weg spoedig genoeg kwam tot een geheel spel in de Volkstaal, waarbij alleen de Kerkhymnen in het Latijn waren overgebleven.

Toen de liturgische plechtigheid meer en meer overging in een stichtelijke vertooning voor het volk en er ook tooneelen in gebracht werden, die weinig met den eerbied voor Gods huis strookten, werd het Paaschspel en het Kerstmisspel los gemaakt van de liturgie en werd een afzonderlijke plechtigheid. Voortaan waren 't ook niet meer alleen de geestelijken maar ook leeken, leden van broederschappen, die voor het opvoeren van die stukken in aanmerking kwamen.

Het kerkelijk karakter raakte van de spelen meer en meer af, en omstreeks het begin der 12e eeuw werd door Paus Innocentius III verboden de spelen nog in de kerken te houden en ook mochten voortaan de geestelijken niet meer als acteurs optreden. Van dien tijd af is men begonnen de aldoor uitgebreider en kostbaarder wordende stukken vóór de kerk of op het marktplein te vertoonen.

Van die oudste stukken is natuurlijk heel weinig overgebleven. Het oudste dat we kennen is het Maastrichtsche Paaschspel uit het midden der 14e eeuw. Nu blijkt uit oude stadsrekeningen en oude aanteekeningen nog wel, dat er van omstreeks 1400 af geregeld in bijna alle steden van Noord- en Zuid-Nederland mysterie- en myrakelspelen zijn opgevoerd, en ook zijn ons uit diezelfde bronnen talrijke titels bekend geworden ; maar om over den inhoud, de kunstwaarde van die middeleeuwsche stukken te kunnen oordeelen is de keuze zeer gering.

Behalve het bovengenoemde Paaschspel, dat maar gedeeltelijk bewaard is en dat nog niet eens in Nederlandsch, maar in een Duitsch-Limburgsch dialect geschreven is, kennen we slechts : „De eerste Bliscap van Maria", „De Sevenste Bliscap van Onser Vrouwen" en het „Spel van den Heiligen Sacramente van der Nyeuervaart. Het eerste en laatste stuk vallen geheel en al buiten het doel van deze artikelen. In 'n volgend hoop ik iets over de beide „Bliscappen" mede te deelen.

J. HEEREN.

Van 's Levens Schaduwkant.

„Als je morgen bij me komt, kan je zien, dan zullen we verder afpraten".

Piet en Gerrit knikten. Gerrit knipoogde even.

„'t Kan een mooi zaakje worden", meende hij.

„Maar gevaarlijk", kwam Piet.

Jan glimlachte.

„Gevaarlijk ? Er is geen gevaar bij. Voor jullie tenminste heelemaal niet".

Piet haalde de schouders op.

„Welneen", zei Gerrit.

Jan reikte beiden vluchtig de hand. „Dus tot morgen dan", zei hij.

De anderen knikten, wuifden nog even tot groet, als ze wegliepen.

Over de drukke Maasbrug stapte Jan verder. De breede stroom ter weerszij glinsterde in het goudlicht van den middag.

Ginds, naar het Westen, waar de stroom zich verbreedde, lagen de hooge rompen der zeevaarders met de masten der lichterschepen er tusschen. Dichterbij aan de Maaskade puften de kleine stoombooten der binnenvaart hun rookpluimen in de lucht. En daar aan de andere zijde van de brug lagen de lage rijnaken dicht opeengedrongen. Over het water gleed hier en daar een stoombootje en een kleine roeiboot schommelde dicht aan den walkant. Onder de brug schoot puffend een sleepbootje uit, een glinsterende voor achter zich latend in het goud-kabbelend water.

Jan liep langzaam als nadenkend, nu en dan uitkijkend over het fonkelend watervlak. Haastige menschen drongen hem telkens op zij, stootten onzacht tegen hem aan. Over den breeden middenweg der brug bolderden de wagens in dichte opeendringing, waartusschen nu en dan een electrische tram, belrinkelend heenschoot.

Hij had den tijd, zijn schip lag tot vertrek gereed ; vanmorgen had hij de lading ingenomen en morgenmiddag voer hij af.

Dat zou wel de laatste reis van de „Vrouwe Maria" zijn, als alles goed ging, overdacht hij. Hij glimlachte even. De laatste reis ! Waarom ook niet ? Waarom zou hij niet toepakken ? Hij deed het waarachtig niet uit weelde. 't Was hem beroerd gegaan, de laatste jaren, erg beroerd. En als hij nou niet gebruik maakte van deze gelegenheid, om er boven op te komen, dan raakte hij er heelemaal onder. Zijn schip was hoog verzekerd. Als het zonk zou hij er een aardig slaatje uitslaan. En met de lading mais was er een aardig sommetje te verdienen, die hij en Piet en Gerrit zamen konden deelen. Als Piet nou maar niet terugkrabbelde. Die had er nog niet veel zin in. Gevaarlijk nóemde hij het. Waarom gevaarlijk ? Daar op 't Hollandsch diep was het meestal zoo stil, dat ze het zaakje onstoord konden in orde brengen. En wie zou er naar gaan kijken, als zijn schip op den bodem lag ! Lichten was het schip niet meer waard ! Hoe kon er dan gevaar zijn, als ze het handig aanlegden ?"

Gekheid immers. Maar Piet zou er zich ten slotte ook wel bij neerleggen. Als hij en Gerrit het hem morgen nog eens goed uitlegden, zou hij er wel geen bezwaar meer tegen hebben en met beide handen het buitenkansje aangrijpen.

Toen zijn beide broers den volgenden morgen kwamen, nam hij ze dadelijk mee naar het ruim.

„Hoeveel zouden we moeten laden ?" vroeg Gerrit.

„Nou, wat denk je ?" kwam Jan. „Een 40.000 K.G. ?"

Gerrit knikte.

„Best", zei hij.

Jan keek even naar Piet. Maar die zei niets meer.

Toen ze boven kwamen in de kajuit zette hij een flesch cognac op tafel, schonk drie glazen vol.

„Nou, op den goeien afloop", kwam Gerrit, aanstootend.

Als ze gedronken hadden, spraken ze samen verder af.

„Dus Zondagavond", vroeg Gerrit bij het afscheid nemen.

„Ja", zei Jan, „in de Kil, bij 't Hollandsch diep.

Gerrit knikte.

„Vindt je dat ook niet het beste ?" vroeg Jan, Piet aanziende.

Piet, die nog niets gezegd had, knikte nu.

„Mij best, hoor", zei hij. „Als het maar goed afloopt.

Gerrit sloeg hem op den schouder. „Niet zoo zwaar op de hand, kerel".

Maar Piet stapte terug tot vlak bij Jan.

„En je knecht ?" vroeg hij zachtjes.

„O, die kan je vertrouwen", meende Jan. „Natuurlijk moet hij ook wat hebben".

„Dat spreekt", zei Gerrit.

Dien middag nu voer de „Vrouwe Maria" af.

's Zondagsavonds vonden ze Piet en Gerrit met hun schip in de Kil. Tegen den avond werd de mais overgeladen. Jacob, Jan's knecht, keek wat verwonderd, toen Jan het hem zei, maar hij vroeg niet verder, toen Jan, die hem vertelde, dat een deel van de lading naar Gorkum moest. In den nacht voeren Piet en Gerrit weg. De maan zilverde aan den klaar-blauwen hemel en overspreidde het roerlooze water met een zilveren lichtglans. Ver over het glinsterend vlak was nog het donkere schip met zijn wijd-uitgespreid zeil zichtbaar in den helderen maannacht.

Den volgenden morgen vroeg lichtte ook de „Vrouwe Maria" het anker. Het water glansde in het gulden licht, het schip weerspiegelend met zijn masten en het fijne kantwerk der touwen. Als het zeil geheschen was, viel een verre schaduw over het lichtende watervlak.

Langzaam bij dit stille weer, dreef de „Vrouwe Maria" het Hollandsch Diep in, dat verlaten lag onder den zonnigen hemel. Alleen ginds aan de kim was een schip als een donkere stip zichtbaar.

„Kom jij even aan het roer", zei Jan, „ik moet even beneden zijn".

Dan, als Jacob het roer genomen had, daalde hij af in het ruim.

Een oogenblik later klonk een zacht hamergeklop uit het schip. Jacob luisterde verwonderd. Wat ging er nou gebeuren ? Er was iets niet in den haak, leek hem, er gebeurden geheimzinnige dingen.

Het hameren klonk steeds luider, tot het plotseling ophield. Daar dook plotseling het hoofd van den schipper uit het ruim op.

„Het schip is lek, Jacob", zei hij, snel naar boven klimmend. „We moeten in de boot".

Jacob keek hem aan. Een vreemde grijnslach vertrok zijn gezicht.

Jan merkte het.

„Ik denk, dat we op een ton gestooten zijn", zei hij, het hoofd afkeerend.

„Kunnen we niet pompen ? vroeg de knecht.

Jan schudde het hoofd.

„Er is niets meer aan te doen", zei hij. „Vooruit, gauw maar".

Maar Jacob liep nog naar het ruim. Toen hij, voorovergebogen, daar het water hoorde binnenklotsen, haastte hij zich naar het achterschip, waar Jan al afdaalde in het bootje.

„Ik begrijp er niks van", zei Jacob, toen ze in het bootje wegdreven, „Het gaat zoo geheimzinnig op deze reis".

Jan keek hem aan.

„'k Zal het je vertellen", zei hij dan plots besloten, „maar je mond houden, dan zit er voor jou ook wat aan".

Verbaasd luisterde de knecht ; keek dan nog eens naar het schip, dat daar ginds, eenzaam op het wijde zonnige watervlak, langzaam wegzonk.

Toen ze bijna 5 maanden later voor de rechtbank stonden, Piet en Gerrit ook, was Jacob getuige.

Adverteert in

Centraal Brabant.

BEKENDMAKINGEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

De BURGEMEESTER der Gemeente Boxtel brengt hiermede ter openbare kennis, dat

op **Dinsdag, den 24sten Juni aanstaande,** zal plaats hebben de verkiezing van **vier leden van den Gemeenteraad;**

dat op dien dag, van des voormiddags **negen** tot des namiddags **vier uren,** bij den Burgemeester dezer Gemeente kunnen worden ingeleverd:

Opgaven van Candidaten,

als bedoeld in artikel 51 der Kieswet.

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den Candidaat en onderteekend zijn door ten minste 21 kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden persoonlijk door één of meer personen, die de opgave hebben onderteekend. De Candidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld zijn ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar van den **10den Juni 1913** tot en met den dag der verkiezing.

De Burgemeester brengt hierbij in herinnering artikel 151 der Kieswet, luidende als volgt:

Hij, die eene opgave, als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekening van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste Honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft, hij die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

Boxtel, den 7 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Overwegende, dat Dinsdag den 24 Juni 1913 alhier de verkiezing, zal plaats hebben voor vier leden van den Gemeenteraad;

maken bekend:

dat de stemming voor de hiervoor bedoelde verkiezing, zoo noodig, zal geschieden op **Maandag** 7 Juli a.s. en de herstemming, zoo noodig, op Donderdag 17 Juli d. a. v.

Boxtel, 10 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

A. GIJSEN.

De secretaris

VAN DER MEIJDEN.

Stemming ter vervulling van eene plaats in de Tweede Kamer der Staten Generaal.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op Dinsdag 17 Juni 1913, van des morgens acht tot des namiddags vijf uur, de stemming zal geschieden ter vervulling van eene plaats in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het Kiesdistrict 's Hertogenbosch, waartoe deze gemeente behoort.

De candidaten in alphabetische volg orde zijn:

Sasse van Ysselt, van Jhr. A. F. O. Westerhof J.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht, luidende:

„Hij, die opzettelijk zich voor een ander uitgevende, aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar".

Boxtel, 10 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Collecte Fonds Gewapenden Dienst.

De Burgemeester van Boxtel maakt bekend, dat de gewone jaarlijksche Collecte ten behoeve van het Fonds ter Aanmoediging en Ondersteuning van den Gewapenden Dienst in de Nederlanden, langs de huizen der ingezetenen dezer gemeente, zal worden gehouden op Woensdag den 18 Juni a.s.

Deze collecte wordt ten zeerste in de milddadigheid der ingezetenen aanbevolen.

Boxtel, den 10 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP, Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust.
Prijs per flacon ƒ 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant P. SOL, Apotheker, Amst.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond 22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en 20	"
Groote Rozijnen	" " 17½	"
Sucade	" " 35	"
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond 7	"
Prima Krenten	" " 18	"
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en 55	"
Mooie Stoffers van	15	"
Bruine Borstels van	12½ en 8	"
Waschboenders (geel en zwart)	10	"
Boenwasch (groote flacon)	10	"
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon	7	"
Smeertraan per flesch met flesch	35	"
Wagensmeer per kistje	25	"
Prima Ledersmeer per blikje	15	"
Zuivere Levertraan per flesch	40	"
Prima Gemengd Voer	per 5 pond 26	"
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter 35	"
Soda, per 4 pakjes per pakje	2½	"
Prima Sponsen	15, 10 en 7½	"

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. 21.—

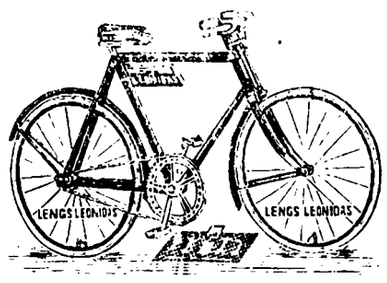

„LEONIDAS" Naaimachines
8 jaar garantie
vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	" " 0.75	Haarsnijmachine	" " 1.75
Bel	" " 0.10	Weerhuisje	" " 0.50
Voetpomp	" " 0.42	Pijp	" " 0.09
Spreekmachine	" " 8.75	Electr. Vuurmaker	" " 0.36
Spreekmachineplaat	" " 0.75	Electr. Zaklamp	" " 0.45
Harmonica	" " 0.10	Huishoudweegschaal	" " 1.25
Flobert-geweer	" " 3.05	Waschmachine	" " 6.50
Revolver	" " 1.95	Kinderstoel	" " 0.60
Regulateur	" " 4.50	Parapluie	" " 1.95
Wekker	" " 0.95	Boorden	" " 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	" " 1.95	Sporthemden	" " 1.25
Portemonnaie (leder)	" " 0.18	Heeren Fantasiehemd	" " 1.05
Voetbal	" " 2.—	Bretels	" " 0.40
Photografietoestel	" " 1.05	Tafelkleed	" " 0.75
Album	" " 0.36	Vrouwen Corsetten	" " 1.50
Schilderij	" " 0.15	Zijden Heerendassen	" " 0.25
Vulpenhouder	" " 0.40	Tricot Heerenhemd	" " 1.30
Potlood	" " 0.02	Zanellen Front	" " 0.35
Zakmesje	" " 0.18	Overschoenen	" " 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

C. Steinmann-Pechtold

Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt

VLECHTWERK : PUNTDRAAD : HEININGDRAAD

voor afrastering van kippenrennen : hoenderparken en weilanden :

ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering

Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens - - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:

Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,

C. Steinmann-Pechtold.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

In de klauwen der Tering.

De heer G. Stoffels, landbouwer te Obbicht (L.) verklaart het volgende:

„Gedurende 2½ jaar had ik de Tering onder mijn leden. Ik had pijn op de borst en tusschen de schouderbladen. Ik gevoelde mij altijd koortsig, lamgeslagen en viel met den dag af. Ik hoestte onafgebroken en vooral 's nachts was het vreeselijk, ik dacht dan dat mijn longen vaneen scheurden. 's Nachts sliep ik dan ook niet, doch zweette vreeselijk. Toen kocht ik een flacon **Abdijsiroop** bij den winkelier Th. Severijns te Obbicht (L.) Ik begon veel slijm op te geven en de hoestaanvallen, die altijd zoo hevig waren, werden gemakkelijk en losser. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop gevolgd en ik kan u verklaren, dat dit een prachtig middel is, want thans ben ik geheel en al van mijn kwaal genezen en even sterk en gezond als vroeger, hetgeen U in alle couranten moogt bekend maken". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel en Longaandoeningen. Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS, *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat, *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT, *Haaren*, J. BOONS-*Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN, *Moergestel*. Wed. J. VAN VELDHOVEN, *St. Michielsgestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK, *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON, *St. Oedenrode*, A. MOONEN, *Udenhout*, P. L. J. RATS, VERMEULEN, *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK'

A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monsters

No. 49 WOENSDAG 18 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Bij dit nummer behoort een bijvoegsel.

Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers

GRATIS.

Ook kan men zich abonneeren tegen 5 ct. p. week.

De Verkiezingen van gisteren.

We geven heden tegelijk met dit nummer de uitslagen der verkiezingen in alle Kamerdistricten.

Wij willen echter er eenige opmerkingen aan toevoegen.

Wat wij Zaterdag schreven, over de districten, die moeilijk voor de Rechtsche partijen te behouden zijn, is helaas bewaarheid.

Amsterdam II, VII en VIII, Rotterdam IV, Gorinchem en Haarlem zijn bij herstemming niet te behouden. De meerderheid der gezamenlijke linksche candidaten is er te groot.

Doch bij deze districten in 't niet gebleven: in Beverwijk is de heer Pastoors 800 stemmen in de minderheid, dus zonder kans op behoud.

Een halve kans heeft de Rechtsche kandidaat in Enschedé, Leiden, Ridderkerk en Middelburg.

Waarschijnlijk blijft de rechterzetel behouden in Kampen, Amersfoort, Zwolle en Apeldoorn.

Hoewel wij niet verwachten, dat rechts een meerderheid behaalt, voldoende om te kunnen regeeren, achten wij 't onwaarschijnlijk dat het in de minderheid komt.

De liberale bladen van hedenmorgen en de rede van den heer Troelstra, gisteravond te Amsterdam gehouden wijze op een krachtige samenwerking, van liberalen en socialisten bij de herstemmingen.

Doch wij betwijfelen zeer, of 't konservatieve deel der liberale kiezers, er toe te bewegen zal zijn rood te stemmen.

In sommige gevallen, zooals in Utrecht is de samenwerking verzekerd; trouwens zonder deze zou rechts in plaats van een zetel te verliezen er een winnen.

Hoe 't ook zij, en hoe de herstemstemming ook mogen uitvallen, dit is zeker, dat we een onvruchtbare regeeringsperiode tegemoet gaan. Dat de frissche kracht van Talma, die op s ciaal gebied zooveel verdienstelijk heeft tot stand gebracht, tot politieke werkeloosheid zal worden gedoemd.

Wijl van rechts de heer Schimmelpennick die in Ede gekozen is, en Bichon, die 't wellicht in Ommen haalt, tegenstanders van de Tariefwet zijn, zal deze laatste in geen geval een meerderheid vinden en zullen de Invaliditeits- en verzekeringswet, niet uitgevoerd kunnen worden.

R.

Raadsvergadering

te **LIEMPDE**, op 14 Juni jl. v/m 10 uur.

Tegenwoordig allen.

De Voorzitter opent de vergadering, waarna de notulen der twee vorige vergaderingen worden voorgelezen en goedgekeurd na gemaakte aanmerking van lid v. d. Sande, dat niet is opgenomen zijn voorstel om ontheffing van grondbelasting te vragen voor het te verhuren Broek.

Komt aan de orde:

De begrooting 1913.

De Voorzitter doet mededeeling, dat hij naar aanleiding het verlangen der vergadering een onderzoek heeft ingesteld, waarom de opcenten op het personeel, door den Raad teruggebracht op 20, weer op 40 zijn gebracht. (Het ontvangen schrijven van den heer Inspecteur der belastingen wordt voorgelezen).

Dit schrijven houdt in, dat hij zulks niet kan mededeelen, doch de Raad des verlangend zich kan wenden tot Ged. Staten. Verder deelt de Voorzitter mede, dat hij op de provinciale griffie is geweest en daar hem werd medegedeeld, dat de begrooting moet gewijzigd worden overeenkomstig de nota, zooals ze door B. en W. is opgemaakt, en dat Ged. Staten hunne goedkeuring niet wenschen te geven, als daaraan niet voldaan wordt.

Lid v. d. Vleuten verklaart er zich niet mee te vereenigen.

Lid Avendonks wil ook de opcenten op 20 hebben en niet op 40.

Lid v. d. Vleuten wil het te kort in een leening zoeken.

Lid van Abeelen vindt de verhooging der opcenten onbillijk, en heeft zulks al meermalen gezegd, en hij is er van overtuigd.

Lid Avendonks vraagt stemming, dan wordt uitgemaakt, wie voor of tegen is.

Voorzitter: Wij vinden opcenten op het personeel volstrekt geen onbillijke belasting, integendeel; daarin betalen alleen, die mooier huizen bewonen en zich meer weelde veroorloven; de mindere man vals er buiten.

Abeelen vindt hoofdelijke omslag veel billijker; dan betalen allen er in, en met het personeel vallen er velen buiten, die minder groot wonen en goed betalen kunnen, en dat vindt hij niet billijk.

Voorzitter: Die goed betalen kunnen, worden met hoofdelijken omslag niet gespaard. Door het personeel te verlagen en den omslag te verhoogen wordt de mindere man getroffen die dan ter willen van de rijken meer moet betalen.

Bovendien vinden wij de zaak zoo min een bedrag van f 150.— om er niet over te kunnen stappen, nu door den Inspecteur de opcenten op 40 zijn gebracht en de aanslagbiljetten reeds zijn uitgereikt. Of het nu in de opcenten of in den omslag wordt gezocht, dezelfde lui zullen in 't een en 't ander toch wel 't meest moeten betalen; dit komt er dan bij dat de mindere man voor den rijken zal moeten bijpassen.

Lid Avendonks vindt er lang genoeg over gesproken en wil stemming.

In stemming gebracht; Abeelen, Vleuten, Avendonks en v. d. Sande voor 20 opcenten, Bax, Welvaarts en Voorzitter tegen.

Waarna de vergadering wordt gesloten.

De toestand op den Balkan.

De moord op Mahmoed Sjefket.

De correspondent van het „Berl. Tageblatt" te Constantinopel meldt do. Zaterdag:

„Van politiewege meldt men mij, dat het bendehoofd Keuremin, die vandaag gearresteerd is, een volledige bekentenis afgelegd heeft, op grond waarvan de politie al de namen der leden van een geheimen bond heeft achterhaald, die gevormd was om Mahmoed Sjefket, Talaat Bey, Dsjemal Bey, Enver Bey en andere staatslieden te vermoorden. Sensationeele arrestaties staan te wachten.

Bij het verhoor voor het krijgsgerechtshof, verklaarde de hoofdschuldige Topal Tewfik, dat hij spijt had over het gebeurde en den dood verdiende.

De militaire gouverneur van Constantinopel Dsjemal Bey maakte gisteren bekend, dat het straatverkeer weer tot middernacht geoorloofd is. Deze beschikking maakte een goeden indruk, daar men er de gevolgtrekking uitmaakt, dat de regeering geen rustverstoringen meer vreest. Zaterdag vertoefde de groot-vizier enkele uren in het paleis om met den sultan te overleggen over de nieuw-benoemde ministers. De ministers Rifaat Pacha (buitenlandsche zaken), Djavid Pacha (oorlog), generaal Mahmoed Pacha, Talaat Bey en de president van den staatsraad hadsji Adil Pacha zijn allen warme aanhangers van de Jong-Turksche partij.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Paniek in een circus.

Bij een locomobiel in een circus te Hasselt opgesteld, overschreed de stoomspanning het maximum, waardoor de veiligheidsklep sprong en de circus in duisternis werd gehuld. Een verschrikkelijke paniek maakte zich van de menigte meester. Een vijftigtal personen werd meer of minder ernstig gewond, de kneuzingen en verwondingen zijn echter niet levensgevaarlijk.

Frankrijk.

De drie-jarige diensttijd.

Bij de discussies in de kamer over de wet op den drie-jarigen diensttijd, verklaarde Barthou plechtig op een desbetreffende vraag, dat de hooge raad zich eenstemmig voor den drie-jarigen diensttijd had uitgesproken. Het gerucht, als zou het voorstel ingediend zijn tengevolge van een overeenkomst welke verleden jaar met Rusland zou gesloten zijn, is geheel valsch. Waar is dat Rusland van zijn kant alle pogingen heeft gedaan, noodig om de Fransche en Russische legers aan alle gevaar het hoofd te kunnen doen bieden.

De minister van oorlog verklaarde, dat alleen de drie-jarige diensttijd het Fransche leger even sterk kan maken als dat van Duitschland. Indien er een oorlog uitbreekt, willen wij klaar staan om weerstand te bieden. Het leger heeft alle offers gebracht om den vrede bewaren, welke wij zullen verzekeren, als wij het gevraagde middel hebben gekregen.

Met 435 tegen 125 stemmen werd daarna tot de sluiting der algemeene debatten besloten.

Vaillant diende een nota in, waarbij gevraagd wordt niet tot de discussies dezer artikeltjes over te gaan, alvorens de kiezers geraadpleegd waren over het onder de wapenen houden der huidige lichting en de uitbreiding van den militairen diensttijd tot 3 jaar.

Vaillant vroeg de kamers te ontbinden. Een lang debat werd gevoerd over de vraag of deze motie in overweging mocht genomen worden. De voorzitter verklaarde ze anti-grondwettelijk en de motie werd dan ook met 412 tegen 149 stemmen verworpen.

Duitschland.

Het Keizerlijk Jubilé.

Het 25-jarig regeeringsjubilé van den keizer is Maandag plechtig in alle steden en dorpen gevierd.

De Msb. geeft over het feest de volgende bijzonderheden.

Zondag werd aan het hof de sterfdag herdacht van keizer Friedrich III. In de garnizoenskerk te Potsdam werd een rouwdienst opgedragen, waarbij het keizerlijk echtpaar, de prins van Cumberland en zijn jonge vrouw, verschillende ministers en tal van autoriteiten tegenwoordig waren.

Na den plechtigen dienst begaf het keizerlijk echtpaar zich naar het mausoleum om kransen neer te leggen op het graf van den overleden vorst. Teruggekeerd in het paleis ontving de keizer een deputatie van oud-strijders, die behoord hadden tot de 2e compagnie van het 1e regiment, door keizer Wilhelm I van 1877 tot 1880 gecommandeerd. De keizer drukte de oud-strijders een voor een de hand en onderhield zich geruimen tijd met hen.

De meeste steden zijn voor het feest van heden reeds in „feestdos". In Berlijn, waar de feesten natuurlijk hun hoogtepunt bereiken, zijn prachtige versieringen aangebracht met bloemenguirlandes, eerepoorten, tapijten, en groenkransen aan de openbare gebouwen, sierlijke decoraties om de masten der electrische booglampen „Unter den Linden", siertorens op de Leipziger Platz enz.

Zaterdagavond herdachten de leden van den Pruisischen Landdag het Jubilé door een banket, waarbij graaf von Schwerin Loewitz een toost op den keizer uitbracht. Zaterdagmiddag bood een deputatie van meer dan 600 steden van het Duitsche rijk, niet minder dan 25.000 inwoners, den keizer een adres van hulde aan.

Het adres was gebonden in een kostbaren band van gewatteerd fijn leer waarop de Pruisische en de rijksadelaar, met de daarbij passende kronen omgeven door de keten van de orde van den zwarten adelaar.

Het adres zelf bestond uit vier rijk vergulde perkamentvellen. Op het eerste blad was het Hohenzollernwapen aangebracht en allegorische voorstellingen uit de verschillende takken van nijverheid. Twee zilveren vredespalmen verbeelden de werkzaamheid van den keizer als hoeder van den vrede. Het tweede en derde blad bevatte het eigenlijke adres.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

40

„Er is voor ons beiden genoeg".

„Genoeg, ik geloof je". Van de lippen der oude vrouw trok de verwelkte aristocratische hand van den graaf het tinnen vat, om het met den tegenovergestelden rand aan zijn eigen mond te brengen. Het scheen, alsof hij, nu de inhoud hem had gerustgesteld, van de vermindering der hoeveelheid gebrek aan werkzaamheid te vreezen, want in een teug ledigde hij den beker. Als vuurgloed doordrong het verjongend zijne aderen. Nooit had hij zich frischer, krachtiger gevoeld — en hij behoefde frischheid en kracht voor het eerstvolgende uur.

Nu trad hij met vasten, veerkrachtigen tred op het drietal toe. Ieder spoor van tegemoetkoming, welke hij zooeven den koopman bewezen had, was verdwenen; iedere spier aan hem was aristocraat: de strenge graaf en meester te Perronet.

„Mijnheer Eerekrans!"

Door de strenge, gebiedende en harde stem tot de werkelijkheid teruggeroepen, keken de drie mannen op. De ernst van het oogenblik won het van de heilige, gevoelvolle stemming.

„Ik heb in mijnen en in den naam mijner bloedverwanten om vergiffenis voor een verzuim te verzoeken", zei de koopman, het woord opnemend. „Gij waart evenwel getuige van het voorgevallene, mijnheer de graaf, en zult met ons gevoelen als mensch meer dan als aristocraat, dat in oogenblikken, zooals de vervlogene, zekere maatschappelijke vormen...

„Ik verlang geen beleefdheid van personen, die ik niet ken, of die beleefdheid van mijn kant onwaardig zijn. Ik heb alleen, krachtens mijn dubbel recht van bezitter van den grond en commissaris-generaal van Zijne Majesteit den koning, u eene vraag te doen".

„De chef van het huis Eerekrans bleef nooit iets schuldig, tenminste geen antwoord. Slechts een onbevredigde schuldeischer kon tot heden tegen hem optreden — God zij dank — slechts tot heden. Wat wenscht gij, mijnheer de graaf?" De toon van den koopman, een vorst in zijn kring, stond in koelheid en waardigheid niet bij dien van den graaf ten achter.

„Gij noemdet den naam Déplacet, mijnheer, en bracht hem in verband met een man, die zich sinds jaren Maubourg noemt en onder dezen naam zich een rang verworven heeft in het leger van Frankrijks overweldiger. Hebt gij, heeft hij zelf bewijzen, dat hij recht heeft op een naam, dien, zoover ik weet, slechts een huis in Frankrijk voert, hetwelk zich steeds op zijne koningsgezindheid heeft mogen beroemen?

„Ja, mijnheer de graaf, bewijzen, welke het strengste gerechtshof in geval van twijfel voldoen zouden. In het jaar 1786 huwde Albert de Déplacet, eenige zoon van den reeds lang overleden ridder Bertrand de Déplacet, met Meta Eerekrans, dochter van den overleden koopman Thomas Eerekrans, te Hamburg, mijne zuster".

„Deze echt", ging Eerekrans voort, „werd zonder mijne toestemming tijdens mijne afwezigheid uit Hamburg, gesloten. Ik had andere bedoelingen met mijne zuster. De Franschman, hoewel vlekkeloos op het punt van eer, was arm en bezat een wuft karakter. Schrijfwerk en lesgeven schonken hem een bestaan, moesten de dochter van het huis Eerekrans een bestaan bieden. Daar het mijn toorn vreesde, had het jonge paar, toen ik terugkeerde, de stad verlaten. De omwenteling met hare reusachtige gebeurtenissen wierp hare schaduwen over de vluchtelingen; ik vorschte hun spoor niet na. Meta was voor mij verloren. Toen zij mij na jaren, arm, weduwe geworden, gebroken, maar met liefde hangend aan den overleden echtgenoot, tot zich riep, ten einde mij haar zoon over te geven, lag zij op haar sterfbed".

„Ik verzoek om kortheid", onderbrak de graaf op ongeduldigen toon den spreker. Naderbij klonk de trommelslag en zwak, maar toch goed hoorbaar, klonk een vaste, gelijkmatige tred, als van marcheerende soldaten. „De tijd dringt". In herinneringen verzonken, scheen de koopman nauwelijks op de onderbreking acht te slaan.

„Ik nam den knaap tot mij", ging hij voort, „nadat het graf boven mijne zuster was gesloten. Niet lang bleef hij in mijn huis. De enge banden van den koopmansgeest, waarin ik zelf opgevoed was, schrikten hem af van een loopbaan, waarvoor ik hem had bestemd: hij verliet mijn huis. Als luitenant Maubourg trof ik hem weder aan — als luitenant Maubourg plaatste hij te Scharnrode, aan de oevers der Elbe, zijn naam onder het doodvonnis van mijn zoon.

„Ik keerde naar Hamburg terug. In de eenzaamheid van mijn kantoor begroef ik mij op den droevigen morgen, welke op dien ongelukkigen nacht volgde — een gebroken, van zijn zoon beroofd man. Toekomst, geluk, alles was verwoest door den loop van een moordenden kogel. Slechts eene zaak, meende ik, had hij niet kunnen vernietigen: de eer van het huis Eerekrans, mij door mijn vader onbevlekt nagelaten, de eerste wet, de hoogste van mijn bestaan. Het verleden van het huis Eerekrans" — de stem van den ouden man beefde — „was niet vlekkeloos. Door een misdaad, een bedrog, werd het gesticht en zijn stichter was — mijn vader".

De stem weigerde hem haren dienst. Diepbewogen drukte Maubourg de verwelkte, sidderende hand.

„En de bedrogene?" Heftig stiet de graaf deze vraag uit. Hij scheen hevig opgewonden; zijne magere wangen, zijn hals, zijn voorhoofd waren purperrood, als had zij zich aan overmatig gebruik van zwaren wijn schuldig gemaakt.

In den hoek van het vertrek stond Oud-Maryke. Zij scheen zonder deelneming voor alles, wat in haar tegenwoordigheid verhandeld werd; onafgewend rustten hare oogen op graaf Perronet. Nu bemerkte zij de verandering zijner gelaatstrekken; zij lachte in zich zelven en knikte ten teeken van tevredenheid met het hoofd.

„Op dien morgen", sprak Eerekrans verder, „nam ik een portret van mijn dierbaren vader uit zijne lijst. Het beeld zou mij vergezellen in de gevangenschap, die ik verwachtte, daar ik mij als overtreder van het continentaalstelsel ter beschikking dacht te stellen van de overheidspersonen mijner vaderstad. Tusschen hout en linnen vond ik een oud, geelgeworden papier door mijns vaders hand beschreven: de onthulling van een geheim, dat hij mij, zoolang hij leefde, niet had durven openbaren. Op het portret had bij zijn dood zijn brekend oog gerust; op het beeld de verstijvende hand geduid. Op dien morgen begreep ik waarom".

Vervolg.

Op het laatste blad stond vermeld, dat de steden den keizer een cadeau van 1.080 300 mark aanboden. Daarop volgen de 600 wapenschilden der steden.

De sultan heeft den jubileerenden keizer als herinneringsgeschenk twee antieke gouden bokalen met prachtig emaille-werk en diamanten aangeboden.

De „National Spende" ter gelegenheid van het keizer-jubilé voor de missies in de Duitsche kolonies en protectoraten werd heden den keizer aangeboden.

De opbrengst bedroeg 3.800.000 mark, waarvan voor de Evangelische zending 2.503.480, voor de Katholieke missies 1.300.000 mark.

Een speciale editie van de „Reichsanzeiger" bevat een groot aantal verleende gunsten en onderscheidingen en drie groote amnestie-decreten.

Gratie wordt verleend aan burgers, militairen en vlootpersoneel.

Verder is een decreet over het aannemen van het beschermheerschap van den Kyffhäuser-bond van Duitsche landsoldaten, voorts een besluit tot stichting van een centrale organisatie tot verzorging der schoolvrije jeugd. Zeshonderd deelnemers aan den oorlog van '70 zullen ieder een cadeau van 50 mark ontvangen.

Onder de geadelden bevinden zich Walter von Rath, de onder-voorzitter van het huis van afgevaardigden, Krauz, de schrijver Joseph Lauf, de generaals Gallwitz en Mudra, opperstafarts Niedner, de admiraals Thomson, Coerper, Hahl, Lans, Karpf. In het Heerenhuis zijn de geheime handelsraad Arnhold Bernburg, de president van de rijksbank Havenstein en Franz van Mendelsohn opgenomen.

Maandagmorgen om zeven uur werd de jubilé dag ingeluid, Zevenduizend jongens en meisjes brachten het keizerlijk echtpaar een serenade.

In den loop van den morgen was een reusachtige menschenmenigte op de been, vooral „Unter den Linden" en bij het slot. Voortdurend verschenen deputaties om gelukwenschen aan te bieden.

Van 10 uur af ontvingen de majesteiten de deputaties, die geschenken kwamen aanbrengen. Het keizerpaar nam plaats in de kapittelzaal onder een troonbaldakijn.

De rijkskanselier bracht de wenschen over van het staatsministerie. De Beiersche gezant namens den bondsraad, dan volgden het presidium van den Rijksdag en den Landdag. Generaal veldmaarschalk graaf Haeseler overhandigde den keizer een veldmaarschalksstaf, die de keizer met hartelijken dank aanvaardde, dan volgden deputaties van vloot en leger.

Prins Heinrich overhandigde een adelaar, die den vlaggestok van het Hohenzollernjacht zal versieren. Een lange reeks van andere deputaties volgde; aan de spits eener Amerikaansche deputatie overhandigde Carnegie een adres.

Om elf uur werd in de ridderzaal cour gehouden. De keizer schonk zijn portret in den vorm van een plaquette met manuscript aan zijn luitenant generaal à la suite, den departementsdirecteuren, den minister van oorlog en generaal von Wandel.

De Berlijnsche universiteit heeft bij gelegenheid van het regeeringsjubilé van den keizer, een huldigingsfeest gevierd. In de aula was een doorluchtig gezelschap van geleerden, alsmede de minister van eeredienst. dr. v. Traht zu Solz, en de staatsecretaris van 't rijksministerie van justitie dr. Lisco bijeengekomen. De feestrede werd gehouden door den historicus professor Otto Hintze. Deze rede was bijzonder merkwaardig door de mededeeling van een tot dusverre onbekend feit, dat hij met toestemming van den keizer thans mocht publiceeren, n.l. de vernietiging van het politiek testament van Frederik Wilhelm IV. De keizer had deze vernietiging bevolen om de grondwet voor de toekomst te beschermen.

Toen de keizer de regeering aanvaardde, was dit testament het eerste document, dat hij in zijn bureau vond. Hij opende het en herkende dadelijk het karakteristieke schrift van Frederik Wilhelm IV. Het was zijn politiek testament, dat aan iederen nieuwen vorst bij de aanvaarding der regeering moest worden voorgelezen. Het bevatte een in de sterkste en meest dringende termen geschreven vermaning om de grondwet nog voor de beëediging omver te werpen. Wilhelm II voelde evenmin als zijn twee voorgangers neiging om aan dezen oproep gevolg te geven. Hij ging evenwel verder en overwoog, dat het niet onmogelijk zou zijn, dat in de toekomst een jong en onervaren vorst aan het bewind kwam, op wien het testament een noodlottigen indruk zou kunnen uitoefenen. „En als ik hieraan dacht", zeide de keizer, kwam het mij voor, alsof ik een vat buskruit in huis had, en ik had geen rust, voor het testament vernietigd was". Het werd verbrand, het couvert werd naar de de keizerlijke archieven overgebracht, met de bemerking: „inhoud vernietigd".

Engeland.

De begrafenis van Miss Davison

heeft Zaterdag plaats gehad. Het lijk werd in processie door Londen naar het station gevoerd, gevolgd door ongeveer 5000 suffragettes met vele banieren. In de Mnd. Ct. vinden we er de volgende beschrijving van.

Voorop droeg een jonge dame een klein kruis. Daarachter een tiental geestelijken in gewaad, gevolgd door een afdeeling dames in witte japonnen, met lauwertakjes en een purperen banier.

Achter het eerste der tien muziekcorpsen een afdeeling dames in 't zwart, ieder met een tuiltje purperen irissen in haar hand. Daarop volgde een afdeeling, in purper gekleed en met blanke lelies in de hand.

Zoo wisselden de kleuren van kleeding en bloemen zich onophoudelijk af, den langen stoet een zeer schoonen aanblik gevend.

In het midden van den stoet droegen twee mannen een groote banier, waarop stond te lezen: „Denkbeelden, die door geen macht tegengehouden kunnen worden, wonnen veld". Op een andere banier las ik: „Tot den dood toe de zaak der vrijheid getrouw". Elders: „Geef mij vrijheid of geef mij dood". Ook nog: „God zal de overwinning behalen".

Twee ruimten waren in den stilstaanden stoet opengehouden: de eene voor den lijkwagen, de andere voor mrs. Pankhurst.

Toen deze leidster der suffragettes echter haar woning verliet, gekleed in zwaren rouw, werd zij door een inspecteur gearresteerd en naar de Holleway-gevangenis gebracht.

Eerst tegen half drie kon de stoet in beweging worden gebracht. Muziekkorpsen speelden een treurmarsch bij de aankomt van het lijk. De kist was geplaatst op een open lijkwagen en overdekt door een sierlijk purperen kleed met zilveren franjes. Op 't lijkkleed lagen een drietal eenvoudige lauwerkransen, met omfloerste kleuren van den bond: purper, wit, groen. Vier rijtuigen waren met bloemkransen gevuld. Aan elken kant van den wagen liepen twee dames, in het wit gekleed.

De processie ging op weg, voorafgegaan door bereden politie, terwijl politieagenten te voet de stoet flankeerden. Vlak voor den lijkwagen liep o.a. miss Pankhurst, vlak er achter de drie vervolgde en tegen borgstelling voorloopig vrijgelaten leidsters: miss Annie Keney in 't wit gekleed, mrs. Sanders in lichtbruin costuum, de grijze miss Kerr, een eerbiedwaardige verschijning in grijs costuum. Op haar volgde een gesloten rijtuig, het eenige in den stoet, waarin twee familieleden der doode, haar stiefbroeder kapitein Davison, en een ander, hadden plaats genomen.

Daarachter enkele leden van den Mannenbond voor Vrouwenkiesrecht, w.o. de vervolgde bommenmaker Clayton, een jonge scheikundige. Iets verderop was een afdeeling universiteitsdames in zwarte en purperen toga's. Naar het uiterlijk van alle vier à vijf duizend dames te oordeelen, behoorden zij allemaal tot de welgestelde kringen.

Slechts één incidentje deed zich voor, toen een onbeschofte kerel tweemaal een steen naar den lijkwagen wierp, evenwel zonder dien te raken. Overigens toonde het talrijke publiek algemeen eerbied.

110 jaar oud.

De oudste vrouw van Engeland is vrouw Rebekka Clark te Wood-Green, een noordelijke voorstad van Londen, die Maandag haar 110den verjaardag vierde.

Des morgens bracht men haar volgens de Geld. een aubade terwijl zij nog te bed lag. Later hield zij een receptie. Zij geeft toe dat zij den naderenden ouderdom begint te gevoelen, maar zij voelt zich nog altijd krachtig genoeg om een paar jaartjes te leven. Elken Vrijdag beklimt zij den steilen weg naar het postkantoor om haar ouderdomspensioen te ontvangen. Zij kan niet meer zoo heel duidelijk spreken maar haar gehoor en haar oogen zijn voortreffelijk, terwijl zij een eetlust aan den dag legt, die veel jonge menschen haar mogen benijden. Roastbeef, aardappelen, bloemkool, ingemaakte vruchten, thee en een groot stuk brood waren haar Zondagseten en tot haar bezoekers sprak zij: „Eet en drinkt wat gij gaarne hebt en gij zult lang gezond leven".

Op de waarheid dezer uitspraak valt nog wel wat af te dingen.

Italië.

Een decreet van den H. Stoel uit Rome verklaart, dat de Fransche geestelijken zonder verlof van hun bisschop geen mandaat voor de Kamer, Senaat, Prov. Staten enz. mogen aannemen. Dit decreet heeft terugwerkende kracht en zelfs voor die geestelijken, die vroeger daarvoor verlof hadden gekregen.

Rusland.

Gij zult niet stelen.

De monarchist Markof heeft in den Doema den Minister van Financiën toegevoegd: „Gij zult niet stelen", en vervolgens gezegd, dat de andere ministers zich die vermaning evenzeer moesten aantrekken. Markof is daarvoor tot de orde geroepen.

Nu heeft de ministerraad echter besloten om de zittingen van den Doema niet meer bij te wonen, voor Markof stronger is gestraft. De Tsaar hoeft het besluit van den ministerraad goedgekeurd.

Ernstige gevolgen, zooals ontbinding van den Doema of een ministercrisis, zal het conflict niet hebben.

Amerika.

Een dankbaar beschermeling.

De dankbaarheid is toch de wereld nog niet uit. Dit ondervond dezer dagen een zekere dr. Higgens te Welston in Ohio. Een goede 25 jaar geleden had hij aan een begaafden boerenknaap, Froelich geheeten, 700 dollar geleend om hem te helpen zich door de wereld te slaan. De jongen besteedde het geld om te studeeren voor mijn ingenieur en begaf zich, nadat hij zijn diploma behaald had, naar Australië. Acht jaar geleden kwam de ingenieur den dokter die aan het gebeurde niet meer dacht bezoeken en betaalde hem de 700 dollar met rente op rente terug. Hij deelde tevens mede, dat hij in Zuid-Afrika en Australië buitengewoon gelukkig had gewerkt en nu een gefortuneerd man was geworden. Na eenige weken te Welston te hebben doorgebracht vertrok hij weder naar Australië.

Donderdag j.l. ontving dr. Higley, aldus de Tijd bezoek van een advokaat uit Melbourne, die hem kwam mededeelen, dat Froelich overleden was en aan den weldoener zijner jeugd zijn geheele vermogen ten bedrage van een millioen dollar had vermaakt.

De Titanic.

De belasting-autoriteiten in den staat New-York hebben thans het resultaat gepubliceerd van hun taxatie der nalatenschap van kolonel Astor, die bij de ramp van de Titanic verdronk. Het bedrag der nalatenschap is (volgens die die ambtelijke taxatie) bepaald op $ 85,311,228. Daarvan komt aan den zoon (uit het 1e huwelijk) zijn erfgenaam $ 68,959,599, aan de weduwe uit het tweede huwelijk $ 7,678,896 en aan haar beide kinderen elk $ 2,922,670.

Over hetgeen kolonel Astor's vrouw uit het eerste (door echtscheiding ontbonden) huwelijk krijgt, bestaat nog geen zekerheid.

China.

Een opvolger van Pater Damiaan.

Onze lezers kennen het heldhaftig leven van Pater Damiaan, die zich op Molokai aan de verpleging der melaatschen wijdde, maar niet allen, dat hij een even heroïschen navolger vond in pater Conrady.

Pater Conrady — verhaalt het Ctr. — te Luik geboren, werd in 1867 priester gewijd. Ondanks zijn verlangen om naar de melaatschen te gaan, werd hij naar Indië gezonden; eerst in 1888 werd zijn verlangen vervuld en mocht hij naar Molokai gaan. Doch daar was de toestand geregeld, daar waren de ongelukkigen het voorwerp der ijverigste zorgen van de medebroeders van Pater Damianus. En elders, in China vooral, was nog niets voor hen gedaan, integendeel. daar waren ze veracht en gehaat en het dooden dier ongelukkigen werd als een goede daad beschouwd. Het missionnaris-hart van pater Conrady verlangde naar China te gaan, en om de melaatschen beter te kunnen helpen, bestudeerde hij van 1896 tot 1900 de geneeskundige. Na zijn examen als geneesheer te hebben afgelegd, vertrok hij naar China.

Geheel alleen stond hij daar onder die talrijke ongelukkigen. Geen enkele geldelijke steun, dan de aalmoezen van Europa, integendeel, van de Chineezen oogstte hij slechts haat, juist omdat hij zich met de melaatschen bezig hield. Nog den 14en December werden er 39 dier ongelukkigen levend verbrand en nog, zoo schrijft de pater, zijn de schuldigen niet gestraft.

Wat een zielekracht om de afzichtelijke wonden met eigen hand te verplegen, want nog eens, de pater is gansch alleen, en dat „terwijl de ontzettende reuk", zoo schrijft hij, „mij meermalen den adem afsnijdt".

Moest pater Damianus niet soms de H. Mis onderbreken, om even in de buitenlucht te gaan, gedwongen door den vreeselijken stank, hoewel de kerk boven geheel open was.?

„Maar dan", schrijft de pater, „denk ik aan het vreeselijk lijden dier ongelukkigen en dan schaam ik mij over eigen zwakheid".

Zijn voedsel? Geen brood, geen aardappelen, geen koe- of schapenvleesch, geen melk, geen boter. Alle dagen bereid een melaatsche zijn twee maaltijden, altijd bestaande uit boonen of macaroni, een weinig groenten en een stukje varkensvleesch, zoo ongeveer voor 2 à 3 stuiver per dag.

Wat het priesterhart vooral zoo grievend is? De melaatschen, die komen, hebben niet het minste idee van God of godsdienst, zij staan zedelijk ontzettend laag en leven als dieren. Hun eenigst geloof is in booze geesten, die hun alle kwaad berokkenen. Door heldhaftige liefde tracht hij ook de zielen dier ongelukkigen te redden. „Och", schrijft hij, „was ik in dezelfde omstandigheden geboren, zou ik beter zijn? De arme stumpers lijden zooveel en zijn slechts diep te beklagen". Maar wat een troost, wanneer hij thans velen dagelijks te Communie ziet gaan en in het gebed kracht zoeken om hun lijden met geduld te dragen. Thans heeft de pater slechts één wensch: dat meerderen hem komen helpen, want waarlijk de oogst is groot, maar de werklieden zoo weinig talrijk.

Binnenlandsch Nieuws.

Raad van toezicht op de spoorwegdiensten.

De Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten, daartoe gemachtigd door den Minister van Waterstaat bepaalt, ingevolge het voorschrift van art. 42 van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1911 (Staatsblad no. 125) tot regeling van het algemeen toezicht op de spoorwegdiensten, dat de spoorweg Nijmegen —Venlo behoort tot district E en dus onder het dagelijks toezicht staat van den district-inspecteur der spoorwegdiensten F. E. Wijnmalen, te Breda.

De Rijksmiddelen.

Mei is weer een goede maand geweest voor de schatkist; de opbrengst bedroeg een kleine 1½ millioen meer dan in Mei van het vorig jaar: toen was ze circa 17½ millioen, thans dicht bij de 19 millioen.

Voor een aanzienlijk deel was dit te danken aan den suikeraccijns en de successierechten, die samen een kleine 7½ ton meer gaven; maar ook verschillende andere bronnen van inkomsten vloeiden ruimer.

De vijf eerste maanden van dit jaar gaven een totaal van circa 76 millioen of bijna 4½ millioen meer dan de vijf eerste maanden van het vorig jaar.

R. K. Vrouwenbond.

Dezer dagen is te Utrecht onder voorzitterschap van den hoogeerw. heer B. A. de Wit, deken der stad Utrecht door wien in opdracht van Z. D. H. Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht het initiatief is genomen tot de oprichting van een R. K. Vrouwenbond in het Aartsbisdom, de eerste vergadering van de commissie van voorbereiding ter oprichting van dien Bond gehouden.

Een aantal dames waren tot dat doel door Z. Hoogeerw. bijeengeroepen.

De Voorzitter opende de vergadering met een opwekkende rede, waarin hij zeer duidelijk uiteenzette het doel van den R. K. Vrouwenbond en de wijze, waarop deze behoort te worden georganiseerd. Z. Hoogeerw. verzocht de aanwezige dames, zoo spoedig mogelijk in haar woonplaats een plaatselijke afdeeling van den R. K. Vrouwenbond op te richten. Zoodra de noodige plaatselijke afdeelingen gevormd zijn, zal dan tot de oprichting van den Diocesanen R. K. Vrouwenbond worden overgegaan.

Alle aanwezige dames verklaarden zich gaarne bereid aan dit verzoek te voldoen. Hgz.

Vorst.

In Friesland zijn in den nacht van Vrijdag op Zaterdag de boontjes grootendeels afgevroren.

Valsche rijksdaalders.

Te Delft zijn twee valsche rijksdaalders bij de politie gedeponeerd, jaartal 1868. De nabootsing is vrij goed gelukt.

Onderscheiding.

De Duitsche keizer heeft ter gelegenheid van zijn 25-jarig regeeringsjubileum in de Pruisische kroonorde benoemd: tot ridder 4de klasse den predikant der Duitsch Evangelische gemeente te 's-Gravenhage, Ds. Funcke; den heer Adolf Casparé te Rotterdam, voorzitter van de Duitsche vereeniging aldaar; den heer F. H. Schnitzer, te Rotterdam, voorzitter van de Duitsche Vlootvereeniging daar ter stede, en den koopman, den heer Lobeck, te Amsterdam.

Voorts tot commandeur in die orde den heer Rehbock, voorzitter van de Duitsche vereeniging, te Amsterdam, en tot officier de Duitsche predikanten Bähr en Wiesinger aldaar.

Een aanklacht tegen het Kamerlid Roodhuyzen.

Bij de polite te Gorcum is een klacht ingediend tegen het Tweede Kamerlid den heer Roodhuyzen, in verband met een beleedigende uitdrukking, die de heer Roodhuyzen na afloop der vergadering tegen een der debaters zou gebezigd hebben.

Visscherij.

De aandacht van belanghebbenden wordt er op gevestigd, dat op 1 Juli a.s., wanneer de verschillende visscherijreglementen twee jaar in werking zullen treden de daarin vervatte overgangsbepalingen ten aanzien van de maat op bovengenoemde vischsoorten zijn als volgt:

5 voor baars 18 c.M., voor meun 25 c.M., voor sneep 25 c.M., voor snoek 40 c.M., voor snoekbaars 40 c.M., voor winde 25 c.M., voor zeelt 21 c.M.

De aandacht van belanghebbenden wordt er op gevestigd, dat bij het op 1 Juli a.s. in werking tredend Konklijk besluit van 28 Mei 1913 (Staatsblad no. 193) eene wijziging is gebracht in de verschillende visscherijreglementen en het Zuiderzee-visscherijbesluit, waarbij de maat op bot tot 1 Juli 1915 is gesteld op 18 c.M.

De vrouwelijke kiezer.

Mejuffrouw Judith Morpurgo-Felmans heeft Dinsdag ondanks haar voornemen niet getracht tot de stembus te worden toegelaten. Een lichte ongesteldheid verhinderde haar mede te gaan, toen zij, evenals Vrijdag j.l., per auto werd gehaald.

Gedeeltelijk gescalpeerd.

Zaterdagmorgen om 8 uur had de 16-jarige Johanna Peereboem, wonende te Varnebroek, werkzaam in de wasch- en strijkinrichting van de firma S. Krom aan den Schermerweg te Alkmaar het ongeluk te vallen, waardoor het haar van het meisje op het onbeschermde gedeelte van de as eener machine kwam n.l. juist op de plaats, waar de smeerpotten zitten. Het haar werd gegrepen en rondgedraaid, met het gevolg, dat het hoofd gedeeltelijk gescalpeerd werd. Dr. Schröder verleende de eerste geneeskundige hulp en gelastte overbrenging naar het St. Elisabethsgesticht.

„Alkm. Ct.".

Oor afgeslagen.

Te Sloten (bij Amsterdam) is bij een vechtpartij den slager D., uit Haarlemmermeer, het linkeroor letterlijk afgeslagen. De dader gebruikte daarbij een mestvork. „Tel."

Tragisch einde.

Een grasmaaier uit Assen, werkzaam bij den heer H. Zijp, veehouder te Beemster, had de onvoorzichtigheid te drinken uit een kruik met een aftreksel van Thomas Bigg. Onder het drinken bemerkte de veehouder dat de inhoud geen drinkwater was, en waarschuwde den maaier niet meer te drinken. Wijl het deze echter goed smaakte, lette hij er niet op. Spoedig daarop werd hij onwel. Dr. Lubsen uit De Beemster achtte overbrenging naar het ziekenhuis gewenscht.

Alle pogingen om den man te redden bleken vruchteloos. Na hevig lijden overleed de man, een vrouw en acht kinderen nalatende.

Ernstig auto-ongeluk.

Op den N. Z. Voorburgwal te Amsterdam heeft Zondagmorgen omstreeks acht uur een droevig ongeluk plaats gehad. De 25-jarige juffrouw Betsy Voorthuyzen, wonende in de St. Luciensteeg, werd bij het oversteken der straat door een in volle vaart aankomende auto van de Atax-Maatschappij gegrepen. Zwaar verminkt werd zij opgenomen en per auto-brancard naar het Binnengasthuis vervoerd.

Bij aankomst aldaar bleek zij reeds overleden te zijn.

Verschillende ooggetuigen verklaarden, dat den chauffeur geen schuld treft.

Een tegenvaller en een meevaller.

Eenigen tijd geleden vermiste de veehouder J. van Vliet Mzn. te Polsbroek (U.) niet minder dan 19 ganzen. Op onderzoek uitgegaan, vond hij weldra een dozijn vermoord liggen; van de 7 overige was geen spoor te ontdekken; een streng onderzoek, door de politie ingesteld, had geen resultaat.

Een paar dagen later vermiste dezelfde veehouder weder een dozijn ganzen. Spoedig bleek, dat ook deze vogels vermoord waren. Ditmaal gelukte het den moordenaar te vinden: de hond van den veehouder J. de H. was de schuldige. De H. liet, om nog meer onheilen te voorkomen, het dier afmaken, en betaalde, teneinde zich voor gerechtelijke vervolging te vrijwaren, aan den eigenaar der vermoorde ganzen f 48.— schadevergoeding. Dat dit geld niet met een lachend gezicht werd neergeteld, laat zich begrijpen.

Maar wat gebeurde. Daags na den tweeden ganzenmoord maakte ook de veehouder de P. zijn hond af en begroef het cadaver. Dit wekte argwaan. De rijksveldwachter wilde er meer van weten. Hij stapte naar de P. toe, liet het cadaver opgraven en opereeren, en vond in de maag gelijksoortige veertjes als uit de maag van den hond van J. de H. waren gekomen. Zonneklaar was dus bewezen, dat dit dier medeplichtig was aan den ganzenmoord.

Om moeilijkheden en een gerechtelijke vervolging te voorkomen, heeft de baas van ganzenmoordenaar no. 2 toen aan den baas van ganzenmoordenaar no. 1 de som van f 24— uitgekeerd, zijnde de helft van het bedrag, dat laatsgenoemde aan den eigenaar der vermoorde dieren had moeten betalen.

Gijzeling opgeheven.

Naar de „Zoom" verneemt is de heer Adriaan Juten Zaterdagmiddag te Breda in vrijheid gesteld en met den trein van 4.30 te Bergen-op-Zoom teruggekeerd.

Het vredespaleis.

De Grieksche regeering heeft, naar wij in de N. C. lezen, aan de Carnegiestichting een wit-marmeren troon geschonken, welk een zuivere nabootsing is van een te Knosses op Kreta gevonden troon, welke men vermoedt, dat van koning Minos is geweest.

De troon zal worden geplaatst in het Vredespaleis te 's Gravenhage.

Naar het N. v. d. D. verneemt, moet bij het Dep. van Oorlog het voornemen bestaan, indien de staking der grondwerkers niet spoedig is opgeheven, het rioleeringswerk van het Vredespaleis door de genie te doen geschieden.

Duitsche ballonnen.

Zondag zijn er te Keulen en Dusseldorf onderscheidenlijk 10 en 8 luchtballons opgelaten, die voor het meerendeel over ons land zijn komen zeilen. Drie zijn er te Nijmegen gezien, een er van daalde te Wijchen.

De Maagdenburg is om 8 uur boven Kampen gezien; hij dreef de Zuiderzee over en werd te Hoorn gesignaleerd om 11 uur. Men poogde te Wognum en te Spanbroek te landen, maar het terrein bleek zeker niet geschikt, wijl de ballon weer steeg en in de richting van Schagen verdween.

Zondagmiddag even na drieën, zag men te Veenendaal uit Zuidoostelijke richting een luchtballon naderen en hem daarna op het buitengoed van jhr. Van Asch van Wijck neerdalen. Het bleek de ballon Dr. van Abeucrau te zijn, die onder leiding van Dr. Trauwman des voormiddags 9 uren te Keulen met nog negen anderen was opgestegen.

De landing had zonder eenige ongevallen plaats.

Te Zuid-Zijpe onder St. Maartensburg is Zondagmiddag halféén een luchtballon gedaald, waarin twee Duitschers gezeten waren. De ballon was den vorigen avond te 9 uur te Hannover opgestegen.

Poging tot ontvluchting.

Een 18-jarig meisje, dat door den Voogdijraad aan de ouderlijke macht was onttrokken, en in het Tehuis voor gevallen vrouwen en meisjes Beth-San aan de Nieuwe Heerengracht te Amsterdam was geplaatst, heeft hedenmorgen getracht uit het gesticht te ontvluchten. Zij sprong van het dak van het perceel waarin het Tehuis is gevestigd op een lager gelegen plat van het naastgelegen huis. Vervolgens begaf het meisje zich over een lat welke met een muur van een ander huis in verbinding staat naar een ander plat. Enkele oogenblikken hing zij aan deze lat. De politie, die inmiddels gerequireerd was, slaagde er niet in om haar te bewegen naar beneden te komen. De brandweer werd daarom opgeroepen, doch de Margirusladder welke zij had medegebracht, kon zij niet gebruiken, daar het voorval zich aan de achterzijde der huizen van de Nieuwe Heerengracht ter hoogte waar Beth-San is gevestigd, afspeelde. Eenige brandweerlieden slaagden er ten slotte in het het meisje te grijpen en in het gesticht terug te brengen.

Ook gisteravond circa 9 uur is een van de verpleegde meisjes uit het gesticht ontvlucht. Zij heeft zich daartoe op een plat laten afzakken, ging vervolgens in perceel 91 aan de Nieuwe Heerengracht binnen en bereikte aldus de straat. Tot nog toe is de ontvluchte niet opgespoord. Msb.

Een valsch bankbiljet van f 100.

De winkelier P. B., aan de Hoogstraat, te Rotterdam heeft gisteren een valsch bankbiljet van f 100.— in betaling ontvangen. Het papier van dit biljet is dikker dan van de echte biljetten, het watermerk is gebrekkig. De series zijn Q. U. 97 27, gedateerd 6 September 1911. Bij den winkelier vervoegde zich n.l. een 20-jarige Duitsche juffrouw, die een taschje kocht van f 26.—. Ze gaf het valsche bankbiljet in betaling en de winkelier betaalde haar f 74.— terug. De dame heeft een schraal gezicht, is gekleed in een donker mantel-costuum met witte kraag, en draagt een grooten hoed met witte veeren. In een winkel op de Kruiskade heeft men eveneens geprobeerd een valsch biljet van f 100 in betaling te geven, wat echter niet gelukt is.

Het valsche biljet is gedeponeerd in het politiebureau aan de Lange Torenstraat.

Hengstenkeuringen.

De Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel heeft goedgevonden:

te bepalen, dat de gewone Rijksnajaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten in 1913 gehouden zullen worden:

voor Drenthe: op 18 Sept. a.s. te Assen;

voor Overijsel: op 20 Sept. a.s. te Zwolle;

voor Zeeland: op 22 Sept. a.s. te Middelburg: op 23 Sept. a.s. te Oostburg; op 24 Sept. a.s. te Kattendyke; op 25 Sept. a.s. te Hulst; op 26 Sept. a.s. te Bergen op Zoom; op 27 Sept. a.s. te Zierikzee;

voor Utrecht: op 1 Oct. a.s. te Utrecht;

voor Noord-Holland: op 2 Oct. a.s. te Hoofddorp; op 3 Oct. a.s. te Schagen en Wieringen; op 4 Oct. a.s. te Texel en Terschelling;

voor Friesland: op 7 Oct. a.s. te Oranjewoud; op 8 Oct. a.s. te Leeuwarden; op 9 Oct. a.s. te Ameland;

voor Gelderland: op 14 Oct. a.s. te Zutphen; op 15 Oct. a.s. te Elst; op 16 Oct. a.s. te Tiel; op 17 Oct. te Zaltbommel; op 26 Nov. a.s. te Zevenaar;

voor Noord-Brabant: op 21 Oct. a.s. te Eindhoven; op 22 Oct. a.s. te 's Hertogenbosch; op 23 Oct. a.s. te Bergen op Zoom; op 24 Oct. a.s. te Zevenbergen;

voor Zuid-Holland: op 28 Oct. a.s. te Leiden; op 29 Oct. a.s. te Rotterdam; op 30 October a.s. te Dirksland; op 27 Nov. a.s. te Dordrecht;

voor Groningen: op 4 Nov. a.s. te Groningen; op 5 Nov. a.s. te Winschoten; op 6 Nov. a.s. te Appingedam; op 7 Nov. a.s. te Groningen;

voor Limburg: op 11 Nov. a.s. te Venlo; op 12 Nov. a.s. te Maastricht; op 13 Nov. a.s. te Roermond.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 18 Juni 1913.

— Aan de op Dinsdag alhier gehouden stemming voor de Tweede Kamer hebben 688 kiezers deelgenomen waarvan werden uitgebracht op Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt 576 stemmen, op J. Westerhof 109. Drie biljetten waren van onwaarde.

In 't geheele district zijn uitgebracht 4034 stemmen. Daarvan bekwamen Jhr. Mr. van Sasse v. Ysselt 3521 stemmen, Westerhof 513.

— Zondagavond bemerkten de Gebr. Goossens bij hunne thuiskomst, dat de vensterluiken, die eerst gesloten waren, openstonden.

Op ongeveer 10 meter van hunne woning verwijderd, zagen zij een persoon uit het geopende venster springen.

Een der Gebr. liep den ongenooden gast na, doch kon deze niet inhalen.

Toen daarna de gebr. G. binnen gingen, zagen zij dat een der kasten was opengebroken. Zoover zij konden nagaan vermisten zij niets.

Naar wij vernemen is de gemeentepolitie den dader op 't spoor.

— Dinsdag 1 Juli 's avonds 8 uur zal bij gunstig weder en voldoende inteekening tot deelname het stedelijk Orkest uit 's Bosch, Kapelmeester Ogier, in den tuin van „Hôtel Van Dijk" een concert geven. De entrée is tot Donderdagavond bij inteekening 50 cent, daarna 1 gulden.

— Maandag ontstond tusschen zekere B. en v. R. in de Nieuwstraat een burenkwestie, die zoo hoog liep dat er gevochten werd, waarbij v. R. aan het hoofd verwond werd.

De politie heeft tegen den dader procesverbaal opgemaakt.

— Op 26 November e.k. zal het 12½ jaar geleden zijn, dat de parochie van het H. Hart (Breukelen) alhier is opgericht. Dit feit wordt feestelijk herdacht en de weleerw. heeren Nuyens en Meyering houden reeds eene collecte om de noodige gelden bijeen te brengen. De bevolking is wel enthousiast, om de stichting der mooie kerk feestelijk te herdenken, te meer daar de Zeer Eerw. heer Eras hier terzelfdertijd dan 12½ jaar pastoor is. Ook de tegenwoordige koster, het kerkbestuur en een der misdienaars vieren dat feest.

Pr. 's Hert. Crt.

Gemonde. Men meldt aan de Prov. 's-H. Ct.

Het bestuur onzer stoomzuivelfabriek „St. Lambertus" heeft eene oproeping gedaan voor directeur, die met half September in functie moet treden. De voortvarendheid en spoed, waarmede ons bestuur in 't belang der boeren werkzaam is, kunnen wij niet genoeg prijzen.

Met den bouw der fabriek schiet de aannemer P. Vervoort goed op. Vóór eenige maanden terug dachten wij niet, dat de zaak nog zoo spoedig aan 't draaien zou zijn.

Haaren. Van de 271 kiezers hebben gisteren aan de stemming voor de 2de Kamer deelgenomen 264 kiezers, die alle stemden op Mr. Loeff.

Eindhoven. Bij de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen zullen door de vereeniging „Gemeentebelang" worden gecandidateerd, de heeren M. Cox en L. Dekkers. Aftredende leden zijn de heeren mr. dr. van Best, Ed. de Haes, Aug. Raupp en J. D. Weyers.

— Tijdens de afwezigheid van de echtgenoote van zekeren V., was hun onverzorgd dochtertje met brandende lucifers gaan spelen.

Toen de moeder thuis kwam vond ze haar kind in een vreeselijken toestand terug. De kleertjes die vuur hadden gevat, waren totaal van het lijf geschroeid.

Na 24 uren aan de hevigste pijnen geleden te hebben, is het kind aan de gevolgen overleden.

Hagenbeck te Tilburg.

Heden zal Tilburg het buitenkansje ten deel vallen van de komst der menagerie Hagenbeck.

De inrichting beslaat een oppervlakte van 6000 M2 en bestaat uit 10 tenten. De menagerie omvat 300 dieren, waaronder 50 leeuwen, 15 olifanten, 15 tijgers, 20 kameelen. Verder beren, drommedarissen, zebra's, zeeleeuwen enz. Een bijzondere merkwaardigheid is een heel eigenaardige soort apen, waaronder één die verschillende verbazingwekkende toeren maakt. Hij fietst, speelt kaart, rookt sigaretten, rijdt rolschaatsen, eet met vork en lepel, drinkt uit een glas, legt zich te bed bedient zich van een zakdoek en dergelijke meer.

Dat een dergelijke verzameling dieren heel wat eten aan kan, laat zich verstaan. Ze gebruiken n.l. per dag niet minder dan 350 K.G. vleesch, 2000 K.G. stroo, 1000 K.G. hooi, 700 K.G. haver, 200 K.G. visch, 350 K.G. brood en een ton levertraan.

De menagerie zal worden opgericht op het tentoonstellingsterrein. Zij heeft echter een ingang, geheel van deze tentoonstelling afgescheiden.

(Hgz.)

Gemengd Nieuws.

Rood licht en de duurzaamheid van melk.

Aan het Fransche zuivelblad „Laiterie" is door het „Wbld. van Zuivelber." over den invloed van rood licht op de duurzaamheid van de melk het volgende:

„De met pijnlijke zindelijkheid gemolken melk van een gezonde koe wordt in twee steriel gemaakte flesschen gedaan, die luchtdicht worden gesloten. Nu wordt een van de beide flesschen aan het zonlicht blootgesteld, terwijl de andere eerst zorgvuldig kiemvrij wordt gemaakt om dan ook aan het zonlicht te worden blootgesteld. Wat gebeurt nu? Men zou geneigd zijn te denken dat de kiemvrije melk langer tijd goed blijft, terwijl de andere na een korten tijd bederft en onbruikbaar wordt. Dit is echter niet zoo, want de inhoud van beide flesschen verandert zonder veel onderscheid spoedig. Reeds na een uur is de smaak niet meer gelijk en na een dag is de eene zoowel als de andere voor het gebruik ongeschikt. De oorzaak hiervan is, zooals nieuwere onderzoekingen hebben doen zien, alleen in de werking van het scherpe licht te zoeken.

Het feit, dat melk in een donkere ruimte langer goed blijft dan op een goed verlichte plaats, zal iederen belanghebbende bekend zijn; om deze reden wordt immers ook in melkverkooplokalen het licht zooveel mogelijk getemperd, wat in den zomer tegelijker tijd het voordeel heeft dat de hitte minder groot wordt en de vliegen minder last veroorzaken.

Op vele plaatsen wordt de melk den consumenten in glazen flesschen thuisgebracht. Wanneer het nu reeds moeilijk is kiemvrije melk gedurende eenigen tijd aan het licht blootgesteld goed te houden, moet dit des te moeilijker zijn voor versche melk. Men heeft nu gevonden, dat men, inplaats van ongekleurd glas rood glas voor de flesschen te gebruiken, men de melk veel langer frisch kan houden. De melk in een flesch, die met rood zijdepapier omwikkeld is, kan daarin tien uren in de zon staan en is na dien tijd evengoed als wanneer ze zoo langen tijd in een donkere ruimte had gestaan".

Wij zullen het nu dus spoedig beleven dat de melkflesschen van rood glas worden gemaakt.

Rechtszaken.

Vadermoord.

Voor het gerechtshof te Arnhem werd Maandagmorgen voor de tweede maal behandeld de moordzaak tegen M. J. T., koperslager te Renkum, die bij vonnis der rechtbank te Arnhem van 26 November 1912 tot 15 jaren gevangenisstraf was veroordeeld wegens moord op zijn vader, door middel van vergiftiging. Toen in Januari j.l. de zaak in hooger beroep voor het hof in behandeling was geweest, gelastte dit college bij beschikking van 23 Januari een nadere instructie, ten einde een nader onderzoek te doen instellen naar de geestvermogens van den beklaagde, zulks nadat eerst Dr. Dobberke omtrent den geestestoestand van bekl. was gehoord. Op last van den Rechtercommissaris is bedoeld onderzoek ingesteld door de doctoren T. J. H. Snijders en Mr. J. van Erp Taalman Kip, beiden te Arnhem die evenals dr. Dobberke zijn gedagvaard en verschenen. De beide eerstgenoemden blijven volharden bij hun rapport, waarin zij na een uitvoerige beschouwing tot de conclusie komen:

1o. dat bekl. lijdt aan hysterie, die zonder twijfel een uiting is van een ziekelijken aanleg die altijd bestaan heeft en dien reeds de familieante cedenten waarschijnlijk maken;

2o. dat deze hysterische toestand zich stellig voor een goed deel heeft ontwikkeld tijdens de gevangenschap;

3o. dat het niet aan te toonen, doch evenmin uit te sluiten is, dat ook reeds voor de daad een ziekelijke toestand aanwezig was;

Wat betreft de vraag of bekl. toerekenbaar kan worden verklaard om zijn misdrijf, verklaren de deskundigen, dat niet met zekerheid is te zeggen, dat de daad opzettelijk en welbewust gepleegd is en niet het gevolg is geweest van een oogenblikkelijken inpuls.

Het motief dat de bekl. zelf voor zijn daad opgeeft, namelijk de familie van een ontaarden man, dus van een ongeluk te verlossen door deze vreeselijke misdaad, is daarentegen zeer typisch hysterisch. Intusschen blijft het bezwaarlijk te zeggen of reeds voor het plegen van de daad, de bekl. heeft verkeerd in een geestestoestand, die hem daarvoor ontoerekenbaar maakt, dan wel of hij na die daad in dien toestand is gekomen.

De advocaat-generaal eischte bevestiging van het vonnis, waarbij bekl. veroordeeld is tot 15 jaar gevangenisstraf, op grond, dat niet gebleken is dat de kwaal van bekl. hem voor 't bedrijven der daad ontoerekenbaar maakte.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 8—14 Juni.

Geboren: Marius L., z. van F. Boleij en M. van Dinther, Nieuwstraat. — Petrus J., z. van A. van Homelen en A. van Hommelen, Kleinderliempde. — Maria E. Ph., d. van Th. Alberts en C. d. Koning, Nieuwstraat. — Helena J., d, van C. Wagenmakers en A. A. van Boxtel, Breukelen. — Hendrikus M., z. van H. Veroude en B. van Kasteren, Luissel. — Francisca M., d. van C. J. Verheijden en C. M. van Heesch, Stationsstraat.

Ondertrouwd: Jan B. van Kuijk, 29 j. Rechterstraat en Jacoba O. Martens, 25 j. Cuyk.

Overleden: Cornelia M. Paijmans, 9 m. Breukelsche straat. — Johanna M. C. de Jong, 2 m. Rechterstraat.

D. en A.

BEKENDMAKINGEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

De BURGEMEESTER der Gemeente Boxtel brengt hiermede ter openbare kennis, dat

op **Dinsdag, den 24sten Juni aanstaande,** zal plaats hebben de verkiezing van **vier leden van den Gemeenteraad;**

dat op dien dag, van des voormiddags **negen** tot des namiddags **vier uren,** bij den Burgemeester dezer Gemeente kunnen worden ingeleverd:

Opgaven van Candidaten,

als bedoeld in artikel 51 der Kieswet.

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den Candidaat en onderteekend zijn door ten minste 21 kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden persoonlijk door één of meer personen, die de opgave hebben onderteekend. De Candidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld zijn ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar van den **10den Juni 1913** tot en met den dag der verkiezing.

De Burgemeester brengt hierbij in herinnering artikel 151 der Kieswet, luidende als volgt:

Hij, die eene opgave, als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekening van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste Honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft, hij die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

Boxtel, den 7 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Overwegende, dat Dinsdag den 24 Juni 1913 alhier de verkiezing, zal plaats hebben voor vier leden van den Gemeenteraad;

maken bekend:

dat de stemming voor de hiervoor bedoelde verkiezing, zoo noodig, zal geschieden op **Maandag 7 Juli a.s.** en de herstemming, zoo noodig, op Donderdag 17 Juli d. a. v.

Boxtel, 10 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

A. GIJSEN.

De secretaris

VAN DER MEIJDEN.

Waarschuwing.

Kwade praktijken bij de keuring van militieplichtigen.

De Burgemeester der gemeente Boxtel waarschuwt ten ernstigste de ingeschrevenen voor de Militie uit deze gemeente tegen de praktijken van personen, die hen, tegen betaling van een som gelds, voorspiegelen in staat en bij machte te zijn bij het geneeskundig onderzoek voor den Keuringsraad of voor den Militieraad hunne ongeschikt-verklaring voor den dienst der militie te bewerken.

In geen enkel opzicht kan de bemoeiing van zoodanige personen, als boven bedoeld, tot afkeuring, van welken ingeschrevene ook, leiden, terwijl de raadpleging van die personen den betrokkene slechts finantieel nadeel kan berokkenen.

De Burgemeester herinnert voorts aan art. 206 van het Wetboek van Strafrecht, waarbij is bepaald, dat met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren wordt gestraft hij die zich opzettelijk voor de militiedienst ongeschikt maakt of laat maken, en hij die een ander, op diens verzoek, opzettelijk voor den dienst ongeschikt maakt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Zitting van den keuringsraad.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter algemeene kennis, dat de Keuringsraad voor de lichting 1914 voor deze gemeente zitting zal houden te Boxtel op Woensdag 2 Juli a.s., voormiddags 9 uur, in een der lokalen der school voor M, U. L. O. op den Burgakker.

Voor den Keuringsraad behoeven niet te verschijnen de ingeschrevenen:

1o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak van den dienst, hetzij voorgoed of voorloopig zijn uitgesloten;

2o. die doen blijken door ziekte of gebreken buiten staat te zijn voor den Keuringsraad te verschijnen;

3o. die zich in verzekerde bewaring bevinden of die verpleegd worden in eene rijkswerkinrichting, een rijksopvoedingsgesticht of eene tuchtschool;

4o. die verpleegd worden in een krankzinnigen-, idioten-, doofstommen- of blindengesticht;

5o. die hun beroep maken van de buitenlandsche zeevaart of van de zeevisscherij buitenslands;

6o. die woonplaats hebben of verblijf houden in het buitenland;

7o. die zich in vrijwilligen militairen dienst bevinden.

De ingeschrevenen, onder 5o en 6o bedoeld, kunnen desgewenscht voor den Keuringsraad verschijnen, althans indien zij niet reeds op andere wijze een meting en, zoo noodig, een geneeskundig onderzoek hebben ondergaan.

De ingeschrevenen moeten verschijnen voor den hun aangewezen Keuringsraad in de provincie of in het district, waarbinnen zij voor de militie zijn ingeschreven. Zij kunnen zich echter tot den Commissaris der Koningin in de provincie wenden met het verzoek dat het onderzoek voor een anderen Keuringsraad zal plaats hebben.

De ingeschrevenen kunnen bij den Keuringsraad hun wenschen met betrekking tot de inlijving kenbaar maken.

Van een ingeschrevene, omtrent wien door den Keuringsraad uitspraak is gedaan, kan binnen tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de uitspraak in het openbaar is medegedeeld, bij den Militieraad een nieuw geneeskundig onderzoek worden aangevraagd:

1o. door den ingeschrevene, wien de uitspraak geldt, of door zijn vader, moeder, voogd of curator;

2o. door elk der overige voor de gemeente ingeschrevenen, of door zijn vader, moeder, voogd of curator.

Deze aanvrage, die op ongezegeld papier kan worden gesteld, en die, als zij wordt gedaan door een der hierboven onder 2o bedoelde personen, op aannemelijke in de aanvrage omschreven gronden moet berusten, moet evenwel, op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ingeleverd bij den Burgemeester dezer gemeente.

Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden wordt gestraft de ingeschrevene, die niet voldoet aan de op hem rustende verplichting, om voor den keuringsraad te verschijnen of zich aan een meting of een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste zes honderd gulden wordt gestraft hij, die opzettelijk een dier feiten pleegt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,

A. GIJSEN.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 16 Juni. Aangevoerd 144 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.66 tot f 0.74; tweede kwaliteit van f 0.60 tot f 0.66; derde kwaliteit van f 0.54 tot f 0.60.

Boterprijzen.

Op 17 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 17 Juni. Hoogste prijs f 1.21 Laagste f 1.08 Middel f 1.16 p. KG. Aanvoer 9210 K.G.

MAASTRICHT, 17 Juni. Botermijn. Aanvoer 47960 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.19, laagste f 1.12 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

17 Juni 1913. Kippeneieren f 3.65—4.95. Middenprijs f 4.26 per 100. Eendeneieren f 4.35—f 4.60. Ganzeneieren f 1.50 tot f 10.—. Handelaarseieren f 3.60—4.—. Kalkoeneieren 8.50—f 0.— Parelhoeneieren f 5.50 Aanvoer 67494.

Markten.

Maandag 23 Juni.

Ossendrecht: kalveren.

Tiel: vee.

Dinsdag 24 Juni.

Nijmegen: vee.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 25 Juni.

Geldrop: jaarmarkt, beesten.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens. linnen, laken enz.

Donderdag 26 Juni.

Waalwijk: jaarmarkt.

ADVERTENTIEN

SCHOOLBANKEN.

De Gemeente BOXTEL heeft aan billijken prijs **te koop:**

een partij oude

Schoolbanken.

Te bevragen bij den Heer H. J. DEKKERS, Gemeente Opzichter te Boxtel.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nooijes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

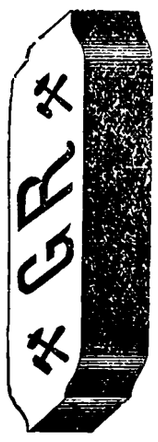

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

KIPPENHOUDERS.

Ochtendvoer	per 50 K.G.	f 6.40
Gemengd voer	„	- 4.50
Gerst	„	- 4.25
Kleine Maïs	„	- 3.70
Boekweit	„	- 5.00
Tarwe	„	- 4.50
Opfokvoer voor kuikens	„	- 6.60
Korrelvoer	„	- 7.60

Beleefd aanbevelend,
C. MERKS, Boxtel.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

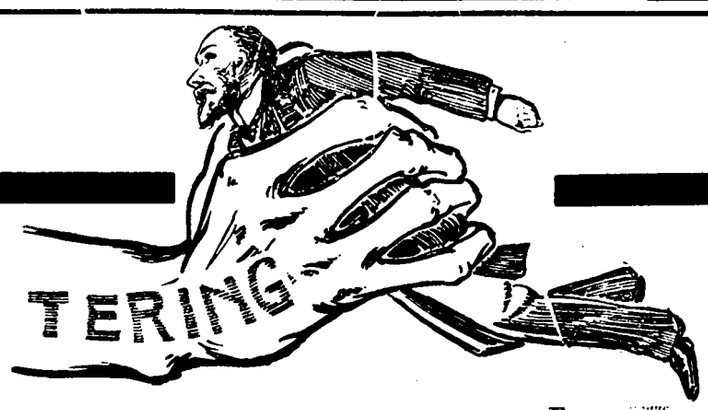

In de klauwen der Tering.

De heer G. Stoffels, landbouwer te Obbicht (L.) verklaart het volgende:

„Gedurende 2½ jaar had ik de Tering onder mijn leden. Ik had pijn op de borst en tusschen de schouderbladen. Ik gevoelde mij altijd koortsig, lamgeslagen en viel met den dag af. Ik hoestte onafgebroken en vooral 's nachts was het vreeselijk, ik dacht dan dat mijn longen vaneen scheurden. 's Nachts sliep ik dan ook niet, doch zweette vreeselijk. Toen kocht ik een flacon **Abdijsiroop** bij den winkelier Th. Severijns te Obbicht (L.) Ik begon veel slijm op te geven en de hoestaanvallen, die altijd zoo hevig waren, werden gemakkelijk en losser. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop gevolgd en ik kan u verklaren, dat dit een prachtig middel is, want thans ben ik geheel en al van mijn kwaal genezen en even sterk en gezond als vroeger, hetgeen U in alle couranten moogt bekend maken". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Kinkhoest, Bronchitis, Influenza, Pleuris en alle Borst-, Keel en Longaandoeningen. Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. V. D. VELDEN-V. D. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V. D. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. V. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. BATS. VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.
Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**
En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon		7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART
Electrische Boek-, Courant- - - -
- - - - - en Handelsdrukkerij

ALLE SOORTEN DRUKWERK

Billijke Prijzen Nette Uitvoering

Tweede Blad van Centraal-Brabant

van WOENSDAG 18 JUNI 1913. — No. 49.

Uitslag der stemming voor de Tweede Kamer, op 17 Juni 1913.

V.D. = Vrijzinnig-Democraat; U.L. = Unie-Liberaal; V.L. = Vrij Liberaal; A.R. = Anti-Revolutionair; C.H. = Christelijk-Historisch; R.K. = Roomsch-Katholiek; B.P. = Bond van Protestanten; S.D.A.P. = Sociaal-Democratische Arbeiderspartij; S.D.P. = Sociaal-Democratische Partij (Tribunisten); C.D. = Christen-Democraat; C.S. = Christen-Sociale Partij; O.V. = Onafhankelijk Vrijzinnig; V.C. = Vrij Christelijk-Historisch.

Aantal kiezers.	DISTRICTEN.	CANDIDATEN.	Aantal stemmen.	UITSLAG.
5184	Amsterdam I	Dr. H. F. R. Hubrecht, U. L. (aftr.)	1944	herstemming.
		A. H. Gerhard, S. D. A. P.	768	
		J. W. Smit, R. K.	1186	herstemming.
5041	Amsterdam II	J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-hist., (aftr.)	1057	herstemming
		Dr. H. Gorter, S. D. P.	56	
		Mr. M. Mendels, S. D. A. P.	1887	herstemming.
		P. Otto, U. L.	916	
16516	Amsterdam III	Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P., (aftr.)	7309	gekozen.
		Mr. B. E. Asscher, U. L.	2518	
		Mr. Paul J. Reijmer, R.-K.	2781	
		D. J. Wijnkoop, S. D. P.	117	
4733	Amsterdam IV	Mr. G. A. van Hamel, U. L. (aftr.)	2037	gekozen.
		Mr. H. W. Hovy, A.-R.	396	
		Jos. Loopuit, S. D. A. P.	1351	
16136	Amsterdam V	Th. M. Ketelaar, V. D. (aftr.)	5304	herstemming.
		A. H. Gerhard, S. D. A. P.	3995	herstemming.
		H. J. A. Mulder (groep kiezers)	28	
		J. ter Haar Jr., Christ.-hist.	3469	
5048	Amsterdam VI	Mr. W. H. de Beaufort, V. L. (aftr.)	2547	gekozen.
		Jos. Loopuit, S. D. A. P.	583	
		Mr. H. Verkouteren, Chr.-hist.	1735	
5237	Amsterdam VII	G. A. A. Middelberg, A. R. (aftr.)	1758	herstemming.
		W. Boissevain, V. L.	1659	herstemming.
		W. H. Vliegen, S. D. A. P.	960	
5641	Amsterdam VIII	W. de Vlugt, A. R. (aftr.)	1572	herstemming.
		A. B. Kleerekoper, S. D. A. P.	1511	herstemming.
		B. Luteraan, S. D. P.	18	
		P. Nolting, V. D.	1410	
22557	Amsterdam IX	W. H. Vliegen, S. D. A. P. (aftr.)	8204	herstemming.
		Mr. Th. B. Pleyte, V. D.	3655	
		Mr. V. Rutgers, A. R.	5519	herstemming.
		D. J. Wijnkoop, S. D. P.	147	
11522	Alkmaar	Jhr. Mr. P. van Foreest, V. L. (aftr.)	4621	herstemming.
		A. H. Gerhard, S. D. A. P.	1604	
		J. R. Snoeck Henkemans, Christ.-hist.	4505	herstemming.
10107	Almelo	Mr. P. J. M. Aalberse, R. K. (aftr.)	5338	gekozen.
		Mr. H. Goeman Borgesius, U. L.	1024	
		F. M. Wibaut, S. D. A. P.	1106	
12193	Amersfoort	Jhr. Mr. H. W. v. Asch v. Wijck, A. R. (aftr.)	5118	herstemming.
		Mr. W. H. de Beaufort, V. L.	5007	herstemming.
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	775	
10829	Apeldoorn	Mr. W. K. F. P. graaf van Bylandt, Chr.-hist. (aftr.)	4242	herstemming.
		A. Dijkgraaf, S. D. A. P.	636	
		J. Esmeijer, V. D.	3084	herstemming.
		Prof. P. J. Muller, Prot.	530	
9238	Appingedam	J. H. Schaper, S. D. A. P. (aftr.)	2758	herstemming.
		Mr. E. J. Thomassen Thuessing van der Hoop van Slochteren, Chr.-hist.	701	
		Th. G. Valette, V. D.	2187	
		A. Zijlstra, A. R.	2341	herstemming.
9044	Arnhem	K. Eland, U. L. (aftr.)	2923	herstemming.
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	1932	
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	3093	herstemming.
8913	Assen	Mr. C. Th. van Deventer, V. D.	3097	gekozen.
		Ds. A. van der Heide, S. D. A. P.	1672	
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	1050	
8759	Bergen op Zoom	Jhr. L. D. J. L. de Ram, R. K. (aftr.)	2934	herstemming.
		Th. C. van Erp, R. K.	128	
		W. J. F. Juten, R. K.	3296	herstemming.
		G. W. Kernkamp, V. D.	303	
		H. A. Koomans, S. D. A. P.	144	
15863	Beverwijk	W. C. J. Passtoors, R. K. (aftr.)	6875	herstemming.
		A. Nagtzaam, S. D. A. P.	1812	
		Mr. L. N. Roodenburg, V. D.	5988	herstemming.
		Ds. A. v. d. Flier Gzn., Chr.-soc.	218	
9455	Bodegraven	Mr. J. W. H. M. van Idsinga, Christ.-Hist. (aftr.)	5043	gekozen.
		J. W. F. S. Middelbeek, U. L.	2493	
		J. Timmer, S. D. A. P.	433	
8017	Breda	W. H. Boogaardt, R. K. (aftr.)	4089	gekozen.
		Prof G. W. Kernkamp, V. D.	824	
		H. A. Koomans, S. D. A. P.	692	
8318	Breukelen	F. H. de Monté Ver Loren, A. R. (aftr.)	4958	gekozen.
		Mr. J. A. van Hamel, U. L.	1816	
8519	Brielle	A. Roodhuijzen, U. L. (aftr.)	3042	herstemming.
		A. Colijn, A. R.	2574	herstemming.
		A. W. Heijkoop, S. D. A. P.	1703	
8453	Delft	Mr. H. A. van de Velde, A. R. (aftr.)	4019	gekozen.
		S. P. Baart, S. D. A. P.	1238	
		Dr. W. van Ravesteijn Jr., S. D. P.	81	
		W. J. C. van Santen, U. L.	1611	
8431	Deventer	Mr. H. P. Marchant, V. D. (aftr.)	3574	gekozen.
		A. H. Gerhard, S. D. A. P.	935	
		J. C. baron van Haersolte, A. R.	2236	
12696	Doetinchem	P. van Vliet Jr., A. R. (aftr.)	6080	gekozen.
		H. P. J. Bloemers, U. L.	4366	
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	663	
		Dr. A. R. van der Laar, Chr.-soc.	902	
8144	Dokkum	Mr. R. van Veen, Chr.-hist. (aftr.)	4095	gekozen.
		J. Sibinga Mulder, U. L.	2937	
		Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P.	591	
9867	Dordrecht	H. C. Hogerzeil, A. R.	3494	herstemming.
		Mr. M. M. Schim van der Loeff, U. L.	2662	herstemming.
		J. H. van Zadelhoff, S. D. A. P.	2054	
6674	Druten	Mr. Th. J. A. Duijnstee, R. K. (aftr.)	3246	gekozen.
		H. C. Diferee (Bond van Ned. Protestanten)	960	
		Z. D. J. W. Gulden, S. D. A. P.	146	
		A. C. W. Rijke, R. K.	958	
		J. W. Wiessing, R. K.	50	
8788	Ede	Jhr. G. J. A. Schimmelpenninck, Vrij Christ.-hist. (aftr.)	3530	gekozen.
		Mr. H. C. Dresselhuis, V. L.	379	
		Mr. A. baron v. Heeckeren v. Kell, A. R.	2656	
		Dr. M. Jongebreur, A. R., door een groep kiezers gesteld	19	
		A. van der Poel, S. D. A. P.	367	
8807	Eindhoven	Mr. Dr. J. van Best, R. K. (aftr.)	5751	gekozen.
		H. Spiekman, S. D. A. P.	631	
9849	Elst	Mr. A. I. M. baron van Wijnbergen R. K. (aftr.)	5418	gekozen.
		J. W. Matthijssen, S. D. A. P.	421	
		Dr. P. J. Muller, (Bond van Ned. Protestanten)	2906	
		J. van der Veen, Anti-Roomsch	143	
10438	Emmen	J. A. Bergmeijer, S. D. A. P.	1212	
		Mr. H. Goeman Borgesius, U. L.	4684	gekozen.
		Ds. G. Hofstede, A. R.	2664	
10938	Enkhuizen	N. Oosterbaan, A. R. (aftr.)	5463	gekozen.
		J. H. Huijbers, S. D. A. P.	491	
		F. Netscher, V. D.	4701	
17895	Enschedé	G. Elhorst, A. R. (aftr.)	7936	herstemming.
		J. W. Albarda, S. D. A P.	5355	herstemming.
		Dr. H. Gorter, S. D. P.	196	
		C. A. Zelvelder, V. D.	3349	
8523	Franeker	W. P. G. Helsdingen, S. D. A. P. (aftr.)	2971	herstemming.
		A. Colijn, A. R.	2795	herstemming.
		W. J. C. van Santen, U. L.	1509	
8435	Goes	Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, Christ.-Hist. (aftr.)	3922	gekozen.
		G. Middelburg, S. D. A. P.	324	
		J. G. Moojen, V. D.	3206	
8944	Gorinchem	J. A. Bergmeijer, S. D. A P.	275	
		Mr. P. E. Briët, A. R.	3683	herstemming.
		Mr. A. C. Visser van IJzendoorn, V L.	3944	herstemming.
10711	Gouda	Jhr. Mr. W. Th. C. van Doorn, U. L. (aftr.)	4084	herstemming.
		A. Dijkgraaf, S. D. A. P.	999	
		Dr. E. A. Keuchenius, Chr.-Soc.	226	
		G. Roos, Vrij A. R.	347	
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	3793	herstemming.
13029	's Gravenhage I	K. ter Laan, S. D. A. P. (aftr.)	4835	herstemming.
		E. Deen, V. D.	1935	
		A. ten Bosch N.Jzn., door een groep kiezers	164	
		C. Smeenk, A. R.	3680	herstemming.
		L. de Visser, S. D. P.	43	
13635	's Gravenhage II	W. Dolk, U. L. (aftr.)	3727	herstemming.
		L. Hoejenbos, S. D. A. P.	2800	
		B. Luteraan, S. D. P.	39	
		J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-Hist.	4380	herstemming.
15130	's Gravenhage III	J. C. Jansen, U. L. (aftr.)	6380	gekozen.
		F. W. N. Hugenholtz, S. D. A. P.	1316	
		Dr. P. J. Muller (groep Protestantsche kiezers)	500	
		J. G. Surink, R. K.	2852	
	Grave	Mr. D. A. P. N. Koolen, R. K. (aftr.)		Gekozen als eenig candidaat.
10452	Groningen	Mr. Dr. J. Ankerman, Chr.-Hist.	2406	
		Dr. D. Bos, V. D.	3750	herstemming.
		Mr. G. W. Sannes, S. D. A. P.	2451	herstemming.
		G. Sterringa, S. D. P.	120	
10664	Gulpen	Jhr. Mr. Ch J. M. Ruijs de Beerenbrouck, R. K. (aftr.)	4621	gekozen.
		J. Diepen, R. K.	263	
		J. Schrijen, R. K.	1762	
		W. H. Vliegen, S. D. A. P.	263	
		Mr. A. Wijnands, U. L.	146	

Aantal kiezers.	DISTRICTEN.	CANDIDATEN.	Aantal stemmen.	UITSLAG.
10974	Haarlem	Mr. D. Fock, U. L.	2900	herstemming.
		Jhr. Mr. D. E. van Lennep, C.-H.	3975	herstemming.
		Ds. W. H. Lieftinck, Prot. kiezers	291	
		Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P.	2756	
		L. de Visser, S. D. P.	15	
13290	Haarlemmerm.	F. H. van Wichen, R. K. (aftr.)	6928	gekozen.
		Dr. E. A. Keuchenius, Chr.-Soc.	740	
		J. Korthals Altes, U. L.	3926	
		S. C. Rodrigues, S. D. A. P.	522	
7991	Harlingen	Mr. Dr. J. Ankerman, Chr.-Hist. (aftr.)	3697	gekozen.
		J. H. Anema, S. D. A. P.	1730	
		Mr. D. H. Fockema Andrae, V. L.	1724	
9031	Den Helder	Mr. Th. H. de Meester, U. L. (aftr.)	2778	herstemming.
		C. J. v. d. Hegge Spies, A. R.	1161	
		A. P. Staalman, Chr.-Dem.	1221	
		C. Thomassen, S. D. A. P.	2171	
	Helmond	A. N. Fleskens, R. K. (aftr.)		Gekozen als eenig candidaat.
6466	's Hertogenb.	Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, R. K. (aftr.)	3521	gekozen.
		J. Westerhoff, S. D. A. P.	513	
14839	Hilversum	Mr. V. H. Rutgers, A. R. (aftr.)	6506	gekozen.
		W. J. E. H. M. de Jong, U. L.	4367	
		Mr. A. E. baron Mackay, Vrij Chr.-Hist.	709	
		G. A. Vader, S. D. P.	109	
		Dr. Th. v. d. Waerden, S. D. A. P.	1159	
8525	Hontenisse	P. F. Fruytier R. K. (aftr.)	3715	gekozen.
		H. A. van Dalsum (Volkswilpartij)	1222	
		J. Ossewaarde, S. D. A. P.	181	
		Jac. Welleman, V. D.	2290	
7594	Hoogezand	Mr. P. Rink, U. L. (aftr.)	2124	herstemming.
		Mr. R. Koppe, A. R.	1645	
		H. Spiekman, S. D. A. P.	2575	herstemming.
9070	Hoorn	W. J. E. H. M. de Jong, U. L. (aftr.)	3851	herstemming.
		L. Hoejenbos, S. D. A. P.	1057	
		C. D. Wesseling, R. K.	2920	herstemming.
8093	Kampen	Dr. E. J. Beumer, A. R.	3478	herstemming.
		N. J. Bosch, U. L.	14	
		J. C. de Gast, U. L.	2441	herstemming.
		J. C. B. Eijkman, Chr. Soc.	693	
		Mr. P. Tideman, V. L.	138	
		J. H. A. Schaper, S. D. A. P.	371	
10378	Katwijk	Mr. O. J. E. baron van Wassenaer van Catwijck, Chr.-Hist. (aftr.)	6663	gekozen.
		Mr. J. C. Kielstra, V. L.	1158	
		S. R. de Miranda, S. D. A. P.	327	
		Prof. Dr. P. J. Muller, B. v. Prot.	135	
9229	Leeuwarden	L. W. J. K. Thomson, U. L. (aftr.)	2622	herstemming.
		W. Franssen, R. K.	1635	
		Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P.	3788	herstemming.
7460	Leiden	Mr. P. E. Briët, A. R.	3234	herstemming.
		Ds. J. C. Eijkman, Chr.-Soc.	148	
		Prof. Mr. J. E. Heeres, U. L.	2689	herstemming.
		L. de Visser, S. D. P.	83	
		Dr. Th. van der Waerden, S. D. A. P.	557	
10517	Lochem	Mr. G. Jannink, U. L. (aftr.)	3911	herstemming.
		Mr. A. baron v. Heeckeren v. Kell, A. R.	3283	herstemming.
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	2039	
11107	Loosduinen	Ds. A. Brummelkamp, A. R. (aftr.)	6233	gekozen.
		F. M. Knobel, V. L.	2368	
		J. H. Schaper, S. D. A. P.	434	
8588	Maastricht	Mr. F. Jansen, R. K. (aftr.)	4325	gekozen.
		Jhr. W. C. de Jonge, S. D. A. P.	1635	
		G. Nijpels, V. D.	741	
		D. Wijnkoop, S. D. P.	55	
7983	Meppel	Mr. H. Smeenge, U. L. (aftr.)	3326	gekozen.
		Mr. F. Fokkens, Chr.-Hist.	2340	
		Ds. A. v. d. Heide, S. D. A. P.	869	
11293	Middelburg	J. H. Blum, A. R. (aftr.)	4886	herstemming.
		G. F. Lindeijer, S. D. A. P.	1198	
		Mr. E. E. van Raalte, U. L.	4070	herstemming.
9053	Nijmegen	Jhr. Mr. O. F. A. M. van Nispen tot Sevenaer, R. K. (aftr.)	4439	gekozen.
		J. E. W. Duijs, S. D. A. P.	1362	
		Mr. Dr. A. R. van der Laar, Chr. Soc. partij	162	
		J. E. Stork, V. L.	511	
10354	Ommen	Mr. C. J. A. Bichon van IJsselmonde, vrij Chr.-Hist. (aftr.)	4469	herstemming.
		G. Schotveld, S. D. A. P.	207	
		Dr. J. Th. de Visser, officieel Chr.-Hist.	4336	herstemming.
		B. Berends Bz., afgescheiden Chr.-Hist.	60	
8216	Oosterhout	Jhr. I. B. D. van den Berch van Heemstede, R. K. (aftr.)	5116	gekozen.
		Prof. G. W. Kernkamp, V. D.	376	
		H. A. Koomans, S. D. A. P.	205	
9328	Oostburg	Mr. P. Dieleman, A. R.	3519	
		G. F. Lindeijer, S. D. A. P.	227	
		Jhr. R. de Muralt, U. L.	4710	gekozen.
8548	Rheden	Jhr. J. W. J. C. M. van Nispen tot Sevenaer, R. K. (aftr.)	4464	gekozen.
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	1175	
9078	Ridderkerk	Mr. A. P. R. C. baron van den Borch van Verwolde, A. R. (aftr.)	3963	herstemming.
		F. J. W. Drion, V. L.	3840	herstemming.
		Dr. A. R. van der Laar, Chr.-soc.	416	
		J. H. F. van Zadelhoff, S. D. A. P.	296	
7540	Roermond	M. C. E. Bongaerts, R. K.	3784	gekozen.
		J. Th. Verheggen, R. K.	2476	
12248	Rotterdam I	Mr. H. Goeman Borgesius, U. L. (aftr.)	2247	
		B. J. Gerretson, Chr.-hist.	3604	herstemming.
		E. A. Keuchenius, Chr.-soc.	109	
		H. Spiekman, S. D. A. P.	3749	herstemming.
		D. J. Wijnkoop, S. D. P.	38	
13624	Rotterdam II	D. de Klerk, U. L. (aftr.)	3349	
		H. Spiekman, S. D. A. P.	3395	herstemming.
		Dr. W. B. van Staveren, A. R.	4431	herstemming.
5734	Rotterdam III	J. H. Lasonder, U. L.	2521	gekozen.
		Jos. Loopuit, S. D. A. P.	446	
		H. Stulemeijer, R. K.	1737	
17817	Rotterdam IV	J. F. Heemskerk, A. R. (aftr.)	4856	herstemming.
		Mr. dr. A. R. van der Laar, Chr-soc.	227	
		J. van Vollenhoven, V. L.	4626	herstemming.
		Dr. W. van Ravesteijn Jr., S. D. P.	46	
		A. B. de Zeeuw, S. D. A. P.	4434	
8828	Rotterdam V	Mr. D. Fock, U. L.	2012	
		Mr. A. de Jong, A. R.	2526	herstemming.
		J. ter Laan, S. D. A. P.	2103	herstemming.
		Dr. W. van Ravesteijn Jr., S. D. P.	65	
9215	Schiedam	Jhr. mr. D. J. de Geer, Chr.-hist. (aftr.)	4017	gekozen.
		P. de Bruin, S. D. A. P.	1136	
		Dr. J. H. Gunning Wzn., U. L.	2678	
8948	Sittard	J. H. J. Beckers, R. K. (aftr.)	4538	gekozen.
		A. H. Gijzels, R. K.	2557	
7812	Schoterland	Mr. J. Limburg, V. D. (aftr.)	1733	herstemming.
		Mr. M. Mendels, S. D. A. P.	2853	herstemming.
		C. Smeenk, A. R.	1463	
8814	Sliedrecht	J. van der Molen, A. R. (aftr.)	3445	gekozen.
		Ds. J. C. B. Eykman, Chr.-soc.	561	
		Dr. W. W. v. d. Meulen, V. L.	2542	
8222	Sneek	Dr. J. G. Scheurer, A. R. (aftr.)	3640	gekozen.
		Ds. A. v. d. Heide, S. D. A. P.	932	
		Mr. J. C. Kielstra, V. L.	1131	
		C. E. van Koetsveld, Chr.-hist.	244	
7977	Steenwijk	L. F. Duymaer van Twist, A. R. (aftr.)	3721	gekozen.
		Mr. dr. E. van Ketwich Verschuur, U. L.	3196	
		Ds. B. Boers, S. D. A. P.	351	
6816	Tiel	Mr. M. Tydeman Jr, V. L. (aftr.)	3279	gekozen.
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	956	
		C. Smeenk, A. R.	1600	
8967	Tietjerksteradeel	Ds. C. v. d. Voort van Zijp, A. R. (aftr.)	4137	gekozen.
		J. H. Faber, U. L.	2238	
		W. H. Vliegen, S. D. A. P.	1601	
8598	Tilburg	A. H. A. Arts, R. K. (aftr.)	4119	gekozen.
		J. A. Bergmeijer, S. D. A. P.	433	
		J. van Rijzewijk, R. K.	847	
9767	Utrecht I	Ds. A. van der Heide, S. D. A. P.	1548	
		W. C. baron Röell, Chr.-hist.	3688	herstemming.
		Mr. dr. J. H. W. Q. ter Spill, V. L.	3569	herstemming.
8540	Utrecht II	J. S. F. van Hoogstraten, A. R. (aftr.)	3522	herstemming.
		J. van den Berg, S. D. P.	16	
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	2668	herstemming.
		Dr. C. Lely, U. L.	1512	
	Veghel	B. R. F. van Vlijmen, R. K. (aftr.)		Gekozen als eenig candidaat.
9054	Veendam	Ds. F. G. Petersen, A. R.	2200	
		Mr. G. W. Sannes, S. D. A. P.	3156	herstemming.
		H. Snijders, V. D.	2272	herstemming.
8260	Venlo	Dr. W. H. Nolens, R. K. (aftr.)	6091	gekozen.
		Mr. J. A. Rosenveldt, S. D. A. P.	437	
6931	Waalwijk	Mr. J. Loeff, R. K. (aftr.)	4785	gekozen.
		H. Prinsen, R. K. (Vrijh.)	989	
		W. H. Vliegen, S. D. A. P.	73	
	Weert	Jhr. Victor de Stuers, R. K. (aftr.)		Gekozen als eenig candidaat.
7878	Weststellingwerf	F. W. N. Hugenholtz, S. D. A. P. (aftr.)	2628	herstemming.
		J. de Bruin, A. R.	1671	
		Prof. dr. Ph. H. Kohnstamm, V. D.	2076	herstemming.
8016	Winschoten	Dr. D. Bos, V. D. (aftr.)	2396	herstemming.
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	2303	herstemming.
		Ds. F. G. Petersen, A. R.	1009	
9632	Wijk-bij-Duurstede	Mr. J. B. L. C. C. baron de Wijkerslooth de Weerdesteijn, R. K. (aftr.)	4557	gekozen.
		Mr. H. C. Dresselhuijs, V. L.	2980	
		Dr. E. A. Keuchenius, Chr.-soc.	693	
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	283	
12441	Zaandam	J. E. W. Duijs, S. D. A. P. (aftr.)	5389	herstemming.
		Mr. J. Limburg, V. D.	3073	herstemming.
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	2549	
	Zevenbergen	A. C. A. van Vuuren, R. K. (aftr.)		Gekozen als eenig candidaat
8974	Zierikzee	Mr. R. J. H. Patijn, U. L. (aftr.)	4361	gekozen.
		Ds. H. C. Hogerzeil, A. R.	3144	
		H. A. Koomans, S. D. A. P.	526	
9043	Zutphen	F. Lieftinck, U. L. (aftr.)	3715	herstemming.
		J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-hist.	3355	herstemming.
		F. M. Wibaut, S. D. A. P.	1069	
9324	Zuidhorn	E. M. Teenstra, V. D. (aftr.)	4116	herstemming.
		P. Hiemstra, S. D. A. P.	685	
		A. Zijlstra, A. R.	3617	herstemming.
8889	Zwolle	A. baron van Dedem, Chr.-hist. (aftr.)	3838	herstemming.
		F. M. Knobel, V. L.	2587	herstemming.
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	1284	
		B. Luteraan, S. D. P.	32	

Gekozen zijn 41 leden van de rechterzijde, 12 leden van de linkerzijde, terwijl 47 herstemmingen moeten plaats hebben.

Gekozen zijn 24 Katholieken, 10 Anti-Revolutionairen en 7 Christelijk-Historischen, waaronder Ede, 7 Unie-Liberalen, 2 Vrij-Liberalen, 2 Vrijzinnig-Democraten, 1 Socialist.

DE UITSLAG.

De groote bladen geven reeds in hun morgen-editie heele beschouwingen over den uitslag der gister gehouden verkiezingen.

De Maasbode zegt:

„De eerste indruk, welken ieder met zich naar huis heeft gedragen, is er zeker een van verwardheid. Ons volk her en der getrokken, heeft zich bij deze stembus niet positief en geprononceerd uitgesproken.

En deze situatie van onbestemdheid kan niet anders dan bij de herstemming rechts ten goede komen. Ieder rechtsche kiezer had zeker niet anders gewenscht, dan dat wij de vijftig hadden benaderd om bij de herstemmingen een beduidende meerderheid te halen.

Maar de geweldige actie van het anti-tariefwet-comité, de ophitsing tegen Rome, de verbrokkeling van rechtsche krachten, welke aanleiding heeft gegeven tot de vorming van velerlei kleine partijtjes, dit alles heeft voorloopig belet, dat rechts bij de eerste stemming de meerderheid heeft gehandhaafd".

En verder:

„Amsterdam heeft het slechte voorbeeld van het gansche land gevolgd. Wij moeten constateeren, dat de grootste kans is hier drie rechtsche zetels te verliezen".

* * *

Het gevolg van de concentratie is geweest, dat de sociaaldemocraten met den grooten buit waarschijnlijk gaan strijken en de liberalen het gelag betalen.

De Telegraaf zegt dat de sociaal-democraten vermoedelijk een twaalftal zetels in de Kamer zullen krijgen en spreekt reeds over een sociaal-democratischen minister-zetel.

De meeste bladen wijzen er op dat de reusachtige campagne door het anti-tariefwet-comité op touw gezet het meest tot dezen ongunstigen uitslag heeft bijgedragen.

No. 50 ZATERDAG 21 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

☛ Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers

GRATIS.

Ook kan men zich abonneeren tegen 5 ct. p. week.

Voor de toekomst

Nu de Kamerverkiezingen van Dinsdag, achteraf gezien, nog slechter zijn uitgevallen dan men aanvankelijk meende, komen van dag tot dag meer pennen los om de oorzaken van den achteruitgang aan te geven.

Wij achten 't vrijwel onmogelijk en tevens verkeerd in 't gezicht der herstemmingen al de wondeplekken aan te wijzen.

Er zal slechts langzamerhand, als eenmaal de nieuwe toestand ook in den regeeringsarbeid is ingetreden, met beslistheid te zeggen zijn, wat er te veranderen en te verbeteren is.

Doch op ééne zaak mag in Katholieke kringen wel van 't begin af aan gewezen worden.

Al jaren lang is onder de Katholieken van Nederland een krachtbreker werkzaam, die eene groote massa energie belet heeft tot haar recht te komen.

Als wij bedenken, wat een tijd er is zoek gebracht met dat naspeuren, bespionneeren zouden we haast zeggen van van geestelijken en leeken, met dat onderzoek op de rechtzinnigheid van hoogstaande priesters; en dàt nog door menschen die daartoe niet geroepen zijn;

als wij bedenken, wat er een droefheid en 'n leed is aangedaan aan menig oprecht katholiek gemoed, dat van een soort modernisme werd verdacht en in 't openbaar in opspraak gebracht;

als wij bedenken, hoevele arbeidzame katholieke demokraten in de beweging zijn onmogelijk gemaakt, omdat hun werk voor socialistisch werd uitgekreten;

dan kennen we tevens de dikwijls onmogelijk te bestrijden kracht die de schuld draagt, dat de katholieke beweging zich niet wijd-uit heeft kunnen ontplooien.

Men mist zoo vaak die onbevangenheid, dien durf, die voor den groei van iedere beweging zoo hard noodig is.

Men ontmoet te veel schuwheid en aarzeling bij menschen, die men 't geloof in hun kracht, 't vertrouwen in hun juist inzicht, hun goed recht benomen heeft.

Zooveel uitstekende krachten zijn op zij geschoven, die in den strijd een geestdrift en 'n enthousiasme hadden kunnen wekken, dat nu zoo dikwijls ontbreekt.

Want daar gaat niets van af; *die* mannen hebben dat immer vermocht.

Nu zal waarschijnlijk de tijd weer aanbreken, dat veel van wat tot heden toe uitgestooten of verdacht gemaakt werd, weer met open armen wordt opgenomen.

Doch 't was te hopen, dat men voortaan met meer wijsheid en voorzichtigheid te werk ging en de opinie van anderen, als ze recht van bestaan heeft, niet bestrijdt en verkettert, enkel en alleen, omdat ze afwijkt van de oude conservatieve. R.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Onweer.

Dinsdagavond heeft een verschrikkelijk onweer boven verschillende streken van België gewoed, dat talrijke ongelukken veroorzaakte. Te Schaarbeek sloeg de bliksem in een openbare school, zonder gelukkig persoonlijke ongelukken te veroorzaken. In Aaltar daarentegen zijn twee jonge meisjes door het hemelvuur getroffen. Ook in Dendermonde en Cappelle zijn slachtoffers te betreuren. Op talrijke plaatsen zijn huizen en schuren afgebrand.

De regen- en hagelbuien hebben groote schade aangericht.

Stakingen en uitsluitingen.

Het Belgische bureau voor arbeidsstatistiek heeft het eindcijfer openbaar gemaakt nopens de stakingen en uitsluitingen in het jaar 1912. In het geheel werden 215 stakingen waargenomen met 61.654 stakers en 13.846 onvrijwillig door de staking werklooze arbeiders. Voorts kwamen 5 uitsluitingen voor, met 3332 uitgeslotenen, en een geschil met 2100 arbeiders, waarvan het karakter (werkstaking of uitsluiting) niet nauwkeurig kon worden vastgesteld. In totaal waren dus 80932 arbeiders bij acute arbeidsgeschillen betrokken.

In 1912 kwamen 202 stakingen met 60570 stakers en 13,043 gedwongen werkloozen tot een einde; deze geschillen golden 711 ondernemingen met 107,204 arbeiders. Het omvangrijkst was de stakingsbeweging in de mijnen (25 stakingen met 36.880 stakers) en in de textielnijverheid (52 stakingen met 5856 stakers). Bovendien werden in deze bedrijfstakken o.a. 2596 en 6680 arbeiders door staking onvrijwillig werkloos.

Van 8202 geëindigde stakingen duurden 71 met 8200 stakers 5 dagen of minder, 51 met 7678 van 6—10 dagen, 29 met 3151 stakers van 11—20 dagen, 19 met 4854 stakers van 21—30 dagen en 32 met 36.887 stakers langer dan 30 dagen. Wat de oorzaken betreft traden hier als elders looneischen op den voorgrond; zij veroorzaakten 114 stakingen met 50 321 stakers. Van de 202 geëindigde stakingen slaagden 25 (met 27056 stakers) geheel, 73 (met 18,404 stakers) mislukten slechts ten deele, daar zij met een schikking eindigden en 100 (met 14.220 stakers) mislukten geheel.

Van de 4 uitsluitingen die in 1912 afliepen was de voornaamste die in de metaalindustrie, welke 2504 arbeiders betrof, en strekte om een in dat bedrijf uitgebroken staking te doen eindigen; twee dezer uitsluitingen duurden drie weken, de beide andere van 6—13 weken. In twee gevallen bleken de arbeiders de sterkste partij, in de beide andere kwam een schikking tot stand.

De brand te Evere.

Omtrent de brand in de benzinefabriek te Evere meldt het „H. v. A." nog het volgende:

„Heel de Brusselsche omgeving werd Woensdagavond om negen uur, in opschudding gebracht door een brand, die de benzinefabriek Modiano vernielde.

Die fabriek is gelegen nabij het klooster der H. Familie, te midden van een vijftiental werkmanswoningen.

In een omzien stond heel de fabriek in vollen brand. Niet minder dan 175.000 liters der gevaarlijke vloeistof vlamden op, terwijl onophoudelijk ontploffingen gehoord werden, tengevolge van het barsten en springen van vaten en bussen benzine.

De kazerne der carabiniers had van het begin af een piket manschappen gezonden om de orde te handhaven, terwijl de bewoners der huizen in het ronde vluchtten, meenemende wat zij dragen konden.

De fabriek werd geheel vernield en toen vatten de werkmanswoningen vuur. Een kind, dat vergeten was, werd een uur nadien slapende in een der brandende huizen gevonden.

De pompiers van Schaarbeeck hebben wonderen van dapperheid aan den dag gelegd, doch daar al hun werk toch niet hielp, moesten zij laten branden wat brandde.

Men weet nog niet of er slachtoffers gebleven zijn, daar de omwonende huisgezinnen in alle richtingen gevlucht zijn.

De fabriek moest eerlang naar de nieuwgebouwde lokalen van Haren worden overgebracht.

De schade zal zeker 250,000 fr. bedragen.

Duitschland.

Zeppelin naar Amerika?

Graaf Zeppelin en zijn technische staf zijn ervan overtuigd, dat een modern bestuurbaar luchtschip den Atlantischen Oceaan kan oversteken. Het is dan ook zeer waarschijnlijk, dat dezen zomer een reis van Duitschland naar New-York zal ondernomen worden. Graaf Zeppelin meent, dat deze bij gunstig weer, niet langer dan drie dagen zal duren. Hij heeft zich reeds met de Duitsche regeering in verbinding gesteld, welke veel voor dit plan zou voelen.

Het geschenk der Bondsvorsten

aan keizer Wilhelm — dat eerst over eenige maanden gereed kan zijn — is, naar men weet, een tafelstuk, dat door de Duitsche bladen aldus wordt beschreven:

„Op een voetstuk van zwart marmer staan zwarte marmeren zuilen, die een plaat van onyx dragen, waarop het zilveren, in het vuur vergulde rijksschip rust. Midden op de onyxplaat staat de opbracht, hare hoeken zijn versierd met edelsteenen en smeltwerk. Langs de zijden van de plaat zijn tusschen gouden karyatiden geëmailleerde eike- en lauwerkransen aangebracht. Deze kransen omringen in robijnen uitgevoerde opschriften, die aangeven, aan welke zaken de Keizer onder zijn vijf-en-twintigjarige regeering zijn bijzondere zorg heeft gewijd, als: godsdienst, rechtspleging, handel, bedrijf, nijverheid, sociale zorg, kunst, wetenschap, landbouw, leger en vloot. Boven deze opschriften bevinden zich de beeltenaars van de bondsvorsten, in kameeën gesneden. De vrije en Hanzesteden zijn door hare wapens vertegenwoordigd. Het schip zelf staat op een plaat van lazuursteen, die gestileerde golven vertoont. Het is versierd met de wapens van de bondsvorsten, ter verzinnebeelding van de eenheid van het Rijk. Het zeil aan den mast is met den rijksadelaar, in smeltwerk, versierd. Boven den achtersteven steekt de met edelsteenen bezette keizerlijke kroon uit". Kostbaar, massief, monumentaal. Maar ook artistiek en smaakvol?

Graan-Congres.

Woensdag is te Berlijn het internationaal graan-congres geopend, dat ten doel heeft over de veranderingen in het Duitsch-Nederlandsch verdrag voor den graanaankoop uit Rusland enz. te beraadslagen. Er waren ongeveer 110 vertegenwoordigers aanwezig eenerzijds uit Duitschland, Nederland, België, Denemarken en Zweden, anderzijds uit Rusland en Roemenië. Daarbij lieten zich ook de Russische en Roemeensche regeering vertegenwoordigen. Aan het hoofd der vertegenwoordigers van den Russischen graanhandel stond de vroegere minister van handel, von Timiziasoff. De beraadslagingen werden eerst door den president van den Duitschen handelsdag, dr. Käpf, en vervolgens door den algemeenen secretaris, dr. Soetbeer, geleid.

Nogmaals werd in den breede gesproken over de reeds voor twee jaar te St. Petersburg behandelde bijmengings-clausule voor tarwe, op monster verkocht. De Russen en Roemeniërs verzetten zich tegen een zoodanige clausule, zoodat daarvan moest worden afgezien.

Om de zaken in betere kwaliteit gerst te verbeteren, kwam men overeen, dat men kleiner bijmengsel zou kunnen bepalen dan in de clausule van het verdrag voor de Zwarte Zee is vastgesteld. Verder besloot men, dat deze clausule ook voor voedergerst van de Oostzee gelden zou.

Het voorstel, dat voor voederhaver ten hoogste een bijmengsel van 3 pct. zou voorgeschreven worden, werd verworpen, alsmede het voorstel van de Duitschers en Nederlanders om de bijmengings-clausule voor tarwe te verzachten. Gewichtige besprekingen werden gevoerd over de kwestie, hoe in de toekomst conflicten, als bij de sluiting der Dardanellen ontstonden, uit den weg moesten geruimd worden. Hierin kwam men tot een principieele overeenkomst. Aan de commissie werd de uitwerking van een voorstel voor de volgende bijeenkomst opgedragen. De verdere besluiten betroffen de wijze waarop de arbitrage zal geschieden. Ten slotte werd onderzocht of voor de beslissing in principiële kwesties de instelling van een bijzonder scheidsgerecht gewenscht is. De beraadslagingen werden Donderdag voortgezet.

Donderdag kwam de internationale graan-conferentie wederom bijeen om de beraadslagingen van Woensdag voort te zetten. In tegenstelling met het besluit van den vorigen dag, werd een verzachting van de bestaande bijmengingsclausule voor haver aangenomen. Het Russische voorstel betreffende inwilliging van een vergoeding voor hooger natuurgewicht werd verworpen.

Inzake eventueele sluiting der Dardanellen, besloot de conferentie, dat de verladingstermijn voor den duur der sluiting, maar in elk geval met niet meer dan veertien dagen zou verlengd worden. Na afloop van dezen verlengden termijn is het contract vervallen.

Bij de bespreking over het gebruikmaken van Engelsche verzekeringspolissen, werd op het gevaar gewezen dat de Engelsche verzekeringsmaatschappijen volgens het Engelsche recht aan de onderdanen van een staat, die met Engeland in oorlog is, geen uitbetalingen mogen doen.

Om in de toekomst gevallen te voorkomen, waarbij scheidsrechterlijke uitspraken niet worden erkend, werd bepaald, dat geen arbitrage zou worden toegepast in geschillen, waarbij een der betrokken partijen zich niet aan een scheidsrechterlijke uitspraak heeft gehouden.

De besluiten van deze conferentie zullen 1 October 1913 in werking treden.

Woensdagavond vereenigden zich de deelnemers aan een feestmaal, dat die conferentie door de vereeniging van Berlijnsche graan-handelaren was aangeboden. Msb.

Twee nachtelijke luchtreizen.

De Zeppelin stuurballons hadden Woensdag weer een goeden dag. Het marine-luchtschip „L. 1." steeg in den nacht van Dinsdag op Woensdag om 12 uur 10 te Johannisthal op, bereikte even om 4 uur Rügen, beschreef boven dit eiland eenige kringen, zonder te landen en keerde daarop naar zijn hal op het vliegterrein van Johannisthal terug, waar het om 8 uur 's morgens aankwam. Naast deze achturige luchtreis van dezen marinekruiser stond een tocht van de „Sacksen", die Dinsdagavond om 10 uur 40 uit Baden-Oos vertrok, en Woensdagochtend om 8 uur 15 te Hamburg landde, een reis dus, die 9 uur 35 minuten duurde.

Italië.

Uit Rome.

Zondagmiddag half zes ontving de H. Vader, in den Corti, le di San Damaso, 10,000 Romeinsche kinderen, die pas hun eerste H. Communie gedaan hebben. Van het balkon sprak Z. H., die levendig door de geestdriftvolle jeugd toegejuicht werd, eenige vaderlijke woorden en verleende daarna zijn plechtigen zegen.

Frankrijk.

Inbraak.

Uit de stadsbibliotheek te Foix, departement Ariège, zijn gisternacht door onbekend gebleven dieven, twee zeldzame oude missalen uit de 16e eeuw gestolen. Beide folianten, die niet minder dan 60 K.G. wogen, hebben een waarde van 50.000 franken.

Dalend geboorte-cijfer.

De staathuishoudkundige Bertillon publiceert de volgende beschouwingen in de „Matin":

„Het was gemakkelijk te voorzien: de statistiek der geboorten en der stefte in Frankrijk over 1912 schijnt gunstiger dan over 1911. In werkelijkheid is dat geenszins het geval. De statistiek toont aan, dat het kwaad blijft voortwoekeren, waardoor Frankrijk ten ondergang wordt gevoerd.

De „Journal Officiel" heeft de cijfers nog niet gepubliceerd, maar wij kunnen ze als volgt reeds weergeven:

	Jaarl. gemiddelde. 1912.	1907—1911.
Huwelijken	311.929	310.946
Levend geboren	750.651	770.186
Overleden	692.740	754.161

Derhalve is het cijfer der geboorten nog beneden het reeds zoo ellendige gemiddelde der vorige jaren. Voor 1907 had Frankrijk nooit minder dan 800.000 geboorten per jaar, voor 1887 nooit minder dan 900.000 en voor 1867 ongeveer een millioen.

Terzelfder tijd was dit aantal in Duitschland even hoog. Op het oogenblik is het Duitsche cijfer twee millioen en het Fransche is geslonken tot 750.000.

Men beweert dikwijls, optimisten zijn buitengewoon koppige en moeilijk te overreden menschen, dat de bevolkingsaanwas ook in andere landen daalt. Het tegendeel is waar.

In de periode 1901—1905 was het gemiddelde voor Italië 351 000, Oostenrijk 521.000, Duitschland 845 000. Deze cijfers, zegt Bertillon zijn voor ons reeds verpletterend, maar zijn nog ver beneden de tegenwoordige cijfers. Zoo is het ook in andere landen. In Frankrijk alleen is het tegenovergestelde het geval.

Daaraan „danken" wij de wet op den driejarigen dienstplicht. Dat is maar een lapmiddel. Binnenkort zal een vierjarige, dan een vijfjarige moeten worden ingevoerd of... Frankrijk moet ten gronde gaan.

Zou het niet eenvoudiger zijn kinderen te hebben evenals andere landen?"

Een nieuwe partij.

De Fransche kiesrechthervormingskwestie en de legervoorstellen, hebben in de laatste dagen een chaotische verdeeling onder de linkerzijde der Fransche kamer gebracht. Verschillende pogingen om een nieuw links blok te vormen zijn mislukt. De Combisten hebben veel van hun aanzien en van hun macht verloren, sinds zij zoowel de kiesrechthervorming als de legervoorstellen bestrijden, terwijl de andere radicalen nu eens naar links, dan weer naar rechts zwenken.

In dit critiek oogenblik schijnt een nieuwe partij, de Union Démocratique sociale veel kans van slagen te hebben. Zelfs nu haar program nog niet vastgesteld is, hebben zich reeds 93 afgevaardigden bij haar aangesloten.

De „Radical", die haar woede niet kan verbergen, wijl het haar niet gelukt is, de eenheid onder de radicalen te herstellen, merkt nu reeds op: „Zeker de socialisten en de gematigde republikeinen hebben plotseling bemerkt, dat hun zielen verwant zijn. Maar hun kiezers, die op grond van bijna tegenovergestelde programs gekozen hebben, blijven antipoden. Misschien zullen de leden der nieuwe partij zich zelf, hun program en hun kiezers tot overeenstemming brengen. Het is mogelijk!

Bestaat ook het witte daglicht niet uit alle kleuren van den regenboog?"

Voor de groote families.

De senaat heeft gisteren het wetsvoorstel tot ondersteuning van de groote families, door welk voorstel de regeering met materiëele middelen het groote zedelijke kwaad van de ontvolking poogt tegen te gaan, in behandeling genomen.

Na een korte discussie werd aangenomen artikel 7 van het ontwerp, luidende: „De steun aan talrijke families maakt een dringende verplichting uit voor de departementen met behulp van de gemeenten en van den staat".

De algemeene opzet van het ontwerp komt hierop neer: De gemeente stelt de grens vast, waarop voor talrijke families, die in die gemeente te wonen, het recht op onderstand begint. Bij de departementen berust de regeling van den dienst en de vaststelling van het deel der uitgaven, dat ten laste der gemeenten komt. De staat tenslotte controleert de werking van den dienst en draagt voor ten hoogste 2/5 in de uitgaven bij te dragen.

Van de ondersteuning kunnen genieten hoofden van gezinnen met twee of meer kinderen. De steun zal van 60 tot 90 fr. per jaar bedragen. In totaal zal de nieuwe wet een uitgave van 90 millioen 's jaars eischen, waarvan, zooals gezegd, 3/5 ten laste van departementen en gemeenten.

De Parijsche bank van leening in nood.

't Ziet er maar aardig uit met de Parijsche „Mont-de-Piété" of bank van leening' aldus verhaalt de „Nieuwe Gazet". Op 10 Juli heeft deze instelling 10 millioen francs noodig, geen centiem meer of minder. En de kas is ledig!

Waarom nu heeft de bank van leening juist dien dag die 10 millioen francs noodig? Welnu, luister. Om den nationalen feestdag te vieren, trekken de Parijzenaars met hun zakuurwerken en zilveren lepels, welke zij van dezen of genen ten geschenke kregen, naar de Mont-de Piété. In gewone jaren kan de kas der instelling aan de vraag voldoen. Dit jaar echter vervalt de huishuur op gemelden dag, zoodat er, na het bezoek van den huisbaas, niet genoeg zal overblijven om met luister en als naar gewoonte den nationalen feestdag te vieren.

Tegen de buitengewone beleeningen, welke daaruit vooruit voortspuiten, zal de bank van leening dit jaar niet zijn opgewassen. Wat er ook van zij, de kas is nu reeds ledig.

Hoe de bestuurder er zich uit redden zal om het noodige geld te vinden, weet hij zelf niet.

Wanneer men weet, dat de Fransche hoofdstad bij de 3 millioen inwoners telt, kan men zich voorstellen, hoe groot, hoe enorm de omvang is, welke de instelling hebben moet.

Nemen we dus een kijkje van wat de Parijzenaars daar zooal beleenen gaan.

Het meest van alle beleende voorwerpen blijft het zakuurwerk. Jaarlijks neemt de Mont de-Piété er 350,000 in ontvangst, dat is ongeveer 1000 per dag. Gemiddeld moet er dus 1 Parijzenaar op de 8 zijn, die zijn uurwerk naar „Ma tante" brengt.

Op de uurwerken volgen de trouwringen, waarvan er gemiddeld 60.000 worden beleend.

De juweelen beneden een waarde van 1000 francs worden in verzegelde doozen bewaard, de meer kostbare in ijzeren kasten in de kelders.

Dat de strengste voorzorgen genomen worden tegen dieven en brand, zal ons niet verwonderen, als we weten dat in de kelders liggende kostbaarheden op 10 millioen francs geschat worden.

Dat ook schijnbaar rijke menschen dikwijls den moeilijken weg naar Mont-de-Piété inslaan, bewijst het feit, dat er verleden jaar een garnituur beleend is, dat 130.000 frs. waarde heeft. Tel.

Amerika.

Een gift.

De Amerikaansche millionair, Andrew Carnegie, heeft aan de Duitsche Vredes Vereeniging een gift van 100.000 mark geschonken, welke besteed moet worden om een toenadering tusschen Duitschland en Griekenland te bewerken.

Binnenlandsch Nieuws.

Verkiezingen.

Bij de Vrijdag gehouden Statenverkiezingen in Overijsel hebben de rechterpartijen drie zetels verloren. Door de samenwerking van socialisten en liberalen heeft de anti-revolutionair Elhorst te Enschede den zetel moeten ruimen voor een liberaal en te Ommen twee Christelijk-Historischen voor twee liberalen. De Overijselsche Staten hadden voorheen 27 leden van rechts tegen 20 van links. In 't vervolg staat 't 24—23.

Het is merkwaardig met welke beslistheid liberalen en socialisten in Utrecht, Amsterdam, Enschedé en den Haag elkaar voor de Kamerverkiezing steunen.

In Rotterdam schijnt dat niet zoo vlot te gaan en is 't niet uitgesloten, dat rechts daar een zetel, al is 't dan ook niet de oude, bezet.

Van rechts is vrij algemeen het consigne gegeven: wanneer 't bij de herstemming tusschen een liberaal en een socialist gaat niet te stemmen. Zelfs schrijven sommige rechtsche bladen het rondweg, dat 't in de gegeven omstandigheden beter is, dat de socialist, dan dat de liberaal gekozen wordt; omdat daardoor aan de liberalen 't regeeren moeilijk wordt gemaakt. In hoeverre deze opvatting juist is, laten we in 't midden, ze is in ieder geval voor toekomstige verkiezingen op zijn minst gevaarlijk. Vooral de zienswijze van de standaard zal in veel katholieke kringen niet zoo grif ingang vinden.

Onweer.

Uit Grevenbicht wordt gemeld aan de „L. K." Bij het hevig onweer, dat Woensdagnamiddag hier woedde, sloeg omstreeks 6 uur het hemelvuur in de boerderij van M. Reggers te Papenhoven. In een oogenblik stonden huis, schuur en stal in lichte laaie; alles brandde af, een paar varkens kwamen in de vlammen om. Het naburige woonhuis van Th. S. brandde insgelijk af, terwijl aan een derde woning ook een begin van brand onstond, die door aller hulp en den hevigen stortregen nog kon gebluscht worden.

Staatsspoorwegen.

In de heden gehouden vergadering is het dividend der Maatschappij tot Expl. van Staatsspoorwegen bepaald op 5.

In den raad van commissarissen werden de periodiek aftredenden herkozen en in de vacature gekozen Dr. E. van Welderen Baron Rengers.

Goedgekeurd werd het voorstel tot het aangaan van een geldleening van 20 millioen.

Levend begraven.

Tusschen Zeddam en Beek, Geld., was zekere H. Peters uit Lengel met zijn 19-jarigen zoon aan het zand graven. Toen de vader, na een karrevracht te hebben weggebracht, terugkwam, miste hij zijn zoon. Door een zandstorting bleek de jongen bedolven te zijn. Het lijk werd eenigen tijd later gevonden.

Nog een vrouwelijke kiezer.

Naar het „Volk" meldt, telt Amsterdam een tweede vrouwelijke kiezer. Ze heet Mettien Vos en woont Ter Haarstraat 28, in district IX, nr. 20604 der kiezerslijst. Zij is ongehuwd en eigenaarster van verschillende huizen en is dus blijkbaar als belasting betaalster op de lijst gebracht door een ambtenaar, die niet vermoedde, dat Mettien een vrouwe-voornaam is. Gestemd heeft mej. Vos tot dusver niet; zij was uitstedig.

f 40.000 voor omzetting van een raad.

Men schrijft aan „de Nederlander": Kiezers voor den gemeenteraad te Noordwijk zijn meerendeels protestant, daar echter de periodieke verkiezingen plaats vinden, wanneer de visschers op zee zijn, is de meerderheid der raadsleden van den R. K. godsdienst, een paar Protestanten worden geduld.

Graaf v. Limburg Stirum heeft de mogelijkheid bewerkt, dat bij de eerstvolgende verkiezing de raadsmeerderheid in Protestantschen zin zijn zal, door tegenwoordigheid der visscherskiezers. En dit ter herinnering aan het feit, dat een voorvader van graaf v. L. S. tegenwoordig was bij de landing van den Prins van Oranje in 1813 te Scheveningen.

Reeders, waar de Noordwijkers monsterden, hebben goedgevonden, dat hun schepen op een anderen datum tijdig, voor de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezing, binnen zullen zijn, daar graaf v. L. S. een bepaald besommingscijfer garandeert, dat komt ter beschikking van reeder en schepeling, — vermindert met opbrengst der aanwezige vangst en welk bedrag dus nog niet is te bepalen, doch dat waarschijnlijk een f 40.000 zal bedragen.

Gearresteerd.

De heer Seelen, de directeur van de Zuid-Limburgsche Bank, is Vrijdag te Maastricht in zijn woning gearresteerd.

Een deserteur gearresteerd.

Een deserteur van de veld-artillerie uit Leiden, die verleden week door de Haagsche politie was aangehouden, maar toen wist te ontsnappen aan de patrouille, die hem van het politiebureau naar de kazerne moest brengen, is thans voor de tweede maal gearresteerd.

Hij was aan het werk op een land in den Binkshorstpolder, toen hij eenige politie-agenten waaronder enkele per rijwiel, op zich zag afkomen. IJlings nam hij de vlucht in de richting van een nabijgelegen boerderij, die daarop door de politie werd afgezet. Overal werd hij toen gezocht, doch nergens bleek hij te vinden, totdat men met hooivorken een stapel hooi uiteenhaalde, waarop de man uit het hooi te voorschijn kwam.

Hij werd daarop overgebracht naar het politiebureau Huygenspark, waar men hem aan de militaire autoriteit uitleverde, nadat deze een patrouille had gezonden om hem te halen.

Ondeugdelijk snoepgoed.

Te Doesburg is een 6-jarig kind van den bakker H. na het gebruik van snoepgoed van een z.g.n. snoeptafel overleden.

Zijn spraak verloren.

Woensdagavond kregen in de Lauierstraat te Amsterdam een man en een vrouw twist. De man maakte zich daarbij zoo zenuwachtig, dat hij zijn spraak verloor. Hij werd per autobrancard naar een gasthuis vervoerd.

Met den dood voor oogen.

Te Assendelft is Dinsdag geen enkele Katholieke kiezer thuis gebleven. Maar het meest treffend was daarbij, dat de pastoor, de Zeereerw. Heer Clarijs, niettegenstaande hij ieder oogenblik kon sterven, nog van zijn laatste levenskrachten gebruik maakte om zijn plicht te doen. Hij liet zich, doodzwak en doodziek, naar de stembus brengen en stemde voor Pastoors.

Wie den vromen man gekend heeft, zal wel begrijpen met wat vreugde hij dit laatste offer bracht.

Den volgenden dag stierf hij!

(„Tijd.")

Een misselijke schaking.

Deze week kwam 's nachts te Rozendaal een automobiel uit Antwerpen aan, waarin zich een verliefd paartje bevond, dat met een der vroegtreinen hun reis naar Holland wilde voortzetten. Hiertoe hadden zij zich voorzien van een rondreisbiljet. Juist bevonden zij zich in de wachtkamer, toen de eerste trein uit Antwerpen arriveerde, waaruit tot hun grooten schrik met groot kabaal kwamen gestormd vader, moeder en een oom van het meisje, dat zoo vol illusies haar galant op dit avontuurlijk tochtje had gevolgd. In het begin vluchtten de geliefden de gang in en het station uit en trachtten door den uitgang van het station ongezien weer op het perron te komen. Deze toeleg echter mislukte, en een nieuwe nog heftiger scène had tusschen de geliefden en papa en mama plaats, waarbij zich thans, op verzoek van den oom, een marechaussee voegde. De aanval werkte zoo ontnuchterend op het gemoed van het arme minnende meisje, dat zij schreiend haar galant in den steek liet en met papa en mama met den eersten den besten trein naar Antwerpen terugkeerde. (De Grondw.)

Brand.

Te Neer zijn eergisternacht huis met stal en schuur van den landbouwer Hillen afgebrand. Mede verbrandden twee varkens en een gedeelte van den inboedel. Het verbrande is verzekerd.

Ontsporing.

Eergistermiddag heeft op den Weurscheweg bij Nijmegen een ontsporing plaats gehad van de Maas- en Waalsche tram, waardoor het verkeer is gestoord. Twee goederenwagens en de postwagen zijn ontspoord, een passagierswagen hangt over een sloot, terwijl de locomotief is omgevallen. Behoudens enkele licht gewonde passagiers zijn geen ernstige ongelukken voorgekomen. De materieele schade is echter vrij aanzienlijk.

Brand.

Men meldt uit Zaandam aan de Msb.

Te ruim half tien gisterenavond hoorden de Zaandammers de brandklok weer eens luiden. De verfhandel van P. J. de Vos, op den Zuiddijk stond in brand. De eigenaar had te klokslag 9 uur zijne zaak gesloten en volstrekt niets verdachts bemerkt. Vermoedelijk is de brand ontstaan in de kelders waar de voorraden bewaard werden. Omtrent de oorzaak tast men volkomen in het duister.

Wonder boven wonder bleef het felle brandje vrijwel beperkt tot het perceel, dat totaal uitbrandde. Vlak er naast staat een houten huis waarin een manufacturenzaak gevestigd is. Dit kwam er met betrekkelijk weinig brand- maar enorme waterschade, af. Bij wind ware de ramp, bij al de houten optrekken niet te overzien geweest.

We vernemen, dat alle papieren en bescheiden in de brandkast geborgen, ongeschonden zijn teruggevonden.

Matige assurantie dekt de schade.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 21 Juni 1913.

— Bij gunstig weder zal morgen de de bond van handboogschutterij-gezelschappen op den doelen van l'Union, gevestigd bij den heer H. Theulings, een concours geven.

— *Voetbal.* Zondag j.l. nam de voetbalvereeniging „B. F. C." deel aan de seriewedstrijden, uitgeschreven door de vereeniging „K. V. C." Tilburg.

Deelnemende vereenigingen waren:
„Alexander" uit Tilburg.
„N. O. A. D." „
„Sportclub" Turnhout, (Belgische 2e klas club).
„B. F. C." Boxtel.

„B. F. C." komt het eerst in 't veld tegenover „Alexander" en stelt zich als volgt op:

Hartering.
v. d. Krabben. Nooren.
Peeters. Lamaire. Dekker.
Kerkoerle. v. d. Sande. Crone. H. v. d. Krabben. Otte.

Om 2 uur begint de wedstrijd met een gelijkopgaand spel. Doch langzamerhand komen de B. F. C.ers meer op dreef en Otte geeft na een kwartier spelens zijn club de leiding. Tot de rust toe is „B. F. C." overwegend sterker, doch kan het niet in doelpunten uitdrukken. Bij een aanval van „Alexander" maakt een der B. F. C.ers binnen het strafschotgebied hands. Hartering stopt den penalty keurig en 't gevaar is voorbij. Even daarna treedt de rust in met 1—0. In 't 2e gedeelte krijgt „Alexander" weer een strafschot te nemen. Nu wordt hij echter hard ingeschoten en de stand is gelijk. De B. F. C.ers laten den moed niet zakken en even daarna breekt Crone mooi door en geeft wederom de leiding aan „B. F. C." 2—1. Tegen het eind maakt Kerkoerle nog een 3e punt en zoo plaatste „B. F. C." zich met een 3—1 overwinning in de finale tegenover „Sportclub" Turnhout.

Algemeen dacht men dat de B. F. C.ers een zware nederlaag te slikken zouden krijgen. „B. F. C" liet zich hierdoor echter niet ontmoedigen en speelde goed tegen de Belgische 2e klasser op. Zij nam zelfs heel in 't begin al door Crone de leiding. Lang duurde dit echter niet want de Belgen maakten spoedig gelijk 1—1. Crone en v. d. Krabben worden achtereenvolgens door den Belgischen achterspeler gehaakt. De laatste echter binnen de beruchte lijnen en Peeters trapt het toegekende strafschot in 't doel 2—1. Vlak voor de rust maakt v. d. Krabben een 3e goal. De scheidsrechter kent ze toe, doch, Turnhout protesteert voor buitenspel.

Na de rust gaat 't spel gelijk op en 6 minuten voor 't einde is de stand nog 3—1 voor „B. F. C." Die resteerende 6 minuten zijn den B. F. C.ers echter noodlottig want Turnhout weet zeer gelukkig gelijk te maken 3—3. Direct daarop kondigt de scheidsrechter 't einde aan. Het protest viel (ten onrechte) ongunstig uit voor „B. F. C." en zoo werd de uitslag 3—2 in hun nadeel. Turnhout bekwam dus den 1en prijs en „B. F. C." den 2en prijs.

— In zijn vergadering van Vrijdagavond heeft 't Bestuur der Boxtelsche Bad- en Zweminrichting een kleine wijziging gebracht in de dienstregeling.

De inrichting is, vanaf Maandag 23 Juni geopend:

's Morgens van 6 tot 8 voor mannen.
's Morgens van 9½ tot 12½ voor vrouwen.
's Middags van 3 uur tot zonsondergang voor mannen.
Dinsdags- en Vrijdagsmiddags van 6 uur tot **zonsondergang** voor mannen, dan kosten de baden 5 cent.
Woensdag van 6 uur tot zonsondergang voor mannen tegen betaling van 2 cent.
Zaterdags van 6 tot 8 uur 's morgens voor de mannen; van 9 tot 12 uur voor de vrouwen; van 2 tot 4 uur voor de mannen; van 4 tot 6 uur voor de vrouwen en van 6 uur tot zonsondergang voor de mannen.
Zaterdags kost het nemen van een bad 2 cent.
De wijzigingen zijn vet aangegeven.

Haaren. In onze gemeente heerschen de mazelen in zoo erge mate, dat het voornemen bestaat de scholen te sluiten. Sterfgevallen doen zich gelukkig tot heden nog niet voor.

's Hertogenbosch. Op verzoek is eervol ontslagen als proc. gen. bij het Gerechtshof te 's Hertogenbosch onder dankbetuiging van de vele gewichtige diensten jhr. mr. Th. Serraris en als Off. van Justitie te 's Hertogenbosch jhr. mr. J. H. de Ranitz; als directeur der Rijkspostspaarbank P. Dubois; als schrijfster in algemeenen dienst bij de Rijksverzekeringsbank mej. G. Orbaan te Amsterdam.

— In de Dinsdagmiddag gehouden vergadering van den raad dezer gemeente werd o.m. besproken het vraagstuk der electriciteitsvoorziening in Noord-Brabant, naar aanleiding van een schrijven door Ged. Staten van Noord-Brabant gericht aan de gemeente 's Bosch. In dit schrijven noodigen Ged. Staten der provincie B. en W. uit om een bespreking te komen houden over het vraagstuk op 4 Juli a.s., desgewenscht vergezeld van een commissie uit den raad.

Een der leden betoogde de wenschelijkheid van het benoemen eener commissie uit den raad en van een bekwaam hoogstaand deskundige om deze zaak te bestudeeren, n.l. of de gemeente al of niet zal aansluiten aan de provinciale electrische centrale, die, als voldoende medewerking der gemeenten komt, zal worden opgericht.

Dit lid beriep zich op een oordeel van prof. v. Swaay, in een rapport aan het gemeentebestuur van Tilburg uitgebracht, omtrent het bouwen van een gemeentelijke electriciteitsfabriek en waarin de professor Tilburg gouden bergen belooft als het zoo'n centrale bouwt.

En naar aanleiding hiervan meende dit lid, dat het niet op den weg lag van Den Bosch om bij de provincie aan te sluiten, altijd als de voorspelling van professor v. Swaay aan Tilburg gedaan, ook opging voor Den Bosch, vooral waar bij aansluiting aan de provincie de winst beperkt blijft tot de tien procent van het kleine kapitaal, dat de gemeente in het distributienet heeft te steken. Wij moeten zelf een centrale bouwen, zeide hij, en baas blijven in eigen huis.

Het zal de provincie wel genoegen doen te vernemen, dat dit lid de provinciale voortvarendheid apprecieerde en gaarne zijn stem wilde geven om electrische kracht te betrekken van de provinciale fabriek, mits hij eerst de overtuiging had, dat zulks in het belang zal zijn der stad. En de profetische gave niet missend, vreesde hij met zeer groote vreeze, dat het niet in het belang der stad zou zijn, integendeel. De kleine gemeenten zullen den kostenden prijs zeer opvoeren en de groote zullen voor de kleintjes moeten opbrengen.

Een bespreking met Ged. Staten kon dan ook, volgens dit lid, geen nut hebben, omdat het voor 't gemeentebestuur onmogelijk was met kennis van zaken over de zaak te oordeelen. Dit zouden de vroede vaderen wel kunnen, meende hij, als ze wisten hoe de commissie uit de Staten tot haar overtuiging is gekomen, en inzage kregen van de offertes, die aan de provincie door verschillende maatschappijen zijn gedaan. Pardon, dan zouden de vroeden het nog niet weten, omdat er nog vroederen zijn, zoogenaamde deskundigen, natuurlijk onpartijdig en theoretisch onderlegd, plus practisch ervaren, die een cent in het zakje moeten doen en hun lantaarn voor de commissie zouden moeten ontsteken.

En als dan straks zoo'n rampzalige deskundige zijn lucifer zal hebben aangeschrapt, let er op, dan zal men nog weer andere, meer deskundiger wenschen, die den deskundige, die theoretisch onderlegd en practisch ervaren is, zal controleeren en uitmaken of hij het wel bij het ware eind heeft.

En als men nu weet, dat de deskundigen eenmaal het zwak hebben, elkaars werk vierkant af te breken, dan begrijpt men wat de toekomst in deze zal brengen en dat er nog menige raadsvergadering op zoek gebracht zal worden — zij het dan ook ad maar twee pop presentiegeld per keer — eer dit varken gewasschen zal zijn. Let er op, lezer, we zullen elkaar later nog wel eens spreken bij leven en welzijn.

Toen dr. Woltering opmerkte, dat vorige spreker niet erg ingenomen scheen met de zaak, verklaarde vorige spreker plechtiglijk, dat hij wel terdege ingenomen was en volstrekt niet er tegen, dat de gemeente electriciteit betrok van de toekomstige provinciale centrale, mits de gemeente er zijde bij zou spinnen.

Dat men hiermede prachtig op dreef was om een boom te gaan opzetten, voelt ieder, die voelingscapaciteiten bezit. Maar daar het nog al warm was en de verkiezingen voor de deur stonden, voelden de vele geroepenen blijkbaar zich heden niet uitverkoren. Daar kwam nog bij, dat jhr. mr. v. Sasse v. IJsselt als met een koudwaterstraal het debat bekoelen deed, door de opmerking, dat het idee tot het in 't leven roepen van een provinciale electrische centrale juist van Den Bosch herkomstig was. Indertijd toch hadden B. en W. na zich breedvoerig te hebben laten voorlichten, — natuurlijk door een deskundige, onpartijdig, theoretisch onderlegd, practisch ervaren, enz. enz. enz. — geoordeeld, dat de stad beter was met een provinciale dan met een stedelijke.

Het slot der discussies was, dat men het nu maar weer eens zal probeeren met een onderhoud met Ged. Staten, plus het advies van een deskundige. Je ware zou echter zijn, dat men twee deskundigen nam, waarvan de een voor de ander tegen was. Dan hadden we kans op een reuzenboom, waarvan het prae-historische tijdperk onzer aarde jaloersch zou mogen zijn.

Zoo stonden de zaken op het scheiden van de markt. (Tijd.)

Breda. De gemeentegasfabriek alhier heeft over 1912 een netto-winst opgeleverd van f 132.252.67½, de gemeente-waterleiding bracht f 16.484.92½ zuivere winst op. Msb.

Hengstenkeuringen.

De minister van landbouw, nijverheid en handel heeft bepaald, dat de gewone rijksnajaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten dit jaar gehouden zullen worden:

voor Noord-Brabant op 21 October a.s. te Eindhoven; op 22 October a.s. te 's Hertogenbosch; op 23 October a.s. te Bergen-op-Zoom; op 24 October a.s. te Zevenbergen;

voor Zeeland o.a. op 26 September a.s. te Bergen op-Zoom;

voor Gelderland o.a. op 16 October a.s. te Tiel en op 17 October a.s. te Zaltbommel.

Vragenbus over Hoenderteelt.

„Zooals de lezers van Centraal-Brabant" weten kan iedereen bij onze redactie vragen inzenden over Hoenderteelt en wat daarmede in verband staat. Die vragen zullen steeds kosteloos voor de inzenders beantwoord worden door den heer Jos. Boshouwers, hoofd der school te Gemonde.

Wij hopen, dat iedereen, die iets bij zijn dieren bespeurt, een briefje bij ons zal indienen. Hij krijgt dan gratis antwoord en bevorderd daardoor de kippenhouderij in het algemeen.

De Redactie van C.-B.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

23 Juni. Maandag, Van het Octaaf van het Geboortefeest van den H. Johannes den Dooper. H. Mis van den feestdag: De Ventre; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie van de H. Maagd: concede; 3de gebed enz.: tegen de kerkvervolgers of voor den Paus: Ecclesiae of Deus omnium; 4de gebed enz. voor elke noodwendigheid (tijdelijk voorgeschreven van wege de verkiezingen) op werkdagen de gewone Praefatie en geen Credo, tenzij anders wordt voorgeschreven. — Wit
Vandaag is het geoorloofd om ook de gewone Mis voor Overledenen te lezen. — Zwart

24 Juni. Dinsdag, als boven. — Wit
Vandaag, als boven. — Zwart

25 Juni. Woensdag. Gulielmus, Abt. Dubbel H. Mis: Os justi (van Abten); 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. voor elke noodwendigheid, als op 23 Juni. — Wit

26 Juni. Donderdag. Joannes (Canon) en Paulus (Canon) Martelaren. Dubbel. H. Mis: Multae tribulationes, 2de en 3de gebed enz. voor den Paus Deus omnium. — Rood

27 Juni. Vrijdag: als op 23 Juni, 3de gebed enz. als op 26 Juni.

28 Juni. Zaterdag (Vastendag), Leo, Paus-Belijder; half dubbel H. Mis: Sacerdotes; 2de gebed van het Octaaf; 3de gebed enz. van den Vigilie van het feest der H.H. Apostelen Petrus (Canon) en Paulus (Canon); 4de gebed enz. voor den Paus. Laatste Evangelie van genoemde Vigilie. — Wit
Vandaag kan men ook lezen de H. Mis van genoemde Vigilie: Dicit; 2de gebed enz. van den H. Leo; 3de gebed enz. van het Octaaf, 4de gebed enz. voor elke noodwendigheid. — Paars

29 Juni. 7e Zondag na Pinksteren. Feest der H.H. Apostelen Petrus (Canon) en Paulus (Canon). Dubbel der eerste klas met Octaaf, H. Mis: nunc scio; 2e gebed enz. van den Zondag. — Indien het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld, 3de gebed enz. van het H. Sacrament (Zie H. Sacramentsdag). Prefatie der Apostelen. Laatste Evangelie van den Zondag. — Rood

Bossche Rechtbank.

Uitspraken der arrondissements recht bank van Dinsdag:

G. v. R., Babiloniënbroek, opz. brandstichting, 8 j. gev. str, met aftrek prev. hechtenis. — H. B., zonder vaste woonplaats, diefstal met verbr. 1 j. gev.str. met aftrek prev. hecht. — H. D. en M. P. R., Dussen, wederspannigheid, 1ste f 15 subs. 30 d. h. 2e. f 10 subs. 20 d. h. — J. H. v. d, M., Eethen, diefstal, f 10 subs. 20 d. h. — A. H. Th. Beugen, vernieling, f 10 subs. 20 d. h. — Th. P. P. mishandeling, geschorscht. — J. B. A. A. V., Waalwijk, jachtdelict, appel Kt. Waalwijk vonnis vern. 2 m. en f 5 subs. 2 m. en 4 d. h. — D. v. B. Besoijen, overtr. visscherijwet, vonnis Kt. Waalwijk vern. vrij. — A. S., Bergen, eenv. bel. van een mbtn. in functie, f 8 subs. 15 d. h. — H. S., Oss, mish. vrij.

Uitspraken der Arrondissements-Rechtbank van Donderdag 19 Juni.

J. W., jachtdelict, appèl kantongerecht te Oirschot, vonnis vernietigd, vrijgesproken. — J. M. H. v. d. H., Stratum, diefstal. 1 m. gev.-str. — 1e. J. K., 2e. M. d. H., 's Bosch, diefstal, 1e 5 d. gev.-straf, 2e vrij. — A. v. d. S., Woensel, diefstal, 3 w. gev.-str. — J. T. P., Valkenswaard, mish. en vern. f 20 subs. 40 d. hecht. — 1e. P. v. G., huisvrouw F. v. d. St., 2e. A. B., huisvr. M. v. d. St., beiden te Boxtel, diefstal, 1e. f 12 subs. 12 d. hecht., 2e. f 5 subs. 10 d. hecht. — Chr. N., 's-Bosch, vernieling, 8 d. gev.-str.

Rechtszaken.

Moord en poging tot moord.

Het Gerechtshof te 's Hertogenbosch veroordeelde Lambertus Hoosemans, 27 jaar, arbeider te Berkel met vernietiging van het vonnis der Bredasche rechtbank wegens moord op zijn kind en poging tot moord op zijn vrouw tot vijftien jaren gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

Brandstichting.

G. van R., huisvrouw van C. van K., te Babiloniënbroek, tegen wie de rechtbank te 's Bosch 10 jaar gevangenisstraf had geëischt, wegens brandstichting, is thans door dezelfde rechtbank veroordeeld tot 8 jaar gevangenisstraf met aftrek van preventieve hechtenis.

Mishandeling.

Woensdag werden voor het Gerechtshof van Den Bosch een drietal zaken uit Stratum behandeld, waarin dezelfde personen de hoofdrol speelden.

De eerste gold een meineedzaak contra J. Vervest en Cornelis Vermulst, die door de Bossche rechtbank ieder tot een jaar gevangenisstraf waren veroordeeld. Men herinnert zich wellicht nog de mishandeling op Zacharias de Wit in de herberg van Jansen te Stratum. In deze zaak legden zij volgens het vonnis der Bossche rechtbank een valsche getuigenis onder eed af, terwijl Jansen gegijzeld werd, maar heel gauw het leven in gijzeling moe was en bekende wat hij van 't geval wist.

Woensdag waren weer vijf getuigen te dezer zake opgeroepen. De beklaagden hielden hun onschuld vol en de advocaat-generaal mr. Tak vroeg bevestiging van het vonnis.

De verdedigers mr. v. Leeuwen en mr. v. d. Grinten refereerden zich aan het oordeel der rechtbank.

Nu kwam de mishandeling op Zacharias de Wit zelf, waarvoor terechtstond J. A. v. d. Kerkhof, arbeider te Stratum door de Bossche rechtbank voor dit feit tot twee maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Ook hiervoor vroeg mr. Tak bevestiging van het vonnis.

Ten slotte kwam nog eens in den zondaarsbak dezelfde Cornelis Vermulst van hierboven.

Acht maanden had hij gekregen wegens bedreiging en berooving van de vrijheid van B. v. Bergen, rijksveldwachter te Stratum, die hem in zijn woning ging onderhouden over een jachtdelict. Kees was daarbij te keer gegaan als een halve wilde.

De advocaat-generaal vroeg bevestiging van het vonnis.

Kees vroeg om wat medelijden want zijn vrouw en kinderen werden zoo zwaar getroffen door zijn gevangenschap, wijl hij de kostwinner is.

Uitspraak over acht dagen.

* * *

Uitspraken van het Gerechtshof van Woensdag 18 Juni.

A. C., 49 j., hovenier te Tilburg, met vernietiging van een vonnis der rechtb. van Breda, wegens lasterlijke aanklacht tot één maand gevangenisstraf.

M. W., 31 j., stucadoor te Tilburg, met vern. van een vonnis der rechtbank te Breda, van wederspannigheid en bedreiging vrijgesproken met toekenning voor getuigenkosten van f 22.40

M. W. G., 42 j. smid te St. Michielsgestel, wegens mishandeling, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtbank te 's-Bosch tot f 30 boete subs. 30 dagen hechtenis.

1. H. J. v. O., 22 j., 2. J. P. v. O., 21 j., 3 F. V., 22 j. allen arbeiders te Terheijden, met vern. van een vonnis der rechtbank te Breda, wegens openlijk geweld plegen tegen goederen, ieder tot zes weken gevangenisstraf.

A. H., 23 j., kalverkoopman te Princenhage, met gedeeltelijke vern. van een vonnis der rechtbank te Breda, wegens mish. van een dier tot drie maanden gevangeniestraf.

Fr. J. K., 32 j., zonder beroep, zwervend (defaillant), met bevestiging van twee vonnissen der rechtbank te 's Bosch, wegens wederspannigheid tot vier maanden gev.

L. v. G., 37 j., arbeider Den Bosch, met bevestiging van twee vonnissen der rechtbank te 's Bosch wegens wederspannigheid tot twee maanden gevangenisstraf.

A. H. S., 31 j., bouwkundige te St. Odielienberg, met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Roermond wegens eenv. bel. tot f 15 subs. 15 d. h.

A. H. G., 19 j., metselaar te Roermond, met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Roermond, wegens mishandeling tot 6 weken gev. str.

1. A. M. E. M., 44 j., werkvrouw te 's Hage, 2. H. Rj. 51 j, meubelmaker te 's-Hage, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der rechtb. te Maastricht no. 1 tot één week gev., no 2 vrijgesproken.

P. J. G., 25 j., zonder beroep, te Stein, wegens mish., met ged. vern. van een vonnis der Rechtb. te Maastricht tot twee maanden gev. str.

J. P. K. J., 24 j., daglooner te Stein wegens beleediging, met gedeeltelijke vern. van een vonnis der rechtb. te Maastricht tot f 25 boete, subs. 25 dagen hechtenis. Hgz.

Van een jachtpartij.

Op 30 Januari werd door den heer Hoogerwou te Boxtel een drijfjacht op reeën gehouden in het Kinderbosch onder Boxtel.

Wanneer we dezen volzin neerschrijven, weten we niet of hij juist is of niet. Want in de zaak, die we gaan verslaan, gaat het juist om de vraag: als er een drijfjacht wordt gehouden, wie is dan de houder van de drijfjacht? Een taalkundige, die per expresse tijdens de behandeling der zaak Donderdag ter zitting van de Bossche rechtbank werd geroepen als getuige-deskundige, maakte vergelijkingen. Hij noemde b.v. een slaapsteehouder en een koffiehuishouder. Elke vergelijking gaat mank, zegt een oude spreuk, maar dat den deskundige juist een slaapsteehouder voor den geest kwam toen het ging over 't houden van een drijfjacht, wie zal er zich over verbazen? Want als zoo'n slaapsteehouder gasten als b. v. Luie Hannes of dergelijke te logeeren had gehad, dan kunnen we ons best voorstellen, dat de volgende ochtend een drijfjacht kon worden georganiseerd, al ware het dan ook niet op reeën en al hoefde dan daarbij ook geen geweer van honderd gulden te worden gebruikt.

Wie is de houder van een drijfjacht?... Ons leek het zeer teekenend, dat de president der rechtbank zelf het antwoord op de vraag gaf, toen hij voor een der getuigen deskundigen de zaak resumeerend, de zinsnede sprak, die men in den aanvang van dit verslag vindt n.l.: „Op 30 Januari werd door den heer Hoogerwou te Boxtel een drijfjacht gehouden".

Aan die drijfjacht namen verschillende genoodigden deel, zoowel jagers als drijvers. Onder de jagers was ook de heer V. uit Bokstel, die met een tweeloops geweer en met een machtiging om op schadelijk wild te schieten, door den heer Hoogerwou was genoodigd om aan de jacht deel te nemen en vossen of konijnen te schieten, als deze op het tooneel mochten verschijnen. De heer Hoogerwou had een paar dagen vóór de drijfjacht nog een vos gespeurd.

Maar toen de drijfjacht in vollen gang was, kwamen er plotseling een rijksveldwachter en een jachtopziener opdagen, die eveneens een drijfjacht wilden houden blijkbaar. Drijfjacht niet op wild, maar op jagers. De heer V. stond met zijn dubbelloops achterlader met hagel nummer 2 op de kardoezen, aan den rand van het bosch, terwijl de drijvers door het houtgewas naderden. Van de andere zijde echter kwamen de veldwachters naderbij, legden al spoedig de hand op den heer V. en maakten tegen hem proces-verbaal op wegens jachtovertreding, ondanks zijn permissie om op schadelijk wild te schieten en ondanks — de uitnoodiging van den heer Hoogerwou om aan de drijfjacht deel te nemen, ten einde op schadelijk wild te schieten. Daarenboven namen ze het geweer in beslag en de jachtopziener v. d. Vondevoort taxeerde dit op een waarde van f 100.—.

In deze zaak werden drie getuigen gehoord, n.l. een taalkundige, en verder de heer Bos, klerk op het gouvernement, belast o.m. met het bewerken der machtigingen voor de jagers, en de heer E v. d. Mortel als jager en met de jachtaangelegenheden op de hoogte.

Op een vraag van den president verklaarde de heer v. d. Mortel niet te kunnen zeggen of het doel van den heer V. geweest reeën te schieten. Hij achtte hagel van no. 2 de goede hagel om vossen te schieten, en meent, dat de heer V. zich wel bedacht zou hebben alvorens een ree te schieten. Immers, de drijvers zouden dit rondvertellen, omdat het den jagers niet dagelijks gelukt een ree te schieten en zoo zou de heer V. zich aan een bekeuring hebben blootgelegd.

De heer V. zelf verklaarde, dat enkel en alleen zijn bedoeling was geweest schadelijk wild te schieten waarvoor hij een machtiging had. Het geweer dat hij gebruikte had een waarde van 20 à 25 gulden.

De officier van justitie substituut mr. R. Sassen, was overtuigd, dat beklaagdes bedoeling was wild te schieten en vroeg bevestiging van het vonnis van den Bosschen Kantonrechter, waarbij de heer V. veroordeeld was tot een geldboete van 5 gulden subsidiair 4 d. h., met verbeurdverklaring van het jachtgeweer of betaling van 25 gulden.

Als verdediger voor beklaagde trad op mr. L. v. Heijst, die zei, dat hij zich buitengewoon geërgerd had aan deze zaak en het treurig vond voor wie deze zaak aan het rollen had gebracht. Pleiter stelde in 't licht, dat er ruzie is tusschen de heeren v. Rijckevorsel van Kessel en Blanke uit Denekamp, die eigenaar is van de jacht. Deze ruzie is over de jacht ontstaan en is van dien aard, dat de heer Blanke zijn jacht overgaf aan den heer Hoogerwou. Omtrent deze zaak zou de civiele kamer der rechtbank binnenkort nog wel meer hooren. De heer V. wordt hier, zei pleiter, de dupe van het optreden van den heer Van Rijckevorsel, die de deur had plat geloopen bij den officier van justitie om deze zaak vervolgd te krijgen.

Den deskundige, zoo betoogde pleiter, moet niet de vraag worden gesteld, welk doel beklaagde had, want elk normaal ontwikkeld mensch houdt zich normaal aan de wet, en deze wet was voor beklaagde enkel schadelijk wild te te schieten. Er is geen enkele reden om aan te nemen, dat beklaagde heeft gejaagd. Hij beriep zich op een arrest van het Bossche Hof. Wat in de machtigingsformule de bedoeling is van de uitdrukking „houden van een drijfjacht", meende pleiter dat de hoofdzaak is wat de commissaris der koningin er mee bedoelt, die de machtiging verleent en met de vertolking van een woord. In zoo'n machtiging moeten geen puzzles zitten, ze moet eenvoudig zijn en goed verstaanbaar, omdat ze ook aan zooveel eenvoudige menschen wordt uitgereikt.

Als een staaltje van drijverij van den heer v. Rijckevorsel wil pleiter aanhalen de taxatie van het geweer op honderd gulden. Pleiter kent toevallig het geweer buitengewoon goed, want hij zelf heeft er jaren geleden mee gejaagd. Het werd gekocht voor driehonderd francs en pleiter was er als jager niet zuinig op, zoodat het een jaar of tien geleden voor veertig gulden werd verkocht. Als nu zoo'n geweer nog op f 100 wordt getaxeerd, dan meent pleiter gerust te durven concludeeren, dat zijn standpunt in deze het beste is en vroeg vrijspraak.

De president der rechtbank, mr. v. Baar, drukte v. d. Vondevoort nog speciaal op het hart om nooit te vitten en niet lichtvaardig uit drijverij een proces-verbaal op te maken in deze.

De jachtopziener beloofde dit en verklaarde ook thans uit eigen beweging te hebben gehandeld. (Hgz.)

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,26 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 20 Juni f 1.20 à f 1.30 per K.G.

Op 20 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.26, f 1.34 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 20 Juni. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.08 Middel f 1.15 p. KG. Aanvoer 9160 K.G.

MAASTRICHT, 20 Juni. Botermijn. Aanvoer 53645 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.18, laagste f 1.13 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 20 Juni. Aanvoer 52710 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,67 tot f 0,70.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

BEKENDMAKINGEN.

Zitting van den keuringsraad.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter algemeene kennis, dat de Keuringsraad voor de lichting 1914 voor deze gemeente zitting zal houden te Boxtel op Woensdag 2 Juli a.s., voormiddags 9 uur, in een der lokalen der school voor M. U. L. O. op den Burgakker.

Voor den Keuringsraad behoeven niet te verschijnen de ingeschrevenen:

1o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak van den dienst, hetzij voorgoed of voorloopig zijn uitgesloten;

2o. die doen blijken door ziekte of gebreken buiten staat te zijn voor den Keuringsraad te verschijnen;

3o. die zich in verzekerde bewaring bevinden of die verpleegd worden in eene rijkswerkinrichting, een rijksopvoedingsgesticht of eene tuchtschool;

4o. die verpleegd worden in een krankzinnigen-, idioten-, doofstommen- of blindengesticht;

5o. die hun beroep maken van de buitenlandsche zeevaart of van de zeevisscherij buitenslands;

6o. die woonplaats hebben of verblijf houden in het buitenland;

7o. die zich in vrijwilligen militairen dienst bevinden.

De ingeschrevenen, onder 5o en 6o bedoeld, kunnen desgewenscht voor den Keuringsraad verschijnen, althans indien zij niet reeds op andere wijze een meting en, zoo noodig, een geneeskundig onderzoek hebben ondergaan.

De ingeschrevenen moeten verschijnen voor den hun aangewezen Keuringsraad in de provincie of in het district, waarbinnen zij voor de militie zijn ingeschreven. Zij kunnen zich echter tot den Commissaris der Koningin in de provincie wenden met het verzoek dat het onderzoek voor een anderen Keuringsraad zal plaats hebben.

De ingeschrevenen kunnen bij den Keuringsraad hun wenschen met betrekking tot de inlijving kenbaar maken.

Van een ingeschrevene, omtrent wien door den Keuringsraad uitspraak is gedaan, kan binnen tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de uitspraak in het openbaar is medegedeeld, bij den Militieraad een nieuw geneeskundig onderzoek worden aangevraagd:

1o. door den ingeschrevene, wien de uitspraak geldt, of door zijn vader, moeder, voogd of curator;

2o. door elk der overige voor de gemeente ingeschrevenen, of door zijn vader, moeder, voogd of curator.

Deze aanvrage, die op ongezegeld papier kan worden gesteld, en die, als zij wordt gedaan door een der hierboven onder 2o bedoelde personen, op aannemelijke in de aanvrage omschreven gronden moet berusten, moet evenwel, op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ingeleverd bij den Burgemeester dezer gemeente.

Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden wordt gestraft de ingeschrevene, die niet voldoet aan de op hem rustende verplichting, om voor den keuringsraad te verschijnen of zich aan een meting of een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste zes honderd gulden wordt gestraft hij, die opzettelijk een dier feiten pleegt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Waarschuwing.

Kwade praktijken bij de keuring van militieplichtigen.

De Burgemeester der gemeente Boxtel waarschuwt ten ernstigste de ingeschrevenen voor de Militie uit deze gemeente tegen de praktijken van personen, die hen, tegen betaling van een som gelds, voorspiegelen in staat en bij machte te zijn bij het geneeskundig onderzoek voor den Keuringsraad of voor den Militieraad hunne ongeschikt-verklaring voor den dienst der militie te bewerken.

In geen enkel opzicht kan de bemoeiing van zoodanige personen, als boven bedoeld, tot afkeuring, van welken ingeschrevene ook, leiden, terwijl de raadpleging van die personen den betrokkene slechts finantiëel nadeel kan berokkenen.

De Burgemeester herinnert voorts aan art. 206 van het Wetboek van Strafrecht, waarbij is bepaald, dat met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren wordt gestraft hij die zich opzettelijk voor de militiedienst ongeschikt maakt of laat maken, en hij die een ander, op diens verzoek, opzettelijk voor den dienst ongeschikt maakt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIEN

Gevraagd:
Een bekwaam
Lood- en Zinkwerker,
bekend met waterleiding. **Hoog loon.**
C. A. Beens,
Kerkstraat 8, GINNIKEN bij Breda.

Naamlooze Vennootschap
Gasfabriek Boxtel.

Algemeene Vergadering

van H.H. Aandeelhouders der „N. V. GASFABRIEK BOXTEL" *gevestigd te Boxtel*, ter voldoening aan Artikel 22 der Statuten, te houden op **Dinsdag 8 Juli 1913** des **voormiddags te 11 ure** ten kantore der Maatschappij tot Bouw en Exploitatie van Gemeentebedrijven, Maliebaan No. 98 te Utrecht.

De punten van behandeling met praeadvies van den Raad van Commissarissen liggen vanaf 20 Juni 1913 voor H.H. Aandeelhouders ter inzage ten kantore der voornoemde Maatschappij te Utrecht, alsmede ten kantore der Gasfabriek te Boxtel.

De Directeur,
R. DUNKEL.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Donderdag 26 Juni 1913** ten **huize van** Mej. de **Wed. L. Adelaars** te Brukelen ten **4 uur n.m.**

Voor de Erven Willebrord v. Eijndhoven.
ONDER BOXTEL.

Koop I **a.** Drie **Woningen** met **Erven,** gemerkt wijk B Nos. 156, 157 en 158, gelegen ter plaatse „Brukelen", kad. bek. Sectie F Nos. 2851, 2852 en 2853 samen ter grootte van 1.85 Aren met

b. Het Zuid-Oostelijk gedeelte zooals is afgepaald van het perceel bouwland, gelegen als voor kad. bek. Sectie F No. 2951, het geheel ter grootte van 4 Aren 15 centiaren, staande met 10 slagen op **f 3100.—.**

Koop II. Het Noord-Westelijk gedeelte, zooals is afgepaald van voorschreven perceel bouwland Sectie F No. 2951, staande met 28 slagen op **f 300.—.**

Koop III. **Massa** der koopen I en II, staande met 75 slagen op **f 3700.—.**

Koop IV. Een **Burgerwoonhuis** met **werkplaats** waarin sedert bijna 40 jaar een **wagenmakerij** gevestigd is, **erf** en **moestuin** met vruchtboomen, gelegen alsvoor, kad. bek. Sectie A No. 1497 ter grootte van 11 Aren, staande met 6 slagen op **f 3100.—.**

Het huis bevat: *beneden* 2 voorkamers, keuken, kelder en opkamer; *boven*: 2 kamers met alcoof en kasten en zolder.

De woningen in koop I zijn elk met een deel van het bouwland in koop II verhuurd respectievelijk tegen f 1.65, f 1.50 en f 2.— per week.

Koop II en Koop IV zijn te aanvaarden 1 November 1912.

Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 26 September 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERPACHTEN:

Op **Vrijdag 4 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Mej. Wed. B. v. d. Sande te Liempde.

Voor Mevr. Douairre Mr. F. A. J. van Lanschot.

12 perceelen **Voorgras** in Rouwbeemd.
1 perceel het Moerveldje aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 7 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Kindn. Bukenex te Lennisheuvel.

Voor Andries Verhoeven c.s.

17 koopen **Rogge** bij het huis op Koevert.
3 dito **dito** tegenover Hazenberg.
2 dito **dito** op den Burgakker.
2 dito **dito** over de Nieuwe Brug.
2 dito **dito** in Gasthuisland.
1 dito **Haver** bij het huis.
3 dito **dito** nabij Banisveld.

Voor de Wed. Jacs. Soeterings c.s.

7 koopen **Rogge** bij de Wed. Raaymakers.
8 dito **dito** op den Hoogen Akker.
3 dito **dito** op den Krommen Akker.
5 dito **dito** achter H. van Dinther.
2 dito **dito** tegenover het huis afk. van den Otter.
3 dito **Haver** tegenover het huis.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een biljardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Ernstige Brandwonden

genezen door den Kloosterbalsem.

Mejuffrouw Maria van de Noort, te Linderte (prov. O), verklaart ons:

„Ons dochtertje had dezen winter het „ongeluk van een stoel tegen de „gloeiende kachel te vallen, waardoor „zij ernstige brandwonden kreeg. De „wonden waren geheel open en zij „kermde het uit van de pijn. Onmid„dellijk haalden wij een potje KLOOS„TERBALSEM en legden linnen lapjes met Kloosterbalsem op „de wonden. Dadelijk werd de pijn verzacht. Wij gingen met „het gebruik van den Kloosterbalsem voort en na verloop van „eenige dagen, waren de vreeselijke brandwonden geheel en al genezen, waarvoor wij zeer dankbaar zijn". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt **ROODEN BAND** met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout*, P. L. J. BATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst. kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

De Maag- en Slijmpillen

van L. J. GROOTENDORST,
Apotheker -:- UTRECHT,

zuiveren het **bloed**, verdrijven **gal** en **slijm** en bevorderen den **goeden stoelgang**; zij munten uit door hunne **zachte werking**, zonder kramp of eenige nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Prijs per doos met gebruiksaanwijzing 27½ ct.

Eisch dit Fabrieksmerk.

Alleen verkrijgbaar bij **M. Oostelbos,** Rechterstraat, BOXTEL.

Eisch vooral merk „Grootendorst."

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie
vanaf fl. 21.—

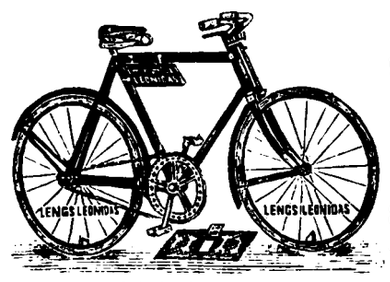

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie
vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0.50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0.45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1.95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0.40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.
Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.
Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgetrouwden. **Billijke prijzen en grootste keuze.**

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT
No. 50. Zaterdag 21 Juni 1913.

Het Mysteriespel

II.

In het vorig artikel heb ik reeds terloops opgemerkt, dat de geestelijkheid de opvoering van de mysteriespelen overliet aan de leeken, die zich in vereenigingen aaneensloten. Uit deze tooneelgezelschappen, die dikwijls slechts onderdeelen van verschillende geestelijke broederschappen waren, zijn heel geleidelijk de „Kederijkers" ontstaan. Deze vertoonden, na afloop van den ommegang of de groote processie, op de markt een gedeelte uit het leven van Jesus, van Maria of van eene bepaalde heilige. Elke stad, elke gemeente, elk gilde had z'n patroon en wilde die op het tooneel doen herdenken tot stichting maar ook al een weinig tot genoegen van het volk.

Uit de overgebleven dramatische werken blijkt duidelijk, hoe de makers daarvan er op bedacht waren, de neigingen der omgeving in te volgen : 't stuk moest bevallen, dat was hun voornaamste „kunstwet!" Daarom mochten nooit ontbreken het buitengewone en wonderbaarlijke om te verbazen, het komische van de „duivelrijen" om te doen schoklachen, het kleurige en aanschouwelijke om te doen kijken en bewonderen.

Geven we ons rekenschap van den volksgeest der Middeleeuwen, dan kunnen we ons voorstellen, hoe groot en klein, oud en jong, arm en rijk zich op het marktplein verdrongen, om te genieten van al het schoone, dat op het „verhoog" te aanschouwen gegeven werd.

Maar er was meer. De diepgeloovige Middeleeuwer vond hier aanschouwelijk voorgesteld, wat hem het hoogst van alles was : de leer van den Godsdienst. Hij zag verbeeld de betrekkfng tusschen God en den mensch, hij leefde den strijd mee tusschen God en den duivel om de menschelijke ziel.

* * *

Het moet een heerlijk gezicht geweest zijn, toen op de rijke markt te Brussel, in het jaar 1448, het spel van de „Eerste Bliscap van Maria" ter eere van O. L. Vr. van de Zavel werd opgevoerd. Men moet de kostbare gebouwen, het Stadhuis en het Broodhuis gezien hebben, die ook toen reeds bestonden, om zich een idée te kunnen vormen van de prachtige omgeving, waarin de mysteriespelen werden opgevoerd. En dan zie ik in m'n verbeelding op den dag der uitvoering het stadsche volk en dat van buiten op z'n best uitgedost, zich verdringen tusschen de weelderig versierde gevels, bewimpeld en met bloemfestoenen behangen. In de vensters, op de gaanderijen en op de daken heele drommen toeschouwers. Ginds op de hooge tribune, tegenover het stadhuis, waar de stedelijke overheid en edelen in hun schitterende kleeding van zijde en fluweel een scherp contrast vormen met de stemmig gedempte groep van geestelijken aan hun rechterzijde. Daar beneden heel het uitgestrekte plein vol, een wriemeling van gezichten, één oogverblindende schittering van kleuren, rood en blauw, geel en bruin. Mannen, kinderen, arme sukkels naast rijke poorteressen, vrouwen uit het volk met om zich eenige armelijk gekleede kinderen, ambachtslieden, allen dooreen — een héél volk — allen vervuld met dezelfde gedachte en eenzelfde verlangen : te zien en te genieten wat op 't tooneel zal vertoond worden.

De „Eerste Bliscap van Maria" is waarschijnlijk voor het eerst in 1441 opgevoerd. Die blijdschap is de „Boodschap des Engels". In dit stuk werd niet alleen de aankondiging van den Verlosser vertoond, maar ook de eerste oorzaak daarvan : Adam's zondeval. (Hierover verder uit te weiden ligt niet op m'n weg.) In de „naprologhe" of narede, wordt aangekondigd, dat er in de zes volgende jaren nog zes andere stukken zullen vertoond worden, die de andere „bliscappen" van Maria voorstellen, zooals er ook in zeven stukken „de seven droefheden" van Maria werden gespeeld. Na de „Boodschap" is Christus' geboorte vertoond als tweede blijdschap, vervolgens de Aanbidding der drie Koningen, daarna de Vinding van het Kind in den Tempel, dan de Verrijzenis en ten zesde de Nederdaling van den H. Geest, waarop dan als zevende blijdschap Maria's Hemelvaart de reeks der voorstellingen sloot. Na zeven jaren begon men weer met de opvoering der eerste „Bliscap" en zoo is men doorgegaan, misschien tot 1566 toe. De „sevenste" zou dan voor 't eerst in 1447 zijn opgevoerd. De „Eerste Bliscap" is waarschijnlijk gemaakt door den factor — het lid-dichter, van de Brusselsche rederijkerskamer „'t Korenbloemke". In de narede van dit spel werden met deze woorden de zes volgende Bliscappen aangekondigd :

„Wij doen u duegdelic bekinnen,
Dat wi, en God wilt, tander jare
U dander bliscap selen beginnen,
Ende vort van jaer te jare met (minnen
Oec dander bringen int oppenbare
Tot sevene lanc, verstaat intclare
Salmen u achtervolgende vertogen".

In de voorrede van de „Sevende Bliscap" wordt gezegd, dat het vorig jaar de zesde gespeeld is en dit jaar de zevende of laatste zal vertoond worden :

„Dits dleste spel, zijt dies wel (vroet
Van VII bliscapen".

Hoewel er duidelijk gesproken wordt van de opvoering eener zesde bliscap, is het sterk te betwijfelen of wel alle 7 bliscappen opzettelijk gedicht zijn voor deze geregelde opvoeringen. Het is toch best mogelijk, dat de rederijkers andere reeds-bestaande stukken hebben opgevoerd en alleen daar, waar hun de beperkte keus dwong, zelf de hand aan het werk geslagen hebben. Als men de twee overgebleven bliscappen met elkander vergelijkt, is men heel licht geneigd aan te nemen, dat deze twee stukken door verschillende dichters zijn gemaakt. Wie die dichter, of die dichters zijn, heeft men tot nog toe, ondanks alle moeite, niet kunnen achterhalen. Mogen de namen van die dichters nimmer tot ons komen, de roem dier onbekende kunstenaars is er niets te minder door. De dichter der „Eerste Bliscap" heeft ons in dit spel van Gods Barmhartigheid, zooals men het om de voortdurend naar den voorgrond gebrachte medelijdende liefde Gods met het gevallen menschdom, zou kunnen noemen, een werk geleverd, dat tot 't beste behoort dat uit de Middeleeuwen tot ons gekomen is. Het bevat passages, die tot de eenigst mooie onzer letterkunde behooren. De dichter toont zich 't geheele stuk door een fijn-voelend kunstenaar, vooral daar waar hij Gods groote medelijdende liefde en rechtvaardige straffing voor Adam en Eva heeft uitgebeeld. Dit stuk staat, wat de innerlijke waarde betreft, als kunststuk boven het in studie genomene. Maar, omdat er minder actie in is, minder te zien geeft en ook aan de opvoering heel wat grootere bezwaren verbonden zijn, heeft de commissie haar keus op de „Sevenste Bliscap" laten vallen, zooals Kap. Smulders eenige maanden geleden op een vergadering in 's-Bosch reeds te kennen gaf.

In een volgend artikel hoop ik, aan de hand van de keurige ontleding van dit spel, door Dr. H. W. Moller, te laten zien, dat de tentoonstellings-commissie toch een zeer gelukkige keuze gedaan heeft.

J. HEEREN.

Brieven uit België

IJverzuchtig Antwerpen.

'k Geloof niet, dat er over 't algemeen genomen, veel ijverzuchtiger menschen zijn dan Antwerpenaren.

Och, de lui hebben dat overal wel zoo'n beetje aan zich, dat ze de plaats die hen zag groot worden te pas of te onpas, altijd zoo hoog mogelijk boven andere plaatsen trachten te verheffen.

Toen ik nog heel jong was b.v. had ik 'n heel hoogen dunk van Venlo. Dat kwam zoo ; ik liep als buitenmannetje in Venlo eenige jaren lang school. En al die opsnijerijen van m'n jeugd-kameraadjes-inboorlingen over „hun stad" die als de schuimende, levende golven van 'n onweerstaanbaren stormvloed jarenlang over m'n kleine ziel heenschoven, zonder ophouden en eeuwig, eeuwig nieuw, hadden me van lieverlede dat idee bijgebracht, dat dàt toch wel 'n zeer veel beteekenende plaats was op de wereldkaart — 'n naam, die iedereen kennen moest — Venlo.

Later evenwel is die dunk 'n klein beetje omlaag gezakt, toen ik 't zelfde op vele andere plaatsen in soms nog erger mate ondervond.

Ook de grootere — de allergrootste plaatsen zijn van dat verschijnsel niet geheel vrij, al werkt 't ten opzichte van de laatste niet zoo lachwekkend.

Van de Amsterdammers is 't bekend, dat ze in de stellige verbeelding leven dat er eigenlijk maar één stad ligt in Holland.

'n Franschman noemt zijn land „le coeur du monde".

En wanneer je met 'n Parijzenaar spreekt, wees er verzekerd van dat hij je zal zeggen : „Parijs, dat is de eenige stad ter wereld". „Parijs staat ontegenzeggelijk boven Londen".

'n Londenaar daarentegen zal stellig zijn stad boven Parijs stellen en daarbij alvast beginnen met op 't zooveel grooter inwonertal te wijzen.

De menschen zijn overal dezelfde.

Maar soms gaan ze in hun overdrijvingen wat àl te ver en dan worden ze wezenlijk belachelijk.

Gedurende de laatste weken is in 'n gedeelte van de Antwerpsche pers 'n campagne gevoerd die ten doel heeft, Antwerpen en alles wat daartoe hoort 'n flink eind vooruit te brengen, den goeden weg op.

'k Hou van niemand meer dan van menschen die werken om vooruit te komen en onder deze heb ik 't liefste hen, die te samen werken ter bereiking van een groot doel van algemeen belang. En ik erken dat moeielijk schooner doel te vinden is, dan 't tot bloei zoeken te brengen van z'n vaderstad, maar... die bovengenoemde campagne zooals ze gevoerd wordt lijkt me overdreven, dwaas opgeblazen, belachelijk. Bovendien is ze in haar streven meest bezijden de waarheid.

* * *

Sedert jaren is gedachtenwisseling gevoerd tusschen den Belgischen Staat en de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen in ons land om eens of meermalen per dag expresstreinen te laten rijden van Amsterdam over Utrecht, Den Bosch, Tilburg, Baarle-Nassau, Turnhout, Lier, Duffel naar Brussel en zoo verder tot Parijs.

't Schijnt dat aan 't Ministerie van Spoorwegen, hier in den allerlaatsten tijd aan plannen in dezen zin ernstiger dan naar gewoonte gewerkt wordt.

In voornoemde expresstreinen konden dan misschien ook rijtuigen loopen die van Lier doorgingen naar Antwerpen. Enfin, dat doet er niet toe.

Ieder verstandig mensch ziet onmiddellijk in dat door 'n dergelijke nieuwe verbinding, de oude verbinding Amsterdam—Parijs over Antwerpen volstrekt niet te niet gedaan, zelfs niet eens geschaad zou worden. Immers, waar blijven de reizigers van den Haag en Rotterdam ? Die zullen toch zeker niet over Tilburg gaan ? En die van Amsterdam naar Antwerpen soms wel ? (d.w.z. over Tilburg—Turnhout). Kom, 't idee alleen doet je lachen. Alsof er ooit een eenige verbinding Amsterdam-Parijs zou kunnen bestaan die over Baarle-Nassau liep en Antwerpen geheel links liet liggen.

Maar laten we de gedachte aan Holland als achtergrond eens een oogenblik rusten.

Beteekent Antwerpen dan op zich zelf als verkeerseind en beginpunt zóó weinig dat 't in zoo'n geval één of meer zijner verbindingen met Parijs of met Amsterdam zou verliezen ? 'k Zou 't niet graag beweren want de Antwerpenaren zelf zouden 't me heeten liegen.

Waarom dan al dat kabaal ?

Waarom 't Gouvernement verweten dat 't niet overtuigd is dat Antwerpen moet blijven liggen op den grooten verkeersweg tusschen Holland en Frankrijk, dat het volstrekt onmogelijk is dat men de grootste stad des lands, een der belangrijkste havens van Europa zoo maar uitschakelen zou op den keten van haltplaatsen tusschen Parijs en Amsterdam en tusschen Parijs en Hamburg ? (N.B. Antwerpen ligt volstrekt niet op den reisweg Parijs—Hamburg. (A.))

Waarom dan praten van „letterlijk worden weggevaagd tusschen Parijs en Amsterdam ?"

Waarom dan gezegd, ze hun eenigen internationalen trein zouden kwijt worden en slechts meer verbonden zijn door enkele miserabele buurttreintjes met 't overige van den aardbol ?

Waarom 't dan voorgesteld alsof nu minstens de helft der reizigers van Amsterdam of Hamburg naar Parijs (nog eens : reizigers van Hamburg naar Parijs over Antwerpen zijn er geen) te Antwerpen, uitstapt omdat ze er toch langs komen en er dàn geene meer zouden zijn die dat deden, omdat ze van Brussel zouden moeten komen en overdaar terugkeeren ?

Waarom nog zoo veel meer gezegd, dat ik hier alles niet kan herhalen ?

Heel die voorstelling zoo, van de feiten is eenvoudig belachelijk.

't Is niet allereerst Antwerpen zelf dat zijn verbindingen kwijt zal worden geen denken aan. En stellig zal 't steeds een groot aantal der Hollanders die naar Brussel en Parijs reizen tot zich blijven trekken, dat volgt alleen al uit de ligging van het spoorwegnet in Nederland. Rotterdam, Den Haag en zelfs een groot gedeelte van Amsterdam, zal over Antwerpen blijven gaan; dat kàn eenvoudig niet anders.

Maar, — wat ze in Antwerpen heel goed begrijpen is, dat alle reizigers voor België die komen uit Utrecht, Den Bosch, Tilburg, Eindhoven, Helmond en heel het Oosten en het Noord-Oosten van Nederland dan niet meer over Antwerpen zullen gaan — tenminste als ze niet in die plaats zelf uitdrukkelijk zijn willen. Voor deze reizigers toch zou 't belang van eene zoozeer verkorte reisroute over Baarle al te groot zijn dan dat ze er niet gretig van zouden gebruik maken.

Erger — is het geen misstand, dat nu nog reizigers b.v. van Helmond voor Brussel en voor een zeer groot deel van heel industrieel België, willen ze snelle, geschikte en doorgaande reisgelegenheid hebben, eenvoudig verplicht zijn den langen omweg via Rosendaal—Antwerpen te maken ?

Dat hebben ze in Antwerpen goed begrepen, dat die reizigers dan zeer snel hunne metropool van verre voorbij zouden stoomen, althans, wanneer ze er niet uitdrukkelijk behoefden te wezen.

Zooals immers de toestand thans is, zal 't vaker voorkomen, dat reizigers, die ofschoon ze direct geen zaken hebben in Antwerpen er om de een of andere reden toch 'n enkele maal blijven hangen en dat zou dan in 't vervolg, voor 'n overigens onbelangrijke categorie van reizigers, uit zijn. Maar nu iets anders.

Is het billijk, is het vereenigbaar met 't belang van 't algemeen, speciaal is het vereenigbaar met de belangen van midden en oostelijk Noord-Brabant, dat om 't verzet van een enkele partij in een groote stad een toestand bestendigd blijft, die duizende reizigers dwingt geheel noodeloos — telkenmale op hun reizen naar België en verder een omweg te maken van meer dan dertig K.M. — niet omdat er geen spoor ligt anders, maar eenvoudig omdat er op een overigens geheel geschikte en voor internationaal snelverkeer ingerichte route, geen treinen rijden die aansluiting geven. Dat alles enkel en alleen omdat 'n gedeelte Antwerpenaren 't goedvinden reizigers uit een ander land te willen dwingen eerst hun stad aan te doen, voor ze verder gaan.

Ik geloof dat men zich „bij ons" in Brabant over 't algemeen te weinig met dit cardinale punt van algemeen belang inlaat. Er dient eens op gewezen dat 't een van de allereerste factoren is voor den economischen en zedelijken vooruitgang van een volk dat 't de alleruitstekendste middelen van internationale verbinding hebbe.

Industrieëlen en Zakenmenschen van Tilburg, Den Bosch, Boxtel, Eindhoven en Helmond, uwe verbinding per spoor met Antwerpen is goed, maar die met Brussel, Parijs, neen heel 't belangrijkste gedeelte van België is lang niet wat ze wezen kon.

Op 't Ministerie van Spoorwegen is men nòg bezig met plannen ; werkt mee uit alle kracht voor uwen internationalen trein over Tilburg—Baarle-Nassau.

HENRI ASSELBERGS.

Van 's Levens Schaduwkant.

Toen hij de schutting was overgeklommen, bleef hij, gedoken tusschen de heesters, even luisteren, glurend naar het gesloten huis en naar de huizen ter weerszij.

Dan kroop hij behoedzaam het tuintje door, tot waar hij zich veilig wist voor de buren en luisterde, opstaande, opnieuw bij de keukendeur van het huis. Als hij daarbinnen niets hoorde, drukte hij de ruit der glazen deur stuk, draaide van binnen de sleutel om en sloop binnen.

Veiliger zich nu wetend, wandelde hij eerst het huis door, begon dan overal na te snuffelen tot hij een secretaire vond, die hij nu lang murwen open brak. Zenuwachtig doorzocht hij al de laden. Zij lagen vol papieren, die hij teleurgesteld terzijde schoof. Maar als hij een klein laadje open brak, verhelderde een plotselinge glimlach zijn gezicht.

„Toch niet tevergeefs!" mompelde hij, de guldens en rijksdaalders tellend, die in het laadje blonken. Als hij ze geteld had, stak hij ze in zijn zak, wriemelde dan nog wat met zijn zenuwachtige vingers tusschen de papieren. Het waren oude rekeningen en kwitanties en enkele brieven. En hij wilde het laadje alweer dicht schuiven, toen hij een paar loten ontdekte, tusschen de andere papieren. Witte-kruis-loten. Hij nam ze op, bekeek ze en scheen na te denken, wat hij doen moest.

„Goed, daar je niks aan hebt", mompelde hij en legde ze weer in het laadje.

Maar dan plotseling greep hij ernaar vouwde ze nog eens dubbel en stak ze in zijn zak.

„'t Is makkelijk meegenomen", zei glimlachend.

Dan zocht hij verder door het heele huis, maar er was blijkbaar niets van waarde achtergelaten. Teleurgesteld sloop hij weer terug, den tuin door, naar de schulting.

Dien dag nam hij het er goed van. In het logement, waar hij altijd sliep, als hij geld had, ging hij eten en van daar trok hij de kroegen langs, tot hij tenslotte smoordronken weer terugkwam in het logementje. Den volgenden dag ging hij met een kameraad uit zijn logementje het pad op. En drie dagen later was al het gestolen geld verteerd. Nog alleen de twee Witte-Kruis-loten hield hij in zijn zak bewaard. Hij wist niet, wat ermee te beginnen en durfde ze eigenlijk ook niet goed verkoopen. Een kroegbaas, wien hij ze had willen verkoopen, had ze niet willen hebben. En nu had hij ze nog maar in zijn zak ; weggooien was toch ook zonde.

Moe, met een hongerig gevoel in zijn maag en wat licht in zijn hoofd, nu hij na die dagen van uitspatting geen eten had gehad, dan een droge boterham in zijn logementje en geen droppel drank, zwierf hij de stad door, lummelde nu en dan voor een winkelraam, schoot dan snel weg, als hij een politieagent zag aankomen.

Voor een klein sigarenwinkeltje stonden lijsten aangeplakt. Hij keek er naar zonder aandacht, telde dan de sigarenkistjes, die er uitgestald stonden. Toen hij weer naar de witte lijsten keek, doorschokte een plotselinge schrik zijn lichaam. Zijn oogen gingen wijder open. „Trekkingslijst van Witte-Kruisloten" stond er boven. Dat was dus van de loten, die hij had. Doelloos gingen zijn oogen de rijen cijfers langs. Dan bedachtzamer, keek hij naar de grootere prijzen. Als op een van die loten eens... Hij zocht zenuwachtig verder. Plotseling week hij als verschrikt een stap achteruit. Een vloek, half afgebroken, wrong zich over zijn lippen. Dan plooide een onjuie glimlach om zijn mond en een vreemde glans begon in zijn begeerige oogen te glinsteren. Was dat niet het nummer van een der twee loten, die hij in zijn broekzak had, dat waar een prijs van f 1500 achter stond? Hij had de loten de laatste dagen al zoo vaak bekeken ; vanmorgen nog had hij ze in handen gehad ; 639, ja dat was het beslist, het nummer van dat éène lot, dat aan den linkerbovenhoek zoo omgevouwen was.

Maar dan was hij ineens een rijk man en kon hij doen, wat hij wou, dan...

Zijn oogen glinsterden ; en begeerig nepen zich zijn vingers samen. Waar moest hij dat geld halen ? Hij wilde al de sigarenwinkel binnenstappen om te vragen. Maar plotseling bedacht hij zich. Kon hij zich niet vergissen ? Hij moest zich niet met een dooie musch blij maken en eerst eens nakijken. Snel gingen zijn handen naar zijn broekzak. Maar dan bedacht hij zich weer. Neen, hier op straat, waar zooveel menschen liepen, moest hij dat niet doen, Hier moest hij de loten niet eens voor den dag halen. Je kondt immers nooit weten !

Haastig zijn handen in zijn broekzak gedrukt, liep hij de straat uit. Ginds op het pleintje was wel een urinoir, daar zou hij, weggescholen even kunnen kijken. Maar in de urinoir stonden twee mannen. Ongeduldig wachtte hij, liep dan maar door naar het plantsoentje ginds. Hier zocht hij een bankje, ging langzaam zitten, keek nog eens rond en haalde dan de twee ineengevouwen papieren uit zijn zak. 639, ja werkelijk, daar stond het in den hoek. Hij was dus f 1500 rijk. Glimlachend vouwde hij met zenuwachtige vingers de papieren weer dicht en liep snel terug naar het winkeltje.

„Meneer", vroeg hij, toen een lange magere man van achter uit het huis achter de toonbank verscheen, „waar is dat geld te krijgen van die Witte-Kruis-loten ?

De man keek hem even verwonderd aan.

„Dat geld ?" vroeg hij terug.

„Ja, de prijzen ?" viel de ander in.

„Dat staat onder de lijst", zei de man kort.

Hij zei niets, draaide zich snel om, en was de deur uit. Voor het raam las hij het adres, liep dan weg de straten door, naar het kantoor der maatschappij. Gejaagd met popelend hart trad hij er binnen. Als ze eens wisten van dien diefstal en de nummers kenden. Maar 't huis was immers tijdelijk onbewoond, niemand kon het nog gemerkt hebben.

„Meneer", zei hij, toen hij in het kantoorlokaal stond, „worden hier de prijzen uitbetaald, die op de Witte-Kruis-loten gevallen zijn ?

De meneer, die van achter een lessenaar was opgekomen, keek hem opmerkzaam aan. Ook het jongetje, dat in een hoek aan een tafel te schrijven zat.

„Ja, zei de meneer langzaam, „die worden hier uitbetaald. Hoe zoo ?

Hij tastte in zijn broekzak.

„Ik heb het lot no. 639, waarop de prijs van f 1500 gevallen is", zei hij triomfantelijk.

De meneer keek hem weer aan, keek naar zijn gehavende plunje, zijn vuile, verschoten pet, naar zijn stuk gelooopen schoenen.

„Zoo, heb jij dat ?" zei hij.

„Ja meneer , kwam de ander, de papieren toonende, en het eene lot openvouwende, „kijk u maar".

De meneer kwam nader en keek. Dan scheen hij zich te bedenken.

„Kom dan morgen maar terug", zei hij dan, „dan kan je het geld krijgen".

„Kan dat nu niet ?" vroeg de ander teleurgesteld.

„Neen, nu niet", zei de meneer, „morgen om 11 uur".

Hij draalde nog even, stapte dan het kantoor uit. Jammer, dacht hij.

Maar den volgende morgen om 10 uur klopte hij weer aan. Toen hij op het „binnen" naar binnen stapte, zag hij behalve de meneer van gisteren nog twee andere heeren.

„O, jij komt zeker je geld halen", zei de meneer, met wien hij den vorigen dag gesproken had.

Hij knikte.

„Jawel, meneer , zei hij, en haalde het lot te voorschijn.

„Maar hoe kom je aan dat lot ?" vroeg de meneer verder.

Hij schrok.

„Hoe ik er aan kóm ?" kwam hij aarzelend. „Ja, ziet u... ik..."

De twee andere heeren waren vlak naast hem gekomen.

„Dat lot is gestolen", zei er een en greep hem bij den schouder.

Een half uur later zat hij op het politiebureau !

Een verschrikkelijke Nacht.

„Mijne zuster Aninia en ik hadden de gravin Labanof, die haar verblijf hield in de omstreken van Lemberg, in Galicië, een bezoek gebracht", aldus verhaalde een Russisch edelman in een gezelschap.

Warm ingebakerd zetten wij ons in onze slede. Vóór middernacht bereikten wij het groote bosch, dat ons nog van het ouderlijke huis scheidde.

Er was niets bijzonders op onzen tocht voorgevallen, toen eensklaps onze paarden buitengewoon onrustig werden. Zij begonnen veel sneller te loopen, ofschoon daartoe noch door woorden noch door zweepslagen aangespoord en zagen dikwijls verward achter zich.

Mijn zuster was te diep onder de rijdekens verscholen om daarvan iets te bespeuren, maar ik begon te merken, dat er iets niet in den haak was.

Op hetzelfde oogenblik scheen de oude Kosko iets gewaar te worden ; hij zag verscheiden maleu achter zich, luisterde met aandacht, gaf zijn paarden eensklaps de sporen en de dieren vlogen.

Ik zat voor op de slede.

„Wat is er, Kosko ?" vroeg ik zacht opdat mijn zuster het niet zou hooren, „ge schijnt ook onrustig en beangst te worden evenals de paarden".

„Ik vrees dat we door wolven achtervolgd worden", zei de oude man „en zoo de vlugheid onzer paarden ons niet redt, zijn wij verloren.

De oude Kosko gaf zijn paarden de sporen hetgeen evenwel onnoodig was, want het natuurlijk instinct der dieren dreef ze met duizelingwekkende snelheid voort.

Kosko, wiens oog en oor, ofschoon veel ouder in jaren dan ik, scherper waren dan de mijne, riep eensklaps uit : „ze komen, en er zijn er meer dan honderd !"

Eenige oogenblikken later bemerkte ik ook een donkere massa en weldra kon ik mij van de verschrikkelijke werkelijkheid overtuigen.

Mijn zuster had nog niets van het gevaar bemerkt, dat ons dreigde, maar ik kon haar natuurlijk niet in de onwetendheid laten en wekte haar, want ze was ingesluimerd.

De dolle troep naderde hoe langer hoe meer ; ik laadde mijn geweer en legde op het voorste monster aan.

Mijn schot trof den grootsten wolf en deze tuimelde. De knal deed de kamenier mijner zuster ontwaken, die een luiden gil liet en dacht dat we door roovers waren aangevallen.

„Het zijn maar wolven", zei de oude Kosko heel kalm, „en hij, die valt, wordt door hen opgegeten".

Onze paarden, door het geloste schot verblind, holden nog harder voort, ter-

wijl de wolven zich een oogenblik om het lijk van hun makker schaarden.

„Dat geeft niet veel", zei Kosko, „weldra zullen ze ons weer opnieuw op de hielen zitten en dan worden onze paarden hun prooi".

Ik laadde mijn geweer en velde een tweede monster neer.

Onze paarden trachten van hun kant door hun vaart aan hun vijanden te ontkomen, maar helaas, weldra begonnen hun krachten te verminderen en wij zagen ons in een vreeselijken toestand verplaatst.

Het kruit van mijn geweer had ik verschoten en ik had niets meer dan een koppel pistolen, een flink jachtmes en den kolf van mijn geweer.

„Mijnheer", zei Kosko", hier in de nabijheid ligt een verlaten jagershut, zoo wij die kunnen bereiken, zijn wij gered, zoo niet, zijn wij verloren. Bespaar uw vuurwapens en bedien u van uw jachtmes om in het treurigste geval ten minste uw zuster een vreeselijken en langzamen dood tusschen de tanden der wolven te sparen".

Een rilling voer mij door de leden en ik beefde bij deze woorden.

Wij werden door de monsters omringeld, maar den eersten wolf den beste, die een sprong in de slede waagde, stiet ik mijn mes in de volle borst en stortte hem achterover.

„Flink zoo!" riep Kosko, „ik zie de hut reeds, bewaar uw kruit, nog eenige oogenblikken en wij zijn gered".

Kosko gaf zijn paarden zonder ophouden de sporen en de arme dieren, als schenen zij bewust, dat dit de laatste dienst was, dien ze ons konden bewijzen, spanden een hopelooze poging in.

Ik stond rechtop in de slede met mijn jachtmes in de vuist.

Wat er de oorzaak van was, weet ik niet, maar, de wolven vertraagden eensklaps hun vaart, zoodat wij een weinig voor kwamen.

Op hetzelfde oogenblik stiet Kosko een vreugdekreet uit: „Wij zijn er, wij zijn er". En waarlijk bemerkte ik de hut in onze nabijheid, waarvan de deur openstond.

Kosko hield de paarden in en wij stapten haastig de slede uit en fluks de hut binnen terwijl Kosko den lantaarn van de slede nam en daarna de paarden met een paar flinke zweepslagen deed wegdrijven.

Het was hoog tijd, want nauwelijks waren wij goed en wel in de hut of we hoorden het brullen en janken der wolven.

Mijn zuster, haar kamenier en ik konden geen woorden vinden om elkander geluk te wenschen over de gelukkige uitkomst, die de hemel ons had verleend. Alleen Kosko scheen onverschillig. Nu en dan schudde hij eens het hoofd.

Eensklaps deed een akelig schrikaanjagend geluid zich hooren, dat ons door merg en been ging.

„Het is uw geliefkoosd paard, mijnheer", zei Kosko, „dat een prooi der monsters is geworden, daarom hebben ze ons een oogenblik met rust gelaten, maar ze zullen spoedig weer terugkomen".

De getrouwe knecht had de waarheid gezegd, want het duurde niet lang of wij hoorden de monsters weer met nieuwe woede hun aanval op de hut hervatten. Onze toestand was schrikwekkend.

Wij hadden in de hut nog genoeg hout gevonden ten einde ons gedurende een dag tegen de snerpende koude te beschutten.

Daar liet de kamenier eensklaps een gil hooren; boven in een opening, die voor schouw dienst deed, lagen vier wolvenkoppen met bebloede muilen te gluren.

„O, dat is niets", zei Kosko, die volkomen bij zijn stuk was en wierp een paar blokken hout op het vuur; „zie zoo, nu kunnen de wolven ons niet zien, het vuur verblindt hen min of meer en ze zijn er zeer bang voor".

Een vreeselijk gekraak deed zich hooren, een gedeelte van het leemen dakje viel in onder het gewicht van een vijfden wolf, die in het midden van het vuur terecht kwam.

Een flinke kolfslag velde het dier neer.

„Dit is de eenige poging, dien wij dezen nacht te wachten hebben", zei Kosko, „maar als de dag aanbreekt, zullen er meer van die monsters komen, dan wij kunnen dooden".

De uren gingen langzaam en traag voor mij voorbij, terwijl ik mij verheugde dat Aninia een weinig rusten kon. Zij sliep dan ook weldra heel rustig in.

De oude Kosko hield het vuur steeds aan; hij had gelijk gehad, geen wolf vertoonde zich meer aan de opening van het dak, maar hun gehuil om de hut was verschrikkelijk en duurde den ganschen nacht voort.

Mijn vurige wensch was dat aan den nacht een einde zou komen, maar het was een ijdele wensch.

Wat zou dat anders hebben kunnen geven dan den hongerdood te sterven, wat toch nog verkieslijker was dan door de tanden der wolven gemalen te worden.

De sterren begonnen te verdwijnen en de dag brak aan.

Door het helder daglicht aangemoedigd, beklommen de wolven, meer dan twintig, het dakje, dat elk oogenblik dreigde in te vallen, toen eensklaps een vijftig schoten knalden en het geschetter van jachthoorns en geblaf van honden onze ooren trof.

De twee vrouwen ontwaakten.

Onze vijanden stortten van het dak en lieten een vreeselijk gehuil hooren.

Kosko opende behoedzaam de deur en riep uit: „De wolven zijn weg en daar zijn de jagers, die uit het bosch komen".

Wij waren gered; leven en vrijheid waren ons weergeschonken.

Daar trad onze redder aan 't hoofd zijner jagers op ons toe, het was Ivan Labanof.

Aninia reikte Ivan de hand, die ze aan zijn lippen bracht.

Terwijl zijn gezellen de wolven achtervolgden, vertelden wij aan Ivan, wat ons wedervaren was en hij wenschte zich geluk zoo juist op tijd ter onzer redding te komen opdagen en deelde ons mede wat er aanleiding toe had gegeven.

Het gerucht was tot in het kasteel zijner moeder doorgedrongen, dat een groote troep wolven de nabijzijnde bosschen had verlaten, de omstreken, die wij waren doorgetrokken, onveilig maakten en reeds verscheidene menschen hadden verslonden. Ivan besloot met de bewoners der omliggende dorpen een jacht te houden op de monsters, had zich aan hun hoofd geplaatst en de Voorzienigheid had hem op ons pad geleid.

„God zij gezegend!" riep Ivan vol geestdrift uit, „dat ik het geluk heb gehad u te mogen redden van een ijselijken dood!"

Twee maanden later, voegde de Russische edelman er nog bij, vierde men op het kasteel van Arnheim het huwelijksfeest van mijn zuster Aninia en haar redder.

Iets over Lucifers.

Het is zoo gemakkelijk tegenwoordig een lucifer aan te steken, dat wij ons moeilijk kunnen voorstellen, dat het betrekkelijk nog zoo kort geleden een zaak van groot gewicht was licht te maken.

Gaan wij terug in de geschiedenis, dan staan wij verbaasd over de eigenaardige middelen, die daartoe gebruikt werden en dat wanneer deze niet met succes bekroond werden, men de hulp van een meer gelukkigen buurman inriep om licht te bekomen. Voordat, nu ongeveer 80 jaren geleden, de lucifer was uitgevonden, was het voornaamste middel de tonderdoos met vuursteen en staal. De tonderdoos bevatte een kleine hoeveelheid zeer droog materiaal, bestaande uit geprepareerd katoen of uit stukjes zwam afkomstig van zwammen, die aan de wortels van oude boomen groeien. Boven deze doos hield de persoon, die licht wilde maken, in de eene hand een vuursteen en in de andere het staal. Door nu met het staal op den steen te slaan, vlogen er kleine deeltjes gloeiend staal in den tonder en brachten dezen aan het gloeien; was men zoover, dan nam men een zwavelstok die, bij den tonder gebracht, spoedig vlam vatte. Hoe omslachtig, niet waar? En het is dan ook niet te verwonderen, dat menigeen trachtte een beter middel om vuur te maken, uit te vinden. Een dier middelen was de phosphorflesch. In een flesch, waar in zich op den bodem een stukje phosphor bevónd, werd, door dit met een warm stukje ijzerdraad aan te raken, phosphordamp opgewekt, die zich tegen den wand der flesch aanzette; daarop werd deze door een kurk gesloten. Had men nu licht noodig, dan werd de kurk van de flesch genomen en een zwavelstok er in gestoken; zoodra deze in aanraking kwam met den binnenwand, ontstond door de scheikundige werking van de phosphor een vlam.

Op een zekeren dag in October 1829 deed een scheikundige, John Walker genaamd, in de stad Stockton aan de Tyne, een merkwaardige ontdekking. Terwijl hij bezig was een lichtgevend mengsel te maken, viel een stukje hout, dat hij er in gedoopt had, op den grond en ontbrandde door de wrijving. Dit was de eerste lucifer, die daar werd afgestreken. Alras begon hij met de vervaardiging in het groot en verkocht zooveel doosjes à 60 ct. per stuk, elk doosje inhoudende 85 lucifers, dat hij er een aardig fortuin mee verdiende. Zijn uitvinding werd meer en meer verbeterd, vooral na 1845, toen de roode phosphor ontdekt was, wat aanleiding gaf tot de vervaardiging der „veiligheidslucifers"; in dit geval bevatten de koppen zelfs geen phosphor maar alleen de strijkoppervlakte van het doosje.

Bij het maken van lucifers speelt de pijnboom een groote rol; de stam wordt van zijn bast ontdaan en in stukken van 35 c.M. gezaagd. Deze stukken komen dan op de draaibank en worden gedurende het ronddraaien tegen een scherp werktuig aangedrukt, waardoor het hout op de dikte van een lucifer geschaafd wordt. Andere werktuigen verdeelen deze stukken in zeven gelijke deelen, waarna de nu ontstane houtjes, die dus de juiste lengte en dikte hebben, eerst in een parafinebad en daarna in een ontvlambaar mengsel gedoopt worden.

BEKENDMAKINGEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

De BURGEMEESTER der Gemeente Boxtel brengt hiermede ter openbare kennis, dat

op **Dinsdag, den 24sten Juni aanstaande,** zal plaats hebben de verkiezing van **vier leden van den Gemeenteraad;**

dat op dien dag, van des voormiddags **negen** tot des namiddags **vier uren,** bij den Burgemeester dezer Gemeente kunnen worden ingeleverd:

Opgaven van Candidaten,

als bedoeld in artikel 51 der Kieswet.

Deze opgaven moeten inhouden den naam, de voorletters en de woonplaats van den Candidaat en onderteekend zijn door ten minste 21 kiezers, bevoegd tot deelneming aan deze verkiezing.

De inlevering dezer opgaven moet geschieden persoonlijk door één of meer personen, die de opgave hebben onderteekend. De Candidaat kan daarbij tegenwoordig zijn. Van de inlevering wordt een bewijs van ontvangst afgegeven.

Formulieren voor de opgaven bovenvermeld zijn ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar van den **10den Juni 1913** tot en met den dag der verkiezing.

De Burgemeester brengt hierbij in herinnering artikel 151 der Kieswet, luidende als volgt:

Hij, die eene opgave, als bedoeld in artikel 51 inlevert, wetende dat zij is voorzien van handteekening van personen, die niet bevoegd zijn tot deelneming aan de verkiezing waarvoor de inlevering geschiedt, terwijl zonder die handteekeningen geen voldoend aantal voor eene wettige opgave zou overblijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste Honderd twintig gulden.

Met gelijke straf wordt gestraft, hij die wetende dat hij niet bevoegd is tot deelneming aan de verkiezing, eene voor die verkiezing ter inlevering bestemde opgave, bedoeld bij artikel 51, heeft onderteekend.

Boxtel, den 7 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Verkiezing voor den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

Overwegende, dat Dinsdag den 24 Juni 1913 alhier de verkiezing, zal plaats hebben voor vier leden van den Gemeenteraad;

maken bekend:

dat de stemming voor de hiervoor bedoelde verkiezing, zoo noodig, zal geschieden op **Maandag** 7 Juli a.s. en de herstemming, zoo noodig, op Donderdag 17 Juli d. a. v.

Boxtel, 10 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

Verlost van Asthma.

Mej. M. Ansems (volgens portret).

Gij lijders aan asthma, voor U is het zeker, wel een blijde tijding, dat er thans een middel is dat U van Uwe onaangename ziekte kan verlossen, namelijk de Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej. Maria van Ansems, wonende te Nuenen, (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

„Negen jaren lang leed ik aan **astma,** waardoor de beste jaren van mijn leven werden vergald, iedereen ik zelf niet het minst, dacht dat ik sterven zou. Ik hoestte vreeselijk, vooral in den winter en in het voorjaar. De slijm wilde maar niet loskomen en ik dacht dikwijls te zullen stikken van benauwdheid. Mijn borst, rug en longen deden mij pijn, en dikwijls had ik koorts en koude voeten, terwijl mijn hoofd dan gloeide. Helpen deed mij niets, totdat ik er toe overging de Abdijsiroop te gebruiken. Reeds dadelijk kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en ik kon weer regelmatig slapen en eten. Ik heb nog enkele flacons Abdijsiroop gebruikt en kan U verklaren, dat ik daardoor geheel en al genezen ben. De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Influenza, Pleuris, Bronchitis, Kink- en Slijmhoest, Borst-, Keel- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. V. D VELDEN-V. D SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V. D. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELD HOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. V. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

C. Steinmann-Pechtold
Rechterstraat, BOXTEL

de grootste sorteering — de voordeeligste prijzen

Verzinkt
VLECHTWERK
: PUNTDRAAD :
HEININGDRAAD
voor afrastering van kippenrennen
: hoenderparken en weilanden :
ASPHALTDAKPAPIER

Ontvangen eene groote sorteering
Engelsche Kinderwagens, Promenadewagens
- - Mandewagens, Sportkarren - -

Ledikanten, Waschmachines, Mangels.

RUIME KEUZE IN:
Geemailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen

Beleefd aanbevelend,
C. Steinmann-Pechtold.

No. 51 WOENSDAG 25 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Telesph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

☛ **Zij die zich voor 1 Juli op dit blad abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers**

GRATIS.

Ook kan men zich abonneeren tegen 5 ct. p. week.

De Wereldtaal.

VIII.

Ik heb in mijne laatste artikelen wat uitvoeriger besproken: de accentletters, de meervoudsvorming, de internationaliteit en de woordafleiding in Ido en Esperanto, daar, volgens den heer v. d. W. deze eenige der voornaamste punten zijn, waarin „Ido zich van Esperanto onderscheidt". We hebben daarin gezien, dat de veranderingen, die Ido in Esperanto heeft aangebracht, waarlijk geen verbeteringen zijn, integendeel: de menigvuldige afwijkingen, die wij bij de Idisten aantreffen, de talrijke uitzonderingen, die men op de vastgestelde regels heeft moeten maken, en nog voortdurend maakt, bewijzen voldoende, dat zij niet op den rechten weg zijn, om tot een zoo goed mogelijk wereldtaalsysteem te komen. Wat we nog voor goeds in in Ido vinden, is slechts dat, wat het van Esperanto heeft overgehouden, en slechts die veranderingen, welke eene schrede terug vormen tot dit stelsel, zijn waarlijk verbeteringen.

Na dit alles aangetoond te hebben, zou ik hier dus een punt kunnen zetten, want behalve het feit, dat Esperanto *reeds wereldtaal is*, hebben wij nu bewijzen genoeg dat gemakkelijkheid, internationaliteit en welluidendheid eigenschappen zijn, waarop Esperanto, veel meer dan Ido, kon aanspraak maken.

Ieder mensch dus, die onbevooroordeeld beide systemen grondig zou bestudeeren, zou niet weifelen in zijne keuze tusschen de twee stelsels, waarvan het eene wereldtaal *heet*, het andere wereldtaal *is*, het eene 'n ongewisse toekomst tegemoet gaat, het ander daarentegen reeds zoo vast heeft wortelgeschoten, dat niemand, geen Academie, geen vereeniging van geleerden, geen regeering zelfs, meer in staat zou zijn, daarin iets fondamenteels te veranderen.

En hierover wilde ik het nog juist even hebben: over de veranderlijkheid van Ido, en de onveranderlijkheid van Esperanto, want dat zijn twee zaken, die vaak nog verkeerd begrepen worden, en door de Idisten dikwijls den oningewijde als een groot voordeel van hun stelsel worden voorgespiegeld, zoo als ook v. d. W. doet in het laatste gedeelte zijner artikelen.

Vooreerst dan: Waarin bestaat de *veranderlijkheid* van Ido?

Ieder, Idist of niet, kan voorstellen doen tot wijziging of aanvulling. Deze worden in het Idisten-hoofdblad „Progreso" besproken, en dan wordt daarover door de Akademie uitspraak gedaan.

Vreemd klinkt het, als we dadelijk daarop van den Heer v. d. W. te hooren krijgen, dat die voortdurende wijzigingsmogelijkheid voor onbepaalden tijd is stop gezet. Men schijnt dus van oordeel te zijn dat geen gewichtige voorstellen meer kunnen gedaan worden. En als er nu toch eens kwamen? Dan liet men ze eenvoudig rusten. Mij dunkt, dat moet iedereen, die met hart en ziel Idist is, die dus altijd maar streeft naar beter, naar volmaakter, naar meer internationaliteit, naar juister gedachtenuiting, dat moet zoo iemand voor de borst stooten. En ik kan maar niet begrijpen, dat daar uit het Idisten-corps geen stemmen zijn opgegaan van verontwaardiging over zulk een dictatorischen maatregel. Men preekt er van vrijheid, vrijheid en nog eens vrijheid. Ieder mag aan de verbetering (?) van het stelsel meewerken. Maar jawel. Men laat u voorloopig maar praten, tot ten laatste de heeren het weer eens goed zullen vinden, uwe voorstellen in overweging te nemen. Zij zijn beu van al dat gezeur links en rechts en voor en achter over vermoeilijking der taal, over overtollige woordenlast, over te moeilijke woordafleiding, enz. enz. Ze willen wel eens ooit rust hebben...

Alle besluiten betreffende Ido worden genomen door eene Academie, bestaande uit twaalf leden.

We willen hier hunne bekwaamheid volstrekt niet in twijfel trekken, doch er is reden, te vreezen, dat niet allen met even grooten ijver de verschillende kwesties bestudeeren, en, zooals het meer gaat met zaken die zoo op 'n onder-onsje behandeld worden, is het niet zelden de autoriteit van één of twee leden, die den doorslag geeft, die dus feitelijk beslist. Een Engelsch Ido-academielid, de Heer Hugon, schijnt daar niet bijster over tevreden te zijn. Hij beschuldigt den Heer Couturat, dat hij een brutaal autocratisme voert, dat hij weigert te discusseeren, dat hij eenvoudig den mond snoert aan zijne tegenstanders, dat hij hunne verklaringen vervalscht, dat hij alles op eigen houtje beslist, zonder beroep, altijd gesteund door collega's die steeds gereed staan om op alles „ja" en „amen" te zeggen.

De Heer Hugon constateert, dat de beslissingen, door de Academie genomen, gestemd werden door een zwakke meerderheid. waaronder noch zijn naam noch die van den Heer Ostwald, noch die van den Heer Jespersen voorkwamen. Hij verklaart formeel, alle verantwoordelijkheid van zich af te schuiven voor de tallooze ongerijmdheden, door de Acamedie vastgesteld. Zulke verklaringen werpen een scherp licht op de manier van werken van de Academie. Waar blijft overigens het gewicht der besluiten, genomen door eene kleine meerderheid in een groepje van 12 leden.

„Wij werken in een chaos", zegt de heer Hugon. „Wij maken van onze taal een chaos", herhaalt de heer Jespersen, terwijl de heer Peus verklaart: „De chaos is onvermijdelijk zonder eene onwrikbare discipline.

De president der Idisten-groep te Cherbourg zegt:

„Indien de veranderingen in de „wetenschappelijke wereld misschien al „geappreciëerd worden (en worden zij „dat?) zulks verhindert niet, dat zij „de taal moeilijker maken en men moet „niet vergeten, dat het hoofdbeginsel „der taal is: de grootste gemakkelijk„heid voor het grootst aantal menschen."

De groep van Cherbourg verzoekt de Academie-leden, niet door te gaan met hunne al te talrijke wijzigingsvoorstellen, die de Idistenvaan doen gelijken op een windwijzer, die zich naar alle winden draait, hetzij ze komen uit Constantinopel, of Engeland, of van elders.

Eindelijk werd dan, September 1911 de periode der hervormingen gesloten verklaard! Natuurlijk eene verklaring van nul en geener waarde, daar zij regelrecht in strijd is met 't principe van Ido.

Wij zien dan ook reeds bij beslissing van 16 October weer verschillende veranderingen aangenomen, en hetzelfde liedje begint weer van voren aan.....

En schaamde zich de Academie over haar leden en haar werken, toen zij verklaarde (No. 686), dat voortaan het getal uitgebrachte stemmen niet meer zou worden bekend gemaakt, en zij in No. 687 meedeelde, dat de namen der leden, die aan de stemmingen deelnamen, niet meer zouden meegedeeld worden, zelfs niet wanneer men er om vroeg?

Ziedaar dan, lezer, de vrijheid van den Idist, en de waarde, die er te hechten is aan al de verbeteringen (?) welke nog steeds worden aangebracht.

En hoe staat het nu met de *onveranderlijkheid* van Esperanto?

Het wordt door de Idisten voorgesteld, alsof onze taal zich onmogelijk aan het dagelijksche leven kan aanpassen, alsof we opgesloten zitten binnen de enge muren van een gering aantal woorden. Niets is minder waar.

Voldoende wordt deze bewering reeds gelogenstraft door de massa tijdschriften, die reeds in Esperanto verschijnen, en die onderwerpen van allerlei aard op klare, eenvoudige, doeltreffende wijze behandelen. De in gebruik zijnde woordstammen alleen stellen den Esperantist in staat, met behulp zijner voor- en achtervoegsels een woordenschat te vormen, waarvoor ieder woordenboek eener levende taal, welke ook, te klein zou zijn. En zou onze woordenrijkdom te kort schieten (wat zelden gebeurt) dan heeft ieder Esperantist het recht, daarvoor een Esperanto-term te kiezen. Daar is geen academische goedkeuring voor noodig. De Esperantist is slechts gehouden aan de 16 fundamenteele regels. Hij zorge maar, dat zijn nieuw woord geschreven worde met letters, voorkomende in het Esperanto-alfabet, dat het als zelfst. nw. den uitgang o, als bijv. nw. den uitgang a, als bijwoord den uitgang *e* en als werkwoord den uitgang *i* hebbe, en volkomen gerust kan hij zijn nieuweling de wereld inzenden.

Hoe zal deze daar ontvangen worden? Ja, dat hangt van hem zelf af. Ziet hij er te vreemd uit, kan men niet gemakkelijk zien, van welke familie hij is, m.a.w. is hij niet genoeg internationaal, dan zal hem geen lang leven beschoren zijn.

Niemand zal hem in bescherming nemen, en even ongemerkt als hij te voorschijn is gekomen, zal hij ook weer verdwijnen; hij had geen levensvatbaarheid. Een woord daarentegen, dat er eenvoudig uitziet, waarvan de beteekenis zich als vanzelf aan de meeste Esperantisten opdringt, dat gemakkelijk verdere woordvorming toelaat, zulk een woord zal spoedig met zijne afleidingen door meerdere Esperantisten gebruikt worden, het verkrijgt vanzelf burgerrecht en weldra zal het zich in niets meer onderscheiden van zijne oudere broertjes. Nog eens, met zoo iets heeft de academie niets te maken. „Maar wat doet de Esperanto-academie dan?" hoor ik u vragen.

Wel, zoo weinig mogelijk. Hoe minder, hoe beter. Zij doet niets dan de ontwikkeling onzer taal nagaan. Zij *constateert* slechts welke nieuwe woorden en woordvormingen zich inburgeren, en laat alleen hare waarschuwende stem hooren, waar van een of andere zijde eene niet-geleidelijke taal-evolutie te duchten zou zijn. Zoo maakte zij er onlangs de Esperanto-wereld nog opmerkzaam op, dat sommige schrijvers er te lichtvaardig toe overgingen, nieuwe termen te kiezen, waar de Esperanto-woordenschat voldoende stof kon bieden om met evenveel juistheid zijne gedachten uit te drukken. Gebieden of verbieden doet onze academie niets, zij houdt slechts een waakzaam oog op de geleidelijke ontwikkeling onzer taal, en ziet niets liever, dan dat ieder Esperantist daartoe naar zijn vermogen meewerkt, door ze te gebruiken per brief of in gesprek, op zijne reizen of bij zijne correspondentie, en door ze te doen kennen bij vrienden en kennissen als **de** taal, die alleen het recht heeft den naam wereldtaal te dragen, omdat zij over de gansche wereld gesproken wordt en zij valt binnen het bereik van ieder normaal mensch.

Zoo baant zich Esperanto een weg door alle landen, leent zich tot allerlei gedachtenwisseling, en wordt een middel van innig verkeer tusschen volken, waartusschen het taalverschil eerst een onoverkomelijke scheidsmuur vormde. Laat de Idist zich vermoeien in het uitdenken van regels en regeltjes met uitzonderingen op uitzonderingen om zijne taal te vervolmaken, zij zal nooit het Esperanto op zijde streven, tenzij ze terugkeere uit haar moeras tot den weg, dien ze verlaten heeft, den weg der logika van het *gezond verstand*, den weg van het **Esperanto**.

P. A. SCHENDELER.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

41

„Uw vader was secretaris van ridder Bertrand de Déplacet?"

Verwonderd keek de koopman den graaf aan. Hoe kwam de Fransche edelman op deze vraag?

„Zoo is het, mijnheer de graaf. In het jaar 1753 vluchtte ridder Bertrand met zijn eenigen zoon Albert, den lateren echtgenoot mijner zuster, ter wille van een tweegevecht, waarbij een prins van den bloede viel, uit Frankrijk. Zijn vermogen werd verbeurd verklaard; toch was het hem gelukt een gedeelte te redden. Hij vertrouwde het geld zijn secretaris, een Duitscher, toe, die hem en den knaap naar Zwitserland vergezelde. Het jonge mensch was arm maar eergierig; de verzoeker zocht hem op, de glans van het goud verblindde zijn oog — hij misbruikte het ongeluk en het vertrouwen van zijn heer. Toen vluchtte hij met het grootste deel van het geredde geld; eene vervolging vliedend, die hem nimmer zocht, dwaalde hij een jaar lang zonder vaste woonplaats. Daarna ging hij naar Hamburg en stichtte het huis Eerekrans. Het geluk begunstigde de vrucht der misdaad. Eerekrans verwierf rijkdommen. Toen hij vergoeden en den man opzoeken wilde, wiens vertrouwen hij eens had misbruikt; hem terugbetalen wilde met driedubbelen interest en interest van interest, was de ridder reeds lang in ellende gestorven en de knaap, door medelijdende zielen medegenomen, naar den vreemde getrokken, om een verscholen, eenzaam graf te ontgaan. Met dit bewustzijn voedde mij mijn vader op; met dit bewustzijn leerde hij mij de eer van het huis als het hoogste te betrachten; met dit bewustzijn legde hij zich te sterven, mij achterlatende als erfgenaam zijner schuld; de schuld, die eerst na jaren zijn handschrift mij onthullen zou, daar hij het met woorden niet kon doen.

„O, de smarten van dat oogenblik... Déplacet heette mijns vaders offer; Déplacet heette de overleden echtgenoot mijner zuster, dien ik van den drempel mijns huizes gewezen had; Déplacet de jongeling, die, den lastigen dwang zijner jeugd moede, het stof van dezen drempel van zijne voeten had afgeschud. Ik snelde van papier tot papier; als in vlammend schrift schitterde het mij in alle helderheid tegen. Henri Déplacet, genaamd Maubourg, mijn neef, is de kleinzoon en erfgenaam van ridder Bertrand de Déplacet; aan hem had Thomas Eerekrans zijns vaders schuld te vergoeden; aan hem, aan wiens voeten hij lag, vergeefs smeekend om genade voor zijn zoon.

„Tot krankzinnigheid kon deze gedachte, deze vreeselijke dubbelzinnigheid drijven... maar de eer van het huis! Ik nam een besluit. Met het goud van Déplacet was het zaad gestrooid, een Déplacet moest de vruchten oogsten. Van dat oogenblik af was Thomas Eerekrans arm en Henri Déplacet, genaamd Maubourg, bezitter der twee millioen van zijn huis".

„Twee millioen", herhaalde Perronet en zijne oogen schoten vlammen, „twee millioen!"

„Maanden verstreken, voordat ik zelf mij van het feit kon overtuigen, hetwelk men mij na moeitevolle navorschingen berichtte", ging de koopman voort. „Want door een beroerte getroffen, stortte ik op dien morgen op hetzelfde oogenblik neer, waarop men mij dwong het rijtuig te bestijgen, dat mij in Fransche gevangenschap voeren zou. Aan verschillende stichtingen moest ik de millioenen van het huis Eerekrans na mijn dood nalaten, want Henri Maubourg stond als dode aangeteekend in het register der bij Valencia gesneuvelden — het huis Déplacet was verdwenen. Heden echter, op den dag des geluks, waarop verdorde takken opnieuw groen worden, treed ik u tegemoet, Henri Déplacet; ik strek u in mijns vaders naam mijne hand toe en zeg: Neem, kleinzoon van den bedrogene, wat het uwe is... en vergeef!"

„Valt mij de rijkdom ten deel?" Maubourg riep het op bijna verschrikten toon uit. „En Henri, uw kleinzoon?"

„Ook Henri zal vermogend zijn. In zijn belang werd het huis Eerekrans na de katastrophe onder den ouden naam opnieuw gesticht. Het oude geluk bleef trouw. Aan den oorsprong van zijn vermogen kleeft geen vlek".

„Thomas Eerekrans", — plechtig en diep bewogen klonk de stem van den overste — „moge de geest van den doode, wiens naam wij aanroepen, zegenend over ons zweven. In den naam van Bertrand de Déplacet, mijn grootvader, neem ik de genoegdoening aan; het huis Eerekrans is van zijn schuld ontheven. Ik echter schenk Henri Eerekrans, mijn vriend, mijn bloedverwant, de millioenen. Wat zal ik, arme, verlaten man, er mede beginnen? Moge voor hem het reinste geluk daaruit ontspruiten en..."

Tromgeroffel en de marschtred van aanrukkende militairen onderbraken de woorden van den overste. Het detachement koninklijke soldaten, dat, zooals de markies De Courtenay zijn vriend had medegedeeld, ter beschikking van den graaf zou staan, rukte Perronet binnen. Het trok langs het huis der „wijze vrouw" voorbij.

De graaf snelde naar het venster en stiet den vleugel open; eene wildheid, een triomf lag op zijn gelaat uitgedrukt, die bij een man van zijn ouderdom onnatuurlijk, bijna verschrikkend werkte.

„Luitenant Brillon!"

„Halt!"

De kleine troep stond als vastgeworteld; salueerend legde de bevelvoerende luitenant de hand aan zijn kepi.

„Kent gij mij en mijn ambt?"

Opnieuw salueerde de jonge man. „Mijnheer de graaf De Perronet", antwoordde hij, „commissaris-generaal van Zijne Majesteit, wiens bevelen ik blindelings te volgen heb".

„Goed. Zend zes man in dit huis. Op den drempel zullen zij post vatten; niemand passeert zonder verlof. Met de rest van het detachement begeeft gij u naar het slot. Ik volg u spoedig".

„'t Is wel, mijnheer de graaf". De luitenant commandeerde.

De zes mannen traden uit het gelid en begaven zich in het huis, terwijl het detachement, met den luitenant aan de spits, zijn weg voortzette.

Graaf Perronet wendde zich tot de drie bloedverwanten. In dit oogenblik schoot hem een laaie gloed door het hoofd; brandende smart vertrok zijn voorhoofd slechts een oogenblik; daarna was het voorbij.

„Rust, rust, Perronet". De lippen van den grijzen edelman bewogen zich als in zelfgesprek. „Stormend bloed, denk aan het verouderend omhulsel!"

Daarna luide en opzettelijk langzaam ieder woord over zijne lippen latende glijden, opdat het als een bliksemstraal de hoofden der door hem meest gehate personen treffen zou, sprak hij verder.

„Eene beschikking Gods noemdet gij dit uur. Gij kunt gelijk hebben. Het rechtvaardige noodlot wil niet, dat de ondeugd triomfeert en de rechtvaardige lijdt. In den tegenwoordigen tijd is rijkdom eene macht. Ik leg beslag op de millioenen, die den overste Maubourg toevallen".

De koopman lachte. „Beproef het, mijnheer de graaf. De koopman van Hamburg, de vrije Hanzestad, staat in deze zaak tegenover den commissaris-generaal van Z. M. den koning Lodewijk. Slechts aan den direkten erfgenaam van Bertrand de Déplacet overhandigt het huis Eerekrans het bedrag der schuld van zijn stichter, niemand anders".

„'t Is wel, mijnheer Thomas Eerekrans; ik heb uw woord!" Alle hartstochten, die de ouderdom niet vermocht te verstikken, flikkerden op het gelaat van den aristocraat. „Niet als commissaris-generaal des konings voor den staat — als oudste zoon en direkte erfgenaam van ridder Bertrand maak ik aanspraak op de twee millioen, welke het door uw vader bedrogen geslacht toekomen".

„Gij een Déplacet?" riep de overste, „een zoon van Bertrand, van mijn grootvader?... Groote God, een broeder mijns vaders en ik... uw neef!"

Volgens het bloed ja, volgens de denkwijze neen! Ik heb met Bonapartistische moordbranders niets uitstaan".

„Maar de dood met jou wel, graaf Perronet", klonk de stem van Oud-Maryke uit den hoek.

(Slot volgt.)

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Belangrijke diamantdiefstal.

Toen dezer dagen de chefs der bekende diamantfirma Eduard van Dam, te Amsterdam en te Antwerpen gevestigd, uit de kluizen der fabriek te Antwerpen de daarin geborgen onafgewerkte partijen zouden halen, om die weer aan de werklieden uit te geven, bleek de geheele voorraad diamanten verdwenen. Er was letterlijk niets in de kluizen achtergelaten.

De Antwerpsche recherche speurt naar de daders van dit brutale stuk.

De firma is tegen inbraak verzekerd.

Nader verneemt het Hbl. nog, dat de diefstal bij de firma Eduard van Dam, te Antwerpen, door zeer geslepen leden van het inbrekersgilde gepleegd moet zijn.

Men staat er verstomd van, hoe zij er in konden slagen, de dikke stalen platen der kluizen te verbreken.

Bij de kluis werd een groote verzameling moderne inbrekerswerktuigen gevonden, o.a. verscheidene instrumenten om de stalen bepantsering der kluizen te doen smelten.

In het geheel werden zeven kistjes met onafgewerkte partijen diamant ontvreemd; de kistjes waren ter plaatse opengebroken nadat zij uit de kluis waren gehaald. De waarde van het ontvreemde wordt op 50.000 frcs. geschat.

Met het onderzoek van deze zaak is belast de hoofdinspecteur der recherche te Antwerpen, de heer Collaert Bouvy.

Reeds heeft de politie het oog op een aantal personen, die gedurende de laatste dagen in de nabijheid der fabriek rondzwierven en wier zeer verdacht voorkomen opviel.

Frankrijk.

Honderd uren levend begraven.

Te Vincy-Manoeuvre, niet ver van Parijs, was men bezig met het graven van een put, toen Maandagavond om halfzeven deze instortte en de grondwerker Paul Bayet bedolven werd. Onmiddelijk wendde men pogingen aan om den man te redden, die weldra krachtig ondersteund werden door een afdeeling genie-soldaten, onder bevel van een luitenant uit Versailles gekomen. Arbeiders en soldaten werkten moedig voort, maar Donderdagavond had een nieuwe instorting plaats. Ofschoon men meende, dat de man daar beneden nu wel dood zou zijn, werkte men toch onverpoosd verder om hem te bereiken.

Uit voorzorg, tegen nieuwe instortingen, had men de gravers aan staaldraden vastgemaakt, om hen te kunnen optrekken, zoodra er iets mocht geheuren. Vrijdagmorgen om half twaalf bereikte men den bedolvene en van den bodem van den put klonk de kreet: „Hij leeft", wat boven van mond tot mond ging. In den namiddag had men zijn hoofd vrijgemaakt en de man was nog krachtig genoeg, dat hij kon spreken en de bijzonderheden van het ongeluk vertellen:

„Ik stond — zeide hij — toen de instorting plaats had, tusschen drie bakken, een gevuld met steenen, een met aarde en een ledig. Ik sprong in den ledigen bak, in de hoop dat ik wel spoedig zou worden opgetrokken, maar dit gebeurde niet. Ik ben daar al dien tijd gebleven en heb mij kunnen beveiligen, tegen de neerstortende aarde en steenen."

Een dokter ging naar beneden om hem alvast hulp te verleenen. Hij klaagde over dorst. De dokter liet hem eenige aardbeien geven. Intusschen werkten soldaten en arbeiders hard door om den man geheel los te maken en tegen den avond had men zijn bovenlijf bevrijd. De dokter, die bij hem bleef, constateerde dat zijn pols onrustig sloeg. De man kon nu niet meer spreken en verloor weldra het bewustzijn. Men gaf hem nog een inspuiting maar het mocht niet baten. Het lichaam werd koud en verstijfde en den dokter bleef niets anders over dan den dood constateeren. Niettemin ging men met graven voort en om 5 uur s'morgens werd het lijk bovengebracht. P. 's-H. Ct.

Duitschland.

Zaterdag is de vereeniging tusschen de stad Essen met de gemeente Altenessen tot stand gekomen. Essen is daardoor de vierde stad van Pruisen geworden. Door de vermeerdering met de 42.000 inwoners van Altenessen telt Essen nu 440.000 inwoners en wordt slechts door Berlijn, Keulen en Breslau in bevolkingssterkte overtroffen.

Uitsluiting.

Reeds lang gistte het, zooals men weet, in de textielindustrie in Bocholt en omgeving. Daar men niet tot een overeenkomst tusschen werkgevers en arbeiders is kunnen komen, zijn Zaterdag 4000 werklieden uitgesloten, en zullen er aanstaanden Zaterdag nogmaals 2.500 uitgesloten worden.

Engeland.

Bij Christie te Londen zijn, naar aan de N. R. Ct. gemeld wordt, twee Frans Halsen door den Hollandschen kunsthandel gekocht: een vrouwenportretje door de firma Frederik Muller & Co. voor f 72.000, een mansportret door de firma Preyer voor circa f 110.000.

Italië.

De Kinderen-audiëntie.

Over de audiëntie, die de Paus dezer dagen aan de kinderen van Rome verleend heeft, meldt de Romeinsche correspondent van de „Köln. Volksztg." het volgende:

In den laten namiddag van den vorigen Zondag, bood de Damasus-hof in het Vaticaan, een ongewoon schouwspel. Er waren toch, vergezeld door de geestelijken en geleiders, de kinderen van alle parochies van Rome bijeengekomen, die tijdens de maanden, dat de Paus geen audiëntie verleend had, de eerste H. Commuie hadden ontvangen. Daarbij hadden zich ook aangesloten de leerlingen van verschillende geestelijke instellingen, die ook eerst voor de eerste maal tot de H. Tafel waren genaderd. Meer dan vijfduizend kinderen, de borst versierd met de hun door den Paus geschonken jubilé-medaille, vulden de ruimte van den uitgestrekten hof. De meisjes alle in het wit gekleed en gesluierd, op het hoofd een krans van bloemen. De jongens waren in donkere pakjes gekleed of in matrozen-tenue. Op den achtergrond hadden zich duizenden toeschouwers opgesteld, voornamelijk ouders en bloedverwanten der kinderen, maar ook vele pelgrims, die van den Maestro di camera een kaart hadden weten te verkrijgen. In haar geheel waren er over de negenduizend personen, die met ongeduld de verschijning van den Heiligen Vader verbeidden.

Kort voor zessen verscheen de Paus, vergezeld van zijn hofstoet, voor de eerste loggia en betrad het, met donkerroode fluweelen tapijten behangen balkon. Terwijl de kapel van de gendarmerie de eerste tonen van de Paus-hymne aanstemde, brak uit duizenden kinderkelen als een zilverenklokkenspel het gejuich los: „Evviva il Santo Padre!" De kleine handen zwaaiden door de lucht; met mutsen en zakdoeken werd gewuifd en aan het gejuich en gejubel scheen geen einde te komen.

Toen, op een teeken van den H. Vader, dat hij spreken wilde, verstomden eindelijk de juichtonen. Pius X smeekte met luider stemme de Zegen des Hemels af over de jeugd van Rome en hun families. Ten slotte gaf hij den apostolischen zegen.

Op een wenk van Z. H. zetten de kinderen toen gezamenlijk een lied in, dat door de muziekkapel van de Salesianer-school werd begeleid. Diep bewogen groette de Paus de kinderschaar, die hem opnieuw zonder ophouden toejuichte. Met glinsterende oogen staarden zij den Heiligen Vader na, totdat hij zich achter de loggia aan hun oog onttrok.

Smokkelen.

Toen Maandagmorgen vroeg de D-trein Parijs—Milaan, in het station Milaan aankwam, werd in een eerste klascoupé een deftig reiziger aangehouden, die een grooten voorraad saccharine had trachten te smokkelen. De reiziger was in Zwitserland in den trein gekomen en had twee handtaschjes, een koffertje en eenige pakken, bij zich, die hij onder de roode kussens verborg. Een remmer van den trein, die ook belast was met het schoonmaken der lampen, viel bij het schoonmaken het zonderlinge optreden van den passagier op en waarschuwde den douane-beambte die zich in den trein bevond. Deze liet zich de onder de banken verstopte pakken toonen en ontdekte daarin niet minder dan 25 kilo saccharine.

De reiziger beweerde niets van den inhoud der pakken te hebben afgeweten, die hij voor rekening van anderen had medegenomen. Er staat hem een hooge straf te wachten, want de geldboete voor het smokkelen van saccharine bedraagt volgens de „Corie della Sera" meerdere honderdduizenden Lires.

Rusland.

Vlucht van Brindejonc Des Moulinais.

Reuter seint uit St. Petersburg dt. Maandag:

De vlieger Brindejonc des Moulinais is hedenavond om 7 uur 40 op de militaire vliegplaats opgestegen. Hij vloog over de Newa-monding op een hoogte van 1000 meter en volgde dan den Baltischen spoorweg in de richting van Reval.

Brindejonc landde 's avonds om kwart over achten op het vliegveld van Gatschina, waar de militaire vliegers hem een banket aanboden. Brindejonc zal 's nachts naar Reval vliegen en zal 25 dezer over de Baltische Zee naar Stockholm vliegen.

Van den Balkan.

Oorlogschatting.

Volgens de Echo de Paris hebben de Balkanstaten hun eischen tot ontvangen eener oorlogschatting van Turkije aanmerkelijk verzacht. Bulgarije had oorspronkelijk 740 millioen gulden gevraagd, Griekenland en Servië ieder 350 millioen. De gezamenlijke eischen, bij de financiele conferentie te Parijs ingediend, zijn thans echter tot 500 millioen gulden teruggebracht.

Amerika.

Door de watervallen meegesleurd.

Een telegram uit New-York meldt van een tragisch drama, dat zich Maandag bij de Niagara watervallen afspeelde. Twee jongens, Donald Roscoe, 10 jaar en Herbert Moore, 9 jaar oud, waren in een boot bij de watervallen aan het spelevaren. Plotseling werd het vaartuig door de stroom naar het midden der rivier gesleept en verdween snel in de richting der watervallen. De honderden menschen in de nabijheid waren niet in staat om maar eenige hulp te bieden en moesten hulpeloos toezien hoe de boot door de golven werd overstroomd. Het laatst zag men de twee jongens geknield in biddende houding, in de boot, vlak voor deze bij den waterval naar beneden stortte.

Nederlandsch-Indië.

Shoken.

Op Goebeng te Soerabaja staat een huis waarin, volgens het „Soer. Nwsbl." gegarandeerd zuivere spoken voorkomen. Volgens de inlanders, die in zulke dingen altijd wonderlijk au fait zijn, is het huis gebouwd op een heilig graf en de bewoner hiervan schijnt last te hebben van de bewoners van het huis. Trouwens omgekeerd ook, want de begravene gedraagt zich noch als een heilige, noch als een profane doode. Hij heeft een kwajongensachtig pleizier om met deuren te gooien en onbehoorlijke geluiden te maken, maar terwijl alle welopgevoede spoken, waarvan de geschiedenis gewaagt, hun evolutiën des nachts hielden, doet deze het zoowel des daags als des nachts, Overdag kiest hij het uur waarop mevrouw en de bedienden slapen. Dan smakt hij de deuren dicht en maakt een geluid als een driftige aanspreker met een graat in den keel.

De familie heeft er een deskundige, een spiritist bijgehaald, maar 't spook scheen respect voor hem te hebben en hield zich koest. Zoodra hij weg was, begon het lieve leventje opnieuw. Toen heeft de spiritist er eenige dagen gelogeerd en zoo lang kon de onrustige overledene zich niet stil houden. Midden in den nacht klapten de deuren en klonk het schor geluid. De spiritist sprong uit zijn bed en opende onderhandelingen met het spook. Vermoedelijk verstond de geest geen Hollandsch en geen passer Maleisch, want hij gaf geen antwoord.

Een doekoen werd geroepen en die gaf het universeele middel tegen geesten: een slamatan. Het spook echter bleek zeer exigent en toonde zich niet voldaan.

Tot nu toe heeft men de identiteit van het spook niet kunnen vaststellen en verdiept men zich in raadsels.

Binnenlandsch Nieuws.

De Rechterzijde en de Eerste Kamer.

Nu de uitslag van de stemming en herstemming voor de Provinciale Statenverkiezingen in acht van de elf provinciën des lands reeds bekend is, willen wij met een enkel woord wijzen op het belang van dezen uitslag voor de rechtsche partijen.

Gelijk men weet, moet de Eerste Kamer, krachtens art. 82 der Grondwet uit vijftig leden bestaan. Dezen worden gekozen door de Provinciale Staten in de volgende verhouding:

Noord-Brabant	6
Gelderland	6
Zuid-Holland	10
Noord-Holland	9
Zeeland	2
Utrecht	2
Friesland	4
Overijsel	3
Groningen	3
Drenthe	2
Limburg	3
Totaal	50

Tot nu toe beschikte de rechterzijde over de meerderheid van stemmen in de Provinciale Staten van Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland, Zeeland Limburg, Utrecht en Overijsel. Dientengevolge kon rechts 32 afgevaardigden naar de Eerste Kamer zenden, terwijl de linkerzijde, die in de overige provinciën de meerderheid had, slechts over 18 stemmen in de Eerste Kamer beschikken kon.

Uit den uitslag der reeds afgeloopen stemming en herstemming voor de Provinciale Staten van Noord-Brabant, Zuid-Holland, Noord-Holland, Friesland, Overijsel, Groningen, Drenthe en Limburg, kan men reeds nu concludeeren, dat in de hierboven aangegeven verhouding tusschen rechts en links in de Eerste Kamer door de periodieke Statenverkiezingen van dit jaar geen verandering wordt gebracht.

In Noord-Brabant, Zuid-Holland, Overijsel en Limburg immers bleef de rechtsche meerderheid in de Staten behouden. Er resten ons dus nog Zeeland, Utrecht en Gelderland, waar Vrijdag 27 Juni a.s. de herstemmingen moeten plaats hebben.

Wanneer we nu eens aannemen, dat deze herstemmingen voor de rechterzijde zeer slecht uitvallen, wat o. i. volstrekt niet te verwachten is, dan nog blijft de rechterzijde in het bezit van de meerderheid der zetels in de Staten dier provinciën.

Wij kunnen er dus thans reeds gerust op rekenen, dat de verhouding tusschen de rechtsche en linksche partijen in de Eerste Kamer voorloopig blijft:

32 RECHTS en 18 LINKS.

Msb.

Aangehouden.

Door de beide inspecteurs van politie is te Middelburg in een hotel aangehouden een Duitsche jongedame, die tegen den wil harer ouders met een jongen man op reis was gegaan, met het plan in Engeland in het huwelijks bootje te stappen. Door een der inspecteurs is de vluchtelinge naar haar ouders te Dresden teruggebracht.

Smokkelaarsbende gearresteerd.

Aan de grens tusschen Groesbeek en Kranenburg werd, volgens de Tel., door de Duitsche kommiezen een troepje smokkelaars onder aanvoering van den in die streek bekenden smokkel-Dorus, gearresteerd, toen zij een partij tabak en lucifers wilden binnensmokkelen.

Verongelukt.

In de haven te Zaandam is Zaterdag een 28 jarige bootwerker door een uit de strop schietende sleng hout op het hoofd getroffen met het gevolg, dat de ongelukkige onmiddellijk dood was.

Doodgevallen.

Op den stoomtrawler „Zaanstroom", welke Maandag in de visschershaven te IJmuiden zijn vangst loste, viel de visschersknecht Stol van de loopplank, met het noodlottig gevolg, dat hij enkele oogenblikken later den geest gaf.

Ontvlucht.

Naar De Tijd verneemt, zijn in het tijdsverloop van 5 tot 11 Juni niet minder dan negen verpleegden uit het gesticht Veenhizen ontvlucht.

Een nieuwe uitvinding.

Naar wij vernemen heeft de eerste luitenant A. Kaptein, van de eerste mitrailleurafdeeling, een middel uitgevonden, door welks toepassing de mitrailleur binnen 2 seconden geladen wordt; in de praktijk heeft het reeds gunstige resultaten opgeleverd.

(Vad.)

Een kostbare strijd.

De staking der sigarenmakers heeft aan den Sigarenmakersbond f 30.000 gekost, terwijl door het N. V. V. met f 250.000 werd gesteund en het N. A. S. f 45.000 bijbracht.

Een totaal dus van f 325.000.

(Vad.)

Boterknoeier.

De boterhandelaar J. W. te Utrecht, werd aldaar met zijn kar door een botervisiteur aangehouden. In de kar bleek zich te bevinden een potje margarine, waarop „roomboter" was gestempeld, en waarover een papier was gespannen, waarop eveneens het woord „roomboter". Beklaagde zeide voor de Utrechtsche Rechtbank, dat het inderdaad margarine was, maar voor zijn eigen gebruik, niet om klanten te bedriegen.

„Zoo", zeide de president, „ga jij dan op margarine, die je zelf gebruikt, om je zelven te foppen „roomboter" zetten?"

„Neen", antwoordde beklaagde, „maar dit hier was louter toeval."

Het O. M. herinnerde er aan, dat den beklaagde reeds terzake van boterwetovertreding werd veroordeeld in 1902, 1903, 1908 en 1909. Daarom eischte hij een maand gevangenisstraf. Uitspraak 3 Juli a.s.

Bijgeloof.

Dezer dagen bemerkte een groentenkoopman te Delft, dat een juffrouw, die altijd bij hem kocht, in een oogenblik dat zij zich onbemerkt waande, een aardappel uit den in zijn winkel staanden bak haalde en deze tersluiks in den zak stak. Dit bevreemde hem daar het inkomen van het gezin voldoende was.

De koopman gaf haar zijn verwondering over haar handelwijze te kennen en vroeg of zij gebrek had, in welk geval hij haar gaarne een maal aardappelen zou geven.

De juffrouw, eerst wat ontdaan, wilde hier niet van hooren, daar armoede geenszins het motief voor haar daad was, doch een anderen grond had; zij had n.l. last van steenpuisten.

Een kaartlegster had haar den raad gegeven „de puist in te wrijven met een gestolen aardappel!", dan zou zij geen last meer hebben van deze lastige gezwellen.

Waarschuwing.

Te Utrecht wordt gewaarschuwd tegen een persoon, voorgevende te zijn twee-derde candidaat-notaris, die onder vertooning van een brief, waarin toezending van gelden wordt toegezegd, daarop een voorschot vraagt. Een paar jaar geleden poogde hij dezelfde practijken toe te passen, maar staakte ze, toen tegen hem gewaarschuwd werd. Wellicht zal hij ook elders trachten zijne trucs rendabel te maken.

Deugniet.

Bij den landbouwer D. H. te Eemnes was een jongen besteed. Dit jongmensch nam de fiets van den baas en ging uit rijden, kwam terug, toen hij wist, dat de boer uit was, en forceerde een kast waarin hij meende, das geld geborgen was. De boer kwam plotseling thuis en vervoerde het lieve jongetje onmiddellijk naar Soest, naar de personen, onder wier leiding hij staat.

Valsch bankpapier.

Te Rotterdam vervoegde zich in een winkel een jonge Duitsche vrouw, die een bankbiljet van f 100 in betaling gaf. Dit bankbiljet bleek valsch te zijn. De vrouw was echter verdwenen en de politie tracht, met de weinige gegevens waarover zij beschikt, de vrouw op te sporen. Aan de verschillende politie- en justitie autoriteiten werd een valsch bankbiljet van f 100 toegezonden en het publiek allerwege in den lande gewaarschuwd. Voorts wordt van het vervaardigen van valsch geld verdacht zekere Jansen, die te Rotterdam gewoond heeft en thans verdwenen is.

Doodgevallen.

Hedenmorgen om acht uur viel de 48-jarige schildersknecht J. S., uit de Zoomstraat 14a, te Rotterdam terwijl hij werkzaamheden verrichtte aan pand 109 aan de Hoogstraat, door het kantelen van het steigertje, ter hoogte van de derde verdieping, naar beneden en smakte met het hoofd op de steenen Vreeselijk verminkt aan het hoofd, en met gebroken armen, werd de ongelukkige bij de firma Louis Dobbelman binnengedragen, alwaar terstond de hulp van dr. Mees werd ingeroepen. Dr. Mees, die spoedig ter hulp was gesneld, kon echter niets anders dan den dood constateeren. Msb.

Nederlanders te Rome.

De Zeereerw. pater Redemptorist B. Lijdsman, heeft Vrijdag 20 Juni aan de universiteit van Sint Apollinairis met eere (cum honore) den doctorsgraad in het kerkelijk recht behaald, van welk vak Zijneerw. nu den leerstoel gaat bekleeden in het studiehuis te Wittem.

De Zeereerw. pater Jezulet J. de Greeve, die onlangs met zeer gunstigen uitslag zijn tweede examen deed aan het Pauselijke bijbelinstituut, zal optreden als hoogleeraar in de H. Schrift te Maastricht.

De Weleerw. heeren F. van Grinsven en J. van Wely, beiden van het bisdom 's Hertogenbosch, hebben met succes hun eerste examen afgelegd, resp. aan het Pauselijk bijbel-instituut en de universiteit van Sint-Apollinaris, in de Schriftuurwetenschap en het kerkelijk recht. („Tijd")

De Maltezer-ridders.

Eergisteren had naar de Msb. meedeelt te Utrecht de ridderdag plaats van de souvereine orde der Ridders van Malta.

Om halfelf waren de meesten in ridderuniform of in de uniform als Kamerlid in de Hoogmis in de kathedraal aanwezig. Daarna werd met de dames geluncht in het hotel Des Pays Bas. Daar werden huldetelegrammen gezonden aan H. M. de koningin, prins Hendrik en den vorst-grootmeester te Rome, Von Thun von Hohenstein.

In Maison Ruurds had de ridderslag plaats. Tot nieuwe ridders in de Commanderij werden geslagen de heeren mr. A. baron van Voorst tot Voorst, mr. A. J. baron van Voorst tot Voorst, mr. G. baron van Voorst tot Voorst, mr. J. baron van Voorst tot Voorst, jhr. mr. C. van Sasse van Ysselt en G. Ridder de van der Schueren.

Meegedeeld werd dat de vorstgrootmeester te Rome benoemd heeft tot nieuwe leden van het kapittel de heeren: Z. baron van Dordt tot Medler, burgemeester van Duiven en mr. E. baron van Hövell tot Westerflier, burgemeester van Culemborg.

Om zeven uur 's avonds had in Maison Ruurds een diner plaats, waarbij Mgr. de Aartsbisschop aanzat.

Prins Hendrik was verhinderd, daar hij in Sonnenburg assisteerde bij den ridderslag der Johanniterorde.

Staking.

Dinsdagmorgen hebben in de Houthaven te Amsterdam 120 houtlossers het werk neergelegd. Hierdoor waren ook ruim 200 bootwerkers gedwongen het werk te staken. Op een tiental booten ligt het werk stil.

De stakers eischen loonsverhooging.

Krankzinnig geworden.

30 Januari 1895 heeft de rechtbank te Alkmaar den 17-jarigen Nicolaas B. te Schagen tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld wegens dubbelen moord.

Later werd den veroordeelde gratie verleend en de beëindiging van zijn straftijd bepaald op 30 Juli 1933.

Naar de Alkm. Ct. meldt, is de thans 35-jarige B. wegens krankzinnig-

heid van de strafgevangenis te Leeuwarden overgebracht naar het rijkskrankzinnigengesticht te Medemblik.

Mishandeling door de marechaussée.

Er is bij de justitie een klacht ingediend door den heer N., wonende aan den Utrechtscheweg te Arnhem, die Donderdagavond per rijwiel, zonder lantaarn, naar huis reed en werd aangehouden door twee marechaussées, door wie hij zou mishandeld zijn. Volgens den heer N. zou hij de hem aanhoudende marechaussées allerminst onbehoorlijk bejegend hebben en hun zelfs zijn potlood hebben aangeboden, toen, terwijl een der marechaussées zijn naam noteerde, de punt van het potlood brak. Klager werd toen plotseling in de boeien geslagen, welke stevig werden aangedraaid, waardoor hem veel pijn werd veroorzaakt, en ten slotte werd hij zelfs aan die boeien voortgesleept. Een ooggetuige, de heer A. v. T., een zeer vertrouwbaar en geacht stadgenoot, eveneens aan den Utrechtscheweg wonende, bevestigt de waarheid van het door den heer N. in zijn klacht gerelateerde feit en was vol verontwaardiging over de den heer N. aangedane mishandeling.

Een aanranding.

De heer E. P., bouwkundig opzichter, wonende te Sloterdijk, vond in den voorlaatsten nacht omstreeks één uur den 22-jarigen grondwerker J. E. van den Dungen op den Haarlemmerweg onder de gemeente Sloten, ongeveer 100 meter, voorbij de grenspaal, in bewusteloozen toestand en badende in zijn bloed op den weg liggen.

Een auto die van de richting Sloterdijk kwam, deed de heer P. stoppen, waarna de gewonde van den Dungen met deze auto naar het Wilhelminagasthuis werd vervoerd.

Waarschijnlijk is de ongelukkige het slachtoffer van een aanslag geworden, aangezien druppels bloed ongeveer 20 M. vanaf de groote plas bloed, op den weg zichtbaar waren.

Vermoedelijk is v. d. D., na aangevallen te zijn, nog een klein eindje doorgeloopen en toen neergevallen. Hoe een en ander zich heeft toegedragen, ligt nog in het duister, daar v. d. D. nog niet verhoord is kunnen worden.

De zaak is bij de politie te Sloten in onderzoek.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 25 Juni 1913.

— Morgen geven wij een extranummer van „Centraal-Brabant" met den volledigen uitslag van de herstemmingen voor de Tweede Kamer.

Dit nummer zullen de abonné's, wien de courant door de loopers aan huis bezorgd wordt, direct ontvangen. De overige abonné's tegelijk met het nummer van Zaterdag a.s.

— Hedenavond om half zeven openbare raadsvergadering.

De punten van behandeling zijn:

1. Goedkeuring notulen der vorige vergadering. (Liggen voor Heeren Raadsleden ter inzage).
2. Ingekomen stukken.
3. Aanwijzing van een onderwijzer met verplichte hoofdakte, aan de openbare school voor M. U. L. O. met voorstel van Burg. en Weth.
4. Ontwerp-besluiten tot het wijzigen der begrootingen voor 1912 en 1913.
5. Ontwerp-besluit tot het overnemen in beheer en onderhoud van zijwegen aan de Kloosterstraat.
6. Voorstel tot wijziging der verordening tot heffing van den hoofdelijken omslag, in verband met gewijzigde heffingsschaal.
7. Voorstel in zake openbare straatverlichting.
8. Reclames hoofd. omslag, schoolgeld en vergunningsrecht.

— Bij de gisteren gehouden candidaatstelling voor de verkiezing van 4 leden van den gemeenteraad, (aftredend v. d. Eerden, Merks, Paijmans en Ribbe) zijn ingeleverd:

7 lijsten voor de 4 aftredende leden;
4 lijsten voor de aftredende leden behalve de heer Paijmans;
2 lijsten voor C. de Hond;
1 voor G. Koenders;
1 voor J. de Vries-Paddenburg;
1 voor L. van Rijckevorsel Sr., C. de Hond, Ribbe en Paijmans en
1 voor Alfons v. d. Sande.

De stemming heeft plaats op Maandag 7 Juli.

— Zondag 29 Juni a.s. ten 11.30 uur precies, wordt eene openbare vergadering gehouden in Café Merks, ten doel hebbende, bevordering der Candidatuur voor den gemeenteraad van C. de Hond.

Als spreker zal optreden de heer *J. Zijlstra*, gemeenteraadslid te Venlo met het onderwerp: *Gemeentebelangen*.

Daarna treedt Kees de Hond op met het onderwerp: „Reden en voorwaarden mijner *kandidaatstelling*".

De vergadering is voor ieder toegankelijk. Debat vrij.

— Op Zondag 29 Juni, na de Hoogmis, zal voor het Kruisverbond als spreker optreden de WelEd. Heer J. J. Wintermans, Rijkszuivelconsulent te Eindhoven, met het onderwerp: „Drankmisbruik bij verkiezingen".

Daar de vergadering voor iedereen toegankelijk is, is het met het oog op de a.s. Gemeenteraadsverkiezing te verwachten, dat deze druk zal bezocht worden.

— Door het Kruisverbond is aan den Gemeenteraad een request gezonden, houdende het verzoek, van zijne bevoegdheid van art. 7. der Drankwet gebruik te maken en te bepalen, dat op den dag der stemming Maandag 7 Juli en zoo noodig op Donderdag 17 van des voormiddags 8 tot des namiddags 5 uur de localiteiten waarvoor vergunning is verleend moeten gesloten zijn zooals dat o.a. te Loon-op-Zand en Kaatsheuvel geschiedt.

— Aan de gestelde candidaten is verzocht eene verklaring te teekenen, waarin zij hunne afkeuring uitspreken over het eventueel propageeren voor hunne candidatuur, door het schenken van sterken drank, op welke wijze dan ook.

— Op het verleden Zondag gehouden concours van den bond van handboogschutterijgezelschappen bij H. Theulings zijn de prijzen behaald als volgt:

1e pr.	„l' Union",	233	punten.
2e „	„Diana",	188	„
3e „	„Amicitia"	186	„
4e „	„Oefening baart Kunst",	179	punten.
5e „	„Vriendenkring v. Stapelen",	174	punten.
6e „	„Rust schenkt nieuwe kracht",	134	punten.

Rozenprijs:

„l' Union", 12 rozen.

Koningskruis:

Jan van Liempt, 57 punten.

Personeele prijzen:

Rozenprijs,	M. van Esch,	2 rozen.
3e prijs,	J. Theulings,	4 drieën.
2e „	Alp. v. Heesch,	4 tweeën.
1e „	P. Bax,	3 eenen.

Op het concours heerschte een vriendschappelijke stemming, zoodat het ordelijk en netjes afliep.

— Mevrouw Cath. Geijsel-Gestman, alhier welbekend van vroegere concerten, thans concertzangeres te Berlijn, met haar echtgenoot, den heer Ben. Geijsel, pianist, leeraar aan het conservatorium der beroemde zangeres Gemma Bellincioni, tevens organist en directeur van het koor der Matheuskirche, benevens de heer Louis van de Sande, zanger verbonden aan de Koninklijke Hofopera te Berlijn, tijdelijk hier te lande vertoevende, hebben het voornemen opgevat bij voldoende deelname alhier einde Juli of begin Augustus een concert te geven.

Ofschoon het reeds vroeger een genot was naar het zingen van Mevrouw Geijsel-Gestman te luisteren, is hare stem, naar ons wordt medegedeeld, thans nog meer ontwikkeld, terwijl ook de heeren Geijsel en van de Sande evenmin onbekenden zijn bij het Berlijnsche publiek.

Bij voldoende belangstelling staat dus aan Boxtel's ingezetenen een genotvolle avond te wachten.

— Door den eigenaar van het gunstig bekende „Hotel v an Dijk", den heer B. M. Delemarre werd ons dezer dagen aangeboden een geïllustreerde gids voor Boxtel en omstreken. De geïllustreerde gids bedrukt op den omslagband met de woorden „Souvenir Hotel van Dijk" Boxtel, bevat verschillende fraaie foto's uit Boxtel; o.a. het „Hotel van Dijk" alhier, „een kiekje in de koffiekamer met leestafel", „een hoekje van de eetzaal", „een kiekje uit de conversatiezaal", „een paar kiekjes in de naar de eischen des tijds, vriendelijk en zindelijk ingerichte slaapkamers van alle comfort voorzien", een „gezicht op de R. K. kerk van den H. Petrus", „Molenpad", „Eindhovensche steenweg" en een prachtig goed geslaagde foto van het zoo beroemde „Kasteel van Stapelen". De gids geeft tevens een geheele beschrijving van het bestaan van Boxtel, van Boxtel's handel, nijverheid en industrie, ook een heel duidelijke beschrijving over het groote mirakel van het H. Bloed enz. enz.

En ten slotte een beschrijving van het „Hotel van Dijk" met zijn heerlijken tuin zelf, met eene beleefde aanbeveling en tevens met haar zeer billijke tarieven. In een woord gezegd, het is een prachtige luxe-uitgave van den heer B. M. Delemarre die zijn „Hotel van Dijk" in alle opzichten en zoo ruimschoots naar de eischen des tijds heeft ingericht. Een ieder die er een kijkje komt nemen zal hiervan zeer zeker de overtuiging krijgen. Ruimschoots kan het restaurant wedijveren met de best ingerichte grootsteedsche keuken. Hgz.

Liempde. Dinsdag werden voor de verkiezing van twee leden voor den Gemeenteraad ingeleverd drie candidatenlijsten en wel: een lijst voor de aftredende leden W. Avendonks en W. v. d. Laar; een lijst voor J. v. d. Vleuten en een lijst voor W. Avendonks.

De stemming heeft plaats op 7 Juli en de herstemming, zoo noodig, op 18 Juli.

Haaren. Terwijl de werkman F. v. B., werkzaam aan de kerk alhier, bezig was met het verwerken van zandsteen, had hij het ongeluk met een der vingers er tusschen gekneld te raken, waar door dit lichaamsdeel deerlijk werd gekneusd.

— De alhier gehouden collecte voor de gewapende dienst heeft opgebracht f 3,93

's Bosch. Dinsdag zijn bij enkele candidaatstelling tot lid van den gemeenteraad herkozen:

in district I de heeren jhr. mr. F. J. J. M. van Rijckevorsel (R.-K.) en jhr. mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt (R.-K.);

in district II de heeren mr. F. J. van Lanschot (R.-K.), mr. I. A. Swane (R.-K.) en J. Gostellie (Vrijz.);

in district III moet stemming plaats hebben tusschen de heeren W. van Aalst (aftr. R.-K.), jhr. mr. A. Schade van Westrum (aftr. R.-K.), Th. Hermsen (R.-K.), J. Verhoeven (S. D. A. P.) en B. van Vugt (onafh. R.-K.)

Etten. Men meldt uit Breda aan het Hgz.

Te Etten is door de marechaussees gearresteerd F. B., werkzaam aan de coöperatieve zuivelfabriek aldaar, verdacht f 110 van die fabriek verduisterd te hebben.

Breda. In de Zaterdag gehouden zitting van den gemeenteraad werd besloten van de f 132.252.67½ netto winst, gemaakt door de gemeentegasfabriek f 100 000 te storten in de gemeentekas en de rest te bestemmen als reserve.

Op voorstel van B. en W. werd aan den eervol ontslagen directeur der gemeentereiniging, den heer H. Berndes, een jaarlijksche toelage verleend van f 250.—, als een erkenning van de vele diensten, door hem aan de gemeente bewezen. In hun praeadvies wijzen B. en W. er verder op, dat door zijn wijze koopmanschap te Breda de eenige gemeente is, waar alle uitgaven voor de gemeentereiniging konden bestreden worden uit de inkomsten van dien tak.

De concessionaresse voor den autoomnibusdienst Breda-Klundert, de firma Heylaerts & Zonen, te Princenhage, die met 1 Augustus den dienst moest aanvangen, zag zich genoodzaakt daarvan uitstel te vragen, omdat de beslissingen van alle betrokken gemeenten nog niet waren ingekomen. De Raad laat het aan B. en W. over om een naderen datum vast te stellen.

Provinciale Staten.

Ged. Staten stellen voor een subsidie te verleenen van hoogstens f 64150 in de kosten van aanleg en éénjarig onderhoud van een keiweg onder de gemeente Roosendaal en Wouw, aanvangende aan de rijksweg Princenhage, Tholensche Veer nabij de Roskam en loopende over de gehuchten Vijfhoek, Westelaar, Hil en Zaafsel tot aan de Warbergsche brug op de grens der gemeente Wouw en Roosendaal c. a.

Door Ged. Staten wordt voorgesteld aan de gemeente Waalwijk een bijdrage te verleenen van een derde der kosten van verbetering der haven aldaar in een bedrag van hoogstens f 58500.—.

Voor de verbetering van de haven waren drie plannen ingediend. Aan plan A wordt hoewel het 't duurst is, de voorkeur gegeven. Ged. Staten zeggen in hun memorie v. toelichting:

Immers ligt voor de provincie de grond tot subsidieering in de totstandkoming van een werk, hetwelk de intercommunale verkeergemeenschap d.i. het doorgaand verkeer tot meerdere ontwikkeling zal kunnen brengen.

Dit is nu slechts mogelijk, wanneer de haven door middel van haar toeleidingskanaal toegankelijk wordt gemaakt voor schepen van zoo groot mogelijken diepgang; dan toch eerst zal zij den schakel kunnen vormen in de verbinding met de havenplaatsen Dordrecht en Rotterdam eenerzijds en de industrieele Langstraat anderzijds.

Waar nu voorschreven provinciaal belang slechts bij uitvoering van plan A kan worden behartigd, zal dit alleen in aanmerking kunnen komen voor toekenning van provinciale subsidie.

Daardoor zal het belangrijke werk ten goede komen aan de geheele streek der Langstraat, welke met hare vele nijvere gemeenten in het bezit zal komen van een nieuwen verbindingsweg naar bovengenoemde centra van handel en industrie.

Wij meenen daarom Uw vergadering het voorstel te moeten doen het gevraagd subsidie toe te kennen, onder voorbehoud nochthans, dat het Rijk, hetwelk aan de behartiging van scheepvaartbelangen algemeene waarde pleegt toe te kennen, minstens eene gelijke bijdrage als de provincie verleende.

Door Ged. Staten wordt voorgesteld aan de gemeente Vechel te verleenen eene bijdrage van ten hoogste f 29500 in de kosten van aanleg en eenjarig onderhoud van een kunstweg van Vechel naar de R. K. parochie Vorstenbosch onder Nistelrode en nader met den zijtak naar het spoorwegstation te Vechel.

Ged. Staten zeggen in hun memorie van toelichting:

Wordt toch door Uwe vergadering aanvaard het door ons bij de behandeling van de nadere subsidie aanvrage der gemeente Nunen c. a. aangegeven denkbeeld om aan zeer arme gemeenten eene nog hoogere bijdrage in de aanlegkosten te verleenen dan 80%, haar zoo noodig zelfs op te voeren tot 90 of 100% dan bestaat naar onze meening gereed uitzicht op de doortrekking van de thans ontworpen verbinding over Loosbroek naar den Rijksweg 's-Bosch-Grave, en op de totstandkoming van den in uwe jongste Zomerzitting afgewezen weg van Dinther over Vorstenbosch naar Uden.

Op die wijze zullen tal van gehuchten, welke thans van alle aansluiting met de omgeving zijn verbroken, uit hun isolement worden opgeheven en in rechtstreeksche verbinding komen met de provinciale wegen Heesch-Uden-Veghel en Veghel-Dinther-Heeswijk, hetgeen ook ongetwijfeld aan het verkeer over die wegen zal ten goede komen.

Hgz.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch heeft aan den Weleerw. Heer A. A. Suys, eervol ontslag verleend als kapelaan te Waalwijk; en heeft benoemd tot kapelaan te Velp: den Weleerw. heer A. U. C. van Enschot; tot kapelaans te Tilburg (O. L. V. Moeder van Goeden Raad): de Weleerw. heeren J. de Kort en P. H. van Hooff; tot kapelaan te Waalwijk (H. Joannes): den Eerw. heer P. C. A. van Oorschot; tot kapelaan te Drunen: den Eerw. heer A. S. Gerald; tot kapelaan te Ravenstein: den Eerw. heer C. A. van Iersel; tot kapelaan te Son: den Eerw. heer F. W. J. Houbraken; en tot assistent te Gemert: den Eerw. heer L. A. Sanders; de vijf laatsten priesters van het Seminarie.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 15—21 Juni.

Geboren: Hendrikus, z. van J. H. van den Biggelaar en M. van der Horst Gemonde. — Elisabeth, d. van J. Maas en W. Bergman, Munsel. — Petrus W., z. v. W. van der Horst en J. Rademakers, Breukelen. — Maria A. E., d. van H. J. Boerdonk en M. A. A. Spierings, Molenstraat. — Jacobus, z. van G. Mathijsen en D. H. Vlietstra, Baan.

Ondertrouwd: Gerardus C. Elissen, 30 j. Breukelsche straat en Maria van den Brand, 25 j. Rechterstraat. — Hubertus A. Nouwens, 24 j. Molenstraat en Johanna M. Mandos, 25 j. Stationstraat.

Overleden: Lena Dirks, wed. van W. F. Marchand, 77 j. Liefdehuis.

D. en A.

Correspondentie.

v. I. Uw bericht over de goedgeslaagde operatie van het varken vermeldt inderdaad een knap werkje van onzen veearts. Doch om begrijpelijke redenen kunnen we het niet opnemen.

— *L. v. R.* — Uw ingezonden stuk voor het nummer van heden te laat ontvangen. Red.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Liempde, 25 Juni 1913.

Gisteren werd voor twee leden van den gemeenteraad door Joh. van der Vleuten een candidatenlijst ingediend voor W. Avendonks.

Ook werd er een lijst ingeleverd voor Joh. van der Vleuten, denzelfden die den eersten lijst indiende.

Wat zal nu Joh. v. d. Vleuten, gelijk voor een paar jaar weer vreeselijk kwaad moeten zijn, dat hij bij het indienen van een lijst op een anderen lijst candidaat is gesteld! X.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 23 Juni. Aangevoerd 138 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.64 tot f 0.70; tweede kwaliteit van f 0.58 tot f 0.64; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.58.

Boterprijzen.

Op 24 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.46 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 24 Juni. Hoogste prijs f 1.21 Laagste f 1.10 Middel f 1.15 p. KG. Aanvoer 9245 K.G.

MAASTRICHT, 24 Juni. Botermijn. Aanvoer 44340 K.G. Hoogste prijs 1.26, middelste f 1.19, laagste f 1.13 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

24 Juni 1913. Kippeneieren f 3.90 5.—. Middenprijs f 4.45 per 100. Eendeneieren f 4.10—f 4.80. Ganzeneieren f 8.— tot f 00.—. Handelaarseieren f 3.90—4.05. Kalkoeneieren 6 00—f 8.50.

Markten.

Maandag 30 Juni.

Someren: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 1 Juli.

Nijmegen: vee.
St. Oedenrode: paarden, beesten.
Oosterhout: beesten, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 2 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

BEKENDMAKINGEN.

Zitting van den keuringsraad.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter algemeene kennis, dat de Keuringsraad voor de lichting 1914 voor deze gemeente zitting zal houden te Boxtel op Woensdag 2 Juli a.s., voormiddags 9 uur, in een der lokalen der school voor M. U. L. O. op den Burgakker.

Voor den Keuringsraad behoeven niet te verschijnen de ingeschrevenen:

1o. die bij onherroepelijk geworden uitspraak van den dienst, hetzij voorgoed of voorloopig zijn uitgesloten;

2o. die doen blijken door ziekte of gebreken buiten staat te zijn voor den Keuringsraad te verschijnen;

3o. die zich in verzekerde bewaring bevinden of die verpleegd worden in eene rijkswerkinrichting, een rijksopvoedingsgesticht of eene tuchtschool;

4o. die verpleegd worden in een krankzinnigen-, idioten-, doofstommen- of blindengesticht;

5o. die hun beroep maken van de buitenlandsche zeevaart of van de zeevisscherij buitenslands;

6o. die woonplaats hebben of verblijf houden in het buitenland;

7o. die zich in vrijwilligen militairen dienst bevinden.

De ingeschrevenen, onder 5o en 6o bedoeld, kunnen desgewenscht voor den Keuringsraad verschijnen, althans indien zij niet reeds op andere wijze een meting en, zoo noodig, een geneeskundig onderzoek hebben ondergaan.

De ingeschrevenen moeten verschijnen voor den hun aangewezen Keuringsraad in de provincie of in het district, waarbinnen zij voor de militie zijn ingeschreven. Zij kunnen zich echter tot den Commissaris der Koningin in de provincie wenden met het verzoek dat het onderzoek voor een anderen Keuringsraad zal plaats hebben.

De ingeschrevenen kunnen bij den Keuringsraad hun wenschen met betrekking tot de inlijving kenbaar maken.

Van een ingeschrevene, omtrent wien door den Keuringsraad uitspraak is gedaan, kan binnen tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de uitspraak in het openbaar is medegedeeld, bij den Militieraad een nieuw geneeskundig onderzoek worden aangevraagd:

1o. door den ingeschrevene, wien de uitspraak geldt, of door zijn vader, moeder, voogd of curator;

2o. door elk der overige voor de gemeente ingeschrevenen, of door zijn vader, moeder, voogd of curator.

Deze aanvrage, die op ongezegeld papier kan worden gesteld, en die, als zij wordt gedaan door een der hierboven onder 2o bedoelde personen, op aannemelijke in de aanvrage omschreven gronden moet berusten, moet evenwel, op straffe van niet-ontvankelijkheid, worden ingeleverd bij den Burgemeester dezer gemeente.

Met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden wordt gestraft de ingeschrevene, die niet voldoet aan de op hem rustende verplichting, om voor den keuringsraad te verschijnen of zich aan een meting of een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste zes honderd gulden wordt gestraft hij, die opzettelijk een dier feiten pleegt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Waarschuwing.

Kwade praktijken bij de keuring van militieplichtigen.

De Burgemeester der gemeente Boxtel waarschuwt ten ernstigste de ingeschrevenen voor de Militie uit deze gemeente tegen de praktijken van personen, die hen, tegen betaling van een som gelds, voorspiegelen in staat en bij machte te zijn bij het geneeskundig onderzoek voor den Keuringsraad of voor den Militieraad hunne ongeschikt-verklaring voor den dienst der militie te bewerken.

In geen enkel opzicht kan de bemoeiing van zoodanige personen, als boven bedoeld, tot afkeuring, van welken ingeschrevene ook, leiden, terwijl de raadpleging van die personen den betrokkene slechts finantieel nadeel kan berokkenen.

De Burgemeester herinnert voorts aan art. 206 van het Wetboek van Strafrecht, waarbij is bepaald, dat met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren wordt gestraft hij die zich opzettelijk voor de militiedienst ongeschikt maakt of laat maken, en hij die een ander, op diens verzoek, opzettelijk voor den dienst ongeschikt maakt.

Boxtel, den 12 Juni 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIEN

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat - BOXTEL.
:- **Vraagt Prijscouranten** -:

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Verlost van Asthma.

Mej. M. Ansems (volgens portret).

Gij lijders aan asthma, voor U is het zeker, wel een blijde tijding, dat er thans een middel is dat U van Uwe onaangename ziekte kan verlossen, namelijk de Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej. Maria van Ansems, wonende te Nuenen, (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

„Negen jaren lang leed ik aan **astma,** waardoor de beste jaren van mijn leven werden vergald, iedereen ik zelf niet het minst, dacht dat ik sterven zou. Ik hoestte vreeselijk, vooral in den winter en in het voorjaar. De slijm wilde maar niet loskomen en ik dacht dikwijls te zullen stikken van benauwdheid. Mijn borst, rug en longen deden mij pijn, en dikwijls had ik koorts en koude voeten, terwijl mijn hoofd dan gloeide. Helpen deed mij niets, totdat ik er toe overging de Abdijsiroop te gebruiken. Reeds dadelijk kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en ik kon weer regelmatig slapen en eten. Ik heb nog enkele flacons Abdijsiroop gebruikt en kan U verklaren, dat ik daardoor geheel en al genezen ben. De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk Asthma, Influenza, Pleuris, Bronchitis, Kink- en Slijmhoest, Borst-, Keel- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT, *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend,* **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART

Electrische Boek-, Courant- - - -

- - - - - en Handelsdrukkerij

ALLE SOORTEN
DRUKWERK

Billijke Prijzen Nette Uitvoering

EXTRA NUMMER VAN „CENTRAAL-BRABANT"

van DONDERDAG 26 JUNI 1913.

Uitslag der herstemming voor de Tweede Kamer, op 25 Juni 1913.

V.D. = Vrijzinnig-Democraat; U.L. = Unie-Liberaal; V.L. = Vrij Liberaal; A.R. = Anti-Revolutionair; C.H. = Christelijk-Historisch; R.K. = Roomsch-Katholiek; B.P. = Bond van Protestanten; S.D.A.P. = Sociaal-Democratische Arbeiderspartij; S.D.P. = Sociaal-Democratische Partij (Tribunisten); C.D. = Christen-Democraat; C.S. = Christen-Sociale Partij; O.V. = Onafhankelijk Vrijzinnig; V.C. = Vrij Christelijk-Historisch.

Aantal kiezers.	DISTRICTEN.	CANDIDATEN.	Aantal stemmen.	UITSLAG.
5184	Amsterdam I	Dr. H. F. R. Hubrecht, U. L. (aftr.)	2583	gekozen.
		J. W. Smit, R. K.	1211	
5041	Amsterdam II	J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-hist., (aftr.)	1300	
		Mr. M. Mendels, S. D. A. P.	2347	gekozen.
16136	Amsterdam V	Th. M. Ketelaar, V. D. (aftr.)	5812	gekozen.
		A. H. Gerhard, S. D. A. P.	4753	
5237	Amsterdam VII	G. A. A. Middelberg, A. R. (aftr.)	1863	
		W. Boissevain, V. L.	2555	gekozen.
5641	Amsterdam VIII	W. de Vlugt, A. R. (aftr.)	2107	
		A. B. Kleerekoper, S. D. A. P.	2450	gekozen.
22557	Amsterdam IX	W. H. Vliegen, S. D. A. P. (aftr.)	11038	gekozen.
		Mr. V. Rutgers, A. R.	6148	
11522	Alkmaar	Jhr. Mr. P. van Foreest, V. L. (aftr.)	6144	gekozen.
		J. R. Snoeck Henkemans, Christ.-hist.	4544	
12193	Amersfoort	Jhr. Mr. H. W. v. Asch v. Wijck, A. R. (aftr.)	5635	
		Mr. W. H. de Beaufort, V. L.	5950	gekozen.
10829	Apeldoorn	Mr. W. K. F. P. graaf van Bylandt, Chr.-hist. (aftr.)	5095	gekozen.
		J. Esmeijer, V. D.	5007	
9238	Appingedam	J. H. Schaper, S. D. A. P. (aftr.)	4495	gekozen.
		A. Zijlstra, A. R.	3124	
9044	Arnhem	K. Eland, U. L. (aftr.)	4852	gekozen.
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	3038	
8759	Bergen op Zoom	Jhr. L. D. J. L. de Ram, R. K. (aftr.)	3738	
		W. J. F. Juten, R. K.	3940	gekozen.
15863	Beverwijk	W. C. J. Passtoors, R. K. (aftr.)	6949	
		Mr. L. N. Roodenburg, V. D.	7612	gekozen.
8519	Brielle	A. Roodhuijzen, U. L. (aftr.)	4278	gekozen.
		A. Colijn, A. R.	2587	
9867	Dordrecht	H. C. Hogerzeil, A. R.	3743	
		Mr. M. M. Schim van der Loeff, U. L.	4635	gekozen.
17895	Enschedé	G. Elhorst, A. R. (aftr.)	8251	
		J. W. Albarda, S. D. A. P.	8836	gekozen.
8523	Franeker	W. P. G. Helsdingen, S. D. A. P. (aftr.)	4397	gekozen.
		A. Colijn, A. R.	3168	
8944	Gorinchem	Mr. P. E. Briët, A. R.	3966	
		Mr. A. C. Visser van IJzendoorn, V. L.	4262	gekozen.
10711	Gouda	Jhr. Mr. W. Th. C. van Doorn, U. L. (aftr.)	5367	gekozen.
		Mr. J. A. de Wilde, A. R.	4328	
13029	's Gravenhage I	K. ter Laan, S. D. A. P. (aftr.)	6329	gekozen.
		C. Smeenk, A. R.	4146	
13635	's Gravenhage II	W. Dolk, U. L. (aftr.)	6495	gekozen.
		J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-Hist.	4611	
10452	Groningen	Dr. D. Bos, V. D.	4171	gekozen.
		Mr. G. W. Sannes, S. D. A. P.	3328	
10974	Haarlem	Mr. D. Fock, U. L.	5788	gekozen.
		Jhr. Mr. D. E. van Lennep, C.-H.	4233	
9031	Den Helder	Mr. Th. H. de Meester, U. L. (aftr.)	3486	gekozen.
		C. Thomassen, S. D. A. P.	2509	
7594	Hoogezand	Mr. P. Rink, U. L. (aftr.)	2322	
		H. Spiekman, S. D. A. P.	2846	gekozen.
9070	Hoorn	W. J. E. H. M. de Jong, U. L. (aftr.)	5174	gekozen.
		C. D. Wesseling, R. K.	2897	
8093	Kampen	Dr. E. J. Beumer, A. R.	3971	gekozen.
		J. C. de Gast, U. L.	3777	
9229	Leeuwarden	L. W. J. K. Thomson, U. L. (aftr.)	3002	
		Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P.	3851	gekozen.
7460	Leiden	Mr. P. E. Briët, A. R.	3447	
		Prof. Mr. J. E. Heeres, U. L.	3539	gekozen.
10517	Lochem	Mr. G. Jannink, U. L. (aftr.)	5808	gekozen.
		Mr. A. baron v. Heeckeren v. Kell, A. R.	3409	
11293	Middelburg	J. H. Blum, A. R. (aftr.)	5107	
		Mr. E. E. van Raalte, U. L.	5520	gekozen.
10354	Ommen	Mr. C. J. A. Bichon van IJsselmonde, vrij Chr.-Hist. (aftr.)	5078	gekozen.
		Dr. J. Th. de Visser, officieel Chr.-Hist.	4504	
9078	Ridderkerk	Mr. A. P. R. C. baron van den Borch van Verwolde, A. R. (aftr.)	4331	
		F. J. W. Drion, V. L.	4409	gekozen.
12248	Rotterdam I	B. J. Gerretson, Chr.-hist.	4528	
		H. Spiekman, S. D. A. P.	5576	gekozen.
13624	Rotterdam II	H. Spiekman, S. D. A. P.	6129	gekozen.
		Dr. W. B. van Staveren, A. R.	5322	
17817	Rotterdam IV	J. F. Heemskerk, A. R. (aftr.)	5531	
		J. van Vollenhoven, V. L.	8913	gekozen.
8828	Rotterdam V	Mr. A. de Jong, A. R.	3148	
		J. ter Laan, S. D. A. P.	4011	gekozen.
7812	Schoterland	Mr. J. Limburg, V. D. (aftr.)	2246	
		Mr. M. Mendels, S. D. A. P.	3200	gekozen.
9767	Utrecht I	W. C. baron Röell, Chr.-hist.	3745	
		Mr. dr. J. H. W. Q. ter Spill, V. L.	5138	gekozen.
8540	Utrecht II	J. S. F. van Hoogstraten, A. R. (aftr.)	3766	
		Dr. J. van Leeuwen, S. D. A. P.	4141	gekozen.
9054	Veendam	Mr. G. W. Sannes, S. D. A. P.	3472	gekozen.
		H. Snijders, V. D.	2624	
7878	Weststellingwerf	F. W. N. Hugenholtz, S. D. A. P. (aftr.)	2986	gekozen.
		Prof. dr. Ph. H. Kohnstamm, V. D.	2488	
8016	Winschoten	Dr. D. Bos, V. D. (aftr.)	3172	gekozen.
		L. M. Hermans, S. D. A. P.	2587	
12441	Zaandam	J. E. W. Duijs, S. D. A. P. (aftr.)	5495	gekozen.
		Mr. J. Limburg, V. D.	3654	
9043	Zutphen	F. Lieftinck, U. L. (aftr.)	4927	gekozen.
		J. R. Snoeck Henkemans, Chr.-hist.	3245	
9324	Zuidhorn	E. M. Teenstra, V. D. (aftr.)	4784	gekozen.
		A. Zijlstra, A. R.	3444	
8889	Zwolle	A. baron van Dedem, Chr.-hist. (aftr.)	4221	
		F. M. Knobel, V. L.	4249	gekozen.

Gekozen bij enkele candidaatstelling.

Grave	Mr. D. A. P. N. Koolen, R. K. (aftr.)	
Helmond	A. N. Fleskens, R. K. (aftr.)	
Veghel	B. R. F. van Vlijmen, R. K. (aftr.)	
Weert	Jhr. Victor de Stuers, R. K. (aftr.)	
Zevenbergen	A. C. A. van Vuuren, R. K. (aftr.)	

Gekozen bij eerste stemming.

16516	Amsterdam III	Mr. P. J. Troelstra, S. D. A. P., (aftr.)	7309
4733	Amsterdam IV	Mr. G. A. van Hamel, U. L. (aftr.)	2037
5048	Amsterdam VI	Mr. W. H. de Beaufort, V. L. (aftr.)	2547
10107	Almelo	Mr. P. J. M. Aalberse, R. K. (aftr.)	5338
8913	Assen	Mr. C. Th. van Deventer, V. D.	3097
9455	Bodegraven	Mr. J. W. H. M. van Idsinga, Christ.-Hist. (aftr.)	5043
8017	Breda	W. H. Boogaardt, R. K. (aftr.)	4089
8318	Breukelen	F. H. de Monté Ver Loren, A. R. (aftr.)	4958
8453	Delft	Mr. H. A. van de Velde, A. R. (aftr.)	4019
8431	Deventer	Mr. H. P. Marchant, V. D. (aftr.)	3574
12696	Doetinchem	P. van Vliet Jr., A. R. (aftr.)	6080
8144	Dokkum	Mr. R. van Veen, Chr.-hist. (aftr.)	4095
6674	Druten	Mr. Th. J. A. Duijnstee, R. K. (aftr.)	3246
8788	Ede	Jhr. G. J. A. Schimmelpenninck, Vrij Christ.-hist. (aftr.)	3530
8807	Eindhoven	Mr. Dr. J. van Best, R. K. (aftr.)	5751
9849	Elst	Mr. A. I. M. baron van Wijnbergen R. K. (aftr.)	5418
10438	Emmen	Mr. H. Goeman Borgesius, U. L.	4684
10938	Enkhuizen	N. Oosterbaan, A. R. (aftr.)	5463
8435	Goes	Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, Christ.-Hist. (aftr.)	3922
15130	's Gravenhage III	J. C. Jansen, U. L. (aftr.)	6380
10664	Gulpen	Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruijs de Beerenbrouck, R. K. (aftr.)	4621
13290	Haarlemmerm.	F. H. van Wichen, R. K. (aftr.)	6928
7991	Harlingen	Mr. Dr. J. Ankerman, Chr.-Hist. (aftr.)	3697

Aantal kiezers.	DISTRICTEN.	CANDIDATEN.	Aantal stem-men.	UITSLAG.
6466	's Hertogenb.	Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, R. K. (aftr.)	3521	
14839	Hilversum	Mr. V. H. Rutgers, A. R. (aftr.)	6506	
8525	Hontenisse	P. F. Fruytier R. K. (aftr.)	3715	
10378	Katwijk	Mr. O. J. E. baron van Wassenaer van Catwijck, Chr.-Hist. (aftr.)	6663	
11107	Loosduinen	Ds. A. Brummelkamp, A. R. (aftr.)	6233	
8588	Maastricht	Mr. F. Jansen, R. K. (aftr.)	4325	
7983	Meppel	Mr. H. Smeenge, U. L. (aftr.)	3326	
9053	Nijmegen	Jhr. Mr. O. F. A. M. van Nispen tot Sevenaer, R. K. (aftr.)	4439	
8216	Oosterhout	Jhr. I. B. D. van den Berch van Heemstede, R. K. (aftr.)	5116	
9328	Oostburg	Jhr. R. de Muralt, U. L.	4710	
8548	Rheden	Jhr. J. W. J. C. M. van Nispen tot Sevenaer, R. K. (aftr.)	4464	
7540	Roermond	M. C. E. Bongaerts, R. K.	8784	
5734	Rotterdam III	J. H. Lasonder, U. L.	2521	
9215	Schiedam	Jhr. mr. D. J. de Geer, Chr.-hist. (aftr.)	4017	
8948	Sittard	J. H. J. Beckers, R. K. (aftr.)	4538	
8314	Sliedrecht	J. van der Molen, A. R. (aftr.)	3445	
8222	Sneek	Dr. J. G. Scheurer, A. R. (aftr.)	3640	
7977	Steenwijk	L. F. Duymaer van Twist, A. R. (aftr.)	3721	
6816	Tiel	Mr. M. Tydeman Jr., V. L. (aftr.)	3279	
8967	Tietjerksteradeel	Ds. C. v. d. Voort van Zijp, A. R. (aftr.)	4137	
8598	Tilburg	A. H. A. Arts, R. K. (aftr.)	4119	
8260	Venlo	Dr. W. H. Nolens, R. K. (aftr.)	6091	
6931	Waalwijk	Mr. J. Loeff, R. K. (aftr.)	4785	
9632	Wijk-bij-Duurstede	Mr. J. B. L. C. C. baron de Wijkerslooth de Weerdesteijn, R. K. (aftr.)	4557	
8974	Zierikzee	Mr. R. J. H. Patijn, U. L. (aftr.)	4361	

De Tweede Kamer is thans samengesteld als volgt:

55 links, 45 rechts.

Gekozen zijn:

25 Katholieken.
11 Anti-Revolutionairen.
7 Christelijk-Historischen.
20 Unie-Liberalen.
10 Vrij-Liberalen.
7 Vrijzinnig-Democraten.
18 Socialisten.
2 Vrij Christ.-Historischen.

Over dezen uitslag valt eigenlijk niet veel te praten.

Na de eerste stemming zijn deze cijfers niet meer geweest een donderslag uit den helderen hemel. Behoudens een heel enkele volbloed-optimist, die den uitslag van 51 rechts tegen 49 links becijferde, waren allen het er vrijwel overeens, dat de Kamer òm zou gaan met een vrij groote linksche meerderheid.

Toch moet erkend worden, dat de ergste pessimisten ditmaal gelijk gekregen hebben en een grooter verlies bijna niet mogelijk ware geweest.

Waaraan dit toe te schrijven?

Men zal het er vrijwel over eens zijn, dat de onsymphathieke tariefwet dezen val grootendeels heeft veroorzaakt. Onze tegenstanders hebben den stormloop begonnen en volgehouden met het anti-tariefwet-comité aan het hoofd en het bleek ditmaal niet moeilijk een bres te schieten in de ommuring van het rechtsche kamp waar onderlinge verdeeldheid heerschte om dezelfde tariefwet.

Hoe het nieuwe Ministerie zijn zal en wat het ons gaat brengen is thans niet te bepalen. Waar de linksche meerderheid bestaat uit 18 socialisten, 7 vrijzinnig-democraten, 10 vrij-liberalen en 20 unie-liberalen, kan van een krachtig linksch bestuur geen sprake zijn. Er zijn te groote beginselverschillen dan dat er op den duur een samengaan van liberalisme en socialisme in een landsbestuur mogelijk is.

De Rome-haat en het antipapisme heeft ze saamgebracht. Nu de haat is voldaan — het kan niet uitblijven — moet bij de liberalen wel de groote ontnuchtering komen, dat ze op het oogenblik een allerpoverst figuur maken, en straks door eigen vrienden niet alleen in den steek gelaten, maar bestreden zullen worden!

Met deze en dergelijke beschouwingen kunnen wij evenwel onze nederlaag niet goed praten!

Moge dat verlies niet beteekenen een ontmoediging onzer kiezers, maar ons bijbrengen een grootere kennis van onze zwakke punten, een betere zelfkennis, een betere organisatie, een krachtiger samengaan der partijen!

* * *

Men seint ons nog, dat Mr. Troelstra bedankt voor Amsterdam III en zijne benoeming aanneemt voor Leeuwarden.

* * *

Bij het afdrukken van dit blad werd getelegrapheerd dat er ministerraad werd gehouden.

No. 52 ZATERDAG 28 JUNI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA**
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Straatverlichting

In de gemeente is een kwestie over de straatverlichting aan de orde.

Voor den gemeenteraad is het de vraag, hoe krijgen we voor 't minste geld een goede straatverlichting? Doch die vraag is niet zoo licht te beantwoorden.

Op de eerste plaats weet men niet, of er lampen van 50 kaarsen moeten komen of sterkere, bijvoorbeeld van 80 á 100.

De heer van Oerle onderandere achtte die van 50 voldoende.

De heer van der Horst niet. Als de booglampen verdwijnen, zegt deze dan zullen lampen van 50 kaarsen een beslist onvoldoende straatverlichting leveren. De booglampen geven volgens hem, veel oog aan 't licht der kleine.

De heer v. d. Horst wilde verder niet graag, dat de gasfabriek als 't ware werd uitgesloten.

Deze kan, navenant veel goedkooper verlichting van 80 à 100 kaarsen leveren, dan van 50. Hij zou 't daarom reeds tegen 't gemeentebelang achten, uitsluitend lampen van 50 kaarsen te vragen.

De heer van Oerle en v. d. Horst konden zich beiden op technische adviezen beroepen. Doch met die technische adviezen kon de raad en kon niemand veel doen. Ze spraken elkaar vierkant tegen.

Wat die beide heeren over lichtsterkte in andere plaatsen zeiden blijft ons zeer nutteloos. Want beiden verzuimden naast de lichtsterkte ook op te geven, hoever de lampen van elkaar verwijderd staan. Wat per slot van rekening toch 't voornaamste is.

Wie van de heeren gelijk heeft, we weten 't niet en kunnen er dus niet tusschen komen.

Dit is in ieder geval zeker, dat de raad aan de hand van de gegeven adviezen en berekeningen geen uitspraak kan doen. Tenminste geene waarvoor men vaststaande gronden kan aanvoeren.

Daarom vonden we het voorstel v. B. en W. om in een bepaalde straat die daarvoor goed geschikt is het proefbranden toe te passen.

Dat wil zeggen: de straat beurtelings met electrische en gaslampen te verlichten.

De electrische lampen van 50 of het halve aantal lampen van 100 kaarsen; de gaslampen (eveneens dit halve aantal) van 100 kaarsen.

Dan kan men ten minste een uitspraak doen over de beweringen der heeren van Oerle en v. d. Horst.

't Mooie is, dat zulk „proefbranden" de gemeente geen cent kost.

We begrijpen dan ook niet, dat de heeren van Oerle en Paymans zich tegen zulk een proef konden verzetten.

Het moet hun toch genoegen doen, een besluit te kunnen nemen, dat zoo onpartijdig mogelijk is. Waar bovendien de groote kans bestaat, dat we met de komende straatverlichting het vijftien jaar lang zullen moeten doen, lijkt 't ons onverantwoordelijk, niet alles te doen wat mogelijk is om toch maar beslist de goedkoopste en deugdelijkste verlichting te verkrijgen. R.

Te Boxtel in den Raad.

op Woensdag 26 Juni 1913.

Aanwezig: alle leden.

De Voorz. stelt voor de notulen, die ter inzage hebben gelegen, goed te keuren.

Ingekomen stukken:

Goedkeuring door Ged. Staten van:
1e. Het suppletoir kohier van het schoolgeld van 1912 en het primitief kohier van idem over 1913.
2e. De onderhandsche verkoop van grond aan de Wed. A. v. d. Gouw.
3e. De uitnoodiging aan de Raad om een commissie af te vaardigen, die met de Statencommissie voor de Provinciale Centrale een bespreking zal houden over deze op te richten Provinciale Centrale.

De Voorz. zegt, dat B. en W. gaarne aan de uitnoodiging gehoor geven, doch zij hopen, dat ook enkele raadsleden twee of drie, die daartoe het meest roeping gevoelen, en met de zaak op de hoogte zijn, genegen zullen zijn mede te gaan.

v. d. Horst acht 't beter, dat de raad een commissie benoemt, uit eigen beweging meegaan, daar komt toch niets van, niemand meldt zich zelf graag aan.

De Voorz. wil dat maar door de raad laten uitmaken, hoe 't gaan zal.

Op voorstel van den heer Paymans wordt besloten 3 leden te benoemen voor 't geval er eens een verhinderd mocht zijn. Respectievelijk worden tot leden der commissie benoemd de heeren v. Lieshout, v. Elk en v. Oerle, elk met 7 stemmen.

v. Oerle vraagt, of de Commissie den toestand ook mag uiteenzetten, zooals die hier is, bijvoorbeeld, dat we voor vijftien jaar vast zitten aan de Electrische Centrale, wat door den Voorz. beaamd wordt.

Adres van 't Bestuur van het Kruisverbond, om op den dag der gemeenteraadsverkiezing van 's morgens 8 tot 's namiddags vijf de herbergen te sluiten.

Voorz. Naar aanleiding van dit adres zou ik willen zeggen dat ik, en degenen, met wie ik voorloopig over het adres gesproken heb, van meening zijn dat 't 'n moeilijke zaak is. De menschen, die van ver komen stemmen moeten toch kunnen uitrusten, bij regen moeten ze toch ergens binnen kunnen. Er zijn altijd veel menschen, die den uitslag blijven afwachten, daarvoor kunnen ze toch niet op straat blijven staan. Het zou een ideale toestand zijn, als niemand misbruik maakte op zoo'n dag. Doch zou den raad geen genoegen willen nemen met mijn verklaring, dat de Burgemeester, als 't te bont loopt, van zijn sluitingsrecht gebruik zal maken?

Merks. De vergunninghouders betalen hun vergunningsrecht niet voor niets. Die zullen er groot bezwaar tegen hebben, dat er gesloten wordt op een dag, wanneer er iets te verdienen valt.

Voorz. Het belang der Vergunninghouders mag nu niet in de eerste plaats gelden.

v. d. Sande. Ik ben voor sluiting. Vooral nu de verkiezing op een Maandag valt. Na vijf uur kon iedereen weer binnen. En wie groote behoefte heeft moet voor dien tijd maar wat gebruiken.

Voorz. Er iets voor te zeggen, maar wat ik er tegen heb aangevoerd, weegt mijn inziens niet zoo licht.

v. Lieshout. Als we oordeelen naar wat er in 't verleden met de verkiezingen gebeurd is, dan is 't toch zoo erg niet. 't Ligt ook al veel aan de candidaten, die er zijn. Ik acht 't heelemaal onnoodig de herbergen te sluiten.

Voorzitter. Er is nog altijd de veiligheidsklep, dat de burgemeester in tijd van nood sluiten kan.

Ribbe. Ik ben 't met den heer van Lieshout eens. De maatregel is veel te te ingrijpend. 't Was beter, wanneer er geen misbruik gemaakt werd, doch tot zulken krassen maatregel over te gaan, is wat sterk.

v. d. Sande. De vergunningen worden toch maar alleen gesloten.

Voorz. Daar zit 'm juist een deel van de moeilijkheid. Er zijn ook menschen, die van bier dronken worden, zoo goed als van jenever, dat staat zich vrijwel gelijk. Ik wil wel beloven, dat ik mijn maatregelen nemen zal, wanneer er wanordelijkheden voorkomen.

v. Oerle. Ik moet er ook tegen zijn, Mhr. de Voorz. Ik ben altijd drankbestrijder geweest, en ben 't nog, doch er zijn niet zulke ernstige feiten voorgevallen, als dat we er om sluiten moeten. Wanneer 't was zooals vroeger, dat er drinkgelagen bij particulieren plaats vonden, dan was 't te erg.

Voorz. Ik geloof, dat wij 't drinken in particuliere huizen in de hand zouden werken, door de herbergen te sluiten.

Niemand verklaart zich ten slotte tegen 't aanvankelijk door den Voorz. gedane voorstel.

Thans is aan de orde het benoemen van een onderwijzer met verplichte Hoofdacte aan de Muloschool.

In overleg met den Arrondissementsschoolopziener stellen B. en W. voor als zoodanig te benoemen den onderwijzer M. J. v. d. Vorst.

Het lid v. d. Horst kan zich met deze voordracht goed vereenigen, wijl de heer v. d. Vorst de oudste onderwijzer met Hoofdakte is en de meeste dienstjaren in deze gemeente bezit.

Goedgekeurd werd een ontwerp-besluit tot wijziging der begrootingen voor 1912 en 1913, en een ontwerpbesluit tot het overnemen in beheer en onderhoud van zijwegen aan de Kloosterstraat.

Ook werd aangenomen het voorstel tot wijziging der verordening tot heffing van den hoofdelijken omslag, in verband met de gewijigde heffingsschaal.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Spoorwegongeluk.

Woensdag werd de lokaaltrein Antwerpen-Brussel, die in het station van Mechelen stil stond, van achteren aangereden door den express Antwerpen-Brussel. In den lokaaltrein werden verscheidene personen gewond en naar men zegt een gedood. De express bleef onbeschadigd.

Omtrent het spoorwegongeluk bij Mechelen meldt het „H. v. A." nog het volgende:

„Het zijn twee treinen uit Antwerpen, die op elkander zijn geloopen, en wel in de volgende omstandigheden:

De gewone trein 222, die om 6 uur 49 uit Antwerpen naar Brussel vertrekt en te 7 uur 28 te Mechelen binnen loopt om te 7 uur 40 door te rijden, moet aldaar wachten om den internationalen trein Amsterdam-Parijs, die uit Antwerpen te 7 uur 12 vertrekt en te Mechelen te 7 uur 32 aankomt om te 7 uur 33 door te rijden, te laten passeeren.

De gewonen trein stond aan den ingang van het station, recht tegenover het goederenmagazijn, op lijn 4, toen tengevolge van een verkeerd signaal, de expresstrein, die op lijn 5 moest komen, op lijn 4 terecht kwam en met alle geweld op den gewonen trein botste.

De twee laatste rijtuigen van den gewonen trein werden geheel verbrijzeld. De laatste wagon is heelemaal omhoog gekomen, en is met kracht neergestort op het voorlaatst rijtuig, zoodat de twee wagons geheel en al ingedrukt werden; van 't voorlaatste rijtuig is nog enkel het onderste deel overgebleven.

Gelukkig zaten er niet veel menschen in die rijtuigen, anders zou men een groote ramp te betreuren gehad hebben.

Onmiddelijk snelde het personeel van het station toe om hulp te brengen aan de slachtoffers.

Het gerucht liep, dat er verscheidene dooden waren; die droeve mare was overdreven. Toch is er een man op slag dood gebleven; een zekere Van de Poel, wonende te Mechelen.

De man is in dienst van het station te Mechelen en was juist een der rijtuigen binnengestapt, vermoedelijk om zijn werk te verrichten, toen de botsing plaats had.

De identiteit van den tweeden doode in de kliniek der Brusselpoortstraat is vastgesteld.

Het is een zekere De Leeuw, woonachtig te Maastricht.

Verder zijn nog enkele personen zwaar gewond."

Honden voor het leger.

Deze week heeft men, zoo meldt het Hbl. v. Ant., voor de eerste maal een afdeeling van het regiment barabaniers zien oefenen, vergezeld van krijgshonden, die de kleine schrootgeweren trekken.

Het zijn kloeke beesten, wel verzorgd en die met veel gemak in het gareel loopen.

De africhting van honden schijnt nu volledig en zij zullen dus bij de aanstaande spiegelgevechten dienstdoen.

FEUILLETON.

De Heks.

Naar het Duitsch van Herm. Hirschfeld.

42

Haar woord werd niet verstaan, want in de grootste opgewondenheid was Eerekrans voor den graaf gaan staan. „Ik geef u uwe vraag van straks terug, mijnheer de graaf... Bewijzen!"

Perronet lachte minachtend. „Een heel archief vol. Gij dwaalt, als gij meent, dat ridder Bertrand zijn eenigen zoon op zijne vlucht uit Frankrijk medegenomen had; de hem vergezellende knaap was de jongere zoon van den man, die vroeg weduwnaar geworden was. Een oudere zoon was, overeenkomstig eene oude familie-traditie, kort na den dood der moeder aan een bloedverwant van het huis, den graaf Perronet, afgestaan; op hem viel wapen en naam van het grafelijk geslacht. De Perronets en de Déplacets stonden met elkander op gespannen voet; mijn oom, een zonderling, deed niets om den vroeg verbroken band aan te knoopen, welke mij van de mijnen had gescheiden. Toen ik na zijn dood, meer uit plicht dan uit neiging naar vader en broeder vorschte, was de ridder reeds lang als het slachtoffer van een Duitschen bedrieger in armoede gestorven en zijn zoon omgekomen of verborgen. Ik echter, Leonard Déplacet, graaf van Perronet, leg in naam van de wet en persoonlijke aanspraak op u allen de hand. Overste Maubourg neem ik gevangen als verdacht van deelneming aan Bonapartische samenzwering, als lid en medewerker van eene bende brandstichters, die onder den naam van „Wrekers van den Doode" haar misdaden pleegt... Jou, Henri Walter genaamd, van eene poging tot moord op een lid van mijn geslacht en van verstandhouding met een bekenden samenzweerder... U echter, Thomas Eerekrans, laat ik niet los, voordat gij den erfgenaam van Bertrand De Déplacet voldoende zekerheid hebt gegeven voor de vergoeding van het bedrog, door uw vader tegen den mijne gepleegd!

Uit de handen van den koopman gleed de steunende krukstok; met snelle beweging greep hij met beide handen de schouders van den edelman. „Perronet... grijsaard als ik, als ik aan den rand der eeuwigheid,... denk aan God en aan den dood, denk..."

Met de kracht van den haat slingerde de graaf den ouden man terug, dien de overste en Henri opvingen. „God?" riep hij. „Zeidet gij zelf niet, dat Hij dit uur tusschen ons had voorbereid? En de dood? Nooit voelde ik mij frischer, nooit jonger, nooit opgewekter door levenslust. Jouw millioenen, oude man, zullen den glans van mijn huis opnieuw doen stralen en hunne schittering uitgieten over den winter mijns levens!"

Als door koortsgloed verteerd, trok hij de deur open. „Soldaten, in naam des konings... God, wat is dat?"

Haastig streek hij met de hand over het voorhoofd. Opnieuw de vreeselijke smart, het trekken der spieren, doch langer, snijdender dan voorheen. Hij wilde gillen — de tong, als verlamd, weigerde haar dienst; hij wilde voorwaarts, zwart werd het voor zijne oogen. Als een beschonkene wankelde de hooge gestalte, daarna sloeg zij dreunend in zwaren val tegen den grond.

Alles vergetend snelden Maubourg en Henri te hulp. Door de afwisselende indrukken overweldigd, was Thomas Eerekrans op een stoel neergezonken. Ook de soldaten kwamen toegesneld. Maar tusschen de helpenden en de beweginglooze, die slechts in zwaar, beangstigend roggelen nog levensteeken gaf, drong zich Oud-Maryke.

„Raakt dezen man niet aan", riep zij krijschend, „hij behoort mij, mij, mij! Een moet jelui er mij toch laten, — ik heb er een afschuw van, alleen in het graf te gaan. In 't graf, hoor je, harde trotsche graaf? De drank, dien ik met je gedeeld heb, was vergif... geen duivel zal je redden; de hel verheugt zich over haar offer. Kom, graafje, kom... ook ik voel het reeds in de oude knooken zieden en branden; het gaat snel. Kom, de heks wijst je den weg!

De door haar zelf reeds lang voorspelde waanzin vermengde zich met de werking van het doodelijk vergif, dat zij den graaf Perronet bereid en met hem gedeeld had. Zij wierp zich op de stuiptrekkende gestalte van den stervenden edelman en omklemde hem met haar dorre armen. Met geweld moest men de twee lichamen van elkander verwijderen — twee lijken.

Thomas Eerekrans verhief zich van zijn zetel. Door Maubourg en zijn kleinzoon ondersteund, trad hij langzaam naar het lijk van den graaf.

„God was tegenwoordig!" sprak hij luid en plechtig. „Hij heeft geoordeeld; wij buigen ons voor Zijn wil. Wie van ons zich vrij van afdwalingen, van schuld weet, die verwijte deze dooden hun doen en laten. In de handen der justitie willen wij onze zaak stellen; heentrekken naar den hoogsten rechter in den lande, naar koning Lodewijk XVIII. Men beroept zich niet tevergeefs op het rechtvaardigheidsgevoel van den monarch... Henri", ging hij voort, terwijl hij zich tot den jongeling richtte, „nog eene voorspreekster zal voor den troon aan onze zijde staan... je moeder".

„Mijn moeder!" in overmaat van vreugde dreigden de krachten van den jonkman te bezwijken. „Zij leeft?"

„Zij leeft, zij is in je nabijheid. Tot haar naar Marseille, om haar, de lijdende, genezing te brengen voor de wonden van heur hart... en dan naar Hamburg!... Henri, het huis Eerekrans haakt naar den jongen chef!"

Van het kabinet des konings ging weinig dagen later het bevel uit, ieder onderzoek naar de gebeurtenissen der verloopen weken te staken.

Geen haatdragende uiting van verbitterden hartstocht der partijen bedreigde meer het eigendom der koningsgezinden en overste Maubourg verheugde zich in onbeperkte vrijheid. Dezen naam, waarmede hij achting en eer verworven had, bleef de laatste Déplacet dragen. Niet met Eerekrans scheepte hij zich naar Hamburg in, maar een jaar later geleidde hij gravin Melanie de Perronet als bruid van den chef van een der eerste firma's van de koningsstad des handels, als bruid van Henri Eerekrans, naar haar nieuw vaderland — naar het oord van het nooit gedroomde geluk.

Reeds lang te voren had ridder George Déblas, door de zorg van Maubourg rijk van middelen voorzien, Perronet verlaten, om zich in de naar offers snakkende Charybdis, Parijs genaamd, te storten. Hij ging onder.

Reeds lang sluimeren de ouderen den slaap des doods. Maar allen, allen leven voort in de gedachtenis van het huis Eerekrans, uit welks laatsten tak mijnheer Thomas nog krachtige groene twijgen ontspruiten zag, vóórdat zijne oogen zich sloten.

Ook boven Henri en Melanie is sinds weinige jaren het graf gesloten; maar in de harten van kinderen en kleinkinderen blijft hun werken onvergelijk. En nog heden klinkt het zooals vroeger uit den mond van den Hamburger koopman: „Goed als het huis Eerekrans".

EINDE.

Frankrijk.

Parijsche voddenrapers.

Eerlang zullen ze verdwijnen, de voddenrapers te Parijs. De gemeenteraad wil, volgens de Geld., een nachtreinigingsdienst instellen waardoor de straten des nachts zullen worden schoongeveegd. Groote electrische voertuigen zullen he twerk overnemen van het oude gilde. Bedreigd in hun bestaan, hebben ze een groote bijeenkomst gehouden in het winter-velodrome, waar wel 10,000 rapers, raapsters en hun kindertjes bijeen waren. Daar werd nog eens duidelijk in het licht gesteld, dat de voddenraperij niet alleen 60.000 menschen brood en werk geeft, maar bovendien de grondstoffen levert voor verschillende industrieën der Fransche hoofdstad, zooals de fabrikage van papier, verschillende articles de Paris en zoo meer.

Belanghebbenden hebben zes leden van den raad om steun gevraagd.

Moresnet.

Een zware straf.

In het tusschen België en Pruisen in gelegen onzijdige landje Moresnet is zooals men weet het wetboek van Napoleon nog van kracht met strafbepalingen, die heelemaal niet meer in onzen tijd thuis behooren. Nu is er weer een man uit Moresnet wegens mishandeling van een buurvrouw, met wie hij ruzie had gekregen, te Aken t o t v i j f j a a r t u c h t h u i s s t r a f veroordeeld, de geringste straf, welke in dit geval kon opgelegd worden. Men zal zien hoe men die straf kan wijzigen, om haar in overeenstemming te brengen met de in het tegenwoordige Pruisen geldende strafbepalingen.

Amerika.

200 Studenten vergiftigd.

Aan de „Berl. Morgenpost" wordt uit New-York geseind, dat 200 studenten van Richmond (Virginië) na een feestmaaltijd onder vergiftigingsverschijnselen ziek geworden zijn. Een tiental verkeert in hoogstbedenkelijken toestand.

Binnenlandsch Nieuws.

Ontslagaanvrage van het Ministerie.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, Mr. Th. Heemskerk, heeft Vrijdagmiddag, na zijn bezoek aan H. M. de Koningin op het Loo, op een desbetreffende vraag geantwoord, dat het Ministerie aan H. M. de Koningin ontslag heeft aangevraagd.

De nieuwe Kamerleden.

De Msb. bevat een levensschets van de nieuwe Kamerleden, waaraan het Hgz. het volgende ontleent.

Van de rechterzijde.

W. J. F. Juten. De heer Juten te Bergen op Zoom werd in 1868 geboren en is tot 1893 bij het onderwijs werkzaam geweest. Sedert 1901 is hij lid van de Prov. Staten van Noord-Brabant. Verder is hij o. m. schoolopziener in het arrondissement Bergen-op-Zoom en secretaris van den Noord-Brabantschen Bond van R. K. kiesvereenigingen.

M. Ch. E. Bongaerts. De heer Bongaerts, in 1875 te Roermond geboren, verwierf in 1896 het diploma van civiel-ingenieur en werd in hetzelfde jaar tot ingenieur van den Rijkswaterstaat benoemd. Hij was achtereenvolgens werkzaam te 's-Hertogenbosch, Den Haag, Heusden, Dordrecht en sedert het vorig jaar te Goes.

E. J. Beumer. De heer Beumer, 35 jaar oud, is doctorandus in de rechten en leeraar in de staatswetenschappen aan de H. B. S. te Amersfoort. Woont te Utrecht. Is een uitmuntend spreker.

Van den concentratie.

J. H. Lasonder. Het nieuwe Kamerlid voor Rotterdam III werd in 1869 geboren en voor het onderwijs opgeleid. Sedert 1902 is hij hoofd eener openbare school te Rotterdam.

Joost van Vollenhoven. Het nieuwe lid voor Rotterdam IV, in 1866 geboren, is in den handel. In Deli is hij hoofdadministrateur van de Deli-Maatschappij geweest.

Mr. Dr. J. H. W. Q. ter Spill. De heer Ter Spill, het nieuwe Kamerlid voor Utrecht I, werd in 1874 geboren, promoveerde in 1903, is hoofdbestuurslid van den bond van Vrije Liberalen en is vroeger Kameroverzichtschrijver van de (Nieuwe Ct.) geweest.

Mr. L. N. Roodenburg. De nieuwe afgevaardigde voor Beverwijk werd in 1866 geboren, promoveerde in 1890, is griffier van het kantongerecht te Schagen geweest en is hoofdbestuurslid van de vrijzinnig-democratische partij.

Mr. A. C. Visser van IJzendoorn. Het nieuwe Kamerlid voor Gorinchem werd daar in 1858 geboren, was er jaren lang lid van den raad en wethouder en werd in 1899 hoogleeraar aan de universiteit te Leiden.

F. M. Knobel. De nieuwe afgevaardigde voor Zwolle is minister-resident te Peking, tijdens den Bokseropstand, daarna consul-generaal in Perzië, later in Zuid-Afrika geweest.

Mr. J. E. Heeres. De opvolger van dr. De Visser te Leiden werd in 1858 geboren, promoveerde in 1885 is adjunct-archivaris aan het Rijksarchief in Den Haag geweest, werd in 1897 hoogleeraar aan de Indische instelling te Delft en in 1902 aan de universiteit te Leiden in de geschiedenis van Ned.-Indië.

F. J. W. Drion. De nieuwe afgevaardigde van Ridderkerk werd in 1874 geboren, is wiskundig adviseur eener levensverzekeringmaatschappij en secretaris van het hoofdbestuur van den Bond van Vrije Liberalen.

Jhr. R. de Muralt. Het nieuwe lid voor Oostburg werd in 1871 geboren behaalde te Delft het diploma van civiel-ingenieur, is vijf jaar in Indië geweest en sedert 1903 ingenieur van Schouwen.

Van de Sociaal Democraten.

Mr. M. Mendels. Deze dubbel-gekozene werd in 1868 geboren, was medewerker aan liberale bladen, kwam in 1900 aan het Volk, is na een Deventer congres een tijdje uit de partij geweest, maar later teruggekeerd.

A. B. Kleerekoper. Het nieuwe Kamerlid voor Amsterdam VIII werd in 1880 geboren, is een groot propagandist en debater.

H. Spieknan. Deze drie keer gekozene werd in 1874 geboren, heeft enkel de lagere school bezocht, is typograaf geweest, is lid van den Rotterdamschen gemeenteraad en werd Maandag voor twee Rotterdamsche districten in de Staten van Zuid-Holland gekozen. Is de Rotterdamsche redacteur van het Volk.

J. ter Laan. Deze nieuwe Rotterdamsche afgevaardigde is een broer van K. ter Laan (Den Haag I), werd in 1892 geboren en is rijksambtenaar bij de belastingen. 't Is te hoopen, dat hij niet zoo lang van stof is als Karel.

Dr. J. van Leeuwen. De nieuwe afgevaardigde voor Utrecht II werd in 1868 geboren is doctor in de Nederlandsche letteren, is leeraar geweest aan de H. B. S. te Schiedam, is thans propagandist der S. D. A. P. te Utrecht, en is daar lid van den gemeenteraad.

J. W. Albarda. Het nieuwe Kamerlid voor Enschedé werd in 1877 geboren, haalde te Delft zijn diploma van wiskundig ingenieur en is medeoprichter van de sociaal-technische vereeniging van democratische ingenieurs.

Militaire Luchtvaartafdeeling.

In verband met het Koninklijk besluit, waarbij o. a. is bepaald dat met 1 Juli a.s. zal worden opgericht te Soesterberg eene luchtvaartafdeeling, welke rechtstreeks zal staan onder bevel van den chef van den generalen staf, is o.a. het navolgende bepaald, betreffende de organisatie der Luchtvaartafdeeling:

Bij de afdeeling wordt bij voorkeur vrijwillig dienend personeel ingedeeld, dat daartoe voor onbepaalden tijd bij de afdeeling wordt gedetacheerd.

Omtrent de benoeming van den commandant wordt door den chef van den generalen staf eene voordracht gedaan.

Het overige personeel wordt bij de afdeeling geplaatst door den chef van den generalen staf in overleg met de autoriteiten, waaronder het ressorteert.

Om tot officier-vliegenier te worden aangesteld, moet worden voldaan:

a. aan de eischen, door de „Federation aéronautique internationale" gesteld voor het behalen van het „brevier";

b. aan de eischen van het door den Minister van Oorlog ingestelde „militair brevet voor vliegenier".

De eischen voor het „militair brevet voor vliegenier" zijn mede vastgesteld.

De officieren moeten zich verbinden om, na het behalen van het militair brevet van vliegenier, het Rijk minstens 8 jaar, waarvan 3 jaar als militair vliegenier en 5 jaar als reserve-militair-vliegenier, te blijven dienen.

In afwachting van het vaststellen van eene uniform voor het personeel der afdeeling, blijft dat personeel voorloopig gekleed in de uniform van den staf van het wapen of van het dienstvak, waarvan het afkomstig is.

De Luchtvaartafdeeling is samengesteld uit: 1 kapitein-commandant; kapiteins, eerste- of tweede-luitenants naar behoefte; 1 adjudant-onderofficier; sergeant-majoor- of sergeant-magazijnmeester; 1 adjudant-onderofficier, sergeant-majoor- of sergeant-schrijver; 1 sergeant-majoor; 1 fourier; 1 sergeant; 2 hoofdwerktuigkundigen; 23 korporaals en manschappen en 1 uit het hospitaalpersoneel.

Moordaanslag.

Woensdagavond omstreeks zes uur is op de openbare straat een moordaanslag gepleegd op den kuipersbaas Polak, van de Zuid-Hollandsche Bierbrouwerij aan de Noordstraat te 's Gravenhage door den brouwer Bierman.

Laatstgenoemde was uit zijne betrekking ontslagen wegens voortdurende ziekelijke omstandigheden. Of Bierman dit ontslag nu meende te moeten wijten aan Polak, dan wel of tusschen die beiden eenigerlei andere veete bestond, zooveel is zeker dat bij het uitgaan van de fabriek Bierman Polak opwachtte en op den hoek van Noordstraat en Sirtemastraat Bierman twee revolverschoten loste op Polak, Het eene schot trof hem in de wang. het andere in het hoofd, ter hoogte van de slaap.

De getroffene is door de Eerste Hulp naar het ziekenhuis vervoerd. Zijn toestand moet nog al ernstig zijn. De dader werd gearresteerd en weggebracht naar het politiebureau aan de Rivier vischmarkt, waar Woensdagavond door den commissaris van politie, den heer Olivier het onderzoek werd aangevangen.

Nader wordt nog vernomen, dat de dader Bierman, nadat hij de schoten had gelost, het op een loopen zette, maar door voorbijgangers gegrepen werd. Hij verkeerde echter in een zoodanigen overspannen toestand, dat men hem, nadat de revolver was afgenomen, op een wagen naar het Roomsch Katholiek Ziekenhuis vervoerde. Daar bleef hij tijdelijk, totdat de politie, nadat inmiddels aangifte van den aanslag geschied was, hem daar door een rechercheur liet afhalen en over deed brengen naar het politiebureau aan de Rivier vischmarkt, waar hij in voorloopige bewaring bleef. Zijn toestand is zoodanig, dat hij heden verhoord zal kunnen worden. Intusschen nam de commissaris Woensdagavond verhooren af van getuigen van het voorgevallene.

De toestand van den door de twee schoten getroffen Polak is wel ernstig, maar werd, Woensdagavond althans niet levensgevaarlijk geacht.

Het schijnt inderdaad dat er hier een veete in het spel is.

Leven verbrand.

Donderdagmiddag omstreeks half één had mejuffr. B. enkele oogenblikken hare woning aan de Gedempte Botersloot te Rotterdam verlaten, om een boodschap te verrichten. Twee kinderen van 2 en 3 jaar, die in de woning onbewaakt waren achtergebleven, waren toen hun moeder de kamer was uitgegaan, naar de tafel geloopen, waarop een brandend comfoor stond. Het 3-jarige meisje, C. H. B. trok daarbij aan het tafelkleed, waardoor het comfoor omviel en haar kleeren in brand geraakten. Toen men beneden vlammen gewaar werd snelde de knecht van de firma M. & P. Smulders naar boven op de eerste verdieping en stelde alle pogingen in het werk, om het vuur te blusschen en het kind te redden. Het mocht echter niet meer baten. Het kind was reeds overleden. Het bovenlijf van het meisje was met brandwonden overdekt.

Men begrijpt de ontsteltenis en verslagenheid der moeder, toen deze aan haar woning kwam. Bij 't hooren van dien verschrikkelijken ramp verloor zij het bewustzijn en werd bij een der buren binnengedragen.

Gedeserteerd.

Deze week zijn 17 miliciens van de 4e mitrailleur-afdeeling te Ede gedeserteerd. Zij wenschten niet deel te nemen aan het aardappelschillen, omdat de aardappelen slecht waren, waarop de 1e luit. Briel met hen ging strafexerceeren. Hierover waren zij zoo ontevreden dat zij de kazerne hebben verlaten en nog niet zijn teruggekeerd.

(„Hbl.")

Paardenhandel.

Al sedert eenigen tijd wordt de provincie Groningen afgereisd door Duitsche en Fransche commissionairs in paarden. Alles gaat per auto en in één dag worden in den regel een 20-tal plaatsen bezocht, waar men het doorgaans nog al spoedig eens is met de verkoopers, omdat zeer hooge prijzen worden besteed en zelfs op kleine gebreken niet gelet wordt. De Fransche kooplieden stellen de eischen wat hooger dan de Duitsche, maar betalen ook gaarne wat meer. Zoo wordt voor flinke werkpaarden in den regel van 600 tot 750 gulden betaald. Doordat er meer vraag dan aanbod is zijn de prijzen ongehoord hoog, wat op de paardenfokkerij in deze provincie niet zonder invloed zal blijven.

Veroorzaken van den dood door schuld.

Het Hoog Militair Gerechtshof wees Donderdag vonnis tegen J. G. v. d. M., 35 jaar, sergeant bij de genie te Utrecht, wien de krijgsraad te Arnhem een maand hechtenis had opgelegd wegens het door schuld veroorzaken van den dood van twee korporaals en vier soldaten bij de bekende vlotramp aan het fort Vossegat.

De advocaat-fiscaal bij het Hoog Militair Gerechtshof had vier maanden hechtenis geëischt in hooger beroep en het Hoog Militair Gerechtshof veroordeelde v. d. H. tot 7 dagen hechtenis overwegend dat beklaagde, die voldoende onderlegd was voor pionierswerk als sergeant en die de leiding had bij de samenstelling van het vlot niet genoegzaam aandacht heeft geschonken aan het feit, dat het vlot niet met touwen was verbonden, doch gespijkerd en verder dat luitenant S., die het algemeen toezicht bij de oefening had, het niet noodig heeft geacht, beklaagde te wijzen op de bij een gespijkerd vlot te nemen voorzorgen. Een en andere overweging leverde, aldus het vonnis, geen grond op voor eene zware straf.

Brandstichting.

In verband met den Woensdag te Didam plaats gehad hebbende brand op de boerderij van mej. wed. Stark, is gistermorgen, volgens de Tel., de zoon des huizes H. als vermoedelijke dader naar een gesticht gebracht. Dit jongemensch n. l. schijnt in zijn ontoerekenbaarheid het huis aangestookt te hebben, waardoor het naastbijzijnde pand van een landbouwer geheel afbrandde. Ook dit laatste was, ofschoon laag tegen brandschade verzekerd.

Een welwillend heer.

Een Amsterdammer vertelde aan de „Arnh. Ct."

Dinsdag in een electrische tram zittende kwam er een schooljongen met een pakje boeken in welke hij naast zich op de bank legde. Na eenige oogenblikken verliet hij de tram en een der boekjes bleef op de plaats liggen. De tram was al weer in beweging, toen een heer het vergeten boekje in het oog kreeg en vlug naar het balkon loopende, riep hij den jongen na, dat hij een boek vergeten had. Hij wierp den jongen het boek na, zoodat de bladen naar alle kanten heen vlogen tot ontsteltenis van den conducteur, wiens tram-administratie hij te pakken had; en tot groote hilariteit van het publiek.

Restitutie.

De Minister van Financiën maakt bekend, dat ten behoeve van 's Rijks schatkist, uit Alkmaar, door tusschenkomst van een Roomsch-Katholiek geestelijke, van een onbekende, per postwissel, is ontvangen f 24, ter voldoening van te weinig betaalde successierechten..

Op den Index.

Door het besluit van de H. Congregatie van Index, wordt naar de Msb. meldt veroordeeld het werkje van H. A. van Dalsum: „Er is geene tegenstelling tusschen de beginselen van de Fransche revolutie en die van het Evangelie. — Den Haag 1912".

Gelijk men weet, wordt door dit decreet dus verboden, dat iemand dit boek uitgeeft, leest of in zijn bezit houdt.

Moord te Renkum.

Het gerechtshof te Arnhem veroordeelde J. L. T., koperslager te Renkum, wegens vergiftiging van zijn vader, met vernietiging van het vonnis der rechtbank te Arnhem, waarbij hij veroordeeld werd tot 15 jaar gevangenisstraf, nu tot 5 jaar.

Tengevolge van het onderzoek en het rapport der deskundigen werd beklaagde wel toerekenbaar geacht, doch het Hof verzachtte de straf op grond van aanwezig zijnde verzachtende omstandigheden.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

30 Juni.	Maandag. Gedachtenis van den H. Apostel Paulus. Grootdubbel. H. Mis: scio cui; 2de Gebed, stil gebed en gebed na de Communie: van den H. Petrus; 3de Gebed enz: voor den Paus. Op de werkdagen dezer week Credo, alsook, tenzij anders voorgeschreven, de praefatie der Apostelen.	Rood
1 Juli.	Dinsdag. Rumoldus. Bisschop-Martelaar (Diaecesaan-Heilige) vroeger gevierd op 3 Juli. Dubbel. H. Mis: Sacerdotes (Martelaren); 2de gebed enz. van den feestdag der H.H. Apostelen Petrus en Paulus; 3de gebed enz. voor den Paus.	Rood
2 Juli.	Woensdag. O. L. V. Bezoeking. Dubbel, van de 2de klas, H. Mis: Salve; alleen in de gelezen H. Mis 2de gebed enz. van de H.H. Processus en Martinianus Martelaren. Praefatie van O. L. Vrouw.	Wit
3 Juli.	Donderdag. Van het Octaaf der H. H. Apostelen, Petrus en Paulus. Halfdubbel. H. Mis: van dit Octaaf: Mihi; 2de gebed enz: van O. L. Vrouw: concede; 3de gebed enz. tegen de kerkvervolgers: Ecclesiae; 4de gebed enz. voor den Paus. Vandaag kan ook de gewone Mis voor Overledenen gelezen worden.	Rood Zwart
4 Juli.	Vrijdag: evenals op 3 Juli. Vandaag enz. evenals op 3 Juli.	Rood Zwart
5 Juli.	Zaterdag. Antonius Maria Zaccaria, Belijder. Dubbel. H. Mis: Sermo, 2de gebed enz. als op 1 Juli; 3de gebed enz. voor den Paus.	Wit
6 Juli.	8ste Zondag na Pinksteren, Feest van het allerkostbaarst Bloed onzes Heeren. Dubbel van de 2de klas. H. Mis: Redemisti; 2de gebed van den Zondag; 3de gebed enz. van den Octaafdag (feestdag) der H. H. Apostelen Petrus en Paulus. Indien het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld, 4de gebed enz. van het H. Sacrament (zie H. Sacramentsdag). Praefatie van het kruis. Laatste Evangelie van den Zondag.	Rood

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 28 Juni 1913.

— *Verplaatsing brievenbus.* Ter kennis van belanghebbenden wordt gebracht, dat de brievenbus, thans geplaatst tegen het Raadhuis alhier, a.s. Maandag 30 Juni vóór de 1e lichting zal worden overgebracht naar de Kruisstraat tegen het perceel van Mej. Wed. Th. van Son.

— De Brigadier der Kon. Marechaussée Versteeg alhier, is benoemd tot hoofdagent van politie te Dordrecht.

— De esperantisten-vereeniging houdt morgen om zes uur haar 3 maandelijksche vergadering.

Op de agenda komt voor: Lezing van den heer H. Damen uit 's Bosch.

— Voor de leden van het Kruisverbond zal a.s. Zondag 29 Juni in beide parochiekerken de Hoogmis aan God worden opgedragen, waarna — zooals reeds bekend is — de heer Wintermans uit Eindhoven in de Torenschool zal spreken over *„Drankmisbruik bij verkiezingen"*, een zeer actueel onderwerp, waarnaar, wijl de vergadering voor iedereen toegankelijk is, ongetwijfeld velen zullen gaan hooren.

Op het gedane verzoek van het Bestuur van het Kruisverbond, aan de gestelde candidaten voor de Gemeenteraad, om eene schriftelijke verklaring te onderteekenen, dat zij *alle propageeren met sterken drank voor hunne candidatuur ten zeerste afkeuren is door allen voldaan.*

Als nu ook de familie en partijgenooten van de verschillende candidaten met deze afgelegde verklaring rekening houden; met de treurige en schandelijke gewoonte, *om door jenever en bier stemmen af te bedelen*, voor goed breken, dat laag- en schandelijk bedrijf van vroegere verkiezingen achterwege laten, dan zal de a.s. verkiezing niet door dronkemanstooneelen, bras- of vechtpartijen worden onteerd, Boxtel ten heil.

— Door de commissie, gevormd uit de Provinciale Regelingscommissie voor de paardenfokkerij in Noord-Brabant zijn in deze provincie de tien beste warm bloed en de tien beste koudbloed merriën uitgezocht om als collectief-inzending gezonden te worden naar de aanstaande groote landbouwtentoonstelling te 's Gravenhage.

Tot bovenbedoelde warmbloed paarden behoort de bruine merrie Elisabeth van de weduwe H. van Boxtel, alhier.

— Behalve, wat in 't raadsverslag vermeld staat, is er gesproken over de straatverlichting. Op voorstel van B. en W. is besloten in een straat een proef te nemen met beide lichtsoorten. (Zie hoofdartikel). De proef komt ten koste der inschrijvers.

Bij de rondvraag wees het lid van der Horst op den slechten toestand van den Kampschen loop, die bij de Wed. Willems uitkomt. Vroeger werden de aangelanden gedwongen, dien loop te reinigen. Thans is dus, naar 't oordeel van v. d. Horst de gemeente verplicht het te doen. De Voorz. zegde toe een onderzoek in te stellen en de noodige verbetering aan te brengen.

Ook wees genoemd raadslid op de 250 gld, op de begrooting uitgetrokken voor verbetering der onderwijzers salarissen. Hij wees er op, dat de bijzondere Fratersschool alhier een veel betere salarisregeling gemaakt heeft als de gemeente. We laten hier die regeling volgen.

Openbaar onderwijs
(met aftrek voor pensioenfonds).

Aanvangsalaris:	f 558.—
na 3 dienstjaren:	- 604.50
na 6 „	- 651.—
na 9 „	- 697.50
na 12 „	- 744.—
na 15 „	- 790.50
Voor hoofdacte	- 100.—
Vergoed. voor huishuur	- 75.—

Bijzonder onderwijs
(met vrij pensioenfonds).

Aanvangsalaris:	f 550.—
na 2 dienstjaren:	- 625.—
na 4 „	- 700.—
na 7 „	- 775.—
na 10 „	- 850.—
na 13 „	- 925.—
Voor hoofdacte	- 150.—
Vergoed. voor huishuur	- 100.—

Haaren. Bij de te Tilburg gehouden keuring van den Militieraad, waarvoor uit onze gemeente er tien waren oproepen, zijn er vier afgekeurd.

Oirschot. Met genoegen kunnen wij mededeelen dat gister bij enkele candidaatstelling de vier aftredende leden van den gemeenteraad n.l. de heeren: Adr. v. d. Ven, Jac. van d. Heuvel, H. Nuijens en A. v. d. Steen herbenoemd zijn. Deze vier heeren van harte gefeliciteerd. Wel een bewijs dat in deze gemeente de verstandhouding tusschen de leden van het gemeentebestuur en de ingezetenen niets te wenschen overlaat.

's-Hertogenbosch. In de gehouden zitting van den gemeenteraad werd besloten f 200 subsidie te verleenen aan de vereeniging „Koninginnedag" ten behoeve der feestviering bij gelegenheid van den a.s. verjaardag van H. M. de Koningin.

Benoemd werden: tot leeraar aan de „Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten", de heer T. Sicking, alhier; tot lid van het college van curatoren van het Stedelijk Gymnasium, het aftredend lid A. J. A. van Lanschot.

Aan Dr. L. J. W. Smit werd op diens verzoek eervol ontslag verleend als rector van het gymnasium, onder dankbetuiging voor de door hem bewezen nuttige diensten.

Berkel c.a. Bij enkele candidaatstelling zijn alhier tot leden van den gemeenteraad herbenoemd de heeren J. Claessen en M. Brekelmans.

Oudenbosch. In de kweekerij van den heer J. C. van der Bom alhier zagen we een nieuwe variëteit van treurbeuk en wel een goudgele. Deze soort, door genoemde kweeker gevonden en voortgeteeld, is nog eenig maar zal na verloop van enkele jaren een sieraad worden tusschen de velerlei kleurschakeeringen der boomen en heesters in tuinen en parken.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van Den Bosch heeft den weleerw. heer A. A. Suys, gewezen kapelaan te Waalwijk, tijdelijk belast met het rectoraat van het R. K. Sanatorium te Groesbeek (Dekkerswald).

Centrale Vergadering der „Hanze" in het Bisdom Den Bosch.

De speciale verslaggever van de Pr. 's H. Crt. meldt uit Tilburg:

Donderdagmorgen had alhier in de sociëteit „Souvenir des Montagnards" de elfde centrale vergadering plaats van de „Hanze" in het Bisdom Den Bosch.

Vooraf had om 10 uur een H. Mis in de parochiekerk Sint Joseph plaats, welke werd opgedragen door den weleerw. heer kapelaan De Bruijn, adviseur der afdeeling Tilburg.

De vergadering, die druk bezocht was, werd voortgezet door den onder-voorzitter, den heer Jan H. Schoenmakers uit Geertruidenberg en mede bijgewoond door den algemeenen geestelijken adviseur dr. Van Beurden.

De voorzitter van de afdeeling Tilburg, de heer van den Oudenhoven, heette namens zijn afdeeling de aanwezigen welkom. Hij wees hierbij op den vooruitgang van Tilburg, waarvan mede wederom het bewijs was de groote internationale tentoonstelling.

Daarna werd het woord genomen door den onder-voorzitter den heer Schoenmakers die mededeelde, dat de voorzitter, de heer M. v. Hout, wegens ontstentenis verhinderd was de vergadering bij te wonen.

Hij dankte de afdeeling Tilburg en haren voorzitter voor de hartelijke ontvangst en bracht hulde aan Dr. van Beurden, alsmede aan Dr. Nouwens, van wien spr. overtuigd was, dat hij steeds nog met de Hanze medeleefde.

Daarna gaf de voorzitter een overzicht der werkzaamheden in het afgeloopen jaar, waarbij hij in herinnering bracht de laatste centrale vergadering, waarbij zoo luisterrijk is herdacht het 10-jarig bestaan der „Hanze".

De voorzitter wees vervolgens op het voortdurend succès der Hanzebank, in hoofdzaak te danken aan den onvermoeiden directeur, den heer M. Verberk te 's-Bosch, alsmede aan haar bestuur; verder wees hij op het uitstekend werken der D. C. I., die overal bloeit; bracht eerbiedig hulde aan Mgr. W. Van de Ven, die de „Hanze" voortdurend krachtig stennt en wees ten slotte op het nuttig onderwijs, vanwege de „Hanze" gegeven.

Had de voorzitter alzoo gewezen op het nut der „Hanze", van andere zijde mocht hij niet verzwijgen, dat ook leed is ondervonden, zelfs van de middenstanders zelf.

Spreker bracht aan het einde zijner rede dank aan de pers en eindigde met een: leve de Hanze!

Tegenwoordig zijn de afdeelingen Best, St. Antonis, Baardwijk, Boxtel, Boxmeer, Kuik, Drunen, Eindhoven, Geertruidenberg, Helmond, 's-Bosch, Kaatsheuvel, Loon-op-Zand, Made, Mill, Nijmegen, Oss, Oisterwijk, Schijndel, Someren, Udenhout, Tilburg, Veghel, Wanrooi, Goorle, Waalwijk en Besoijen en de gilden van Molenaars, Bakkers en Klompenmakers.

De notulen der laatste vergadering, gelezen door den secretaris den heer Verberk, werden goedgekeurd.

De voorzitter der afdeeling Boxtel, de heer De Visser, bracht namens de commissie van onderzoek verslag uit over de rekening en verantwoording van den penningmeester over 1911.

Op voorstel der commissie werden die rekening en verantwoording goedgekeurd en de penningmeester gedechargeerd.

De penningmeester deed vervolgens rekening en verantwoording over het jaar 1912, meldende in ontvangst f 804.75, in uitgaaf f 866.46⁵, nadeelig slot dus f 61.71⁵.

Tot commissie tot het nazien der rekening en verantwoording werden benoemd de voorzitters der afdeelingen Eindhoven, Nijmegen en Loon-op-zand.

De begrooting voor 1913 werd vastgesteld op een ontvangst en uitgaaf van f 855, na een opmerking van den heer Luijten te Helmond, die de contributie te laag vond.

Hierover ontstond eenig debat.

Het bestuur zeide toe, dit punt in de volgende vergadering op de agenda te brengen.

De verkiezing van een bestuurslid in de vacature-M. Van Hout, die periodiek aftrad, had tot uitslag, dat de heer Van Hout met schier algemeene stemmen werd herkozen.

Daarna is door de Eerw. Heer C. J. van den Hout hoofdadviseur van het gilde in de Bouwbedrijven in het Dekenaat Geertruidenberg een rede gehouden met het onderwerp:

„Hoe staan wij thans in ons Bisdom met de beroepsorganisatie?"

Pr. 's H. Crt.

Bossche Rechtbank.

Uitspraken der arrondissements rechtbank van Donderdag:

J. H. V., Boxtel, jachtdelict, appel kant. Oirschot vonn. vern. f 5 subs. 2 d. h. — A. v. O., Rosmalen, bel. amb. in functie, f 5 subs. 10 d. h. — G. J. van K. Woensel en A. v. B. Strijp, mish. 1e f 30 subs. 60 d. h. 2e 7 d. gev.str. — H. J. C. C. 's Bosch, op. sch. der eerb., 1 mnd. gev.str. — M. v. d. B., Boxtel, jachtdelict, appel Kt. 's Bosch vonn. bevest. f 12 subs. 8 d. h. — M. J. K., Vught, diefstal, f 5 subs. 10 d. h. — W. Sm. Nuenen, niet voldoen aan ambtb. f 8 subs. 16 d. h.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Leugen en Laster

In het hoofdartikel van de Dommel en Aabode van verleden Zondag staat dat ondergeteekende op Dinsdag 17 Juni bij de stemming voor de Tweede Kamer urenlang op de markt propaganda heeft gemaakt.

Bedoeld wordt hier, dit is duidelijk te zien in 't overige van het artikel, dat ik propaganda gemaakt zou hebben voor Westerhof.

Ik verklaar echter, dat ik voor of tijdens, dat de stembus geopend was, dus tot 's namiddags 5 uur, heelemaal niet op de Markt ben geweest. Ik tart dan ook den schrijver en elkeen te bewijzen, dat waar is, wat in de Dommel en Aabode staat.

De schrijver van voornoemd hoofdartikel, 't zij het is een gemeentesecretaris, of wie ook, is een **LEUGENAAR en LASTERAAR**. Ik vertrouw, dat nu ook het overige van het artikel wel op zijn juiste waarde geschat zal worden, en dat elkeen de gemeene toeleg van den schrijver zal doorzien, n.l. dat hij door zijn geschrijf tracht mij ten zeerste te benadeelen, laat ik het het maar duidelijk zeggen: tegen mij en mijn gezin broodroof te plegen.

A. W. v. d. HORST.

Mijnheer de Redacteur.

Tot een week voor de candidaatstelling, had ik de hoop, dat er ditmaal met de gemeenteraadsverkiezing geen strijd in onze gemeente gevoerd zou worden.

Ik redeneerde bij mij zelve zoo: Elk der partijen heeft 2 aftredende leden 1 wethouder en een lid, dus zij staan gelijk.

Verders vernam ik dat er lijsten circuleerden voor de 4 aftredende leden, en meende daardoor mijn hoop, dat er geen strijd gevoerd zou behoeve te worden verwezenlijkt te zien.

Wel werd er gewaagd van het stellen van een onafhankelijk candidaat, maar daardoor behoefde toch geen partijstrijd te ontbranden.

Een paar dagen voor de candidaatstelling vernam ik echter dat het niet zoo zou mogen zijn.

Er circuleerde een lijst met vier candidaten, waarop slechts 2 der aftredende voorkwamen, en er werd gemompeld dat de candidaten der z. g. centraalpartij onder vuur genomen zouden worden.

Naar aanleiding daarvan wilde ik de kiezers van Boxtel een paar vragen stellen.

Hebben de heeren v. d. Eerden en Merks als raadslid niet steeds hun plicht gedaan?

Bezitten zij niet voldoende capaciteiten om het ambt van raadslid te vervullen?

Valt er iets bijzonders aan te merken op hun zedelijk gedrag?

Ik meen dat deze vragen niet anders dan in 't voordeel van genoemde heeren beantwoord kunnen worden, en hoop derhalve dat ook deze aftredende leden behouden zullen blijven voor onzen gemeenteraad.

v. G.

Geachte Heer Redacteur.

Ik geloof, dat bij de a.s. gemeenteraadsverkiezing de Dommelpartij groote verwarring wil stichten.

Zij komt met niet minder dan vijf candidaten voor slechts vier aftredende leden. Op eene lijst heeft zij candidaat gesteld Paijmans, Ribbe, van Rijckevorsel (Lindenlust) en Kees de Hond. En dan heeft zij nog een aparte lijst voor het oud-raadslid van der Sande. Dat zijn welgeteld, vijf candidaten voor vier zetels. De Dommelpartij kan niet alle vijf steunen, dat is duidelijk. Een van die vijf houdt zij dus voor den gek. Ra, ra, wie is dat?

De Centrale partij liet lijsten teekenen voor de vier aftredende leden: v. d. Eerden, Merks, Paijmans, Ribbe.

Wel weigerden velen op een lijst te teekenen waar Paijmans op stond en moesten er lijsten gepresenteerd worden met drie candidaten: v. d. Eerden, Merks en Ribbe.

Doch een vierde candidaat nam de Centraal er niet bij. Doch toen zij hoorden, dat men van de Dommelpartij tegencandidaten stelde, kwam de Centraal op 't laatste oogenblik gelukkig nog met J. de Vries-Paddenburg.

Nu kan tenminste het gevaar afgeweerd worden Fons van der Sande weer in den Raad te krijgen.

EEN KIEZER.

Boxtel, 25 Juni 1913.

Geachte Redactie.

Vergun mij, ter opheldering van een en ander, een plaats in uw geacht blad; bij voorbaat mijn dank.

Reeds lang voor de verkiezingszon begon te schijnen, was mij door enkele onafhankelijke personen gevraagd of ik bij de a.s. gemeenteraadsverkiezingen een candidatuur wilde aanvaarden. Toen ik deze vraag bevestigend beantwoord had, is uit voornoemde personen een comité gevormd, dat zich belastte met de voorbereidende maatregelen. Mijnerzijds zijn toen aan dat comité voorwaarden gesteld, waarmede het volkomen accoord ging. Ter verduidelijking volgen hier de voorwaarden;

1o. Candidaat gesteld te worden door het spoorwegpersoneel.

2o. Vrij en onafhankelijk te zijn van de bestaande partijen.

3o. Dat bij eene eventueele verkiezing aan de kennis van den candidaat moet worden vrijgelaten hoe het best eene voorkomende zaak te beoordeelen.

4o. Dat hem de vrijheid moet worden gelaten om bij moeilijke oplossingen raad en inlichtingen in te winnen bij ervaren en eerlijke menschen van welke partij, stand of godsdienst zij ook zijn.

5o. Dat hij zich voorstelt op te komen voor het algemeen, doch bijzonder de belangen van den werkmansstand en kleinen boer te behartigen.

6o. Dat hij hoopt mede te werken, om den vrede, die ter plaatse deerlijk is verstoord, weder terug te brengen, en om zoowel het Geestelijk als Wereldlijk Gezag te helpen eerbiedigen, evenwel zonder prijsgeving van de rechten en aanspraken van werkman en kleinen boer.

7o. Dat hij instemt met het pogen van het Comité op wettige en eerlijke wijze stemmen te vragen en te bieden aan alleenstaande of gegroepeerde kiezers mits men zich stipt en eerlijk houdt aan de overeengekomen verplichtingen van eene verbintenis.

8o. Dat het zijn innige wensch is, dat terwille zijner Candidatuur niemand der andere candidaten of wie ook onheusch worden bejegend of voor persoonlijke feiten of huiselijke aangelegenheden worden aangerand.

9o. Dat hij de hoop uitspreekt dat zijne candidatuur niet zal worden gedompeld in jenever of alcohol.

10o. Dat hij een beroep doet op allen die zijne candidatuur wenschen te bevorderen, zich als waardige mannen zullen gedragen.

Ziedaar mijnheer de Redacteur, klaardere wijn kon er niet geschonken worden. Nu doet zich evenwel het geval voor dat enkele dagen voor de verkiezing een lijst uitkomt *niet* van ons comité afkomstig, waarop o. m. ook mijn naam voorkomt. Velen hebben zich toen afgevraagd „hoe heb ik het nu met Kees de Hond". Andere meer speciaal tegenstanders mijner candidatuur verklaarden botweg „hij heult met de Dommel", „hij is candidaat geweest van de R. K. Kiesvereeniging".

Ik meen mijnheer de Redacteur dat wat het laatste betreft mij toch zeker niet als een verwijt kan worden aangewreven, want de destijds gekozenen en gevallenen waren allen lid en candidaat in de R. K. K.

Wat heulen betreft, kan ik u verklaren dat ik een beslist vijand daarvan ben. Beide partijen staan mij even na; bij beide partijen zijn m. i. goede menschen.... en minder goede, hoewel de stemmen die eventueel door personen van beide partijen op mij uitgebracht worden mij zeer aangenaam zullen zijn. Wat betreft het gebruik maken van mijn naam verklaar ik plechtig dat mij daarvan bij deze gelegenheid niets bekend was, vooraleer de lijst geheel of ten deele was volteekend en mij zulks door een geloofwaardig persoon werd medegedeeld. Kort en bondig heb ik toen verklaard dat zulke wijze van doen niet netjes en ongebruikelijk was.

Ik tart daarom een ieder mij te bewijzen dat mij toestemming is gevraagd of mijnerzijds is verkregen mijn naam te plaatsen op bedoelde lijst.

Ware zulk een verzoek tot mij gericht dan had ik de(n) persoon of personen (voor mij onbekenden) verwezen naar ons comité (zie 7o.). Dat comité bestaat gelukkig uit personen, uit mannen, in staat en bevoegd om over mijne al- of niet betrouwbaarheid te oordeelen.

Ziedaar de naakte en oprechte waarheid.

Gezonden aan beide plaatselijke bladen met beleefd verzoek om opname.

Met de meeste Hoogachting en onder dankzegging voor de opname verblijf ik

Uw dienstw. dienaar.

KEES DE HOND.

Mijnheer de Redacteur.

Er is, buiten mijn weten, een lijst rondgegaan wegens verkiezing voor den Gemeenteraad, waardoor ik de eer heb, candidaat gesteld te zijn.

Die zittende en thans periodiek aftredende leden, zijn gekozen geweest, mede en voornamelijk, door een der partijen, die onze goede gemeente verdeelen; zoo ik nu de candidatuur voor keuze zou aanvaarden, dan ware het gevolg, dat een der gemelde Heeren, zoo de keuze zelf op mij zou vallen, door mij zou worden vervangen. Ik vervang alzoo gevolgelijk een dergenen, die behooren tot de eene partij en wordt natuurlijk aangezien als behoorende tot de andere partij, — en omgekeerd evenzoo.

Intusschen, wat aangaat mijne richting, ik ben lid der R. K. Kiesvereeniging en heb mij wijders nooit geschaard onder een partijvaan;

ik sta buiten en naast de partijschappen!

Menigmaal heb ik, al was het zijdelings, omdat ik geen positieve kracht kon doen uitgaan, wijl ik als ambteloos ingezetene dat niet kon, getracht die jammerlijke twistgedingen te doen eindigen; op menige plaats is mij dit gelukt, op enkele niet; doch ik heb er mij nooit tusschengestoken; ik heb slechts getracht te overtuigen en het er heen te voeren, daar waar het alles naar toe moet, dat is naar het hoogste en beste, naar het: „bemin God bovenal en onzen naaste als ons zelve".

Wanneer er dus eene meerderheid zou wezen, die mij de eer zou aandoen hare keuze op mij te doen vallen, dan wil ik niet aangezien worden als gekozen door een der partijen; want nogmaals, ik sta *daarnaast*.

Mijn program is geen ander dan dat, wat ik altijd heb voorgestaan in Vught, gedurende mijn negen-jarig Burgemeesterschap, gedurende mijn zeven-jarig voorzitterschap van den Noord-Brabantsche landbouw, tijdens die jaren, dat ik de Boerenleenbanken, die hier onbekend waren, in ons Vaderland heb ingevoerd, den Boerenbond mede gesticht hebt, enz. enz.

Daarom tracht ik, in datzelfde program blijvende, den bloei der Gemeente Boxtel mede te bevorderen, op de eerste plaats door eendracht te herkrijgen, en wanneer er voorloopig geen enkel ander doel bereikt zou worden, dan het herstel dier eendracht, dan geloof ik dat er, niettemin, zou gelegd zijn de eenige hechte grondslag, waarop eene zeldzaam krachtige economische ontwikkeling zeker en vast, zou kunnen gebouwd worden in de Gemeente; of is het niet treurig om aan te zien, dat het boerenpakhuis bijv. zich niet ontwikkelen kan, gelijk het moest, om die ellendige partijschap? dat de Hanze niet alle middenstanders ten voordeele komt, alléén en enkel om diezelfde verdeeldheid? enz.

Moet dat zóó blijven in een der mooiste en best gelegen Gemeenten onzer Meijerij?

Doch ik zal geen stap zetten om gekozen te worden, noch direct, noch indirect. Ik wil geen voorbeeld geven van partij te kiezen; ik wil geen verdeeling bevorderen; integendeel, als eene meerderheid mij in den Raad wil brengen, weet zij wat zij aan mij hebben zal, en moet zij dus zelf ook maar weten gevolgelijk, wat zij doet.

Hoogachtend,

LOUIS VAN RIJCKEVORSEL.

„Selissen", 23 Juni 1913.

BEKENDMAKINGEN.

Stemming ter verkiezing van vier leden van den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel.

Gelet op art. 55 laatste lid der Kieswet.

Brengen ter openbare kennis, dat op **Maandag den 7 Juli 1913** eene stemming zal plaats hebben voor vier leden van den gemeenteraad in het lokaal van het gemeentehuis alhier; dat die stemming zal plaats hebben van des voormiddags **acht** tot des namiddags **vijf** ure.

De namen der candidaten voor deze stemming zijn in alphabetische volgorde:

Eerden van der H. F.
Hond de C.
Koenders G.
Merks K. M.
Paijmans G.
Ribbe W. A.
Rijckevorsel van A. M. J. Th.
Sande van de A. A.
Vries de J.

Artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht: „Hij die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met Gevangenisstraf van ten hoogste Een Jaar".

Boxtel, den 25 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.
van 20—27 Juni.

Geboren: Henricus, z. van P. Smetsers en J. C. Schilders.

Overleden: M. Cremers, 66 jaar.

Correspondentie.

Wegens overvloed van Copie moeten een paar ingezonden stukken en de rest van het raadverslag blijven liggen tot Woensdag.

Markten.

Maandag 30 Juni.

Someren: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 1 Juli.

Nijmegen: vee.
St. Oedenrode: paarden, beesten.
Oosterhout: beesten, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 2 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,26 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 27 Juni f 1.20 à f 1.30 per K.G.

Op 27 Juni was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.36 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 27 Juni. Hoogste prijs f 1.22 Laagste f 1.10 Middel f 1.16 p. K.G. Aanvoer 9070 K.G.

MAASTRICHT, 27 Juni. Botermijn. Aanvoer 54075 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.19, laagste f 1.12 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 27 Juni. Aanvoer 58211 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,65 tot f 0,71.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

ADVERTENTIEN

BERICHT.

Ondergeteekende bericht aan het geachte publiek van Boxtel, dat hij zijne **COIFFEURSZAAK** vanaf **a.s. Dinsdag** overgeplaatst heeft van de **Rechterstraat** naar de

Stationsstraat,

in der rechtervleugel van het Hotel P. Theeuwkens.

Tevens beveelt hij zich aan voor het maken van alle soorten Haarvlechten.

Beleefd aanbevelend,

M. J. v. d. Broek.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERPACHTEN:
Op **Vrijdag 4 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Mej. Wed. B. v. d. Sande te Liempde.
Voor Mevr. Douairre Mr. F. A. J. van Lanschot.
12 perceelen **Voorgras** in Rouwbeemd.
1 perceel het Moerveldje aldaar.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Maandag 7 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Kindn. Bukenex te Lennisheuvel.
Voor Andries Verhoeven c.s.
17 koopen **Rogge** bij het huis op Koevert.
3 dito **dito** tegenover Hazenberg.
2 dito **dito** op den Burgakker.
2 dito **dito** over de Nieuwe Brug.
2 dito **dito** in Gasthuisland.
1 dito **Haver** bij het huis.
3 dito **dito** nabij Banisveld.
Voor de Wed. Jacs. Soeterings c.s.
7 koopen **Rogge** bij de Wed. Raaymakers.
8 dito **dito** op den Hoogen Akker.
3 dito **dito** op den Krommen Akker.
5 dito **dito** achter H. van Dinther.
2 dito **dito** tegenover het huis afk. van den Otter.
3 dito **Haver** tegenover het huis.
Voor de Erven de Wed. F. van Beers.
8 koopen **Rogge** bij het huis.
3 dito **Rogge** op het land van Jacs. Pijnenburg.
3 dito **Haver** in de Korte Steeg.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Donderdag 10 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van *Frans v. d. Meerendonk* te Brukelen.
Voor Mr. G. van Tienhoven.
50 koopen **Rogge** op Kampina.
Voor Hends. Willems.
22 koopen **Haver** langs den Esschen Weg.
Voor Jan Francis Veroude.
2 koopen **Rogge** bij het Boterfabriek.
3 dito **Rogge** bij zijn huis.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:
Op **Vrijdag 11 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van *Hends. v. Breugel* in de Nieuwstraat.
Voor Hends. v. d. Laar.
4 koopen **Rogge** aan de Onrooische straat.
1 dito **Rogge** bij v. d. Wassenberg.
9 dito **Rogge** op den Berkakker.
7 dito **Rogge** in de hooge Wei bij Van Vugt.
3 dito **Rogge** achter Schellekens.
2 dito **Haver** bij het vroeger door hem bewoonde huis.
Voor Marts. v. Oers.
4 koopen **Rogge** te Munsel op den Bernakker.
Voor Lambs. v. Erp.
6 koopen **Rogge** te Onrooi op de Langakker.

VANAF HEDEN en verder de geheele MAAND JULI

houdt de Firma

Witteveen & De Mol

HARE BEKENDE

REUSACHTIGE OPRUIMING

van eene groote partij Stukgoederen.

9/8 Zwaar Ruw Katoen	7½ — 9½ — 11½	ct.	
6/4 „ „ „	9½ — 11½ — 14	„	
10/4 Lakenskatoen	21 — 24 — 28	„	
Gele Keper	vanaf 10½	„	
Zware Witte Flanel	„ 9½	„	
Waschechte Dril voor Overhemden	14½	„	
Groote Theedoeken	6½ — 9½ — 11½	„	
„ Kopjesdoeken	7½ — 9½	„	
Poolbont voor Schorten	14½ — 18 — 21	„	
6/4 Zwaar Graslinnen voor Hemden of Sloopen	12½	ct.	
10/4 Prachtig Graslinnen voor Lakens	21 — 24 — 29	„	
8/4 Zwaar Wit Katoen voor Schorten vanaf	13½	„	
6/4 Imitatie-Linnen, ijzersterk	15½	„	
10/4 „ „	26½	„	
Prima Sloopen	34 — 41	„	
Overtrek van Dekens	10½ — 14 — 19	„	

en nog veel meer. (Ziet daarvoor onze étalages)

Verder ruimen wij nog op een partijtje

Dames Dag- en Nachthemden, Pantalons, Zakdoeken, Servetten, Handdoeken, Schorten, enz.

Een groote partij Katoenen, Satinet, Wollen en Molton Dekens.

Koopt ons overbekend VLOKKEN BEDSTEL

(Bed, Peluw en 2 kussens) 2 Persoons, gevuld met 40 pond vlokken puike tijk à **f 8.40.**

Ten laatste maken wij nog aan de huismoeders bekend, dat wij naast dat alles ook nog hebben

groote partijen Lappen,

te weten van: FRANSCHE MERINOS, ZWARTE en GEKLEURDE JAPONSTOFFEN, KATOENTJES, WIT en JAEGER FLANEL, SPORTFLANEL, WIT GOED, enz. enz.

Alles spotgoedkoop. Alles spotgoedkoop.

☛ N. B. Gedurende de opruiming **geen zichtzendingen** en **alles uitsluitend à contant** zonder eenige korting.

Wilt gij Uwe gezondheid niet benadeelen, koopt dan uitsluitend Uwe kruidenierswaren bij

HENRI v. d. VELDEN & Co.,

STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

Die er prijs op stelt dat zijne kruidenierswaren en grutterswaren steeds versch en gezond zijn, koope uitsluitend bij

HENRI v. d. VELDEN & Co. :-: Stationsstraat, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

Zweren

Zweren mag men nooit verwaarloozen, omdat zij zoo spoedig aanleiding geven tot bloedvergiftiging. Hoe dikwijls hoort men tegenwoordig niet van bloedvergiftiging met doodelijken afloop, alleen omdat een zweertje niet voldoende behandeld werd. Bedek Uw zweren onmiddellijk met den **Kloosterbalsem**, Klooster Sancta Paulo, welke zuiverend en verzachtend werkt en spoedig algeheele genezing te weeg brengt.

De heer J. Steegers-Daeze te St. Kruis (Zeeland) verklaart ons:

„Mijn zoon Theofile kreeg, toen hij bij het leger diende, „zweren aan zijn arm, vanaf zijn pols tot aan den elleboog toe. „Het was zoo erg, dat hij daarvoor in het hospitaal verpleegd „moest worden. Helaas, wat er ook voor aangewend werd, „blijvende genezing was niet te verkrijgen. Als er één zweer „genezen was, kwam op een andere plaats weer een nieuwe „zweer op. Ten slotte werd hij ongenezen uit het hospitaal „ontslagen en kwam hij thuis. Toen kwamen wij op het denk„beeld den KLOOSTERBALSEM voor zijn zweren aan te wenden, „en ziet, na eenigen tijd de zweren met den Kloosterbalsem „te hebben behandeld, zijn deze geheel en al genezen en heeft „hij sindsdien geen last meer van zweren gehad. Wel een „bewijs, dat de Kloosterbalsem niet slechts tijdelijk, maar blijvend „heeft genezen." De

KLOOSTERBALSEM,

KLOOSTER SANCTA PAULO, is bovendien een onvoorwaardelijk middel tegen alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt **ROODEN BAND** met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers

---

BLOEDARMOEDE

en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van

HAEMATOGEENWIJN.

Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond 22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en 20	„
Groote Rozijnen	„ „ 17½	„
Sucade	„ „ 35	„
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond 7	„
Prima Krenten	„ „ 18	„
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en 55	„
Mooie Stoffers van	15	„
Bruine Borstels van	12½ en 8	„
Waschboenders (geel en zwart)	10	„
Boenwasch (groote flacon)	10	„
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart, per flacon	7	„
Smeertraan per flesch met flesch	35	„
Wagensmeer per kistje	25	„
Prima Ledersmeer per blikje	15	„
Zuivere Levertraan per flesch	40	„
Prima Gemengd Voer	per 5 pond 26	„
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter 35	„
Soda, per 4 pakjes per pakje	2½	„
Prima Sponsen	15, 10 en 7½	„

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 52. Zaterdag 28 Juni 1913.

Het Herstel van Neerland's Onafhankelijkheid in 1813.

Zwaar drukte de hand van den grooten soldatenkeizer op Nederland en er scheen geen redding uit den toestand van vernedering mogelijk, toen al heel spoedig eerst de ondergang van het Groote leger op de Russische sneeuwvelden in 1812 en als gevolg hiervan de Duitsche Vrijheidsoorlog, die in den volkenslag bij Leipzig met Napoleons volkomen nederlaag eindigde, de hoop op bevrijding van het Fransche juk in de harten der Nederlanders deed ontwaken.

In November 1813, toen Napoleons beslissende nederlaag bij Leipzig alom bekend werd, traden vocral in Den Haag, Amsterdam en Leiden eenige moedige en vaderlandslievende mannen met stoute plannen voor de bevrijding van het vaderland op.

De verdienstelijke mannen die hiertoe het initiatief namen, waren in Den Haag : Gijsbert Karel van Hogendorp, graaf van Limburg Stirum en baron van der Duyn van Maasdam (nog door drie anderen gesteund), te Amsterdam Mr. Anton Reinhard Falck en generaal Kraijenhoff (ook gesteund door anderen) en te Leiden de hoogleeraren Johan Melchior Kemper en Fannius Scholten.

Ieder dezer heeren verbond zich in 't geheim met vier anderen en zoo waren spoedig 400 mannen in de zaak der bevrijding betrokken. Die bevrijding zelf werd zeer in de hand gewerkt door de vrees der Franschen om te worden afgesneden van hun land door de Pruisische en Russische troepen, die onder Bulow naar Nederland oprukten. Generaal Molitor ontruimde dan ook spoedig Amsterdam, ten einde over Utrecht nog in tijds Frankrijk te kunnen bereiken. Nu ontstond op 15 November 1813 in Amsterdam een volksbeweging, waarbij de gehate douanenhuisjes en adelaars als zoovele zinnebeelden van de Fransche onderdrukking werden verbrand.

Falck, een hoogst bekwaam staatsman, wist met hulp van Kraijenhoff het volk in toom te houden, zoodat geen erger gewelddadigheden werden begaan. Hij zorgde voor een voorloopig bestuur van oud-regenten en wenschte, dat dit college zou doortasten en de hoofdstad onafhankelijk verklaren ; maar hiertoe waren dezen te bedachtzaam.

In Den Haag ontstond de beweging eerst twee dagen later, op 17 November. Daar liepen van Limburg Stirum en Hogendorps zonen met Oranje-kokardes op de borst door de straten en ontvlamden aldus de geestdrift van het volk, terwijl van Limburg Stirum in overleg met Hogendorp in naam van Oranje het bestuur der stad aanvaardde en de Fransche bezetting genoopt werd, de stad te verlaten.

Op dien eigen dag reeds, dus 17 November, riep het Haagsche driemanschap een vergadering op van oud-regenten van na 1787 (dus allen Oranje-regenten), ten einde het voorloopig bewind te voeren. Velen bleven weg en toen nu ook vroegere Patriotten te zamen met de Prinsgezinde regenten werden opgeroepen, werd evenmin een kloek besluit genomen ; de heeren besloten uit vrees voor Napoleons machtsherstel evenals te Amsterdam een afwachtende houding aan te nemen. Dit verdroot het wakkere, kordate drietal, vooral den voortvarenden Limburg Stirum en nu namen Hogendorp en van der Duyn het algemeen bewind op naam van den prins van Oranje.

Den 19en November vertrok een deputatie (Fagel, de Perponcher) naar Engeland, om den prins, zoon van Willem V uit te noodigen naar Nederland terug te keeren.

De Pruisen en de Russen noodzaakten voorts de Fransche troepen het land te verlaten en in 't voorjaar van 1814 was het geheele land ontruimd. Die ontruiming ging vrij gematigd in zijn werk en alleen te Woerden maakten de Franschen zich schuldig aan gruwelijke moordtooneelen. Nog in die zelfde gedenkwaardige Novembermaand had de prins van Oranje gehoor gegeven aan de uitnoodiging der Haagsche heeren en den 30sten November landde Willem Frederik in Scheveningen en hield hij zijn „blijde inkomst" in Den Haag onder het donderende gejuich eener van geestdrift blakende menigte. Twee dagen daarna ging Zijne Hoogheid naar Amsterdam, want daar moest de ommekeer worden bekrachtigd en afdoend de nieuwe orde der regeeringszaken werden beslist. Men was het echter niet eens over den nieuwen regeeringsvorm, die moest worden ingevoerd. In den beginne n.l. dachten Hogendorp, de oude Oranje-regent van vóór 1795, en ook de prins zelf aan de herstelling van het stadhouderschap met de noodige verbeteringen en een grootere macht voor den stadhouder. Maar spoedig dreef de meening boven van de hoogleeraren Kemper en Fannius Scholten om de republiek te vervangen door de monarchie, ten einde des te beter de eenheid van land en volk te vestigen.

Zoo werd te Amsterdam aan den prins van Oranje de Souvereiniteit opgedragen onder den titel van Willem I (niet Willem VI) Soeverein Vorst. Willem I aanvaardde den 2den December de vorstelijke waardigheid onder voorwaarde dat zoo spoedig mogelijk een grondwet zou worden opgesteld. De nieuwe regeering werd nu door geheel Nederland met blijde hoop op een betere toekomst begroet.

De grondwet, door den Soevereinen Vorst verlangd, kwam spoedig in 1814 tot stand en toen in de lente van dit zelfde jaar Napoleon voor goed overwonnen was, erkenden de Europeesche mogendheden Neerlands onafhankelijkheid en bepaalden bovendien op het Weener Congres de vereeniging van de Noordelijke met de Zuidelijke Nederlanden tot één staat.

Zoo werd Nederland een herboren vrije en onafhankelijke staat onder de leiding van het roemrijke huis van Oranje.

Internationale Tentoonstelling
te TILBURG.

Ter luisterrijke viering van het onafhankelijkheidsfeest, hebben enkele ondernemende mannen te Tilburg een tentoonstelling georganiseerd, welke met eere mag genoemd worden in de rij der exposities, die alom in den lande zijn opgerezen. Ja, zelfs, we vreezen geen tegenspraak te ondervinden, dat de Tilburgsche tentoonstelling in belangrijkheid zoo al niet geheel, dan toch mede aan de spits staat. En belangrijk is ze op velerlei gebied. Op gebied van handel, nijverheid, kunst, onderwijs. Er is in elke afdeeling een keur van inzendingen aanwezig, die menigeen van bewondering de handen ineen zal doen slaan.

Dat alles is natuurlijk niet dan na langdurige voorbereiding en veel moeiten en zorgen bijeengebracht.

Intusschen heeft het Hoofd-Comité gesteund door een eere-comité met schitterende namen, bij zijn werken degelijken steun ondervonden.

Behalve de sympathie, met woord en daad betuigd door Z.E. den Commissaris der Koningin, toonde o.a. Minister Talma zijne bijzondere belangstelling, door er evenals den vorigen keer welwillend in toe te stemmen, de tentoonstelling, plechtig te komen openen, terwijl eindelijk de kroon op het werk werd gezet, door het bericht, dat H. M. de Koningin den wensch heeft te kennen gegeven in den loop der maand Juli, in hoogst eigen persoon de Tentoonstelling in oogenschouw te willen nemen.

Waar de hoogste regeeringspersonen in den lande op deze wijze toonen de Tilburgsche tentoonstelling te beschouwen als een gebeurtenis van beteekenis, daar lijdt het wel geen twijfel of duizenden anderen zullen dit ferme voorbeeld volgen.

En dat die allen niet teleurgesteld zullen worden, daarvoor hebben ondernemende tentoonstellingsmannen samen met den architect, den heer A. M. Lejeune te Tilburg gezorgd.

Zij hebben aan den Bosschen weg een gebouwen-complex doen verrijzen massaal en indrukwekkend, in een bouwtrant herinnerend aan de antieken. Zonder een bepaalden stijl te kiezen en zich daaraan streng te houden heeft de ontwerper met behoud van eene vooropgezette bouwwijze zooveel mogelijk afwisseling willen brengen in de verschillende gebouwen.

Ook aan den tuinaanleg is bijzondere zorg besteed. Prachtige mozaïk perken met zeldzame, heerlijk, geurende, uitsluitend paarse bloemen, wuivende palmen en cypressen, frissche groene gazons enz. Een kunstig bewerkte fontein zal haar duizendkleurig fleuressineerend water 30 M. hoog opwerpen en doen neerstorten in een gemetselde baksteenen basin van 32 M. diameter, terwijl aangename stofvrije wandelpaden het ruim 4 H.A. groote terrein in symetrische orde zullen doorkruisen.

De electrische verlichting van het geheel zal meer dan schitterend zijn. Langs alle lijnen der hoofdrestaurant zullen lampjes van 10 kaarsen sterkte worden aangebracht, terwijl alleen de 30 M. hooge suikerobelisk 1000 van diezelfde lampjes zal bevatten. Het terrein wordt verlicht door 70 booglampen ieder van 1000 kaarsensterkte.

Het inwendige der Tentoonstellingsgebouwen mag in een woord grootsch genoemd worden. Alle industriën zijn vertegenwoordigd, waarbij vooral het machinewezen flink op den voorgrond treedt. Van de kunstverzameling van Hollands meesters gaven wij reeds vroeger een overzicht.

Onder de verschillende afdeelingen dezer breed opgezette expositie neemt het paviljoen van onderwijs eene zeer bijzondere plaats in. Wij mogen daarop de aandacht wel eens vestigen, omdat H. M. de Koningin, die in de eerste helft van Juli de Tentoonstelling zal bezoeken, heeft te kennen gegeven vooral in deze afdeeling belang te stellen. Men heeft daarom getracht deze zaal zoo voortreffelijk mogelijk in te richten.

De ruime zaal is verdeeld in een hooge middenhal met galerijen rechts en links. In het voorste gedeelte der hal, die rijk wordt gestoffeerd, zal de Apostolische school der Missionarissen van het H. Hart een keurig zoölogisch en botanisch museum inrichten, terwijl het achterste gedeelte der hal wordt ingenomen door een belangrijke inzending van het instituut voor Doofstommen te St. Michielsgestel. Tijdens de Tentoonstelling zal hier ook onderricht aan doofstommen worden gegeven.

In de galerijen rechts en links worden teekeningen en werkstukken geëxposeerd van de ambachts- en vakteekenscholen te Breda, Tilburg, Waalwijk, Oisterwijk en van de Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten te 's Bosch.

In hooge mate zal de belangstelling worden getrokken door de inzending van de Tilburgsche Aquarium-Vereeniging.

In een meer afgesloten ruimte exposeeren het R. K. Blindeninstituut te Grave, de Landbouw- en Huishoudschool te Lierop, de Drukkerij van het R. K. Jongensweeshuis, de Ursulinenscholen met fraaie handwerken, de R. K. Esperantistenvereeniging en de Hanzebond te 's Bosch.

Vermelde wij hierbij nog dat een overvloed van leermiddelen als boeken, platen, kaarten, instrumenten voor het onderricht bij de natuur, plant- en dierkunde, kortom volledige schoolinventarissen zijn geëxposeerd, dan zal men begrijpen, dat deze afdeeling voor onderwijs de belangstelling in de hoogste mate verdient.

Aan gelegenheid tot ontspanning zal geen gebrek zijn. Daar is vooreerst de z.g. Bloemenstad. De naam zegt reeds wat er de hoofdtoon zal vormen : bloemen in al haar geur en kleurrijkheid, omzoomende een prachtvijver met heerlijken fontein, afhangende van de daken der gebouwen, vullende de glooiende taluds en de weelderig aangelegde parken. In een woord : bloemen in een rijkdom en pracht, waarvan men elders de weerga moeilijk vindt. Verder gezellige, rijk gedrapeerde eet- en drinkgelegenheden, een bioscoop-theater, een Italiaansche muziekkapel enz. Een zee van licht, uitstralende uit 12.000 electrische lampjes, zal bij avond hier een ongekend feeëriek schouwspel opleveren. Een Lunapark, bevattende tal van kermis-vermakelijkheden, w.o. het beroemde circus Hagenbeck, alsmede een sportterrein, waarop gymnastiek-wedstrijden, vlieg-demonstraties, concours-hippique enz. zullen gegeven worden ziedaar wat den bezoeker wacht, wanneer hij zijn tol aan het nuttige gedeelte heeft gebracht.

Wie het geheel aanschouwt, zal moeten erkennen, dat het den bouwmeester, den heer A. M. Lejeune, alle eer aandoet en dat over het algemeen degenen die de leiding hebben, een werk hebben gewrocht, dat getuigt van kracht en ondernemingsgeest.

Het Mysteriespel

III.

In m'n eerste artikel spoorde ik hen, die plan hebben de opvoëring van „'t Spel" in Den Bosch te gaan bijwonen, reeds aan, zich 't tekstboek te verschaffen, dat in den boekhandel te koop is voor den prijs van 75 cent. Voor een gewoon tekstboek zou die prijs veel te hoog zijn, maar voor 't werk dat ons eenige dagen geleden ter recensie gezonden werd door de firma Teulings, is die wèl besteed. 't Is een mooi uitgegeven, op 'dik papier gedrukt kwarto-deeltje van ongeveer 100 blz. Behalve de eigenlijke tekst, die door een zeer goede bewerking in nieuw proza wordt verstaanbaar gemaakt, is het boek verrijkt met een „Inleiding", door Dr. H. W. E. Moller, waardoor het werkje voor de wetenschap een blijvende waarde heeft gekregen.

„Door prentjes, in den geest der vijftiend' eeuwsche boekverluchting karakteriseerde en illustreerde Dorus Hermens de Bedrijven", schrijft W. Smulders in 't tweede deel der Inleiding. Ik wil aan de bedoeling van den gevierden kunstenaar niet twijfelen, maar men hoeft z'n prentjes slechts te vergelijken met afdrukken uit incunabelen der 15e eeuw om direct tot de conclusie te komen, dat z'n pogingen deerlijk mislukt zijn. De scherpe karakteristieke lijnen, waarmee de oude middeleeuwers in hun houtsneden, ondanks alle gebrekkelijkheden in techniek, zulke aardige uitkomsten wisten te verkrijgen, mis ik geheel en al bij D. Hermsen. Gaven die onder schaduw of diepte, door een enkel lijntje, puntje of vlakje aan, Hermsen geeft daar vage arceering voor in de plaats.

Het boekje ziet er overigens zeer smaakvol uit en zal ook na de opvoering der mysteriespelen een blijvende plaats in menige bibliotheek veroveren.

* * *

Vóór ik over de „Sevenste Bliscap" iets meer zeggen kan, is 't noodig in het kort den inhoud ervan op te geven.

Na de Hemelvaart van Christus zijn de Apostelen van elkaar gescheiden om Jezus' Leer te prediken. Maria vraagt den steun van Johannes, die haar z'n huisje aanbiedt, gelegen aan den voet van den berg Sion. Van daaruit kon ze gemakkelijk de plaatsen bezoeken, welke door het Lijden van haar Zoon geheiligd zijn. Over deze handelwijze ergeren zich eenige Joden, die er hun beklag over indienen bij den Overste. Zij spreken hun vrees uit, dat Maria vele Joden tot het Christendom zal overhalen. De Overste vindt Maria's gedrag zeer verklaarbaar, maar belooft toch, ter geruststelling, haar lijk na haar dood, te zullen verbranden, opdat er geen bijgeloovigheden mee zouden geschieden.

In een volgend tafereel zit Maria diep bedroefd in haar kamer te bidden en vraagt God om troost en bijstand. We hooren nu Gods stem, die Gabriël belast Maria mee te deelen, dat ze binnen drie dagen sterven zal en in den Hemel opgenomen worden. Gabriël brengt een olijftak mee, die bij de uitvaart voor de lijkbaar moet gedragen worden. Maria ontvangt de aankondiging met groote vreugde en verlangt slechts de Apostelen nog eenmaal te zien voor haar dood.

St. Jan houdt een predikatie voor de inwoners van Ephese, en wordt plotseling in een wolk opgenomen en overgebracht tot voor Maria's huisje, zijn toehoorders verbaasd en ontsteld achterlatend. Johannes begrijpt niet wat er gebeurd is. Maria vraagt hem om bij haar te blijven tot na haar sterven. Onderwijl worden ook de andere Apostelen, behalve Thomas, uit alle wereld-deelen op dezelfde wonderdadige wijze voor Maria's woning gebracht. Deze geeft hun verklaring van deze gebeurtenis, neemt roerend afscheid van de Apostelen en doet zich naar een rustbed geleiden om te sterven.

Nu verschijnt Lucifer, die zijn duivels oproept om de ziel van Maria te belagen. Na veel tegenstand trekken er een paar op los, maar dicht bij het huisje genaderd, treedt hen opeens de Aartsengel Michaël met de zijnen in den weg, die ze met geweld terugdrijft.

Gods stem beveelt Engelen en Heiligen zich gereed te houden om Zijne Moeder luisterrijk te ontvangen. Onder een zachte hemelsche muziek sterft Maria, nadat zij nogmaals afscheid van de haar omringenden genomen heeft.

Maria's lijk wordt door enkele Maagden verzorgd en daarna door de Apostelen in een kist gelegd, die op een baar wordt geplaatst. Nu hooren zij Gods stem, die hen gelast, Maria te begraven in het dal van Josaphat. Psalmzingend trekken zij daar heen. De Joden hooren dat gezang en zien eindelijk den stoet aankomen. Zij maken zich gereed den lijkstoet aan te vallen en op het lichaam beslag te leggen. Als zij naderen worden zij met blindheid geslagen en de handen van den overste verbranden als hij de kist aanraakt. Petrus geneest hem door Gods hulp en de Overste bekeert zich. De Apostelen volbrengen de graflegging. De Overste keert tot de Joden terug, vertelt het wonder aan hem geschied, raakt ze aan met den palmtak, dien Petrus hem gegeven heeft, waarop allen zich bekeeren, het gezicht terugkrijgen en door de Apostelen gedoopt worden. Drie dagen later voeren de Engelen Maria's lichaam, onder zingen en orgelen, naar den Hemel.

De Apostel Thomas hoort onderweg plotseling hemelsche muziek en ziet een groot aantal engelen in de lucht. Een dezer deelt hem mee, wat dit beteekent en geeft hem Maria's gordel om hiermee zijn woorden te kunnen bekrachtigen bij het mededeelen van het wonder. Thomas ziet nu de Apostelen nabij het graf en deelt zijn broeders mee dat Maria ten hemel opgenomen is. Zij gaan allen naar het graf, dat zij geopend en ledig vinden. Na God gedankt te hebben voor de eer, aan Zijn Moeder bewezen, nemen zij afscheid van elkaar om weer in den vreemde het H. Geloof te gaan verkondigen.

* * *

Men zal terstond gemerkt hebben, dat dit middeleeuwsche stuk zeer veel van een tegenwoordig drama verschilt, niet alleen wat de inhoud, maar ook wat de bewerking der stof betreft. Wij zijn gewend in een drama te zoeken een strijd van een „held" tegen de hoogere macht of de hem omringende machten. Hoe kunstiger men dat spel van strijd en streving met elkaar weet te verbinden, hoe meer in den regel de aandacht van de toeschouwers getrokken en voor hen de „kunstwaarde" van het stuk stijgt. Zij, die niets anders in een tooneelspel willen zien, die alleen in 't zien van een onderlingen strijd der hartstochten in 't menschelijk hart bevrediging kunnen vinden voor hun kunstgevoel, moeten zich voor de teleurstelling wachten, die hen in Den Bosch zou overkomen. De „Sevenste Bliscap" immers geeft geen openbaring der hartstochten in onderlingen kamp. We krijgen geen diep inzicht in 'n menscheziel, waar de stormen der driften doorheen waaien, die ons doen sidderen, omdat we voelen, dat die strijd is onze eigen strijd, een strijd van een mensch tegen zich zelf, tegen z'n eigen begeeren, dat hem weerstrijdt in z'n streving naar beter, naar hooger. De dichter geeft ons eenvoudig weg het klaar verloop der gebeurtenissen, die in hoofdzaak aan allen bekend konden worden verondersteld. Alles gebeurt toch geleidelijk en natuurlijk achter elkaar, zoo eenvoudig en noodzakelijk, dat we geen oogenblik er aan denken, dat de dichter getracht heeft door een kunstig opgezette verwikkeling van toestanden, onze belangstelling te boeien.

Met een aanhaling uit de „Inleiding" over de kunstwaarde van dit mysteriespel, wil ik ditmaal eindigen. 'n Echte kunstenaar is ie de dichter van Gods genade, die z'n lichte aanschouwingen zonder moeite kan uitbeelden in 't zuiver klare woord, en de lichte ontroeringen van inwendig zieleleven in de klanken van dat woord te leggen weet, zoo dat ze ook in ons de ontroeringen wekken die meetrillen in dezelfde zielsbeweging. Door die klaarheid van ziening overtreft de „S. Bl." al onze geestelijke tooneelspelen van de middeleeuwen, in echte werkelijkheid van gewoon menschelijk willen en doen... De naar buiten zich toonende vorm zouden w'in onzen tijd anders geven maar 't inwendige, de zielsopenbaring van dat geloof, voelt ieder katholiek terstond aan als echt en oprecht. als zuiver samenstemmend met z'n eigen katolieke zieleleven".

J. HEEREN.

Van 's Levens Schaduwkant.

Hij had al een paar dagen zonder geld rondgezworven, toen hij dien morgen in de kerk belandde. Zittende op de stoep voor het portaal had hij achter de groote, eikenhouten deuren zachte muziek gehoord, orgelspel en het zingen van teere stemmen. Droomerig had hij zitten luisteren, was, toen hij in de verte een politieagent zag aankomen, die hem mogelijk verjagen zou, opgestaan en behoedzaam de kerk ingeslopen.

Ze was niet erg vol ; alleen op de voorste rijen zaten de menschen stoel aan stoel. Bekoord door het zacht schemerige licht en den vreemden geur van den wierook, vreemd ontroerd door de plechtige stilte, waardoor alleen de orgeltonen en nu en dan de stem van den priester ruischte, bleef hij bij den ingang staan, opziend naar de geboogde gewelven, die in slanke lijnen opwaarts rankten naar het midden, en naar de gekleurde ramen. Maar langzaam kwam hij dan nader naar de achterste stoelenrij, liet zich daar vermoeid neerzinken. Gevangen in de weldadige rust, die zijn moede lichaam slechts nauw-bewust doorproefde, bleef hij daar luisteren. En zijn flauwe aandacht, droomde weg naar verre landen van ongeziene weelde. De orgeltonen ruischten, de eentonige stem van den priester deunde door de stilte en nu en dan viel helderder en met krachtiger geluid het koor in. Zijn vermoeienis zakte langzaam weg, zijn ellende bestond niet meer voor hem. In zalige rust luisterde hij.

Maar achter hem knarste het kerkdeurtje en een stap klikte op het hardsteen. 't Was, of hij plotseling ontwaakte. Langzaam draaide hij het hoofd om, en zag een vrouw, voorzichtig stappend, naderkomeu en doorloopend tusschen de stoelenrijen ginds tusschen de menschen verdwijnen. Wakker geschud uit zijn gedroom, keek hij nu de kerk eens rond en bemerkte, dat hij een heel eind van de andere menschen afzat. Opstaand sloop hij dus, dicht langs de stoelen gaande, een paar menschen voorbij en liet zich ergens op een stoel zinken, waar hij luisteren bleef.

Hij voelde nu weer zijn vermoeienis maar niet zoo doordringend als straks voor de kerk, de pijn van zijn stuk geloopen voeten en den weemakenden honger. Er zijn werkzamer aandacht zwierf nu her en der tusschen de menschen, die op de stoelen gerijd zaten, Voorzichtig sloop hij nogmaals wat verder naar voren, tot hij aan het uiteinde van een dicht bezette rij zat. Enkele menschen keken om en namen hem opmerkzaam op, maar wendden dan het hoofd weer naar den priester.

Toen de dienst was afgeloopen en de menschen opstonden, bleef hij aarzelend zitten. Waar moest hij naar toe? Zijn voeten deden nog zeer, zijn beenen voelden zwaar van vermoeidheid en hij had honger. Maar de menschen drongen langs hem heen, keken verwonderd, wantrouwend soms, nu hij zitten bleef. En langzaam stond hij op. Maar in plaats van met den stroom mee te gaan schoof hij tusschen de stoelen door nog wat meer naar voren, werkte zich tusschen de menscheu door tot hij aan een der zijmuren stond, waar hij leunen bleef.

De menschen stroomden nu niet meer langs hem heen. Alleen ginds naar den ingang toe was het nog vol. Hier liepen nog slechts enkelen.

Hij keek rond tusschen de verlaten stoelen. Misschien kon er hier of daar iemand iets vergeten hebben, dat hij kon weggappen, om het te verkoopen. Maar hij zag niets. Vlak bij zich hoorde hij nu een deur gaan en omkijkend zag hij door de opening op een binnenplaats met een paar struiken, en daarover heen in een huis, waarvan een raam openstond.

De deur ging nu weer dicht, maar onwillekeurig bleef hij er naar kijken. Dat huis moest natuurlijk de pastorie zijn, begreep hij. Als hij daar eens binnen kon komen, wie weet, of daar niets te graaien viel. Hij had honger had al een paar dagen niet gegeten en van hier uit kon hij gemakkelijk binnenkomen. Hij keek om zich heen. De kerk was leeggeloopen. Alleen ginds bewogen zich langzaam nog wat oude menschjes. Voorzichtig, zonder gerucht te maken, schoof hij tusschen de stoelen door tot bij de deur, die straks was opengegaan. Als hij er voor stond, loerde hij nog even de kerk door. En toen hij niemand zag, wipte hij het deurtje binnen.

Hij stond nu op een ruime binnenplaats en zag naast het open raam een gangdeur. Behoedzaam sloop hij tot onder het raam, bleef daar even doodstil luisteren. Toen hij niets hoorde, keek hij voorzichtig over den rand der vensterbank. Daar binnen was blijkbaar de keuken. Een groot fornuis stond ginds in den hoek. Op tafel waren enkele borden en in een groote kast met glazen deuren stond eetgerei.

Er was niemand binnen en, nadat hij nog even had rondgegluurd over de binnenplaats, die met een ijzeren hek ginds van de straat bleek afgesloten, wipte hij over de vensterbank de keuken binnen.

Haastig doorsnuffelde hij er alle kasten en de lade van de tafel. Maar hij vond niets dan wat overgeschoten aardappelen, koude rijst en een stuk ossehaas.

„Nou", mompelde hij, glimlachende, „mijn honger kan ik tenminste stellen".

Voorzichtig, dat de borden niet rinkelen zouden, nam hij de haas.

„Eerst dit maar", lachte hij, „dan kan de rijst als nagerecht dienen.

Maar juist had hij zijn arm weer uit de keukenkast teruggetrokken, toen een plotselinge kreet hem verschrikt deed omkijken. In de deuropening stond de meid met angstige oogen hem bekijkende.

„Een dief, help", schreeuwde ze.

Hij bedacht zich geen oogenblik, maar het open raam weer op de binnenplaats.

„Een dief, een dief", bleef de meid schreeuwen.

Hij keek even rond, zag haar nu door de open gangdeur op de binnenplaats komen. En zoo vlug hij kon,

ronde hij naar het hooge ijzeren hek. Toen hij daar nog even omkeek zag hij ginds een man uit een deur komen, die een groote bos sleutels in de hand hield en zeker de koster moest zijn.

In doodsangst probeerde hij nu tegen het hek op te klimmen. Het stuk ossehaas moest hij laten vallen, want de koster naderde vlug. Maar ondanks zijn angstige pogingen, lukte het hem niet, er over heen te komen. Over de binnenplaats, met de rammelende sleutels in de hand, kwam de koster op een drafje aanloopen.

„Houd den dief", schreeuwde hij dreigende met de sleutels.

De dief was intusschen op het he geklauterd. Een paar mannen kwamen aan den straatkant kijken.

„Help me een handje", zei hij.

Ze reikten hem de handen, vingen hem op aan de andere zijde. Toen hij er stond, glimlachte hij, stak dan tegen de koster op de binnenplaats de tong uit en trok een leelijk gezicht. De keukenmeid zag verontwaardigd toe.

Neusbloedingen.

Haast ieder kent wel uit eigen ervaring de meest voorkomende van alle bloedingen, de neusbloeding. Het bloed vloeit uit één of, als de bloeding erger is, uit beide neusgaten tegelijk of loopt achter in de keel. Wordt dit bloed ingeslikt, dan wordt het niet zelden later weer uitgebraakt en kan de gedachte aan een maagbloeding doen ontstaan.

In den regel is de zetel der neusbloeding het slijmvlies van het voorste deel van het neus-tusschenschot. Het voorste deel van het neus-tusschenschot is niet alleen het meest aan de inwerking van geweld blootgesteld, maar ook om andere redenen is het tot bloedingen voorbeschikt. Het grootste deel van het ingeademde stof slaat daar ter plaatse neer, vormt met het neusslijm een vastklevende korst. Deze korst veroorzaakt jeuk, zoodat men door snuiten of duwen met een vinger haar tracht te verwijderen. Hierbij kunnen de oppervlakkigste lagen van het slijmvlies gescheurd worden en bloeding doen ontstaan. Soms treedt neusbloeding op als verschijnsel van een of andere ziekte, zooals bloedziekten, infectie-, nierziekten enz. Bij vrouwen komen soms periodieke (maandelijksche) neusbloedingen voor.

Slechts zeer zelden is een neusbloeding direct doodelijk of veroorzaakt zij bewusteloosheid door bloedverlies. Elk telkens weer optredend (habitueel) bloedverlies, echter ook al is dit telkens gering, wordt op den duur gevaarlijk. Veel onschuldiger en minder nadeelig is een eenmaal optredende heftige bloeding, dan telkens terugkeerende kleine bloedingen, omdat men bij deze laatste niet voldoende herstellen kan voor de nieuwe bloeding begint, en er dus bloedarmoede ontstaat.

Wie dus aan habitueel neusbloeden lijdt, verzuime niet zijn geneesheer te raadplegen. Het behandelen van de oorzaak, die b.v. een zweertje op het neusslijmvlies kan zijn, is hier aangewezen. Voor een éénmaal optredende neusbloeding behoeft alleen de geneesheer ter hulp geroepen te worden als de gewone huismiddeltjes niet helpen.

Welke middelen kan men toepassen?

Vooraf wat men niet moet doen: niet snuiten, geen koud, lauw of warm water opsnuiven, niet spuiten, niet duwen of vegen, vooral niet met sponsen en andere onzindelijke voorwerpen. Alle genoemde manupilaties hebben het tegenovergestelde effect, ze doen de bloeding toenemen en geven kans op besmetting (spuiten kan een ooraandoening veroorzaken.) Ook het inbrengen van watten in den neus moet ontraden worden. Wel kan door een goed aangebrachte prop watten een neusbloeding gestild worden, maar bij het verwijderen der watten heeft men kans het wondje weer open te trekken of wel blijven er enkele vezeltjes achter, die weer tot snuiten, niezen en krabben aanleiding kunnen geven. Ook de kans op besmetting is hier niet gering, evenals bij het brengen van andere stoffen, op een bloedende wond.

De middelen, die men zonder schade en in den regel met succes kan toepassen zijn:

1o. Gaat rustig zitten, houdt het hoofd niet voorover, waardoor de hals op kraag of boordje drukken kan, maar ook niet sterk achterover; houdt het hoofd recht, eer iets naar achteren dan naar voren.

2o. Haal diep adem en adem door den mond uit.

3o. Druk aan de bloedende zijde den neuszijwand tegen het tusschenschot aan (wat men gewoonlijk dichtdrukken noemt.)

In den regel zal hierdoor spoedig de neusbloeding tot staan komen, is dat niet het geval — men blijve rustig in deze houding gedurende minstens 10 à 15 minuten zonder telkens te probeeren of de bloeding reeds staat — dan kan men nog:

4o. koude aanbrengen op (niet in) den neus of op eenig ander lichaamsdeel. Het bekende middel: een koude sleutel in den nek berust op de gedachte dat door koude vernauwing der bloedvaten ontstaat; evenzoo pijn, waarom men ook

5o. een vinger aan de zijde van het bloedende neusgat met een draad sterk omsnoeren kan.

6o. Het in de hoogte houden van den arm derzelfder zijde wordt aanbevolen, omdat het uit den arm stroomende bloed dan tevens bloed uit den schedel mede zou zuigen.

De eerste drie genoemde middelen bij elkaar toegepast zijn in de overgroote meerderheid der gevallen voldoende. Waar dit op den duur niet het geval blijkt te zijn, kan men de onder 4, 5 en 6 genoemde middeltjes probeeren. Zoo noodig vrage men hulp bij een geneesheer; hem staan nog andere middelen ten dienste, die hij in geval van nood kan toepassen.

Die verzekerd wil zijn van prima kwaliteit artikelen koope uitsluitend zijne Kruidenierswaren bij

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationstraat - Boxtel.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Geheele uitzet voor pasgehuwden.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Billijke prijzen en grootste keuze.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

De Kinkhoest

Van alle middelen, welke tegen den kinkhoest worden aanbevolen, heeft geen enkel zulke snelle en zekere uitslagen opgeleverd als de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, het geneesmiddel bij uitnemendheid voor borst en longen. De kinkhoest is bovenal gevaarlijk door zijne gevolgen. Zeer dikwijls is de kinkhoest de oorzaak van eene long-ontsteking, welke ziekte jaarlijks duizenden ten grave sleept. De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo heeft een dubbele werking, daar zij de kinkhoest zelve bestrijdt en geneest en bovendien door haar krachtige werking alle schadelijke gevolgen als **longontsteking, bronchitus, borstbeklemming en dergelijke ziekten voorkomt en geneest.**

Mejuffrouw Joh. Krayenvanger, Gasthuissteeg 65 te Utrecht, verklaart ons het volgende:

„Gedurende vier maanden leed mijn jongste lieveling, thans negen maanden oud, aan een hevige kink- en slijmhoest. Het was zéér ziek en had zulke hevige benauwdheden op de borst, dat wij menigmaal dachten dat wij het verliezen zouden. Elk oogenblik dachten wij dat het stikken zou en het voedsel spuwde het steeds weer uit. Slapen deed het bijna nimmer en het was voortdurend koortsig. Geen enkel middel baatte. Gelukkig kwamen wij op het denkbeeld de ABDISIROOP aan te wenden, en werkelijk, deze gaf dadelijk verlichting. De beterschap hield gestadig aan en twee flesschen Abdijsiroop hebben onzen lieveling volkomen genezen". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is door haar ontsmettende en geneeskrachtige werking het aangewezen middel om kinderen te beschermen tegen de vele besmettelijke ziekten, welke hen bedreigen. Het is een onfeilbaar middel tegen Asthma, Influenza, Kinkhoest en alle Borst- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Salomonsz. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELD HOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS. VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meests apothekers.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. **21.—**

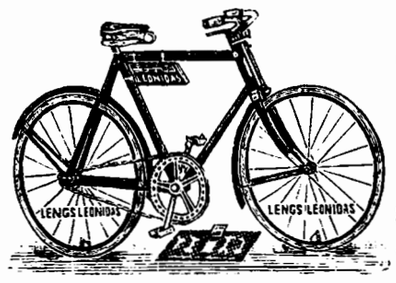

„LEONIDAS" Naaimachines
8 jaar garantie
vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnais (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0.40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,
TEGELEN A 25.
Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

No. 53 WOENSDAG 2 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Te Boxtel in den Raad.

op Woensdag 25 Juni 1913.

(Vervolg)

Straatverlichting.

Voorz. Dit punt vormt eigenlijk den hoofdschotel der vergadering. Had ik aanvankelijk beloofd spoedig eene raadsvergadering over deze zaak te beleggen, naderhand hebben B. en W. gemeend, daarmee te moeten wachten om eerst deskundige adviezen te kunnen inwinnen. Die adviezen zijn achteraf erg tegengevallen. Voor een goeden gang van zaken willen wij eerst voorlezen de aanbiedingen met toelichtingen, daarna de beide deskundige adviezen en vervolgens het rapport van B. en W.

Eer de Voorz. daartoe overgaat vraagt de heer v. d. Eerden verlof, 't volgende te zeggen:

v. d. Eerden. In de vorige vergadering zij de heer v. Oerle, dat 't niet goed was, dat ik er mede over kon beslissen, of er al dan niet electrisch licht genomen wordt, omdat ik te zeer belanghebbende ben, daar mijne familie, volgens het beweren van den heer v. Oerle in de gasfabriek betrokken is; met andere woorden: v. d. Eerden is partijdig en zal de financiën der gemeente achter die zijner familie stellen, waarop ik den heer van Oerle toen antwoordde, dat ik de gemeente steeds naar plicht en geweten gediend heb, dat hij mij nu van partijdigheid beschuldigt, en toen Burgemeester en Wethouder aandeelhouders waren der Electrische Centrale, hij daar met geen enkel woord over gesproken heeft. Ik ben, omdat de Voorzitter daarover geen verdere discussie toeliet, niet verder op die insinuatie ingegaan; nu die zaak echter aanhangig is, tart ik den heer v. Oerle, eenig bewijs voor zijne bewering aan te halen, dat ik niet steeds mijn eed getrouw ben geweest.

Maar de heer van Oerle verwart de zaak. Het gaat slechts hierover: wat is het voordeeligst voor de gemeente, gas- of electrisch licht. Welk van beiden genomen wordt, laat mij koud, als er de gemeente maar het best mee is. Ik heb mij steeds op dit standpunt gesteld en stel mij nog daarop. Is electrisch licht het voordeeligst, dan stem ik voor electrisch licht, is gaslicht het voordeeligst, dan voor gaslicht, dat schrijft mijn plicht als raadslid mij voor en dien wil ik doen.

v. Oerle. Ik schijn in de vorige verg. iets gezegd te hebben wat zeer waar was, want 't Fransche spreek woord zegt: de waarheid kwetst. (*Noot v. d. Redactie.* Kolossaal, als de heer v. Oerle op leugenachtige wijze iemand ergens van beticht, en de aangevallene verweert zich, dan wordt de leugen van den heer v. Oerle ineens waarheid, want: volgens het Fransche spreekwoord is 't de waarheid die kwetst. De leugen kan ook kwetsen, Mhr. van Oerle). Ik heb de heer van der Eerden van niets beticht, alleen gezegd dat 't beter was, wanneer een commissie deze zaak in handen had, wijl 't nu in handen is v. B. en W. en een familielid van Weth. van der Eerden financieel bij de gasfabriek betrokken is.

Ik heb het goede standpunt, door den heer v. d. Eerden steeds ingenomen, wanneer 't dergelijke zaken betrof, gewaardeerd. De heer van der Eerden heeft zich in dergelijke zaken steeds zeer korrect gedragen. Maar daarom is er van mijn kant niets onbillijks in, als ik vraag dat hij 't nu weer zal doen. Dan moet ik verder opkomen, tegen wat de heer v. d. Eerden zij over het aandeelhouderschap van Burgemeester Hugenpoth en den heer Spierings bij de Electrische Centrale Ik heb die zaak nauwkeurig onderzocht. De gemeente heeft eerst met de Firma Figee gecontracteerd. Drie jaar later, toen die firma in een Naamlooze vennootschap is omgezet, heeft Burgemeester Hugenpoth aandeelen genomen omdat de zaak zwak stond. De heer Spierings is Commissaris, dat is niets bijzonders, de heer Ribbe is het ook wel van de gasfabriek. (Dat maakt 'n groot verschil, de heer Ribbe is door den Raad als Commissaris aangewezen om voor de belangen der gemeente te waken.)

v. d. Eerden. Het geldt hier in dit geval geen concessie; dat de heer Spierings na drie jaar pas aandeelhouder werd, is dan even verkeerd, want hij moest op de uitvoering van 't contract toezien. Ik zeg nog eens: ik zal enkel en alleen in 't voordeel der gemeente werken. Dat hebben B. en W. nu reeds gedaan. De aanbiedingen van beide fabrieken zijn reeds zeer laag, dat voordeel bereiken we toch al vast.

v. Oerle. Ik zeg nog eens, ik heb niet bedoeld den heer v. d. Eerden te beleedigen, doch ik heb alleen willen zeggen, dat de heer v. d. Eerden vroeger buiten stemming gebleven is, en dat hij dat nu ook moest doen.

Voorz. Ik kan niet begrijpen, dat de heer v. Oerle de handelwijze van B. en W. niet goedvindt. U vraagt dat B. en W. de zaak aan een commissie overgeven. Wij geven ze niet aan een commissie, doch wij laten den Raad beslissen. Daar heeft buiten stemming blijven niets mee te maken.

v. Oerle. Ik moet tegen de woorden van den Voorz. opkomen. B. en W. hebben geen opdracht van de raad. Ik heb gevraagd of men er aan denkt, dat 't contract met de Electr. Centrale afloopt, Toen hebt U gezegd: B. en W. zullen met voorstellen bij den raad komen. Ik betwijfel of B. en W. de verlichting zonder den raad kunnen regelen.

Voorz. Dat heb ik niet beweerd. Wij komen bij den raad, B. en W. brengen præadvies uit. Daar kan ieder raadslid op zeggen, wat hij wil. Of iemand naderhand buiten stemming blijft, moet hij zelf weten.

Thans volgt het voorlezen der deskundige adviezen, der aanbiedingen en 't præadvies van B. en W. Die stukken alleen zouden een halve krant beslaan, wij kunnen er dus niet toe overgaan ze af te drukken. Bovendien, waren de raadsleden 't er allen over eens, dat de adviezen elkaar vierkant tegen spreken. De een adviseur was een electriciteitsman, de andere een gasman, de directeur der gasfabriek te Eindhoven. Beide heeren, waren 't er over eens, dat de aanbiedingen zeer laag te noemen waren. De eerste vond echter een verlichting zooals de electrische aanbiedt (van 50 kaarsen) voordeeliger en beter. De ander achtte een grootere kaarssterkte beter.

Volgens 't præadvies van B. en W. die uitgaan van een avondverlichting en verder een nachtverlichting van 30 lampen van 50 kaarssterkte of 15 lampen van 100 kaarssterkte, is de gasverlichting 265 gld. voordeeliger dan de electrische. Daarvoor zouden dan nog 14 gaslampen van 100 kaarssterkte bijgeplaatst kunnen worden. Nu is 't de vraag: wat is 't beste, een verlichting met 50 kaars electrisch of 100 kaars gas. Wijl de deskundige adviezen elkaar tegenspreken, stellen B. en W. voor een proef te nemen. Dat proefbranden geschiedt op kosten der inschrijvers.

B. en W. achten een nachtverlichting van 30 lampen voldoende. Een ochtendverlichting van meer dan 30 lampen, komt hen overbodig voor.

Voorz. 't Præadvies van B. en W. berust deels op de deskundige rapporten, deels op eigen ervaring. We willen nu nogeens de punten vaststellen, die we hebben te behandelen:

1e. Van welkte sterke moet de verlichting zijn;

2e. Zullen we een nachtverlichting nemen van 30 lampen van 50 kaarsen, of minder lampen van 100 kaarsen. De plaatsing der lampen blijft natuurlijk in handen van B. en W. om eventueele moeilijkheden te voorkomen. Dergelijke grondslagen moeten we eerst goed vaststellen voor we verder gaan.

De heer van Leeuwen meent, dat in een der rapporten staat, dat verlichting van 11—12 geldverspilling is. De Voorz. licht hem in, dat hij zich vergist.

v. Leeuwen. De Electrische Centrale biedt aan voor f 100 ook 's morgens te verlichten.

v. d. Eerden. Bij een nachtverlichting zooals B. en W. voorstellen, vervalt dat, want bij de nachtverlichting is de ochtendverlichting inbegrepen.

v. Leeuwen. Doch dat zijn maar 30 lampen. De Electrische Centrale wil ze alle laten branden.

Voorz. Dat achten B. en W. niet noodig. Je kunt toch voor enkele arbeiders niet de heele gemeente in vuur en vlam zetten? Een nachtverlichting van 30 lampen is al mooi genoeg, zou ik zeggen.

v. Leeuwen. Die deskundige adviezen staan lijnrecht tegenover elkaar. Daarop kunnen wij toch moeilijk besluiten. Er schijnt een parti-pris in 't spel te zijn. Dat moest in een tijd, dat de techniek zoo ver gevorderd is, niet kunnen voorkomen.

Voorz. Ze zijn niet beide voor gas, niet beide voor electrisch. Dat is 't ideaal, ze zette hun opinies tegenover elkaar.

v. Leeuwen. De berekeningen komen ook al niet uit.

Voorz. Jawel, doch de uitkomsten zijn verschillend omdat zij niet van dezelfde lichtverdeeling en dezelfde lichtsterkte uitgaan.

De Haas. In het eerste rapport staat, dat de electrische lampen hun lichtsterkte behouden, dat ze in geruimen tijd slechts 2% verliezen. Doch de praktijk leert wel anders. Ze verliezen aanmerkelijk aan lichtsterkte.

Voorz. De theorie zegt 2%. Doch de praktijk is ook hier weer anders. We moeten natuurlijk een beschreven garantie hebben, dat de lichtsterkte volgens de aanbiedingen is.

De Haas. Hoe zul je dat controleeren.

Voorz. Bijv. door iedere week een lamp er uit te nemen. Ik weet ook nog niet precies hoe, dat is weer een kwestie van techniek.

v. Leeuwen. De opzichter heeft toch een lichtmeter.

Voorz. Neen, dat is enkel een stroommeter.

De Haas. Nu zien we, dat de booglampen sterk licht geven maar als die weg zijn, zullen de kleine lampen heel wat minder licht geven, dan nu schijnt.

Voorz. Dat zijn dingen die naderhand pas kunnen worden uitgemaakt, laat ons nu niet daarover spreken. Laten we eerst het proefbranden afwachten.

v. Oerle. Wij werken ook met electrisch licht. De heer de Haas heeft de electrische lamp veel te zwart afgeschilderd ik heb een hoogstaand ambtenaar gesproken, die verklaarde dat ze na 1000 branduren niet noemenswaard in lichtsterkte afneemt. Dat de metaaldraadlamp weinigs terkte verliest erkent bijna iedereen.

't Rapport v. B. en W. stelt mij erg teleur. Ik had mij voorgesteld een flink advies te krijgen, waarop je een besluit kon nemen en nu zijn we nog even ver. 't Schijnt dat B. en W. opzettelijk getalmd hebben, dat lijkt me verdacht.

Voorz. U kunt overal slechte gevolgtrekkingen uit maken.

v. Oerle. De vraag was licht van 50 kaarssterkte, zonder meer. De Electrische fabriek antwoordt daarop. Het antwoord der Gasfabriek wijkt af. Nu heeft B. en W. een staatje, dat de Gasfabriek 296 gld. voordeeliger is. De vergelijking van B. en W. is echter niet goed opgezet. Naar mijn berekening is 't electrisch licht 50 gld. goedkooper.

Voorz. Ik heb slechts overgenomen, wat hier over 't electrisch licht staat en 't staatje hier bij de stukken gelegd.

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

1

I.

Als er een tijd is vruchtbaar aan dramatische gebeurtenissen, is het ongetwijfeld het schrikbewind, tijdens de groote Fransche omwenteling. In dien tijd viel ook het verhaal voor, dat wij laten volgen en dat een aanvang neemt den 15en September 1793.

Het sloeg zes uur 's avonds op het stadhuis, waar de Parijsche Commune zetelde. Langzaam en akelig vielen de slagen op de bronzen klok en verspreidden zich over de sombere en zwijgende stad. De dag was koud en mistig geweest en een dikke, zware nevel lag over de stad als een doodlaken uitgespreid.

Een grijsaard en een jong meisje gingen over het Revolutie-plein, waar de afschuwelijke guillotine permanent was opgericht en liepen door de Rue des Gravilliers naar de Rue du Temple.

Het jonge meisje leunde op den arm van haar geleider en ging met moeite over de glibberige keisteenen.

Eensklaps struikelde zij.

„Heb goeden moed, mijn kind", zei de oude heer.

„Aan moed ontbreekt het mij niet, vader", antwoordde zij met een zucht.

„Mijn God", zeide de grijsaard, bij zich zelven; „ik zou haar niet graag angst aanjagen. Maar toch, als we geen schuilplaats vinden, zijn we verloren".

Zij moesten wel een gewichtige en afdoende reden hebben, die oude man en dat jonge meisje om zich op dien dag te wagen in de eenzame straten.

Het was een vreeselijke dag geweest. De valbijl der guillotine rookte nog van het bloed der girondijnen, wier hoofden voor het standbeeld der Vrijheid op het Revolutie-plein waren gevallen.

De zwarte vlag woei als teeken van rouw van het stadhuis, aan alle burgers te kennen gevend, dat het vaderland in gevaar verkeerde.

En dat gevaar was niet denkbeeldig. Er was gezegd: men moest het verraad straffen, zonder uitstel, zonder mededoogen.

Van toen af was niemand meer zeker van den volgenden dag. Op die treurige dagen volgden nog akeliger nachten. Een onzichtbare macht beheerschte Frankrijk en overgoot het land met stroomen van bloed. Die macht was het schrikbewind.

Na deze enkele bijzonderheden, die onmisbaar zijn om den toestand van Parijs te leeren kennen, moeten wij terugkeeren tot onze twee eenzame wandelaars.

Reeds waren zij de Rue du Temple genaderd, toen het meisje eensklaps stil stond en haar metgezel zenuwachtig aan den arm trok.

„Hoort ge het?" fluisterde zij en hare hand wees in de richting van den Tempel. De grijsaard bracht de hand stil en het geroep: „qui-vive!" klonk door de lucht. Zij stiet op de andere patrouille, die haar tegen kwam. Deze was een zeer ongeregelde troep; zij aan het oor en luisterde met gespannen aandacht.

De regelmatige stap van soldaten was in de verte hoorbaar.

„Een patrouille", zeide hij in wanhoop. „En dit kind sterft van angst. Hemel! wat te doen?"

Terugkeeren was onmogelijk; zij zouden trouwens toch van het eene gevaar in het andere geloopen zijn, want in dezelfde straat achter hen, werd een gedruisch van sleepsabels hoorbaar.

De vluchtelingen waren door twee patrouilles ingesloten; de grijsaard slaakte een diepen zucht en wierp angstige blikken in 't rond, evenals een schipbreukeling, die den grond onder zich voelt opengaan.

Eensklaps bemerkte hij een openstaande poort van een koetshuis. „Goede God, dien Gij bewaart, is wel bewaard, bescherm ons!" hij trok het meisje met zich mede en beiden zochten in de schaduw een schuilplaats.

Het was ook tijd. De patrouille was slechts op enkele schreden afstand. Zij bestond uit een twintigtal nationale gardes, die den nacht doorbrachten met jacht maken op de aristocraten en de adellijken; dan konden zij zeker zijn, dank zij dit bewijs van vaderlandsliefde, den volgenden dag niet te worden geguilotineerd, als schuldig aan lauwheid of gematigdheid.

Zij hielden voorzichtig het midden van de straat en peilden met de oogen ieder hoekje, meer voor hun eigen veiligheid dan wel voor het algemeen.

Hierdoor werden onze vluchtelingen gered.

De nationale gardes gingen hen onopgemerkt voorbij, want het was reeds volslagen donker geworden. Maar twintig schreden verder stond de patrouille bestond uit zes havelooze kerels, sectie mannen, met pieken gewapend, die ordeloos rondliepen, maar toch de heele breedte der straat innamen. Iedere deur iederen hoek onderzochten zij, niet met de oogen, maar met den punt hunner pieken.

Nadat het wachtwoord was gewisseld lieten de nationale gardes de anderen door.

De man, die aan het hoofd stond van deze laatsten, heette Marius. Hij was een man van omstreeks 40 jaren met een schurkachtig gelaat; als onderscheidingsteeken droeg hij een rode sjerp vol bloed- en wijnvlekken. Eensklaps hield hij den sergeant aan en vroeg op slependen toon:

„Iets nieuws, sergeant?"

„Neen, niets", antwoordde deze, weinig gevleid door die nieuwsgierigheid.

„Geen aristocraten of verdachten opgevangen?"

„Neen, we hebben niemand ontmoet".

„Zijt ge er wel zeker van, dat ge onderweg geen ouden vent en een jong meisje gezien hebt?"

„Niets gezien", zeide de sergeant.

„Hij is misschien zelf wel een aristocraat!" riep een van de zes.

De sergeant sidderde: „Ik? een aristocraat?"

„Pas maar op ventje, dat ge niet onder het mes komt. De aristocraten scheren ze tegenwoordig erg kort".

Een woest gelach volgde op die ruwe aardigheid.

De sergeant wilde zich op zijn vaderlandsliefde beroepen, maar kon van schrik niet spreken.

„Allons", hernam Marius, „we willen je niet langer ophouden, maar pas op, burger sergeant, dat je de vogeltjes niet hebt laten vliegen, die wij zoeken".

De nationale gardes maakten van het bekomen verlof gebruik en gingen in looppas verder.

Onze twee vluchtelingen begrepen, dat zij verloren waren. Onbeweeglijk en stom als standbeelden, wachtten zij hun lot af.

II.

De sectie-mannen stonden op eenigen afstand stil en hielden raad of ze zouden terugkeeren of doorgaan. Een oogenblik geloofde de grijsaard aan zijn redding; maar de mist was langzamerhand opgetrokken en duidelijk zichtbaar lag daar de donkere opening der poort. Een der kerels kreeg ze aanstonds in het oog. Hij was een dier mannen, zonder hart en zonder medelijden, zooals er altijd opdagen ten tijde van revolutie. Zich afscheidend van de groep, die nog altijd scheen te overleggen, ging hij, met zijn piek vooruit, de donkere poort binnen.

Het jonge meisje slaakte een gil, terwijl de sectie-man met zijn ijzeren vuist haar aangreep.

„Hallo! mannen!" riep hij, „ik heb hier iets".

Met woest gehuil kwamen de mannen toegesneld.

„Zoek eens rond", zeide het hoofd der bende, „haar vader zal hier wel ergens zitten; als hij weerstand durft bieden, steekt hem dan een piek tusschen de ribben; dat is een karweitje minder voor den beul".

De grijsaard wachtte dat bevel niet af, maar snelde zijn dochter te hulp.

„Wat wilt ge?" vroeg hij kalm.

„In naam der wet", zei Marius, „ik arresteer u".

„En waarom?"

„Gij zijt verdacht. Er is een bevel tot inhechtenisneming uitgevaardigd tegen u en uw dochter".

„Waarvan worden wij dan beschuldigd?"

„Van samenzwering".

„Op mijn leeftijd", sprak de grijsaard, „doet men dat niet meer en dat meisje is er nog te jong voor".

„Kom, kom, geen praatjes meer", zeide Marius, „vooruit!"

„Waar voert ge ons heen?" vroeg de grijsaard met een zucht.

Wordt vervolgd.

De gasfabriek heeft wel degelijk op onze vraag geantwoord, want we hebben een minimum van 50 kaarssterkte gevraagd.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Diefstallen op internationale treinen.

De „Gazet van Antw." meldt:

„Den laatsten tijd kwamen er aanhoudend klachten, bij de politie der Middenstations, van reizigers, die op internationale treinen van hunne brieventasschen en andere waarden werden beroofd. Op bevel van den overste werd de politie-officier, de heer Gaeremynck, gelast, in burgerkleeding in den trein die naar Holland rijdt, plaats te nemen, om op die wijze de zakkenrollers op heeterdaad te betrappen. De politie officier had spoedig een drietal kerels bemerkt, die in een compartiment het vertrouwen der reizigers zochten te winnen. Aan hunne handelwijze te zien, leed het geen twijfel of het waren wel de gauwdieven. Zulks gebeurde bij de derde reis, die de politie-officier Gaeremynck met den trein naar Holland ondernam.

Bij de aankomst van den trein te Rotterdam, werden de vreemde kwaaddoeners met behulp van het Hollandsch treinpersoneel aangehouden, op het oogenblik, dat zij een brieventasch van een reiziger ontstolen. De dieven werden in handen der Hollandsche politie overgeleverd en opgesloten."

Duitschland.

Vreeselijk drama.

Te Franken heeft verleden week een vrouw haar vier kinderen in een aanval van waanzin in een waschtobbe verdronken.

De daderes is de tweede vrouw van den onderwijzer Perzborn. Deze staat algemeen bekend als een bemind en geacht onderwijzer. De vrouw wordt als twistziek en koppig geschetst en als iemand, die bij de geringste aanleiding in woede uitbreekt. Op den dag der misdaad zou zij met haar man getwist en hem zelfs in het gezicht geslagen hebben. Daarop had de man als de wijste het huis verlaten. De vrouw riep den man nog na dat zij hem kwaad zou aandoen, waardoor heel de familie zou te lijden hebben.

Uit het eerste huwelijk waren er twee kinderen, 8 en 12 jaar oud. Dezen waren in den namiddag niet thuis. De vier kinderen uit het tweede huwelijk, 7, 6, 3, en 1 jaar oud, werden dan de slachtoffers van de vreeselijke daad.

Denkelijk onder het voorwendsel de kinderen te willen baden, heeft de vrouw de drie oudste kinderen in de badkuip verdronken, terwijl het jongste in een emmer in een woonkamer verdronken gevonden werd.

De aanstonds bijgeroepen geneesheer kon nog enkel den dood der kinderen vaststellen. De vrouw begaf zich na haar misdaad naar haar ouders, in het drie kwart uurs verder gelegen Waldorf, en legde zich daar aanstonds te bed. Daar werd zij den volgenden morgen aangehouden. Zij werd per auto naar Sinzig gebracht en daar in de gevangenis opgesloten. Zij legt een algeheele onverschilligheid aan den dag. Of zij nu in waanzin of als koelbloedige misdadigster heeft gehandeld, moet het reeds begonnen onderzoek nog uitwijzen.

Italië.

Uit Rome.

De H. Vader heeft zich Zaterdagavond — aan den vooravond van den feestdag der H.H. Petrus en Paulus — volgens gewoonte, naar de basiliek van Sint Pieter begeven om te bidden bij het graf van den prins der Apostelen.

Aardschokken.

Zaterdagochtend te halftien werd een aardschok gevoeld te Avelino Castellamara di Stabia. Een andere werd geconstateerd in de provincie Cosenza, en richtte schade aan in de gemeenten Paolo, Mongrasano, Corigliano, Rogiano en Grovia. Er hadden geen persoonlijke ongelukken plaats.

Behalve in Italië zijn ook aardschokken gevoeld in Algerije.

Turkije.

Groote brand te Constantinopel.

In een huis, bewoond door vluchtelingen en gelegen bij den konak van Talaat Bey, is een brand uitgebroken, die zich snel uitbreidde. Drie honderd huizen zijn in asch gelegd. De autoriteiten hebben onmiddellijk krachtige maatregelen genomen. Het gebouw der Porte is beschermd en wordt door militairen bewaakt. Ook de archieven van het ministerie van buitenlandsche zaken konden naar het benedengrondsch gedeelte van het gebouw van het Egyptische Roode Kruis worden overgebracht.

Binnenlandsch Nieuws.

Minister-Crisis.

Naar „Het Volk" verneemt, is de heer Troelstra door Hare Majesteit de Koningin uitgenoodigd tot een onderhoud op Het Loo in het laatste dezer week.

Restitutie.

De minister van financiën maakt bekend, dat ten behoeve van 's Rijks schatkist, uit Scheveningen, van een onbekende, onder letters N. N., per postwissel is ontvangen f 0.75 ter voldoening van successierechten.

Valsch bankbiljet van f 100.

Door een winkelierster in schoenen, wonende aan de Westkruiskade te Rotterdam is bij de politie weder een valsch bankbiljet van f 100 gedeponeerd haar door eene Duitsch sprekende dame in betaling gegeven. De bankbiljetten schijnen allen gedateerd te zijn 6 Sept. 1911 met de letters Q U, doch een ander volgnummer. Het tegenwoordige draagt het nummer 9220.

De Duitsch sprekende dame is nog steeds niet gevonden,

Gentsche tentoonstelling.

De commissaris-generaal der Nederlandsche regeering bij de algemeene internationale tentoonstelling te Gent 1913 heeft benoemd tot juryleden de heeren H. J. A. Hoogewegen (firma Hulstkamp & Zn. Molijn) te Rotterdam en Joh. Woudenberg (firma Vetter & Co.) te Zutphen in de afdeeling: voedingsmiddelen: spiritualiën, likeuren en limonades.

R.-K. Bureau voor arbeidsrecht.

Het „Kath. Volk." schrijft:

De in de vorige centrale raadsvergadering benoemde kommissie, welke de oprichting van 't Sekretariaat van den Arbeid in het Diocees Breda zou voorbereiden is ongeveer met haren arbeid gereed gekomen. Eerste konklusie was dat een sekretariaat van den Arbeid niet bekostigd kan worden. Toch is zulk eene instelling een gebiedende noodzakelijkheid. Men heeft er nu dit op gevonden. Er zal komen, los van den Diocesanen Bond staande, maar toch ter beschikking van den Bond, een Bureau voor Arbeidsrecht. De inrichting zal zoodanig worden, dat de afdeelingen wel niet al te druk, maar toch regelmatig worden bezocht. De regeling is geen ideale, maar het is al wat voorloopig kan worden bereikt. Aan de komende centrale raadsvergadering zal de beslissing in deze worden voorgelegd.

In de jenever gestikt.

Te Meppel zijn de beide echtgenooten P. H. zeer verslaafd aan den sterken drank. Dit kostte den man het leven; hij moet letterlijk in de jenever gestikt zijn.

Geen onafhankelijkheidsfeesten.

Een minder aangenaam gevolg van den gevoerden politieken strijd in Beverwijk dreigt te worden de mislukking der onafhankelijkheidsfeesten, die 2 en 3 September zouden gevierd worden. De R. K. plaatsgenooten gevoelen zich zeer beleedigd door den inhoud der verschillende strooibiljetten en van het blaadje „Ons Zoeklicht", die in de verkiezingscampagne zijn verspreid en meenen met degenen, die hen zoo slecht achten in den verkiezingstijd, ook niet te kunnen feestvieren.

De hoofden der bijzondere scholen hebben zich het eerst uitgesproken in eene vergadering van de subcommissie voor de kinderfeesten Donderdag j.l. Zij verklaarden in deze niet te kunnen samenwerken met hen die behooren tot de groep burgers welke in biljetten in den laatsten tijd verspreid, beweren dat de bijzondere scholen zijn kweekplaatsen van verdeeldheid en onverdraagzaamheid, en verlieten daarop de vergadering.

Ook enkele R. K. leden der feestcommissie hebben reeds hun mandaat neergelegd, terwijl, indien we goed zijn ingelicht, ook de Deken der R. K. kerk voor het eere-lidmaatschap dier commissie heeft bedankt.

Waar het meerendeel van de gemeente Beverwijk tot de R. K. kerk behoort is eene algemeene feestviering dus niet meer mogelijk en loopen onze onafhankelijkheidsfeesten veel gevaar geheel achterwege te zullen blijven.

„Hand."

Wat de zetel Beverwijk aan de Vrijzinnigen kost.

Men meldt uit Haarlem aan de „Stand.":

Naar hier wordt medegedeeld, moet door een ingezetene van Sandpoort de kosten zijn betaald om de visschers én bij de stemming én bij de herstemming, te IJmuiden aan wal te doen blijven of te halen. Een cijfer, daarvoor noodig werd ons genoemd van f 90.000. Een voorman der vrijzinnigheid sprak van f 30.000. Al ligt de waarheid in het midden, dan kan niet gezegd worden, dat de vrijzinnigheid zonder moeite of kosten dezen zetel nam!

Staking van Koetsiers te Hilversum.

In een Zaterdagavond gehouden vergadering van de koetsiers en voerlieden werd besloten het werk te staken. In een manifest van de Nederlandsche Bond van Arbeiders in het Handels- en Transportbedrijf te Land worden de eischen uiteengezet. Ook de werkgevers wordt gevraagd o.a. regeling van den arbeidsdag, zoo, dat de werkdag aanvangt 's morgens te half 7 uur en eindigt om den anderen avond te 9 uur en te 12 uur. Voorts wordt gevraagd een vrijen dag om de veertien dagen. Wat het loon aangaat, vragen de z.g. potrijders een verhooging van f 1.50 per week en de dokters- en vrachtkoetsiers een minimum weekloon van f 10.

In het geheel zijn 45 man, over 12 patroons verdeeld, bij deze staking betrokken. Reeds drie patroons hadden Zondagochtend de eischen ingewilligd.

Op het stationsplein stonden Maandag de stakers, velen met vrouw en kinderen opgesteld om de „onderkruipers" uit te fluiten.

Twee Utrechtsche luchtvaarders in Duitschland gevangen genomen.

De heeren Dehlia Mouton en luitenant Van Heijst, beiden ballon-commandant van de Mij. voor Luchtvaart, zijn Vrijdagavond jl. te Cassel, in Duitschland, „eingesperrt" geworden, onder verdenking van spionnage. Zij kwamen Zaterdag weder in Nederland terug en deden van hun wedervaren verslag aan een der redacteuren van het „U. D.", aan wien zij omtrent hun arrestatie door de Duitsche politie mededeelden:

Na het verhoor in de stations-politiewachtwerden we overgebracht naar 't hoofdcommissariaat, of, zooals de Duitschers dat noemen, naar „das Haupt-Politieambt". Dat overbrengen geschiedde met de noodige voorzorgsmaatregelen, om onze ontsnapping te voorkomen; men gaf de noodige rechercheurs mede, als escorte en dat escorte was naar echt Duitsch model: secuur en streng. Aan het hoofdbureau werden we voor den commissaris geleid, ieder afzonderlijk, terwijl de ander dan onder bewaking achterbleef. En ook hier weer dezelfde vertooning als aan 't station: 'n ondervraging waar het eind van weg was, 'n vragen naar alles en nog wat. Tijdens de nachtelijke vaart van Zeist naar Duitschland, hadden we in ons aanteekeningenboek tal van bijzonderheden genoteerd, de plaatsen, die we passeerden de hoogten, de wind, de weersgesteldheid, het uitlaten van het sleeptouw, de landing, enz., enz. Dat notitieboek werd onmiddelijk in beslag genomen als een document van hooge waarde, vermoedelijk om wat wij hadden opgeschreven, door een tolk te laten vertalen. Trouwens alles wat we bij ons hadden, werd ons afgenomen, geld, boekjes, papieren, potlooden, vulpenhouder, etc.

De politie was uitermate hoffelijk, zéér correct, maar ook in zeldzame mate streng; toen we om drinken vroegen, werd ons gezegd, dat we niet anders konden krijgen dan water, bier of wijn moest worden geweigerd. Alleen eten konden we doen naar verkiezing; op ons verzoek werd een souper besteld in een hotel, vanwaar het bezorgd werd bij de politie. Maar een onafgebroken zorgvuldige bewaking. Na ons souper werden we „ingesloten", elk in een cachot, gevangenen in optima forma. De cipier smeet, zoodra we binnen waren, de zware ijzeren deur achter ons dicht, die met dikke grendels alweer uiterst secuur werd gesloten. Wij stonden in het pikke duister, en konden geen hand voor oogen zien; nu hebben de Duitsche gevangeniscellen een electrische bel en ons eerste werk was dus te schellen en den bewaarder aan z'n verstand te brengen, dat we ons toch eerst eens behoorlijk wenschte uit te kleeden en poolshoogte te nemen van het interieur van het cachot. Waarom men ons als gevangenen behandelde en voor een ganschen nacht als misdadigers in een cel opsloot — we konden er niet achter komen en kregen op desbetreffende vragen aldoor een ontwijkend antwoord. Er zat niets op, dan maar kalm te gaan slapen op de brits, die ons als rustplaats was aangewezen. En geslapen hebben we dan ook, tot Zaterdagmorgen 7 uur; toen klopte de cipier weer op de ijzeren deur, om te wekken en ons mee te deelen, dat we kiezen mochten tusschen het gevangenisontbijt of een ontbijt uit het hotel, voor onze eigen rekening. We deden natuurlijk weer het laatste, inmiddels eens informeerende, wanneer men nu eindelijk van zins zou zijn ons vrij te laten. Daar kon niemand ons iets van zeggen.... en de celdeur klapte weer in het slot met z'n grendels.

De Duitsche politie was zeker nog steeds aan het onderzoeken, had naar Mühlheim geseind om onze ballonmand te doen inspecteeren en was in afwachting van het resultaat daarvan ijverig aan het studeeren op onze brevetten en in ons aanteekeningenboek. Je laat spionnen maar niet zoo aanstonds weer los. Dat onderzoek duurde nog tot half 12 's morgens; een inspecteur kwam ons toen mededeelen, dat we vertrekken konden; men was tot de wetenschap gekomen, dat we geen spionnen waren, dat men er althans niet het minste bewijs voor had. Dat moest hun ook wel uit ons reisboek gebleken zijn, waar geen enkele stad in opgenomen was, waar wij op onzen tocht een fort of vesting hadden gepasseerd. De commissaris zei, „dat het hem erg speet, maar"..... waarop verder natuurlijk volgde, dat men zich vergist had. Heel gemakkelijk voor de Duitsche politie, maar minder aangenaam voor ons, Hollanders, die 'n aardigen tijd gevangen hadden gezeten.

Eenvoudig, omdat een Duitsche luitenant ons zonder eenigen grond daartoe, voor spionnen had willen aanzien De politie liet onze bagage naar het spoor brengen en 's avonds te 10 uur (Zaterdag) arriveerden wij weer in Utrecht. Met 'n ervaring rijker!

Merkwaardig is, dat dergelijke dingen altijd gebeuren in Duitschland. Het komt herhaaldelijk voor, dat Duitsche ballonvaarders in een onzer provincies landen, maar nog nooit is het iemand in zijn hoofd gekomen, die Duitschers te arresteeren, omdat deze of gene „meende" dat het spionnen zouden kunnen zijn. Zoo iets moet natuurlijk wèl een Hollander in Duitschland passeeren.

Als we ons niet vergissen is van het gebeurde kennis gegeven aan het departement van Buitenlandsche Zaken te 's Gravenhage.

De koningin in de Mijnstreek.

Men schrijft aan de Tijd.

Dat was Zaterdag een feestdag voor de Zuid-Limburgers!

De Koningin kwam! De Koningin in Limburg! De mannen bespraken dit heuglijk feit reeds dagen lang op de werkplaatsen, op het land, in de mijnen en de „vrouwlui" waren d'r heelemaal van streek van. De muren moesten gewit worden, de koperen pomp voor het huis nog eens extra gepoetst, de heg geschoren, enz. Bijna eenparig waren allen in d'r verklaren, dat ze de Koningin nog nooit gezien hadden en nou kwam Ze warempel naar Limburg. En de Prins kwam ook mee!

Hoe laat zou Ze komen? Ja, om 11 uur kwam ze in Sittard aan en dan zou Ze zich direct naar Heerlen begeven. Naar verhouding van den afstand, dien men van Sittard af woonde, hoorde men dan ook het uur en de minuten gissen, waarop de Koninklijke auto passeeren moest.

Ik heb 't geluk sinds een paar maanden in Oirsbeek te wonen, een lief dorpje, halverwege tusschen Sittard en Heerlen. Zoodoende ben ik ook het slachtoffer geworden van Harer Majesteits komst. Allereerst moest ik m'n hospes helpen de vlag in orde te brengen, welk kostbaar kleinood hij eenige dagen te voren na een fietstocht van 36 kilometer van 'n goeden kennis had weten te leenen. Die moest netjes aan een boonenstaak worden vastgeknoopt, terwijl een met hooi opgevuld Oranjelapje als knopdiende. Dan moest ik — m'n hospita had het veel te druk met honderd andere dingen — den weg „van alle smetten vrij" maken en netjes met zand bestrooien, zooals trouwens alle buurlui ook gedaan hadden.

Nu kon de Koningin komen. Ik ging eens even inspectie houden langs den weg. Geen huis zonder vlag. Voor de vensters mooie potten met bloemen opgesteld, prachtig geschoren heggen met kleine vlaggetjes gewoonlijk nog opgetooid, met helder zand bestrooide wegen, met veel Oranje getooide menschen... neen, ik kwam werkelijk tot de overtuiging, dat de Koningin in het Noorden slechts zelden zoo enthousiast onthaald was.

Aan werken werd natuurlijk niet gedacht. 't Was Zondag voor allen, ja veel meer dan Zondag. Aan het begin van 't dorp stond de Oirsbeeksche Raad met officieele kleeding natuurlijk. Daarnevens het Fanfarecorps.

Alles was in zenuwachtige spanning. 't Gewichtige oogenblik moest nu toch weldra komen. Op den heuvel staarde men den weg op. Ja, daar meende men heel in de verte iets te zien. En inderdaad daar naderde een marechaussee te paard, gevolg door een auto. De tijding verspreidde zich snel door het dorp: de Koningin was in aantocht. Alles loopt toe, maar fluistert. De marechaussee en de auto zijn reeds zeer nabij en terwijl de harten van alle Oirsbeekers kloppen, zet het fanfare op indrukwekkende wijze het „Wilhelmus" in. De huzaar rent voorbij en even later ook de auto, waaruit twee paar vriendelijke oogen goedig op het Fanfarecorps en den Oirsbeeksen Gemeenteraad neerzien, 't eene paar oogen behoorde aan... een militair, het andere aan een burger. De toonen der muziek waren plotseling verstomd, de Raadsleden stonden in stomme verbazing.

Een kwartier later evenwel naderde nogmaals zoo'n marechaussee, gevolgd door een auto en nu was het werkelijk het Koninklijk paar, dat met het grootste enthousiasme werd toegejuicht. Ofschoon de meesten slechts zeer oppervlakkig in de gesloten auto Hare Majesteit hadden kunnen opmerken, waren allen toch in de wolken te kunnen zeggen, dat ze de Koningin gezien hadden.

't Is de eerste maal, dat H. M. een bezoek aan de mijnstreek brengt, maar Zij zal er veel voldoening over gehad hebben. Haar intocht in Sittard en Heerlen moet een orkaan van gejuich uit duizenden kelen gewekt hebben, evenals aan staatsmijn „Emma", waar grootsche versieringen op den weg waren aangebracht. Toen H. M. in de auto terugkeerde na haar bezoek aldaar, dreigde het zelfs een oogenblik, als wilde de massa den Koninklijken auto omringen. Ongetwijfeld moet H. M. dan ook diep getroffen geweest zijn door de groote aanhankelijkheid aan Haar huis, die de katholieke bevolking van Limburg haar betoond heeft. Dat die burgers tot Haar trouwste onderdanen behooren heeft de dag van Zaterdag bewezen.

Maar ik ga weer terug tot mijn geliefd Oirsbeek. Bij de terugkomst van Heerlen, had de Gemeenteraad zich weer opgesteld, de schoolkinderen stonden in dubbele rijen nevens dit college, onder opperbevel van den burgemeester en aan de andere zijde het Fanfarecorps. Dit stond gereed om het „Wilhelmus" weer te laten klinken, maar ditmaal zou men beter uitzien en zich niet meer in den auto vergissen. Verschillende auto's snorden dan ook voorbij, zonder dat de fanfare haar lieflijke toonen deed hooren.

Neen, beetnemen lieten de brava Oirsbeekers zich niet meer. Een ezel,... nietwaar? Weer rolt een auto voorbij, passeert de Raad van Oirsbeek, deszelfs Fanfarecorps en schooljeugd en toen hij een eind voorbij was, kwam men tot de ontdekking, dat het de Koninklijke auto... geweest was. Voorbij, zonder „Wilhelmus"!

Maar de bedoeling is in ieder geval toch goed geweest en ik weet zeker, dat het de innige wensch van de Oirsbeekers en alle Limburgers is, dat H. M. en heel haar gezin nog eens een officieel bezoek aan deze streek brengen zal en liefst in een open rijtuig, opdat ze hun Koningin toch ook eens goed zien kunnen. Het Fanfarecops zal zich dan ook niet meer vergissen!

De condities van Mr. Troelstra.

Het „Handelsblad" schrijft.

De heer Troelstra heeft medegedeeld hoe hij zich dacht dat een vrijzinnig ministerie zou kunnen regeeren. Dat is: indien zij niets voorstellen waartegen wij sociaal-democraten bezwaar hebben, dan kunnen zij bij de uitvoering der programmapunten die wij allen wenschen, de kiesrechtwijziging en de pensioenregeling, op onze medewerking rekenen.

Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen dat eenig ministerie met zulk een eenzijdige verbintenis, de verantwoordelijkheid zou willen dragen om te trachten de beperkte linksche opdracht, waarover wij vroeger spraken, uit te voeren. Een concentratiekabinet lijkt niet veel mogelijk — het zakenkabinet dat op moet treden kan toch alleen den wensch van de geheele linkerzijde op deze twee bepaalde punten helpen uitvoeren, indien het eenige zekerheid heeft om ook in andere zaken, dan die het kiesrecht en het pensioen betreffend, tegen de rechterzijde, die het haar „zoo lastig mogelijk" wil maken, verdedigd te worden?

Geen regeering zal hopelijk ooit, zij het ook slechts ten opzichte van twee hoofdpunten van politiek beleid, als linksch ministerie optreden, zoo zij niet als regeering op een meerderheid rekenen kan.

Opgravingen in Limburg.

Aangemoedigd door het succes, met de ontgraving van de prae historische begraafplaats te Well (L.), waarbij onder leiding van dr. Holwerda niet minder dan 81 urnen werden opgegraven, ondernamen dezer dagen een paar liefhebbers uit Gennep op aanwijzing van een landbouwer nabij het kasteel Blijenbeek te Alferden, een kleine ontgraving op een plaats waar reeds eerder een urn was gevonden. En dat ook hier een voorhistorisch grafveld moet gelegen hebben, bleek uit het feit, dat binnen een paar uur een drietal urnen werden opgegraven, welke in vorm en afmeting in overeenstemming kwamen met die welke te Well zijn gevonden terwijl ook de ligging onder den grond en de vorm der grafheuvels duidden op eenzelfde tijdperk, n.l. de Hallstattperiode, die in deze streken lang geduurd moet hebben, en als overgang van het bronzen naar het ijzeren tijdperk, hier van ongeveer 8 eeuwen v. C. dateert.

Van de vondst is kennis gegeven aan dr. Holwerda te Leiden, die een nader onderzoek zal instellen.

Provinciale Statenverkiezing van Zeeland.

Maandag had de herstemming plaats voor 3 leden van de Prov. Staten.

Aantal kiezers 5678. De uitgebrachte stemmen waren als volgt verdeeld: C. Boone Pz. (anti rev.)2440, P. Merckens (anti-rev., aftr.) 2490, mr. P. Dieleman (anti-rev.) 2342, J. G. van Niftrik (lib). 2794, J. C. Paap (lib.) 2636, en J. P. Vermaas (lib.) 2648, zoodat gekozen zijn de heeren van Niftrik, Paap en Vermaas.

Het geval door den correspondent van de Tel. besproken, dat de drie vrijzinnige candidaten gekozen zouden worden, doet zich dus inderdaad voor. De verhouding in de Staten van Zeeland is 21 rechts 21 links geworden, zoodat thans de mogelijkheid bestaat, dat bij de aanstaande Eerste Kamerverkiezing in de Staten van Zeeland het nieuwe lid de Eerste Kamer moet worden binnengeloot.

Ontrouw gemeente-ontvanger.

De Alkmaarsche Rechtbank, uitspraak doende in de zaak tegen B. Koker, gemeente-ontvanger van de Rijp, die de vorige week terecht stond wegens verduistering van gelden uit de gemeentekas aldaar, veroordeelde den beklaagde tot 6 maanden gevangenisstraf. Het O. M. eischte 1 jaar gevangenisstraf.

Nieuwe bepalingen bestelgoederenvervoer S.S.

Naar wij vernemen, is in de nieuwe bepaling op het bestelgoederenvervoer bij de spoorwegmaatschappijen, waarbij vanaf 1 Juli elke colli van een adres-

kaart moet worden voorzien, nog een kleine wijziging gebracht. Alléén de naam van den geadresseerde moet op de kaart worden vermeld, doch niet de naam van den afzender.

Ook is de bepaling in het nieuwe bestelgoederentarief, volgens welke dit tarief voor zendingen boven de 15 K.G. opwaarts moest worden afgerond op 5 ct., in zooverre veranderd. dat bedragen van 2½ cts. en meer moeten worden afgerond op 5 cts. en bedragen minder dan 2½ cts. kunnen worden verwaarloosd.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 2 Juli 1913.

— Aan het postkantoor alhier en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand Juni 1913 ingelegd f 24125.37½, Terugbetaald f 16827.21.

Het laatste door dat kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7247.

— Door den Heer Directeur Generaal is eene loffelijke vermelding wegens betoonde oplettendheid toegekend aan den machinist M. H. N. Heerius alhier.

Vergadering van het Kruisverbond.

Gelooft zij Jezus Christus! De vergadering was geopend en de waarnemende Voorzitter heette de aanwezigen welkom, in het bijzonder den Heer Wintermans uit Eindhoven, die zoo vriendelijk was, ondanks zijn drukke bezigheden, hier voor het Kruisverbond te komen spreken. Wel jammer, dat nog niet meer kiezers deze vergadering hebben bezocht.

De vergadering toch was zoo belangrijk om de dagen, die er op volgen. Tot en met den 7 Juli, mogelijk nog een week langer, zal men de kiezers als om strijd de verdiensten van dezen of genen candidaat aanprijzen.

Wij veronderstellen, dat het velen erg moeilijk zal vallen, uit het 9-tal candidaten een 4-tal te kiezen, dat beslist de voorkeur verdient.

Belangen van den godsdienst komen niet in het spel; er is hier geen tegenstelling van links of rechts, zooals in gemeenteraden van Noordelijker streken.

Boxtelsche belangen zijn er wel mee gemoeid, maar we vragen ons toch af, of bij de keuze van den een Boxtel zou verzinken in een moeras, terwijl een ander het tot een Luilekkerland zou omtooveren.

Vele kiezers zullen zich eenvoudig laten leiden door hun sympathie voor bepaalde candidaten.

Daarom juist kunnen wij als Drankbestrijders meer het oog gericht houden op een godsdienstig, zedelijk Boxtelsch belang, dat gevaar loopt in de komende dagen zeer te worden geschaad, n.l. de *matigheid*.

Als sommige voorteekenen niet bedriegen, zullen we hier weer getuige kunnen zijn van het afschuwelijke bedrijf, dat de kiezers weer bewerkt worden door *drank*.

Met alle kracht die in ons is, moeten wij zoo iets tegengaan. De „stemmingsvriendschap" moge zich or velerlei manieren toonen, *niet door het aanbieden van drank*,

Het Bestuur van het Kruisverbond heeft het zich als plicht aangerekend den strijd daartegen aan te binden.

Daartoe is vooreerst een rekest gezonden aan den Raad om den 7en Juli de herbergen gesloten gehouden. Maar dat zou schade doen aan een bepaalde klasse van menschen, dus..... 't gebeurt niet. Hulde aan het lid Antoon van der Sande, de eenige die ons verzoekschrift in den raad steunde.

Ten tweede, en dat is verkregen, dat alle candidaten eene verklaring hebben geteekend, waarin zij hunne afkeuring uitspreken over het werken met drank voor hunne candidatuur.

Wij hebben niet de minste reden om aan de goede bedoeling dezer heeren te twijfelen, maar 't is niet onmogelijk dat al te ijverige propagandisten het middel aanwenden, dat de candidaten zelf verklaren af te keuren,

Ten derde hebben wij deze vergadering uit geschreven om allen, die eenigszins sympathie voelen voor de drankbestrijding, aan te sporen tot krachtige medewerking in het uitroeien van deze drinkgewoonte.

Het gezond verstand vraagt al van U, dat ge uwe meening niet verkoopt voor een borrel of glas bier, We kunnen niet denken dat ook maar één Kruisverbonder daartoe zou kunnen komen.

Het Bestuur van het Kruisverbond vraagt iets meer van u in 't belang der drankbestrijding. Wij vragen van u met de meeste beslistheid, *dat ge in geen geval steun verleent aan een candidaat wiens verkiezing men wil bevorderen door het aanbieden van drank.*

Want hooger dan persoonlijk of partijbelang staat het belang der drankbestrijding, het belang van huisgezin en maatschappij.

Men moet maar eens voelen, dat er nog mannen zijn uit een stuk, die het goed meenen met de drankbestrijding, en op wie verderfelijke verkiezingsmanieren averechtsche uitwerking hebben.

Steun daarom in geen geval een drankcandidaat.

We willen daarmee niet zeggen, dat men in zulke gevallen zijn stem moet uitbrengen op andere candidaten. Neen, men kan daartegen stellig bezwaar hebben. Maar blijf dan thuis, liever dan mee te werken aan de verkiezing van iemand, die de drankgewoonten niet met alle kracht tegen werkt.

Wees ervan verzekerd, als men ook maar denken kan, dat onze actie eenig goed gevolg heeft gehad, dan zal men zich in 't vervolg wel tweemaal bedenken eer men de bier- of jeneverhuizen open zet.

Na deze toespraak die wij hier in zijn geheel hebben weergegeven, bekwam de Heer Wintermans het woord uit wiens rede wij hier het een en ander zullen aanstippen.

Spreker begon met eene vergelijking te maken tusschen onze tijden en de vroegere.

Er is een tijd geweest, dat de gewone burger gebukt ging onder den knoet van heersch- en schraapzuchtige landvorsten. Een der lichtpunten van onzen tijd is de wet, dat thans zeer velen in Staats- of Gemeentebestuur medezeggingsschap kunnen doen gelden door hun stembiljet. 't Is nu dus zaak dat hiervan een *goed* gebruik wordt gemaakt. Dat men mannen naar Staten en Gemeenteraad zendt, die ons vertrouwen waardig zijn. En dan moet het gehalte dezer mannen niet gemeten worden met verkeerde maten. Niet naar de hoeveelheid tonnenbier, flesschen wijn of Liters jenever die men voor de verkiezing van een candidaat over heeft. Er moet gelet worden op diens capaciteiten. Gaat men verkeerde personen in zoo'n college kiezen, dan komt hierin het bederf. Dan worden die college's niet meer gerespecteerd.

Het Kruisverbond wil niet voor dezen of genen candidaat partij kiezen. Het wil zich ook niet begeven op politiek terrein.

Het wil ook niet er naar streven om in alle bestaande politieke toestanden maar te berusten. Het wil niet overal den domper op zetten. Het wil alleen de politiek zuiver uitgevoerd zien. Niet daden zien bewerken door omkooperij met den drank.

Met het stembiljet moet niet lichtzinnig worden omgesprongen. De noodige ernst ontbreekt dikwijls, vooral in ons goede Zuiden. Voor een borrel of glas bier laat men zich, vooraleer men bij de stembus is, tweedriemaal omkoopen.

Wat te zeggen van zulke kiezers?

Is het geen bespotting voor hen zelf voor zoo onbenullig te worden aangezien, dat men hen durft aanspreken om zijn stem zoo te misbruiken. Men moest de propagandisten, die bij hen kwamen met dergelijke verleiding, onder welken vorm dan ook, den wind van voren geven en zeggen: denk je nou dat ik zoo'n aap ben, dat ik zelf niet weet wie volgens mijn overtuiging de beste candidaat is.

Was jou man goed, dan hoefde daar niet met drank voor gepropageerd te worden. Dat moest hij of zijn partijgenooten beslist niet willen hebben. Als de propagandisten zoo ontvangen worden, zullen ze wel begrijpen dat ze er met tracteeren niet meer kunnen komen. Dan zullen ze wel inzien, dat ze naar betere, eerlijke middelen moeten uitzien.

Zoo'n omkooping met sterken drank bij verkiezingen is ook eene schande voor de gekozenen zelf. De gekozene toch krijgt door zijn verkiezing aandeel in het gezag. Dat gezag is heilig. Maar hoe kan nu zoo iemand zelfrespect hebben voor zijne betrekking die weet dat hij met behulp van den jenever op den zetel is gebracht. Daarom kunnen dezulken zoo moeilijk meepraten als het gaat over zaken van openbare zeden, over onderwijs, drankbestrijding enz.

Met het drankmisbruik bij verkiezingen wordt het gezag ondermijnd.

Het volk kan geen achting hebben voor mannen van wie het weet, dat ze met behulp van oneerlijke middelen, als het omkoopen door drank, gekozen zijn.

Uit dit alles blijkt reeds meer dan duidelijk, hoe nadeelig het drankmisbruik bij verkiezingen op geheel den gang van zaken werkt. Nog veel meer zou uit de rede van den Heer Wintermans aan te halen zijn om alle weldenkenden aan te sporen, zooveel in hun vermogen is, tot uitroeiing van dat kwaad mede te werken. Doch we zouden te veel plaatsruimte vergen en ook de lezers kunnen van alles, ook van het goede te veel krijgen dus...

Hopen wij intusschen, dat de poging door het Kruisverbond aangewend om dat drankmisbruik te bestrijden, goede gevolgen zal hebben.

Liempde. Gisteren werd door den kantonrechter te Oirschot uitspraak gedaan betreffende het planten van boomen op gemeentegrond door H. Oerlemans en L. v. d. Biggelaar, en ieder veroordeeld tot 1 gulden boete, subd. 1 dag gevangenis.

Haaren. Bij enkele candidaatstelling zijn tot leden van den gemeenteraad herbenoemd de heeren S. A. Schijvens en Cr. Verstijnen.

— Dinsdag jl. was het 60 jaar geleden dat Johanna van Abeelen in dienst trad als keukenmeid op het Groot Seminarie. Dat die dag voor haar niet ongemerkt voorbijging, laat zich begrijpen.

Roosendaal. Nog vóór de heer Oosterbaan als directeur der waterleiding alhier is opgetreden, heeft hij zijn ontslag genomen en is vervangen door den heer Payens van Utrecht.

Muziekconcours te 's Hertogenbosch.

Zondag was het de eerste dag van het groot Nationaal Muziekconcours te 's Hertogenbosch, tot stand gebracht door „Goulmy en Baar's Muziekkorps", en de Vereeniging „'s Hertogenbosch Belang", en geregeld naar de voorschriften der Federatie van Muziek- en Fanfarekorpsen in Nederland.

De wedstrijden werden gegeven op het sportterrein en in het plantsoen, waar zich 26 korpsen, te zamen 827 man sterk, lieten hooren. Het weer werkte niet erg mee; toch was de belangstelling tamelijk groot. Van 's morgens 12 uur, tot 's avonds 11 uur werd er gemusiceerd. De uitslag is als volgt:

Marsch-wedstrijd. Afdeeling „Fanfare": 1e pr. „Euphonia", Ophemert, en „Concordia", Helden—Panningen; 2e pr.: „Kunst na Arbeid", Watergraafsmeer; „De Goede Hoop", Aarle-Rixel; „De Nieuwe Harmonie", te Utrecht; „Onderling Genoegen", Krommenie; „Crescendo", Westzaan en „Harmonie", Assendelft. De derde prijs werd niet toegekend.

Afdeeling „Harmonie": 1e pr.: „Stedelijk Muziekkorps", Alkmaar; 2e pr.: „Oefening en Uitspanning", Beek en Donk; „Kunst na Arbeid", Jutfaas, en „Canisius", Nijmegen. Derde prijs niet toegekend.

Concertwedstrijd. Derde afdeeling „Harmonie":

1e pr. niet toegekend; 2e pr.: „Oefening en Uitspanning", Beek en Donk; „Kunst na Arbeid", Jutfaas, en „Cecilia", Schijndel; 3e pr.: „De Nieuwe Harmonie", Utrecht; „De Goede Hoop", Aarle-Rixtel, en „Canisius", Nijmegen.

Eerste afdeeling „Harmonie":

1e pr.: „Stedelijk Muziekkorps", Alkmaar; 2e pr.: „Ons Genoegen", Vlissingen; 3e pr.: niet toegekend.

Vierde afdeeling „Fanfare":

1e pr. niet toegekend; 2e pr.: „St. Cecilia", Lieshout; 3e pr.: „Euterpe", 's Gravemoer.

Tweede afdeeling „Fanfare":

1e pr.: „Concordia", Loon op Zand, en „St. Willibrordus", Hedel; 2e pr.: „Concordia", Helden—Panningen; „Crescendo", Westzaan en „Kunst en Vriendschap", Vught; 3e pr.: „Kunst na Arbeid", Watergraafsmeer en „Euphonia", Ophemert.

Afdeeling uitmuntendheid „Fanfare": 1e pr.: „Edam's Fanfarekorps", Edam, en „Arbeid Adelt", Bergen-op-Zoom; 2e pr.: „Onderling Genoegen", Krommenie; 3e pr.: „St. Cecilia, Ammerzoden, en „Harmonie", Assendelft (N.-H.)

De jury bestond uit de heeren: Völlmer, te 's Gravenhage; Stenz, te Tilburg en Dik te 's Bosch. De laatste als plaatsvervanger van den heer C. v. d. Linden te Amsterdam, die verhinderd was als zoodanig op te treden.

Na afloop gaf het Stedelijk Muziekkorps van Den Bosch een concert onder leiding van den heer M. J. Ogier, waarop o. a. werden uitgevoerd de Marsch „'s Hertogenbosch' Belang" en de „Feestouverture", beide gecomponeerd door den Bosschen componist Th. van Wamel.

De wedstrijden worden a.s. Zondag voortgezet.

Verkiezing Provinciale Staten, district Eindhoven.

Als ernstig kandidaat komt naast Jhr. Serraris, griffier te Oirschot in aanmerking de heer Jan Beliën, een Eindhovenaar van geboorte, die in verschillende betrekkingen te Oirschot nuttig werkzaam is. De heer Beliën is Directeur der R. K. Kweekschool voor onderwijzeressen aldaar; tevens President van de Plaatselijke Afdeeling Oirschot, Kath. Sociale Actie; oprichter der Stoomzuivelfabriek. Hij heeft acte Landbouwkunde en geeft cursussen op dat gebied. Oirschot komt alzoo met twee respectabele kandidaten voor den dag, die ieder een zetel op waardige wijze zouden kunnen innemen en in 't college van Provinciale Staten een goed figuur maken.

Eindh. D.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 22—28 Juni.

Geboren: Marinus P., z. van C. van de Loo en J. Timmermans, Zandvliet. — Adrianus J., z. van H. Bekers en H. de Bever, Langenberg. — Antonia, d. van H. Boeren en J. M. van der Staak, Langenberg. — Johannes N. M., z. van J. M. Hensen en C. van der Horst, Breukelen. — Elisabeth W. M., d. van P. J. Kampert en A. van den Biggelaar, Molenstraat. — Marinus H., z. van F. van den Brand en W. E. van der Heijden, Molenstraat. — Adriana M. en Wilhelmina J., dochters van G. Gabriëls en C. van den Dam, Breukelen. — Jacoba Th., d. van A. Kruijssen en J. Soeterings, Lennisheuvel.

Ondertrouwd: Antonius F. P. van Kleef, 30 j. Molenstraat en Elisabeth M. Timmermans, 30 j. Stationstraat.

Overleden: Adriana van Eindhoven echtg. van C. Santegoets, 39 j. Ossenpad. — Maria J. C. Wetser, echtg. van J. van den Heuvel, 36 j. Tongeren. — Maria van der Horst, echtg. van J. H. van den Biggelaar, 43 j. Gemonde.

D. en A.

GEMEENTE LIEMPDE.

over de maand Juni.

Geboren: Johanna M. C., d. van Adrianus v. d. Velden. — Maria E., d. van Cornelis Schellen.

Overleden: Petronella Baaijens, echtg. van Jos v. d. Velden.

Getrouwd: Adrianus Vermeulen en Maria Versantvoort. — Theophilus H. Visschers en Johanna M. C. v. d. Velden.

Rechtszaken.

Een zeldzaam appèl.

Het kan soms raar loopen met een mensch die in de klauwen van koning Alcohol is verward. F. Th., een stucadoor uit Arnhem is zulk een man. In het voorjaar vindt hij nog al wel eens werk als witter, maar het geld wordt meestal omgezet in jenever en het gevolg is, dat hij zonder werk, en zonder middelen van bestaan aan het zwerven raakt. Eenigen tijd geleden was dit weer het geval en ten einde raad maakte hij zich schuldig aan diefstal in de hoop een plaatsje in Veenhuizen te krijgen. Voor de Rechtbank te Arnhem stond hij terecht en werd daar tot zijn teleurstelling tot 2 maanden gevangenisstraf veroordeeld.

En nu gebeurde iets wat zeker een zeldzaamheid is. Bekl. ging in hooger beroep, omdat hem de straf te licht was. Ook de Off. van Justitie teekende appèl aan en zoo verscheen Th. voor het Hof te Arnhem. Hij verzocht opzending naar een Rijkswerkinrichting, maar de president moest hem die illusie benemen, daar het niet mogelijk is iemand, wien diefstal zonder meer is ten laste gelegd, op te zenden.

Toch gevoelde de adv.-gen. mr. Luloffs Umbgrove medelijden met dezen schipbreukeling der maatschappij en wilde hem op andere wijze helpen. Z E.A. meende, dat men den man ook voor landlooperij had moeten vervolgen en zeide in dien geest den off. geadviseerd te hebben, maar niet te weten of zulks nog geschieden zal. Was bekl. ook daarvoor vervolgd, dan was mogelijk geweest aan bekl.'s wenschen te voldoen. Toch wil hij dezen man wiens energie door den alcohol geheel gedoofd is en wien alle wilskracht ontbreekt om in zijn onderhoud te voorzien, helpen en requireerde daarom een gevangenisstraf voor den tijd van 1 jaar.

De verdediger mr. van Oosten Slingeland was van andere gevoelen en meende, dat bekl. niet veroordeeld kan worden, omdat hij diefstal had gepleegd alleen met het doel om in de gevangenis te komen en niet om het zich toe te eigenen. Pl. beriep zich hierbij op een arrest van het Hof het vorige jaar in eenzelfde geval gewezen, waarbij bekl. werd vrijgesproken, Ook hier meent spr. dat vrijspraak zal moeten volgen.

Het Gerechtshof heeft geen termen gevonden om aan het verzoek des verdedigers te voldoen evenmin aan de door den adv.-gen. gestelde eisch van 1 jaar gevangenisstraf en heeft bekl. met bevestiging van het vonnis der Rechtbank opnieuw veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf, tot spijt van bekl. die anders gehoopt had. Tijd.

Hooge Raad.

De Hooge Raad verwierp het cassatieberoep van M. J. A., brievenbesteller te Vaals, door het Hof te 's-Bosch veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf wegens het opzettelijk en wederrechtelijk openen van een aan de posterijen toevertrouwden brief en het wijzigen van den inhoud daarvan.

De Hooge Raad gelastte herziening van het arrest van het Hof te Arnhem, waarbij J. Th. van W. was veroordeeld tot 4 jaar gevangenisstraf wegens diefstal tweemaal gepleegd, alsmede van het arrest van het Hof te Den Haag, waarbij M. Th. M. Sch. was veroordeeld tot 6 jaar gevangenisstraf wegens diefstal, met inklimming verbreking en recidieve, in vereeniging gepleegd.

Beide zaken werden verwezen naar het Hof te 's-Bosch.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Mijnheer de Redakteur.

Dezer dagen had ik de eer (?) nog een aanslag-biljet schoolgeld Dienst 1912 te mogen ontvangen.

In 't begin kon ik mij maar niet herinneren nog iets daarvoor schuldig te zijn daar ik meende voor alle mijne kinderen over 1912 betaald te hebben.

Daar ik nu met al die belastingbiljetten niet erg op de hoogte ben, zal er niets opzitten, dan maar betalen. Het ding lijkt me anders wel wat vreemd om in de maand Juni 1913 nog een aanslag te moeten voldoen over 1912. Wel heb ik ooit gehoord van suppletoire belastingen, doch dat deze nog worden uitgegeven circa een half jaar na het verloopen dienstjaar is toch wat kras. Menigeen z'n geheugen zal er op zoo'n manier bij te kort schieten.

Een schoolgeldbetaler die graag op tijd betaalt.

Raadsvergadering

te LIEMPDE op Maandag 30 Juni voormiddags 11 uur.

De voorzitter opent de vergadering, waarna de notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

Komt aan de orde:

1e. De Voorz. deelt mede dat nog enkele posten op de begrooting 1912 overschreden zijn, zoodat af- en overschrijving noodig is, waartoe wordt besloten.

2e. Ingekomen en voorgelezen wordt een schrijven van den heer Jurgens uit Oss om het jachtrecht op Ooijendonk voor 6 jaar te pachten ad f 20.— per jaar.

Lid v. d. Vleuten ziet er niets in daar fazanten te laten kweeken, nu wij het broek verhuurd hebben.

Lid Avendonks ziet er evenmin iets in, maar zou toch de 20 gld. voor de gemeente willen meenemen.

't Lid van Abeelen is niet voor verpachten, terwijl de huurder van 't broek daardoor nadeel zou kunnen ondervinden; heeft hij er niets tegen, dan is het wat anders.

v. d. Sande en v. Vleuten zijn van hetzelfde gevoelen.

Welvaarts stelt voor het adres aan te houden, om met den pachter van 't broek te correspondeeren.

v. Abeelen en v. d. Sande zijn er nooit voor om voor 6 jaar te verhuren.

Wordt besloten aan te houden.

3e. Voorzitter leest voor een ingekomen schrijven van Ged. St., om het reglement op het armbestuur ter hand te nemen, en vastgesteld aan Ged. St. ter goedkeuring op te zenden.

De Voorzitter brengt ter tafel een concept-reglement voor het armbestuur van Vechel en Eindhoven ontworpen.

Wordt besloten aan te houden en nader te bespreken.

4e. Gemeentebegrooting 1913.

De Voorzitter leest voor het schrijven van Ged. Staten, inhoudende verzoek de opcenten op het personeel te brengen op 40, enz. en aldus gewijzigd ten spoedigste terug te zenden.

v. d. Sande wil dat Ged. Staten wordt aangemerkt dat over 1912 ook maar 20 opcenten zijn geheven, en zij dat jaar daartegen geen bezwaar hadden.

Hij wenscht daarom 20 te handhaven.

De voorz. zegt dat het besluit van Ged. Staten vaststaat, waaraan niets meer te veranderen valt. Hij vindt er voor den raad en de gemeente volstrekt geen bezwaar in om de begrooting overeenkomstig het advies van Ged. Staten te wijzigen; 't heeft nu reeds meer dan een half jaar geduurd. De belastingbiljetten van 't personeel zijn reeds uitgereikt; en om die reden zijn Burg. en Weth. er direct over heen gestapt, waarom zou de raad zulk niet evengoed kunnen; 't komend jaar kan naar verkiezing weer geregeld worden, 't is slechts een verschil van ruim 100 gulden.

v. Abeelen, Avendonks en v. Vleuten sluiten zich aan bij v. d. Sande en wenschen de opcenten niet te veranderen, maar Ged. Staten mede te deelen, dat zij zich vergissen met 1912, en dat de raad niet afgaat van haar eens genomen besluit.

Wordt overgegaan tot vergadering met gesloten deuren.

Nagekomen advertentie.

KIEZERS VAN BOXTEL

Wij hoopten aanvankelijk dat de vier aftredende leden: v. d. Eerden, Merks, Paijmans en Ribbe herkozen zouden worden. Wij hebben lijsten voor die vier geteekend, natuurlijk in de hoop, dat de Dommelpartij geen tegencandidaten zou stellen. Wat doet deze echter? Die stelt drie tegencandidaten: namelijk *de Hond, van Rijckevorsel en Alfons v. d. Sande.* Voor alles is het echter haar bedoeling Alfons v. d. Sande weer gekozen te krijgen. Wat moesten wij nu doen? Paijmans zou 't tegen v. d. Sande afleggen. Er is weinig ambitie om op Paijmans te stemmen. Moeten wij dan Fons van der Sande weer aanvaarden? Neen, dat mogen wij niet. En dat wil de meerderheid der kiezers ook niet.

Daarom gestemd op de aftredende leden:

v. d. Eerden,
Merks en
Ribbe
en op Jan de Vries.

VELE KIEZERS.

BEKENDMAKINGEN.

Stemming ter verkiezing van vier leden van den Gemeenteraad.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel.

Gelet op art 55 laatste lid der Kieswet.

Brengen ter openbare kennis, dat op **Maandag den 7 Juli 1913** eene stemming zal plaats hebben voor vier leden van den gemeenteraad in het lokaal van het gemeentehuis alhier; dat die stemming zal plaats hebben van des voormiddags **acht** tot des namiddags **vijf** ure.

De namen der candidaten voor deze stemming zijn in alphabetische volgorde:

Eerden van der H. F.
Hond de C.
Koenders G.
Merks K. M.
Paijmans G.
Ribbe W. A.
Rijckevorsel van A M. J. Th.
Sande van de A. A.
Vries de J.

Artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht: „Hij die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met Gevangenisstraf van ten hoogste Een Jaar".

Boxtel, den 25 Juni 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Markten.

Maandag 7 Juli.

Budel: jaarmarkt.
Tilburg: jaarmarkt.
Uden: jaarmarkt.
Utrecht: paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 8 Juli.

Cuijk en St. Agatha: jaarmaarkt.
Eindhoven: jaarmarkt, beesten, schapen.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 9 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Eersel: beesten.

Donderdag 10 Juli.

Bergen-op-Zoom: beesten.

Marktberichten

Kalvermarkt te 's Bosch.

's BOSCH 30 Juni. Aangevoerd 108 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.64 tot f 0.72; tweede kwaliteit van f 0.58 tot f 0.64; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.58.

Boterprijzen.

Op 1 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.45 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 1 Juli. Hoogste prijs f 1.21 Laagste f 1.10 Middel f 1.16 p. KG. Aanvoer 9215 K.G.

MAASTRICHT, 1 Juli. Botermijn. Aanvoer 54075 K G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.19, laagste f 1.12 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

1 Juli 1913. Kippeneieren f 3.80 5.05. Middenprijs f 4.39 per 100 Eendeneieren f 4.25—f 5.10. Ganzeneieren f 14 - tot f 00 —. Handelaarseieren f 3.80—4.10. Kalkoeneieren f 8.00— 8.50. Aanvoer 47817.

ADVERTENTIEN

Een ieder,
in het bezit van fruitboomen, plaatse nu
Vangbanden.
Thans de tijd!
Een betrekkelijk goedkoop en dege ijk middel.
De ondergeteekende wil zich tot half Juli belasten met leveren en aanleggen.
P. de Bruijn,
Boomkweekerij,
Den Eikenhorst - BOXTEL.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Wilt gij Uw huishouden bevoordeelen, koopt dan uitsluitend Uwe kruidenierswaren bij
HENRI v. d. VELDEN & Co.,
STATIONSSTRAAT, BOXTEL.
10 pCt. korting op alle artikelen.

De Kinkhoest

Van alle middelen, welke tegen den kinkhoest worden aanbevolen, heeft geen enkel zulke snelle en zekere uitslagen opgeleverd als de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, het geneesmiddel bij uitnemendheid voor borst en longen. De kinkhoest is bovenal gevaarlijk door zijne gevolgen. Zeer dikwijls is de kinkhoest de oorzaak van eene long-ontsteking, welke ziekte jaarlijks duizenden ten grave sleept. De ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo heeft een dubbele werking, daar zij de kinkhoest zelve bestrijdt en geneest en bovendien door haar krachtige werking alle schadelijke gevolgen als **longontsteking, bronchitus, borstbeklemming en dergelijke ziekten voorkomt en geneest.**

Mejuffrouw Joh. Krayenvanger, Gasthuissteeg 65 te Utrecht, verklaart ons het volgende:

„Gedurende vier maanden leed mijn jongste lieveling, thans negen maanden oud, aan een hevige kink- en slijmhoest. Het was zéér ziek en had zulke hevige benauwdheden op de borst, dat wij menigmaal dachten dat wij het verliezen zouden. Elk oogenblik dachten wij dat het stikken zou en het voedsel spuwde het steeds weer uit. Slapen deed het bijna nimmer en het was voortdurend koortsig. Geen enkel middel baatte. Gelukkig kwamen wij op het denkbeeld de ABDISIROOP aan te wenden, en werkelijk, deze gaf dadelijk verlichting. De beterschap hield gestadig aan en twee flesschen Abdijsiroop hebben onzen lieveling volkomen genezen". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

is door haar ontsmettende en geneeskrachtige werking het aangewezen middel om kinderen te beschermen tegen de vele besmettelijke ziekten, welke hen bedreigen. Het is een onfeilbaar middel tegen Asthma, Influenza, Kinkhoest en alle Borst- en Longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Door steeds bij
HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.
Uwe kruidenierswaren te koopen, vormt gij U een spaarpot, zonder dat gij Uw huishouden te kort doet, omdat U 10 pCt. korting ontvangt.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond 22	ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en 20	"
Groote Rozijnen	" " 17½	"
Sucade	" " 35	"
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond 7	"
Prima Krenten	" " 18	"
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en 55	"
Mooie Stoffers van	15	"
Bruine Borstels van	12½ en 8	"
Waschboenders (geel en zwart)	10	"
Boenwasch (groote flacon)	10	"
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon 7	"
Smeertraan per flesch met flesch	35	"
Wagensmeer per kistje	25	"
Prima Ledersmeer per blikje	15	"
Zuivere Levertraan per flesch	40	"
Prima Gemengd Voer	per 5 pond 26	"
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter 35	"
Soda, per 4 pakjes per pakje	2½	"
Prima sponsen	15, 10 en 7½	"

ZEEMLAPPEN.
DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.
Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,
J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Door den reusachtigen omzet in onze 14 filialen, kunnen wij U garandeeren: de beste kwaliteiten, versch en gezond goed, de laagste prijzen en bovendien 10 pCt. korting toestaan.
HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationstraat - Boxtel.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL
Verkrijgbaar:
Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.
Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.
Verder alle soorten DROP als:
Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.
Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.
Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.
Benzine-Depôt van den A. N. W. B.
Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.
Aanbevelend.

Roomsch Protest
tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.
I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.
door
P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.
Prijs van iedere brochure afzonderlijk:
1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.
De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.
Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**
En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".
v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

No. 54 ZATERDAG 5 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De Gemeenteraadsverkiezing.

Maandag, 7 Juli, hebben de Boxtelsche gemeenteraadskiezers wederom hun stem ter keuze van vier raadsleden uit te brengen.

Koesterden velen een tijdlang de hoop deze verkiezing eens zonder partijstrijd te zien verloopen, die hoop werd alras den bodem ingeslagen.

Van den zoogenaamden Dommelkant kwam men met niet minder dan drie tegencandidaten tegen twee aftredende leden: de heeren de Hond, v. d. Sande en van Rijckevorsel tegen H. v. d. Eerden en M. Merks. Zij hebben dus vijf candidaten voor slechts vier zetels. Een manier van doen, die niet gewoon is; in ieder geval zullen ze minstens één van hun vijf candidaten moeten laten vallen. Aan de keuze van dengene, dien ze in den steek laten, zal al aanstonds te zien zijn, hoe weinig de Dommelpartij het gemeentebelang op 't oog heeft.

Alzoo: de Dommelpartij waagde het, den strijd weder te openen. Hoe zij daaraan durft beginnen, in de omstandigheden, nu er zelfs onder de Dommellui zoovelen zijn, die weigeren op den heer Paijmans te stemmen, is ons een raadsel. In ieder geval speelt ze hoogst gevaarlijk spel.

We weten 't wel: bij vele Dommellui, zal de bedoeling zijn, vooral Fons v. d. Sande er weer in te krijgen, al zou wethouder Paijmans er ook de bus voor moeten blazen.

Of deze manier van doen nobel is tegenover partijgenooten, moeten de Dommellui maar zelf uitmaken. Dat raakt ons niet,

Doch wèl hebben we ervoor te zorgen, dat men ons niet verrast en stiekum het oud-lid van der Sande er weer instopt, die toch bij de overgroote meerderheid der kiezers niet meer gewild kan zijn; we hoeven daarover niets meer te zeggen.

Wij sporen daarom alle kiezers aan te stemmen op H. F. v. d. Eerden, K. M. Merks, A. Ribbe en J. de Vries.

Wij drukken de kiezers vooral op het hart onzen vierden candidaat niet te vergeten. Wie een van deze vier, welke ook, niet stemt, vergroot daardoor de kans voor het oud-lid Fons van der Sande.

De heer de Vries kan als bouwkundige in den raad zeer groote diensten bewijzen.

Het is niet noodig onze aftredende candidaten nader aan te bevelen. Tegen de heeren v. d. Eerden en Merks weet de tegenpartij niets in 't midden te brengen. Zij hebben niets nagelaten wat 't gemeentebelang van hen eischt, zij hebben bij een zuinig gemeentebeheer, een rechtvaardige belastingheffing nagestreefd, en zich onder andere verzet tegen een formeele straatbelasting, die nog kort geleden aan de orde is geweest en geen rekening houdt met de draagkracht der ingezetenen, en daarom onbillijk te noemen is; terwijl ze nog een uitmaakseltje meer geeft aan tegenstanders van een goede verzorging der buitenwijken, die onder dezen raad er heel wat op vooruit zijn gegaan, opschoon er nog veel te wenschen overblijft. R.

Te Boxtel in den Raad.

op Woensdag 25 Juni 1913.

(Slot).

v. Oerle. Ik ben voor lampen van 50 en tegen die van 100. In groote gemeenten prefereert men een grooter aantal lampen met geringer kaassterkte. Wij hebben in de fabriek thans booglampen vervangen.

Voorz. B. W. hebben volstrekt niet getalmd. In Maart heeft de electrische fabriek om uitstel gevraagd, om tijd te hebben hare berekeningen goed te maken. Dat uitstel hebben B. en W. toegestaan. Dat is toch geen blijk van partijdigheid. De Electrische Centrale heeft uitdrukkelijk verzocht niet te groote haast te maken. Daarna is ingeschreven en toen eerst hebben B. en W. rapporten van deskundigen kunnen gaan inwinnen.

v. Oerle. Ik ben 't met u eens, dat we niet verder door kunnen gaan, we moeten eerst uitmaken, welke lichtsterkte we nemen, hoeveel lampen en hoe de nachtverlichting zal zijn.

Voorz. Ik ben bl[illegible], dat U ten slotte de conclusie van B. en W. deelt.

v. d. Horst. W[illegible]neer men uitgaat van de vraag naar lampen van 50 of 100 kaarssterkte, kan men een concurreerende inschrijving krijgen. Wanneer we licht van 50 kaars nemen, dan is de zaak uitgemaakt, dan is de Electrische de eenige inschrijfster, want licht van 50 kan door de gasfabriek niet concurreerend geleverd worden. De Electrische fabriek profiteert van verbeteringen in de metaaldraadlampen, die electriciteitsbesparing gebracht hebben. Doch de gasfabriek kan niet profiteeren van den vooruitgang in de gastechniek, die haar in staat stelt lage prijzen te vragen bij verlichting van 100 kaarssterkte. Bovendien ben ik 't niet met den heer v. Oerle eens, dat men overal licht van 50 kaars prefereert. In 's Bosch en Tilburg heeft men een grooter lichtsterkte dan 50 kaars. In Eindhoven waar men gedeeltelijk electrische straatverlichting heeft, zijn 't lampen van 100 kaarsen. De winkels nemen een verlichting van 50 kaars. Daar kunnen we voor straatverlichting niet mee volstaan. Als de booglampen weg zijn, zal dat wel blijken.

Voorz. Ik ben 't met U eens, dat we moeten trachten de inschrijvingen zoo concurreerend mogelijk te krijgen. Ik vind echter, dat 50 kaars wel voldoende is. Doch laten we dat, zooals B. en W. voorstellen, praktisch uitmaken door proefbranden.

v. Oerle. Wat we nu gaan uitmaken, hadden we al lang eer moeten doen.

Voorz. Ik heb toch al gezegd, dat 't niet mogelijk was. In April waren er de aanbiedingen pas omdat we terwille van de Electr. Centr. gewacht hebben. Toen moesten de rapporten nog uitgebracht worden. De zaak heeft een zeer gewoon verloop gehad. Dus U moet ons geen verwijt ervan maken, dat we nu niet verder zijn.

v. Oerle. De gasfabriek heeft niet geantwoord op de gestelde vraag.

Voorz. We hebben toch duidelijk gezegd, dat 50 kaars een minimum lichtsterkte is. We hebben ook geen aantal lampen gevraagd.

v. Oerle. 't Staat er toch niet.

Voorz. 't Is in ieder geval gezegd.

v. d. Horst. Als de Electrische geen lamp van 100 kaars kon leveren, zou ik er even goed tegen zijn aan beide lampen van 100 te vragen. Doch ik heb eerst goed bij den Direkteur der Electrische geïnformeerd en deze kan even concurreerend lampen van 100 kaars leveren.

Er is nog iets, waar wij ons aandacht aan moeten schenken.

De Electrische Centrale heeft ingeschreven, dat zij 100 meter buiten haar leidingsnet voor den zelfden prijs zal verlichten.

Nu staan er echter gaslantaarns meer dan 100 meter buiten het leidingsnet der Electrische Centrale. 't Is zaak te weten hoe hoog de kosten zullen komen indien de centrale verlichting moet aanbrengen buiten haar verlichtings gebied.

Het licht voor de hand dat de gasfabriek de buitenlantaarns zal opheffen.

Ik heb van morgen over deze zaak ook gesproken met den Voorz. en den heer Ribbe. De laatste verwees mij naar een der artikels in de concessie van de gasfabriek, waar staat dat de gasfabriek verplicht is de straatverlichting geheel of gedeeltelijk ter hand te nemen. Dat is zoo, doch in art. 17 van de concessie staat, dat, indien de gasfabriek verlichting aanbrengt en het gasverbruik op die plaats geen 15% van de aanlegkosten oplevert, de gemeente moet bijbetalen; zoodoende zou het kunnen gebeuren indien de leiding enz. de gasfabriek 1000 gld. kostte, de gemeente voor 1 lantaarn 150 gld. moest betalen.

Onderzocht moet worden of dat zoo is, en zoo ja, wat de Electrische Centrale zou berekenen voor die lantaarns.

Voorz. Die zijn aangelegd buiten de concessievoorwaarden.

Dus heeft de gasfabriek geen recht op 15% der aanlegkosten.

v. Leeuwen. Is dat gecontracteerd?

Voorz. Dat is gedaan zonder contract.

v. Leeuwen. Als wij dat geweten hadden, dan hadden we er niet aangedacht, daar lampen te plaatsen.

v. d. Horst. Dan kom ik tot de conclusie, dat de gaslantaarns, buiten den kring der concessie kunnen worden weggenomen. De vrees daarvoor heeft me deze zaak te berde doen brengen. Menschen, die met veel vragen verlichting gekregen hebben zouden ze op zoo'n manier weer kwijt kunnen worden. Dat moeten we bij 'n nieuw contract voorkomen. Doch de hoofdzaak is, nemen we kaarsen van 100 of 50. Bepalen we van te voren, dat we van 50 nemen, dan sluiten we inschrijving van 't gas uit, zeer ten nadeele van de gemeente.

Voorz. Er is nog niets geen haast bij. De beide Maatschappijen zien liever, dat we die zaak uitstellen, dan een onrechtvaardig besluit nemen. De rapporten zijn me tegengevallen. Laten we nu bij 't proefbranden uit eigen aanschouwing te weten komen, wat beste is.

v. Leeuwen. De tijd, waarvoor we contracteeren moet zoo kort mogelijk zijn. De Provinciale Centrale kan groote gebeurtenissen brengen. We moeten zoo gauw mogelijk van de Provinciale kunnen profiteeren niet alleen met 't oog op de verlichting, maar ook als kracht.

Voorz. Dat vindt U ook weder in 't Rapport van B. en W. terug. We hebben de tijd voor 't gas van 30 op 15 jaren terug gebracht. Dat is een goede tijd, want in 15 jaren mogen er toch geen andere electrische kabels gelegd worden, zoolang kan de gemeente dus toch niet van de Provinciale Centrale profiteeren.

v. Leeuwen. De Electrische Centrale is over 15 jaar niet veel meer waard, ze zullen ze heel gemakkelijk willen overdoen. Misschien kan men ze nu al overnemen?

Voorz. Dat zou ik niet erg verstandig vinden. De staten zitten nu juist met de kleine Centrale in hun maag.

v. Leeuwen. 't Is nu anders de tijd van overname.

Voorz. Maar liefst geen kleine.

v. Leeuwen. We hebben toch eens een electrisch station met leidingen noodig.

Voorz. 't Zou toch dwaas zijn om die dingen, nu ze op 't punt staan te verdwijnen, over te nemen. En met enkele machines kunnen we heelemaal niets doen. Als ze 't voor een appel en een ei willen afstaan, zou ik zeggen ja; maar anders moet de raad er niet aan denken 't te doen.

v. Oerle. De concessie van de Centrale duurt nog 15 jaar. Doch als we over 6 jaar willen naasten, dan kunnen we dat doen.

Voorz. Als de Electrische ooit duur zal zijn, dan zal ze het nu zijn, nu ze voordeeliger kon gaan leveren.

v. Oerle. Ik zou in 't nieuwe contract inlasschen, als de Electrische voordeelen heeft van de techniek enz., dat daar de gemeente van profiteert.

v. d. Horst. Voor een spotprijs bieden de beide fabrieken de gemeente een straatverlichting aan. We moeten ons geen illusie maken, dat zonder twee concurreerende inschrijvingen zooiets bestaan kan. B. en W. zijn op den goeden weg. Daar moeten ze niet afgaan, als ze tenminste de gemeente finantieel willen bevoordeelen.

Voorz. Laten we van beide bedrijven nieuwe tarieven vragen. Maar dan kunnen we nog niet verder vooraleer we door proefbranden practisch hebben laten uitmaken, welke der twee systemen van 50 of van 100 kaars 't best voldoet.

v. Lieshout. We hebben tot heden een straatverlichting gehad met minder dan 50 kaarsen. Van 50 kaarsen zal nu toch wel voldoende zijn. Ik wist

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

2

Op dit oogenblik kwam een man, in een wijden mantel gehuld, langs den muur geslopen en verscheen in den lichtkring van den lantaarn, aan de overzijde der straat.

„Wat is hier te doen?" vroeg hij schriftelijk en op een toon, die bewees, dat hij aan gebieden gewoon was.

Waar drommel komt die vandaan?" riep een der sectie-mannen, die maar niet begreep, dat de onbekende te midden van het rumoer zoo ongezien had kunnen naderen.

„Help! help ons mijnheer", riep het meisje met zwakke stem.

Zij kon nauwelijks twintig jaren tellen; hare gestalte was uiterst fijn en tenger en op haar gelaat, door welige blonde lokken omgeven, lag een ernstige en treurige trek, het gevolg van rampspoed en ellende.

De vreemdeling zag haar met bewondering aan; maar een nieuwe hulpkreet bracht hem tot de werkelijkheid terug en op bevelenden toon vroeg hij: „Wie zijt gij? en waarom houdt gij dit kind aan?"

„En wie zijt gij?" vroeg Marius onbeschaamd.

„Ik ben officier", zeide hij volkomen kalm. En zijn mantel open slaande, toonde hij zijn uniform, gesierd met de epauletten van luitenant.

„En wij zijn sans-culotten, verdedigers van de vrijheid", antwoordde Marius verwaand.

„De verdedigers der vrijheid staan aan de grenzen; zij bevechten de vijanden van Frankrijk, maar houden geen weerlooze vrouwen aan".

„Die wij aanhouden zijn aristocraten en samenzweerders".

„Geloof dien man niet", sprak de grijsaard met waardigheid; „die beschuldiging is hier het voorwendsel tot een laffe wraakneming. Ik sta dicht bij het graf burger, en ik vrees den dood niet; maar dat kind achter laten in de handen van die ellendelingen, zie, dat kan ik niet".

De officier wierp een blik op het meisje en hernam: „Gij zijt geen geregelde patrouille; zonder mandaat moogt gij niemand gevangen nemen. Hebt gij dat mandaat?"

„Sans-culotten hebben er geen noodig om verraders op te pakken. Dat zullen we u bewijzen", antwoordde Marius.

„Ik ben geen verrader!" riep de officier. „Ik heb mijn bloed voor de vrijheid vergoten en daarom verlang ik ook, dat ze geëerbiedigd wordt. Wilt ge dien grijsaard en zijn dochter laten gaan, ja of neen?"

„Neen!" zeide Marius beslist.

Haastig wierp de onbekende zijn mantel af, rolde hem om zijn linkerarm en trok zijn sabel. Het flikkerend licht van den lantaren, die dat tooneel bescheen, viel op het staal van den degen en deed e[illegible]bliksemstralen uit ontspringen; doch Marius verloor zijn kalmte niet.

„Laat die oude niet los!" riep hij tegen zijn mannen, „ik belast mij met dezen!" en viel met zijn piek op den luitenant aan. Maar deze sloeg met een slag van zijn sabel het wapen op zij; vervolgens deed hij met een snelle, onvoorziene beweging het lemmet langs het hout glijden en sneed Marius twee vingers af.

Het hoofd der sectie-mannen brulde het uit van woede en pijn en liet zijn wapen vallen. De officier schopte het op zij en greep zijn pistool.

„Allons, ellendelingen, laat je gevangenen vrij of ik schiet den eersten van jullie door zijn hersens.

De sectie-mannen schenen te raadplegen; na verloop van een minuut traden er twee op den luitenant toe. Maar bliksemsnel sprong de onbekende op Marius aan, greep hem bij den kraag, plaatste den loop van zijn pistool op zijn voorhoofd en riep:

„Als je mannen nog eén voet verzetten, schiet ik je neer als een hond".

„Halt!" riep Marius hun toe.

„Goed", zeide de officier. „En nu voor den laatsten keer: wilt ge dien burger en zijn dochter ongehinderd laten doorgaan?"

„Marius aarzelde een oogenblik, maar hij voelde, dat de officier ongemerkt den vinger aan den trekker van zijn pistool bracht.

„Ik heb geen mandaat", sprak hij, „maar mondeling bevel".

„Van wien?"

„Dat kan ik niet zeggen".

„Dan is het onwettig".

„Maar tenminste mag ik weten aan wien ik die twee personen toevertrouw?"

„O zeker; ik ben Lucien de Civry, luitenant bij de vrijwilligers van het Noorderleger".

„Goed", zeide Marius, „aan u al de verantwoordelijkheid voor die daad; wacht maar, we zullen elkander wederzien en dan aan mij de wraak".

„Ellendeling!" riep Lucien en wilde hem een oorvijg geven, doch Marius was op zij gesprongen en ging met zijn mannen in alle haast naar de club der Jacobijnen.

III.

Toen Marius de zaal der club binnenentrad, ging hij recht naar het bureau van den president en zeide, terwijl hij zijn verminkte linkerhand liet zien:

„Burger, president, ik klaag bij u aan als verrader, luitenant Lucien Civry, die mij heeft verhinderd aristocraten gevangen te nemen".

„Weg met de girondijnen! huilden sommigen.

„Kunt ge uwe aanklacht onderteekenen?" vroeg de president.

„Met mijn bloed, als het noodig is". En een pen nemende, doopte hij ze in het bloed, dat uit zijn wonde vloeide en zette daarmee zijn naam op het papier, waarop de secretaris de aanklacht had neergeschreven.

„Goed, wij zullen morgen maatregelen nemen".

„Morgen is het te laat", zeide Marius woedend.

Op dat oogenblik kwam een man, die aan zijn hoed met veeren, zijn laarzen met omgeslagen kappen en zijn roode sjerp als een commissaris van het comité van openbare veiligheid kenbaar was, op Marius aan, nam hem even ter zijde en vroeg:

„Nu, hoe is het?"

„'t Is mis, burger Vaudeuil, 't is de schuld van dien ellendigen luitenant".

„Och wat, lafaard! Gij waart met zessen en gingt op den loop voor één man".

„Ik had u wel eens in mijn plaats willen zien, burger commissaris", antwoordde Marius en toonde zijn verminkte hand. „Maar ge hebt me dan ook geen schriftelijk bewijs willen geven en ge wist heel goed, dat ik onwaarheid sprak, toen ik zeide, dat er een bevel tot inhechtenisneming tegen hen was uitgevaardigd.

„Stil", zeide eensklaps Vaudreuil, „we worden afgeluisterd".

Er was inderdaad een jonge man naderbij gekomen, en zonder den schijn aan te nemen, alsof hij op het gesprek lette, had hij woord voor woord verstaan.

Een oogenblik later, verliet hij de club en ging met vlugge schreden naar de Rue des Gravilliers.

Wordt vervolgd.

echter niet, dat de gasfabriek meer concurreerend kon inschrijven voor lampen van 100, dan van 50 kaarsen.

v. d. Horst. U moet niet vergeten dat we nu ook nog booglampen hebben en dat zonder deze de lampen van 50 wel eens leelijk zouden kuunen tegenvallen.

v. Lieshout. 't Is zoo toch altijd voldoende geweest.

Voorz. Doch als 't gas met lampen van meer dan 50 kaars voordeeliger kan inschrijven, kan de gemeente daarvan geldelijk profiteeren.

Voor nachtverlichting zullen we vragen 30 lampen van 50 of 15 van 100 kaarsen, met 1800 branders.

v. Leeuwen. Voor f 100 kun je ze allemaal hebben.

v. Oerle. Wij spreken van zonsopgang tot zonsondergang, laat ons de uren nauwkeurig aangeven. De heer v. Oerle maakt duidelijk hoe 't in Vught geschiedt.

De Voorz. vindt dat ten slotte aan te bevelen.

De heer Ribbe vraagt den Voorzitter nog eens goed te formuleeren wat hij aan de lichtfabrieken vragen zal.

Voorz. 125 lampen van 50 of de helft van 100.

Voor nachtverlichting 30 van 50 of 15 van 100.

v. d. Horst. U moet de Electrische niet alleen in de gelegenheid stellen in te schrijven voor 50, doch ook voor 100.

De Haas. Met 1800 branders komt U niet toe, ik heb berekend van 1792.

Voorz. Tot halftwaalf komt dat uit. We hoeven ook niet te spreken van 1800.

De Haas. Laat ons zeggen; per lamp en per dag.

Ribbe. Vraag maar gerust in 2000 uren.

v. d. Eerden. Per lamp en per dag hebt u ook 't nauwkeurige aantal.

Voorz. We kunnen, los van 't totale aantal, branding vragen tot halftwaalf.

Hier praten een oogenblik verschillende leden door elkaar. De heer Ribbe is van meening, dat op de Kruispunten van de dwarsstraten lampen van 100 kaarsen noodig zijn.

v. Oerle. Ik ben tegen een grootere lichtsterkte dan 50 kaarsen. In groote steden bijvoorbeeld in Dresden heeft men 't ook maar.

v. d. Horst. Ik ben voor 100. De winkels nemen over 't algemeen 50, dat kan voor straatverlichting zonder booglampen niet voldoende zijn. Hoe 't in Dresden is, ik ben nooit in de gelegenheid geweest daar te gaan kijken.

v. Lieshout. In Bergen-op-Zoom zijn 't maar pitjes tegen hier.

v. d. Horst. In St. Oedenrode is de straatverlichting ook slecht, maar daarom behoeven wij 't zoo niet te maken.

De Haas. Zijn beide fabrieken nog genegen in te schrijven?

Voorz. Ze zullen beiden liever een rechtvaardig besluit willen.

v. Leeuwen. We moeten 't niet doen uit rechtvaardigheid, maar kijken naar 't belang der gemeente.

Ribbe. Welke straat zullen we nemen voor de proef? Dat is lang niet onverschillig.

Voorz. Dat is nu moeilijk uit te maken, ik zou 't nu niet weten te zeggen.

v. Oerle. Ik ben tegen de proef. We kunnen 't best door deskundigen laten uitmaken.

Voorz. Ja, dat zien we. De deskundigen spreken elkaar vierkant tegen.

v. Oerle. Ze kunnen bij 't proefbranden wel zeggen, dat ze lampen hebben van 50 en er opzetten van 75 kaarsen.

Voorz. We zullen dat behoorlijk controleeren. Doch ik kan niet begrijpen, dat de heer van Oerle zoo weinig ziet in proefbranden. Als hij iets koopt, zal hij 't toch ook wel eerst gezien willen hebben. Hij zal de monsters toch ook wel willen zien.

v. Oerle. Voor electrisch 50, voor gas desnoods 60, dat kan nog.

v. d. Horst. Dat is oneerlijk. De Centrale profiteert van de lampverbetering. De Gasfabriek kan pas profiteeren bij 80 à 100 kaarssterkte. We benadeelen bovendien de gemeente, door een meer goedkoope inschrijving van 't gas onmogelijk te maken.

Ribbe. Dat begrijp ik niet.

v. d. Horst. Dat is zeer eenvoudig. Vroeger had je voordeelige verlichting van 60 kaarsen. Doch nu is 't zoo, dat lampen van 100 kaarsen gasbesparing brengen. Lampen van 100 kaarsen zijn naar evenredigheid goedkooper, dan van 50 of 60.

Voorz. Ik ben 't geheel met v. d. Horst eens. De gemeente kan misschien profiteeren van de lagere inschrijving der gasfabriek bij 100 kaarsen. Wanneer we die laatste uitsluiten, dan nemen we de concurrentie weg en de gemeente moet weer betalen.

Hierna brengt de heer de Haas nog ter sprake eventueele overname der gasfabriek. Men spreekt over winsten door gasfabrieken gemaakt, in Dongen voor f 2800 in Kaatsheuvel voor f 5000. De Voorz. releveert nog, dat de Burgemeester van Breda de gasfabriek niet gaarne zou missen, omdat ze voor de gemeente enorme winsten aflevert. 't Slot is echter dat er besloten wordt een nieuwe inschrijving te vragen, zooals is aangegeven, en daarna te laten proefbranden.

Van de Rondvraag maakte het lid v. d. Horst gebruik. Wat deze over den slechte toestand van den Kampschen Loop (die in de Baan uitkomt) en over onderwijzerssalarissen en de nieuwe salarisregeling bij de Eerw. Fraters zeide, die veel beter en royaler was, dan van de gemeente, hebben de lezers reeds in dit blad kunnen lezen.

De toestand op den Balkan.

Oorlog tusschen Bulgarije en Servië.

De speciale correspondent van Havas meldt, dat het Servische leger zijn zegevierenden aanval op de Bulgaren voortzette; de strijd duurt nog altijd verwoed voort. Men gelooft dat 200.000 man slaags geraakt zijn.

De vierde dag van den strijd eindigde met een belangrijk succes voor de Serviërs, die, niet zonder de grootste moeite, er in slaagden om Retchevan in te nemen, een positie van groot strategisch belang voor Kolsjana, waarvan de val dan ook elk oogenblik wordt verwacht. Retchevan werd door 36 Bulgaarsche bataljons en tachtig kanonnen verdedigd. De Bulgaren vluchtten in wanorde, met achterlating van verscheidene kanonnen en talrijke gewonden. De inneming van Kotsjana zal het Bulgaarsche leger den weg afsnijden, tusschen Istip en de grens en de rest der Bulgaarsche troepen, die in het Zkiden nog weerstand bieden, in een benarde positie brengen.

De houding van Griekenland.

In de kamer las Venizelos een koninklijke boodschap voor, waarin verklaard wordt, dat het Grieksche leger en de vloot na de ontrouw der Bulgaren, bevel hadden ontvangen voorwaarts te trekken.

Venizelos las een telegram voor, waarin gemeld wordt, dat de Grieken zestig kanonnen genomen hadden. Dit lokte een onbeschrijflijk enthousiasme uit.

De houding van Rusland.

Het Westnikbureau meldt: in de pers heeft een telegram uit Sofia de ronde gedaan, waarin gezegd wordt, dat Sasonoff aan de Grieksche regeering een telegram gezonden had, waarbij den Griekschen aanval op het Bulgaarsche garnizoen van Saloniki ten strengste werd afgekeurd. Hiertegenover verklaart het ministerie van buitenlandsche zaken, dat aan geen enkele regeering der Balkanstaten een telegram gezonden is, wijl het onmogelijk is den graad der verantwoordelijkheid van ieder der staten in den tegenwoordige omstandigheden vast te stellen.

De keizerlijke regeering en het geheele Russische volk keuren openlijk den tegenwoordigen broederstrijd der Balkanstaten af, evenals de politiek, die tot het gewapende conflict onder hen aanleiding gaf. Msb.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

De arbeiders in Pruisen.

Het aantal der fabrieksarbeiders en -arbeidsters in Pruisen, is volgens de statistieken der arbeidsinspectie van 3.415.566 in 1911 op 3.579.771 in 1912 gestegen, hetgeen een vermeerdering van 164.215 of 4,8 percent. De verdeeling dezer nieuwe arbeidskrachten over de verschillende industrieën is nog al uiteenloopend. Vooral de ijzer- en machineindustrie kan op een sterke vermeerdering wijzen. Het aantal arbeiders in de pletterijen en smederijen steeg van 103.849 op 111.299 (7 perc.), in de groot-ijzerindustrie van 87.944 op 111.299 (28 perc.), in de machineindustrie van 597.134 op 412.080 (6 perc.). Ook de chemische industrie is van 94.434 tot 101.636 arbeiders (7 perc.), toegenomen.

De textielindustrie kan niet op zoo'n sterken vooruitgang wijzen, toch is het aantal arbeiders daar met 2 perc. van 395.868 op 404.828 gestegen; de papierindustrie nam toe van 93,576 tot 96.517 (3 perc.). In de sigarenindustrie valt een achteruitgang te constateeren; het aantal arbeiders daalde van 69.112 tot 68.733 (ongeveer 1 perc.).

Wat de verdeeling der arbeidskrachten in 1912 betreft, valt op te merken, dat op de 3.579.771 arbeiders 2.621.613 volwassen mannen en 680.631 volwassen vrouwen (398.404 boven de 21 jaar en 282.227 van 16 tot 21 jaar) zijn. Onder de arbeiders van 14 tot 16 jaar telt men 184,003 jongens en 90.375 meisjes, terwijl de overige 3149 arbeidskrachten, kinderen onder de veertien jaar zijn.

Frankrijk.

Een katholieke universiteit voor meisjes.

In October zal te Veuilly, bij Parijs, een vrije Katholieke Universiteit voor meisjes geopend worden. Voorloopig zullen er vier faculteiten aan verbonden worden. Onder materiëel opzicht zal het instituut zoo modern mogelijk ingericht worden.

Kardinaal Amette, van Parijs, heeft het patronaat over de universiteit aangenomen, terwijl hem als stichters en bevorderaars ter zijde staan Lamy, Bazin, Paul Bourget, graaf de Mun, allen leden van de Academie, verder vele Katholieke senatoren en afgevaardigden, en dames uit de aanzienlijke Katholieke kringen.

Engeland.

Nieuwe wandalismen der suffragetten.

De suffragetten zetten haar schrikbewind voort.

Nu komt tot ons het bericht van de totale verwoesting van het schoone slot Ballikinrain tusschen Glasgow en Stirling.

Het gebouw dat twee millioen kostte, is door brand geheel verwoest. Gelukkig was het onbewoond. Toen de brandweer van Glasgow op het terrein kwam stonden alleen nog de kale muren overeind.

Het was een van de schoonste kasteelen van Schotland, en onlangs eerst van eigenaar verwisseld. Meubelen waren er niet in het slot.

Verschillende suffragetten waren den laatsten tijd in den omtrek van het huis gezien, en haar wordt dan ook de brandstichting toegeschreven, welke verdenking nog sterker wordt door het feit, dat de waterleiding op verscheidene plaatsen is doorgesneden bevonden.

Ook nog op een andere plaats in Schotland is tegelijkertijd brand uitgebroken, welke eveneens aan de baldadigheid der suffragetten wordt toegeschreven.

Het stationsgebouw van Leuchais Junction in Fiesh[illegible]re is eveneens totaal uitgebrand. In den omtrek van de puinhoopen zijn blikken bussen met brandbaar materiaal gevonden, alsook de gewone suffragettenliteratuur.

* * *

De suffragetten zijn nieuwe misdadige plannen aan het voorbereiden. Zoo moet het in de kringen van 't ministerie van binnenlandsche zaken bekend zijn geworden, dat de kiesrechtvrouwen thans de aera zullen beginnen van den politieken moord. Zoodra een der in de gevangenis zittende suffragettes door de hongerstaking zal sterven, zal deze nieuwe aera worden ingezet. Het leven van geen enkele der ministers zal ontzien worden. Bijzonder twee ministers zullen aan de wraak der suffragetten opgeofferd worden.

Italië.

De aardbeving.

De correspondent van het Berl. Tagebl. meldt uit Napels de volgende bijzonderheden nog over de gevolgen der aardbeving die, zooals men weet, Zuid-Italië geteisterd heeft.

In meerdere zwaar getroffen plaatsen, waar de bewoners toch reeds slechts een zeer karig bestaan konden vinden heerscht door de verwoestingen van de laatste aardbeving, een bittere nood. Rogiano Gravina heeft het meest te verduren gehad. De bewoners leefden nog een paar dagen in gestadigen angst, dat de aardstooten zich zouden herhalen en nog meer schade aanrichten. De pijnigende angst verlamde iedereen arbeidslust. Er is niet één huis in Rogiano Gravina dat niet ofwel ingestort is of groote schade heeft bekomen. Vele huizen dragen diepe, breede scheuren maar alle zijn onbewoonbaar.

De stads-architect Bastianelli verklaarde mij: „Hier staat geen andere uitweg open, dan om alle huizen af te breken en van den grond af weder op te bouwen. Eenige gebouwen dreigen elk oogenblik in te storten en leveren gevaar op voor de voorbijgangers. Maar wat moeten wij doen? Wij hebben hier lang niet genoeg arbeidskrachten om het werk te beginnen. Wij hebben aan de regeering om toezending van een compagnie pionniers gevraagd en hopen dat deze spoedig zullen aankomen. Wij alleen kunnen ons niet helpen." Honderden van de armste familie's hebben geen woning meer en zijn gedwongen op stroo onder den blooten hemel te kampeeren. Wanneer men nu nog weet, dat het in de laatste nachten onafgebroken heeft geregend, dan kan men zich de ellende van die ongelukkigen voorstellen. Onder de geheel ingestorte gebouwen bevindt zich het schoone Palazzo Balsamo, het paleis van markies Baccellieri en het prachtige woonhuis van baron Gramazze. Men heeft nog geen overzicht van de kostbare kunstschatten, die verloren zijn gegaan.

De schoolmeester hier vertelde ook van een vreeselijk wedervaren. Hij gaf juist les, toen de aardbeving begon en het schoolgebouw bedenkelijk begon te schudden. De man, die reeds meerdere aardbevingen had meegemaakt, bracht de aan hem toevertrouwde kinderen direct in de open lucht. Maar vóórdat de laatste kinderen en hij zelf het gebouw hadden verlaten, stortte het krakend ineen. Door neervallende stukken muur werden twee kinderen op de plaats gedood, eenige werden gewond en de meester zelf brak zijn sleutelbeen.

Ook de eeuwenoude kerk van Rogiano Gravina moet diepe scheuren vertoonen; de stedelijke regeering heeft zich reeds op grond van het advies van deskundigen, genoodzaakt gezien de kerk wegens gevaar voor instorting, te sluiten. Waar het geld vandaan moet komen om al de aangerichte schade te herstellen, weet voorloopig nog niemand.

Amerika.

Dreigende spoorwegstaking.

In de Vereenigde Staten dreigt een nieuwe spoorwegstaking uit te breken. Naar uit Washington gemeld wordt, hebben de conducteurs en ander spoorwegpersoneel eenigen tijd geleden loonsverhooging gevraagd van 20 procent, wat de maatschappijen jaarlijks op een hoogere uitgaven van zeventien millioen dollar zou komen te staan.

De directies van alle maatschappijen hebben geweigerd op dit verzoek in te gaan, vooral omdat het personeel nog in 1910 een algemeene verhooging heeft ontvangen, welke den maatschappijen op een bedrag van dertig millioen kwam te staan.

Het personeel dreigt thans met een staking. Een stemming wordt nu gehouden om te beslissen of men tot algemeene staking zal overgaan of niet. Naar aller verwachting zal de uitslag der stemming zijn: staken. Bij de beweging is meer dan 100.000 man betrokken.

Buitengewone hitte.

Woensdag j.l. moet de hitte in sommige streken der Vereenigde Staten ondragelijk geweest zijn, vooral aan de kust van den Atlantischen Oceaan. De lucht was zeer helder, geen windje te bekennen, en daarbij een temperatuur van rond 38 graden in de schaduw. Tegen den avond stak een verfrisschende bries op, doch het onweer, waarop men men zoozeer gehoopt had, dreef over.

In New-York zijn Woensdag vijf menschen tengevolge der hitte doodgebleven, terwijl het aantal personen, dat bewusteloos langs den weg viel, ontelbaar was. De hospitaalwagens waren niet voldoende om de zieken te vervoeren, en verschillende automobieleigenaars stonden hun rijtuigen af om ze als ambulancen te gebruiken.

In Chicago telde men Woensdag achtendertig dooden; ook hier zijn tallooze zieken in de gasthuizen opgenomen. Te Gettysburg moest een groote bijeenkomst van veteranen tengevolge der warmte uitgesteld worden. Te Philadelphia is de hitte zoo groot, dat men in de groote hotels de strenge etiquette verbreekt, en in hemdsmouwen aan tafel verschijnt.

Binnenlandsch Nieuws.

Herstellingsoord Spoorwegpersoneel.

Op de alg. verg. der vereeniging Herstellingsoord voor Spoorwegpersoneel, die 15 Mei jl. plaats had in Den Haag, werd een, door het bestuur voorgestelde motie, inzake verpleging van drankzuchtigen, aangenomen met 47 stemmen tegen 20 stemmen en 6 blanco's. Dat zoo'n besluit viel met 46 stemmen van de circa 7000 leden was aanleiding voor een 50-tal leden om krachtens de statuten een referendum aan te vragen. Door den voorzitter, den heer Arie Willems, zijn nu enkele referendum aanvragers bemerkt hunne handteekeningen terug te nemen en juist op het tijdstip, dat de statuaire maand van indiening van de referendumaanvrage verstreken is, zoodat meerdere leden, die ook een referendum wenschten, doch een aanvrage daartoe voldoende achtten, nu van hun statuair recht geen gebruik meer kunnen. Hoewel formeel tegen deze actie van den voorzitter niets in te brengen is, heeft toch bij 'n groot aantal leden zoo'n ageeren tegen hun bij art. 22 der statuten gegeven recht groote ontstemming gewekt en is er al sprake van dat verschillende leden zullen bedanken, wanneer geen referendum plaats heeft.

Jacht op waterwild.

De jacht op waterwild, aangeduid in artikel 17 derde lid der wet van 13 Juni 1857 (Staatsblad no. 87), wordt geopend op Zaterdag den vijfden Juli 1913.

Belanghebbenden worden er aan herinnerd, dat het schieten van eenden, het met slagnetten vangen van waterwild en het vangen van eenden in eene eendenkooi of een daarmede gelijkstaand toestel, is geoorloofd van een half uur vóór zonsopgang tot een half uur ná zonsondergang.

De jacht op waterwild wordt gesloten op den laatsten December 1913.

Hiervan zijn echter uitgesloten en blijven diensvolgens geoorloofd de volgende bedrijven, te weten:

1. het schieten van *heele* eendvogels langs de oevers van rivieren, beken, plassen en overstroomde landen, tot 15 Maart 1914;
2. het schieten van andere soorten van eendvogels op de boven aangeduide plaatsen tot en met den laatsten April 1914;
3. het vangen van *heele* eendvogels, door middel van eendenkooien of daarmede gelijkstaande toestellen, tot 15 Maart 1914 en van andere soorten van eendvogels tot en met den laatsten April 1914; en
4. het schieten van watersnippen, waterhoenders, schrieken, kemphanen, strandloopers, wulpen en plevieren van 15 Februari tot en met den laatsten April 1914.

Staking Kermisreizigers te Zutphen

Men meldt uit Zutphen aan de „N. Ct." dt. 3 Juli.

Een eigenaardige staking doet zich alhier voor. De eigenaars der verschillende kermisvermakelijkheden op de kermesse d'été, welke hier ter gelegenheid der eeuwfeestviering is georganiseerd, weigeren hun inrichtingen verder open te stellen, zoolang de regelingscommissie der kermis de entreeprijzen voor het terrein niet vermindert. Volgens de reizigers zijn de entreeprijzen van dien aard, dat er te weinig publiek op het terrein komt en zij daardoor minder zaken kunnen maken.

Tengevolge dezer staking bood de kermis Donderdagavond een weinig opgewekten aanblik.

Kustverdediging.

Naar wij vernemen, is de levering van het geschut voor de forten te Vlissingen, Kijkduin e. a. gegund aan de firma Krupp te Essen.

Onvoldoende Goederenwagens.

Men schrijft uit Beverwijk, d.d. Woensdag aan het „Hbl.":

De aardbeiënexpediteurs zijn weder zeer ontevreden over de wijze, waarop de H. IJ. S. M. zorgt voor het benoodigd materieel. Dagelijks worden bijzonder groote hoeveelheden van het in Duitschland steeds tegen hooge prijzen gekochte ooft aangebracht en in de laatste dagen kan de verlading niet geregeld plaats hebben. Zoo moesten Dinsdagavond halftien nog 27 wagons, die toen eerst aankwamen, afgeladen worden, zoodat de verzending eerst te middernacht kon geschieden. Woensdagmiddag 3 uur, toen het laden begon, was van de 57 wagons, die waren aangevraagd, slechts een 10-tal aanwezig. De Bond van Expediteurs zond een telegrafisch verzoek om hulp in deze aan den Minister van Waterstaat en aan de directie der H. IJ. S. M.

Met spanning wordt afgewacht wat in deze gedaan kan worden. De verzending toch kan nog eenige weken duren en onvoldoende materiëel zal enorme schade voor alle betrokkenen ten gevolge hebben.

Nederl. Centrale Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose.

Onder voorzitterschap van Jhr. S. M. S. de Ranitz werd te 's-Hage gehouden de algemeene vergadering der Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der Tuberculose.

De commissie tot nazien der rekening en verantwoording van den secretaris-penningmeester bracht bij monde van den heer Mr. dr. C. Roest, verslag uit en stelde voor den secretaris-penningmeester onder dankzegging voor het gehouden beheer te dechargeeren.

Naar aanleiding van de mededeeling betreffende de in Engelsche postkantoren in gebruik zijnde postzegelbevochtigers, in de vorige vergadering gedaan, deelde de secretaris-penningmeester mede, dat door vriendelijke hulp van den consul-generaal te Londen den heer H. S. J. Maas, thans volledige inlichtingen daaromtrent zijn verkregen en dat door den Directeur-Generaal der posterijen hier te lande waarschijnlijk een proef met deze voorwerpen zal worden genomen.

Dr. Pijnappel deed eenige mededeelingen omtrent den verkoop van den tuberculosebloem in Beijeren en vertoonde eenige der aldaar verkochte, zeer fraaie bloempjes.

Bij een verkoopprijs van 10 pf. had de opbrenst van den verkoop te München alléén Mk. 40.000 opgebracht.

Ned. bedevaart naar Lourdes.

De Nederlandsche bedevaart, die dit jaar van 23 tot 31 Juli voor den 25en keer naar Lourdes gaat, telt 1068 pelgrims, aan wier hoofd Z. D. H. de Bisschop van Haarlem, Mgr. Callier staat.

De ziekentrein, waarin de dames infirmières, heeren brancardiers en heeren dokters plaats nemen, telt 242 zieken. Dus in het geheel 1310 deelnemers.

Op vrije voeten.

De kassier J. G. de J. uit Vlissingen, die failliet is en die verleden week in hechtenis werd genomen, verdacht van verduistering, is thans weder op vrije voeten gesteld en de tegen hem verleende rechtsingang is door de rechtbank te Middelburg weder ingetrokken.

Oplichting en afpersing van f 11.000.

Dinsdagavond is door een inspecteur en een rechercheur der recherche te Rotterdam aangehouden zekere H. O. S., oud 29 jaar, van beroep winkelier, thans zonder beroep en wonende te Antwerpen.

De aangehoudene wordt verdacht van oplichting en afpersing van een totaal bedrag van f 11.000 sedert April j.l. gepleegd ten nadeele van een ingezetene alhier. Bij zijn arrestatie, welke plaats had bij het verlaten van het woonhuis van bedoeld slachtoffer, had H. O. S. een bedrag van f 2410 in zijn handen. Bij gedeelten heeft de gearresteerde het bedrag weten machtig te worden. Zeven of acht maal moet deze oplichting hebben plaats gehad.

Voor het reizend publiek.

De Noord-Brabantsch-Duitsche Spoorwegmaatschappij heeft een nieuwe sneltreinverbinding ontworpen tusschen Londen-Vlissingen en Duitschland in aansluiting bij de nachtbooten Folkestone- Vlissingen vice versa.

Het reisplan dat zoo is saamgesteld dat vreemdelingen de Hollandsche tentoonstelling kunnen bezoeken, geldt voor den geheelen zomer.

Overreden.

Dinsdagavond is zekere van Rijn, uit Haarlem, die langs de spoorlijn aan 't

grasmaaien was, door een trein gegrepen en gedood. De man was wat doof en heeft den trein vermoedelijk niet hooren aankomen.

Om de 100.000 uit de Staatsloterij.

Reeds maakten wij melding van het proces, dat voor de Amsterdamsche rechtbank zal gevoerd worden over een twintigje van de Staatsloterij, waarop de honderdduizend was gevallen. Een eenvoudig steenhouwer was de gelukkige eigenaar van het lot, doch zijn patroon die — volgens den ander ten minste — reeds wist, dat op het lot de f 100.000 was gevallen, had hem voorgesteld het loterijbriefje te verkoopen.

Woensdag werd nu voor de vacantiekamer door mr. M. Menders, namens den steenhouwer een actie tot nietigverklaring, subsidiair vernietiging van dezen koop ingesteld. Namens den patroon stelde zich mr. P. Groote Jr. procureur.

In de dagvaarding wordt o.a. gesteld, wat de feiten betreft, dat de patroon op 5 Juni, den dag waarop de officieele publicatie van de trekking bekend werd, een afdruk dier publicatie heeft ingezien in het café Schol aan den Amstelveenschen weg en daar gezien heeft, dat de f 100.000 gevallen was op het lot van zijn knecht, van wien hij wist, dat deze een twintigje in eigendom bezat.

Terstond hierop begaf hij zich naar den knecht, die nog geheel onkundig was van zijn geluk en trachte hem te bewegen het loterijbriefje te verkoopen.

Op een desbetreffende vraag had hij met de meeste stelligheid ontkend, den uitslag der trekking te weten, daarbij dure eeden zwerend bij het leven van zijn vrouw en kinderen, terwijl hij opgaf, ook van anderen van plan te zijn loten te koopen, omdat de loterij zoo mooi stond.

Om aan zijn verhaal waarschijnlijkheid bij te zetten, ging hij daarop naar een schuit en sprak daar met eenige menschen en zei tot den knecht, dat hij er niet in geslaagd was nog andere looten op te koopen. Zelf zou hij ook loten gehad hebben, doch deze had hij tot zijn groote spijt reeds vroeger verkocht.

Ten slotte vroeg de patroon voor f 10 hem de helft van het lot te verkoopen, terwijl hij zei, dat er toch waarschijnlijk een niet op zou vallen. Op dit voorstel werd ingegaan en zoo verkocht de knecht de helft van zijn kans.

Toen later de f 4250 aan den knecht werden uitgekeerd stond hij f 2125 aan zijn patroon af overeenkomstig de afspraak.

Thans wordt door den eischer gesteld, dat tusschen hem en zijn patroon bij het sluiten der overeenkomst in geen enkel opzicht wilsovereenstemming heeft bestaan, daar de wil van eischer gericht was op verkoop van de helft van het aandeel in de loterij en die van gedaagde op de helft van de uitkeeringssom.

Waar er dus geen overeenkomst is gesloten en uitbetaling is geschied van f 2125 is hier een betaling gebeurd die onverschuldigd was en zonder oorzaak, zoodat die f 2125 weer wordt teruggevorderd.

Subsidiair wordt geëischt nietigverklaring der overeenkomst, omdat eischer in dwaling verkeerde omtrent de zelfstandigheid der zaak, daar hij niets anders wilde verkoopen dan een kans op een prijs of een niet, terwijl in werkelijkheid die kans al zekerheid was.

Vergiftiging.

Omtrent de afschuwelijke vergiftiging te Oude-Wetering, waarvan twee personen het slachtoffer zijn geworden, meldt men aan de Msb.

Vrouw Pieneman staat in het dorp zeer slecht aangeschreven. Haar man was wat men noemt een „goedsul", die zeer veel van zijn vrouw door de vingers zag. Verleden week Donderdagmorgen is hij aan arsenicum-vergiftiging gestorven. Aanstonds wekte het sterfgeval de achterdocht van den dorpsgeneesheer, dr. Melchior, die de justitie van de zaak op de hoogte stelde. De vrouw werd gevangen genomen, doch een onderzoek leverde geen resultaat op, daar het ontaarde schepsel oogenblikkelijk het braaksel en het bloed van haar man in 't water van de Oude-Wetering heeft geworpen. Ook werd geen arsenicum meer in haar huis gevonden. Niettemin werd het lijk van Pieneman naar Leiden vervoerd, waar vier professoren en doktoren de schouwing verricht hebben. Het resultaat was dat vaststaat dat Pieneman aan acute arsenicum-vergiftiging moet zijn overleden. Daar de vrouw bij haar eerste verhoor, dat o.m. door het parket van Haarlem werd afgenomen, pertinent bleef ontkennen en omdat bewijzen van schuld niet aanstonds gevonden werden, werd zij in het laatste der vorige week wederom op vrije voeten gesteld.

Maandagavond half elf echter werd zij wederom uit haar woning gehaald en naar het raadhuis te Roelofarendsveen gebracht, waar zij door den veldwachter Dupau aan een scherp kruisverhoor werd onderworpen. Na een verhoor van ruim vier uur viel zij door de mand, en bekende haar man te hebben vergiftigd met arsenicum en bekende tevens dat zij ook den vader van zekeren E. Breed, met wien zij in verstandhouding leefde, in vereeniging met dezen Breed heeft vergiftigd. Breed werd Donderdagmorgen half vier van het bed gelicht. De oude Breed, een man van omtrent 70 jaar, is 4 Mei j.l. al gestorven. Hij was eenigen tijd ziek geweest en werd toen opgepast door vrouw Pieneman. D. Breed, een weduwnaar, woonde bij zijn vader in. Toen de oude Breed weer zoo goed als beter was, is hij vergiftigd met arsenicum. De aanleiding hiertoe moet geweest zijn dat hij nog wel een paar centen had, men spreekt van drie à vierhonderd gulden. Van dit geld hebben de kinderen van Breed niets gezien en reeds maakten zij er een justitie-geval van omdat men vermoedde dat E. Breed het geld opgestreken had. Van de vergiftiging van Breed is niets gemerkt. Thans zal ook diens lijk worden opgegraven.

Het moet den twee liederlijken individu's gemakkelijk zijn geweest om hun slachtoffers te vergiftigen, daar de oude Breed steeds een groote hoeveelheid arsenicum in huis had om de schapen te wasschen en tegen de ratten.

Het parket van Haarlem heeft een nauwkeurig onderzoek ingesteld ter plaatse. Donderdagavond zijn vrouw Pieneman en Breed naar de gevangenis te Haarlem overgebracht.

Pieneman heeft vier kinderen, waarvan de oudste 12 jaar is. Deze zijn bij bewoners der Oude-Wetering onder dak gebracht. Vrouw Pieneman is 29 jaar, haar vergiftigde man 37 jaar.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

7 Juli. Maandag. Feestdag van O. L. Vrouw onder den titel van „De Zoete Moeder". Dubbel van de 2de klas (Dioecesaan-feest). H. Mis: Stillabunt, 2de gebed, stil gebed enz.: voor den Bisschop: Deus, omnium (uit de Mis op den verjaardag der wijding van den eigen Bisschop). Credo. — Praefatie van O. L. Vr. — Op werkdagen geen Credo en de gewone Prefatie, tenzij anders wordt aangegeven. Wit

8 Juli. Dinsdag. Elisabeth — Weduwe — Half-dubbel. H. Mis: Cognovi; 2de gebed, enz.: ter verkrijging van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 3de gebed enz.: naar eigen keus; 4de gebed enz.: voor den Paus: Deus, omnium. Vandaag kan ook de gewone Mis voor overledenen gelezen worden. Wit Zwart

9 Juli. Woensdag. Leonardus en Gezellen, Martelaren van Gorcum. (Diaecesane Heiligen). Dubbel. H. Mis: Intret; 2de gebed enz. voor den Paus. Rood

10 Juli. Donderdag. Zeven Broeders e. a. Martelaren. Halfdubbel. H. Mis: Laudate; 2de, 3de, en 4de gebed, enz. als op 8 Juli. Vandaag enz. als op 8 Juli. Rood Zwart

11 Juli. Vrijdag. Cyrillus en Methodius Bisschop-Belijders (zie 7 Juli). Dubbel. H. Mis: Sacerdotes (B-Bel.); 2de gebed enz.: van den H. Pius, Paus-Martelaren; 3de gebed enz. voor den Paus. Wit

12 Juli. Zaterdag. Joannes Gualbertus Abt. Dubbel. H. Mis: voor Abten: Os justi; 2de gebed enz. van de H. H. Nabor e.a. Martelaren; 3de gebed enz. als op 11 Juni. Wit

13 Juli. 9de Zondag na Pinksteren. Groen
Van den Zondag. H. Mis: Ecce Deus; 2de gebed enz. van den H. Anacletus, Bisschop-Martelaar; 3de gebed enz. tot verkrijging van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 4de gebed enz. voor den Paus. Prefatie der H. Drieëenheid.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 5 Juli 1913.

— Naar wij vernemen zijn er Woensdag bij de keuring voor de militie ongeveer 60 procent der ingeschreven afgekeurd.

Daardoor zal er geen of zeer weinig kans bestaan om vrij te kunnen loten!

In andere plaatsen, moet 't al even erg zijn. Als 't zoo doorgaat komt er gebrek aan landsverdedigers.

— Gisterenmiddag had er in de van Osch- en van Leeuwenstraat een vechtpartij plaats.

Niet tusschen een paar dronken kerels, neen, ditmaal waren het een paar vrouwspersonen die, na eerst elkaar wat lieve woordjes te hebben toegevoegd, elkander te lijf gingen.

Zij trokken elkaar de haren los, en een der vechtenden vrouw R. kreeg bloedende wonden in 't aangezicht.

De politie heeft tegen de andere de dienstbode v. d. B. proces verbaal opgemaakt.

Best. Gisteren had hier de stemming plaats voor den gemeenteraad.

Het aantal kiezers bedroeg 425. Uitgebracht werden 386 stemmen, waarvan 6 van onwaarde. Volsterkte meerderheid 191 stemmen. De uitslag was dat op zich vereenigden de heeren: A. Roche 229, P. van Rooij 183, J. van de Sande 137, J. van de Spijker 218 en P. van de Ven 235 stemmen. Gekozen zijn de 3 aftredende leden: Roche (weth.) van de Spijker en van de Ven.

Kaatsheuvel. Naar wij vernemen hebben de heeren De Rooij, M. van Beurden, Th. v. Dortmond, I. Lombarts en H. Rijken ontslag genomen als leden van den gemeenteraad. Genoemde heeren doen dit als protest tegen de handelwijze van den heer burgemeester die zich tegenover de door de R. K. kiesvereeniging gestelde candidaten — de aftredende leden — heeft laten candidaat stellen, gekozen is en zijne benoeming heeft aangenomen. (Hgz.)

Bergen-op-Zoom. Men meldt aan de (Msb.)

De politie hier ter stede arresteerde gisteren den diamantslijper J. L. S., 43 jaar wonende te Gent. Zijne aanhouding was door de Belgische Justitie verzocht. Hij heeft zich schuldig gemaakt aan verschillende verduisteringen van diamanten, naar men zegt tot een bedrag van 135.000 fr. De heer van Dam, commissaris van politie alhier, kwam in het bezit van zijn signalement en het gelukte den inspecteur van politie, den heer Schnebbilé hem aan te houden in het Hotel de Hollande, alwaar hij sinds j.l. Maandag vertoefde. Hij is ter beschikking van de Justitie gesteld.

Zevenbergen. De marechaussées en gemeentepolitie zijn op het oogenblik ijverig aan het zoeken met politiehonden naar een individu, dat Donderdagmorgen vroeg een meisje, dat buiten Zevenbergen aan het „koewachten" was, de haren afsneed, na eerst haar een doek voor den mond gebonden te hebben.

Vorige week gebeurde hetzelfde onder Kalishoek alhier.

Kerknieuws.

Z. D. H. Mgr. W. Van de Ven, Bisschop van 's Bosch, heeft benoemd tot rector van „Huize Assisie" te Udenhout: den Weleerw. heer C. M. A. Van Elderen; en tot kapelaan te Ravenstein; den Weleerw. heer P. H. Van Hooff, met intrekking van diens benoeming tot kapelaan te Tilburg (O. L. Vr. Moeder van Goeden Raad).

Burgerlijke Stand.

Gemeente Haaren.

Over de maand Juni.

Geboren: Hendrikus M. z. v. C. van Rijswijk en M. C. Brekelmans. — Antonius M., z. v. G. Kuijpers en C. van Laarhoven. — Gerardus M., z. v. M. v. Esch en J. M. Vugts.

Getrouwd: A. F. van Rijswijk 39 j. Helvoirt en M. P. H. van den Oever 31 j.

Overleden: Petronella van de Sande 1 j. — Cornelia Dieden Echtg. van M. Couwenberg 67 j. — Martinus M. Schilders 1 j. — Cornelia Roovers eerder wed. van P. Pijnenburg thans Echtgenoote van F. Schapendonk 42 j. — Adriana van de Sande Wed. van L. Verstijnen 71 j.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Meneer de Redakteur.

'n Maondag dan moete wij boere nog is wer ons best doen. Ik gleuf wel, dèt er nie veul gevaar is, des ze der een van ons kandidaote uitstemme. Mer as nie iedereen zen best doe, dan zo'k er toch mèn vet verreke nie onder durreve verwedde. Want Foons v. d. Saand, daor haawt 't de Dommel hard op in.

Onder ons boere, dè weet ik wel, zulle de Centrale-Kandidate goed gestemd worre. Die wille niks gin gekke dinge doen en die maoke 't mee de belaasting heel schappelik. De Dommel hee 't er dizze keer nog is op wille waoge, schoon det de Centraal de hekkes aan den aawe paol wau laoten hange. Mer nou ze zo bretaal zen, wille me toch is kijke. We stemme grif op v. d. Eerden, Merks, Ribbe en de Vries. Dieje leste die moet er ook in, want aanders gao op 't eind Foons v. d. Saand mee Paijmans zenne zetel strijke. En dè mag toch nie gebeure. En behalve dè, Jan de Vries is enne pronte meens die tijd hee um alles goed nao te gaon.

Ik hoop dé er niemand van ons pertij mee de stemming zal schènen op aander meenschen dè motte ze mer overlaten aan de Dommel daar zen wij dè van gewend.

Toe a.s. Maondag, dan zie ik oe allemal wel op de mert. TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Aan alle ernstige kiezers.

Het is te verwachten, dat men bij de stemming op a.s. Maandag gebruik zal maken van een propaganda-middel, dat den afschuw van ieder weldenkende verdient om den heilloozen invloed, dien het op kiezers en verkozenen hebben moet. We bedoelen: het bewerken van de kiezers met bier of sterken drank.

Hadden wij tot vóór korten tijd nog hoop, dat Boxtel van deze verkiezingsplaag bevrijd zou blijven, *nu* laat het zich aanzien, dat onze hoop beschaamd zal worden.

't Gaf ons reeds groote voldoening, dat *alle* kandidaten schriftelijk verklaarden de propaganda door drank af te keuren — maar dat is nog niet alles: de propagandisten kunnen er anders over denken.

Daarom richten wij dit laatste woord tot alle ernstige kiezers.

Mannen van Boxtel, is de drank een middel om u de degelijkheid van dezen of genen kandidaat te *bewijzen*? Zult gij u door zulke afschuwelijke praktijken voor den gek laten houden?

Ja, **voor den gek laten houden**, want een propagandist, die u met drank wil bewerken, ziet u aan voor een **domkop**, die van het Boxtelsche leven niets weet, maar die voor 'n borrel of 'n glas bier al heel wat doet ten pleziere van een ander.

Treurig is het, dat in ons goede Brabant deze drinkgewoonte zoozeer ingeworteld is, dat ze niet meer uit te roeien schijnt. Maar....

uit te roeien is ze; dat moet

of er zouden geen mannen meer moeten zijn, die fut genoeg hebben om er zich tegen te verzetten.

De drankbestrijding heeft al menige drinkgewoonte met goed gevolg bestreden. *Ook de drankverkiezingen moeten de wereld uit.*

Wij alléén kunnen dat niet bewerken: wij hebben de hulp van alle denkende menschen noodig en die hulp moet zóó overtuigend blijken, dat bier- of jenever propagandisten er eerbied voor krijgen.

Wij herhalen daarom het dringend verzoek, dat we l.l. Zondag tot de vergaderde Kruisverbonders richtten:

Niemand steune een drank-kandidaat.

Het Bestuur van het Kruisverbond.

BEKENDMAKINGEN.

Landweer.

Inlevering wapenen enz.

De BURGEMEESTER der gemeente BOXTEL roept hierbij de verlofgangers der landweer, die in den loop van dit jaar hun diensttijd zullen volbrengen en in deze gemeente in het register voor de landweer zijn ingeschreven, op, om krachtens art. 31 der Landweerwet, de wapenen, de kleedings- en uitrustingstukken, het ledergoed, zoomede de reglementen en dienstvoorschriften, hun voor Rijksrekening verstrekt, met uitzondering echter van het zakboekje, in te leveren te Boxtel in het Gemeentehuis op Maandag 21 Juli 1913, voormiddags 10 uur.

Zij moeten IN BURGERKLEEDING verschijnen.

INLEVERING IN GEVAL VAN PERSOONLIJKE VERHINDERING.

Indien een verlofganger wegens geldige redenen verhinderd is persoonlijk de inlevering te doen, dan is hij of zijn c.q. zijn naastbestaanden gehouden er voor te zorgen, dat de inlevering door een ander geschiedt. Van de geldigheid der redenen van verhindering moet blijken uit een bewijs, afgegeven of anders gelegaliseerd door den Burgemeester en bij de inlevering over te leggen door den persoon, die de inlevering doet.

VRIJ VERVOER.

Aan de verlofgangers kunnen zoo noodig passagebiljetten voor veren voor de reis naar en van de plaats van inlevering worden afgegeven. Deze biljetten kunnen ter secretarie worden aangevraagd. Overigens genieten zij geen vervoer voor Rijksrekening.

BESMETTELIJKE ZIEKTE.

Wanneer in de woning van een landweerplichtige, wiens goederen moeten worden ingeleverd, besmettelijke ziekte heerscht, dient deze daarvan tijdig kennis te geven ter secretarie.

STRAFBEPALINGEN.

De districtscommandant kan hetzij een arrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in de naastbijgelegen provoost of het naastbijzijnde huis van bewaring, hetzij een kwartierarrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in een kazerne, opleggen aan den verlofganger:

a. die zonder geldige reden voorwerpen, als in den aanhef dezer kennismaking genoemd, niet inlevert;

b. die zonder geldige reden voorwerpen, als bedoeld, niet in den vereischten staat inlevert:

c. die een of meer aan een ander toebehoorende voorwerpen, als bedoeld, als de zijne inlevert.

Is den verlofganger kwartierarrest opgelegd, dan wordt hij tot het ondergaan van die straf in werkelijken dienst opgeroepen.

Bovendien moet de verlofganger, die zich schuldig heeft gemaakt aan een der hierboven onder *a* en *c* genoemde feiten, alsnog aan de verplichting tot inlevering voldoen, op den tijd en de plaats, door den districtscommandant te bepalen.

Boxtel, den 4 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,26 de K.G.

Op 4 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.36, f 1.44 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 4 Juli. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.10 Middel f 1.15 p. K.G. Aanvoer 9080 K.G.

MAASTRICHT, 4 Juli. Botermijn. Aanvoer 53920 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.18, laagste f 1.13 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 4 Juli. Aanvoer 43612 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,68 tot f 0,73.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

ADVERTENTIEN.

Een ieder,

in het bezit van fruitboomen, plaatse nu

Vangbanden.

Thans de tijd!

Een betrekkelijk goedkoop en degelijk middel.

De ondergeteekende wil zich tot half Juli belasten met leveren en aanleggen.

P. de Bruijn,
Boomkweekerij,
Den Eikenhorst - BOXTEL.

Ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek van BOXTEL mede te deelen, dat hij eene

Slagerij
geopend heeft

in het huis, vroeger bewoond door den Heer STERRENBURG in de **Breukelsche straat.**

Hopende door eene nette bediening en goede consumptie eenieders achting te verwerven verblijft hij.

Minzaam aanbevelend

G. C. Elissen-v. d. Brand.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 7 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van de Kindn. Bukenex te Lennisheuvel.

Voor Andries Verhoeven c.s.
17 koopen **Rogge** bij het huis op Koevert.
3 dito **dito** tegenover Hazenberg.
2 dito **dito** op den Brugakker.
2 dito **dito** over de Nieuwe Brug.
2 dito **dito** in Gasthuisland.
1 dito **Haver** bij het huis.
3 dito **dito** nabij Banisveld.

Voor de Wed. Jacs. Soeterings c.s.
7 koopen **Rogge** bij de Wed. Raaymakers.
8 dito **dito** op den Hoogen Akker.
3 dito **dito** op den Krommen Akker.
5 dito **dito** achter H. van Dinther.
2 dito **dito** tegenover het huis afk. van den Otter.
3 dito **Haver** tegenover het huis.

Voor de Erven de Wed. F. van Beers.
8 koopen **Rogge** bij het huis.
3 dito **Rogge** op het land van Jacs. Pijnenburg.
3 dito **Haver** in de Korte Steeg.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 10 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van *Frans v. d. Meerendonk* te Brukelen.

Voor Mr. G. van Tienhoven.
50 koopen **Rogge** op Kampina.

Voor Hends. Willems.
22 koopen **Haver** langs den Esschen Weg.

Voor Jan Francis Veroude.
2 koopen **Rogge** bij het Boterfabriek.
3 dito **Rogge** bij zijn huis.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Vrijdag 11 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van *Hends. v. Breugel* in de Nieuwstraat.

Voor Hends. v. d. Laar.
4 koopen **Rogge** aan de Onrooische straat.
1 dito **Rogge** bij v. d. Wassenberg.
9 dito **Rogge** op den Berkakker.
7 dito **Rogge** in de hooge Wei bij Van Vugt.
3 dito **Rogge** achter Schellekens.
2 dito **Haver** bij het vroeger door hem bewoonde huis.

Voor Marts. v. Oers.
4 koopen **Rogge** te Munsel op den Bernakker.

Voor Lambs. v. Erp.
6 koopen **Rogge** te Onrooi op de Langakker.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 17 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van WILLEM v. ROESSEL te Gemonde.

Voor Theods. van Oirschot c.s.
7 koopen **Rogge** op den Hoogert.
7 dito **Rogge** op de boerderij.
3 dito **Rogge** aan den Ouden Hof.
1 dito **Haver** op den Hoogert.

Voor de Wed. J. B. de Keizer c.s.
6 koopen **Rogge** op het Besselaar.
8 dito **Rogge** op den Breeden Pad.
8 dito **Rogge** op de Hoesakkers.
1 dito **Haver** op het Besselaar.
2 dito **Haver** op den Breeden Pad.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Maandag 14 Juli 1913,** en **FINAAL** op **Maandag 21 Juli 1913,** telkens ten 4 uur n.m. ten huize van MARs. SCHELLEKENS te Gemonde Schijndel.

Voor M. en W. Schellekens.

Twee perceelen **Weiland** gelegen te Sint Oedenrode, ter plaatse „Noord Besselaar", kad. Sectie A Nos. 91 en 92, samen groot 62,80 Aren.

Te aanvaarden 15 Maart 1914.
Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 21 October 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 15 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van ENGELIEN v. d. MEIJDEN in *de Ketting.*

Op het Landgoed Venrode.
30 koopen **Rogge.**

Op Selisse.
Voor Willem Boers.
20 koopen **Rogge** op de vroeger door hem bewoonde boerderij.

Kiezers van Boxtel.

Wij hoopten aanvankelijk dat de vier aftredende leden: v. d. Eerden, Merks, Paijmans en Ribbe herkozen zouden worden. Wij hebben lijsten voor die vier geteekend, natuurlijk in de hoop, dat de Dommelpartij geen tegencandidaten zou stellen. Wat doet deze echter? Die stelt drie tegencandidaten: namelijk **de Hond, v. Rijckevorsel en Alfons van de Sande.** Voor alles is het echter haar bedoeling Alfons v. d. Sande weer gekozen te krijgen. Wat moesten wij nu doen? Paijmans zou 't tegen v. d. Sande afleggen. Er is weinig ambitie om op Paijmans te stemmen. Moeten wij dan Fons van de Sande weer aanvaarden? Neen, dat mogen we niet. En dat wil de meerderheid der kiezers ook niet.

Daarom gestemd op de aftredende leden:

Van der Eerden Merks en Ribbe en Jan de Vries

VELE KIEZERS.

Wij verzoeken U allen dringend ter stembus te gaan.

☛ Zóó moet het Stembiljet er uitzien, als 't in de bus gaat.

STEMBILJET.

STEMMING ter verkiezing van

VIER leden voor den Gemeenteraad

te Boxtel, op Maandag 7 Juli 1913.

CANDIDATEN zijn (in alphabetische volgorde):

Aanwijzing der Verkiezing.	NAMEN.	VOORNAMEN.
■	Eerden van der	H. F.
•	Hond de	C.
•	Koenders	G.
■	Merks	K. M.
•	Paijmans	G.
■	Ribbe	W. A.
•	Rijckevorsel van	A. M. J. Th.
•	Sande van de	A. A.
■	Vries de	J.

Waarom zoudt gij voortgaan met dure natuurboter te gebruiken, terwijl duizenden huismoeders roemen de voortreffelijke kwaliteiten van

van der Velden's Fijne Deensche Melangeboter

en zich enorm bevoordeelen?

Prijs 55 en 45 cent per pond.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :-: Stationsstraat, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

KIEZERS VAN BOXTEL

Ondanks alle rechtstreeksche of zijdelingsche aanvallen op onzen candidaat, bevelen wij U met het volste vertrouwen aan

Kees de Hond,

als een strikt onafhankelijk en onpartijdig man. Brengt daarom allen in de eerste plaats uwe stem op hem uit, en doe dan uw overige keuze.

VELE KIEZERS.

Die v. d. Velden's Fijne Deensche Melangeboter

geregeld gebruikt, bevoordeelt zich niet alleen, maar vindt ze beter dan natuurboter.

Prijs 45 en 55 cent.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Borst- en Longziekten van arbeiders

Hoesters, past op!

Velen arbeiders in mijnen, fabrieken en stoffige werkplaatsen lijden aan longziekten, doordien zij voortdurend stof, rook en gruis en bedorven lucht inademen. Gewoonlijk begint de werkman eerst aan een geneesmiddel te denken, wanneer de chronische bronchitis, de asthma of de borstziekte de overhand genomen heeft.

Arbeiders, waarom laat gij het juiste tijdstip voorbijgaan, waarom wacht gij tot het te laat is? Gij zijt het aan U zelven en aan de uwen verschuldigd uwe borst en longen intijds te beschermen en te genezen door een krachtig geneesmiddel aan te wenden als de Abdijsiroop, welke uwe borst-, keel- of longaandoeningen geneest en ernstiger gevolgen voorkomt. Daar de Abdijsiroop een kiemdoodende en ontsmettende werking heeft, raden wij U dringend aan regelmatig na uw werk uwe keel met Abdijsiroop te gorgelen en deze daarna in te slikken. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

De heer H. Verhoeven, Heerderweg 48 te Heer bij Maastricht verklaarde:

„Ik ben fabrieksarbeider en mijn longen hebben daardoor steeds veel te verduren. Door het verwaarloozen van eene bronchitis (verouderde verkoudheid) werd ik pleurislijder. Ik was altijd vermoeid, haalde kort en moeilijk adem en had hevige pijn in de borst, in de zijden en tusschen de schouderbladen. 5 Flacons Abdijsiroop hebben mij geheel en al genezen". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, hoest, verkoudheid, bronchitis, keelpijn, heeschheid, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel- en longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT, *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Het is slechts één stap wat kwaliteit betreft van roomboter over te gaan op

Van der Velden's Fijne Deensche Melangeboter

à 55 en 45 cent.

HENRI v. d. VELDEN & Co.,

STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Adverteert in „CENTRAAL-BRABANT"

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

VOORTZETTING

van onze groote

OPRUIMING

tegen ongekend lage prijzen.

Witteveen & De Mol, Boxtel

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 54. Zaterdag 5 Juli 1913.

Brieven uit België

Gent in 1913.

Juni.

M'n eerste uitstappen dit jaar 't land verder in, zullen naar Gent wezen. Gent, 't hart van Vlaamsch België, Gent, 't middelpunt der Vlaamsche historie, Gent in 1913, 't land van de grootste Internationale Tentoonstelling.

't Is zoo'n mooie, oude stad, Gent. Heel direct, als je van 't spoor stapt aan Gand-St. Pierre of aan Gand-Sud, valt 't je niet zoo op. 't Eerste station is van binnen héél mooi ; wanneer je echter bij 't uitgaan je omkeert om ook de aanblik van buitenaf te krijgen, valt 't je als gebouw vreeselijk tegen. Gend-Zuid daarentegen is als alle oude stations in België onnoemelijk leelijk. Alléén 't weinig geziene van mooie bloemperken in de lengte over de perrons, binnen in 't hoog overkapte gebouw, geeft 'n aangename afwisseling.

Gent is 'n middelmatig groote stad, 165.000 inwoners, 210.000 als ge wilt met de voorsteden. „Sale ville de province", smalen ze in Brussel. En Zondag hoorde ik 'n paar feestuitgedoste buitenlui tegen elkander : „dat Gent is toch maar 'n vuil, leelijke, ouwe stad". Ze waren — van Dendermonde geloof ik of van Puers — gekomen met hun muziekgezelschap om den koning mee te huldigen bij Zijn intrée en na afloop trokken ze hier en daar met troepjes door 'n afgelegen straat naar 't station, onder hun arm blinkend van leste zonnestralen, 't koper van hun instrumenten.

Maar zóó spreken alleen : de zelfverblinding en de domheid, die uit geen oogen kijkt.

Gent is 'n heele mooie stad.

Nieuw-Gent vind ik weinig belangrijk. Van de moderne zaken zijn alleen mooi in Gent de bloemen.

O heerlijk schoone bloemenstad, zooals ik je zag den laatsten Zondag met bloemen, bloemen, bloemen overal, de pleinen en de parken vol en de gevels van de huizen en de kozijnen van de vensters, en de menschen die liepen, getooid met bloemen, bloemen. Kleine meisjes droegen ze in 't haar, vrouwen op d'r boezem, mannen enkele kleine bloemen in 't knoopsgat.

Zoo gingen ze alleen, de menschen in feest-gesmukt Gent, juichend en verblijd en naast de bloemen hingen kleurig spelend de vlaggen uit van alle huizen, verleden Zondag, toen de koning er z'n blijde intrede deed.

Maar ook op andere dagen gedurende heel den langen zomer, is Gent mooi om zijn bloementooi. Als Haarlem in ons Holland — Noord-Nederland beweren nog steeds stevig de Gentenaren — mooier, omdat 't als 'n zeldzame parel veel meer alléén ligt, ligt Gent als 'n tuinstad in België. Om zijn azalea's is 't beroemd de wereld over. Met gansche scheepsladingen worden telkenjare de voortbrengselen uit z'n verwarmde serres verzonden. En wie kent er niet de groote vaste vijf-jaarlijksche bloemententoonstellingen, de z.g. Floralies Gantoises, die tot uit Amerika hun bezoekers met duizenden trekken ?

Overigens — nog eens — biedt modern Gent weinig moois.

Enkele interessante gebouwen. Overigens fabrieken, vooral weverijen, garenspinnerijen en metaalfabrieken.

Dat brengt spie aan — 't is waar — maar mooi is 't nou juist niet erg. Althans is 't slechts weinigen gegeven 't mooie te ontdekken in 'n chaos van wentelende wielen, snorrende drijfriemen, klikklak-eentonig-beweeg razendvlug of tergend-langzaam van duizende hefboompjes, stangetjes, asjes, veertjes; of 't gedaver van den moker en 't dreunend wentelen van wielen, van raderen, alles voortrazend voor den sidderenden stoom in de logge gloed-onverschillige ketels.

Daar is pressie in, maar wie haalt ze eruit waar de leek van buiten niets anders te zien krijgt dan monotoon vaalgrijze, leelijke gebouwen en lompe roetzwarte schoorsteenen, walmend hun gören smook over de stad met haar vele, vele armelijke huizen vol kleine, zorg-tobbende menschen.

Niet dat dat alles in Gent zoo overwegend aan den dag treedt — er zijn in België wel andere industrie-centra, waar somberder beeld nog rondwaart van arbeidswee. Deze laatste ontboezeming is geen socialisten-logica, maar alleen een gevolg van 't feit, dat zoo vaak de mensch bij zijn werken en worstelen meer aan andere drijfveeren en instinkten gehoor gaf, dan aan de stem die hem eens zeide : „In het het zweet uws aanschijns zult gij uw brood verdienen".

'k Zeg : niet dat dat alles in Gent zoo overwegend aan den dag treedt — maar toch, ik kom er op : het is er.

En me dunkt : Leven en vertier, 't uitgaan en de ontspanning na zwaren arbeid is er niet dat, wat je er onwillekeurig van zou verwachten. Er is geen luxe, er zijn niet die sjieke restaurants, er is niet dat bewegen op straat ; zeker niet dat mondaine bewegen.

Of komt het, omdat ik zonder 't zelf te willen steeds te veel denk aan naastbijliggend Brussel ? Die vergelijking is eenvoudig niet te maken. Maar toch : nee, als moderne stad — ik wil zeggen, wat er moderns aan Gent is, vind ik leelijk.

Maar oud-Gent, dat is heerlijk.

't Oude, echte, oorspronkelijke Gent, zooals 't in al z'n oude gebouwen nog tot je spreekt, heerlijk en waar, Gent wat 't was door alle tijden heen. Van den somberen, ernstigen tijd der Karolingers naar 't verheven streven der Gothieken en 't verluchte wrochten der Renaissance-mannen. Dàt Gent is mooi om alles wat 't tot je zegt ; om àl z'n idyllische plekjes — en daárover zal ik 'n volgende keer praten.

HENRI ASSELBERGS.

De Brabantsche Boerenkamer

op de Tentoonstelling te Tilburg.

In het Handelsblad lezen wij hiervan de volgende typische beschrijving :

„'t Ziet er wel gezellig en knus uit in de typische oud-Brabantsche boerendeel op de tentoonstelling. Hoe aardig doet die groote ouderwetsche schouw, waarin, dicht bij het vuur, een groote „zorg" d.i. leuningstoel staat. Aan den knop van dezen stoel is een rozenkrans bevestigd, geheel in den geest, zooals honderd jaar geleden in Brabantsche kamers werd aangetroffen. Maar in de schouw zien wij nog meer eigenaardige voorwerpen, aan vroeger tijd herinnerend. Wanneer de plaggen onder den pot, die aan een „haal" hangt, niet goed wilden branden, dan nam de boer zijn blaaspijp, om het vuur aan te wakkeren. Deze voorgangster van den blaasbalg is ook in de schouw te vinden ; zij hangt met een pook in een rekje, naast den klomp met de lange zwavelstokken. Als het vuur dan goed brandde en de oude Brabantsche boer uit de tinnen borden met zijn grooten ronden tinnen lepel, welke hij met een handige manoeuvre in zijn mond wist te krijgen, zijn pap at, dan was hij tevreden en dan moest zijn vrouw opnieuw met den grooten tinnen potlepel de pap opscheppen. En zijn tevredenheid steeg nog meer, wanneer hij bemerkte, dat zijn vrouw goed met het hangijzer boven het vuur kon omgaan, want niet voor niets is in Brabant een spreekwoord, dat luidt „zoo handig als een hangijzer". Na den maaltijd werden de ijzeren vorken in een klompje in de schouw gehangen, om ze te laten drogen.

Wij zien in deze boerendeel, welker inrichting met groote moeite in Brabant bijeen gegaard is, zulke tinnen lepels en borden, welke nu voor de liefhebbers van oudheden zooveel waarde hebben en waarnaar thans zooveel navraag is. Er is nog meer van dat oude tin in de boerendeel en wel een tinnen zuigflesch, niet voor Brabantsche babies bestemd, doch voor... biggen. En wij kunnen bezichtigen hoe de boerin in zoo'n ouderwetsche deel eerst haar kind de flesch gaf en daarna het jeugdige varkentje. In dien tijd kon dus een Brabantsche moeder heel wat meer aan haar hoofd hebben, dan de hedendaagsche moeder, want nu eens schreeuwde het kind, dan weer de big...

Een ander typisch voorwerp, dat in de kast bij de schouw staat en een herinnering is uit vroeger tijd, is de „leut", dat is een koperen bakje met een lepel, hetwelk met jenever gevuld onder de treurenden rondging na een begrafenis.

Naast de bedstede, waarvan de roodgestreepte bedgordijnen, evenals zooveel dingen, oud zijn en daarom van veel waarde, hangt het scheermes van den boer. Het oude scheermes is ook iets voor liefhebbers van curiositeiten, want in het heft is het portret gewerkt van „George prince regent" van Engeland.

Met zorg is deze boerenkamer samengesteld, want op de oude kasten en op den rand van den schoorsteen zijn tinnen en aardewerk bordjes gezet en dan „prijken" er nog twee tinnen voorwerpen voor dagelijksch gebruik op de hoeken van de kast, welke op den hedendaagschen bezoeker van de deel al een heel zonderlingen indruk maken hoewel men vroeger deze „versiering" heel gewoon vond...

De teekendoek van de boerin met figuren voor handwerk, een spinnewiel, tinnen stoof, een bijzonder spiegeltje, waarvan de helft van het glas beschilderd is, ontbreken niet, ja zelfs de echte, de groene, de reusachtige parapluie van de boerin, met baleinen van echt balein, staat in het hoekje van het vertrek.

Langs den muur hangen oude schilderstukjes ; het zijn doekjes van overleden Brabantsche meesters der laatste eeuw ; noemen wij de Tilburgenaren de gebroeders Van Spaendonck, De Lelie en Franken, De Josselin de Jong uit St. Oedenrode, Rink uit Oosterhout en Balmakers uit Breda.

De schilderijtjes verdienen feitelijk in de eerste plaats genoemd te worden ; immers het boerendeel is bedoeld als een hulde aan de nagedachtenis dezer schilders, waarop men in Brabant trotsch is geweest.

De gezelligheid van de boerendeel wordt nog verhoogd door de kantwerkster, die de z.g. „pietekant" maakt, bestemd voor mutsen. Met groote vaardigheid vliegen de klosjes door haar vingers, vlug werden de spelden geprikt en onder de hand vertelde zij ons, hoe arm de kantwerksters in Brabant het dikwijls hebben. Zij werken den geheelen dag en krijgen dan een el kant af, waarvoor negen stuivers wordt betaald. Toch wordt er veel aan gedaan en men leert, evenals in andere provincies, het breien, het kantwerken al op jeugdigen leeftijd. Eerst kijken de meisjes nog naar de klosjes, evenals een beginneling op de toetsen der piano, doch al spoedig zijn haar oogen slechts gevestigd op het kantwerk, dat langzaam om de spelden ontstaat en is het heen en weer gooien der klosjes een slag geworden".

LAND- EN TUINBOUW.

Goed drinkwater op het platteland.

(Slot).

Het water uit slooten, kanalen, enz. is, zooals we zagen, al mee van het slechtste. In meer gevallen nog bleek het water uit zakputten onvoldoende. Zakputten zijn steeds af te raden, zij staan veel te licht aan verontreiniging bloot. Men kan daarvoor eischen, dat de geheele zijwand ondoorlatend is tot op de diepte, waar verontreiniging is buitengesloten. Is men gesteld op open putten, waar de lucht steeds kan toetreden, dan moet de put van boven met zeer fijn gaas worden afgedekt, terwijl de wanden minstens 30 cM. boven den grond moeten uitsteken. Meestal bouwt men een put gemakshalve zoo dicht mogelijk bij den stal of het woonhuis. Daar ook de beerputten en mestvaalten zoo dicht mogelijk bij den stal worden aangelegd, ligt de weg voor verontreiniging van alle kanten open. Gewoonlijk is men gerust als de beerputten gebouwd zijn uit waterdicht materiaal ; men moet echter minstens éénmaal per jaar de wanden nauwkeurig inspecteeren, daar er vaak groote scheuren door verzakking ontstaan.

In bijkans de helft der gevallen bleek het regenwater niet voldoende. De wijze van opvangen en bewaren laat dan ook nog al te wenschen over. Men treft soms een laag vogelnest aan op oude vervallen daken, waaronder vele vogels nestelen ; deze mest geraakt in de dakgoten en komt vaak direct in de vergaarbakken terecht. Verder kan men in de vervuilde dakgoten dikke lagen rottende blaren, insecten, enz. aantreffen. Bovendien kan het water, als de vergaarbakken in den grond geplaatst zijn, ook hier nog aan verdere verontreiniging blootstaan. Het regenwater is dan ook vaak in de verzamelbakken of putten zeer slecht en heeft een zeer onaangenamen reuk en smaak. Bij de nieuwere inrichtingen wordt het water vóór het in den eigelijken verzamelput komt, eerst in een reinigingsinrichting gezuiverd. Bij nieuwe gebouwen moet men er om denken, dat de daken, goten en afvoerbuizen tijdens het bouwen meestal sterk worden verontreinigd. Hierdoor valt dan het onderzoek van het eerste water zeer ongunstig uit. Men moet daarom in die gevallen vooraf het dak, de goten en afvoerpijpen grondig zuiveren, het eerste water wegpompen en dan na een flinken regenval een monster opzenden. Daar het regenwater zeer week is, mag men voor de geleiding geen lood of zink gebruiken, omdat deze metalen hierin oplossen en tot vergiftiging aanleiding kunnen geven.

Het nortonwater was in 85 van de 118 ondoorzochte gevallen goed. Het bleek, dat men onderscheid moet maken tusschen water, dat direct opgepompt wordt, en water, dat eerst in een put verzameld wordt en later wordt opgepompt. In het eerste geval is het water meestal chemisch (scheikundig) als bacteriologisch zuiver, wanneer het monster oordeelkundig is genomen. Bij nieuw geplaatste nortonpompen gebeurt het, dat men te gauw monsters neemt. Deze zijn dan verontreinigd met aanslag, vuil en vet uit de buizen, en geven een totaal verkeerden uitslag bij onderzoek. Doch ook bij reeds langer bestaande pompen moet men minstens 10 minuten flink doorpompen vóór de monsterflesch wordt gevuld. Een zeer hoog gehalte van opgeloste zouten kan nortonwater schadelijk doen zijn en ernstige ziekteverschijnselen bij het vee doen ontstaan. Een gebrek van het nortonwater is meest het hooge ijzergehalte. Hoewel zulk water er zeer ongunstig kan uitzien, is van schadelijkheid als drinkwater bijna niets bebend ; een enkel geval komt voor.

Over Kunstmeststoffen.

't Is inderdaad opmerkelijk en vaak in hooge mate verrassend, hoeveel onkunde nog hier en daar bij velen heerscht omtrent de allereerste beginselen van de plantenvoedingsleer, zelfs in vooruitstrevende streken, waar land- en tuinbouw verre van achterlijk zijn. Dat merkt men vooral aan de onjuiste vaak gansch verkeerde wijze, waarop nog met kunstmeststoffen wordt omgesprongen. Een enkel voorbeeld uit de vele, welke wij nog geregeld waarnemen, moge dit illustreeren. „Kunstmest neen, mijnheer, praat me daar niet meer van, daar heb ik mijn bekomst van", zei me onlangs iemand met de meest mogelijke beslistheid en met het air van een man, die uit ervaring spreekt. „Vier jaar lang heb ik het goedje gebruikt, ik heb op geen kosten gezien, en 't is op niks uitgeloopen ; 't eind was treurig. 'k Zal u zeggen, hoe het ging. Vroeger gebruikte ik alleen stalmest in mijn tuin, maar ik kon dien op het laatst haast niet meer bekomen, hij werd ieder jaar duurder en slechter. Daarom besloot ik de proef te nemen met kunstmest ; die was, naar men zei, nog beter dan stalmest, goedkooper ook, en zindelijker. Wat wilde men meer ?

Ik probeerde het met de beste, het duurste : de Chilisalpeter. 't Is waar : ik kwam daarmee nog wel zoo goedkoop uit als met stalmest, hoewel ik er flink wat van uitstrooide, nu en dan wat, zooals men mij geraden had. En ik had er ook succes mee, althans het eerste jaar. Alles in mijn hof stond er goed bij, groeide weelderig en voorspoedig als kool. Maar het tweede jaar was het al niet zoo rijk meer, hoewel ik niet minder royaal mestte als het eerste jaar. 't Was of er geen fut in de boel zat, de gewassen leden veel eer van de droogte, en mijn boonen en erwten gaven maar half gevulde scheeden. Ik had toen al moeten inzien, dat het niet ging, maar ik wendde het nog eens over een anderen boeg. Misschien — zoo redeneerde ik — mankeert er kalk in mijn grond, of iets anders, dat de gewassen meer stevigheid kan geven. En zoo ging ik het volgende voorjaar behalve Chilisalpeter een flinke hoeveelheid kalk uitstrooien. Nou, slechter werd het er niet door, maar ik oogstte lang niet wat ik vroeger kreeg. En dit jaar was het heelemaal misère : ik kende mijn hof niet meer, mijnheer ! Praat me dus niet van kunstmest en vooral niet van Chili. Een prachtig goedje om te drijven, om wat in den grond zit er uit te jagen, en dan — dan is 't afgeloopen. Ik keer weer terug tot den natuurlijken mest, die houdt stand ; die bedriegt niet en put den grond niet uit".

Wat ik op dit langademig relaas geantwoord heb ? Ik ben eens kalm met den man gaan praten, wel een uur lang. Ik heb hem duidelijk trachten te maken, en 't is mij ook gelukt, dat onze cultuurgewassen meer behoeven dan stikstof, als in Chilisalpeter zit, en kalk ; dat zij een aantal voedingsstoffen noodig hebben, waarvan verscheidene in voldoende mate in iederen bodem voorkomen ; dat echter in de meeste gevallen in de bemesting vier stoffen in meerdere of mindere mate, naar de behoeften der onderscheidene gewassen, moeten worden aangevoerd, n.l. : stikstof (voorkomende b.v. in Chili), phosphorzuur (voorkomende o. m. in superphosphaat), kali (in patentkali) en kalk (in kalkmergel) ; dat geen dezer vier in den regel straffeloos kan worden weggelaten, dat zulk een bemesting dan onvolledig zou zijn en zich spoedig zou wreken, zooals bij hem op treffende wijze was gebleken. Voorts ried ik den man aan, om nu eerst een beknopt werkje over de nieuwe bemestingsleer te bestudeeren, welke studie hem niet zoo moeilijk zou vallen, en dan opnieuw met kunstmest een proef te nemen, hem garandeerende, dat het dan beter zou gaan.

Lezers, zijn er wellicht ook onder u, voor wie deze raad eveneens dienstig kan zijn ?

Van 's Levens Schaduwkant.

Juffrouw Smeets had de boterhambordjes weggeruimd en naar het kleine keukentje gebracht en veegde nu de tafel schoon met haar schort, de kruimeltjes opvangend in het kuiltje van haar hand.

— Zie zoo, zei ze, nou kan je gaan zitten. Smeets had zijn jas al uitgetrokken en over een stoel gehangen en kwam nu in zijn hemdsmouwen bij de tafel, een stoel aanschuivende tot bij de kachel.

— Waar is de courant ? vroeg hij, rondkijkende over den schoorsteen. Juffrouw Smeets keek ook rond.

— O, ligt ze er nog niet ? zei ze. Dan liep ze naar de kamerdeur.

— 'k Zal ze even halen, zei ze.

Smeets bij de tafel zittend, nam de pijp uit zijn mond, en rekte zich eens uit. Als zijn vrouw terugkwam, nam hij zwijgend de courant over en spreidde die, zijn elleboog steunend op de tafel, langzaam open. Dan begon hij, nu en dan dichte rookwolken uitblazend, te lezen, terwijl zijn vrouw achter hem in het keukentje bezig was.

Het was doodstil in de kleine bovenkamer. Het gaslicht suisde. Soms knisterde het courantenpapier in Smeets handen. En een enkele maal drong naar de kamer het gerinkink van bordjes, waarmee juffrouw Smeets bezig was. Tegenover Smeets, tusschen de ramen, blonk 't kleine penantkastje. Naast hem vonkte nu en dan de kleine vulkachel. Langs den wand ginds glansde de groote ouderwetsche linnenkast. Van beneden van de eerste verdieping drong nu telkens het geroezemoes van stemmen door, die voortdurend luider werden.

Smeets luisterde even, het hoofd terzijde buigende, las dan weer door.

— Wat hebben ze toch beneden ? vroeg hij, de courant wat latende zakken, toen zijn vrouw uit het keukentje met bordjes en kopjes binnenkwam. 't Lijkt wel, of ze ruzie hebben.

Zijn vrouw stond even stil en luisterde. Het felle, heftige geluid van ruziestemmen klonk duidelijk op.

— Zijn er vreemden? vroeg Smeets.

— 'k Geloof het niet, kwam zijn vrouw doorloopend.

— Dan hebben ze samen zeker ruzie, meende Smeets, want ruzie hebben ze.

Zijn vrouw stil staande luisterde weer.

— k Zou het ook zeggen, zei ze.

De stemmen werden luider en luider. Een zware mannenstem klonk steeds duidelijker boven het rumoer uit.

— Wat schreeuwt die Makels, kwam Smeets. 't Schijnt erg te wezen.

Zijn vrouw knikte even en slofte weer naar het keukentje. Zelf boog hij zich opnieuw over de courant. Maar plotseling hief hij luisterend het hoofd op. Beneden werd de kamerdeur opengerukt, een driftige stap kwam over het portaaltje en rumoerde dan op de trap.

Juffrouw Smeets, een paar bordjes in de hand, kwam de kamer binnen loopen.

— Hij komt hier naar toe, zei ze met verschrikt gezicht. Wat zou dat nou zijn ?

— Och niks, kwam hij. Laat nou maar niet merken, dat je iets van die ruzie gehoord gebt.

Zelf boog hij zich over zijn courant. En zijn vrouw was juist de drempel van het keukentje weer over, toen hun kamerdeur met een forschen stoot werd opengeduwd.

Smeets, de courant latende zakken, keek verwonderd om. Zijn vrouw kwam haastig het keukentje weer uit. Makels, hun onderbuur, sloot de deur achter zich met een smak dicht.

— Wel buurman... begon Smeets. Maar de ander keerde zich om naar juffrouw Smeets en viel uit.

— Nou moet ik verdikke eens weten wat jij van mijn vrouw te vertellen hebt.

Smeets, de courant op tafel duwende, draaide zich om op zijn stoel. Zijn vrouw naderde nog dichter de tafel.

— Ik van je vrouw ? zei ze, wel niks.

— Hoe kun je... ? begon Smeets.

Maar de ander luisterde niet.

— Wel niks, wel niks, herhaalde hij, zichzelven opwindend. Dat is gemakkelijk gezeid. Maar zoo kom je er met mij niet af. Ik zal je...

Smeets draaide zich nu geheel om op zijn stoel.

— Houd je toch bedaard, Makels, vermaande hij.

— Bedaard, bedaard ? lachte de ander. Neen, waarachtig niet. Als ze je vrouw vooralles uitmaken, dan houd je je niet bedaard, dan...

— Maar dat heb ik niet gedaan, stamelde juffrouw Smeets.

— Dat hebt je wel. Je hebt...

— Waarachtig niet...

— Wel verdraaid, stoof Makels op, wil je 't mij nou nog heeten liegen ook. Je was waard, dat ik je...

Smeets was opgestaan.

— Nou, alsjeblieft, hé, kwam hij, nou is het genoeg.

— Genoeg, genoeg, schreeuwde Makels, rood van Drift. Daar heb je genoeg.

En hij sloeg juffrouw Smeets met de vlakke hand om de ooren, dat een luide klap kletste.

— Wel verduiveld, stoof nu ook Smeets op, dat zal ik je...

En dreigend naderde hij den anderen met opgeheven vuist. Maar die was haastig achteruit geweken en tastte in zijn zak. Als Smeets weer naderde, sloeg hij hem met een sleutel tegen het voorhoofd, dat het bloed uit den neus sprong. Smeets sloeg terug, greep dan een stoel en wilde die den ander op het hoofd slaan. Maar Makels greep den stoel vast en beide mannen worstelden nu om den stoel, waarvan ze al worstelende de pooten afbraken.

Juffrouw Smeets had het een oogenblikontsteld aangezien. Nu liep ze haastig naar het keukentje en kwam met een pook teurig.

— Laat je los, schreeuwde ze, de pook opheffend, laat je los.

Makels hoorde het niet, bleef worstelen om den stoel en, achter hem staande, sloeg ze hem nu met alle kracht de pook op het hoofd. Hij kreunde even, liet den stoel los, en greep naar zijn achterhoofd.

— We zullen hem van de trap gooien, dien schooier, schreeuwde nu Smeets, dol van drift.

De ander was achteruit geweken en hield de hand met den sleutel ter afwering uitgestrekt. Het bloed gutste langs zijn hoofd. Zijn gelaat was lijkbleek geworden.

Toen sprong plotseling de kamerdeur open. De buren, die het rumoer gehoord hadden, kwamen toeloopen.

— Gooi hem de trap af, schreeuwde Smeets weer.

Maar de anderen, een man en twee vrouwen drongen naar voren.

— Houdt toch op, schreeuwden ze, moeten jullie dien man vermoorden ?

Een paar maanden later stond Smeets en zijn vrouw voor de rechtbank.

— Hij is begonnen, edelachtbare, verdedigde zich Smeets, hij is begonnen. Hij heeft mijn vrouw het eerst geslagen, toen we rustig bij mekaar zaten.

De officier vroeg boete.

ESPERANTO.

Ofschoon de volgende feiten en feitjes geen zwaarwichtige bewijzen zijn voor Esperanto, getuigen ze toch van den gestadigen voortgang der wereldhulptaal bij geestelijken en leeken : Op 10 Maart werd in het paleis van den Kardinaal-Aartsbisschop van Milaan een redevoering gehouden over Esperanto. Zijne Eminentie was zelf aanwezig en gaf na afloop een schriftelijke verklaring van zijn vertrouwen in de doelmatigheid van Esperanto, als hulpmiddel voor de Kerk.

Den volgenden dag werd er vergaderd in het Seminarie der Vreemde Missiën te Milaan. Tijdens de vergadering liet de Directeur, Mgr. Vigano, gratis aan alle leerlingen spraakkunsten uitreiken van 't Esperanto.

In den Universiteitskring S. Severino Boezio, te Pavia, hield pastoor Bianchini, in tegenwoordigheid van den Bisschop, een redevoering over Esperanto. Mgr. drukte zijne hooge tevredenheid uit en beloofde de beweging te zullen steunen.

Het stadsbestuur van Leipzig heeft laten weten, dat het er prijs op zou stellen, indien alle ambtenaren in haar dienst, kennis bezaten van Esperanto. Als gevolg daarvan hebben zich 200 gemeente-ambtenaren opgegeven voor het volgen van een cursus. Het stadsbestuur geeft vergoeding ter bestrijding der onkosten.

De Engelsche „Consett Scou Company te Durham, zendt haar prijscouranten rond in het Esperanto.

Een advertentie in het internationaal tijdschrift „Espero Katoliko" wordt in 35 landen, dus over de gansche wereld gelezen.

In Amiens is het Esperanto als leervak ingevoerd op de normaalschool ; in Genua op de technische avondschool Mameli ; te Boekarest in de hoogere klassen der Luthersche school ; aan de universiteiten van Kolozoar (Hongarije) en van Barcelona.

En de schrijfzaal van Hotel Coomans in Rotterdam, draagt uitsluitend het Esperanto-opschrift van zijn bestemming : S k r i b e j o.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgehuwden. — Billijke prijzen en grootste keuze.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS"
Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. **21.—**

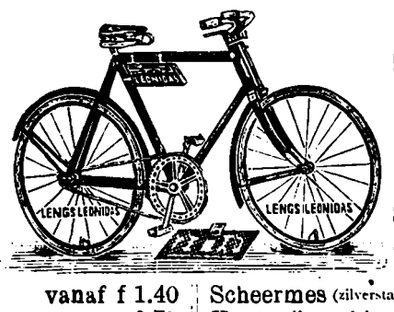

„LEONIDAS"
Naai-machines
8 jaar garantie
vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1.95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnais (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond	25 en 20 „
Groote Rozijnen	„ „	17½ „
Sucade	„ „	35 „
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 „
Prima Krenten	„ „	18 „
Koffie,	per pond	70, 65, 60 en 55 „
Mooie Stoffers van		15 „
Bruine Borstels van		12½ en 8 „
Waschboenders (geel en zwart)		10 „
Boenwasch (groote flacon)		10 „
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 „
Smeertraan per flesch met flesch		35 „
Wagensmeer per kistje		25 „
Prima Ledersmeer per blikje		15 „
Zuivere Levertraan per flesch		40 „
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 „
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 „
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ „
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ „

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop,	per pond	15 „

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

Open beenwond

van een vinger lang
ongeneesbaar verklaard.

Genas door den Kloosterbalsem.

Mejuffrouw H. Willems, wonende op eene boerderij te Berg (L.) verklaart ons:

„Doordien ik mijn been stootte, kreeg ik daardoor een wond van een vinger lang, welke niet genezen wilde. Alle mogelijke middelen heb ik aangewend, doch helpen deed er niets, integendeel begon de wond steeds meer pijn te doen. 's Nachts sliep ik niet van de pijn, alleen als mijn been koud werd, verminderde de pijn en dommelde ik wat in. Zoo leed ik reeds drie maanden en de wond werd steeds grooter en deed meer pijn. Een mijner kennissen raadde mij den KLOOSTERBALSEM aan, welke ik dan ook voor de wond aanwendde. Driemaal per dag zuiverde ik de wond en verbond haar met Kloosterbalsem en dadelijk was de genezing prachtig. Eén pot Kloosterbalsem die ik kocht bij Th. Severijns te Obbicht was voldoende de wond geheel en al te genezen. Ik slaap en loop weer goed en heb geen last meer van mijn been gehad". De

KLOOSTERBALSEM
Klooster Sancta Paulo

wordt in den volksmond de Koning der balsems genoemd, omdat het een wondermiddel is. Ze geneest behalve wonden onder meer: alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct. van 50 gr. 75 ct., van 100 gr f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Etsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER Rotterpam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, potnekers en de bekende depot ouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout*, P. L. J. RATS Vermeulen; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Geen Witkalk meer,
maar
Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.

Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.

Koperen en Emaille Naamplaten.

Copieerpersen — — — — Hectografen en — — — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van

# J. P. Tielen
Rechterstraat = BOXTEL.
:- **Vraagt Prijsoouranten** -:

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering
ENGELSCHE KINDERWAGENS,
Promenadewagens, Mandewagens
Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,
C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij **DE GOEDE & LAP,** Handel in Tabak
Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

No. 55 WOENSDAG 9 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

R. K. Leekeverpleging in Noordbrabant.

Men verzoekt ons het volgende te plaatsen :

Nieuwe tijden, nieuwe zeden en gewoonten.

Wanneer wij de waarheid hiervan op eenig terrein kunnen waarnemen, dan is dat wel op het terrein der vrouwelijke werkzaamheid.

We zouden kunnen beginnen met het meisje uit het volk, dat vroeger diende en nu naar de fabriek gaat ; nog niet lang ligt de tijd achter ons, dat het algemeen oordeel over dezulken zich lucht gaf in het veelbeteekenende : „'t is maar een fabrieksmeisje !" En nog zijn er velen, die zich maar niet in dien toestand kunnen indenken, en aan wie met cijfers bewezen moet worden, dat het toch onmogelijk is, alle die meisjes in diensten onder te brengen.

Zie ook eens naar den middenstand. Hoevele meisjes zijn er op kantoren werkzaam, tot groote tevredenheid der superieuren, zoowel op telegraafkantoren als op de gewone handelskantoren, als typiste, als stenografiste, als boekhoudster. Hoevelen dier meisjes tellen wij tegenwoordig bij het onderwijs ! In Tilburg alleen bij de veertig, indien niet meer ! In Den Bosch, in Eindhoven, in Nijmegen heeft de Bond van R. K. Onderwijzeressen drukke afdeelingen.

En nu in de ziekenverpleging.

Onze tegenwoordige tijd staat wel in het teeken van lichamelijke verzorging. Lichaamscultuur noemen het de frenetieken, de sportverdwaasden, en zij stellen die hooger dan zielsverheffing. Maar bij dat al is de hygiëne toch niet uit den booze. Integendeel, ook wij huldigen de leus, dat een gezonde ziel 't best thuis is in 'n gezond lichaam. En al blijkt uit de sterftecijfers, dat we hier in het Zuiden al aardig met lichaamsverzorging hebben omgesprongen, de werking, die er op den dag van vandaag is op het gebied van zuigelingenverzorging, van teringbestrijding, van wijkverpleging en hulp aan behoeftige zieken, de vroedvrouwenschool en wat er al meer in ons Zuiden is en aan het komen is, dat alles toont wel, dat ons Roomsche volk den goeden kant uit wil.

Ziekenverpleging. Geconcentreerd is zij langen tijd geweest en gebleven binnen de muren der zieken- en gasthuizen. Slechts voor enkelen, voor meergegoeden maar, was er voor minder dan een twintigtal jaren te denken aan verpleging in huis, door de goede zusters van St. Carolus Borromaeus en door de Broeders van St. Joannes de Deo.

Ziekenverpleging was verpleging in alle geval door geestelijke Zusters of geestelijke Broeders.

Toen verscheen de „diacones", zooals de menschen ze noemden, die juffer in zwart en wit, die in een of ander voornaam huis gekomen was toen het gezin vergrootte. Een ongewone verschijning. Zoo ongewoon, dat de menschen maar niet konden denken, dat zulk eene juffrouw toch ook wel Roomsch kon wezen. In het eerste begin waren de verpleegsters ook wel niet-Roomsch. Doch toen er meer kwamen, immermeer, toen zag men ze ook in onze kerken, en moest men wel besluiten, dat er nog andere leekeverpleegsters waren dan on-roomschen, en dat er ook nog andere roomsche „zusters" waren, dan die in kap liepen.

De Roomsche leekeverpleegster raakt nu in het Zuiden bekend. En het is gelukkig ook.

Toen laatst de vroedvrouwen- en verpleegsterschool in Heerlen, de school van Dr. Meuleman, examen afnam ter toelating, waren er genoeg candidaten, om het huis meer dan te vullen. En er slaagden er uit 's-Bosch, uit Eindhoven, uit Helmond, enz. Zoodat van het diepste tot het bovenste Zuiden er nu vertegenwoordigd is.

Maar met de leekeverpleegster, de Roomsche, moet ook de belangstelling in dien werkkring toenemen. Er ligt nog werk genoeg voor goede krachten. Heeft Dr. Wollering al niet plan gehad, — of heeft hij het al uitgevoerd ook ? (dat weet ik niet), — om aan de gemeentebesturen in Noord-Brabant en Limburg te adviseeren, van gemeentewege verpleegsters aan te stellen ? Zeker, we hebben op heel veel plaatsen gasthuizen of liefdegestichten, en ook zijn er in den lateren tijd van daaruit huisverplegingen aangenomen. Maar het is, voor wat de kraamverpleging aanging, bij een begin gebleven. Een zustergesticht, als dat der Fransche „Maternité", hebben wij niet; en ook, met een voortdurende kraamverpleging, waarbij de zuster in huis blijft, zijn de meeste menschen niet geholpen, omdat zij de daarvoor noodige kosten niet kunnen dragen. De zware dienst der wijkverpleging kan ook maar moeilijk opgedragen worden aan eenige geestelijke Zuster. Het woord van Dr. Schaepman is bekend, dat de Zusters van St. Vincentius heur kloosterronddragen met heur kleed ; doch in die congregaties, waar ook andere werken van liefdadigheid worden betracht, zal het moeilijk zijn, buiten den regel staande, toch den regel te blijven betrachten. De dienst der wijkverpleging leent zich er slecht toe ; hetzij wegens de drukte van dien werkkring in een stad, hetzij wegens de uitgestrektheid der landelijke gemeenten.

Het is om dat alles nuttig en wenschelijk en noodig, dat wij meer leekeverpleegsters krijgen, goede, echt Roomsche leekeverpleegsters.

Wij leggen den nadruk op dat laatste : e c h t R o o m s c h e.

Vooral indien het bij een zieke tot het bitter einde moet komen, er is geen voldoende voeling, geen voldoende eenzinnigheid tusschen onze Roomsche lijster van andere dan Roomsche gezindheid. Maar ook zonder dat, zonder het sterven, is het wenschelijk, dat wie voor het lichaam zorgt, dezelfde gedachten als de verzorgde heeft over wat betreft levensbeschouwing en Godsdienst.

Bijzonder nu in den laatsten tijd in naam der hygiëne eischen worden gesteld, die geheel en al indruischen tegen de Roomsche moraal, is het noodzakelijk, dat er Roomsche, echt-Roomsche leekeverpleegsters zijn ; opdat niet ongemerkt en onder den schijn van weldoende behulpzaamheid aan Roomschen on-roomsche praktijken kunnen worden aanbevolen door diegenen, die te dezer zake eenig gezag lijken te hebben.

De eerste opmerking, die dit laatste te voorschijn roept, is wel deze, dat dan ook de Roomsche jonge dames, welke zich aan de leekeverpleging willen wijden, moeten kunnen worden geschoold in een Roomsch milieu. In groote-stads-klinieken, waar iedereen komt en waar opleiding verstrekt wordt aan leerlingverpleegsters van alle gezindte is niet de goede plaats voor onze Roomsche aspirantverpleegsters. De dienstregeling is aldaar ineengezet, zonder dat met de godsdienstige verplichtingen is rekening gehouden. Daarbij, de dienst is er natuurlijk zwaar, Zwaar overdag, maar ook is er de niet minder zware nachtdienst. Komt nu bij de vermoeienis van den dienst nog het moeilijke, dat onze jonge dames tegen aller anderer handelwijze in handelen moeten, door na een lastigen Zaterdagnacht nog des Zondags naar de Kerk te gaan, dan kan men best begrijpen, dat spoedige verslapping intreedt. Ik wil zelfs nog niet spreken, van het dagelijksch gebed. Diegenen, welke aan zulke klinieken Roomsch gebleven zijn, innig en oprecht, zullen het mij wel ongevraagd toegeven, dat de leerlingjaren voor haar moeilijke jaren geweest zijn. Daarom is het zoozeer toe te juichen, dat in Heerlen van zelf meer de Roomsche leerlingen bijeen gebracht worden. Doch, die school alleen zal niet in de behoefte kunnen voorzien, als ten minste eenige uitbreiding aan het werk der leekeverpleegsters gegeven wordt door gemeentelijke aanstelling en anderszins. De grootere gasthuizen moeten ook beschikbaar gesteld worden ter opleiding van Roomsche leekeverpleegsters. Daar werkt heel de omgeving godsdienstig ; daar kunnen door Roomsche doktoren de cursussen worden geleid, daar kunnen de Geestelijke Zusters, bij het voorbeeld, dat zij geven, ook een waakzaam oog houden over hare leerlingen.

Een schoone werkkring ligt hier voor velen onzer jongere dames, die nu dikwijls zoo geheel doelloos leven. Hebben we al niet ergens den wensch gelezen, dat alle meisjes een cursus van verpleging en zuigelingen-verzorging zouden door moeten maken, om berekend te zijn voor hare latere taak van huisvrouw en moeder ? Nu zal het vooreerst wel zoo'n vaart niet nemen, doch er blijkt uit het stellen van dien wensch toch wel, dat de kundigheden, welke onze jonge dames in die cursussen en in de praktijk zullen opdoen, ook in haar later leven haar goede diensten kunnen bewijzen.

Er zullen er zijn, die dezen werkkring min en gering achten.

Daar is wel schijn van reden voor, indien men de zaak zuiver van den kant harer moeilijkheden beschouwt ; het komen in alle soort van kringen, het binnengaan in nederige en slechtverzuiverde huizen en huisjes, het in aanraking komen met allerhande soorten van ziekten en ellenden, zeker, het heeft voor den menschelijken hoogmoed weinig aantrekkelijks. Maar het lenigen van ellenden, het verzorgen der zieken, het bezoeken van lijdenden zijn werken, waarvoor de Christen niet den neus heeft op te trekken, maar die hij integendeel beoefenen moet. Worden er niet overal waar een Elisabethsvereeniging wordt opgericht gevonden, die zich aan dat werk willen wijden ? En is er aan het werk van „Elisabeth" ook niet veel onaangenaams verbonden ? Welnu, dan zullen ook voor dit nieuwe werk, voor deze nieuwe uiting van Christelijke naastenliefde niet ontbreken de krachten, die zich eraan willen wijden.

In het Zuiden, waar alle werken van socialen en caritatieven aard zoo heerlijk aan 't opbloeien zijn, zal ook dit werk van Katholieke maatschappelijkheid en naastenliefde spoedig door aller belangstelling zich in gunstigen bloei mogen verheugen.

P.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

I.

Zooals te verwachten was hebben mijn artikelen over „De Wereldtaal" bestrijding uitgelokt. Nu, ik hou wel van een duel op de pen, mits..... 't flink en eerlik gaat. Daarom eerst iets over de strijd*wijze*.

* * *

Mijn geachte tegenstander is handig en slim in 't debat. Dat moet gezegd worden. Men bekijke de volgende zin maar eens goed :

„Iedereen weet toch, dat de Esperan„tobeweging in den laatsten tijd in „onze omgeving een verbazende vlucht „heeft genomen, en daar het nu de „tactiek schijnt der Idisten, hunne „volgelingen te gaan zoeken onder de „beginners in die wereldtaal, die zij „met groote woorden, als „maximum „internationaliteit", „logische woordvor„ming", „gemakkelijkheid" beter kunnen „lokken dan die personen, welke, Espe„ranto grondig kennend, weten, dat „het in genoemde opzichten verre staat „boven het „wetenschappelijk"(!) Ido, „daarom zij het mij toegestaan..... ge„noemde beweringen tot hunne juiste „verhouding terug te brengen".

Die zij met groote woorden beter kunnen lokken ! Dat „groote woorden" daar is niet zonder betekenis. Het is een geliefkoosde uitdrukking van hen, die alvorens een meer zakelike bestrijding te leveren, de lezer vast moeten zeggen : „Luister toch niet naar de onzin, die mijn tegenstander uitslaat".

Wat zijn eigenlik „groote" woorden ? Zijn het misschien *lange* woorden, die men terdege moet aankijken om ze te kunnen uitspreken ? Dat zou men denken, alsmen de voorbeelden ziet, die de heer Schendeler geeft. „Maximum internationaliteit", [1]) „logische woordvorming", [1]) „gemakkelijkheid". Dat zijn „groote" woorden volgens de heer S.

Och kom ! „Groote" woorden zijn uitdrukkingen, die oppervlakkig bekeken een schijn van juistheid hebben en die moeten dienen om iets heel gauw te beredeneren, al is 't er dan ook naar. (Later volgt een voorbeeld).

De heer S. kan echter weten, dat die „groote" woorden toch niet zo heel oppervlakkig bekeken zijn door de voormannen van Ido. Ze hebben er wel degelik studie van gemaakt en zelfs méér dan Esperanto-voormannen graag hadden.

Maar enfin ! 't Maakt ongemerkt zoveel indruk op de lezer, als men weet te zeggen : „De tegenstanders lokken de beginnelingen met groote woorden".

Handig en slim !

Eigenaardig is het vervolg.

„Maximum internationaliteit" enz. zijn volgens de heer S, „groote woorden", en toch weten de personen, die Esperanto [2]) grondig kennen, dat het in genoemde opzichten verre staat boven Ido !! In „groote woorden" dus ! Of zouden 't misschien toch wel goede beginselen voor een wereldtaal zijn, zodat Esperanto ze ook moet kunnen vertonen ?

* * *

Met het doel om de stemming van de lezer tegen Ido te richten is ook geschreven :

1o. „daar het de tactiek schijnt der Idisten, hunne volgelingen te gaan zoeken onder de beginners in die wereldtaal" (Esperanto), „die ze met groote woorden beter kunnen lokken." Dat is helemaal niet netjes van die Idisten

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

3

IV.

Meester gebleven van het slagveld na den aftocht der sans-culotten, verzekerde Lucien zich, dat Marius de straat verlaten had ; toen keerde hij tot de vluchtelingen terug en zeide : „Gij hebt niets meer te vreezen, zij zijn weg".

„Duizendmaal dank, burger, dat gij mijn Gabriëlle gered hebt ; zonder uwe hulp was zij verloren".

„Ik dank u, mijnheer, zeide Gabriëlle op hare beurt, „dat ge mijn vader zoo dapper hebt geholpen" en hare kleine, blanke hand drukte die van Lucien, die van aandoening beefde.

Er kwam een oogenblik van stilte. „Alle gevaar is echter nog niet voorbij, „hernam Lucien. „Wat nu gebeurd is, kan zich herhalen ; maar ik zal u vergezellen en u beschermen op uw weg".

„Waar gaat ge heen ?"

Een zucht was het antwoord. „Helaas, burger", sprak de grijsaard, „wij hebben in der haast onze woning moeten verlaten om ergens een schuilplaats te zoeken. Wij staan onder verdenking en dat zegt genoeg in dezen tijd".

Lucien zweeg en dacht een oogenblik na. De taal en de manieren van die twee personen verrieden lieden uit den voornamen stand. Misschien had hij, Lucien, den loop van het gerecht gestuit en schuldigen aan hun straf ontrokken. En in die dagen voerde het medelijden recht naar het schavot.

De grijsaard raadde de gedachten van den officier ; maar te fier om hulp te bedelen, nam hij het meisje bij den arm en wilde zich verwijderen.

„Nogmaals bedankt, burger, en wees verzekerd, dat ik uwe belanglooze toewijding nooit vergeten zal".

„O, mijnheer, riep Gabrielle uit, zult gij ons dan gaan verlaten ?"

Lucien werd bewogen door die smeekende stem en trad op den grijsaard toe.

„Mijnheer", zeide hij, — vergetend dat die titel in de dagelijksche gesprekken door het gelijkmakende „burger" was vervangen — als ge op uw woord durft verzekeren, dat ge nooit hebt saamgezworen tegen de republiek, zal ik u redden ; als ge weigert, zijt gij vrij uw weg te vervolgen. Ik ben patriot, maar ook een man van eer ; ik bestrijd mijne vijanden, maar ik klaag ze niet aan".

„Mijnheer", antwoordde de grijsaard, terwijl hij op het woord „mijnheer" met blijkbaar welgevallen den klemtoon legde — „ik geef u de verzekering, voor mij en mijn Gabriëlle, dat ik nooit tegen de republiek heb samengezworen. Ik mag het verleden betreuren, op mijn leeftijd heeft men geen vooruitzichten meer ; maar nooit zal ik mijn wapens tegen mijn vaderland keeren".

„Goed", zeide Lucien kortweg, „volgt mij !"

Na even te hebben omgezien dat niemand hen bespiedde, richtte de officier zich naar een groote dubbele deur op eenige schreden daar vandaan, liet den klopper vallen, stak een kaars op en ging met zijn gasten naar zijn kamers op de derde verdieping. Het was een echt jongeheeren-verblijf, bestaande uit twee vertrekken, slaapkamer en salon. Lucien Civry was de zoon van een welgestelden burgerman uit de provincie ; zijn vader bestemde hem voor de balie en had hem naar Parijs gezonden om zijn studies te voltooien.

Daar aangekomen omhelsde hij met vuur de nieuwe ideeën, verbond zich tegen het koningschap, nam deel aan de inname der Bastille en aan het gevecht van den 10den Augustus ; maar Lucien was edelmoedig, hij kantte zich tegen het koningschap en niet tegen den persoon des konings ; de gevangenschap en de onthoofding van Lodewijk XVI keurde hij ten zeerste af en omdat hij in de club van gematigdheid dorst spreken, maakte hij kwade vrienden. Daarom trok hij zich uit den partij-strijd terug om dienst te nemen als vrijwilliger. Op het slagveld verdiende hij weldra de epauletten van luitenant. Een zware verwonding bracht hem echter in doodsgevaar, maar na een maand genas hij en keerde toen naar Parijs terug om door eenige weken van rust zijn geschokte gezondheid te herstellen. In deze omstandigheden had hij de twee vluchtelingen aangetroffen.

Toen alle drie in het salon van Lucien bijeen waren, verhaalde hij aan zijn gasten in 't kort de gebeurtenissen van zijn leven, zonder bluf, maar ook zonder valsche nederigheid.

Toen hij geëindigd had, was het de beurt aan den grijsaard.

„Mijnheer", zeide hij na een weinig aarzeling, „ik heet Perron... Vroeger diende ik in de koninklijke marine onder bevel van den markies de Meyran".

„Den vader van graaf Hector de Meyran, die den 10den Augustus gedood werd ?" vroeg Lucien.

„Ja, mijnheer", antwoordde de grijsaard, terwijl hij een blik vol bezorgdheid op zijn dochter wierp.

Gabriëlle slaakte een diepen zucht en hare oogen schoten vol tranen.

Lucien zag den grijsaard aan, als wilde hij om uitleg vragen.

„Ik was intendant van den markies", vervolgde Perron, „en graaf Hector was een tweede vader voor Gabriëlle, daarom moet u hare ontroering niet verwonderen".

„O zeker, 't is zeer natuurlijk, mijnheer ; het lag ook niet aan mij, dat de graaf niet gespaard werd".

Ditmaal zag Perron hem vragend aan.

„Ik streed mee in het gevecht van 10 Augustus", zeide Lucien, „maar ik vocht in de rangen van het volk, terwijl de graaf de zaak des konings verdedigde, een zaak, die trouwens reeds lang onherstelbaar verloren was".

Gabriëlle verschrok merkbaar en schoof haar stoel achteruit.

Lucien glimlachte. „Mejuffrouw", sprak hij met waardigheid, „ik keur het gedrag van den graaf niet af ; ik begrijp en vereer de toewijding, ook van hen, die ik bestrijd. Ik heb het graaf de Meyran dan ook bewezen. Hij wilde zijn degen niet overgeven, die hij tegen zijn burgers had getrokken, maar sloeg hem stuk. Dat was misschien een ridderlijke daad, doch tevens een onvoorzichtige uittarting. Enkele lieden sprongen op de Meyran toe, die reeds zwaar was gewond ; ik snelde toe en sloeg de moordenaars uiteen, gelijk ik ook onder de Zwitsersche roodrokken had gehouwen, die de republiek bestreden, maar ik kwam te laat ; uit twintig wonden bloedend had hij slechts enkele oogenblikken meer te leven... „Gij hebt een nobel hart", zeide hij, terwijl hij mij de hand drukte ; misschien hebt gij nog ooit de hulp noodig der onzen ; neem dit medaillon, er is een haarlok in van mijn dochter ; als gij haar ontmoet, zeg haar dan, dat mijn laatste gedachten waren voor haar en voor u".

Lucien sloeg de oogen neer, terwijl hij dit zeide ; toen hij weer opzag, stond Gabriëlle naast hem. Zij strekte de hand naar hem uit, maar op een gebiedenden wenk van den grijsaard ging zij weer zitten.

„Ik dank u, mijnheer", zeide hij tegen Lucien, „ik dank u uit naam der dochter van graaf Hector en van den markies de Meyran, die op dit oogenblik beiden vogelvrij zijn verklaard ; na den meester verdedigd te hebben, beschermt gij ook zijn nederige dienaren".

Het ontging intusschen Lucien niet, dat Gabriëlle een verwijtenden blik op den grijsaard wierp.

hé! Kan de heer S. ook wààr maken wat hij daar schreef?

2o. Esperanto staat in genoemde opzichten verre boven het „wetenschappelijk"(!) Ido. Door de aanhalingstekens en het uitroepteken zal de lezer begrijpen, dat men bij dat woord eens meelijend moet glimlachen.

Handig en slim!

* * *

't Zal wel niet nodig zijn op alle slakken en slakjes zout te strooien, maar een ervan moet ik nog een handje vol toedienen.

Iedereen weet, dat men in een gedachtewisseling al heel wat gewonnen heeft als men kan zeggen: Dat is maar een bewering; het bewijs ervan ontbreekt!"

Welnu, de heer S. meende bij mij ook zo iets ontdekt te hebben. Hij blij, natuurlik! — In no. II had ik beweerd, dat in Esperanto gebreken gebleven zijn, „niet alleen zulke, die a. h. w. „noodzakelik aan ieder mensewerk „blijven kleven, maar ook gebreken van „grote betekenis, die een beletsel zijn „voor de algemene toepassing der „hulptaal."

Heel handig en slim schreef de heer S. daarbij:

„Tegenover dit beweren, *dat geheel „zonder bewijs terneergeschreven is*", enz. Waarlik, in no. II gaf ik geen redenen voor mijn bewering op, maar na II kwamen nog III en IV, waarin enige belangrijke punten van verschil tussen Ido en Esperanto aangegeven werden. En die verschillen (waarbij we nog enige andere zullen voegen), die doen 't em juist. In z'n haast om mij 'n kool te stoven, dacht de heer S. schijnbaar niet zo ver.

* * *

Handig en slim, ja, dat was mijn tegenstander, om de lezer reeds bij 't begin in de gewenste stemming tegen Ido te brengen. Toch had ik zulke bestrijding van de heer Schendeler, die waarlijk geen *beginner* meer is, niet kunnen verwachten, te meer omdat hij voor Esperanto meer kans heeft op een tegemoetkomende houding van de lezers, dan ondergetekende voor Ido.

Nu zou er misschien reden bestaan om hiermee te sluiten, in de overweging, dat er met zo iemand niet te redeneren zal vallen. Ik wil er me echter niet zo gemakkelik af maken: we zullen zien, wat de heer S. in 't midden weet te brengen.

P. J. v. D. WETERING.

Wordt vervolgd.

[1]) Men merke op, dat die woorden in mijn artikelen zó niet voorkomen. De heer S. schijnt ze, vooral het eerste, nog wat „grooter" of onleesbaarder te willen maken.

[2]) *Ido* te kennen is misschien niet nodig?
v. d. W.

De toestand op den Balkan.

De Legersterkte.

Als resultaat van de berichten zijner correspondenten geeft het „Berliner Tagebl.", een uiteenzetting van den militairen toestand in verband met de geografische gesteldheid op den Balkan. Het gevechtsterrein strekt zich van Kavalla aan de Aegeïsche zee uit tot en met Widin aan den Donau.

Volgens de meest geloofwaardige schattingen staan in deze streken 200.000 Serviërs, 100.000 Grieken en meer dan 300.000 Bulgaren tegenover elkaar. (Van het Montenegrijnsche hulpleger van 15.000 man ligt het grootste deel nog in Novi-Basar). De geografische gesteldheid beheerscht de militaire operaties geheel, daar het land slechts op enkele plaatsen vlak is.

Voor de ontplooiing van grootere legermachten zijn geschikt de streek Nisj-Pirot, Safia, Kumono-Uskub, Kupurulu en Kotsjana-Istip, en de streek bij Saloniki, waar echter moerassen en meren een groote hindernis zijn.

Deze verschillende hooger of lager gelegen plateaux grenzen echter geenszins aan elkaar, maar zoo onderling slechts — behalve langs schier ontoegankelijke bergpaden — door smalle dalen verbonden, en het is bij het forceeren dezer dalen dat het hardnekkigst zal worden gevochten.

In de streek Widin-Pirot, Nisj-Wlasolinze staan aan Servische zijde 65.000 man (landstorm inbegrepen), daarentegen tusschen Tsaribroa en Sofia 120.000 à 150.000 Bulgaren.

In 't gebied Pristina Uskub-Kupurulu-Egri, Polakka-Vranja staan 120.000 Serviërs en daartegenover bij Kustendil-Kotsjana 40.000 Bulgaren en bij Istip eveneens 40.000. 15.000 Serviërs houden bij Kawader voeling met de Grieken.

In het Zuiden zijn bij Dojran, Serrer, Demir-Hissar, Kavala 80.000 Bulgaren, gelegerd tegenover 100.000 Grieken wier centrum Geufgbeli en Jenidne Vardar is.

Uit de boven gegeven cijfers blijkt dat het Servische hoofdleger bij Uskub, het Bulgaarsche nabij Sofia gelegerd is.

De juiste legersterkte van het Roemeensche leger is niet bekend, volgens den correspondent te Boekarest van de „Indépendance" telt het leger 600.000 man.

De oorlogsverklaring van Servië.

Koning Peter heeft een proclamatie tot het leger gericht, waarin hij verklaart, dat Servie in staat van oorlog is met Bulgarije.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Oplichterij op groote schaal.

De Nieuwe Gazet van Antwerpen schrijft:

Sedert de laatste tijden wordt de diamantnijverheid, die reeds zoo slecht gaat, nog geteisterd door menigvuldige oplichtingen, diefstallen, verduisteringen, enz. Thans is er weer een oneerlijk handelaar vandoor gegaan met verschillende partijen diamant, ter waarde van 200.000 frank. Eenige maanden geleden kwam hij zich in de 6e wijk te Antwerpen, als een diamantkoopman vestigen, komende uit Warschau. Weldra had de koopman, die goede zaken scheen te maken, het vertrouwen gewonnen van de eerste diamanthandelaars onzer stad. Na korten tijd was hij dan ook in het bezit van partijen diamanten, ter waarde van 200.000 frcs. Aan de handelaars, die in hem geen vertrouwen stelden, overhandigde hij wissels, betaalbaar bij een bank in de Arembergstraat.

De eerste wissel, die aangeboden werd, bleef onbetaald, en uit de inlichtingen, door de handelaars op genoemde bank genomen, bleek, dat bedoelde persoon er niet de minste storting gedaan had.

De diamantkooplieden, die voelden, dat zij bedrogen werden, gingen op zoek naar den oplichter, doch deze was reeds verdwenen. De politie doet nasporingen, doch men is van gevoelen, dat hij het land reeds heeft verlaten.

De nalatenschap van Leopold II.

De rechtskundige raadsman der princessen Louise en Stefanie te Weenen dr. Rosenfeld, heeft bekend gemaakt dat de dochters van Leopold II de uitspraak van het hof van appèl, in zake de koninklijke nalatenschap, aan het oordeel van het Hof van cassatie zullen onderwerpen.

Dr. Rosenfeld is van meening dat de uitspraak der Belgische rechtbank in strijd is met het natuurrecht; ook Duitsche juristen, door hem geraadpleegd, zouden die meening zijn toegedaan.

Spoorwegdiefstal.

Het „H. v. A." meldt:

„Alle dagen signaleert men diefstallen vooral op de lijn Keulen—Verviers, en wel vóór de aankomst der goederen te Welkenraedt.

Nog verleden Zaterdag werden verscheiden pakken en balen vermist uit wagons. die van Duitschland kwamen.

In de statie Zulte, bij Deinze, zijn vaten wijn, die uit Tourcoing waren verzonden, nagenoeg ledig aangekomen.

Eenzelfde geval wordt gemeld uit Thielt, waar uit wijnvaten van Saint-Denis verzonden, de bommen waren uitgeslagen. Deze diefstallen beloopen tot 7200 fr. waarde.

Duitschland.

Een mijnwerker uit Hamborn, in Westfalen was wegens mishandeling van werkwilligen bij de laatste staking tot vijf maanden gevangenisstraf veroordeeld. Hij heeft die straf uitgezeten, maar nu is zijn proces herzien en de man vrijgesproken.

De moeder van een van de mishandelden had 75 pf. uitgeloofd als belooning voor degene, die haar den dader aanwees. Drie jongens van 12 tot 15 jaar waren dan ook de eenige getuigen à charge. Tegenover hen stonden veertien volwassen getuigen, die het tegendeel van wat zij beweerden, volhielden. Alle kosten van het geding zijn aan den staat opgelegd.

De man, die vijf maanden lang onschuldig gevangen heeft gezeten, kan volgens het in Pruisen geldende recht van den staat een schadeloosstelling eischen. En dat zal hij dan ook doen.

Frankrijk.

Opgepakt.

De Parijsche politie heeft wegens landlooperij een Duitsch jongmensch aangehouden, die opgeeft Paul Rudowsky te heeten, en beambte van de fabriek van Krupp te Essen te zijn geweest. Hij vertelde dat hij op het voetspoor van een vriend, die bij Krupp geschriften over de fabricage en verbetering van kanonnen had gestolen en in Frankrijk voor 10,000 franken verkocht, plannen voor een machinegeweer ten dienste van luchtschepen had gestolen om die aan 't Fransche ministerie van oorlog te verkoopen.

Hij zou daar de volgende dag naar toe gaan, doch had honger en wendde zich daarom tot de politie, die hem, zooals gezegd, aanhield.

In het taschje dat hij bij zich had zijn werkelijk de bedoelde plannen gevonden, die het ministerie van oorlog thans bestudeert.

Denemarken.

Een nieuw record.

De bekende Fransche looper Jean Banin heeft bij een wedstrijd te Stockholm alle loop-records vanaf den tienden kilometer geslagen. In één uur legde hij den kolossalen afstand van 19 kilometer, 21 meter af.

Engeland.

Gezondheid der Engelsche schooljeugd.

Dr. George Newman heeft eenige onrustbarende feiten meegedeeld omtrent de gezondheid der Engelsche schooljeugd. Deze statistieken loopen over het jaar 1911, echter zal er daarna wel weinig verandering in den toestand gekomen zijn. Het percentage van de ondervoede kinderen is in Engeland schrikbarend hoog, vooral in de industriestreken. Op 13 graafschappen en 16 districten, was er slechts 1 district, waar 45 % goed gevoed was. Te Brighton was dit percentage 41 %, te Blackburn 5.8 % te East-Riding 5.7 % te Gloucester 5.2 % en te Middlesex 3.8 %. Dat beteekent dus, dat in het laatste district 96.2 % der kinderen onvoldoende voeding krijgen. Meer dan de helft der Engelschen schooljeugd, de spes patriae, is ondervoed. Een Engelsch tijdschrift beschouwt dit als veel erger dan een schipbreuk der halve Britsche vloot. Immers, zegt het blad Engeland is rijk genoeg om nieuwe dreadnoughts te doen bouwen, wie geeft het echter vergoeding voor zijn slechtgevoede jeugd, die toch weer de de stam is van nieuwe generaties, en waar de geheele toekomst op rust.

(Vox. Med.)

Suffragetten-samenzwering.

De „Evening Standard" weet te vertellen, dat de ambtenaren van Scotland Yard een schandelijk plan hebben ontdekt, dat beraamd zou zijn door de kiesrechtvrouwen. De militante suffragetten zouden nl. een algemeene brandstichtingscampagne op touw hebben gezet. Op een bepaalden nacht zouden zij zich naar verschillende wijken van Londen begeven en de voornaamste winkels en handelshuizen van de City en het West-End en zoo mogelijk de voornaamste regeeringsgebouwen in brand steken. De „dames" zouden meer speciaal echter haar aandacht wijden aan de dichtbebouwde citystraten.

In verband met dit plan waren uitgebreide maatregelen genomen, duizenden tubes met fosfoor waren aangekocht en ondergebracht in een pakhuis met lucifers, touw, katoen, wol en andere licht ontvlambare stoffen, ruim voldoende om half Londen in brand te steken.

Om nu argwaan te voorkomen, werden deze stoffen als gewone koopwaar vervoerd. Uit het feit, dat daarbij geen enkel ongeluk plaats had, moet worden geconcludeerd, dat de suffragetten de noodige technische voorlichting bij haar opzet hadden.

Verder zouden de „dames", altijd volgens de „Evening Standard", onderhandelingen aangeknoopt hebben met Fransche aviateurs, die een bommenregen over Londen zouden loslaten, wanneer de brand zou zijn uitgebroken.

Natuurlijk gingen de Fransche aviateurs op het schandelijk voorstel niet in, hoewel de geldelijke aanbiedingen zeer verlokkelijk waren. De Engelsche politie werd gewaarschuwd, en kreeg de draden der samenzwering in handen, zoodat weldra de omvang van boven omschreven complot kon worden vastgesteld.

Wij laten intusschen de verantwoordelijkheid voor dit verhaal natuurlijk geheel voor rekening van de „Evening Standard".

Italië.

De Katholieke vrouwen in Rome.

Dezer dagen is de algemeene presidente der katholieke vrouwen-vereeniging van Italië, vorstin Giustiniani met verschillende andere vrouwen door den Italiaanschen minister van onderwijs, Credaro, in audiëntie ontvangen; hierbij overhandigden zij den minister een protestschrijven tegen het onlangs uitgevaardigde besluit van den Romeinschen gemeenteraad in zake het godsdienst-onderricht op de scholen. De gemeenteraad had namelijk geen acht geslagen op de petitie der huisvaders, die steunend op het recht hun door de wet gegeven, vroegen, dat schoollokalen zouden beschikbaar gesteld worden voor het godsdienstonderwijs.

Dit protestschrijven van den vrouwenbond wijst er op, hoe de gemeenteraad de wetten met voeten treedt, en niet alleen het recht der Katholieken, maar ook den minister van onderwijs zelf een slag in het aangezicht geeft, daar deze toch met alle kracht verzekerd heeft, dat de wet ten strengste zou nagekomen worden. De vrouwenbond eischt van den minister de verklaring, dat niemand zich boven de wet mag stellen. Het protestschrijven eindigt met de verzekering, dat alle katholieke kinderen de scholen zullen verlaten, als het godsdienstonderricht niet volgens de bepalingen der wet gegeven wordt.

Amerika.

Natuurlijke zeep in Nieuw-Mexico.

Het kortelings verschenen jaarverslag der Smithsonian Institution over 1911 bevat een artikel over belangrijke cultures der inboorlingen in Nieuw-Mexico, waarin o.m. gememoreerd wordt, hoe deze inboorlingen eigenlijk hun zeep „telen". De wortels van alle Yuccaplanten bevatten n.l. een hoog percentage aan saponine en kunnen als reinigingsmiddel dienst doen. Daartoe worden de wortels in kleine stukjes gesneden en afgeschrapt, als wanneer zij geschikt zijn om zonder verdere behandeling als zeep dienst te doen. Deze natuurzeep geeft overvloedig schuim en neemt het vuil prachtig weg. Zoowel de Engelsche als Mexicaansche bevolking gebruikt het zeepkruid in den boven aangeduiden vorm, hoofdzakelijk als reinigingsmiddel voor het haar. De aardwortel, Amole, moet zelfs in tal van opzichten aan onze kunstzeep superieur zijn. Reeds wordt de natuurzeep in kleine hoeveelheden aan de markt gebracht en zou zeker een veel grooter afzetgebied vinden, als haar goede eigenschappen meer algemeen bekend waren. De zeepplanten zijn in heel Zuid-West-Mexico zoo talrijk, dat men op nagenoeg onuitputtelijken voorraad van wortels rekenen kan.

Binnenlandsch Nieuws.

De Eerste Kamer.

De Eerste Kamer bestond vóór deze verkiezingen uit 32 Rechtsche leden, nl. 18 kath., 10 a.-r., en 4 c.-h.; en 18 Linksche leden, nl. 17 l. en 1 v.-d.

Aan de beurt van aftreding waren dit jaar: 4 kath., 5 a.-r. en 1 c.-h., of totaal 10 rechtsche leden; en 5 lib. en 1 v.-d. of totaal 6 linksche leden.

Gekozen zijn bij deze periodieke verkiezingen: 4 kath., 4 a.-r. en 1 c.-h., of te zamen 9 rechtsche leden; en 6 lib., 0 v.-d. en 1 socialist, of totaal 7 linksche leden.

Thans bestaat de Eerste Kamer dus uit 31 **Rechtsche leden** en 19 **Linksche leden.**

Vrouwelijke kiezers.

Zooals men weet heeft de voorzitter van het stembureau te Amsterdam geweigerd aan den vrouwelijken kiezer, die een oproepingskaart voor de stemming had ontvangen, een stembiljet uit te reiken, zoodat die vrouw niet kon stemmen.

„Het Weekblad van den Ned. Bond van gemeente-ambtenaren" acht deze handelwijze niet wettig. Ieder die op de van kracht zijnde kiezerslijst voorkomt en daarvoor niet bij rechterlijke uitspraak is afgevoerd of niet in zijn kiesrecht is geschorst, moest door het stembureau tot het uitoefenen van het stemrecht worden toegelaten. Het stembureau heeft niet te beoordeelen of iemand al of niet terecht op de kiezerslijst voorkomt.

De vraag of een stem, uitgebracht door een vrouw, die op de kiezerslijst voorkomt, het stemmingswerk nietig kan doen zijn, beantwoordt gemeld weekblad ook ontkennend, daar de leden van de Tweede Kamer, Provinciale Staten en van den gemeenteraad worden gekozen door de op de kiezerslijst gebrachte kiezers.

De Nieuwe Nederlandsche Jubileum-Postzegels.

In October van dit jaar zullen ter gelegenheid van het eeuwfeest van Neêrlandsch onafhankelijkheid jubileumpostzegels worden uitgegeven.

Thans vernemen wij, dat deze zegels zijn ontworpen door den architect de Bazel en dat diens ontwerp dezer dagen definitief is goedgekeurd. De zegels zullen de portretten toonen van Koning Willem I, Willem II, Willem III en van Koning Wilhelmina.

Met blijdschap zullen ongetwijfeld de philatelisten de tijding vernemen, dat thans eindelijk eens door 't Departement van Waterstaat gehoor is gegeven aan hun herhaaldelijk uitgedrukt verlangen om het maken van ontwerpen voor nieuwe Nederlandsche postzegels aan een bekwaam Nederlandsch kunstenaar op te dragen.

Blijk men aan het Departement van Waterstaat op dien ingeslagen weg voortgaan, dan bestaat er kans, dat onze Nederlandsche postzegels, thans door haar onsierlijkheid in het buitenland berucht — men denke maar eens aan de de Ruijterpostzegels — binnen afzienbaren tijd een beteren naam zullen krijgen op de postzegelwereldmarkt.

Brand.

Voorbijgangers ontdekten Maandag brand in het dak der boerderij van J. van W. te Breukelen. Op het alarm liepen de bewoners, die in 't veld werkten, toe. Een felle wind zette onmiddellijk het gansche gebouw in lichte laaie; met moeite konden vijf kleine kinderen worden gered. Het heele gebouw brandde af. Van den inboedel is niets gered. Verzekering dekt de schade, oorzaak onbekend.

Door de vonken vloog een aangrenzende boerderij ook in brand. Hier werd het vuur geblusch door de inmiddels verschenen brandspuit uit Breukelen. Twee weken geleden brandde van J. v. W. ook een schuur af.

Waarschuwing.

De hoofdcommissaris van politie te 's Gravenhage waarschuwt tegen Johannes Robertus Malleé, die thans in gezelschap van zijn vrouw Helena Elisabeth Snick, winkels bezoekt. De vrouw doet het woord, koopt de goederen op haar naam, doch betaling blijft achterwege.

Het portret van Malleé is voor de ramen van politiebureaux en posthuizen opgehangen.

Als adres wordt door het echtpaar opgegeven Jacob Catsstraat 55.

Bankpapier ontrold.

Bij den uitgang van de vestibule aan het postkantoor aan het Kerkplein te Amsterdam werd Zaterdag een bejaard heer een aangeteekende brief, inhoudende een paar honderd gulden aan bankpapier ontrold.

De bestolene had den brief juist aan een der loketten in ontvangst genomen. Toen hij door de uitgangsdeur het postkantoor wilde verlaten, kwamen op hetzelfde oogenblik twee mannen door die deur de vestibule binnen. Buiten gekomen vermiste de bestolene den brief. Van de bedoelde twee personen, die naar hij vermoedt, hem den brief hebben ontrold, was echter geen spoor meer te ontdekken.

Vereeniging tot Bevordering der Belangen van Slechthoorenden.

Het Juli-nummer van „Ons Maandblad", het orgaan dezer vereeniging, is ditmaal wel buitengewoon belangrijk allereerst al doordat het, als gevolg van de inspanning, ijver en werkkracht, waartoe liefde tot het doel bestuur en leden drijft, melden kan dat het verkrijgen van een eigen Landhuis verzekerd is niet alleen, maar ook dat een dezer dagen de aanbesteding kan plaats hebben van den bouw, zoodat het huis voor einde 1913 onder den kap zal zijn. Een paar plattegronden, benevens een teekening van het geheel, verduidelijken, met een blijgestemd artikel, dit voor de vereeniging zoo heugelijke resultaat.

Niet minder vermeldenswaard zijn een paar artikelen „Tentoonstellingswerk" en „Propaganda", als opgewekte beschrijvingen van ervaringen bij den stand der vereeniging op de tentoonstelling „De Vrouw" opgedaan en als bewijs van de onvermoeide pogingen door toegewijde leden gedaan om het doel der vereeniging bekend te maken — het doel, dat niet minder beoogt dan de slechthoorenden uit verachterlijking, terugzetting en isolement naar voren en in 't volle leven terug te brengen; het doel dat, in korte woorden gezegd, beoogt hen te genezen van de gevolgen van hun gebrek.

De eerste stap daarheen kan elke slechthoorende doen door toetreden tot deze vereeniging. En wat er dan aan nieuw leven, nieuwe hoop en belangstelling, meer werk en brood in deze kringen gewonnen kan worden, dáárvan leggen in dit nummer artikelen als „Arbeidsbemiddeling", „Onderwijs", etc. duidelijk getuigenis af.

Proefnummers kunnen gratis aangevraagd worden aan het bureau der redactie, Hend. v. Kandenstraat 4, te Amersfoort.

Incident in een raadzaal.

Men meldt uit Den Haag aan de Tel.

In de zitting van den gemeenteraad van Maandagmiddag had een klein incident plaats op de tribune. Daar toch was een jongen, belast met de kopybezorging voor een der dagbladen gedurende een rede van den heer Ter Laan zóó vast in slaap, dat hij niet zonder deskundige hulp wakker te krijgen was. Die hulp werd ten slotte verleend door het raadslid, den heer dr. Rombouts. Hij was toen onmiddellijk weer geheel normaal.

Door een veldwachter doodgeschoten.

Zaterdagavond, toen veldwachter Kunst te Glanerbrug zekeren D. ten Wolde uit een café aldaar wilde verwijderen, pleegde deze ernstig verzet, hierin bijgestaan door een zestal kameraden, die den veldwachter op ergerlijke wijze mishandelden. Alhoewel bloedend verwond aan hoofd en handen en eenige oogenblikken bewusteloos door een hevigen slag op het hoofd, was Kunst nog bij machte zijn revolver af te vuren. Ten Wolde werd door het schot getroffen en zakte in elkaar. De inmiddels gewaarschuwde marechaussee arresteerde de zes medeplichtigen, terwijl de veldwachter en Ten Wolde onder geneeskundige behandeling werden gesteld. De toestand van eerstgenoemde was Zondagmorgen vrij goed, terwijl Ten Wolde 's morgens half acht is overleden. („Maandagcourant").

Moderne rattenvanger.

Te Twijzel (Fr.) had W. veel last van ratten. Hij ving er 15 stuks aan... vischhaakjes, waaraan kaas als aas.

(N. Ct.)

Moord.

Te Almelo heeft de dertig-jarige J. E., die onder den invloed van sterken drank verkeerde en door zijn vriend B. werd geplaagd, dezen met een mes bij het hart gestoken. De getroffene stortte neer en overleed spoedig. De dader werd gearresteerd.

Legaten.

Wijlen de heer G. Naeff te Lochem heeft vermaakt f 30.000 aan de provisorie van steun aan behoeftige ouden van dagen, f 5000 aan het ziekenhuis, f 5000 aan het pensioenfonds van de Eerste Nederlandsche Kroonlederfabriek, f 2000 aan de Remonstrantsche Gemeente en f 1000 aan het ziekenfonds aldaar. („Hbl.")

In de jenever gestikt.

Te Arnhem hadden eenige personen een weddenschap aangegaan om een liter jenever op te drinken. Toen men een negental maatjes ophad stikte zekere B. in de jenever, terwijl twee bewusteloos neervielen.

Dr. Ariënsfonds.

Uit „Sobriëtas" vernemen wij, dat de commissie der vereeniging tot bevordering der verpleging van katholieke drankzuchtigen in Nederland, Dr. Ariënsfonds, de vorige maand te Heer bij Maastricht heeft vergaderd.

In oogenschouw werd genomen het terrein waarop het Sanatorium zal verrijzen benevens het in de onmiddellijke nabijheid gelegen voogdijgesticht beheerd door de Priesters van het H. Hart en gebouwd in mergelsteen, die uit de daar gelegen mergelgroeven. wordt ontgonnen,

Met dezelfde bouwstof zal het sanatorium gebouwd worden onder leiding van den zeereerw. pater Kusters der Priesters van het H. Hart, rector van voormeld gesticht.

Naar het oordeel der commissie zal met gebruikmaking van de ter plaatse aanwezige bouwstoffen te Heer een gebouw kunnen gezet worden even degelijk doch goedkooper dan elders.

De bezichtiging voor het Voogdijgesticht versterkte de commissie in hare overtuiging dat de advies-commissie na vergeefsche pogingen bij een viertal mannen-orden (congregaties) aangewend gerecht, adviseerde het aanbod van de congregatie der Priesters van het H. Hart aan te nemen. De vergadering besloot zoo spoedig mogelijk met den bouw een aanvang te maken.

Moordaanslag.

Te Amsterdam waren Maandagavond de 25-jarige slagersknecht A. de V. en de 34-jarige schoenmaker C. v. A., samen naar een bioscoopvoorstelling geweest. Na afloop van de voorstelling begaven zij zich van de eene kroeg naar de andere en dronken er lustig op los. Omstreeks kwart over twaalven werd het café op den hoek van de Govert Flinck- en de Sweelinckstraat bereikt en ook hier werd nog menig glaasje sterken drank gebruikt. Al spoedig ontstond een woordenwisseling over een vrouw, welke twist ten slotte in een heftige ruzie ontaardde. De slagersknecht haalde toen een lang mes te voorschijn, waarmede hij zijn kameraad bedreigde. De kastelein verzocht daarop beiden zijn café te verlaten. Nauwelijks buiten de deur gekomen haalde de V. opnieuw zijn mes te voorschijn en stiet dit met kracht in den rug van v. A. Het lange mes drong tot diep in de borstkas. De verslagene zonk schreeuwend ineen en werd per auto-brancard naar het gasthuis overgebracht. Onmiddellijk kwam de politie ter plaatse die den dader arresteerde en naar het bureau Stadhouderskade overgebracht. De toestand van den getroffene is zeer ernstig. Men vreest dat men hem niet in het leven zal kunnen behouden. De dader heeft een volledige bekentenis afgelegd.

Misdaad?

Te Sittard is opgehaald het lijk van een Duitscher. Daar men vermoedt dat er misdaad in het spel is, zal het lijk gerechtelijk geschouwd worden.

Veldwachter voor de vierschaar.

Het was in de maand Februari j.l. dat een gemeenteveldwachter uit de buurt van Valkenburg zich in het jachtveld bevond. Aan den rug droeg hij een geweer, daar hij verlof had om op konijnen te schieten. En van dit verlof maakte hij een druk gebruik. Menig konijntje verscheen op den disch des veldwachters, die gezegend is met een talrijk kroost. En de traktementen der dorpsveldwachters zijn in den regel niet zoo groot, dat moeder de vrouw elken dag rundvleesch of kalfspastei op tafel kan zetten. In het jachtveld, dat één baron toebehoorde, had een onbezoldigde rijksveldwachter van den rijken eigenaar der jacht, zich in hinderlaag gelegd bij een partij strikken. De jachtopzichter dacht op die wijze den strooper te kunnen snappen, en van zijn baas een pluimpje te verdienen. Daar nadert een persoon met een geweer aan den schouder; regelrecht begeeft de man zich naar de wildstrikken en begint aan die strikken te werken. Toen sprong de jachtopziener uit zijn schuilhoek en sprong plots voor den vermeenden strooper, in wien hij den veldwachter herkende. Eenigen tijd later moest de veldwachter voor den kantonrechter komen, wijl hij, volgens het tegen hem opgemaakte procesverbaal, zich had schuldig gemaakt aan het plaatsen van wildstrikken. Hoewel de veldwachter zijn onschuld bezwoer en vertelde, dat hij den strik onvangbaar had gemaakt, eischte het O. M. tegen hem 20 gulden boete, en de kantonrechter bevestigde dezen eisch. De veldwachter „gooide" de zaak „voor". Het O. M. bij de rechtbank te Maastricht eischte bevestiging van het vonnis, doch de rechtbank sprak den veldwachter vrij.

Ongeluk.

Te Workum had een treurig ongeluk plaats. De veehouder M. C. is door een noodlottig toeval in de schuur van den hooiberg gegleden. De ongelukkige is met het hoofd naar beneden vastgeraakt tusschen het hooi en een muur en waarschijnlijk zeer spoedig in die gevaarlijke houding gestikt.

(Leeuw. Crt.)

Drank en de familie.

Een Kerkraadsch mijnwerker was 24 Februari op Duitschen bodem; zijn vader en zijn oom, die, evenals de mijnwerker een flinke lading alcohol bij zich droegen, kregen ruzie met den mijnwerker over het leenen van geld. De mijnwerker sloeg het eerst zijn vader, en toen de oom tusschenbeiden wilde komen, werd hij door zijn neef onderhanden genomen; met een mes bewerkte de mijnwerker het hoofd, de armen en een hand van oom. De pezen van de linkerhand werden doorgesneden.

Oom heeft drie maanden lang in het hospitaal te Aken vertoefd; zijn toestand was zeer critiek; er was infectie ingetreden. En hoewel oom thans uit het hospitaal is ontslagen, toch zal hij vermoedelijk voor immer het gebruik van de hand moeten missen. Dit zijn de gevolgen! De Maastrichtsche rechtbank veroordeelde den mijnwerker tot 3 jaren gevangenisstraf, conform den eisch van het O. M.

Een Nederlandsche handelshoogeschool te Rotterdam.

Naar wij vernemen zal dezer dagen de eerste vergadering gehouden worden van de leden der vereeniging tot oprichting eener Nederlandsche Handelshoogeschool te Rotterdam, ten einde in die vergadering over te gaan tot de vaststelling der statuten en de keuze van een algemeen bestuur en van het college van curatoren.

Dank zij het particulier initiatief is in de kosten van oprichting en voorloopige instandhouding van de Hoogeschool voorzien, zoodat de totstandkoming van de Nederlandsche Handels-Hoogeschool is verzekerd.

Eenigen tijd geleden werd meegedeeld dat de oprichting zou plaats hebben uiterlijk Januari 1914; thans kan hieraan toegevoegd worden dat hoogstwaarschijnlijk de Hoogeschool met October aanstaande zal worden opengesteld.

Het bestuur heeft gemeend, waar de eind-examens van H. B. S. en Gymnasium vlak voor de zomervacantie plaats hebben, de opening van de Hoogeschool zoo vroeg mogelijk in het najaar te moeten doen geschieden, opdat de noodige aansluiting aan het voorbereidend onderwijs kan worden verkregen.

De gelegenheid tot inschrijving zal waarschijnlijk met September worden opengesteld.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 9 Juli 1913.

— Bij de Maandag j.l. gehouden stemming voor vier leden van den Gemeenteraad werden uitgebracht 861 stemmen.

Van onwaarde	11	stemmen.
Volstrekte meerderheid	426	„
Hiervan bekwamen:		
H. F. van der Eerden	480	stemmen
C. de Hond	125	„
G. Koenders	30	„
K. M. Merks	509	„
G. Paijmans	359	„
W. A. Ribbe	503	„
A. M. J. Th. v. Rijckevorsel	92	„
A. A. van de Sande	355	„
J. de Vries	385	„

Zoodat gekozen zijn: van der Eerden, Merks en Ribbe.

Herstemming tusschen: Paijmans en de Vries.

De herstemming zal plaats hebben op Donderdag 17 Juli a.s.

— Hedenmorgen om zes uur was de machinist A. Schuler te 's Bosch op den tender van de machine aan 't werk. De machine ging in beweging, waardoor Schuler tegen de overkapping van het stationsemplacement viel en vervolgens van den tender, waardoor hij vrij ernstige wonden opliep. Zoo spoedig mogelijk is S. naar Boxtel teruggekeerd, waar hij zich onder geneeskundige behandeling van Dr. Hoek stelde.

Liempde. Bij de Maandag gehouden stemming van twee leden voor den gemeenteraad werden uitgebracht 245 stemmen:

174 op W. v. d. Laar
116 op W. Avendonks
67 op J. v. d. Vleuten.

Gekozen is dus W. v. d. Laar.

Herstemming zal moeten plaats hebben tusschen W. Avendonks en J. v. d. Vleuten. Er waren 7 ongeldige stemmen; waarvan 4 op W. v. d. Laar, 2 op W. Avendonks, één op J. v. d. Vleuten en 2 met drie zwarten zoodat de eerste op zich vereenigde 178 st., de tweede 118 en de derde 68.

De stelling van een tegencandidaat was het werk van de gewone enkele opruiërs; het strekt daarom den kiezers tot eer de hulde die ze daardoor hun burgemeester gebracht hebben.

Op W. v. d. Laar alléén werden ongeveer 130 stemmen uitgebracht; op W. Avendonks alléén 10, op J. v. d. Vleuten alléén 1.

Herstemming zal zijn op Vrijdag 18 Juli.

Oirschot. Bij Kon. Besluit is toegekend de aan de orde van Oranje-Nassau verbonden eere-medaile in brons aan F. Dekkers, werkzaam bij O. Teurlinx stoelenfabrikant alhier.

— Op de gehouden eendenjacht werden op de waterwildvelden, toebehoorende aan den Hoogwelgeb. Heer „Graaf de Geloes", Heer van Oirschot en Best, wonende te Eijsden, niet minder dan 61 stuks eenden geschoten, waarvan er door den bekenden kranigen schutter den Heer Graaf Max de Lalaing, 46 stuks werden neergelegd.

Haaren. Zondag j.l. maakte onze fanfare „St. Gregorius-Vereeniging eene muzikale wandeling door het dorp tot aan het café van den Heer P. Maas en A. Stokkermans en bracht in beide herbergen eenige stukken muziek ten gehoore, welke goed in den smaak vielen.

St. Oedenrode. De uitslag van de Maandag gehouden verkiezing voor 3 leden van den gemeenteraad is als volgt:

Uitgebrachte stemmen 446. Van onwaarde 26. H. v. d. Brand 203. P. Kemps (aftr.) 231. H. de Koning (aftr.) 237. Chr. Raaijmakers 153. A. van Vessem (aftr.) 147. Zoodat gekozen zijn P. Kemps en H. de Koning.

Herstemming tusschen H. v. d. Brand en Chr. Raaijmakers, terwijl het aftredend lid A. v. Vessem niet herkozen is.

's Bosch. Uitslag der verkiezing voor 3 leden van den Gemeenteraad.

Uitgebracht op:

Jhr. Mr. Schade van Westrum	736.
W. Th. van Aalst	811.
B. van Vugt	639.
Th. Hermsen	509.
J. Verhoeven	295.

Zoodat zijn gekozen de Heeren Schade van Westrum, van Aalst en van Vugt.

Nat. Muziekwedstrijd te 's-Bosch.

De voortzetting van den wedstrijd op Zondag had, niettegenstaande het buiige weer, veel belangstellenden getrokken naar het terrein.

De jury bestond uit de heeren Henri Völlinder, Den Haag; P. A. Stenz, Tilburg en G. Dik, 's-Bosch.

De wedstrijd werd geopend met een welkomsgroet bij monde van den vice-president van het uitvoerend comité, den heer Eugène Goulmy. Daarna bliezen de 17 vereenigingen tellende 600 muzikanten, om beurten hun verplichte en vrije nummers.

De uitslag was als volgt:

Marsch-wedstrijd: Tweede afdeeling: 1e prijzen „Scheldegalm", Hansweert; „Mutua Fides", Budel; 2e pr. „Kunst na Arbeid", Den Bosch; 3e prijs niet toegekend. Eerste afdeeling: 1e prijs „De Eendracht", Onsenoort en Nieuwkuijk; Sophia's Vereeniging", Loon-op-Zand; „Volharding", Budel; 2e pr. „Paul Kruger", Zaandam; „Oefening baart Kunst", Schiedam; Kon. Papierfabriek „De Eendracht", Velsen; 3e prijs niet toegekend.

Concert-wedstrijd: Vierde afdeeling Harmonie: „Kunst na Arbeid", Den Bosch; Derde afdeeling Fanfare: 1e prijs „Mutua Fides", Budel; 2e prijs niet toegekend; 3e prijzen, Scheldegalm", Hansweert; „Prinses Juliana", Eck en Wiel. Tweede afdeeling Harmonie: 1e prijs „De Eendracht", Onsenoort en Nieuwkuijk; 2e prijs „Paul Kruger", Zandvoort; 3e prijzen: „Harmonie", Grave; „Concordia", Vlijmen. Eerste afdeeling Fanfare: 1e prijs „Sophia's Vereeniging", Loon-op-Zand"; 2e pr. „Volharding", Budel; 3e pr. „Oefening baart Kunst", Schiedam. Afdeeling uitmuntendheid Harmonie: 1e prijs Harmonie der Kon. Papierfabriek „De Eendracht", Velsen; Kon. Muziekgezelschap „Euphonia", Kaatsheuvel en de Muziekvereeniging „Apollo", Zaandijk; 2e pr. „Amicitia", Steenbergen; 3e prijs niet toegekend.

Na afloop gaf Kessel's Muziekvereeniging van Tilburg een feest-concert.

Provinciale Staten.

Dinsdagmorgen om 11 uur kwamen de leden der Provinciale Staten bijeen onder voorzitterschap van den Commissaris der Koningin, mr. A. baron van Voorst tot Voorst.

De griffier, de heer Wagenaar, las de notulen der vorige zitting voor.

Bericht van verhindering was ingekomen van de heeren Van Vlijmen, Van Kemenade, Bogaerts, Eras en Thijssen.

Voorts waren eenige stukken ingekomen, welke alle ter visie werden gelegd.

Verkiezing Eerste Kamer.

Als stemopnemers werden aangewezen de heeren Koenraadt, Mastboom, Van Gilse en Schrauwen.

Aan de beurt van aftreden zijn de heeren mr. J. W. van den Biesen en W. Prinzen. De eerste stelde zich herkiesbaar, de tweede niet.

De uitslag van de eerste stemming was dat uitgebracht werden op mr. Van den Biesen 54 stemmen, Dr. Van Loon kreeg 1 stem, terwijl er een blanco was.

De tweede stemming had den volgenden uitslag: mr. L. H. W. Regout, minister van Waterstaat 42 stemmen, Karel Sträter te Tilburg 13, terwijl er een blanco was.

Zoodat door de Provinciale Staten werden gekozen tot leden der Eerste Kamer mr. J. W. Van den Biesen en mr. L. Regout. Hgz.

Tilburgsche Tentoonstelling.

Men meldt aan de Msb.

Na de dagen van regen en misère, hoopte het bestuur der Tilburgsche tentoonstelling, dat Zondag al de aangekondigde feestelijkheden zouden kunnen doorgaan. Esperantistencongres, den ganschen dag door muziekuitvoeringen, vliegdemonstratie door van den Burg, tot slot schitterend vuurwerk, 't stond alles op het program. De Zondagmorgen was echter volkomen gelijk aan de triestige regendagen der afgeloopen week. Het plaste maar door alsof de heele tentoonstelling moest worden weggespoeld.

Nauwelijks echter klaarde het in den namiddag op en scheen het zonnetje met een waterglansje of van heinde en ver stroomde het volk aan en alles naar de expositie. 't Was onbegrijpelijk, hoe al die vreemdelingen zoo op eens in de stad waren gekomen. Bij heele drommen ging het den Bosschen weg op, zoodat den ganschen middag eene gezellige stemming heerschten op en rond de tentoonstelling.

Het enthousiasme bereikte zijn hoogste punt toen even over zeven de koene aviateur, H. v. d. Burg, van de Molenheide kwam aangestevend en onder het juichen der duizenden neerstreek op het sportterrein.

De voorzitter der feestcommissie de heer Huer, heette de vliegenier welkom en dankte hem voor zijn schitterende prestatie. Na een kwartier ongeveer, steeg v. d. Burg wederom op, deed een keurige vlucht boven de terreinen en over de stad en landde nogmaals op het sportterrein. De geestdrift der toeschouwers was onbeschrijfelijk.

Kwart na acht vertrok v. d. Burg wederom naar de Molenheide, nagestaard en toegewuifd door de ontelbare menigte. Met een grootsch vuurwerk werd deze succesvolle dag der tentoonstelling besloten. De menschen waren voldaan en de stemming zat er in. Vooral de bloemenstad had des avonds druk bezoek. Voor het comité is Zondag eigenlijk de eerste succesvolle dag geweest.

Kerknieuws.

Z. D. H. de Bisschop van Den Bosch heeft benoemd tot assistent te Tilburg (O. L. Vr. Moeder van Goeden Raad) den weleerw. heer F. A. J. Boelaars, en tot kapelaan te Dreumel den eerw. heer A. J. C. van den Heuvel, priester van het Seminarie.

Rechtszaken.

Gerechtshof van den Bosch.

Dinsdag deed het Gerechtshof uitspraak in volgende zaken:

Petrus A. W. v. d. B., onderwijzer, 47 jaar, wonende te Venlo, (gedetineerd) met bevestiging van een vonnis der Rechtbank te Roermond, behalve wat de straf betreft, wegens ontucht veroordeeld tot 5 jaren gevangenisstraf, met ontzetting van het beroep van onderwijzer voor den tijd van negen jaar.

Pieter J. B., 23 j., schilder, zonder vaste woonplaats, gedetineerd met bevestiging van een vonnis der Rechtbank te Breda wegens verduistering tot 6 maanden gevangenisstraf.

I. Gerardus v. H., 25 j., schoenmaker, uit anderen hoofde gedetineerd, II. Antonius H., 33 j., arbeider, defaillant, III, Johannes K. 41 j., ruilebuiter, défaillant, IIII. Petrus v. G., 27 j., schoenmaker, alle wonende te Uden, met gedeeltelijke vernietiging voor wat betreft no. IIII, met vernietiging wat no. I aangaat en met bevestiging van het vonnis der Rechtbank te Den Bosch, tegen no. II en III gewezen is wegens wederspannigheid, no. IV. tot één maand gevangenisstraf; nos. II en III ieder tot twee maanden gevangenisstraf, terwijl no. I werd vrijgesproken, met toekenning aan dezen laatste van een bedrag van f 3.15 voor gemaakte getuigenkosten.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 29 Juni — 5 Juli.

Geboren: Cornelia A., d. van F. van den Nostrum en M. van der Linden, Tongeren. — Wilhelmina J. M. A., d. van J. C. Coenen en A. M. C. Verbunt, Nieuwe Kerkstraat. — Johannes H., z. van H. Bekkers en C. A. van Kempen, Roond. — Martina H., d. van H. van de Sande en P. van de Loo, Onrooi.

Ondertrouwd: Jan J. van de Ven, 24 j. Strijp en Huberdina van Hamond, 22 j. Breukelen.

Getrouwd: Josephus Heeren, 26 j. en Carolina S. W. C. van Rooij, 25 j. Onrooi. — Jan B. van Kuijk, 29 j. en Jacoba O. Martens, 25 j. Cuijk c.a.

Overleden: Adriana M. A. van de Ven, 71 j, Nieuwe Kerkstraat. — Henri van den Bogaard, 9 m. Onrooi.

(D. en A.)

Gemeente Berkel c.a.

Van 27 Juni tot 4 Juli 1913.

Geboren: Adriana C. en Josephina J., dochters van A. C. v. Gestel en van C. A. Ketelaars.

Overleden: J. Pijnenburg Wed. van L. v. Nieuwburg 73 j.

Markten.

Maandag 14 Juni.

Arnhem, beesten.
Boxmeer, jaarmarkt.
Helmond, jaarmarkt.
Herpen, paarden, beesten.
Tiel: vee.

Dinsdag 15 Juli.

Aarle-Rixstel, jaarmarkt.
Nijmegen, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 16 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Donderdag 17 Juli.

Wychen, paarden, vee.

Vrijdag 18 Juli.

Veghel, jaarmarkt.
Vierlingsbeek, varkens.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 7 Juli. Aangevoerd 139 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.70 tot f 0.74; tweede kwaliteit van f 0.62 tot f 0.70; derde kwaliteit van f 0.52 tot f 0.62.

Boterprijzen.

Op 8 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.42 per K.G.

MAASTRICHT, 8 Juli. Botermijn. Aanvoer 48700 K.G. Hoogste prijs 1.24, middelste f 1.17, laagste f 1.12 per K.G.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

8 Juli 1913. Kippeneieren f 3.85 5.10. Middenprijs f 4.45 per 100. Eendeneieren f 4.35—f 5.00. Ganzeneieren f 00.— tot f 00.—. Handelaarseieren f 4.00—4.10. Kalkoeneieren f 6.50— 8.00 Parelhoeneieren f 4.15—4.50.

Aanvoer 46054.

BEKENDMAKINGEN.

Herstemming ter verkiezing van een lid van den Gemeenteraad.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op **Donderdag den 17 Juli a.s.** eene stemming zal plaats hebben voor een lid van den gemeenteraad in het lokaal van het gemeentehuis alhier; dat die stemming zal plaats hebben van des voormiddags **acht** tot des namiddags **vijf** ure.

De namen der candidaten voor deze stemming zijn in alphabetische volgorde:

Paijmans G.
Vries de J.

Artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht: „Hij die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met Gevangenisstraf van ten hoogste Een Jaar".

Boxtel, den 7 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Landweer.

Inlevering wapenen enz.

De BURGEMEESTER der gemeente BOXTEL roept hierbij de verlofgangers der landweer, die in den loop van dit jaar hun diensttijd zullen volbrengen en in deze gemeente in het register voor de landweer zijn ingeschreven, op, om krachtens art. 31 der Landweerwet, de wapenen, de kleeding- en uitrustingstukken, het ledergoed, zoomede de reglementen en dienstvoorschriften, hun voor Rijksrekening verstrekt, met uitzondering echter van het zakboekje, in te leveren te Boxtel in het Gemeentehuis op Maandag 21 Juli 1913, voormiddags 10 uur.

Zij moeten IN BURGERKLEEDING verschijnen.

INLEVERING IN GEVAL VAN PERSOONLIJKE VERHINDERING.

Indien een verlofganger wegens geldige redenen verhinderd is persoonlijk de inlevering te doen, dan is hij of zijn c.q. zijn naastbestaanden gehouden er voor te zorgen, dat de inlevering door een ander geschiedt. Van de geldigheid der redenen van verhindering moet blijken uit een bewijs, afgegeven of anders gelegaliseerd door den Burgemeester en bij de inlevering over te leggen door den persoon, die de inlevering doet.

VRIJ VERVOER.

Aan de verlofgangers kunnen zoo noodig passagebiljetten voor veren voor de reis naar en van de plaats van inlevering worden afgegeven. Deze biljetten kunnen ter secretarie worden aangevraagd. Overigens genieten zij geen vervoer voor Rijksrekening.

BESMETTELIJKE ZIEKTE.

Wanneer in de woning van een landweerplichtige, wiens goederen moeten worden ingeleverd, besmettelijke ziekte heerscht, dient deze daarvan tijdig kennis te geven ter secretarie.

STRAFBEPALINGEN.

De districtscommandant kan hetzij een arrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in de naastbijgelegen provoost of het naastbijzijnde huis van bewaring, hetzij een kwartierarrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in een kazerne, opleggen aan den verlofganger:

a. die zonder geldige reden voorwerpen, als in den aanhef dezer kennismaking genoemd, niet inlevert;
b. die zonder geldige reden voorwerpen, als bedoeld, niet in den vereischten staat inlevert:
c. die een of meer aan een ander toebehoorende voorwerpen, als bedoeld, als de zijne inlevert.

Is den verlofganger kwartierarrest opgelegd, dan wordt hij tot het ondergaan van die straf in werkelijken dienst opgeroepen.

Bovendien moet de verlofganger, die zich schuldig heeft gemaakt aan een der hierboven onder *a* en *c* genoemde feiten, alsnog aan de verplichting tot inlevering voldoen, op den tijd en de plaats, door den districtscommandant te bepalen.

Boxtel, den 4 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Naamlooze Vennootschap

GASFABRIEK BOXTEL.

In de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders der N. V. „GASFABRIEK BOXTEL", gehouden den 8sten Juli 1913 werd de Balans en Winst- en Verliesrekening over het afgeloopen boekjaar geodgekeurd en het dividend bepaald op 4%.

Het dividendbewijs over 1912/13 is dientengevolge betaalbaar met f 10.— ten kantore der **Gasfabriek** te **Boxtel**.

De Directeur,
R. DUNKEL.

G. P. Duuring,

Oogarts, 's-Bosch

is van 14 Juli tot 4 Aug.

afwezig.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Janscn, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

Onpartijdig genomen proeven tusschen roomboter en

Van der Velden's Fijne Deensche Melangeboter

wezen steeds deze laatste aan als de beste om te braden, te bakken en voor den boterham.

Prijs 55 en 45 cent.

HENRI v. d. VELDEN & Co.,
STATIONSSTRAAT, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlorkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

In alle standen wordt

v. d. Velden's Fijne Deensche Melangeboter

gebruikt om hare voortreffelijke kwaliteiten en het voordeel dat zij biedt. Waarom zoudt gij U door een valsch vooroordeel laten misleiden er eens proef mede te nemen.

Prijs 55 en 45 cent.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Van alles wat; voor ieder wat.

De beste Witte Suiker	per pond	22 ct.
Rozijnen zonder pit	per pond 25 en	20 "
Groote Rozijnen	" "	17½ "
Sucade	" "	35 "
De beste Tarwebloem bij 5 pond	per pond	7 "
Prima Krenten	" "	18 "
Koffie,	per pond 70, 65, 60 en	55 "
Mooie Stoffers van		15 "
Bruine Borstels van	12½ en	8 "
Waschboenders (geel en zwart)		10 "
Boenwasch (groote flacon)		10 "
Chroomsmeer, prima kwaliteit geel en zwart,	per flacon	7 "
Smeertraan per flesch met flesch		35 "
Wagensmeer per kistje		25 "
Prima Ledersmeer per blikje		15 "
Zuivere Levertraan per flesch		40 "
Prima Gemengd Voer	per 5 pond	26 "
Eerst kwaliteit Raapolie	per liter	35 "
Soda, per 4 pakjes per pakje		2½ "
Prima Sponsen		15, 10 en 7½ "

ZEEMLAPPEN.

DRANKEN, VRUCHTENSAPPEN.

Prima Appelsiroop, per pond 15 "

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA, Molenstraat, BOXTEL

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Borst- en Longziekten van arbeiders

Hoesters, past op!

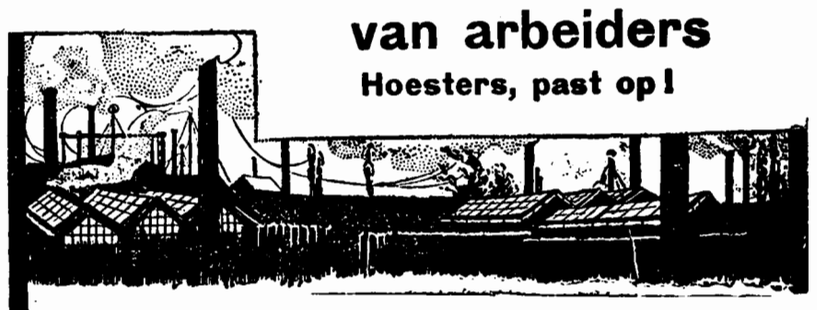

Velen arbeiders in mijnen, fabrieken en stoffige werkplaatsen lijden aan longziekten, doordien zij voortdurend stof, rook en gruis en bedorven lucht inademen. Gewoonlijk begint de werkman eerst aan een geneesmiddel te denken, wanneer de chronische bronchitis, de asthma of de borstziekte de overhand genomen heeft.

Arbeiders, waarom laat gij het juiste tijdstip voorbijgaan, waarom wacht gij tot het te laat is? Gij zijt het aan U zelven en aan de uwen verschuldigd uwe borst en longen intijds te beschermen en te genezen door een krachtig geneesmiddel aan te wenden als de Abdijsiroop, welke uwe borst-, keel- of longaandoeningen geneest en ernstiger gevolgen voorkomt. Daar de Abdijsiroop een kiemdoodende en ontsmettende werking heeft, raden wij U dringend aan regelmatig na uw werk uwe keel met Abdijsiroop te gorgelen en deze daarna in te slikken. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

De heer H. Verhoeven, Heerderweg 48 te Heer bij Maastricht verklaarde:

„Ik ben fabrieksarbeider en mijn longen hebben daardoor steeds veel te verduren. Door het verwaarloozen van eene bronchitis (verouderde verkoudheid) werd ik pleurislijder. Ik was altijd vermoeid, haalde kort en moeilijk adem en had hevige pijn in de borst, in de zijden en tusschen de schouderbladen. 5 Flacons Abdijsiroop hebben mij geheel en al genezen". De

Abdijsiroop

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, hoest, verkoudheid, bronchitis, keelpijn, heeschheid, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel- en longaandoeningen. — Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT, *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BRUEGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

De omzet van

van der Velden's Fijne Deensche Melangeboter

was in het eerste halfjaar 1913 ruim 100 pCt. meer dan over het jaar 1912; het best bewijs voor de voortreffelijkheid harer kwaliteit.

Prijs 55 en 45 cent per pond.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :-: Stationsstraat, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART

Electrische Boek-, Courant- - - -

- - - - - en Handelsdrukkerij

ALLE SOORTEN DRUKWERK

Billijke Prijzen Nette Uitvoering

No. 56 ZATERDAG 12 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Dàt is het middel!

Al jaren lang hebben we ons gekeerd tegen degenen, die op stelselmatige wijze den groei der Katholieke arbeidsbonden trachtten tegen te houden.

Zoolang die bonden niets anders deden, dan eens gezelligjes bij elkaar komen om een potje bier te drinken een spiets te hooren afsteken, ging 't best. Doch zoodra de Katholieke arbeiders de stem der Katholieke sociale beweging hoorden en begrepen, toen zij daarnaar handelden en hun bonden als het middel beschouwden en ook gebruikten, om zich zedelijk en stoffelijk te verbeteren, toen was dat velen werkgevers niet meer naar den zin. Zij konden zich met die nieuwe „gebruiken" niet vereenigen, dat was allemaal maar Socialistisch.

Vele burgers, die zich feitelijk in den vooruitgang der Katholieke arbeidersbeweging moesten verheugen, lieten zich door die genoemde patroons op sleeptouw nemen en hielpen druk mee, de Katholieke arbeidersbeweging en hare mannen verdacht te maken, als rood en slecht voor te stellen.

Dat is een treurig spel geweest dat, helaas, zijn heillooze gevolgen reeds gehad heeft en nog lang hebben zal.

Nu zien wij het gebeuren, dat de propaganda voor de niet-katholieke bonden in Boxtel al krachtiger en krachtiger wordt. Daarom vragen wij nogmaals, of 't niet hoog tijd wordt, dat men eens tracht goed te maken, wat men zoolang bedorven heeft; dat men de arbeiders in alle vakken hier, niet alleen met den mond, maar ook metterdaad het recht geeft, zich bij hunne katholieke vakbonden aan te sluiten.

Wij voor ons houden de katholieke arbeidersbonden voor zeer noodzakelijk, al waren ook nooit van ze leven socialisten op Gods aardbodem geweest, maar in de gegeven omstandigheden mogen we toch zeker een beroep doen op degenen, die in 't verleden van Katholieke organisatie ook niets moesten hebben.

Wie de katholieke organisatie tegenwerkt, vooral wie ze geniepig en en met geheime middelen tegenwerkt, speelt in de kaart der roode bonden.

En nu kan men na dit artikel ons nog weer voor den zooveelsten maal voor rood uitschelden, wij meenen hiermee onze katholieke plicht te hebben gedaan.

R.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

II.

In mijn vorig artikel schreef ik een en ander over de manier van strijden van de heer S. Zien we nu, hoe hij Esperanto tegen Idistiese aanvallen verdedigt.

Vooreerst een woordje over de *verbreiding* van Esperanto, waarvan S. schreef: „Esperanto *wordt* reeds algemeen „toegepast..... Onder *algemeen* versta ik „hier a. onder verschillende talen sprekende volken b. voor allerlei doeleinden".

Me dunkt, dat die *algemeenheid* wel wat bekrompen is genomen; maar enfin! dat laten we maar zó. Een paar vraagjes nog.

Welk Esperanto wordt voor allerlei doeleinden gebezigd?

Is dat het oorspronkelike van Zamenhof — of Esperanto zoals het gewijzigd werd door de „Internatia Scienca Asocio"?

Is dat Esperanto *met* de kapjes-letters, ofwel dat *zonder* kapjes-letters, zoals het pasklaar is gemaakt voor de telegraaf?

't Is allemaal Esperanto, zeker! Maar zó is die algemeenheid toch van twijfelachtige betekenis.

Voegen we daar nog bij: 1o. dat door die kapjes-letters nu nog slechts zeer weinig drukkerijen in staat zijn **echt** Esperanto-werk te leveren [1]), zodat de heer S. waarschijnlijk nog lang last van jeukvingers kan hebben vóór hij in dit blad met voorbeelden voor den dag komt; 2o. dat de gewone schrijf- en stenografeermachines ook al niet ingericht zijn voor die vervelende kapjes-letters; dan kan de lezer zich enig idee vormen van de „algemeenheid" van Esperanto.

Dat het ondanks zijn ernstige gebreken veel beoefenaars heeft gevonden getuigt van de dringende behoefte, die er aan een hulptaal bestaat, maar geeft aan Esperanto geen waarborg voor de eindoverwinning.

* * *

De heer S. schreef verder nog:

„De bedoeling van de v. d. W. is „toch zeker niet, dat „algemeen" hier „beteekent „door iedereen", want dan „zou Ido nog veel minder het bewijs „leveren van deugdelijkheid dan Espe„ranto, daar het op geen stukken na „zooveel aanhangers heeft als Esperanto"

Wat 'n veronderstelling toch omtrent mijn bedoeling!

In no. I van m'n eerste reeks artikelen schreef ik: „Men wenst een *hulp*„taal, d. i. een taal, die gebezigd wordt „voor de wetenschap en voor het inter„nationaal verkeer. Die éne taal moet „dus in de plaats treden van de vreem„de talen"... enz. Is dat niet duidelijk genoeg?

Maar ook... wat 't redenering op die veronderstelling!

Zodra een wereldtaal algemeen bekend is, heeft zij geen konkurentie van nieuwe stelsel te vrezen *als ze geen ernstige gebreken heeft*. Immers, als het nieuwe slechts kleine voordelen kan bieden, dan zullen weinigen genegen zijn, daarvoor het nut en het plezier van het bestaande op te offeren, m. a. w. het nieuwe zal geen voldoende aanhang vinden.

Wanneer dus Ido in nauwelijks 6 jaar een aanzienlike plaats kon verwerven tegenover Esperanto, dat reeds 25 jaar bestaat, dan is dat een teken, dat Esperanto niet vrij is van ernstige gebreken — wat trouwens op andere wijze ook wel aan te tonen is.

* * *

De meer zakelike verdediging van Esperanto door de heer S. zou aanleiding kunnen geven tot een reeks beschouwingen over natuurlike en kunst-talen, over logika, enz. enz. We willen alleen het *aller*belangrijkste bespreken.

Het Fundamento.

Het duidelik omschreven, nooit aan te raken, nooit te veranderen fondament van Esperanto is het „Fundamento". Dat is niet een grondslag als van de huidige nationale talen. Zo een mist Esperanto. „Hier moest er een gemaakt „worden, kunstmatig, maar toch, zich „aanpassend bij de bouwstoffen, welke „voor een internationale taal aanwezig „zijn. *En is die grondslag goed*, dan wer„ken we daar gerust op voort, overtuigd, „dat het nageslacht ons werk zal prij„zen". — Zó schreef S.

En Zamenhof schreef: „De lezer ver„wondere zich niet, dat hij in de ver„talingen der verschillende woorden in „dit boek (vooral in het Engelse deel) „**geheel onverbeterd dezelfde fou„ten** zal vinden, die zich in de eerste „uitgave bevonden". [2])

In de „Oficiala Gazeto Esp." zijn van de vertalingen der 2629 woordstammen in dat Fundamento als *niet goed* aangegeven:

827 in het Engels of 31 %.
381 in het Frans of 14 %.
271 in het Pools of 10 %.
92 in het Russies of 3½ %.

„Is die grondslag goed, dan werken we daar gerust op voort." En deugt die grondslag niet, dan moeten we daar niks van hebben.

P. J. v. d. WETERING.

Wordt vervolgd.

[1]) 't Vorige jaar is 't in Parijs nog voorgekomen, dat een Esperanto-blad niet geheel in Esperanto kon gedrukt worden, omdat de uitgever niet genoeg kapjes-letters had.

[2]) Voorrede tot het Fundamento 2e Uitgave. v. d. W.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Juweelen diefstal.

Een rijke Amerikaansche, die op het oogenblik in een Parijs hotel verblijft, kwam, na van kamer verwisseld te zijn, tot de ontdekking dat hare juweelen ter waarde van 250.000 frs. gestolen waren. Van de dieven is geen spoor te ontdekken.

Duitschland.

De gruwelen van den oorlog.

De „Koln. Zeitung" van Dinsdag bevat de volgende advertentie:

„Een oorlogvoerende staat vraagt onmiddellijk de levering van 3000 kunstbeenen en kunstarmen". (Volgt het adres.)

Engeland.

Luchtvaartdienst.

In den herfst hoopt men in Engeland den eersten geregelden passagiersdienst met luchtschepen te kunnen openen. Men weet nog niet, tusschen welke plaatsen de dienst zal worden georganiseerd. Voorloopig zal de dienst in elk geval gesplitst worden in twee afdeelingen eene voor de zakenmenschen, en eene voor toeristen. Men denkt echter reeds als route te kiezen: Londen—Parijs, Londen—Brighton en Londen—Birmingham.

Voorloopig zal slechts een gering aantal schepen gebruikt worden, terwijl deze tijdelijk in loodsen zullen worden ondergebracht, totdat de draaibare hallen gereed zullen zijn.

Spanje.

Sanchez Alegre ter dood veroordeeld.

Sanchez Alegre, die eenigen tijd geleden een aanslag heeft gepleegd op den koning van Spanje, is Woensdag ter dood veroordeeld.

Italië.

Storm.

In de laatste dagen heeft in het Noorden van Italië een vreeselijke storm gewoed die de rivieren buiten haar oevers deed treden. Bergamo, Verona, Udine, Arona en Lecco zijn overstroomd; ook het eiland Elba heeft veel geleden. Hagelbuien hebben den oogst op vele plaatsen vernield. Te Bergamo is een jongetje verdronken, terwijl verscheidene personen door de neervallende dakpannen gewond werden. Te Bustrio zijn de daken van vijf en vijftig huizen, alsmede van het station, weggeslagen.

De verbinding tusschen de Toscaansche eilanden en Italië was geheel verbroken sinds jaren was de zee zoo woest niet meer geweest.

Amerika.

Het grootste huis der wereld.

Te New-York bouwt men altijd weer hoogere huizen, nu nog „wolkenkrabbers" genoemd, maar die weldra den naam van „Maankrabbers" zullen verdienen. Het Woolworth-gebouw, dat thans het grootste huis ter wereld is — om natuurlijk over enkele jaren door een nog grooter overtroffen te worden — heeft 55 verdiepingen en bovendien daarboven nog twee uitgestrekte terrassen. Van den beganen grond tot aan de nok van het dak is de afstand 240 meter, d.w.z. 80 meter hooger dan de Keulsche dom en 60 meter hooger dan de Cheops pyramide. De ruimte in het gebouw bedraagt 400,000 kubiek meter en het gewicht 163,440,000 K.G. Het is dus te hopen dat het niet, bij een of andere aardbeving, ombuitelt. De gezamenlijke oppervlakte van de vloeren in het huis omvat meer dan 16 Aren. Het huis heeft 3000 vensters en 28 groote liften zorgen voor het geregelde verkeer in deze bovengrondsche stad. Het gebouw wordt door 80.000 electrische lampen verlicht. De bouwkosten bedragen volgens het N. v. D. omstreeks 13½ millioen dollar.

Afrika.

Dreigende spoorwegstaking in Zuid-Afrika.

De secretaris van de vakvereeniging der spoorwegbeambten heeft in een persgesprek met Reuter meegedeeld, dat de grieven der spoorwegmannen binnen enkele dagen aan de regeering kenbaar zullen worden gemaakt. Voor het geval hun rechtmatige eischen niet worden ingewilligd, heeft de uitvoerende

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

4

V.

Perron vervolgde zijn verhaal. Na het vertrek van den markies, had hij, Perron, met zijn dochter afgezonderd te Parijs gewoond, totdat een gewezen advocaat, met wien hij vroeger in aanraking was geweest, hun schuilplaats ontdekte. De advokaat heette Vaudeuil en was één der ijverigste Commissarissen van het Comité der Openbare Veiligheid, Vaudeuil had om de hand gevraagd van Gabriëlle, maar was afgewezen en klaagde daarom haar en haar vader als verraders aan. Bijtijds konden zij nog vluchten, maar zij werden achtervolgd door den troep van Marius en zouden stellig gevat zijn, als Lucien de Civry niet tusschenbeide gekomen was

Er waren in het verhaal van Perron verscheidene gapingen en onnauwkeurigheden, maar de luitenant sloeg er niet veel acht op en zag verstrooid naar Gabriëlle.

Eensklaps werd er hevig op de deur gebonsd. Het was een ernstige zaak in die tijden, als er 's nachts werd geklopt; menigmaal was dit de voorbode van een naderend gevaar, dikwijls het gevaar zelf.

Lucien liet zijn gasten in zijn slaapkamer, overtuigde zich dat zijn sabel goed in de schede gleed en wapende zich in der haast met zijn pistolen. Na die voorzorgen maakte hij open.

Een jongmensch, dezelfde, die in de Jacobijnen-club het gesprek van Marius en Vaudreuil afluisterde, trad haastig binnen.

„Léon!" riep Lucien, „gij hier en op dit uur? Wat is er gebeurd?"

„Ik kom uit de club", zeide Léon buiten adem. „Eenige dagen geleden werd gij beschuldigd van lauwheid en gematigdheid, dezen avond is men verder gegaan, men heeft u aangeklaagd als verrader en samenzweerder".

„Mij?" vroeg Lucien schouderophalend.

„En die aanklacht is geteekend door zekeren Marius, een leelijken, viezen sans-culotte, dien gij twee vingers hebt afgeslagen en die u nu als belooning den nek wil laten afsnijden.

„Die Marius is een schurk!" riep Lucien en verhaalde in 't kort aan zijn vriend de gebeurtenissen van dien avond. Toen er sprake was van Gabriëlle zag Léon zijn vriend in 't gelaat en schudde vol bezorgdheid het hoofd.

„Waar zijn die vluchtelingen?" vroeg hij.

„Hier in mijn kamer", antwoordde Lucien.

„En wat wilt ge er mee aanvangen?"

„Ze redden".

„Gek, die ge zijt!" riep Léon. „Denk eerst aan je zelven te redden. Vlucht! over een paar uur wordt ge gevangen genomen.

„Hoor eens hier, Léon, ik heb beloofd mijn gasten te redden; het zou laf zijn ze te verlaten en ge weet, tot een lafheid ben ik niet in staat. Bovendien, ze zullen het niet wagen mij gevangen te nemen!"

„Wat durft men niet tegenwoordig? Pas op Lucien, al staat uw hoofd nog zoo vast op uw schouders, één woord is voldoende om het te doen vallen. Sterven is niets; maar sterven onder beulshanden, alleen ten pleiziere van enkele dolle sans-culotten, dat is een dwaasheid, die ik je nooit zal laten begaan".

Op dat oogenblik ging de deur der slaapkamer open en Perron verscheen op den drempel.

„Uw vriend heeft gelijk, mijnheer Lucien; gij hebt voor ons uwe vrijheid op het spel gezet, waag nu uw leven niet".

„Vaarwel, mijnheer", zeide Gabriëlle terwijl ze den officier de hand reikte, „nooit zal ik vergeten, wat gij voor graaf de Meyran hebt gedaan, en de diensten welke gij ons bewezen hebt".

„Waar gaat gij heen?" riep Lucien.

„Waar God ons leiden zal", antwoordde de grijsaard, terwijl hij een stap naar de deur deed en den grendel terugschoof. Gabriëlle wierp als laatsten groet een blik op Lucien.

„Neen, ik verlaat u niet", sprak de officier met bewogen stem.

„Ik zie wel", zeide Léon, „dat ik u alle drie zal moeten redden" en zonder verderen uitleg te geven, nam hij ze met zich naar buiten.

Eenige uren later verschenen Marius en eenige anderen om den luitenant gevangen te nemen; maar zooals hij wel voorzien had, was het reeds te laat

VI.

Negen maanden zijn voorbij. Het schrikbewind vervolgt zijn bloedig werk onder het driemanschap: Robespierre, Saint-Just en Couthon. Die negen maanden hadden Vaudeuil en Marius doorgebracht om Parijs en de provincie te doorzoeken. Vaudeuil om Perron en dochter te vinden, Marius om zich van Lucien meester te maken.

Ondertusschen meenden de vluchtelingen al, dat zij vergeten waren en woonden stil en gelukkig te Noitel, een gehucht, twee mijlen van Parijs, tusschen Prestle en Beaumont. Gelegen aan den zoom van het woud van Carneile, was het gehucht, bestaande uit eenige landbouwersgezinnen, vreemd gebleven aan den politieken strijd, die Frankrijk beroerde. In een huisje, toebehoorend aan Léon, hadden Lucien en Perron een onderkomen gevonden onder den naam van burger Basté en Mathurin, terwijl Gabrielle haar naam met dien van Pierrette verwisseld had. De komst der nieuwe inwoners had natuurlijk de nieuwsgierigheid der dorpelingen gaande gemaakt, maar weldra was het nieuws er af en er werd over hen niet meer gesproken.

Het was tien uur in den morgen. Gabriëlle keerde met Lucien terug van een wandeling in het bosch. Zwijgend en in gedachten gingen zij naast elkander voort; Lucien droeg op raad van Léon zijn uniform en zou over een uur gaan vertrekken om zich bij zijn regiment te te voegen.

Sinds acht dagen waren Lucien en Gabriëlle verloofd. Het jonge meisje had hem als een beschaafde man leeren kennen met een edel karakter en de hoedanigheden van den jongen officier, die haar en haar grootvader het leven gered had, wist niemand beter te waardeeren dan zij.

Die acht dagen waren voor beiden veel te spoedig voorbij gegaan, toen een brief van Léon zijn vriend het gevaarlijke van zijn toestand in herinnering bracht. Het verlof van den officier was verstreken en Léon smeekte hem zich weer bij het leger te voegen, waar zijn veiligheid beter dan elders zou verzekerd zijn, terwijl hij beloofde over Perrot en zijn dochter te waken en ze desnoods de middelen aan de hand te doen om Frankrijk te verlaten.

Beide jongelieden gingen het voetpad op, dat naar hun woning leidde. Waren zij minder afgetrokken en in zichzelf gekeerd geweest, dan hadden zij een man kunnen ontdekken, getooid met een roode muts, die voorzichtig tusschen de struiken doorsloop. Toen zij hun woning hadden bereikt, verliet hij zijn schuilplaats en ging haastig den weg op naar het dorp, terwijl hij een spottenden blik naar het huisje wierp.

Die onbekende was Marius; wetende, dat Léon een vriend was van Civry, had hij hem nauwlettend bespied en was thans zijn slachtoffers op 't spoor.

Wordt vervolgd.

raad der vakbonden besloten tot een algemeene staking over geheel Zuid-Afrika.

Binnenlandsch Nieuws.

Dr. Bos, Kabinetformateur.

H. M. de Koningin heeft Vrijdagochtend met Dr. Bos, lid der Tweede Kamer, die reeds deze week op Het Loo ontvangen werd, andermaal ten paleize in Den Haag geconfereerd.

Hare Majesteit de Koningin heeft aan Dr. D. Bos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, opgedragen de samenstelling van een nieuw ministerie, gevormd uit de geheele linkerzijde van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Een comedie in de Zeeuwsche Staten.

De Statenvergadering heeft, zoo schrijft de „Midd. Ct.", Dinsdag een kleine comedie opgevoerd. De staking van stemmen over het voorstel-IJsebaert, om, in afwijking van 't voorstel van Ged. Staten, toch aan den R. K. Boerenbond eene subsidie van f 300 te geven voor vlasproefvelden, gaf aanleiding tot het aanwenden van een middel om de noodzakelijke nieuwe stemming in eene volgende vergadering, niet te moeten uitstellen tot den herfst.

De zitting wordt eenvoudig gesloten verklaard, de heeren gingen koffiedrinken, maar kwamen daarna terug, begonnen toen een nieuwe zitting, stemden over het voorstel, dat verworpen werd, en behandelden daarna de agenda verder.

Maar de wet is wet. Het was een nieuwe zitting. En daar de Statenleden voor iedere zitting presentie-gelden krijgen, deden Ged. Staten 't voorstel om de begrooting te verhoogen met f 200, het bedrag dier presentie-gelden. De Statenleden hoorden het voorstel aan, glimlachen in- en uitwendig, maar niemand vroeg het woord om te zeggen, dat die toch zeker onverdiende dubbele toelage wel wat mal was, en dat de Statenleden die nu maar moesten afwijzen.

Allen zwegen, en zoo werden er f 200 uitgegeven voor een formaliteit.

Bij slot van rekening was er dus f 200 uitgegeven om een post van f 300 af te wijzen.

Wij twijfelen er echter aan of deze begrooting de koninklijke goedkeuring wel zal erlangen.

Poging tot schilderijdiefstal.

Van de poging tot het stelen van een schilderijtje in het Frans Hals-museum te Haarlem wordt, volgens de „O. Haarl. Ct." verdacht een gegoed ingezetene van Amsterdam, behoorende tot een deftige familie. Hij was Zaterdag j.l. van 1 uur tot bij vijven in het museum geweest, toen de opzichter Bakker, die in het hoofdgebouw met de bewaking is belast, een minuut of vijf voor vijven hoorde, dat zich iemand bewoog op een kamertje boven, nu nog in gebruik als magazijntje, waar echter toch een drietal schilderijtjes hingen.

Bakker ging naar boven, doch de mijnheer kwam juist uit het kamertje en Bakker ontdekte dadelijk, dat het portret van den wand verdwenen was. Hij vond de lijst op den grond doch het paneeltje was er uit. De ramen van de kamer, die uitziet op de achterplaats, hadden opengestaan, doch waren nu gesloten. Om het paneeltje uit de lijst te krijgen, moet gebruik zijn gemaakt van een nijptang of van een mes, want de bevestiging was vrij stevig.

De bezoeker was zeer gehaast en zeide, dat hij den trein nog moest halen. Men liet hem niet heengaan, doch uit vrees voor vergissing durfde men den deftigen bezoeker niet fouilleeren.

Als hij dan toch niet weg mocht zou hij maar naar binnen gaan, zei hij, en wipte de gang in naar de zijde van de vertrekken, waarin de foltertuigen, weeftoestellen en andere zich bevinden. De opzichter ging hem na, zag hem de weverskamer uitkomen, en vond daar op een weeftoestel, het vermiste paneeltje.

Niemand dan die heer was in de kamer geweest, niemand anders kon dus de dief zijn, vandaar dat de politie werd gewaarschuwd, die de zaak nu verder onderzoekt.

Algemeen vermoedt men met een geval van verzamel-manie te doen te hebben. De vermoedelijke dader is in het bezit van een geheele collectie schilderijen.

Poging tot ontvoering.

Woensdagavond tegen elf uur werd te Apeldoorn op den Deventerweg, volgens het Hbld., getracht een dame, die binnenkort weer naar Indië zou terugkeeren te ontvoeren. Een paar heeren reden met een auto naar de villa van den schoonvader der dame, waar ze logeerde, en wilden haar met geweld ontvoeren, Ze hadden tevoren in het dorp een revolver gekocht, doch daar ze deze hadden laten vaststaan, hebben ze daarmee niets uitgericht. Den bewoner der villa, bijgestaan door zijn zoons, gelukte het de aanvallers te overmeesteren en aan de politie over te leveren, die hen in bewaring nam en één van hen naar het ziekenhuis bracht, daar hij in de worsteling gehavend was.

Een aanslag.

Men meldt uit Apeldoorn aan de Msb.

Donderdagmorgen omstreeks 11 uur vervoegde zich ten huize van den heer J. van G. een heer, die verzocht de echtgenoot van den heer L. A. van G. te mogen spreken. Toen de bezoeker een weigerend antwoord kreeg ontstond een woordenwisseling, die vrij hoog liep. Inmiddels vervoegde zich ten huize van den heer Van G. de heer P. C., controleur bij het binnenlandsch bestuur op Java, die op zeer hoogen toon eischte mevrouw Van G. en haar 5-jarig zoontje te ontbieden. Haar man vroeg den bezoekers heen te gaan of anders op zijn kantoor te willen komen, maar toen hij zich omkeerde om de kantoordeur te openen, ontving hij van den eersten bezoeker eenige stokslagen, waardoor hij bloedend aan het hoofd werd verwond. Een worsteling ontstond.

De heer J. van G. en zijn 20-jarige zoon schoten inmiddels te hulp. De heer C. riep den aanvaller toe te schieten, waarop deze een vuurwapen te voorschijn haalde en tot driemaal toe in de richting van den heer L. van G. trachtte te schieten. Het revolver ketste evenwel, zoodat niemand geraakt werd. De heer J. van G. wist de indringers te overmannen en ze in een sloot te sleepen om ze zoodoende in bedwang te houden. De politie werd ontboden en een der aanvallers geboeid per auto naar het gemeentehuis gebracht, waar de andere zich weldra vervoegde. De heer C. had bij de worsteling vrij ernstige verwondingen opgeloopen. De oorzaak moet te zoeken zijn in een familieaangelegenheid.

Schade door den regen.

Men schrijft uit Heteren aan de *Geld.*:

Door de aanhoudende regens wordt de landbouw zeer geschaad. De tabak staat op vele plaatsen zeer slecht. Gras is er overal in overvloed, maar of er veel goed hooi zal komen, staat nog te bezien. Het hooigras is niet duur verkocht, doch wordt ten slotte toch nog te duur, want overal liggen massa's hooi te bederven en kunnen niet binnen gehaald worden.

Overreden.

Donderdag zijn op het rangeerterrein zijde Kaldenkerken te Venlo den 24-jarigen P. Hillegers, wagenopnemer bij de Duitsche Staatsspoor, door een personentrein de beide beenen afgereden. Onder de overbrenging naar het gasthuis is hij gestorven. De man is ongehuwd. N. R. Ct.

Staking.

Alle erwtenplukkers van den landbouwer M. Reuken te Finsterwolde — ruim 100 personen — hebben den arbeid neergelegd. Het loon bedraagt 1½ cent per K.G.; gevraagd wordt 2 cent.

Nader vernemen wij dat de stakende erwtenplukkers weder aan het werk zijn gegaan, nadat hun loon met een ½ cent per K.G. was verhoogd en alzoo is gebracht op 2 cent.

Zakkenrollers.

Te Boskoop zijn, bij de groote drukte ter gelegenheid van de rozententoonstelling aldaar, zakkenrollers aan het werk geweest. Gerold zijn drie gouden dames-horloges met dito ketting, een portefeuille met f 400, een portemonnaie met f 45, een gouden heerenhorloge en een zilveren horloge van een Haagschen politie-agent.

De Katholieken in Nederland.

Mr. Aalberse schrijft in het „K. S. W." het volgende:

Berekend in procenten van de geheele bevolking, zijn de Katholieken sinds 1830 voortdurend achteruit gegaan.

Zoo juist verscheen, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek, de werkelijk uitnemende „Inleiding tot de uitkomsten der Negende Algemeene Tienjaarlijksche Volkstelling met de daarin verbonden Woning- en Beroepstelling".

Aan deze statistische uitgaven ontleenen wij de navolgende opmerkelijke cijfers:

Van de geheele bevolking maakten de Katholieken uit:

in 1880	38.99	per	100,	teruggang:
1840	38.47	„	100,	0.52
1849	38.15	„	100,	0.32
1859	37.14	„	100,	1.01
1869	36.53	„	100,	0.61
1879	35 86	„	100,	0.67
1889	35.38	„	100,	0.47
1899	35.07	„	100,	0.32
1909	35.02	„	100,	0.05

Is de vermindering nog steeds doorgegaan, wij mogen toch met vreugde constateeren, dat zij sinds 1859 geleidelijk alle tien jaar kleiner werd, zóó, dat zij van één procent in 1849—59 daalde tot 0.05 procent in 1899—1909.

Ook de Nederduitsch Hervormden gingen procentsgewijze achteruit sinds 1859 met snelle afneming.

Ziehier de cijfers: 1859: 54.94 — 1869: 54.67 — 1879: 54.50 — 1889: 48.65 — 1899: 48.41 — 1909: 44.18.

De bewering, dat de meerderheid der Nederlandsche bevolking tot de Ned. Herv. Kerk behoort, is dus sinds 1889 niet meer waar, — integendeel, de Nederduitsch Hervormden zijn reeds 6 pCt. beneden de helft gedaald.

Wat is de oorzaak van den teruggang der Katholieken?

Meerdere oorzaken werken hier samen.

Allereerst zeker de invloed der gemengde huwelijken.

Maar ook een andere oorzaak is duidelijk aanwijsbaar.

Het blijkt toch, dat de sterfte onder de Katholieken grooter is, dan onder de Protestanten en Israëlieten.

Ziehier de cijfers:

Er sterven per 1000 van iedere gezindte

	1905-6		1907-8		1909-10	
	m.	vr.	m.	vr.	m.	vr.
Protst.	29.8	28.0	12.9	27.5	28.3	26.
Kath.	35.4	32.9	34.9	32.7	32.4	30.
Israël.	24.4	20.6	23.1	21.4	23.6	22.

Hieruit blijkt, dat de sterfte onder de Katholieke mannen in 1905—1908 zelfs 6 per duizend grooter was, dan onder de Protestanten, en van 1909—1910 nog 4 per 1000.

Het verschil met de Israëlieten is nog grooter.

Een der oorzaken dezer grootere sterfte onder de Katholieken zal wel dezelfde zijn, als die hunner hoogere criminaliteits-cijfers: minder economische welstand.

Een ander oorzaak is het grootere kindersterftecijfer dat het totale sterftecijfer verhoogt.

Bovendien blijkt dat, terwijl bij andere gezindten het aantal vrouwen grooter is dan dat der mannen, bij de Katholieken juist het omgekeerde het geval is. En nu is het sterftecijfer van mannen grooter dan dat der vrouwen.

Vragen wij dus, hoe kunnen wij de relatieve daling van het aantal Katholieken in ons land tegengaan, dan komen wij tot dit antwoord:

1. Tegengaan van gemengde huwelijken.
2. Vermeerdering van economische welvaart, ook door drankbestrijding; (tusschen armoe en drankmisbruik is echter een sterke wisselwerking).
3. Verspreiding van kennis omtrent gezondheidsleer.
4. Tegengaan der zuigelingensterfte.

Waarbij dan natuurlijk steeds vóóronderstelt wordt: opwekking van godsdienstig leven en verspreiding van meer kennis over onzen godsdienst, waardoor geloofsafval wordt voorkomen en bekeering in de hand gewerkt.

Brandstichting.

In verband met den hevigen brand, die te Breukelen (U.) woedde in de boerderij van den veehouder J. G. van Wees, zij gemeld, dat door de politie te Breukelen aangehouden en ter beschikking van de justitie gesteld, J. H. P., 18 jaar oud, arbeider, wonende te Breukelen—Nijenrade, die verdacht wordt den brand te hebben gesticht. Men zal zich herinneren, dat juist veertien dagen geleden een zomerhuis met schuur voor verstalling bij dezelfde boerderij van J. G. van Wees, geheel afbrandde.

Haringvisscherij.

Uit Katwijk schrijft men d.d. 9 Juli aan de „N. Ct.":

Gisteren kwam binnen de KW 42 „Johannes", schipper Kl. Kulk, van de reederij N. Parlevliet te Katwijk, met 22 last haring. Dit vaartuig, dat nog maar drie weken uit was, zal, gezien de zeer hooge haringprijzen (f 17 voor maatjes en f 30 voor volle haring) een besomming maken van ongeveer f 6000. Dit is het hoogste bedrag dit seizoen in ons land aan haring aangevoerd.

Baggervondst.

Naar de „Dordt. Ct." verneemt, zijn dezer dagen bij het baggeren in de Nieuwehaven te Dordrecht twee voorwerpen van ouden datum gevonden. Het eene is een groot slagzwaard, ongeveer zestiende-eeuwsch. Het zwaard eindigt van boven in een vierzijdige pyramide, onder den greep zat de knop. Deze is aan het gevest afgebroken, doch er bij gevonden.

De tweede vondst is een ijzeren vuurplaat met het jaartal 1570. Zij draagt het wapen van den keizer van het heilige Roomsche Rijk, onderaan bevinden zich de twee hercluesuilen en het devies plus outre. De vuurplaat is zeer goed geconserveerd.

Valsche aangifte.

Donderdag meldde een 20-jarige jongen zich bij het politiebureau Spaarndammerstraat te Amsterdam aan, waar hij den wensch te kennen gaf den hoofdinspecteur te willen spreken. Hij deelde deze mede, dat hij in den afgeloopen nacht zijn meisje, wonende in den polder, had vermoord. De jonge man werd onmiddellijk, voor alle zekerheid, in bewaring gesteld. Onmiddellijk ging de recherche op onderzoek uit, doch het bleek al spoedig dat de aangifte verzonnen was en de geestvermogens van den jongen gekrenkt waren. De ongelukkige werd naar het gasthuis overgebracht.

50-jarig bestaan der S.S.

Uit het personeel der staatspoorwegen heeft zich een commissie gevormd welke aan de Maatschappij, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan in September a.s., een zeer smaakvol uitgevoerd album met handteekeningen van het personeel zal aanbieden.

De commissie is als volgt samengesteld:

Voorzitter: E. J. E. Maas, werktuigkundig ambtenaar, Utrecht; secretaris: Joh. Swart, opzichter-teekenaar, Zandhofschestraat 27, Utrecht; penningmeester: G. A. Kinker, klerk, Utrecht; leden: J. Augustoyn, hoofdconducteur, Zwolle; H. v. d. Berg, boekhouder, Utrecht; P. Blokdijk, hoofdconducteur, Zwolle; A. J. C. van Eijk, remmer, Utrecht; J. D. F. van Helde, adjunct-commies, Utrecht; P. J. de Liefde, ladingmeester, Utrecht; B. Oonk, stationchef, Duiven; B. W. Selles, remmer, Utrecht: C. J. Stulting, ladingmeester, Utrecht; A. v. d. Vrede, telegrafist, Zwolle; P. IJkelenstam, hoofdconducteur, Utrecht.

Kleptomanie?

Op de markt te Den Haag verdrongen zich, volgens het Vad., Maandag om een goederenkraam een aantal op een koopje beluste juffers. De koopman druk in de weer en steeds pratende met kooplustigen om zijn waren van de hand te doen, bleek iemand te zijn, die zich niet makkelijk liet foppen, als men het zoo noemen mag, want plotseling wendde hij zich tot een op het punt van vertrek staande juffrouw, met de vraag of zij ook iets noodig had. De juffrouw schudt het hoofd ontkennend.

— Heusch niet? zoo de koopman. Heusch niet?

— Neen koopman, heusch niet.

— Niet juffrouw, heuschelijk niet? Heusch??

De juffer wil nu vertrekken, doch de koopman schiet van achter zijn kraam naar het vrouwtje toe en rukt haar de reticule uit de hand. 't Publiek, verschrikt door het vreemde doen van den koopman, staart medelijdend de juffrouw aan. De koopman ging echter bedaard weer achter zijn kraam en onder het openen van de reticule zeide hij:

Nu zal ik het publiek eens wat laten zien. Dat is een klos garen, dat is de tweede, dat is een stuk linnenband en dit is een knot sajet.

Het publiek begrijpt nu het buitengewone doen van den koopman en deze gaf de juffer een ongezouten schrobbeering onder goedkeurend gemompel der omstanders.

Juffrouw met verlegen gezicht af.

Inbraak en diefstal.

Maandagavond heeft te Amsterdam wederom een insluiping met diefstal plaats gehad. Ditmaal op de tweede verdieping van het perceel Geldersche kade 113, door den heer S. Dooseman bewoond. Deze was op reis, terwijl zijn echtgenoote die 's middags haar woning verlaten had, bij haar thuiskomst om half tien 's avonds bemerkte dat er een inbraak had plaats gehad. Op een portaal namelijk bemerkte zij voetstappen op de sprei van een ledikant, dat onder een valluik geplaatst stond. Een linnenkast was opengebroken, waaruit een ijzeren geldkist met f 200 à f 300 aan geldswaarde, benevens een groot aantal sieraden. bestaande uit gouden en zilveren met diamanten bezette juweelen werden ontvreemd. Tot nog toe heeft men van dader of daders niets ontdekt. De politie stelt een onderzoek in.

Vergiftiging te Oude Wetering.

Uit het rapport uitgebracht door de Leidsche scheikundigen prof. dr. L. van Itallie en dr. J. J. van Eck is, naar de N. R. Ct. meldt, gebleken, dat de dood van E. H. Pieneman te Oude Wetering aan vergiftiging is toe te schrijven. In 't geheel werd op 't lijk bevonden een hoeveelheid arsenicum berekend als arsenictryoxide, van 984,1 miligram, waarvan 938,4 miligram in den maag en 45,7 miligram in den dikdarminhoud. In zake het onderzoek van den opgegraven en vermoedelijk eveneens door vrouw Pieneman vergiftigden F. Breed is het rapport nog niet gereed.

Meisje gevonden door politiehonden.

Door de Haagsche politiehonden is een vermiste jongedame teruggevonden. In een woning op Duinoord had n.l. een meisje, dat in verband met een examen in zeer overspannen toestand verkeerde, zich door een op den tuin van haar woning uitziend venster verwijderd, zonder dat dit door de huisgenooten bemerkt was.

Toen men haar later vermiste, werd overal naar haar gezocht, maar er was geen spoor van het meisje te ontdekken. Daarop heeft de polite, met de verdwijning van het meisje in kennis gesteld, twee politiehonden laten komen. De dieren kregen lucht aan ondergoed van de vermiste en het duurde niet lang of ze sprongen op tegen de heining van een aangrenzenden tuin. Toen zij over de heining geholpen waren, gaven zij duidelijk te kennen dat zij wilden wezen in den tuin die grenst aan den zoo juist door getrokken tuin. In dien laatsten tuin werd de jongedame inderdaad aangetroffen op een plek die door klimop aan het oog was onttrokken.

(Msb.)

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 12 Juli 1913.

— Gisteren arriveerde alhier circus Libot, dat zich voor twee jaar hier een zeer gunstige reputatie verworven heeft, zoodat er geen twijfel bestaat, of 't zal ook dezen keer over zijn bezoek aan Boxtel zeer tevreden kunnen zijn.

— Vrijdag had er in de fabriek van de firma v. Oerle een treurig ongeluk plaats.

Een meisje van 14 jaar, een dochtertje van de B. uit Kleinderliempde raakte met hare hand tusschen een kalandermolen, waardoor deze ernstig werd gekwetst.

Op het eerste oogenblik vreesde men dat zij voortaan het gebruik van haar hand zou moeten missen, doch Dr. Hoek, die geneeskundige hulp verleende, was van meening, dat dit niet het geval zou zijn.

— Op 26 dezer zal de R. K. Gildenbonds-harmonie aan een muziekwedstrijd in den Haag deelnemen. Morgen, Zondagavond om half zes, zal zij het verplichte concoursstuk Fantaisie sur l'Opéra, „La Straniera" door Bellini, op de Markt spelen en teveus een marschrepetitie houden.

— Het concert te geven door Mevr. Cath. Geijsel-Gestman, sopraan, concertzangeres te Berlijn en de Heeren Louis van de Sande, baryton der Kon. Hofopera en Ben. Geijsel pianist, koordirecteur en organist der Matheuskirche aldaar, zal plaats hebben, bij voldoende deelname, op Zondag 27 Juli a.s. 's avonds ten half acht in den tuin van het Hôtel van Dijk alhier, echter met dit voorbehoud, dat, mocht onverhoopt de uitvoering niet in den tuin kunnen plaats hebben, het concert gegeven zal worden in de zaal van Mej. de Wed. Merks over het station alhier.

Het uitgebreide programma vermeldt o. a. Ave Maria van Schubert, Gebed uit Tannhäuser, Aria uit Tosca, Klein Moederke van Wiertz te zingen door Mevr. Geijsel; Serenade uit Faust, Toreadorlied uit Carmen door den Heer v. d. Sande, terwijl beiden Duetten uit „die Schöpfung, der Fliegende Holländer en Cavalleria Rusticana ten gehoore zullen brengen. De Heer Geijsel zorgt voor de begeleiding en geeft eenige pianosoli ten beste.

In alle opzichten belooft het programma een concert, dat de toegangsprijs 0.75 per persoon bij inteekening, waard is.

De lijst voor deelname ligt ter inteekening bij den Heer J. H. Tjabring, Parallelweg B 288.

Haaren. Terwijl Donderdag j.l. des namiddags 2 uur een werkman bezig was met het stijger maken aan de in aanbouw zijnde nieuwe Kerk had hij het ongeluk van een hoogte van circa 30 Meter te vallen en 3 ribben te breken. Dr. Hoek uit Helvoirt verleende de eerste geneeskundige hulp. Vervolgens is de man alhier in het gasthuis opgenomen. Naar men verneemt is hij woonachtig in Oirschot.

Besoijen. Woensdagnacht is een brutale inbraak gepleegd bij den heer Ant. Blok, schoenfabrikant alhier. De dieven hebben een raam opengeschoven en hebben toen netjes alle boterhambordjes, die op tafel stonden, buiten gezet. Daarna gingen zij naar de slaapkamer, waar de bewoners sliepen, en braken er twee kasten open. Uit de eene kast stalen zij ongeveer f 700 à f 800 en uit de andere kast den spaarpot der kinderen. Deze spaarpot is bij het spoor leeg teruggevonden. De winkellade is door de dieven gelicht en over een muur geworpen, waar hij later is teruggevonden. Er zijn gestolen 2 bankbiljetten van f 100, 1 van f 60, 1 van f 40 en de overige van f 25 en f 10, waarvan de nummers onbekend zijn, benevens eenig zilver en koporgeld. De builtjes, waarin dit geld zat, hebben de dieven op tafel laten liggen. Van de daders is nog geen spoor ontdekt. (Msb.)

Het bezoek van H. M. Koningin en van Z. K. H. Prins Hendrik aan 's-Bosch en Tilburg.

Hare Majesteit de Koningen, vergezeld van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, zal op Maandag 14 Juli a.s., aan het station der Staatsspoorwegen te 's Bosch aankomen ten 9 uur 42 minuten des voormiddags.

Van het station zal Hoogstdezelve per motorrijtuig rijden naar het gebouw van de tentoonstelling van Kerkelijke Kunst, hetwelk om 9 uur 55 minuten zal worden bereikt.

De route, welke Hare Majesteit zal nemen, is als volgt:

Stationsweg, Koninginnelaan, Emmaplein, Brugstraat, Brugplein, Boombrug, Oliemolensingel, Havenbrug, Kanaal, Jan Heinstraat, Ortheneinde, Orthenstraat, Hoogensteenweg, Markt, (langs Centraal), Hinthamerstraat, Kanaal, Plantsoen, Tentoonstellingsgebouw, Casino.

Na de bezichtiging van de tentoonstelling zal Hare Majesteit zich begeven (bij gunstig weder te voet en anders per motorrijtuig) naar de sociëteit Casino, alwaar ten ± 11 ure in de groote zaal fragmenten uit het Mysteriespel „Die Sevenste Bliscap van Onzer Vrouwen" zullen worden opgevoerd.

Om 11 ure 55 minuten zal het Casino worden verlaten en zal Hare Majesteit rijden naar het Gouvernementshôtel, alwaar het déjeuner zal worden gebruikt.

De volgende route zal worden genomen:

Plantsoen, Oude Dieze, Peperstraat, Parade, Kerkstraat, Markt. Kolberstraat, Ververstraat, Gouvernementshôtel.

Ten 1 uur 50 minuten zal Hare Majesteit het Gouvernementshôtel verlaten en langs de Ververstraat, Kolberstraat Markt (langs het Stadhuis),

Schapenmarkt, Vughterstraat, Vughterdijk, over Vught langs den Rijksstraatweg naar Tilburg rijden, alwaar Hare Majesteit op het tentoonstellingsterrein ten 2 uur 20 minuten zal aankomen.

Vanaf de tentoonstelling, die om 3 uur 45 minuten wordt verlaten gaat Hare Majesteit naar de fabriek van den heer Van den Berg-Krabbendam en is voorts voornemens deze ten 4 uur 15 minuten te verlaten om langs de Provinciale wegen over Moergestel, Oirschot, Best, St. Oedenrode, Schijndel, St. Michiels-Gestel, Vught, 's Hertogenbosch te bereiken, alwaar Hare Majesteit per trein van 5 uur 54 minuten de provincie zal verlaten.

Voor dezen laatsten tocht wordt de volgende route genomen:

Wilhelminapark, Willemsbrug, (Indien er tijd is, zal worden omgereden door de volgende straten: Willemstraat, Overlaatweg, Zuiderfront, Oversingel, Koningsweg, Julianaplein, Oranje-Nassaulaan, Stationsplein, Station Staatsspoorwegen. Pr. 's-H. Ct.

Een standbeeld voor Pater Poirters.

Dinsdag vergaderde te 's Bosch het uitvoerend comité tot oprichting van een standbeeld voor den eigenaardigen volksdichter der XVIIde eeuw, Pater Adrianus Poirters, wiens frissche geest nooit verouderen zal.

Besloten werd de uitvoering van het standbeeld op te dragen aan den bekenden Vlaamschen kunstenaar M. de Beule, te Gent, zoodra de noodige gelden zullen verzameld zijn.

De reeds ontworpen maquette kenmerkt hem geheel: zijn oolijk-goedige spotlach, de geestige flikkering van mond- en ooglijnen, en in het voetstuk zijne eigen woorden, zoo leuk-typisch: „Mijne muse heeft niet gedronken van de Griekssche zilverstroomen, maar het water van den Heikant".

Denkelijk Mei 1914 zal zijn bronzen standbeeld (het eerste in Noord-Brabant) in zijn geboorteplaats Oisterwijk geplaats worden.

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

14 Juli Maandag. Bonaventura, Bisschop-Belijder en Kerkleeraar, Dubbel H. Mis: In medio; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie: voor den Paus: Deus, omnium. Credo. Tenzij anders staat aangegeven, op werkdagen de gewone prefatie en geen Credo. (Wit)

15 Juli Dinsdag. Plechelmus (Diocesaanfeest, vroeger gevierd op 28 Juli), Bisschop-Belijder, Dubbel H. Mis; Statuit, 2de gebed enz. eveneens op 14 Juli. (Wit)

16 Juli. Woensdag. Gedachtenis van O. L. Vr. van den Berg Karmel. Groot dubbel H. Mis: Gaudeamus. 2de gebed, enz. evenals op 14 Juli. Credo Prefatie van O. L. Vr. (Wit)

17 Juli. Donderdag. Alexius, Belijder. Halfdubbel H. Mis: Os justi; 2de gebed enz. ter verkrijging van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 3de gebed enz. naar eigen keuze, 4de gebed enz. voor den Paus. Vandaag mag ook de gewone Mis voor Overledenen worden gelezen. (Wit) (Zwart)

18 Juli. Vrijdag. Camillus, Belijder. Dubbel H. Mis: Majorem; 2de gebed enz. van de H. H. Symphorosa e.a. Martelaren; 3de gebed enz. voor den Paus. (Wit)

19 Juli. Zaterdag. Vincentius van Paulo, Belijder, Dubbel H. Mis: Justus; 2de gebed enz. voor den Paus. (Wit)

20 Juli. **10e Zondag na Pinksteren.** Zondag. Halfdubbel H. Mis: Cum clamarem. 2de gebed enz. van den H. Hieronymus van Oemilia, Belijder; 3de gebed enz. van de H. Margarita, Maagd en Martelares; 4de gebed enz. voor den Paus. Credo. Prefatie der H. Drieëenheid. (Groen)

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Mijnheer de Redacteur.

Des van de week nie tegengevallen mee de stemming. De Dommel ha gedocht um Hariekus er ut te gooien, en nou schau 't mer heel weinig of de Paaij ha den uurste keer al an den dijk gestaon.

Ik geleuf, es de Dommelpertij van veur af aan mocht beginnen, des ze 't dan zoo nie angeleed zo hebben.

Dan zon ze wel tevreeje zen geweest mee 't veurstel van de Centraal um ze alle vier te laote zitte en gen herrie te maoken. Want nou hebben ze kans dè de Paaij de trappen van 't Raadhuis nie meer opgao. Dan hebben ze net, wè ze verdient hebben. Ze zen nooit tevreeje. Vur twee jaar terug hebben ze al geprobeerd wè ze konnen um Jaan v. d. Ven v. Elk en v. Krieken den bons te geven. Toen won ze in eens baos worre. En nou zullen ze wel hard roepen, Paaijmans is enne aauwe meensch. Mer Jaan v. d. Ven was ok oud, en toch moes hij er ut es de Dommel 't hà kunnen gedaon krijgen. En ès ze het nou zo weit han kunnen brengen dè Harrie v. d. Eerden in herstemming ha gekomen, dat zon ze ok der best hebben gedaon um hem beneeje de helft te hauwe dè vertel ik oe en die is ok nie jong meer want hij zit al 24 jaar in de raad. En dan der bij wij hebben nou enne goeie candidaat daor de geminte nog plezier van kan hebben. Ik ga tenminste èn Donderdag stemmen en ik hoop dè alle boeren mee men hullie stem zullen geven aan Jan de Vries, dan hee de Dommelpertij net we ze toe komt.

Mer nou heb ik nog iets, de mert die moes meet alle geweld verzet worre; 's Maandags de waar te zeer enne zuipdag; mer wa gebeurt er nou? Is nou ook de verkiezing midden in de week gehaauwe? Of waor de soms nie noodig? Zeker, naovenant det et stemme op enne Maondag viel, hee et met 't drinke nogal gegaon, mer was 't op Dinsdag of op ennen anderen dag gewist, dan zoj 't nog minder gewist zen.

Toe en Donderdag. TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Leugen en Laster

In mijn ingezonden stuk van Zaterdag voor 8 dagen had ik den schrijver van het hoofdartikel in de D. en A. getart zijn beschuldiging, dat ik op 17 Juni, den dag van de stemming voor de Tweede Kamer op de markt ben geweest, waar te maken.

En wat antwoordt de D. en A. daarop? Dit, dat het hun koud laat of ik hun tart te bewijzen wat zij hierover in de D. en A. schreven.

Jawel, dat is een mooie manier om er zich af te maken. Men doet ons hier denken aan een „Jantje van Leiden". Verder staat er: wij weten het van geloofwaardige getuigen. Maar noem dan toch die geloofwaardige personen dan zal ik hun vragen, welk uur dat zij mij gezien hebben.

Gij kunt ze eenvoudig niet noemen en bewijst daardoor nog meer dat gij een **Leugenaar** en **Lasteraar** zijt.

Nu wilt gij het over een anderen boeg gooien door te schrijven „Het al of niet propaganda maken is maar een bijzaak.

Verbeeldt U lezer, de D. en A. wil zich in deze opwerpen als bestrijdster van het socialisme en noemt het bijzaak of men al of niet propaganda maakt voor een socialist om hem verkozen te krijgen tot lid van de Tweede Kamer.

Zeg er eens, beste vriend, toen U deze onzin neerschreef maakte gij U zeker al zenuwachtig over den afloop van de komende gemeenteraadsverkiezing. Maar wacht, gij bedoelt het anders. Bijzaak noemde gij het, omdat ik mij aan een grooter feit schuldig had gemaakt, door niet te gaan stemmen. Nu vind ik het op de eerste plaats zeer vreemd en erg gezocht wijl er toen ongeveer 400 kiezers van hun stemrecht geen gebruik hebben gemaakt, dat mij **wel** en die anderen **niet** er een verwijt van gemaakt wordt dat ik niet ben gaan stemmen. Het schijnt wel of sommige Dommelheeren speciaal toezien op mijn doen en laten.

Pas op amice, want als wederkeerig de gangen van U en Uw vrienden bespied werden, dan zoude er leelijker dingen aan het daglicht gebracht kunnen worden, dat zult U mij toch wel toegeven; niet waar.

Dat ik niet ging stemmen, daarvoor meende ik mijn reden te hebben.

Zooals de schrijver in de D. en A. wel bekend zal zijn werd er een paar dagen voor de stemming reeds gezegd dat ik op Westerhof zou gaan stemmen.

Na de stemming liepen de lasterbekken van de Dommel, die ik met name noemen kan, rond en zeiden: v. d. Horst heeft rood gestemd.

Het was mij wel veel waard, dat ik toen zeggen kon: je bent een lasteraar, want ik heb in 't geheel niet gestemd.

Ik wist van te voren dat het gelaster beginnen zou, dat was afgesproken werk. En om nu die menschen, als lasteraar te kunnen beschaamd maken, bleef ik thuis.

Anderen mogen zeggen: je had moeten stemmen. Ik zeg: ik ben verplicht als ik kan, de belagers van mijn naam als lasteraars en lafaards te ontmaskeren. Dat is mij gelukt.

Maar jawel, de man van den „penhouder" op het raadhuis zag dat ik niet kwam stemmen, en toen moest hij een andere gemeene leugen gaan neerschrijven n.m. dat ik propaganda gemaakt zou hebben.

Zou men het niet treurig noemen, als een ambtenaar die ongeveer jaarlijks 1700 gld. opstrijkt, daarboven zit, zijn zetel gemaskeerd, en in den tijd dat hij voor die 1700 gld. moest werken, als redacteur van een blad hoofdartikelen van de gemeenste soort ging zitten schrijven? En de tijd, die hij dan nog over had, besteedde, om een drukkerszaak, ten koste van anderen door laster te bevoordeelen? Ik geloof van wel.

Er stond boven het hoofdartikel in de Dommel „Woorden.... en niets anders".

Als de man zin heeft, zal ik wel feiten gaan noemen.

A. W. v. D. HORST.

Geachte Heer Redacteur.

Gelieve onderstaande in Centraal-Brabant op te nemen.

Als ik ooit in mijn verwachtingen bedrogen ben, dan was het verleden Maandag. Ik wist uit eigen ervaring, dat de Dommel, hoewel in stilte, hard werkte om den boel te overrompelen. Ze had zeer groote hoop op een overwinning.

Maar dat ze zulk een streek zou uithalen, als ze nu gedaan heeft, had ik niet verwacht.

De Dommelpartij, die Ribbe altijd tot haar partij rekende, dacht ik, zal Ribbe algemeen steunen. Maar wat had men gedaan? Een zeer uitgebreide afspraak gemaakt om enkel op v. d. Sande en Paymans te stemmen. Er kwamen een zeer groot getal stommen op deze twee zonder Ribbe uit de bus.

Wanneer nu de Centrale partij niet voor Ribbe gewerkt had, had deze gevallen. Maar de Centralers hebben onder hunne mannen toch zulk een groot getal stemmen voor Ribbe weten te werven, dat deze niet alleen de stemmen, die de Dommel hem onthield, heeft ingehaald, maar nog 150 stemmen boven v. d. Sande en Paymans bekwam. Dat was een leelijke tegenvaller voor de Dommel, die door haar trouwelooze taktiek den heer Ribbe wilde laten vallen of wel aan 't gevaar van een herstemming wilde blootstellen. We zullen 't in 't oor knoopen.

Een Protestantsch kiezer die zich niet meer laat bedotten.

Een Huichelspel.

Het is wel fraai. De Dommel tracht stemmen te winnen voor Paijmans door het medelijden voor hem op te wekken. Maar nu vraag ik toch, hoe menschen, die voor twee jaar met alle geweld werkten om v. d. Ven, v. Krieken en van Elk uit den raad te stemmen, die toen geen medelijden kenden, hoe zulke menschen zoo brutaal kunnen zijn, om medelijden met Paijmans af te smeeken. Te meer nog wijl Paijmans zelfs tot de vinnigsten behoorde, die genoemde leden met alle geweld tegenwerkte. Neen, men moet bij de kiezers niet voor Paijmans komen, dat zit er niet aan. Ik geef honderdmaal liever mijn stem aan J. de Vries, die als bouwkundige onze gemeente groote diensten kan bewijzen.

Een kiezer, wien de bogen open gaan.

Mhr. de Red.

De stemming voor leden van den Raad alhier van verre gekiekt.

Eerstens zagen wij de bereidvolle en actieve werking der Centrale partij; zeer eenvoudig maar mannelijk optredend, zonder herberg geloei. Wij zagen zoogenaamde propagandisten der Dommel die geld moesten geven om per voerman op de markt te worden gelost. Wij zagen den uitslag.

Bij het aflezen der biljetten viel ons op: Vele stemmen alleen op v. d. Sande en Paijmans, dus Ribbe werd uitgeschakeld. Maar wij brachten hulde aan de kranige, somtijds zoo diep vernederde Centrale partij, die zoo edel en kloekmoedig den strijd aanbond ter behouding van den zetel van den Heer Ribbe, die hem degelijk en rechtmatig toekwam.

De aanschouwer staat bij dit portret palstil. X.

Protest.

Ingezetenen van Boxtel.

De laatstgehouden stemming voor leden van den Gemeenteraad, ligt U nog versch in het geheugen.

De walgelijke tooneelen, (al is het ook veel te wijten aan het Maandaghouden) wezen er op, dat de verkiezingstrijd weer met afkeurenswaardige middelen gevoerd werd.

Ondanks onze aktie schaamden de propagandisten zich niet de kiezers door het aanbieden van drank aan hun zijde te lokken. Al zal er wel geen strafbare omkooperij hebben plaats gehad, wij weten toch dat sommigen op de kiezers pressie uitoefenden door middel van drank.

Wij protesteeren ten krachtigsten tegen zulke „bewerking" van de kiezers, waardoor het geluk der huisgezinnen in gevaar gebracht en de verderfelijke drink-ideeën en drink-gewoonten in de hand gewerkt worden.

Maar *ze moeten er uit*, want gelukkig komen er hoe langer hoe meer menschen, die het verderfelijke ervan inzien en die niet om wat bier of jenever enkele malen van gedachten veranderen. Wij hopen op de waardeering en den steun van eenieder, die het goed meent met de drankbestrijding, — die inziet, dat zij al veel goeds heeft bewerkt, maar dat er nog méér te verbeteren valt.

Wij vreezen dat voor de herstemming op a.s. Donderdag een oproep om steun niet overbodig zal zijn. Daarom herhalen wij voor de derde maal ons dringend verzoek:

Niemand steune een drankkandidaat.

Het Bestuur v. h. Kruisverbond.

Correspondentie.

K. te Gemert. — Wijl door de plaatsing van Uw ingezonden stuk in C. B de zaak die gij voorstaat toch niet gediend kan worden, en wij niet over voldoende plaatsruimte te beschikken hadden, is uw stuk niet geplaatst.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE BEST.

Over de Maand Juni.

Geboren: Henricus M., z. van Marinus Merks-v. d. Meulengraaf. — Cornelius W. Th., z. van Joannes v. Genechten-v. d. Heijden. — Franciscus J., z. van Paulus Stamps-Rooijakkers. — Adrianus G., z. van Franciscus den Otter-Maas. — Martinus, z. van Martinus Vollenberg-Maassen. — Petrus J., z. van Petrus J. v. d. Biggelaar-Rovers.

Getrouwd: Petrus J. v. d. Vleuten oud 23 jaren en Johanna M. van den Heuvel oud 19 jaren.

Overleden: Hendrikus Kemps, oud 63 j. echtgenoot van Henrica Smetsers. — Cornelis M. Vogels, oud 23 mnd. — Martina J. M. Swinkels, oud 1 jaar.

Levenloos aangegeven: Kind van Adr. van de Meulengraaf en Joha. M. van de Ven.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 8 Juli 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

H. S., wonende te Siebengewald, beklaagd van frauduleuzen invoer van aan invoerrecht onderhevig goed, vrijgesproken; J. B., te Hattum, als voor, veroordeeld tot f 0.50 boete subs. 1 dag hechtenis; P. V., te Ottersum als voor, f 3 subs. 6 d. h.; H. B., te Achel, als voor, vrij; H. v. O., te Boekel, mishandeling, verzet vonnis bekrachtigd doch straf 6 maanden.

Zitting van Donderdag 10 Juli.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. W. te Moergestel, beklaagd van diefstal, veroordeeld tot f 5 boete of 10 dagen hechtenis; M. v. O. te Nieuwkuik, mish., 4 m. gev.straf; J. C. C. te Nunen, alvoor, f 20 of 40 d. h.; G. C. B. te 's Bosch, wederspannigheid, f 12 of 24 d. h.; F. H. A. G. te Middelbeers, jachtdelict, appèl Oirschot vonnis bev. doch straf f 3 of 2 d. h.; C. v. T. te Lage-Mierde, alsvoor, appèl Oirschot, vonnis vernietigd, vrij; H. J. V. te Tilburg, alsvoor, appèl Oirschot, vonnis bev., f 4 of 2 d. h.; M. L. L. te Kaatsheuvel, mish., verzet vonnis bekr. 1 m. gev.

Rechtszaken.

Uitspraken van het Gerechtshof van 's-Bosch, van Dinsdag 8 Juli.

J. B., 28 j., koopman te Breda, met bevestiging van een vonnis der rechtbank te Breda, wegens mishandeling tot één maand gevangenisstraf.

G. A. D., 18 j., arbeider te Fijnaart met bevestiging van een vonnis der Rechtbank te Breda, wegens mishandeling tot drie maanden gevangenisstraf.

W. P., 38 j., rijwielhersteller te Andel, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank te 's Bosch, wegens diefstal tweemalen gepleegd tot 6 maanden gevangenisstraf.

M. v. B., 24 j., arbeider te Beek en Donk, met gedeeltelijke vernietiging van een vonnis der Rechtbank te Roermond, voor wat de straf betreft, wegens mishandeling tot één maand gevangenisstraf.

E. P. B., 44 j., herbergier te Maastricht, opposant-défaillant, met vervallenverklaring van beklaagdes verzet tegen 's Hofs verstek arrest, wegens overtreding van art. 184 Sr. tot f 5. boete subs. 1 dag hechtenis.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,26 de K.G.

Op 11 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.36, f 1.40 per K.G.

BEKENDMAKINGEN.

Herstemming ter verkiezing van een lid van den Gemeenteraad.

De Burgemeester van Boxtel brengt ter openbare kennis, dat op **Donderdag den 17 Juli a.s.** eene stemming zal plaats hebben voor een lid van den gemeenteraad in het lokaal van het gemeentehuis alhier; dat die stemming zal plaats hebben van des voormiddags **acht** tot des namiddags **vijf** ure.

De namen der candidaten voor deze stemming zijn in alphabetische volgorde:

Paijmans G.
Vries de J.

Artikel 128 van het Wetboek van Strafrecht: „Hij die opzettelijk zich voor een ander uitgevende aan eene krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing deelneemt, wordt gestraft met Gevangenisstraf van ten hoogste Een Jaar".

Boxtel, den 7 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIEN

Ondergeteekende betuigt bij deze zijn **hartelijken dank** aan allen die bij zijne herkiezing tot lid van de gemeenteraad van hunne belangstelling deden blijken.

K. M. MERKS.

BOXTEL, 12 Juli 1913.

Allen die mij bij mijne herkiezing tot lid van den Gemeenteraad, van hunne belangstelling deden blijken, betuig ik hiermede **mijnen vriendelijken dank.**

W. A. RIBBE.

BOXTEL, 12 Juli 1913.

Mijn **oprechten dank** aan de Boxtelsche gemeenteraadskiezers, die mij verleden Maandag hun vertrouwen schonken en aan allen van wie ik na mijne verkiezing blijken van belangstelling mocht ontvangen.

H. F. v. D. EERDEN.

Boxtel, 10 Juli 1913.

CIRCUS LIBOT

Standplaats Markt, Boxtel

Het van ouds bekende

CIRCUS LIBOT

dat vroegere jaren altijd den grootsten bijval heeft verworven, heeft dit jaar geene kosten gespaard, om zijne voorstellingen van vroeger nog te overtreffen. Om al de nummers niet te vermelden, noemen we slechts

de Twee Krachtacrobaten

eenig in hun toeren, ja men rekent ze zelfs onder de strafste athleten van geheel België. Dan volgt de vermaarde Clown met zijne kluchtige grappen.

Slechts 4 Voorstellingen.

AANVANG 's AVONDS ACHT URE.

Prijzen der Plaatsen:

Loge f 1,25, 1e rang f 1,00. 2e rang f 0.60 3e rang f 0,30.

N. B. Woensdag Matinée.

om 2 uur namiddag.

Kaarten te bekomen aan het bureau vanaf 10 ure v.m. tegen 5 ct. extra.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Dinsdag 22 Juli 1913** en **FINAAL** op **Dinsdag 5 Augustus 1913** telkens ten **4 ure n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son, aan de Markt.

Voor de Erven de Wed. Fr. v. Beers.

Krachtens Rechterlijk Bevel.

ONDER BOXTEL.

Koop I. Een **Landbouwerswoning c. a.** met **arbeiderswoning,** erf, moestuin, boomgaard en bouwland, ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E Nos. 1610, 1609, 1562 en 444, samen groot 75.72 Aren.

Koop II. Twee perceelen **Weiland** ter plaatse „de Scheepsdonken" en „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E No. 443 en Sectie F. No. 878 samen groot 47.90 Aren.

Koop III. **Massa** van koopen I en II.

Koop IV. Een perceel **Bouw- en Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E No. 1458, groot 98.90 Aren.

Koop V. Vier perceelen **Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken" in „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E. Nos. 441 en 442 en Sectie F Nos. 880 en 881, samen groot 1.30.90 Hectare.

Koop VI. Alle goederen in **Massa.**

Te aanvaarden: Van koop I de gebouwen c.a., het erf, de moestuin, de boomgaard en 4 akkers bouwland met 1 November 1913, het overige van koop I, benevens koop IV te Oogststoppelbloot 1914 en koop II en V te half Maart 1914.

Alle geteekende **CANADA-** en **WILGEBOOMEN** worden **gereserveerd** en na **afloop** der **Finale verkooping** publiek **VERKOCHT.**

Lasten vanaf 1 Januari 1914.

Betaling 5 November 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 17 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van WILLEM v. ROESSEL te Gemonde.

Voor Theods. van Oirschot c.s.

7 koopen **Rogge** op den Hoogert.
7 dito **Rogge** op de boerderij.
3 dito **Rogge** aan den Ouden Hof.
1 dito **Haver** op den Hoogert.

Voor de Wed. J. B. de Keizer c.s.

6 koopen **Rogge** op het Besselaar.
8 dito **Rogge** op den Breeden Pad.
8 dito **Rogge** op de Hoesakkers.
1 dito **Haver** op het Besselaar.
2 dito **Haver** op den Breeden Pad.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Maandag 14 Juli 1913,** en **FINAAL** op **Maandag 21 Juli 1913,** telkens ten 4 uur n.m. ten huize van MARs. SCHELLEKENS te Gemonde Schijndel.

Voor M. en W. Schellekens.

Twee perceelen **Weiland** gelegen te Sint Oedenrode, ter plaatse „Noord Besselaar", kad. Sectie A Nos. 91 en 92, samen groot 62,80 Aren.

Te aanvaarden 15 Maart 1914.
Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 21 October 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 15 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van ENGELIEN v. d. MEIJDEN in *de Ketting.*

Op het Landgoed Venrode.

30 koopen **Rogge.**

Op Selisse.

Voor Willem Boers.

20 koopen **Rogge** op de vroeger door hem bewoonde boerderij.

Op Lindenlust.

Voor den Weled. Heer Aug. van Rijckevorsel.

2 koopen **Haver.**

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een biljardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij
J. H. PRINS, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van
Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum,
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.
Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.
Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgehuwden. Billijke prijzen en grootste keuze.

KLOOSTERBALSEM

Klooster Sancta Paulo.

Onfeilbaar middel tegen rheumatiek, rheumatische aandoeningen, oude en nieuwe wonden, zweren, huidaandoeningen en aambeien.

Kloosterbalsem verzacht onmiddellijk en geneest blijvend voortgezet gebruik rheumatiek, podagra, alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, enz. enz.

Kloosterbalsem stilt onmiddellijk het ondragelijk jeuken en geneest zonder lidteekens na te laten, ring-, baard- en dauwworm, natte en droge uitslag uitslag aan mond, neus en lippen, klieren, enz.

Kloosterbalsem geneest onvoorwaardelijk oude en nieuwe wonden, brand- en snijwonden, zeere beenen, bloedbleinen, kneuzingen en winterhanden en -voeten.

Kloosterbalsem verhelpt onmiddellijk de ongemakken van aambeien, zoowel droge als bloedende.

Kloosterbalsem kost per pot f 0.35, f 0 75, f 1.20 en f 2.50. Eischt ROODEN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. Akker, Rotterdam.
Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

De Kloosterbalsem

moet in elk gezin aanwezig zijn.

Te Berkel, A. BRENDERS; *Boxtel,* H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch,* Wed. A. KONINGS; *Gemonde,* A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren,* J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS P. v d VELDEN; *Moergestel,* Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel,* H. van BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk,* J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught,* M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

G. P. Duuring,

Oogarts, 's-Bosch
is van 14 Juli tot 4 Aug.

afwezig.

Kiezers.

Van de tegenpartij heeft men ons den strijd opgedrongen. Wij hebben hem aanvaard, met een voorloopigen uitslag, waarover we verheugd kunnen zijn.

Doch ook a.s. Donderdag moeten we tot den laatsten man ons best doen voor

Jan de Vries.

Paijmans kent voor twee jaar geen medelijden met oudere zittende raadsleden. Hij kende het ook nu niet tegenover onze aftredende leden. Hij moet dus niet bij ons om medelijden vragen.

Onze candidaat is een onafhankelijk man, die veel tijd heeft om zich aan de belangen der gemeente te wijden en als bouwkundige de gemeente enorm bevoordeelen kan.

Stemt daarom eenparig op:

J. de Vries

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.
In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.
Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,
Huisschilder, BOXTEL.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust.
Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door
CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

KOFFIE

is van al onze artikelen het artikel waaraan wij de meeste aandacht schenken. Men vindt ze dan ook NERGENS BETER.

Prijzen: 50—54—60—65—67—75—83 ct. per pond
met 10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :-: Stationsstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend,* **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Wij bevelen ons merk: DESSERT-KOFFIE

speciaal aan als het beste onder de goede

Prijs 70 cent per pond.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. 21.—

„LEONIDAS" Naaimachines
8 jaar garantie
vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0 35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

In Smaak en Aroma

munten al onze koffiesoorten uit.

Prijzen: 50—54—60—65—67—75—83 cent per pond.
10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co.,
STATIONSTRAAT BOXTEL.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 56. Zaterdag 12 Juli 1913.

De Tilburgsche Tentoonstelling

(Van onzen specialen verslaggever.)

De afdeeling Onderwijs.

Ongetwijfeld zal menigeen bij een bezoek aan de kleinste afdeeling der Tilburgsche Tentoonstelling, de afdeeling „Onderwijs", deze niet de minstbelangrijkste vinden. Als 't waar is, wat minister Talma zei in zijn openingsrede dezer Tentoonstelling, dat elke tentoonstelling moet onderrichten en leeren, dan kan dat zeer zeker van deze afdeeling worden gezegd. Wanneer men hier op zijn gemak een paar uurtjes doorbrengt dan zal men zijn kennis niet weinig kunnen vermeerderen. En zulks niet in het minst bij de hoogst merkwaardige inzending van de Apostolische School van het Tilburgsch Missiehuis van het H. Hart, die haar Museum van den Bredaschen weg heeft doen verhuizen naar de Tentoonstelling. Een rijke collectie voorwerpen uit de Missielanden van Neerland's Nieuw Guinea en de Keiëilanden vindt men hier bijeengegaard. De inhoud van een tweetal welvoorziene kasten geeft u een denkbeeld van het leven dezer volksstammen. Men maakt kennis met hunne kleeding en versierselen, tal van artikelen voor hun dagelijksch gebruik, uitrustingen en wapentuigen. Verder treft men afgodsbeelden, opgezette vogels, enz. Deze inzending, de eerste die men binnenkomende ontmoet, is inderdaad merkwaardig. In een volgende afdeeling, waarin de inzending van de Tilburgsche Aquarium- en Terrarium-vereeniging is onderdak gebracht, vindt men nog een gedeelte van het zoölogisch museum van dit Missiehuis en een inzending van vlinders. Een nog rijkere en belangrijker inzending is die der heeren P. J. v. d. Bergh Lzn., Tilburg. Een dergelijke verzameling is werkelijk hoogst zeldzaam. De groote verscheidenheid in grootte en prachtige kleurenschakeeringen dwingen uwe bewondering af. Deze twee afdeelingen te zamen zouden op zich zelf een bezoekwaardig museum vormen.

Gelijk Tilburg een buurman van Breda is, huizen de inzendingen van teekeningen en werkstukken der Tilburgsche en Bredasche Ambachtsscholen naast elkander. Er zijn nog altijd van die menschen, die weinig met de Ambachtsscholen op hebben, laten de zulken eens gaan zien naar het gepresteerde werk van leerlingen dezer scholen.

Van de ambachtsscholen even gewandeld langs de teekeningen der Waalwijksche Teekenschool, om daarna in de ruime hal der Koninklijke School voor Beeldende en Schoone Kunsten te 's Bosch aandacht te schenken aan deze grootsche inzending met hare vele schilderijen en schilderstukken, hare ruime sorteering Bouwkundige teekeningen.

De volgende afdeeling die van het R. K. Doofstommeninstituut te St. Michiels-Gestel is ongetwijfeld een die er mag zijn. Aan de muren ziet men de foto's van de gebouwen en hare werkplaatsen, benevens een aanschouwelijke voorstelling hoe men doofstommen spreken leert. Geëxposeerd vindt men er verder o.a. teeken- zaag- en fröbelwerk der leerlingen. Handwerken, eenvoudige en zeer fijne van leerlingen en oud-leerlingen, werk uit de machinale Breiinrichting; alsmede typografische werken van de drukkerij en werkstukken uit de schoen- en kleermakerij.

Wat de Hanze in ons diocees reeds op onderwijsgebied heeft gepresteerd door hare cursussen wordt voorgesteld door een goed geteekende geografische kaart, door tal van rapporten en verzameling van in de cursussen gebruikte leermiddelen.

Naast de Hanze vindt men de inzending van de stichting van Lierop's ijverigen pastoor, den ZeerEerw. Heer Offermans, ons eerste Roomsche Boerinnenpensionaat, een pensionaat, waarin de Boerendochters niet opgevoed worden tot jonge dames, maar tot jonge boerinnen. Niet dus tot zulke op pensionaat geweest zijnde Boerenmeisjes, die zich, volgens 't prospectus van deze instelling, wie weet hoe dikwijls per dag voornemen: „Nooit zal ik met een boer trouwen".

De ernstige blik van Dr. Zamenhoff, den ontwerper van 't Esperanto en de vriendelijke gelaatsuitdrukking van den bekenden Tilburgschen socialen werker, den WelEerw. Heer Poell, voorzitter van de R. K. Esperanto-vereeniging, noodigen u reeds van uit de verte om een kijkje te komen nemen naar de Esperantoinzending en waarboven pater Linnebank als trouwe wachters hangen — hunne portretten natuurlijk, — Als u geen Esperanto kent, zult ge van die verzameling geschriften niet veel verder vertellen. Misschien neemt ge u echter wel voor ook Esperanto te gaan leeren, vooral als ge 't groote nut daarvan door een ijverig Esperantist hoort propageeren.

De schoenmakers zullen zeker groote belangstelling toonen voor den stand van de Vakschool voor de Schoenmakers te Oisterwijk, evenals vooral de onderwijzers zich getrokken zullen gevoelen door den stand van de drukkerij van het R. K. Jongensweeshuis met zijn schat van diverse schooluitgaven en leermiddelen.

Beide inzendingen zullen uit den aard der zaak den bezoekers der Tentoonstelling — de onderwijzeressen en leerbewerksters uitgezonderd — al heel weinig belang inboezemen. Zij zullen meer genieten van den daaraangrenzenden stand der Ursulinen te Tilburg, die daar resultaten van hun onderwijs in hand- en borduurwerk, in gewoon verstelwerk, zoomede van kookonderwijs aan jeugdige arbeidsters hebben geëxposeerd.

Een overgang tusschen het onderwijspaviljoen en de Nijverheidszalen vormt de inzending van den directeur der Nijmeegsche Schilderschool, den Heer Henri Rief, die een aantal paneelen en schoorsteenmantels in imitatie-marmer en hout exposeert, benevens eenig gerestaureerd porcelein en Delftsch aardewerk, een inzending, welke door deskundigen zeer wordt geroemd.

Hiermede zij gegeven een vluchtig overzicht van 't voornaamste wat deze afdeeling der Tilburgsche Tentoonstelling biedt.

De attractie der Tentoonstelling.

Bij een Tentoonstelling behoort het aangename met het nuttige vereenigd te worden. En 't gebeurt wel eens bij dergelijke gelegenheden, dat het aangename het nuttige overstemt. Van de Tilburgsche expositie willen we dit niet zeggen. Wel is er gezorgd voor ontspanning en afwisseling en heeft men hier ook afzonderlijke attractieterreinen.

Vooreerst heeft men een uitgebreid sportterrein, waar gedurende een week Hagenbeck's menagerie elken avond vele honderdtallen bezoekers trok en waar in de komende weken nog gegeven zullen worden verschillende wedstrijden en vliegdemonstraties.

Vervolgens geeft men een Lunapark. Vroeger heette zoo iets kermisterrein; doch dit klinkt te ouderwetsch en bij velen komt de kermis meer en meer in discrediet, daarom noemt men zooiets tegenwoordig meer moderner en deftiger Lunapark. Hier vindt men glijbaan, autocarroussel, rollende tonnen, danstent, enz.

De groote attractie is echter de Bloemenstad. Men kan zich in de laatste jaren geen tentoonstelling meer denken of er is iets „ouds" bij. We kennen immers Oud-Amsterdam, Oud-Brussel, Oud-Antwerpen, Oud-Heidelberg, Oud-'s Bosch, enz. 't Was allemaal „oud" en 't was overal zoowat hetzelfde. Hier heeft men met het „oud" gebroken en iets geheel nieuws en verrassend moois geboden. Bloemen in al hare kleur en geurrijkheid vormen hier den hoofdtoon. Rondom een grooten vijver, uit welks midden een Italiaansche muziektempel oprijst, naast heldere waterstralen-uitwerpende fonteinen, omzoomd met glooiende taluds en weelderig aangelegde bloemperken, rijen zich aan de vier zijden terrassen en zuilengangen, bedolven onder een schat van Bloemen, terwijl de daken van de daarachter gelegen Florarestaurant, Flora-Bioscope, Weinstube, Bierkneip en diverse winkels weer omgord zijn met bloemen en nog eens bloemen.

En 's avonds als deze lustwarande boven en onder, naar omhoog en omlaag omlijnd en omkranst zijn met ruim 12000 electrische lampjes, o, dan is het of men werkelijk in een sprookjeshof verdwaald is. Dan is alles zoo mooi en feeëriek, zoo ongewoon schitterend en een zitje op de terrassen bij een heerlijk stukje muziek van de uitstekende Tentoonstellingskapel, zoo gezellig, dat men hier plakken blijft en voorneemt dikwijls hier terug te komen.

(Wordt vervolgd.)

HET MYSTERIESPEL.

IV.

DE OPVOERING.

Zondag ben ik in de gelegenheid geweest de opvoering van „Die Sevenste Bliscap" bij te wonen in „Casino" te 's-Hertogenbosch.

Aan den ingang van de zaal had ik al direct moeite met een stapel-tekstboeken-drager, die me er met alle geweld een wilde verkoopen, want „'t is beslist onmisbaar, Mijnheer!"

De zaal geeft door de smaakvolle decoratie van den heer Hermsen een prettigen aanblik. Ruim 350 bezoekers hebben zich hun offer van f 2.50 of f 1.50 getroost en zitten heel geduldig te wachten op het komende. Plotseling wordt de zaal vóór volslagen donker gemaakt en onwillekeurig keert ieder zich om, teneinde het koor te zien, dat achter op de balustrade, onder leiding van P. Kallenbach, de antifoon „Virgo precellens" aanheft, als een smeekbede voor 't welslagen van t spel. De „proloogzegger" in z'n zwart-fluweelen pakje en dito broek, donkere oogen en spitse puntbaard, begint in het zoetvloeiend Vlaamsch-middeleeuwsch dialect te vertellen, wat er gebeuren gaat. Men ziet 't hem aan, men hoort dat

„Het geldt een dag der bonte (Middeleeuw".

Nadat de proloogzegger de zes eerste bliscappen heeft aangekondigd, worden deze op 't tooneel vertoond, telkens afgewisseld en begeleid door het koor, met een schat van Oud-Nederlandsche liederen, waardoor de indruk, die de in-beeld gebrachte gebeurtenissen zelve te weeg brengen, nog verhoogd wordt. We waren nu reeds in de gelegenheid de prachtige decors van den heer Hermsen te bewonderen, de kostbare kleederen en de eenvoudige natuurlijkheid, waarmee de spelers hun stand innemen. We zonden toen reeds in stilte een woord van hulde aan den artistieken leider van deze uitvoeringen, Kapelaan Smulders, voor de schoonheid, die hij ons in deze levende beeldengroepen te zien gaf. 't Was een voorproefje van 't geen ons te wachten stond.

* * *

Velen zullen 't met Kap. Smulders bejammeren, dat het plan, om 't spel in de open lucht, naar Middeleeuwschen trant, op te voeren, door onoverkomelijke moeilijkheden moest worden opgegeven. Gaarne hadden we bij de naïviteit en onbeholpenheid, die uit de geheele samenstelling van het stuk blijkt, om een indruk te krijgen h o e en w a t den Middeleeuwer te aanschouwen en te genieten gegeven werd, ook in de ensceneering diezelfde onbeholpenheid en naïviteit behouden gezien. We hebben bewonderd de prachtige decors van den heer Hermsen, die als achtergrond van de kleurenrijke groepen, telkens een heerlijk geheel vormden. Voor velen zal de kunstrijke ensceneering van het stuk alleen reeds genoeg bieden, om hen geheel bevredigd de voorstelling te doen bijwonen, maar hij, die zich eenigszins vertrouwd gemaakt heeft met ons Middeleeuwsch tooneel en die naar Den Bosch gaat om een M i d d e l e e u w s c h spel te zien opvoeren, voelt herhaaldelijk de disharmonie tusschen 't stuk en de ensceneering.

Plaatsruimte dwingt me te beperken en een uitvoerige bespreking van de gansche voorstelling, hoe graag ik 't ook doen zou, achterwege te laten. Naar de inhoudsopgave die ik in m'n laatste artikel van de „Sevenste Bliscap" gaf, meen ik te kunnen verwijzen bij de bespreking van enkele hoofdfiguren en hoofdmomenten uit het stuk.

In het voorspel, een samenspraak tusschen Johannes en Maria, zien we direct de twee hoofdfiguren optreden. Maria, gespeeld door Freule M. v. d. Does de Willebois, bracht ons door haar glasheldere stem en goed gevoelde voordracht, direct in de stemming om het eigenlijke spel te kunnen meevoelen. Haar smeekingen en klachten vormden een heerlijk contrast met de troostwoorden van den liefde-Apostel Johannes, gespeeld door den heer L. Teulings.

Het spel van Maria was 't heele stuk door magnifiek. Vooral haar samenspraak met Gabriël (Mej. Coppens) was roerend-schoon, maar 't glanspunt bereikte Maria in het vierde bedrijf, afscheid nemende van de Apostelen. Ze toonde toen spel, dat door de innigheid en juiste uitbeelding een beroepsactrice eer zou hebben aangedaan.

Naast haar hebben we 't meest de Johannes-figuur bewonderd, om den lieftalligen eenvoud en de liefderijke aanhankelijkheid, die hij in z'n spel wist te doen uitkomen. Zijn spel overtrof zoover dat der andere Apostelen, dat hij ook daar, waar hij slechts een zwijgende rol vervulde, toch door z'n houding en gesties steeds het middelpunt van de groep vormde en bijna de geheele aandacht vragen bleef. De natuurlijkheid en gemakkelijkheid, waarmee hij de zoet-vloeiende regels zegde, maakte zijn rol bijna woord voor woord, ook zonder tekstboek, verstaanbaar.

Een breedvoerige bespreking verdiende het spel van Lucifer en z'n beide duivels, dat bepaald zeer goed was. 't Eenigst wat me bij hen tegenstond was, dat ze niet zwart waren. Zóó moet immers 'n nikker worden voorgesteld. Een andere voorstelling kunnen we er ons niet van vormen, zonder onze verbeelding geweld aan te doen. Ronduit gesproken, ik dacht bij 't zien van die ongure tronies, meer aan boeven uit Leeuwarden afkomstig, dan uit de hel.

De beide joden, vooral die kleine drukke, opgewonden Jos. Krijnen, wist z'n rol aardig te karakteriseeren en speelde zelfs meesterlijk op 't einde van 't vierde bedrijf.

De hoofdman en de ouderling waren op 't laatst, als ze de lijkkist van Maria aanraken en daar aan vastbranden, zeer goed. Hoe jammer, dat in dit levendigste gedeelte van het stuk ongeveer 350 regels ontbreken en daardoor het spel, zooals 't waarschijnlijk geweest is, zwijgend moest gespeeld worden. Ongetwijfeld waren in deze passage de Potestaet en de Ouderling meer tot hun recht kunnen komen.

Toch gaf een snellere voortgang van 't stuk, door de stille vertooning, ook eenige reden tot verheuging want... we zaten toen ongeveer drie en een half uur in de zaal. Hoeveel schoons we te zien en te genieten kregen, 't is voor velen te lang om vier uur achter elkaar de aandacht te blijven schenken aan een uiteraard moeilijk, wat vreemd en hier en daar kwalijk verstaanbaar stuk.

Onze eind-indruk van de uitvoering is een zeer bevredigende. We kunnen ieder, die belang stelt in kunst en litteratuur, aanraden deze voorstelling te gaan zien en we zijn overtuigd, dat allen met de meeste voldoening aan deze uurtjes van rein-kunstgenot zullen terugdenken.

Mogen de ondernemende commissie en volijverige artisten veel succes en vreugde van hun werk beleven, want

„Si doent uut minnen
„Ter eeren der stat en sonder en- (vye,
„U allen ter liefden, dat wilt ver- (sinnen.
„Dat neyemen hen scympe noch (en benye".

J. HEEREN.

Helmond, 2 Juli 1913.

Achtdaagsche Abonnementskaarten Nederlandsche Staatsspoorwegen.

Vanaf 1 Juli 1913 tot en met 23 September a.s., worden verkrijgbaar gesteld abonnementskaarten, gedurende acht dagen geldig op dezelfde lijnen als de algemeene abonnementskaarten. De op 23 September afgegeven kaarten, zijn dus geldig tot en met 30 September, zoodat na dezen datum geen enkele achtdaagsche abonnementskaart meer in omloop zal zijn.

Bij het in ontvangst nemen van de abonnementskaart moet de prijs worden betaald en daarenboven een waarborgsom van f 5.— worden gestort, zoodat in het geheel is te voldoen voor de eerste, tweede en derde klasse resp.: f 25.—, f 20.— en f 15.—.

De abonnementskaarten worden niet afgegeven door stations, enz., van locaalspoorwegen en tramwegen, waarop zij niet geldig zijn. Overigens worden zij afgegeven door alle in Nederland gelegen stations, halten en informatiebureaux van de vier betrokken Maatschappijen, door het station Emmerik, door de buitenlandsche informatiebureaux, door eenige stations van buitenlandsche spoorwegen, en door verschillende binnenlandsche en buitenlandsche reisondernemers en Stoomvaart-Maatschappijen.

Voor het aanvragen is geen bijzonder formulier bestemd, de kaarten worden zonder meer zoo spoedig mogelijk en in elk geval binnen één uur verstrekt op mondelinge bestelling, mits daarbij wordt overgelegd een nieuw onopgeplakt portret van den belanghebbende, van dun papier, hoog 6 cM. en breed 4 cM., terwijl de hoogte van het hoofd minstens 1½ cM. moet bedragen

De kaarten kunnen ook schriftelijk worden aangevraagd onder toezending van het portret en onder mededeeling van dag en uur, waarop de kaart zal worden gehaald.

Als regel geldt, dat de kaart slechts wordt afgegeven op den dag, waarop de geldigheidsduur aanvangt, dus op den datum, gestempeld boven in den linkerhoek. De informatiebureaux evenwel mogen een achtdaagsche abonnementskaart ook reeds den dag vooraf afgeven.

De geabonneerde is verplicht zijne abonnementskaart wederom in te leveren vóór des middags twaalf uur van den dag volgende op den laatsten dag van den geldigheidsduur.

Van elke achtdaagsche abonnementskaart, welke voor dit tijdstip ongeschonden en dus nog beplakt met het portret, is ingeleverd, kan de waarborgsom door alle stations, halten en informatiebureaux, bij welke abonnementskaarten verkrijgbaar zijn, worden teruggegeven, onverschillig door welk station of bureau in het binnen- of buitenland de kaart is verkocht. Geschiedt de inlevering later, om welke reden dan ook, dan wordt de waarborgsom niet teruggegeven.

Indien eene nieuwe abonnementskaart verlangd wordt, waarvan de geldigheidsduur onmiddellijk aansluit aan dien van de te laat ingeleverde kaart, mag de waarborgsom van de vervallen kaart worden verrekend met het voor de nieuwe kaart verschuldigde bedrag.

Een geabonneerde heeft bij gebrek aan plaats in de klasse, waarvoor zijne kaart geldig is, geen aanspraak op eene plaats in eene hoogere klasse en moet zich vergenoegen met eene plaats in eene lagere klasse.

Geeft een geabonneerde kennis, dat hij in eene hoogere klasse wenscht plaats te nemen, dan wordt hem zulks toegestaan, tegen betaling van:

I. den gewonen vrachtprijs enkele reis tweede klasse, indien hij met eene abonnementskaart voor de derde klasse in de eerste, en

II. den gewonen vrachtprijs enkele reis derde klasse, indien hij met eene abonnementskaart voor de derde klasse in de tweede wenscht te reizen.

De achtdaagsche abonnementskaarten zijn niet geldig in extra-, pleizier-, excursie, en goedkoope treinen, tenzij het tegendeel wordt bepaald; overigens zijn zij geldig in alle op de biljetten der dienstregelingen vermelde treinen (waaronder ook zijn te verstaan vóór- en volgtreinen), op de gemeenschappelijke lijnen in de treinen van alle Maatschappijen. Van de op de biljetten der dienstregelingen met D. en L. aangeduide treinen mag slechts gebruik worden gemaakt, tegen betaling van den daarvoor eventueel vastgestelden toeslag.

SOBRIËTAS.

Verschenen is het Jaarverslag van „Sobriëtas" over 1912. Het telt 27 hoofdstukken en 110 bladzijden.

Het bevat o.m. een verslag van de werkzaambeden der Federatie, financieele verslagen en begrootingen, beknopte mededeelingen omtrent de tien diocesane bonden, opgaven van bestuursleden en ledental der plaatselijke vereenigingen, mededeelingen betreffende St. Annavereenigingen, meisjesbonden, een overzicht van de uitbreiding der organisatie van 1895 tot 1913, enz., enz.

Aan de Recapitulatie ontleent het (Hsgz) het volgende:

De Kruisverbonden, 387 afdeelingen, tellen 4080 geheelonthouders, 23,567 afschaffers en 7515 halfdaagsche afschaffers, totaal 35162.

De Mariavereenigingen, 265 afdeelingen, tellen 5024 geheelonthoudsters en 34516 afschafsters, totaal 39540.

De Jongensbonden, 58 afdeelingen, tellen 1864 geheelonthouders en 1201 afschaffers, totaal 3065.

De Meisjesbonden, 55 afdeelingen, tellen 2815 geheelonthoudsters en 1747 afschafsters, totaal 4612.

Deze vier organisaties tellen in het geheel 765 afdeelingen, 13783 geheelonthouders, 61081 afschaffers en 7515 halfdaagsche afschaffers, totaal 82379 leden.

Daarbij komen nog 183 St. Annavereenigingen met 21065 gezinnen en 63851 kinderen.

Uit de beantwoorde vragenlijsten blijkt dat in 419 afdeelingen 33727 leden behoorden tot den arbeidersstand, 47521 tot den middenstand, waaronder zelfstandige landbouwers, 2193 tot de hoogere standen.

Van de Kruisverbonden ontvingen subsidie uit de gemeentekas: in het Aartsbisdom 28, in het bisdom Haarlem 6, in het bisdom Breda 20, in het bisdom den Bosch 36, in het bisdom Roermond 6. Van de Mariavereenigingen: in het Aartsbisdom 20, in het bisdom Haarlem 1, in het bisdom Breda 3, in het bisdom den Bosch 13, in het bisdom Roermond 1.

Het verslag bevat verder belangrijke mededeelingen betreffende de Onderwijzers-Propagandaclubs in de bisdommen Roermond, den Bosch en Breda en de commissie tot bestrijding van het alcoholisme in en door de school in het bisdom Haarlem; ten slotte over de propaganda-commissies in het Aartsbisdom.

Van 's Levens Schaduwkant.

Dien middag was de deurwaarder bij hem aan de zaak geweest. Als hij nu niet betaalde, werd zijn faillissement aangevraagd, had die gedreigd. Hij had even de schouders opgehaald en gezegd, dat hij het niet had. Hij was er de laatste maanden al aan gewoon geraakt aan het vragen, het aandringen en ten slotte het dreigen van crediteuren. Hij kon er immers toch niets meer tegen doen. Lang had hij het nog zoo'n beetje op kunnen houden, al ging zijn zaak al jaren slecht. Maar nu de laatste maanden was het, of alles tegelijk moest komen. De eene crediteur na den anderen dreigde met gerechtelijke maatregelen. Nu kwam de deurwaarder weer, die een vonnis tegen hem had te executeeren en dreigde met faillissement. Wat kon hij er nog tegen doen?

Maar toen de deurwaarder de deur had willen uitgaan, had hij hem toch bij den arm gegrepen. „Kunt u nog niet wat geduld hebben?" had hij gevraagd. „Nog één keer?" Hij wist nog niet hoe, maar 't was toch mogelijk, dat er op de een of andere manier uitkomst kwam. Hij moest tijd zien te winnen. Als zijn faillissement eenmaal was aangevraagd, was 't te laat.

De deurwaarder had zich omgekeerd.

„'k Heb al lang genoeg geduld gehad", had hij gezegd. „De firma wacht nu niet langer".

„Ook niet één week?" had hij gevraagd.

Hij wist nu niet meer, waarom hij juist een week genoemd had, maar hij had toch iets moeten zeggen.

„Kunnen we er dan vast op rekenen?" had de deurwaarder terug gevraagd.

Hij had even geaarzeld, had dan ja geknikt.

„Vast en zeker", had hij gezegd.

„Dus vandaag over 8 dagen", had de deurwaarder herhaald.

Hij had even nagedacht.

„Morgen is het Zaterdag", had hij gezegd. „Laat me zeggen, morgen over 8 dagen".

De deurwaarder had weer geknikt en „dat is goed" gezegd en was toen weggegaan, aan de deur nog eens waarschuwende: „dan reken ik er vast op".

Waarom hij juist Zaterdag had gesteld, begreep hij zelf niet. 't Was enkel geweest om een dag meer te hebben, misschien wel drie dagen, omdat de Zondag er dan tusschen viel. Maar wat moest hij nu doen? Welk middel had hij om aan geld te komen. Één middel was hem nu een week geleden plotseling te binnen geschoten, toen hij hoorde vertellen van een winkelier, die nu een goede zaak had en wiens winkel vroeger was uitgebrand, en iemand lachend had hooren zeggen: „door den brand, uit den brand". Dat was een middel, dat al zooveel menschen er weer boven op had geholpen. Waarom zou hij het ook niet eens probeeren? Maar het was een gevaarlijk middel. En nog liever was hij failliet, dan dat hij de gevangenis inging. Daarom had hij de gedachte eraan dadelijk weer van zich afgeschoven.

Maar nu daar straks, toen hij de straat opstapte, was zij plotseling weer bij hem boven gekomen. Hij was voor zijn woning verzekerd voor f 1000. Wat zou hij van dat bedrag niet een boel crediteuren kunnen betalen. Want inboedel behoefde hij niet dadelijk weer te koopen. Zijn dochtertje en zijn vrouw konden wel een tijd naar zijn schoonmoeder gaan. En langzamerhand kon hij dan de noodzakelijkste dingen weer aankoopen.

Hij schrok, toen hij bemerkte, hoe netjes hij alles al bedacht en voor elkaar had. Zou hij het dan werkelijk doen, hij, Piet Merker? Zou hij den boel in brand steken en misschien...?

Hij huiverde terug voor die gedachte. Als ze het merkten, hem voor de rechtbank brachten, in de gevangenis zetten...

Maar je moest het toch wel zoo kunnen doen, dat het niet uitkwam. Zooveel menschen hadden het immers gedaan. Waarom zou hij het dan niet kunnen? Er moest natuurlijk niemand in huis wezen. Zijn dochtertje en zijn vrouw moest hij van huis sturen. Maar waarheen? Nou, naar zijn schoonmoeder natuurlijk. Dan moest hij een petroleumtoestel of een petroleumlamp laten omvallen op een wollen kleed. Dat was toch nog de veiligste manier. Niemand kon je ooit bewijzen, dat je die omgegooid had en ze niet was omgevallen. Maar je moest het toch ook weer zoo aanleggen, dat de brand niet te erg werd en spoedig ontdekt, omdat anders de medebewoners in het huis gevaar liepen en hij toch voor geen geld een menschenleven op zijn geweten zou willen hebben. Daarom zou het altijd het beste zijn tegen den avond. Dan sliepen de menschen niet en zagen den brand toch gauw. Je moest

dan de deur, als je weg liep op een kier laten staan. Of neen, de deur toch maar sluiten, dan... Of was het beter ze open te laten? Neen, hij zou ze sluiten.

Hij glimlachte. Hij zou... 't Was net of hij het werkelijk doen zou, zoo bedisselde hij alles. Maar hij wou het immers niet doen. Als hij het deed, moest hij het gauw doen. Maar neen... hij deed het niet... nu niet... en...

Zoo denkende nog kwam hij zijn kamer binnen.

„Je bent vroeg", meende zijn vrouw.

„Vroeg?" zei hij. Keek dan op het klokje.

„Ja, wel een beetje".

Hij ging zitten, begon werktuigelijk de boterham te eten, die zijn vrouw had klaar gemaakt. Telkens moest hij nog denken, hoe dat toch gaan zou bij zoo'n brand.

„Zou je niet een paar dagen met Riek naar moeder willen?" vroeg hij eensklaps.

Hij schrok toen hij het gezegd had. Waarom had hij het eigenlijk gedaan? Maar nu moest hij volhouden.

„Waarom?" vroeg zijn vrouw terug.

„Nu, zoomaar, dacht ik. 't Is nogal mooi weer. Dan kon ik Zondag ook komen.

„Dus, nou dadelijk al?" vroeg z'n vrouw.

„Ja, morgen, dacht ik", zei hij.

Den volgenden morgen ging zijn vrouw met de boot. Hij bracht haar weg.

Dien middag at hij bij zijn schoonzuster, die in dezelfde straat woonde. 's Avonds tegen schemer ging hij naar huis, zocht er naar een klein lampje, dat hij wel eens meende gezien te hebben. Toen hij het niet vond, ging hij naar zijn schoonzuster, vroeg er een lampje. „De muntmeter is defect", zei hij.

Met het kleine olielampje ging hij naar huis, zocht een oud tafelkleed, dat hij er neerlei in plaats van het zeil, sloeg dan het glas van het lampje stuk, legde het brandende lampje op tafel, liep even naar de keuken, kwam zien, of het kleed al vlam gevat had, trok dan, als hij het vuur zag, haastig de deur dicht en liep de trap af en de straat op. Maar toen hij een eind weg was, bleef hij staan. Niemand scheen den brand nog te merken. Als er eens ongelukken gebeurden, menschen of kinderen omkwamen.

Hij durfde niet weggaan. Door het raam zag hij al den rossen gloed der vlammen. Dat nu niemand het merkte.

„Zoo, buurman, is er wat bijzonders, dat je zoo staat te kijken.

Hij schrok geweldig van die stem naast hem.

„Neen, niks", zei hij. En zich omkeerend liep hij de straat uit.

Daar aan dien hoek wachtte hij al weer. Hij zag de vlammen, rossig in de duisterende schemering.

„Brand", klonk het plotseling. Hij bleef nog even kijken, rende dan weg.

Na een paar maanden stond hij voor de rechtbank.

BIJENTEELT.

De Honingoogst.

Wat verstaat men onder honigoogst? Het ontnemen van den overvloed van den gewonnen honig bij afname der ontwikkeling der bijen. Is er veel meer honig aanwezig dan noodig is voor de bijen om van te leven en het broed te voeden, dan is de oogst goed; in andere gevallen slecht, soms zoo armzalig, dat in den winter de bijen moeten gevoederd worden.

Er is te oogsten, wanneer alle ramen en cellen gevuld en het meerendeel der cellen verzegeld zijn. Sommige imkers zijn te haastig en nemen zelfs ramen met honig en broed. De onrijpe en met voedersap bevuilde honig verzuurt en bederft. Voorjaarshonig uit koolzaad, ooftbloesems, paardenbloem en dergelijke is zeer geneigd tot zuur worden, dewijl hij onrijp uitgeslingerd wordt. Zomerhonig, zooals die van de linde, is niet zoo licht aan bederf onderhevig en bij deze soorten is het nog mogelijk door langdurige kunstmatige verdamping, het overmatige vocht te verwijderen en zoo verkoopbaar te maken.

Bij vasten bouw — in korven — is het oogsten een lastig werk: met moet de ramen uitbreken tot groote stoornis der bijen en geeft aanleiding, door het morsen van honig, tot rooven.

Het onttrekken van den honig aan de raat geschiedt met den honigslinger, bestaande uit een metalen of houten cylinder, waarin een as; de raampjes daaraan vastgehecht, kunnen rondraaien. Door de middelpuntvliedende kracht wordt de honig uit de te voren ontzegelde cellen geslingerd tegen den wand van het vat, op welks bodem het neervloeit. Het uitslingeren van heidehonig gaat minder gemakkelijk; tot vóór enkele jaren was dat zelfs niet mogelijk. Gewoonlijk laat men de raten met heidehonig na ontzegeling uitlekken. Zoodoende verkrijgt men lekhonig. Men kan hem ook koud, of lauw gemaakt, uitpersen. Dan krijgt men pershonig, die gewoonlijk door koekbakkers gebruikt wordt.

Een goede oogst hangt af van de bijen, van den imker, van de plaats of de streek, en van het weer. Iedere liefhebber en beoefenaar der bijenteelt heeft in zijn buurt geen koolzaadvelden, geen boekweit, geen accacia's, geen linden, waarop de bijen het noodige kunnen vinden. Daarom zijn vele imkers genoodzaakt met hun bijen te gaan reizen. Eerst brengen zij hun volken naar het lage land, waar wilg en paardebloem en els den bijen stuifmeel en nectar geven; vervolgens trekken zij naar de mosterd- en koolzaadvelden, liefst daar, waar ook klaver belooft te bloeien; daarna gaat het naar de boekweit, eindelijk zoekt men de bloeiende heidevelden op.

Verstandige landbouwers en oofttelers zien gaarne den imker met zijn volken komen en noodigen hem zelfs daartoe uit; zij weten, dat de bijen bij de bestuiving en bevruchting der bloesems van onderscheidene cultuurgewassen en der vruchtboomen een beteekenisvolle rol spelen.

De Zomervacantie

Het Bondsbestuur van den Nationalen Bond van Handels- en Kantoorbedienden „Mercurius", verzoekt ons het volgende te plaatsen:

„Als een dringende, sociaal-politieke en hygiënische eisch treedt steeds meer op den voorgrond het verlangen naar een jaarlijks terugkeerende arbeidsonderbreking".

Deze woorden ontleenen wij nu niet aan het propaganda-geschriftje eener vakorganisatie, nòch ook aan een uitspraak van een vooruitstrevenden medicus, die in zijn practijk de ervaring van de vacantiebehoefte heeft leeren kennen, maar zij zijn afkomstig van de Oostenrijksche regeering en genomen uit de Memorie van Toelichting op een sedert eenigen tijd tot wet verheven ontwerp „Handelsbediendenwet", waarin het recht op een jaarlijksche zomervacantie voor de in die wet bedoelde personen is vastgelegd.

De zeventiende paragraaf van de wet schrijft voor, dat, wanneer het dienstverband minstens zes maanden ononderbroken heeft geduurd, de bediende recht heeft op tien achtereenvolgende dagen vacantie; dat, wanneer het dienstverband vijf jaar heeft gegolden, die verplichte vacantie tot veertien en, wanneer het vijftien jaar heeft gegolden, tot minstens drie weken wordt verlengd. Tijdens die vacantie-perioden mag het salaris niet worden ingehouden. Verhindering wegens ziekte mag niet van den vacantietijd worden afgetrokken. Alleen in kleine zaken kan de vacantie in gedeelten worden gegeven, om het bedrijf niet in ongelegenheid te brengen en voor het geval de bediende zijn betrekking heeft opgezegd, is zijn recht op vacantie vervallen.

Wij meenden goed te doen, deze verwijzing naar de wettelijke regeling van een voor den gezondheidstoestand der handelsbedienden zoo belangrijken maatregel ter overweging aan te bieden aan de Nederlandsche handelspatroons. Ons volk houdt over het algemeen niet van wettelijke regelingen, welke zonder dergelijken band evenzoo tot haar recht kunnen komen. Moge de zoo nuttige en noodzakelijke zomervacantie ten onzent algemeenheid verwerven, vóórdat de wetgever zich ook dit belang zal behoeven aan te trekken. Wij mogen dit verwachten, omdat wij zoo gaarne ook de volgende woorden van den hierboven bedoelden Oostenrijkschen minister onderschrijven:

„De vacantie is geen schade voor den werkgever, want, gelijk de ervaring heeft aangetoond, wordt de frischheid en de energie juist van den met geestesarbeid belasten arbeider door een vacantietijd versterkt en verlevendigd en het arbeidsverlies door den vacantietijd door de verhoogde arbeidskracht gemakkelijk goed gemaakt".

Zoo worde dan ook in ons vaderland de jaarlijksche zomervacantie van veertien dagen voor alle handels- en kantoorbedienden regel en werke ieder mede, ons in staat te stellen door voortgezette actie de gevallen, waarin geen vacantie wordt gegeven, op het spoor te komen en tot het allerkleinste te beperken".

De Duitsche oorlogschat in den Juliustoren.

Zooals bekend wordt in den Juliustoren, een der torens van de citadel te Spandau, bij Berlijn, een schat bewaard, die afkomstig is uit het jaar 1871, toen bij de beëindiging van den Fransch-Duitschen oorlog, Frankrijk 5 milliard francs oorlogsschatting aan Duitschland moest betalen. Het lid van den Rijksdag, Julius Heinrich Zimmerman, die deel uitmaakte van een commissie aan welke was opgedragen dezen schat te inspecteeren vertelt daarvan het volgende.

Aanvankelijk werd de schat in de kluis van het koninklijk slot te Berlijn bewaard; eerst later werd hij naar zijn tegenwoordige bewaarplaats gebracht. De schat wordt in 1200 kisten bewaard. In iedere kist bevinden zich tien zakken met 10.000 mark aan goud, zoodat iedere kist een waarde van 100.000 mark bevat. De kisten zijn van zwaar hout gemaakt, met ijzeren banden beslagen en van zes zegels voorzien. 450 Kisten staan in de benedenste ruimte, 750 in het hooger gelegen gedeelte, waarheen een wenteltrap leidt.

De inhoud van elke kist bestaat uit 3 zakken met 10.000 mark in 20-markstukken en 2 zakken met 10.000 mark in 10-markstukken, met de jaartallen 1872 en 1873. Al het goud bijeen weegt 47.790 Kilo.

De oorlogsschat ligt nergens veiliger en beter geborgen dan in dezen toren.

De schat wordt daar bewaard om in geval van oorlog geld voor de eerste krijgsverrichtingen voorhanden te hebben.

Men vergete niet, dat voor een tegenwoordigen oorlog alleen aan Duitsche zijde al 120 millioen mark per dag zouden noodig zijn. Vandaar dat in Duitschland sedert lang stemmen opgingen om den „schat" te Spandau te versterken. De begrootingscommissie van den Rijksdag heeft nu juist besloten aan den schat nog 120 millioen mark aan goud en evenveel aan zilver toe te voegen.

Sinds 120 millioen aan schatkistbiljetten zijn uitgegeven, waarvoor het goud in den Juliustoren als onderpand dient, ligt het goud niet meer renteloos in den toren.

Ook voor de nieuwe goudreserve zullen schatkist-biljetten uitgegeven worden.

De oude citadel te Spandau is geen moderne vesting, maar door wallen en een breede om de geheele citadel loopende gracht tegen roovers en inbrekers beveiligd. De huidige commandant van Spandau, luitenant-generaal Von Horn, woont in de citadel. In de citadel bevinden zich de kazernes voor twee batterijen van het garderegiment-artillerie, te voet.

De schat wordt dus goed bewaakt.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat J. VAN VELLINGA, Molenstraat voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

Verlost van Asthma.

Mej. M. Ansems (volgens portret).

Gij lijders aan asthma, voor U is het zeker, wel een blijde tijding, dat er thans een middel is dat U van Uwe onaangename ziekte kan verlossen, namelijk de Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej Maria van Ansems, wonende te Nuenen, (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

„Negen jaren lang leed ik aan **astma,** waardoor de beste jaren van mijn leven werden vergald, iedereen ik zelf niet het minst, dacht dat ik sterven zou. Ik hoestte vreeselijk, vooral in den winter en in het voorjaar. De slijm wilde maar niet loskomen en ik dacht dikwijls te zullen stikken van benauwdheid. Mijn borst, rug en longen deden mij pijn, en dikwijls had ik koorts en koude voeten, terwijl mijn hoofd dan gloeide. Helpen deed mij niets, totdat ik er toe overging de Abdijsiroop te gebruiken. Reeds dadelijk kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en ik kon weer regelmatig slapen en eten. Ik heb nog enkele flacons Abdijsiroop gebruikt en kan U verklaren, dat ik daardoor geheel en al genezen ben. De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest, borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. van BRUEGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS-VERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlorkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

No. 57 WOENSDAG 16 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Een Gevaar voor Ontginningen.

De laatste jaren worden in ons vaderland vele heidegronden veranderd in vruchtbaar bouw- en grasland. Dit werk wordt uitgevoerd, — aldus lezen wij in de Maasbode — voor rekening van groote grondbezitters, maar ook de eenvoudige landbouwers leggen zich met succes op deze manier van grondverbetering toe. Vooral het grasland wordt vermeerderd, omdat er in de heidevelden nog zoo enorm veel lage perceelen worden aangetroffen, die in vroeger tijd, bij een slechte waterloozing, als waardelooze terreinen bleven liggen, maar die thans, bij den veel verbeterden waterafvoer, met betrekkelijk geringe onkosten in puike weiden en hooilanden worden omgezet. Bovendien heeft de boer nooit te veel eten voor zijn vee, want als de voorraad de behoefte overtreft, dan kan de veestapel worden uitgebreid, en de producten uit den stal, runderen, melk en boter vinden voortdurend koopers aan goeden prijs. Te verwonderen valt het daarom niet, dat juist die laag gelegen vochthoudende heidevelden bij voorkeur worden uitgekozen voor ontginning Met de noodige zorgen worden de verschillende werkzaamheden verricht, er wordt goed gemest, puike mengsels van gras- en klaverzaden worden uitgestrooid, en waar het den ondernemer aan ervaring mangelt, daar kan hij best de noodige voorlichting verkrijgen. Na een of twee jaar ziet men dan te midden van de eentonige, doodsche heidevlakte een welig grasland, waarin tal van runderen volop voedsel vinden.

Maar de ontginners hebben er niet op gerekend, dat alle grasland zijn natuurlijke vijanden heeft, zoowel in de dierenwereld als onder de woekerplanten. De laatste kan men nog al vrij wel voorkomen door het uitstrooien van gegarandeerd zuivere zaden, maar de dieren vliegen van veld tot veld, die hebben het luchtruim tot hun domein, en als zij een bodem vinden, waar hun kroost van voedsel is verzekerd, daar leggen zij hun eieren, de insecten zweven dan vaak in heele drommen door de lucht, en zonder dat men het vermoedt, krioelt na korten tijd het nieuwe grasland soms van insectenlarven, die het jonge groen belagen.

In bijna alle graslanden, oude weiden en hooilanden vindt men emelten, ook wel grauwe wormen geheeten. Het zijn de vieze, pootlooze, loodkleurige larven van de langpootmug, een welbekend diertje, dat men haast overal aantreft, tot soms in de huizen toe. De muggen zelf zijn niet zoo erg lastig, ten minste zij steken de dieren niet maar de larve van dit insect leeft ten koste van onze gewassen, en wanneer die in groote massa's aanwezig zijn, kunnen ze dikwijls enorme schade veroorzaken. In de oudere graslanden is het gevaar voor een al te snelle voortplanting in den regel niet zoo te duchten, daar woelt en wroet en graaft en jaagt de mol met taai geduld en onverzaadbaren honger, daar vliegen en zweven de vogels over de velden, en verrassen de muggen nog vóór zij gelegenheid hebben gehad hare eieren aan de graswortels te leggen, de natuurlijke vijanden der insecten voorkomen er een al te sterke uitbreiding. Maar in den nieuwen aanleg, verwijderd van het gewone jachtterrein der mollen, daar vindt men deze bij uitstek nuttige dieren niet, want ze kunnen er van zelf onmogelijk den weg heen zoeken, en de boer — die haat den mol met een onverzoenlijken haat, en verdelgt hem, waar hij hem onder zijn bereik aantreft. En ook de vogels zwerven niet over die afgelegen ontginningen, ze vinden niet genoeg gelegenheid voor goede broedplaatsen en — de landjeugd verstoort maar al te vaak hunne nestjes. Zoo kunnen derhalve de meeste eieren, welke door langpootmuggen zijn gelegd, zich ontwikkelen, de larven vinden de tafel rijk gedekt, want die leven van heel of half vergane plantendeelen, van wortels, stengels en bladeren. De eerste generatie leeft onder de allergunstigste omstandigheden op, legt op hare beurt weer eieren. De uitgekomen emelten vinden weder geen natuurlijke vijanden, en het duurt niet lang, of heele velden zijn a.h.w. vergiftigd van deze bijzonder schadelijke dieren. Nu begint de verwoesting eerst voor goed. Had men in den aanvang van de vrolerij weinig gemerkt, omdat een welige plantengroei de vernieling verre overtrof, op een gegeven oogenblik is het aantal der elementen zoo groot geworden, dat ze den groei der planten overwinnen. Reeds in het najaar waren ze uitgekomen, maar deden aanvankelijk minder schade. Wel hebben ze aan de wortels geknaagd, maar de behoeften der jonge larven waren nog niet groot en de voorraad was aanzienlijk. Doch als het voorjaar in het land komt en de koesterende zon nieuw leven wekt bij plant en dier, dan ontwaken zij uit den staat van verdooving, waarin ze den wintertijd hebben doorgebracht, en vallen als uitgehongerde wolven aan op het ontluikend groen, zij tasten de wortels aan op het ontluikend groen, zij tasten de wortels aan zoolang zij onder den grond verblijf houden. Bij avond en bij donker, vochtig weder komen zij ook vaak aan de oppervlakte en vergasten zich daar aan de eerste jonge scheutjes en blaadjes. En zoo groot kan soms de vernieling wezen, dat een heel veld wordt kaal gevreten. Dan, ja dan ziet men de verwoesting, en men vraagt zich af, vanwaar toch zulk een totale vernietiging komen kan. Men gaat op onderzoek uit en vindt die larven, van welker bestaan en aanwezigheid men eertijds niets had gemerkt, niet bij honderden, maar in ontelbare massa's. We hoorden van perceelen, waar men ze in de vroege morgenuren in gesloten gelederen kriewelend over den grond zag kruipen als één grauwgrijze laag a.h.w. het veld bedekkend. Overdag zoekt men ze te vergeefs, dan houden ze zich schuil onder de oppervlakte, maar toch ook slechts in de bovenste lagen, waar zij steeds hun vernielingswerk voortzetten, zoodanig zelfs, dat vele planten reeds zijn afgeknaagd vóór ze het kopje boven den grond kunnen verheffen.

* * *

In de maand Mei of in 't begin van Juni gaan de emelten zich verpoppen. Dan kruipen ze tot aan de oppervlakte en veranderen daar in een bruinachtige pop, die dikwijls met een deel van het lichaam boven den grond uitsteekt. Gedurende twee à drie weken duurt deze poptoestand, waarna de langpootmuggen te voorschijn komen. Deze beginnen opnieuw te zorgen voor een volgende generatie en leggen elk ongeveer 200 eitjes. — Waar de plaag derhalve eenmaal heerscht, waar de emelten en langpootmuggen in groote hoeveelheden voorkomen, daar worden zij een dreigend gevaar voor de heele omgeving. Want de muggen, die heel goed vliegen kunnen, bepalen zich niet altijd tot het oord, dat haar zag geboren worden, maar zij zoeken ook naar andere terreinen, waarin zij hunne eieren aan den bodem kunnen toevertrouwen. —

Komen de emelten in ontginningen veelvuldig voor, dan moet men dikwijls hun verwoestingen met leede oogen aanzien en kan er zoo weinig tegen uitvoeren. Als natuurlijke vijanden der emelten noemden we reeds de mollen en de vogels, vooral de kraaien, de kwikstaarten en de andere insecten-etende vogels, en ook de kleine spitsmuizen vangen er vele. Al die nuttige dieren kunnen niet genoeg worden beschermd, en wij gelooven, dat allen, die eenmaal de groote verwoestingen, welke de emelten kunnen aanrichten, hebben aanschouwd, niet langer de mollen te vuur en te zwaard zullen vervolgen, al kunnen deze dieren in het grasland soms ook hinderlijke hoopen opwerpen.

Komt de plaag slechts plekgewijze voor, en dat gebeurt soms, dan kan men ook den grond met benzine inspuiten, maar dit middel is niet goedkoop en op groote schaal moeilijk uit te voeren. Waar de schade een erg groote uitgebreidheid heeft aangenomen, daar helpt onmiddellijk geen bescherming van vogels, mollen en spitsmuizen, daar kan men het kwaad niet voldoende stuiten, zelfs al voert men van elders mollen aan. Daar schiet niets anders over dan het terrein te rollen met een zwaren wals, waarmede de emelten op groote schaal doodgedrukt kunnen worden. Als dit rollen in de maand April kan geschieden, in een tijd, dat de vegilatie begint, dan zal het minder kwaad doen, dat door het herhaalde rollen met zulk een zwaren wals de zoden wat al te vast incengeperst wordt. Als de emelten eenmaal onschadelijk zijn gemaakt, kan men met de kettingegge de zode weder losmaken en anders kan door lichtjes omploegen en herzaaien de zode weder worden hersteld. Maar om blijvend de kwaal te keeren in onze ontginningen, achten wij het raadzaam de natuurlijke vijanden van alle schadelijke dieren, mollen, spitsmuizen en vogels zoo mogelijk naar die nieuwe graslanden over te brengen en voortdurend en overal te beschermen.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

De Honderdelfde.

In het district Zauch-Belzig-Jüterbog-Luckenwalde (Zuid-Brandeburg) heeft de socialist Ewald gezegevierd en is aldus als 111de socialist in den rijksdag gekozen. Het district was tot dusver een bolwerk van de conservatieven; de laatste verkiezing van den conservatieven candidaat von Oertzen was echter ongeldig verklaard. Bij de nieuwe stemming op 2 Juli werden nu uitgebracht 32 939 geldige stemmen; het roode gemeenteraadslid Ewald uit Berlijn verkreeg daarvan 13.778, de vrijconservatief von Oertzen 11.115, het vrijzinnige schoolhoofd Horman 7.956, Erzberger (centrum) 84 stemmen.

Bij de herstemming op 11 dezer kreeg Ewald 17.151 en von Oertzen 16.316. De socialist was dus gekozen.

De liberale „Kölnische Ztg." wijdt aan dezen uitslag de volgende beschouwing.

„Wij moeten erkennen, dat het resultaat van deze verkiezing zeer betreurenswaardig is. Met het goedkoope pleizier, dat de linkerzijde hier weer een mandaat op de rechterzijde heeft veroverd, komt men niet klaar.

Nog afgezien daarvan, — wij wezen er reeds op, — dat met een linkermeerderheid hoofdzakelijk uit socialisten bestaande, zoo weinig practische politieke arbeid tot stand te brengen is, moet de val van den vrij-conservatieven afgevaardigde von Oertzen om persoonlijke redenen zeer worden betreurd. Freiherr von Oertzen is de voorname nationale staatsman van de oude school, wars van alle felheid, die wel zijn zienswijze moedig verdedigt en voorstaat, maar die in een woordenwisseling nimmer den goeden toon vergeet. Staatslieden als von Oertzen staan de nationaal liberale partij heel wat nader dan politieke tinnegieters als het roode gemeenteraadslid Ewald, van wien men niets anders weet, dan dat zij de beginselen van een internationale opruiers-politiek huldigen.

Wanneer het „Berliner Tagebl." op den dag der verkiezing het een plicht van fatsoen voor de nat.-liberalen vond uit dankbaarheid voor den in Salzwedel-Gardelegen ondervonden steun in Zauch-Belzig den sociaal-democraat te ondersteunen; dan loopen de begrippen van fatsoen zoo ver uiteen, dat een zich verstaan onmogelijk is.

Wij hielden het voor een vanzelf sprekenden plicht van fatsoen, niet slechts voor de nationaal-liberalen, maar voor alle vrijzinnige kiezers het pleit op te nemen voor den burgerlijken afgevaardigde en tegen de sociaal-democratie.

De officiëele vrijzinnigheid dacht er weliswaar anders over en gaf een advies tegen den vrijconservatieven candidaat, maar de vrijzinnige kiezers hebben voor het grootste gedeelte dit advies in den wind geslagen en hebben met de nat.-liberalen voor den aftredenden von Oertzen gestemd.

Deze heeft bij de herstemming 6.000 stemmen gewonnen, de socialist 3.500 stemmen. Dat deze laatste toch gezegevierd heeft is te wijten aan het feit, dat hij bij de stemming reeds 3500 stemmen meer had, een voorsprong die niet meer was in te halen."

De beschouwingen van het liberale blad zijn zeker belangrijk, misschien ook over de grenzen. Msb.

Staking op Duitsche werven.

De avondbladen schatten het aantal stakers op de groote Hamburgsche werven op 18.000.

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

5

VII.

Nauwelijks was Marius het raadhuis van Nointel binnengetreden, of een brigade gendarmerie verscheen op het kerkplein en stelde zich voor het raadhuis in slagorde. Dat was een zeldzaam iets in het kleine dorp en al wat niet op het veld was, grijsaards en kinderen, kwamen kijken naar die buitengewone machtsvertooning: daar stonden een twaalftal gendarmen te paard, onder commando van een brigadier. Deze was afgestegen en liep op en neer, op zijn knevel bijtend, wat bij hem altijd een teeken van ongeduld was. 't Was een man van ongeveer vijftig jaren, met een donkere gelaatskleur en een knokerig lichaam, door buitengewoon lange beenen gedragen. Hij heette Timoleon en liep een beetje kreupel; zes maanden geleden diende hij in een infanterie-regiment, doch een wonde aan het been noodzaakte hem den dienst te verlaten, waarna hij om zijn goede diensten tn het leger bewezen, met den rang van brigadier geplaatst werd bij de gendarmerie.

Het gekletter van sleepsabels op de puntige keien van Nointel deed hem omzien en een man in een gestreepten kiel en met een roode muts op ging door de menigte, die eerbiedig plaats maakte — het was Marius.

Hij kwam recht op den brigadier en overhandigde hem een gezegeld briefje.

„Burger brigadier", zeide hij, „ziehier de instructies, die de Commune van Parijs u overzendt".

Timoleon scheurde de enveloppe open en zag haastig de papieren in.

„Hm! altijd arrestaties", gromde hij.

Gelukkig voor den brigadier had Marius die woorden niet gehoord, maar hij scheen de beteekenis er van toch te raden, want hij voegde er op bevelenden toon bij:

„De Commune rekent op uw ijver en uwe toewijding; denk er aan, burger brigadier, dat de republiek de patriotten weet te beloonen; dat zij ook verraders onverbiddelijk straft".

Geduld was geen hoofddeugd van Timoleon, en bij het zien van sommige gezichten werd hij erg korzelig, en Marius had juist zoo'n gezicht. De brigadier haalde onverschillig de schouders op en steeg te paard.

Marius werd even rood als zijn muts, greep het paard bij den teugel en zeide op een toon, bevend van gramschap:

„Ik ben gezonden door de Commune en wacht op het antwoord dat ik haar brengen moet".

„Als ge soldaat waart", antwoordde Timoleon, „zoudt ge weten, dat een soldaat altijd aan zijn consigne moet gehoorzamen".

„Zult gij dat bevel dan volvoeren?"

„Naturabel". Dit was een geliefkoosde uitdrukking, die bij Timoleon het woord „natuurlijk" verving.

„En nu genoeg met dat gepraat en laat mijn paard los. Jump is een zacht beestje, maar als men hem verveelt, krijgt hij gevaarlijke kuren en ik begin al te voelen, dat hij ongeduldig wordt". Alsof het paard de woorden van zijn meester begreep, schudde het met zijn manen en schuimbekte op den toom.

„Een mooi beest.', zei een oude boer, die naderbij kwam en vol bewondering stond te kijken naar de dunne pooten en de lenigheid der spieren van het paard.

„Ha, vriend! gij hebt er verstand van", riep Timoleon, blijde dat zijn paard bewonderd werd, „een mooi beest, ik zou het voor geen honderd Louis willen geven".

„Brigadier", sprak Marius ongeduldig, „ge vergeet, dat er geen louis meer zijn, zij zijn vervangen door assignaten".

„Drommels!" riep Timoleon, „dat weet ik maar al te goed, want met die papieren vodden word ik betaald".

„Hond van een aristocraat, die gij zijt", siste Marius, „gij schimpt op het papier van de Republiek; ge hebt liever het goud van den tyran. Ik zal je aanklagen bij de Commune".

„Wilt ge eens drommels gauw maken dat ge uit de voeten komt", riep de brigadier, „of ik zal je eens laten zien, wie ik ben".

Marius liet zich niet gauw overbluffen; hij ging niet van zijn plaats en sprak tot de gendarmen, die onbeweeglijk stonden te kijken: „Vrienden, ik klaag uw brigadier aan, 't is een verrader, neemt hem gevangen en ik beloof u allen rangverhooging".

Een dof gemompel was het eenig antwoord van den kleinen troep, die zijn brigadier al heel geduldig vond.

„Stilte!" riep Timoleon, hij ging in de stijgbeugels staan, pakte zijn tegenstander bij den kraag, hief hem van den grond op en liet hem een oogenblik in de lucht zweven; daarna strekte hij den arm uit, maakte een kleinen zwaai en op tien schreden afstand viel de Sans-culotte als een zak op den grond. Marius uitte een kreet van woede en sloeg de hand aan zijn sabel; maar ziende, dat dit toch niets hielp, stiet hij hem weer in de scheede terug.

„'t Is wel, brigadier, wij zullen elkander terugzien". Daarna verdween hij en wierp dreigende blikken op de boeren, die hem spottend nakeken.

Na eenige oogenblikken was hij aan den ingang van het woud en liet een schel gefluit hooren.

Op dit teeken kwamen acht mannen uit het kreupelhout te voorschijn.

„De brigadier is een verrader", zeide hij hun „en als wij zelf niet handelen, loopt het weer mis. Gelukkig heb ik een dubbel bevel tot inhechtenisneming, zoodat alles in orde is".

Hij ging met zijn mannen het bosch in om langs een grooten omweg aan te komen bij de hut, door de vluchtelingen bewoond.

Na het vertrek van Marius las Timoleon de papieren nog eens over en bromde ontevreden: „Allons, we moeten gehoorzamen. Een vervloekt ambacht, — heel anders dan in 't regiment".

„Gaan we, brigadier?" vroeg een der gendarmen.

„Naturabel. Rechtsomkeert, in draf, marsch!" en de kleine troep reed den weg op naar Beaumont.

VIII.

Door het dorp te verlaten, waar zijn verschijnen zooveel opzien gebaard had, streefde Timoleon naar een bepaald doel: de personen geruststellen, die hij gevangen moest nemen en van hun bedrieglijke zekerheid gebruik maken om des te beter het welslagen van zijn zending te vervullen.

Gewoonlijk nam Timoleon zooveel voorzorgen niet; als soldaat gehoorzaamde hij nauwgezet aan zijn orders, maar zonder ijver, en wanneer hij niet slaagde, wenschte hij zichzelf er mee geluk, dat hij niet aansprakelijk was voor het vergoten bloed.

Voor dezen keer deed Timoleon zijn best om te slagen.

In dien tijd behoorde de macht gewoonlijk aan hen, die er zich van durfden meester maken; Marius bezat een klein weinigje van die macht, en hoewel de brigadier de bedreigingen van den revolutieman verachtte, was hij toch niet volkomen gerust over de gevolgen, die zij konden hebben. Timoleon deed dus zijn best om den hem opgedragen last stipt te vervullen.

Het bevelschrift, dat hij ontvangen had, hield in, dat hij drie personen in hechtenis moest nemen. Het kwam er dus op aan, ze gelijktijdig te pakken en niet door een voorbarig optreden een van de drie gelegenheid te geven tot ontvluchten. Daarom besloot hij het etensuur af te wachten, wanneer gewoonlijk het geheele gezin bijeen is.

Trimoleon reed dan oogenschijnlijk den weg op naar Beaumont, vijf kilometer van Nointel; maar een kwartier later sloeg hij een zijpad in, verborg zijn mannen in een masteboschje en ging zelf in hinderlaag liggen aan het kruispunt van den weg.

Eensklaps bracht de brigadier de hand voor zijn oogen en staarde den weg op. Daar kwam een man, in de uniform van het regiment, waarbij Timoleon gediend had en ging recht op het punt aan, waar de brigadier verscholen lag.

„Neen, ik bedrieg mij niet", zeide deze bij zichzelven: „waarachtig hij is het" en met één sprong stond Timoleon midden op den weg en reikte Lucien de Civry de hand.

Engeland.

Een gevaarlijk misdadiger.

Te Pwllheli, in Wales, heeft de politie de hand gelegd op een gevaarlijk misdadiger, Alexander Booth Ron geheeten, beschuldigd van heiligschennis en brandstichting. Voor den politierechter bekende de man, dat hij in verschillende kerken ingebroken had, en heel wat buit had gemaakt.

Verder bleek nog, dat hij gezworen had, om alle kerken, waar hij geen geld vond, in brand te steken; brandde de geheele stad mee af, dan was het een meevallertje voor hem. In elk geval was hij van plan de schoonste kerken in de hoofdplaatsen op de kust van Wales in brand te steken. Reeds had hij te Pwllheli de Salemkapel in brand gestoken. Hij had zich tijdens den brand onder de menigte gemengd, die naar de brandende kapel stond te kijken.

Msb.

Frankrijk.

Treinbotsing.

Te Dyon is een posttrein met een groep van zeven machines in botsing gekomen.

Bij deze treinbotsing kwamen 10 personen om het leven, terwijl 50 gewond werden.

Bulgarije.

De lijnen in koning Ferdinand's hand.

De historicus Mancini, in Mei j.l. overleden, bezocht, naar het Hbl. v. Antw. meldt, vóór eenige jaren het hof van Bulgarije. Prins Ferdinand die wist dat Mancini een grooten naam had als waarzegger uit de lijnen der hand, verzocht hem uit zijn hand de toekomst te lezen: „Ik zie diepen rouw voor uwe hoogheid en voor Bulgarije", zei toen Mancini. „Binnen vijf of zes jaar zie ik een groote vreugde in den vorm eener verhooging van stand, en in 1912 de verwezelijking van een droom, aan welke uwe hoogheid nog nauwelijks durft gelooven."

„En dan?" vroeg prins Ferdinand. De waarzegger aarzelde.

„Zeg mij de waarheid", drong de prins aan. „Het geluk wisselt snel", meende Mancini. In 1913 — ik hoop dat ik mij bedrieg — ik lees eene ramp voor Bulgarije en voor u".

De rouw kwam bij den dood van Ferdinand's moeder, de vreugde bij de kroning van den prins tot czaar der Bulgaren. Dan kwam in 1912 de zegepraal over de Turken. Het jaar 1913 is nog niet voorbij....

Amerika.

Geen spoorwegstaking in Amerika.

Op de conferentie van president Wilson met de presidenten van de vier groote Oosterspoorwegen vertegenwoordigende nog een aantal andere maatschappijen van de conducteursvereenigingen en andere treinbedienden, werd een overeenkomst getroffen, aangaande de wijzigingen, die in de wet op het scheidsgerecht moeten worden ingelast. Daardoor zouden de verlangens van het treinpersoneel dadelijk aan arbitrage worden onderworpen. De dreigende staking is dus vermeden.

Senator Newlands beloofde dat de amendementen morgen zullen worden aangenomen.

De zeven wonderen der wereld.

De uitgever van het te Chicago verschijnend „Popular Mechanics Magazine" heeft aan ongeveer 1000 geleerden uit Amerika en Europa gevraagd, wat naar hun meening de zeven wonderen waren der hedendaagsche wereld. Zij konden kiezen uit een lijst van 56 onderwerpen, terwijl toegestaan was deze lijst met een of meer onderwerpen aan te vullen.

De Amerikaansche geleerden, die uitgenoodigd werden mee te stemmen, werden aangewezen door dr. L. O. Howarth te Washington, secretaris van de Academie van wetenschappen der Vereenigde Staten. De geraadpleegde Europeesche autoreiten waren lid, hetzij van de Royal society te Londen hetzij van de Academie Française des Sciences, hetzij hoogleeraren der Duitsche hoogescholen. Ongeveer 70% der rondgezonden lijsten kwamen ingevuld terug.

Hieronder volgt een opgave der tien onderwerpen, die de meeste stemmen verwierven: draadlooze telegrafie 244 stemmen, telefoon 185; vliegmachine 167; radium 165; ontsmettingsmiddelen en antitoximen 140; spectraalanalyse 126; x-stralen 111; het Panamakanaal 100; pijnverdoovende middelen (narcose en locaalanaesthesie) 94; synthetische chemie 94.

Vergelijkt men de zeven wonderen der moderne wereld met die der antieke dan valt op, hoe totaal verschillend van karakter zij zijn. Bij de antieke wonderen was er slechts één dat practische beteekenis had: de 600 voet hooge vuurtoren van Alexandrië. De andere waren: de hangende tuinen Semiramis, twee gedenkteekenen, een tempel, twee standbeelden. Niet een dezer wonderen was opgericht ten bate van het welzijn van het algemeen. Welnu, het heele mooie van onze wonderen is dit, dat hun beteekenis ligt in het ding zelf, in zijn nut, niet in de hand, die het vervaardigd heeft. Bij de oude Grieken moest een wonder gemaakt zijn door een krachtige hand, en het ontleende zijn waarde slechts aan zijn kracht of grootheid. Ook moderne wonderen zijn concepties van de hersenen, niet van de spieren en zij vinden hun inspiratie in den vooruitgang der menschheid.

Tel.

Binnenlandsch Nieuws.

Pensioenwet voor Gemeenteambtenaren.

In Stct. 164 is opgenomen de wet van den 21sten Juni 1913, pensioenregeling voor de gemeenteambtenaren.

Deze wet treedt in werking met 1 Oct. 1913.

Verder bevat dezelfde Stct. de wet van den 21sten Juni 1913, houdende pensioenregeling voor de weduwen en weezen van gemeenteambtenaren, en van gepensioneerde of op wachtgeld gestelde gemeenteambtenaren.

Ook deze wet treedt in werking met Oct. 1913.

Gemeente-ambtenaren.

Men schrijft aan de Tel.

Het jaarverslag van den Nederlandschen Bond van gemeente ambtenaren over 1912 geeft wederom blijk van opgewekt vereenigingsleven. Het ledental klom van 3511 op 3602. De bond was krachtig werkzaam voor verbetering van het leerlingwezen. In het bestaande examen der Nederlandsche Vereeniging voor Gemeentebelangen wenscht de bond verbetering, voornamelijk door het stellen van welomschreven eischen van algemeene ontwikkeling, terwijl voorts besloten werd tot instelling van een tweede vakexamen, het z.g. examen B. Opnieuw werd geijverd voor belangrijke verbetering van de over het algemeen hoogst onvoldoende bezoldiging der gemeente-ambtenaren. Met groote voldoening wordt gewaagd van de indiening der bekende pensionneeringsontwerpen, welke inmiddels door de Staten-Generaal zijn aangenomen. Ook had de bond succes met zijn verzoek aan de regeering, om wetswijziging te bevorderen tot opheffing van onnoodige werkzaamheden bij den burgerlijken stand op Zondag. In het weekblad, het jaarboekje, de bondsbibliotheek, de perscommissiën, het plaatsingbureau, het hulpfonds en het adviesbureau bezit de bond belangrijke instellingen. Verschillende andere zijn in voorbereiding.

Vijftig-jarig bestaan Staatsspoor.

Door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, zal bij gelegenheid van het vijftig-jarig bestaan der Maatschappij in Sept. a.s., aan het geheele personeel een gratificatie van 5 pct. van het salaris worden toegekend.

(„Centrum").

De politieke toestand.

Het „Volk" meldt, dat Troelstra het verzoek heeft ontvangen van dr. Bos om deel te nemen aan een ministerie op grondslag van de herstemmingseischen der sociaal-democraten, en dat het aanbod zich uitstrekt tot drie socialistische minister-portefeuilles.

Bedelarij, Landlooperij, Dronkenschap.

Krachtens een aanschrijving van den minister van Justitie hebben de officieren van justitie aan de betrokken politie-ambtenaren in hun arrondissement een aanschrijving gericht, behelzende een onderzoek naar de personen die met politie en justitie in aanraking komen ter zake van bedelarij, landlooperij en openbare dronkenschap en in aanmerking komen om opgenomen te worden naar de Rijkswerkinrichting

Het onderzoek betreft:

a. de antecedenten der betrokken personen:

b. de vakbekwaamheid;

c. de sociale en financieele positie der ouders of bloedverwanten;

d. verder al die omstandigheden, waaruit zou kunnen blijken dat zij voor reclassabiliteit vatbaar zijn.

Moord.

Zondagavond had er een hevige vechtpartij plaats in de Boschstraat te Maastricht. Zekere Schulkens stak daarbij een zijner tegenstanders, Decker, met een mes dood en bracht een ander, Sullot, doodelijke verwondingen toe. Bovendien verwondde de onverlaat nog een derde persoon.

S. is nog in leven. De dader is gearresteerd.

Een veldwachter verdacht van verduistering.

De gemeente-veldwachter te Haastrecht, J. K. D., is gevankelijk naar de gevangenis te Rotterdam gevoerd als verdacht van verduistering van gelden en valschheid in geschrifte.

(N. R. Ct.).

Een valsche rijksdaalder.

Dinsdag is bij de politie door een bewoner der Heerengracht een valsche rijksdaalder gedeponeerd.

Ambulance naar Griekeland.

Op telegrafisch verzoek van onzen gezant te Athene, namens de Grieksche regeering, zal het Nederlandsche Roode Kruis zes verpleegsters uitzenden, om in dienst te treden bij het Grieksche Roode Kruis. Voor de uitzending hebben zich bereid verklaard de na volgende zusters: E. L. Bahle, J. Buijs, W. J. G. van der Heijden, M. M. van der Heijden, J. A. Oudshoorn en G. J. ter Poorten. Het vertrek is vastgesteld op Woensdag 16 Juli.

De Koningin en de burgerjuffrouw.

Toen H. M. de Koningin en Z. K. H. de Prins met gevolg Donderdagochtend op weg naar Boskoop te Oudewater per auto doorkwnen en op den Rozendaalschen dk kwamen, had daar een aardig geval plaats. De auto's moesten een melkwagen, bespannen met twee hitten, passeeren, doch de dieren werden bij het zien der auto's schichtig en begonnen te steigeren, zoodat de voerman ze niet meer kon houden. De Koningin het bemerkende, gaf de chauffeur bevel te stoppen en den voerman te helpen. De aldaar wonende weduwe S. toeloopend en hoorend wat de Koningin, die zij voor eene rijke dame hield, gelastte, riep uit: „daar doe je goed aan, juffrouw, andere rijke lui storen zich aan niets en rijden maar door, maar en gebeuren dan ook vaak ongelukken".

Waarop de Koningin vriendelijk antwoordde: „Ja vrouwtje, we zullen voorzichtig zijn!"

Toen de weduwe S. later hoorde, dat die „juffrouw" de Koningin was geweest, werd zij er prompt confuus van!

Levering van geschut door Krupp.

Een redacteur van het Persbureau Vaz Dias te Amsterdam heeft zich tot Z.Ecx. Minister Colijn gewend met de vraag, wat er waar van is van het bericht dat aan de laatste gunning tot levering van geschut aan Nederland, iets vooraf zou zijn gegaan wat bijzonder bedenkelijk mag worden genoemd.

Voor de gunning toch, zoo werd aan het Volk gemeld, werden er te Essen aan de fabrieken van Krupp, door Nederlandsche militairen, officieren, onderofficieren en korporaals proeven met het te leveren geschut ondernomen.

Drie Nederlandsche militairen genoten nu van de firma Krupp, gedurende hun verblijf te Essen een toelage, die ruim berekend is.

De onderofficieren en korporaals ontvingen b.v. 35 Mark (21 Gulden) per week van de firma Krupp. Men vraagt zich af, vraagt het „Volk", of het welslagen der proeven niet door deze toelage uit de kas der firma Krupp bevorderd zou worden en of aan het resultaat der onder die omstandigheden met door den leverancier beschonken personen nog wel de volle waarde gehecht kan worden.

En het blad wijst op de onthullingen van Liebknecht in den Duitschen Rijksdag, toen aan het licht is gekomen, dat ook Duitsche militairen door de firma met zulke ruime toelagen gunstig gestemd werden.

Minister Colijn, deswege om inlichtingen verzocht, verklaarde dat het bericht op zich zelf nog niet te zijner kennisse was gebracht en dat hem ook van toelagen niets bekend was. Z Ecx. verwees den redacteur naar den voorzitter der technische commissie belast met het bedoelde onderzoek, den Kolonel J. Z. Stuten.

De Kolonel der Genie, de heer Stuten stelde op den voorgrond, dat van een geldelijke toelage in welken vorm ook hoegenaamd geen sprake was.

Het geval doet zich meermalen voor, dat schietoefeningen moeten worden gehouden op zeer afgelegen terreinen. De firma Krupp heeft nu, gelijk trouwens ook bij andere fabrieken het geval is, ruime logeerhuizen op die terreinen laten inrichten, om militairen daar te laten overnachten. Zulks geschiedt dan op kosten van de fabriek, doch geld wordt aan de gasten van den fabrikant, als hoedanig de militairen beschouwd worden, niet verstrekt.

Diefstal.

Reeds geruimen tijd verdacht, naar de Tel. meedeelt, de directie van den Franschen bazar te Amsterdam iemand uit haar personeel van diefstal.

De politie werdt van dat vermoeden op de hoogte gebracht en surveilleerde sinds eenige dagen in den bazar. Het gelukte haar Vrijdagmiddag op heeterdaad te betrappen den rayonchef W. O. Gearresteerd en naar het naastbijgelegen politiebureau gebracht, bleek hij voor een bedrag van omstreeks f 40 aan goederen, bij zich te hebben. De voorwerpen werden door de directie van den bazar herkend als aan haar toebehoorende.

Met den gearresteerde ging de politie daarna naar diens woning, waar hij een galanteriewinkel houdt. Bij de huiszoeking werden in woning en winkelkast tal van voorwerpen gevonden tot een gezamenlijke waarde van omstreeks f 1000, en alles ontvreemd uit den Franschen bazar. De gearresteerde heeft bekend.

Bloedvergiftiging.

De veehouder Berger, te Heerenveen, krabde een puistje aan zijn hand open, tengevolge waarvan hij aan bloedvergiftiging is overleden.

Algemeene ambtenaarsvereeniging S. S.

In een Zondag te Utrecht gehouden vergadering is de Federatie van categorische vereenigingen van ambtenaren bij de S.S. opgeheven en opgelost in één algemeene Vereeniging van ambtenaren in dienst der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen. Tot bestuursleden werden gekozen de heeren J. G. Balkestein, voorzitter; B. J. de Kok, secretaris-redacteur; C. Volmer, penningmeester; J. H. Lijfering en J. F. H. Duvergé, leden.

Vastgesteld werden bij tweede lezing de statuten, het huishoudelijk reglement en het program van actie.

Besloten werd een krachtige actie te voeren voor verbetering van de dienst- en de rusttijden. Bovendien zal de loonactie, door de voormalige Federatie ter hand genomen, in verband met de voortdurende stijging van de prijzen der eerste en belangrijkste levensbehoeften met kracht worden voortgezet.

De bedrieger bedrogen.

Een zaak op de Lange Beestenmarkt, te 's-Gravenhage kreeg op het laatst van de vorige week, bezoek van den door de politie gesignaleerden J. Mallée en zijn vrouw, E. van Snick. Zij vroegen tafel- en desertmessen te zien, solide waar, want het moest voor een cadeau dienen. De eigenaar van de zaak was niet thuis, en zijn huisgenoote, die van Mallée afwist, pakte verschillende messen voor de klanten uit. Zij kochten één dozijn tafelmessen en één voorsnijmes met vork. Daarbij werd de vraag gedaan, of men een en ander maar over een half uurtje thuis zou bezorgen, met de quitantie er bij (f 27 bij elkander). De eigenaar der zaak komt echter net thuis als de klanten weg zijn. Men zegt hem wat verkocht is, en waar het verkochte bezorgd moet worden. Hij leest het adres: E. van Snick en dit is hem voldoende om de waar, niet zonder moeite uitgepakt, weer snel in te pakken.

De eigenaar zal nu echter de oplichters een poets bakken, vertelt de „H. Ct.".

Op zijn beurt gaat hij naar den tuin, en haalt daar twee steenen van ongeveer de zwaarte en de grootte der messen. Nu moest de loopjongen, die het pakje bezorgen moest, óók op de hoogte gebracht en afgericht worden, anders krijgt hij de steenen misschien naar het hoofd. Een flinke jongen, met veel durf, gaat er ten slotte op af. Hij belt aan en J. Mallée doet open.

Hier zijn de messen voor meneer. De jongen presenteert de quitantie.

f 27.50 roept J. Mallée, het is maar f 22.50. Hier laat de quitantie maar veranderen en kom dan dadelijk terug!

Ja maar mijn patroon heeft gezegd geld bij de visch.

Nou, als jij de quitantie veranderen laat, dan heb jij je geld, Ik betaal echter geen f 27.50, als er maar voor f 22.50 waar in zit. Hier heb je een dubbeltje; geef mij maar het pakje, en kom dan dadelijk om je geld.

De jongen dacht: het is gelukt, gaf het pakje, en is er daarop met zijn dubbeltje snel van door gegaan! Msb.

Koffiehuis- en restauranthouders en slijters.

Te Tilburg is gisteren een congres gehouden van koffiehuis- en restauranthouders en slijters.

De eere-voorzitter van de vereeniging Vergunning, de heer M. van Zanten, lid van den gemeenteraad van Dordrecht, sprak een openingswoord, en daarna heeft de heer A. N. Fleskens, lid van de Tweede Kamer, over Onze Drankwet een lezing gehouden.

De heer Fleskens begon met te zeggen, dat de Drankwet fameus slecht is geredigeerd en bijna onleesbaar is; ieder die met de toepassing van deze wet belast is, stuit telkens op onoverkomelijke moeilijkheden. Zij die er als belangstellenden rekening mee te houden hebben, haten en verfoeien haar, en zoowel politie als colleges van B. en W. en Ged. Staten nemen haar met toenemende tegenzin ter hand.

De oud-minister Rink en minister Heemskerk vinden het een slechte wet en zij vinden daarbij steun in de verslagen van de inspecteurs. Overheidspersonen zoowel als staatsburgers roepen dan ook met roerende eenstemmigheid om een nieuwe drankwet, klaar en helder van redactie en rekening houdend met het volle leven en met de praktijk. Aan de hand van verslagen van den inspecteur in de 3de inspectie behandelde spr. daarna de fouten van de wet. Het begint reeds met de splitsing van art. 1, waaromtrent de inspecteurs nog geen bepaalde meening hebben en vele moeielijkheden en vragen rijzen. De splitsing heeft magere resultaten gehad en bovendien het misbruiken van de wet in de hand gewerkt.

Vele logements-vergunningen worden aangevraagd, niet om alleen logeergasten, maar om Jan en alleman sterken drank in 't klein te verkoopen. De verklaring van die vergunninghouders dat zij geen ander gebruik daarvan zullen maken dan voor de logeergasten, is onvoldoende. De jenever wordt bij het vat ingeslagen, ook al komt er in maanden geen logeergast. Er is spr. een logement bekend, waar in een jaar 3 menschen gelogeerd hadden, en waar een jeneververbruik van 850 liter was vastgesteld.

Eveneens oordeelt de inspectie over de verloven. De clandestiene verkoop van sterkendrank in de verloflokaliteiten is algemeen, en de listen en lagen om de politie om den tuin te leiden, zijn even talrijk als slim. Kinderen worden niet zelden afgericht om dat schandelijke werk te doen.

Daarbij komt nog, dat het verlofinstituut het drankkwaad niet keert, maar zelfs bevordert. Van de zijde der drankbestrijding is men het er over eens, dat het huidige herbergwezen een groot kwaad is voor de maatschappij. Spr. wijt dat vooral aan de Drankwet. Aan haar is het te wijten dat de verloven zelfs op de meest afgelegen dorpen als paddestoelen uit den grond oprijzen. Verder zeide spr., dat de afstandsverklaringen uit den booze zijn.

Vervolgens behandelde hij de kwestie der zetkasteleins; de strafactie tegen enkelen daarvan acht hij schreeuwend onbillijk. Verder wees de heer Fleskens er op, dat de Drankwet vrijwel onuitvoerbaar is; politie en justitie grijpen slechts sporadisch in. In vele gevallen, waarin een vergunning was ingetrokken, kon de intrekking niet gehandhaafd worden. Spr. acht de wet in strijd met de praktijk en met de behoefte des volks. Veel schade, last en leed kan nog worden voorkomen, maar dan dient de regeering ten spoedigste in te grijpen en een nieuwe Drankwet in het leven te roepen of althans de huidige ernstig te herzien.

Dr. B. W. Th. Nuyens, arts, lid van den raad van Amsterdam, sprak over drankbestrijding. Allereerst herinnert spr. er aan, dat hij meermalen is uitgemaakt voor een apostel van den drank. en dat zijn zienswijze, die overigens genoeg bekend is, meer dan eens is bestreden geworden en wel op grond van uitspraken van meer of min beroemde geleerden, die iederen druppel alcohol als groot vergif beschouwden. Echter meent spr. als medicus met 18-jarigen praktijk zijn oordeel tegenover dat van anderen te mogen stellen.

De drankbestrijding is een uiting van maatschappelijk idealisme, een beweging, die met kracht den strijd aanbindt tegen de alcohol-productie en alcoholverkoop. De vraag is echter, of de alcohol in alle omstandigheden voor iedereen en zelfs in de kleinste hoeveelheden schadelijk is. De geheelonthouders hebben hun standpunt gekozen en verklaarden de alcohol tot hun vijand. Sluit Schiedam, is hun leuze. Spr. erkent, dat dan de dronkenschap voor langen tijd uit de wereld zou zijn. Of echter de maatschappelijke ellende er door zou verdwijnen? Men denke aan het toenemende opium-, morphine- en cocaïnegebruik. Zullen dergelijke zeer schadelijke misbruiken niet treden in de plaats van een onschadelijk alcohol-gebruik?

De geheelonthouders brachten hun strijd op medisch terrein en meenden daarmee een belangrijk voordeel te behalen. Talrijke geschriften verschenen, echter lang niet alle ten gunste van de beweging. Met vele citaten toont spr. dit aan. De geheelonthouders wijzen op de toenemende degeneratie van het menschdom, op de toeneming van de krankzinnigheid. Inderdaad is het waar, dat het aantal krankzinnigen ook in ons land schrikbarend toeneemt.

Wanneer dit echter het gevolg was van drankmisbruik, zouden onder deze menschen vele afwijkingen, die op drankmisbruik wijzen, moeten worden aangetroffen. In den loop der jaren bleek echter ten duidelijkste, dat dit niet het geval is. Ook ten opzichte van de heerschende armoede bleek uit verschillende statistieken, dat groot drankmisbruik niet met groote armoede gepaard gaat. Een grief, die spr. verder tegen de geheelonthouding heeft, is, dat ze den dronkaard veelal niet bereikt. Uit een verslag van een Londonsch inspecteur, belast met het onderzoek inzake het alcolgebruik, bleek, dat dit wel zeer verminderde, doch dat desniettegenstaande het aantal drankzuchtigen en dronkaards vrijwel stationnair bleef.

Waar spr. dus niet instemt met de bestrijding van de drankzucht, als boven omschreven, dringt hij echter met kracht aan op de oprichting en steuning van consultatiebureaux, welker doel is den dronkaard op te heffen en te steunen in zijn strijd tegen zijn slechte gewoonte. De matigheid zal dan meer en meer een deugd worden, en de geheelonthouding zal als buitensporigheid vanzelf verdwijnen.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 16 Juli 1913.

— Naar men ons uit Tilburg bericht is Z. K. H. Prins Hendrik verleden Maandag bij diens bezoek aan de tentoonstelling te Tilburg door de firma H. Jos. v. Susante en Co. sigarenfabrikanten alhier een kistje sigaren aangeboden, dat door den Prins welwillend werd aanvaard.

— Op het groote concours gehouden verleden Zondag door de handboogschutterij de „Dageraad" te Vucht waaraan niet minder dan 120 gezelschappen deel namen hebben 2 Boxtelsche handboogschutterijgezelschappen een prijs weten te behalen.

l'Union gevestigd bij den heer H. Theulings den 10de prijs, met 91 punten.

Oefening baart Kunst, gevestigd bij v. Brunschot den korps eenen prijs met 8 eenen.

— De repetitie van de R. K. Bondsharmonie had Zondagavond op de markt veel volk gelokt.

Het verplicht stuk wat de Harmonie Zaterdag over 8 dagen in Den Haag op het muziekconcours moet spelen, werd een paar malen gerepeteerd, en vond bij het talrijk publiek groote bijval.

Eveneens de marsch waarmede de Bondsharmonie in Den Haag deel zal nemen aan den marschwedstrijd werd uitstekend geblazen. Wij wenschen

de Bondsharmonie op de Muziekwedstrijd in den Haag veel succes.

— Het Circus Libot maakt goede zaken. Zondagavond waren al vroeg bijna alle plaatskaarten verkocht. Maandag en Dinsdag was het circus goed bezet. Er is dan ook bijzonder mooi gewerkt, zoowel op gebied van acrobatische toeren als van paardrijden.

Elkeen die het circus bezocht heeft is hoogst voldaan.

Liempde. Dinsdagmorgen werd het feest gevierd der H. Kindsheid. Jammer dat het regenweer belette den optocht zooals andere jaren te houden. Wel had de optocht nog plaats, doch men vreesde door een regenbui overvallen te worden. 't Viel mee. Uitdeeling van krentenbroodjes onder de kleinen besloot de plechtigheid.

Haaren. Maandag jl. had alhier de doortocht plaats van H. M. de Koningin en haar gevolg. Des morgens was men op tal van plaatsen aan den Rijksweg al aan het versieren met vlaggedoek en Oranje, en al heel vroeg na den middag was heel de Rijksweg onder deze gemeente gevuld met belangstellenden waaronder heel het Semenarie en het Gesticht „Huize Assisie" en op de grensscheiding van Haaren de Ed.Achtb. Heer Burgemeester. Even twee uur verscheen de Koninklijke Auto met den standaard geheven, waarin was gezeten H. M. de Koningin die door een geestdriftig Hoera, leve de Koningin werd verwelkomd. Nauwelijks was H. M. voorbij of een tweede Auto met Z. K. H. de Prins passeerde ons, van nog meer auto's vergezeld.

— De mazelen, die hier in erge mate onder de schoolkinderen geheerscht hebben en nog heerschen zijn thans overgegaan op de kinderen van 2 en 1 jaar, welke laatsten er erg van krijgen en er zijn ook al eenige sterfgevallen. Moge deze erg gevreesde ziekte toch spoedig verdwijnen.

Vught. Verleden Zondag vierde de Handboogschutterij de „Dageraad" haar 50 jarig bestaan, en gaf bij deze gelegenheid een concours waaraan niet minder dan 120 gezelschappen deel namen.

De prijzen werden behaald door de volgende vereenigingen:

1e prijs, kampioenschap van Nederland, Ons genoegen zij ons doel, Roosendaal, met 101 punten.
2e Steeds om 't Roosje, Schijndel, 99 p.
3e St. Sebastiaan, Geldrop, 97 „
4e St. Jans Doelen, Duizel, 96 „
5e Hout's Welvaren, Mierlo-Hout, 95 „
6e La Bonne Espérance, Woensel, 95 „
7e Al doende leert men, Dongen, 94 „
8e Semper Unitas, Oss, 93 „
9e St. Hubertus, Goirle, 93 „
10e l'Union, Boxtel, 91 „
11e Semper Crescendo, Woensel, 89 „
12e Visa Versa, Aalst, 89 „
13e De Vriendschap, Stratum, 88 „
14e Willem Tell, Deurne, 88 „
15e Oranje Doelen, Woensel, 88 „
16e l'Avonture, Tilburg, 88 „
17e Gloria Sorano, Dongen, 85 „
18e Amicitia, Rosendaal, 85 „
19e Strijdlust in Vrede, Tilburg, 85 „
20e Vreugde zij ons doel, Zeelst, 85 „

1e korps-rozenprijs: Oefening kweekt kennis, Dongen, 2e id. Amicitia, Schijndel, beiden met 6 rozen.

Korps-eenenprijs: Oefening baart kunst, Bokstel, met 8 eenen.

1e prijs St. Joris, 84 punten.
2e „ Notre Campagne, 71 „

Dag-kampioenschap, geschoten met 2 pijlen.

1e pr. Amicitia, Roosendaal, 43 p.
2e „ Soranus, Liempde, 42 „
3e „ Ons Genoegen, Schijndel 39 „

Prijs voor het verstkomend gezelschap Amicitia, Roosendaal.

Koningsprijs H. Batem, van Unimitas, Waspik, met 22 p.

Prijs voor den schutter, die het meest aantal punten behaalde: W. Van Engelen, van Amicitia, Roosendaal, met 24 p.

Rozenprijs: J. Van Liempt, van Amicitia, Schijndel, met 3 rozen.

Alles in 5 pijlen.

St. Michiels-Gestel. Op 't Instituut „Ruwenberg" is „diphteritis" onder de pensionnairen uitgebroken.

Een 7-tal is aangetast, alsmede een der Eerw. Fraters wien de laatste H. Sacramenten zijn toegediend. 10 Pensionnairen zijn in observatie op het instituut achtergebleven, terwijl de overigen met vervroegde vacantie Zaterdag huiswaarts zijn gegaan.

's-Bosch. Volgens hier loopende geruchten wil men de laatst gehouden verkiezing voor leden van den gemeenteraad laten vernietigen wegens omkooperij van kiezers.

Tilburg. Alhier is in den ouderdom van 76 jaar overleden de heer Henri Eras, lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant en een bekend industrieel. De overledene was commandant in de orde van den H. Gregorius den Groote en ridder in de orde van Oranje-Nassau. Hgz.

Uden. Bij de wed. Geurts op de Maasstraat alhier werden gevonden een 460-tal zilveren munten van de jaren 1625—1792.

Ze waren geborgen in een steenen potje tusschen de gewelven van een kelder.

De collectie bestaat uit een 60-tal drie-gulden-stukken, guldens en 30 stuiverstukken met opschriften als Belg. Gelr. (A. C. Z.); Belg. Westf.; Belg. Holl.

Bladel. Maandag is alhier aanbesteed het bouwen eener R. K. Jongensschool, Vereenigingslocaal, Onderwijzerswoning, enz. onder beheer van de Architecten J. Heijkants & Zoon te Erp.

Ingeschreven werd door de Heeren:

Jac. van Groenendaal, Venlo,	f 29.700.—
H. Jansen-Dirgs, Venlo	- 29.600.—
Ant. van Dijk, Woensel	- 26.200.—
Van Haaren en Van Rooij, Tongelre	- 26.193.—
W. van Loon, Reusel	- 25.999.—
J. Tielemans, Bladel	- 25.888.—
P. J. van Beek, Strijp	- 25.700.—
P. J. Beeks, Stratum,	- 25.650.—
P. J. Keukens, Eindhoven	- 25.579.—
H. v. Eindhoven, Tilburg	- 24.996.—
Gebr. v. Gestel, Eindhoven	- 24.980.—
Fr. Rooijakkers, Deurne	- 24.710.—
H. Weijts, 's-Bosch	- 24.490.—
A. Learbuch, Eindhoven	- 24.480.—
C. Horvers, Tilburg	- 24.369.—
Gebr. Lauwers, Oirschot	- 24.000.—
J. L. Aarts, Strijp	- 23.970.—
J. Smolders, Hilvarenbeek	- 23.964.—
Fr. van Gestel, Diesen	- 23.920.—
Gebr. v. d. Laar, Boxtel	- 23.900.—
W. Wijnen, Helmond	- 23.232.—
J. F. van Daal, Helmond	- 23.160.—
Th. G. v. d. Hurk, Strijp	- 22.945.—
J. van Dun en Van Oers, Vught	- 22.895.—
Jan v. Gestel, Middelbeers	- 21.358.70

Gegund aan J. van Dun en Van Oers, Vught.

Bezoek van H. M. De Koningin en Prins Hendrik aan 's-Hertogenbosch en Tilburg.

Het Koninklijk echtpaar vertrok Maandagmorgen om 7.28 uit Apeldoorn, vergezeld van freule Sloet van Marxveld, hofdame, graaf Dumonceau, adjudant, Jhr. Van Geen, kamerheer der Koningin, benevens den heer Bijl de Vroe, adjudant van den Prins.

De koninklijke salonwagen, staande langs het eerste perron, werd, na instijging, aan den trein vastgehaakt.

Te 's Hertogenbosch.

Alom werd Maandag in de stad gevlagd; versieringen zijn niet aangebracht.

H. M. de Koningin en Prins Hendrik arriveerden om 9.42 uur aan het station. Ter ontvangst waren op het perron aanwezig de Commissaris der Koningin in Noord-Brabant, Mr. A. E. J, baron van Voorst tot Voorst, en de burgemeester, Jhr. P. J. J. S. M. van der Does de Willebois. Een kleindochterje van den burgemeester bood H. M. een bloemstuk aan. H. M. was gekleed in witte zijde met kanten overkleed en stroohoed met witte veeren.

In drie auto's reed het gezelschap naar het Tentoonstellingsgebouw. In de eerste auto zaten de burgemeester met den inspecteur van politie Rulkens, in de tweede hadden H. M. de Koningin de Prins en de Commissaris der Koningin plaats genomen; in de derde zat het gevolg Jhr. van Geen, graaf Dumonceau, adjudant Bij de Vroe en freule Sloet van Marxveld.

Bij den ingang der tentoonstelling werden de Kon. gasten begroet door den voorzitter, mr. R. Tilman en den onder-voorzitter, den heer J. Scheffers. Hierna werd een rondgang over het terrein gemaakt, waarbij de Koningin werd begeleid door mr. Tilman en den heer Frederiks, uit 's Gravenhage, de Prins door de heeren Scheffers en dr. Jan Kalf.

Om elf uur begaf men zich te voet naar het Casino ter bijwoning van het mysteriespel.

Voor het Casino stonden de kinderen der lagere scholen geschaard en zongen met begeleiding van het Stedelijk Orkest het „Wilhelmus", oude toonzetting,

De vestibule van het Casino was prachtig versierd. Bij het binnenkomen der zaal werd het gezelschap ontvangen door de comité-leden Jhr. E. van Rijckevorsel, E. Lutkie en J. Maréchal.

Het koor, onder leiding van prof. Hansen, zong het Wilhelmus. Voor het tooneel was een rijke planten- en bloemenversiering aangebracht.

In de gereedstaande fauteuils nam het Kon. echtpaar met gevolg, alsmede de Commissaris en de burgemeester hun plaatsen in. Freule van der Does de Willebois bood H. M. een ruiker aan.

Na het Wilhelmus nam de opvoering een aanvang van de fragmenten uit het mysteriespel, n.l. de boodschap des Engels, de prediking van Johannes in Epheze, het afscheid der Apostelen van Maria en het sterven van Maria.

H. M. de Koningin ontving een tekstboek met photo's; op den band van wit zijden moiret waren met goud de letters W. en H. geborduurd evenals het wapen van 's Hertogenbosch.

H. M. volgde het spel aandachtig.

Na afloop der voorstelling werden Willem Smulders, de dichter, prof. Hansen, de componist, en Dorus Hermsen, de schilder, aan H. M. voorgesteld. Zij was vol lof over den zang en het spel, vond de zaal stijlvol gedecoreerd en het stuk geheel iets aparts, geheel kunst, waarvan zij verklaarde veel genoten te hebben.

Bij het heengaan zong het koor het „Wilhelmus".

Om 11.55 werd per auto naar het gouvernementsgebouw gereden, waar de ontvangst plaats had door mevr. van Voorst tot Voorst. Hier werd het dejeuner gebruikt.

Op verzoek van H. M. zaten behalve de Prins met gevolg, nog aan de Commissaris, de burgemeester, Mr. R. Tilman, de heeren Jos v. d. Ven, president der Kamer van Koophandel, J. van Rijckevorsel, de industrieelen B. Lutkie, Henri Grasso, F. Rouppe van der Voort, J. de Jongh, Eugene Goulmy, L. de Gruyter en A. van Lanschot allen te Den Bosch, benevens de Beer, voorzitter van de Kamer van Koophandel, Bruyelle, voorzitter van het Comité der tentoonstelling en de industrieelen H. van Doorn en F. Verbunt, allen te Tilburg.

Om half twee vertrok H. M. de Koningin met gevolg per auto over Vught Helvoirt naar Tilburg, uitgeleid door den burgemeester.

Te Tilburg.

De stad was in feeststemming; nationale kleuren met oranje en vroolijke menschen overal.

Op den aangegeven tijd, 2.20 uur, reden de auto's met het Kon. gezelschap de stad binnen, luide toegejuicht door de bevolking.

De Koninklijke auto reed voor den ingang der machinehal, waar zich ter ontvangst op het bordes hadden opgesteld de leden van het Dag. bestuur de heeren Bruyelle, D. Daamen, Van den Muydenbergh, v. d. Schoot, Weijers en Mr. Arts. Ook de burgemeester van Tilburg en Mevr. Raupp en Daamen stonden hier ter begroeting en werden aan de vorstelijke personen voorgesteld.

Door de jongejuffrouw Daamen werd aan Hare Majesteit een bouquet aangeboden.

Nadat de heer J. Mercx, als voorzitter der technische commissie aan Hare Majesteit was voorgesteld, werden de verschillende stands in de machinehal bezocht.

Terwijl H.M. door den heer Mercx werd rondgeleid, was de Prins vergezeld door den heer Weijers. Met de grootste belangstelling beschouwden de Koninklijke bezoekers de talrijke machineinzendingen en lieten zich aanwijzingen geven.

In de Machinehal werden aan H. M. voorgesteld de leden van het hoofdbestuur, Frans Verbunt, Clemens Diepen, en P. H. Roessingh. Bij den stand van het Roode Kruis werd H. M. wederom een bouquet aangeboden.

Na het bezoek aan de machinehal werden de afdeelingen voor kunst en nijverheid en onderwijs bezocht.

Toen de verschillende afdeelingen waren bezocht, begaf het hooge gezelschap zich naar het hoofdrestaurant, waar door mevr. de Baronesse van van Voorst tot Voorst en mevr. Raupp de thee geschonken werd. Een zestiental personen zaten hier met het Koninklijk Paar aan, o.m. de hoofdbestuursleden der tentoonstelling, de burgemeester, verschillende industrieelen, de heer J. Meijer als directeur der S.S. te Tilburg en de heer A. v. Rijen als secretaris van den Arbeid.

Toen de thee geserveerd was, namen de vorstelijke personen afscheid en vertrok men te 3.45 uur van het tentoonstellingsterrein om het bezoek te brengen aan de fabriek der firma v. d. Bergh.

Bij het afscheid nemen van de Tentoonstelling, betuigde H. M. hare hoogste tevredenheid over wat op de expositie was saamgebracht, en gaf ze haar genoegen te kennen over den steeds toenemende bloei van Tilburg.

Ofschoon het weder zich den ganschen dag bijzonder goed had gehouden, kwam juist bij het vertrek der Tentoonstelling een bui opzetten. De motregen schrikte de saamgepakte menigte evenwel niet af, maar geestdriftig jubelden de duizenden het uit: „Leve de Koningin, leve de Prins, leve Juliana!" Het vorstelijk echtpaar groette minzaam en met de hand wuifde H. M. het volk toe. Terwijl de kappen der auto's bleven neergeslagen, werd in matigen gang naar de fabrieken der Beka gereden.

In een bloementuin was het voorplein der fabriek herschapen, aan een feesthal was de ingang der machinezaal gelijk geworden. Een baldakijn was bijv. aan den hoofdingang uitgespannen, waarop de Nederlandsche Leeuw zijn forsche klauwen toonde.

Een breede gang door palmen afgebakend en met een wijnkleurigen looper bedekt, voerde naar de hoofdpoort die met pyramiden van bloemen was geflaneerd. Aan het inwendige der fabriek was nog meer zorg besteed. De gangen en hallen waren met flanellen gedrapeerd en sierlijke guirlandes kwamen door hun frissche kleur het aspect verhoogen. Perzische tapijten bedekten bijna overal den grond.

Aan de poort der fabriek wachtten de heeren Frits en Adolf van den Bergh, het hooge bezoek af.

Nauwelijks was de auto van H. M. in het zicht, of de stafmuziek der huzaren blies het „Wilhelmus". Met de klanken van het koper mengde zich het enthousiast gejuich der menigte, toen Hare Majesteit en gevolg aan de poort der fabriek afsteeg.

Door de jongejuffrouw Mientje van den Bergh, werd aan Hare Majesteit een bouquet aangeboden, nadat de burgemeester de beide firmanten en Mevrouw Adolf van den Bergh aan de Koningin en den Prins had voorgesteld. Daar het intusschen omstuimiger was gaan regenen, moest men een schuilplaats zoeken onder de ingangspoort der fabriek waar H. M. door den heer Frits v. d. Bergh als volgt werd toegesproken:

Majesteit! Koninklijke Hoogheid!

Het is voor de firma Van den Bergh Krabbendam, waarvan thans mijn broeder en ik de eenige firmanten zijn, een onvergetelijke gebeurtenis en hooge eer, Uwe Majesteit en Koninklijke Hoogheid op deze plaats eerbiedig welkom te heeten, en Uwe Majesteit en Koninklijke Hoogheid te ontvangen op dezen voor Uwe Majesteit en Uw doorluchtig Huis historischen bodem.

Immers op den 7den Mei 1842 werd door Uwer Majesteit doorluchtigen en ridderlijken grootvader, Koning Willem II op deze plaats de eerste steen der Cavalerie-kazerne gelegd, waarvan het hoofdgebouw althans uitwendig geene wijzigingen heeft ondergaan.

In 1895 kocht onze firma een bescheiden gedeelte dezer kazerne en richtte deze aanvankelijk op primitieve wijze tot fabriek in. In 1895 werd het overige gedeelte der kazerne aangekocht en tot fabriek ingericht.

Wil Uwe Majesteit en Koninklijke Hoogheid ons vergunnen Uwe aandacht te vragen voor de wijze, waarop ons fabrikaat, uitsluitend uit flanel bestaande, wordt vervaardigd, dan zullen wij ons straks veroorloven in de eerste plaats te wijzen op een bijzonderheid.

Door onze firma wordt het Bekaflanel vervaardigd, dat absoluut krimpvrij is dat als zoodanig door onze reizigers in alle werelddeelen wordt verkocht en dagelijks meer aftrek vindt.

Met een vriendelijke buiging dankte Hare Majesteit voor de tot Haar gerichte woorden. Hierna werd de fabriek bezocht. Op de eerste plaats ging men naar de reusachtige machinekamer. Hierna werd aan de weverij een bezoek gebracht. Bij het binnentreden in deze onafzienbare ruimte stonden alle weefstoelen stop. Er was eene expositie ingericht van grondstoffen, er was heel en half-fabrikaat geëxposeerd. Met nauwkeurigheid bezag H. M. dit alles. Zeer minzaam onderhield H. M. zich een oogenblik met een arbeider die reeds meer dan 25 jaar bij de firma in dienst was.

Na in een keurig album Haar naam te hebben geplaatst, werd de wandeling door de fabriek voortgezet. Op verlangen van H. M. zette men op een na al het raderwerk in beweging en oorverdoovend klotsten de 412 stoelen.

Na nog door de spinnerijen te zijn gewandeld, werden te ruim half vijf de auto's weer opgezocht.

Bij het afscheid betuigde H. M. de firma van den Bergh haar dank voor deze schoone ontvangst. Zij prees de inrichting als een model en zeide gaarne naar Tilburg te zijn gekomen om de traditie, die het Vorstelijk Huis nog aan deze nijvere stad verbindt.

Over Moergestel, Oirschot, Best, St. Oedenrode, Schijndel, St. Michiels-Gestel, Vucht, keerde H. M. met gevolg naar Den Bosch terug. Hier wachtte Haar om 6 uur de Koninklijke trein, waarmede naar het Loo werd vertrokken, waar de Hooge Gasten 's avonds circa half negen arriveerde. Msb.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 6—12 Juli.

Geboren: Josephus M. N., z. van A. Wagenaars en A. van der Linden, Molenwijk. — Johannes C., z. van P. J. Avendonks en J. C. P. Leermakers, Onrooi. — Franciscus, z. van J. van Heesch en C. C. Mandos, Breukelsche straat. — Petronella F. A., d. van M. Heeren en J. Kuppen, Breukelen. — Petrus F. L., z. van W. van de Kerkhof en Th. Jonkergouw, Bossche weg. — Johannes A., z. van A. Bergman en P. Voets, Langenberg. — Henricus, z. van J. Wagenaars en H. Schellekens, Gemonde.

Getrouwd: Gerardus C. Elissen, 30 j. Breukelschestraat en Maria van den Brand, 25 j. Rechterstraat. — Hubertus A. Nouwens, 24 j. Molenstraat en Johanna M. Mandos, 25 j. Stationsstraat.

Overleden: Johanna M. van den Aker, 2 m. Zandvliet. — Adriaan Bevers, echtg. van H. van Heesch, 68 j. Kleinderliempde. — Gijsbertus van de Langenberg, echtg. van J. van den Boogaard, 42 j. Zandvliet. D. en A.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's Bosch.

's-BOSCH 14 Juli. Aangevoerd 144 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.58 tot f 0.62; tweede kwaliteit van f 0.53 tot f 0.58; derde kwaliteit van f 0.48 tot f 0.53.

Boterprijzen.

Op 15 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.46 per K.G.

MAASTRICHT, 15 Juli. Botermijn. Aanvoer 46430 K.G. Hoogste prijs 1.15, middelste f 1.10, laagste f 1.04 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

15 Juli 1913. Kippeneieren f 4.00 5.15. Middenprijs f 4.51 per 100. Eendeneieren f 4.35—f 5.10. Ganzeneieren f 00.— tot f 00.—. Handelaarseieren f 3.90—4.05. Kalkoeneieren f 7.00— 7.50 Parelhoeneieren f 0.00—0.00.

Aanvoer 37148.

Markten.

Donderdag 17 Juli.

Wychen, paarden, vee.

Vrijdag 18 Juli.

Veghel, jaarmarkt.
Vierlingsbeek, varkens.

Maandag 21 Juli.

Bergeijk, jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 22 Juli.

Gilze, vee.
Werkendam, kalveren.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 23 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

Petrus Johannes Robben, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden zijner graanmalerij door het plaatsen van een zuiggasmotor, ter vervanging eener stoommachine op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie I No. 1770 gelegen te Breukelen, plaatselijk gemerkt Wijk B, No. 393a.;

dat op Maandag, den 28 Juli 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 13 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

De Burgemeester,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

Landweer.

Inlevering wapenen enz.

De BURGEMEESTER der gemeente BOXTEL roept hierbij de verlofgangers der landweer, die in den loop van dit jaar hun diensttijd zullen volbrengen en in deze gemeente in het register voor de landweer zijn ingeschreven, op, om krachtens art. 31 der Landweerwet, de wapenen, de kleeding- en uitrustingstukken, het ledergoed, zoomede de reglementen en dienstvoorschriften, hun voor Rijksrekening verstrekt, met uitzondering echter van het zakboekje, in te leveren te Boxtel in het Gemeentehuis op Maandag 21 Juli 1913, voormiddags 10 uur.

Zij moeten IN BURGERKLEEDING verschijnen.

INLEVERING IN GEVAL VAN PERSOONLIJKE VERHINDERING.

Indien een verlofganger wegens geldige redenen verhinderd is persoonlijk de inlevering te doen, dan is hij of zijn c.q. zijn naastbestaanden gehouden er voor te zorgen, dat de inlevering door een ander geschiedt. Van de geldigheid der redenen van verhindering moet blijken uit een bewijs, afgegeven of anders gelegaliseerd door den Burgemeester en bij de inlevering over te leggen door den persoon, die de inlevering doet.

VRIJ VERVOER.

Aan de verlofgangers kunnen zoo noodig passagebiljetten voor veren voor de reis naar en van de plaats van inlevering worden afgegeven. Deze biljetten kunnen ter secretarie worden aangevraagd. Overigens genieten zij geen vervoer voor Rijksrekening.

BESMETTELIJKE ZIEKTE.

Wanneer in de woning van een landweerplichtige, wiens goederen moeten worden ingeleverd, besmettelijke ziekte heerscht, dient deze daarvan tijdig kennis te geven ter secretarie.

STRAFBEPALINGEN.

De districtscommandant kan hetzij een arrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in de naastbijgelegen provoost of het naastbijzijnde huis van bewaring, hetzij een kwartierarrest van een dag tot zes dagen, te ondergaan in een kazerne, opleggen aan den verlofganger:

a. die zonder geldige reden voorwerpen, als in den aanhef dezer kennismaking genoemd, niet inlevert;
b. die zonder geldige reden voorwerpen, als bedoeld, niet in den vereischten staat inlevert:
c. die een of meer aan een ander toebehoorende voorwerpen, als bedoeld, als de zijne inlevert.

Is den verlofganger kwartierarrest opgelegd, dan wordt hij tot het ondergaan van die straf in werkelijken dienst opgeroepen.

Bovendien moet de verlofganger, die zich schuldig heeft gemaakt aan een der hierboven onder *a* en *c* genoemde feiten, alsnog aan de verplichting tot inlevering voldoen, op den tijd en de plaats, door den districtscommandant te bepalen.

Boxtel, den 4 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Jachtverpachting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van BOXTEL zullen bij **inschrijving** in het **openbaar**

verpachten:

Het Jachtrecht op de Gemeentegronden onder Boxtel, voor het jachtseizoen 1913-1914, in drie perceelen.

De voorwaarden der verpachting liggen ter inzage op de Gemeente-Secretarie.

Inschrijvingsbiljetten moeten zijn ingeleverd ten Raadhuize **Dinsdag 22 Juli a.s. vóór tien uur v m.**

BOXTEL, 15 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel
zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 22 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans van de Meerendonk te Brukelen.

Voor de Kindn. v. d Bersselaar.

5 koopen **Rogge** langs de Mijlestraat in de Vosakker.
5 dito **Rogge** aldaar in de groote Bocht.
7 dito **Haver** aldaar aan het huis.
8 dito **Haver** aldaar aan de Steenen Poort.
2 dito **Haver** op Molenwijk.

G. P. Duuring,
Oogarts, 's-Bosch
is van 14 Juli tot 4 Aug.
afwezig.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Alle soorten:
India-Rubber en Metalen
Stempels.
Lakcachetten, Pagineertoestellen, Datumstempels, Zelfdrukdoozen, enz.
Koperen en Emaille Naamplaten.
Copieerpersen — — —
— Hectografen en —
— — — Scapyrografen
verkrijgbaar in den Boekhandel van
J. P. Tielen
Rechterstraat = BOXTEL.
Vraagt Prijscouranten

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan boven staand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Verlost van Asthma.

Mej. M. Ansems (volgens portret).

Gij lijders aan asthma, voor U is het zeker, wel een blijde tijding, dat er thans een middel is dat U van Uwe onaangename ziekte kan verlossen, namelijk de Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

Mej. Maria van Ansems, wonende te Nuenen, (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

„Negen jaren lang leed ik aan **astma,** waardoor de beste jaren van mijn leven werden vergald, iedereen ik zelf niet het minst, dacht dat ik sterven zou. Ik hoestte vreeselijk, vooral in den winter en in het voorjaar. De slijm wilde maar niet loskomen en ik dacht dikwijls te zullen stikken van benauwdheid. Mijn borst, rug en longen deden mij pijn, en dikwijls had ik koorts en koude voeten, terwijl mijn hoofd dan gloeide. Helpen deed mij niets, totdat ik er toe overging de Abdijsiroop te gebruiken. Reeds dadelijk kwam de slijm gemakkelijk los, de benauwdheden verminderden en ik kon weer regelmatig slapen en eten. Ik heb nog enkele flacons Abdijsiroop gebruikt en kan U verklaren, dat ik daardoor geheel en al genezen ben. De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, pleuris, bronchitis, kink- en slijmhoest, borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS, *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Station-straat, *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d VELDEN-v. d SLOOT, *Haaren*, J. BOONS, *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN, *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN, *St. MichielsGestel*, H. van BRUEGEL en Wed. A. van GULICK, *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON, *St. Oedenrode*, A. MOONEN, *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN, *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Dagelijks hebben wij Versch Gebrande Koffie.
De kwaliteit is dan ook onverbeterlijk.
Prijzen: 50—54—60—65—67—75—83 cent per pond.
10 pCt. korting op alle artikelen.
HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

INDIEN U PRIJS STELT OP NET, NAAR DE EISCHEN DES TIJDS UITGEVOERD

DRUKWERK

DOET DAN UW BESTELLINGEN AAN DE

FIRMA VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART
ELECTRISCHE BOEK-, COURANT- EN HANDELSDRUKKERIJ
:: VAN OSCH EN VAN LEEUWENSTRAAT BOXTEL ::

De lekkerste kop Koffie heeft men alleen bij gebruik van
v. d. VELDEN'S DESSERT KOFFIE à 70 ct per pond.
10 pCt. korting op alle artikelen.
HENRI v. d. VELDEN & Co.,
STATIONSTRAAT BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan **verpakt** in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Men kan veel hooger prijzen betalen doch beter kwaliteit als
V. D. VELDEN'S DESSERT KOFFIE
à 70 cent is niet bekend.
10 pCt. korting op alle artikelen.
HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat J. VAN VELLINGA, Molenstraat voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,
J. v. Vellinga.

KIEZERS!

Zóó moet het Stembiljet er uitzien, als 't in de bus gaat.

STEMBILJET.

STEMMING ter verkiezing van
EEN lid voor den Gemeenteraad
te Boxtel, op Donderdag 17 Juli 1913.

CANDIDATEN zijn (in alphabetische volgorde):

Aanwijzing der Verkiezing.	NAMEN.	VOORNAMEN.
●	Paijmans	G.
■	Vries de	J.

Van de tegenpartij heeft men ons den strijd opgedrongen. Wij hebben hem aanvaard, met een voorloopigen uitslag, waarover we verheugd kunnen zijn.

Doch ook a. s. Donderdag moeten we tot den laatsten man ons best doen voor

Jan de Vries.

Paijmans kende voor twee jaar geen medelijden met oudere zittende raadsleden. Hij kende het ook nu niet tegenover onze aftredende leden. Hij moet dus niet bij ons om medelijden vragen.

Onze candidaat is een onafhankelijk man, die veel tijd heeft om zich aan de belangen der gemeente te wijden en als bouwkundige de gemeente enorm bevoordeelen kan.

Stemt daarom eenparig op: JAN DE VRIES

Komt allen trouw ter stembus.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

No. 58 ZATERDAG 19 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA**
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Telsph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Na de Stemming.

Het leek Donderdagavond wel, of de Dommelpartij een heel koninkrijk veroverd had, zoo'n lawaai was er en zoo'n geblèr.

Maar als de lui 'n heel klein beetje tot bezinning gekomen zijn, zullen ze in zich zelf zeggen, dat ze eigenlijk een groote nederlaag hebben geleden.

De uitslag van stemming er herstemming is ten slotte, dat er bereikt is, wat wij aanvankelijk wilden: het behoud van alle aftredende leden.

Maar wat de Dommel wilde: v. d. Sande erin en v. d. Eerden er uit, dat is faliekant uitgekomen.

Ze hebben dat met allen geprobeerd. Vooral de Van Oerle's waren er warm voor.

Het liep zoover, dat de engere kring van vertrouwde Dommelvrienden een man als den heer Ribbe in den steek liet. Aan onze hulp heeft de heer Ribbe 't te danken, dat hij niet is uitgeworpen of met een smadelijk klein getal stemmen in herstemming kwam.

Wat wij tegenover den heer Ribbe als bekwaam, flink en joviaal man en als vertegenwoordiger eener Protestantsche minderheid in de gemeente, niet meenden te mogen doen, dat deden degenen, die zich zijne vrienden noemen: ze lieten hem op een verraderlijke manier in den steek.

Jammer voor die „trouwe" kameraden, dat hun toeleg niet verborgen kon blijven.

* * *

Wij hebben intusschen onzen plicht gedaan. De heer de Vries, die zich 's namiddags, op den dag der kandidaatstelling bereid verklaarde een candidatuur aan te nemen, om de Dommeltoeleg te verijdelen, hebben we tot 't laatst toe zoo krachtig mogelijk gesteund.

En of men nu voor- of tegenstander van den heer de Vries is, men zal toch dit moeten erkennen: de Centraalpartij heeft haar eereplicht flink vervuld; de andere heeft laf en trouweloos gehandeld, ze heeft den heer R. een poets gespeeld, ze heeft de heeren de Hond en v. Rijckevorsel, die op hunne lijsten stonden per slot van rekening alleen laten staan.

Ofschoon 't getal der opgekomen kiezers 34 minder was, dan den eersten keer, behaalde de Vries slechts 5 stemmen minder.

En 't is dan ook aan een zeer toevallige omstandigheid te wijten, dat de heer Paijmans 441 stemmen haalde, namelijk hieraan, dat de stemmen op den heer de Hond bij afspraak grootendeels op Paijmans overgingen.

Dat is een toevalligheid en als de Dommelmannen vernemen op welk motief deze handelwijze vooral steunde, dan zullen ze inzien, dat ze niet zoo hard over deze stemmenwinst hoeven te juichen.

Dat de voorstanders der candidatuur de Hond bij deze gelegenheid tevens wilden toonen, dat hun groep ook iets te beteekenen heeft, dat men er in de toekomst rekening mee dient te houden, moet iedereen natuurlijk vinden.

* * *

Nogmaals, de heele verkiezing geeft de Dommel geen stof tot juichen.

Hun aftredende candidaat bleef bij den onze 'n 140 stemmen achter.

En hadden ze de moeite gespaard om tegen den heer H. v. d. Eerden op te komen, dan hadden ze niet zoo in angst hoeven te zitten en dan was hun zwakheid niet weer zoo duidelijk aan 't licht gekomen.

Want dat de heer Paijmans gekozen is, ligt em niet zoo zeer aan de kracht zijner partij, als aan een samenhang van verschillende omstandigheden.

Wat hij nu bereikt heeft, had hij op een eervolle manier kunnen bereiken op den weg van ons plan: herkiezing der aftredende leden. R.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

II.

Levende taal. „Niettegenstaande de „strenge onveranderlikheid van het „Fundamento", aldus Zamenhof in zijn „voorrede, „zal onze taal volkomen „mogelikheid bezitten, niet alleen zich „voortdurend te verrijken, maar zelfs „voortdurend beter en volmaakter te „worden".

Hoe die verbetering moet geschieden is door de heer S. niet biezonder duidelik aangegeven. Hij schreef er niet meer van dan dit: „En is het dan niet mogelijk aan een gebouw, dat reeds op zijne fondamenten rust nog allerlei verbeteringen en versieringen aan te brengen?"

Met een aanhaling uit het Fundamento kan ik dit weinige aanvullen.

„Wanneer een gevolmachtigd komitée „vindt, dat een of ander woord of regel „in onze taal ondoelmatig is, dan kan het „zulke vorm weliswaar niet *te niet doen* of „*veranderen*, maar het kan een nieuwe „vorm voorstellen, die het aanbeveelt, „*naast* de oude vorm te gebruiken. In „de loop der tijden zal de nieuwe „vorm langzamerhand de oude verdringen, die dan een archaïsme wordt, „zoals we dat ook in iedere natuurlike „taal zien. Maar omdat zij een deel van „het „Fundamento" uitmaken, mogen „zulke oude vormen nooit verworpen „worden, maar altijd in alle leer- en „woordeboeken samen met de nieuwe „vormen gedrukt worden".

Om dus van zijn taal op de hoogte te blijven zal de Esperantist vaak *twee woorden voor dezelfde zaak* moeten onthouden, nl. eerst en vooral het woord uit het Fundamento en daarbij een verbetering.

Het is van belang, dat de lezer dit onthoude

1. „Is het dan niet mogelijk", zo vroeg de heer S. „aan een gebouw, dat reeds op zijn fondamenten rust, nog allerlei verbeteringen en versieringen aan te brengen?"

Zeer zeker, is het antwoord; als bv. een ruit, een dakpan, een plank in vloer of zoldering stuk is, dan herstelt men dat door een nieuwe ruit, enz. *over de oude heen* aan te brengen. Dat heeft Esperanto geleerd. — Zó gevaarlik is het met vergelijkingen te willen *redeneren*.

* * *

Nog een kwestie.

Hoe komt Esperanto aan de nieuwe woorden, die òfwel naast een oud, ondoelmatig woord gesteld worden, òfwel een uitbreiding, een verrijking van de woordeschat zijn?

Daaromtrent schreef de heer S. in no I:

„Esperanto is evengoed als ieder der genoemde" (Frans, Duits, Engels, enz.) „eene levende taal, eene taal, die zich „ontwikkelt, steeds rijker wordt aan „vormen en uitdrukkingen, zonder daarom moeilijker te worden".

Dit stukje heeft me zéér verbaasd. Esperanto een *levende taal evengoed als Frans, Duits, Engels!*

Een paar vraagjes hierover.

1o. Is het leven, de ontwikkeling van Esperanto geheel vrij, zoals van Frans, Duits, Engels — of moet het aan leiding onderworpen zijn?

2o. Als het *vrij* is, zoals van iedere natuurlike taal, hoe zal dan Esperanto in Nederland en Rusland; in Noord- en Zuid-Europa; in Europa, Azië, Amerika enz. gelijk blijven?

3o. Als het *niet vrij* is, maar aan leiding onderworpen blijft, wie zal dan het gezag voeren? Zal dat zijn het „Lingva Komitato", de „Akademio", — die eensgezind zijn in het afkeuren van het nieuwe — òf de „Internacia Scienca Asocio", die reeds wijzigingen invoerde?

4o. Is het woord „levende taal" misschien een van de „groote woorden", die de heer S. in zijn eerste artikel zo handig en slim tegen de Idisten meende uit te spelen?

* * *

Een wereldtaal mag geen levende taal zijn, zoals Frans, Duits, Engels, enz. De levensomstandigheden en denkwijzen der verschillende volken — ongerekend nog die van de afzonderlike personen — wijken zózeer van elkaar af, dat een *gelijke* ontwikkeling niet mogelik is zonder een streng gezag.

In no VIII haalde de heer S. met blijkbaar genoegen de volgende woorden van de Duitse Idist Peus aan: „De chaos is onvermijdelik zonder een onwrikbare discipline".

Die uitspraak bevat juist een veroordeling van Esperanto. — Bij gebrek aan woorden mag ieder Esperantist ze zelf maken. „Daar is geen Academische goedkeuring voor noodig" — Dat *moet* een chaos, een warboel worden, te meer omdat noch het „Lingva Komitato", noch de „Akademio" kunnen verhinderen, dat vele Esperantisten in navolging van Ido nieuwe woorden gebruiken in plaats van oude, die ze ondoelmatig vinden.

P. J. v. d. Wetering.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Knoeierijen?

Het parket, aldus meldt het Brusselsch „N. v. d. D.", heeft een bezoek gebracht in de bureaux van het bestuur der burgerlijke godshuizen van Anderlecht; er werden ook bij verscheidene personen huiszoekingen gedaan en papieren in beslag genomen. Er zou kwestie zijn eener geldverduistering van 15.000 fr. in de bouwwerken van het gesticht voor verlatene kinderen en oude vrouwen, dat de burgerlijke Godshuizen van Anderlecht, te Scheut laten bouwen.

Wij deelen dit gerucht, aldus voegt het blad er bij, evenwel onder alle voorbehoud mede en zullen den uitslag van het rechterlijk onderzoek afwachten.

Frankrijk.

Een tunnel onder het kanaal.

De „Newyork Herald", de Parijsche editie, die reeds langen tijd geijverd heeft voor het bouwen van een tunnel onder het Kanaal publiceert de volgende verklaringen door den Fransche ministerpresident Barthou afgelegd. Het schijnt dat de oplossing van deze kwestie niet lang meer kan worden uitgesteld. Van de bezwaren, die men in Engeland had is het een na het andere verdwenen. De nog bestaande bezwaren zijn hoofdzakelijk van ideëlen aard, maar kunnen niet opwegen tegen de vele stoffelijke voordeelen, welke aan een betere en gemakkelijke verbinding met het contingent verbonden zijn. Wat ons Franschen betreft, hier heeft het plan van deze verbinding met Engeland slechts aanhangers gevonden, zelfs in den tijd toen onze betrekkingen met Engeland nog niet zóó hartelijk waren, als ze gebleken zijn te weten bij het jongste bezoek van den president der republiek aan Londen. Wij kunnen de bouw van een tunnel onder het nauw van Calais

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

6

Lucien wist niet, dat er gendarmen te Nointel waren geweest en herkende op het eerste oogenblik Timoleon niet, die onder zijn bevelen had gediend.

„Ik ben het, luitenant, kent ge mij niet meer?"

„Timoleon!" zeide Lucien, terwijl hij den brigadier hartelijk de hand drukte.

„Ik zelf, luitenant".

„Gij hier in 't land?"

„Naturabel".

„En wat komt ge doen?" vroeg Lucien een weinig bevreesd, want hij zag Timoleon gelaarsd en gespoord en zijn tenue bewees, dat hij op expeditie was.

„Bah!" antwoordde de brigadier en trok een vies gezicht. „Een akelig baantje. — Neen, bij de gendarmerie is het niet zooals in 't regiment. Maar men moet zijn plicht doen en ge weet, luitenant, ik liet me liever in stukken snijden, dan er aan te mankeeren".

Lucien kende werkelijk de nauwgezetheid van den soldaat.

„Als er nog maar gevaar bij was", vervolgde de brigadier; „maar een grijsaard en een meisje van twintig jaren, dat verdedigt zich niet".

De luitenant werd doodsbleek.

„Er is nog wel een derde bij, die het ons een beetje lastig kan maken, maar..."

Timoleon sprak niet meer; hij had de ontsteltenis van zijn luitenant bemerkt en zocht naar de oorzaak. Eensklaps sloeg hij zich met de hand voor het voorhoofd als iemand, die zich plotseling iets herinnert; hij haalde een papier voor den dag, las het over en wierp voortdurend snelle blikken op Lucien.

Het was een signalement. Ontevreden stak hij het weer in den zak en mompelde bij zich zelf: „Naturabel, ik moet mijn luitenant gevangen nemen, die mij het leven heeft gered! Duizend karabijnen!" en de brigadier woelde in verlegenheid met zijn scherpe sporen de aarde om. Klaarblijkelijk zocht hij naar een idee, dat maar niet komen wilde; eindelijk slaakte hij een kreet van vreugde: hij had er wat op gevonden.

„Luitenant, ge zijt een schurk", zei hij brutaalweg tegen Civry.

Lucien stond verbaasd, hij dacht dat Timoleon gek geworden was. „Waarom?" vroeg hij.

„Waarom?..." De brigadier stond er mee verlegen en kon daarop geen antwoord vinden.

„Dat doet er niet toe", zeide hij eindelijk, „ge zijt een schurk en ge zult er mij rekenschap van geven. Terzelfdertijd sloeg hij de hand aan zijn sabel.

Lucien begreep er niets van. „Wat is dat nu? Gij beleedigt mij en ik moet rekenschap er voor geven?"

„Naturabel". De brigadier trok zijn sabel uit de scheede. „Verdedig u!" riep hij.

„Timoleon, weet ge dan niet meer, dat ge uw leven aan mij te danken hebt?"

Een traan welde op in het oog van den soldaat. Alle moeite deed hij om ze tegen te houden, maar het gelukte niet en langzaam gleed zij langs zijn gebruinde wang. „Gij hebt mij het leven gered", sprak hij met heesche stem, „dàt juist verveelt me; ik wil geen verplichting meer aan u hebben".

„En uit dankbaarheid valt ge nu mij aan?"

„Naturabel".

„Maar kerel", riep Lucien, „ge zijt gek of ge zijt dronken!"

Timoleon lachte: „Allons, burger, trek je sabel, het wordt al laat en ik heb nog een paar arrestaties te doen, een grijsaard en een blondinnetje".

Het bloed steeg Lucien naar het hoofd; alle twijfel was hem ontnomen en met een tevreden glimlach zag de brigadier hem zijn degen trekken.

IX.

De wapens van Timoleon en Lucien kruistten elkander. De eerste had een belangrijk voordeel op den officier; zijn wapen was bijna een voet langer dan de infanteriesabel van zijn jeugdigen tegenstander. Toch ging hij niet aanvallend te werk, maar bepaalde zich tot afweer. Lucien speelde hetzelfde spel, juist alsof ze vreesden elkander te treffen.

„Hm, dat kan zoo nog lang duren", gromde Timoleon; van houding veranderd, begon hij nu meer en meer den luitenant in 't nauw te brengen, beschreef met zijn sabel een grooten halven cirkel en sloeg Lucien zijn sabel uit de hand.

De luitenant raapte hem op. „Nog eens", zeide Lucien.

Na eenige oogenblikken werd de brigadier aan den arm getroffen. Het was een slechte stoot geweest, die slechts even de huid schramde. Toch vloeide er een weinig bloed en Lucien liet zijn wapen zinken.

„Doorgaan!" riep Timoleon, „die schram moet over den strijd niet beslissen".

Opnieuw zetten zij zich in postuur, maar ditmaal met die koelbloedigheid en aandacht, waaruit men zien kon, dat het ernst werd.

Lucien voelde, dat Timoleon hem opnieuw zocht te ontwapenen; bij beschreef dus op dezelfde wijze een halven cirkel als zijn tegenstander, trok daarop plotseling zijn wapen terug en stiet toe. De brigadier had die beweging voorzien, maar wist ze niet op tijd af te weren, zoodat de sabel van Lucien hem in de heup trof; hij wankelde en viel. De luitenant haastte zich het bloed te stelpen, dat uit de wonde van Timoleon gutste, maar deze stiet hem zachtjes terug.

„Luitenant", zeide hij met zwakke stem, „vergeef mij de grofheden, die ik u heb gezegd, maar ik kon niet anders handelen, dat was het eenige middel om u niet gevangen te nemen, zonder mijn consigne te verwaarloozen".

„Hoe!" riep Lucien, tot tranen bewogen, „en daarom hebt gij mij aangevallen en tot zelfverdediging genoodzaakt?"

„Naturabel".

„Maar ge had er het leven bij in kunnen schieten".

„In dat geval had ik u zeker niet kunnen gevangen nemen. Ga nu gauw naar Nointel de uwen waarschuwen".

„Neen, ik kan u niet alleen laten", sprak Lucien, ziende, dat de brigadier al meer en meer bloed verloor.

Eindelijk gehoorzaamde Lucien en een oogenblik later waren de gendarmen ter plaatse.

„Heeft die luitenant u dien steek gegeven, brigadier?" vroeg een der manschappen

„Ja", antwoordde de gewonde. „We kregen samen ruzie; hij beweerde dat ik dronken en gek was en toen wij van leer trokken, pikte hij mij met zijn sabeltje, juist op het oogenblik dat ik hem een houw op zijn gezicht wilde geven. 't Is jammer, doch..." Timoleon kon niet eindigen; door bloedverlies uitgeput viel hij in zwijm.

De gendarmen hakten eenige takken van de boomen en maakten een soort draagbaar om hun brigadier zoo gemakkelijk te kunnen vervoeren, terwijl een van hen in vollen galop naar Beaumont rende om den dokter te ontbieden.

X.

Twintig minuten later was Lucien te Nointel. Bij zijn huisje komende vond hij het omringd door een woeligen troep boeren, met hooivorken en zeisen gewapend. Hij baande zich een weg door de menigte, die eerbiedig op zij week voor een uniform, waarop de officiersepauletten schitterden. De jongeling doorliep alle kamers en riep aanhoudend om Gabriëlle; maar niemand antwoordde hem; buiten klonken alleen de stemmen der opgeruide landlieden.

Alles was in wanorde in de kamer, die Gabriëlle betrokken had; er scheen een hevige worsteling te hebben plaats gegrepen. Meubels lagen omvergeworpen en half verbrijzeld, het spiegeltje boven den schoorsteenmantel was door een kogel doorboord en eenige bloeddruppels hingen tegen het raam. Daarbij lag een ruiker veldbloemen op den grond, die hij denzelfden morgen aan Gabriëlle gegeven had; ongetwijfeld had het arme kind hem daar neergeworpen als een laatsten groet.

Lucien raapte hem op en tegelijkertijd viel er iets uit, dat rinkelend over den vloer rolde.

slechts met voldoening zien daar het meerdere verkeer ook den rijkdom zal doen toenemen en bovendien moreele voordeelen zal bieden. Ieder werk dat toenadering der volkeren gemakkelijker maakt is een werk van vrede en beschaving.

Duitschland.

De Krupp-onthullingen.

De onthullingen van den Rijksdagafgevaardigde Liebknecht inzake Krupp hebben aanleiding gegeven tot een nauwkeurig onderzoek waaromtrent echter vooralsnog een streng stilzwijgen bewaard wordt. Het onderzoek heeft Liebknecht ertoe geleid, een aanklacht in te dienen tegen een aantal officieren, die zich op 29 Juli en de daarop volgende dagen te verantwoorden zullen hebben voor de militaire rechtbank te Berlijn. Deze officieren moeten van de Krupp-ambtenaren voor hun mededeelingen geschenken hebben aangenomen.

Op uitdrukkelijk verlangen van den minister van oorlog zal de zaak behandeld worden met gesloten deuren, daar in openbare behandeling een gevaar voor de landsverdediging wordt gezien.

De Schütte-Lanz vernield.

Het luchtschip „Schütte-Lanz" was van Königsberg gekomen, doch moest om zijn standplaats Bisdorf te Berlijn te kunnen bereiken, van waterstofgas voorzien worden. Daar het Donderdag den ganschen dag te Schneidemühl hard geregend had, moest de vulling Donderdag geschieden. Er waren 250 soldaten gecommandeerd, om den luchtkruliser te beschermen. Bij een zeer sterke windvlaag moesten de soldaten de touwen loslaten. De mecaniciens sprongen uit den gondel en onmiddellijk daarna vloog het luchtschip met groote snelheid, alle telefoondraden vernielend, weg in de richting van het dorp Erpel.

Het schip is op drie plaatsen gebroken en ook de beide gondels moeten ernstig beschadigd zijn. Men acht het luchtschip geheel verloren.

Een ongeluk voorkomen.

Uit Ratenow wordt aan de Berliner Zeitung am Mittag geseind: „Door de nalatigheid van een spoorwegwachter geraakte prins August van Cumberland, die met een eskadron den spoorweg overstak, in groot gevaar. Toen het eskadron met het muziekkorps voorop voor de oefening uitrukte, stond de overweg op de lijn Ratenow—Bamme open. Het muziekkorps was de spoorlijn reeds over toen de prins en zijn adjudant plotseling op 100 M. afstand een sneltrein zagen aankomen. In een oogenblik hield de prins zijn paard in, en het gelukte hem op deze wijze een groot ongeluk te verhoeden. De spoorwegwachter had vergeten de boomen neer te laten".

Engeland.

De Engelsche vloot.

Bij de begrooting der nieuw te bouwen schepen, gaf Churchill een grondige verklaring, betreffende het gebruik van olie als brandstof op de vloot. Hij wees op de voordeelen en verklaarde dat bijna alle oorlogschepen van het program 1912—1913, zoo gebouwd waren dat men olie als brandstof kan gebruiken. Datzelfde zal ook geschieden op lichte kruisers en de torpedovernielers van het program 1913—1914 Vijf oorlogschepen evenwel van dit jaar zullen alleen kolen als brandstof gebruiken en olie slechts als hulpmiddel.

De reden van deze verandering is dat olie op groote schepen alleen vereischt wordt, als deze met buitengewoone snelheid moeten varen. De admiraliteit is evenwel niet van plan de gewone vaarsnelheid van linieschepen, die hoogstens 20 of 21 knoopen bedragen, te verhoogen. Kolen zullen voor het oogenblik de basis der beweegkracht van de linie- en oorlogschepen blijven.

Vervolgens behandelde Churchill de de kwestie van den olievoorraad. Hij verklaarde, dat het hoogste beleid voor de admiraliteit was om onafhankelijke en eigen voortbrenger te worden van deze vereischte voorraden. Terzelfdertijd echter was het een blijk van voorzichtigheid om verschillende series van doorloopende contracten van 5 jaar te sluiten, vijf welke de admiraliteit in staat stellen om een regelmatige en voldoende voorraad te krijgen tegen steeds redelijken prijs.

Churchill verklaarde nog, dat hij niets te veranderen had in hetgeen hij in Maart reeds over de Engelsch—Duitsche betrekkingen gezegd had. Ook had hij geen nieuwe feiten mede te deelen, over de Middellandsche Zee. Zeer zeker bespreken Italië en Oostenrijk nieuwe programma's, maar wij moeten ons door feiten laten leiden en niet door geruchten.

Churchill geloofde niet, dat er gedurende den herfst in de Middellandsche Zee iets zou gebeuren, waardoor wij reeds van te voren ons regelmatig program zouden moeten veranderen.

Tengevolge van de verwerping der Canadeesche navy-bill had de admiraliteit besloten om den bouw van drie oorlogschepen van 't programma van dit jaar te verhaasten om alzoo in de algemeene verdediging van het rijk te voorzien.

Geheimzinnige diefstal.

Dinsdag is, volgens een bericht uit Londen, op het traject Parijs—Londen een kostbare parelsnoer ter waarde van ongeveer 3.125.000 francs gestolen. Het snoer was uit Parijs in een verzegeld en aangeteekend pak gezonden aan het adres van een bekenden juwelier van Hatton Gardens te Londen. Toen de besteller het pakje bracht, waren de zegels ongeschonden; de doos evenwel die het snoer had moeten bevatten, bevatte slechts een paar... klontjes suiker. Daar de suiker van Fransch fabrikaat is, vermoedt men dat de omwisseling op Fransch gebied heeft plaats gehad.

De verzekeringsmaatschappij, die het kostbare halssnoer verzekerd heeft, heeft een belooning van niet minder dan 10.000 pond uitgeloofd voor dengene, die een aanwijzing geeft voor het terugvinden van het kleinood en het aanhouden der dieven. Het kostbare stuk was voor 135.000 pond verzekerd.

De detectieven van Scotland Yard zijn van meening, dat de sleutel van het geheimzinnige geval te Parijs gezocht moet worden en dat de dief zich in Parijs bevindt.

Salomons, de Parijsche vertegenwoordiger der firma Max Mayer, aan welke het halssnoer gezonden was, verklaarde, dat hij het halssnoer zelf in de doos gepakt en verzegeld had. Daarna had hij het pakje naar het postkantoor gebracht en doen aanteekenen, waarvoor hij de vereischte een frank port betaalde. Hij had er den postzegel niet zelf opgedaan, maar dit aan de postbeambten overgelaten. Wat er gebeurd is nadat het pakje door de post aangenomen was, zullen de Parijsche detectives moeten uitmaken.

Salomons vertelde niet wat in het pakje was, toen hij het verzond, maar er werd een beschrijvingsbewijs afgegeven. De dieven, die op een of andere manier hoorden, dat het kostbare halssnoer naar Engeland verzonden werd, wachtten blijkbaar een gunstige gelegenheid af, om den inhoud van het pakje te verwisselen.

Het eigenaardige van het geval is, dat er geen vertraging in de verzending heeft plaats gehad, zoodat de dieven met een buitengewone snelheid moeten gehandeld hebben. Ook heeft er geen verwisseling van doos plaats gehad, daar de oorspronkelijke doos geleverd is.

Salomons verklaarde, dat hij het pakje met zeven zegels voorzien had, de initialen dragend der firma „M. M." Toen het aankwam waren er niet minder dan zestien zegels op. Toch waren er geen sporen van beschadiging gevonden. In het doosje bevonden zich elf langwerpige klontjes Fransche suiker.

Deze waren niet afzonderlijk ingepakt; daar de binnenzijde van het doosje echter gevoerd was, kon het schudden van de klontjes door de bekleeding niet gehoord worden.

Oostenrijk-Hongarije.

Groote hagelsteenen.

De gemeente Erdo—Szakall in Hongarije is dezer dagen zwaar geteisterd door een hagelbui.

Er vielen stukken ijs waarvan velen een kilogram wogen en waardoor een tachtig personen gedood zijn.

Rusland.

Ernstig spoorwegongeluk.

Op de spoorlijn Kieff—Odessa werd een trein door een plotseling opstekenden wervelstorm omvergeworpen. Vijftien spoorwagens werden vernield.

Tien personen werden gedood en 80 gewond.

Amerika.

Conflict tusschen Wilson en Bryan?

Te Washington verwacht men het aftreden van Bryan als minister van staat. Er heerscht weliswaar niet bepaald wrijving tusschen hem en President Wilson, doch de verstandhouding is niet te best, omdat Wilson zelf leiding wil geven aan de buitenlandsche politiek.

Bryan moet verder hebben verklaard dat hij niet uitkomt met zijn ministersalaris

Mijnbrand.

Uit Castel Termini wordt gemeld, dat in de zwavelmijn te San Givanelle Lobns, waar 700 mijnwerkers arbeiden, een brand uitgebroden is, 23 mijnwerkers zijn niet naar boven gekomen, zoodat men vreest, dat ze zijn verongelukt.

Hitte in de Ver. Staten.

In de Vereenigde Staten is de hittegolf teruggekeerd. Uit tal van plaatsen wordt ook gemeld van hevige onweders, In Ohio en Indiana heeft het zóó geweldig geregend, dat het spoorwegverkeer er den grootsten hinder van ondervond. Te Marietta in Ohio bijv. moest men 85 passagiers uit den „ingeregenden" trein per roeiboot verlossen.

Van de Balkanstaten.

Een schrikwekkende statistiek.

De correspondent van de „Corrière della Sera", die zich in Macedonië bevindt, en alle plaatsen heeft bezocht, waar de oorlog heeft gewoed, geeft de volgende ramingscijfers van de verliezen aan menschenlevens en aan geld der twee Balkanoorlogen:

Eerste oorlog

Bulgarije: 350.000 soldaten te velde; 80.000 dooden door oorlog en ziekte; 1½ milliard lire verlies aan rijkdom.

Servië: 250.000 man te velde; 30.000 dooden door het zwaard en door ziekte; 800 millioen lire verlies aan rijkdommen.

Griekenland: 150.000 man gemobiliseerd; 10.000 dooden; 350 millioen lire verlies.

Montenegro: 30.000 soldaten, 8000 dooden; 20 millioen lire verloren.

Turkije: 450.000 man, 100.000 dooden, 2 milliard lire verloren.

Tweede oorlog:

Bulgarije: 300.000 soldaten, 60.000 dooden, 900 millioen lire verlies.

Servie: 200.000 soldaten, 40.000 dooden, 500 millioen lire verloren.

Griekenland: 120.000 man, 30.000 250 millioen lire verloren.

Montenegro: 20 000 soldaten.

Bij deze cijfers moeten dan nog gevoegd worden de vermoorde personen, de door brand en plundering verloren bezittingen. De slachtoffers van de cholera, enz.

Men komt zoodoende tot een totaal van bijna 40.000 dooden, en bij de 6½ milliard lire verlies.

Binnenlandsch Nieuws.

Hengstenkeuring.

De minister van Landbouw, Nijverheid en Handel heeft goedgevonden:

te bepalen, dat de gewone Rijkshengstenjaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten in 1913 gehouden zullen worden:

voor Drenthe: op 18 September a.s. te Asten:

voor Overijssel op 20 September a.s. te Zwolle:

voor Zeeland: op 22 September a.s. te Middelburg: op 23 September a.s. te Oostburg: op 24 September a.s. te Kattendyke: op 25 September a.s. te Hulst: op 26 September a.s. te Bergen op Zoom: op 27 September a.s. te Zierikzee:

voor Utrecht op 1 October a.s. te Utrecht:

voor Noordholland: op 2 October a.s. te Hoofddorp: op 3 October a.s. te Schagen en Wieringen: op 4 October a.s. te Textel en Terschelling:

voor Friesland: op 7 October a.s. te Oranjewoud: op 8 October a.s. te Leeuwarden: op 9 October a.s. te Ameland:

voor Gelderland: op 14 October a.s. te Zutphen: op 15 October a.s. te Tiel: op 17 October a.s. te Zaltbommel: op 26 November a.s. te Zevenaar:

voor Noord-Brabant: op 21 October a.s. te Eindhoven: op 22 October a.s. te 's-Hertogenbosch: op 23 October a.s. te Bergen op Zoom: op 24 October a.s. te Zevenbergen:

voor Zuid-Holland: op 28 October a.s te Leiden: op 29 October a.s. te Rotterdam: op 30 October a.s. te Dirksland: op 27 November a.s. te Dordrecht:

voor Groningen: op 4 November a.s te Groningen: op 5 November a.s, te Winschoten: op 6 November a.s. te Appingedam: op 7 November a.s. te Groningen:

voor Limburg: op 11 November a.s. te Venlo: op 12 November a.s. te Maastricht: op 13 November a.s. te Roermond.

De bloembollen streek.

Dit jaar kan geconstateerd worden, dat de aftrek van onze tulpenbollen grooter is dan vorige jaren. Wel gaat er op de groene veilingen nog niet genoeg om, die gehouden worden, wanneer het goed in den bloei staat, doch de belangstelling van den groothandel was ook hierin thans grooter dan voorheen. Ook heeft ten opzichte van de droge bollen de commissiehandel zich van het artikel meester gemaakt en weet ze op de bollenbeurs met succes te plaatsen. Zoo is nu deze handel in alle soorten vlug en vertoonen de prijzen een regelmatige stijging. Dat onze bollen van den kleigrond meer getrokken zijn in het buitenland, vooral Amerika en Engeland, is toe te schrijven aan hun flinke grootte en de geschiktheid om door broei vervroegd te worden. In dit opzicht hebben onze telers dan ook belangwekkende proeven gedaan en ambieeren ze thans de meest aanbevelenswaardige soorten. Ook Duitsche handelshuizen hebben hier tegenwoordig hun agenten voor het artikel tulpen.

Brand.

Te Blerik is gedeeltelijk uitgebrand het pand van H. Vaessen, waardoor de Registers van den Burgerlijken stand van Maasbree die in de woning werden bewaard door het vuur vernield werden.

Naweeën van verkiezingen.

Te Sellingen, gem. Vlachtwedde (Gr.) werd de herkiezing van een lid van gemeenteraad feestelijk gevierd. Twee der feestvierders werden handgemeen. Zekere J. van der L. sloeg den landbouwer G. Boels zoo hevig met een hamer tegen het oog, dat hij vermoedelijk nimmer weer zal kunnen zien.

Tel.

Rijkskweekschool voor Vroedvrouwen.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, is benoemd aan de Rijkskweekschool voor vroedvrouwen te Rotterdam, voor het tijdvak van 16 Juli 1913 tot en met 15 Juli 1914, tot hoofdverpleegster, mejuffrouw G. P. des Bouvrie, aldaar.

Een ontrouwe notaris.

Donderdag werd voor de rechtbank te Roermond behandeld de zaak tegen den voortvluchtigen notaris uit St. Odiliënberg, die beschuldigd is van verduistering van f 12.500. 19 getuigen zijn gedagvaard. w.o. de curator Mr. Heyst. De voortvluchtige bevindt zich vermoedelijk in Amerika. De eisch luidde 2 jaar gevangenisstraf en ontzetting uit het notarisambt.

Uitspraak over 14 dagen.

Congres S. D. A. P.

Op 26 en 27 Juli zal te Zwolle het buitengewoon congres der S. D. A. P. worden gehouden. Zooals men weet wordt dit congres belegd, of de socialisten al dan niet in het ministerie zitting zullen nemen.

Vergoedingen bij den landstorm.

Indien tengevolge van het verblijf in werkelijken dienst van een tot den landstorm behoorenden dienstplichtige voldoende middelen tot levensonderhoud ontbreken aan zijn gezin of aan dat waartoe hij behoort, kan vergoeding worden toegekend. Deze mag ten hoogste bedragen f 1 per dag, als de dienstplichtige in het jaar van zijn verblijf in werkelijken dienst het 26ste levensjaar, en ten hoogste f 1.50 per dag, als hij in dat jaar het 31ste levensjaar nog niet volbrengen zou. Mocht hij in of vóór het jaar van zijn verblijf in werkelijken dienst het 31ste levensjaar volbrengen of volbracht hebben, dan kan ten hoogste f 2 per dag worden toegekend. De vergoeding mag voorts niet te boven gaan het bedrag van inkomsten, dat wordt gederfd wegens de afwezigheid van den dienstplichtige, op wiens werkelijken dienst het verzoek om vergoeding gegrond is, verminderd, bij voorkomend geval, met de kosten van diens eigen levensonderhoud.

Het verzoek om vergoeding wordt gericht aan den burgemeester der gemeente, waar degene, die het verzoek doet, woonplaats heeft, tenzij de woonplaats buitenslands is gelegen, in welk geval het verzoek gericht wordt aan den burgemeester der gemeente, waar de dienstplichtige voor den landstorm staat ingeschreven.

Het bedrag der vergoeding wordt door bedoelden burgemeester bepaald, zulks onder nadere goedkeuring van den minister van oorlog. In afwachting van die goedkeuring wordt de vergoeding door of vanwege den burgemeester uitbetaald met gelden, uit de gemeentekas voor te schieten.

Bruiloft met hare gevolgen.

Zaterdag voor Pinksteren was te Avereest een bruiloft gehouden. Na feest gevierd te hebben kregen eenige der gasten op weg naar huis ruzie, en zekere W. van W. bracht een tegenstander een diepe messnede in het gelaat toe. De rechtbank te Zwolle veroordeeld van W. tot twee maanden gevangenisstraf.

Evenwel sloten de vechtersbazen na eenigen tijd weer vrede. Van W. betaalde de doktersrekening en op een mooien dag kwamen de mannen samen den rechter vragen de straf te veranderen in een geldboete. Toen kwam de zaak voor het gerechtshof te Arnhem. Bij de behandeling daar verklaarde de mishandelde dat de mishandeling zoo erg niet was geweest (hoewel de sporen van de wonde nog heel goed zichtbaar waren).

De advocaat-generaal meende dan ook, dat, ondanks de verzoening de beklaagde, die erg driftig is, flink gestraft moet worden en hij vroeg verhooging der straf tot 3 maanden. Het Hof evenwel bevestigde het vonnis van de Zwolsche rechtbank.

Hunnebedden.

Onder leiding van dr. Holwerda van Leiden zijn thans de opgravingen begonnen van het groote hunnebed nabij de Schimmeresch te Emmen op kosten van de Nederlandsche Anthropologische Vereeniging, wier leden Woensdag 23 dezer deze plaats der oudheid zullen bezoeken. Dr. Holwerda staan ter zijde een opzichter en twee rijksarbeiders; het terrein is afgezet met draad tot verzekering van een rustig onderzoek. Het graven is in 't midden van den „grafkelder" begonnen; het onderzoek zal ongeveer 2 weken duren. Er kan nog niets omtrent het onderzoek worden meegedeeld, ook omdat nog niet met zekerheid kan worden gezegd of men hier te doen heeft met een grafkelder dan wel met een historische plek, waaraan in de oudheid een of andere bijzondere bestemming gegeven werd. Een halve eeuw geleden nog waren de reusachtige steenen bijna geheel bedolven onder aarde en struikgewas.

De regeering heeft later om deze merkwaardige plek wandelpaden gelegd, men vindt er hooge boomen, zoodat het geheel er als een kerkhof uitziet.

Men is juist hier met het onderzoek begonnen, omdat er meer kans bestaat iets belangrijks te vinden dan bij de gewone hunnebedden en tevens wijl hier nog nimmer een nauwkeurig onderzoek is geschied. Wel zijn in den omtrek van Emmen in den bodem nu en dan belangrijke overblijfselen uit de oudheid gevonden. Zoo werd tusschen de Wolfsbergen en de Dennen een kerkhof ontdekt, dat als bezaaid was met urnen. Ook kon men in den omtrek van Emmen tal van grootere en kleinere hunnebedden vinden. Om den z.g. dikken steen te Noordbarge, die thans ook rijkseigendom is, hebben tal van kleinere steenen gelegen, die men ook heeft laten springen.

N. R. Ct.

Kindermoord.

Het gerechtshof te Arnhem heeft de dienstbode W. van der B. te Ede, die terecht stond wegens het verdrinken van een pasgeboren kind, met bevestiging van het vonnis in eersten aanleg, veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf.

Verdronken.

Men schrijft uit Nijmegen aan de „Msb."

Een tragisch ongeluk had gisterenavond aan het Waalplein alhier plaats.

Bij het oplaten van den vlieger liep de elf-jarige H. te ver achteruit, zoodat hij van de kade afviel en te water geraakte. Nog voordat hulp kon geboden worden, was de jongen reeds in de diepte verdwenen. Zekere T., woonachtig in den Krommen Elleboog, mocht er in slagen den drenkeling op het droge te halen, maar deze hulp kwam reeds te laat en Dr. Munck, die ijlings ontboden was, kon niet anders dan den dood constateeren.

Het lijkje van den kleinen H. werd naar de ouderlijke woning op het St. Stefensplein vervoerd.

Brutale berooving.

In de billardzaal van Krasnapolsky te Amsterdam heeft Woensdagmiddag omstreeks 5 uur een zeer brutale berooving plaats gehad. Zooals gewoonlijk op dat tijdstip was het zeer druk in de zaal; alle billards bezet en de noodige kijkers daar omheen. De blikken van een dier kijkers dwaalden echter een oogenblik van het billardspel af en het viel hem op hoe een ander, hoewel zelf geheel gekleed en dus niet billard spelend, bij een jacquetjasje stond te morrelen. Hij waarschuwde daarop de spelers, die oogenblikkelijk hun kleedingstukken nakeken. Al spoedig bleek toen dat een hunner uit zijn portefeuille een bedrag van f 300 vermiste.

Inmiddels was de man die in de nabijheid van het jasje had gestaan door de aanwezigen in de gaten gehouden. Zoodra de vermissing geconstateerd werd, omringde men hem, waarop hij aanbood zijn zakken te laten nakijken. Dat was den bestolene echter niet voldoende. Met den verdachte en dengene, die hem in de nabijheid van zijn jasje had gezien, begaf hij zich naar een afzonderlijk lokaal en wachtte daar de komst van de inmiddels gewaarschuwde politie af. Toen deze verscheen had een nauwkeurige fouilleering plaats met het resultaat, dat de drie vermiste bankbiljetten werden gevonden tusschen den band van de onderbroek van den verdachte. Deze legde daarop een volledige bekentenis af.

De ongeveer 50-jarige man, die natuurlijk in verzekerde bewaring werd gesteld, zag er fatsoenlijk gekleed uit en gaf op te zijn „agent in tabak". Natuurlijk zal naar zijn indentiteit een nader onderzoek worden ingesteld. („Hbl.")

Wolkbreuk.

Omtrent de wolkbreuk, welke zich Dinsdag boven Apeldoorn ontlastte, meldt men het volgende: De treinen van Amsterdam naar Apeldoorn kwamen met vertraging aan, daar zij door het overspoelen van het zand op de rails, telkens moesten stoppen. Ook aan het Koninklijk paleis het Loo ondervond men veel overlast van het water. Van de verschillende wegen stroomde het water met geweld in de richting van het paleis, dat in de laagte gelegen is. De benedenvertrekken, als machinekamer, kelders enz. stonden al spoedig onder water. De nieuwgebouwde tunnel geleek wel op een overdekte roeigelegenheid. Met alle kracht is men thans bezig het binnengestroomde water uit te pompen, doch hierin vordert men weinig door het voortdurend aandringende water.

De bekende inbreker De Vos.

Willem Marinus de Vos, op 21 Augustus 1875 te Rotterdam geboren, is gisteren te Parijs op straat gevonden met tal van verwondingen over het geheele lichaam. Naar een ziekenhuis overgebracht is hij daar gestorven, zonder tot bewustzijn te zijn gekomen.

Naar men zich zal herinneren, was De Vos, de bekende inbreker, te Parijs op 30 Dec. 1911 aangehouden in verband met een verzoek tot uitlevering aan Nederland. Op 29 Januari is hij ontsnapt met behulp van zijn broer die hem een touwladder had toegeworpen, waarlangs hij er in slaagde de wachtkamer van het hof van Assisen te bereiken en vandaar te ontkomen.

Inbraak.

Toen de kweeker S. H., te Boskoop, deze week in den laten avond thuiskwam en zijn woning binnentrad, werd hij, naar de „G. C." meldt, onverhoeds aangevallen, bekwam een zwaren slag op het hoofd en eenige messteken in den bovenarm, waardoor hij bewusteloos neerviel. Van dezen toestand maakte de inbreker gebruik om te vluchten. Toen de heer H. het bewustzijn herkreeg, en een onderzoek werd ingesteld, bleek een geldkistje met f 600 verdwenen te zijn en eenige koopmansboeken. Van den dader is nog geen spoor bekend, hoewel wordt vermoed, dat het geen onbekende is geweest.

De 900ste wagon aardbeien.

Vrijdagmiddag is de 900ste waggon aardbeien in dit seisoen verladen door de tuindersvereeniging „Kennemerland", bestemd voor Carel Necke, Berlijn.

Dit getal is vóór deze nog nooit bereikt. Het stationspersoneel had den wagon met groen, vlaggen en een pakkend opschrift voorzien, terwijl vóór vertrek de traditioneele kiek werd gemaakt.

Dank zij het koele weder blijft de verzending nog steeds plaats hebben; gisteren vertrokken zelfs nog 30 wagons en het laat zich aanzien dat dit getal heden nog wordt overschreden. Veel wordt thans in vaten verzonden naar de Conservefabrieken, daar de vraag voor versch gebruik minder wordt. De prijzen zijn in verband hiermede de laatste dagen dan ook zeer dalend, heden werd slechts f 13—15 per 100 K.G. besteed. De tuinders kunnen echter tevreden wezen, zij hebben veel, meerderen zelfs zeer veel geoogst. (Hbl.)

Liturgische Week (Bisdom 's Bosch.)

21 Juli.	Maandag. Henricus. Belijder (zie 15 Juli) Halfdubbel. H. Mis: Os justi; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie van de H. Praxedis Maagd; 3de gebed enz. tot verkrijging van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 4de gebed enz. voor den Paus. Vandaag mag ook de gewone Mis voor Overledenen worden gelezen. Tenzij anders staat aangegeven: op werkdagen de gewone Praefatie en geen Credo.	Wit Zwart
22 Juli.	Dinsdag. Maria Magdalena. Dubbel H. Mis: Me exspectaverunt; 2de gebed enz. voor den Paus — Credo.	Wit
23 Juli.	Woensdag. Apollinaris Bisschop-Martelaar. Dubbel. H. Mis: Sacerdotes; 2de gebed enz. van den H. Liborius Bisschop-Belijder. 3de gebed enz. voor den Paus.	Rood
24 Juli.	Donderdag. Vigilie voor het feest van den H. Jacobus, H. Mis: Ego autem; geen Gloria; 2de gebed enz. van de H. Christina Maagd-Martelares; 3de gebed enz. van O. L. Vrouw: Concede nos; 4de gebed enz. voor den Paus.	Paars
25 Juli.	Vrijdag. Jacobus (canon). Apostel. Dubbel van de 2de klas; H. Mis: Mihi autem; alleen in de gelezen Mis 2de gebed enz. van den H. Christoffel Martelaar-Credo-Prefatie voor de Apostelen.	Rood
26 Juli	Zaterdag. Anna. Dubbel van de 2de klas. H. Mis: Gaudeamus.	Wit
27 Juli.	11e **Zondag na Pinksteren.** Van den Zondag. Halfdubbel. H. Mis: Deus; 2de gebed enz. van den H. Pantaleon, Martelaar; 3de gebed enz. tot inroeping van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 4de gebed enz. voor den Paus, Credo-Prefatie der H.H. Drieënheid.	Groen

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 19 Juli 1913.

— Bij de Donderdag j.l. gehouden herstemming voor één lid van den Gemeenteraad, waren uitgebracht 828 stemmen, waarvan 7 van onwaarde. Aantal geldige stemmen was dus 821. Hiervan verkreeg G. Paijmans 441 en en J. de Vries 380 stemmen, zoodat G. Paijmans gekozen is.

— Den Heer P. Verhagen, houthandelaar alhier, is Donderdag te Horn bij Roermond een ernstig ongeluk overkomen.

Hij is n.m. onder een mallejan geraakt waardoor hij behalve een beenbreuk nog meerdere kwetsuren bekwam.

Per auto is hij naar het ziekenhuis te Roermond gebracht. Wij hopen dat de heer P. V. spoedig hersteld in zijn familiekring alhier zal wederkeeren.

— Bij kon. Besluit van 8 dezer is aan den heer J. A. Ype, kommies der 1ste klasse bij 's rijksbelastingen, een pensioen verleend groot f 537.

— Door den landbouwer M. v. d. Meijden in de Vorst, zijn daar ter plaatse een 6-tal oude munten gevonden.

Twee zilveren en 4 koperen. De munten zijn ongeveer zoo groot als een gulden en zijn uit de 15e en 16e eeuw.

Er bestaan gegronde vermoedens dat daar nog meer van deze munten begraven zijn.

Liempde, 18 Juli. Bij de op heden gehouden herstemming voor een lid voor den gemeenteraad werden uitgebracht 185 geldige stemmen, waarvan 164 op W. Avendonks en 21 op Joh. v. d. Vleuten, zoodat W. Avendonks (aftredend lid) is herbenoemd.

Er waren 7 blanco, en drie met twee zwarten.

Haaren. Dinsdag 22 Juli zal Zijne Eminentie Kardinaal Van Rossum een bezoek brengen aan het Groot Seminarie. Bij die gelegenheid zullen er versieringen worden aangebracht.

Tilburg. *Vervuiling van de „Voorste Stroom".* Burg. en Weth. alhier stellen den Raad voor, op grond van te dezer zake ingewonnen advies van den hoogleeraar Mr. H. Krabbe te Leiden en den advocaat der gemeente, Mr. P. C. E. van Wijnen te Breda, hooger beroep aan te teekenen tegen de vonnissen door de Arrondissementsrechtbank te Breda dd. 10 Juni 1913 gewezen, tusschen de gemeente Tilburg en de heeren F. A. Holleman te 's Gravenhage en M. Holleman te Groningen, inzake de vervuiling van de rivier de Voorste Stroom bij welke vonnissen de gemeente alhier in het ongelijk is gesteld.

— Door het onvoorzichtig rijden van den chauffeur van den heer S. alhier, werd Woensdagmiddag half 3 bij het tentoonstellingsterrein een man aangereden. Ernstig gehavend werd de man op het tentoonstellingsterrein gebracht, waar Dr. Tamiman de eerste geneeskundige hulp verleende.

Tilburg. Naar de Tilburgsche bladen melden, hebben Maandagmiddag (toen de Koningin hier op bezoek was), de meeste draadmakers op de fabriek van de firma H. Eras en Zonen geweigerd te werken omdat zij vrij wilden wezen en zijn ontslagen.

's-Bosch Zondag 20 Juli met den trein van 4,06 wordt Z. Em. Kardinaal van Rossum te 's-Hertogenbosch verwacht. Begeleid door een feeststoet bestaande uit Heeren Geestelijken en leden van de verschillende katholieke sociale en godsdienstige vereenigingen zal de Kardinaal zich begeven naar de Kathedraal, alwaar door Mgr. J. Pompen Z. Em. verwelkomd zal worden, en verdere plechtigheden zullen plaats hebben.

Vandaar zal de Kardinaal zich begeven naar de St. Jozefkerk der Eerw. Paters Redemptoristen, waar Zijne Eminentie om 7 uur een Pontificaal Lof zal celebreeren.

Maandag van 11—12½ uur receptie in het klooster der Eerw. Redemptoristen.

— Bij het op 16 Juli gehouden eindexamen H. B S. slaagden:

F. O. Boogaard, G. J. van Driel, C. F. A. Milders. P. Salm, en Th. B. W. van de Vliervloet, allen te Breda; W. Faber, W. M. J. A. L. de Visser, H. A. Reemer, A. G. Jacht en C. P. J. M. Rogier, allen te Bergen-op-Zoom; J. J. Mariet, E. M. A. Suijlen en J. M. J. Donders, allen, te Tilburg; J. C. H. Fraser, F. G. van Altena en A. C. Elsbach, allen te 's-Hertogenbosch. Afgewezen drie candidaten.

(„N. R. Ct.")

Heeswijk. Dinsdagnamiddag zal Zijne Eminentie Kardinaal v. Rossum aan de Abdij van Berne alhier een bezoek brengen.

Gilze-Rijen. Woensdag werd de reserve-hulpwachter van Bergen door den goederentrein 1152 aangereden en gedood.

Gemengd Nieuws.

Verbruik van sommige voedings- en genotmiddelen.

In de onlangs verschenen 6de aflevering van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn, in aansluiting bij een in 1895 door de Centrale Commissie voor de Statistiek in het licht gegeven publicatie betreffende het verbruik van sommige voedings- en genotmiddelen in de jaren 1852 t/m. 1892, de resultaten bekend gemaakt van een onderzoek naar het verbruik voor de jaren 1892 t/m 1911, over vijfjaarlijksche tijdvakken berekend.

In het kort samengevat zijn de uitkomsten als volgt:

Wat de graansoorten aangaat, blijkt het tarweverbruik te zijn gestegen, al was dat in de latere perioden niet meer zoo sterk als in de vroegere. Hoewel van de rogge, in verband met de onbekende hoeveelheid veevoeder, geen verbruikcijfer is berekend, wijzen de uitkomsten toch wel op eenige vermeerdering der jaarlijks beschikbare hoeveelheid. De gerst toont vooral in de laatste tien jaar een belangrijker verbruik aan. Het verbruik van boekweit is echter in den loop der laatste dertig jaren sterk verminderd.

Van de rijst kan gezegd worden, dat het verbruik, al was dit van 1887 tot 1896 gemiddeld hooger dan in de volgende tijdvakken, toch, vergeleken met de daaraan voorafgaande jaren, is toegenomen.

Het gemiddelde verbruikscijfer van aardappelen, dat in de eerste drie tijdvakken op eene belangrijke stijging wijst, was vervolgens aan eenige schommeling onderhevig en volgde daarna in de laatste drie perioden een eenigszins dalende richting. Evenals bij 't vorig onderzoek wordt als een belangrijk feit aangestipt, dat de verhouding van het verbruik van aardappelen tegenover dat van granen zich ten gunste der granen wijzigt. Wegens de grootere voedingswaarde der granen en de mindere afhankelijkheid van de zoozeer afwisselende aardappeloogsten, mag dit een verblijdend verschijnsel worden genoemd.

De onvoldoende gegevens betreffende boonen en erwten zijn oorzaak, dat omtrent het verbruik dezer zoo belangrijke voedingsartikelen moeilijk een positieve gevolgtrekking kan worden gemaakt.

Zeer toegenomen is het verbruik van runds- en kalfsvleesch. Eveneens kan uit de voorhanden gegevens worden afgeleid, dat ook het paardenvleesch meer als voedingsmiddel wordt gebruikt.

Van varkens- en schapenvleesch kon echter, in verband met onvolledige of minder betrouwbare gegevens, het gemiddeld verbruik niet met juistheid worden vastgesteld, hetgeen, vooral met het oog op een zoo belangrijk artikel als varkensvleesch, zeer valt te betreuren.

Terwijl het verbruik van koffie sedert het tijdvak 1872—1876 afwisselend was, blijkt het theeverbruik sinds 1852 geregeld toe te nemen.

Het gemiddeld verbruik van suiker steeg sedert de periode 1851—1853 van 2.7 K.G. tot 14.75 per hoofd der bevolking.

In het verbruik aan tabak, waarvoor het tijdvak 1882—1886 het hoogste cijfer aanwijst, valt eenige vermindering waar te nemen.

Ten aanzien van de Zuidvruchten is door het onderzoek aangetoond, dat het verbruik van krenten aanzienlijk is gestegen, terwijl dat van rozijnen eveneens, doch niet in zoo sterke mate is toegenomen. Het verbruikscijfer voor vijgen daarentegen wijst eenige daling aan.

Wat ten slotte de beide edele metalen betreft, hiervan blijkt het gemiddeld gebruik van gouden werken na het tijdvak 1892—1896 — toen dit tot 0.18 gram daalde — wel wederom te zijn gestegen, doch steeds te zijn gebleven onder de mate van verbruik in de tijdperken voor 1882. Het verbruik van zilveren werken is echter in de laatste tijdvakken zeer belangrijk toegenomen.

Met voldoening wordt, in verband met de uitkomsten door het onderzoek verkregen, geconstateerd, dat allengs in meerdere mate de behoeften der bevolking konden worden bevredigd, waaruit mag worden afgeleid, dat vooruitgang in de volkswelvaart hiertoe moet hebben bijdragen.

De draadlooze telegrafie.

Dezer dagen verscheen vanwege het internationale bureau van Bern een statistiek voor de draadlooze telegrafie, waaruit blijkt, dat Frankrijk, het vaderland van den uitvinder, tot den negenden rang is teruggedrongen, wat betreft het aantal radio-telegrafische stations, dat voor het publiek gebruik is opengesteld.

Canada heeft het grootste aantal publieke stations n.l. 32, dan volgt Engeland met 25, vervolgens Rusland 22, Duitschland 20, Italië 20, Brazilië 16, Engelsch-Indië 11, Spanje 9, Frankrijk 8, evenals Denemarken en Noorwegen. De andere staten hebben er minder.

De achterlijkheid van Frankrijk springt nog duidelijker in het oog als men de draadlooze telegrafie-inrichtingen van de handelsschepen nagaat. Engeland heeft 500 schepen met Hertztoestellen, Duitschland 253, Frankrijk..90

„Is het niet treurig. merkt de „Matin" naar aanleiding van dit verslag op, te moeten constateeren, dat Frankrijk, het land waar de draadlooze telegrafie werd uitgevonden, door den genialen Branly door de nalatigheid der regeering gedaald is tot den negenden rang onder de volkeren, achter Engelsch-Indië en achter Spanje..."

Ook een wraak.

Het stuk speelt op een klein post kantoor.

Aan het loket koopt een heer een vijf-cents-postzegel.

De assistent reikt hem het zegeltje toe en vraagt vriendelijk: „Misschien ook een post- en telegraafgids noodig?"

„Neen, dank u".

„Briefkaarten soms?"

„Neen, vandaag niet".

„Formulieren voor postwissels dan?"

„Neen ook niet".

„Voor postpakketten misschien?"

„Neen ook dat niet".

„Misschien wil u wel een postbox huren?"

„Neen, neen", zegt de heer verlegen en verwijdert zich haastig.

„Wat doe jij gek", zegt de postdirecteur bestraffend tot zijn employé, „wie valt de menschen nu zoo lastig?"

De assistent lacht tevreden. „Ach, ziet u, die man is mijn kapper, en telkens als ik mij laat scheren, vraagt hij mij of ik geen végétal noodig heb, of brillantine, of tandpasta, of zeep, enz. Ik wilde nu op mijn beurt eens laten voelen, hoe allemachtig vervelend dat gedrein is". Msb.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Meneer de redakteur.

Het stemmen is weer aachter de rug. Mee hard werken hée de Dommelpertij hullie candidaoten in de raad kunnen hauwe. De Centraol was mee zen candidaten al mit de uurste stemming klaor.

Aachteraf bekeken zal de Dommelpertij wel denken, dat han we mer gen tegencandidaoten gesteld net zoo de Centraol woj. Tis en goei leer vur hullie, nou is 't nog erdenteluk vur der afgeloopen, mer het ha ook tegen kunne vallen.

En Vrijdag was ik op de mert, en daor heurde ik vertelle dè die heerkes weer der schel zo geschud han.

Ze reeje mee en open rijtuig dur 't durp, diejen haorsnijer uit de Stationstraot moog er ok in zitten. Die was better aaf es mee de vurrige stemdag, toen gaaf hij er geld vur um op en boerekaor te zitte. Dès ze en bietje plezier maokte, daor is niks tegen, mer zon spektakel te maoken, dè zaat er toch nie aan. Ze hebben toch mer gehauwe wè ze uurst han, en niks gewonnen.

Eene was er die erg kwaod waar. Dè was dieje Frits, de schoonzoon van Paijmans. Die schende nette meensche op straot ut, vur al we leelik was. Ik kan nie begrijpe dè hij nie wijzer is, tis toch zon bietje mee em.

Dè hij er moeite mee gehad hee om Paijmans in de raod te hauwen, daar moet ie geen meensch over laastig vallen, es net die van zen eigen pertij, die hebben er vur gezurgd dè er tegencandidaoten kwamen. En wie dè zen mot hij mer is gaan vragen op het kantoor van v. Oerles, daar weete ze er alles aaf. Dè die schuld han konde en Donderdag zien. Zelfs stonde ze heel den dag op 't raodhuis, en bovendien han ze nog drie, vier knechts op de mert staon. Zij waren er goed aan bekend, dè 't hullie schuld was ès Paijmans geen lid van de raod meer was. Mer affijn, dè sommige meensche nie meer verstaand hebben, daor kunde niks aan doen.

Alhoewel dè menne brief misschien en bietje lang wordt, ha'k toch nog iets te vertelle. Daar is veul geschreven en gezee over 't drinken mee de verkiezing. Men dunkt te veul drinken is altij glad verkeerd, mer ès ze 't van den eene zien, motte ze 't van den andere ok zien.

Net toen ik ging stemme, was er boven op 't raodhuis enne heer van 't spoor tegen Penson, ge kent em wel dieje van de post, aan 't steggele. Penson zee tegen diejen heer dè de Centraol pertij ha laoten drinken. En toen zée diejen heer: Penson, daor moeste oew mundje over dicht hauwe, want giesteren- en eergiesterenavond toen hée de Dommelpertij aan 't spoor laoten zuipen dè 't bar was, dè heb ik zelf gezien.

En op de mert heurde ik nog vertellen dè propegandiste van de Dommel 's avonds goed zat waore en aander meensche laastig vielen, en dè ze snaachts mee hullieje zatte kop enne slachter mee z'n kar mée vleesch 't ok moeilek maokte. Het moet zo erg zen geweest, dè de plitie zeuven presessen hée gemaokt. We zulle is afwaochte wè daor nou van gezee wordt. En veural wè de secretaris van het Kruisverbond er over zal schrijven, nou het zijn politieke vrienden zoo bont aan de steel hebben gestoken.

Meneer de redacteur alles bij mekaar gevat is 't mee de stemming weer en heel drukte geweest, en op slot van rekening is 't gebleve zoo 't was.

Wel hebben ze klippels onder de klocht endjes gegooid, mer ze zen toch allemal weer in 't hok bij mekaore gekommen. En nou hoop mer dè ze der best zulle doen um veel goeds in de geminte toe staand te brengen.

En dè ze mér vast beginnen aon 't Smal Water, want daor hebbe de boere honderde guldens schaai.

TOON.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Schijndel.
van 1—18 Juli 1913.

Geboren: Marinus z. J. Mettler en J. M. Mutsaars, Borne. — Anna M. d. J. Verbruggen en A. van der Schoot, Elbe. — Wilhelmus z. F. van Breugel, en B. van de Vorstenbosch, Voort. — Anna d. H. van de Westelaken en M. Kerkhof, Molendijk. — Henricus J. z. J. van Heeswijk en A. van den Boogaard, Keur. — Henricus M. z. J. Hoogzaad en J. Steenbakkers, Wijbosch. — Martina d. W. de Laat en A. Verhagen, Vossenberg. — Maria H. d. H. G. Oomen en H. Goossens, Kanaal. — Christina M. d. A. Kemps en H. van Heeswijk, Boogaard.

Overleden: Maria van Gerwen, 8 m. Wijbosch. — Hendrikus Ooms, echtgenoot P. Timmers 44 j. Broekstraat. — Ardina J. van den Oetelaar, 22 m. Molendijk. — Hendriena Schellekens, echtgenoote J. van den Boogaard, 73 j. Elde. — Johanna F. van de Rijdt, 5 m. Wijbosch. — Johanna M. Verhagen, echtgenoote P. van den Heuvel, 76 j. Kluis. — Gijsberdina H. van Goch, 19 m. Kluis.

Getrouwd: Jan J. van Engeland, 28 j. met Dina Kastelijn, 24 j.

Ondertrouwd: Pieter van Houtum, 26 j. met Maria Ooms, 23 j.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,22 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 18 Juli f 1.22½ à f 1.27½ per K.G.

Op 18 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.34, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 18 Juli. Hoogste prijs f 1.15 Laagste f 1.03 Middel f 1.09 p. KG.

Aanvoer 9315 K.G.

BEKENDMAKINGEN.

Inrichtingen, welke Gevaar, Schade of Hinder kunnen veroorzaken.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente BOXTEL:

Gelet op de Hinderwet;

DOEN TE WETEN:

dat op heden ter Gemeente-Secretarie voor een ieder ter inzage zijn gelegd een aanvrage met bijlage van:

Petrus Johannes Robben, wonende alhier, om vergunning tot het uitbreiden zijner graanmalerij door het plaatsen van een zuiggasmotor, ter vervanging eener stoommachine op het perceel kadastraal bekend alhier, sectie I No. 1770 gelegen te Breukelen, plaatselijk gemerkt Wijk B, No. 393a.;

dat op Maandag, den 28 Juli 1913, des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis dezer Gemeente, ten overstaan van een lid van het dagelijksch bestuur, gelegenheid zal worden gegeven om tegen deze aanvragen bezwaren in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten;

dat zoowel de aanvrager als zij, die bezwaren hebben in te brengen, gedurende drie dagen voor evengenoemd tijdstip op de Secretarie der Gemeente van de ter zake ingekomen schrifturen kunnen kennis nemen;

dat volgens de bestaande jurisprudentie niet tot beroep gerechtigd zijn zij, die niet overeenkomstig artikel 7 der hinderwet op voormelden dag en uur ten Raadhuize voor een lid van het Dagelijksch Bestuur zijn verschenen ten einde hunne bezwaren mondeling toe te lichten.

Boxtel, den 13 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

De Burgemeester,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN

Jachtverpachting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van BOXTEL zullen bij **inschrijving** in het **openbaar**

verpachten:

Het Jachtrecht op de Gemeentegronden onder Boxtel, voor het jachtseizoen 1913-1914, in drie perceelen.

De voorwaarden der verpachting liggen ter inzage op de Gemeente-Secretarie.

Inschrijvingsbiljetten moeten zijn ingeleverd ten Raadhuize **Dinsdag 22 Juli a.s. vóór tien uur v.m.**

BOXTEL, 15 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Maandag 21 Juli 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van MARs. SCHELLEKENS te Gemonde Schijndel.

Voor M. en W. Schellekens.

Twee perceelen **Weiland** gelegen te Sint Oedenrode, ter plaatse „Noord Besselaar", kad. Sectie A Nos. 91 en 92, samen groot 62,80 Aren, staande met 4 slagen of f 570.—.

Te aanvaarden 15 Maart 1914.
Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 21 October 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 22 Juli 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans van de Meerendonk te Brukelen.

Voor de Kindn. v. d. Berselaar.

5 koopen **Rogge** langs de Mijlestraat in de Vosakker.
5 dito **Rogge** aldaar in de groote Bocht.
7 dito **Haver** aldaar aan het huis.
8 dito **Haver** aldaar aan de Steenen Poort.
2 dito **Haver** op Molenwijk.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

PROVISIONEEL op **Dinsdag 22 Juli 1913** en **FINAAL** op **Dinsdag 5 Augustus 1913** telkens ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son, aan de Markt.

Voor de Erven de Wed. Fr. v. Beers.

Krachtens Rechtelijk Bevel.

ONDER BOXTEL.

Koop I. Een **Landbouwerswoning c. a.** met **arbeiderswoning,** erf, moestuin, boomgaard en bouwland, ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E Nos. 1610, 1609, 1562 en 444, samen groot 75.72 Aren.

Koop II. Twee perceelen **Weiland** ter plaatse „de Scheepsdonken" en „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E No. 443 en Sectie F. No. 878, samen groot 47.90 Aren.

Koop III. **Massa** van koopen I en II.

Koop IV. Een perceel **Bouw- en Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E No. 1458, groot 98.90 Aren.

Koop V. Vier perceelen **Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken" in „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E. Nos. 441 en 442 en Sectie F Nos. 880 en 881, samen groot 1.30.90 Hectare.

Koop VI. Alle goederen in **Massa.**

Te aanvaarden: Van koop I de gebouwen c. a., het erf, de moestuin, de boomgaard en 4 akkers bouwland met 15 Maart 1914, het overige van koop I, benevens koop IV te Oogststoppelbloot 1914 en koop II en V te half Maart 1914.

Alle geteekende **CANADA- en WILGEBOOMEN** worden **gereserveerd** en na **afloop** der **Finale verkooping** publiek **VERKOCHT.**

Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 5 November 1913.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend

Geheele uitzet voor pasgehuwden.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad. Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum, Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,

Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Billijke prijzen en grootste keuze.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. **21.—**

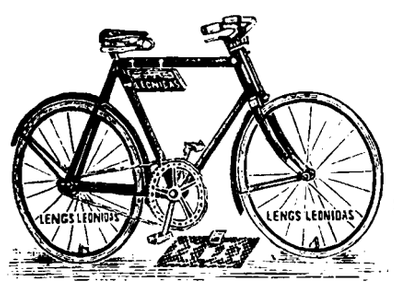

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie

vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0 09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1 25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6 50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Paraplnie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0 35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

INDIEN U PRIJS STELT OP NET, NAAR DE EISCHEN DES TIJDS UITGEVOERD

DRUKWERK

DOET DAN UW BESTELLINGEN AAN DE

FIRMA VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART

ELECTRISCHE BOEK-, COURANT- EN HANDELSDRUKKERIJ

:: VAN OSCH EN VAN LEEUWENSTRAAT BOXTEL ::

Kon door open been niet loopen.

Genas door den

KLOOSTERBALSEM.

De heer Peter Albers, Lindeweg No 16 te Heerlen (L.) verklaarde ons een jaar niet te hebben kunnen loopen, zoodat hij plat op een stoel moest blijven zitten, doordat hij een groote open wond aan zijn been had. „Alles heb ik geprobeerd", schreef hij ons, „doch niets baatte mij, tot„dat ik op aanraden van „vrienden er toe overging „den heilzame KLOOSTER„BALSEM, KLOOSTER „SANCTA PAULO te ge„bruiken, die ik haalde bij „Mejuffrouw M. Crolla te „Heerlen.

„Eenige potjes hebben mij „totaal genezen en thans „kan ik tot mijn groot „genoegen, mijne bezig„heden weer verrichten, „even als voorheen".

KLOOSTERBALSEM,

KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct., van 50 gr. 75 ct., van 100 gr f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elsch ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, Rotterpam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depot houders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Geen Witkalk meer, maar **Matolin,**

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

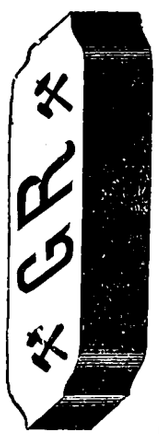

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Van der Velden's Verpakte Thee

eenmaal geprobeerd, wenscht men geen andere.

Prijzen 13, 14, 16, 18, 20 cent per ons.

10 procent korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van der Velden's verpakte Theeën

zijn alle reclamemerken. Voor dezelfde kwaliteiten betaalt men overal veel meer. Neemt eens een proef.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co.,

STATIONSTRAAT BOXTEL.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat **J. VAN VELLINGA, Molenstraat** voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

De speciale fijne smaak en geur,

waardoor VAN DER VELDEN's verpakte Theeën uitmunten, zal men tevergeefs elders zoeken.

Prijzen 13, 14, 16, 18, 20 cent per ons.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 58. Zaterdag 19 Juli 1913.

Brieven uit België

TUSSCHENBRIEF. *)

Esschen, 9 Juli '13.

In een mijner vorige brieven schreef ik over den stand der Belgische Finantiën en over de finantiëele politiek van België in de latere jaren.

Dat was toen in verband met de interpellatie der Regeering door eenige kamerleden over 't uitgeven van schatkistbilletten aan te groote bedragen binnen zekere tijdvakken.

Door 't aannemen der nieuwe legerwetten — 't te verwachten tegenstemmen door 'n twijfelachtige meerderheid in de Kamer, van de nieuwe belastingontwerpen en de reeds meer dan eens aangekondigde mogelijkheid of waarschijnlijkheid van 't heengaan van den beheerder der schatkist, Minister Levie, vraagt deze kwestie andermaal de aandacht.

't Blijft steeds 'n eenigszins vreemd verschijnsel, dat in 'n land als België, met al z'n rijkdommen, welks handel zich steeds uitbreid en waar de industrie nog altijd stijgende is naar hooger bloei, 't nationale krediet zich zoo weinig weet te handhaven.

Over de industrie bezit ik op 't oogenblik geen uitgebreide gegevens maar wat den handel betreft, ziehier de volgende cijfers.

't Belgische spoorwegnet is ongeveer 500 K.M. langer dan alle Nederlandsche spoorwegen te zamen. Gedurende de eerste vijf maanden van dit jaar stegen de vervoersontvangsten, ondanks den reuzenteruggang in de maand April ll. tengevolge der staking, met bijna vijf millioen francs vergeleken bij die over 't zelfde tijdvak van 't vorige jaar tot een totaal van 133.164.000 francs.

Dit is gemiddeld een millioen francs voor elke maand.

Het totaal aantal binnenloopende schepen, eveneens over de vijf eerste maanden van dit jaar, bedroeg voor alle havens van België 4711 met een tonneninhoud van 6.874.372 tegen 4554 schepen en 6.702.206 ton verleden jaar. Alzoo eene vermeerdering over vijf maanden van 157 vaartuigen metende 172.166 ton. Voor Antwerpen alléén bedroegen deze cijfers over dezelfde vijf maanden: ingekomen schepen 3512 met een waterverplaatsing van 6.999.529 ton tegen 3462 schepen met 6.851.467 ton waterverplaatsing in 1912.

En over de maand Juni alléén eveneens voor Antwerpen 596 schepen, 1.210.783 ton (waterverpl.) tegen 584 schepen en 1.175.062 ton (w.) in 1912.

Voor 'n groot deel tengevolge dezer reusachtige toename stegen de invoerrechten in 1913 van 30½ op meer dan 32 millioen.

Is alzoo 't vervoer en speciaal de invoer zeer flink toegenomen, niet geheel en al is dit zoo ten opzichte van den uitvoer.

De uitgeklaarde schepen in de eerste vijf maanden van 1912 beliepen 4536 met 'n inhoud van 6.676.524 ton. Dit jaar bedroegen deze cijfers 4718 schepen en 6.882.899 ton (laadinhoud).

Waar dus in 1912 tot op 1 Juli de op schepen uitgevoerde producten, de ingevoerde met 8527 ton overtroffen, bleef 't ingevoerde dit jaar 25682 ton beneden 't uitgevoerde. Berekend naar zijn waarde-cijfers verminderde de uitvoer met even 5 % zoodat hij bedroeg voor de vijf eerste maanden van dit jaar: 1.456.865.000 francs.

Hiertegenover werd ingevoerd voor 1.916.560.000 francs.

Deze cijfers trekken de aandacht; immers 'n land dat elke maand voor bijna 100.000.000 francs meer invoert dan 't uitvoert zou op den duur zeker achteruit moeten gaan; in geen geval zóó kunnen blijven bloeien als 't met België werkelijk 't geval is. De ligging van 't land evenwel verklaart hief 't raadselachtige voor een groot gedeelte. Dat millioenen groote verschil moet worden gecompenseerd o.a. door spoorwegvrachten van goederen die België transiteeren. Dan trekken België's kunst- en natuurschoon jaarin, jaaruit duizenden en duizenden vreemdelingen; ook de bedragen door dezen in 't land gebracht dragen hiertoe het hunne bij evenals nog andere factoren.

Maar ik dwaal af.

De oorzaak van de vermindering van den uitvoer gedurende de laatste maanden is voor een groot gedeelte te wijten aan de staking terwijl verder die vermindering van den uitvoer op haar beurt weer voor 'n deel de schuld is van de financieele crisis. Hier springt dus onmiddellijk in 't oog 't directe nadeel van de Algemeene Werkstaking voor de algemeene volkswelvaart (dit even tusschen haakjes gezegd; gedane zaken nemen immers geen keer!) De finantieele malaise kan echter onmogelijk aan die kleine daling van den uitvoer alléén toegeschreven worden.

M. i. werken hiertoe in de eerste plaats twee andere oorzaken mede, te weten: ten eerste deze: dat men de laatste jaren in België is gaan doen wat men soms ook in vele andere landen o.a. ten onzent deed n.l. op groote schaal aankoopen van buitenlandsche fondsen. Dat komt zoo: 't publiek in steeds grooter mate niet tevreden met de kleinere interesten die de staatsrenten opleveren, is zich van lieverlede al meer erop gaan toeleggen zijn geld te besteden aan 't koopen van overzeesche, meest Amerikaansche waarden, die immers veel hooger interest gaven; zonder zich daarbij evenwel altoos af te vragen of deze waarden wel denzelfden waarborg gaven als de staatsrenten.

Naar 't schijnt waren 't vooral Braziliaansche en Chineesche fondsen die 't land als 't ware overstroomden.

Scherp teekent zich die zucht van 't menschdom om steeds van zijn geld de hoogst mogelijke inkomsten te kweeken o.a. ook af in 't feit, dat de schatkistbons steeds zoo gretig werden gekocht, tegenover de veel minder gewilde eigenlijke aandeelen der staatsrente, terwijl juist mede door dit lapmiddel de geconsolideerde fondsen steeds meer achteruitgingen.

Een hooger interestprocent zou dus de staatsschuld-aandeelen waarschijnlijk merkelijkerwijs voor teruggaan behoed hebben.

De tweede reden die ik boven bedoelde moet gezocht worden in België's eigenaardige ligging en in verband daarmede zijn strategisch tamelijk zwakke, om niet te zeggen gevaarlijke positie.

't Is waar, de neutraliteit van dit land is door drie groote mogendheden plechtig gewaarborgd. We weten echter allen wat die papieren verdragen beteekenen, zoodra 't eigenbelang van de sterkere tegenover den zwakkere 't anders meebrengt.

Hoe sterk staat België's positie bij den allergevaarlijksten internationalen politieken toestand der laatste maanden? Dat is nu al sedert maanden, straks jaren zoo, dat we geen dag zeker zijn van oorlog of vrede. Wat er in dien heksenketel die Balkan heet nog steeds brouwt, geen mensch die 't weet. De hoogste spanning staat tusschen Frankrijk en Duitschland, met op den achtergrond Frankrijk's bondgenoot, Engeland, dat zoo 't misschien al niet onmiddellijk op 't tooneel zal verschijnen dan toch naar alle waarschijnlijkheid stilletjes den loop der zaken zal afwachten om dan op 't geschikte moment nog even uitsluitend in eigen voordeel mee te komen doen.

En kijk me nu 't kleine België daar middenin liggen, 't grootste gedeelte van z'n nauwelijks beschermde grenzen bedreigd. Van twee kanten als 'n wig opgesloten tusschen 't volkeren gedrang, met alléén z'n Hollandsche grenzen tamelijk rustig. Z'n leger was tot nu toe veel te zwak om met kans op succes in de ure des gevaars z'n zuider en z'n ooster grenzen te verdedigen. En 'n marine om z'n haven- en kustbelangen te beschermen heeft 't heelemaal niet.

Wat kan er met den Congo gebeuren?

Hoeveel verder 't weg ligt, maar 'k geef veel meer voor ons Indië dan voor België's Kongo!

Daarom, omdat niemand één dag zeker is van den dag van morgen staan België's waarden zoo laag.

Daarom deden de regeering en de Kamers goed de nieuwe legerwet te steunen. 'n Sterker leger zal de weerbaarheid verhoogen en daardoor 't krediet van 't land.

Nu moeten de kosten bestreden.

Nieuwe belastingen moeten komen. Over de accijns- en inkomende-rechtenverhooging van sterke dranken en likeuren spreek ik niet. Die is aangenomen bij overrompeling en ze draagt grootendeels m'n volle goedkeuring weg. M.i. zal echter haar grootste nut hierin bestaan dat ze 'n alcoholgebruik tegen gaat. Dat de schatkist er veel van zal profiteeren betwijfel ik. Wat de andere belasting-voorstellen betreft, deze worden door de Kamer onderzocht in de afdeelingen.

Naar 't schijnt zullen ze over 't algemeen veel tegenkanting ondervinden. De Liberalen en Socialisten zullen in elk geval tegen stemmen. 'k Wil geen oordeel uitspreken over de keuze der ontwerpen zelf. Misschien is de keuze van Minister Levie niet altijd de gelukkigste geweest. Maar afgezien daarvan vind ik dat de tegenstrevers ditmaal groot ongelijk hebben tegen de belastingwetten te stemmen. Bovendien is deze houding volkomen onlogisch bij hen die vóór de legerwetten stemden en nu tegen de belasting-ontwerpen zijn die de kosten zullen moeten dekken.

Dat Minister Levie z'n belastingcenten zou noodig hebben om nog andere kosten te bestrijden dan die welke volgen uit de nieuwe legerwet kan hier geen afdoende reden zijn.

't Belang van 't land eischt 'n koersverandering in geldelijke richting.

'n Sterk leger en bij geschikte basis een vaste leening aan een hoog percent. Door deze twee middelen zal België er boven op komen.

HENRI ASSELBERGS.

*) Door omstandigheden heb ik mijn uitstapbrieven naar Gent moeten onderbreken. 'n volgende maal voortzetting.

A.

Landbouw en Vogels.

De landman heeft gedurende een groot deel van het jaar een aanzienlijk deel zijner bezitting buiten staan, blootgesteld aan wind en weder. Een enkele hagelslag — aldus lezen wij in de Maasbode — kan een heelen oogst vernietigen, maar dergelijke rampen komen gelukkig slechts zelden voor, maar de gewassen op veld en akker, in tuin en weide, bosch en boomgaard, al die planten vinden natuurlijke vijanden in het dierenrijk, vijanden, die leven ten koste van den boer, altijd zijn oogst belagen en hem soms geheel vernietigen. Hazen en konijnen, ratten en muizen vernielen dikwijls heel wat op de velden, en de landman kan er zoo weinig tegen doen. Maar oneindig meer heeft hij te duchten van de insecten, die alleen bijzonder schadelijk worden door het groote aantal, waarin zij voorkomen. Zoolang deze kleine diertjes zich slechts sporadisch vertoonen, gevoelt de landman de schade niet, en gunt aan die bedrijvige wezens het bestaan, maar zoodra zij zich verbazend hebben vermenigvuldigd, en den oogst met vernietiging dreigen, dan gaan de oogen open en zint men op middelen, om dat ontuig te verdelgen, maar dan is het vaak te laat ten minste te laat, om den te velde staanden oogst te redden.

Wie hoorde nooit van de verschrikkelijke verwoestingen, welke de rupsen soms kunnen aanrichten, als zij boomen en gaarden en bosschen kaalvreten en het landschap des zomers een aanblik vertoont als ware het nog volop winter, als de boomen hunne kale takken verheffen in den warmen zonneschijn en geen blad in heg of struik nog schaduw biedt, en de akkers kaal staan alsof de landman had vergeten zijn zaad aan de aarde toe te vertrouwen? Hoe dikwijls klaagt men niet over de vreterij van engerlingen en emelten en ritnaalden, en wie herinnert zich niet het gejammer, dat enkele jaren geleden in ons land opging, toen de verschikkelijke en gevreesde nonvlinder onze dennenbosschen met een wissen ondergang dreigde?

Talloos zijn de kleine vijanden, welke de landbouwer en houtteler gestadig te vreezen hebben.

Gelukkig vinden zij in de vogels natuurlijke vrienden en helpers, die gedurig azen op die insecten en zoo voor den landman van onberekenbaar nut zijn. Duizenden en duizenden van die vreetgrage larven worden er dagelijks weggevangen. De vogels vliegen langs veld en beemd langs heg en boomgaard en snappen de insecten in haar dartele vlucht, zij doorzoeken met geoefend oog en taai geduld de meest verborgen hoekjes en pikken de knagende larven weg uit de schuilplaatsen waar deze zich veilig waanden. En zoo gaan zij de vermeerdering van het vraatzuchtig insectenleger op krachtige wijze tegen.

Het is buiten kijf, dat ook de vogels ons wel eenige schade kunnen toebrengen. Wanneer de granen rijpen, dan pikken zij menigen korrel weg, en in boomgaarden en fruitaanplantingen rooven zij niet zelden de schoonste en beste vruchten. Dan dient men die vlugge, brutale dieven te verjagen, ten einde hun te verhinderen veel kwaad te stichten. Maar er zijn zoovele vogels, die haast uitsluitend leven van dierlijk voedsel, en deze kan men ten minste altijd en overal nuttig noemen. Maar ook onze zaad- en vruchtvreters geven ons veel voordeel, wanneer zij het jonge broed opfokken met insecten, want deze alleen worden gegeten door de piepjonge vogeltjes in het nest.

Wie veel buiten verkeert in het vrije veld en daar gestadig zijn blikken laat rondwaren en met een opmerkzaam oor de verschillende en afwisselende geluiden in de natuur weet te beluisteren, die zal met ons hebben opgemerkt, dat de vogels niet in aantal toenemen, maar langzaam doch zeker verminderen. Wij zijn nu nog niet zoo pessimistisch om daaruit te besluiten, dat de vroolijke zangers en onvermoeide insectenvervolgers eerlang geheel uit onze landouwen verdwenen zullen zijn, maar wel hebben we gezocht naar oorzaken waaruit deze vermindering valt te verklaren. Misschien vinden wij dan tevens een middel om den achteruitgang in de vogelwereld eenigszins te stuiten.

Een der eerste oorzaken voor de vermindering van het aantal vogels mag wel gezocht worden in het baldadig uithalen en verstoren van vogelnestjes door onze vernielzuchtige jeugd, die niet vraagt naar nut of schade maar belust op de eitjes, alles wegrooft, wat zij na geduldig loerend zoeken, in heg en struik heeft aangetroffen. Geen vogeltje, hoe zwak en teer ook is veilig voor onze knapen, onbarmhartig wordt het jonge broed in triomf medegenomen, al weten ze ook, uit ondervinding, dat de zwakke nog kale vogeltjes reeds dood zijn, voor ze deze hebben thuisgebracht.

Ook onze jagers zijn geen vrienden der vogels. Die mogen in sommige gevallen de zangvogeltjes in bescherming nemen, maar met hun moordend lood bedreigen zij elken vogel, die het wel eens wagen zou een ziekelijk haasje of een zwak konijntje tot voedsel te kiezen. Die jagers vergeten daarbij, dat zoovele roofvogels zich in hoofdzaak voeden met muizen en door het wegvangen van deze schadelijke knagers den boer een onbetaalbaar voordeel toebrengen. Te hunner verschooning voeren zij vaak nog aan, dat die gevleugelde roovers zich maar al te dikwijls vergrijpen aan de nuttige zangvogels en daarom — die roofvogels moeten naar hunne meening te vuur en te zwaard worden vervolgd.

Een der allergrootste oorzaken voor de vermindering van het aantal vogels moet men stellig zoeken in de allerwegen toenemende ontginning van heide en bosch tot bouw en grasland. Niet, dat we beoogen deze grondverbetering tegen te gaan, wij kunnen en willen niet anders dan die zooveel mogelijk bevorderen. Maar het feit moeten we constateeren, dat door de wegruiming van veel hout en struikgewas aan de vogels in vele streken hun nestel- en broedplaatsen worden ontnomen, terwijl de nesten van die welke vroeger in heide en broeklanden ongestoord hunne woning hadden en hun kroost grootbrachten, thans vaak al te wreed door den oogst van het hooi in hun teedere verwachtingen worden gestoord.

Boomen, struiken en vogels hooren bij elkander. In de oorspronkelijke, ongerepte en verwilderde bosschen, in de halve oerwouden, daar roept en slaat, daar koert en tiereliert, daar zingt en fluit een lustig vooglenheir, dat tusschen de takken der dichte boomen en in de doornige struiken zich verschuilen en nestelen kan, en er wegvluchten voor een loerenden en dreigenden vijand, dat er volop voorraad vindt van saprijke bessen, wanneer de insecten grootendeels zijn verorberd, of onvindbaar zijn geworden, en dat daar water aantreft in poel en plas, om zijn dorst te laven. Ongestoord leven zij voort te midden eener schoone natuur, slechts zelden door een zoekend oog beloerd, zij vermenigvuldigen zich naar hartelust en zuiveren gestadig het woud van ongedierte. Maar waar de landbouw zonder ophouden voortdringt, de woeste gronden in beslag neemt en de bosschen velt, om het geheel te herscheppen in welige akkers en malsche weiden, daar worden de vogels verdrongen uit hun geliefd gebied en — krijgen de insecten vrij spel.

Misschien wordt ons tegengeworpen, dat ook veel heide wordt ontgonnen, door boschaanplanting, en dat geven we gaarne toe, maar het meest ziet men den aanleg van grove dennen op de hooger gelegen, minder vochthoudende heidevlakten, en die dennenwouden, zonder loofhout er tusschen en zonder onderplanting, bieden aan de vogels nu niet de beste nestel- en broedplaatsen. Vooral de laagbroedende vogels kunnen zich daar geen geschikte, goed verscholen woning bouwen en vinden er ook geen gedekte tafel, wanneer de groote, vrije provisiekamer gebrek gaat krijgen aan insecten.

Onze landbouwers ruimen eveneens hun heggen op, die eertijds tot afscheiding der verschillende perceelen dienden, wijl de ouderwetsche haarden met hun groote hout- en turfvuren op de meeste plaatsen zijn verwisseld tegen kachels en het sop koken door de meerdere voorlichting op landbouwgebied overbodig is geworden. Ook met deze opruiming der heggen, die worden vervangen door palen met prikkeldraad, worden vele broedplaatsen der vogels vernietigd en de dieren zelf verdreven.

En toch heeft de landman de vogels zoo noodig? Deze lieve zangers verlustigen en vervroolijken zijn velden en bevrijden hem van zooveel lastig schadelijk ongedierte. In Amerika vooral wordt sedert jaren door de regeering de beteekenis der vogels voor den landbouw nagegaan, daar heeft men bevonden, dat de boer de vogels eenvoudig niet missen kan. En evengoed als die gevleugelde luchtbewoners ginds den landman veel voordeel toebrengen, even goed doen zij dit hier. We juichen het daarom toe dat door onze vogelwet een groot deel dezer nuttige dieren wordt beschermd, maar wij zouden zoo gaarne willen, dat onze landbouwende bevolking ook meer en meer werd overtuigd van het groote nut der vogels. Voor onze onderwijzers ten plattelande is alom gelegenheid, om liefde te wekken voor de vogels en de overtuiging ingang te doen vinden, dat deze dieren beschermd dienen te worden, uit eigen belang. De opwekking tot vogelbescherming behoeft niet te ontaarden in belachelijke sentimentaliteit, maar dient gericht te wezen op een gezonde overtuiging, dat vogels lief, aardig en nuttig zijn. Misschien dat onze landbouwers er dan toe komen hier en daar wat loofhout en struikgewas te laten bestaan of aan te leggen te midden hunners akkers en velden, opdat de liefelijke zangers en insectenverdelgers daar vrij en ongestoord kunnen nestelen en voorttelen. Wanneer te midden van die boschjes en struiken dan de noodige lijsterbes wordt geplant, dan vinden de vogels daar ook bessen in den barren wintertijd, om er hunne hongerige maagjes mede te vullen. De erkentelijke diertjes zullen hunne groote dankbaarheid toonen door des zomers het land te zuiveren van insecten.

Met Staring, wiens naam in landbouwkringen een uitmuntende reputatie heeft, zeggen we: Bescherm de vogels, haal nooit een nest uit en dood geen enkelen vogel, tenzij gij met aanwijzing van feiten kunt aantoonen, dat zijn dood u onbetwistbaar zeker voordeel oplevert.

Melk en Melkgebruik.

Melk is een waardevol voedingsmiddel. Is zij afkomstig van normale dieren, dan bevat zij, behalve de afscheidingen der bloedvaatklieren, zeer gewichtige fermenten, die de spijsvertering en assimilatie bevorderen, en voorts voedingsstoffen als eiwet, vet, melksuiker, lecithine, en mineraalstoffen, als phosphorus, kalk, ijzer, enz. Eén Liter goede melk bevat ongeveer 35 gram eiwit, 40 gram melksuiker en 35—40 gram vet. De bekende arts te Karlsbad Dr. A. Lorand zegt in zijn werk: „Oud worden en jong blijven" van de melk, dat zij is het voedsel, dat een aantal van onze gewichtigste organen het best kunnen verdragen, zonder dat ze meer werk behoeven te doen. Bij vleeschkost daarentegen — zoo zegt hij — wordt van de werkzaamheid der lever en der schildklier veel gevorderd. Ook worden die organen, welke de verschillende voedingsstoffen moeten assimileeren (in eigenlijke voedigsstoffen veranderen) en heur vergiftige bestanddeelen moeten verdrijven, door melkvoeding het minst in beslag genomen. Daardoor komt het ook, dat lever- en nierlijders zich het beste gevoelen bij een overwegende melkvoeding. Ook aan de nieren bekomt een voeding — zoo schrijft deze arts verder, — welke een weinig zout bevat, zooals melk, het beste, terwijl rauwe melk ook gunstig werkt (misschien door het gehalte aan gistingsstoffen en melksuiker) op ontlasting. Gekookte melk stopt eerder. Voor patiënten, die aan bloedvaatverkalking lijden, is een overwegende melkvoeding eveneens het beste.

Reeds honderden jaren geleden ried Borudelot, de beroemde lijfarts van den grooten Condé en van de Zweedsche koningin Christine, al zijn patiënten aan, zeer veel melk te gebruiken, waarvan hij geloofde, dat ze „het bloed deed herleven".

Het beste is de melk, wanneer ze versch van de koe, nog met de warmte van het dier wordt gedronken. Ze blijft dan, evenals andere verwarmde vloeistoffen, maar kort in de maag; dit werd ook geconstateerd van koude, rauwe melk, in tegenstelling met koude gekookte melk. Dat melk door koken haar waardevolle eigenschappen voor het grootste deel verliest, ja zelfs dan nadeelig kan werken, werd — naar Dr. Lorand meedeelt — door proeven bij dieren overtuigend bewezen. Bekring voederde kalveren van onderscheidene boerderijen in Maagdenburg en op landgoederijen in Bohemen en Hongarije met afgekookte en rauwe melk, om ze met elkaar te vergelijken. Spoedig zag men een groot verschil in het gedijen der dieren. De met gekookte melk gevoede kalveren vertoonden verschijnselen van rachitis (Engelsche ziekte). Ook trad een op scorbut (scheurbuik) gelijkende toestand op, en verscheidene dieren stierven aan uitputtende diarrhee. Bij kinderen kan men dezelfde verschijnselen en bovendien de Barlowsche ziekte waarnemen, wanneer zij gekookte, oververhitte melk, die — zooals in groote steden dikwijls voorkomt niet geheel versch is, krijgen Dr. Lorand bevcelt dan ook dringend aan alleen rauwe melk te gebruiken en deze alleen dan tot 60 of 70 graden te verwarmen, wanneer de herkomst verdacht is. Is de melk van onbekende of twijfelachtige herkomst, dan moet vooral aan patiënten worden aangeraden de melk te koken of gesteriliseerd te drinken: „daar de tuberculose evenals andere infectieziekten zonder twijfel door de melk van dieren op menschen overgebracht kan worden". Hebben echter de proeven van den veearts uitgemaakt dat het dier gezond is en niet reageert op tuberculine, en hebben we ook de zekerheid, dat de melk niet gedoopt is door een of andere vloeistof, welke bacteriën bevat, vervalscht of door vaten verontreinigd is, dan kunnen wij zonder bedenken de melk rauw drinken. Het gelukkigst is daarom degene, die eigen koeien of geiten bezit, en ze in een goed geluchten stal, of nog beter, buiten kan houden.

C. B.

Kippenhouden.

Op een gewone boerderij kan met het houden van kippen soms een heel aardig voordeel worden behaald. Wij hoorden ten minste verzekeren, aldus schrijft de Maasbode dat in een gemeente, waar door de landlieden aanteekening gehouden was omtrent de opbrengst der kippen en der koeien, het geldelijk voordeel ver ten gunste der hoenders uitviel. Nu gelooven we gaarne, ja we zijn er zonder bewijs van overtuigd, dat in zulk een gemeente de veehouderij niet op den hoogsten trap van ontwikkeling staat, maar het is dan toch een doorslaand bewijs, dat hoenders een goede winst kunnen opleveren. We zien dan ook vrij algemeen heele toomen kippen op het boerenerf rondscharrelen, en menige boerin bekostigt de dagelijksche uitgaven harer huishouding uit de opbrengst der eieren. En de opfok van jonge kuikens is op vele plaatsen mede een middel, om de inkomsten sterk te vermeerderen.

Wil men van zijn kippen het grootste voordeel trekken, dan moet men trachten zooveel mogelijk rasechte dieren te krijgen en deze te houden. Het moet niet gaan, zooals men nog op al te veel boerderijen ziet, dat kippen van allerlei soort door elkaar loopen. Men krijgt dan geen overzicht over de hoenders, weet niet welke voor- en welke geen voordeel opleveren. Tevens moet men vooraf bepalen, of men de winst halen wil uit de eieren of uit de slachtkuikens. Waar de eierproductie het hoofddoel is, daar dient men de de echte legkippen, de Leghorns o.a. aan te houden, waar men de mestkuikens aan hoogen prijs van de hand kan doen, daar zal men weder goede uitkomsten verkrijgen met de zware, vleezige Mechelsche koekoeken. De streek en het afzetgebied bepalen in de meeste gevallen de richting welke men in deze heeft te volgen. Tegenwoordig nu op de ciermijnen enorme hoeveelheden geplaatst kunnen worden, en de koopers daar samenstroomen, om de eieren uit alle streken te koopen, nu worden de echte legkippen, overal met voordeel gehouden, omdat het afzetgebied daardoor zoo ruim mogelijk wordt gemaakt. En ook de fokkerij van mestkuikens wordt meer loonend, omdat ook die tegenwoordig geslacht, in het binnen- en buitenland naar links en rechts worden verzonden.

Welk soort van kippen men ook houdt, men moet er op uit zijn gezonde dieren te hebben, en men heeft geen kennersblik noodig om te onderscheiden, of de hoenders al of niet gezond zijn. Is de kam hel rood, liggen de veeren goed aangesloten, glanzend op het lichaam en zijn de uitwerpselen witachtig en droog, dan kan men gerust wezen, is dit niet het geval, dan hapert er stellig hier of daar wat.

Maar de dieren moeten niet alleen gezond zijn, ze moeten ook goed gevoed, verzorgd en verpleegd worden. Op sommige boerderijen, waar de kippen op het erf vrij kunnen losloopen, bestaat de eenige zorg voor deze dieren hierin, dat men op tijd de eieren rooft en een broedsche hen onder een

mand plaatst, alleen om het broeden te verhinderen. Zulke hoenders moeten op het erf en op den akker den kost maar zoeken, en worden vaak een plaag voor aangreuzende akkers. Een kip zoowel als elk ander dier heeft dagelijks onderhoudsvoer noodig voor haar eigen bestaan, alleen uit de overmaat van voer, productievoer geheeten, kan zij eieren en vleesch leveren, en om dat te kunnen, moet zij in het eten de noodige stoffen vinden voor den opbouw dezer producten. Het nachthok voor de dieren moet ruim, luchtig en zuiver wezen, en moet geregeld worden gereinigd, ten einde bacteriën en ziektekiemen van de dieren verwijderd te houden.

Man en vrouw.

Ik zeg maar, zoo vingen we dezer dagen op, uit den mond van een eenvoudig, doch in beginselen kern-gezond man, ik zeg maar, dat man en vrouw elkander nooit wat moeten wijs maken. Want uitkomen doet het, al is het over vijf en twintig jaar.

Ofschoon nu deze haast aartsvaderlijke raadgeving op heel wat onderwerpen, ja eigenlijk op alle onderwerpen van toepassing is, hij bedoelde ze bijzonder op geldelijke aangelegenheden.

Hij lichtte zijn woord met een voorbeeld toe, dat pakte.

En inderdaad, al aanschouwt zoo ongeveer ieder in zijn naaste omgeving de meest welsprekende bewijsvoering der waarheid van 's mans zeggen, 't is daardoor des te verrassender, dat er zoo weinig naar wordt gedaan.

Ja, het schijnt in sommige klassen een diepingewortelde, daardoor haast onuitroeibare kwaal, dat de een voor den ander, eerlijkheidshalve moeten we dadelijk zeggen voor de andere, een deel der inkomsten geheim, zoo niet achterhoudt.

Wat zou men wel zeggen van twee menschen, die te zamen een huis zullen opbouwen, maar ziet, terwijl de eene opbouwt aan de voorzijde, breekt de andere aan de achterzijde af.

Hij daar metselt, met staag volharden, steen op steen ; de muur rijst omhoog, fraai en sterk.

Maar deze hier mokert even lustig doch dom de brokken omlaag.

Die hadden geen afspraak moeten maken, meent ge.

Doch wat doen dan die twee in het huishouden anders !

Ze hebben heel wat ernstigers dan een bloot menschelijke afspraak gemaakt.

Ze hebben voor het altaar des Allerhoogsten hun handen in elkaar gelegd en onder de wijding van Zijn Gezalfde beloofd te zamen te werken aan den opbouw van hun huisgezin.

Zie hoe de vrouw tobt en zwoegt en zweet en slooft, om met het baar verstrekte geld de twee einden der week aan elkaar te brengen.

Ze is zuinig in haar huiselijk beheer, ze moet dit wel zijn, als geen tweede.

Ze toovert met het geringe bedrag huur en kleeren, onderhoud en schoolgeld en al wat er verder noodig is, als uit den grond te voorschijn.

Omdat ze met verstand alles regelt, geen grootere uitgaven doet dan de inkomsten toestaan.

Omdat ze zelfs een offertje weet te brengen, zich een meest gewone, veroorloofde versnapering ontzeggend, wanneer dat moet.

Dat is zedelijke kracht, dat is opbouwen.

Hij echter met zijn teruggehouden geld, waarvan de som niet bepaald is door gezamenlijk overleg met de vrouw maar door den eisch der gewoonte, welke hij zich zelf vrijwillig heeft geschapen, in plaats van door offerzin zich te verheffen, verlaagt zich door zelfzucht.

Wekelijks onttrekt hij aan de door hem zelf gestichte gemeenschap een zeker bedrag.

Tel dat bijeen, zooveel weken, zooveel jaren, laat rente op rente stapelen, en met verbazing zal men erkennen, dat al heel gauw een eigen woning of een groot deel er van door hem vergooid is aan eigen genot.

Dat is zedelijke zwakheid, dat is afbreken.

Men versta 't niet verkeerd.

De verstandige arbeidersvrouw zal ook ongevraagd haar man een kleine uitgave voor een passende ontspanning met graagte toestaan.

Doch waar eigen lust alleen het woord voert, loopt hij gevaar van buitenmatigheid, terwijl de vrouw tot meepraten alle recht heeft.

Is hij de verdiener, zij beheert, en met kleine verdiensten kan bij zuinig beheer veel, maar bij groote verdiensten bij niet-zuinig beheer, slechts zeer weinig worden gedaan.

Maar behalve dat in wijderen zin de billijkheid het eischt van den man, geheel en onverdeeld in deze met zijn vrouw samen te werken, 't wordt ook van hem gevraagd door de liefde, welke hem 't eerst op haar zijn blik deed vestigen, hem er toe bracht haar tot de zijne te maken en ongetwijfeld voor haar nog altijd zijn hart vervult.

Samenhang moet er dus zijn in alle opzicht, gegrondvest op billijkheid, gegrondvest op liefde, en uit die samenwerking zal hun geluk worden opgebouwd, hun en dat van hun gezin.

M. C.

Voor hen, die geld noodig hebben.

Bij een polemiek eenige maanden geleden in „De Telegraaf" over het verkeerde van het optreden van zoogenaamde „agenten in voorschotten", tusschenpersonen die tegen zekere provisie geldopnemers in aanraking met voorschotbanken brengen, stelde een der inzenders de vraag :

„Waarom wendt men zich niet terstond tot de betrokken bankinstellingen zelf, en waarom gaat men zoo dikwerf naar tusschenpersonen, die ten slotte den gewonen gang van zaken soms in den weg staan en de afwikkeling vertragen ?"

Een volgende inzender meende de reden er van hierin te moeten zoeken dat men eenvoudigweg niet weet welke voorschotbank solide is". Geldt ditzelfde niet echter van de „agenten in voorschotten ?"

Weet men dan wel wie van hen al of niet solide is.

Dat is meestal heel moeilijk uit te maken en niet zelden komt het voor, dat men waant in vertrouwde handen te zijn gevallen, terwijl juist het tegendeel het geval is.

De inzender acht het voorts een stap in de goede richting als eens de vertrouwde en solide banken werden gepubliceerd.

Van wie moet dat uitgaan en op welke wijze kan dat het best geschieden ?

Zeker, wij laten niet na openlijk aan te wijzen de bankinstellingen, die niet te vertrouwen zijn, zoo wij de juiste gegevens daartoe bezitten en onze beweringen dus met bewijzen kunnen staven.

Doch een eenigszins betrouwbare lijst openlijk te publiceeren van al of niet solide bankinstellingen stuit op vele1ei moeilijkheden.

Vooreerst gaat het niet aan een bankinstelling als minder of onsolide te signaleeren, zonder dat men daarvoor de bewijzen heeft, ook al is men voor zich overtuigd van de ondeugdelijkheid der bank.

Verder kan het voorkomen dat een bank, die op het oog als solide is aan te merken en waarvan niets kwaads kan worden gezegd, toch niet kan worden aanbevolen, omdat in het geheim soms afgeweken wordt van blijkbaar gunstige voorwaarden en niet altijd gelukt het daar achter te komen en omtrent deze praktijken juiste gegevens te verkrijgen.

Zoodra men in het openbaar gaat optreden moet men uiterst voorzichtig wezen in zijn aanwijzingen om niet op de vingers te kunnen worden getikt of om geen flater te slaan.

Een en ander is dan ook wel een der redenen geweest, die de Nationale Vereeniging tot bestrijding van den Woeker genoopt hebben om, zoodra zij in een stad eenigszins vasten voet kreeg, te zorgen voor een vast adres, waar omtrent al deze aangelegenheden betrouwbare inlichtingen te bekomen zijn. Amsterdam, Den Haag en Groningen hebben haar bureau voor inlichtingen ; in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht zijn afdeelingen der nationale vereeniging gevestigd, in Leeuwarden, Groningen en Coevorden bestaan correspondentschappen.

Alle adressen daarvan worden elke maand in ons orgaan gepubliceerd, terwijl in de plaatselijke bladen ook geregeld verschillende adressen worden bekend gemaakt.

De zekerste weg voor degenen die zich tot een bankinstelling willen wenden en niet op de hoogte zijn, is dan ook zich eerst te richten tot een der adressen onzer vereeniging.

Dat kost niets en men heeft de zekerheid dat men uit de klauwen van woekeraars blijft, terwijl volkomen geheimhouding betracht wordt.

(Weg met den woeker.)

Van 's Levens Schaduwkant.

Sanders zat in het kleine kroegje op den hoek. De dubbele straatdeur stond open achter de neerhangende, roode tochtgordijnen, die telkens openflapten, wanneer een nieuwe bezoeker binnenkwam of er een wegstapte van voor de toonbank, waar hij zijn borrel naar binnen had geslagen. In het buffet was de kastelein met warm-rood gezicht druk bezig, telkens weer de bier- en borrelglazen te dompelen in den waterbak en ze lekkend omgekeerd neer te zetten. Nu en dan reikte hij achter zich naar een karaf en schonk een glaasje vol of liet hij onder de kraan een bierglas vol loopen tot het witte schuim er bovenop dreef.

Sanders was moe en bleef ineengedoken in zijn hoek. Hij had den geheelen dag gesjouwd, was blij nu in den avond ergens te kunnen zitten. Nu en dan slurpte hij een klein teugje uit zijn bierglas dat hij met langzame beweging weer neerzette.

Maar plotseling richtte hij zich wat op en een flauwe glimlach trok over zijn vermoeid gezicht. Hij strekte den arm uit en riep halfluid : „Hei Siemers". De man, die juist tusschen de gordijnen was doorgestapt, keek rond, glimlachte dan, toen hij Sanders gewaar werd, en stapte naar den hoek waar deze zat.

„Zoo", zei hij, „zit jij hier ook ?"

Sanders knikte even.

„'k Ben blij dat ik hier zit", zei hij.

De andere was ook gaan zitten, riep naar den kastelein om een glas bier.

„Ben je moe ?" vroeg hij dan.

„Nou", was het antwoord, „als je zoo'n heelen dag op de been bent".

„Maar ik dan", zei de ander.

„Nou ja", meende Sanders, „maar jij hebt dan ook een vast inkomen en ik mag nog blij zijn..."

„Een vast inkomen, jawel", lachte de ander. „Net te weinig om te leven en teveel om te sterven".

Sanders lachte even.

„Ja, jong", zei hij, „vet zullen we er geen van allen van worden. We mogen al blij zijn, dat we het leven hebben".

De ander knikte, dronk eens van het bier, dat de kastelein voor hem had neergezet.

„Als je in zoo'n zaak als bij mij", zei hij, „altijd al dat geld om je ziet en de menschen voor een vork en een lepel en weet ik wat, het geld met handenvol ziet uitgeven, dan wordt je er wel eens ontevreden onder. We zouden blij zijn, als we er de helft van hadden voor een stukje brood!".

Sanders glimlachte weer.

„Jongen, jongen, wat heb je een slechten zin !" zei hij. „Maar weet je wat, als 't daar zoo voor 't grijpen ligt, neem er dan wat van mee".

De ander knipoogde en nam langzaam zijn bierglas op.

„Net, of dat maar zoo gemakkelijk gaat".

„Nou !" meende Sanders, „als je het zoo maar voor 't grijpen hebt".

De andere zat even als in gedachten. Dan boog hij zich wat verder naar Sanders.

„Nou", zei hij zachtjes, „'k heb wel eens gedacht : hier zou een slag te slaan zijn".

„Dat zou er ook", meende Sanders.

„Ja, vooral, als je er alles zoo goed weet als ik", kwam de ander.

Sanders knikte. Siemers boog zich nog wat dichter naar hem toe en fluisterde: „Zou je er geen zin in hebben?"

Verwonderd keek Sanders hem aan.

„Wat bedoel je ?"

„Wel", fluisterde de ander, „'t ligt daar maar voor 't pakken. Je kunt daar een mooien slag slaan. Maar met z'n beiden".

Sanders trok zich wat terug van de tafel, waarover beiden gebogen zaten.

„Neen, dank je wel", zei hij, „zoo iets is mij te gevaarlijk".

„Gevaarlijk ? Wel heelemaal niet", meende Siemers.

Hij boog zich nog wat verder over het tafeltje.

„Hoor eens", zei hij, den ander naar zich toewenkend, die nu ook over de tafel kwam hangen. Dan bleven ze samen fluisteren, nu en dan even behoedzaam om zich heenkijkend en oplettend, waar een nieuwe bezoeker zou gaan zitten. Siemers gebaarde druk met zijn lange armen, wees Sanders soms wat uit op de tafel. In 't begin schudde die een paar maal afwerend het hoofd, maar dan begon hij te knikken. En toen eindelijk Siemers weer terug leunde tegen zijn stoel, knikte hij nog eens, zei dan nadenkend :

„Ja, zoo zou het gaan".

De ander knikte ook.

„Natuurlijk", zei hij. „Afgesproken dan ?"

„Goed", kwam Sanders.

De ander tikte nu met zijn glas op tafel.

„Dan drinken we op den goeden afloop nog een biertje", zei hij.

Sanders glimlachte. En als de volle glazen weer voor hen waren neergezet, stootten ze even aan, dronken in lange teugen leeg. Dan betaalde Siemers en stapten beiden het kroegje uit.

Den volgenden avond liep Sanders onrustig in een klein nauw steegje, tusschen hooge huizen op en neer, telkens even staan blijvend, als hij voor een huis kwam met groote, donkere deur tusschen kleine, verlichte raampjes van matglas. Hij voelde zich toch niets op zijn gemak. Eigenlijk speet het hem, dat hij met Siemers die afspraak gemaakt had en een paar maal dacht hij nog, of hij maar weg zou loopen. 't Was toch wel gevaarlijk zich in zoo'n vreemd huis te laten opsluiten.

Juist stond hij voor een der raampjes luisterend stil, toen vlak bij de deur langzaam openging. Verschrikt wilde hij doorstappen, toen hij Siemer's stem hoorde : „Sst, Sanders, ben jij daar ?"

Hij kwam een stap nader.

„Ja", fluisterde hij.

„Gauw dan", kwam de ander, de deur wat verder openend.

Hij sloop binnen.

„Is 't veilig ?" vroeg hij.

De ander knikte, stoof de deur zachtjes achter hem. Dan liep hij hem voor door een lange gang en daarna een klein trapje op.

„Over een half uur zijn ze allemaal weg", fluisterde hij.

Dan wees hij vooruit een gang in.

„Daar ginds is de winkel aan het eind", zei hij. „Wacht hier nou maar".

En een deur openend, liet hij Sanders een donker vertrek binnen.

„Ik zal je nog even waarschuwen, als we allemaal weggaan", fluisterde hij, voor hij de deur sloot.

Sanders bleef doodstil in het donker, bang zich te bewegen. Boven zich en verderop in het huis hoorde hij beweging van menschen. Een paar maal kwam nog een stap door de gang. Dan eindelijk werd er op de deur getikt.

„Ze gaan allemaal", fluisterde Siemers gehaast. „Je weet, waar de sleutel hangt".

„Ja", fluisterde hij terug.

„Denk om het briefje", kwam de ander weer.

„Ja", fluisterde hij nog eens.

Dan hoorde hij Siemers wegstappen door de gang. En een oogenblik later hoorde hij een deur dicht slaan. Hij wachtte nu nog een oogenblik. Alles bleef stil. Voorzichtig opende hij de deur, luisterde. Toen hij niets meer hoorde, stapte hij tastend door den donkeren gang.

In den winkel was het schemerig door het licht, dat van de straat kwam. Zoodra hij achter de toonbank de sleutel gevonden had, haalde hij een papier uit zijn zak en zette dat volgens afspraak voor de ramen. Dan sloot hij de deur open, zette die op een kier.

„Pst", hoorde hij buiten.

„In orde", fluisterde hij.

Daarop kwamen er twee gestalten de winkel binnen.

„Ben jij daar, Siemers ?" vroeg hij verschrikt.

„Ja", fluisterde die. „Dat is een kameraad van me".

Dan gingen ze, op aanwijzing van Siemers, de toonbankladen en de winkelkasten met zilvergoed leegen in het taschje, dat de derde onder zijn arm droeg.

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

Gij sleept Uw asthma

als een blok aan Uw been.

Er bestaan geen grooter twijfelaars dan asthmalijders. Zij hebben reeds zooveel middelen tevergeefs geprobeerd, dat niets hen als het ware bewegen kan een nieuw middel te probeeren. Asthmalijders, wij weten, dat nog nooit iets U geholpen heeft, maar laat u overtuigen door de duizenden attesten van dankbare genezenen, welke wij dagelijks afkondigen en probeert het eens met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke U **moet, kan** en **zal** genezen.

De heer Alphonse van Wassenhove te Hoogstraeten bij Castelré (N.-B.) verklaarde ons het volgende :

Een jaar of tien geleden had ik eene verkoudheid verwaarloosd en sedert dien was ik asthmalijder geworden. Altijd was ik zeer kortademig, ik moest veel hoesten en had het dan zóó benauwd, als een asthmalijder het maar hebben kan. Mijn keel was soms als dichtgeschroefd en daarbij was het mij haast onmogelijk de fluimen op te geven, welke mij vast op de borst zaten. Werken kon ik haast niet meer en slapen evenmin. Wat ik ook aanwendde, niets hielp mij, totdat ik overging tot het gebruik van de Abdijsiroop. Reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop mij verlichting. De fluimen kwamen gemakkelijk los, het hoesten en de benauwdheden bedaarden en bleven langzamerhand weg, waardoor ik beter slapen kon. Na vier flesschen Abdijsiroop gebruikt te hebben was ik van mijn asthma verlost". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk asthma, bronchitis, kink- en slijmhoest, pleuris, influenza, en alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. V. D. VELDEN-V. D SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V. D. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. V. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. BATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK'
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

C. STEINMANN-PECHTOLD
Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.
Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering
ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.
Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Baseules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,
C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

No. 59 WOENSDAG 23 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*.

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Contante Betaling of Halfjaar-Rekeningen.

De heer W. Winters te Venray schrijft in het weekblad „Peel en Maas" het volgende lezenswaardig artikel:

Contante betaling: vrome wensch van iederen Middenstander! gedoemd wellicht om lang nog als utopie, de verbeelding van winkelier en ambachtsbaas te stuwen.

En toch hoe gewenscht voor den middenstander, zou ze hem niet zoo bezig houden, waren er niet de vele misbruiken voortgekomen uit wat men noemt een matig crediet.

Slecht zijn de tijden voor den middenstander; slecht, door een venijnigen concurrentiegeest, heerschende in eigen boezem, zich vertoonende op eerlijke of minder eerlijke wijze; slecht, door de enorme omzetcijfers, hem al te plots en op onvoorbereide wijze onttrokken door de bedrijfs- en consumptiecooperatie van landbouw- en werkmansbonden, de warenhuizen en de filialen der kapitalistische vennootschappelijke detailzaken.

Men vordert van hem de uiterste prijsnoteeringen. Hoe gaarne zou hier aan worden tegemoet gekomen. Helaas! het ontbreekt aan bedrijfskapitaal ter uitbreiding der zaken, voor ruimeren inkoop of inslag voor eigen zaak, of in verbinding met collega's op de grondslagen der contante betaling of matig gestelden betalingstermijn.

Voor industrieel en groothandelaar, het handelscrediet. Voor den landbouwer bedrijfscrediet, hypotheek op landerijen, voorschotten op te wassen staande landbouwproducten.

Voor den middenstander, kleinhandelaar en ambachtsbaas geen credietwezen, het bescheiden bedrijfskapitaal op de meest ergerlijke, oneerlijke wijze, door zijne zoogenaamde begunstigers vastgelegd.

Men gaat naar slager, kruidenier, smid, timmerman, enz. enz., geeft orders en immer is het „schrijf maar op, er staat nog meer, het komt terecht", niet denkend dat de leverancier zijne waren, de ambachtsbaas zijn personeel moet betalen, of deze beiden aan hunne zakelijke verplichtingen zullen kunnen voldoen, en genoeg contanten bezitten ter leniging van eigen nooddruft, en in staat zijn het leven een jaar lang op eerbare wijze te rekken.

Ja, ook sommigen onder hen, al smid, verver en anderen koopen op jaarrekening. Maar vraag hen naar de abnormale prijzen, alsdan betaald, of de slechtere waren ontvangen, in vergelijking der prijzen en waren hun aangeboden door firma's, die op meer moderne wijze met hun de zaken willen voeren. Vraag hun in wat zorgen zij gezeten hebben, als door tegenslag in zaken, ziekte of zorgeloosheid het contante geld door de vingers was gegaan, en te onbezorgd ook door hen te veel geleefd, te veel schulden gemaakt waren op de nieuwjaarsrekeningen. Dan voor hen geen zalig, doch een onzalig, onpleizierig Nieuwjaar, in de verzwakking hunner zaak, het verlies van hun vertrouwen bij den woekerenden leverancier.

Ja, 't komt terecht! Nieuwjaar komt en daarmee de tijd, waarop de middenstander eindelijk kan aanbieden zijne vorderingen, met norsch gelaat ontvangen, maanden soms nadien nog niet betaald.

O, wat valt het tegen, zooveel is niet geleverd, zooveel uren niet gearbeid. Zorgeloos en onnadenkend maakte men, tengevolge van het misbruik der jaarrekeningen, de schuld al grooter en grooter, men verschrikt van het totaal bedrag en de mogelijkheid der betaling is daar. Verwijtingen van den man tegen de vrouw, de vrouw tegen den man; en daarmee verdwijnt de tevredenheid van weleer, om in het huisgezin plaats te maken voor het spook van tweedracht en afgekeerdheid. Er wordt geld geleend bij maag en buur, bewust het nooit te kunnen restitueeren, of erger nog het wordt in betrekking of ambt op oneerlijke wijze verkregen.

Weg, onzedelijk en immoreel gebruik der jaarrekeningen!

Of waarde lezer, zoudt u het nog langer moreel durven noemen?

U zijt kapitalist, met zorg en angst beheert ge uw eigendom, ter verhooging uwer renten, ter verkrijging der meest absolute waarborgen. Voor u slechts een jaarrente, voor den middenstander eene levenskwestie, het bescheiden bedrijfskapitaal, zooveel doenlijk meerdere malen per jaar om te zetten. Voor u beteekent een verlies, eene waarschuwing; voor den middenstander een kwijnen, zoo niet het begin van den ondergang van zijn bedrijf.

U zijt industrieel of groothandelaar? Steeds meer regelt ge uwe zaken, om het zoo hoog mogelijk opgevoerd bedrijfskapitaal, altijd meer jaarlijksche tuimelingen te kunnen laten doen. Het kapitaal is de levensader uwer onderneming. Het moderne grootbedrijf vordert van u, de volle erkenning dezer waarheid.

Landbouwer, steldet ook gij niet als voorwaarde bij den verkoop al uwer producten, de contante betaling? Ligt naast de massa-inkoop de kracht uwer bedrijfscooperatie niet in de contante betaling?

Zware slagen werden door de moderniseering van uw bedrijf, de macht uwer cooperatieve landbouwbonden, den middenstander toegebracht.

Zware slagen, als toegebracht, noodig voor den opbouw en de ontwikkeling van een krachtig, hoogstaand landbouwbedrijf, zeer zeker alleszins te rechtvaardigen, maar ook slagen, wonden slaande, wreed en pijnlijk, en die niet bestendigd mogen worden door een laakbaar credietmisbruik.

Voelt gij allen niet het immoreele van het gewraakte gebruik?

Of zoudt gij het langer als niet-immoreel beschouwen 8—10—12 maanden of langer bezitter te zijn van de gekochte waren, den verkregen arbeid en het daarvoor beloofde geld? om dan met Nieuwjaar, zonder zelf boek te hebben gehouden, zonder eenigen grond uwen stipten leverancier verwijtingen te doen over te veel geboekte bedragen, of om uwen eertijds eerlijken winkelier en ambachtsbaas door uwe nalatigheid de gelegenheid te geven meer waren als geleverd, meer uren als gearbeid te noteeren en hem alzoo te maken tot een dief; mede tot den oneerlijken concurrent, die u bij zijne collega's, met abnormaal lage prijzen wegtroonde, waartoe hij zich in eene te hooge of niet goed te controleeren nota dekt, ten nadeele der eerlijke concurrentie?

Of noemt u het moreel, er de oorzaak van te zijn, dat door anderen woekerrente moet betaald worden, het crediet geheel of gedeeltelijk verloren wordt.

Gij snoeft op de lage prijzen, de groote voorraden der warenhuizen en filialen, alwaar gij contant moet betalen en de middenstander, wiens werklust en geesteskracht door u in zijn kapitaal aan banden worden gelegd, kwijnt en zinkt weg in den zwarten poel der meest maatschappelijke ellende, ongeharnast als hij is, den harden bestaanstrijd op andere wijze, direct met succes te voeren.

Immoreel is een te lang genomen crediet! De middenstander heeft behoefte aan zijn kapitaal. Voor alles dus opheffing van het wel oud, doch even onzalig gebruik der jaarrekeningen.

Welnu, kapitalisten, industrieelen, groothandelaars, landbouwers en werklieden, als straks uwe winkelier en ambachtsbaas u zijne halfjaarlijksche rekening aanbied, vertrouwend, op uwe welwillendheid, op bescheiden wijze geen betaling verlangend, waar ze te onpas kwam, doch slechts verzoekend, geen tegenwerking, steunt hem dan in zijn pogen ter verkrijging van een goed recht, ter voorziening in een werkelijke behoefte.

Het idée, aan de hand der christelijke naastenliefde, ten overstaan van den plicht van katholieke solidariteit, een maatschappelijk goed werk te hebben gedaan, geeft u vrede. De meerdere orde, de juistere controle gesteld, op eigen uitgaven en huisgezin, zij zullen u meer dan voldoende finantieel beloonen.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

IV.

„Als ge uw grote mond niet dichthoudt, dan zal ik je wel eens vertellen, van wie ge er een zijt!"

De lezer zal zich wel voor kunnen stellen waar en van wie men zulke taal te horen kan krijgen.

Welnu, het derde artikel van S. is geheel en al gekenmerkt met het bovenstaande. Hij vertelt daarin de afschuwelike daden, waaraan het Komité van de „Afvaardiging tot het invoeren van een wereldhulptaal" en meer nog de te voren zo energieke Esperantist De Beaufront, zich schuldig gemaakt zouden hebben.

Van dat artikel zal ik eens meer zeggen, dan ik verantwoorden kan, nl. dit: Alles wat S. schrijft over de voorgeschiedenis van Ido is volmaakt waar. De woorden „mengelmoes van goede trouw, argeloosheid, vleitaal, sluwheid, bedrog, huichelarij en verraad", „ellendig gedoe" zijn volkomen gerechtvaardigd.

En wat heb je dan nog? Zegt zulke vismarkt- of steegjes-taal ook maar het minst ten nadele van de hulptaal *Ido*?

Integendeel, dat S. met zulke kletspraat voor den dag komt, zal voor den lezer een bewijs zijn, dat *degelike* argumenten ontbreken. Wie Ido voorstaat, heeft zo iets volstrekt niet nodig om de minderwaardigheid van Esperanto aan te tonen. We zullen de tegenstander dan ook niet volgen op de door hem ingeslagen weg: ongestoord mag hij daar modderen en wroeten.

* * *

In no. IV besprak S. de *kapjes-letters* en wel zó degelik, dat hij zelf de lezer al hoorde roepen: „Ja, ja, ge weet er heel aardig uit te komen".

Geen wonder waarlik, als we lezen: „Geen enkel verstandig drukker, wien „Esperantowerk wordt aangeboden, zal „het van de hand wijzen, omdat hij die „letters niet heeft. Als hij met zijn „vak en tijd op de hoogte is, weet hij „adressen genoeg om er aan te komen, „en hij begrijpt, dat men, zoo hij 't niet „aanneemt, naar 'n ander gaat." En die verstandige drukker zal ze naar 'n ander laten gaan, als de kosten van het aanschaffen der kapjes-letters de verdiensten aan Esperanto-werk te boven gaan. Dàardoor komt het, dat nog zo weinig, zo uiterst weinig drukkerijen kapjes-letters hebben.

't Is misschien niet overbodig nogmaals te herinneren aan het feit, dat in 1912 een Esperanto-blad in Parijs niet geheel in Esperanto kon verschijnen, omdat de drukker niet genoeg van die „ongelukkige dingetjes" had.

Al even „aardig" wist S. er uit te komen met de schrijfmachines en de telegrafie.

Een Esperantist, die een schrijfmachine heeft zonder kapjes, schrijft deze boven de letters bij 't overlezen van 't getypte en koopt een schrijfmachine *met* kapjes, als de oude versleten is.

Wil iemand in Esperanto telegraferen, dan schrijft hij een *h* achter de letter, die 'n kapje moest hebben [1]).

Wat de Esperantisten volgens S. ook nog doen? Ze lachen met hetgeen de Idisten over de kapjes zeggen. — Zeker, 't gebeurt wel meer, dat iemand nog lacht, als zijn kiezen ongesteld zijn!

* * *

Belachelik onbenullig was het volgende van S.

„Ze meenden wellicht, de Idisten, „dat zij door de afschaffing dier kap„jes-letters aanstonds een grooten voor„sprong zouden hebben op onze taal. „Ieder drukker zou zich natuurlijk „haasten Idist te worden, dan behoefde „hij die vervelende kapjes-letters niet „te drukken, ieder koopman zou Idist „worden om geen nieuwe schrijfmachine „noodig te hebben, en Ido zou in 'n „oogenblik geproclameerd worden tot „*de* internationale taal der telegrafie".

Daar schrijf ik nu niets bij. Indien S. de onbenulligheid van dat stukje niet inziet, dan vrage hij verklaring; die zal hem gegeven worden.

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

7

Het was een gouden ring, met een prachtigen robijn versierd, die Gabriëlle dikwijls had gedragen. De luitenant schoof het kleinood aan zijn vinger, wierp nog een laatsten blik in de kamer en vastbesloten Gabriëlle te redden, wilde hij naar buiten.

Een levende muur versperde hem den doortocht; de boeren hadden hem bespied en eindelijk herkend. Hun bedoeling was niet twijfelachtig, ze was blijkbaar vijandelijk.

Marius, die Lucien niet had kunnen gevangen nemen tegelijkertijd met de grijsaard en zijn dochter, had hem aan de boeren aangewezen en gezegd: „Als ge dien aristocraat en samenzweerder niet uitlevert, zal ik terugkomen en uw huizen en akkers verwoesten".

De akkers verwoesten en de huizen verbranden, die na jaren van ontberingen door de zuur verdiende spaarpenningen waren aangekocht! Marius had de uitwerking zijner bedreiging goed begrepen en de uitkomst bedroog hem ook niet.

Lucien wist dat alles niet, maar begreep toch, dat de boeren tegen hem waren opgeruid. Hij trok zijn sabel, nog rood van het bloed van Timoleon, om zich desnoods met geweld een doortocht te banen.

Maar zou Lucien de sterkste wel zijn? hij had vijftien mannen tegenover zich en even zooveel vrouwen en kinderen; en wat vermocht zijn sabel tegen de lange hooivorken, wier scherpe punten hem zouden hebben doorboord, nog voordat hij van zijn wapen gebruik kon maken. Hij trad eenige schreden terug, trad de hut binnen en deed de deur op slot, die aanstonds door de boeren werd gerammeid.

Eindelijk vlogen de paneelen stuk en er ontstond een groote opening. De boeren hieven een luid gejuich aan, maar hunne kreten verstomden weldra, en op hunne beurt weken zij achteruit.

Achter de bres stond Lucien; zijn sabel had hij met den bandelier in zijn rechter arm gehangen en hield een pistool in iedere hand: in zijn gordel staken nog twee pistolen van Perron.

Onder de boeren was er maar een, die van een geweer was voorzien, doch hij verborg het haastig onder zijn kiel. Het was een voorzichtige jongen, die zeer goed begreep, dat hij, als de gevaarlijkste van den heelen troep, ook den eersten kogel zou krijgen. Trouwens had niemand zin, dien eersten kogel te trotseeren, àie stellig door drie andere zou worden gevolgd.

„Wat wilt ge van mij?" vroeg hij zoo bedaard mogelijk.

„De Sans-culotten hebben ons gezegd, dat zij onze huizen zullen afbranden als wij u niet naar de gevangenis van Beaumont brengen", zeide de oudste der boeren.

„Gij wilt mij dus gevangen nemen?"

„'t Moet wel. Doen we het niet, dan wordt ons dorp verwoest. Bovendien, 't is ons genoeg gezegd, gij zijt een verrader en samenzweerder en ge hebt aristocraten gehuisvest".

„Zij, die hier woonden en die gij, laf genoeg niet verdedigd hebt, zijn menschen uit het volk, evenals gij en ik en geen aristocraten".

„'t Waren edellieden: wij hebben de bewijzen in handen. Kijk dat papier eens, dat de hoofdman der Sans-Culotten verloren heeft en de oude boer reikte Lucien een papier over.

Het was een bevelschrift tot aanhouding van den markies de Meyran en zijn kleindochter Gabriëlle gravin de Meyran, zich verbergende te Nointel, onder den naam van Mathurin en Pierrette.

Het bevelschrift was geteekend Vaudeuil, Commissaris van het Comité van openbare veiligheid en de uitvoering er van toevertrouwd aan den patriot Marius, voor het geval dat de brigadier verdacht zou zijn van nalatigheid of onbekwaamheid.

De lezing daarvan wekte een wereld van gedachten in het brein van den jongen officier. Evenals zoovele anderen gevoelde hij zijns ondanks het overwicht van den adel, die door de republikeinsche gelijkheid was afgeschaft en door het schavot van Guillotin werd weggemaaid.

De trotsche republikein kreeg een vreemde gewaarwording bij de gedachte, dat zijn verloofde, gewoon aan rijkdom en de schittering van koninklijke feesten, hem, onbekenden soldaat, boven alle anderen tot echtgenoot had gekozen.

„Welnu?" vroeg de boer, verwonderd over het stilzwijgen van Lucien.

„Nu moet ik ze zeker redden", mompelde hij en trad vastberaden op den groep, die zich weer nauw aaneengesloten had.

„Op zij", riep hij uit, terwijl hij met zijn pistolen dreigde.

Hij stond voor een veertigtal personen, doch door zijn kloekmoedigheid overbluft, en meer nog uit vrees voor zijn geduchte wapenen, maakte de menigte plaats. Lucien ging door de rij en snelde toen het bosch in.

Een oogenblik later knalde het geweerschot en eenige schreden vóór Lucien sloeg een kogel in een boomstam. De voorzichtige boer had zijn wapen gegrepen. Nu het gevaar voorbij was, had hij weer moed gekregen en den officier een schot nagezonden.

XI.

In een hoog en smal huis van de Rue Saint-Honoré, niet ver van de Jacobijnenclub zat een persoon, dien de lezer reeds bij name kent, burger Vaudeuil voor een met papieren bedekte schrijftafel.

Het was zes uur in den avond en ofschoon men in Messidor was, op het langste der dagen, was de werkkamer van Vaudeuil slechts zwak verlicht door een paar smalle ramen, die op de binnenplaats uitzagen.

Vaudeuil is dertig jaar oud; zijn trekken zijn tamelijk regelmatig, maar zijn geheele uiterlijk is koud en terugstootend; zijn gelaat is ziekelijk bleek terwijl lange zwarte haren die matte bleekheid nog meer doen uitkomen.

Als middelmatig advocaatje uit een provinciestad had zich Vaudeuil geheel en al aan den revolutionairen stroom overgegeven, niet uit liefde tot de vrijheid, maar omdat de omwenteling hem den weg openstelde tot rang en fortuin.

Toch was hij niet heerschzuchtig, maar had een ander gebrek: arm en onbekend benijdde hij den adel, de macht en den rijkdom, dien hij vruchteloos nastreefde. Hij had gezworen op zijn beurt machtig en rijk te zijn, al moest hij wel is waar tot over de enkels in het bloed, maar hij bezat dan ook een greintje van die vurig verlangde macht. In die dagen was de macht alles. Het kwam er maar op aan dat men ze wist te bewaren en daarom voor geen enkele noodzakelijkheid terugdeinsde.

Vaudeuil had voor niets teruggedeinsd. De afgunst had bij hem de weinige goede gevoelens verkankerd, die in zijn hart nog leefden; alles had plaats gemaakt voor één gedachte: zelfzucht. Dankbaarheid maakt verplichting en werkt belemmerend; Vaudeuil had bewezen dat hij goed met kwaad wist te beloonen. In de Vendée gezonden, had hij de boeren op onmenschelijke wijze vervolgd, maar zelf in 't nauw gebracht dankte hij zijn leven aan een jong meisje, een pleegzuster van Gabriëlle. Dank had het kind er niet voor gehad. Later bracht zijn positie als advocaat hem in aanraking met den advokaat de Meyran. Het was in 1792. De monarchie bestond nog slechts in naam en ging weldra ten gronde in den storm der omwenteling.

Vaudeuil bracht meer dan eens een bezoek aan den markies, belette hem buitenlands te gaan en beschermde hem door zijn invloed in de clubs. Zelfs deed hij hem middelen aan de hand om in Frankrijk te blijven wonen door hem een bewijs van burgerschap te verleenen onder den aangenomen naam van Perron.

Toen het schrikbewind zijn bloedig vaandel ophief, achtte Vaudeuil het oogenblik geschikt om zijn plan te verwezenlijken, waarnaar hij reeds lang had gestreefd. Hij vroeg aan den ouden markies de hand zijner kleindochter. De markies weigerde met een koude trotsche beleefdheid. Gabriëlle maakte minder omwegen, zij kon de verachting niet verbergen, die dat zelfzuchtig en nijdig karakter haar inboezemde en maakte van haar afkeer voor Vaudeuil geen geheim. Deze keerde nu de kaart; van beschermer werd hij tiran en zocht met geweld te verkrijgen, wat hem goedschiks niet gegeven werd; hij liet bedreigingen hooren, doch dank zij de tusschenkomst van Lucien waren zijn slachtoffers tot dusver aan zijn wraakzucht ontsnapt.

Wordt vervolgd.

„Wat hebben de Idisten nu gegeven „in de plaats van die ongelukkige „dingetjes?.... Och, lezer, niets anders. „dan wat wij in tijd van nood gebruiken, als de omstandigheden ons er „toe dwingen. Zij schrijven altijd achter die letters, waarboven wij een „kapje zouden plaatsen, eene *h*....“

Hier stond de lezer stil.... „Weet ik nog zó weinig van Ido?.... Ik zocht in mijn handboekje en zag *twee* letters met 'n *h*, nl. *ch* en *sh*; terwijl Esperanto **zes** kapjes-letters heeft, nl. u, c, g, j, s en h.

„Of weet S. er niks van?“ dacht ik verder. „Of zegt hij 't kortheidshalve maar zó, om niet langdradig te worden?“

Dat hij tegen 't beter weten in met 'n slechte bedoeling, onwaarheid zou schrijven, durf ik niet veronderstellen.

P. J. v. D. WETERING.

Wordt vervolgd.

[1]) Vreemd is 't, dat S. van dat eenvoudige middel geen gebruik maakt nu de drukkerij van dit blad geen kapjes-letters heeft. Worden de woorden misschien te zeer mismaakt door invoeging van een *h*? v. d. W.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

De Gentsche tentoonstelling.

Zondag werd in alle kerken een schrijven, namens alle bisschoppen van België, voorgelezen, waarin de ouders dringend gewaarschuwd worden om hun kinderen van verschillende afdeelingen der Gentsche tentoonstelling, welke met naam en toenaam genoemd worden, absoluut verwijderd te houden.

Dit is een waardig protest, dat aansluit bij het protest der Vlamingen, die van het begin af beweerd hebben, dat de Gentsche tentoonstelling een Fransche demonstratie was te midden van Vlaanderen, zoowel op taalgebied als op zedelijk gehied.

De tentoonstelling, die toch al geen goede zaken schijnt te maken, zal er met dit Fransche geknoei niet op vooruitgaan! Msb.

Frankrijk.

Het gestolen parelen-snoer.

Het gestolen parelsnoer van 120.000 pond, dat dezer dagen in Parijs gestolen werd, is nog niet gevonden, men verwacht evenwel, dat de zaak spoedig opgehelderd zal worden. De Parijsche detectieve Calchas, die de onderzoeking leidt, beproeft thans den dief door beloften te lokken. Hij laat in alle bladen publiceeren, dat men den dief, indien hij de paarlen terugbrengt, niet naar zijn naam zal vragen. Calchas zal hem de chec voor de beloofde 250.000 francs geven en de dief zal ongehinderd heen kunnen gaan. Want zoo zegt Calchas, het is de taak niet van den detectief om den dief gevangen te nemen, maar om de paarlen terug te vinden.

Zondagavond is in het Bois de Boulouge een halssnoer gevonden, dat met het gestolene volkomen overeenkomt. De vertegenwoordiger van Max Mayer, Salomons, heeft verklaard, dat dit halssnoer uiterlijk sprekend gelijkt, doch valsch schijnt te zijn. Een expert zou gisteren een onderzoek instellen.

Vindingrijke journalisten maken ondertusschen van de gelegenheid gebruik om interessante proefnemigen te doen. Een redacteur van de „Matin“ is o.a. ongehinderd op het hoofdpostkantoor in de afdeeling van aangeteekende stukken binnengedrongen, en had, naar hij meldt alles kunnen nakijken, zonder hierbij gestoord te worden. Alleen verzocht een der beambten hem zijn hoed af te nemen.

Onder het Parijsche publiek is men van meening, dat men hier met een reuzenreclame te doen heeft. Het snoer, dat tot nu toe te vergeefs te koop werd aangeboden, is door deze zaak plotseling beroemd geworden. Wellicht duikt het nu plotseling ergens op, en trekt dan een petroleumkoning of Indische vorst. Velen gelooven dan ook dat het fabelachtige halssnoer op het oogenblik onder weg is van Londen naar Bombay.

Duitschland.

Aardbeving.

In bijna geheel Wurtemberg evenals in Straatsburg werd Zondagmiddag om een uur 7 een korte doch hevige aardstoct waargenomen.

Te Stuttgart werden de menschen op straat geworpen en stortten van eenige gebouwen de schoorsteenen naar beneden.

Het centrum van de aardbeving schijnt evenals in Februari 1911 in de Zwabische Alpen gelegen te zijn, zoodat zij vooral in de plaatsen op die Alpen sterk gevoeld werd.

Smokkelen.

De „Köln. Ztg.“ weet te melden, dat een firma te Keulen, die een omvangrijken handel in spiritus drijft, ernstig verdacht wordt van reeds langen tijd de douane bedrogen te hebben. De firma bediende zich voor het vervoer van spiritus van bijzonder ingerichte tankwagens, waarin zich een aparte bak bevond die gevuld werd met benzol. Deze bak was nimmer door de douane-beambten, wanneer zij den wagen onderzochten, bemerkt. Op die manier werden met alle spiritusverzendingen van Zwitserland naar Duitschland, flinke hoeveelheden benzol binnenbinnengesmokkeld.

Men schat, dat bij de laatste verzending alleen reeds 12.000 M. aan belasting is ontdoken. Over den geheelen omvang van de belastingontduikingen valt nog niets te zeggen. Het hoofd der firma moet reeds in hechtenis genomen zijn, doch werd na een borgstelling van meerdere honderdduizenden Marken weder op vrije voeten gelaten.

Italië.

De Garde van het Vaticaan.

Onder het bekende corps van de Zwitsersche garde op het Vaticaan hebben zich in de laatste dagen, naar het schijnt, onaangename dingen afgespeeld. Een aantal manschappen moeten in verzet gekomen zijn tegen den hoofdman Glasson, die nu ook afgezet moet zijn, wegens zijn ongeschiktheid om de discipline te bewaren.

De oproerige soldaten zullen hun straf evenmin ontgaan. Commandant Repond, pas uit Zwitserland teruggekeerd, heeft de noodige maatregelen getroffen, dat de voorgevallen feiten zich niet zullen herhalen.

Een telegram van de Msb. van Dinsdagmorgen meldt.

In de laatste dagen is de ontevredenheid, die onder de Zwitsersche garde van het Vaticaan tengevolge der discipline heerschte, tot uiting gekomen. Zondag sloeg deze ontevredenheid, gelijk de bladen meldden, plotseling tot werkelijke muiterij over. Maandag is de garde ontwapend.

De Paus confereerde met kardinaal Merry del Val, sprak zijn leedwezen uit over het gebeurde en hoopte, dat de rust spoedig hersteld zou zijn.

Uit Rome wordt aan de „Köln. Volksztg.“ gemeld, dat de manschappen van de Zwitsersche garde gisteren alle ammunitie inleverden; de officieren dragen geladen revolvers.

Omtrent het verloop der gebeurtenissen, waarvan wij hierboven het een en ander mededeelden, meldt het blad nog het volgende:

„Reeds vroeger deelden wij mede, dat de nieuwe commandant van de Zwitsersche garde, Repond, eertijds regiments-commandant in Zwitserland een meer straffe militaire discipline en verschillende moderne hervormingen had ingevoerd, als werk-uniform, geweren van het nieuwste model, gezamelijke exercitiën en dergelijke meer.

En meer toezicht was wel noodig. Toen Repond bijv. kort nadat hij het bevel had aanvaard, een nauwkeurige inspectie hield in de talrijke gangen en vertrekken van het Vaticaan, ontdekte hij een corridor die tot dusver onbewaakt was gebleven, en van een der binnenhoven onmiddelijk naar een der Pauselijke vertrekken voerde. Dadelijk werd de gang gesloten.

Het is wel mogelijk, dat de strenge militaire tucht van Repond en van diens rechterhand, kapitein Glasson uit Freiburg, de gemoedelijke Zwitsersche garde, die zich in den laatsten tijd meer en meer alleen als decoratieve troepen beschouwde, mishaagde. Lieden die tien jaar op de oude manier gediend haddeu, nu plotseling aan discipline te gewennen, was zeker geen kleinigheid. Die zich niet schikken wilden, moesten ontslag nemen. Dit leide er toe, dat het aantal van 100 op 59 daalde. Aanvulling was in de gegeven omstandigheden echter moeilijk.

Reeds eenigen tijd geleden hadden de oudere militairen nu een soort protest ingediend, hetgeen echter niet baatte. Een 21-tal manschappen maakten nu dezer dagen van de afwezigheid van den commandant gebruik en weigerden plotseling te gehoorzamen, toen ze de wacht moesten betrekken.

Prelaat Corragioni d'Orelli en majoor Glanzmann, trachtten de mannen te overreden, maar de gardisten verlangden eerst het ontslag van kapitein Glasson. Van hooger hand kreeg Glasson nu een wenk, zijn ontslag aan te vragen, terwijl de commandant uit Zwitserland werd teruggeroepen.

Deze zeker beklagenswaardige en laakbare voorvallen zijn te wijten ten deele aan de onervarenheid van jonge recruten, die in den militairen stand de vrije, ongedwongen gewoonten van het burgerlijke leven wilden behouden, ten deele aan het opstoken van oudere gardisten, die zich niet wilden gewennen aan de nieuwe toestanden of wegens tuchtloosheid den dienst moesten verlaten.

Ieder jaar wordt het recruteeren van nieuwe gardisten moeilijker. Vroeger werden de jongelui aangelokt door een pensioen na twintig-, nu zelfs na tienjarigen dienst, maar ook dit baat nu niet meer, want industrie en handel bloeien in Zwitserland en de jongelieden, die nog naar het buitenland gaan, worden meer door het hotelwezen aangetrokken. De Pauselijke Zwitsersche garde zal naar nieuwe middelen moeten omzien, om recruten te trekken.“

„Msb.“

Amerika.

Verschrikkelijke brand.

Dinsdagmiddag brak brand uit in een kleederfabriek te Binghampton. Het gebouw was in 20 minuten geheel verwoest. Er waren 125 meisjes in het gebouw aanwezig en men vreest, dat velen van haar omgekomen zijn.

De meeste meisjes waren op de vierde verdieping aan het werk toen de brand op de eerste verdieping uitbrak. Verschillende personen renden door het gebouw om de meisjes te waarschuwen. De vlammen sloegen langs de trappen omhoog.

Verschrikkelijke scenes speelden zich af. De reddingstoestellen waren onvoldoende. Verscheidene meisjes sprongen uit de vensters.

Op het oogenblik schat men dat er 25 dooden en 50 gewonden zijn.

Azië.

De chineesche revolutie.

In de crisis die de Chineesche republiek nu doormaakt en die geweten wordt aan het despotisme van Juanshikai, heeft de bekende dr. Sunjatsen openlijk vóór de rebellen van het Zuiden partij getrokken.

In het Noorden der provincie Kiangsoe, nabij Ilsutschaufen, versloegen 2000 manschappen van generaal Tsangsoen 4000 oproerlingen, die bij Nangking over de rivier gezet waren om de Noordelijken aan te vallen. Dr. Sunjatsen begaf zich daarop naar Nangking om de terneergeslagen opstandelingen weer op te beuren. Een groote nederlaag der Zuidelijken zou ongetwijfeld aan den geheelen opstand een einde maken.

De belangrijkste gevechten hebben op het oogenblik plaats op de grens van Sjangroeng. Terwijl de troepen bij Kinkiang slaags waren geraakt, wilde een Engelsch koopman op een kaart van den Britschen consul een vrijpas krijgen om proviand voor de vreemdelingen binnen Koeling te brengen. De secretaris van generaal Tsjangsoen verscheurde de kaart en verklaarde geen faciliteiten aan de Engelschen te kunnen toestaan. Een Britsche torpedo-vernieler is van Hongkong naar Canton vertrokken.

Door verraad viel gisteren het arsenaal in Schangai den revolutionairen in handen. Daarmede hebben de revolutionairen hun eerste groote succes behaald.

De Chineesche vloot houdt zich tot nu toe loyaal.

Binnenlandsch Nieuws.

De politieke toestand.

Naar wij vernemen is het voorstel van den kabinetsformateur dr. Bos, dat de sociaal-democraten drie ministersportefeuilles zouden aanvaarden, in een bijeenkomst van de Kamerfractie, het partijbestuur en de redactie van „Het Volk“ definitief afgewezen.

De minderheid legde zich bij de meerderheid neer, waardoor het buitengewoon congres der S. D. A. P. overbodig is geworden.

* * *

Uit overgelegde correspondentie tusschen dr. Bos en den voorzitter der socialistische Kamerfractie blijkt volgens „Het Volk“, dat de weigering van de aanvaarding der drie ministerportefeuilles door de S. D. A. P. beteekent, dat dr. Bos de hem gegeven opdracht tot kabinetsformatie niet zal kunnen aanvaarden.

De opening van het Vredespaleis.

De openingsplechtigheid van het Vredespaleis op 28 Augustus e.k. in de groote rechtszaal van het paleis zal worden bijgewoond door H. M. de Koningin, Z. K. H. den Prins en H. M. de Koningin-Moeder, terwijl o.a. de 140 rechters in het Permanent Hof van Arbitrage en de leden van het corps diplomatique met hunne dames tot bijwoning genoodigd zijn. Ook de heer en mevrouw Carnegie zullen aanwezig zijn.

De plechtigheid, die door Averkamp's a capellakoor wordt opgeluisterd, zal in hoofdzaak bestaan uit een Fransche rede, waarmede de voorzitter der Carnegiestichting, Jhr. Mr. A. P. C. van Karnebeek, Minister van Staat, het Vredespaleis aan den Voorzitter van den Raad van Beheer van het Permanent Hof van Arbitrage, den Minister van Buitenlandsche Zaken, zal overdragen. Deze zal vermoedelijk die rede beantwoorden.

Na afloop der plechtigheid die hoogstens 1½ uur zal duren, wordt een rondwandeling gemaakt door het gebouw en over het terrein.

Argentijnsch vleesch.

Naar de „Prov. Gr. Ct.“ verneemt, heeft de minister van Oorlog bepaald, dat aan de garnizoenen te Groningen en Assen — en zeer waarschijnlijk zal de minister voor andere garnizoenen eenzelfde besluit genomen hebben — geen Argentijnsch vleesch meer zal worden verstrekt.

Nog niet geslaagd.

Dezer dagen deed zich, naar de Arnh. Ct. meldt, te Arnhem het zeldzame geval voor, dat iemand van 54-jarigen leeftijd werd geëxamineerd voor de hoofdacte. Het vorig jaar onderwierp hij zich eveneens aan het examen, gelijktijdig met zijn zoon. Toen mocht laatstgenoemde de acte behalen, terwijl de vader evenals thans niet tot de gelukkigen behoorde.

Examen Pitman-school.

Bij het op 19 Juli te Arnhem in Musis Sacrum gehouden examen, vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografie-Leeraren Systeem I. Pitman, zijn geslaagd voor diploma A. Stenografie:

de Dames B. Slakhorst, B. Fortanier, L. Appij, J. J. H. v. d. Sand, en de Heeren G. v. d. Burg, F. Wijlhuizen, S. M. Nijhoff, P. Overbeke, en J. Oosterhaar.

Voor diploma B. (80—100 woorden per minuut): de Dames M. Oor, M. v. d. Waal, J. C. Bruigom, H. Klint, J. J. H. v. d. Sand en de Heeren E. G. Kleinheerenbrink, H. Oostenburg, J. v. d. Lande, E. Schreinemacher, A. Heslenfeld, A. Thomas, en G. P. B. v. IJzendoorn.

Voor diploma C. (120—150 woorden per minuut): de Dames A. M. P. Stegers, C. M. Velders en de Heeren J. L. P. van Mackelenbergh, J. Kwabek, A. Bloemink, en A. Thomas.

Voor diploma handelscorrespondentie in de moderne Talen: Mej. G. M. W. Veering.

Voor diploma Machineschrijven: de Dames P. C. v. d. Vinne, C. Blom, H. Slakhorst en de Heeren G. v. d. Burg, H. L. Donatz, W. C. v. Toor, J. v. d. Berg, G. M. Borgers, J. D. Brink, D. J. H. v. Tussenbroek, T. Akkerman, Chr. W. Deyll, en E. v. d. Ham.

Allen leerlingen der Pitman-Scholen.

Staking van aardappelschilsters.

Bij het garnizoen te Assen werden voorheen de aardappelen geschild door daarvoor aangenomen vrouwen.

Nu wilde men een nieuwe regeling treffen door het schillen van aardappelen op te dragen aan ééne vrouw en deze te betalen.

Door haar konden dan zooveel vrouwen worden aangenomen als zij noodig oordeelde en deze worden dan door eerstgenoemde vrouw betaald.

Door deze regeling werden nu eenige vrouwen, tot heden als „schillevrouw“ in functie, niet meer noodig geacht en.... ontslagen.

De anderen hebben zich nu „solidair“ verklaard en... vanaf heden gestaakt.

Nu worden de aardappels weer door de soldaten geschild.

Een kenteeken voor slechthoorenden.

Met goedkeuring van het hoofdbestuur der Vereeniging tot Bevordering der Belangen van Slechthoorenden, gevestigd te 's Gravenhage, heeft de propaganda-commissie op voorstel van haar voorzitster mej. Tine Marcus te Krabbendijke een kenteeken of draagpenning ingevoerd voor slechthoorenden. Daartoe werd besloten, wijl herhaaldelijk voorkomt, dat dooven of slechthoorenden op straat een ongeluk overkomt. Zoo werd dezer dagen nog een arme zwerver te Heemstede bij het sloopen van een huis gedood, ondanks men den man nog had toegeroepen.

Het ingevoerde kenteeken bestaat uit een ronde draagpenning in drie rechtopstaande velden verdeeld; het middenveld is roodgekleurd, terwijl de beide buitenste velden wit zijn. Deze dragen ieder een letter, S. en H., slechthoorend. Het ligt thans in de bedoeling, dit kenteeken zooveel mogelijk bekend te maken, opdat in geval van gevaar voor slechthoorenden of doofstommen, het publiek, de conducteurs van treinen of trams hen niet met woorden waarschuwen, maar met gebaren of hen desnoods wegtrekken.

Doodgereden.

Zondagnamiddag te ruim 2 uren had te Leiden een hoogst treurige gebeurtenis plaats. De ruim 70-jarige stucadoor B., die zich uit de Krauwelstraat naar de Hoogewoerde begaf, bemerkte niet dat de electrische tram in aantocht was. Bij het oversteken van de rails op de Hoogewoerd werd hij door den tram omvergeworpen en geraakte dientengevolge onder den wagen, met het treurig gevolg, dat hem het hoofd schier van de romp werd gereden. De dood was onmiddellijk bij den ongelukkige, die aan doofheid leed, ingetreden. Algemeen was de verslagenheid bij de talrijke passagiers, die zich in den tram bevonden.

Door den trein gedood.

Aan de Lunetten te Utrecht is Zondag in den laten namiddag, om ongeveer half zes, een man door den trein overreden en gedood. Het hoofd werd den ongelukkige van de romp gescheiden. („U. D.“).

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 23 Juli 1913.

— Zondagmorgen onder de Hoogmis is bij v. Grinsven in de Kamp, door opschuiving van een raam ingebroken. Een kast is geforceerd, waaruit men een portemonnaie met f 21, heeft meegenomen.

De politie stelt een onderzoek in.

— Bij de op Dinsdag gehouden verpachting van het jachtrecht op de gemeentegronden, is door B. en W. perceel een en twee toegekend aan H. v. d. Eerden voor f 8,75; perceel drie aan Aug. v. d. Ven voor f 3,05.

— Verleden Zondag is in de parochiekerk van St. Petrus medegedeeld, dat er dit jaar in deze parochie geen optocht van de H. Kindsheid zal gehouden worden.

— Het concert van Mvr. Cath. F. Geijsel-Gestman en de Heer H. v. d. Sande, op 17 Juli a.s. zal wegens ongestadige weergesteldheid niet plaats hebben in den tuin van Hotel van Dijk, doch in de zaal van Mejufvr. Wed. H. Merks.

De piano die tijdens het concert bespeeld zal worden, is uit het magazijn der firma Goosen en Swagerman te 's Hertogenbosch. Waar dus geen moeite of kosten gespaard worden om een in alle opzichten welverzorgd concert aan te bieden, worde ieder aanbevolen dit concert te bezoeken.

— Zondag j.l. hield de afd. Boxtel van den R. K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel „St. Raphaël“ hare jaarlijksche feestvergadering in de zaal van Mej. de Wed. Adelaars.

Na een kort, maar krachtig openingswoord van den voorzitter, bracht de secretaris verslag uit over de werkzaamheden van het afgeloopen jaar en over den stand der kas.

Alsnu kwam aan het woord, de spreker van dezen avond, de heer Rompa uit Nijmegen met het onderwerp: „De rechten en plichten van den werkman in het algemeen en de rechten en plichten van ieder lid van St. Raphaël in het bijzonder“.

Al het gesprokene weer te geven, zou te veel plaatsruimte innemen, doch volstaan wij met te zeggen dat de rede van het begin tot het einde gloedvol en pakkend was en door alle aanwezigen met groote aandacht werd gevolgd. Een warm applaus beloonde spreker voor zijne bezielende woorden.

Hierna werd door het jongenskoor van de parochie van het H. Hart, onder leiding van den heer Jos. v. d. Meijden een zes-tal liederen uit „De Leeuwerk“ gezongen, die zeer in den smaak van het publiek vielen.

Vervolgens bracht de heer Hellemons, eere-voorzitter, zijn dank aan allen die hadden medegewerkt tot het welslagen van dezen avond, en vooral aan den heer Rompa voor zijn kernachtige rede en hij hoopte dat de aanwezigen het gesprokene goed mochten onthouden en het ook tevens in toepassing zouden brengen.

Hierna sloot de voorzitter de vergadering met den Christelijken groet.

— Het concert van „Boxtel's Harmonie“, Zondag j.l. gegeven in den tuin van Hotel van Dijk was, niettegenstaande het minder gunstige weder, goed bezocht.

Er werd goede muziek gemaakt die zeer in den smaak viel van het publiek, getuige het applaus dat na ieder nummer den muzikanten ten deel viel.

— Blijkens een in dit blad voorkomende advertentie, wordt a.s. Zondag „The White Bioscope“ op de Markt, weder geopend; tevens wordt dan ook het verbouwde en naar de eischen des tijds ingerichte Café „Noord-Brabant“ geopend. Waar de Directie kosten noch moeite spaart, om alles zoo net mogelijk interichten, durven wij vertrouwen dat velen aan bovengenoemde inrichtingen een bezoek zullen brengen.

Oss. Zondagavond is een zekere Klaas v. G. met een mes levensgevaarlijk verwond aan den buik.

De gewonde werd naar het gasthuis vervoerd, waar hij door dokter Stolz verbonden werd.

De politie heeft de vermoedelijke daders, de gebroeders T. uit Heesch gearresteerd.

Ziekenvervoer in Noord-Brabant.

Nadat een onderzoek had aangetoond, dat de wijze, waarop men zieken en verwonden, vervoert in vele plaatsen in Noord-Brabant nog veel te wenschen overlaat, heeft de Prov. Noord-Brabantsche Groene Kruisvereeniging besloten een poging te doen om hierin verbetering te brengen. Daartoe zal zij allereerst in Augustus te 's Hertogenbosch een conferentie beleggen ter bespreking dezer zaak. Tot deze conferentie zullen de leden van gemeentebesturen, besturen van ziekenhuizen, van Vereenigingen voor ziekenzorg, geneesheeren, enz. worden uitgenoodigd; dr. A. C. M. van Moorsel, van 's-Bosch zal er spreken over de eischen die men tegenwoordig aan de middelen van ziekenvervoer kan en moet stellen, dr. J. J. P. Hilbers, geneesheer-directeur van het krankzinnigengesticht Voorburg te Vucht, over het vervoer van krankzinnigen, terwijl Generaal Majoor dr. C. De Mooy heeft toegezegd zijn uitvindingen op gebied van het gewonden- en ziekentransport te komen demonsteeren. Men zal er ook gelegenheid hebben kennis te maken met verschillende moderne vervoermiddelen die zullen worden gedemonstreerd.

Kardinaal van Rossum te Tilburg.

Hoewel alhier, op uitdrukkelijk verlangen van den Kardinaal, iedere huldebetooging is voorkomen, en het bezoek des Kardinaals hier geen openbaar karakter droeg en alleen gold een bezoek aan het Moederhuis der Zusters, waarover Z.Em. het protektoraat uitoefent en deze twee dagen dienden om uit te rusten van de vermoeienissen der laatste weken, toch is de dag van Zondag een jubeldag geworden.

Bij de audiëntie, verleend aan de

besturen van R. K. Vereenigingen, was de Kardinaal omringd door zijn sekretaris, dr. Drehmans, en zijn gentilhomme, alsmede van den Deken der stad en den Superior der Eerw. Fraters. Het eerst werden toegelaten de besturen der St. Elisabeth- en de Mariavereenigingen der verschillende parochies, het Genootschap der H. Kindsheid, de Vereeniging van het H. Sakrament, de Meisjespatronaten van verschillende parochies en de Meisjescongregatie parochie Besterd.

Daarna werden nog verschillende besturen van R. K. Vereenigingen voorgesteld door den voorzitter en adviseur der K. S. A., mr. J. van de Mortel en pastoor Van den Heuvel.

Na afloop der audiëntie dankte de voorzitter der K. S. A. met een kort woord. Z.Em. voor de eer de besturen der katholieke vereenigingen van Tilburg te hebben ontvangen. De Kardinaal wenschte het bestuur der K. S. A. het beste succes met haar loffelijk streven.

Toen 's namiddags de Kardinaal Tilburg zou verlaten, stond vanaf het klooster tot aan het station een dichtopeengepakte menigte, die geestdriftig den Kardinaal toejuichte. Ook hier was het een ware triomftocht. Langzaam reden de auto's door de juichende menigte.

Door de welwillende zorg van den heer stationschef, was de dameswachtkamer, waarin tusschen eene palmenversiering een zetel voor Z.Em. was geplaatst, gereserveerd en werd Z Em. hier opgewacht door het bestuur der K. S. A., den Deken der stad, den Superior der Eerw. Fraters, den Burgemeester en eenige geestelijken. De Deken sprak een kort dank- en afscheidswoord tot Z.Em., die hartelijk dankte voor de blijken van genegenheid ook in Tilburg ondervonden en verzocht den Burgemeester en d n Deken zijn dank aan Tilburgs bevolking over te brengen waarna Z.Em. aan allen zijn zegen gaf.

Toen de trein voorreed, nam de Kardinaal van allen met een handdruk afscheid en zich in den trein begevende, barstte buiten en op het perron de jubel weer los.

Al heeft de Kardinaal in Tilburg enkele dagen willen uitrusten en werden daardoor alle huldebetoogingen voorkomen, zeer ten spijt der Tilburgenaren, toch heeft Zondagmiddag Tilburgs katholieke bevolking nog gelegenheid gehad en daarvan in ruime mate gebruik gemaakt, om den Nederlandschen Kardinaal te huldigen. D. v. N.

De Kardinaal te 's Hertogenbosch.

Omstreeks vier uur stroomde Zondag een enorme menschen-menigte samen op het ruime plein voor het station, dat weldra zwart zag van de door elkander krioelende belangstellenden, die getuigen wilden zijn van de plechtige inhaling van Kardinaal van Rossum in de aloude Bisschopsstad.

In een langen stoet schaarden zich tegelijkertijd de besturen en tal van leden van alle Katholieke vereenigingen uit Den Bosch, die straks voor Zijne Eminentie zouden defileeren...

Plotseling verscheen daar in de verte, op het bordes van het station de Kardinaal in rood gewaad.

Een spontaan gejuich klonk aan de duizenden, die daar beneden stonden, op, en vriendelijk-wuivend dankte de Kardinaal voor deze eerste huldebetuiging.

Onmiddellijk zette zich daarop de stoet van vereenigingen in beweging en trok langs het station. Elk vaandel groette bij het voorbijtrekken den Kardinaal, waarop deze telkens dankend het hoofd ontblootte.

Telkens wanneer een nieuwe vereeniging optrok, klonk er een luid gejuich uit hare leden op, den Kardinaal ter eere.

De kardinaal nam met zijn gevolg na afloop van het defilé in een rijtuig plaats, om zijn plechtigen intocht te houden.

De equipage van Z.Em. was aangeboden door den heer Tilman, terwijl de auto waarmede Hij de omstreken zal bezoeken is beschikbaar gesteld door den heer van Rijckevorsel, consul van België.

Aan de hoofdpoort van de St. Jan werd ZEm. verwelkomd door Mgr. J. Pompen, vicaris van het bisdom Den Bosch, omringd door het hoogwaardig kapittel en door de seculiere en reguliere geestelijkheid der stad.

Onder de tonen van de antiphone „Fidelis namque", gezongen door het versterkt zangkoor, werd den Kardinaal de sprengkwast met wijwater aangeboden, waarmede hij zich zelven en de geloovigen besprenkelde.

Vervolgens werd den prelaat het wierookvat en wierookscheepje aangeboden; Hij strooide dan zelf wierook op het vuur, waarna een priester Hem plechtig bewierookte.

In plechtige processie trok men hierna op naar het hoogaltaar, dat evenals de kerk prachtvol was versierd met vaandels en groen. Voor Z.Em. schreed het kathedraal kapittel, vooraf gegaan door het kruis terwijl het koor zong: „Tota pulchra es", van W. Besouwen.

Voor het altaar gekomen knielde ZEm. neer in den daar geplaatsten bidstoel, terwijl de priesterschaar rondom hem knielde.

Mgr. Van de Ven, bisschop van Den Bosch, kon wegens lichte ongesteldheid niet aanwezig zijn, doch werd vertegenwoordigd door Mgr. Pompen.

Na het gebruikelijk ceremonieel, zong het koor ter eer van den patroon der kerk het „Iste est Joannes", waarna Z.Em. geleid werd naar het altaar van den H. Leonardus, waarvoor een troon was geplaatst versierd met witte lelies.

Vandaar gaf de kardinaal den zegen en kondigde Hij den aflaat af, terwijl het koor intusschen zong het „Tu es Petrus".

Hierna nam de vicaris-generaal, Mgr. Pompen, het woord en sprak na een eerbiedige begroeting den Kardinaal aldus toe:

„Namens Z. D. H. Mgr. van de Ven, bisschop van Den Bosch, heb ik de hooge eer Uwe Eminentie welkom te heeten in de grijze St. Jan, den trots van de oude bisschopsstad Den Bosch. Was gansch Nederland verheugd na eeuwen wederom een eigen prins der Kerk te mogen begroeten, allereerst deelde het Katholiek Den Bosch in die vreugde.

Toen de mare van Uw komst hier was verbreid, hebben de geestelijken zich in verbinding gesteld met het bestuur der Katholieke Sociale actie, om U zoo luisterrijk mogelijk te ontvangen, U in wien wij zien en eeren den plaatsvervanger van Z. H. den Paus.

Wij gevoelen voor U een bijzonderen eerbied en eeren U om Uwe deugd en bijzondere werkzaamheden voor de Congregatie van den H. Verlosser; wij voelen ons in liefde verbonden aan den H. Stoel, waarmee wij gemeenschap houden. Moge de Zoete Lieve Vrouwe van Den Bosch, wier beeltenis Uwe Eminentie in haar wapen heeft geplaatst Uwe werkzaamheden zegenen en in het bijzonder beschermen de zonen van St. Alphonsus, moge de patroon dezer kerk, St. Jan, Uw harteklop aan God vertolken. Dit alles wenschen en bidden wij. Moge ten slotte de goede God U krachten schenken om al het goede te volbrengen, dat U bezielt".

Hierna zong het koor het feestlied: „Aan U o Koning der eeuwen", hetgeen uit de duizenden monden een ontzaglijken indruk maakten, waarop Z.Em. de volgende toespraak hield:

Hoogeerw. heer Vicaris. Ik betuig u mijn innigen dank voor de betuigingen van eerbied en liefde mij in naam van uw geliefden Bisschop, in naam van het kapittel, heel de geestelijkheid der stad 's Hertogenbosch en heel de Katholieke bevolking dezer stad gebracht.

De hulde, dierbare geloovigen, die gij mij op zoo schitterende wijze hebt gebracht, aanvaard ik met dankbare blijdschap niet voor mijn persoon, maar voor onzen Heiligen Vader den Paus, dien ge in mij hebt willen eeren.

't Verheugt me, mij hier te bevinden in de hoofdstad van het Katholieke Brabant, dat in vervlogen jaren zooveel verduurd heeft om zijn heilig geloof — dat ook te midden van alle verdrukking en trots alle vervolging onwrikbaar trouw bleef aan den Stoel van Petrus — dat meerderen zijner edelste zonen hun bloed en leven zag geven voor den godsdienst der voorvaderen.

't Is de bijzondere godsvrucht van het Brabantsche volk voor de Heilige Moeder des Heeren, die hier hare bijzondere innige uitdrukking vindt in de liefde voor de Zoete Lieve Vrouwe van den Bosch, welke Brabant bewaard heeft voor het Katholieke geloof.

Daarom was het voor mij zoo aangenaam, die Katholieke vereenigingen te zien, die mij heel de stad door een zoo treffende hulde hebben gebracht. En als ik hier een wensch mag uiten, een wensch, waarvan ik ben overtuigd dat hij is geheel overeenkomstig het verlangen van Z. H., dan is zij deze: vereenigt u allen Katholiek. Sluit u niet aan bij onzijdige en neutrale bonden, maar sluit u aan bij Katholieke vereenigingen. Vereenigt u op Katholieken grondslag. Sinds het woord van den grooten Paus Leo XIII heeft geklonken: „Katholieken vereenigt u" en sinds onze beminde Paus Pius X gesproken heeft: „Katholieken, vereenigt u Katholiek" moet het vereenigingsleven hier in Brabant, in Den Bosch, bloeien Katholiek! Ik dank u, omdat ik heden gezien heb, dat het Katholieke vereenigingsleven hier bloeit.

Moge het Brabant van de toekomst waardig zijn aan het Brabant van het verleden. En moge daarom de godsvrucht tot Onze Lieve Vrouw en inzonderheid tot de Zoete Lieve Vrouwe van 's Hertogenbosch, in aller harten levendig blijven! Zij zal ons Heilig Roomsch geloof als het kostbaarste erfdeel achterlaten aan heel het nageslacht.

Hiermee was de plechtigheid in de St. Jan afgeloopen en vertrok de Kardinaal, uitgeleid door de geestelijkheid, terwijl het koor zong: „Laudate dominum omnes gentes."

Alvorens de kathedraal te verlaten, bezocht Z.Em. de Lieve Vrouwe-kapel, om aldaar in gebed neer te knielen.

Onder het gelui der klokken en gejubel der menigte, vertrok de Kardinaal daarop naar het klooster der Paters Redemptoristen, waar hij verblijft.

De plechtigheid in de St. Jan was grootsch en aangrijpend, zij werd bijgewoond door burgerlijke en militaire autoriteiten, waaronder de Commissaris der Koningin in Noord-Brabant en de burgemeester der stad.

Om zeven uur had in de St. Jozefskerk der paters Redemptoristen 'n plechtig Lof plaats gecelebreerd door Z.Em.

Ook deze kerk was buitengewoon fraai en kostbaar versierd, en duizenden menschen woonden hier de plechtigheid bij.

Als diaken en subdiaken fungeerden de eerw. paters Van Wayenberg en Van Pelt.

Na afloop had het avondmaal plaats in den versierden refter der Eerw. Paters. Msb.

* * *

Maandagmorgen droeg Z.Em. een H. Mis op, in de St. Jozefskerk, verder bracht Z.Em. Maandag een bezoek aan het St. Antonius-gesticht en aan de R. K. Militairen-Vereeniging. Dinsdag heeft Z.Em. het Seminarie te Haaren bezocht.

's Middags was Z.Em. de gast van Z. D. H. Monseigneur v. d. Ven, waar ook tevens vele andere Geestelijke en wereldlijke overheden waren genoodigd.

Tijdens het diner werd er op de parade een kindercantate uitgevoerd. Om vier uur is Z.Em. naar Heeswijk vertrokken om daar een bezoek aan de Abdij van Berne te Brengen.

Heden Woensdag bezoekt Z.Em. het klooster van de Eerw. Redemptoristinnen te Velp en de R. K. Kweekschool te 's Bosch.

Om 4 uur zal Z.Em. het Mysteriespel gaan bijwonen.

Bossche Diocesane Drankbestrijdersbond

Het Bondsbestuur heeft de algemeene vergadering van bovengenoemden Bond bepaald op Zondag 8 September a.s. om kwart voor drieën in het Bondsgebouw alhier.

Aan de besturen der aangesloten vereenigingen is de voorloopige agenda toegezonden.

Hieruit blijkt, dat voor de eene bestuursvacature het aftredend lid, de heer L. van der Steen, voorzitter, is candidaat gesteld door de afdeelingen Den Bosch, Vught, Uden, Boxmeer, Nijmegen, College Uden, Eindhoven, Helmond, St. Michiels-Gestel en Gemert; terwijl voor de tweede vacature in plaats van den weleerw. heer C. Peters (die zich niet herkiesbaer stelde) zijn candidaat gesteld de navolgende heeren: door Den Bosch Adrianus v. Rooij, onderwijzer aan een bijzondere school alhier; door Uden B. Verkuil te Boxmeer, door Boxmeer de eerw. heer P. Goorts alhier, door Nijmegen D. F. C van Arcken, aldaar, door College te Uden H. Hermans te Uden, door Eindhoven dr. L. Deckers aldaar, door Helmond en Gemert pater Ildefonsus te Helmond, door St. Michiels Gestel Th. Spierings aldaar.

Verder zijn door onderscheidene afdeelingen een aantal amendementen voorgesteld op de concept-statuten en huishoudelijk reglement.

Raadsvergadering

te **OIRSCHOT** op Maandag 21 Juli 1913, voormiddags 10 uur.

Aanwezig alle leden.

De voorz. opent de vergadering en verzoekt den secretaris voorlezing te doen der notulen van de vorige vergadering. Deze worden onveranderd goedgekeurd.

Voorz. Ik stel aan de orde 't onderzoek der geloofsbrieven van het onlangs gekozen lid A. v. Vleuten. Tevens kunnen nieteen de geloofsbrieven onderzocht worden van de 4 aftredende leden, de heeren v. d. Ven, Nuijens, v. d. Steen en v. d. Heuvel, die herkozen zijn tot lid van den raad.

De voorz. wijst een paar leden aan om de geloofsbrieven te onderzoeken. Deze verwijderen zich even met den secretaris in een andere kamer.

Daarna wordt bij monde van den heer v. Baar medegedeeld, dat de geloofsbrieven in orde zijn bevonden en geadviseerd den heer v. Vleuten als lid toe te laten.

Voorz. Mijnheer v. Vleuten de raad heeft besloten U als lid toe te laten, zijt gij ook bereid den gevorderden eed af te leggen?

Op de gebruikelijke wijze legt de heer v. Vleuten den eed af.

Voorz. Ik wensch den heer v. Vleuten geluk met zijn benoeming tot lid van den raad en vertrouw, dat hij zijn krachten zal wijden aan het belang der gemeente.

v. Vleuten. Ik hoop dat ik steeds hier in vriendschap met de andere leden zal samenwerken in 't belang van de gemeente.

Voorz. De andere vier leden, wier geloofsbrieven zijn goedgekeurd, zullen den 2den Dinsdag van September geïnstalleerd worden.

Electriciteitsvoorziening.

Voorz. De groote vraag over de electriciteitsvoorziening is nu aan de orde. De leden hebben zooeven het boekje, dat daarover handelt, ontvangen.

Ik ben van meening, dat de raad heel graag zal meegaan met het rapport van het dagelijksch bestuur.

De provincie wil een groot lichtfabriek gaan bouwen, en vraagt daarvoor de medewerking van de gemeenten. Hoe grooter de afname zal zijn, hoe minder de kosten. Wij hebben met nog andere dagelijksche besturen in Den Bosch vergaderd onder voorzitterschap van den Commissaris der Koningin, waarbij ook tegenwoordig was professor v. d. Swaay.

Daar zijn door sommige burgemeesters enkele vragen gesteld, en zoodoende zijn wij met een en ander een beetje op de hoogte gekomen.

De groote vraag zal natuurlijk zijn: welke belangen zijn er voor onze gemeente aan verbonden, en wat zal het kosten.

Onze conclusie is, dat het een groot belang zou zijn voor onze gemeente, indien die zaak tot stand kwam.

Indien wij in beginsel besluiten toe te treden, kan dit er veel toe bijdragen dat die groote lichtfabriek tot stand zal komen.

Bijgevolg is er alles voor te zeggen dit besluit te nemen.

v. Baar. Ik weet er nog weinig van, als ik dat boekje gelezen heb, weet ik misschien meer. In beginsel aannemen bindt tot niets.

Ik heb wel ooit hooren zeggen, dat het niet zonder gevaar is. Als die draden breken, en men zou er juist onder zijn, zou men kunnen verongelukken.

Voorz. Als er ondergrondsche kabels worden gelegd is er van ongelukken vanzelf geen sprake.

v. Baar. Ja, ik ben nu ook niet zoo bang voor ongelukken, bovendien bevordert het de industrie.

Voorz. Vooral de kleinindustrie, en ook den landbouw.

Daarna leest de Voorz. iets voor uit voornoemd boekje over de veiligheid van electrisch licht, en over het aanwenden van Electrische kracht bij het landbouwbedrijf. Zegt verder dat de kosten van de stroom zullen zijn voor kracht 2½ cent per K. W. uur. Voor licht ongeveer 7 cent per K. W. uur terwijl het gas 7 à 8 cent de meter kost, en dat bovendien de gemeente er ook nog winst uit kan maken.

v. d. Heuvel Wat is nu eigenlijk de bedoeling geweest van die vergadering in 's Bosch?

Voorz. Daar is de vraag niet gesteld of wij wel zullen aansluiten of niet, doch alleen of wij in beginsel genegen zijn aan te sluiten.

Weth. v. d. Ven. Ik geloof, dat v. d. Heuvel bedoelt of wij reeds verplichtingen hebben. Dat is niet het geval, ze vragen alleen als alles goed is, of wij dan zullen aansluiten. Daarover moeten B. en W. de raad eens polsen.

Voorz. Ik wil de heeren een klein denkbeeld geven hoe of het zal gebeuren.

Op een zeker punt zal het groote fabriek gebouwd worden. Vandaar uit zal de stroom langs ondergrondsche kabels naar de transformatiezuilen gaan, en van die transformatiezuilen ontvangen de gemeenten den stroom.

v. d. Heuvel. De aanleg, wie zal dien moeten betalen.

Voorz. Zoo fijn ben ik niet op de hoogte; dat zal later blijken.

Is er nog iemand die het woord verlangt over deze zaak? Ik meen, dat de zaak van dien aard is, dat wij gerust in beginsel kunnen besluiten er aan deel te nemen.

Aldus wordt goedgevonden.

Rondvraag.

Heeft er soms iemand in openbare vergadering nog iets te zeggen of te vragen?

v. Baar. Hoe is het afgeloopen op den Kattenberg, is die weg in orde gemaakt?

De Kroon. Die is in orde.

v. d. Schoot. Er wordt weer geklaagd over de verhuiswagens, vooral voorbij de paters hebben ze er last van.

Voorz. Wij zullen zien, of er iets aan te doen is, b.v. bordjes daar ter plaatse op te hangen.

v. Vleuten. Zou ik niet een hekkendam mogen maken, als ik er een buis onder door leg?

Voorz. Die vraag hoort bij B. en W.

Hierna wordt de vergadering gesloten.

Gemengd Nieuws.

Een blad voor gevangenen.

Een blad, uitsluitend voor gevangenen, is wel het nieuwste op journalistiek gebied, zelfs in Australië, het oudste deportatie-gebied. Voor de gezamenlijke gevangenissen van Nieuw-Zuid-Wales, zal een dergelijk blad uitgegeven worden, een wekelijksch compendium uit verschillende dagbladen. Het is het gevolg van een aanbeveling, uitgaande van de vereeniging voor de zedelijke verheffing van gevangenen. Dit idee vond bijval bij den minister van justitie, die zelf een artikel voor het eerste nummer van dit blad inzond.

De stof zal uit de voornaamste bladen van het land genomen worden. De directeur van het staatsarbeidsbureau publiceert berichten over de arbeidsmarkt, die aangeven, waar en welke arbeid verlangd wordt en hoe de werkwilligen het beste werk kunnen verkrijgen. Verder omvat dit blad een vrouwenrubriek, een weekkalender en gedichten. Politieke en godsdienstige materie zal zooveel mogelijk vermeden worden.

Correspondentie.

Aan de Secretaris van het Kruisverbond. — Het doet ons genoegen, dat u ook datgene, wat er op den avond der herstemming gebeurd is, afkeurt. Wij achten 't echter beter, dat u dit stuk plaatst in de courant, waar u dat van de vorige week plaatste, met voorbijgaan van ons blad.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 13—19 Juli.

Geboren: Helena H. J., d. van J v. van Grinsven en J. van Grinsven, Breukelen. — Johanna C. d., van G. van Oirschot en E. van Beers Kleinderliempde. — Marinus J., z. van W. Kemps en C. van der Bruggen, Gemonde.

Getrouwd: Antonius F. P. van Kleef, 31 j. Molenstraat en Elizabeth M. Timmermans, 30 j. Stationstraat. — Jan J. van de Ven, 24 j. Strijp en Huberdina van Hamond, 22 j. Breukelen.

Overleden: Lena A. van Rooij, 2 m. Selissen. — Hendrika J. M. van Grinsven, 7 w. Langenberg. D. en A.

Markten.

Maandag 28 Juli.

Arnhem, beesten.

Tiel: vee.

Dinsdag 29 Juli.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 30 Juli.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Donderdag 31 Juli.

Mill, jaarmarkt.

Waalwijk, jaarmarkt.

Vrijdag 1 Augustus.

Roosendaal, vee.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 21 Juli. Aangevoerd 142 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.58 tot f 0.64; tweede kwaliteit van f 0.52 tot f 0.58; derde kwaliteit van f 0.46 tot f 0.52.

Boterprijzen.

Op 22 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.48 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 22 Juli. Hoogste prijs f 1.16 Laagste f 1.— Middel f 1.08 p. KG.

Aanvoer 9065 K.G.

MAASTRICHT, 22 Juli. Botermijn. Aanvoer 45000 K.G. Hoogste prijs 1.20, middelste f 1.14, laagste f 1.07 per K.G.

Rotterdamsche Eierveiling R. E. V.

22 Juli 1913. Kippeneieren f 4.15 5.30. Middenprijs f 4.77 per 100. Eendeneieren f 4.70—f 5.50. Ganzeneieren f 00.— tot f 00.—. Handelaarseieren f 4.15—4.30. Kalkoeneieren f 7.00— 7.50 Parelhoeneieren f 4.50—5.00.

Aanvoer 37.677

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

ADVERTENTIEN.

Hôtel Van Dijk.

Gevraagd tegen 1 Augustus eene flinke

Dienstbode

en terstond voor Zaterdags een Werkster.

A.s. Zondag Opening van Café Noord-Brabant en Witte Bioscoop.

Wilt U niet voor het geval staan, dat telkens wanneer U Thee koopt U een andere smaak hebt, gebruikt dan uitsluitend

Van der Velden's verpakte Thee.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

Gij sleept Uw asthma

als een blok aan Uw been.

Er bestaan geen grooter twijfelaars dan asthmalijders. Zij hebben reeds zooveel middelen tevergeefs geprobeerd, dat niets hen als het ware bewegen kan een nieuw middel te probeeren. Asthmalijders, wij weten, dat nog nooit iets U geholpen heeft, maar laat u overtuigen door de duizenden attesten van dankbare genezenen, welke wij dagelijks afkondigen en probeert het eens met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke U **moet, kan** en **zal** genezen.

De heer Alphonse van Wassenhove te Hoogstraeten bij Castelré (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

Een jaar of tien geleden had ik eene verkoudheid verwaarloosd en sedert dien was ik asthmalijder geworden. Altijd was ik zeer kortademig, ik moest veel hoesten en had het dan zóó benauwd, als een asthmalijder het maar hebben kan. Mijn keel was soms als dichtgeschroefd en daarbij was het mij haast onmogelijk de fluimen op te geven, welke mij vast op de borst zaten. Werken kon ik haast niet meer en slapen evenmin. Wat ik ook aanwendde, niets hielp mij, totdat ik overging tot het gebruik van de Abdijsiroop. Reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop mij verlichting. De fluimen kwamen gemakkelijk los, het hoesten en de benauwdheden bedaarden en bleven langzamerhand weg, waardoor ik beter slapen kon. Na vier flesschen Abdijsiroop gebruikt te hebben was ik van mijn asthma verlost". De

Abdijsiroop **Klooster Sancta Paulo**

geneest onvoorwaardelijk asthma, bronchitis, kink- en slijmhoest, pleuris, influenza, en alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v d. VELDEN. *Moergestel* Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. VAN BRUEGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

G. P. Duuring,

Oogarts, 's-Bosch

is van 14 Juli tot 4 Aug.

afwezig.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerende prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

NIEUWE

Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

Geen Witkalk meer,

maar

Matolin,

antiseptische, desinfecteerende en afwaschbare Waterverf.

In 70 fraaie en standhoudende kleuren verkrijgbaar.

Vraagt inlichtingen en prijsopgave aan:

C. Oliemeulen,

Huisschilder, BOXTEL.

Men kan honderd soorten thee probeeren, de speciale fijne smaak en geur van

Van der Velden's verpakte thee

vindt men nergens.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co.,

STATIONSTRAAT **BOXTEL.**

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat **J. VAN VELLINGA, Molenstraat** voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

Een feit is het dat VAN DER VELDEN'S VERPAKTE THEE U steeds voldoening schenkt.

In smaak en geur is zij onovertroffen.

10 procent korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Uitgaven van de Firma Van Moorsel & Van den Boogaart, Boxtel:

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag· 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6 cts. In linnen rugje 10 cts.

* * *

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

* * *

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A:** bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbestrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C:** Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

* * *

No. 60 ZATERDAG 26 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5811.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De drank en de Verkiezing.

Bij verkiezingen, vooral bij gemeenteraadsverkiezingen komen de schromelijkste misbruiken aan den dag. Leugen en laster groeien dan welig. Dat is ook bij de laatste verkiezing gebleken ten opzichte van den heer de Vries.

Allerlei middelen worden aangewend om de menschen bij het uitbrengen hunner stem te beïnvloeden.

De een legt zijn macht, het aanzien zijner positie in de schaal, de ander werkt met valsche voorstellingen, weer anderen nemen den drank te baat.

Het aanbieden van drank bij de laatste verkiezing is helaas een feit geweest. Is geschied van weerszijden. En de menschen, die er na de eerste stemming zoo'n grooten mond over op zetten, deden er voor en na de tweede stemming zelf aan mee.

Intusschen geeft men een zeer verkeerd idée van het drankgebruik bij deze verkiezingen. Men heeft dronken menschen gezien. Zeker. Maar diezelfde dronken menschen ziet men anders 's Maandags en door de week ook boven th:ewater.

Hoe 't echter zij, de drankpropaganda, zoowel op kleine als op groote schaal, is een euvel, dat men krachtig dient tegen te gaan, maar dat men onmogelijk kan bestrijden kort vóór de stemming.

Laten we de dingen zeggen zooals ze zijn: de menschen zijn van den armsten drommel tot den rijksten kapitalist opgevoed in eerbied voor jenever, bier en wijn.

En om die dwangideeën dier opvoeding uit te roeien is jarenlange arbeid noodig. Dat gaat zoo maar niet in een vloek en een zucht, dat gaat zelfs niet door de drankbestrijding alleen.

Wie dus wil meewerken om bij volgende verkiezingen het drankkwaad te keeren, moet van stonde af aan niet alleen met 't woord, maar vooral met de daad den noodlottigen invloed van de drinkideeën helpen breken.

Zonder dat haalt geen strooibiljetje, geen lezing iets van beteekenis uit.

En dan zal 't nog slechts langzaam gaan, doch dan rust 't op een goeden bodem

* * *

Thans heeft men 't druk over den drank. Maar waarom ook niet in de dagen, toen er voor de Kandidaten der toenmalige Katholieke Kiesvereeniging, de heeren van Oerle en v. Leeuwen, zoo schromelijk met bier en jenever gewerkt werd?

Dat hebben genoemde heeren niet zelf gedaan, zal men zeggen. Maar hun koetsiers of keukenmeiden zullen 't toch ook niet betaald hebben, zoomin als de eerste de beste buurman. Dat geld zal toch ook wel uit beurzen gekomen zijn, die van de hunne 'n beetje familie waren.

Het eene kwaad kan met 't andere niet goed gepraat worden, doch wat meer billijkheid in de beoordeeling der feiten kan heusch geen kwaad.

Het Kruisverbond heeft aangedrongen op sluiting der herbergen.

Dat zou ten deele het kwaad keeren. Doch bij de meeningen, die er tegenwoordig over het drinken nog algemeen heerschen, zou het groot deel van 't publiek de sluiting als iets ongemotiveerds beschouwen.

We zeggen nog eens: de menschen moeten in hart en nieren bewerkt worden en dan kan men wetten, politieverordeningen etc., gaan maken.

Maar met krachttoeren werkt men in den tegenwoordigen tijd niets uit.

De ideeën en de gewoonten ontwikkelen zich slechts langzaam, hoewel in onze dagen sneller dan ooit. R.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

V.

In art. V vergeleek S., (niet zonder overbodige hatelikheden jegens de Idisten) de meervoudsvorming en de betoning van Ido en Esperanto en gaf daarmee een duidelik voorbeeld, hoe een eenvoudige zaak als een warboel kan voorgesteld worden.

De meervoudsvorming. Deze geschiedt in Esperanto door achtervoeging van een j: *tiuj grandaj domoj* = die grote huizen.

De regel is gemakkelik te *onthouden*, zeker! Maar uit het gegeven voorbeeld is op te maken, dat dikwels veel *woorden bij elkaar staan, alle met de uitgang j.*

De Idisten zijn altijd zo royaal met voorbeelden daarvan, schreef S.; maar waarlik ze kúnnen er royaal mee zijn zonder veel Esperanto na te pluizen. — Maar zou S. 't beter vinden, dat de Idisten geen of weinig voorbeelden bij hun bewering gaven?

Volgens S. bestaat er echter geen bezwaar tegen de veelvuldige klanken *aj, oj, uj*; want niet alleen vindt de *beroemde* professor Mayor uit Cambridge ze *aangenaam* — maar ook *hinderen* ze in 't vlotte gesprek veel minder dan men zo zou denken!!

Uit het verweer van S. blijkt echter allerduidelikst, dat reeds velen ze onaangenaam gevonden hebben.

Waarom heeft Esperanto al die uitgangen? Zijn ze nodig? We zullen zien.

1e. *Zelfstandige naamwoorden.* In plaats van *la domoj* stelt Ido: *la domi*, wat even goed is en waardoor het reeds veel aan welluidendheid wint, vooral bij opsommingen.

2e. *Bijvoeglike woorden.* Esperanto voegt voor 't meervoud altijd een *j* bij 't woord. Maar waarom toch? Is dat in de natuurlike talen ook zo? „Zie maar naar ons Nederlandsch, dat ons toch waarlijk uitstekend helpt in de uitdrukking onzer gedachten", schreef S. in No. 1. Ons Nederlands dan, kent zulke uitgangen niet. Vgl. *De lastige* hond — *die lastige* honden.

Het Engels heeft geen uitgangen.

Het Frans heeft *s*, maar die wordt zelden uitgesproken.

Het Duits heeft soms *n*, maar die staat ook dikwels in het enkelvoud.

Hieruit blijkt m.i. voldoende, dat aan een meervoudsuitgang geen behoefte gevoeld wordt.

Waarom zou men dan de Esperantoschrijvers zooveel last aandoen en de taal lelik maken door als die j's?

Wel, omdat het misschien nog wel eens ooit mogelik zou kunnen zijn, dat een alleenstaand bijv. naamw. niet voldoende het meervoud uitdrukte. 't Zou me moeilik vallen, daarvan een voorbeeld te geven, maar dat 't onmogelik is, durf ik niet te schrijven.

Wat doet nu Ido? Het laat al die onnodige, lastige en lelike j's weg en stelt voor dat enkele bijna onmogelike geval: Schrijft dan achter het bijv. naamw. een *i*, bijv. *la anglai.*

Een geval, dat meer voorkomt, ziet men in dit voorbeeld: Groet de uwen. *Salutez la vua*, zou niet voldoende het meervoud uitdrukken en daarom verandert de Idist de a van *vua* in i en krijgt: *Salutez la vui*, terwijl de Esperantist vertaalt: *Salutu la viajn.*

De Idist moet dus onthouden, dat hij in twee gevallen (waarvan 't ene misschien nooit voorkomt) de meervoudsvorm te schrijven heeft en kan verder alle bijvoeglike woorden laten zooals ze zijn, terwijl de Esperantist misschien weinig te onthouden, maar zeker veel leliks te doen krijgt.

* * *

Nog iets. Zoowel in Esperanto als in Ido komen biezondere gevallen voor, bv. de Bismarcks, de a's. In Esperanto ken ik daarvan geen betere vertaling dan: *la Bismarck'oj, la leteroj a* — Ido stelt: *le Bismarck*; *le a.*

Welke van die meervoudsvormingen te verkiezen is, kan ik niet uitmaken. Over de smaak valt niet te twisten, schreef S!

* * *

Ten slotte: Ido laat zooveel mogelik vrijheid. Die meervoudsvormen (la anglai, la vui, le) *kunnen* ook gebruikt worden, als ze niet bepaald nodig zijn.

Welke fietsen wilt ge zien? *La anglai* of *le angla.*

Welke boeken wilt ge zien, de mijne of de zijne? *La mei o la lui?*

Evenmin als in 't Hollands zijn die meervoudsvormen hier bepaald nodig, maar tot meerdere duidelikheid *kunnen* ze geschreven worden.

P. J. v. D. WETERING.

Wordt vervolgd.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Een prinses failliet verklaard.

Het „H. v. A." meldt: Een aantal schuldeischers van prinses Louise oordeelen dat hare schulden haar fortuin te boven gaan. Zij hebben bijgevolg de faillietverklaring van hunne schuldenares gevraagd. De vraag is aan den minister van justitie onderworpen.

Dit zal echter niet gemakkelijk gaan, daar sedert de prinses uit den echt gescheiden is met den prins van Saksen-Coburg, het niet goed vastgesteld is tot welke nationaliteit zij eigenlijk behoort.

Dr. Cuypers bestolen.

Dr. C. Cuypers uit Roermond, die Zaterdag als afgevaardigde der Nederlandsche regeering op het 3 internationaal kunstcongres te Gent zich naar deze plaats begaf, is in den trein het slachtoffer geworden van zakkenrollers.

Kort voor de aankomst van den trein in het St. Pietersstation te Gent zag dr. Cuypers drie net gekleede heeren hun reisgoed in den gang van den trein opeenstapelen.

Dr. Cuypers met zijn reistasch in de hand, werd op het oogenblik dat de trein stilhield, belet uit te stappen en zelfs omvergeloopen.

Toen de tachtigjarige weer overeind stond, constateerde hij dat men hem zijn portemonnaie, welke groote waarde bevatte, alsook zijn Belgisch abonnement van 15 dagen en zijn abonnement op het Hollandsche spoorwegnet, ontstolen had.

Een onderzoek naar de daders leidde tot geen resultaat.

De Gentsche Tentoonstelling.

In ons laatst verschenen nummer meldden wij reeds in het kort, dat de Belgische bisschoppen een schrijven hebben doen voorlezen, waarin zij de geloovigen dringend waarschuwen voor het bezoek van sommige afdeelingen der Gentsche tentoonstelling. Het Brusselsch „N. v. d. D." geeft den tekst van dat herderlijk schrijven, waarin het o.m. als volgs luidt:

„Velen onder u zullen dit jaar hun kinderen medenemen naar de tentoonstelling van Gent. Dit is een schoone en grootsche onderneming, en wij kunnen niet anders dan ons verheugen over die nieuwe uitbreiding, welke zij geroepen is te bezorgen aan onze nationale nijverheid.

Het is des te meer te betreuren, dat er daar, op verscheidene plaatsen, uitstallingen gevonden zijn, welke de eerbaarheid kwetsen. Ook heeft Mgr. de Bisschop van Gent reeds aan zijne geestelijkheid het gevaar doen opmerken, waaraan zouden blootgesteld zijn de bezoekers, die zich zonder behoedzaam onderscheid in de tentoonstelling wagen.

Wij voegen onze stem bij die van onzen eerbiedwaardigen collega om aan de priesters en de geloovigen van onze bisdommen de wet der zedelijkheid te herinneren.

De priesters, bestuurders en bestuursters van opvoedingsgestichten, de Christelijke ouders, zullen namelijk, niet bezoeken of niet laten bezoeken door hun leerlingen en hun kinderen, het paleis der schoone kunsten, het salonnetje der „Fransche humoristen", verscheidene afdeelingen der boeken- en gravurententoonstelling, de Belgische zaal der gebouwenversiering, talrijke uitstallingen van Belgisch en Fransch naaiwerk, de „zichtkassen" die langs de wegen staan en verscheidene vermakelijkheden welke onbetamelijk zijn.

De Katholieke kring van Gent stelt zich ter beschikking om inlichtingen

---

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

8

Voor zijn schrijftafel gezeten, las Vaudeuil een brief, dien Marius hem uit Beaumont had gezonden. Hij glimlachte want de brief berichtte hem de gevangenneming der vluchtelingen; maar weldra perste hij de lippen samen en heel zijn uiterlijk teekende toorn en opgewondenheid.

Marius sprak in zijn schrijven over de verloving van Gabriëlle met Lucien de Civry.

Vaudeuil frommelde den brief ineen met kwalijk verborgen woede. Dat Gabriëlle in plaats van hem een ander gekozen had, van haar stand, een jong edelman, begraven onder schulden, maar desniettegenstaande trotsch op zijn adellijk blazoen, zie, dat had hij nog kunnen begrijpen; maar dat zij de hand reikte aan een arm soldaat, zoon van een gewoon burgerman, dat was te erg — en toornig liet hij zijn gebalde vuist op tafel nedervallen. Door de hevigheid van den slag woei een papier weg: het was een naamlijst van ter dood veroordeelden. Het dwarrelend blaadje papier herinnerde hem aan zijn macht en een satanische grijnslach krulde zijn lippen. Gabriëlle en haar vader waren immers gevangen en zou de guillotine een eigenzinnig meisje niet tot reden weten te brengen.

Eensklaps werd er op de deur geklopt en de bediende van Vaudeuil trad binnen, met de boodschap, dat een meisje, als boerin gekleed, bewusteloos uit de Seine was opgehaald en naar den naastbijzijnden politiepost gebracht. Zij was nog in het bezit van eenige papieren, die op haar de verdenking deden vallen tot de adellijke familie de Meyran te behooren. De knecht bracht die papieren, alsmede een gezegelde enveloppe. Vaudeuil verbrak het couvert en vond daarin een briefje voor den ouden markies de Meyran, geteekend door Yvonne de Kernoël. Het leed geen twijfel of de verongelukte was Gabriëlle's pleegzuster, die hem in de Vendeé eens het leven gered had.

Op de vragen der gerechtsdienaars of zij de gravin de Meyran was, had zij geen antwoord gegeven, zoodat hun overtuiging nog vaster werd, dat zij met een vogelvrij verklaard persoon te doen hadden. Lang zat Vaudeuil te peinzen en bracht dit voorval in verband met de gevangenneming der Meyrans en zijn plannen met Gabriëlle.

Het scheen hem duidelijk, dat Yvonne zich voor Gabriëlle wilde opofferen, zij was immers ouderloos en had groote verplichting aan de familie de Meyran. Door zich voor Gabriëlle uit te geven, zou zij deze en misschien haar vader redden. Van die gelegenheid maakte Vaudeuil gebruik en met duivelsche sluwheid spon hij zijn netten.

„Wacht een oogenblik", beval hij, nam pen en papier en zette zich tot schrijven.

Opnieuw werd er aan de deur geklopt en Marius trad met Gabriëlle binnen.

De Sans-Culotte gaf verslag van zijn zending en overhandigde Vaudeuil een gezegeld papier; het was een toelatingsbewijs voor de gevangenis der Madelonnetten.

Bij het binnenkomen dezer twee personen, was de bediende van Vaudeuil heengegaan; ook Marius verliet de kamer en liet Gabriëlle alleen met den bloeddorstigen commissaris.

Er volgde een oogenblik van stilte: Vaudeuil dacht na, terwijl Gabriëlle, stom en onbeweeglijk met de hand op de leuning van haar stoel, afwachtte wat hij zeggen zou.

„Mejuffrouw", zeide hij eindelijk, „gij weet, dat ik eens om uwe hand heb gevraagd".

Gabriëlle kreeg een kleur en maakte een afkeerig gebaar.

„Wilt gij mij thans tot echtgenoot?" vervolgde de onbeschaamde.

„Of anders sterven, niet waar? Dat is zoo uw gewone manier van vragen".

„Gij zult niet sterven, neen, gij zult leven met de wroeging, dat door uw toedoen onschuldigen veroordeeld zijn".

Gabriëlle sidderde. Zij verwachtte een bedreiging maar zij had niet kunnen denken, dat ze op deze wijze zou worden geuit. En wien zou Vaudeuil nog kunnen ter dood brengen, behalve den markies? Lucien misschien?

„In de omstandigheden waarin we nu zijn", vervolgde Vaudeuil, „spreken de feiten luider dan de woorden. Ziehier de lijst der veroordeelden, wegens samenzwering en verraad. Die lijst is geteekend door het Comité van Openbare Veiligheid en ik ben met de uitvoering belast. Gij ziet, de naam van den markies de Meyran staat er ook op".

Gabriëlle knikte bevestigend.

„En hier heb ik", zoo ging Vaudeuil voort, „een bewijs van hechtenis van burger Perron in de gevangenis der Madelonnetten. Eén woord van mij en uw vader is in veiligheid en kan met een paspoort, dat ik hem verschaffen zal, ongehinderd Frankrijk verlaten. Wilt gij hem het leven redden?"

„Tot den prijs, dien gij stelt, nooit of nimmer. Mijn vader zelf zou weigeren".

„Dus ge wilt hem naar het schavot laten brengen?"

„We zullen samen het schavot bestijgen".

„Ik heb u gezegd, dat gij leven zult".

„En als ik het leven niet wil, dat gij mij aanbiedt. Als ik liever sterf? Ik kan immers mijzelven aangeven".

Vaudeuil zweeg een oogenblik; zoo iets had hij niet voorzien.

Gabriëlle verbrak eindelijk het stilzwijgen.

„Mijnheer", zeide zij, „gij hebt de gewoonte dreigementen te doen hooren, zoudt ge op uwe beurt niet eens in gevaar kunnen komen?"

„Ik?" vroeg Vaudeuil verwonderd.

„Gij, mijnheer... het zou wel kunnen gebeuren, dat God mij een helper overzond".

„Ah!" lachtte Vaudeuil, „nu begrijp ik u. Een helper in de uniform van een officier der vrijwilligers. Maar mejuffrouw moet weten, dat hem een klein beletsel in den weg ligt. Lucien Civry zit namelijk in de gevangenis en zal ze niet verlaten dan om te sterven".

„Gij liegt, mijnheer; Lucien is vrij en gij kunt mij ook geen bewijs zijner inhechtenisneming overleggen".

Vaudeuil beet zich op de lippen en zocht een uitvlucht; maar terzelfder tijd ging de deur open en Marius trad binnen met de boodschap: „Burger Commissaris, luitenant Lucien Civry is daar en vraagt om u te spreken; daar een bevel tot gevangenneming tegen hem is uitgevaardigd, is de zaak in eens afgedaan".

Vaudeuil zag glimlachend naar Gabriëlle, die heimelijk een traan wegveegde.

„Gij ziet wel, dat de leugen somtijds bewaarheid wordt", sprak hij.

„Gabriëlle scheen plotseling een besluit te hebben genomen. „Mag ik u aanstonds nog een oogenblik alleen spreken?" vroeg zij aan Vaudeuil. Deze beval Marius heen te gaan en op zijn bevelen te wachten.

Wordt vervolgd.

te verschaffen nopens den weg, welken de voorzichtigheid aan bezoekers der tentoonstelling voorschrijft".

Duitschland.

Een giftmengster.

Te Hamburg is zekere vrouw Mars, de vrouw van een sleepersknecht, in hechtenis genomen, die verdacht wordt, twaalf jaar geleden haar vader met arsenicum uit den weg geruimd te hebben en verleden jaar ook haar broer en haar stiefvader. Verleden jaar Juli had zij een tijdje bij haar broer te Dantzig vertoefd. Korten tijd nadat zij vertrokken was, stierf hij. Spoedig na haar aankomst te Gross-Gryaliken in Oost-Pruisen stierf ook haar stiefvader Scherelies. Enkele weken later keerde vrouw Mars naar Hamburg terug en nam haar 70-jarige moeder mee. Daar kwam het tusschen beiden tot heftige tooneelen. Haar moeder zegt, dat zij bang was, dat haar dochter ook haar naar het leven zou staan en dat zij 's nachts haar spaarbankboekje altijd onder haar hoofdkussen had.

De vrouw had zich reeds de spaarbankboekjes van hare vroegere slachtoffers toegeëigend.

Toen haar broer verleden jaar gestorven was, vertelde zij bij de begrafenis aan de aanwezigen, dat dit een gevolg was geweest van de vreugde over het weerzien met haar.

N. R. Crt.

De regenzomer.

In Zuid-Beieren regent het voortdurend, naar men aan het „Berl. Tagebl." schrijft: Sedert meer dan vijf weken heerscht thans in het Beiersche gebergte en vooral ook in Tyrol en in Salzkammergut een weer, dat wezelijk steenen kan doen week worden. Volgens een nauwkeurige statistiek waren bijv. in Zuid-West-Beieren, in de nabijheid van het Bodenmeer, van de laatste 35 dagen slechts 3 dagen vrij van regen. De overige dagen regende het bijna altijd 's morgens en 's middags en herhaaldelijk hield de regen verscheidene dagen en nachten achter elkaar in het geheel niet op.

Nadat het een tijd zoo koud was geweest, dat overal de bergen onder dichte, diepdalende dekens van sneeuw waren bedolven, welke in Allgäu, Voralberg en reeds op een hoogte van 1000 M. begonnen, en het jonge vee van de bergen naar beneden moest worden gebracht, heerschte plotseling den 12en Juli een overmatige hitte, die 2 dagen duurde en op de meeste plaatsen werd gevolgd door hevige onweers. Daarna weer de regen-ellende.

De riviëren en beken zijn voor het meerendeel zóó gewassen, dat de lager gelegen weiden onder water staan en de wegen zijn beschadigd. Talrijke wegen zijn voor het verkeer gesloten. Daar op vele plaatsen het hooi niet kon worden binnengebracht en men voor het aanstaande jaar gebrek aan voer vreest, werd in vele kerken gebeden om beter weer, wat echter tot nu toe zonder resultaat bleef.

In de groote en bekende toeristenplaatsen is ondanks het slechte weer alles overvol. De eigenlijke bergrestaurants lijden het meest. Grootere bergtochten worden niet ondernomen en de gidsen verklaren, dat hun verdienste tot nu toe gemiddeld een twintigste bedraagt van de som, die zij anders om dezen tijd reeds hebben verkregen. Alleen één goed ding: het aantal ongelukken is oneindig veel minder dan andere jaren. Daar men niet kan stijgen, valt men ook niet.

Een ongewone diefstal.

Een zeker ongewone diefstal is Dondernacht te Koningsbergen gepleegd. Dieven hebben zich n.l. meester gemaakt van de zwaar vergulde koperen... kerktorenspits van de Sackheimer kerk. Wegens aan te brengen herstellingen was de kerk nog tot boven toe met stellingen omgeven. Zoo konden de daders naar boven klimmen en ongestoord 's nachts aan den arbeid trekken. Een wachter, die voorbij kwam, hoorde in den stillen nacht een geweldig hameren en bemerkte, dat verscheidene mannen de koperen anderhalven meter lange weervaan met hamers stuk sloegen en de verschillende stukken in zakken pakten. Toen de wachter een politieagent geroepen had, namen de dieven de vlucht. Toen bleek, dat de heele kerktorenspits verdwenen was.

Engeland.

Een stemrechtvrouw.

Voor de eerste maal heeft een stemrechtvrouw het klaar gespeeld, om voor een groote vergadering van parlementsleden het woord te voeren.

Deze week, op een avond om half zes zaten een groot aantal leden van het Lagerhuis op het terras van het parlementsgebouw aan de Theems, zooals gewoonlijk, met familie en kennissen thee te drinken, toen een motorboot met de stemrechtvrouw Nina Boyle aan kwam schieten en voor het terras bijdraaide. Daar het hoog water was, kwam de boot bijna gelijk met het terras te liggen, en vlak in de nabijheid van de verzamelde parlementsleden hield Nina daarop een gloeiende rede voor het vrouwenkiesrecht. Het voorval werd ruchtbaar in de vergaderzaal, waarop nog meer parlementsleden toestroomden tot Nina Boyle ten slotte wel driehonderd toehoorders op het terras voor zich had. Tien minuten had zij onder gejoel en gejuich het woord gevoerd, toen een politie-boot onder de brug van Westminster te voorschijn kwam en de spreekster de vlucht moest nemen; niet echter voor zij nog een arm vol brochures over het terras heen verspreid had.

Italië.

De Zwitsersche garde.

De „Köln Volksztg." verneemt uit Rome over het verloop der onordelijkheden onder de Zwitsersche lijfgarde nog het volgende:

Nadat Dinsdag de dagorde van commandant Repond was voorgelezen, keerden de manschappen oogenschijnlijk rustig naar hun kwartier terug, maar toch scheen de oproerige stemming nog steeds voort te duren. De gardisten maakten den wensch kenbaar, dat de Paus zelf over hun zaak zou oordeelen.

Woensdag vertrokken reeds drie der oproerige soldaten uit Rome. Om de rust te bewaren, was een afdeeling Italiaansche politie onder de kolonnaden op het St. Pietersplein opgesteld.

Commandant Repond las Woensdagmorgen een brief voor van staatssecretaris Merry del Val, waarvan een telegram reeds melding maakte. Daarin werd verzekerd, dat de incidenten der laatste dagen en de houding van een groot aantal soldaten een zeer treurigen indruk op den Heiligen Vader hadden gemaakt. Temeer was de Paus hierover bedroefd, omdat Hij van de garde een andere houding verwacht had, meer in overeenstemming met de glorierijke overleveringen van dit, uit Katholieken van Zwitserland bestaande, militaire corps.

Wanneer de soldaten bezwaren in te brengen hadden gehad, dan was het hun plicht geweest, deze langs hiërarchischen weg tot uiting te brengen. Ook zonder inbreuk te hebben gemaakt op de discipline hadden zij zich terug kunnen trekken. Daartegenover hadden zij zich nu, zonder eenige voorafgaande mededeeling of verzoek op den 17en Juli aan insubordinatie schuldig gemaakt, welk zwaar vergrijp niet geheim kon worden gehouden. Daarom worden op gezag van den Paus alle soldaten, die zich niet aan de discipline willen onderwerpen, aangemaand het corps te verlaten, om den Paus niet te dwingen het geheele corps, waarvoor Hij steeds gevoelens van Vaderlijke welwillendheid had gevoeld, te ontbinden.

De dagorder beval ten slotte aan alle soldaten die de garde wilden verlaten, zich bij den commandant aan te melden, en hun wapenen en uitrusting in te leveren. Alle soldaten die vrij van dienst zouden zijn, zouden vandaag nog kunnen vertrekken, terwijl zij die nog door dienst verhinderd waren, morgen hun afreis konden aanvaarden. De Kardinaalsecretaris zou aan de soldaten die geen aanleiding tot wanordelijkheden geboden hadden, het noodige reisgeld verstrekken.

Hiermede zullen de onverkwikkelijke incidenten waarschijnlijk wel gesloten zijn.

De correspondent van de „Croix" meldt nog, dat het voorlezen van den brief een diepen indruk heeft gemaakt en dat naar aanleiding ervan vier of vijf gardisten hun ontslag gevraagd hebben.

15000 personen door den Paus ontvangen.

De Paus ontving dezer dagen op den St. Damasus-hof weer ongeveer 15000 personen waarvan de meesten katholieken van Rome en een groot aantal Amerikaansche matrozen met hun officieren. Evenals bij de vorige audiënties verscheen de Paus weer in de Loggia en gaf den pelgrims zijn zegen. De Amerikaansche zeelieden begroetten den Paus op militaire wijze en riepen hem een driewerf „hoera" toe.

Amerika.

De brand te Binghamton.

Volgens de laatste berichten moet het aantal slachtoffers van den brand te Binghamton waarvan wij in het nummer van Woensdag reeds melding maakten tot nu toe 75 bedragen.

De wonden van meerdere personen moeten echter van dien aard zijn, dat herstel is buitengesloten. Het 4 verdiepingen hooge fabrieksgebouw stond in minder dan twintig minuten in lichte laaie.

Bloedverwanten van de slachtoffers wijzen er met begrijpelijke verontwaardiging op, dat het gebouw een echt brand-nest was, daar het behalve de buitenmuren geheel van hout was opgetrokken en de verbinding tusschen de twee bovenste verdiepingen met de tweede verdieping slechts gevormd werd door een nauwe houten trap.

Van den anderen kant wordt er door de eigenaars op gewezen, dat het verschrikkelijk onheil voor een groot deel te wijten is aan het feit, dat de meisjes geen acht geslagen hebben op het gegeven alarm-signaal.

Vermoedelijk dachten zij, dat het signaal voor een der andere gebouwen gegeven werd, daar in deze buurt dikwijls gealarmeerd wordt.

Algemeen veronderstelt men, dat de brand is veroorzaakt door het onachtzaam wegwerpen van een brandende sigaar op den vloer van de eerste verdieping.

De New-Yorksche bladen verklaren, dat de vreeselijke ramp, die zooveel slachtoffers heeft gemaakt, was te voorkomen geweest, indien men in het gebouw slechts de allereenvoudigste blusschingsmaterialen had gehad. Alle pogingen om brandgevaar te voorkomen zullen nutteloos blijven, als de arbeiders gedwongen zijn om te werken in fabrieken, die eigenlijk niet veel beter zijn dan „lucifersdoosjes".

Een geldelijke bom.

Dezer dagen werd aan de kantoren van Carnegie in de Vijfde Avenue te New-York een pakje bezorgd, aan Carnegie persoonlijk geadresseerd. Daar het er zeer verdacht uitzag, werd het aan de politie overhandigd. Deze vermoedde, dat er een bom inzat en loste er op een eenzame plaats geweerschoten op. Toen geen ontploffing volgde, werd het pak geopend en kwam.... een Limburgsch kaasje te voorschijn.

Na 50 jaar van blindheid genezen.

Uit Chicago komt volgens de Tel. het bericht, dat Mary Welsh, een vrouw van 66 jaar, die sedert haar 16de jaar blind was, tengevolge van een zware oogziekte Zondag het gezicht teruggekregen heeft. Zij huwde op 22-jarigen leeftijd, maar zag haar echtgenoot, die eenige jaren geleden stierf nimmer. Uit haar huwelijk sproten acht kinderen, die zij Zondag voor het eerst zag. Eenige maanden geleden toen de vrouw, die te Hillsdale woont aldaar een godsdienstoefening bijwoonde smeekten zij den dienstdoenden geestelijke voor haar te bidden, opdat zij vóór zij stierf, toch eens haar kinderen zou kunnen zien. De geestelijke vatte belangstelling voor haar op en sprak met een bekwaam oogheelkundige, die een operatie beproefde. Buiten verwachting slaagde hij er in haar het gezicht terug te geven.

Men kan zich de verbazing van de oude vrouw voorstellen toen zij alles, wat het huidige leven biedt, om zich heen zag. Vooral uitte zij hare verwondering over de sky-scrapers; zij geloofde niet, dat die hemelhooge gebouwen door menschen waren opgericht. Van alle kanten heeft zij telegrammen en felicitatiebrieven ontvangen.

Een die geen millionair wilde zijn.

Een jonge millionair Joh. O'Brien, uit New-York, die men reeds lang doodwaande, heeft men na drie jaar lang vergeefs gezocht te hebben teruggevonden.

Nadat O'Brien in 1910 zijn studiën aan de Columbia-universiteit volbracht had, verdween hij plotseling. Zijn kameraden geloofden, dat hij het slachtoffer van een misdaad geworden was. Dezer dagen herkende een van zijn vroegere vrienden hem, niettegenstaande zijn met roet en kolenzwart bedekt gelaat, in een der machinisten op een station van den Pacificspoorweg. O'Brien verklaarde, dat hij eenvoudig uit New-York verdwenen was, omdat het leven van millionair hem niet beviel. Het najagen van allerlei pretjes verveelde hem. Hij vertelde voorts, dat hij zeer tevreden met zijn nieuwen werkkring was die hem jaarlijks 1500 dollar opleverde, en dat hij niet voor de grootste schatten der wereld zijn nieuwe positie tegen zijn oude wilde ruilen.

Van de Balkanstaten.

Oorlogsgruwelen.

Een Engelsch marine-officier, die te Athene is aangekomen, heeft aan de autoriteiten de mededeeling gedaan van afschuwelijke wreedheden, door de Bulgaren te Kavalla gepleegd, waarvan hij zelf getuige is geweest.

Niet minder dan 1700 lijken van vrouwen, grijsaards en kinderen had hij geteld, die dan nog vreeselijk verminkt waren. De officier heeft van de afgrijselijke doodenvelden fotografieën gemaakt, die hij aan de bevelhebbers van twee te Piraeus liggende Engelsche oorlogsschepen heeft overgelegd.

Uit Sofia melden berichten tallooze gruweldaden, gepleegd door de Servische en Grieksche troepen.

Vooral in de Dorpen Djakovo en Novoselo zou door de Grieken, die vergezeld worden door onregelmatige en Mahomedaansche troepen, onder de bevolkig een vreeselijk bloedbad zijn aangericht.

In den strijd tegen de Grieken werden verscheidene Bulgaarsche soldaten door de zoo gevreesde dum-dum kogels verwond.

Binnenlandsch Nieuws.

Een belangrijk wetsontwerp.

Door de regeering is ingediend een ontwerp tot wijziging van de Gemeentewet, dat voor de financiën der groote steden belangrijke gevolgen zal hebben. Zooals men weet heeft het rijk, in hoofdsom, een belasting op het dividend van naamlooze vennootschappen ad f 250 voor elke f 100 dividend.

Het nieuw ingediende voorstel strekt nu om te bepalen, dat het rijk ook nog zal heffen 100 opcenten uitsluitend ten behoeve van de gemeenten. Dit voordeel zal ten goede komen aan alle gemeenten, met dien verstande, dat het bedrag wordt geïnd door het rijk en daarna onder de gemeenten verdeeld wordt naar gelang van het aantal personen, dat in elke gemeente, in dienst van de naamlooze vennootschappen, werkzaam is.

Het ontwerp heeft, zooals men ziet, het groote voordeel, dat men hier te doen heeft met een rijksbelasting, zoodat de betrokken maatschappijen zich er niet aan kunnen onttrekken, door verplaatsing van haar werkkring naar een andere gemeente.

Het ontwerp bevat voorts nog een andere bepaling, welke in dit opzicht wellicht niet zoo gunstig zal werken.

In bijzondere gevallen — in het ontwerp nader omschreven — zullen de gemeenten zelven nog, als extra heffing 60 opcenten kunnen heffen. Die maatregel gaat dus van de gemeenten zelf uit en daaraan kleeft dus het bezwaar dat verlegging van den zetel van de getroffen maatschappij mogelijk is.

De bedoeling is dat een en ander zal ingaan 1 Januari 1914. N. v. d. D.

De Ned. bedevaart naar Lourdes.

Woensdag zijn de pelgrims van de Ned. Bedevaart naar Lourdes vertrokken.

Allereerst vertrok om 11.30 van het station Roosendaal de ziekentrein met 244 zieken. Daarna volgden twee lange treinen, waarin niet minder dan 1340 pelgrims hadden plaats genomen.

Mgr. Callier, die, zooals men weet, deze jubilé bedevaart medemaakt, was reeds vroeg op het perron aanwezig en ging vóór het vertrek, den ziekentrein langs.

Als een bijzonderheid zij vermeld, dat deze reis, de 10.000ste zieke naar Lourdes wordt medegenomen. De beide perrons van het station te Roosendaal waren vol belangstellenden, die het vertrek der treinen bijwoonden.

De Tiend-kwesties.

Aan „De Tijd" wordt gemeldt:

Naar wij vernemen, loopen de werkzaamheden der Tiend-commissies langzamerhand ten einde. Nog zullen er wel een paar maanden verloopen, eer alles is afgewerkt, maar overigens voorziet men een spoedigen afloop.

Had men aanvankelijk gevreesd, dat de gerechtshoven door de vele te behandelen zaken met werk overladen zouden worden, deze vrees is geheel ongegrond gebleken. Van de groote hoeveelheid zaken zijn er betrekkelijk weinig aanhangig gemaakt. Zoo zijn bij het gerechtshof te Arnhem slechts 17 tiendzaken aangebracht, waarvan nog enkele behandeld moeten worden. Van deze 17 zaken waarvan er 8 uit het tienddistrict Arnhem, 7 uit dat van Tiel en 2 uit dat van Zutfen.

De Jubileum-Postzegels.

Naar de „Ned." verneemt, zal in November een bepaald getal der jubileumpostzegels worden verkrijgbaar gesteld; zij hebben dezelfde porto-waarde als de gewone postzegels, en worden na uitverkoop niet meer gemaakt.

Zakkenrollers.

Van den Franschen ingenieur E. H. uit Cannes, zijn Woensdagavond in den Franschen trein tusschen Dordrecht en Rotterdam, een portefeuille met 2000 francs aan bankpapier en eenige coupons op de Amsterdamsche Bank gerold.

Tel.

Invoer van fokgeiten van Zwitsersch ras.

Evenals in voorgaande jaren zullen de heeren J. Zuurbier te Alkmaar en R. Visser te Berkhout zich in het midden van de maand Augustus naar het groot hertogdom Hessen begeven, ten einde aldaar een aantal fokgeiten en -bokken van het Zwitsersch Saanenras aan te koopen. In geen geval zal de prijs van een volwassen geit of bok tot nader op te geven quarantaineplaats, alle onkosten inbegrepen, f 45 te boven gaan. Ook op deze reis zullen genoemde heeren de medewerking ontvangen van de Hessische Kamer van Landbouw.

Landbouwvereenigingen of particuliere personen, welke fokgeiten wenschen in te voeren, kunnen zich vóór 5 Augustwenden tot den heer J. Zuurbier te Alkmaar.

Winst uit gemeentebedrijven.

Uit de rekening dienst 1912 van de stedelijke fabrieken te Leiden van gas en electriciteit blijkt, dat de exploitatie der gasfabriek een zuivere winst heeft opgeleverd van f 148,791,16 en die der electriciteitsfabriek van f 48,652,88.

50 jaar Burgemeester.

Op 5 Augustus hoopt de 80 jarige burgemeester van Beerta zijn 50-jarige ambtsvervulling te herdenken. De heer H. J. Onnes is officier in de orde van Oranje-Nassau.

Brandstichter.

Dinsdagnacht werd er brand ontdekt in de auto garage van dr. J. v. Veen, aan de Ripperdasteeg te Haarlem. Door de politie is aangehouden de leerlingchauffeur G. A. S., die wordt verdacht op 19 Juli bij zijn patroon, dr. v. Veen te hebben weggenomen een revolver met zes scherpe patronen en f 18 à f 20. Om te maken, dat die diefstal niet ontdekt zou worden, schroefde hij van drie benzinebussen in de woning de stoppen af en legde er een krant op, die hij in brand stak. Gelukkig is er geen ontploffing gevolgd. De chauffeur is er toen van door gegaan en kwam Dinsdagnacht terug. In de garage aan de Ripperdasteeg vijlde hij toen een gat in een gasbuis. Met een brandend stuk papier wilde hij een ontploffing veroorzaken, doch een brandend stuk viel toen op de auto en deze begon te branden.

Met een slang op de waterleiding was men het brandje spoedig meester. De dader is ter beschikking van de justitie gesteld.

Ontrouw hulpbesteller.

Een 23-jarige slagersknecht, te Amsterdam tijdelijk werkeloos, was door de Arbeidsbeurs geholpen aan een betrekking aan het Postkantoor als hulpbrievenbesteller. Op 9 Juni j.l. pas drie dagen in dienst, kreeg hij een aantal oproepingskaarten voor de verkiezing van leden in de Provinciale Staten, welke vanwege den burgemeester waren geadresseerd en aan de Post toevertrouwd ter bezorging aan bepaalde adressen van kiesgerechtigden aan de Bellamystraat en omliggende straten. In plaats van dit te doen, wierp de besteller de kaarten in de Kostverloren Vaart.

Heden heeft hij voor de Vacantiekamer terecht gestaan, beklaagd van overtreding van art. 373 (het als ambtenaar vernietigen van hem toevertrouwde stukken, — een misdrijf, waarop gevangenisstraf van ten hoogste 4 jaar is gesteld).

Beklaagde voerde tot zijn verantwoording aan, dat hij het pak kaarten in de modder had laten vallen en ze in dien toestand noch dorst te bezorgen, noch aan het Postkantoor terug te brengen; bij wist toen niets beters te doen, dan ze in het water te werpen.

Op de vraag van den verdediger, mr. Oldewelt, gaven een hoofdbesteller en een commies der Posterijen toe, dat aan hulpbestellers geen schriftelijke instructie wordt uitgereikt, maar dat zij toch even goed voor hen geldt als voor de bestellers.

Aangaande de opvattingen ten Postkantore in verkiezingsdagen, werd door bekl. verklaard en door een getuige à décharge, eveneens hulpbesteller, beaamd, dat bestellers met betrekking tot verkiezingscouranten hadden gezegd: „Gooi ze maar weg! Als je ze maar kwijt bent!"

Het O. M., mr. Luyken Glashorst. betoogde bij zijn requisitoir, dat bekl. hoewel hulpbesteller, toch in dienst was als ambtenaar, een opvatting heeft gehuldigd bij arrest van den Hoogen Raad en onlangs bij vonnis van de 4de kamer der rechtbank van 10 Juni j.l. Uit overweging nochtans, dat bekl. niet tevoren het strafwaardige van een behandeling als later door hem gepleegd, onder het oog was gebracht, vorderde spr. tegen hem 6 weken gevangenisstraf, onder aftrek van de voorhechtenis.

Bij het vernemen van dien eisch viel bekl. in onmacht, zoodat de terechtzitting voor eenige oogenblikken moest worden geschorst, terwijl bekl. inmiddels werd weggedragen.

Bij heropening van de zitting was het woord aan den verdediger. Pl. wees er op, dat bekl. uit een hoogst fatsoenlijk milieu afkomstig is en absoluut niet wist, noch weten kon, dat een feit als door hem gepleegd, strafbaar is.

Gelet op zijn smetteloos verleden en zijn geschokten zenuwtoestand, concludeerde pleiter tot zijn ontslag uit de preventieve hechtenis.

Na zich in raadkamer te hebben afgezonderd, gelastte de rechtbank beklaagdes onmiddelijke invrijheidstelling en bepaalde overigens de uitspraak op 29 dezer.

De opgravingen van grafkelders te Emmen.

Men schrijft aan de N. R. Ct.

Onder leiding van den heer dr. Holwerda, uit Leiden, wordt aan de opgraving van de hunebedden of grafkelders nabij de Schimmerent in de gemeente Emmen reeds meer dan een week op een afgescheiden terrein voortgewerkt. Een assistent, twee rijksarbeiders en eenige arbeider uit de gemeente zijn er bij werkzaam.

De grootste der twee grafkelders is nu geheel uitgegraven. Een diepte van 1½ meter heeft deze grootste der grafkelders, die door deksteenen is gedekt. De steenvulling tusschen de opstaande kantsteenen is aanwezig. Vele fragementen van het hunebedden-aardewerk zijn er voor den dag gehaald. Het terrein binnen de ruimte van opgaande randsteenen, waarin behalve deze groote ook nog een kleinere kelder ligt, wordt opgegraven. Vermoed wordt toch, dat er nog meer graven buiten dien kelder hebben gelegen.

Naar den ingang van den kelder dient speciaal een onderzoek te worden ingesteld, omdat deze gang niet geweest is als bij andere hunebedden een gang, die door den steenkrans naar binnen in den kelder voerde. Van een dergelijke gang is bij den grooten kelder niets te bemerken. Echter, het is mogelijk, dat deze kelders ook van boven of toegang kunnen geven. Een onderzoek kan hier licht ontsteken.

De hunebedden of grafkelders, die vroeger aan de gemeenten toebehoorden, zijn later het eigendom van de provincie Drenthe en daarna van het rijk geworden, dat er rondom wandelpaden heeft aangelegd, enz.

In de gemeente Emmen worden nog tal van plaatsen aangetroffen, waar de bodem nog vele zaken uit den oertijd bevat. Tal van urnen toch zijn er in den loop der jaren opgedolven en de urnzoeker A. Middenveld heeft daarin zijn bedrevenheid kunnen toonen.

In de nabijheid van Kievitsvalk onder de gemeente Emmen heeft Middenveld nu een grafkelder ontdekt, onmiddelijk bij de plaats, waar enkele jaren geleden ook een kelder werd gevonden.

Onder leiding van den heer dr. Holwerda zal ook deze kelder worden geopend.

Een 100-jarige.

Te IJlst is in den ouderdom van 100 jaar en ruim 11 maanden overleden mej. M. de Wreede, weduwe A. Zandstra, de oudste inwoonster van dit stadje.

Een oplichter.

Men schrijft uit Arnhem aan het „Hgz":

In den laatsten tijd vertoont zich op de Veluwe een handig oplichter. Onder voorwensel te komen voor een groote maatschappij in geneesmiddelen dient zich een net gekleed persoon bij de ingezetenen aan en tracht deze over te halen als afnemer van artikelen op te treden. Om meer kans van slagen te hebben vertelt hij dan, dat de maatschappij genegen is een reclamebord buiten op het huis aan te brengen en ook binnenshuis waarvoor dan f 10 betaald wordt.

Op deze manier weet hij dan de menschen een partij poeders te verkoopen voor hoogen prijs en belooft dan de reclame, alsmede de f 10 te zullen doen zenden. Maar de reclameborden, veel minder de f 10 komen niet, en de menschen zien te laat dat ze bedrogen zijn, en dat de mooi verpakte poeders, waarop een rood kruisje is geplakt, en de naam van dr. A. Maats prijkt, waardeloos goed zijn.

Ernstig ongeluk.

Vrijdagmorgen heeft omstreeks 6 uur een zeer ernstig ongeluk plaaats gehad op het Sportpark, te Amsterdam waarbij een doode is te betereuren en twee personen ernstig gewond zijn.

Op genoemd uur kwam de machinist E. Wurmhout bij zijn heimachine, om de machine aan te zetten. Waarschijnlijk heeft hij te veel stoom ontwikkeld, want plotseling sloeg de cilinder van de machine door de groote spanning uiteen.

De machine werd geheel vernield. De stukken werden ver in den omtrek geslingerd.

De ketel werd later in een weiland teruggevonden, waar hij een groot gat in den grond had geslagen.

De machinist werd bijna op slag gedood.

De personen, die in den omtrek stonden werden allen min of meer door de uitelkander springende deelen getroffen.

Daarbij werden de heibaas W. Tanis en de opzichter van den architect, de heer Schols, te Sloten woonachtig, gewond, de heibaas ernstig aan handen en voeten, terwijl de opzichter brandwonden en een gat in het hoofd bekwam. Beider toestand is bedenkelijk.

Voorts werden twee andere personen minder ernstig gewond.

Deze laatsten werden per auto naar het Binnengasthuis vervoerd.

De twee zwaargewonden en het lijk van den machinist werden naar het Wilhelminagasthuis gebracht.

Liturgische wegwijzer (Bisdom 's Bosch.)

28 Juli. Maandag. Nazarius en Gezellen, Martelaren. Halfdubbel, H. Mis: Intret 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie tot inroeping van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 3de gebed enz. naar eigen keuze; 4de gebed enz. voor den Paus. Rood
Vandaag mag ook de dagelijksche H. Mis voor overledenen gelezen worden. Tenzij andere staat aangegeven, op werkdagen de gewone Prefatie en geen Credo. Zwart

29 Juli. Dinsdag. Martha Maagd. Halfdubbel H. Mis: Dilexisti; 2de gebed enz. voor de H. H. Felix e. a. Martelaren; 3de gebed enz. tot inroeping van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 4de gebed enz. voor den Paus. Wit
Vandaag enz. als op 28 Juli. Zwart

30 Juli. Woensdag. Abdon en Sennen. Martelaren. Enkel. H. Mis: Intret; 2e gebed enz. als op 28 Juli. Rood
Vandaag enz. als op 28 Juli. Zwart

31 Juli. Donderdag. Ignatius Belijder. Dubbel H. Mis: In nomine; 2de gebed enz. voor den Paus. Wit

1 Augustus. Vrijdag. Petrus (Canon) -banden. Grootdubbel H. Mis: nunc scio; 2de gebed enz. van den H. Paulus (Canon); 3de gebed enz. van de H.H. Machabeesche Broeders, Martelaren; 4de gebed enz. voor den Paus, Credo-Prefatie voor Apostelen. Wit

Nota. Vanaf den namiddag van 1 Aug. tot middernacht van 2 Aug. of wel van af den namiddag van 2 Aug. tot middernacht van 3 Aug. kan verdiend worden de Portiuncula-aflaat in alle kerken en kapellen, waarin Ons Heer bewaard wordt.

2 Aug. Zaterdag. Alphonsus Maria, Bisschop-Belijder en Kerkleeraar. Dubbel. H. Mis: Spiritus, 2de gebed enz. van den H. Stephanus, Paus-Martelaar; 3de gebed enz. voor den Paus. Wit

3 Aug. **12de Zondag na Pinksteren, de 1ste in Augustus.** Van den Zondag. Halfdubbel. H. Mis: Deus in adjutorium; 2de gebed ens. van de Vinding van den H. Stephanus; 3de gebed enz. tot inroeping van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 4de gebed enz. voor den Paus — Credo — Prefatie der H. Drieëenheid. Groen

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 26 Juli 1913.

— Gisteren slaagde te 'sGravenhage voor het 1e gedeelte van het notariëel Staatsexamen de heer A. v. Rijckevorsel, van Lindenlust alhier.

Den geslaagde en zijn geachte familie proficiat.

— Aanstaande Woensdag 's avonds om 8 uur zal bij R. v. d. Ven onder voorzitterschap van den EdelAchtbare heer Burgemeester een vergadering gehouden worden, ter bespreking van plannen voor de viering van het onafhankelijkheidsfeest in onze gemeente.

Haaren. In onze gemeente doen zich enkele gevallen voor van vlekziekte bij de varkens. Vele hebben nu hunne varkens laten inenten om deze gevreesde ziekte te voorkomen.

Oirschot. Op de vergadering van 24 Juli j.l. gehouden door eenige Esperantisten is alhier eene R. K. Esperantoclub opgericht, genaamd Oirschota Esperanta Societa. Een voorloopig bestuur is belast met de samenstelling van een reglement.

Wij wenschen deze vereeniging alle succes.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag om 12 uur werden de bewoners alhier opgeschrikt door het luiden der brandklok. Weldra bemerkten zij dat de boerderij van en bewoond door J, Smetsers in het gehucht De Stad in lichte laaie stond. De geheele inboedel alsmede twee varkens en een geit zijn in de vlammen omgekomen. Ofschoon zeer laag was toch alles verzekerd. Oorzaak onbekend.

— Op den 1en Augustus a.s. zal bij W. v. Nunen in het café „Buitenlust" een concours geopend worden op de barak, waaraan prachtige prijzen zijn verbonden.

Tilburg. Naar men uit Tilburg aan het „Hgz." meldt, circuleert onder de leden van den gemeenteraad dier gemeente 'n lijst, om burgemeester Raupp de candidatuur aan te bieden voor de vacature in de Provinciale Staten, ontstaan door het overlijden van den heer Henri Eras.

Tilburg. De heer Ant. Mutsaerts, alhier, is benoemd tot Commandeur in de Orde van het H. Graf.

Breda. Woensdagavond ontstond er brand in het manufacturenmagazijn „De Zon", firma Vroom en Dreesman. Het aangrenzende magazijn had eveneens vlam gevat. Door krachtdadig optreden der brandweer was men het vuur spoedig meester. De waterschade is groot. Alles is verzekerd.

Oss. Door den architect, den heer J. H. van Groenendaal te 's Bosch is Dinsdag alhier namens het R. K. Kerkbestuur aanbesteed: het bouwen van eene R. K. bijzondere jongens- en meisjesschool alhier.

Ingeschreven werd door de heeren: H. Vervoort, Oss, f 59.935; N. van Grinsven, Oss, f 59.300; Van Dijk, Helmond, f 57.385; v. Gisteren en Dekkers, Nijmegen, f 57.300; Groenendaal, Venlo, f 57.084; Granjeanne, Nijmegen, 56.900; Theunissen, Nijmegen, f 56.250; Theunissen en Sambeek, Nijmegen, f 55.775; Wed. Broks, Oss, f 57.284; Hub. van Eijndhoven, Tilburg, f 54.780; W. Wijnen, Helmond, f 54.649; Th. van Griensven, Oss, f 53.300; Hub. Hermans, Vught, f 52.560; H. Weijts, 's Bosch, f 49.495; P. Vaessen, Vught, f 49.468.

Het werk is nog niet gegund.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

Geboren: Wilhelmus A., z. van C. J. Denissen en J. van Iersel.

Overleden: J. Robben, weduwnaar van A. v. Doesburg, 78 j.

Rechtszaken.

Donderdag stond voor de arrondissements-rechtbank te 's Bosch terecht zekere G. K., oud 23 j., metselaar te St. Michiels-Gestel, thans gedetineerd, beklaagd ter zake dat hij op 5 Juni 1913 te 's Hertogenbosch ter openbare terechtzitting van strafzaken van de Rechtbank, als getuige in de strafzaak contra J. van Breugel en door de Wet verplicht zijne verklaring als zoodanig onder eede af te leggen, opzettelijk eene valsche verklaring heeft afgelegd.

Gehoord werden twee getuigen.

Door het O. M. werd geëischt eene gevangenisstraf van 10 maanden met aftrek voerarrest.

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 22 Juli 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen:

J. v. d. B. te Vught, beklaagd van diefstal, gesteld ter beschikking der Regeering; F. A. v. G. te Bergeijk, dierenmishandeling, veroordeeld tot f 40 boete of 24 d. h.; H. L. te 's Bosch, drankwetovertreding, vonnis Kantong. 's Bosch bevest. doch straf f 10 of 2 d. h. en f 1 of 2 d. h.; J. L. te Weert, huisvredebreuk, 2 maanden gev.; H. C. V. te Strijp, mishandeling ambtenaren, 1 m. gev.; H. v. d. L. te Stratum, vernieling, verzet vonnis bekracht. 1 m. gev.; J. H. de W. te Megen, wegens het niet tijdig inleveren der registers van den Burgerlijken Stand ter Griffie, f 50 of 20 d. h.

Uitspraken der Rechtbank van 24 Juli:

G. R., Grave, diefstal, gesteld der beschikking van de regeering; 1e. W. v. d. L., 2e, W. L., Zeelst, mish., no. 1 f 20 subs. 40 d. h., no. 2 vrij; J. W. D., Vught, diefstal, geschorst voor onbepaald; F. Sch., Stratum, wedersp. f 12 subs. 24 d. h.; J. V., Berlicum, wedersp, f 10 subs. 20 d. h.; M. P., St. Michiels-Gestel, mish. v. Ambtenaar in functie, f 15 subs. 1 d. h.; F. F., overtr. hondenbelasting, f 5 subs. 1 d. h.

Raadsvergadering

Te Liempde, op 24 Juli v.m. 11 uur.

Tegenwoordig allen.

De voorzitter opent de vergadering, waarna de notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

Komt aan de orde:

1e. Adres Jurgens Oss, om de jacht te pachten op Ooijendonk.

Het lid v. Abeelen stelt voor niet te verpachten, daar in 't algemeen veel meer nadeel wordt berokkend aan de pachters, dan f 20.00, den aangeboden prijs.

Wordt besloten niet te verpachten.

2e. Vaststelling reglement voor 't burgerlijk armbestuur.

Het aangeboden concept der administratieve vereeniging wordt goedgekeurd en overgenomen.

3e. Adres Kelders, vleeschhouwer Liempde, om een gediplomeerd keurmeester.

Wordt overwogen, dat het persoonlijk belang is, vandaar dat de gemeente er alsnog niet op kan ingaan.

4e. Onderzoek ingekomen geloofsbrieven der gekozen raadsleden W. Avendonks en W. v. d. Laar.

De gekozen commissie van onderzoek stelt voor tot toelating, waartoe wordt besloten.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Verklaring.

Het ingezonden stuk aangaande het Kruisverbond, voorkomende in de „Dommel- en Aabode" van Donderdag 17 Juli l.l. en onderteekend „De Secretaris van het Kruisverbond", is buiten ons medeweten geschreven en geplaatst en moet beschouwd worden als een persoonlijk schrijven van den heer J. v. M.

Het bestuur van het Kruisverbond.

De brave van der Horst. Dat staat boven het hoofdartikel in de Dommel en Aabode van Zaterdag 19 Juli.

Zooiets is niet altijd gezegd kunnen worden van den drukker-uitgever van de D. en A., en dat vind ik werkelijk jammer.

Nu is het hun misschien ditmaal geen meenens als zij mij braaf noemen, want aan hun geschrijf zou men zeggen dat zij zeer kwaad zijn.

Dat is dan ook te begrijpen nu ze voor hun bewering dat ik op 7 Juni op de markt propaganda zou gemaakt hebben voor Westerhot geen enkel bewijs kunnen leveren; en dat het daarom vast staat, dat de D. en Aa ten opzichten van mij zich schuldig heeft gemaakt aan **LEUGEN en LASTER**.

Het slot van het artikel van Zaterdag in de D. en Aa. is vermakelijk. Ik had geschreven als een ambtenaar die 1700 gld. opstrijkt hoofdartikels van de gemeenste soort schrijft in den tijd dat hij voor 1700 gld. moest werken enz. en daarop antwoord de D. en Aa. dat het leugen en laster is dat de secretaris dat doet enz. Toen ik dat las dacht ik „wien de schoen paste, trok hem aan", want ik had heelemaal niet geschreven dat de secretaris dat deed.

Aan het slot van mijn vorig ingezonde stuk stond, als de hoofdartikelschrijver wilde hebben dat ik feiten zou noemen dat ik zulks dan doen zou.

Daar is niet door hem op geantwoord. Anders zou ik nu wel eens iets verteld hebben van een achtergehouden adres. Indertijd is daarover geschreven in de Centraal en toen werd hemel en aarde bewogen om toch daarover niets meer te schrijven, want dat was niet pleizierig voor den secretaris. Verders zou ik nog iets te vertellen hebben over een zaak waardoor ik mij verplicht gevoelden als raadslid, aan Burgemeester én Wethouders te zeggen, dat zij moesten zorg dragen dat gemeente niet bestolen werd. Maar sommige zullen het beter vinden dat ik daar maar niet over schrijf. Niet waar secretaris redacteur.

A. W. VAN DER HORST.

Mijnheer de Redacteur.

Mag ik s. v. p. een plaatsje voor het onderstaande in Uw blad.

Naar aanleiding van het valsche praatje, dat is rondgestrooid over J. d. Vries (architect te Boxtel) dat hij bij gelegenheid van het bouwen van mijn huis oneerlijke praktijken gebezigd zou hebben, verklaar ik dat deze praatjes totaal gelogen zijn, en wil hier ronduit bekennen dat J. d. Vries tijdens en ook nà het bouwen van mijn huis mij steeds goed en degelijk behandeld heeft. Dankend voor de opname

C. DE ZEEUW.

Boxtel, 26 Juli 1913.

Mijnheer de redacteur, mag ik er in uw blad even op wijzen, dat sommige menschen een grooten mond hebben opengezet over drankbestrijding en drankmisbruik bij de verkiezing, maar dat er onder diezelfde menschen waren die toch gestemd hebben op en gewerkt voor één of twee candidaten, die met de drankbestrijding de laatste jaren nogal héél dikwijls op een voet van oorlog leefden.

Dat klopt niet, zou ik meenen.

Dat heeft zoo iets weg van:

doe naar mijn woorden, maar niet naar mijn werken.

Beleefd dankend voor de opname.

X.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Meneer de redakteur.

In mennen lesten brief ha ik geschreven dè 't er zoo treurig ut zaag daar an 't smal watter en dè er sommige boeren groote schaai dur leeje.

Van de week zen de geminte erbeiërs aan 't veegen geweest, en al is 't daardeur nie heelemaol in eens in orde, toch kun de zien dè er iets verbetering dur komt.

Op tijd en goed veegen dè mot gebeuren. Beter was 't wel, es er in eens is wè geld aon gewaogd wier, dè de geminte mee de boeren ot eigenaars van grond samen spande um doar in eens de boel goed in orde te maoken. Tis wel waor, mooi zal 't nie gaon, mer es 't nie geprabeerd wordt, dan kan er toch zeker niks van kommen.

In de kraant van Willemkes zullen ze nog is schrijve volgens dè 'n Zondag in De Dommel stond over de stemming. Es ze nou hullieje mond mer nie te wijd open doen, want 't kan ummers nie leije, ze hebben toch niks gewonnen.

Witte wè 't is ès ze nou groote stukke over de verkiezing gaon schrijve dan zullen ze weinig plats over hebben um op v. d. Horst 't raadslid te schènen, die zal dan zoodoende enne keer vrij loopen.

Dè scheine is toch iets in de Dommel zee ons Mieke, en ze hebben toch zat aon der èigen.

Me dunkt veul te veul, en 't mooiste is es in de Centraal iemand genoemd wordt dè hij in de Dommel schrijft, dan roepen ze zoo hard as ze kunnen, dè ut nie waor is. Daaraon kunde al zien dé 't weinig goeds is wè ze mee hullie pen vur den dag brengen. Toe de aander week meneer de redacteur.

TOON.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,22 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 25 Juli f 1.20 à f 1.27½ per K.G.

Op 25 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 25 Juli. Hoogste prijs f 1.19 Laagste f 1.08 Middel f 1.13 p. KG.

Aanvoer 9240 K.G.

MAASTRICHT, 25 Juli. Botermijn. Aanvoer 55015 K.G. Hoogste prijs 1.21, middelste f 1.17, laagste f 1.00 per K.G.

's Hertogenbossche Eiervelling V. P. N.

Vrijdag 25 Juli. Aanvoer 29487 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,72 tot f 0,78.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

BEKENDMAKINGEN.

Ontwerp-Winterdienstregelingen.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat ter gemeente-secretarie, ter kennisneming door belanghebbenden, zijn nedergelegd een exemplaar van de door verschillende maatschappijen van Spoorwegen, ter goedkeuring ingezonden ontwerpen, van de winterdienstregeling 1913/1914.

Eventueele opmerkingen betreffende die dienstregelings-ontwerpen, behooren vóór of op 1 Augustus 1913, rechtstreeks te worden ingezonden aan het Departement van Waterstaat.

Boxtel, 25 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Verplaatsing van de Brandspuit.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL brengen ter kennis van de ingezetenen, dat de **Brandspuit** en **verdere brandbluschmiddelen**, van uit de bergplaats in het gemeentehuis, zijn overgebracht naar het **nieuw gebouwd brandspuithuis** op den **Burgakker.**

Boxtel, 26 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN.

Hôtel Van Dijk.

Gevraagd tegen 1 Augustus eene flinke

Dienstbode

en terstond voor Zaterdags

een Werkster.

EEUWFEEST
van
Neerland's Onafhankelijkheid
1813 - TE BOXTEL - 1913

De BURGEMEESTER van BOXTEL, noodigt degenen, die op de vergadering van 12 Mei 1913 tegenwoordig waren, benevens **Autoriteiten, Hoofden** van **Corporatiën,** en **verdere Belangstellende inwoners** uit, tot het bijwonen eener

Vergadering

op **Woensdag 30 dezer,** ten **acht uur n.m.,** in de zaal van **Rum. van de Ven** in de **Rechterstraat, ter verdere bespreking van plannen voor de viering van**

Neerland's Onafhankelijkheid in deze Gemeente.

Boxtel, den 26 Juli 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 5 Augustus 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son, aan de Markt.

Voor de Erven de Wed. Fr. v. Beers.

Krachtens Rechtelijk Bevel.

ONDER BOXTEL.

Koop I. Een **Landbouwerswoning c. a.** met **arbeiderswoning,** erf, moestuin, boomgaard en bouwland, ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E Nos. 1610, 1609, 1562 en 444, samen groot 75.72 Aren.

Koop II. Twee perceelen **Weiland** ter plaatse „de Scheepsdonken" en „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E No. 443 en Sectie F. No. 878, samen groot 47.90 Aren.

Koop III. **Massa** van koopen I en II.

Koop IV. Een perceel **Bouw-** en **Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E No. 1458, groot 98.90 Aren.

Koop V. Vier perceelen **Weiland,** ter plaatse „de Scheepsdonken" in „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E. Nos. 441 en 442 en Sectie F Nos. 880 en 881, samen groot 1.30.90 Hectare.

Koop VI. Alle goederen in **Massa.**

Te aanvaarden: Van koop I de gebouwen c. a., het erf, de moestuin, de boomgaard en 4 akkers bouwland met 15 Maart 1914, het overige van koop I, benevens koop IV te Oogststoppelbloot 1914 en koop II en V te half Maart 1914.

Ingezet: Koop I f 650.—, koop II f 270.—, koop III f 960.—, koop IV f 300.—, koop V f 300.—. koop VI f 2600.—.

De **VERKOOP** der **geresveerde BOOMEN GAAT NIET DOOR.**

Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 5 November 1913.

6e Bedevaart

PROCESSIE

BOXTEL-KEVELAER

WOENSDAG 30 JULI a.s.

Vertrek uit Boxtel 's morgens 5,40 ure.
Terugkeer te Boxtel 's avonds 8,10 ure.

Allen op naar Kevelaer
ter eere van
Maria, Troosteres der Bedrukten

De Directeur der Processie,
KAPELAAN SIMKENS.

N.B. Programma's en kaartjes verkrijgbaar bij de KOSTERS der beide Parochies, bij de Kinderen VERHOEVEN, Kerkstraat en bij de Dames PENNINGS, hoek Nieuwe Kerkstraat, Breukelen.

Prijs: Kaartje 2e klas f 3,05. kaartje 3e klas f 1,75

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS"
Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. 21.—

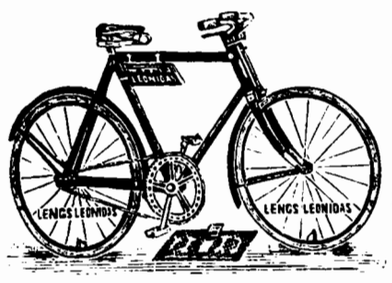

„LEONIDAS"
Naai-machines
8 jaar garantie
vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnais (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2 —	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat J. VAN VELLINGA, Molenstraat voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

G. P. Duuring,
Oogarts, 's-Bosch
is van 14 Juli tot 4 Aug.
afwezig.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor een enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

NIEUWE
Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer
is het meest gevraagde kippenvoer.
Per 5 pond 27 cent.
10 pCt. korting op alle artikelen.
HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

AAMBEIEN.

Iedere lijder weet welk een folterende pijn aambeien kunnen veroorzaken. Weet een ieder echter ook, dat de gezegende KLOOSTER-BALSEM het eenige middel is, dat niet alleen onmiddellijk verzachting brengt, maar tevens volkomen en afdoend geneest.

Aambeien is een van de vreeselijke ziekten, die het menschdom kent. Zóó vreeselijk kunnen de pijnen worden, dat de lijder aan aambeien dikwijls de lakens van zijn bed verscheurd. In sommige gevallen is de bloeding zoo sterk, dat zij ernstig gevaar opleveren kan. De KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO, is het eenige middel dat aambeien (in- en uitwendige of bloedende) afdoende geneest. Wacht niet tot het te laat is, tot een twijfelachtige operatie noodig is om u te genezen. Koop daarom nog heden een pot Kloosterbalsem en ge zult versteld staan over de genezende en weldadige werking. Wascht de deelen met lauw water en wendt regelmatig den Kloosterbalsem aan. De pijn zal verdwijnen de ontsteking zal verzachten en ge zult rust, genezing en gemak bekomen. De

KLOOSTERBALSEM,
KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk aambeien, rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten en huidaandoeningen.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 cent, van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Elsche ROOSENBAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BRUEGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH v. LOON. *St. Oedenrode* A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught* M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer
is het voordeeligste, daar het geheel zuiver is.
Prijs per 5 pond 27 cent.
10 procent korting op alle artikelen.
HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

Roomsch Protest
tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer
is niet het laagste in prijs, maar wel het voordeeligste daar het geheel gezuiverd is van stof en vuil; dit maakt ongeveer 9 procent verschil.
Prijs per 5 pond 27 cent.
10 pCt. korting op alle artikelen.
HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationstraat, BOXTEL

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 60. Zaterdag 26 Juli 1913.

Indische Missie-Vereeniging.

Nederland herdenkt het honderdjarig bestaan zijner onafhankelijkheid. 1913 is het jubeljaar van ons volk, dat, God en Koning trouw, zich verheugt in steeds toenemende welvaart en bij ongestoorden vrede de zegeningen ondervindt van een vaderlijk bestuur.

1913 is het jubeljaar van ons volk, dat met het einde der Fransche overheersching de herwinning viert zijner Koloniën in Oost- en West-Indië, waardoor het groot en machtig is onder de volken. Met fierheid ziet het neder op die eeuw van arbeid ter beschaving en ontwikkeling der Indische stammen, dankbaar voor de groote voordeelen, die het aan producten zoo rijke Indië oplewert.

Terwijl een juichkreet opgaat door geheel Nederland en een „U, o God, loven wij, U, o God danken wij" uit volle borsten klinkt, bij de herinnering aan de vele weldaden ons door de Voorzienigheid in deze eeuw geschonken, komen wij in naam van de Katholieke Missionarissen, die in onze Koloniën arbeiden aan de Geloofsverkondiging, tot onze Katholieke medeburgers met een bede om hulp, opdat zij ook deel zouden hebben in onze feestvreugde.

Onze Missionarissen brengen alles ten offer, om zich te wijden aan de bekeering der inheemsche bevolking onzer overzeesche bezittingen; geen arbeid geen moeite, geen ontbering is hun te zwaar; zij nemen op hunne schouders de taak van geheel Nederland, de zegeningen onzer Christelijke beschaving te brengen aan Nederlands onderdanen van overzee. Hen te steunen is onze dure plicht. Wij mogen het niet lijdelijk aanzien, dat deze edele mannen gebrek lijden, dat zij door onvoldoende voeding en huisvesting in hunne gezondheid geknakt worden, gelijk helaas dikwijls het geval is, want Katholiek Nederland heeft zijn eigen Missionarissen in de Koloniën tot nu toe te veel vergeten. Diep hebben zij het gevoeld, dat velen in het moederland voor hun arbeid onverschillig waren en dat zij dikwijls als verlaten stonden, door die hun het naaste waren, bij de zware taak, die zij te vervullen hadden. Uitbreiding van de Missie, oprichting van scholen, stichting van nieuwe staties moesten achterwege blijven wegens gebrek aan de noodige middelen; met weemoed zagen zij veelbelovende Missiegebieden voor ons H. Geloof verloren gaan.

Katholieke landgenooten! In onze Missiën van Nieuw Guinea, van de eilanden Key en Tenimber, der E.E. Paters van het H. Hart te Tilburg. In onze Missie onder de Dajaks op Borneo der E.E. Paters Capucijnen. In onze Missie onder de Inlanders op Flores en Timor der EE. Paters Jezuïeten en der E.E. Paters van Uden, in de Missie der E.E. Paters Redemptoristen op Suriname en in de Missie der E.E. Paters Dominicanen op Curaçao, ontbreekt het aan de noodige middelen voor de ontwikkeling en de uitbreiding der geloofsverkondiging, iedere brief, die wij vandaar ontvangen, is eene bede om hulp, eene bittere klacht, dat de Missie, bij gebrek aan steun, geen voldoenden vooruitgang maakt, terwijl toch de vooruitzichten zoo goed zijn en een gewillige bevolking veel belofte geeft voor de toekomst.

De Indische Missie-Vereeniging wil dit aan het Katholieke volk van Nederland, dat zich zoo offervaardig toont voor het schoone werk der Voortplanting des Geloofs, bekend maken; meer zal er niet noodig zijn, om onze Katholieke landgenooten aan te sporen, in dit jubeljaar, waarin wij de zegeningen van onze teruggekregen onafhankelijkheid en van ons hersteld koloniaal bezit herdenken, uit liefde tot God en uit naastenliefde, een jubilé-penning als offergave aan de Indische Missiën in Oost en West aan te bieden, waarvoor eene inschrijving in dit blad geopend wordt.

Het Dagelijksch Bestuur der Indische Missie-Vereeniging:

W. H. BOGAARDT, Voorzitter.
M. J. D. CLAESSENS, Secr.
E. LAANE, Penningm.

Drankwet-Miserie.

Over de drankwet-miserie, zoo oud als de drankwet zelf is, heeft te Tilburg op een congres van vergunninghouders onze Helmondsche afgevaardigde der Tweede Kamer, Geldrop's sympathieke burgemeester Fleskens, een hartig woordje gezegd.

En als hij iets bespreekt, dat zal ieder den heer Fleskens nageven, heeft hij het onder de knie.

Wat zou er al niet beweerd en geschreven zijn over de drankwet? Bibliotheken vol.

Maar geen enkele rede, geen enkel boek, geen enkele brochure, heeft over dit wetsproduct de loftrompet gestoken.

Wel 't tegendeel. Wel afgebroken, wel veroordeeld met allerscherpst sarcasme en met bijtende carricaturen aan de kaak gesteld, welverdiend.

Maar in zulk een generale samenvatting van alle ter veroordeeling zich eigenende bezienspunten, hebben we de drankwet nog nimmer zien of hooren afmaken.

De heer Fleskens liet te dien einde allen, wie met drankwet te maken hebben, veel of weinig, even op 't tooneel komen.

De belangstellenden, de ministerieele beoordeelaars, de politie, de dagelijksche besturen, de Gedeputeerde Staten, in één woord, allen.

Dan stelde spreker de fouten der wet in 't licht: de splitsing van artikel I, de logementvergunningen, de verloven, de onbillijke strafacties waartoe ze leidt, de onmogelijkheid haar practisch uit te voeren in elk opzicht haast.

We gelooven bescheidenlijk dat de roerende eenstemmigheid, met welke de heer Fleskens, overheidspersonen en staatsburgers om een nieuwe drankwet laat roepen, allerminst overdreven is, en zeker nog scherper had mogen worden afgeschilderd.

Hopen we met dezen nieuwen ijveraar voor een nieuwe drankwet, dat dit laatste een stuk werk zij voor den winkel van het nieuwe ministerie.

Want op dit gebied zal het o.m. politiek-vrij en allernuttigst kunnen werkzaam zijn. En als dat gebeurt, dan is 't zeker mee te danken aan het optreden van Burgemeester Fleskens.

M. C.

LAND- EN TUINBOUW.

Ontginning van Heidegrond

De Nederlanders zijn er reeds sedert eeuwen op uit geweest om hun grondgebied te vergrooten, niet, door met het zwaard in de hand den nabuur te bedreigen en te bevechten, of hem door list en kuiperij een gedeelte van zijn land te ontfutselen, maar door een strijd aan te binden tegen het water op eigen terrein, of tegen de zee, die den vaderlandschen bodem bespoelt en gestadig knabbelen wil aan het erfdeel onzer vaderen.

Eere daarom aan onze waterbouwkundigen, die heele plaatsen hebben doen droogmaken, en deze alzoo hebben omgezet in vruchtbare polders, waarin het golvend koren rijpt en het vee in rijke weiden volop malsch en heerlijk voedsel vindt. Wij bewonderen den moed, de energie en den ondernemingsgeest der wakkere Nederlanders, die reeds plannen hebben beraamd, om een groot gedeelte der Zuiderzee droog te leggen, en daardoor een twaalfde provincie toe te voegen aan ons grondgebied. Alles, wat door bedijking en inpoldering aan de zee kan worden ontwoekerd, mag zonder eenigen twijfel met den naam van nieuwe gronden worden bestempeld.

Maar binnen de palen van ons koninkrijk liggen nog zooveel oude, woeste gronden, die zeer goed voor vernieuwing in aanmerking kunnen komen, en wellicht met minder moeiten en onkosten zijn te herscheppen in welige akkers en malsche weiden. Maar ook hiervoor zijn noodig moed, ondernemingsgeest, kennis en geld. Wanneer men van tijd tot tijd eens rondreist in ons vaderland, en van ouds de uitgestrekte heidevelden kent, die in hun akelige eentonigheid daar bleven liggen, zelfs langs de spoorlijnen, zoowel in het Noorden en midden als in het Zuiden van ons land, dan staat men er van verwonderd, hoe allerwegen groene graanakkers de eindelooze bruine heidevlakten versieren en er veerijke weiden worden aangetroffen, waar eertijds langs ven en plas slechts een weinig spichtig ellendig gras was te onderscheiden, waarvan de magere heideschapen alleen de malsche scheutjes afhapten.

Onze allerhoogste heidevlakten met haar zandstuivingen zullen, naar ons oordeel, voorloopig wel tot niets anders geschikt zijn, dan om beplant te worden met grove dennen, maar zoodra die hooge droge zandige, erg onvruchtbare velden eenmaal bebosscht zijn, leveren zij reeds veel meer op dan eertijds ooit het geval was.

En als eenmaal de bosschen worden gerooid, dan is de beweeglijke bodem misschien reeds in zooverre vastgelegd, door den humus, afkomstig van de gevallen naalden, dat er voor goed aan ontginning kan worden gedacht.

Maar waar de heide welig tiert, waar in den bodem een bruine laag wordt gevonden en de grond voldoende vochthoudend is, daar kan men ontginnen. De oneffenheden van den grond maken soms nog heel wat arbeid noodzakelijk, maar een voorafgaande berekening kan uitwijzen, of de te maken onkosten door de eventueele meerdere waarde van de gronden worden gedekt.

Eéne zaak mag men evenwel nooit uit het oog verliezen. Die heidegrond is arm aan plantenvoedsel. Men moet daar niet alleen voorzien in de dadelijke behoeften der gewassen, maar dient ook een voorraadsbemesting te geven, opdat de planten steeds uit een rijken voorraad voedsel kunnen putten. Waar men dan die nieuwe gronden tot bouwland wil omwerken, daar zouden we beginnen met lupinen te zaaien, welke men kan bemesten met 1200 K.g. kaïniet en 1000 K.g. Thomasslakken. Deze bemesting kan dan geheel dienen als voorraadsbemesting en de opeenvolgende gewassen krijgen geregeld wat ze voor hun groei noodig hebben. Het aanwenden van 100 K.g. kalk is daarbij ten zeerste aan te raden. Waar men grasland maken wil, moet de grond goed vochthoudend wezen. Daar zouden we de hoeveelheid kalk tot 3 à 4000 K.G. uitbreiden, omdat die lage, vochtige perceelen niet zelden eenigszins zuur zijn.

Aan kunstmest zouden we dezelfde hoeveelheid uitstrooien, die boven voor het bouwland is aangegeven. Den verbouw van lupinen zouden we hier achterwege laten en liever dadelijk grasen klaverzaden uitzaaien, hetzij dan met of zonder dekvrucht.

Een bemesting zooals boven is aangegeven, — en deze is in de praktijk voldoende gebleken, — behoeft geen hinderpaal te wezen voor het maken van nieuwe gronden in de heide, en er zijn nog volop terreinen, waar ook de grondbewerking geen onoverkomelijk bezwaar oplevert. Mbd.

De verzorging van kuikens.

Als alle kuikens uitgekomen zijn, of er geen meer zijn te verwachten, dan late men de hen met de jongen nog 24 uren zitten. Geheel verkeerd is het, om de pas uitgekomen kuikens met de moeder dadelijk uit het nest te nemen en voeder te geven, daar zij nog minstens een etmaal na het uitkomen kunnen teren op de laatste overblijfselen van den dojer, die eerst onmiddellijk vóór het verlaten der eierschaal door de aarsopening ingetrokken worden.

Gebruiken de kuikens te vroeg voedsel, dan is dit meestal de oorzaak van stoornissen in de spijsvertering. Zij kunnen het wel 48 uren zonder voedsel uithouden en hebben slechts behoefte aan warmte. Het beste is, dat men pl.m. 36 uur, dus anderhalf etmaal, na het uitkomen het eerste voedsel geeft. Dit besta liefst uit een fijn gewreven hard gekookt ei, vermengd met wat gedroogd en fijn gewreven wittebrood. Ook geeft men wat fijne rijst, enz. Men diene slechts weinig voedsel op één maal toe, maar dan natuurlijk eenige malen, het begin minstens 5 à 6 maal, per dag.

De kuikens zullen het beste gedijen, wanneer men na iederen maaltijd de voederresten wegneemt en dus niet den geheelen dag het voeder laat staan, zoodat zij naar believen eten kunnen. Iederen keer moet steeds frisch voeder gegeven worden. Bedorven, zuur geworden voeder is zeer nadeelig en vaak de oorzaak, dat menig kuiken sterft. Veel pluimveefokkers geven uitsluitend melk te drinken. Wij geven er echter de voorkeur aan, het weeke voeder met melk te vermengen, omdat de melk in de drinkbakjes, vooral bij warm weder, zeer spoedig zuur en dan gevaarlijk wordt voor het jonge pluimvee.

Als drinken geven wij daarom slechts water, liefst met een weinigje ijzervitriool vermengd. Dit laatste bevordert de spijsvertering en bewaart de teere diertjes voor diarrhee, welke gewoonlijk op den vierden dag zich begint te vertoonen en er vele doet verloren gaan. Te beginnen met den vierden levensdag voegen wij aan het voeder een weinig zeer fijn gehakt groen toe; hierbij dient zorg gedragen te worden voor afwisseling. Week voeder moet steeds afwisselend met graanvoeder gegeven worden: in melk licht opgekookte rijst, boekweitengort, havergort, gebroken maïs of gerst, met melk aangemengd. Dit mengsel moet geen brij zijn, doch dient steeds kruimelig te blijven.

Fijn gehakt, gekookt vleesch of runderhart, zoowel als wormen, larven en insecten, zijn natuurlijk een lekkernij en worden aan vastzittende kuikens zoo mogelijk als toegift bij hun gewoon voedsel verstrekt. Dit laatste soort voedsel bevordert den groei buitengewoon. Aan phosphorzure kalk mag het in het voeder der kuikens nimmer ontbreken, vooral niet in den tijd van de vorming der veeren. Kevers en andere insecten, die losloopende kuikens in groote hoeveelheid kunnen vinden, bevatten deze stof in voldoende mate. Worden de kuikens op een beperkte ruimte gehouden, dan moet men aan het voedsel wat phosphorzure kalk toevoegen.

De eerste dagen houdt men de kloek met de kuikens opgesloten. Zijn zij een dag of vier oud, dan laat men ze, al naar het weer is, langer of korter vrij rondloopen. Vochtig gras, evenals regen, is zeer nadeelig voor het jonge goedje. Langzamerhand gaat men er toe over, om in plaats van vijf maal, vier maal en ten laatste driemaal per dag te voederen. Ook gewent men de kuikens langzamerhand aan het voeder der oude kippen, door aan het gewone voedsel wat zemels, aardappelen, enz. toe te voegen, hun ook wat graanvoeder, bijv. tarwe, boekweit, gerst en mais, te geven.

Zijn de diertjes 6 à 8 weken oud, dan kunnen zij reeds aan de gewone ochtend- en avondvoedering der volwassen hoenders deelnemen, doch krijgen bovendien dagelijks nog wat krachtiger voeder. Indien de kuikens bij de oude kippen loopen, dan kan men voor hen, om hun dit laatste voeder te geven, een afzonderlijke voederplaats maken, door een ruimte met latten te omgeven, waar de kuikens wel maar de groote hoenders niet doorheen kunnen In 't bijzonder dient men er voor te zorgen, dat de kuikens vrij blijven van ongedierte. Daarom is buitengewone reinheid van hun hok een eerste vereischte. Bovendien moeten zij steeds gelegenheid hebben, een zandbad te nemen. Zitstokken mogen zich in een hok voor kuikens niet bevinden, omdat het nog zeer weeke borstbeen licht verbogen wordt, wanneer zij op genoemde stokken gaan zitten.

Van 's Levens Schaduwkant.

In den kleinen, smallen winkel, waar overal de karpetten en zeilen in groote, stijve rollen stonden gerijd en langs de wanden in afgeschoten hokken de kleedjes lagen en de rollen van patronen, zat Dirk achter de lage bank. Naast hem was achter een gordijn van opgehangen kleedjes en tafelkleeden, de raam-uitstalling, waarin hij den heelen morgen was bezig geweest. Daar tegenover hem bij de deur stonden de hooge rollen tot in den ingang geschoven, nauwelijks een doorgang latend voor binnenkomende klanten. Een smalle lichtstreep viel er binnen, het rood en blauw der rollen kleurend, een flauwe lichtstreep plekkend op den stoffigen, kleurloozen vloer.

Wat bleek licht weifelde daar om het uitgestalde goed en de toonbank. Maar achter de toonbank en verderop in den winkel was het schemerig, donker zelfs in het nauwe gangetje, dat uit den winkel naar achteren liep en vol stond met rollen als de winkel.

Dirk achter de toonbank soesde in het schemerachtig licht boven een oude courant. Zijn patroon was boven op het magazijn; hij hoorde hem nu en dan stommelen. Klanten kwamen er zoo vroeg in den morgen nog niet. En moe door de bezigheid van straks achter het zonbeschenen raam, hing hij nu, het hoofd in de hand en leunend op zijn elleboog over de leege toonbank. Nu en dan keek hij eens op in de richting van de deur, die hij, waar hij zat, niet zien kon, verborgen als zij was achter de uitstekende uitstalkast en een paar hooge rollen zeil. Een enkele maal wipte hij wat op van het winkeltabouretje om uit te zien over de zonnige straat en over het kleine stukje van het kerkpleintje ginds. Dan rekte hij zich eens uit en geeuwde.

Het werd warm in het winkeltje, broeierig en benauwd door de muffe lucht, die er altijd hing.

Over de straat dreunde een wagen met ratelend geweld voorbij. Achter in het huis sloeg een klok tien felle slagen, die puntig in de morgenstilte uitscherpten. Een langzame stap sleepte langs de huizen.

Dirk boog zich weer over de courant, las doelloos en gedachteloos de oude nieuwtjes. Maar plotseling meende hij vlak bij gerucht te hooren. Hij richtte het hoofd op en luisterde. Was dat op straat? Hij wachtte even, boog dan het hoofd weer naar de courant. Maar dan met een ruk hief hij het weer op en vlak voor zich aan de andere zijde van de toonbank zag hij een hand grijpen naar een rol karpet, die voor in de gang stond. Voor hij het begreep en zich voorover gebogen had, was de hand met het karpet al weer verdwenen.

Haastig sprong hij nu overeind.

„Hei, hei", schreeuwde hij.

Dan liep hij vlug om de kleine toonbank heen en stoof tusschen de rollen, die als wachters den ingang flankeerden, door den winkel uit en de straat op. Daar in het felle zonlicht bleef hij even knipoogend staan, keek dan zenuwachtig rond naar alle kanten. Ging daar ginds, daar vooraan op het pleintje niet een man met een rol onder den arm? Hij keek nog even, rende dan weg in de richting van het plein. Maar hardloopende bedacht hij zich, toen hij den man wilde gaan naschreeuwen. Die liep nu rustig, als was er niets aan de hand. Wanneer hij hem nariep zou hij het waarschijnlijk op een loopen zetten. Het best was, hem kalm in te halen en het karpet terug te vragen. Dan zou de man het wel geven, blij dat hij er zoo afkwam.

Hij hield dus op met draven, stapte dan met lange vlugge passen achter den man aan, die rustig voortliep. Toen hij hem ingehaald had, klopte hij hem op den schouder.

— Hei, zeg.

De man keek om en bleef staan.

— Wat is er? vroeg hij bedaard.

— Zou je mij dat karpet niet teruggeven? zei Dirk.

— Dat karpet? kwam de man. En waarom?

— Waarom? Waarom? herhaalde Dirk. Dat's nogal wiedes. Omdat 't niet van jou is en je 't weggehaald hebt uit den winkel daar! En hij wees in de richting van de straat.

De man trok als in verbazing zijn wenkbrauwen omhoog, haalde dan de schouders op.

— Nou ja, zei Dirk, stel je nou maar niet aan.

De man haalde nog eens de schouders op.

— Je bent gek, zei hij.

Dirk glimlachte smalend.

— Geef het nou op, zei hij en stak de hand naar het karpet uit, anders haal ik er de politie bij.

— Haal jij de politie erbij, kwajongen, voer de man uit. Als je niet maakt, dat je wegkomt, zal ik er de politie eens bijhalen.

— Ha, ha, kwam Dirk, nou nog mooier. En hij greep naar het karpet.

Maar de man, terugtrekkende, hief het karpet op en sloeg het met zoo'n kracht op Dirk neer, dat hij over de straat tuimelde.

— Zie zoo, zei hij, ga jij nou maar naar de politie.

Dirk was in een oogwenk weer opgekrabbeld en voor de man erop bedacht was, vloog hij hem aan, zette hem de nagels in het gezicht en schopte waar hij maar raken kon, al maar schreeuwende „mijn karpet, mijn karpet".

Een paar voorbijgangers kwamen nu nader.

— Die jongen is gek, zei de man. Hij wil me dat karpet afnemen.

— 't Is mijn karpet, schreeuwde Dirk, hij heeft het gestolen.

En als de menschen hem vastgegrepen hadden en weggetrokken van den man met het karpet, legde hij uit: Hij heeft het weggenomen uit dien winkel daar, den winkel van mijn patroon.

De man haalde de schouders op.

— 'k Begrijp niet, wat de jongen wil, zei hij.

Ginds over het plein kwam een politieman aangekuierd. Dirk, hem ziende, liep hem haastig tegemoet, vertelde het geval. De man met het karpet stond te midden van de toegeschoten menschen zijn bebloed gezicht met een vuilen zakdoek af te vegen.

— Wil je eens procesverbaal opmaken tegen dien aap van een jongen, die me daar mijn heele gezicht openhaalt en het vel van mijn schenen heeft geschopt? zei hij, toen de agent naderbij kwam.

— Maar dat karpet? vroeg de agent.

— Dat is mijn karpet.

— Niet waar, schreeuwde Dirk, die nu voor het eerst wat nauwkeuriger naar het karpet keek.

— Kom maar even mee naar den politiepost, allebei, zei de agent.

Daar op den politiepost werd uitgemaakt, dat Dirk de verkeerde had voorgehad en werd tegen hem, wegens mishandeling, proces-verbaal opgemaakt.

Angstig keerde Dirk naar den winkel terug. In de deur stond zijn patroon hem op te wachten.

— Je kunt nou wel heelemaal wegblijven, zei die, zulke bedienden heb 'k niet noodig.

Zenuwachtig vertelde Dirk het gebeurde.

— Dus ook nog een karpet weg, foeterde de patroon. Waarom zit je ook zoo te suffen.

Na een maand was Dirk uit zijn betrekking. En nog een maand later stond hij wegens mishandeling terecht, omdat hij dien morgen een onschuldig voorbijganger het gezicht had opengehaald en blauwe schenen had geschopt.

— 'k Ben m'n betrekking ook al kwijt, jammerde Dirk.

Met een kleine boete kwam hij er af.

DE LEVENDE DOODE.

„Het was den 27en Januari 1871 — vertelde een oude kapitein — op een Zaterdag, den laatsten dag van het beleg van Parijs, dat ik voor de vierde maal den Duitscher voor mijn oogen zag, dien ik al driemaal had zien sterven".

„Wel, wel".

't Is toch zoo, mijne heeren, en ik wil je eerlijk bekennen, als ik zoo nu en dan het vroolijk trompetgeschal hoor in de sombere vlakte van La Fouilleuse, dan bekruipt mij opnieuw de vrees bij de gedachte aan dat vreeselijk mysterie, dat mij gedurende de laatste dagen van het beleg het leven ondraaglijk maakte. Ik zal u die geschiedenis vertellen.

Wij lagen gekampeerd onder het fort van den Mont Valérien, waar generaal Noël het bevel voerde en er ging geen dag of geen nacht voorbij of wij hadden schermutselingen met de Pruisen. Op zekeren keer, het was eenige dagen voor het gevecht bij Bourget, deden wij een verkenning in de buurt van Longboyau, toen wij plotseling vóór ons in het bosch hoefgetrappel hoorden en dat onbestemd doch regelmatig gedruisch, dat een afdeeling ruiterij veroorzaakt. Met een gebaar wees ik mijn mannetjes op de ophooging langs den weg naar Rueil en een oogenblik later waren wij daarachter verborgen. Het duurde niet lang of ze kwamen uit het kreupelhout en reden twee aan twee over den weg. Van ter zijde een officier, een prachtige kerel, met langen blonden knevel en een koel en afgebroken uiterlijk, dat den edelman kenmerkt.

In de compagnie wisten ze dat ik een uitstekend schutter was en zij stieten mij aan den elleboog, op den officier wijzend:

„Aan u de eer, sergeant".

Maar de gedachte, dat het leven van dien man in mijn handen was, deed mij sidderen; ik was nog geen oude soldaat in die dagen, en nooit had ik van zoo nabij geschoten. Ik legde aan en onwillekeurig de oogen sluitend, schoot ik in den hoop. Toen ik opkeek, lagen er een menigte mannen en paarden op den grond, die zich oprichtten en weer neervielen; de overigen verdwenen in galop in het bosch.

De officier lag dood op den grond, in volle lengte uitgestrekt. Ik heb hem goed bekeken toen ik zijn paard ging halen; hij had den toom nog in zijn vingers geklemd, en iederen keer als het prachtige dier met een ruk den kop omhoog wierp, bewoog het lijk alsof er nog leven in was. Hij was een groote, krachtige gestalte en deed mij denken aan de groote, rosse Germanen der geschiedenis.

Wij keerden naar het fort terug met een menigte helmen, sabels en paarden en generaal Trochu meldde de geschiedenis in zijn bulletin.

Eenige dagen later toen ik met verlof te Parijs was, maakte ik van de gelegenheid gebruik om mijn vriend Legras te gaan bezoeken, die te Bondy was gewono en in het hospitaal van Val-de-Grace werd verpleegd.

Ik behoef u niet te vertellen, niet waar, wat een hospitaal is gedurende den oorlog; het was er allesbehalve vroolijk, dat is zeker. Terwijl ik zit te praten bij mijn kamaraad, wiens wonde niet veel had te beduiden, en die zich over acht dagen weer bij zijn regiment zou voegen, werd er bij een naburig bed zwijgend heen en weer geloopen en vernam ik uit het fluisteren der aanwezigen, dat daar iemand op sterven lag. De majoor kwam ook naar het bed, boog zich over den stervende, en twee ziekenzusters gingen op haar knieën bij het bed zitten bidden. Met een stem, die tegelijkertijd vreugde en schrik uitdrukte, fluisterde mijn vriend Legras mij toe:

„Dat is een Pruis, die er uittrekt. Het schijnt een sterke kerel, hij ligt daar nu al langer dan twee dagen te sterven".

Ik keek om. Op dat oogenblik richtte de stervende zich nog halverwege op, snakkend naar lucht, want de laatste benauwdheid overviel hem... In een oogwenk, terwijl hij weer achterover in de kussens viel, had ik hem herkend:

het was de officier, dien wij overvallen hadden op den weg naar Rueil.

Zeker het was dezelfde, hij had denzelfden lichaamsbouw, denzelfden blonden knevel, in één woord, hij was het. Ik beefde als een blad en met verwondering merkte Legras op, dat ik zoo bleek werd. Ik trad aan het bed van den Duitscher en boog mij over hem heen om hem nog beter te kunnen zien, — hij was dood.

Ik begon nasporingen te doen: het was een kapitein, die drie dagen geleden doodelijk gewond in het dorp Bondy was opgenomen. Dat kon dus mijn man niet zijn, dien ik een week geleden had zien doodschieten... maar toch!

Die gedachte bleef mij bij en wat ik deed of niet, ik kon ze maar niet uit mijn hoofd zetten en evenmin kon ik er mij aan gewennen; ik zocht redenen en verklaring voor het vreemde geval, toen de dag aanbrak van het gevecht bij Montretout. Dien dag was ik weer juist als iedereen; ik dacht nergens aan dan aan vechten, zooveel mogelijk Pruisen te dooden en dat arme Parijs te redden, dat wij langzaam onder onze handen voelden wegsterven.

Van tien uur in den morgen tot den middag toe hadden wij gemarcheerd, geschoten, vooruit en achteruit getrokken in een dofgrijze lucht, een zware eentonige mist die de boschjes deed gelijken op grijze muren en de vlakte op een grauw, beweeglijk meer. Wij stonden naast het kasteel van Buzenval, niet ver van dat ellendig stuk muur, dat ons zooveel volk heeft gekost. Er kwamen kogels uit als water uit de pijp van een gieter, maar gedurende twee uur heb ik geen enkel kanonschot der Pruisen gehoord. Eindelijk trok de mist op en een mooi, bleek zonnetje schitterde in de lucht.

Van verre op de waterleiding van Marly bemerkte ik met mijn kijker een groep van den Pruisischen generalen staf; twee mannen — ik herinner het mij nog heel goed — stonden een weinig van de overigen afgescheiden; ik wou, dat ik die twee eens een pruim had kunnen geven.

Eensklaps, zonder voorafgaande waarschuwing, vallen ons drie eskadrons Pruisische ruiterij in de flank aan en naderen met de snelheid des bliksems; het was een prachtige, gewaagde en woedende charge; op den hard bevroren grond dreunde de hoefslag der paarden als het gerommel van den donder. Vreeselijke hoera's, korte en ruwe commando's weerklonken... zij waren bij ons. Wij hadden de bajonet op de chassepôt gezet, maar wien zag ik op dat oogenblik aan het hoofd van den troep? Ja, 't was die spookachtige officier, de levende doode van Valde-Grace en Longboyau! Hij charcheerde, meegesleept door den razenden galop van zijn paard, en zijn hoog opgeheven sabel vlamde en flikkerde in het zonlicht.

Ik schoot mijn geweer af en de kogel trof hem in de borst; een oogenblik later was zijn paard zonder ruiter bij mij en rende mij in zijn vaart omver. Toen ik opstond, liep ik naar het lijk dat eenige schreden verder lag, en toen, ik moet het bekennen, heb ik iets afschuwelijks gedaan; tot tweemaal toe stiet ik den doode mijn sabelbajonet door het lichaam, 't was akelig.

Maar hij was dood en goed, dood, niet waar?

Welnu, den dag, dat de wapenstilstand geteekend werd — die drommelsche ongeluksdag — had ik den dienst aan de voorposten, toen trompetgeschal een parlementair aankondigde. Wij zagen een officier aankomen, door een trompetter gevolgd, en naarmate hij naderde en dus duidelijker te onderscheiden was, voelde ik mijn bloed in mijne aderen stollen. Die blauwe oogen, die op mij gericht waren, die blonde tint van den knevel, het voorkomen van dien man, hooghartig en droomerig... hij was het weer, mijn gesneuvelde officier, driemaal gedood en toch levend, dezelfde vreeselijke ruiter, dien ik acht dagen te voren met mijn bajonet had doorboord.

Sprakeloos zag ik hem naderen, eensklaps onder den indruk der overtuiging, dat de Duitschers niet stierven; dat zij 's morgens opstonden van het slagveld, waar zij 's avonds gevallen waren en dat het altijd zoo zou blijven, dat zij altijd terug zouden keeren, tot het einde der wereld toe, om zich door de Fransche soldaatjes te laten dooden en dan weer op te staan om hun land te bezetten en te vertrappen.

Ik ben naar den parlementair toegegaan, uitwendig kalm, maar diep ontroerd; ik heb den dienst verricht, zooals het door de theorie is voorgeschreven, den kapitein-commandant der compagnie laten verwittigen en den parlementair uitgenoodigd bij het vuur te wachten.

Ondertusschen sloeg ik hem met opletendheid gade, den levenden doode, dien ik reeds driemaal had zien sterven. Hij bemerkte, dat ik hem zoo opletend beschouwde, en sprak op vriendelijken toon:

„'t Is gelukkig, mijnheer, dat er een einde komt aan dezen oorlog. Uw tegenstand is heldhaftig geweest en zeer moorddadig voór ons. Wij waren met vier gebroeders voor Parijs, en ik ben de eenige, die nog in leven is".

ADVERTENTIËN.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg,

Boxtel,

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen.

Het leveren van

Electro Motoren,

het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur.

BOXTEL.

Geheele uitzet voor pasgehuwden.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Ruime sorteering

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c M. Afrastering- en Puntdraad.

Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum, Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel- Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,

Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Billijke prijzen en grootste keuze.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

WONDERBARE GENEZING van den Directeur van het Theater Kinsbergen, eener BORSTZIEKTE

De heer Léon van Kinsbergen, de bekende goochelaar, wonende 2 Rue Rossini te Brussel, leed aan de gevolgen van hevige verkoudheid, welke hem het optreden in zijn theater dreigde te beletten. Door de ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO, aan te wenden, is hij in korten tijd geheel genezen. Wij geven hem zelf het woord:

„Met mijn gezelschap optredende in de Kurzaal van 't Casino te Blankenberghe (België), vatte ik door het gure weder een hevige verkoudheid. Ieder uur begon ik mij zieker te gevoelen, kreeg pijn op de borst, hevige hoestaanvallen en moest voortdurend slijm opgeven, wat met hevige pijnen gepaard ging. Ik maakte mij zeer ongerust daar het ernstig bleek te zijn en ik raadpleegde een dokter, die mij aanried 14 dagen lang het bed te houden. Dat dit mijn broodwinning zou kunnen kosten, zal u niet verwonderen. Ik was ten einde raad, doch herinnerde mij tot mijn geluk, dat een mijner vrienden in korten tijd van een ernstige borstziekte door de ABDIJSIROOP genezen was, en ik besloot onmiddelijk de ABDIJSIROOP te probeeren. Reeds bij het gebruik van de eerste flacon voelde ik een groote verlichting en tegen den avond van dien zelfden dag was mijn hoesten zeer verminderd. Ik ging met de ABDIJSIROOP voort en mijn hoestbuien, pijn op de borst en het ijlmen verminderde met den dag. Nadat ik 3 flacons ABDIJSIROOP gebruikt had, was ik totaal genezen en sedert dien tijd heb ik altijd de ABDIJSIROOP bij mij, om onmiddellijk aan te wenden, indien ikzelve of een van de leden van mijn gezelschap deze noodig mocht hebben".

De heer Léon van Kinsbergen, volgens portret

De Abdijsiroop is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel en longaandoeningen.

Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram F. 1,—, van 550 gram F. 2,— en van 1000 gram F. 3.50. Eischt rooden band met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij alle drogisten de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

door de **ABDIJSIROOP,** Klooster Sancta Paulo.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, E. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A KONINGS; *Gemonde* A. v. D. VELDEN-v. D SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Lieropde* P. THOMASSEN en JOS. P. v D VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel* H. VAN BREUGEL en Wed. A VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

BLOEDARMOEDE

en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van

HAEMATOGEENWIJN.

Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

net van ouds bekende merk dat de beste doofkolen geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK'

A. DE WERT-Strijbosch,

te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN

in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Abonneert U op en adverteert in Centraal-Brabant.

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij **DE GOEDE & LAP,** Handel in Tabak

Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

No. 61 WOENSDAG 30 JULI 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Hoe goed het volk woont.

Een maand of drie geleden gaven wij een kort overzicht van woningtoestanden in Nederland met de belofte, er later nog eens op terug te komen.

Welnu aan de hand van een stuk uit „De Gemeentewerkman" van 7 Juni bewerkte De Maas en Waler een artikel in zijn nummer van Zaterdag l.l.; het verdient ten volle de aandacht. De schrijver zet er heel aardig boven: Wie wil weten, waar wij wonen, want wij wonen wonder .....slecht.

In de „Nieuwe Tijd" van 23 Februari 1913 gaf de heer Lindeijer een artikel over Volkshuisvesting, naar aanleiding van de uitkomsten der laatste volkstelling.

„Hij beperkt zich tot de cijfers omtrent de één-, twee- en driekamer-woningen; in dergelijke woningen leeft toch het gros der arbeiders. Voorop echter een definitie, wat de statistiek onder de bovengenoemde woningen verstaat. Men zal er rekening mede hebben te houden bij de beoordeeling der cijfers. Een éénkamerwoning wordt zóó opgevat, dat deze uit niets anders bestaat, dan uit één hok, geen keuken, noch alkoof of zolder daarbij. Een eenkamerwoning is dus een hok, waarin geslapen, gegeten, gewasschen, in 't kort, alles wordt gedaan. Welnu van deze hokken bestaan er in Nederland 237,295, bewoond door 859,231 menschen.

Wij komen aan de tweekamerwoningen, dat is b.v. een kamer met alkoof, niets meer. Keuken, alkoof of zolder wordt als een vertrek gerekend. Dus tweekamerwoningen bestaan uit iets meer dan een vertrek, zeg maar: uit niets meer dan twee vertrekken. Van deze waren er 379.011 bewoond door 1.583.735 menschen.

Nu krijgen we de arbeiderspaleizen, de driekamerwoningen, dat is een woning bijv. in een der arbeiderswijken van Amsterdam, 3 hoog achter, bevattende kamer, alkoof en keuken, geen zolder erbij, want dan zou men een vierkamerwoning bezitten. Deze paleizen zijn in Nederland ten getale van 253.725 en bewoond door 1.196.540 personen. Laten we nu aannemen, dat deze driekamerwoningen een behoorlijke huisvesting bieden — het is natuurlijk niet zoo, — dan blijven over de één en tweekamerwoningen. Deze woningen, iedereen zal moeten toestemmen, mogen den naam niet dragen van een menschwaardig verblijf, dat zijn beestenverblijven, van deze krotten dus zijn er in het zoolang liberaal geregeerde en zonder zedenwetten gelatene Nederland 237.295 éénkamer en 379.011 tweekamerwoningen, is in totaal 607.306 zegge zes-honderd en zeven duizend driehonderd en zes, bewoond door 2.443.016, twee millioen vierhonderd-drie-en-veertig-duizend zestien personen.

Men denke nu niet: nou ja, op het platte land, daar is het misschien zoo, in de groote steden daar loopt het zoo'n vaart niet. Hier eenige cijfers voor Amsterdam; daar telde men 15.396 één- en 29.329 twee-kamerwoningen, totaal dus 44.725 krotwoningen, bewoond door 141304 personen, d.i. dus gemiddeld 3 personen per krot.

De gevolgen van een dergelijke huisvesting blijven dan ook niet uit.

Wij voor ons vermeenen dat de boven omschreven woningtoestanden zeer veel schuld hebben aan de onzedelijkheid van heele klassen der bevolking. Welk een thuiskomen voor een fabrieksarbeider of arbeidster als zij des avonds in hun woning komen, een kamer waar de wasch te drogen hangt, waar moeder aan het eten koken is, waar kinderen door elkaar krioelen, de kamer bezwangerd is met allerlei onfrissche geuren.

Is het wonder, dat de arbeider een dergelijke „huiselijkheid" ontvliedt en naar de kroeg gaat, dat de arbeidster uit flaneeren gaat langs de prachtig verlichte winkelstraten".

* * *

Men verbaast zich over alles en nog wat? Maar waar men zich ook wel eens over verbazen mag, dat het in de Nederlanden nog zoo wèl gaat bij dergelijke ergerlijke toestanden.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Diefstal.

Zondagmorgen ontdekte een werkman uit het Koloniaal Paleis op de tentoonstelling te Gent dat een kastje verdwenen was, waarin zich een gouden zuil van 8 K.G. gewicht ter waarde van 100.000 frs. bevonden had. De afdeeling werd op last van het parket onmiddellijk gesloten. Men verdenkt een der bewakers. N. R. C.

Verschrikkelijk onweer.

Zondag ontlastten zich over de verschillende streken van de provincie Luik hevige onweders, die onberekenbare schade hebben aangericht.

Veel vee werd gedood.

De straten zijn in rivieren herschapen.

De oogst is geheel verwoest. In aanbouw zijnde huizen zijn ingericht.

Bescherming der Zwarten.

Het „H. v. A." meldt: De gouverneur van Congo heeft, onder voorwendsel de kleurlingen te beschermen, een besluit genomen, dat nogal opspraak zou kunnen verwekken.

Volgens dit besluit is het verboden één of meer negers der kolonie buiten het grondgebied daarvan te brengen, zonder bijzondere machtiging van den landvoogd.

Zij die kleurlingen willen buiten het grondgebied brengen, moeten voorshands zich verplichten de kosten van verblijf, onderhoud en terugkeer der negers te betalen en hiertoe borg te storten.

Aan scheepskapiteins wordt verbod opgelegd kleurlingen aan boord te nemen, die geen drager zijn van een door den landvoogd afgeleverde machtiging tot uitwijking.

Dit besluit is waarschijnlijk genomen na de klachten, gedaan door medelijdende personen, die er op wezen hoe sommige Europeanen, die uit Congo terugkeerende hunne boys aan hun lot overlieten en ze alzoo soms de armoede en zedeloosheid ten prooi gaven. In dat geval zal iedereen den maatregel goedkeuren.

Olifantstanden.

30,000 olifantstanden zijn gedurende 1911 uit Belgisch Congo via Matadi naar Europa vervoerd. 90 pct. daarvan kwamen van olifanten, die gedood werden, het overige gedeelte werd gevonden in de wouden. Er zijn in 1911 door menschenhanden 13,500 olifanten gedood. Als het zoo voortgaat, zal binnen enkele jaren de olifant tot de zeldzame dieren gaan behooren, zucht het „Hbl. v. A."

Frankrijk.

Een oplichtersbende.

De politie heeft Zondag zes personen gearresteerd, die leden zijn van dezelfde bende, waarvan reeds vroeger twee leden te Parijs en twee anderen te Amsterdam werden gearresteerd. De personen worden beschuldigd van valsche aandeelen te hebben uitgegeven ten nadeele eener Parijsche maatschappij. Achthonderd van die valsche aandeelen werden te Brussel in beslag genomen, echter zijn er nog 800 andere aandeelen in omloop.

Engeland.

Tamme suffragetten.

Zaterdag hebben te Londen in Hyde-Park ongeveer 50.000 niet-strijdlustige kiesrechtvrouwen een betooging gehouden. Zij waren uit alle deelen van Engeland te voet naar Londen gekomen. Van twintig tribunes werd gesproken. De manifestanten namen met eenparigheid van stemmen een motie aan, waarin aan de regeering kiesrecht voor de vrouwen gevraagd werd. Daarop gingen de meetinghoudsters en toeschouwers in volmaakte orde en zonder dat eenig belangrijk incident plaats had, uiteen.

Gedurende de meeting verschenen boven Hyde-Park twee vliegmachines, waaruit over de menigte propagandabrochures geworpen werden.

Italië.

De Zwitsersche garde.

De correspondent van de „Croix" seint aan zijn blad:

Onder het corps der Zwitsersche lijfwacht van den Paus, heerscht thans weer volkomen kalmte en orde. De drie leiders van de muiterij, die ontslagen zijn, toonen door hun huidig gedrag, dat zij heelemaal niet waardig waren in den dienst van den Paus te staan. Dertien anderen hebben verlof gevraagd en onmiddellijk bekomen. De overigen zien thans hun fout in, en verklaren, dat zij door de leiders van de muiterij geterroriseerd werden.

De anti-clericale bladen van Rome, hebben het gebeurde misbruikt om allerlei leugens en lasterlijke verhaaltjes omtrent het corps in de wereld te zenden. Zij zijn zelfs zoo ver gegaan, met brieven te publiceeren van zoogenaamde Zwitsersche garden, welke van a tot z bleken verzonnen te zijn. Het is, zoo zegt de correspondent, te betreuren, dat Fransche (en andere buitenlandsche bladen), dergelijke fantasieën voor juist hebben aangenomen en gepubliceerd.

Rusland.

Roofmoord.

In den personentrein, van Frankfurt naar Darmstadt is Zaterdagmiddag het lijk gevonden van een deftig-gekleeden man. De voorloopige onderzoeking heeft uitgemaakt, dat men hier met een roofmoord te doen heeft. De broekzakken van den vermoorde waren uitgesneden; horloge, portemonnaie en alle andere zaken van waarde waren gestolen. De man had een gapende wonde aan het achterhoofd. Waarschijnlijk heeft de moordenaar zijn slachtoffer met een hamer of een ander zwaar voorwerp het hoofd ingeslagen; vandaar waarschijnlijk, dat geen enkel spoor van een gevecht gevonden is. De vermoorde is een man van veertig jaar, Eduard Brechner geheeten en koopman in Darmstadt. Daar de wagens gewoonlijk leeg zijn vanaf Langen, is het waarschijnlijk, dat de moord gepleegd is tusschen Langen en Darmstadt.

De wagen, waarin de moord geschied is, is door de politie in beslag genomen. Tot dusverre is nog geen spoor van den dader gevonden.

Denemarken.

Spoorwegramp op Jutland.

Zaterdag heeft op Jutland een spoorwegongeluk plaats gehad, zoo ernstig als Denemarken nog zelden gekend heeft. De express-trein, die om 8 uur 's morgens van Kopenhagen over Fredericia op Jutland, naar Esbjerg vertrekt om daar aansluiting te krijgen met de boot voor Parkstone (Engeland) is bij het station Seum tusschen Fredericia en Esbjerg ontspoord.

Het ongeluk is waarschijnlijk te wijten aan het los zijn van een rail-schroef.

De ontsporing, in volle vaart, was verschrikkelijk. De eerste machine vloog den spoorwegdijk af, de tweede machine, want de trein bestond uit 2 machines en 8 wagens, ontspoorde, de volgende wagens stortten eveneens van de spoorwegbaan en alleen de laatste wagen bleef op de rails staan.

Nagenoeg de geheele trein lag beneden aan den dijk in puin en van onder de ruïne hoorde men het kermen der gewonden en het geroep om hulp.

Ofschoon door de vernieling der telegraafdraden, die de trein in zijn val had meegesleept, alle verbindingen gebroken waren, kwam er toch spoedig hulp opdagen. Van onder de puinen werden 18 lijken opgehaald en 13 zwaar, benevens talrijke lichtgewonden uit hun benarden toestand bevrijd. Onder de gedooden zijn de socialistische afgevaardigde Sabroe en 6 Duitschers,

---

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

9

„Gij hebt mij gezegd, dat gij mijn grootvader en Lucien op het schavot zult brengen, als ik uwe hand niet aanneem.

„Dat heb ik gezegd en ik blijf er bij".

„Welnu, als gevangene kan en wil ik u geen antwoord geven. Gij moet mij en de mijnen in vrijheid laten en den noodigen bedenkingtijd gunnen".

„Onmogelijk", antwoordde de Commissaris.

„Dan zijn onze zaken afgehandeld", zeide Gabriëlle. „Maar uwe vrienden zullen toch vreemd opzien, als zij vernemen, dat gij, voorstander der gelijkheid, naar de hand hebt gedongen van eene vogelvrij verklaarde gravin".

Vaudeuil kookte van woede; hij gevoelde, dat hij in zijn eigen netten was gevangen, maar hij bedwong zich.

„Gij begrijpt", vervolgde Gabriëlle, „dat al de brieven en schriftelijke boodschappen, die gij mijn grootvader hebt gezonden, bewaard zijn gebleven; daaronder ook de onderhandeling, tengevolge waarvan gij den markies een bewijs van burgerschap hebt verleend onder den valschen naam van Perron. Wij zullen die stukken voor de revolutionnaire rechtbank brengen en ge weet wel hoe zulk een verraad, zooals men dat tegenwoordig noemt, door de Commune gestraft wordt".

De revolutieman was overwonnen; toch wilde hij niets doen blijken en wist met bovenmenschelijke inspanning zijn kalmte te bewaren.

„Het zou mij gemakkelijk vallen", sprak hij, „die bewijzen te vernietigen, voordat de rechtbank ze in handen krijgt; maar ik wil u genadig zijn. Uw vader en Lucien laat ik vrij en gij geeft mij over 8 dagen antwoord".

„Ik beloof het u".

„Maar de wereld moet denken, dat gij en uw vader gevangen zijt, daarom zal ik zorgen, dat uw vader onder valschen naam uit de gevangenis wordt ontslagen, ierwijl de naam van den markies op de lijst blijft staan. Ook voor u zal gezorgd worden". Hij schelde en Marius verscheen.

Haastig schreef de Commissaris een order tot opsluiting van gravin de Meyran in de gevangenis van Saint-Lazare en zeide tegen Marius: „Geef dit briefje aan den agent, die het meisje bewaakt, dat zoo even uit de Seine is opgehaald. Onthoud zijn naam, want hij heeft zich verdienstelijk gemaakt voor het vaderland. Zeg tevens aan luitenant Civry, dat ik hem vandaag niet kan ontvangen en laat hem in vrijheid gaan. De beschuldiging tegen hem ingebracht zal geen gevolg hebben".

Woedend zag Marius hem aan en toonde hem zijn verminkte hand.

Vaudeuil trok hem mee naar het raam en fluisterde hem toe: „Dwaas, die ge zijt. Omstandigheden noodzaken mij alles nog acht dagen uit te stellen; de luitenant zal in dien tusschentijd Parijs niet verlaten, en als die tijd is verstreken, kunt gij met hem handelen naar verkiezing".

Grommend ging Marius de deur uit.

Twee dagen later verliet markies de Meyran, de Madelonnetten en begaf zich zich met Gabriëlle naar Holland. Vaudeuil zag zich gedwongen hun een vrijgeleide te geven, want in het hart van den schurk flikkerde nog een flauwe den schurk flikkerde nog een flauwe grootmoedigheid overwonnen, hem tot echtgenoot zou nemen. Inmiddels was Yvonne de Kernoël onder den naam van de Meyran, naar de gevangenis van Saint-Lazare gevoerd.

XII.

Lucien verdiepte zich in allerlei gissingen en zocht tevergeefs het spoor van Gabriëlle en den markies. Acht dagen lang was hij Vaudeuil nageloopen, doch zonder eenige inlichting te hebben verkregen. Het verwonderde hem, dat Vaudeuil hem niet liet aanhouden, al was het alleen maar om van zijn lastige bezoeken verschoond te blijven. Tot allen prijs moest hij uit die pijnlijke onzekerheid geraken.

Hij begaf zich daarom naar het paleis van justitie en vroeg om Fouquier Tinville te spreken. Een bediende bracht hem naar het kabinet van den gevreesden openbaren aanklager.

„Burger", zeide Lucien tegen Fouquier Tinville, met een stem, die hoegenaamd geen ontroering verried, „de voormalige gravin de Meyran is veertien dagen geleden te Nointel gevangen genomen en naar Parijs gebracht. Kunt gij mij zeggen waar zij zich bevindt?"

Fouquier Tinville sloeg zijn register open.

„Te Saint-Lazare", antwoordde hij kortaf.

„En waarvan wordt zij beschuldigd? vroeg Lucien.

De openbare aanklager zag den jongen officier scherp aan. Iets dergelijks te vragen was een ernstige zaak en belangstelling toonen in het lot van een beschuldigde, kon een terdoodveroordeeling tengevolge hebben.

Fouquier Tinville antwoorde eindelijk: „De voormalige gravin de Meyran is beschuldigd van samenzweering".

„Zij, die u dat hebben gezegd", riep Lucien, „zijn ellendelingen of bedriegers".

„Burger, dat zijn zeer onvoorzichtige woorden. Wie zijt gij, dat gij de verdedigers der republiek aldus durft beleedigen?"

„Ik ben Lucien Civry, en ik meen aan het vaderland bewijzen van moed en toewijding te hebben gegeven".

„Ja, gij stond inderdaad bekend als een goed patriot; maar de omgang met aristocraten schijnt uw vaderlandsliefde bekoeld te hebben, ten minste gij wordt verdacht van lauwheid en er is een beschuldiging tegen u ingediend".

„Welke?"

„Dat gij aristocraten aan het zwaard van de wet hebt onttrokken".

Lucien moest erkennen, dat de beschuldiging juist was.

„In dit geval kunt ge doen wat ge wilt", zeide hij tot den openbaren aanklager, „stuur mij maar naar het schavot".

Fouquier Tinville verbleekte een weinig.

„Ik ben uw gevangene", voegde Lucien op koelen toon er bij, „ik zal mij niet verdedigen, maar heb medelijden met dat kind, dat onschuldig is".

„Dat moet ze maar voor de rechtbank bewijzen".

Lucien haalde de schouders op, terwijl Fouquier Tinville met een duivelschen glimlach de vraag stelde: „Verdenkt gij soms de rechtvaardigheid van de revolutionnaire rechtbank?"

Lucien antwoordde niet.

„Genoeg, burger Civry, de gezworenen zullen er kennis van nemen, hoe gij over hunne rechtvaardigheid denkt".

Een bediende verscheen en Fouquier Tinville fluisterde hem iets in het oor. Het was een bevel om Lucien gevangen te nemen. De jonge officier had nog zijn sabel bij zich; nog kon hij vluchten en zich met geweld een weg banen, maar hij had gezworen met Gabriëlle te sterven, indien hij geen kans zag haar te redden. Hij bleef.

Weinige oogenblikken later traden twaalf soldaten het vertrek binnen.

Onverschillig gespte Lucien zijn sabel af en legde hem op tafel.

„Burger", zeide hij, „gij kunt mij een gunst verleenen, zult gij ze weigeren?"

„Wat?"

„Laat me opsluiten in Saint-Lazare".

De openbare aanklager dacht eenige oogenblikken na. „Goed", sprak hij, schreef eenige regelen op een stukje papier, dat hij een sergeant ter hand stelde met de woorden: „Breng den gevangene naar Saint-Lazare". Fouquier Tinville zette zich weer aan tafel en hervatte kalm zijn gestoorde bezigheden.

Wordt vervolgd.

waaronder de opera-zanger Barré uit Dusseldorf, verder verscheidene Engelschen, die zich naar Esbjerg begaven om vandaar per boot naar Engeland over te steken. De boot, welke op den verongelukte trein wachtte, zou dien middag haar eerste reis doen.

Nader wordt nog gemeld:

De catastrophe is waarschijnlijk toe te schrijven aan het loslaten van een schroef. De lijn Kopenhagen--Esbjerg heeft kolossaal van het weer te lijden.

Naast den spoorweg loopt de Seumrivier, die zelfs in den zomer meermalen buiten hare oevers treedt. Reeds in den vorigen herfst had de spoordijk door de hooge waterstanden zooveel geleden dat hij zoo goed als geheel vernieuwd moest worden.

De groote hitte der laatste dagen heeft in Denemarken verscheidene spoorwegongevallen tengevolge gehad, tot nu toe eischten zij echter geen menschenlevens.

Het groot aantal verongelukte Duitschers verklaart zich uit het feit, dat de trein ook de badgasten naar het bekende Fano vervoert, een badplaats, die vooral door Duitschers bezocht wordt.

In Esbjerg, waarheen de gewonden in drie extra-treinen vervoerd worden, wachtten duizenden den treurigen stoet op. Latere berichten meldden nog, dat het aantal zwaar-gewonden 40 bedraagt en dat der dooden 30.

Van de Balkanstaten.

De Bulgaarsche gruwelen.

De parlementaire enquête-commissie van Grieksche en Mahomedaansche afgevaardigden, belast met een onderzoek naar de Bulgaarsche gruwelen in Thracië, heeft reeds een uitvoerig rapport uitgebracht, waaraan het volgende ontleend is: In Daxatos, dat door de Bulgaren bijna geheel vernield werd, zijn 147 huizen en 90 groote magazijnen in brand gestoken; de schade wordt op 15 millioen frs. geschat. Tot nu toe heeft men 500 dooden van onder de puinen gehaald. De vernieling van het plaatsje had op de volgende wijze plaats: Bulgaarsche officieren deelden de bevolking mede, dat alle dorpen in de omgeving platgebrand en de bewoners vermoord waren. Door angst aangegrepen sloten de bewoners van Daxatos zich 3 dagen lang in hun woningen op. In den morgen van den 13en Juli, het was een Zondag, omsingelden Bulgaarsche infanterie en cavalerie de stad, terwijl 4 kanonnen met een 50 granaten de vluchtelingen tot terugkeeren dwongen. De Bulgaarsche troepen, welke onder leiding stonden van majoor Werneff en de officieren Iman Pantocheff, Karakulamoff en den beruchten Simlonoff, die reeds in 1906 een groote rol speelden, begonnen 's morgens 7 uur hun roof- en moordtocht. Vele bewoners hadden een schuilplaats gezocht in de kerk. Anderen sloegen op de vlucht, maar de Bulgaarsche cavalerie zette hen achterna en maakten hen, onverschillig of het vrouwen, mannen of kinderen waren, onmeedoogenloos af. Nu nog zijn heele bloedvlekken te zien.

Na een uur lang geroofd en gemoord te hebben, staken de Barbaren de huizen in brand. Het vuur greep zeer snel om zich heen en 's middags lag nagenoeg heel het plaatsje in asch. Na nog de verschrikkelijkste schanddaden op vrouwen gepleegd te hebben, trokken de soldaten met rijken buit beladen, af. Aan de gruweldaden hebben ook eenige Turken deelgenomen, wien de Bulgaren verzekerd hadden, dat Bulgarije een overeenkomst met Turkije gesloten had tegen de Grieken.

Zoo heeft de vroegere Turksche beambte Kila Redsjeb niet minder dan 50 Grieken gedood. Andere Turken echter, zooals Oiner, Hazur Salim Aga, meer dan 260 personen het leven gered hebben. Ook de Franschman Valetta, een portier van Raza Bey, heeft tal van Christenen gered.

Amerika.

Een ontzettend ongeluk.

Uit New-York wordt volgens de Tel. aan de „Daily Telegraph" gemeldt, dat te Knox-ville, in Tenessee, een ontzettend ongeluk geschied is, dat de vrouw van een landbouwer binnen enkele uren van hare kinderen beroofde. Terwijl zij in een rivier bezig was linnengoed te wasschen, had zij haar jongste kindje in hare nabijheid op het gras te slapen gelegd. Na geruimen tijd bezig geweest te zijn, viel het haar op, dat de drie oudere kinderen zoo stil waren. Zij vloog naar de plek, waar zij ze het laatst spelend gezien had en vond ze alle drie dood. Een ratelslang had hen herhaaldelijk gebeten en de lijkjes der kinderen waren afschuwelijk opgezwollen. De arme moeder bezwijmde. Toen zij weder bijkwam, was hare eerste gedachte aan haar kindje bij de rivier. Daar werd het drijvende in den stroom gevonden. Het was van het gras afgegleden en verdronken. De toestand der arme moeder moet van zoodanigen aard zijn, dat men voor haar leven vreest.

Castro aan 't werk.

Jacinto Lopez, de vroegere consul-generaal van Venezuela te New-York, meent met zekerheid te kunnen melden, dat Cipriano Castro een maand geleden de Canarische eilanden vermomd verlaten heeft en nu naar Columbia komt om daar in samenwerking met zijn broeders opnieuw een revolutie tegen den president van Venezuela, Gomez, op touw te zetten.

Lopez verklaart, dat Carmelo, de broeder van Castro, Port of Spain verlaten heeft, en zijn revolutionair hoofdkwartier te Barranquila in Columbia heeft gevestigd. In Columbia zijn ook verschillende schepen met wapenen aangekomen ter ondersteuning van Castro.

Bryan's financiën.

De verklaring door den minister van Staat, Bryan, afgelegd, dat hij van zijn ministersalaris ad fl. 30.000 niet kan rondkomen, heeft te Washington nog al opzien gewekt. Bijna alle ministers zijn vrij wat minder vermogend dan Bryan, en men kon niet wel inzien, hoe Bryan, die een particulier vermogen van $ 300 000 à $ 500.000 moet bezitten en die bovendien aanzienlijke inkomsten trekt uit het door hem geredigeerde blad The Commoner, nog kan klagen.

De zaak zit echter zoo, dat Bryan zijn vermogen voor een aanzienlijk deel heeft gestoken in landbezit, dat hem vooralsnog niets of maar weinig opbrengt, en dat hij verder heel duur woont in Washington, terwijl hij zijn huis in Lincoln en zijn winter-villa in Florida moet aanhouden. hoewel zij hem niets inbrengen.

Hoewel dus op papier vermogend; heeft hij weinig inkomsten, behalve wat hij verdient met de Commoner, zijn spreekbeurten-tournees en — thans — zijn tractement als minister. Bryan ontvangt veel gasten en hij is uiterst nauwgezet in zijn declaraties voor reis- en verblijfkosten.

Andere hooggeplaatste ambtenaren vinden het soms wel eens voordeelig op dienstreis te moeten. Maar bij Bryan moet er altijd geld uit eigen zak bij, als hij op reis is.

Een en ander verklaart hoe men rijk kan zijn, zonder het gemakkelijk te hebben in de wereld. Want hoewel Bryan als Minister f 30.000 verdient moeten er voor huishuur in Washington dadelijk al f 10.000 af. En zoo is er meer. N. R. Crt.

Binnenlandsch Nieuws.

Ministrieele crisissen.

Zelandia geeft het volgende over de duur der kabinetscrisis.

Aanvrage ontslag.		Benoeming.		Duur.
1888	26 Maart	20 April		25 d.
1891	10 Juni	21 Aug.		72 „
1894	28 April	8 Mei		10 „
1897	30 Juni	26 Juli		26 „
1901	1 Juli	31 Juli		30 „
1905	3 Juli	17 Aug.		45 „
1907	17 Febr.	8 April		51 „
1907	24 Dec.	12 Febr.	1908	50 „

De tegenwoordige kabinetscrisis duurt nu 32 dagen (sedert 27 Juni.)

Aangename verhouding.

Zooals men weet, zetelt in het college van B. en W. te Zaandam de heer Duys als wethouder naast den burgemeester, mr. Elias. Hoe prettig die verhouding is, kan men eenigszins opmaken uit een stukje in „De Voorpost", het blad van den heer Duys. Deze kan zijn campagne tegen den burgemeester over „het gebeurde" nog maar niet laten varen en schrijft nu:

„De Staatscourant" bracht deze week het bericht, dat tot kantonrechter-plaatsvervanger te Zaandam benoemd is de heer van Eyzenga, burgemeester van Wormerveer.

Dit is een vreemde zaak, als men weet, dat het hier geldt de niet-herbenoeming van Jhr. Elias. De heer Elias moest herbenoemd worden en stelde zich ook weer beschikbaar, zooals u bekend is, maar de regeering zegt nu: neen, wij achten u na het gebeurde niet meer geschikt. Voor den heer Elias zeker niet aangenaam, maar van deze regeering toch zeer vreemd.

Immers, men laat hem wèl burgemeester, men geeft hem zelfs toestemming met zijn zoontje de op die bekende wijze verkregen ridderorden te dragen, doch.... acht hem niet meer geschikt voor kantonrechter-plaatsvervanger.

De regeering schijnt dan toch het ambt van burgemeester ook niet hoog aan te slaan, als ze dit nog beneden dat van kantonrechter-plaatsvervanger stelt".

Men moet nu weten, wat ook de heer Duys natuurlijk weet, dat de 6-jarige periode, waarvoor de heer Elias tot burgemeester is benoemd, eerst eindigt den 15en October 1914, zoodat de Regeering, als zij hem niet langer burgemeester wilde laten, hem expresselijk zou moeten afzetten.

Tijd.

Levend begraven.

Zaterdagmiddag speelden eenige knapen in een twee meter diepen zandkuil op den Soester-eng. Plotseling werden ze door een zandstorting overvallen. De knapen konden vluchten met uitzondering van den 5-jarigen Albert Groen uit Soest.

Later vond men het lijkje van het kind, dat in het zand gestikt was.

Door den bliksem gedood.

Men schrijft aan het „Hgz."

Zaterdagavond ontlastte zich langs de Maas boven Macharen een zwaar onweder.

De bliksem sloeg in het kapitale huis van den heer Giel van Gelderen te Macharen en legde huis en boerderij geheel in asch. Verzekering dekt de schade.

Tezelfder tijd was zekere Th. v. d. Wielen uit Horchem in de nabijheid van zijn vader, in den Macharenschen polder nabij het Ossche Meer aan het werk. Wegens het onweer riep hem zijn vader naar zich toe. Onderweg, op nauwelijks dertig passen afstand van zijn vader, zakte de jongen echter plotseling in elkaar. De vader dacht, dat zijn zoon struikelde, doch nabij gekomen zag hij, dat de jongen aan het hoofd door den bliksem getroffen was. Door het lichaam heen was de bliksem in den grond geslagen en had daarin nog een vrij diep gat gemaakt. De jongen was morsdood.

Een internationale oplichtersbende.

Men meldt uit 's Gravenhage aan de „Msb."

De Haagsche recherche is er in geslaagd Zaterdagavond te arresteeren een van de hoofdaanleggers van de bende, welke beschuldigd wordt valsche aandeelen van een groote Parijsche maatschappij uit te geven.

In Brussel mocht het reeds gelukken drie andere leden der bende te arresteeren. Deze drie zijn Hollanders en geen onbekenden van de Haagsche recherche.

Reeds geruimen tijd werden door onze recherche nasporingen in deze zaak gedaan.

De thans gearresteerde hoofdaanlegger van deze bende is naar het huis van bewaring overgebracht.

Arme kleinen.

Aan het station te Rhenen werden twee kinderen van 7 en 4 jaar door iemand uit den trein gezet met het verzoek hen bij een familie te Achterberg, waar de vader der kleinen heette te vertoeven, te brengen. De vader? wilde er niets van weten en zond ze naar Rhenen terug. Bij nader onderzoek bleek, dat ook de moeder, te Amsterdam woonachtig, de kinderen niet langer tot haar last wilde hebben en zich op die wijze van hen trachtte te ontdoen. Eenig speelgoed had ze hun medegegeven. Na een nacht in het Bestedelingenhuis te Rhenen te hebben doorgebracht, werden de kinderen door de politie weer naar Amsterdam getransporteerd. „Tijd."

Diefstal in een kerk.

Een brutale diefstal met braak heeft plaats gehad in de R. K. kerk te Wijk.

Toen de koster, die des avonds als naar gewoonte de kerkdeuren had gesloten, den volgenden morgen om 5 uur in de kerk kwam om het Angelus te luiden, bemerkte hij, dat een deur openstond, en dat van de balustrade van het zangkoor een dik touw hing. Bij nader onderzoek bleek hem, dat een drietal offerblokken, waarbij die bij het altaar van 't H. Kruis en van de H. Odilia, waren opengebroken en van hun inhoud beroofd. De koster vermoedt dat de dief zich een bedrag van 40 à 50 gulden heeft toegeëigend. Onmiddellijk waarschuwde de koster de politie.

Uit een door ons ter plaatse ingesteld onderzoek bleek ons, schrijft de „Limb. Koer.", dat de dief zich blijkbaar heeft laten insluiten in den toren der kerk; in den nacht is hij naar beneden gekomen, doch vond toen de buitendeur en de binnendeur der kerk gesloten, zoodat hij in het kerkportaal was opgesloten. Toen is de dief weer naar boven geklommen, heeft een touw afgesneden, dat als leuning dient langs de trap van de galerij, heeft dit bevestigd aan de balustrade van het zangkoor, waarlangs hij zich naar beneden heeft laten glijden. Op zijn gemak heeft de dief toen aan de offerblokken gewerkt. Toevallig dat hij juist die geforceerd, heeft, welke het meeste geld bevatten. Het offerblok van den Sint Pieterspenning heeft tegenstand geboden, hoewel er reeds eenige schroeven zijn losgedraaid. Voor zoover bekend, wordt niets anders vermist.

De dief heeft de kerk verlaten langs de zijdeur aan den kant van de Pastoorstraat; deze deur was van binnen gesloten met een drietal grendels.

De ontploffing te Amsterdam.

Naar de Tel. van een deskundige vernam, kan de ketelontploffing te Amsterdam, tengevolge waarvan de ketel werd afgerukt, op de fundeering terugviel en zich vervolgens in de lucht verhief om 200 meter verder rechtstandig neer te komen en in den grond te verdwijnen, niet anders is veroorzaakt dan doordat zich springstof in de kolen bevond.

Tegenwoordig worden springstoffen van enorme capaciteit gefabriceerd. De stoomspanning kan nooit de kracht ontwikkelen noodig om den ketel af te rukken van z'n fundeering en hem daarna hoog in de lucht te slingeren. Immers springt een ketel tengevolge van de hooge spanning, dan is tegelijk dat de stoom ontsnapt er ook ontlading van de spanning.

Zoodra de springstof vlam vatte, ontstond er een geweldige spanning in de stookplaats. Deze drukte tegen de fundeering, ondervond daar tegenstand zoodat de drukking teruggeworpen werd op den ketelromp. Dit verklaart dat de ketel als één geheel van de fundeering werd afgerukt, de bouten verbrekend en alle verbindingen afknappend. Dat verklaart ook de enorme kracht, die zich moet ontwikkeld hebben om het gevaarte zoo hoog te verheffen. Ik concludeer dat het ongeval alleen te wijten kan zijn aan een zich bevinden van springstof in de kolen.

Vreeselijk drama.

Men meldt aan de Msb.

In eene woning aan de Gaslaan no. 63 te 's-Gravenhage is Zondagmiddag een ernstig drama afgespeeld.

Aldaar woonde de 52-jarige D. Hiddes, stoker van de gasfabriek alhier, met zijn tweede vrouw, een zoon, (vóórkind van de vrouw) en een ongeveer 5-jarig dochtertje uit het huwelijk van genoemde Hiddes met zijn tweede vrouw. De zoon, oud 17 jaren en Christiaan de Jong geheeten, was eerst sedert eenige maanden ten huize van zijne moeder en haar man woonachtig. Hij was van zijn jeugd af in Groningen of Friesland verpleegd en Hiddes wist vermoedelijk bij zijn huwelijk met zijn tweede vrouw van het bestaan van haar zoon niet af. De jongen heeft naar men vertelt, blijkbaar er naar verlangd om hier ter stede bij zijn moeder te komen wonen, of wel de moeder verlangde naar haar zoon. Hoe dit zij, de jongen kwam voor eenige maanden hier bij zijn moeder inwonen en werkte nu als smidsknecht op de Beeklaan alhier.

De verstandhouding tusschen de z.g. vader en zoon schijnt al van den aanvang der samenwoning af niet gunstig te zijn geweest. Vader maakte vaak misbruik van sterken drank en moet den jongen meermalen tevergeefs tot bezoek aan koffiehuizen of herbergen hebben uitgenoodigd Het feit dat de jongen niets weten wilde van het bezoek aan drankhuizen, en misschien ook andere omstandigheden, schijnen er toe geleid te hebben dat de vader hem niet goed verdragen kon, hij deed hem gedurig verwijten en scheldwoorden hooren. Ook dezen middag schijnt er tusschen hen beiden ongenoegen te zijn ontstaan, nadat de vader te ongeveer 1 uur onder den invloed van sterken drank was thuis gekomen. Terwijl de vrouw in de keuken bezig was met het gereed maken van het middageten, hoorde ze plotseling in de achterkamer harer woning, waar haar man en haar zoon zich bevonden, hevige woorden en onmiddellijk daarop revolverschoten. Toen zij dadelijk daarna in de achterkamer kwam, zag zij haar man blijkbaar bewusteloos in een rieten stoel zitten. De jongen was gewond, waardoor ook hij in bewusteloozen toestand verkeerde. De vrouw riep onmiddellijk om hulp; politie kwam opdagen en de gemeentelijke eerste-hulp-dienst werd geroepen. De geneesheer van dien dienst constateerde den dood van den vader. Deze had een schotwond in den mond en één in den hals. De zoon werd naar het diaconessenhuis „Bronovo" aan de Laan van Meerdervoort overgebracht en zijn toestand was hedennamiddag, hoewel vrij ernstig, toch niet levensgevaarlijk.

Hoe de jongen aan de revolver was gekomen is nog niet opgelost.

Het onderzoek ter plaatse door de politie werd geleid door den Commissaris der vierde afdeeling, den heer Wulffers, met den inspecteur den heer J. Blok; terwijl ook de rechter-commissaris mr. de Joncheere en de substituut-officier van justitie mr. del Camps ter plaatse waren.

Door de zorgen der politie werd het lijk van den verslagene naar het lijkhuis op de Algemeene Begraafplaats overgebracht.

Arbeiders Rijkswaterstaat.

Naar wij vernemen heeft de Minister van Waterstaat bepaald, dat aan gehuwde rijksarbeiders, werkzaam bij de rijksarbeiders, werkzaam bij de rijkswegen, kanalen rivieren enz. met ingang van 1 Jan. 1914 een toeslag van huishuur groot f 50 per jaar zal worden toegekend, met uitzondering van hen, die een vrije rijkswoning bewonen.

Een schip doen zinken?

Op last van de Antwerpsche justitie wordt door duikers een onderzoek ingesteld naar de oorzaak van het zinken van het stoomjacht „Ulfa", op de reede te Vlissingen, omdat vermoed wordt, dat men, ter verkrijging van de verzekeringsuitkeering, het vaartuig heeft doen zinken. De kapitein bevind zich reeds in hechtenis.

Droevig.

Men meldt uit Niewediep aan de „Nieuwe Courant":

Ter hoogte van Callantsoog is gistermorgen vroeg een wit platbodem vaartuigje omgeslagen met het noodlottig gevolg dat de beide inzittenden verdronken zijn. Het vaartuigje heeft Maandag te ongeveer 5 uur de haven verlaten met het doel naar IJmuiden te zeilen. Te 9 uur ongeveer kwam men te Callantsoog aan, waar het scheepje op het strand werd getrokken en men overnachtte. Te 4 uur werd de reis voortgezet. Eiet lang daarna had het ongeluk plaats. De lijken van de verongelukten zijn gevonden. Het zijn A. Vos, leerling der Zeevaartschool, alhier, en A. Schut, onderwijzer te Emmen, hier met vacantie.

Een incident met een gevangenwagen.

Het „N. v. h. N." vertelt:

Vijf gedetineerden van Loppersum, die voor de rechtbank te Groningen terecht stonden wegens verzet tegen de politie, lichamelijk letsel tengevolge hebbende, hebben, toen zij in den gevangenwagen weer naar hun logies terug zouden worden gebracht, een benauwd oogenblikje gehad, benauwd in figuurlijken en in letterlijken zin.

Om kwart na vier sloegen de paarden voor den wagen, door het schrikken voor een keeshondje aan den Oostkant van het Heereplein, op hol. In razende vaart zwenkte de wagen om het plein; de koetsier had geen macht meer over de paarden en hoewel hij alle pogingen in 't werk stelde om het span over de Heerebrug op den rechten weg te krijgen — voor de gedetineerden was 't ook goed geweest, als ze op den rechten weg waren gebleven — het mocht den man niet gelukken. 't Span vloog met geweld tegen een boom aan en bleef staan. Gelukkig, want had die boom 't zaakje niet tegengehouden, dan was het kanaal misschien de eerste halteplaats geworden. Het ongeluk was dan niet te overzien geweest, want uit den gesloten, met ijzer beslagen wagen, had men zeker niemand kunnen redden. Nu stond 't spul daar met gebroken achterwiel, half op het trottoir tegen een boom aan. Omstanders waren er direct genoeg, door wie berekend werd met hoeveel kracht de hoofden der inzittenden wel tegen de afscheidingen in den wagen waren gekomen bij de botsing.

De paarden werden uitgespannen; de andere gevangenwagen, „winterwagen", zou worden gehaald. 't Duurde lang en ondertusschen stroomden publiek en politie steeds toe. De veldwachters begrepen, dat de inzittenden het benauwd moesten hebben in den slecht geventileerden wagen.

„Wou jullie 'n beetje lucht hebben, jongens?" vroeg een der geuniformeerde mannen.

„Nou, wat graag", klonk het uit den wagen terug.

De deur werd geopend, terwijl een paar veldwachters zich er voor plaatsten.

De gedetineerden — het zweet parelde op hun gezichten — hokten zoover mogelijk naar de deur om maar versche lucht te krijgen. Geen wonder, 't luchtje, dat uit de wagen kwam, was allesbehalve aangenaam.

Gedetineerde No. 1 keek vrij brutaal den wagen uit en begon een praatje met de veldwachters.

„Jonge, dat ging d'r vandeur, 't ging mie haard genog. Waor kregen wie zoo'n klets tegen an?" aldus No. 1.

„Tegen een boom", antwoordde een gemoedelijke veldwachter.

„En as wie nou nait tegen die boom aangekomen wazzen, wat den?"

„Dan was je 't kanaal ingereden".

„Brrrrrrr".

Een gedeelte van 't gesprek ging voor ons verloren, doordat de politie de honderden nieuwsgierigen terug begon te dringen om het terrein af te zetten.

„Gao toch naor hoes, jongens", schreeuwde iemand uit het publiek.

„Jao, laot wie naor hoes gaon", antwoordde No. 1 en zich tot de veldwachters wendend, ging hij voort: „zel wie maor oetstapp'n?"

De veldwachters schenen niet vee zin te hebben om op de vraag te antwoorden, slechts 'n glimlach verscheen op de respectieve gezichten.

Eindelijk, daar kwam de „winterwagen". Snel werd deze zoo dicht mogelijk naast den defecten gereden, de deur zou worden geopend, doch..... 't bleek, dat er geen sleutel was.

'n Veldwachter naar de gevangenis om den sleutel te halen. Hij kwam echter met leege handen terug. De koetsier, die met een der op hol geslagen paarden naar den veearts was gegaan, had den sleutel meegenomen.

Ieder, die maar eenigzins bij de zaak betrokken was, haalde zijn sleutelbos voor den dag en een voor een werden de sleutels op het slot geprobeerd. Eindelijk sprong de deur open, een der sleutels had het slot gepakt.

Nu was 't ook in een oogenblik gebeurd. 't Was ondertusschen bij zessen geworden. Snel sprongen de gedetineerden van uit den eenen wagen in den anderen, de deur ging op slot, de koetsier legde de zweep over de paarden en in draf ging het naar 't hotel „De Houten Lepel" aan den Heereweg.

Bij het overbrengen in den „winterwagen" was wel een duizend-tal menschen tegenwoordig

Een paar minuten, nadat de gevangenwagen vertrokken was, kreeg het Heereplein weer zijn gewoon aanzien.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 30 Juli 1913.

— Met ingang van 1 Juli zijn benoemd aan het postkantoor alhier als kantoorbediende de heeren: R. J. C. Datema W. d. Jongh en L. H. T. Paulussen.

— Aan de prosessie Boxtel—Kevelaer die hedenmorgen vertrokken is, namen plus minus 700 personen deel, waaronder ongeveer 70 uit het naburige Esch.

— Ging voor eenige weken het gerucht, als zou er in Boxtel een afdeeling worden gesticht van den Bond van

Rangeerend Personeel der S.S., thans zijn die geruchten feiten geworden, en is er een afdeeling gesticht met aanvankelijk 26 leden. Het Bestuur bestaat uit P. van Houtum, Voorzitter, C. Kraan, Secretaris, J. A. Koot, Penningmeester en Bekkers, Commissaris.

Deze vereeniging zal in samenwerking met het Hoofdbestuur gevestigd te Utrecht, de belangen van het Rangeerpersoneel zooveel mogelijk trachten te behartigen lang ordelijke en vredelievende weg.

— De Heer en Mevr. Geijsel en de Heer Louis v. d. Sande vonden verleden Zondag in de zaal van Mej. Merks een hoogst dankbaar publiek, dat in staat bleek meer volmaakter techniek en ware kunstuiting naar behooren te waardeeren.

De overvloed van Duitsche liederen, Aria's, waarschijnlijk een gevolg van de omstandigheid dat het drietal aan het Berlijnsche tooneel verbonden is, bracht inderdaad geen teleurstelling.

Doch dat de voeling voor 't Hollandsche lied en de Hollandsche muziek ook bij het gehoor zeer sterk was, bleek meermalen.

Vooral „Op de Weefstoel", dat zonder muziek reeds een lied is van de heerlijkste woordmelodie, werd door de zorg van Mevr. Geijsel tot dubbele schoonheid gebracht.

We voelen ons niet gerechtigd in den breede uit te wijden over de prestaties van werkelijke kunstenaars.

We mogen zeggen, dat deze avond voor velen er een geweest is van innig genot.

Het hartelijk applaus bewees dit telkenmale en het bloemstuk, door de jongejuffr. Annie Tjabring Mevr. van Geijsel aangeboden, was een hulde, waaraan de heele zaal gaarne mocht hebben deelgenomen.

Naast Mevr. Geijsel en hare twee broeders in de kunst mogen we den heer Tjabring dank zeggen, wijl we mede aan diens zorg dezen kunstavond, in onze plaats een zeldzaamheid, te danken hebben.

— De Postduivenvereeniging „De Luchtbode" gevestigd bij M. van Boxtel, hield Zondag een wedvlucht met jonge duiven van uit Echt.

's Morgens om zes uur werden de duiven in vrijheid gesteld.

De prijzen zijn behaald als volgt:

		uur	m.	sec.
1e pr.	Ant. van Rooij	7	27	20
2e „	Willem v. d. Heijden	7	35	40
3e „	J. v. d. Sande	7	43	20
4e „	M. van Boxtel	7	48	59
5e „	Willem v. d. Heijden	7	56	58
6e „	J. v. d. Sande	8	13	32
7e „	M. van Boxtel	8	14	20
8e „	idem	8	14	20
9e „	J. v. d. Sande	8	25	42
10e „	Ant. van Rooij	8	37	40
11e „	M. van Boxtel	8	51	57
12e „	J. v. d. Sande	8	54	40
Overduif	idem	8	54	40

— Op het Concours-Hippique gehouden verleden Zondag te Tilburg behaalde de Wed. van Boxtel voor Concourseenspannen, toebehoorende aan personen wier hoofdbedrijf landbouw is, met „Elisabeth", den 2en prijs zijnde 20 gulden.

De overwinning der Bonds-Harmonie.

Het bracht een levendige blijdschap onder de menschen, toen wij Zaterdagavond per bulletin het nieuws verspreidden, dat de R. K. Gildenbonds-Harmonie op het Haagsche concours der Muziek-Federatie den 1en prijs in den marschwedstrijd en den 2en prijs voor het verplicht stuk behaald had.

De menschen kwamen buiten om het verblijdende nieuws onder elkaar te bespreken.

Het mocht werkelijk een groot succes heeten, te meer nog, wijl de tweede prijs van het verplicht stuk behaald werd met 24 punten. Eén punt meer was voldoende geweest, om den eersten prijs te verwerven.

Zondag in de vroegte begon men met de kiosk en het ontvanglokaal bij den heer Wollerich te versieren om het zegenvierende gezelschap een waardige hulde te bereiden.

Om 6.20 arriveerden de kranige muzikanten en werden door een duizendvoudig hoera- en bravo-geroep verwelkomd. Het zag er zwart van de menschen vóór het stationsemplacement en de menigte groeide voortdurend aan: onder de tweeduizend bleef het niet.

Op het perron was Boxtel's Harmonie, benevens de Liedertafel St. Petrus opgesteld, die met een „Lang zal ze leven" haar zustergezelschap begroetten, en voorts bij monde van de heeren v. Leeuwen en v. d. Meijden hun gelukwenschen aanboden; de heer v. d. Plas, President der R. K. Gildenbonds-Harmonie, bracht genoemde heeren en hunne korpsen daarvoor in hartelijke woorden dank.

Vervolgens ging 't naar de kiosk op de Markt, waar zich een ontzaglijke menschenmenigte verzamelde. Hier maakte velen van de gelegenheid gebruik om de Harmonie in den persoon van haar president geluk te wenschen. Door de jongeheeren Marius en Charles de Locht werd een mooie lauwerkrans aangeboden.

Boxtels Harmonie en de Liedertafel brachten nog een stukje ten gehoore Er werden nog enkele toespraken gewisseld, waarna de President der Bonds-harmonie de leden der andere gezelschappen voorloopig op een glaasje bier onthaalde.

Nadat de verplichte marsch op de kiosk gespeeld was, begaf men zich naar het lokaal van den heer Wollerich, vervolgens naar de repetitiezaal, waar door den President een schrijven werd voorgelezen van den EdelAchtb. Heer Burgemeester, die door een vergadering verhinderd was aanwezig te zijn en in welk schrijven de Harmonie werd gelukwenscht met het mooie succes, dat de stoutste verwachtingen had overtroffen, een succes, te danken aan den bekwamen directeur, den heer Hermans, aan den zorgzamen President, den ijver van Bestuur en leden. Waarin verder de beste wenschen werden uitgesproken voor den bloei der R. K. Gildenbonds-Harmonie, waarop de Burgemeester en voorzeker de geheele gemeente trotsch is en trotsch zal blijven.

Deze brief werd met daverend gejuich begroet.

Het verdere deel van den avond werd door muzikanten en ingezetenen onderling in het hotel „De Kei" gezellig doorgebracht, menig nummer werd er nog geblazen en af en toe een stukje vuurwerk afgestoken tot vermaak van 't publiek. Op 't uur van scheiden keerden allen welvoldaan huiswaarts.

* * *

Den volgenden dag kwam nog het heugelijke bericht, dat de Haagsche Jury aan onze Bonds-Harmonie den Eereprijs had toegekend.

En aan haar Directeur, den heer Hermans, den Directieprijs.

* * *

Het is inderdaad een zeldzaamheid, dat een jong muziekkorps met zooveel lauweren uit het strijdperk treedt: een eere-, een eerste en een tweede prijs, met ten slotte een directieprijs voor haar Directeur. Men moet zeggen; 't is flink, 't is buitengewoon. Maar we voegen er bij: 't is ook verdiend. Op de eerste plaats voor den Directeur, den Heer Hermans, die ook dit korps bezield heeft met den geest van flinke degelijkheid, orde en tucht. De Heer Hermans is een Directeur, wiens groote bekwaamheden reeds vóór jaren werden erkend en gewaardeerd, ook ver buiten het gebied der Bossche Meierij; maar dat is niet alleen zijn verdienste. Zijn verdienste is het mede, dat zijn persoonlijkheid een kracht bezit, waarmee hij zijn leerlingen bezielt en aan zich bindt, iets wat tot succes moet leiden.

Aan den Heer Hermans onzerzijds een eere-saluut.

Doch niet minder aan den President, den Heer v. d. Plas, die met 't Bestuur op zoo uitnemende wijze de huishoudelijke zaken der Harmonie bestuurt. Die zoo volop het vertrouwen zijner leden geniet, aan wien het mede en bovenal te danken is, dat in het korps zulk een goede, kameraadschappelijke geest blijft heerschen.

Brengen we hier 't allerlaatst een woord van hulde aan de verdere leden van 't gezelschap, waaronder we zeker de Bestuursleden en den heer Adr. de Jong, die, in 't voetspoor van zijn vader, de Bondsharmonie zulke groote diensten bewijst, niet mogen vergeten.

De leden, die op zulk een wijze met Directeur en Bestuur samenwerken, die met zulk een nauwgezetten ijver voor de eer van hun Harmonie werken en waken, verdienen niet het minst onze waardeering.

Moge de R. K. Gildenbonds-Harmonie blijven wat zij tot heden was: een korps, dat onze gemeente tot groote eere strekt; dan zal 't immer meer den zedelijken en geldelijken steun genieten der ingezetenen, die hier nimmer karig zijn, wanneer zij zien, dat van hunne hulp een zoo nuttig gebruik wordt gemaakt en tot zulke schoone uitkomsten voert.

Oirschot. De WelEerw. heer P. Teijmeer, onze dorpsgenoot die op 17 Mei priester gewijd is, zal begin September van hier vertrekken om zijn zegenrijke werkkring te beginnen in de Missiën.

Oirschot. Zondag is door de R. K. Kiesvereeniging district Eindhoven de heer Jan Beliën, hoofd der openbare school alhier, met 1185 stemmen candidaat gesteld voor de Prov. Staten. De heer v. Kalken behaalde 787 stemmen.

Eindhoven. Met 1 November zal de nieuwe lijn Eindhoven—Weert van de S. S. geopend worden.

Tilburg. Naar wij vernemen, zal de heer F. Mannaerts alhier candidaat worden gesteld voor de vacature in de Provinciale Staten, ontstaan door het overlijden van den heer H. Eras.

— Op de sigarenfabriek der firma Majoie alhier is tusschen patroon en sigarenmakers een loongeschil gerezen. De sigareumakers eischen een loonsverhooging van 5 pct. met terugwerkende kracht, terwijl de patroon deze verhooslechts wil toestaan voor de niet verhoogde merken. Alvorens de zaak geregeld is, worden de sigarenmakers niet tot het werk toegelaten. Maandagmiddag werd er een vergadering gehouden. Ook dreigt er een conflict bij de firma's v. Leeuwen en Sala.

— Naar de N. R. Ct. verneemt is van H. M. de koningin-moeder bericht ingekomen dat H. M. verhinderd is de tentoonstelling te Tilburg te komen bezoeken.

Helmond. Dinsdag had alhier de installatie plaats van onzen nieuwen burgemeester den heer M. P. W. van Hout.

Met den trein van 3.02 uur arriveerde de heer Van Hout alhier. Z.E.A. werd aan het station ontvangen en verwelkomd door de feestcommissie bij monde van haar voorzitter den heer A. Prinsen en door de Kon. Stadsharmonie „Phileutonia" onder het luiden der klokken en vreugdeschoten.

Na het kort oponthoud werden de gereed staande rijtuigen bestegen en voorafgegaan door het muziekcorps door de druk bevlagde straten naar het Stadhuis gereden, waar de gemeenteraad bereids in openbare zitting was bijeengekomen. Reeds bij 't binnenrijden van den trein weerklonken de hoera's en 't „leve de burgemeester!" Maar nauwelijks verscheen de nieuwe burgervader buiten 't station of spontaan brak uit de breede volksscharen een gejuich en gejubel los, dat steeds aangroeide en zich voortplantte tot midden in de stad.

Op 't stadhuis werd Z.E.A. geïnstalleerd en gehuldigd als burgemeester van Helmond.

De heer P. J. J. de Wit, 1e wethouder, heette burgemeester van Hout namens den raad hartelijk welkom en wenschte hem namens de burgerij geluk met de onderscheiding hem te beurt gevallen en aanvaardde namens haar zijn bestuur welgezind en vol vertrouwen.

Met recht, ging spr. voort, mogen wij de toekomst onzer stad onder uw bestuur vol vertrouwen tegemoet zien, al ontveinzen wij ons de moeilijkheden niet aan 't bestuur van onze stad verbonden, wijl wij staan aan den vooravond van groote en ingrijpende veranderingen en verbeteringen en Helmond moet vooruit: dat zij ons doel. Noodzakelijke veranderingen en verbeteringen in elk opzicht dienen tot stand te komen, wil Helmond steeds vooruitgaan.

Hiervoor is noodig een krachtige natuur met onwrikbare overtuiging, gepaard aan wijze bezadigdheid en overleg. Wij meenen, geachte burgemeester, geleerd door het verleden, in U een dergelijke persoonlijkheid te bezitten. Spr. verzekerde hem vervolgens de medewerking van den raad naar beste weten en kunnen. Na Gods rijkste zegeningen over den arbeid van burgemeester van Hout te hebben toegewenscht, sloot de heer De Wit met de hoop, dat de onderlinge samenwerking tusschen burgemeester en gemeenteraad steeds moge zijn en blijven, aangenaam, welwillend en oprecht.

Alvorens in te gaan op de woorden van den 1en wethouder wenschte de heer Van Hout zich van een andere plicht te kwijten en H. M. de Koningin zijn dank te betuigen voor het vertrouwen, dat Zij in hem gesteld heeft. Dan sprak hij zijne erkentelijkheid uit voor de feestelijke ontvangst die de raad en zijne medeburgers hem hebben bereid. De verwachtingen, die ze op hem hebben gebouwd zal hij trachten te verwezenlijken. Hij rekent daarvoor op den steun van het bestuur en de loyale en vriendschappelijke samenwerking der raadsleden. Nooit zal hij er naar streven zijn eigen ideeën aan den raad op te dringen, maar steeds in gemeenschappelijk overleg de belangen der stad behartigen. Niet het minste rekent hij op de gemeenteambtenaren, van wie hij als ondergeschikten het meest heeft te vorderen. Ten slotte sprak hij de hoop uit immer aan zijne beginselen trouw te mogen blijven en vroeg hij, dat Gods onmisbaren zegen over hem moge neerdalen ter wille van de belangen, die in zijne handen zijn gelegd.

De receptie die kort hierop volgde, was zeer druk. De geestelijkheid der stad, tal van notabelen, de besturen der talrijke vereenigingen te dezer stede maakten van de gelegenheid gebruik den heer Van Hout te complimenteeren.

Een drietal muziekkorpsen hielden de opgewekte stemming onder de menigte.

De illuminatie van 't vorstelijk versierde stadhuis en de Markt en een schitterend vuurwerk zetten de kroon op de feestelijkheden van den dag.

Msb.

Noordbr. Chr. Boerenbond.

Het Weekbl. v. d. Noordbr. Chr. Boerenbond, melding makende van de woorden, door Z.Em. kardinaal Van Rossum bij zijn bezoek aan de Abdij te Heeswijk tot de vertegenwoordigers van den Boerenbond gesproken, voegt daaraan het volgende toe:

„Wij hebben reeds in 1907 al onze afdeelingen aangeraden zich te vestigen op katholieken grondslag, ofschoon de Bisschoppen daaromtrent nog geen uitspraak hadden gedaan. Nu wordt het tijd dat het bestuur uitvoering geeft aan een nieuw besluit, dat ter oorzake van de verkiezingen tot nu toe is geheim gebleven.

Het bestuur heeft namelijk in den voorgaanden winter besloten aan de volgende algemeene vergadering voor te stellen, dat in het vervolg geen protestanten meer zullen worden aangenomen. De uitvoering van dit besluit wordt des te gemakkelijker omdat er een Protestantsche Nederlandsche Boerenbond bestaat, die voor de protestanten ook in onze provincie een eigen vereeniging vormen wil.

Salariscommissie onderwijzers.

Door de permanente salariscommissie van het Ned. Onderwijzers-Genootschap in de provincie Noord-Brabant is een adres verzonden aan heeren Gedeputeerde Staten in de provincie Noord-Brabant, waarin zij er eerbiedig bij dat College op aandringt, zooveel mogelijk te willen bevorderen, dat in de provincie Noord-Brabant de onderwijzersjaarwedden in overeenstemming worden gebracht met de behoeften der onderwijzers in verband met den tegenwoordigen hoogen levensstandaard.

Gemengd Nieuws.

De zonnebloem als groente.

Iedereen kent de hoog opgeschoten zonnebloem, die overal en op iedere grondsoort kan groeien. Waar de plant eenmaal vasten voet heeft, laat zij zich niet gemakkelijk uitroeien. Nu heeft onze inheemsche zonnebloem een familielid, de echte Helianthus, die sedert eenigen tijd uit Amerika in Europa ingevoerd is en die een groote toekomst als voederplant en groente schijnt te hebben, zegt de Middenstandsbond. In vele landbouw-ondernemingen zijn gunstige resultaten verkregen. De plant levert per H.A. 10,000 à 30,000 K.G. groenvoer, dat 17 pCt. proteïne bevat en daarmee alle inheemsche voederplanten overtreft. Een plant levert ongeveer 200 wortelknollen, die volgens de analyse 100 voedingseenheden meer bezitten dan groene erwten en als asperge smaken. Het groen der plant is door de hooge voedingswaarde een uitstekend veevoeder, terwijl de bloemen zeer honingrijk zijn. Van het Helianthusmeel kan men brood bereiden.

Niets te mopperen.

In een badhotel klopt een gast op de deur van het kantoor van den directeur. Nadat hij is binnengelaten, roept hij uit: „Ik moet mij ernstig beklagen...." — „Waarom mijnheer", valt de directeur hem voorkomend in de rede. — „Mijn kamer is zeer goed en mijn bed zacht...." — Wel mijnheer..." — „Ook het bad is in orde en de post ontvang ik prompt op tijd". — „Maar waarover beklaagt gij u dan?" — „De maaltijden zijn uitstekend en de kellners zijn vlug en beleefd." — „Ik begrijp waarlijk niet, mijnheer...." — „Ik kan niet anders zeggen dan dat de badplaats magnifiek is en in uw weekrekening was ook niets aangegeven dat ik niet had gehad, maar ik houd het niet langer uit....." — „Wat ontbreekt er dan nog aan, mijnheer? Ik geef mij toch de grootste moeite mijn gasten tevreden te stellen en doe alles wat in mijn vermogen is hun het verblijf hier zoo aangenaam mogelijk te maken". — „Dat is het juist: Het is hier alles zoo volmaakt in orde, dat ik niet gelooven kan, dat zulks mogelijk is. Des nachts kan ik er niet van slapen en denk voortdurend dat dit niet goed kan gaan op den duur en er wat gebeuren zal. Dat kwelt mij verschrikkelijk en als ik niet spoedig iets vind waarover ik mopperen kan en aanmerking maken, dan pak ik mijn koffers en vertrek...."

(De Hôtelhouder.)

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

van 20—26 Juli.

Geboren: Maria W., d. van J. A. H. van Oostrum en H. van den Bosch, Breukelen. — Johanna C., d. van H. School en P. Kersjes, Ossenpad. — Alphonsus A., z. van P. A. van der Bruggen en C. R. Teklenburg, Breukelen. — Reindiena F., d. van C. Kraan en H. Brandenbarg, Breukelen. — Hendrikus P., z. van H. W. P. Weijers en M. Jansen, Breukelen. — Marinus G., z. van P. van Eindhoven en W. van Osch, Gemonde.

Overleden: Christina M. van Lievenoogen, 2 m. Onrooi. — Christina Boers, wed. van C. van de Meerakker, 71 j. Liempde.

D. en A.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 28 Juli. Aangevoerd 140 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.58 tot f 0.64; tweede kwaliteit van f 0.52 tot f 0.56; derde kwaliteit van f 0.48 tot f 0.50.

Boterprijzen.

Op 29 Juli was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.44 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 29 Juli. Hoogste prijs f 1.19 Laagste f 1.06 Middel f 1.13 p. KG.

Aanvoer 9055 K.G.

MAASTRICHT, 29 Juli. Botermijn. Aanvoer 44630 K.G. Hoogste prijs 1.21, middelste f 1.16, laagste f 1.09 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

29 Juli 1913. Kippeneieren f 4.25 5.90. Middenprijs f 4.84 per 100. Eendeneieren f 5.20—f 5.90. Kalkoeneieren 9.50 Handelaarseieren 4.30 4.70. alles per 100 stuks.

Aanvoer 47,363.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Nabetrachting.

De afgeloopen verkiezing geeft volop aanleiding tot een nabespreking over een Boxtelsch belang, dat hooger staat dan elk dorps-, partij- of persoonlijk belang — een nabespreking over de *matigheid*, die bij de verkiezingstrijd zoozeer in 't gedrang is gekomen.

De lezers zullen zeker getuige geweest zijn van de ergelijke en walgelijke straatschandalen, veroorzaakt door menschen, die waren „wezen stemmen". Gelukkig zijn we tegenwoordig zoover dat dit niet meer vergoelijkt of goed gepraat wordt, maar slechts weerzin en afschuw wekt bij allen, die niet tot het slag van drinkers hooren.

Maar heeft men daarbij ook wel eens gedacht, dat de gevolgen zich nog verder uitstrekken dan tot het „naar huis brengen", — dat het meest treurige pas begint, als de verleide thuis gebracht is, — dat vrouw en kinderen vaak moeten boeten voor wat anderen misdeden?

Misdeden, ja, want misdadig is het, zoo te spelen met het huiselijk geluk der kiezers en hun broodwinning in gevaar te brengen.

Wie zijn daarvan de schuldigen?

Niet in de eerste plaats zij, die verleid werden, ook niet sommige propagandisten, die misschien handelden onder drang of dwang. Neen, de ware schuldigen zijn zij, die door gezag of invloed het drankmisbruik vóór, tijdens en na de verkiezingen konden en moesten voorkomen, maar daartoe te lafhartig waren, of misschien zelfs laaghartig genoeg om dat misbruik in de hand te werken.

Hebben die menschen wel gedacht aan de verantwoordelijkheid, die ze daardoor op zich laadden?

Zoo ze er *niet* aan gedacht hebben, wat waarborg bieden ze dan, dat ze in andere gevallen wel aan het waarachtig belang van Boxtel zullen denken?

Als ze er *wel* aangedacht hebben en misschien de ernstige pogingen van het Kruisverbond met een grijnslach vernamen, wie kan dan nog vertrouwen in hen stellen? Zullen ze in alle andere omstandigheden wel luisteren naar de stem van hun geweten en het algemeen welzijn stellen boven persoonlijk of partij-belang?

Neen, van zulke laaghartigen verwacht dat niemand.

* * *

De kiezers, die zich lieten verleiden hebben eens goedkoop kunnen drinken: anderen waren zoo goed alles te betalen. Maar nemen die ook de straffen en boete op zich, die sommigen te wachten hebben? Zouden ze instaan voor de broodwinning van een zwakkeling, die zich liet overhalen en misschien zijn betrekking in gevaar bracht.

Maar vooral: als het huiselijk geluk verstoord werd, komen die lieden dan om den vrede te herstellen en alle onaangenaamheden te doen vergeten? — Neen, niet waar! Na de verkiezing is de vriendschap *uit*, 't was maar om 'n stem te doen en och, 't duurt nog zoo lang eer het weer verkiezing is!

Als men zich dan maar weer niet laat bedotten.

Het Bestuur van het Kruisverbond.

(Om redenen, aan het bestuur van het Kruisverbond bekend, is bovenstaand stuk eerst nu geplaatst. Red.)

Markten.

Maandag 4 Augustus.

Tilburg jaarmarkt
Uden, jaarmarkt.
Utrecht, paarden.
Tiel: vee.

Dinsdag 5 Augustus.

Eindhoven, jaarmarkt.
St. Oedenrode, paarden, beesten.
Oosterhout, beesten, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 6 Augustus.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Esch, beesten.
Etten, N.-Br. vee.
Mill, jaarmarkt.
Nijmegen, vee.

Donderdag 7 Augustus.

Oirschot, jaarmarkt.

BEKENDMAKINGEN.

Ontwerp-Winterdienstregelingen.

Burgemeester en Wethouders van BOXTEL maken bekend, dat ter gemeente-secretarie, ter kennisneming door belanghebbenden, zijn nedergelegd een exemplaar van de door verschillende maatschappijen van Spoorwegen, ter goedkeuring ingezonden ontwerpen, van de winterdienstregeling 1913/1914.

Eventueele opmerkingen betreffende die dienstregelings-ontwerpen, behooren vóór of op 1 Augustus 1913, rechtstreeks te worden ingezonden aan het Departement van Waterstaat.

Boxtel, 25 Juli 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.
De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

ADVERTENTIEN.

Hôtel Van Dijk.

Gevraagd tegen 1 Augustus eene flinke

Dienstbode

en terstond voor Zaterdags

een Werkster.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts
- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

NIEUWE
Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES. Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R. het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,

Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer

geregeld gevoerd, maakt kippenhouden winstgevend.

Per 5 pond 27 cent.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer

wordt alleen verkocht in zakken met onze firmanaam bedrukt.

LET DUS OP HET MERK.

Prijs per 5 pond 27 cent.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationstraat, BOXTEL

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Van der Velden's Prima Gezuiverd Gemengd Voer

bezorgt U manden vol eieren en gezonde kippen.

Prijs per 5 pond 27 cent.

10 procent korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

WONDERBARE GENEZING van den Directeur van het Theater Kinsbergen, eener BORSTZIEKTE

De heer Léon van Kinsbergen, de **bekende** goochelaar, wonende 2 Rue Rossini te Brussel, leed aan de gevolgen van hevige verkoudheid, welke hem het optreden in zijn theater dreigde te beletten. Door de ABDIJSIROOP, KLOOSTER SANCTA PAULO, aan te wenden, is hij in korten tijd geheel genezen. Wij geven hem zelf het woord:

„Met mijn gezelschap optredende in de Kurzaal van 't Casino te Blankenberghe (België), vatte ik door het gure weder een hevige verkoudheid. Ieder uur begon ik mij zieker te gevoelen, kreeg pijn op de borst, hevige hoestaanvallen en moest voortdurend slijm opgeven, wat met hevige pijnen gepaard ging. Ik maakte mij zeer ongerust daar het ernstig bleek te zijn en ik raadpleegde een dokter, die mij aanried 14 dagen lang het bed te houden. Dat dit mijn broodwinning zou kunnen kosten, zal u niet verwonderen. Ik was ten einde raad, doch herinnerde mij tot mijn geluk, dat een mijner vrienden in korten tijd van een

De heer Léon van Kinsbergen, volgens portret

ernstige borstziekte door de ABDIJSIROOP genezen was, en ik besloot onmiddelijk de ABDIJSIROOP te probeeren. Reeds bij het gebruik van de eerste flacon voelde ik een groote verlichting en tegen den avond van dien zelfden dag was mijn hoesten zeer verminderd. Ik ging met de ABDIJSIROOP voort en mijn hoestbuien, pijn op de borst en het ijlnimen verminderde met den dag. Nadat ik 3 flacons ABDIJSIROOP gebruikt had, was ik totaal genezen en sedert dien tijd heb ik altijd de ABDIJSIROOP bij mij, om onmiddellijk aan te wenden, indien ikzelve of een van de leden van mijn gezelschap deze noodig mocht hebben".

De Abdijsiroop is een onfeilbaar middel tegen asthma, pleuris, influenza, bronchitis, kink- en slijmhoest en alle borst-, keel en longaandoeningen.

Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram F. 1,—, van 550 gram F. 2,— en van 1000 gram F. 3.50. Eischt roode band met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam.

Verkrijgbaar bij alle drogisten de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

door de **ABDIJSIROOP**, Klooster Sancta Paulo.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde* A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*. H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS Vermeulen; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat **J. VAN VELLINGA, Molenstraat** voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen 10 pCt. gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.

Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

No. 62 ZATERDAG 2 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger condities. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA**
Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Telesph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

De komende Statenverkiezing.

We staan dit jaar in 't teeken der verkiezingen.

Kamer- Raads- en Statenverkiezingen en dan nog 'n paar tusschentijdsche op den koop toe, 't is om er beu van te worden.

Maar desniettemin, binnen een paar weken weer de verkiezingsdrukte voor den Tilburgschen Statenzetel, opengevallen door het overlijden van den Heer Eras.

Naar wij vernemen zal men dezen keer een Burgemeester afvaardigen. Wij zeggen: *zal*. Want veel hoop dat 't anders zal zijn bestaat er inderdaad niet.

Dat neemt echter niet weg, dat wij voor de zooveelste maal onze meening over deze aangelegenheid willen zeggen.

Als er een categorie voor menschen in de Staten talrijk vertegenwoordigd is, dan zijn 't wel de burgemeesters.

Het schijnt dat er altijd een bijzondere ambitie bestaan heeft die heeren naar 't gouvernement af te vaardigen.

Doch welke goede redenen daarvoor aan te voeren waren, hebben we maar nooit kunnen opsporen.

Burgemeesters kunnen knappe menschen zijn, zoo goed als andere, doch daarmee is hun verkiezing niet gemotiveerd.

Het college van Gedeputeerden, direct uit de Staten gekozen, heeft in hoofdzaak de contrôle over 't Bestuur der Gemeenten. En op dezen grond achten we 't ongewenscht, dat de eerste ambtenaar der gemeente statenlid is, tenminste, wanneer, zooals thans het geval is, Burgemeesters in zoo aanzienlijke getalen in de Staten zitting hebben.

Voor ons is altijd 't ideaal van een statenlid geweest: de man, met kloek verstand en practischen zin, die met beide beenen in 't leven staat, knappe handelslui en zakenmenschen, personen die in landbouw, middenstandsbedrijf een eervolle plaats innemen.

Zulke menschen kan men overal gebruiken, ook in de Staten.

Maar het volk laat zich nog veel te veel door den schijn van ambtenaarsknapheid verblinden en misleiden.

Stillekesaan is bij de menschen het domme idee gekomen, dat alle geleerden, ambtenaren en dergelijken „knappe" menschen kunnen zijn; knapheid bij handel en industrie, arbeid en landbouw schijnt onbestaanbaar.

Ja heusch, die bekrompen opvattingen zijn er.

We hebben altijd gedacht en 't altijd gezegd: een stuk of wat knappe dokters zijn in ons Statencollege broodnoodig. Waarom denkt men er niet aan om het college eens met zulke mannen te verrijken, waarom moeten dat altijd weer Burgemeesters e. d. zijn?

* * *

We praten tegenwoordig druk over een toekomstig provinciaal, electrisch bedrijf.

Een schoon ding, vooral voor den bloei en de verheffing van het platteland.

De gemeentebesturen besluiten allerwege *in beginsel* tot aansluiting. Ofschoon al die besluiten-in-beginsel voor de provincie later wel eens van weinig waarde konden zijn.

Doch in ieder geval: de provinciale heeft wel kans er te komen.

Aan zoo'n gemeenschapsexploitatie zitten leelijke bezwaren verbonden.

En nu kan men de bezwaren tegen zulke exploitatie helpen uit den weg ruimen door degelijke, praktische zakenmenschen naar de Staten af te vaardigen, wien alle ambtenaars- en bureaugeest vreemd is.

We hebben nu, zoomin als vroeger ooit, de bedoeling iemand speciaal in 't vaarwater te zitten, doch ons opinie wenschen we te verdedigen en te verbreiden. R.

De toestand op den Balkan.

Intocht der Turken in Adrianopel.

De correspondent der „Tägl. Rundschau" te Adrianopel, meldt over den intocht der Turken in de stad, het volgende:

Den 22sten Juli, 's morgens om tien uur, zijn Enver en Ibrahim Bey, aan het hoofd van een brigade cavalerie onder de geestdriftige toejuichingen der bevolking Adrianopel binnengetrokken. Kort te voren hadden de Turken, voor de forten bij het station Karagatsj een onbelangrijk gevecht met de Bulgaren geleverd, welke zich echter snel in de richting van Mustapha Pacha terugtrokken, zonder door de Turken achtervolgd te worden. Den volgenden dag rukte ook de infanterie, bestaande uit vliegende colonnes, die de achterhoede der cavalerie vormden, de stad binnen.

Vóór de Bulgaren de stad verlieten, hadden zij alle munitiedepots, de regeeringskonak en de militaire clubs in de lucht doen vliegen.

De Mohammedaansche moskee van sultan Selim II, die zich in de nabijheid van het eveneens vermelde hoofdkwartier bevond, bleef als door een toeval behouden. Zeer te verwonderen is het, dat de Bulgaren dit zoo geliefde heiligdom der Turken niet in de lucht hebben doen vliegen. Misschien hebben zij gehoopt, dat het verblijf der Turken in Adrianopel slechts van korten duur zou zijn, en daarom op hooger bevel uit Sofia aldus gehandeld.

Intusschen hadden de Bulgaren deze moskee reeds tot een groote keuken ingericht; de Turken echter verwijderden, zoodra zij in de stad waren, al het onheilige uit het heiligdom, en hielden er een plechtigen dankdienst in voor de bevrijding der stad uit de macht der Bulgaren. Toen Enver en Ibrahim Boy, de moskee binnentraden, kende de jubel der bevolking geen grenzen meer.

Enver Bey is wederom de held van den dag; hij heeft de teugels der regeering, die hem na den moord op Nazim Pacha ontvallen waren, weder in handen, want hij heeft het volk en het leger achter zich. De Turksche regeering en de Turksche opperbevelhebber moeten zich naar zijn wenschen voegen.

De stad is veel veranderd sinds een jaar. Bij elken stap erkent men de sporen der zes-maandige belegering; het station ligt in puin en vormt met het daarnevenstaande postkantoor één groote ruïne. De Bulgaren hadden op het plein voor deze gebouwen barakken opgericht, waarop in groote letters geschreven stond: „Odrin", de Bulgaarsche naam voor Adrianopel. Het „Edirne" van vroeger jaren is geheel verdwenen, de vroegere Turksche officieren-oefeningsplaats in de nabijheid van het station ligt braak, de groote nieuwe Turksche kazernes, de onderofficierenschool, de school van het modelinfanterie cavalerie-regiment, alles is verwoest.

De vreemdelingenwijk Karagatsj is door de belegering bijna geheel vernield; overal ontbreekt het houtwerk, dat, toen er houtnood ontstond, als brandstof gebruikt werd. De Duitsche spoorwegschool dient nog immer als lazaret.

Tegelijk met den nieuw-benoemden Vali Hadji Adil Bey, kwam ook te Adrianopel aan de Fransche instructeur der gendarmerie, majoor Lefoulan Bey, om de organisatie der gendarmerie — per extra-trein zijn reeds zeshonderd gendarmen uit Constantinopel aangekomen — te leiden.

Wie had kunnen gelooven, dat het „padischanim tschok jascha", nog ooit in Adrianopel zou weerklinken en door de geestdriftige menigte jubelend zou herhaald worden?"

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Een sensationeele ballontocht.

Woensdagmorgen heeft in de nabijheid van Tourniepe een ballonongeluk plaats gehad, dat nog zeer gelukkig is afgeloopen. De luchtvaarder Damortier was des morgens met 4 passagiers opgestegen. De tocht verliep heerlijk tot een der passagiers plotseling zag, dat de ballon begon te scheuren. Pijlsnel schoot het gevaarte naar beneden, maar gelukkig wist de luchtschipper zijn koelbloedigheid te bewaren. De ballon, die zich op een hoogte van 1500 Meter bevond, sch ot bliksemsnel naar beneden, maar de luchtschipper wist deze snelheid te verminderen, door alle balast over boord te werpen. Nog was de snelheid zeer groot — de ballon daalde in 7 minuten — en zeker zou men te pletter gevallen zijn indien de ballon niet in de takken van een boom ware terechtgekomen. De luchtreizigers kwamen er nu met enkele schrammen af.

Een der passagiers schreef in deze angstige oogenblikken, met den dood voor oogen, een afscheid aan de nabestaanden.

De gestolen goudklomp.

Een Brusselsche journalist ontmoette den minister van Koloniën en vroeg hem het een en andere over den pepita, in de tentoonstelling van Gent gestolen.

— De Brusselsche bladen, antwoordde M. Renkin. hebben gemeld, dat de gestolen goudklomp wel 100.000 fr. waard is.

— Welnu?...

— Dan zou die een dertigtal kilo's moeten wegen.

— Ja... En dan?

— Welnu, die klomp weegt bijlange zooveel niet: deze wordt bewaard in het keloniaal museum van Tervueren.

De gestolene is er een getrouw namaaksel van, en zal ten hoogste.... fr. 1.50 gekost hebben.

„Hbld. v. Antw."

Duitschland.

De sociaal-democratie.

De „Vorwärts" publiceert het eerste bericht van het bestuur der sociaaldemocratische partij betreffende het socialistisch congres, dat eerstdaags in Jena zal gehouden worden. Behalve de gewone victorie-kreten laat het partijbestuur hierin ook minder aangename tonen hooren. In de mededeeling heet het o.m.:

„De organisatie heeft in het afgeloopen vereenigingsjaar, wat het leden aantal betreft, niet dien vooruitgang gehad, welken men verwachtte. Het getal leden, dat den 1en Juli 1912 970.112 bedroeg is tot 30 Maart 1913 slechts tot 982.850 gestegen, d.i. slechts een toeneming van 12748 of 1.3 procent. En de meeste nieuwe leden waren vrouwen, n.l. 10744.

Dan wordt aan den groei der vorige jaren herinnerd. Vanaf het jaar 1906-1907 nam de sociaal-democratische organisatie in de achtereenvolgende jaren toe met 3.8, 10.7, 7.8, 13.6 en 16.1 procent. In het vereenigingsjaar 1911-1912 bedroeg de toeneming nog 14.9 procent en thans in in het afgeloopen jaar slechts 1.3 procent. Wij hebben, zoo zegt het blad, dus een stagnatie te constateeren. Het aantal mannelijke leden is zoo goed als niet toegenomen. In 15 provincies en 164 kiesdistricten is het leden-tal zelfs afgenomen.

Ook het aantal abonné's op de sociaaldemocratische bladen is verminderd. Waren er op 30 Juni 1912 1.478.042 lezers van sociaal-democratische bladen op 31 Maart 1913 bedroeg dit getal 1.465.212, wat een vermindering van 12,830 is.

Frankrijk.

Een „fort Cochon".

Zooals men weet, bestaat te Parijs een vereeniging tot bescherming van degenen, die door de huiseigenaars op straat worden gezet en geen onderkomen kunnen vinden. De voorzitter van deze vreemdsoortige vereeniging is mijnheer Cochon. Deze heeft een dozijn „verhuizers" tot zijn beschikking, die het huisraad van de dakloozen opladen en naar de nieuwe verblijfplaats voeren: ledigstaande huizen, houten loodsen, tot kerkportalen toe. Eenige dagen geleden verlieten de graaf en de gravin Antoine de la Rochefoucauld een huis, dat zij nog voor achttien maanden in huur hadden. Zij lieten aan Cochon weten, dat het huis ter beschikking zijner beschermelingen stond. Vierentwintig uur later waren acht arme huishoudens in het voormalig grafelijk verblijf gehuisvest. Maar de eigenaar nam met deze vreemde verwisseling van huurders geen genoegen en vroeg en verkreeg een bevel tot uitdrijving. Daar de „bewoners" echter daaraan geen gehoor gaven, werd besloten met geweld te werk te gaan.

Maandagmorgen vroeg verscheen de openbare macht voor het verblijf: verscheidene politieagenten in politiek, gevolgd door een leger geuniformde politieagenten. Omstreeks half zeven verscheen de commissaris ter plaatse, vergezeld van een deurwaarder en twee agenten, die een groote ladder droegen. In het hotel was en bleef het doodstil. Plotseling schreed de commissaris tot vlak voor het huis en riep met donderende stem: „In naam der wet — ik beveel u de deur te openen."

Binnenin klonken als eenig antwoord slechts eenige hamerslagen, blijkbaar waren de „belegerden" de barricaden nog aan het versterken. Ten slotte werd door den commissaris bekend gemaakt, dat hij den inwoners nog slechts tien minuten tijd liet en dat na het verstrijken daarvan geweld zou worden gebruikt. Maar ook de tien minuten verliepen, zonder dat de belegerden ook maar aanstalten maakten om het huis te verlaten. Toen gaf de verbolgen commissaris het bevel tot den aanval. De agenten beukten met balken de voordeur in, en forceerden vervolgens een venster. Daar opeens knetterden in het hotel verscheidene ontploffingen! Het waren de kinderen van de belegerden, die bij wijze van oorlogskreet vuurwerk afstaken. Vervolgens verscheen op het dak een man, die met een oud pistool heen en weer zwaaide. Daar echter ten slotte de bewoners wel inzagen dat verderen tegenstand nutteloos was, staakten zij de vijandelijkheden en gaven den wensch te kennen om te capituleeren. Cochon zou als onderhandelaar fungeeren.

De commissaris eischte echter van dezen, dat de belegerden het huis zouden verlaten, en hij deed het aanbod voor nieuwe huisvesting te willen zorgen. Maar Cochon had niet veel zin om de vesting op deze vernederende voorwaarden over te geven. Middelerwijl kwam de vroegere bewoonster, gravin A. de la Roche-foucauld ter plaatse, trad het huis binnen en verklaarde, dat zij al de „bewoners" onder hare bescherming nam. Doch de commissaris nam daar geen genoegen mee en liet het huis door zijn dienaren bezetten. Daar niemand vrijwillig wilde vertrekken, werden allen, de gravin inclusief, met geweld de deur uitgezet. Een groote verhuiswagen was spoedig ter plaatse, waarmede de schamele en gebroken meubeltjes van de acht families werden opgeladen. Zoo vertrok de stoet naar Bourgeval, waar de menschlievende gravin een van haar eigendommen, een groot en schilderachtig gelegen buitenverblijf, ter beschikking van de ongelukkigen heeft gesteld.

Naar verder gemeld wordt, heeft de gravin een aanklacht ingediend tegen den eigenaar van het huis, wegens onwettige uitdrijving.

Spanje.

Een Spaansch missionaris vermoord.

Volgens berichten uit China is de Spaansche pater Bernot door de Zuidelijke rebellen op de afschuwelijkste wijze vermoord. Zij hebben op den missionaris de „hiki" toegepast. Deze vreeselijke Chineesche marteling bestaat hierin, dat men het arme slachtoffer zooveel stukken vleesch uit het levende lichaam scheurt als maar mogelijk is. De beulen vinden het een eer, vele stukken te verzamelen alvorens het slachtoffer het hoofd af te slaan.

Pater Bernot is op deze wijze doodgemarteld, maar als een held des geloofs gestorven.

Rusland.

Een reis om de wereld.

Een avontuurlijk plan heeft de Russische vlieger Kusminski, een neef van Tolstoi, opgevat. Hij traint zich n.l. te St. Petersburg voor een reis om de wereld, die hij begin September wil beginnen. Hij heeft het voornemen om van St. Petersburg over Java naar Australië, vandaar over het Panamakanaal naar Zuid-Afrika, Kaapstad en Johannesburg te vliegen. In het begin van 't volgend jaar zal hij dan over de Sahara naar Marseille en Parijs vliegen, om vandaar weder naar St. Petersburg terug te keeren. Op zijn tocht zullen hem de Russische vlieger Sjisjikin en een Russische en Fransche mecanicien vergezellen. Dit plan gaat naar onze meening, de tegenwoordige betrouwbaarheid van de vliegmachines verre te boven. Alleen de luchtreis van St. Petersburg over Java naar Australië schijnt ons reeds een onmogelijke prestatie toe.

Amerika.

Groote hitte.

Een kolossaal warme luchtgolf stroomt over de Westelijke centrale staten in Oostelijke richting. Te Chicago zijn 20 personen tengevolge van de hitte overleden, in Cleveland 12, in New-York 4 en in andere steden 1 tot 3. Overal doen zich tal van bezwijmingsgevallen voor.

Amerikaansche oplichters.

In de „Köln. Ztg." komt het verhaal voor van een bandietenstreek, die onlangs in New-York is uitgehaald. Het „Hbl." resumeert dit verhaal als volgt:

„Eenigen tijd geleden hield voor een der eerste juwelierswinkels te New-York een rijtuig stil met een paar vurige paardjes bespannen en van den bok stapte een elegant gekleed, voornaam uitziend heer, die zelf had gemend en die den winkel binnen ging om daar eenige kostbaarheden te bezichtigen.

De voorname klant verklaarde ongeveer een 20 à 35.000 dollars te willen besteden en ten slotte betaalde hij een somma van 25.000 dollar in bankbiljetten voor een collier, dat hij had uitgekozen. Juist op dat oogenblik kwam een officier den winkel binnen die toen hij den kooper zag, ijlings op deze toestapte en hem begroette als zijn vriend, graaf S. en zijn blijdschap uitsprak dat het toeval — een boodschap van zijn dochter, wier broche gerepareerd moest worden — hem weer eens den graaf deed ontmoeten.

Het eene woord haalde het andere uit en graaf S. vertelde, dat hij verloofd was en nu voor zijn aanstaande een geschenk had uitgezocht, waarover hij merkwaardigerwijze juist van plan was geweest het oordeel van de vrouw van zijn vriend, de majoor, in te roepen. De majoor moest nu dit geschenk zien, maar hij vond het uitgekozen collier lang niet voldoende. Een zoo rijk man

als graaf S., moende hij, moest zijn aanstaande nog wat beters geven.

De juwelier moest nog duurdere kostbaarheden laten zien, meende de majoor. Dit geschiedde en graaf S., door zijn vriend overtuigd, dat hij wat krenterig was geweest, liet ten slotte zijn keuze vallen op een collier van 50.000 dollar. Daar hij echter niet meer geld bij zich had dan de alreeds betaalde 25.000 dollars en hij toch gaarne even het oordeel van de vrouw van den majoor wilde inwinnen, beloofde de majoor zoo lang „gijzelaar" te zullen zijn. De graaf ging en de majoor, die allerlei verhalen deed over den fabelachtigen rijkdom van zijn vriend, wachtte in den winkel De graaf bleef echter lang uit en de majoor begon ongeduldig te worden.

Wat zonderling, zeide hij, wat blijft mijn vriend lang weg en hij weet toch dat ik dienst heb. Eindelijk hield hij het niet langer uit en hij verklaarde, den graaf even te zullen gaan halen. De winkelier die ook al wat ongerust begon te worden en zoo flauw begon te vermoeden, dat hij wel het slachtoffer van een oplichter kon zijn geworden, wilde de majoor, zijn „borg", niet laten gaan.

Een woordenwisseling volgde, die nog al hoog liep, zoodat men op straat de ruzie kon waarnemen. Een juist voorbijkomende politiebeambte vond hierin aanleiding, den winkel binnen te gaan. Zoo bedaard mogelijk trachtte de majoor den agent den toestand uiteen te zetten, daarbij met nadruk verklarend, dat zijn dienst een langer blijven in den winkel niet gedoogde; maar met niet minder nadruk verklaarde de winkelier, dat hij zijn borg niet wilde missen. Toen echter zag de politiebeambte op de toonbank de bankbiljetten liggen, door den graaf voor het eerst uitgekozen geschenk betaald.

Hij keek er eens onderzoekend naar en verklaarde toen met beslistheid: „Die biljetten zijn valsch!" De uitwerking van deze woorden was vreeselijk. De majoor was woedend en betoogde op heftige wijze, de juwelier was van schrik verbleekt. Alleen de agent hield zijn gewone bedaardheid. Hij nam de valsche biljetten, legde ze in zijn opschrijfboekje, zond een jongen uit om een rijtuig en verzocht den majoor hem naar het bureau te volgen.

De majoor moest zich wel schikken en met den agent reed hij weg. Den juwelier werd verzocht in een ander rijtuig te willen volgen en naar het hoofdbureau van politie te komen. Toen de juwelier zich aanmeldde wist niemand iets van de zaak af. De z.g. „graaf", de „majoor" en de „agent" bleken oplichters te zijn, die op deze wijze hun slag hadden geslagen.

Binnenlandsch Nieuws.

Geen concentratie-kabinet.

De vrijzinnige concentratie heeft in haar Woensdagavond gehouden vergadering besloten af te zien van de vorming van een concentratie-kabinet omdat de steun der sociaal-democraten geen voldoende waarborgen biedt om het concentratie-program ten uitvoer te brengen.

Nader seint men ons uit Den Haag: In de Woensdagavond gehouden vergadering der Kamerleden, behoorende tot de concentratie-partijen werd besproken hoe de concentratie zich verder zal gedragen ten opzichte van de oplossing der crisis.

Eenstemming werd betreurd de weigering der sociaal-democraten om zitting te nemen in een ministerie, dat een voldoende meerderheid in de Kamer zou hebben gehad om met goed gevolg voor algemeen kiesrecht en staatspensioneering op te komen.

De vergadering was van oordeel dat de voorwaarden, meegedeeld door mr. Troelstra ten aanzien van den te verleenen steun door de sociaal-democraten, geen waarborgen bieden voor de mogelijkheid, dit program uit te voeren en dat het nutteloos werk zou zijn, liggend beneden de waardigheid der concentratie, om nader met de sociaaldemocraten te onderhandelen over dergelijke voorwaarden van steun.

In de verdere beschouwingen wenschte de vergadering dan ook algemeen geen rekening te houden met de voorwaarden der soc.-democraten. Een groot aantal leden meende, dat de concentratie ook op zich zelf met kans op welslagen zou kunnen pogen, het program ten uitvoer te brengen.

Daar evenwel van andere zijde met kracht de tegenovergestelde meening werd verdedigd, was de vergadering ten slotte eenstemmig van oordeel dat daarvan moest worden afgezien.

Zoo ooit, dan nu zou bij meeningsverschil kans van welslagen geheel buitengesloten zijn.

Verder werden de beraadslagingen beheerscht door den wensch, om het reeds ontwikkelde program dat algemeen instemming heeft, uitgevoerd te krijgen.

De vergadering van de concentratie heeft tot één uur in den nacht geduurd.

Pensioneering bij de Staatspoor.

Naar de *R. N.* bij geruchte verneemt zal in het reglement van het pensioenfonds der Staatsspoor de bepaling opgenomen worden, dat het personeel reeds bij het bereiken van den 60-jarigen leeftijd in het genot van pensioen gesteld kan worden. Deze bepaling zou 1 Oct. in werking treden.

Avonturiers.

De marechaussee heeft te Heerlen een drietal jongens, waaronder twee Hagenaars en één Amsterdammer opgepikt, die uit het gesticht te Heer ontvlucht waren.

De op avontuur beluste jongens hadden reeds een nacht in een bosch doorgebracht. De marechaussée heeft hen weer naar hun vroeger verblijf getransporteerd. (N. L. K.)

Een kras oudje.

Mevrouw de wed. L. Jansen-Van der Vlught in de Parkstraat in Den Haag vierde Vrijdag haar 102-den verjaardag. Zij is, naar het Vad. meldt nog heel kras; de oude dame gaat 's avonds 11 uur naar bed, maakt gewoonlijk een wijzertje rond, helpt zich zelf geheel en wil niet geholpen worden; ze breit zonder bril, spreekt duidelijk en met intonatie, deed 14 dagen geleden nog een rijtoer door de stad, wandelde eens op den strandboulevard, bekeek 't Vredespaleis, voelt zich volmaakt gezond, is een en al dankbaarheid voor het leven.

Een nakomelingschap.

Dat vijf geslachten gelijktijdig leven komt zeker niet dagelijks voor. Te Akelsbrug bij Aurich woont echter — naar de Winsch. Ct. meldt — een weduwe, Ahltje Lübben genaamd, doorgaans als Aaltjemui aangesproken, die betovergrootmoeder is. Ze is 93 jaar oud, terwijl haar achter-achter-kleinkinderen resp. 1½ en ½ jaar oud zijn. De vader van dezen is 25 jaar, de grootvader 48 jaar en de overgrootmoeder 71 jaar oud.

Aaltjemui heeft altijd in het veen gewoond en heeft nooit iets anders van de wereld gezien. Ze is thans vrijwel blind en doof.

Ontrouwe Notaris.

De rechtbank te Roermond veroordeelde den gewezen Notaris J. J. E. Corbey te St. Odiliënburg, thans voortvluchtig, wegens verduistering van gelden tot 2 jaar gevangenisstraf en ontzetting uit het ambt met bevel tot gevangenneming.

De veroordeelde vertoeft thans in de Vereenigde Staten.

Opgravingen te Emmen.

Aan het „Hbl." wordt gemeld, dat men Dinsdag te Emmen den kleinen grafkelder — er zijn er twee — uitgegraven heeft en dat men bij dien kelder den ingang aan den oostkant in goeden staat vond. De beide voorsteenen zijn aangetroffen zonder de minste verzakking. De drempel bestaat uit een groot granietblok, de vloer van den kelder bleek in goeden toestand te zijn. Deze kelder, die slechts één deksteen heeft, is juist om dezen goed bewaarden ingang zoo merkwaardig.

In den kelder werden tal van overblijfselen van aardewerk gevonden; wel een halve mand vol. Deze overblijfselen blijken nog een tamelijk groote hardheid te bezitten, terwijl men de versierselen er duidelijk op kan waarnemen.

Ongelukken.

Te Tiel is een kind van A. J. V. in een pot kokend water gevallen, waardoor het zulke ernstige brandwonden bekwam, dat de toestand bedenkelijk wordt geacht.

Enkele weken geleden is een tweejarig knaapje van V. verdronken.

Verdronken.

Even beneden Gorinchem is, naar de „N. R. Ct." meldt, Woensdagavond om 10 uur een zandbak gekanteld, met het gevolg, dat de 4 opvarenden te water geraakten. Drie werden er gered, doch een 21-jarige werkman uit Hellouw is verdronken.

Brand.

Te Oud-Pekela is 6½ millioen kilogram stroo van de stroocartonfabriek in brand geraakt. De vijf brandspuiten van de gemeente en van de fabrieken trachtten tot het uiterste om een gedeelte van vier millioen kilogram te behouden, maar het mislukte, doordat de wind meer naar oostelijke richting ging. Een boerderij, mede eigendom der fabriek, bewoner R. Feunekes, geraakte twee maal in brand, doch kwam door verandering van wind buiten gevaar.

De schade bedraagt ongeveer f 140.000.

Examen Pitman-school.

Nog zijn geslaagd bij de examens gehouden vanwege de Federatie van Nederlandsche Stenografie Leeraren systeem I. Pitman, van de afdeeling Nederl. Oost-Indië te Soerabaja, voor diploma A. Stenografie de dames: S. Strauss, J. E. Geeraths, H. L. J. Wetzel, G. E. Antonysz, E. Smidt, B. Mooi en de Heeren W. von Gesker en F. Benthuizen. Afgewezen 3 candidaten. Voor diploma Machineschrijven de Dames: H. L. J. Wetzel, G. E. Anthonysz, J. E. Geeraths, H. E. Appel, E. M. Hemert, H. E. W. Jansen, W. Reijnaert, E. van Ligten, A. Grijner, E. Gentil, M. B. Klegin en B. Mooi.

Een oplichter.

Een looper van het te Goes verschijnend „Volksblad", zekere A., kwam dezer dagen tot de overtuiging, dat hij de voor dat blad bestemde abonnementsgelden evengoed kon gebruiken als de uitgever. Hij verzekerde zich de hulp van een drukke jongen, die hem aan de noodige oningevulde quitanties hielp. Samen vulde zij deze in en inden bij verschillende ingezetenen de abonnementsgelden over het eerste en tweede kwartaal, die zij broederlijk samen deelden.

De uitgever van het „Volksblad" heeft de zaak in handen der politie gesteld.

Wat een kermis opbrengt... en verslindt.

In het „U. D." wordt een overzicht gegeven van de bedragen, die verschillende kermisinrichtingen hebben moeten betalen aan de gemeente aan staangeld. De kermis duurt er 6 dagen. De totale opbrengst is geweest f 17.512, tegen ongeveer 16.000 verleden jaar.

Voor een stoomcaroussel werd betaald f 4150 (verleden jaar f 4500!), voor een luchtschommel f 900; de draaimolens betaalden f 433, f 490 en f 275 (de laatste had een slechtere plaats); de beignetskramen f 300 en f 476 (verleden jaar zelfs f 700) enz.

Er moet dus heel wat verdraaid en gegeten worden eer de exploitanten aan een winstje toekomen.

Een plentepe schipper.

Men meldt uit Leiden aan de Tel. Een schipper uit Ammerzode zou van een collega, die te Leiderdorp lag, een schuit over nemen. Hij had een bedrag van f 6100 aan papiergeld bij zich, waarmede hij zijn collega zou betalen. Deze keek echter heel nauwkeurig het geld na, omdat hij gelezen had, dat er valsche bankbiljetten van f 100 in omloop waren. Eén biljet, dat er heel nieuw uitzag, kwam hem verdacht voor en hij weigerde het in ontvangst te nemen. De Nederlandsche Bank werd er mee in kennis gesteld en daar bleek, inderdaad, dat het bankbiljet valsch was. Het was gemerkt Q. U. 9929. De Ammerzoodsche schipper bleek echter ter goeder trouw. Hij had het biljet voor echt ontvangen en wordt dus het kind van de rekening.

Drankbestrijding.

Zondag 3 Augustus a.s. worden in acht provincies van Nederland meetings belegd ten gunste van Local Option (plaatselijk verbod) en geheelonthouding. Deze meetings gaan uit van de Ned. Vereeniging tot afschaffing van alcoholhoudende dranken. In Zuid-Holland zal deze meeting plaats hebben te Delft. Als sprekers zullen optreden de heeren Bergmeijer uit Dordrecht, ds. M. van Leeuwen uit Aartswoud en K. Klaren uit Zutphen. Om 12 uur wordt een optocht gehouden met muziek en ontplooide banieren vanaf het station Holl. Spoor naar den tuin van de Stadsdoelen, alwaar de meeting gehouden wordt. De afd. Den Haag II belegt Zondag voormiddag 10 uur een wandeltocht naar Delft.

Een kleine bedrieger.

Het 12-jarige jongetje, dat zich voor eenige dagen bij de politie te Gouda aanmeldde met het verhaal, dat hij door zijn ouders was achtergelaten en daarom onder de hoede van het burgerlijke armbestuur werd gesteld, blijkt het geheele verhaal te hebben verzonnen. De politie, die deze week haar nasporingen voortzette, heeft ontdekt, dat de jongen thuis behoort te Rotterdam, dat hij voor acht dagen van de school is weggebleven en rondgezworven heeft, tot hij zich aan de politie te Gouda overgaf. Door zijn ouders is hij thans weer teruggehaald.

Het nieuwe algem. regelement voor den dienst op de Spoorwegen.

Staatsbl. no. 315 van dit jaar bevat een nieuw Algemeen Reglement voor den Dienst op de Spoorwegen, dat met ingang van 1 Mei 1914 zal worden ingevoerd. Reeds geruimen tijd had de behoefte aan een zoodanig nieuw reglement zich dringend doen gevoelen. Het thans nog geldende reglement, vastgesteld bij Kon. besluit van 27 October 1875 (Stbl. no. 182) is uit den aard der zaak op vele plaatsen zeer verouderd en in verband met de sinds de invoering geheel gewijzigde toestanden op spoorweggebied in tal van gevallen bezwaarlijk na te leven.

Het nieuwe reglement, dat na een langdurig en uitgebreid overleg tusschen de Regeering en de Spoorwegmaatschappijen is tot stand gekomen, bevat, naast een geheel nieuwe indeeling der stof, een aantal belangrijke verbeteringen, in hoofdzaak de uitvoering van den dienst en het daarop van Regeeringswege uit te oefenen toezicht betreffende.

Wat de dienst- en rusttijden betreft, zijn belangrijke verbeteringen aangebracht ten bate van het locomotief- en treinpersoneel. Waar thans de gezamenlijke duur van de diensttijden dier beambten in een tijdvak van 14 achtereenvolgende etmalen 168 uren mag bedragen, derhalve gemiddeld 12 uren per dag, zal na 1 Mei 1914 de gemiddelde diensttijd van het locomotiefpersoneel berekend over 28 achtereenvolgende etmalen op hoogstens 10 uur per etmaal worden teruggebracht, terwijl de gemiddelde diensttijd van het treinpersoneel, over een gelijk tijdvak berekend, met ingang van 1 October 1914 niet meer dan 11 uur per etmaal zal mogen bedragen.

Deze verbeteringen zullen voor de betrokken Spoorwegmaatschappijen eene niet onbelangrijke vermeerdering van uitgaven ten gevolge hebben.

Rechts of links.

In „De Kampioen" no. 31 van 1 Aug. lezen wij:

De heer D. A. de Groot, arts te Leeuwarden, heeft aan den Minister van Justitie een wijziging van het Motor- en Rijwielreglement voorgesteld, naar aanleiding van een ongeval, waarbij de heer L. Tijmstra, uit Kollum, onlangs het leven verloor. De heer de Groot wijt de oorzaak van dit ongeluk aan de wettelijke bepaling, dat hij, die met een rij- of voertuig een ander rij- of voertuig inhaalt en wil voorbijrijden, naar links moet uitwijken, terwijl het ingehaalde voertuig naar rechts uitwijken moet. In plaats van dit links passeeren wil de heer De Groot dit rechts doen geschieden, en hij motiveert zijn voorstel door het volgende:

Wanneer op een weg twee voertuigen. bijv. gewone wagens, elkaar tegenkomen en beide gevolgd worden door twee sneller rijdende voertuigen bijv. automobielen of motorrijwielen, dan moeten de wagens voor elkaar naar rechts uitwijken, en de achteroprijden de auto's passeeren beide aan den linkerkant van de voorrijdende wagens. Aangezien echter hun uitzicht door de wagens belemmerd wordt, zien de bestuurders niet de aankomende auto uit tegengestelde richting en zullen pas op korten afstand de aanwezigheid ervan bemerken. Het is dan dikwijls te laat om naar rechts uit te wijken, om elkaar te kunnen passeeren, en de gewone wagens belemmeren ook de zijdelingsche bewegingen. Kunnen ze dan niet tijdig tot stilstand worden gebracht dan is een botsing onvermijdelijk.

Als het passeeren van de achteroprijdende auto naar rechts werd voorgeschreven, zouden de voertuigen, in dezelfde richting rijdende, ook aan dezelfde zijde van den weg blijven.

De door den heer De Groot voorgestelde oplossing achten wij niet practisch.

Op de overgroote meerderheid onzer wegen is rechts voorbijrijden alleen dan mogelijk, als de voorbijgereden wagen naar links uithaalt, hetgeen hij in het gestelde geval zeker niet doen kan, daar hij integendeel voor den tegenkomenden wagen rechts moet uitwijken, welke verplichting de heer De Groot, blijkens het slot van zijn artikel wenscht te behouden.

Het komt ons voor, dat de verplichting, om rechts uit te halen, als men een rijtuig tegenkomt, doch links, als men voorbijgereden wordt, aanleiding moet geven tot groot gevaar.

De koetsier, die een ander voertuig in tegenovergestelde richting ziet naderen en tegelijkertijd het signaal hoort van een achteropkomende auto, weet niet of hij rechts of links moet uitwijken, en de automobilist, die hem inhaalt, verkeert in het onzekere wat de koetsier zal doen. Heel licht zal het ook kunnen voorkomen, dat de koetsier, als hij het signaal niet gehoord heeft, onverwachts rechts uithaalt voor een nog op grooten afstand naderend voertuig.

Geheel afgezien hiervan, achten wij het, met het oog op het steeds toenemend internationaal automobielverkeer in hooge mate bedenkelijk om voor ons land een dergelijk voorschrift te geven, hetwelk in strijd zou zijn met de in alle andere landen geldende regelen. Men weet, dat in enkele landen links wordt uitgehaald in plaats van rechts, en dat er een strooming is om dit algemeen in te voeren, doch overal wijkt men naar denzelfden kant, hetzij dan rechts of links uit, onverschillig of men een voertuig tegenkomt of dat men voorbijgereden wordt.

Wij gelooven dus, dat de voorgestelde wijziging den toestand slechter zou maken in plaats van beter.

Om het gevaar op onze meerendeels smalle wegen zooveel mogelijk te verminderen, achten wij het gewenscht, dat de achteropkomende auto reeds op eenigen afstand van het ingehaalde voertuig links houdt, om bijtijds een vrij gezicht op den weg te krijgen.

Een schip doen zinken.

In het nummer van Woensdag berichtten wij dat er een onderzoek zou ingesteld worden naar de oorzaak van het zinken van het stoomjacht „Ulfa" te Vlissingen.

Het Hbld. v. Antw. geeft eenige bijzonderheden over wat bij het onderzoek door een duiker naar het op de reede van Vlissingen gezonken plezierjacht Ulva is gebleken.

Na lang zoeken vond de duiker de oorzaak van het zinken der Ulva. Zeven bouten waren losvezen aan den kop der kraan, die het zeewater naar de circulaciepomp voert. De kop der kraan lag ten gronde en daarnevens een Engelsche sleutel en een hamer.

Een tweede duiker uitgezonden ter bevestiging van de gedane ontdekkingen van den eersten duiker, heeft ook de vijzen der bouten weergevonden.

De ingenieur Saffre is aangesteld om verslag te maken over de ontdekkingen, die de aanhouding van den kapitein voor gevolg hadden.

Het is de verzekeringmaatschappij Norddeutsche Versicherung Gesellschaft, die de klacht heeft neergelegd bij het parket.

De moord op van Hoogsteden.

Donderdag ging door het Westelijk stadsgedeelte te Rotterdam het gerucht, dat de politie den moordenaar op het spoor was van het zoontje van den heer Hoogsteden, dat in het jaar 1895 is vermoord.

Op den Westzeedijk, in den omtrek van het „strooien dorp" hadden zich Donderdagmiddag vele nieuwsgierigen verzameld, om bij de arrestatie van den verdachte tegenwoordig te zijn. Onder het publiek deden natuurlijk de meest griezelige verhalen de ronde.

Wat was nu het geval?

De 36-jarige W. P., wonende aan den Westzeedijk 400/19, had n.l. het praatje rondgestrooid, dat hij de persoon was, die het lijkje had begraven en de namen van de medeplichtigen kende, Donderdagavond werd de man, die een spiritusdrinker is, in het politiebureau aan de Witte de Withstraat in bewaring gesteld.

Het geheele verhaal kan echter op een dronkemanspraatje berusten.

„Msb."

Liturgische wegwijzer (Bisdom 's Bosch.)

4 Aug.	Maandag. Dominicus. Belijder. Grootdubbel H. Mis: Os justi; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie voor den Paus, wiens keuze heden wordt herdacht: Deus omnium. Tenzij anders staat aangegeven op werkdagen geen Credo en de gewone Prefatie.	Wit
5 Aug.	Dinsdag. Wijding der kerk van O. L. Vr. ter Sneeuw. Grootdubbel. H. Mis: Salve, S. parens; 2de gebed enz. voor den Paus. — Credo, — Prefatie van de H. Maagd.	Wit
6 Aug.	Woensdag. Gedaanteverandering Onzes Heeren. Dubbel van de 2de klas. H. Mis: Illuxerunt; alleen in cene gelezen Mis 2de gebed enz. van de H. H. Xystus (Canon) e. a. Martelaren. — Credo — Prefatie de Geboorte O. H.	Wit
7 Aug.	Donderdag. Cajetanus. Belijder. Dubbel H. Mis: Os justi; 2de gebed enz. van den H. Donatus. Bisschop-Martelaar, 3de gebed enz. voor den Paus.	Wit
8 Aug.	Vrijdag. Cyriacus en Gezellen. Martelaren. Halfdubbel. H. Mis: Timete; 2de gebed enz. tot inroeping van de voorspraak der Heiligen: A cunctis; 3de gebed enz. naar eigen keuze; 4de gebed enz. voor den Paus. Vandaag mag ook de dagelijksche Mis voor Overledenen worden gelezen.	Rood Zwart
9 Aug.	Zaterdag. Van de Vigilie van het feest van den H. Laurentius. H. Mis: Dispersit; 2de gebed enz. van den H. Romanus, Martelaar; 3de gebed enz. voor de Overledenen: Fidelium; 4de gebed enz. voor den Paus.	Paars
10 Aug.	**13de Zondag na Pinksteren; de 2de in Augustus.** Laurentius (Canon) Martelaar. Dubbel van de 2e klas met Octaaf. H. Mis: Confessio; 2de gebed enz. van den Zondag. — Credo, — Prefatie der H. H. Drieëenheid; laatste Evangelie van den Zondag.	Rood

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 2 Augustus 1913.

— Spoedeischende openbare Raadsvergadering, op Maandag 4 Augustus 1913, om elf uur des voormiddags precies.

Onderwerp.

1. Adres Feestcommissie ter viering van Neerlands Onafhankelijkheid, om een bijdrage uit de Gemeentekas van f 1000.

2. Conceptbesluit in zake Electriciteitsvoorziening in Noordbrabant.

— Heden Zaterdagnamiddag om 7 uur zal de Bondsharmonie haar Directeur J. J. Hermans met muziek aan het station afhalen.

— Bij 't hoofdacte-examen te Arnhem slaagde Mej. J. B. Peters alhier, onderwijzeres bij de Eerw. Zusters Ursulinen. De geslaagde proficiat.

— Vrijdagmorgen arriveerden alhier onder geleide een krankzinnige uit Beugen-Rijkevoort. Het rijtuig van Merks stond klaar om hem naar Voorburg te transporteeren.

Het scheen dat de patiënt heldere oogenblikken kreeg en in de gaten had, wat er met hem zou gebeuren, tenminste hij zette het op een loopen.

Echter zonder succes, men had hem al gauw genoeg weer in handen.

— Aan het postkantoor alhier en de daaronder ressorteerende hulppostkantoren werd gedurende de maand Juli 1913, ingelegd f 24925.67, terugbetaald f 20984.76.

Het laatste door dat kantoor uitgegeven boekje draagt het nummer 7270.

— De vergadering ter bespreking van de onafhankelijksfeesten Woensdagavond bij R. v. d. Ven gehouden, was vrij druk bezocht.

De Burgemeester deelde de vergadering mede wat de vorige maal was besproken en gaf vervolgens het woord aan de vergadering Er werden verschillende plannen gemaakt. Uit de commissie werd 'n bestuur gekozen bestaande uit de Heeren: A. Gijsen, burgemeester, Eerevoorzitter, Jan Phaf, Voorzitter, Th. v. d. Meijden, Secretaris-Penningmeester, W. Ribbe, M. v. Rooijen en H. v. Grinsven leden.

Deze commissie zal haar werkzaamheden beginnen met aan den raad gelden te vragen om dit feest te kunnen vieren.

Gemonde. Woensdag geraakten bij de molenaar Toelen alhier de kleertjes van het 3-jarig zoontje in brand, waardoor het hevige brandwonden opliep.

Dr. Wösten verleende geneeskundige hulp.

Liempde. In de urgente raadsvergadering van Vrijdagvoormiddag werd met algemeene stemmen besloten in beginsel toe te treden tot de Provinciale Electrische Centrale.

In dezelfde vergadering werd de begrooting over 1913 dan ten langenlaatste gewijzigd overeenkomstig het verlangen van Gedeputeerde Staten.

— De rijkspolitie heeft dezer dagen een mooie vangst gedaan: een der grootste stroopers der gemeente te pakken gekregen.

Op een zeer vroegen morgen in het veld bezig zijn stroopersbuit op te bergen, werd hij onverwachts door onze wakkere veldpolitie aangesproken. Deze wenschte de buit met hem te deelen, nam zijn strooperswerktuig mede, met een paar procesverbalen op den koop toe.

Haaren. De werkzaamheden van de nieuwe Kerk zijn in zooverre gevorderd dat men heden de eerste kapstaanders aan het plaatsen is.

Tilburg. Vrijdagmorgen brak er brand uit bij mej. M. te Tilburg.

Toen de brand gebluscht was, vond men in huis lappen gedrenkt in petroleum. Mej. M. is gearresteerd, verdacht van brandstichting.

s'-Bosch. Donderdag is door het Provinciaal Bestuur alhier aanbesteed:

Het maken van werken tot verbetering en vernieuwing van de verharde wegen in de gemeente Bakel c. a.

Begrooting f 74600.

Ingeschreven werd door de heeren:

A. De Jong Jzn. en H. Zanen Czn., beiden te Ammerstol	f 83,200
J. van Bussel, Helmond	- 80,500
A. v. d. Meijden Jr., Hardinxveld	- 79,987
H. W. Jaartsveld, Lichtenvoorde	- 79,180
Firma Hub. v. Kan & Co., Venlo	- 78,300
C. J. Looyen, Rotterdam	- 77,670
H. Boesewinkel, Zutfen	- 77,200
W. van Drunen Rosmalen	- 76,888
J. Raaijmakers, Helmond	- 76,795
Th. van Lee, Veghel	- 75,700

— In de in 't bondsgebouw alhier belegde vergadering van de diocessane vereeniging van patronaten in 't bisdom Den Bosch, die saamgeroepen was om te komen tot oprichting van een secretariaat van patronaats-teekenscholen in 't bisdom, naar het voorbeeld van het in Limburg opgerichte secretariaat, trad als spreker op de weleerw. heer J. G. v. Rijt uit Maastricht.

Voorzitter der vergadering was mgr. Ph. M. v. d. Heuvel, regent van het Klein-Seminarie te St. Michiels Gestel, die de vergadering met een woord van welkom opende en den spreker aan de aanwezigen voorstelde.

Ter vergadering was ook aanwezig het Eerste Kamerlid mr. W. v. Lanschot.

De secretaris, de weleerw. heer B v. d. Hagen, kapelaan te Helmond, deelde vervolgens mee, dat er thans 41 afdeelingen zijn en 5 patronaats-teekenscholen, n.l. te Mill, Beek, Druten, Schijndel en Vught, terwijl er 10 cursussen bestaan en wel te Helmond, Leeuwen, Gemert, Cuyk, St. Oedenrode, Tilburg (Goirke, Hasselt en Heike), Udenhout en Oirschot.

De weleerw. heer van Rijt hield een bespreking, waarin hij zeer bevattelijk het doel van een secretariaat van patronaats-teekenscholen uiteenzette. Zoo'n secretariaat beoogt alles wat het teekenonderwijs kan bevorderen. In 't bisdom Roermond zijn op 't oogenblik 20 teekenscholen en verschillende oorzaken werkten mee, om een secretariaat op te richten. Het secretariaat zorgt voor een goedkoop en degelijk teekengereedschap, en staat de besturen bij, als er subsidies gevraagd of verhoogd moeten worden. Het wijst de besturen den weg en waarschuwt hen, als het tijd wordt die subsidies aan te vragen.

De geestelijkheid ziet in die scholen heel veel nut op godsdienstig en zedelijk gebied, en het leidend hoofd moet zijn de geestelijke adviseur. In de teekenscholen juist bereikt de geestelijkheid jongens die ze anders niet zoo van nabij meer bereiken zou nl. jongens van 13 tot 17 jaar, en kan haar invloed ten goede doen werken, waarvoor de dankbaarheid in later leven van den kant der leerlingen niet uitblijft.

Breedvoerig gaat spreker na de inrichting van het onderwijs op de teekenscholen, bespreekt het programma, zet de voordeelen uiteen, verbonden aan 't in gebruik geven van de teekengereedschappen, en besloot met in 't licht te stellen, dat dezelfde motieven, die in Limburg bestonden tot oprichten van een secretariaat, ook hier wel zullen bestaan in 't bisdom Den Bosch. De contributie voor hen, die geen lid zijn is 2 gulden.

Nadat den weleerw. spreker door enkele aanwezigen verschillende vragen waren gesteld en opheldering gevraagd, die hij gaarne beantwoordde en gaf, werd besloten tot oprichting van een secretariaat in het bisdom Den Bosch. Al de aanwezige afgevaardigde gaven er hun stem aan.

De verdere regeling werd opgedragen aan de commissie van advies in 't bisdom. Op een desbetreffende vraag, verklaarde de weleerw. heer van Rijt zich gaarne bereid tot het geven van alle verdere inlichtingen, die men later wenschen zou. Tijd.

Helmond. Dinsdagavond tijdens het vuurwerk is ingebroken bij J. v. d. Ven in het Geremt. Toen de bewoners 's nachts thuiskwamen vonden ze de luiken verbroken en de ruiten verbrijzeld. De kast was opengebroken en de gouden en zilveren voorwerpen, die erin werden bewaard, ringen, horloge, kettingen waren verdwenen.

Reeds zijn twee personen als verdacht van dezen diefstal, gearresteerd.

„Hgz."

Gilze—Rijen. Dezer dagen is door de Regeering beslist, dat de herbouwing van het afgebrand station Gilze—Rijen zal geschieden op dezelfde plaats, zoodat is afgezien van het voornemen om het nieuwe gebouw aan de Zuidzijde te vestigen.

Teteringen. Door de marechaussees alhier zijn aangehouden 2 dienstboden uit het hotel „Duivelsbrug" te Ginneken, die ten nadeele van den hotelhouder successievelijk voorwerpen hadden ontvreemd, als lakens, servetten enz. Aan de politie hebben zij eene volledige bekentenis afgelegd, waarna zij aan de justitie zijn overgeleverd. Men vermoedt, dat meerdere personen bij deze diefstallen betrokken zijn.

Bergen-op-Zoom. *Vitriool-Aanslag.* Zondagavond omstreeks 10 uur toen een 21-jarig meisje, zekere M. de K. alhier huiswaarts keerde, werd zij op den hoek van een straat lastig gevallen door een man die haar iets uit een flesch over het lichaam wierp.

Toen het meisje om hulp riep, verdween de aanvaller. Het bleek, dat haar kleeren door vitriool totaal waren bedorven. Hoofd en handen van het meisje bleven gelukkig gespaard.

Gemengd Nieuws.

Nog voor geen 100.000 franks!

Het Hgz. neemt uit de Annalen van het H. Hart over:

Gedurende het beleg van Parijs in 1870 verzorgde een kloosterbroeder een armen soldaat, die in een der volgepropte hospitalen lag en aan de zwarte pokken leed. Een ongeloovig dokter die het heldhaftig gedrag van den kloosterling meermalen had gadegeslagen, kon zijn bewondering niet bedwingen en zeide eens: „Broeder, ik zou nog voor geen 10 000 francs uw werk willen overnemen."

„En ik", antwoordde de Broeder, „ik zou het nog niet willen doen voor 100.000 frs. maar ik doe het gaarne uit liefde voor Jezus Christus."

Ziedaar het stoffelijk voordeel dat de kloosterlingen aan de maatschappij brengen. Het werk dat zelfs een mensch die voor eenige opoffering niet terugschrikt, afwijst als hem een hoog salaris wordt aangeboden, dat werk doen de kloosterlingen..... uit liefde tot God.

Of is het niet waar, dat men in de verleekte Fransche gasthuizen ondanks allen afkeer van Kerk en godsdienst, de zusters weer terug moet roepen, als er een besmettelijke ziekte uitbreekt? Of heeft de leekenverpleging in krankzinnigenhuizen, in gestichten van vallende ziekten, en in instituten van blinden en doofstommen ooit ernstige voorstanders gehad?

Voor zulk een werk is de prikkel van het salaris niet voldoende! En eerzucht kan de drijfveer toch ook niet zijn voor een werk, dat haast door niemand gezien wordt. Daarvoor is noodig opofferingsgeest die voorkomt uit liefde tot God.

Wie met God en het bovennatuurlijke gebroken heeft, kan daarom het gedrag van onze kloosterlingen niet begrijpen. Zulk een denkt, dat zij toch wel veel geld moeten verdienen die daar heel hun leven doorbrengen in ziekenhuizen of gestichten van de meest beklagenswaardige menschen, of hun leven gaan wagen ginds bij de meest verdierlijkte wilden. En hij becijfert dan in zijn waanwijsheid de inkomsten der kloosters en komt tot sommen, die aan het fabelachtige grenzen. Ja, hij acht het zelfs noodzakelijk, dat de Staat den kloosters een afzonderlijke belasting oplegt.

Arme sukkels!.... Zijn er volgens het Evangelie niet vele dingen, die de vleeschelijke mensch niet begrijpt?

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Meneer de redakteur.

Hedde gè 'n Zondag dè stukske van diejen Frits ook gelezen?

Ze hebben altij gezee, det et de slimste nie waor, mer nou begin ik 't onderhaand wijs te worre. Wa is me dè stukske tege gevalle.

Naovenant det et inne zoon van enne mister is, kan ie nog mer slècht leeze en schrijve.

En dan zen der sommige, die zegge, det ie dè nog nie zelf gedaon hee, want det ie dè op gin stukken nao kan. Mer as dè toch waor is!

Affijn, we zullen et mer zoo laote. Kwajongens die doen kwajongenswerk. Mer dè heet ie der toch mee geleerd, det ie de meensche vort gen dag zee.

Jao, jao enne meensch is nooit zo stom of ie kan nog iets leere.

Ik heb in oewe kraant 'n groot stuk geleeze, meneer de redacteur over de Bondshermonie. Ik hauw et met ouw.

Bij mijn in de buurt hedder nog en paor die gen donneteur zen, mar nou worre ze 't toch ook, den uursten keer dè ze wir rond gaon.

Tot ziens. TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Geachte Redactie.

Zoo ik verneem, zijn er Woensdag in de vergadering voor het vieren der onafhankelijkheidsfeesten allerlei plannen beraamd.

Feestvieren zeker, dat doet ieder rechtgeaard Nederlander. Maar laat Boxtel toch niet meer geld verspillen dan het bekostigen kan: de belastingbetalers zuchten toch al hard genoeg. En wilt gij hebben dat de gemeentekas ook aangesproken wordt, laat er dan ter eere van het feest onze minder gegoede ingezetenen van genieten, gebruik dat geld voor goede doeleinden.

De Dr. Hoek's-stichting krijgt de luttele som van 50 gld. per jaar uit de gemeentekas.

Zij die zooveel goeds sticht, zij die zooveel arme zieken hunne pijnen en smarten lenigt.

Voor een feest van één dag zoude men met honderden guldens gooien. Schande voor Boxtel zoude het zijn! Ik kan zelfs niet goed begrijpen dat het raadslid v. d. Horst, die wel niet zoo'n verbazende som voor zoo'n feest bleek over te hebben toch nog een paar honderd gulden zou willen toestaan voor een kindertractatie; op zichzelf zou daar niet veel tegen zijn maar de gelden konden toch nuttiger besteed worden.

Laat onze Muziekcorpsen, Boxtel's Harmonie, Gildenbonds-Harmonie en Liedertafel St. Petrus dien dag op de markt wat ten gehoore brengen, met zeer kleine kosten zou dat te verkrijgen zijn.

Maar geef dan tot leniging van den nood van Uwen evenmensch uit de gemeentekas ter eere van dat feest eene flinke som aan eene vereeniging waar de noodlijdenden van 1 Januari tot 31 December van genieten.

Goedgeaarde Boxtelaars zijt gij daar niet voor te vinden? X.

Burgerlijke Stand.

GEMEENTE LIEMPDE.

Over de maand Juli.

Geboren: Wilhelmus Cornelis Putmans z. van J. Putmans. — Johaanna Cornelia v. Aarle, d. van J. v. Aarle. — Anna Catharina, d. van M. Roestenburg.

Overleden: Johanna M. v. d. Boom d. van Willem v. d. Boom. — Christina Boers.

Gemeente Haaren.

over de maand Juli

Geboren: Adriana, d. v. L. Willems en Johanna den Otter. — Johanna M., d. v. W. Vugts en C. Konings. — H. M., d. v. C. v. d. Loo en Lamberdina Liebregts. — Antonius J, C., z. v. P. J. J. Bekkers en Antonia Dekkers. — Bernardus A., z. v. A. Heesters en Petronella v. d. Heuvel.

Overleden: Antonius v. d. Oetelaar, 1 j. — Antonius van Haaren, 1 j. — Theodorus H. v. d. Meijden, 8 m. — Petronella G. A. de Kort 3 j. — Gerarda Schilders, 16 j. — Bernardus A. Heesters, 1 d.

BEKENDMAKINGEN.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter algemeene kennis, dat gedurende de a.s. kermisdagen van 17 tot en met 20 Augustus a.s.

1o. het sluitingsuur voor herbergen, tapperijen, bierhuizen en dergelijke inrichtingen is bepaald op twaalf uur des avonds;

2o. alle voorstellingen, hetzij in herbergen, tenten enz., geëindigd moeten zijn en blijven van half twaalf uur des avonds tot den volgenden morgen negen uur;

3o. daar waar danspartijen gegeven worden, deze slechts mogen voortduren tot tien uur des avonds en niet wederom mogen aanvangen vóór negen uur van den volgenden morgen.

4o. dat de open draaimolen moet worden gesloten om negen uur des avonds en de stoomcaroussel om twaalf uur des avonds.

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Waarschuwing.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

In aanmerking nemende, dat het den laatsten tijd veel voorkomt, dat op openbare wegen wordt geplagd en gestrooiseld,

Waarschuwen belanghebbenden, dat het op straffe van bekeuring verboden is, zonder toestemming van Burgemeester en Wethouders, op en langs openbare wegen en voetpaden te plaggen of te strooiselen.

Boxtel, 1 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.

De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,22 de K.G.

Te TILBURG was de prijs der boter op 25 Juli f 1.20 à f 1.27½ per K.G.

Op 1 Aug. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 1 Aug. Hoogste prijs f 1.19 Laagste f 1.03 Middel f 1.12 p. KG.
Aanvoer 9355 K.G.

MAASTRICHT, 1 Aug. Botermijn. Aanvoer 53800 K.G. Hoogste prijs 1.19, middelste f 1.13, laagste f 1.05 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 1 Aug. Aanvoer 32610 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f'0,70 tot f 0,76.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

ADVERTENTIEN.

Dankbetuiging.

Door deze betuigen wij het publiek van Boxtel onzen **oprechten dank** voor de hulde ons verleden Zondag gebracht.

In 't bijzonder aan „Boxtel's Harmonie" en de Liedertafel „St. Petrus".

Het Bestuur van de R. K. Gildenbonds-Harmonie.

Al degenen die iets te vorderen hebben inzake **Witte Bioscoop** of **Café Nagels** te BOXTEL, worden beleefd verzocht daarvan opgave te doen aan de „WITTE BIOSCOOP" (J. v. d. Sande) te BOXTEL en kunnen hunne gelden op **Donderdag 21 Augustus** a.s. daar in ontvangst nemen.

Hoogachtend,
J. B. DEVENIJNS.

G. P. Duuring,

Oogarts, 's-Bosch
is van 14 Juli tot 4 Aug.
afwezig.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter kennis van belanghebbenden, dat zij, die gedurende de kermisdagen alhier **(van Zondag 17 Augustus tot Woensdag 20 Augustus)** wenschen

Danspartijen en Muziekuitvoeringen, voorstellingen of andere vermakelijkheden

te geven of te doen geven, in voor het publiek toegankelijke plaatsen, daarvan **vóór Donderdag 14 Augustus** a.s. aanvragen moeten doen, wordende voor na dien tijd ingekomen aanvragen **geene vergunning verleend.**

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

De BURGEMEESTER van BOXTEL
maakt bekend

dat gedurende de kermis te Boxtel van **Zondag 17** tot en met **Woensdag 20 Augustus** d. a. v., liedjeszangers, harmonicaspelers, hazardspelen en dergelijken **ten strengste zullen worden geweerd**, terwijl orgeldraaiers — mits voorzien van zuiver toongevend orgel — slechts tot een **beperkt aantal** worden toegelaten.

Verlotingen zijn **verboden** op grond van de wet van 6 Juni 1905 (Staatsblad No. 171).

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Openbare Verkooping van Masten- en Berkenboomen.

De Burgemeester van BOXTEL zal voor de Gemeente BOXTEL, op **Dinsdag** den **12 Augustus 1913**, om **10 uur** voormiddag, ten Raadhuize aldaar, bij **inschrijving in het openbaar verkoopen:**

Een perceel, ongeveer 312 stuks **Masten- en Berkenboomen,** waaronder zeer zware, voor alle doeleinden geschikt, staande op de **Dreef tot aan de Heide, ten zuiden van het Kinderbosch, te Lennisheuvel** onder **Boxtel.**

De voorwaarden van verkoop liggen ter inzage ter Gemeente-secretarie en zijn aldaar verkrijgbaar.

Betaling der koopsom vóór of op 1 Februari 1914.

Inlichtingen verstrekt de heer **H. J. Dekkers**, Gemeente-opzichter.

De op zegel geschreven biljetten moeten ten Raadhuize zijn ingeleverd **vóór 10 uur voormiddag** van den dag der verkooping.

BOXTEL, 1 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Te Huur of Te Koop te BOXTEL

tegen 1 November, een voor iedere zaak geschikt

FLINK

Winkelhuis

gelegen op besten stand.

Te bevragen bij **P. Buddemeijer,** *Markt Boxtel.*

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal FINAAL VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 5 Augustus 1913** ten **4 uur n.m.** ten huize van Mej. de Wed. Th. van Son, aan de **Markt.**

Voor de Erven de Wed. Fr. v. Beers.

Krachtens Rechtelijk Bevel.
ONDER BOXTEL.

Koop I. Een **Landbouwerswoning c. a.** met **arbeiderswoning,** erf, moestuin, boomgaard en bouwland, ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E Nos. 1610, 1609, 1562 en 444, samen groot 75.72 Aren.

Koop II. Twee perceelen **Weiland** ter plaatse „de Scheepsdonken" en „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E No. 443 en Sectie F. No. 878, samen groot 47.90 Aren.

Koop III. **Massa** van koopen I en II.

Koop IV. Een perceel **Bouw- en Weiland**, ter plaatse „de Scheepsdonken", kad. bek. Sectie E No. 1458, groot 98.90 Aren.

Koop V. Vier perceelen **Weiland**, ter plaatse „de Scheepsdonken" in „de Dorsingen", kad. bek. Sectie E. Nos. 441 en 442 en Sectie F Nos. 880 en 881, samen groot 1.30.90 Hectare.

Koop VI. Alle goederen in **Massa.**

Te aanvaarden: Van koop I de gebouwen c. a., het erf, de moestuin, de boomgaard en 4 akkers bouwland met 15 Maart 1914, het overige van koop I, benevens koop IV te Oogststoppelbloot 1914 en koop II en V te half Maart 1914.

Ingezet: Koop I f 650.—, koop II f 270.—, koop III f 960.—, koop IV f 300.—, koop V f 300.—. koop VI f 2600.—.

De **VERKOOP** der **geresveerde BOOMEN GAAT NIET DOOR.**

Lasten vanaf 1 Januari 1914.
Betaling 5 November 1913.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal **bij inschrijving** VERKOOPEN:

Op **Maandag 11 Augustus 1913** ten **3 uur n.m.**

Voor de Fie. v. Boeckel-v. Rumpt.

237 stuks meerendeels
ZWARE CANADABOOMEN

staande als volgt:

Te Liempde in Veldersbosch.

Koopen I en IV en Massa V en VI (133 stuks).

Te Liempde bij de Barier.

Koop VII (5 stuks).

Te Liempde in de Liempdsche Heggen.

Koop VIII (16 stuks).

Te Oirschot in de Kleine Veering.

Koop XI (43 stuks).

Te Boxtel in Lennisheuvel.

Koopen X en XI en Massa XII (40 stuks).

Aanwijzing geschiedt door **Frans van Lith**, tuinman op Velder.

Ruimen vóór 1 **Maart** 1914.

Betaling (zonder onraad) **vóór het vellen**, uiterlijk 1 Januari 1914.

Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren ten kantore van voornoemden Notaris, alwaar ten dage en ure als voormeld de opening plaats heeft.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 14 Augustus 1913** ten **10 uur v.m.** ten *sterfhuize* van *Mej. Wed. E. v. d. Ven-v. d. Sande* in de Rechterstraat.

EEN GOED ONDERHOUDEN INBOEDEL als: **Antieke Eiken Kast, Eiken Bureau, Buffetkastje** en meer **Kasten, Tafels, Stoelen** met trijpen en andere zittingen, **Feauteuils, Eikenhouten** 2 persoons **Ledikant, ijzeren Ledikant, Vul-** en **andere Kachels, Waschfornuis.**

Spiegels, Schilderijen, Beelden, Lampen en **Klokken.**

Bedden, Dekens en **Beddengoed, Vloer-** en **Tafelkleeden** en **Gordijnen.**

Potten, Pannen, Glas- en Aardewerk en **Keukengerief** enz.

Kijkdag daags te voren van **2—4 uur n.m.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 11 Augustus 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen.

Voor den heer Mr. G. van Tienhoven.

30 koopen **Haver** in Kampina.

v. d. Velden's Kwast en Likeur

zijn verkrijgbaar in verschillende smaken.

CITROEN - KERSEN - FRAMBOZEN - GRENADINE

Prijzen 30 en 27½ cent per flesch.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationstraat, BOXTEL

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

RUIME SORTEERING

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum.
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revelvers en ammunitie.

Nikkel-, Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgehuwden. — Groote en grootste keuze. — Billijke prijzen

---

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij
J. H. PRINS, Meubelfabr **Heemstede** bij Haarlem.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Doet uw voordeel.

Het is genoeg bewezen dat **J. VAN VELLINGA, Molenstraat** voor Boxtel en Omstreken de gezochte winkel is.

Bij ons wordt geen **10 pCt.** gegeven, maar wel op zijn minst

20 pCt. bespaard

en gaat dit onmiddellijk over aan de koopers.
Leg U dus niet aan banden maar doet Uw voordeel en onderzoekt het.

AANBEVELEND,

J. v. Vellinga.

---

7 maanden aan open been geleden.

Genezen door den

KLOOSTERBALSEM.

Mej. Ida Janssen te Berg (Limburg) verklaarde ons: „7 lange maanden heb ik geleden aan een open been. Het been was vanaf het scheenbeen tot aan de teen open. Loopen kon ik niet meer en het duurde zoo lang, dat ik er moedeloos onder werd. Geen enkel van de vele geneesmiddelen die ter genezing aanvaardde hielp mij, totdat ik op aanraden van een mijner buren besloot het ook eens te probeeren met den Kloosterbalsem, welke ik kocht bij Th. Severijns, te Obbicht. Het resultaat was prachtig. Reeds na drie dagen begon de wond te genezen en na 14 dagen, na 4 potjes Kloosterbalsem gebruikt te hebben, was ik geheel en al hersteld, waarvoor ik zeer dankbaar ben".

Kloosterbalsem,

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 ct., van 50 gr. 75 ct., van 100 gr. f 1.20 en van 250 gr. f 2.50. Elscht ROODEN BAND met handteekening van den Generaal Agent L. I. AKKER, Rotterpam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. D. VELDEN-v. d SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMMOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

NIEUWE
Vrachtgoed- en IJlgoed-
VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor eene enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

---

v. d. Velden's Kwast en Likeur

zijn HEERLIJK, VERFRISSCHEND en VOORDEELIG.

KWAST, 30 cent per literflesch (moet met water worden aangemaakt).
LIKEUR, 27½ cent per flesch, in diverse smaken.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

Roomsch Protest

tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

I. BIJ EEN CONGRES.
II. MATIGHEID.
III. ERGER DAN ALCOHOL.
IV. NIET INTEGRAAL.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen.** waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.

---

v. d. Velden's Kwast en Likeur

DE VOLKSDRANK BIJ UITNEMENDHEID.
GEHEEL ZUIVER EN GOEDKOOP.

KWAST per Literflesch 30 ct. LIKEUR 27½ ct. p. flesch, in diverse smaken

10 procent korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iedere boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 62. Zaterdag 2 Augustus 1913.

Standbeeld voor Poirters.

Voor een paar weken kwam in de bladen het volgende bericht voor :

Te 's-Bosch vergaderde het uitvoerend comité tot oprichting van een standbeeld voor den eigenaardigen volksdichter der XVIIde eeuw Pater Adrianus Poirters, wiens frissche geest nooit verouderen zal.

Besloten werd de uitvoering van het standbeeld op te dragen aan den bekenden Vlaamschen kunstenaar M. de Beule, te Gent, zoodra de noodige gelden zullen verzameld zijn.

De reeds ontworpen maquette, zegt de Msb., kenmerkt hem geheel : zijn oolijk-goedige spotlach, de geestige flikkering van mond- en ooglijnen, en in het voetstuk zijne eigen woorden, zoo leuk-typisch : „Mijne muse heeft niet gedronken van de Griecksche zilverstroomen, maár het water van den Heikant".

Denkelijk Mei 1914 zal zijn bronzen standbeeld (het eerste in Noord-Brabant) in zijne geboorteplaats Oisterwijk geplaatst worden.

Dat men te Oisterwijk een gedenkteeken voor den beroemden Zuid-Nederlandschen volksschrijver, Poirters, wil oprichten, verdient zeker allen lof en mag ten voorbeeld strekken aan andere Noordbrabantsche gemeenten, waar beroemde personen het levenslicht aanschouwden. Brabant heeft heel wat mannen van beteekenis voortgebracht, maar is tot op den dag van heden toe arm aan monumenten, waar 't een blijk van hulde geldt aan zijne groote mannen.

Men spreekt in Oisterwijk echter van een standbeeld. En daar sta ik wel eenigszins van te kijken, want voor zoover ik weet, is er geen portret van Poirters bekend. Men zal dus geheel in het rijk der fantasie moeten gaan zoeken en wat zal daarvan de uitkomst zijn ! Er moet, dunkt mij, altijd iets bespottelijks in gelegen wezen een beeld van Poirters te ontwerpen, dat niet de minste gelijkenis vertoonen kan met den man wien het betreft. Verbeeldt U, dat er eens iemand na de onthulling van het standbeeld een portret van Poirters ontdekt, wat een Meierijsche mop zal er dan in de hoofdplaats van het aloude kwartier van Oisterwijk uitgehaald zijn.

H. N. OUWERLING.

LAND- EN TUINBOUW.

Oculeeren.

Wanneer men zaden van vruchten uitzaait en die laat ontkiemen en groeien, zonder er zich verder om te bekommeren, dan zullen er na verloop van tijd wel vruchten aan de boompjes groeien, maar deze zijn altijd haast van inferieure soort ; men noemt ze dan ook wildelingen, en heet de boompjes, waaraan ze voorkomen, evenzoo. In onze vruchten- en plantenteelt is het er evenwel om te doen, de meest veredelde variëteiten te kweeken ; die hebben de hoogste waarde en worden algemeen het meest gezocht. Om die betere soorten te verkrijgen, moeten de wildelingen veredeld worden, en dit gebeurt door enten en oculeeren. Aangezien het thans zoo ongeveer de tijd voor oculeeren is, willen we daarover een en ander vertellen.

De meeste leeken in het vak hebben een minder goed idee omtrent den groei en voeding der plant. Men meent nog te veel dat het plantenvoedsel, door de wortels opgezogen, rechtstreeks dient tot voeding der gewassen. Dit is niet zoo. Het opgezogen voedsel wordt door het spint of without heen vervoerd naar de bladeren, ondergaat daar een groote verandering, waarbij het tot werkelijk voedsel wordt gemaakt, en daalt nu tusschen hout en schors naar beneden en wordt vervoerd naar de plaatsen, waar het noodig is voor den groei en de ontwikkeling der verschillende organen.

In sommige van die organen, o.a. in wortels en oogen, wordt heel wat plantenvoedsel opgehoopt, waaruit bij den verderen groei geput kan worden.

Om nu te oculeeren, neemt men een oog van een puike variëteit en brengt dit op een wildelingstam over. Als dat oog daarmede vergroeid is, en er ontwikkelt zich het volgend jaar een takje, dan heeft men hierin dezelfde variëteit van den boom, waaraan de oculatie is ontleend. Om dat oog te doen aanslaan, zooals de vakterm heet, moet het oculeeren geschieden, en om daartoe te geraken, heeft men enkele zaken in het oog te houden. Vooreerst moet men zorg dragen het oog met het kiempje en een deel der schors voorzichtig van het oculatiehout te snijden. Ontbreekt het kiempje, dan mist het oog het eerste levensbegin en moet noodwendig afsterven. Voor oculatiehout neemt men bij voorkeur rijpe eenjarige scheuten, terwijl men den onderstam ook liefst niet te oud heeft. Het oculatiehout mag in geen geval uitgedroogd zijn, want dan kan de sapstroom niet meer regelmatig worden, de cellen zouden gesloten zijn en geen vocht meer opnemen, en dan kan er van aanslaan geen sprake meer wezen.

Men bewaart daarom het oculatiehout in vochtig gras of mos, dan blijft het frisch en versch. Gaat men nu oculeeren, dan snijdt men voorzichtig de oculatie af, zorg dragende, dat de bovenzijde, d.i. de kant boven het oog door een voorafgaande inkeping, gaaf wordt. De aanwezige bladeren moeten eerst verwijderd zijn, alleen de steelen laat men staan, om de oculatie beter te kunnen vasthouden. Om vochtverlies te voorkomen, blijft de afgesneden oculatie tegen het hout aangedrukt. Nu snijdt men op den te oculeeren stam een T-vormige opening, waarbij de vertikale snede pl.m. 2 c.M. lang is, verwijdert de schors en schuift de oculatie naar binnen, daarbij zorg dragende, dat de schors boven het oog nauwkeurig sluit tegen de vast zittende schors van den stam. De teruggeslagen schorsdeelen worden nu over de oculatie heen gebonden, zoo, dat het oog vrij blijft. Sluiten de oude schors en die der oculatie goed aan elkaar, zoodat het sap geregeld kan doorstroomen, dan zal de oculatie wel gelukken. D. v. N.

Bijenteelt.

De zorg en de werkzaamheden van den imker in dezen tijd laten zich in hoofdzaak in het volgende samenvatten:

1. Laat de bijen gedurende den honigoogst zooveel mogelijk met rust. Het herhaaldelijk openen der bijenwoningen moge noodig zijn in het voorjaar, in den zomer is het nadeelig.
2. Vergroot de bijenwoningen als het noodig is, door ledige ramen naast het broednest te plaatsen, of er een hoogsel op te zetten.
3. Houd de oude stokken, die gezwermd hebben, en de afgekomen zwermen in het oog, want zij zouden hun koningin kunnen verliezen, als deze haar bruidsvlucht houdt.
4. Belet zooveel mogelijk het zwermen, vooral het afkomen van nazwermen.
5. Verlucht uw bijenwoningen zooveel mogelijk tijdens de groote hitte, en beschut ze tegen de brandende zonnestralen.
6. Slinger uw honig liefst uit bij droog weer en Noordenwind. Plaats uw ramen zóódanig, dat de cellen de richting van den draaienden trommel van den slinger volgen.
7. Draai de groote ramen eerst langs één kant half uit, keer ze dan om en slinger de andere zijde geheel uit. Leeg daarna de eerste zijde geheel. Halve raampjes, uit hoogsels, mogen in twee keeren uitgeslingerd worden.
8. Laat den uitgeslingerden honig door een zeef loopen om hem te zuiveren, vervolgens 't water er uit verdampen, daarbij zoo noodig den honig met een schoonen stok roerende Bewaar den honig op een droge en frissche plaats.
9. Volken in strooien korven, die gezwermd hebben, kan men het best 21 dagen — drie weken — daarna oogsten, dewijl ze dan geen broed meer bevatten.
10. Vang de darren zooveel mogelijk weg, en let op de roovers, als de honigoogst geëindigd is.

Van 's Levens Schaduwkant.

— Wat denk je, Arendje, zouden we 't eens probeeren ?

Juffrouw Bevers schoof wat vooruit op haar stoel en stak langs het theeblad haar hand uit.

— Laat me nog eens lezen, zei ze.

Haar man reikte haar de courant over, die ze naast het theeblad legde. Dan haalde ze uit haar zak een grooten witten zakdoek, nam den bril, die op het blad lag, en begon die langzaam en voorzichtig af te wrijven.

— 't Lijkt niet kwaad", zei haar man.

Ze zei niets, zette voorzichtig den bril op haar neus, nam de courant en begon te lezen. Haar man tegenover haar keek aandachtig toe. En toen zij zwijgend de courant weer naast zich neerlei, bleven zijn oogen vragend op haar gevestigd.

— Wat denk je ? vroeg hij, toen zij nog zwijgen bleef.

Ze haalde even de schouders op.

— 'k Weet niet wat ik zeggen moet, Willem, zei ze dan.

— Maar het lijkt toch mooi, meende hij en greep weer naar de dichtgevouwde courant, die hij ongeduldig openvouwde.

— Ja, ja, kwam ze, dat wel.

— Het levert tusschen de drie en vierhonderd gulden in 't jaar op en de overnemingssom kan in maandelijksche termijnen afbetaald worden, ging hij voort.

— Ja, zei ze, maar er moet dadelijk een deel gestort worden.

— Als dat nou maar niet te veel is, hield hij aan, dan zou 't net iets voor ons wezen, want van zoo'n pensioentje blijft het armoe lijden.

Ze zuchtte.

— Ja, ja, zei ze, maar we zijn al zoo oud. Denk eens aan, jij wordt de andere maand al 76.

— 75, verbeterde hij.

— 75 ? O ja, 75. Nou, dat 's toch al wat oud, om nog een zaakje te beginnen.

— We zijn beiden nog kras, meende hij.

— Maar dat zou gauw veranderen op onze jaren, bracht ze er tegen in. 't Is ook een makkelijk zaakje, vond hij hier en sigaren.

Ze knikte.

— Ja, dat wel, zei ze, maar...

— Kom, moedigde hij aan, je moet niet dadelijk zoo'n zwaar hoofd in de dingen hebben. Zeg nou zelf, zoo kunnen we toch ook eigenlijk niet leven.

— Neen, kwam ze, daar heb je gelijk aan.

— Daarom, meende hij.

— Je kondt er misschien eens op schrijven, opperde ze aarzelend.

Hij glimlachte.

— Juist, zei hij, dat had 'k ook gedacht.

— Hij schoof de courant, die voor hem lag wat op zij en stond op.

— We zijn dan toch nog niet gebonden, kwam ze haastig.

— Neen, neen, zei hij, terugkomend bij de tafel. Maar natuurlijk, als we er heelemaal niet over denken, hoeven we niet te schrijven, je moet er idee in hebben.

Ze knikte.

— Natuurlijk. Maar 'k wil maar zeggen, dat we altijd nog zien kunnen.

— Dat spreekt.

Hij liep weer weg van de tafel naar het klein bordje.

— Wou je 't nu dadelijk doen ? vroeg ze.

Hoe eerder hoe beter, meende hij, zoekend in het kastje.

De inkt staat onder in, zei ze.

Met een inktpot, waarlangs een pennehouder lag, en een velletje papier kwam hij terug bij de tafel. Hij zette zijn bril op en vouwde de courant een paar maal dubbel, legde ze dan met de advertentie boven naast zich neer en begon te schrijven.

Wat moet ik er boven zetten ? zei hij, toen hij den datum en den plaatsnaam geschreven had, mijnheer of weledele heer of...?

Mij dunkt, weledele heer, niet ?

Hij knikte, verschoof zijn bril wat en schreef. Zijn vrouw keek aandachtig toe, schonk dan de kopjes nog eens vol, voorzichtig om niet te stooten.

Ik zal er maar inzetten, dat 'k gepensionneerd rijksambtenaar ben, niet? vroeg hij even het hoofd opheffend.

Ze knikte.

Natuurlijk zei ze. En dan moet je niet vergeten, dat je rekent op maandelijksche betaling.

— Ja, ja, zei hij doorschrijvend, dat staat er al in.

Dien middag bracht hij den brief nog naar de post. En twee dagen later, 's avonds, kwam het antwoord. Zenuwachtig brak hij de enveloppe open. Zijn vrouw, wat opwippend op haar stoel, keek ongeduldig naar den brief, dien hij lezend voor zich uit hield.

— 't Is in órde hoor ! zei hij, even van den brief opkijkend.

— In orde, vroeg ze.

— We kunnen zelf de zaak komen zien en tegen betaling in termijnen heeft hij geen bezwaar.

— Laat me ook eens lezen.

Hij reikte haar den brief over, legde dan met een vergenoegd gezicht den brief naast zich neer.

Den volgenden dag gingen ze samen op stap naar het winkeltje. 't Zag er netjes en aardig uit. Ze snuffelden er wat rond, keken eens in rekeningetjes en beschimmelde boekjes die de eigenaar hun voorlegde, maar letten meer nog op de gezellige achterkamer en de ruime keuken.

— Hier zouden we goed wonen, Arendje, meende hij.

Zij knikte vergenoegd, ze had er wel dadelijk in willen trekken.

De menschen deden erg vriendelijk en de juffrouw zette dadelijk een kopje koffie. Toen ze naar huis gingen, waren ze al besloten het zaakje maar over te nemen. Maar ze hielden het nog in beraad, omdat ze bang waren, dat de menschen anders nog meer zouden vragen.

Toen drie dagen later de koop gesloten werd feliciteerde de winkelier Bevers en zijn vrouw.

— Je zult er pleizier van hebben, zei hij. 't Is net iets voor jullie.

Bevers en zijn vrouw glimlachten.

Dat hadden ze zelf ook gedacht. Het bedrag, dat direct betaald moest worden, hadden ze voor een deel geleend bij den broer van juffrouw Bevers. De rest zouden ze nou in gedeelten betalen. Dat vinden we wel, had de man gezegd.

Ruim een maand daarna namen ze het zaakje over. Bevers was bijna iederen dag naar het winkeltje gegaan, om er wat van te leeren. Hij had wel eens gezeid dat het niet zoo druk liep, als hij dacht, maar de ander had hem verteld, dat er meestal 's avonds nog al veel klanten kwamen en 's morgens ook, als de ambachtslui naar hun werk gingen.

De eerste week, dat ze erin waren viel de verkoop hun niet mee. Maar dat kon wel eens verschillend zijn, de eene week of de andere. Toen het de volgende week weer slecht ging en Bevers zijn nood ging klagen bij den verkooper, troostte die hem ook, dat het wel eens verschillend liep in zoo'n zaakje. Na de derde week ging hij weer, maar trof den man niet thuis. En toen hij na de vierde week nog eens kwam, viel de ander tegen hem uit, dat dat geloop hem verveelde en dat hij er ook niets aan doen kon.

Enkele dagen later kregen ze een brief, die om betaling van het nog verschuldigde verzocht. Verslagen keken ze mekaar aan. Dan liep Bevers woedend de deur uit. Hij zou het dien man wel eens aan zijn verstand brengen, dat hij hun beetgenomen had. Maar de ander lachte hem uit, dreigde met een deurwaarder, als hij niet betaalde. En toen hij de volgende week weer ging, liet hij hem niet eens binnen.

— We zijn er in neloopen. Arendje, voer Bevers uit, zoodra hij thuis was, erin geloopen, zeg ik je, die fielt wil me niet eens meer te woord staan.

— Och, och, klaagde zijn vrouw. Hoe moet dat toch ! De zaak brengt nog geen gulden in 't jaar op.

Bevers zei niets meer. Hij zocht zenuwachtig naar een briefkaart, schreef dan den ander dat hij een oplichter was en een schurk.

Twee maanden later stond hij wegens beleediging voor de rechtbank.

Gered door het onweder

Een Amerikaansche stationchef verhaalt het volgende :

Verscheidene jaren geleden had ik dienst op een klein spoorwegstation ver in het Westen. Op een ongewoon heeten avond in Augustus liep ik in de wachtkamer van het station op en neer, toen het losbreken van een hevig onweer mij eensklaps deed opschrikken uit mijn rustige kalmte. Helle bliksemschichten en ratelende donderslagen gingen een ontzettende wolkbreuk vooraf en daarbij gierde en raasde de storm uit alle macht, trachtend alles omver te rukken wat niet stevig vaststond. Het was een helsch concert, en ofschoon ik anders een man ben, onversaagd in alle opzichten, maakte dit onweer mij toch een weinig bevreesd, daar het ook voor de veiligheid van het spoorwegverkeer niet zonder gevaar was. Nog werd mijn angst niet weinig vermeerderd doordien de sneltrein reeds lang in aantocht moest zijn, en ik nog niets van zijn nadering had bespeurd. Ik besloot eindelijk, hoewel de regen in stroomen neerviel, eens buiten te gaan kijken, om te zien of de trein nog niet aankwam. Ik had nog slechts een paar voetstappen gedaan, toen een vrouw doodelijk ontsteld op mij toeijlde.

„Snel, snel !" riep zij tot mij. De trein is gederailleerd ! Alles is verloren ! Alles is verloren ! Mijn man..., mijn kind..., dood, dood !"

Ik voelde, dat ik doodsbleek werd van ontzetting. In vliegende haast wees de vrouw mij het naaste kruispunt aan als de plaats, waar de trein gederailleerd was, en ik besloot mij terstond derwaarts te begeven.

Ik beval de vrouw het stationsgebouw binnen te treden en daar op mijn terugkomst te wachten. Dan spoedde ik mij, met een lantaarn in de hand voort, naar de plaats waar het ongeluk gebeurd moest zijn. Doch toen ik op de plaats kwam en met mijn oogen de duisternis doorboorde, om de puinhoopen en de stukken en brokken te ontdekken, waarin de trein door de ramp veranderd moest zijn, was het mij onmogelijk iets te bespeuren wat daarop geleek. Ook geen smartkreet, noch een kreet om hulp vernam ik ; slechts de wind huilde en striemde mij den regen in het gelaat, en loeide door de takken der boomen. De vrouw moest zich in haar angst en verwarring bepaald in de plaats van het onheil vergist hebben ; wellicht was het nog verder, een kwartier of een half uur gaans. Maar ik kon niet op goed geluk in de duisternis doorloopen, ook mocht ik mij niet al te ver van het aan mijn hoede toevertrouwde station verwijderen. Ik besloot derhalve om terug te keeren en de vrouw nauwkeuriger over hetgeen zij wist te ondervragen. Terwijl ik de rails langs liep, uit gewoonte den blik op den grond gericht, om te zien of alles in orde was, bemerkte ik plotseling, dat één wissel, die van de hoofdlijn op een zijlijn voerde, verkeerd gesteld was. Indien de sneltrein op de zijlijn terecht kwam, zou hij met den daar gereedstaanden goederentrein in botsing moeten komen. Daar ik wist, dat ik zelf den wissel goed gesteld had, kwam mij dit vooral zonderling voor. Doch vóór ik nog tijd had daarover na te denken, vernam ik plotseling het luide en schrille gefluit van den sneltrein, die gederailleerd en totaal verongelukt moest zijn. Was het een droom of was het werkelijkheid ? Voor ik mijzelf op deze vraag een antwoord had kunnen geven, zag ik reeds in de verte de lantaarns van de locomotief die met razende snelheid naderde.

De trein was dus niet ontspoord, maar hij moest ontsporen, als ik den wissel niet goed zette. Dit kon echter slechts van het station uit geschieden. Hier hielp geen redeneeren of bezinnen, ik moest het station bereiken voor de trein op den wissel was. Ik begon dus zoo snel mijn beenen het veroorloofden te loopen. Ik weet nog heden niet, hoe het mij gelukte de plaats te bereiken, vanwaar de wissel verzet kon worden. Ik rende blindelings over alles heen en toen ik bij de correspondeerende toestellen was, wierp ik met een geweldigen ruk den wissel om, juist op het oogenblik, dat de trein de kritieke plaats had bereikt.

De sneltrein placht gewoonlijk niet bij het station stil te houden, doch alleen zijn snelheid te vertragen, om indien er passagiers wachtten, te stoppen. Ditmaal echter bleef, voor ik nog goed en wel van mijn verbazing over het gebeurde bekomen was, de trein staan en kwam de conducteur hard op mij toeloopen.

„Mijnheer", zeide hij, „wil u dit pakket aannemen en het zorgvuldig bewaren, totdat men het bij u halen komt. Zorg er goed voor, want de inhoud is van zeer kostbaren aard. Ik zal u later alles verklaren".

Hij duwde mij een klein, zwaar pakket in de hand, floot, en de trein zette zich in beweging.

Geheel en al in de war door alles wat ik in zoo weinig tijds had ondervonden, bereikte ik mijn kantoor in het stationsgebouw, waar ik mij in een stoel liet neervallen. Ik legde het pakket voor mij neer, toen keek ik om naar de vrouw, die ik hier meende te vinden. Ze was verdwenen.

Ik zat onbeweeglijk in mijn stoel en keek in gedachten verzonken naar den muur. Zoo verliepen ongeveer tien minuten. Honderden gedachten en vermoedens doorkruisten gedurende dien tijd mijn brein, en toen ik eindelijk weer voor mij heen keek, schrikte ik plotseling op.

Achter een deur in een hoek stond de vrouw, die mij had meegedeeld, dat een ongeluk met den trein gebeurd was. „Hemel !" riep ik uit. „Wat heeft dat alles te beduiden ?"

Zij lachte slechts, waarbij zij een dubbele rij hagelwitte tanden toonde.

„Wat meent ge ?" vroeg ze bedaard.

„Nu, wat moet dat beduiden, dat verhaal, dat de trein is ontspoord, en dat uw echtgenoot en kind dood zouden zijn ? Daarentegen ging de trein hier voorbij. Wat beteekent dat alles ?"

Zij lachte luide.

„Wat dat beduiden moet ? Het was een list om u van het station te verwijderen", antwoordde zij. „Doch desmijn plan schipbreuk doen lijden, door den wissel op het laatste oogenblik nog niettegenstaande hebt gij voor een deel goed te zetten".

„Den wissel, dien gij eerst verkeerd gezet had !" riep ik.

„Zoo is het", antwoordde zij.

„Ellendige !" riep ik uit. „Weet gij niet, wat geschied zou zijn, indien ik niet te rechter tijd hier geweest was?"

Zij lachte weer.

„O ja, ik weet het", zeide zij.

„En wat om Godswil hadt gij daarmee voor ?"

„Ik zal het u zeggen. Als gij dien wissel niet goed had gezet, zouden eenige dozijnen slachtoffers meer de eeuwigheid zijn ingezonden en gij waart op de bank der beschuldigden terecht gekomen. Door uwe tusschenkomst was mijn plan bijna verijdeld. Die vervloekte conducteur van even heeft alles zoo netjes overlegd, dat hij zich morgen niet weinig verwonderen zal, als gij hem de geheele geschiedenis vertelt".

„Zijt gij krankzinnig ?" vroeg ik

„O neen. Ik was nimmer beter bij mijn verstand dan op dit oogenblik. Ziet gij het kleine pakket, dat de conducteur u overhandigd heeft ?"

Ik legde mijn hand op het pakje en wierp een donkeren blik op het ontzettende vrouwmensch.

„Dit pakket bevat een som van 20.000 tot 40.000 dollars. Ik en nog eenigen van mijn bende hoorden van de zending en besloten dat het geld ons eigendom zou worden. Ons plan werd echter verraden en de conducteur, die er van hoorde, besloot het geld bij u in veiligheid te brengen. Intusschen kende ik zijn plan en ik wilde een dubbel spel spelen en het geld machtig worden, en het dan voor mij zelven behouden. Te dien einde nam ik mij voor den trein te doen ontsporen en mij daarna in de groote verwarring, van het pakket meester te maken voor het u overhandigd werd. Door uw tusschenkomst is wel de trein, maar niet het geld gered. Ik gelast u het zonder tegenstreven aan mij over te geven".

Zij deed een stap voorwaarts naar de tafel, terwijl ik opsprong en met beide handen het pakket beetgreep.

„Nooit," riep ik uit. „Dit vreemde eigendom is mij toevertrouwd en ik zal het tot mijn laatsten druppel bloed verdedigen.

De vrouw lachte honend.

„Welk een onzin !" riep zij. „Ik dacht niet, dat gij om een beetje geld zulk een omslag zoudt maken. Maar ik zal u tot rede brengen."

Haar langen mantel open werpend, veranderde onheilspellende vrouw plotseling in een krachtigen, woest uitzienden man, die mij den loop van een revolver op de borst hield. De roover had de vermomming slechts gekozen om zijn misdaad te volvoeren.

Ik keek naar het wapen en huiverde.

„Ge behoeft niet te vreezen", ging de roover op kalmen toon verder, „ik zal geen moord begaan, als ik het vermijden kan ; maar breng mij niet tot het uiterste."

De grootste vertwijfeling maakte zich van mij meester. In een gevecht met den gewapenden bandiet moest ik ongetwijfeld het onderspit delven ; toch kon ik er niet toe besluiten hem het aan mijn zorg toevertrouwde pakket af te geven.

Een felle bliksemschicht, waarop een donderslag volgde, verlichte op dat oogenblik het vertrek.

Zelfs de roover schrikte er van en ik zag hem verbleeken.

„Ellendeling !" riep ik hem toe, „vreest gij niet den toorn des hemels ?"

„Ik vreezen ?" schreeuwde hij, terstond zichzelf weer meester. „Neen idioot. Nu echter hier met het geld, of ik jaag je een kogel door den kop".

„Nog één minuut dan", vroog ik.

„Geen enkele..."

De zin werd niet voltooid. Een nieuwe, nog veel sterkere lichtstraal, waarvan de flikkering het onmogelijk maakte iets te onderscheiden, volgde op de vorige ; tegelijkertijd hoorde ik een geweldigen donderslag, een ontzettend gekraak ; de bliksem was ingeslagen. Bewusteloos stortte ik neer.

Toen ik weer tot bezinning kwam, scheen de zon reeds door de vensters van het stationsgebouw en hoor ik het gezang der vogels, die den heerlijken zomermorgen begroetten. Eenige passen van mij af zag ik den man, die mij zooveel ontzetting had gebracht, op den grond uitgestrekt ; zijn gelaat was doodsbleek, terwijl een roode streep zich aan zijn linkerslaap vertoonde.

De bliksem had hem getroffen, hij was dood. Op de tafel echter lag het pakket, dat hij mij wilde ontrooven, onaangetast. Ik kreeg een rijke beloning, maar altijd zal ik vol ontzetting denken aan dien vreeselijken nacht.

De stop van het Wijnvat.

„Kom ! mijnheer pastoor, een man als u, ontwikkeld, geleerd, en alles daarbij, u zoudt niet weten hoe men

een stop uit het bomgat van een vat haalt.

„Ik beken het eerlijk, meester Cornu, ik weet het niet".

„Maar dat kan toch niet? Het is toch heelemaal niet geleerd. Kijk, ik neem een klopper, geen hamer, want die slaat te hard en dan kunnen de duigen bersten of splijten. Wel degelijk, iedereen weet dat... Dus, ik neem den klopper en ik sla rondom den stop, zoowat drie of vier duim er af... flinke slagen... hoor maar, klop, klop, klop..., Nu ziet u hoe de stop al een beetje naar boven komt — nu sla ik een beetje dichter rond het bomgat, maar niet zoo hard, pan! pan! pan!... Kijk de stop komt alweer een beetje meer omhoog; 't is een waar pleizier... Als hij voor de helft er uit is, geef ik nog één flinken, korten slag — paf!... en nu kan u hem gemakkelijk wegnemen als een vergeet-mij-nietje in het plantsoen".

„Ik twijfel er hard aan of u ook zoo gelukkig is bij het vat, dat ik thuis heb gekregen".

„Preeies als bij de andere".

„Sta je er voor in?"

„Wel warempel".

„Welnu dan, tot van avond... om 8 uur... maar zeg er niets van aan uw buren en aan de overige wijnbouwers van den omtrek".

„Begrepen! Goeden dag mijnheer pastoor".

„Goeden dag, meester Cornu".

* * *

Toen de roode daken van la Jachère een lief dorpje midden in den wijnteelt, nog voor het laatst een straaltje in de avondschemering ontvingen, trok meester Cornu zijn Zondagsche pak aan, zette een fonkelnieuwen deukhoed op, nam den houten klopper onder den arm en begaf zich naar de huisdeur.

„Waar ga je naar toe?" vroeg hem zijn vrouw, die aan zulke toiletten niet gewoon was.

„Daar naar toe", antwoordde Cornu, die er niet van hield zijn dierbare wederhelft altijd rekenschap van zijn daden af te leggen.

„En blijf je lang weg?"

„Dat hangt er van af".

„En als ze vragen waar je ergens bent?"

„Zeg dan maar, dat je d'r niks van weet".

Daarop sloot onze vriend de deur achter zich dicht en bromde nog tusschen zijn tanden:

„De drommel moge die vrouwen halen! Ze willen alles weten en niks betalen!"

* * *

Terwijl Cornu de voornaamste en eenige straat van la Jachère opliep, dacht hij er een beetje over na, wat er toch aan het handje was, want eigenlijk gezegd vertrouwde hij dat dingetje maar half. Want al is iemand een der grootste wijngaardeniers van het land — en al beschijnt de trouwe zon een half dozijn morgens, waarop geen halve cent schuld ligt — en al is hij lid van den raad en van het landbouw-syndicaat — daarenboven sergeant-majoor van de dienstdoende schutterij... enz. enz. — toch is het altijd iets vreemds als je onverwachts bij mijnheer pastoor moet komen. Want tegenover zijn herder had hij wel een paar dikke strepen op zijn geweten.

Niet, alsof hij den godsdienst vijandig was!... o, hemel neen, dat niet... hij had in den raad zelfs gestemd voor de herstelling van het priesterkoor en toen een doordrijver het kruis uit de school wilde verbannen, had hij wezenlijk kracnig, tot boos wordens toe, geprotesteerd. Maar, jongens, jongens, daar hield zijn godsdienstigheid ook schoontjes mee op — en toen de pastoor — eerbiedwaardig man zeker, — hem had aangeraden z'n Paschen te houden, had hij vierkant gezegd: neen!

Wat had die pastoor ook een rare gedachte gehad... Hij... Cornu!... z'n Paschen houden? Maar wat zouden z'n buren wel zeggen?... die slimme schurk van een Charlot, die iederen dag een blad uit Parijs leest... en die oude Trognaduc?... (ook lid van den raad) en Martin? en Chauvière? zijn trouwe gezel aan de pandoer-tafel?

Neen — en zou hij alleen onder de oogen van de geheele gemeente naar de kerk gaan... biechten... en Paschen houden... Maar, drommels, dan werd hij gebrandmerkt als vroom! fijn! clericaal! O, als de mode anders was, zooals voorheen, toen iedereen van zelf katholiek leefde, en niemand er aan dacht anders te doen... ja... dan... en zelfs heel gaarne... hij wilde zelfs dat het weer zoo was als in den goeden ouden tijd, in den tijd zijner kindsche jaren en van zijn eerste H. Communie. Maar nu!

Maar kom, hij heeft alleen maar den stop uit het bomgat te halen en dan zal mijnheer pastoor alles wel door de vingers zien.

Aldus bij zichzelven filosofeerende, komt onze vriend op het plein voor de kerk aan. De steenen massa van den vierkanten toren, baadde zich in het liefelijk maanlicht en de sterretjes schenen ondeugend te lachen met de diepzinnige overwegingen van vader Cornu.

Niemand ziet hem? Niemand? Neen! Gelukkig! Wat zou iemand ook moeten denken!... Cornu bij mijnheer Pastoor!... Cornu!

De deur van het hek voor de pastorie is open; in la Jachère denkt de pastoor niet aan sloten en grendels. Cornu is weldra dicht bij het woonhuis. Tusschen de reten van de gesloten ruiten komt hier en daar een straaltje lamplicht doorgesmokkeld — hij zou haast zeggen, dat er al meer gasten bij den pastoor aanwezig waren.

„Kom, kom", zegt de wijnbouwer, mijnheer pastoor is veel te bang om anderen jaloersch te maken — hij zal er niemand iets van hebben gezegd", Hij klopt aan.

* * *

„Ah, kijk, daar is ie eindelijk! — Maar kom dan binnen, Cornu! — Kon je nog langer wegblijven, hardlooper?"

Wat 'n drukte, wat 'n uitroepen, wat een leven: precies een zitting van de Fransche Kamer.

„Welnu, meester Cornu, hadt u wel gedacht hier al uwe medeburgers aan te treffen?

„Wat dat betreft, mijnheer pastoor, ik had het niet gedacht".

En ja, daar zaten ze allen bij elkaar, al de kiesgerechtigden van la Jachère, 68 goed geteld. Niemand ontbreekt... zelfs niet die leepe Charlot... noch Martin... noch die oude Trognaduc... allen, ja allen zijn daar present. Maar weet ge, wat den verwonderden meester Cornu nog meer in de war brengt? Het zijn die 68 houten kloppers, die hij daar ziet; overal liggen er: op den schoorsteenmantel, onder de stoelen, tegen den muur, op de kast, op de knieën, ja, op den lessenaar en zelfs op den bidstoel van mijnheer pastoor. Er waren groote bij en kleine, lange en korte, ronde, spitse en vierkante, van eikenhout en notenhout, witte, zwarte, een ware uitstalling, als gold het een publieke verkooping!

„Beste vrienden, zoo begon de pastoor op z'n goedhartigen toon, maar toch met een heel ondeugend lachje op de lippen, nu gij eenmaal hier te samen zijt, mag ik u wel zeggen, waarom ik u hier heb ontboden".

„Dan is het ook niet voor een stop", mompelde vader Cornu.

„Wacht even! Sedert de drie jaren, dat ik hier ben, heb ik u allen leeren kennen... en beminnen; allen zijt gij uitmuntende werklieden en zorgvolle huisvaders. En meermalen heb ik mijzelven afgevraagd: Waarom zijn die wijngaardeniers van la Jachère zulke goede burgers en toch zulke slechte Christenen-?"

„Toen ben ik u allen gaan bezoeken, niemand uitgezonderd... Bot gevangen! — Waarom? Zijt ge soms goddeloozen? — Volstrekt niet. Allen hebt gij mij met aandoening gesproken over uwe eerste H. Communie en over den eerbiedwaardigen grijsaard, die u tot die plechtigheid heeft voorbereid... Maar nu?... Van waar komt nu die onoverwinnelijke lauwheid, die verwaarloozing uwer heiligste plichten? — Men behoeft geen toovenaar te wezen om het te raden...

Hier wachtte de pastoor van la Jachère een oogenblik om de aandacht te verdubbelen, daarna sloeg hij een veelbeteekenenden blik op ieder der 68 aanwezigen en vervolgde onder diepe stilte:

„Het is, omdat gij allen bang zijt voor elkander... Zeg mij of het niet waar is! Daarom kreeg ik de gedachte u allen hier te vergaderen en u te zeggen, wat gij zelven in stilte zegt en wat gij op den bodem van uw hart zelfs vurig wenscht".

„Kom, vader Trognaduc, wilt gij uw Paschen houden?"

„Drommels, riep de oude en krabde zich achter het oor, als de anderen het ook doen".

„Goed! en u, Charlot?"

„Ik, zei de leepe vos, ik doe nooit anders dan de anderen".

Zoo spraken Martin, de Fursy en nog 63 anderen, zoo sprak ook vader Cornu.

Allen antwoordden op dezelfde wijze en staande de vergadering werd er besloten, dat 68 huisvaders van la Jachère dit jaar de oude zeden en gewoonten, zoo jammerlijk onderbroken, zouden hernieuwen.

Toen de „raadsvergadering" was afgeloopen, vroeg meester Cornu:

„En nu, mijnheer pastoor, laat mij nu uw vat zien".

„Dat is goed, riepen de anderen waar is mijn klopper?"

„Vrienden, antwoordde de pastoor, nu is mijn vat geheel in orde. — Dat vat is mijne parochie... er is een heerlijk wijntje in, maar ik kon er niets uit krijgen tengevolge van een akeligen stop, dien ik er onmogelijk af kon lichten... Weet gij nu wat het was?"

„Neen", riepen 68 stemmen.

„Het menschenjk opzicht vrienden, het menschelijk opzicht!"

„Jongens, dat is een fameuze stop", zei vader Cornu, terwijl hij zijn klopper onder den arm nam en met de anderen weer huiswaarts keerde.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg,
Boxtel,
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Het leveren van
Electro Motoren,
het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIE'S en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefoon, Schellen en Bliksemafleiders, enz. enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur.
BOXTEL.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.
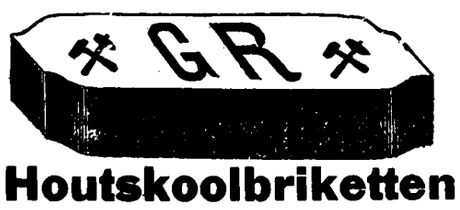

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.
Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Mej. de Wed. L. Schuiten—De Vries, (volgens portret.)

Asthmalijders!

Wij laten thans eene verklaring volgen, welke U zal bewijzen, dat de genezingen door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard zijn, doch dat de Abdijsiroop de Asthma blijvend geneest.

Allen, welke lijden aan Asthma, Influenza, Pleuris, Bronchitis, Kinkhoest, Borst- of Longaandoeningen, zullen door de Abdijsiroop, **blijvend** genezen worden.

Mej. de Wed. Lena Schuiten-De Vries, Wagenlootdwarsstraat 41 te Enschede, verklaart ons:

26 Februari 1907. „Ik leed aan eene asthma, die zoo hevig was dat ik bijna niet meer kon ademhalen. Ik was lusteloos, at en sliep slecht en had hevige benauwdheden. Dan gutste mij het zweet van het voorhoofd en mijn borst hijgde. Niets wilde mij helpen, totdat ik de Abdijsiroop aanwendde. Reeds de eerste flesch maakte de slijm los en gaandeweg ging mijn toestand vooruit. Ik heb de behandeling met de Abdijsiroop voortgezet en heeft deze mij geheel en al genezen".

5 jaar later. 13 *Februari* 1912 *verklaarte mej. Schuiten:* „Tot mijn groot genoegen kan ik U verklaren dat mijne genezing door de Abdijsiroop niet van tijdelijken aard, doch van duurzamen aard geweest is en kan ik dit middel aan een iederen asthmalijder als een geneesmiddel dat blijvend geneest, aanbevelen".

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. V. D. VELDEN-V. D SLOOT. *Haaren*, J. BOONS *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. V. D. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. V. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS VERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

UITGAVEN
van de Firma
v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.
I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.
Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua" — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drank weergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0 64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Gertruda Angerer, de Martelares der Kuischheid" — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

A. van Dommelen Rechterstraat **Boxtel**
Drogisterij „Het Roode Kruis"
Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.
Alleenverkoop van de
Echte Urbanuspillen
De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**
Minzaam aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

HALT! GRATIS!
REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco,** zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. **21.—**

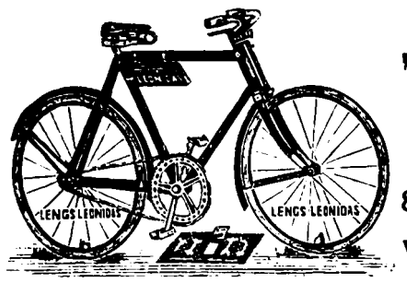

„LEONIDAS" Naaimachines
8 jaar garantie
vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6 50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnais (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1 05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1 50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,
TEGELEN A 25.
Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

No. 64 ZATERDAG 9 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN:

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Onafhankelijkheid, Armoede, Feesten en Geschiedenis.

Dat er honderden guldens aan loon verloren gaan, wanneer op een werkdag een feestdag wordt gevierd, spreekt vanzelf.

Dat er vanwege het feestvieren nog meerdere uitgaven komen, is ook een feit.

Maar uit den mond van een werkgever en een arbeider, beiden raadslid, te vernemen, dat deze loonderving en die feestonkosten vele arbeidersgezinnen voor eenigen tijd financiëel van streek brengen, de winkelboeken weer enkele bladzijden voller maken, dat klinkt na honderd jaar onafhankelijkheid toch wel een klein beetje bedroevend.

Als 't zóóver gekomen is, dat onze industrie geen dag vrijaf kan geven met behoud van loon, of dat de groote massa der arbeiders en daglooners geen dag vrij kunnen nemen zonder loon, dan zeggen we, dat 't er toch nog bedroevender bijstaat, dan we altijd gemeend hebben.

Als dat nu werkelijk zoo is, dan hangt de vlag maar halfstok en schort 't feestvieren maar op.

Dat veel menschen met acht, negen gulden in de week 't hard te halen hebben, wisten we, maar dat de toestand zóó erg was, vermoedden we niet.

* * *

Een mensch moet eens ooit kunnen feest vieren, hij moet eens ooit los zijn van al zijn dagelijksche zorgen en beslommeringen.

Laten we maar voorafzeggen, dat 't er bij veel menschen niet aanzit, zoo nu en dan eens aan een ontspanning, die wat geld kost, te denken.

Sommige menschen houden daar rekening mee en steken hun voeten niet buiten de dekens, andere houden er geen rekening mee en steken zich nog dieper in schulden, dan ze al moesten.

Maar voor de rest, zijn wij zoo vrij op te merken, dat er nog al aardig feest wordt gevierd.

De één gaat den ander voor en zoodoende worden er aan vermaak, ontspanning, uitstapjes, feesten enz. voortdurend grooter sommen geofferd. Voor betere toestanden op te komen is mede de taak der pers, een taak, die wij immer getoond hebben te begrijpen.

Maar wie 't wel meent met 't volk moet 't ook eens af en toe de waarheid zeggen.

En dan meenen wij, dat zich nu de gelegenheid aanbiedt, te zeggen, dat het veel geld verbrast en verknoeit.

Nog niet zoo zeer aan veredelend vermaak, maar aan dingen, die beschaafde, ontwikkelde menschen niet als vermaak kennen.

De schuld daarvan ligt niet heelemaal bij de menschen zelf. Die ligt ten deele ook in de historische armoede onzer Zuidelijke provinciën, in de achterlijkheid van het volk, in 't slechte voorbeeld van bovenaf, dat aan de groote massa geen verheffing, geen beschaving heeft voorgehouden; terwijl men wel van bovenaf de menschen is voorgegaan in de meest smakelooze weelde die ook bij den kleinen man tot allerlei geldverbrassing geleid heeft.

Men kan van den boerenstand meenen, dat hij in sommige opzichten wat sneller kan zijn voortgeschreden, maar dat hij niet zooals de andere standen, hoog en laag, zich geworpen heeft in den stroom van verkwisting en verspilling, strekt hem tot eere en zal hem een steun zijn in het streven naar vooruitgang.

't Is niet om de menschen eens kwaad te maken, dat we 't zeggen, maar een beetje zuinigheid in 't feestvieren is wèl noodig.

* * *

Dat men op 'n gepaste manier 't onafhankelijkheidsfeest wil vieren, lijkt ons erg geschikt.

Wanneer enkele vereenigingen, zooals Harmonieën, Liedertafel enz. zich daar eens voorspannen, is er heel wat te doen.

Maar om aan zoo'n feest een massa geld te gaan hangen, we gelooven niet, dat 't publiek daar voor gestemd is.

En bovendien, wij Brabanters vieren 't onafhankelijksfeest 'n beetje kalmer dan de Noord-Nederlanders.

Zuid en Noord hebben beiden hun onafhankelijkheid genoten, zeker. Maar wie de geschiedenis van zijn eigen provincie een beetje kent, die weet ook, dat de onafhankelijkheid de eerste 40 jaren ons, Zuid-Nederlanders, niet half zooveel waard was als de Noordelijken.

Dat menige schaduw het mooie beeld der onafhankelijkheid voor ons verduisterde.

Een onafhankelijkheidsfeest vieren, goed, maar wie meent, dat hij hier in 't Zuiden daar op dezelfde groote schaal mee kan beginnen, als in 't Noorden, houdt niet voldoende rekening met wat er uit de geschiedenis der eerste helft van de negentiende eeuw in de Brabantsche volksziel als herinnering is achtergebleven.

De Brabantsche Hei heeft van de Hollandsche Waterlinie in dien tijd veel cadeau gekregen, wat hier nooit is kunnen gewaardeerd worden.

En we hebben nog altijd zooveel last van Hollandsche belangstelling en Hollandsche voogdij, dat in de jare 1913 een stem als de onze, tusschen al dat feestgeroep, gerust eens mag gehoord worden.

R.

De Wereldtaal.

(Vereenvoudigde Schrijfwijze).

VI.

(Slot).

't Is me gebleken, dat vele lezers (of *niet*-lezers), die geen biezonder belang stellen in het wereldtaalvraagstuk, ons „eindeloos" geschrijf beu zijn geworden. Ik zal daarom nog meer snoeien dan ik reeds deed en mij tot enkele korte opmerkingen bepalen. Uit de bespreking van de grondslag van Esperanto (het Fundamento) ir artt. II en III zal trouwens wel gebleken zijn, dat Esperanto ten dode is opgeschreven — ook al zou de hele rest volkomen in orde zijn.

De volledige artikelen, die ik daarover nog had gedacht te publiceren, blijven voor belangstellenden — hetzij Esperantisten, Idisten of neutralen — ter inzage. Mogelik ook kan S. wel zorgen, dat in een of ander Esperantoblad een plaatsje er voor afgestaan wordt.

* * *

De klemtoon. De Esperanto-regel daarvoor is gemakkelik te *onthouden*, maar veroorzaakt de uitspraak: *notario*, *sekretario*, *familio*, *lilio* — terwijl Ido de natuurlike klemtoon bewaart, die beter is en gemakkeliker aan te leren: *notario*, *sekretario*, *familio*, *lilio*.

Bovendien heeft Ido: *marchar, exercar*, wat overeenkomt met de betoning van vele algemeen bekende werkwoorden: marcheren, exerceren.

* * *

De internationaliteit. Hierover gat S. in art. I het volgende ten beste: De Idisten lokken de beginners met „*groote woorden*", als „maximum internationaliteit". — En verder:

De personen, die Esperanto grondig kennen, weten, dat het in genoemde opzichten (waarbij ook *maximum Internationaliteit*) verre staat boven Ido.

In art. VI stond letterlik: „Nu geef „ik iederen Idist volkomen gelijk, die „mij voor de voeten werpt, dat *honderden woorden* in zijn taal veel meer op „internationaliteit aanspraak maken, „dan in Esperanto".

En toch stond weer in art. VIII: „....behalve het feit, dat Esperanto reeds „wereldtaal is, hebben we nu *bewijzen „genoeg*, dat gemakkelijkheid, **internationaliteit** en welluidendheid eigenschappen zijn, waarop Esperanto, veel „meer dan Ido, kon aanspraak maken".

Deze viervoudige zwenking kan het wel stellen zonder nadere beschouwing.

* * *

De woordvorming. Deze verdiende (met de woordkeuze in 't algemeen) een ruime bespreking, omdat van de woordeschat de *degelikheid* van een hulptaal voor een groot deel afhangt. Ik moet me hier echter bepalen tot het volgende, dat trouwens niet van belang ontbloot is.

De invoering van nieuwe achtervoegsels door de „Internacia Scienca Asocio" tegen de zin van het „Lingva Komitato" en de „Akademio", wijst er op, dat het oorspronkelike Esperanto daarin te kort schiet.

Die nieuwe woordvorming (en woordkeuze) is een oorzaak van grote verdeeldheid bij de Esperantisten, die scherp afsteekt bij de geregelde, gedisciplineerde verbetering van Ido.

* * *

De vrijheid der Idisten. „Men preekt er van vrijheid, vrijheid en nog eens vrijheid", schreef S. — Beslist bezijden de waarheid.

Men is vrij in het doen van voorstellen ter verbetering of aanvulling — men is ook vrij in het bespreken van die voorstellen, terwijl de Akademie (die de *beslissende* uitspraak doet) niet aan een boek vol fouten (denk aan Fundamento) gebonden is. Maar verder gaat die vrijheid niet. Verder kàn ze niet gaan, zonder een warboël te veroorzaken, die bij Esperanto noodzakelik moèt ontstaan. (Zie ook art. III *Levende taal*).

* * *

Wie gebreken van Esperanto aanwijst, is zijn *vijand*, omdat het niet verbeterd kan worden zonder in hopeloze verwarring te geraken.

Ido kan gelukkig nog spreken van: „Een *vriend*, die mij mijn feilen toont".

Zolang echter niemand gebreken heeft aangewezen, die zijn algemene toepassing in den weg staan, kunnen we met het volste vertrouwen zijn toekomst tegemoet zien.

P. J. v. d. Wetering.

P.S. Verdere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de heer A. P. E. den Hengst, Delistraat 21, Den Haag, alsmede door schrijver dezes.

v. d. W.

Noot van de Red. — Nu zouden we wel graag hebben, dat deze polemiek onderhand uit was, of zeer bekort werd.

De toestand op den Balkan.

De Vrede gesloten.

Woensdag is de vrede tusschen Roemenië, Servië, Griekenland en Montenegro eenerzijds, Bulgarije anderzijds, gesloten.

Dit bericht zal in geheel Europa, maar vooral in de betrokken Balkanstaten groote vreugde brengen, want daarmee is thans een einde gekomen aan den tweeden Balkanoorlog, welke, hoewel kort van duur, van de oorlogvoerende partijen ontzaglijke offers heeft geëischt.

Deze strijd onder de vroegere bondgenooten — want van een oorlog kan men moeilijk spreken — was, gelijk men weet, ontstaan over de verdeeling van den buit, in den oorlog tegen de Turken gemaakt. De Bulgaren dreven hun eischen in deze te ver en om zich daartegen te verzetten sloten de Serviërs en Grieken een nieuw bondgenootschap. In de laatste dagen van Juni had zonder een voorafgaande oorlogsverklaring het eerste treffen plaats. Wie deze noodlottige incidenten heeft uitgelokt, is nog niet officieel vastgesteld, maar het schijnt dat de feiten het meest tegen de Bulgaren spreken.

Na deze eerste, kleine gevechten, was

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

11

Een donkere wolk kwam over het gelaat van den ouden heer. In dien tijd werden er dikwijls geheime agenten in de gevangenis gezonden, die onder hun gezellen de rol van bespieder speelden en alles uithoorden, wat de gevangenen onder elkaar bespraken. Het wantrouwen van den edelman was dus heel natuurlijk. Maar de openhartigheid, de jeugd en het voorkomen van den officier verdreven weldra de kwade vermoedens van den grijsaard.

„Kom mede", sprak hij, „ik zal u aan haar voorstellen".

Zij gingen door de zaal naar een bank, die tegen een pilaar stond. Een jong meisje, als boerin gekleed, zat daar met de handen voor haar gelaat.

„Hier is mejuffrouw de Meyran", zeide de grijsaard. Bij het hooren van dien naam hief het meisje haar hoofd omhoog.

Lucien werd akelig bleek; in plaats van Gabriëlle vond hij daar een onbekende, die hem treurig aanzag.

„Zij is het niet!" riep Lucien, buiten zich zelve.

„Stil", zeide de edelman. „Maak de heldhaftige opoffering van dat kind niet nutteloos. We zijn van spionnen omringd; die opoffering zou vergeefsch zijn voor haar, die zij redden wil".

„Gered! is Gabriëlle gered?"

De edelman vertelde hem, hoe de jeugdige boerin Yvonne de Kernoël, onder den naam van Gabriëlle de Meyran was aangehouden en dien naam had behouden, om zoodoende de wezenlijke Gabriëlle te kunnen redden.

Lucien kon zijn ooren niet gelooven; hij wankelde als een dronken man.

Eensklaps hoorde men in de zaal het geratel der wagens, die de poort der gevangenis binnen reden en weldra verscheen op den drempel der zaal een commissaris en een bode van het gerecht, om de namen af te lezen van hen, die voor de rechtbank moesten verschijnen.

Er stonden zestig namen op de lijst en onder de slachtoffers waren Lucien en Yvonne. Denzelfden avond werden zij naar de Congiergerie gebracht, terwijl den volgenden dag, 9 Thermidor, hunne veroordeeling en de uitvoering van het vonnis zouden plaats hebben.

XIV.

Den volgenden morgen bij het eerste stralen der zon, stond geheel Parijs onder de wapenen. Er vormden zich groepen, die druk stonden te praten; somtijds werd hun gesprek onderbroken door een luid geschreeuw. Dat was een teeken voor een algemeenen vlucht en de menigte stoof weg als een stofwolk, die door den wind wordt opgejaagd.

Er had iets gewichtigs plaats. De Conventie en de Commune streden om den voorrang en van beide zijden was de toerling geworpen. Een oogenblik overwonnen, had het driemanschap weer vasten voet gekregen. Robespierre, zoo zeide men, had zijn vijanden verpletterd door een schitterende redevoering, want men bepaalde zich nog bij redevoeringen en bedreigingen, maar iedereen gevoelde, dat het straatgevecht weldra zou beginnen.

Op het Caroussel-plein verzamelden zich in stilte de secties rondom het paleis der Tuilerieën en omgaven de vergadering met een muur van bajonnetten. Was het om haar in te sluiten of te verdedigen? Niemand wist het nog.

Tusschen het stadhuis en de Tuileriën gelegen, onderging ook het paleis van Justitie den drukkenden invloed der gebeurtenissen. Het rumoer van de straat drong tot de gevangenen door; zij hoopten, dat de zittingen van het revolutionair gerechtshof zouden worden geschorst. Maar om twee uur was er nog geen schot gelost en het driemanschap scheen machtiger dan ooit.

Fouquier Tinville hield weder zitting. Om vijf uur werden Lucien en Yvonne voor de rechtbank gebracht. Yvonne was het leven onverschillig, zij verdedigde zich niet; maar Lucien wilde leven om het verblijf van Gabriëlle te kunnen wedervinden. Eén voor één weerlegde hij de tegen hem ingebrachte beschuldigingen, doch Marius was daar en zijn getuigenis was beslissend. De gezworenen juichten hem toe en eenparig veroordeelden zij Lucien.

Na de uitspraak werden de gevangenen in een afzonderlijke zaal gebracht, die zij alleen verlieten, om naar het schavot te worden gevoerd. In dat vertrek, de zaal der dooden genoemd, vonden Lucien en Yvonne hun lotgenooten terug. Hartverscheurende tooneelen hadden daar plaats: er werd geweeklaagd, geschreid en gesnikt bij het laatste vaarwel; maar eenmaal gewend aan de gedachte van te sterven, gingen zwakke vrouwen en afgeleefde grijsaards, met opgeheven hoofd onverschrokken den dood te gemoet.

XV.

Om zes uur verscheen er een commissaris in de gevangenis en riep de veroordeelden. Hun handen werden op den rug gebonden en men wierp hen op een kar, die met haar zware vracht naar het Revolutie-plein reed. Toen Lucien op de kar was geklommen, slaakte de brigadier der gendarmen, die met getrokken sabel daarbij tegenwoordig was, een wanhopigen zucht.

Lucien herkende Timoleon en wierp hem een droevigen glimlach toe.

De brigadier was ongeveer van zijn wonden genezen en had den dienst hervat.

„Luitenant!" riep hij, „zijt gij veroordeeld, gij, die zooveel bewijzen van vaderlandsliefde gegeven hebt?"

„Naturabel", antwoordde een barsche stem en het afzichtelijk gelaat van Marius dook op onder het volk.

„Schurk", mompelde Timoleon, wiens hand krampachtig de greep van zijn degen omklemde.

De kar was de Wisselbrug overgereden en bevond zich op de Quai de la Megisserie. Maar van af het stadhuis tot aan de Tuileriën waren de straten vol volk. Die menigte was den veroordeelden niet vijandig, integendeel, zij scheen zich tegen de uitvoering van het vonnis te willen verzetten, maar de schrik weerhield haar. Langzaam kwam de kar vooruit. Timoleon beet zich op de lippen van ongeduld; hij had veel lust, het vreesachtige volk tot opstand aan te sporen; wel is waar kon hij in dat oproer zijn leven laten, maar dan was zijn luitenant toch gered.

Eensklaps komt door een der kleine straatjes, die op de kade uitloopen, een troep nationale gardes met gevelde bajonet aanstormen; zij werden gecommandeerd door Leon.

„Halt!" riep de jonge kapitein, „er heeft reeds bloed genoeg gevloeid; het volk regeert en laat de veroordeelden vrij!"

„Laat ze vrij!" riep toen de gansche menigte en drong op de kar aan.

Marius werd doodsbleek en de gendarmen deden alle moeite om zich het volk van 't lijf te houden.

Timoleon maakte gebruik van het oogenblik, dat Marius met de zijnen tegen de nationale gardes worstelde om met zijn sabel de touwen door te snijden, die de handen van Lucien omknelden. Lucien had Leon herkend; hij was vrij, hij kon vluchten, doch hij wilde Yvonne niet aan haar lot overlaten.

Timoleon vatte post voor aan de kar, vast besloten niets te zien en niets te verhinderen.

de strijd spoedig in vollen gang. De Bulgaren, die aanvankelijk eenig succes hadden, proefden weldra de bitterheid der nederlagen. Zoowel door de Serviërs als door de Grieken werden zij geslagen; de eersten drongen hen uit oud-Servië terug, de anderen veroverden geheel Macedonië. Dat was nog niet genoeg. De Turken maakten van de gelegenheid gebruik en joegen de Bulgaren uit Adrianopel, dat zij nog slechts enkele maanden in hun bezit hadden en de Roemenen trokken in dichte scharen over den Donau Bulgarije tot aan de poorten van Sofia binnen.

Toen stond Bulgarije geheel geslagen. Het trotsche Bulgarije, dat nog pas zijn schitterende overwinningen op de Turken had gevierd de diensten van anderen niet had willen erkennen en waardeeren, moest zich toen de vernedering getroosten van zijn vroegere bondgenooten den vrede te vragen. Na eenig aarzelen gingen dezen daarop in en zonden zij hun afgevaardigden naar Boekarest, waar zij thans het vredesverdrag hebben onderteekend. Door dit vredesverdrag heeft Bulgarije een goed deel van zijn Macedonischen buit aan de bondgenooten ingeboet.

De Adrianopel-kwestie.

Nu de vrede tusschen Bulgarije, Servië en Griekenland gesloten is, blijft nog deze kwestie over, n.l. het vraagstuk omtrent het bezit van Adrianopel, waar de Turken thans weer heer en meester zijn.

Bulgarije eischt deze stad, waarvoor het zich tijdens den eersten oorlog zooveel offers getroost heeft, terug en heeft om dezen eisch kracht bij te zetten reeds 5 divisies uitgezonden. Grooteren druk echter zal op de Porte uitgeoefend worden door de mogendheden, die thans, naar het schijnt eensgezind zijn omtrent de aan te nemen houding. De gezanten der groote mogendheden hebben ieder afzonderlijk stappen gedaan bij de Porte en den grootvizier uitgenoodigd zich te houden aan het verdrag van Londen, dus aan de grenslijn Enos—Midia. Wat de mogendheden zullen doen zoo de Porte dit verzoek afslaat, is niet bekend, maar zeker zal de eensgezindheid der mogendheden haar invloed op de Turksche regeering niet missen.

Reeds wordt in sommige buitenlandsche bladen gemeld, dat in Constantinopel een heele ommekeer heeft plaats gehad en de Porte tegen zekere schadeloosstellingen bereid is Adrianopel te ontruimen. De compensaties zouden echter van tweeërlei aard moeten zijn, territoriale en financieele schadevergoedingen. De Porte zou n.l. eischen: een gunstige beslissing inzake de Aegeïsche eilanden en een herziening van de grenslijn Enos—Midia. Als financieele schadeloosstelling zou Turkije o.m. krijgen een verhooging der tollen.

Missiebrief
van den Broeder-Missionaris Frans Scheepers uit den Congo.

Ibeko-Gembo, 17 Mei 1913.

Beste Vrienden.

Misschien is er nog een plaatsje over in de courant voor een klein briefje, om onze geachte lezers en lezeressen een gedachte geven, hoe wij in Congoland de Christelijke hoogdagen vieren.

U weet, beste vrienden, dat toen ik op den steamer werkzaam was, ik gelegenheid had om al onze missieposten te bezoeken en tevens ook bij iedere reis welke ik deed, de missie al meer en meer zag vooruitgaan. Maar nog nergens heb ik zooveel volk gezien als met den hoogdag van Kerstmis in onze nieuwe missiepost van Ibeko-Gembo, nog pas één jaar gesticht. Op zulke dagen komen al de Catechisten met hunne geloofsleerlingen; de catechisten om nog eens goed onderwezen te worden en de geloofsleerlingen om voorbereid te worden tot het H. Doopsel. Er warener die 5 á 6 dagen te voren gekomen waren. Er komen zelfs catechisten met hunne geloofsleerlingen van 14 dagreizen ver. Nu 2 weken in Europa is niets om te reizen want men heeft spoorwegen.

Hier in Ibeko Gembo vindt men zoo iets niet, en daarbij, de wegen, door moerassen van wel 8 uren lang, waar men tot over de knieën door modder en water moet ploeteren, veraangenamen zoo'n reisje ook al niet. Zulks achten onze vurige catechisten en leerlingen niet, daar ze ondervinden dat onze Paters ook geen moeite sparen, om hen in hunne dorpen op te zoeken en den catechismus aan te leeren. Zoo waren er hier met het hoogfeest van Kerstmis wel 1500 personen.

Een chef die thans een vurig christen is, had zijn zoontje, dat wegens een ziekte aan het been niet kon gaan 8 dagen ver gedragen langs de boven beschreven wegen om toch het Kerstkindje te kunnen aanbidden. Moge dan ook het lieve Kerstkindje al hunne gebeden verhooren. Het was aandoenlijk 'snachts gedurende de H. Mis toen ik onze zwarten zoo schoon hoorde zingen om het kleine stalleke van Betlehem, toen ik al de kinderen te samen en luidop hoorde bidden voor hunne broeders die nog in het heidendom verkeeren en tevens ook voor onze en hunne weldoeners in Europa.

Ook ik heb u allen gedurende het schoon feest van Kerstmis niet vergeten in mijne gebeden. Ik heb veel voor U gevraagd, maar ook dat het goede Kindje Jezus ons vele jonge Broeders zou willen sturen, om toch onze missiepost eens helpen op te bouwen.

Kerk en woonhuis zijn klein en bouwvallig en vragen herziening en vernieuwing. Ons kerkje is veel te klein om al onze christenen te bevatten. Mocht er menigeen zijn die ons een steentje wilde sturen voor den opbouw van eene nieuwe grootere kerk.

De zwarten keerden ten zeerste voldaan over het schoone feest naar hunne dorpen terug en koesterden de blijde verwachting het volgend jaar hier een schooner en grooter kerkgebouw te vinden opdat ze toch allemaal niet buiten zouden moeten staan.

Broeder FRANS SCHEEPERS.

Buitenlandsch Nieuws.

Frankrijk.

Een opzienbarende arrestatie.

De bekende Fransche vliegmachinebouwer Deperdussin is wegens valschheid in geschrifte in hechtenis genomen.

Het bevel tot aanhouding is geschied op verzoek van een Parijsche bank, welke op Deperdussin een vordering heeft van 30 millioen. Het actief bedraagt 10 millioen frs. plus ongeveer 2 millioen voor de bestellingen, die thans worden uitgevoerd.

Deperdussin werd gearresteerd op het oogenblik toen hij van een reis naar België in Parijs terugkeerde en na het eerste verhoor werd hij in de Santé opgesloten.

De rechter van instructie wees er den vliegtuigbouwer op, dat een dergelijke krach voor hem moest volgen. Immers het was uitgemaakt dat hij elk jaar 5 millioen frs. noodig had, terwijl zijn vliegmachinefabriek jaarlijks niet meer dan 1 millioen opbracht.

Dat is zoo, antwoordde Deperdussin, maar ik heb die 30 millioen niet voor mijn eigen plezier opgemaakt. Hoofdzakelijk dienden zij om vroegere schulden bij Comptoir Industriel et Colonial te dekken. Deze bank eischte een grooten interest. Verder heb ik de helft van mijn inkomsten aan de vliegerij besteed. Ongelukkiglijk was ik verplicht nieuwe sommen te leenen om den interest der vroegere te betalen. Daardoor geraakte ik in groote moeilijkheden.

Ofschoon ik wist dat deze arrestatie zou volgen, wilde ik toch niet vluchten, maar ben uit Luik dirict naar Parijs teruggekeerd om mij bij de politie aan te melden.

De vertegenwoordiger van de betrokken bank verklaarde bij het eerste verhoor, dat hij de stelligste bewijzen in handen had, dat Deperdussin valschheid in geschrifte gepleegd had. De vliegtuigbouwer had b.v. geld opgenomen op een bestelling van het Russische leger, welke bestelling nooit gedaan werd.

Sommige bladen verzekeren dat Deperdussin het slachtoffer is geworden van Joodsche woekeraars.

* * *

De affaire-Deperdussin brengt de bevestiging van de geruchten, die sinds een paar jaar liepen over den toestand, waarin sommige vliegtuigfabrieken in Frankrijk verkeerden. De Deperdussinmachine was langen tijd een sensatie in Frankrijk. Op deze machines werden de snelheidsrecords van 166 kilometer in het uur gemaakt waardoor de fabriek Deperdussin veel te doen kreeg, vooral ook van het Fransche ministerie van oorlog. Nu nog heeft Deperdussin, volgens zijn bewering een vordering van 800.000 frs. op het ministerie van oorlog.

Deperdussin heeft een avontuurlijk leven achter den rug. Niet altijd heeft hij met millioenen gespeeld. Een tijd lang was hij in Brussel werkzaam en over zijn verblijf aldaar vertelt een Vlaamsch blad het volgende:

„Omstreeks 1895 was hij reiziger voor een Belgische chocoladefabriek en kreeg zoo weinig bestellingen dat hij zekeren dag gedwongen werd zijn stalen op te eten.

Het jaar daarop was hij kluchtzanger, onder den naam van Yann Trébor in een „cabaret artistique" van Montmartre te Brussel. Gaston Dumestre was een zijner maats.

In 1897, tijdens de Brusselsche tentoonstelling, was hij roeper op de trede van een kermistent en zette met stentorstem de menschen aan de wereldberoemde zoographe, een voorlooper van de cinema, te komen bewonderen. Het jaar daarop zorgde hij voor de advertenties van de theaterkrant „l'As tu vue?" Hij kwam in ongenade bij zijn vennooten om reden waarbij, naar het schijnt, de mantel van liefde best kon aangewend zijn.

Hij trok naar Parijs, waar, gezien het geschreven stond, zijn gelukster zoo machtig moest rijzen. Hij werd er makelaar in zijde, dan nog een heel deel andere zaken, tot de Brusselaars hem heel onverwachts als vlieger leerden kennen.

Het overige van de geschiedenis kent de lezer, of zal de onderzoeksrechter verder vertellen".

De zaak van Bernadette.

Dinsdag heeft de H. Congregatie der Riten op het Vaticaan een vergadering gehouden, waarin o.a. de inleiding van de zaak der zaligverklaring van Bernadette Soubirous door de kardinalen onderzocht werd. Indien de H. Vader zooals verwacht wordt, de volgende week een gunstig oordeel velt, zal het proces ingeleid worden, waardoor de zieneres van Lourdes den titel van Eerbiedwaarde zal verkrijgen.

Zwitserland.

Juweelen-diefstal.

Een internationale dievenbende heeft sedert eenigen tijd Zwitserland tot het terrein van haar werkzaamheid gekozen. Donderdag zijn de dieven er weer in geslaagd in de express-Geneve-Freiburg-Bern voor 700.000 francs aan juweelen kleinodiën te stelen. De juweliers in de grensstations zijn van het gebeurde in kennis gesteld.

Amerika.

Vrouwelijke politie-beambten.

In verschillende zijn in de Amerikaansche steden in de laatsten tijd vrouwelijke politie-beambten aangesteld, hetgeen echter tot nu toe weinig succes heeft opgeleverd.

Te Chicago werden j.l. Maandag 8 vrouwelijke agenten beëedigd, maar den eersten dienst deden, den besten, dat zij dames zich de oesten 2 der politie-de vlucht in een politie-bureau nam en. Andere dames-beambten werden zoo lastig gevallen door de menigte, dat zij de hulp der mannelijke collega's moesten inroepen.

Te Denver heeft de vrouwelijke agent al even weinig succes. Nog pas enkele weken geleden aangesteld, kwam zij dezer dagen haar ontslag aanbieden, omdat, zoo zeide zij, al haar processenverbaal door de rechters werden vernietigd.

Om de wereld in 35 dagen.

De medewerker van de te New-York verschijnende „Evening Sun", Henry Mears, die den 23sten Juni uit New-York vertrok om een reis om de wereld te maken in 35 dagen en 22 uren, is Maandag te Seattle, in den staat Washington, aangekomen. Het gelukte hem vandaar uit den trein naar New-York te pakken, die hem op den vastgestelden tijd, Woensdag den 6den Augustus, weer op de plaats zijner bestemming terug voerde. Hij heeft zijn weddenschap dus gewonnen.

China.

De opstand in China.

De rebellen in de provincie Kiangsi hebben van Kanton, Hunan en Anhui versterkingen ontvangen. Hun leger, dat 25000 man sterk was, werd Donderdag en Vrijdag verslagen. Het succes der noordelijke troepen is hoofdzakelijk toe te schrijven aan hun uitstekend geschut. Woesoeng wordt nog altijd belegerd, iederen dag wordt er gebombardeerd. Onderhandelingen hebben tot nu toe geen vruchten opgeleverd. De bestorming zal beginnen wanneer admiraal Tseng het gebied van Shanghai zal hebben gezuiverd. De regeeringstroepen hebben nabij de Chineezen-stad ammunitie en 7000 geweren buitgemaakt.

Uit Honkong wordt gemeld dat de Kantonsche soldaten van de beide oevers der Samshui op de Chineesche passagierboot „Wokwai" geschoten hebben en aanzienlijke schade aanrichtten. Drie passagiers werden gedood en een tiental reizigers en matrozen gewond. Ook een ander schip werd onder vuur genomen en drie matrozen werden gewond. Het schieten, beweerden de rebellen later, was per vergissing gebeurd, men vermoedde dat de schepen troepen van generaal Lung Shi Kuang aan boord hadden.

Binnenlandsch Nieuws.

Staatscommissie over de werkloosheid.

Verschenen zijn de verslagen der staatscommissie over de werkloosheid, betreffende aard en omvang van de werkloosheid in de verschillende bedrijfstakken, benevens omtrent den stand der middelen tot bestrijding der werkloosheid of ter leniging harer gevolgen.

In de algemeene inleiding worden als maatregelen ter bestrijding der werkloosheid of leniging harer gevolgen besproken de arbeidsbemiddeling (plaatsingbureaux), het verstrekken van reisgeld (soms ook verhuiskosten) door vakorganisaties aan werklooze leden, die elders plaatsing zoeken, de verzekering tegen werkloosheid, de vermindering van het aantal werkuren of van de productie voor allen, ten einde ontslag van een deel der werklieden te voorkomen, poging om het karakter van gelegenheidsarbeid regelmatiger te verdeelen over een beperkt aantal werkkrachten, die dan voldoende werk hebben, en ten slotte de pogingen om de werkloosheid aan te tasten door beperking of althans regeling van het aantal leerlingen, die tot den bedrijfstak wenschen te worden toegelaten.

In een eindbeschouwing over den toestand in het tijdperk, waarin de werkzaamheden der staatscommissie viel, wordt het volgende gezegd:

Uit alle rapporten, die tot en met 1911 zijn bijgewerkt, blijkt, dat de bedenkelijke combinatie van crisis- en periodieke werkloosheid in de jaren na 1908 niet meer is te constateeren. Hoewel er — gelijk werd aangewezen — bedrijfstakken zijn, waarin slapte heerscht, verkeeren sedert 1909 niet alleen de landbouw, maar ook de nijverheid en de handel, in een tijdperk van toenemenden bloei. Is dit verschijnsel op zich zelf voor het land een groot geluk, de Staatscommissie verheugt er zich in het bijzonder in, dat haar arbeid in zulk een welvaartstijdperk valt.

Natuurlijk verliest zij niet uit het oog dat op een onbepaalde en ononderbroken bestendiging van het welvaartstijdsperk, waarin ons land thans verkeert, niet kan gerekend worden. Integendeel, de Staatscommissie vindt haar reden van bestaan in de noodzakelijkheid, rekening te houden met den in een minder of meer verwijderde toekomst te verwachten terugkeer van tijdperken van crisis of malaise hetzij in het bedrijfsleven in het algemeen, hetzij in bepaalde bedrijfstakken. Nu zij echter haar werkzaamheden kon verrichten in een welvaartstijdperk, vleit zij zich dat het resultaat daarvan minder, dan anders allicht het geval zou zijn, de sporen zal vertoonen van een eenzijdige overschatting van maatregelen, die in crisistijdperken zoo licht worden aanbevolen, zonder dat dan de gelegenheid bestaat die maatregelen en hun nawerking met de noodige koelte van hoofd te kunnen wikken en wegen. Voor een zoo objectief mogelijke vervulling van de taak der Staatscommissie is de algemeene toestand op de arbeidsmarkt thans bij uitstek gunstig.

Vliegmachines voor het leger.

Van bevoegde zijde verneemt de Tel., dat dezer dagen door het departement van Oorlog voor spoedige aflevering ten behoeve van het Nederlandsche leger aan de Farmanfabriek in Frankrijk besteld zijn: drie vliegtuigen, tweedekkers, type-militaire met 80 paards Gnome-motor en voorzien van carosserie voor bestuurder en passagier.

Behalve den door Van Meel geleverden tweedekker, zal ons land dus binnenkort de beschikking hebben over vier tweedekkers, welke allen te Soesterberg gestationneerd zullen worden en waarvoor reeds een uitgelezen bemanning aldaar gedetacheerd is, o.a. de luitenants Van Heijst, Coblijn, Versteegh en dan de vaandrig Van Meel.

Het doktersambt.

In de „Prov. N.-Brabant en 's-Hertogenbossche Crt." had de brigade-commandant der marechaussée bij advertentie H. H. doctoren gevraagd, bijaldien een gevaarlijk individu, ongeveer 34 jaar oud, met schotwond in de linkerschouder of borst, zich onder geneeskundige behandeling tracht of mocht stellen of heeft gesteld, zijne collega's in de nabijheid direct daarmede in kennis te stellen.

Dr. Diamant, secretaris der Bossche afd. der Ned. Mij. tot bev. der Geneeskunst, antwoordde hierop het volgende:

„Tot groote verwondering van zeer velen stond onder dagteekening van 28 Juli j.l. een oproep in uw courant van den brigade-commandant der koninklijke marechaussée te 's-Hertogenbosch, waarin aan de heeren medici verzocht werd, bijaldien zich een „gevaarlijk" individu met een schotwond aanmeldde, deze te signaleeren. Ik moet er nu even op wijzen, dat geen enkel medicus zich geroepen zal voelen aan dat verzoek te voldoen, daar het ambt van medicus daar is om zieken of gewonden hulp te verleenen. En een gewonde, nu zij misdadiger of niet, moet weten, dat hij bij een medicus, even vrij en zonder gevaar voor overlevering aan de justitie, hulp kan inroepen als bij een geestelijke.

„Terecht, heer brigade-commandant heeft de wet ons medici het ambtsgeheim opgelegd en ik meen, dat geen enkel medicus zijn eed daartoe zal schenken om de politie te helpen en een gewonde te schaden." Tijd.

Een brutale insluiper gearresteerd.

Dank zij het kranig optreden eener vrouw, is, naar de Tel. vertelt, de Amsterdamsche politie er gisteren in geslaagd den vierden insluiper te arresteeren. De omstandigheden, waaronder die arrestatie plaats greep, zijn zeer merkwaardig. Donderdagmorgen omhalfnegen had mejuffrouw Lijmberg, Kattenburgerkade 1, haar woning, die op de derde verdieping gelegen is, verlaten. Vier kinderen bleven thuis, onder bewaking van den oudste, het 11-jarig zoontje. Nauwelijks was zij heengegaan, of er meldde zich aan den woning een twintigjarige man, gekleed in blauw colbert costuum, met fantasiehoed. Later bleek dat te zijn de 20-jarige stoker W. Hagman. Tegenover het zoontje deed hij het voorkomen, alsof hij door den patroon van den vader gestuurd was.

— Je vader heeft een ongeluk gekregen, zoo voegde hij hem toe. En nou moet ik alles even komen opschrijven!

Hij vroeg vervolgens hoeveel kinderen er waren, hoorde den knaap een en ander uit, waarop hij plotseling de vraag tot hem richtte:

— Heeft je moeder ook pen en inkt in huis?

— Neen, antwoordde de knaap.

— Ga het dan even halen. Hier heb je geld. En tegelijkertijd gaf hij den jongen 7 cent. De knaap ging heen, waarop de man de deur der woning achter hem sloot. Nauwelijks had de jongen het huis verlaten, of de ex-stoker zocht wat van zijn gading was. Hij brak de linnenkast open en haalde daar een gouden horloge met ketting en twee ringen uit.

Plotseling kwam de juffrouw thuis. En bij de naderende voetstappen had de man vlug plaats genomen voor de tafel in de keuken en deed hij, of hij iets noteerde in een boekje.

— Ik kom voor de belasting. Je hebt te weinig betaald — zoo zeide hij.

De vrouw ondervroeg haar ongewenschten bezoeker. En de antwoorden die hij gaf, overtuigden haar langzamerhand, dat de man niet degene kon zijn, waarvoor hij zich uitgaf. Hij weigerde zelfs, het boekje te toonen, waarin hij aanteekeningen zat te maken. Toen hij in 't nauw zat, stond hij op en wilde zich met de woorden: „Neem mij niet kwalijk, dan heb ik mij zeker vergist", uit de voeten maken. Doch de vrouw wilde hem niet laten gaan en hield hem vast aan zijn arm. Een worsteling ontstond, doch de vrouw liet niet los. Zoo kwam men op het portaal. Daar begon de vrouw om hulp te roepen, steeds den indringer vasthoudend. Deze werd angstig en zeide plotseling: „Och, stil maar, hier heb je het terug". En tot groote verbazing der vrouw gaf hij haar het gouden horloge met ketting van haar man. De vrouw zag nu, dat zij zich niet vergist had en greep hem opnieuw beet. Hoe de man zich ook verweerde, zij liet niet los! Hij uitte allerlei bedreigingen, schold, vloekte, zeide haar te zullen vermoorden. Het hielp niet. Zij hield vast. Haar beurs met geld werd haar in de worsteling uit de hand geslagen, zij lette er niet op. Plotseling begon de man te smeeken: — Laat me dan maar op den zolder, vroeg hij.

— Geen kwestie van, antwoordde zij.

Toen kwam een politie-agent naar boven, die door een buurvrouw, die het hulpgeroep vernam, gewaarschuwd was. Deze nam het „vrachtje" van de flinke juffrouw over. Het werd ook tijd, want het geval had veel van hare krachten gevergd.

De 20-jarige Hageman werd geboeid naar het bureau Kattenburg gebracht. Daar bleek men een goede vangst te hebben gedaan. Zijn zak zat vol twee-en-een-halve-cent-stukken. Het bleek dat hij in de Voorstraat een muntmeter had gelicht.

Hij had reeds in de Voorstraat 17 Donderdag zijn „geluk" beproefd, doch tevergeefs. Reeds herhaaldelijk had hij aldus bij arbeidersgezinnen ingebroken. Hij wachtte tot de vrouw het huis uit was en klopte dan onder een of ander voorwendsel aan de woning. Onderzocht wordt of de man deel uitmaakt van de beruchte insluipersbende.

Een driftig heerschap.

De postdirecteur G. L. te Vaassen, gem. Epe, had in strijd met de politieverordening zijner woonplaats een hem toebehoorenden hond los op de weekmarkt aldaar laten loopen en moest zich voor den kantonrechter te Apeldoorn verantwoorden. Hij verdedigde zich door te zeggen dat de veldwachter hem zocht. In het vuur zijner verdediging voegde hij den veldwachter toe, dat hij zijn hond door zoo'n kwajongen als hij zelf niet liet wegjagen.

Het gevolg hiervan was dat de veldwachter zich beleedigd achtte, het er niet bij meende te moeten laten zitten en proces-verbaal opmaakte.

Voor de rechtbank te Zutphen werd de zaak behandeld en deze veroordeelde L. wegens beleediging van een ambtenaar in functie tot f 15 boete subsidair 30 dagen hechtenis.

Hiermede was L. niet tevreden en teekende appèl aan en zal zich nu binnenkort voor het gerechtshof te Arnhem moeten verantwoorden. Hgz.

Diefstallen in D-treinen.

De diefstallen in D-treinen nemen toe. De dieven slaan meestal hun slag in den tijd, dat de reizigers naar den eetwagen gaan. Kleine taschjes en zoo kunnen daarheen meegenomen worden, maar valiezen, jassen enz. laat men gewoonlijk achter. Dikwijls gebeurt het dan dat de trein onder het eten aan een station stopt, en de dieven kunnen zich met hun buit uit de voeten maken. De Anhaltsche kamer van koophandel stelt nu voor, een wagen of deel van een wagen in een D-trein in te richten tot bewaarplaats, waar de reizigers hun goed tegen een kleine vergoeding in bewaring kunnen geven,

De schilder Mutsaers.

Het Eindh. Dagblad bericht, dat de schilder Mutsaers, wiens naam men zich herinnert uit de moord op Maria Kessels te Tilburg, te Antwerpen, waar hij verblijf hield, door de politie is betrapt op het plegen van niet te noemen handelingen met een minderjarig meisje. Hij is in verzekerde bewaring gesteld.

Zonderlinge advertentie.

Na een langdurig lijden overleed heden in den ouderdom van 34 jaren de heer...., in leven mr. Schoenmaker.

Behalve eene diepbedroefde weduwe en drie kinderen te jong om hun verlies te beseffen, laat de overledene eene groote partij zoolleder en schachten van laarzen na, die tot billijke prijzen zullen worden van de hand gedaan.

Opgravingen.

Te Ingen (gem. Lienden) is bij het graven van een kalkgat achter de openbare school, op ongeveer 7 d.M. diepte een 25 c.M. hooge urn gevonden, afkomstig uit het Saksch—Frankische tijdperk (500—900).

Verder werden nog opgegraven een spinsteentje, de voet van een Romeinsche kruik en eenige scherven uit het Germaansch—Romeinsche tijdperk.

De bodem in dit dorp schijnt veel oudheden te bevatten. Tal van Romeinsche munten, urnen en fragmenten zijn er reeds gevonden, alle uit het Germaansch—Romeinsche en Saksisch—Frankische tijdperk.

Oude munten.

Bij het graven van nieuwe fundeering voor een bakkerij van den heer C. M. v. D., te Vlaardingen, heeft men een kistje met 92 oude munten, uit den Spaanschen tijd dateerende, gevonden.

Overschrijding van bevoegdheid.

Men schrijft van de Geldersch-Pruisische grens aan het Hbl.

In het Witteveen, onder Aalten, wilden twee Duitsche smokkelaars uit Bocholt, een koe en een kalf over de grens brengen. Het kalf was reeds overgeloodst. De Duitsche kommiezen hadden de smokkelaars in de gaten en toen deze de koe wilden overbrengen, schoten ze op hem, met het gevolg, dat de smokkelaar D. H. een schotwond in het been kreeg, waardoor hij ter aarde viel en van daar in een sloot tengevolge waarvan hij zijn been brak. Ofschoon de smokkelaars zich op Hollandsch gebied bevonden, begaven de komiezen zich naar den gewonden smokkelaar en sleepten hem op Duitsch terrein.

De smokkelaar is naar het ziekenhuis te Bocholt vervoerd, maar door de marechaussées der brigade Winterswijk is proces-verbaal opgemaakt tegen de Duitsche kommiezen wegens het verrichten van een daad buiten hunne bevoegdheid.

Spoorwegtarieven.

De Nederlandsche, Belgische, Duitsche en Italiaansche spoorweg-autoriteiten hebben een overeenkomst gesloten in zake het snelvervoer van eetwaren bij wagonladingen uit Italië naar België en Holland.

Vroeger liep de route langs Pino, de nieuwe weg zal loopen langs Folle (Simplon).

Door deze verandering zal de duur der reis worden verkort en de vrachtprijzen verminderen.

Veelbelovende schoolknapen.

Te Tegelen hebben twee schooljongens van 12 en 8 jaar op ergerlijke wijze huisgehouden in de lokalen der openbare school. Buiten schooltijd zijn zij binnen weten te komen en hebben er de inktkokers leeg gegooid, linialen en leien vernield, landkaarten en platen stukgescheurd of beschadigd, de banken besmeerd met uitwerpselen en elkaar tot slot gebombardeerd met inktflesschen. De aangebrachte schade wordt berekend op ongeveer f 300.—

Een buitenkansje.

Aan de bevordering tot milicien-korporaal, welke op 1 Aug. j.l. bij de regimenten heeft plaats gehad (per regiment 24) is voor de belanghebbenden een niet onbelangrijk voordeel verbonden.

In de nieuwe Militiewet, onder welke wet de lichting 1913 dient, is nl. bepaald, dat zij, die na de loting voor het blijvend gedeelte tot een rang worden bevorderd, vrijgesteld zijn van den dienst bij het blijvend gedeelte.

Een dergelijke bepaling bestond voorheen niet.

Deze milicien-korporaals worden dus ongeacht het door hen bij loting voor het blijvend gedeelte getrokken nummer, reeds, op 30 September a.s. met groot verlof gezonden.

Slechts zeer weinigen is deze bepaling bekend, zoodat dit voor velen een buitenkansje is. „Avp."

Geknipt.

Dinsdag werd door de Roermondsche politie aangehouden aan de Maasbrug aldaar een Duitscher die zóó arm was, dat hij het verschuldigde bruggeld (3 cent) niet kon betalen. De Duitscher was in het bezit van een fonkelnieuw rijwiel. Dit wekte argwaan. Bij onderzoek bleek, dat de Duitscher het rijwiel had gestolen bij een handelaar in rijwielen te Mol (België). De Duitscher bleek te zijn een jeugdig kellner uit Westfalen. Hij is naar de gevangenis overgebracht.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 9 Augustus 1913.

— Openbare Raadsvergadering op **Maandag 11 Augustus 1913**, om half zeven ure des namiddags precies.

ONDERWERP:

1. Stemmingsnummer.
2. Goedkeuring notulen der vergadering van 25 Juni 1913.
3. Ingekomen stukken.
4. Onderzoek der geloofsbrieven van de herkozen Raadsleden.
5. Ontwerp-reglement voor het Burgerlijk Armbestuur. (Artikel 89 der Armenwet.)
6. Herziening der verordening tot heffing van schoolgeld.
7. Vaststelling kohier hoofdelijken omslag 1913.
8. Reclame's schoolgeld enz.

— In een gisteren gehouden vergadering van de feestcommissie tot viering van de Onafhankelijkheidsfeesten, is, nadat het bestuur zijn functie als zoodanig had neergelegd, de feestcommissie ontbonden.

— Donderdag behaalde de heer J. Schaffer, onderwijzer aan de M.U.L.O. alhier, te 's Bosch zijn akte voor hoofdonderwijzer.

Eveneens onze vroegere dorpsgenoot, de Eerw. Frater v. Oerle, te 's Bosch.

Beide geslaagden van harte gelukgewenscht.

— Ten nadeele van den aannemer v. Bockel in de Kloosterstraat, is Vrijdagnacht uit de gesloten directiekeet, staande nabij een in aanbouw zijnd huis in voornoemde straat, een rol lood gestolen van pl. m. 20 K.g.

Hiervan is aangifte gedaan bij de politie.

— Zondag 3 Augustus hield de Postduivenvereeniging „De Luchtbode", gevestigd bij den heer M. van Boxtel een prijsvlucht van uit Eijsden (afstand 140 K.M.)

De prijzen werden behaald als volgt:
1e prijs: P. Notten.
2e, 4e en 7e prijs: A. v. d. Sande.
3e prijs: L. v. d. Eerden.
5e, 6e en 8e prijs: M. v. Boxtel.

Aankomst eerste prijswinnende duif 8 uur 40 min. 41 sec., laatste 9 uur 22 min.

— Hedenmorgen is de machinist J. Hendriks, alhier woonachtig, te Gennep van de machine gevallen, waardoor hij zijn linkerpols brak.

Dr. Wösten verleende bij aankomst alhier geneeskundige hulp.

— Zondag 17 Augustus begint onze kermis. Naar wij vernemen zal het er van kermisvermakelijkheden, zeer druk zijn. Wij zullen wellicht op de markt krijgen: Een stoomcaroussel en een gewone Caroussel, Schouwburg (comedie), Aeroplane, Panopticum, een paar Theaters, Schiettent, Kijktent, Werptent, Lichteffecten. Verders Gebak-, Paling-, Galanteriën-, Koekkramen, enz. Voeg hierbij het noodige dansmuziek in Tenten en Café's, dan zal er met een goed gevulde beurs voor liefhebbers heel wat te genieten zijn.

— *Invaliditeitswet.* De Staatscourant bevat een volledige lijst van de namen der personen, door den minister van Landbouw, Nijverheid en Handel aangewezen, om binnen het gebied der onderscheidene Rentecommissiën de ouden van dagen bij het aanvragen eener rente als bedoeld in de artikelen 369 en 370 der Invaliditeitswet behulpzaam te zijn.

De namen der aangewezenen binnen het gebied der Commissie te 's Hertogenbosch zijn:

Berlicum: A. H. Smits, secretaris der gemeente Berlicum; P. J. Smits, werkzaam ter secretarie van de gemeente Berlicum.

Boxtel: Th. J. M. van der Meijden, secretaris der gemeente Boxtel; H. P. J. Verhoeven, ambtenaar ter secretarie van de gemeente Boxtel; H. van Zeeland, ambtenaar ter secretarie van de gemeente Boxtel; J. N. Borking, chef veldwachter, te Boxtel; P. Dankaart, gemeente-veldwachter, aldaar.

Den Dungen: H. A. Spierings, secretaris der gemeente Den Dungen.

Empel en Meerwijk: G. van Lith, secretaris der gemeente St. Michielsgestel; H. J. M. Couwenberg, ambtenaar ter secretarie van die gemeente; Th. Janssen, ambtenaar ter secretarie van die gemeente.

Rosmalen: J. N. van de Laar, hoofd eener school, te Rosmalen.

Vught: A. J. van Hooff, secretaris der gemeente Vught.

Liempde: M. van Raay, verzekeringsagent, te Liempde.

Liempde. De heer Peijnenburg onderwijzer aan de openbare school alhier slaagde te 's Bosch voor het hoofdacteexamen.

Haaren. Heden is alhier naar zijn woonplaats Oirschot vervoerd de steigermaker, die na zijn ongeluk verpleegd is geworden in het Gasthuis, en thans in zooverre hersteld is.

— Heden werd alhier de tijding ontvangen, dat de Eerw. Frater A. Peijnenburg, thans onderwijzer te Maastricht de hoofdacte heeft behaald, evenals zijn broer, onderwijzer te Liempde.

Wij wenschen de geslaagden en hunne ouders proficiat.

— De zoon van den voerman C. Witloxks uit Uden hout, die alhier de bouwmaterialen aan oert voor de nieuwe kerk, had het ongel k bij het uitwijken voor een ander vo ertuig met beide voeten onder het ra d te geraken, waardoor deze als het ware verpletterd werden.

's Bosch. Tot rector aan net Gymnasium alhier is benoemd de Heer Dr. Sicking thans conrector, en in diens plaats de Heer Dr. Corduweener.

Breda. De Commissie voor de van 20 tot en 29 September a.s. alhier te houden Groote Provinciale Tuinbouwtentoonstelling ontving bericht, dat, indien onvoorziene omstandigheden zulks niet verhinderen, Hare Majesteit de Koningin-Moeder die tentoonstelling wenscht te bezoeken.

Prov. Hengstenkeuring.

Op de Donderdag te Zevenbergen gehouden Provinciale hengstenkeuring werden de navolgende onderhoudsbijdragen toegekend:

f 100 voor Omer de Roelix, van H. C. Mecus te Zeveb. Hoek; f 100 voor Elonnant de Mery van denzelfden eigenaar; f 100 vor Lancier de Fosteau, van Adam Punte Eijnaart; f 250 voor Gerhart van Verniging Niervaart te Klundert met nog 50 voor afstamming; terwijl voor 14 veulens, afstammend van genoemden hengst ieder f 10 bijdrage werd toegekend; f 200 voor Sanspeur d'Opha van de Hengstenvereeniging te Ginneken; f 100 voor Desivé, van P. Nouws te Zundert.

Liturgische wegwijzer (Bisdom 's Bosch.)

11 Aug. Van het Octaaf van den H. Laurentius. Halfdubbel. H. Mis van den feestdag: Confessio; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie: van de H.H. Tiburtius e. a. Martelaren: 3de gebed enz. van de H. Maagd: Concede; 4de gebed enz. voor den Paus: Deus omnium. — Rood

Vandaag mag ook de dagelijksche Mis voor Overledenen worden gelezen. Tenzij anders staat aangegeven, op werkdagen geen Credo en de gewone Prefatie. — Zwart

12 Aug. Dinsdag. Clara. Maagd. Dubbel. H. Mis: Dilexisti; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. voor den Paus. — Wit

13 Aug. Woensdag. Van het Octaaf. Halfdubbel. H. Mis van den feestdag: Confessio; 2de gebed enz. van de H.H. Hippolytus e. a. Martelaren. 3de en 4de gebed enz. als op 11 Augustus. Vandaag enz. als op 11 Aug. — Rood — Zwart

14 Aug. Donderdag. (Vastendag). Van de Vigilie van O. L. Vr. ten hemelopneming. H. Mis: Vultum; 2de gebed enz. van den H. Laurentius; 3de gebed enz. van den H. Eusebius Belijder; 4de gebed enz. voor den Paus. — Paars

15 Aug. Vrijdag. **O. L. Vr. tenhemelopneming.** Dubbel van de 1ste klas met Octaaf (vandaag geen onthoudingsdag). H. Mis: Gaudeamus; wanneer het H. Sacrament openlijk ter aanbidding is uitgesteld: 2de gebed enz. van het H. Sacrament, (zie Sacramentsdag). — Credo — Prefatie van de H. Maagd. — Wit

16 Aug. Zaterdag. Hyacinthus. Belijder. Dubbel. H. Mis: Os justi; 2de gebed enz. van het Octaaf van O. L. Vr.; 3de gebed enz. van het Octaaf van Laurentius; 4de gebed enz. voor den Paus. — Credo — Prefatie der H. Maagd. — Wit

17 Aug. **14de Zondag na Pinksteren; de 3de in Augustus.** Joachim. Belijder. Dubbel van de 2de klas. H. Mis: Dispersit; 2de gebed enz van den H. Laurentius. — Credo — Prefatie der H.H. Drieëenheid; laatste Evangelie van den Zondag. — Wit

Rechtszaken.

Moord en moordpoging.

Voor den Hoogen Raad werd behandeld de zaak van L. H., arbeider te Berkel, door het gerechtshof te 's Hertogenbosch met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, tot vijftien jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens moord en poging tot moord. Hij had zijn vrouw en zijn kind in de Leij onder Tilburg geworpen, met het oogmerk hen door verdrinking van het leven te berooven, na daartoe in kalm overleg het voornemen te hebben opgevat.

Het kind was verdronken, de vrouw had zich weten te redden.

Raadsheer-rapporteur in deze zaak was mr. Nelissen.

De advocaat-generaal mr. Ort concludeerde tot verwerping dezer zaak.

Uitspraak in deze zaak 11 Aug. aanstaande.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Berkel c.a.

Van 1—8 Aug. 1913.

Geboren: Maria H. G. d. van G. J. N. Segers en M. E. v. d. Hout. — Anna P. d. van Chr. v. Kasteren en J. M. Remie.

Overleden: Ha. E. Weijters, oud 7 maanden.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Een klein artikel en een groot ingezonden stuk.

In de Dommel en Aa van verleden Zaterdag eindigt het hoofdartikel met „scheld nu maar raak man." Dat is aan mijn adres. Verbeeld u, jarenlang en nu de laatste weken niet het minst, heeft de D. en A. mij op alle manieren bescholden, en nu keert zij de rollen om, en zegt „scheld maar raak, adieu!"

Het spijt mij wel, dat ik mij niet meer in uw belangstelling mag verheugen, secretaris-redacteur.

Het ingezonden stuk is onderteekend door Th. van der Meijden Secretaris van Boxtel. Flink zoo, dat stuk aan mijn adres is met vollen naam onderteekend. Met zoo iemand valt misschien nog te redeneeren.

Hij begint met te beweren, dat hij in mijn ingezonden stukken wordt aangevallen. Dat word ik eveneens, v. d. Meijden, en op een lage manier, in de Dommel en Aa. Vindt u dat ook niet? Verder schrijft Th. v. d. Meijden, dat ik als ik iets op zijn persoon heb aan te merken, dat niet moet doen in de Centraal, maar op een andere plaats. U bedoelt zeker, v. d. Meijden dat ik dat doen moet in de raadzaal. Ik meen dat u daar geen klagen over heeft, en ik beloof u, dat ik indien ik het nog ooit noodig oordeel, niet zal nalaten.

Vervolgens maakt v. d. Meijden een paar opmerkingen over wat in mijn ingezonden stukken stond.

Als v. d. Meijden werkelijk denkt, dat hij zich mijn geschrijf moet aantrekken, dan kan hij niet beter doen dan die zaken, zooals ze werkelijk zijn, nog eens in den breede in de courant te zetten.

Voegt hij daar dan nog bij: *de zaak Tielen*, waar indertijd ook veel over te doen is geweest, dan heeft hij voorloopig werk genoeg. Blijkt dan uit zijn schrijven dat hij op sommige punten zich vergist (iets wat meermalen gebeurd is) of iets vergeet, ik beloof hem, dat ik het dan wel zal aanvullen.

Tenslotte sommeert v. d. Meijden mij, om hem in Centraal openlijk te beleedigen.

Dat is nu werkelijk een van de nieuwste reclamemakerijen. Neen v. d. Meijden, ge hebt uw roeping gemist. Met een of ander zaakje op de markt daar zou je door dergelijke trucjes de de menschen misschien ook wijs kunnen maken, dat uw waar de echte onvervalschte was, en zoodoende die aan den man brengen.

Gesteld v. d. Meijden dat ik werkelijk een dief was, of wat ook voor een gemeene kerel. Gij zoudt toch niet openlijk in de courant zetten: *v. d. Horst is een dief.*

Maar ik wil U toch op die sommatie van antwoord dienen, en wel als volgt:

Ik sommeer den hoofdartikelschrijver van de Dommel en Aabode:

1. dat hij zijn leugenachtig en lasterlijk geschrijf over mij herroept.
2. dat hij eens rondweg zegt, wat ik ooit met ruiteningooierij, anarchisme en met al het andere gemeene waar de de hoofdartikelschrijver mij voor aanduidt, te maken heb gehad.

En nu geen smoesjes van ik heb met de D. en A. of met van Eupenszaak niets te maken. Elkeen weet beter.

v. d. Meijden, de veertien dagen zijn nog niet om, mijn antwoord is er. Dus U kunt beginnen, ik zal wel volgen, daar reken vast op.

A. W. VAN DER HORST.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.

Boterprijs f 1,22 de K.G.

Op 8 Aug. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.30, f 1.40 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 8 Aug. Hoogste prijs f 1.20 Laagste f 1.04 Middel f 1.12 p. KG.

Aanvoer 9215 K.G.

MAASTRICHT, 8 Aug. Botermijn. Aanvoer 52515 K.G. Hoogste prijs 1.29, middelste f 1.21, laagste f 1.10 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 8 Aug. Aanvoer 29787 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,73 tot f 0,77.

Gegarandeerde versche inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

Markten.

Dinsdag 12 Augustus.

Cuyk en St. Agatha, jaarmarkt.

Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 13 Augustus.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Boxmeer, vee.

Eersel, beesten.

Waalre, jaarmarkt.

Vrijdag 15 Augustss.

Vierlingsbeek, vee.

ADVERTENTIËN.

ONDERTROUWD:

Joh. C. B. Mannèsse

EN

Marie J. H. W. Verhoeven

BOXTEL, 'S BOSCH, 7 Augustus 1913.

Ortheneinde 92.

Huwelijksvoltrekking 28 Aug.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Een net Persoon (Spoorwegbeambte)

zoekt een

net kosthuis

omtrek Markt.

Brieven met opgaaf verlangd kostgeld aan het Bureau van dit Blad onder **no. 4568.**

Werkvrouw

GEVRAAGD voor onderhoud der privaten S.S.

Aan te melden bij

den Restaurateur.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal **bij inschrijving** VERKOOPEN:

Op **Maandag 11 Augustus 1913** ten **3 uur n.m.**

Voor de Fie. v. Boeckel-v. Rumpt.

237 stuks meerendeels

ZWARE CANADABOOMEN

staande als volgt:

Te Liempde in Veldersbosch.

Koopen I en IV en Massa V en VI (133 stuks).

Te Liempde bij de Barier.

Koop VII (5 stuks).

Te Liempde in de Liempdsche Heggen.

Koop VIII (16 stuks).

Te Oirschot in de Kleine Veering.

Koop XI (43 stuks).

Te Boxtel in Lennisheuvel.

Koopen X en XI en Massa XII (40 stuks).

Aanwijzing geschiedt door **Frans van Lith**, tuinman op Velder.

Ruimen vóór 1 Maart 1914.

Betaling (zonder onraad) **vóór het vellen**, uiterlijk 1 Januari 1914.

Inschrijvingsbiljetten gesloten in te leveren ten kantore van voornoemden Notaris, alwaar ten dage en ure als voormeld de opening plaats heeft.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Donderdag 14 Augustus 1913** ten **10 uur v.m.** ten *sterfhuize* van *Mej. Wed. E. v. d. Ven-v. d. Sande* in de Rechterstraat.

EEN GOED ONDERHOUDEN INBOEDEL als: **Antieke Eiken Kast, Eiken Bureau, Buffetkastje** en meer **Kasten, Tafels, Stoelen** met trijpen en andere zittingen, **Feauteuls, Eikenhouten** 2 persoons **Ledikant, ijzeren Ledikant, Vul-** en **andere Kachels, Waschfornuis.**

Spiegels, Schilderijen, Beelden, Lampen en **Klokken.**

Bedden, Dekens en **Beddengoed, Vloer-** en **Tafelkleeden** en **Gordijnen.**

Potten, Pannen, Glas- en Aardewerk en **Keukengerief** enz.

Kijkdag daags te voren van **2—4 uur n.m.**

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Maandag 11 Augustus 1913** ten **10 uur v.m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen.

Voor den heer Mr. G. van Tienhoven.

30 koopen **Haver** in Kampina.

Deurwaarder Baudoin

te 's-HERTOGENBOSCH,

zal op **Donderdag 14 Augustus e.k.** des voormiddags ten **10** uur, ten woonhuize van A. DE VISSER-HOPPENBROUWERS, aan de Rozemarijnstraat te Boxtel, ten verzoeke van den WelEd. Gestr. Heer **Mr. C. M. van Leeuwen,** Advocaat en Procureur te 's-Hertogenbosch, in zijne hoedanigheid van curator in het faillissement van genoemden A. de Visser-Hoppenbrouwers,

publiek à contant verkoopen:

de tot voormeld faillissement behoorende

Meubilaire Goederen,

als: kasten, stoelen, tafels, schilderijen, spiegels, kachels, lampen, beelden, ledikanten, eenig keukengerief, alsmede een **Bakkerij-inventaris,** een **Bakkerswagen,** een **Hondenkar** met **hondentuig** en hetgeen verder ten verkoop zal worden aangeboden.

De goederen zijn één uur voor den aanvang der verkooping te bezichtigen.

De Notaris van de Mortel

te 's HERTOGENBOSCH,

zal te Boxtel op **Donderdag 28 Aug. 1913** in het Café „De Kei" van den Heer WOLLERICH provisioneel, en **Donderdag 11 Sept. 1913** in het café „de Zwaan" van den Heer A. VERBERNE definitief, telkens des nam. ten 4 ure

publiek verkoopen:

Onder de gemeente Boxtel

1. **Een winkelhuis met erf en tuin**

waarin een **woning** aan de **Rozemarijnstraat A 490,** kad. K nos 1113, 1114 en 1115 te zamen groot 3 A. 77 c.A.

2. **Afgekeurde woningen,**

thans **bergplaats** in de **Rechterstraat hoek Rozemarijnstraat,** kad. K no. 627, groot 98 c.a.

Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter kennis van belanghebbenden, dat zij, die gedurende de kermisdagen alhier **(van Zondag 17 Augustus tot Woensdag 20 Augustus)** wenschen

Danspartijen en Muziekuitvoeringen, voorstellingen of andere vermakelijkheden

te geven of te doen geven, in voor het publiek toegankelijke plaatsen, daarvan **vóór Donderdag 14 Augustus a.s.** aanvragen moeten doen, wordende voor na dien tijd ingekomen aanvragen **geene vergunning verleend.**

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

De BURGEMEESTER van BOXTEL

maakt bekend

dat gedurende de kermis te Boxtel van **Zondag 17** tot en met **Woensdag 20 Augustus d. a. v.**, liedjeszangers, harmonicaspelers, hazardspelen en dergelijken **ten strengste zullen worden geweerd**, terwijl orgeldraaiers — mits voorzien van zuiver toongevend orgel — slechts tot een **beperkt aantal** worden toegelaten.

Verlotingen zijn **verboden** op grond van de wet van 6 Juni 1905 (Staatsblad No. 171).

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Openbare Verkooping
van
Masten- en Berkenboomen.

De Burgemeester van BOXTEL zal voor de Gemeente BOXTEL, op **Dinsdag** den **12 Augustus 1913**, om **10 uur** voormiddag, ten Raadhuize aldaar, bij **inschrijving in het openbaar verkoopen:**

Een perceel, ongeveer 312 stuks

Masten- en Berkenboomen,

waaronder zeer zware, voor alle doeleinden geschikt, staande op de **Dreef tot aan de Heide, ten zuiden van het Kinderbosch, te Lennisheuvel** onder **Boxtel.**

De voorwaarden van verkoop liggen ter inzage ter Gemeente-secretarie en zijn aldaar verkrijgbaar.

Betaling der koopsom vóór of op 1 Februari 1914.

Inlichtingen verstrekt de heer **H. J. Dekkers**, Gemeente-opzichter.

De op zegel geschreven biljetten moeten ten Raadhuize zijn ingeleverd **vóór 10 uur voormiddag** van den dag der verkooping.

BOXTEL, 1 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Notaris Van de Mortel
te 's-HERTOGENBOSCH

zal op **Maandag 15 September 1913** ten herberge van JAN VAN ERP, Stationsstraat te Boxtel, des **morgens ten 9 ure**

publiek verkoopen:

Voor Mej. Wed. Van der Eerden.

78 zware Canadaboomen

in 13 koopen, staande in de Oksen-wiel te Munsel.

9 zware Canadaboomen

staande in de Leemskuilen **in 2 koopen.**

De boomen moeten geruimd zijn 1 Januari 1914.

Betaaldag 1 Mei 1914.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.
Handel in alle soorten
STEENKOLEN
en Houtskoolbriquetten
van Bergen-op-Zoom.

BLOEDARMOEDE
en al de bekende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van
HAEMATOGEENWIJN.
Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust.
Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

Het beste adres voor alle Drukwerken is de Firma v. Moorsel & v. d. Boogaart Electr. Drukkerij Boxtel

---

Kermis Boxtel 1913.

Gedurende de Kermisdagen

Puik Dansmuziek

in de Doeletent bij

JOS. VAN SON,

Café „DE KOM" **BOXTEL.**

Voor nette bediening en puike dranken zal worden zorg gedragen.

Vrij Entrée. **Vrij Entrée.**

Aanbevelend, JOS. VAN SON.

Rheumatiek en Jicht

wijkt als bij tooverslag, indien gij de aangetaste lichaamsdeelen met den Kloosterbalsem inwrijft. Deze lichaamsdeelen worden dan weer opnieuw lenig, de pijn verdwijnt en menigeen heeft in stilte den Kloosterbalsem gezegend, toen hij van zijn rheumatiek of jicht verlost was. Waarom aarzelt gij, waar zooveel duizenden voor U door den Kloosterbalsem genezen zijn. Raadpleeg de vele verklaringen van dankbare genezenen, welke wij voortdurend publiceeren. Wij hebben onze plicht gedaan, voldoet gij thans aan de Uwe.

De heer Pieter Johannes le Feber, te Oostburg, verklaart:

„Tengevolge van jicht aan de voeten leed ik zulke vreeselijke pijnen dat ik op mijn beenen niet kon staan en zelfs mijn voeten niet kon bewegen. 's Nachts kon ik niet slapen en ik had tevergeefs alle mogelijke middelen gebruikt en ik wanhoopte ooit weer beter te worden. Men raadde mij aan het eens met den KLOOSTERBALSEM te probeeren. Ik kocht bij den heer Risseeuw-Maat alhier een potje van dezen kostbaren balsem en nadat ik mij slechts eenmaal met den Kloosterbalsem had ingewreven, kon ik weer goed op mijn beenen staan. Mijn bezigheden, die ik een tijdlang niet kon waarnemen, kan ik thans weer verrichten en toen ik twee potjes Kloosterbalsem opgebruikt had, was ik totaal genezen". De

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt **ROODEN BAND** met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*. A. v. D. VELDEN-v. D. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS. P. v. D. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*. H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS-VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

---

v. d. Velden's KOFFIE de beste, geurigste en krachtigste. Prijs 47½, 50, 57½, 60, 62½, 70 ct. p. pond

v. d. Velden's Dessert-Koffie in pakken. Per pond 65 ct. Per half pond 34 cent.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

C. STEINMANN-PECHTOLD
Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering
ENGELSCHE KINDERWAGENS,
Promenadewagens, Mandewagens
Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Baseules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,
C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

GROOTE OPRUIMING
van
SCHOENWERK

Wegens verbouwing worden alle voorhanden zijnde
HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN
aan veel verminderde prijzen opgeruimd.

Komt zien en overtuigt U.

Willem Bovendeert
BOXTEL
Rozemarijnstraat.

---

v. d. Velden's Verpakte Theeën
munten boven alles uit. Prijs 13, 14, 16, 18, 20 cent per ons.

Speciaal bevelen wij aan:

Van der Velden's verpakte Thee à 20 ct. p. ons

10 procent korting op alle artikelen.

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationstraat, BOXTEL

Opruiming à contant.

Wegens vertrek naar elders ruimen wij op:

Bruine Boonen van 14 ct. bij 10 liter thans 8 ct.
Bruine Boonen van 12 ct. bij 10 liter thans 6 ct.
Witte Boonen van 16 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Groene Erwten van 18 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Prima Krenten van 18 ct. bij 10 pond thans 15 ct.
Prima groote Rozijnen v. 18 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.
Rozijnen zonder pitten v. 20 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.

Deze opruiming begint ZATERDAG 9 AUGUSTUS en duurt zoolang de voorraad strekt.

Zij, die nog wenschen te profiteeren van een volle baal of zak KRENTEN, circa 100 pond, kunnen deze bekomen

à f 12.-.

Pruimen van 20 cent, thans 15 cent.
Prima Bessensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele flesch.
Prima Frambozensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele ,,

Voor Bessen- en Frambozensap moet men flesschen meebrengen in ruil.

Sop voor de wasch van 5½ ct. voor 4 ct. per pak.
Wagensmeer bij 5 of 10 kistjes per kistje 18 cent.
Pudding per doos, 24 pakjes inhoudend van 5 ct., thans 80 cent.
Koffieboonen van 70 voor 65 ct., van 65 voor 60 ct., van 60 voor 55 ct, van 55 voor 50 ct., bij niet minder dan 5 pond.

Gaat dus allen naar de Molenstraat en doet uw voordeel voor den winter.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA.

UITSLUITEND à CONTANT.

Van der Velden's Fijne Deensche Botermelange

staat gelijk aan Natuurboter, mag dus in geen huishouden ontbreken, daar zij veel goedkooper is dan natuurboter.

Prijs 55 en 45 ct. p. pond.

10 pCt. korting op alle artikelen.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 64. Zaterdag 9 Augustus 1913.

Zeer juist.

In de „Maasbode" heeft een artikel gestaan, over den betrekkelijken achteruitgang van het katholieke gedeelte van de Nederlandsche natie. Dit artikel werd onlangs in het „Hoog-Ambacht" besproken en naar aanleiding van den volgenden zin geeft de redactie eenige opmerkingen.

„Ieder katholiek, die zijn geloof liefheeft moet in eigen kring en daarbuiten met de hem door God toebedeelde kracht werken aan de tot standkoming van Christus Kerk".

De achteruitgang van 't geboortecijfer voor Nederland, zegt het „Hoog-Ambacht" bedraagt 7.1 op de geboorten per duizend bewoners sinds 1871—80; aan d i e n grooten achteruitgang hebben de katholieken — over 't algemeen genomen — geen zoo groote schuld.

Doch... 't is met statistieken aan te wijzen, dat in andere landen 't beroep op den godsdienst in deze zaak niet meer zoo aanslaat in Katholieke kringen. Op den duur komt men in zoo lastige vraagstukken er niet met enkel een beroep op den godsdienstzin.

En ook in ons land onder de Katholieken komt 't verderf, 't wordt er uitgezaaid met gulle hand en slaat aan en pakt ook onder onze Katholieken!

Ook voor 't beoefenen der deugd in deze zaak is een zekere mate van welvaart noodig. We moeten niet eenzijdig zijn; men komt er niet met gestadige aanbeveling van heldhaftige deugdbeoefening; men moet óók de natuurlijke beletselen wegnemen, zooals trouwens redelijk is en dus ook door 't Geloof geëischt wordt.

Waar geleefd wordt en geleden,
Waar geboet wordt en gebeden,
Waar gestreefd wordt en gestreden,
Met den nood en met den dood,
Klinkt de menschelijkste aller beden:
Geeft ons heden
't Daaglijksch brood.

Gestreden met den nood: zoovelen onder ons hebben dat gedaan en doen 't nog dagelijks; heel hun leven is zulk een strijd.

Maar d i e strijd kon verzacht; als al wat Katholiek was zich ook eens beijverde om in 't bedrijfsleven, in 't leven der industrie de opvolging der roomsche beginselen doorgevoerd te krijgen, wat zou er spoedig minder nood zijn!

Meer loon! Meer loon!

Ook dat roept ons de achteruitgang der Katholieken toe! Dan zal er minder kindersterfte zijn, en groot zal het geboortecijfer blijven; grooter zal dit worden, relatief en absoluut.

Laat ons in ons streven naar de verbetering der stoffelijke ellende 't niet enkel met natuurlijke hulpmiddelen trachten klaar te krijgen; 't gaat niet; de sociale kwestie is niet enkel stoffelijk. Maar laat ons evenmin de natuurlijke middelen vergeten als 't erover gaat een zedelijk-godsdienstig kwaad uit te roeien; veel kinderen eten nu eenmaal veel.

En daarom, dat ieder Katholiek die zijn geloof lief heeft, in eigen kring en daarbuiten met de hem door God toebedeelde kracht werke voor de doorvoering, ook in het bedrijfsleven, van de leeringen van Christus' Kerk.

Electriciteit en Landbouw.

Het bestuur van Noord-Brabant heeft een grootsch plan opgezet om de geheele provincie te voorzien van electriciteit. Tegenwoordig wordt deze geheimzinnige kracht nog het meest aangewend voor verlichting en beweegkracht, zoowel van treinen en trams, als op inrichtingen van industrie, maar tot heden nog steeds in meer beperkten kring. Als nu evenwel die groote, vaak geminachte provincie daar in het donkere Zuiden — aldus schrijft men aan de Maasbode — begint met electriciteit te leveren aan elke gemeente, die het wenscht, als electriciteit daar onder het bereik wordt gebracht van de ver verwijderd gelegen fabrieken en fabriekjes, en de gelegenheid wordt geboden, om overal electrische verlichting aan te leggen, dan moet o.i. de spreekwoordelijke duisternis er wel verdwijnen. Ja, een gewest, dat zulk een plan vormt en naar alle waarschijnlijkheid uitvoeren zal, mag en moet erkend worden als een der meest vooruitstrevende in ons goede vaderland.

Als eenmaal het dradennet over de heele provincie uitgespannen zal zijn en electriciteit beschikbaar is tot in de meest afgelegen uithoeken, dan zal er beweegkracht voorhanden zijn voor heel wat arbeid ook op de boerderij, en de landbouw mede zal profiteeren van de zegeningen der grootsche onderneming. Onze landbouwers toch klagen steen en been, dat handenarbeid zoo verbazend duur wordt, het werkvolk verslindt een groot deel der winsten van het bedrijf. Waar het daarom maar eenigszins mogelijk is, daar wordt overgegaan tot machinale krachten. De landbouw is in de laatste dertig jaren sterk vooruitgegaan, de opbrengst van den bodem is verbazend verhoogd, en allerwegen worden gronden in cultuur gebracht. Overal dan ook komt gebrek aan arbeidskrachten, de vraag is oneindig grooter dan het aanbod, en daardoor rijzen de dagloonen schrikbarend. Zeker, niet alle arbeid kan machinaal worden verricht, planten, wieden en dergelijke bezigheden zullen wel handwerk blijven, maar dorschen, malen, waterpompen en vele andere kunnen zeer goed door een motor worden uitgevoerd en dus even gemakkelijk door middel der electriciteit. Reeds hoorden we er van spreken, dat zelfs ploegen zou kunnen geschieden met de nieuwe beweegkracht. Met het oog op de kleine perceelen en de groote afwisseling der landerijen, zal dat voorloopig minder gemakkelijk gaan, maar bij ontginningen van enorme complexen, zooals die nog hier en daar worden aangetroffen, zou men van deze force motrice gebruik kunnen maken, nog gemakkelijker dan van de stoomploeg; en wanneer de aanleg eenmaal aanwezig is, dan zal men deze kracht ook in het vervolg daarvoor kunnen benutten.

Op het bedrijf zal de electriciteit voor de verlichting van groote waarde zijn, omdat het brandgevaar tot een minimum wordt beperkt, en dit in stallen en schuren altijd groot blijft bij de verlichting met de ouderwetsche olielampen. Dat brandgevaar is oorzaak, dat onze boeren 's winters betrekkelijk zoo weinig arbeid bij avond verrichten en veel, zooals melken b.v., bij een flauw schemerlicht moeten uitvoeren. Die halve duisternis is zeker niet bevorderlijk voor de reinheid en dus ook niet voor de gezondheid.

De electriciteit kan ook ten goede komen aan het kleinbedrijf, wanneer door coöperatie dorschvereenigingen in het leven worden geroepen, waar een heele buurt met een electromotor geholpen kan worden. Dat is aanvankelijk nog wel iets nieuws, en voor het nieuwe schrikt men wel eens terug, maar als de groote electrische stroom eenmaal wordt geleverd, dan zullen ze van zelf tot stand komen, evenals de maalderijen. Op een groot bedrijf kan alles geconcentreerd worden, daar zullen de onkosten van aansluiting geen bezwaar opleveren, maar ook de kleine keuterboertjes kunnen zich vereenigen tot een groote combinatie voor die werkzaamheden, welke thans nog maar altijd te veel en te duren handenarbeid vragen.

Onze boterfabrieken zullen natuurlijk minder nut hebben van de electriciteit; daar zal men niet zoo spoedig tot aanwending dezer beweegkracht overgaan; men heeft er den stoom te veel noodig voor het pasteuriseeren en steriliseeren der melk, maar voor verlichting hebben zij de electriciteit noodig, omdat bij het heldere licht der booglampen de werkzaamheden met angstvallige reinheid kunnen worden verricht.

De laatste jaren zijn proeven genomen om den plantengroei te bevorderen door een electrischen stroom, door middel van fijne draden over de groeiende gewassen te voeren. Tot heden was zulk een aanleg alleen mogelijk, wanneer de velden niet al te ver van het dradennet verwijderd waren. Wanneer nu binnen enkele jaren de heele provincie N.-Brabant van electriciteit wordt voorzien, en die proeven geven voldoende resultaten, dan kan ook hierdoor de opbrengst worden verhoogd.

Zullen evenwel de zegeningen der electriciteitsvoorziening algemeen worden, dan is het noodig, dat de stroom tot niet te duren prijs wordt geleverd. Onze ouderwetsche boeren zullen natuurlijk voorloopig wel een afwachtende houding aannemen. Maar als de kracht eenmaal er is, dan zal men er langzaam aan gebruik van maken, en dan kan het niet lang meer duren, of de provincie N.-Brabant zal ophouden een deel uit te maken van het donkere Zuiden, maar zal spoedig en met recht den naam opvorderen van het meest verlichte Zuiden, zoowel in letterlijken als in figuurlijken zin.

Brieven uit België

M'n brieven uit Gent, in de volgorde, waarin ik ze had willen verzenden, ondervinden wèl vertraging; maar wat in 't hart 't naaste leit wil uit den mond 't eerste spreken. De dag van heden is een der schoonste van m'n leven geweest. Want heel diep in me, vlak langs m'n sidderende ziel strijken, heb ik even gevoeld den sterken ademtocht met de hijging van 't naar den middag rijpende, krachtbewuste leven van gansch een volk. 'k Ben met m'n vriend gaan luisteren vanmiddag naar Pastoor Hugo Verriest, die om drie uur kwam spreken in één der zalen van 't Feestpaleis op de Tentoonstelling.

Al vóór twee uur reden we weg van de Graanmarkt. In de schilderachtige straten van Gent stonden de oude, trouwe huizen in hun kleurige pakjes.

Met lachende, lichte gezichten stonden ze in 't zonnetje en als we ze voorbijreden, knipoogden ze goedig.

Ze wisten wel waarheen we gingen, die oolijkers, en daarom keken ze zoo blij. — Daar groeit in Vlaanderen geen blaadje aan de boomen meer of luisterend verstaat 't van 't kleinste windeke dat langs Vlaamschen bodem strijkt, alle muziek. En daarom knipoogden die oude huizen, zoo goedig in 't zonnetje, als onze snelle schaduw langs ze streek; ze wisten wel waarheen we schoven, die oolijkers!

Een half uur vóór het bepaalde tijdstip begon de zaal die pl.m. 700 personen bevatten kon, al aardig vol te loopen en tegen dat 't uur van drieën naderde, waren er veel, véél meer menschen aanwezig dan er plaatsen waren. Achterin was 't om te stikken, zoo vol.

Uit gansch het land was 't publiek samen gestroomd in die zaal, om den grooten redenaar te komen hooren; neen, zeg ik liever, om dien beminnelijken grijsaard, die in zoo lieven eenvoud ons z'n fijne, teere woorden vol gevoel kwam zeggen, woorden, vol welluidende Vlaamsche klanke, woorden vol innigheid over wat in Vlaanderen de laatste tientallen van jaren aan fijnste, allersubtielste kunst der tale langzaam is gaan leven in steeds blijder gerucht — om dien grijsaard, dien onsterfelijken dichter, die in elk opzicht den heelen prillen, jongen groei van Vlaanderens ziel meegroeide en meeverzorgde, op een spontane wijze gaan te huldigen.

En wat waren daar al voor menschen te gader? Letterlijk alles wat er in Vlaanderen nobels en groots leeft en werkt en denkt. De grootste kunstenaars hadden hun werk in den steek gelaten en waren ijlings gekomen om hier in Gent te luisteren naar 't altijd jeugdige gelui van hem, dien ongelukkiglijk de jaren naar 't lijf al zoo oud beginnen te maken.

Kunstenaars, geleerden en staatslieden, de bloem onder de edelsten, die Vlaanderen de laatste halve eeuw groot zag worden, allen waren ze samen vanmiddag, om den grooten, beminden man, den eenvoudigen dorpspastoor, na Guido Gezelle misschien de grootste figuur van Vlaanderen èn Holland.

'k Zag er behalve Verriest zelf: Stijn Streuvels, Aug. Vermeylen, Réné de Clercq, Jos. Muls, Rich. de Cneudt en veel, veel anderen, och, de namen ontgaan me. Letterkundigen, rechtsgeleerden, magistraten, ministers, allen waren ze gekomen uit liefde tot hem, den priester en z'n volk, gelooviger en vrijdenkers, menschen die Nederlandsch en ook menschen die Fransch spraken.

En toen om even over drieën de ontroerde 73-jarige oude man de zaal binnentrad, brak 'n oorverdooving van toejuichingen los, die schier geen einde nam. Door de zaal vlogen losweg een, twee, drie kreten: de strijdroep der Vlamingen: „Vliegt de blauwvoet" en donderend golfde 't antwoord over de massa heen: „Storm op Zee".

Sidderend van ontroering drukte pastoor Verriest één voor één de handen van z'n vele vrienden, steeds weer nieuwe bekenden ziend, weer 'n halve stap terugkeerend. En toen hij eindelijk op den spreekstoel stond met z'n mooie grijze hoofd, z'n arendsneus en z'n oogen die zoo doordringend kijken konden en toch keken zoo zacht, zoo onzegbaar zacht, toen begon hij, nadat hij door den procureur-generaal, M. N. de Pauw, was ingeleid, met zwakke stem te spreken.

In de zaal werd 't zoo stil, dat men 'n speld zou hebben hooren vallen. Hugo Verriest, die een zwakke borst heeft en van een tamelijk lange ziekte nog nauwelijks hersteld is, verklaarde bang te zijn hier te komen spreken, om twee redenen. Hij was bang omdat hij wist, dat ze zijn kranke stem, achter in de zaal niet zouden kunnen verstaan (o, die lieve menschen allemaal, wat hebben ze gezwegen, den adem inhoudend.)

En hij was bang, want er was niet alleen zoovele volk, maar er was zoovele schoone volk gekomen! O, die eenvoud; wist hij dan niet, de groote man, dat hij van ons allen de schoonste was?

Allengskens won z'n stem aan kracht en zeker deed nooit eenig redenaar dieper en hooger genot in mijn ziel loslaten. Maar was hij wel 'n redenaar? Soms leek hij mij veel eerder toe 'n dichter of 'n musicus te zijn, die met beelden en klanken speelde; speelde zoo zacht, zoo liefelijk.

Z'n beelden die rezen en rijzen bleven van dichtbij — en soms van heel, heel verre, altoos even schoon, vol bekoring van eenvoud; en de zoete klanken, waarmede hij spelen bleef onophoudelijk lijk de zonne wen ze haar licht tot kleurenbundels in 'n diamant te tintelen leit!

Dan begon hij in z'n schilderachtig Nederlandsch dat — geloof ik — gewoonlijk West-Vlaamsch genoemd wordt, te spreken, of moet ik zeggen: te musiceeren, over zijn onvergetelijken meester Guido Gezelle. Nooit heeft mijn oor inniger klanken opgevangen. Wat 'n lieflijkheid, wat 'n zachtheid van zeggen, wat 'n teerheid van gevoel, wat 'n overstrooming van diepste — haast hartstochtelijkste — liefde voor zijn gestorven vriend, naast wien hij 40 jaren lang, stap voor stap, door het leven was gegaan.

En wat 'n liefde voor al die anderen, die naast hen beiden waren gegaan, voor heel het volk dat achter hen aankwam.

Hij vertelde van de jeugd van Gezelle, hoe die als jongeling op 't klein Seminarie te Roeselaere de kinderen van 't volk zingen hoorde op de straat — volks-, straatliedjes — hoe hij door 't raam heen van z'n kamertje hun dansbeweginkjes gadesloeg die ze daarbij uitvoerden. En hoe die jongen van 16 jaar al die klanken in z'n hoofd opnam, ze kristalliseerde en volmaakte en ze dan uitzingend, begeleidde met de rythmische bewegingen van z'n dansende armen en beenen. En hoe in den avond van z'n leven de grijsaard Guido Gezelle, als hij jaren lang 't harte droeg vol onzegbaar wee en z'n leden stram geworden waren nog steeds niets anders deed, dan wat hij als knaap van 16 jaar deed — 't luisterend oor te hooren legde naar de geluiden van 't volk van Vlaanderen. En ook toen nog, juist als vroeger 't in zijn ziel zong van kristallen klanken, als hij, iets opvangend, 'n woord, 'n toon, 't in zich opnam en 't volmaakte. En alléén door z'n kamer stappend, probeerde z'n lichaam denzelfden rythmischen maatstap te geven.

En zoo was Gezelle heel zijn leven geweest. Alles, maar letterlijk alles van Vlaanderen had hij in zich opgenomen, ingeademd, ingehoord, ingezien, in — in — in — kort en goed ingekregen. Geen bloemke, geen blaadje groeide er of 't had tot hem iets gezegd. Wat hij op school geleerd had was hem teveel geweest; hij had 't niet meer kunnen dragen; hij had 't moeten laten vallen. Alleen wat Vlaanderen, Gods vrije natuur, 't Vlaamsche volk hem geleerd had, dat had hij kunnen verwerken. Hij was geen dichter uit eenige school, welke dan ook; hij was 'n dichter uit Vlaanderen, uit z'n volk, uit zich zelf. En al die andere groote dichters — kunstenaars van 't woord — ze waren de discipelen van Guido Gezelle. Niet z'n bloote navolgers, volstrekt niet; z'n discipelen.

Dan vertelde Verriest van zichzelf; hoe hij ontelbare dagen — nu nog in z'n ouden dag bijna dagelijks als hij alleen bij zich thuis was, Gezelle opensloeg of in oude papieren van hem nasnuffelde. En hoe hij stilletjes al die schoone klanken, die heerlijke verzen half hardop ging zitten lezen. En plastisch beeldde hij 't voor ons uit vanmiddag, hier in Gent, hoe mooi, hoe innig-mooi hij dat deed. Woordenklanken mompelend, sprekend, zingend, fluisterend, smakend, smekkend met z'n lippen al de klank, al de muziek ervan indrinkend. En wat 'n glans van innigst genieten zelf lag toen over z'n mooi rond gelaat.

O wat 'n innigheid, wat 'n liefde voor z'n taal, voor z'n volk.

'k Zou door willen gaan ten einde toe maar ik moet ophouden, de brief wordt te lang. 't was ontroerend, ontroerend, ook mede hierom wijl alles scheen te zeggen van af 't begin al: dat is de laatste maal dat die mensch hier spreekt. Mijn gevoel had me niet bedrogen, want aan 't slot van z'n rede heeft Verriest 't zelf gezegd dat 't ditmaal de laatste maal was dat hij hier sprak, dat hij hier niet terug zou keeren.

* * *

Na afloop zijn we met 'n troepje letterkundigen naar Ober-Bayern gegaan 'n pot Münchener drinken en we hebben afgesproken allen den 17 Augustus a.s. naar Ingoyghem te komen, waar op 'n feest van nooit geziene grootschheid Hugo Verriest zal gehuldigd worden.

HENRI ASSELBERGS.

Van 's Levens Schaduwkant.

Half weggedrongen van den walkant, lag in het gewirwar van schepen en booten de Maasnymf langs de kade gemeerd. Uit zijn zwarte, met gelen rand ombanden pijp puften nu en dan dunne wolkjes rook, die boven het glanzige water ginds weg dreven in de zonnig-strakke lucht. Aan boord was een voortdurend gedraaf van matrozen, die onzacht de lummelende passagiers op zij drongen. Over de breede aanlegplank stapte telkens een nieuwe passagier, die zoekend zijn weg vond naar de kajuit of het met zeildoek overspannen bovendek tusschen de kisten en balen en touwtrossen, die overal verspreid lagen.

Langs de kade ratelden telkens sleeperswagens en handkarren voorbij. Onder geschreeuw van drijvers trok een troep koeien verder. Trams rinkinkten langzaam over de rails. En op de trottoirs en tusschen de wagens en karren was een voortdurend beweeg van haastige menschen.

Dichterbij langs het water, waar de straat lager lag, stonden overalkisten en pakken en handkarren. Over de aanlegplank van de Maasnymf werden zware vaten op het dek gerold, onder het waarschuwend geroep van matrozen. Als ze geplaatst waren, liep de kapitein, die toegekeken had naar het achterdek, praatte daar op zijn horloge kijkend tegen den machinist in vuil-gevlekte, blauwe kiel. Die kwam dan langzaam tot bij de schoorsteenpijp. Als hij aan het touw trok, puften dikke wolken stoom omhoog uit de stoomfluit en een schril gefluit gierde over de boot en ver weg over het zonnige water. Van den walkant kwamen nu haastig nog een paar menschen de aanlegplank over. Matrozen begonnen touwen los te gooien. Een man droeg nog een pakje aan, dat hij aan een der matrozen overgaf.

Opnieuw puften nu dikke rookwolken uit de stoomfluit omhoog en tot tweemaal toe gierde hetzelfde schrille fluiten door de lucht. Twee matrozen maakten de aanlegplank los, haalden die naar binnen. De kapitein boven op de brug riep wat naar beneden.

Juist wilden twee matrozen de laatste touwen losgooien, toen langs den walkant een man kwam aandraven, roepende en zwaaiende met de armen.

„Wacht even", schreeuwde de kapitein van de brug.

De matrozen trokken de touwen weer wat vaster, dat de boot, die van de kade begon af te drijven, weer vast lag aan den walkant.

De man die kwam aanloopen, drong zich haastig tusschen enkele sjouwerlui door en wipte met een sprongetje op de boot.

— Hè, hè, is me dat loopen, mopperde hij, zijn hoed afnemende en zich met zijn zakdoek het bezweete voorhoofd afvegende.

De matrozen glimlachten.

— Dat is net maar op tijd, Vaarkamp, zei er een.

— Je kunt op die boot ook nooit rekenen, zei de man, den eenen keer vertrekt hij te laat, dan weer te vroeg.

— 't Is nou precies tijd, meende de controleur. Vaarkamp keek hem aan, haalde dan minachtend de schouders op.

— Dat zal wel, spotte hij.

Dan liep hij langzaam door naar achteren, terwijl de boot, fluitende nu langzaam het breede zonnige watervlak opvoer. Op een bank langs de verschansing, ging hij zitten, veegde nog eens met den zakdoek langs het voorhoofd en keek dan onderzoekend om zich heen naar de andere passagiers.

— Van die booten kan je nooit op aan, begon hij nog eens tegen een man, die vlak bij hem zat.

Die mompelde wat, begon dan te fluiten.

Maar Vaarkamp hield aan:

— Dan durft me die controleur nog zeggen, dat hij precies op tijd is. 't Is nou nog 5 minuten te vroeg.

De man tegenover hem keek even op.

— Dan is je horloge toch zeker niet goed, zei hij kalm. 't Is nou tien minuten over drie.

Vaarkamp mompelde wat, keek eens op z'n horloge.

— Maar die vent heeft altijd wat, kwam hij dan, dat mispunt.

— Wie bedoel je? vroeg de ander.

— Wie? Wel de controleur natuurlijk, snauwde Vaarkamp.

De ander zei niets, schoof zijn vouwman door te laten, die om een plaatsje zocht, zich dan naast Vaarkamp op de stoeltje wat achteruit, om een ander bank neerliet. Vaarkamp, die zat uit te kijken over het water, keerde zich om.

— 'k Zou op mijn schoot komen zitten, bromde hij.

De oude man schoof wat op zij, de ander glimlachte.

Maar na een oogenblik stond Vaarkamp op.

— 't Is toch nog koud om hier te zitten, als je bezweet bent, zei hij.

— Ja, ja, kwam de oude man.

De ander zei niets. Als Vaarkamp de trap afliep naar de kajuit, bromde hij: Gelukkig, dat we je kwijt zijn. En als de oude man hem vragend aankeek, legde hij uit: „Zoo'n akelige nijdas als die vent is".

Vaarkamp, beneden gekomen, legde zijn hoed naast zich neer op de bank, trok dan de beenen naast zich op het groene fluweel en keek rond. Er zaten maar enkele menschen hier beneden: een dame ginds in den hoek, daartegenover een meneer met een jongetje en dichterbij nog een meneer, die een krant las en een oud vrouwtje. Door de openstaande deur waren een stuk van het dek en de blauwe lucht zichtbaar. Langs den trap daalde nu de controleur naar beneden.

— Daar heb je dien schoft, mompelde Vaarkamp.

De controleur, de blikken doos met kaartjes onder den arm, stapte binnen, bleef dan voor de dame staan.

Toen hij bij Vaarkamp kwam, keek hij even naar diens vuile schoenen.

— Je mag je voeten hier niet op de bank leggen, zei hij. Dan moet je in de andere kajuit zijn.

Vaarkamp haalde de schouders op, grijnslachte, liet dan zijn beenen op den grond zakken, greep in zijn broekzak en legde drie kwartjes voor zich op de tafel. De conducteur scheurde een kaartje uit en reikte dit over.

— Dat moet ik niet hebben, snauwde Vaarkamp, het haastig bekijkend.

— Dat had je dan moeten zeggen, kwam de controleur. Als je drie kwartjes geeft, denk ik natuurlijk dat je een retour moet hebben.

— Dat weet je wel beter, snauwde Vaarkamp terug.

De controleur haalde de schouders op en wilde heengaan.

— Krijg ik een ander kaartje? vroeg Vaarkamp.

De controleur keerde zich om.

— Ik kan nou geen ander kaartje meer geven, zei hij.

— Wel verduiveld! riep Vaarkamp opspringend.

— Ik wil wel zien, of ik het nog aan een ander verkoopen kan, zei de controleur. Maar anders moet je het houden.

— Dat doe ik niet, schreeuwde de ander.

De controleur haalde de schouders op en stapte weg.

— 'k Zal eens zien, zei hij.

Maar even later was hij weer terug.

— 'k Kan het niet kwijt, zei hij.

Vaarkamp, die weer was gaan zitten, sprong op.

— Dat kan me niet schelen, kwam hij. Ik wil het niet hebben. Je hebt dat natuurlijk expres gedaan om mij te pesten. Laatst heb je mij ook al zoo gehad met die...

De controleur begon te lachen.

— Je bent gek, zei hij.

— Gek? brulde Vaarkamp. Gek? Jij bent gek. Maar neem je 't kaartje terug?

— Neen, zei de ander.

Vaarkamp tastte naar zijn zak.

— Niet? zei hij, bleek van drift, niet?

En plotseling een revolver in schijn halende, legde hij aan op den man tegenover hem. Maar die sprong haastig op zij. Drie kogels vlogen fluisterend langs hem heen.

De passagiers in de kajuit waren opgesprongen. Van het dek kwamen passagiers en matrozen op het hooren van het schot, aanhollen. Een oogenblik later zat Vaarkamp weerloos, stevig gebonden aan een paal. Te Schiedam, waar de boot stopte, werd hij aan de politie overgegeven.

IETS OVER ONWEDER.

In dit seizoen van onweders willen we het volgende ontleenen aan een bijdrage van den astronoom Camille Flammarion, waarin hij de verschillende verschijnselen beschrijft, waarmee de bliksem voor den dag treedt, en de zonderlinge uitwerking, die hij teweegbrengt op menschen, dieren en voorwerpen. In Frankrijk worden gemiddeld jaarlijks 100 mannen en 30 vrouwen door den bliksem gedood. Eenigen tijd geleden werd een jonge man door den bliksem getroffen en op een afstand van 50 Meters ver voortgeslagen, zonder dat hij zich daarvan iets

bewust was. Bij het neervallen tegen den muur van een huis kwam hij slechts met een gewonde knie er af, terwijl 200 meters van hem verwijderd twee koeien door dienzelfden bliksemstraal gedood werden en een andere een beenbreuk bekomen had. Eenige dagen later werd een schaapherder getroffen en oogenblikkelijk verkoold.

Meestal treft de bliksem personen, die onder boomen schuilen. Zoo waren bijv. drie soldaten onder een linde gevlucht. alle drie werden in staande houding gedood, welke houding ze na het getroffen-zijn behielden ; toen men ze aanraakte, vielen ze als stof in elkaar. Men heeft meermalen waargenomen, dat de door den bliksem getroffenen in dezelfde houding bleven, als waarin zij tevoren waren. Een maaier, die zijn hond een stuk brood reikte, werd in deze houding dood teruggevonden. Een onder een boom door den bliksem getroffen man bleef rechtop staan en zijn kleeren verbrandden aan zijn lijk.

Doch niet alle gevallen zijn zoo tragisch, enkelen zijn zelfs van komischen aard.

Zoo werd van twee boeren, die zich neergezet hadden om te ontbijten, het brood, kaas en vruchten, dat zij op een tafel hadden aangerecht, voor den neus weggekaapt, de flesschen werden omgeworpen en zij zelf geheel met stroo overdekt, zonder dat zij eenig letsel kregen.

Een reiziger werd in Montes door den bliksem ingehuld, evenwel niet gedeerd. In zijn portemonnaie had hij twee zilverstukken en een goudstuk. Toen hij thuis kwam, vond hij in plaats van het goudstuk slechts een zilverstuk. De bliksem had namelijk als door een galvanoplastisch proces het goud door het leder heen door middel der beide andere stukken verzilverd. — Van een dame werd door den bliksem de kous verbrand, ze werd echter niet het minst gedeerd. Hetzelfde overkwam een kuiper, wien zijn schoenen en de voering van zijn broek verbrandde.

Dikwijls worden aan menschen voorwerpen uit de hand getrokken en weggeslingerd : zoo een jong meisje een schaar, een maaier de zeis, een herder de zakdoek, enz. In een hut drong de bliksem door den schoorsteen, wierp den vleeschpot met deksel in het midden der keuken en nam den sleutel uit het slot.

Tot zoover Flammarion. Over het verband tusschen den bliksem en de boomen deed de heer Calladow, een Geneefsch geleerde, waarnemingen. Ingeval de bliksem een boom getroffen heeft, gebeurt het dikwijls, dat een wond of dat er verscheuringen zich op den stam van dien boom op meer of minder afstand van den top vertoonen. Men zegt dan, dat de bliksem het voorwerp op dat punt getroffen heeft. Dat is echter niet waar. Het eerst getroffen deel is altijd de top en vooral de zijde, die het meest aan den regen blootgesteld is. Indien de takjes klein en de bladeren jong zijn, voert de electrische stroom langs de kleine takken en bladeren af, zonder ze aanmerkelijk te beschadigen en zet zijn loop voort, tot de zware takken en den stam, die, minder goede geleiders zijnde, den voortgang der electriciteit belemmeren. Hieruit volgt een ontwikkeling van warmte en de uitwerking van afstooting, die den schors en het hout verscheuren en het ver wegwerpen.

De vogels, die op den top der boomen zitten en er hun nesten maken, loopen dus minder gevaar in tijd van onweer, dan de menschen, die aan den voet van den boom een schuilplaats zoeken en tegen den stam rusten.

Dikwijls van takken beroofde en met jonge takjes voorziene populieren zijn derhalve ware bliksemafleiders. De populieren trekken den bliksem te beter aan, naarmate zij in een vochtigen grond of in de nabijheid van een beek, een rivier of een put zijn geplant.

C. B.

Het Jubileum der Lucifers.

Het is dit jaar een eeuw geleden, dat de lucifers uitgevonden werden. De eerste pogingen om den vuurslag door een beter materiaal te vervangen, werd nl. in 1813 gedaan door den Franschman Chancel. Hij gebruikte voor zijn nieuwe vinding amiant (een soort asbest), dat met zwavelzuur gedrenkt werd en kleine houtstaafjes, die aan het een einde met een mengsel van kalium-chloraat of zwavel of suiker bestreken waren. Deze houtjes waren door het zwavelzuur vrij gevaarlijk. Men dacht daarom over een verbetering en zoo ontstonden in 1833 de lucifers van den Beierschen chemicus Johann Wolfgang (Döbereiner-lamp).

In 1832 kwamen de veiligheidslucifers, de eerste, die afgestreken werden; de kop bestond uit zwavel met een mengsel van één deel kaliumchloraat, twee deelen zwavel-antimonium en een bindmateriaal. De eerste bruikbare fosfor-lucifers dateeren van 1833, zij hadden een mengsel van fosfor en kalium-chloraat over het gezwaveld eind. Daar dit mengsel echter vaak ontplofte, werden deze lucifers in verschillende landen verboden. In 1837 werd door Preshel het kaliumchloraat door bruin lood-superoxyde vervangen en later door een mengsel van menie en bruinsteen.

Van deze tijd af dateert de vooruitgang der lucifers-industrie. In 1848 vond professor Boettger te Frankfurt de zoogenaamde veiligheidslucifers uit, die ook Zweedsche lucifers genoemd worden, daar ze van uit Zweden het eerst in den handel werden gebracht. De koppen hadden in plaats van fosfor een mengsel van zuurstof afgevende organische lichamen, dat door wrijving met niet-giftig fosfor ontvlamt.

BEKENDMAKINGEN.

Waarschuwing.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel,

In aanmerking nemende, dat het den laatsten tijd veel voorkomt, dat op openbare wegen wordt geplagd en gestrooiseld,

Waarschuwen belanghebbenden, dat het op straffe van bekeuring verboden is, zonder toestemming van Burgemeester en Wethouders, op en langs openbare wegen en voetpaden te plaggen of te strooiselen.

Boxtel, 1 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

A. GIJSEN.

De secretaris

VAN DER MEIJDEN.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter algemeene kennis, dat gedurende de a.s. kermisdagen van 17 tot en met 20 Augustus a.s.

1o. het sluitingsuur voor herbergen, tapperijen, bierhuizen en dergelijke inrichtingen is bepaald op twaalf uur des avonds ;

2o. alle voorstellingen, hetzij in herbergen, tenten enz., geëindigd moeten zijn en blijven van half twaalf uur des avonds tot den volgenden morgen negen uur ;

3o. daar waar danspartijen gegeven worden, deze slechts mogen voortduren tot tien uur des avonds en niet wederom mogen aanvangen vóór negen uur van den volgenden morgen.

4o. dat de open draaimolen moet worden gesloten om negen uur des avonds en de stoomcaroussel om twaalf uur des avonds.

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIEN

Grootste en Goedkoopste Magazijn van
Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

RUIME SORTEERING

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum.
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.
Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.
Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel-, Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgehuwden. — Billijke prijzen en grootste keuze.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

J. M. HANEGRAAF,
Eindhovensche Steenweg : : : : BOXTEL
beveelt zich beleefd aan tot het leveren van
Machinerieën en Onderdeelen.
Electro-Motoren.
Het inrichten van ELECTRISCHE INSTALLATIES en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.
Het aanleggen van Telefonen, Schellen, Bliksemafleiders enz.
Hoogachtend,
J. M. HANEGRAAF,
Machine-Reparateur en Electro-Monteur, BOXTEL

Adverteert in Centraal-Brabant.

HALT! GRATIS!

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan 200 bladzijden dik, met 12,000 afbeeldingen van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan iedereen op aanvraag gratis en franco, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen
6 jaar garantie
vanaf fl. 21.—

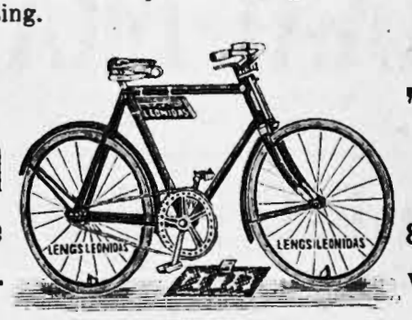

„LEONIDAS" Naaimachines
8 jaar garantie
vanaf fl 15.50

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0 50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0 45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6 50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1 95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0 04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0 40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0 25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0 02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,
TEGELEN A 25.
Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.
Steenkolenhandel.
Nootjes, Anthracites en Briketten.
Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Gij sleept Uw asthma als een blok aan Uw been

Er bestaan geen grooter twijfelaars dan asthmalijders. Zij hebben reeds zooveel middelen tevergeefs geprobeerd, dat niets hen als het ware bewegen kan een nieuw middel te probeeren. Asthmalijders, wij weten, dat nog nooit iets U geholpen heeft, maar laat u overtuigen door de duizenden attesten van dankbare genezenen, welke wij dagelijks afkondigen en probeert het eens met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke U **moet, kan** en **zal** genezen.

De heer Alphonse van Wassenhove te Hoogstraeten bij Castelré (N.-B.) verklaarde ons het volgende :

Een jaar of tien geleden had ik eene verkoudheid verwaarloosd en sedert dien was ik asthmalijder geworden. Altijd was ik zeer kortademig, ik moest veel hoesten en had het dan zóó benauwd, als een asthmalijder het maar hebben kan. Mijn keel was soms als dichtgeschroefd en daarbij was het mij haast onmogelijk de fluimen op te geven, welke mij vast op de borst zaten. Werken kon ik haast niet meer en slapen evenmin. Wat ik ook aanwendde, niets hielp mij, totdat ik overging tot het gebruik van de Abdijsiroop. Reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop mij verlichting. De fluimen kwamen gemakkelijk los, het hoesten en de benauwdheden bedaarden en bleven langzamerhand weg, waardoor ik beter slapen kon. Na vier flesschen Abdijsiroop gebruikt te hebben was ik van mijn asthma verlost". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, bronchitis, kink- en slijmhoest, pleuris, influenza en alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Station-straat. *Esch*, Wed. P. KONINGS *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT, *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. VAN VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. VAN BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.
ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.
Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monste

No. 65 WOENSDAG 13 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend Advertentiën waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau **D. Y. ALTA** Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Te Boxtel in den Raad,

op 11 Aug. 1913, 's avonds om half zeven.

Afwezig de heer v. Leeuwen.

De Voorzitter trekt als stemmingsnummer 6 en stelt voor de notulen, die ter inzage hebben gelegen, goed te keuren, waartoe besloten wordt.

Ingekomen stukken.

a. Schrijven van Ged. St. van 17 Juli 1913 no 128—130 inhoudende goedkeuring van raadsbesluiten tot wijziging der begrooting van 1912 en 1913 en tot het in eigendom en beheer en onderhoud overnemen der zijwegen gelegen aan de Kloosterstraat.

b. Procesverbaal van kasopneming van 19 Juli 1913 in kas f 6685,32.

c. Schrijven van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 14 Juli 1913 afdl. onderwijs, in overweging gevende het reglement der teekenschool te wijzigen. Met voorstel van B. en W. om tot die wijziging te besluiten.

De Minister wil het teekenonderwijs doen aansluiten aan het lager onderwijs, en de leerlingen met hun 12 jaar reeds toe te laten tot de teekenschool, indien zij met vrucht de lagere school doorloopen hebben, in plaats van zooals nu met 15 jaar.

Voorts wil de Minister nog een paar kleine veranderingen in het reglement zien aangebracht.

Het voorstel van B. en W., opgesteld in den geest zooals de Minister adviseert, wordt zonder stemming aangenomen.

d. Schrijven van de feestcommissie ter viering der onafhankelijksfeesten.

Dit schrijven luidt aldus:

„Naar aanleiding der ontvangen „mededeeling, dat voor 't onthalen „der schoolkinderen bij gelegenheid „van de viering van het eeuwfeest „van Neerlandsch Onafhankelijkheid „in deze gemeente f 300 is beschik„baar gesteld, hebben wij de eer „Uw College te berichten, dat in de „Vrijdagavond gehouden algemeene „vergadering, wegens niet algemeene „deelneming aan het feest, de feest„commissie is ontbonden.

Jan Phaf, Voorz.
Th. v. d. Meijden, Secr."

Voorz. Naar aanleiding van dit schrijven zou ik den raad in overweging willen geven nu te besluiten, dat het kindertractaat toch door gaat.

Weth. Paaijmans verklaart zich ook ervoor om de gelden die voor het kinderfeest zijn uitgetrokken, daarvoor te besteden.

v. d. Horst zou in deze vergadering daarover nog geen besluit nemen. Indien soms nog van de zijde der corporaties een feestje gehouden wordt, dan kunnen wij nog de kinderen tracteeren. Hij wil wachten tot een volgende vergadering om een besluit te nemen.

De heer van Lieshout verklaart zich tegen het geven van een kindertractaat, omdat er nu toch geen feest gevierd wordt.

Weth. v. d. Eerden is het met v. d. Horst eens.

De heer Ribbe is tegen kindertractaat, omdat er nu toch geen feesten zijn.

De heer Merks zou de harmonieën een subsidie willen geven, dan kregen wij toch een feest.

Weth. Paijmans bepleit nogmaals het geven van een kindertractaat.

De heeren v. Elk, v. Oerle en de Haas spreken alle drie zeer ten gunste van het kindertractaat.

Nadat de voorz. nog een woord ten voordeele van het tractaat heeft gezegd, brengt hij zijn voorstel in stemming.

Negen leden van de twaalf verklaren zich er voor, om het kindertractaat te doen doorgaan.

Tegen stemmen de heeren v. Lieshout, Merks en Ribbe.

Onderzoek der geloofsbrieven der herkozen leden, de heeren: v. d. Eerden, Merks, Paijmans en Ribbe.

De voorzitter benoemd tot leden der commissie om de geloofsbrieven na te zien, de heeren v. Oerle, v. Krieken en v. Lieshout. Na dat onderzoek wordt het rapport der commissie voorgelezen, en de raad besluit tot toelating der herkozen leden.

Ontwerp-reglement voor het Burgerlijk Armbestuur in overeenstemming met art. 89 der Armenwet.

De voorzitter licht het nieuwe reglement toe.

De heer v. Lieshout heeft als bestuurslid van de Vincentius-vereeniging een schrijven ontvangen van den Hoogen Raad van de Vincentius-vereeniging, waarin hem verzocht wordt, te zorgen dat in verband met art. 88 der Armenwet de vereeniging van de H. Vincentius alhier op de lijst in dit art. bedoeld, geplaatst wordt. Nadat de voorz. den heer van Lieshout verzekert, dat dit zal geschieden, wordt het nieuwe reglement voor het Burgerlijk Armbestuur door den raad aangenomen.

Herziening der verordening tot heffing van schoolgeld.

Voorz. De tegenwoordige heffing, wij weten het allemaal door de vele reclames, die er komen, drukt zeer ongelijk en omdat er den laatsten tijd meermalen stemmen van verschillende raadsleden zijn opgegaan tegen de tegenwoordige heffing, hebben B. en W. gemeend een nieuwe heffing voor te stellen. B. en W. hebben nu maar 2 klassen, vermogende en minvermogende, tevens krijgen B. en W. de bevoegdheid om de huisgezinnen, die door omstandigheden moeilijk kunnen betalen, vrij te laten.

Mij dunkt, wij moeten een matig schoolgeld heffen. Op de M.U.L.O. loopt het erg op, daar vandaan gaan er dan ook veel kinderen naar elders ter school.

De verordening die B. en W. voorstellen, zal wel niet volmaakt zijn, maar het is dan toch een begin om iets goeds te krijgen. Ik wil graag het woord aan den Raad geven om er zijn opinie over te zeggen.

v. Elk. Ik heb er nog niet voldoende over nagedacht, ik zou daarom in deze vergadering in geen geval een besluit genomen willen zien. Ik vind echter wel, dat er iets op gevonden moet worden, zooals bij den hoofd. omslag met den kinderaftrek.

v. d. Horst. Al meermalen heb ik er op gewezen, dat de schoolgeldheffing, zooals die nu is, niet deugt. Ik dank daarom B. en W. dat zij gekomen zijn met een voorstel om er verbetering in te brengen.

Het voorstel dat B. en W. nu doen, kan wel goed bedoeld zijn, doch maakt de regeling nog veel slechter.

Er zullen volgens dat voorstel maar twee klassen zijn, een voor vermogenden en een voor onvermogenden. Als wij nu met 1200 gld. en hooger inkomen iemand vermogend noemen, dan betaalt iemand met 1200 gld. inkomen net zooveel als iemand met 2500 of 3000 gld. inkomen, dat is niet in den haak. Erger wordt het nog, dat iemand b.v. met 400 of 300 gld. inkomen net zooveel betaalt als iemand met 1200 gld. inkomen. Ik heb een voorstel geformuleerd dat ik bij dezen indien, het luidt aldus:

Naar aanleiding van het voorstel, gedaan door B. en W. tot wijziging van de verordening tot heffing van schoolgeld, heb ik de eer het volgende voorstel aan den Raad te doen.

De wijziging, voorgesteld door B. en W., niet aan te nemen, en onderstaande wijziging in overweging te nemen, om dan in een der volgende vergaderingen in deze een goed besluit te nemen.

Klasse I, inkomen 400 tot 500 gld. per jaar.

Voor 1 leerling 20 cent per maand.
Voor elken leerling meer uit hetzelfde gezin 10 cent per maand.
Voor elke vreemde taal, die onderwezen wordt, 10 cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen beneden de 14 jaar met een inkomen volgens deze klas, zijn vrij van schoolgeld.

Klasse II, inkomen 501 tot 700 gld. per jaar.

Voor 1 leerling 25 cent per maand.
Voor elken leerling meer uit hetzelfde gezin 12½ cent per maand.
Voor elke vreemde taal die onderwezen wordt 12½ cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen beneden de 14 jaar met een inkomen volgens deze klas worden in de eerste klas aangeslagen.

Klasse III, inkomen 701 tot 900 gld. per jaar.

Voor 1 leerling 40 cent per maand.
Voor elken leerling meer uit hetzelfde gezin 20 cent per maand.
Voor elke taal die onderwezen wordt, 15 cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen met een inkomen volgens deze klas, worden in de tweede klas aangeslagen.

Klasse IV, inkomen 901 tot 1200 gld. per jaar.

Een leerling 50 cent per jaar.
Elke leerling meer uit hetzelfde gezin 25 cent per maand.
Voor elke vreemde taal die onderwezen wordt, 20 cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen beneden de 14 jaar met een inkomen volgens deze klas, worden in de derde klas aangeslagen

Klasse V, inkomen 1201 tot 1600 gld. per jaar.

Een leerling 60 cent per maand.
Elke leerling meer uit hetzelfde gezin 30 cent per maand.
Voor elke vreemde taal die onderwezen wordt, 25 cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen beneden de 14 jaar en een inkomen volgens deze klas, zullen in de IVde klas worden aangeslagen.

Klasse VI, inkomen 1601 tot 2000 gld. per jaar.

Een leerling 80 cent per maand.
Voor elke leerling meer uit hetzelfde gezin 40 cent per maand.
Voor elke vreemde taal die onderwezen wordt 35 cent per maand.
Huisgezinnen met 4 of meer kinderen en een inkomen volgens deze klas, worden in de Vde klas aangeslagen.

Klasse VII, inkomen 2000 gld. en hooger per jaar.

Een leerling 1 gulden per maand.
Elke leerling meer uit hetzelfde gezin 80 cent per maand.
Voor elke vreemde taal die onderwezen wordt, 60 cent per maand.

Herhalingsonderwijs.

Voor het herhalingsonderwijs zal zoo mogelijk heelemaal geen schoolgeld geheven worden.

Mijns inziens is bovenstaande regeling veel billijker en bovendien, en dit is wel het voornaamste, er wordt rekening gehouden met groote gezinnen.

Mhr. de Voorz., ik verzoek U dit voorstel bij het andere te voegen, mogelijk worden er nog meer voorstellen gedaan en dan kunnen wij de volgende keer trachten iets goeds tot stand te brengen.

v. Oerle. Ik kan nog niet goed het voorstel van den heer v. d. Horst na gaan, maar in alle geval kan ik mij met de strekking ten volle vereenigen. Er is progessie in en dat behoort ook. Er is iets in de wet vastgelegd, dat hij, die het hoogst is aangeslagen, niet meer mag betalen dan de kostende prijs. Ik zou voor willen stellen een commissie te benoemen waarin zitting had v. d. Horst, die er zich nogal moeite voor getroost en v. Elk als lid van de schoolcommissie.

Voorz. Dat ligt ook in de lijn van ons voorstel, progessie, en B. en W. kunnen dan van elk huisgezin apart beoordeelen, hoe het aangeslagen moet worden.

v. d. Horst. Dat apart beoordeelen zal zeer moeilijk zijn, ik zou dat werkje wat B. en W. daardoor op zich nemen, niet graag overnemen.

v. Oerle. Ik ben het daaromtrent met v. d. Horst volkomen eens.

De Haas. Ik vind dat het schoolgeld zoo min mogelijk moet zijn. Op de M.U.L.O. is het nu veel te hoog. De menschen schrikken er van terug.

De voorzitter is het hiermede eens.

Daarna benoemt de voorz. eene commissie, om eene betere heffing tot stand te brengen, bestaande uit de heeren: v. Elk, Ribbe, v. Oerle en v. d. Horst. De voorzitter wordt aangezocht om het voorzitterschap van deze commissie op zich te nemen.

Aldus wordt goedgevonden.

Voorz. Ik had de raad nog iets voor te stellen n.l. om een kleine wijziging in art. 51 van de politieverordening aan te brengen.

Art. 51 luidt nu: „Van de keuring wordt door den daarmede belasten beambte of door een veearts een schriftelijk bewijs afgegeven."

De keurmeester *kan* vorderen, dat na de slachting van vee aan hem de ingewanden en de huid worden vertoond. Zij, die vee slachten, zijn verplicht aan deze vordering gevolg te geven.

Nu wordt voorgesteld art. 51 als volgt te lezen:

„Van de keuring enz.

De slagers of vleeschverkoopers *moeten* bij de keuring de huid en ingewanden van het geslacht vee aan den veearts toonen. Tevens *moeten* zij alle insnijdingen in het vleesch en ingewanden toelaten."

v. d. Ven. Naar aanleiding van Uw gezegde, Mhr. de voorz., had ik iets op te merken. De keurmeester keurt heel goed, maar wacht te lang eer hij komt keuren, zooiets kan onnoodig afkeuring ten gevolge hebben.

Voorz. U moet wel bedenken, dat de veearts maar op eene plaats tegelijk kan zijn, hij heeft maar een lichaam.

v. Elk. Als deze verandering voor de slachters niet al te groot bezwaar is, heb ik er niets tegen.

De Haas. Hoe de keuring plaats zal hebben, is daar iets van vastgesteld?

Moet b. v. de huid aan het beest bevestigd blijven, zoolang de keuring niet heeft plaats gehad? Dit is op andere plaatsen wel het geval.

Voorz. Dat is aan den veearts overgelaten. Kunnen de heeren zich met deze wijziging vereenigen?

Allen zijn er voor.

v. Oerle. Wat Mr. v. d. Ven zegt, dat de veearts lang weg blijft eer hij komt keuren, heb ik ook ooit gehoord, ik weet echter niet of het waar is. Zelfs heb ik gehoord, dat er ooit slagers bij u daarover zijn komen klagen.

Voorz. Dat nu juist niet, maar men moet ook niet vergeten dat de veearts vergunning heeft om ook op andere plaatsen zitdag te houden. Het zou ooit kunnen gebeuren, dat de veearts altijd niet juist present was. Ik zal er bijzonder mijn aandacht aan wijden.

v. Krieken. Het is hard noodig dat de veearts altijd spoedig er is, vooral bij het dood gaan van een paard. Deze worden keurvrij verkocht, als zoo'n paard lang ligt dan wordt het afgekeurd.

v. d. Ven. Bij mijn zoon heeft zich een geval voorgedaan. Daar ging een paard dood op den voormiddag. Twee dagen daarna kwam de veearts het pas keuren. Toen keurde hij het voorloopig goed. Het moest ingezouten worden, en dan zou hij na een dag of 4 nog eens zien.

Voorz. Ik zal die zaak nog eens goed onderzoeken.

v. d. Horst. Mhr. de Voorz., nabij het Kinderbosch is een schoor over een loop. Daar moeten menschen over met hun kar, en vooral in de winterdag als het donker is, loopen zij groot gevaar te verongelukken.

Ik meen, dat een zekere v. d. Loo er steeds met zijn kar over moet. B. en W. moesten daar eens gaan kijken, om vervolgens de noodige verbetering aan te laten brengen.

Voorz. We zullen er werk van maken v. d. Horst, zoo spoedig mogelijk.

Merks. In de vorige vergadering is hier gesproken over de Kampsche loop. Er zou naar gezien worden. Tot op heden is dat niet geschied.

De voorz. zegt er met den opzichter over te zullen spreken.

Daarna beweert Weth. Paijmans, dat die loop niet meer bestaat, dat er in geen jaren schouw over gevoerd is. *)

De heer v. Krieken meent te weten dat het wel een loop is, waarna de Voorz. belooft er met den opzichter over te zullen spreken.

Hierna wordt de openbare vergadering gesloten, en gaat over in geheime zitting ter behandeling van het kohier hoofdelijken omslag en reclames.

*) (Ooggetuigen hebben ons verklaard, dat voor twee jaar terug de gemeentearbeiders er nog aan gewerkt hebben, waaruit zou blijken, dat de heer Paijmans abuis heeft. Red. C.-B.)

Het Portefeuille-Congres

Het D. v. N. ontleent aan de Maandag Courant over het Congres der S.D.A.P. het volgende:

Het debat was Zaterdagavond vrij rustig verloopen. Wel waren tijdens de rede van den heer Schaper af en toe een paar nijdige interrupties opgevlamd en golfde er bij de krasse dingen, die hij zeide, ontroering en beweging in de zaal, maar men hoorde hem kalm aan. Tijdens de speech van den heer Wibaut bleef het rustig in de vergadering. Maar aan het slot van het betoog van den heer De Roode was het congres eindelijk wat roerig en levendig geworden, zat men weer tegen elkaar in te kegelen met booze interrupties.

De Zondagmorgen was bestemd voor het debat der afgevaardigden. Het congres werd om half negen door den heer Vliegen heropend, waarop zich niet minder dan 47 sprekers opgaven. Er ontstaat groote hilariteit. Iemand vraagt, waarom de andere afgevaardigden zich ook niet opgeven.

De voorzitter zegt, dat hij eenvoudig zal beginnen met te laten spreken. Wie om 1 uur niet aan het woord is geweest, zal zijn redevoering ergens anders moeten houden. (Gelach).

De eerste spreker is Emmer (Zaandam), die op de meerderheidsmotie een amendement verdedigt van deze strekking, dat de socialistische ministers in ieder geval van hun afwijk-inzicht zullen mogen doen blijken in het parlement, wanneer het Kabinet voorstellen doet Onze mannen, meent spr., moeten onder alle omstandigheden hun zelfstandigheid behouden.

Krop (Barderadeel) zegt, dat de partij moet terugkeeren tot het standpunt, dat zij voor de verkiezingen innam. Wij hebben geregeld beoogd, dat wij geen verantwoordelijkheid zouden aanvaarden. Troelstra heeft in de kampagne keer op keer gezegd: „Het zou mijn politieke dood zijn als ik minister werd". (Applaus), Welnu, daaraan moeten wij ons houden. In het „Friesch Volksblad" heeft Troelstra geschreven, dat het een schunnige politiek zou zijn, de verantwoordelijkheid met de concentratie te deelen. Nu is Troelstra gedraaid. Als het kongres nu toch tot aanvaarding besluit, beteekent dat: „de partij durft haar leiders niet kritiseeren". (Heftig applaus). Dat zij niet durft wijzen op de fouten van de leiding. (Applaus en gefluit). Ja, dat is de waarheid; die moet men maar hooren.

Troelstra had van het begin af de portefeuilles moeten weigeren. Dat is zijn groote fout geweest.

Deze spreker windt zich zeer op, waarop de voorzitter hem verzoekt, wat kalm te worden.

Krop blijft echter heftig protesteeren. Wanneer we de portefeuilles aanvaarden, steken we ons hoofd in een strop en ons lijf in een muizenval. (Applaus.)

Mr. Troelstra vraagt het woord voor een persoonlijk feit. Wanneer het de bedoeling is van het kongres, zegt spr., om mijn leiding in de krisis te kritiseeren, moet ik de gelegenheid hebben om mijn optreden toe te lichten. Ik wensch mijn werk, dat ik in allen ernst voor de partij heb gedaan, niet

te hooren kritiseeren door menschen, die niet in eene gemoedstemming verkeeren om rustig en zakelijk te spreken en te oordeelen. (Daverend applaus en gefluit). Ik wensch niet aldus te worden besproken, nadat ik u in de laatste maanden naar een schitterende overwinning heb geleid. (Luid gejuich).

Geroep: Vuurwerk.

Mr. Troelstra (zeer heftig): Als men mijn werk wil kritiseeren moet ik van te voren mijn houding kunnen toelichten.

Mr. Bonger (Amsterdam V), bestrijdt eveneens de aanvaarding. We zijn nog niet sterk genoeg. Wanneer we minister worden, gaan we boven onzen stand leven, worden we parvenu's, doen we als een arme drommel, die de honderdduizend trekt en in een groot huis gaat wonen, waarin hij zich ellendig voelt. We zullen liberalen worden. Daartegen komt spr. op.

Fortuijn (Amsterdam VI): Ik moet beginnen met een ernstig woord van protest tegen wat Troelstra zooeven heeft gezegd. Troelstra heeft zijn persoonlijk gezag in de schaal gegooid.

Troelstra. — Ik was aangevallen.

Fortuijn. — Troelstra heeft gezegd: „Ik heb de Partij naar de overwinning geleid„ Dat is niet waar. We hebben allemaal de overwinning behaald (Applaus.) We kennen niet het gezag van een enkel man. Wij regeeren allen. Ja, Hugenholtz, lach maar. Wij kennen u. Wij kennen de manier, waarop gij over partijgenooten oordeelt. We kunnen geen verantwoordelijkheid voor het kapitalisme dragen. De vrijzinnigen zijn de verraders, en niet wij. (Applaus). Wij loopen niet in de val van de liberalen met de drie stukken spek van de ministerszetels er in. Wij zullen toch geen socialistische daden kunnen doen. Algemeen kiesrecht en staatspensioen zijn ook niet socialistisch. In Engeland is het staatspensioen door liberalen gebracht. In Duitschland het algemeen kiesrecht door Bismarck, in Frankrijk door Napoleon!

Duijs. — Noem dan eens een socialistische daad, die we kunnen doen, als we 51 zetels hebben.

Fortuijn. — Dat is niet aan de orde.

Duijs. — Geef maar eens een antwoord.

Fortuijn. — Je bent hier niet in de Kamer, waar je kan interpelleeren. Dat Schaper en Vliegen achter den rug van het kongres en van Troelstra om naar Dr. Bos zijn gegaan, dat is een staatsgreep geweest.

Een stem. — Onzin.

Fortuijn. — Ik zal wel uitmaken of het onzin is.

Duijs. — Je bent deskundig.

Fortuijn. — Vliegen zal als voorzitter moeten bedanken, wanneer blijkt, dat de partij niet met hem meegaat.

Een stem. — En jij voorzitter worden.

Fortuijn gelooft, dat de socialisten de vuile wasch van de liberalen niet behoeven schoon te maken. Laten we weigeren, en we zullen doorgaan met overwinningen te behalen. Leve de klassenstrijd en weg met de ministerportefeuilles. (Applaus.)

Van der Goes bestrijdt de aanvaarding. We hadden het volk en het land moeten overtuigen, dat het belang der sociaal-demokratie de aanvaarding belet. De zaken in de maatschappij worden niet beslist door meerderheid en minderheid in 't parlement. Wanneer onze zetels de 30 of 40 naderen, worden ons geen portefeuilles meer aangeboden, want dan komen we te staan tegenover de reaktionnaire massa der burgerlijken, die ons uit het bewind zal houden. (Applaus.) Ons streven moet op de verovering der staatsmacht gericht blijven. Thans zijn we daarvoor nog politiek onmachtig.

Duys, (met gejuich begroet) zegt vóór de aanvaarding te zijn, mits op goede voorwaarden, zoodat we zelfstandig blijven ook in het Kabinet. Is het de bedoeling der liberalen, onze mannen op te scheppen met de verantwoordelijkheid, voor alles wat het kabinet zal doen?

Sannes en Albarda. — Natuurlijk.

Duijs. — Dan moeten de liberalen het zeggen.

Sannes. — Dat hebben ze gedaan.

Duys. — Neen, dat hebben ze niet gedaan. Willen ze het doen, dan moeten we die kerels aan het volk laten zien. Eerst de proef op de som. Van der Goes en anderen maken eerst een karikatuur van het ministerschap en dan zijn ze er tegen. Neen. Wij moeten in het kabinet en daar onze zelfstandigheid bewaren.

Zoo duren de debatten voort tot de pauze, toen Spiekman konstateerde dat er van een meerderheid voor de aanvaarding geen sprake is, en dat er aan die aanvaarding niet kan worden gedacht.

Uit het congres komen daarna stemmen op, om thans het debat te schorsen. De partijconferentie wordt opgedragen, thans de situatie te overzien en na de pauze eventueel een nieuw voorstel te doen, ten einde tot overleg te komen.

Na de pauze deelt de voorzitter mede, dat de partijconferentie tot de conclusie is gekomen, dat het maar beter is eerlijk over de ingediende resoluties te stemmen, in plaats van thans weer in een nieuwe resolutie te gaan schikken en plooien. (Applaus.) Het congres moet zich dus nu maar uitspreken, of 't vóór of tegen de aanvaarding is.

Mr. Troelstra hield daarna een uitvoerige rede ter verdediging en aanneming der meerderheidsmotie.

Ik riep spr. uit — ik ben ook tegen zitting nemen in een burgerlijk kabinet. Maar ditmaal moest het.

Bij het overleg, dat ik voerde met partijgenooten, die voor het ministerschap in aanmerking kwamen, werden wij het echter eens, dat ik in ieder geval als leider der sociaal-democratie in de Kamer zou blijven, om daar de actie der socialisten te leiden. (Luid gejubel)

Na deze indrukwekkende rede van mr. Troelstra repliceerde het kamerlid Schaper en verdedigde nogmaals de resolutie der meerderheid.

Mr. Mendels wil het woord als lid van de Kamerfractie. Daarop ontstaat nieuw rumoer. De eene helft juicht den voorzitter, de andere helft mr. Mendels toe.

Duys. Het is anarchie, wat Mendels wil.

Mr. Mendels. Ik vraag het woord namens de minderheid der Kamerfractie.

Duys. Er is gelukkig nog geen minderheid in de Kamerfractie.

Mr. Mendels. Och, houdt jij toch je mond.

Duys. Als de nieuwe heeren de splitsing brengen in de fractie, wordt het goed.

Wibaut verdedigt daarna nog eens de minderheidsresolutie. Hij protesteert tegen het feit, dat de inleiding van mr. Troelstra op dit moment is gekomen. Zij had Zaterdag gehouden moeten worden.

Nu zijn wij niet in de gelegenheid er uitvoerig tegen op te komen.

Hij bestrijdt dan op enkele punten het betoog van mr. Troelstra.

Ten slotte deelt hij mede, dat de minderheid der partijconferentie haar eigen resolutie intrekt en die van Amsterdam III overneemt, met deze toevoeging: „Dat de positie der partij niet sterk genoeg is, om deelneming aan 'n regeering mogelijk te maken, zonder het burgerlijk karakter dier regeering te aanvaarden, belast te worden met de medeverantwoordelijkheid voor alle daden van dit bewind en dat in de machtsverhoudingen van thans de toetreding van sociaal-democraten tot de regeering in strijd is met de belangen van het proletariaat."

Duys blijft de toevoeging van Schaper aan de resolutie onvoldoende achten en handhaaft zijn amendement, waarop Schaper dit overneemt. Het amendement bedoelt uit te spreken, dat de socialistische ministers vrijheid van spreken en handelen moeten behouden, zoo vaak zij dit noodig achten, opdat zij, hoewel bereid te dragen de verantwoordelijkheid van eigen daden, niet ten onrechte belast worden met verantwoordelijkheid voor een regeeringsbeleid, dat principieel niet door de S. D. A. P. kan worden aanvaard.

De stemming.

In stemming komt de resolutie van de meerderheid der conferentie, die zich voor de aanvaarding van portefeuilles uitspreekt. Deze resolutie wordt met 374 tegen 320 stemmen verworpen, 15 stemmen waren blanco. Het congres heeft zich dus in principe uitgesproken tegen den aanvaarding van ministersportefeuilles. Bij deze stemming werd de doorslag gegeven door de groote steden. Amsterdam, Den Haag en Rotterdam waren unaniem tegen. De resolutie der minderheid werd hiermede geacht te zijn aangenomen.

Mr. Troelstra vroeg daarna nog het woord. Een belangrijke beslissing is thans genomen na debatten, die den toets van elke critiek kunnen doorstaan. Het congres heeft aan de arbeiders en aan onze vijanden doen zien, dat deze zaak hier met ernst en waardigheid is behandeld. De liberalen hebben den greep van onze partij bij de verkiezingen gevoeld en zijn gedwongen een program aan te nemen, dat jarenlang den toestand zal blijven beheerschen. Het congres heeft gemeend, de aanvaarding te moeten weigeren. Welnu de voorstanders zullen deze beslissing met volle overtuiging eerbiedigen.

Spr. stelt een motie voor, waarin het congres uitspreekt, dat de eenheid in de partij niet is geschaad, dat de poging om de partij te splitsen, is mislukt en waarin het Nederlandsche proletariaat wordt opgeroepen te strijden met de S. D. A. P. Mr. Troelstra was heftig bewogen, toen hij deze woorden sprak.

Ook de heer van der Goes spreekt nog een woord en hoopt, dat nu voor goed een eind is gemaakt aan de kiem van tweedracht, die in de partij zou zijn gekomen, wanneer de beslissing anders ware uitgevallen. (Rumoer.)

De motie-Troelstra wordt onder gejuich aangenomen.

Het congres gaat uiteen.

De jubilé-penning voor onze Nationale Missies.

Met genoegen en dankbaarheid kunnen wij melden, dat de Katholieke dag- en weekbladen met graagte zich hebben beschikbaar gesteld, om eene Jubilé-gave voor onze Missies in onze Koloniën te verzamelen.

Wij mogen veronderstellen, dat alle goede Katholieken tegenwoordig ook een Katholiek dag- of weekblad lezen en dat zij dus de uitnoodiging vernomen hebben, om in dit jubeljaar eene bijdrage, eene bijzondere gift in den vorm van een Jubilé-penning aan onze Nederlandsche Missionarissen in onze bezittingen [illegible] Oost- en West-Indië aan te bieden. De Duitsche Katholieken, die bij gelegenheid van het Keizer-Jubileum in [illegible]ane dag- en weekbladen eene inschrijving openden voor hunne Missiën, hebben, zooals wij onlangs in de couranten [illegible]onden lezen, reeds een millioen drie [illegible]honderd duizend mark aan hunne M[illegible]sionarissen geschonken. Wij mogen hi[illegible] wel zeggen, Germania docet, ja, Dui[illegible]chland's Katholieken leeren ons, dat [illegible]ij niet karig, niet onverschillig mo[illegible]en zijn, waar het geldt, ons Katholie[illegible] Geloof te verkondigen aan de bewo[illegible]s onzer Koloniën, maar dat ieder onz[illegible] naar vermogen moet medewerken, [illegible] aan de volkeren in onze bezittinge[illegible] de zegeningen der beschaving door de invoering van het Christendom te brengen. Wij moeten het niet alleen aan de Missionarissen overlaten, met zelfopofferende liefde in lijden en ontbering, te midden dier heidensche, wilde of halfwilde stammen te werken aan de geloofsverkondiging maar wij moeten die edele mannen steunen, helpen, hun de middelen verschaffen, om gemeenten te stichten, bedehuizen en scholen te bouwen, hospitalen en weeshuizen op te richten, in een woord, wij moeten door onze bijdragen met hen medewerken aan de invoering van het Christendom. Al te lang hebben Nederlands Katholieken de Missies in hunne eigen Koloniën zoo goed als vergeten, het is meer dan tijd, dat zij herstellen, wat zij heden verzuimd hebben, en dat zij eindelijk eens gaan voorzien in den nood, waarin velen van onze Missionarissen verkeeren, vooral zij, die onder de heidensche stammen van Nieuw-Guinea, Key, Tenimber en Borneo arbeiden. Het is een dringende bede om hulp, die wij tot U richten, daar wordt in onze Missies in Indië gebrek en armoede geleden, de brieven in de annalen zeggen het U. Indien ieder Katholiek Nederlander een kleine gift wilde schenken, al was het slechts een kwartje of een dubbeltje, de Missies zouden geholpen zijn, het werk der beschaving zou zich kunnen uitbreiden en ontwikkelen. Helpt daarom uwe Missionarissen, Katholieken van Nederland, vergeet het niet, die voor geheel het Katholieke volk de zware taak der geloofsverdediging in onze Koloniën op zich nomen.

Het Dagelijksch Bestuur der Indische Missie-Vereeniging:

W. H. BOGAARDT, Voorzitter.
M. J. D. CLAESSENS, Secretaris.
ERN. LAANE, Penningmeester.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Ontploffing.

Maandagmorgmorgen is de grootste tank der gasfabriek van Brugge ontploft. In een oogwenk sloegen reusachtige vlammen op en bedreigden de heele fabriek, maar gelukkig kwam spoedig hulp opdagen, zoodat men het vuur meester werd. Zes werklieden liepen ernstige brandwonden op, terwijl tal van arbeiders licht gekwetst werden.

Duitschland.

Hooge boeten.

Te Offenburg zijn drie gebroeders Schwartz uit Keulen veroordeeld om ieder 301,433,40 mark te betalen, zijnde het zesvoudige van de ruim 50,000 mark bedragende inkomende rechten voor 14,678 K.G. alcohol, die zij door smokkelarij hadden trachten te ontduiken. Gezamenlijk moeten zij dus ruim 900,000 mark betalen inplaats van ruim 50,000. Bovendien wordt de alcohol in beslag genomen. De alcohol werd in een ketel op een spoorwagen vervoerd, en was aangegeven als alcoholvrije kooiteer. De alcohol kwam uit Zwitserland; eerst bij de tweede zending werd, door een anoniemen brief, te Bazel de smokkelarij ontdekt. De gebroeders werden in hechtenis genomen en tegen een borgtocht van 470,000 mark vrijgelaten. Het openbaar ministerie had ook nog gevangenisstraf van 15 maanden tegen een broeder, en 8 maanden tegen de beide anderen geëischt, maar de rechtbank vond de boete blijkbaar voldoende.

Frankrijk.

Het gestolen halssnoer.

Naar de „Figaro" verneemt, zal het gestolen parelsnoer spoedig terecht zijn. De verzekeringsmaatschappij zou de dieven kennen en reeds met hen in onderhandeling zijn getreden. Zij vragen een „belooning" van 2½ milioen francs, waarop de maatschappij, naar het schijnt, wil ingaan, wijl zij daardoor haar verlies met één millioen vermindert.

De namen der dieven zullen wel nooit bekend worden.

Een politieschandaal te Parijs.

In Parijs is wederom een nieuw schandaal bekend geworden, ditmaal een politie-schandaal. In het vijfde arrondissement hadden zich zeven politieagenten verbonden tot een uitbuitersclub. Zij maakten processen-verbaal op tegen kooplieden, welke zij dan weder tegen betaling van een hooge som introkken. Een meisje, dat twist had met haar aanstaande, stelde zich met dat clubje in verbinding, en diende tegen den jongeman een aanklacht in. De beschuldigde, de zoon van een bekend politicus, zou tengevolge van de valsche getuigenis der politie-agenten in de gevangenis gekomen zijn.

Op de prefectuur van politie geeft men het feit, dat reeds verscheidene maanden geleden gebeurd moet zijn, volledig toe. Een onderzoek is ingesteld.

Ontploffing in een dynamietfabriek.

Te Arles a/d/ Rhône had Zaterdag een ontploffing plaats in de dynamietfabriek te St. Martin de Cros. Het gebouw voor de fabricage van patronen vloog in de lucht. Daarbij werden drie vrouwen gedood en een groot aantal gewond.

Engeland.

Suffragetten-Wandaden.

Weer valt van een paar gevallen van suffragetten-wandaden melding te maken, Zaterdag gepleegd.

Voor de Holloway-gevangenis, waar, zooals men weet, verschillende suffragetten achter slot en grendel zitten, tot zij bij tijd en wijle weer genoeg zich hebben laten uithongeren, om voorloopig op vrije voeten te worden gesteld, vielen een viertal „dames" den gevangenisarts, dokter Pearson, aan en namen hem met haar rijzwepen „onder handen". De dokter, die 't leelijk te kwaad had, werd door politie-agenten uit zijn benarde positie gered. Daarop nam echter het publiek weer de „dames" onder handen, zoodat op haar beurt deze door de politie beschermd moesten worden.

Te Sutton in Nottinghamshire heeft de politie in een school, die naast een zaal gelegen was, waar Lloyd George een vergadering toesprak van 40.000 mijnwerkers, een hoeveelheid brandende katoen ontdekt, die in petroleum was gedrenkt en in verbinding stond, met een hoeveelheid ontplofbare stoffen. Nog juist bijtijds kon de politie de vlammen doven, voor er erger dingen gebeurd waren.

Spanje.

Brand in een bioscoop-theater.

Uit Gandia wordt gemeld, dat aldaar in een bioscoop-theater brand uitbrak. Hierdoor ontstond een paniek, waarbij 49 personen ernstig gewond werden, van wie 14 doodelijk. Een groot aantal personen liep kneuzingen op.

Rusland.

Een groot ongeluk.

Van het stoomschip „Graaf Ilja" zijn meer dan 800 mijnwerkers in de Sysran gevallen. Het aantal slachtoffers is nog onbekend.

Turkije.

Brand.

In het zomerverblijf van den Fransche gezant te Konstantinopel is Zondagavond brand uitgebroken. 's Avonds te half tien, na een feestmaal door mevrouw Bompard aan het personeel der ambassade en aan de officieren van de Jeanne Blanche aangeboden, kwam een der dienstboden den gezant waarschuwen, dat een dikke rookwolk uit het dak van het gebouw opsteeg.

Dadelijk daarop sloeg de vlam, die voedsel vond in den houtvoorraad, uit. Dank zij de toewijding van de officieren en matrozen van alle buitenlandsche oorlogschepen, konden de archieven, papieren, het meerendeel der tapijten en kostbare voorwerpen worden gered.

Een bijgebouw, bestemd voor huisvesting der gezantschapsraden en drogmans, is behouden gebleven.

Van den brand werd dadelijk mededeeling gedaan aan den grootvizier, die een zijner adjudanten zond. De ministers van binnenlandsche zaken en van justitie, de prefect van politie en vele leden van het Comité voor Eenheid en Vooruitgang kwamen eveneens den gezant hun leedwezen betuigen.

De oorzaak van den brand is volgens de politie, aan een ongeluk te wijten.

Van de Balkanstaten.

Kosten en slachtoffers.

De op het oogenblik in Macedonië vertoevende correspondent van de „Corriere della Sera", die een bezoek gebracht heeft aan de voornaamste slagvelden, maakt in een lang beredeneerd overzicht een schatting der verliezen van de Balkanstaten.

Hij schat de offers aan menschen en geld, in den eersten veldtocht als volgt:

Bulgarije: 350,000 man gemobiliseerd, 80,000 gedooden, 1200 millioen lires kosten.

Servië: 250,000 man gemobiliseerd, 30,000 gedooden, 620 millioen lires kosten.

Griekenland: 150,000 man gemobiliseerd, 10,000 gedooden, 280 millioen lires kosten.

Montenegro: 30,000 man gemobiliseerd, 8000 gedooden, 16 milloen lires kosten.

Turkije: 450,000 man gemobiliseerd, 100,000 gedooden, 1600 millioen lires kosten.

Voor den tweeden veldtocht zijn de cijfers naar zijn beraming, de volgende:

Bulgarije: 60.000 dooden, 720 millioen lires kosten.

Servië: 40.000 dooden, 400 millioen lires kosten.

Wanneer men hierbij dan nog voegt de vermoorden, de offers van de cholera en andere epidemische ziekten, valt het verlies aan menschenlevens ongeveer op 400.000 te schatten, terwijl de financiële kosten gezamenlijk op 5.200.000.000 lires kunnen geschat worden.

Amerika.

Hevige onweders.

Na de ondragelijke hitte, die dagen lang heerschte, hebben eergisteren boven verschillende steden van Amerika, op Long Island, in New-Yersey en in Pennsylvania, hevige onweders gewoed, welke talrijke ongelukken veroorzaakten.

Alleen in New-York werden vier personen door den bliksem gedood, terwijl tal van personen door gebroken electrische draden gedood of gewond werden. Op Long Island zijn tijdens den storm, die met het onweer gepaard ging, zes personen verdronken. Nog worden twee motorjachten vermist.

Waarschijnlijk zijn ze met hun dertig opvarenden vergaan.

Binnenlandsch Nieuws.

De politieke toestand.

Naar het „Centrum" verneemt, maakt de kabinetsformatie van mr. Cort van der Linden goede vorderingen en moet het nieuwe ministerie reeds bijna gereed zijn, al zijn nog weinig namen genoemd.

Tot de leden van het nieuwe ministerie zal zeer waarschijnlijk behooren de heer H. J. E. Wenckebach, directeur van de Gouvernementsbedrijven in Ned. O.-I.

Het persbericht, dat de thesaurier-generaal van het Departement van Financiën de portefeuille van dat Departement zou overnemen, is volgens het „Centrum" van allen grond ontbloot.

De invaliditeitswet.

Verschillende ouden van dagen zullen in December dezes jaars in het genot worden gesteld eener rente van f 2,— per week, dus een aardig buitenkansje. Zij hebben te bewijzen, dat zij op 3 December 1913, 70 jaren zijn of ouder. Mocht iemand zijn juisten leeftijd niet kennen, dan informeere hij even aan het bureau bevolking, waar men precies weet wanneer iemand het eerste levenslicht aanschouwde, en waar men gaarne bereid is om inlichtingen te geven, dit is dus een kleine moeite.

Vervolgens moet men kunnen aantoonen, dat men in de laatste 10 jaren 156 weken is werkzaam geweest bij anderen, en verzekeringsplichtig zoude zijn geweest, indien de verzekering bij den aanvang van dat tijdvak reeds had bestaan. Verder moet men om van deze gunstige bepaling te kunnen profiteeren, Nederlander zijn, of gedurende de 5 jaren, welke aan het tijdstip van 3 December 1913 zijn voorafgegaan zijn woonplaats of hoofdverblijf binnen ons land hebben gehad.

Zooals men verleden week in ons blad heeft kunnen lezen, zijn er in alle plaatsen personen aangewezen, die de menschen bij het invullen der formulieren behulpzaam zijn, en inlichtingen verstrekken. Wij brengen hierbij belanghebbenden nog eens in herinnering dat voor Boxtel zijn aangewezen Th. v. d. Meijden, Verhoeven, v. Zeeland, Borking en Dankaart.

Mijnongeluk.

Verleden week werd de mijnwerker K. in de Dom, steenkolenmijn te Kerkrade gedood door een dynamietontploffing. De dood moet onmiddellijk zijn ingetreden, want de ongelukkige was als het ware in stukken gescheurd.

De directie der mijn liet onmiddellijk een onderzoek instellen.

Donderdag had weer een dynamietontploffing plaats, met het noodlottig gevolg dat een opzichter en twee mijnwerkers getroffen werden. De toestand van den opzichter en een der mijnwerkers is zorgwekkend. De andere mijnwerker werd slechts licht aan hoofd en handen gewond.

De slachtoffers zijn de opzichter Sangersen en de mijnwerkers Fischer en Vinders.

Sangersen en Fischer hebben een hand en een oog verloren.

Zij werden naar het hospitaal te Heerlen overgebracht.

Dronkenmanswerk.

De 17-jarige A. v. d. B., die onder den invloed van sterken drank verkeerde, had zich in het Agnitapark te Hof van Delft te slapen gelegd. Van der B. werd gewekt, doordat het 10-jarig zoontje van P. hem uit baldadigheid een steen op den rug wierp.

Van der B. mishandelde den jongen zoo ernstig, door hem op den buik te trappen, dat deze in zorgwekkenden toestand per rijtuig naar de ouderlijke woning moest worden vervoerd.

Met kokend water verbrand.

Zondagmiddag heeft het 5-jarig dochtertje van het gezin M. Pot, wonende aan de Oosterburgergracht, 3 hoog te Amsterdam het ongeluk gehad al spelende een ketel kokend water te doen kantelen, waardoor het kind het kokend water over het lichaam kreeg. De geneeskundige dienst was spoedig ter plaatse om het kind te verbinden.

De toestand is niet levensgevaarlijk.

Zijn 40 gulden. (Kindertoeslag.)

Een der zoontjes van een met een half dozijn kindertjes gezegenden onderwijzer heeft het ongeluk een paar borden te breken. Met een benijdenswaardige tegenwoordigheid van geest wendt het manneke zich tot zijn vader en zegt:

„Maakt u zich maar niet boos, pa. U moet het maar van die 40 gulden aftrekken. Kath. Schoolblad.

Ongeluk.

Men meldt uit Weert aan de Msb.

Bij het lossen van dwarsliggers ten behoeve van de lijn Weert—Eindhoven had de arbeider M. S. het ongeluk te vallen en een dwarsligger op het hoofd te krijgen, waardoor hij in bewusteloozen toestand opgenomen, eenige oogenblikken later den geest gaf.

Hij laat eene wed. met drie kinderen achter.

De schilder Mutsaers.

Dezer dagen namen we een bericht over uit de „Meijerijsche Crt.", volgens hetwelk de schilder Mutsaers, de man, die als beklaagde in de gerucht-makende Tilburgsche moordzaak werd vrijgesproken, te Antwerpen zou zijn gearresteerd wegens het plegen van niet te noemen handelingen met kinderen. De Redactie van de „Bredasche Courant", die Mutsaers gesproken heeft, verklaart thans dat van dit geheele verhaal geen woord waar is.

Mutsaers woont reeds elf jaar te Antwerpen en doet daar eigen zaken. „Ieder kan bij de politie te Antwerpen naar mij informeeren", zeide Mutsaers aan de redactie van de „Bredasche Ct."

Een kranig student.

Naar men aan het Kath. Schoolbl. meldt, slaagde Woensdag 5 Augustus voor de akte Engelsch L. O. de neer Witsenboer, onderwijzer aan de R. K. school M. U. L. O. aan het Rapenburg te Leiden.

Deze collega is thans in 't bezit der hulp- en hoofdakte, de acte voor vrije en ordeoefeningen der gymnastiek, der akten Fransch, Duitsch en Engelsch l.o., der akte wiskunde en. . . . . is pas 22 jaar oud. Inderdaad, een kranig student!

Huwelijken der marechaussee.

Bij het wapen der marechaussée kan de vergunning tot het aangaan van een huwelijk worden verleend: in de eerste plaats aan de opperwachtmeesters, de wachtmeesters, de brigadiers, de brigadiers-titulair, de schrijvers en de hoefsmeden; en in de tweede plaats aan de marechaussée alleen aan de zoodanigen, die ten minste zes jaren dienst bij het wapen tellen, met dien verstande, dat de minister van Oorlog kan bepalen aan wie van hen de toestemming niet kan worden verleend.

De machtiging van dien minister is voorts noodig voor het eventueel verleenen der toestemming aan marechaussées die minder dan zes jaren dienst bij het wapen tellen, Voorts is bepaald dat de vergunning tot het aangaan van een huwelijk niet mag worden verleend, indien den belanghebbende geen woning ter beschikking kan worden gesteld. Hgz.

Een woeste rijder.

Voor de Rechtbank te Middelburg werd Dinsdag een maand hechtenis geëischt tegen den 37-jarigen J. M., handelaar in bouwmaterialen te Terneuzen, wegens het veroorzaken van lichamelijk letsel door schuld.

M. had, gezeten op zijn motorrijwiel bij een bocht van den weg links gereden en kwam zoo in botsing met een rijwiel van eene vrouw, die rechts, dus goed reed.

Uitspraak 19 Augustus.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 13 Augustus 1913.

— Dinsdagmorgen zijn door B. en W. de boomen nabij het Kinderbosch bij inschrijving verkocht.

Ingeschreven is door L. A. Spierings te Boxtel voor 650 gld. door v. d. Meijden (Ketting) 475 gld. en door J. Erven Oirschot 470 gld. zoodat L. A. Spierings als hoogste inschrijver kooper is geworden der boomen.

— Gisteren is door gemeente- en rijkspolitie aangehouden een Duitscher die de buurt Roond onveilig maakte.

De aangehoudene zal naar zijn heimath getransporteerd worden.

— Ons bericht voorkomende in 't nummer van Zaterdag over de kramerijen die op de kermis zouden komen, behoeft in zooverre verbetering dat een paar houders van oliekoekenkramen in ons bericht genoemd, tijding hebben gezonden, niet voornemens zijn op de kermis alhier te komen.

Gemonde. Wegens het heerschen der Mazelen en Kinkhoest is aan de leerlingen aan de lagere school vervroegde vacantie gegeven.

Tilburg. Naar de Msb. verneemt, wordt door leden van de Kath. Kiesvereeniging alhier, getracht den heer J. Eras candidaat te stellen voor de Prov. Staten in de vacature-H. Eras.

St. Michiels-Gestel. Een treurig ongeval kwam Zondagmorgen de vacantierust op Ruwenberg storen. Een Frater, daar toevallig verblijvende, die zich eenige dagen onwel bevond, werd vermist.

Toen men eenige oogenblikken later bij de Dommel kleeren en baddoeken bemerkte, vermoedde men dat hij een bad had willen nemen. Hij schijnt daarbij door het water te zijn meegesleurd. Het lijk is dan ook nog niet gevonden.

Best. Het gemeentebestuur heeft aan de op te richten vakschool voor klompenmakers, die het volgend jaar zal geopend worden, een jaarlijksche subsidie verleend van 100 gld.

Bisschoppelijke wenschen.

Door Z. D. H. Mgr. W. van de Ven, Bisschop van 's Bosch, is onderstaand schrijven gericht aan de besturen van R. K. meisjesscholen in het Bisdom 's Hertogenbosch.

M. H.

Onlangs ontvingen Wij van de Vereeniging van R. K. onderwijzeressen een schrijven, waarin wij verzocht werden eene Bisschoppelijke salarisregeling voor Ons Bisdom te willen invoeren.

Ofschoon Wij den tijd voor zulk eene definitieve regeling nog niet gekomen achten, wil het ons toch wenschelijk voorkomen, dat de R. K. Bijzondere Onderwijzeressen geen lagere salarisregeling hebben dan hare Openbare Collega's terzelfder plaatse.

Als Onzen bijzonderen wensch meenen Wij te mogen spreken:

1. dat steeds f 50 zal gegeven worden boven het wettelijk minimum; alsook:

2. f 50 voor de akte der handwerken; — verder

3. dat voor de hoofdakte het volle bedrag zal worden uitgekeerd; en eindelijk:

4. dat ingeval door de onderwijzeres les gegeven wordt in Fransch, Duitsch, Engelsch of Wiskunde, voor elk vak, waarin les gegeven wordt, ten minste f 50 verhooging zal worden toegekend.

Wij vertrouwen, dat Uw Bestuur met deze wenschen rekening zal willen houden.

Gemengd Nieuws.

Wat men in één uur zooal doen kan.

De groote gebeurtenissen op het gebied van de sport laten zich niet beter illustreeren dan door het opgeven van uurrecords.

Een Fransch tijdschrift toont volgens de „Prov. Gr. Ct." aan, wat menschelijke kracht en oefeningen in 60 minuten volbrengen kan.

Het record in 't loopen staat tegenwoordig op naam van Leon Bovin, die te Stockholm bij 'n wedstrijd in één uur een afstand van 19.21 K.M. aflegde. De hardlooper, wiens tempo bij zijn afreis zeer langzaam was, bereikte dit resultaat zonder het geringste kenteeken van moeheid te vertoonen. Aan het einde van zijn reis verhoogde hij zijn snelheid dermate, dat hij de laatste 400 M. in een tijd van 1.7 minuut aflegde.

Vóór de snelle Franschman dit sterk stukje volbracht, was de Engelschman Watkins houder van het record. Hij legde op 16 September 1899 in een uur 17.778 K.M. af en vele jaren hadden verscheidenen tevergeefs getracht het record te verbeteren.

Bij het marcheeren legde een zekere Sarner 13.375 K.M. per uur af. Dezen record-man benaderde iemand, dieslechts 1 K.M. per uur minder aflegde. Men bedenke, dat een normale voetganger niet meer dan 5 K.M. per uur aflegt.

Onder de zwemmers verdient de Engelschman Jarvis het record. Hij legde in 60 min. een afstand van 4.5. K.M. af.

De snelheden, die bereikt worden bij het zwemmen met den stroom mee zijn natuurlijk veel grooter. Men kon dan een snelheid van 8 K.M. bereiken.

Langen tijd beschouwde men 120 K.M. per uur in de automobiel de grootste snelheid.

De Fransche automobilist Goux heeft evenwel onlangs in 6½ uur 800 K.M. afgelegd.

Het record per stoomfiets bedraagt ongeveer 105 K.M. Deze afstand werd in een uur op een wielerbaan afgelegd met een machine, die slechts 52 K.G. woog.

De laatste vervoermiddelen hebben den spoortrein reeds in snelheid overtroffen.

Voor een tiental jaren zou men een profeet, die voorspeld had, dat eens een wielrijder een trein in snelheid zou overtreffen, voor een dwaas gehouden hebben. De vlieger Paul Guignard heeft het op een rijwiel evenwel zoover gebracht. Sedert eenigen tijd houdt hij het record van meer dan 101 kilometer.

Natuurlijk bereikte de wielrijder deze snelheid niet zonder gangmaker.

De 90 K.M., die de Amerikaan Hamilton zonder gangmaker aflegde kunnen niet meer als record gelden.

De Zwitsersche wielrijder Egg heeft onlangs per rijwiel 42 K.M. per uur afgelegd.

Wat de snelheid van de bestuurbare luchtschepen aangaat, alles hangt daarbij van de al of niet gunstige windrichting af.

Ten laatste nog de vliegmachine.

Hier is Brindejonc des Moulinais houder van het record. Bij zijn bewonderingswaardige rondvlucht door Europa heeft hij de reis van Wanne naar Berlijn, die 450 K.M. bedraagt, in twee uur en 5 min. afgelegd, zoodat hij per uur een snelheid van 115 K.M. bereikte. De Fransche aviateur sloeg daarmee het grootste snelheidsrecord.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Mijnheer de Redacteur,

In Uw geacht blad van 1.l. Zaterdag 2 Augustus 1913 heb ik met belangstelling kennis genomen van het Hoofdartikel betreffende de komende Statenverkiezing.

Reeds hebben 14 Burgemeesters zitting in de Provinciale Staten, die door hunne directe afhankelijkheid van den Commissaris der Koningin en staande onder contrôle van Gedeputeerde Staten uit den aard nimmer onbevangen hunne meening tegenover die van den Gouverneur of Gedeputeerde Staten zullen plaatsen.

Evenwel M. de R. voor mij is het groote bezwaar tegen het aldoor afvaardigen van Burgemeester niet zoozeer de afhankelijkheid der Burgemeesters, dan wel het feit, dat hoe grooter het aantal Burgemeesters, wordt, des te geringer de kans bestaat dat onder de overige Statenleden voldoende keuze is aan bekwame onafhankelijke mannen die in het hoogst gewichtig College van Gedeputeerde Staten zitting kunnen nemen.

Zooals in het bedoeld hoofdartikel terecht werd betoogd, moeten de Gedeputeerde Statenleden tevens lid zijn van de Provinciale Staten, doch daarbij is eene eerste vereischte dat niet worde bekleed een bezoldigde Rijks- of Provinciale betrekking, noch ook is het geoorloofd lid te zijn van een Gemeentebestuur of wel zitting te hebben in het bestuur van een in de provincie gelegen waterschap, veenschap of veenpolder.

Nagaande welke statenleden vallen onder de categorie, die uit hoofde van het bekleeden van een betrekking, onvereenigbaar met het lidmaatschap van Gedeputeerde Staten niet in dit college kunnen worden verkozen, heb ik bevonden, dat van de 64 Statenleden niet minder dan 31 beslist niet mogen gekozen worden, terwijl van de resteerende 33 leden minstens de helft als staande aan het hoofd van groote zaken eene benoeming tot lid van Gedeputeerde Staten niet zouden kunnen aanvaarden.

Zooals thans de toestand is zal in geval eene vacature in het College van Ged. Staten ontstaat bij gebrek aan eene ruime keuze als het ware van te voren de candidaat zijn aangewezen.

M. d. R. Vertrouwende dat de kiezers van Boxtel een en ander bij de a.s. Statenverkiezing zullen overwegen, dank ik U voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,
DOCTOR.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 3 — 9 Aug.

Ondertrouwd: Johannes C. J. van Hout, 28 j. Woensel en Hendrika J. M. Wildenberg, 26 j. van Osch en van Leeuwenstraat.

Overleden: Adriana H. de Wit, 4 m. Molenstraat. — Albert van Schijndel, 7 w. Onrooische straat. — Maria A. Kivits, 6 m. Breukelen. — Josephus L. G. van Heijst, echtg. van Cl. E. S. J. Schultze, 59 j. Gemonde. — Petronella F. M. van Heijst, 72 j. Gemonde. Johannes M. van Gils, 1 j. Tongeren. — Maria A. van de Ven, 69 j. Nieuwstraat. D. en A.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

Marktberichten.

Kalvermarkt te 's-Bosch.

's-BOSCH 11 Aug. Aangevoerd 246 stuks.

Eerste kwaliteit gold van f 0.60 tot f 0.66; tweede kwaliteit van f 0.54 tot f 0.60; derde kwaliteit van f 0.48 tot f 0.54.

Boterprijzen.

Op 12 Aug. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.44 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 12 Aug. Hoogste prijs f 0.00 Laagste f 0.00 Middel f 0.00 p. KG. Aanvoer 0000 K.G.

MAASTRICHT, 12 Aug. Botermijn. Aanvoer 45300 K.G. Hoogste prijs 1.35, middelste f 1.27, laagste f 1.18 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

12 Aug. 1913. Kippeneieren f 4.15 5.50. Middenprijs f 4.77 per 100. Eendeneieren f 5.10—f 5.50. Kalkoeneieren 7.00—7.50 Handelaarseieren 4.00—4.50. alles per 100 stuks.

Aanvoer 43.293.

Markten.

Maandag 18 Augustus.

Bladel en Netersel: beesten.
Middelrode: kalveren.
Uden: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 19 Augustus.

Gilse: vee.
Zaltbommel: veulens,
Wijchen: paarden, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 20 Augustus.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Boxmeer: kalveren.
Made: jaarmarkt.
Nijmegen: vee.
Son en Breugel: jaarmarkt.

Zaterdag 23 Augustus.

Gorichem: paarden.
Tiel: paarden.

BEKENDMAKINGEN.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter algemeene kennis, dat gedurende de a.s. kermisdagen van 17 tot en met 20 Augustus a.s.

1o. het sluitingsuur voor herbergen, tapperijen, bierhuizen en dergelijke inrichtingen is bepaald op twaalf uur des avonds;

2o. alle voorstellingen, hetzij in herbergen, tenten enz., geëindigd moeten zijn en blijven van half twaalf uur des avonds tot den volgenden morgen negen uur;

3o. daar waar danspartijen gegeven worden, deze slechts mogen voortduren tot tien uur des avonds en niet wederom mogen aanvangen vóór negen uur van den volgenden morgen.

4o. dat de open draaimolen moet worden gesloten om negen uur des avonds en de stoomcaroussel om twaalf uur des avonds.

Boxtel, 2 Augustus 1913.
De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIËN.

Bekendmaking

art. 28 Wetboek van Koophandel.

Bij akte, verleden 9 Augustus 1913 voor den notaris J. H. J. Niemann te Boxtel is door de Heeren WOUTER ADRIAAN RIBBE, damast- en linnenfabrikant, wonende TE BOXTEL en GERARD JOHAN BURGERS, zonder beroep wonende TE EINDHOVEN, aangegaan eene vennootschap van Koophandel, onder de Firma

W. J. VAN HOOGERWOU EN ZONEN.

De Vennootschap is gevestigd TE BOXTEL.

Zij heeft ten doel, het fabriceeren van damast, pellen en linnen en den verkoop daarvan, den handel in linnen en katoenen goederen en al hetgeen met dit een en ander in verband staat.

De Vennootschap is aangegaan 1 Juli 1913 en zal eindigen 30 Juni 1918.

Zij wordt echter na verloop van dien termijn stilzwijgend voortgezet, indien vóór 1 Januari 1918 geene schriftelijke opzegging heeft plaats gehad.

Ieder der vennooten heeft na 1 Juli 1918 de bevoegdheid de Vennootschap op te zeggen en haar op 30 Juni van ieder jaar te doen eindigen, mits van zijn voornemen daartoe minstens zes maanden bevorens aan den anderen vennoot schriftelijk aanzegging doende.

Geen der vennooten is gerechtigd het staande de Vennootschap voor haar verkregen onroerend goed te vervreemden of te bezwaren, zonder medewerking van den anderen vennoot.

Ieder der vennooten is bevoegd ten name der Vennootschap te handelen, voor haar gelden uit te geven en te ontvangen, de Vennootschap aan derden en derden aan de Vennootschap te verbinden en den naam der firma te teekenen.

De toestemming en onderteekening van beide vennooten wordt echter gevorderd voor: het afgeven, accepteeren, endosseeren en voor aval teekenen van wissels of ander handelspapier, eene waarde vertegenwoordigende van f 2000 of meer, het ter leen opnemen van gelden, het aangaan van verbintenissen van borgtocht, het sluiten van dadingen en het verrichten van alle handelingen, die niet tot den gewonen werkkring der Vennootschap behooren, het huren van onroerende goederen en het verhuren van onroerende goederen die tot de Vennootschap behooren.

Namens de Vennooten,
J. H. J. NIEMANN, Notaris.

Adverteert in Centraal Brabant.

Dansen! Dansen!

KERMIS BOXTEL.

Voor het eerst gearriveerd

Schulte's ronde Danstent

met spiegelgladde vloer.

Wilt U zich amuseeren, bezoekt dan deze dans-salon, welke geplaatst is achter

HOTEL VAN DIJK.

Voor puike dranken en goede bediening zal steeds zorg gedragen worden.

Ingang naast het Hôtel van Dijk.

Aanbevelend, B. A. DELEMARRE.

Kermis Boxtel 1913.

Gedurende de Kermisdagen

Puik Dansmuziek

in de Doeletent bij

JOS. VAN SON,

Café „DE KOM" BOXTEL.

Voor nette bediening en puike dranken zal worden zorg gedragen.

Vrij Entrée. Vrij Entrée.

Aanbevelend, JOS. VAN SON.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter kennis van belanghebbenden, dat zij, die gedurende de kermisdagen alhier **(van Zondag 17 Augustus tot Woensdag 20 Augustus)** wenschen

Danspartijen en Muziekuitvoeringen, voorstellingen of andere vermakelijkheden

te geven of te doen geven, in voor het publiek toegankelijke plaatsen, daarvan **vóór Donderdag 14 Augustus** a.s. aanvragen moeten doen, wordende voor na dien tijd ingekomen aanvragen **geene vergunning verleend.**

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

De BURGEMEESTER van BOXTEL

maakt bekend

dat gedurende de kermis te Boxtel van **Zondag 17** tot en met **Woensdag 20 Augustus** d. a. v., liedjeszangers, harmonicaspelers, hazardspelen en dergelijken **ten strengste zullen worden geweerd**, terwijl orgeldraaiers — mits voorzien van zuiver toongevend orgel — slechts tot een **beperkt aantal** worden toegelaten.

Verlotingen zijn **verboden** op grond van de wet van 6 Juni 1905 (Staatsblad No. 171).

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor een enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

NIEUWE
Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij ✚ „Het Loode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Opruiming à contant.

Wegens vertrek naar elders ruimen wij op:

Bruine Boonen van 14 ct. bij 10 liter thans 8 ct.
Bruine Boonen van 12 ct. bij 10 liter thans 6 ct.
Witte Boonen van 16 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Groene Erwten van 18 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Prima Krenten van 18 ct. bij 10 pond thans 15 ct.
Prima groote Rozijnen v. 18 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.
Rozijnen zonder pitten v. 20 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.

Deze opruiming begint ZATERDAG 9 AUGUSTUS en duurt zoolang de voorraad strekt.

Zij, die nog wenschen te profiteeren van een volle baal of zak KRENTEN, circa 100 pond, kunnen deze bekomen

à f 12.-.

Pruimen van 20 cent, thans 15 cent.
Prima Bessensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele flesch.
Prima Frambozensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele „
Voor Bessen- en Frambozensap moet men flesschen meebrengen in ruil.
Sop voor de wasch van 5½ ct. voor 4 ct per pak.
Wagensmeer bij 5 of 10 kistjes per kistje 18 cent.
Pudding per doos, 24 pakjes inhoudend van 5 ct., thans 80 cent.
Koffieboonen van 70 voor 65 ct., van 65 voor 60 ct, van 60 voor 55 ct, van 55 voor 50 ct., bij niet minder dan 5 pond.

Gaat dus allen naar de Molenstraat en doet uw voordeel voor den winter.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA.

UITSLUITEND à CONTANT.

Gij sleept Uw asthma

als een blok aan Uw been

Er bestaan geen grooter twijfelaars dan asthmalijders. Zij hebben reeds zooveel middelen tevergeefs geprobeerd, dat niets hen als het ware bewegen kan een nieuw middel te probeeren. Asthmalijders, wij weten, dat nog nooit iets U geholpen heeft, maar laat u overtuigen door de duizenden attesten van dankbare genezenen, welke wij dagelijks afkondigen en probeert het eens met de ABDIJSIROOP, Klooster Sancta Paulo, welke U **moet, kan** en **zal** genezen.

De heer Alphonse van Wassenhove te Hoogstraeten bij Castelré (N.-B.) verklaarde ons het volgende:

Een jaar of tien geleden had ik eene verkoudheid verwaarloosd en sedert dien was ik asthmalijder geworden. Altijd was ik zeer kortademig, ik moest veel hoesten en had het dan zóó benauwd, als een asthmalijder het maar hebben kan. Mijn keel was soms als dichtgeschroefd en daarbij was het mij haast onmogelijk de fluimen op te geven, welke mij vast op de borst zaten. Werken kon ik haast niet meer en slapen evenmin. Wat ik ook aanwendde, niets hielp mij, totdat ik overging tot het gebruik van de Abdijsiroop. Reeds dadelijk gaf de Abdijsiroop mij verlichting. De fluimen kwamen gemakkelijk los, het hoesten en de benauwdheden bedaarden en bleven langzamerhand weg, waardoor ik beter slapen kon. Na vier flesschen Abdijsiroop gebruikt te hebben was ik van mijn asthma verlost". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, bronchitis, kink- en slijmhoest, pleuris, influenza en alle borst-, keel- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GIJLICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

---

v. d. Velden's Verpakte Thee

13, 14, 16, 18, 20 cent is onovertroffen.

Van der Velden's verpakte Thee à 20 cent

is zelfs nog heerlijker en geuriger dan duurdere merken.

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationsstraat, BOXTEL

10 procent korting op alle artikelen.

GROOTE

OPRUIMING

van

SCHOENWERK

Wegens verbouwing worden alle voorhanden zijnde

HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN

aan veel verminderde prijzen opgeruimd.

Komt zien en overtuigt U.

Willem Bovendeert

BOXTEL

Rozemarijnstraat.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

net van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

---

v. d. Velden's KOFFIE wordt door kenners geroemd als de beste. Prijzen: 47½, 50, 57½, 60, 62½, 70 cent.

v. d. Velden's Dessert-Koffie in pakken het neusje van den zalm

Per pond 65 ct. Per half pond 34 cent.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

---

v. d. Velden's Fijne Deensche Botermelange wint dagelijks nieuwe klanten bij.

De duizenden gebruikers noemen haar als het eenige merk dat met natuurboter gelijk staat.

Prijs 55 en 45 ct. p. pond.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

10 pCt. korting op alle artikelen.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.

Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. **Franco per post f 1,05.**

No. 66 ZATERDAG 16 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Wegens de Kermis zal Woensdag a.s. dit Blad NIET verschijnen.

Aan 't vervellen.

De Heer H. v. B. heeft de vorige week na lang zwijgen z'n hart nog eens gelucht.

We willen den man zeer collegiaal behandelen, ofschoon we ons niet willen laten verleiden z'n scheldmanieren over te nemen.

Hij wil den strijd maar dapper voortzetten. Maar, och arme, niet in een partij, die den naam van Dommelpartij draagt. Die naam Dommelpartij, schijnt hem en z'n vrinden zooveel oneer, schande en dus schade berokkend te hebben, dat hij den naam ervan maar liefst begraven zag. De streken mochten dan behouden blijven.

Je moet toch wel diep van de onrechtvaardigheid van je zaak overtuigd zijn, als je zóó den naam der partij, waaronder je gediend hebt, wil ten doode opschrijven. Enfin, je kunt dat probeeren, maar lukken zal 't niet. Met welke veeren dat ge u ook tooit, de ouwe pluimen zul je nooit kunnen bedekken. Ge kunt u vandaag zus en morgen weer zóó voordoen, je kunt je taal zoo verleidelijk en zoo fleemend maken, als 't u mogelijk is, wat gij deed en wat gij wilde zal den menschen nog lang bijblijven en ze zullen voor je mooie praatjes lekkertjes bedanken.

Ze zullen zeggen: pas op we, kennen hem.

* * *

Het schijnt den heeren nu eenmaal aangeboren zich te noemen: de partij der brave jongens. Zij hebben het goed voor, zij willen Boxtel gelukkig maken, wie het anders wil dan zij, die heeft 't verkeerd voor, dien gunnen ze het licht in de oogen niet.

Dat laatste is een feit, waaraan je, door 't omgekeerd voor te stellen geen sikkepit kunt veranderen.

Intusschen, doe je best en steek je voor de zooveelste maal in een andere huid, het zal je den eenen, zoomin als den anderen keer gelukken je doel te bereiken.

Wel jammer, dat je 't al niet gelukt is dien Centralen wethouder er uit te kegelen. Die man hindert je wel enorm. Zeker, om dat ie voor 't belang der gemeente wel zoo goed op zijn plaats is, als uwe wethouders 't waren. Je hebt over dien wethouder leelijk genoeg gedaan, maar de gemeentenaren zijn over zijn werkzaamheden best tevreden.

We begrijpen wel, er moest meer met geld gegooid worden. Jullie moesten honderdduizend en meer gelden in handen hebben. Grond koopen en met bakrog betalen en dergelijke, ondernemingen. Zeker, dat was alles prettiger en bracht winsten. Maar niet voor de gemeentekas!

Neen, man, 't gaat zóó nog zoo slecht niet. Tenminste niet naar den zin van menschen, die 't geld, 't gemeentegeld tenminste, niet graag verknoeien.

* * *

Niet alles wat er in je artikel staat, schijnt oprecht gemeend te zijn. Anders had hij minder smalend gesproken van „allerhoogsten oome". Die moet je toch wel leelijk in de weg zitten. Jammer, dat die zoo weinig notitie van je neemt en doorgaat te doen wat hij zijn plicht acht.

Het schijnt wel, dat je dat enkele zinnetje, aan het adres van den Hoog-Eerw. Heer Deken, bij vergissing uit de pen is gevloeid. Of is de onwaarachtigheid zóó groot, dat je onmogelijk in de rol van „braven jongen" blijven kunt?

* * *

Zeg, doe me 't pleizier eens en vraag je vriend van der Meijden, die ook al zoo door-en-door braaf is, of hij 't niet erg onpleizierig vind, dat hij op de stukken van den raad niet mag schrijven wat hij wil, achter den rug van Burgemeester en Wethouders om. [1])

Dat was immers zoo'n pronte secretaris?

R.

[1]) In de voorlaatste raadsverg. werd den Raad een besluit voorgelegd, waarop de Secretaris, zonder medeweten van B. en W. op eigen handje een en ander had neergeschreven, om de lui bij de neus te nemen.

Kermisvreugde.

Het is een eigenaardig en bedroevend feit, dat er, ondanks alle actie ten goede, nog altijd menschen zijn. die in ernstige zoowel als in genoeglijke tijden hun heil zoeken in iets, dat voor ernst en vroolijkheid schadelijk is, n.l. de drank.

Voor eenige weken hebben we herhaaldelijk gewezen (moeten wijzen) op de treurige gevolgen van drankverkiezingen — nu willen we de aandacht van alle weldenkenden vestigen op het gevaar der kermisvreugde.

De kermis is een tijd van ontspanning, van geoorloofde en noodzakelijke ontspanning zelfs. De boog kan niet altijd gespannen zijn: er moeten dagen komen, waarop men zijn gewone dagelijksche beslommeringen op zij zet en genoegen zoekt, waar het te vinden is. Maar dit laatste wordt door velen niet in acht genomen. Men moet genoegen zoeken, waar het waarlijk te vinden is. En dat is het *niet* in *onmatigheid.*

't Kan zijn, dat sommigen door den drank tot vroolijkheid opgewekt worden, maar de naweeën, de onaangename en nadeelige gevolgen voor de gezondheid, voor het huiselijk geluk, enz. doen zich spoedig gevoelen, zoodat van werkelijk genoegen, waaraan men later nog met plezier kan terugdenken, geen sprake is.

Behalve dat zijn er ook velen, die door den drank in 't geheel niet worden opgewekt tot plezier maken, maar die erdoor uit hun humeur raken. Hoe kan het anders zijn, dat juist het misbruik van drank dikwijls de oorzaak is van ongenoegen, van twist en tweedracht, ja zelfs van vecht- en moordpartijen. Wanneer men daarvan berichten leest, dan keurt iedereen dat overmatige drinken wel af, maar dan is het te laat. Men moest ook zijn best doen om het kwaad in zijn aanvang tegen te gaan en de verkeerde ideeën bestrijden, die er ook over het gewone drankgebruik nog bestaan.

Daartoe kunnen *allen* medewerken; ook zij, die geen werkzaam aandeel nemen in de drankbestrijding. Dat kunnen ze, door ter wille van de vele zwakkelingen, eens wat minder te drinken dan ze „verdragen" kunnen. Dat kan eenieder vooral ook door te laten zien, dat er nog wel pret te maken is zonder misbruik, ja zelfs zonder *gebruik* van alcoholische dranken.

Laat men toch vooral ook zorgen, dat de *jongeren* het gevaar leeren inzien, dat hen bedreigt en dat ze met beslistheid zich verzetten tegen noodlottige ideeën en gewoonten.

Van ganscher harte hopen wij, dat de aanstaande kermisdagen echte ontspanning en genoegen brengen en tevens, dat ze toonen, dat het volk zich langzamerhand weet te onttrekken aan drinkideeën en gewoonten.

Het bestuur van het Kruisverbond.

Stijging der Landprijzen

De laatste jaren zijn de prijzen van den voor cultuur geschikten bodem merkelijk gestegen. Wij bedoelen niet de gronden gelegen in steden en dorpskommen, waarvan de prijzen aan grillige schommelingen onderhevig zijn, omdat de waarde wordt bepaald door de ligging, bruikbaarheid, enz. Doch de in plattelandsch gemeenten met landbouw-nijverheid gelegen landerijen, waarvan de prijs geheel afhankelijk is van de landbouwwaarde.

In de Sociologie van Aengenent wijst deze hoogleeraar er op dat na de Fransche revolutie het eigendomsrecht weer onbeperkt in zwang kwam. Daardoor trachten kapitalisten grondeigenaars te worden, niet om zelf de gronden te bebakkeren, maar daarmee winsten te maken en om overtollige gelden te beleggen.

Ook bij boeren was een verlangen ontstaan zelf eigenaars te worden, ten einde den druk van het juk der ondergeschiktheid af te schudden en van de luimen en grillen der groote grondbezitters bevrijd te worden.

Een gevolg daarvan was dat niet de landbouwwaarde, maar vraag en aanbod de prijzen der gronden vaststelde. Dit leidde er toe geen hooge pacht- en koopprijzen te betalen. De grondbezitters waren uitsluitend bedacht op het verwerven van rijkdom, en kenden de eervolle economische en sociale taak van een welgestelden grondeigenaar niet. Door het eischen toch van overdreven pachtvoorwaarden kweekten zij armen en dreven de gemeenschap op kosten. Wel deed de landbouwwetenschap in het begin der 19e eeuw belangrijke ontdekkingen als superphosphaat, guano, chilisalpeter, thomasslakkenmeel, enz. maar dit kwam in hoofdzaak aan de grondeigenaars ten goede. Door het aanwenden dezer meststoffen werd de productie-kracht der gronden overschat, te meer daar juist de prijzen der landbouwgewassen hoog waren.

Handel en verkeer schiepen een wereldconcurrentie. Van Noord-Amerika, Argentinië, enz. waar de gronden goedkoop en verschillende landbouwgewassen gemakkelijk te verbouwen waren, werden deze naar hier overgebracht, zoodat een kentering ontstond in de landprijzen. Spoedig kon het beakkeren der dure gronden geen winst meer afwerpen; de kapitalisten, die gronden hadden gekocht ter belegging, verkochten omdat ze geen rente maakten, waardoor de prijzen steeds meer en meer daalden.

* * *

Wij wenschten dit onder de aandacht te brengen, omdat ook in onzen tijd een geweldigen landhonger koopsommen en pachtprijzen doet besteden, welke de landbouwwaarde soms ver te boven gaan. De landbouwvruchten zijn ook thans duur, geld kunnen oppassende arbeiders ter boerenleenbank krijgen en de zucht om land in pacht, maar vooral in eigendom te erlangen, neemt toe. Nu meer op kleingrondbezit wordt aangedrongen, meent elk arbeider te moeten koopen tegen welken prijs ook. Het zijn in onze dagen niet de kapitalisten, grondeigenaars of groote boeren, die de landprijzen opjagen. Neen, hoofdzakelijk landarbeiders, die door intensieve cultuur van kleine akkers groote opbrengsten weten te halen. Pacht geeft geen voldoende zekerheid in 't bezit van een perceel te blijven. Loopt 't mondeling of schriftelijk pacht-contract af, dan leeft de pachter in de onzekerheid den pachttermijn al dan niet te kunnen verlengen en dit heeft hij met 't oog op de bemesting en 't teelen van gewassen de laatste pachtjaren absoluut te weten. Daarenboven de boerenleenbank is voor vertrouwde en vlijtige arbeiders toegankelijk en maakt geleidelijke aflossing mogelijk.

Toch wijst het rapport der staatscommissie voor den landbouw er vooral op, dat niet elk grondbezit voldoende voordeel aanbrengt. De te beakkeren grond moet in de nabijheid der arbeiderswoning gelegen zijn, opdat de arbeid bij tusschenpoozen kan geschieden; niet te veel tijd verloopen moet worden en daarop geen hooge vrachtkosten vallen.

Wat zouden de winsten van een akkerbedrijfje belangrijk stijgen zoo door ruilverkaveling de gronden nabij of althans dichter bij de bouwhoeven of arbeiderswoningen lagen. Wij bedoelen zoo bijv. de landbouwers en arbeiders onderling na schatting der waarde van elk perceel 't eens konden worden verafgelegen gronden te ruilen met andere eigenaars tegen gronden nabij hunne woning gelegen. Op veel moeielijkheden en bezwaren zou zulke ruiling stuiten, omdat niet alle percelen van gelijke maat, landbouwwaarde, enz. zijn. Verschillende regeeringen hebben zich bezig gehouden, met het òf bij de woning òf bijeen brengen der verspreide perceelen van één eigenaar. In Duitschland, Frankrijk en Oostenrijk heeft men krachtige maatregelen genomen de gronden van eenzelfden eigenaar naast elkaar te leggen. In België heeft men zelfs getracht zonder heffing van rechten door ruil der landerijen samenlegging der bouwgronden te bevorderen. Misschien was dit ook voor ons land gewenscht, doch dan moet de opvolging der wet niet te veel aan particulier initiatief laten, dan komt er niets van terecht. Onze landlieden moeten aangespoord en op slag geholpen worden, anders wacht de een op den ander. Zij willen allen de kat uit den boom kijken!

* * *

Vermenigvuldigt de landbouweigenaars en gij zult de economische welvaart verhoogen, schrijft Mr. Tepe in zijn handboek der volkshuishoudkunde.

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

12

Doch Marius dacht er anders over; hij liet zijn volk worstelen tegen de troepen en sloop naar de kar. Op het zien van Lucien, wiens handen waren ontboeid, slaakte hij een woesten kreet. Zijn slachtoffer ging hem ontsnappen. Met één sprong was hij op de kar en hief zijn sabel op om den luitenant te treffen; maar zijn verminkte hand was krachteloos. In een oogwenk had Lucien hem zijn wapen ontweldigd, sneed vlug de koorden door, die de armen van Yvonne omknelden en wierp toen een haastigen blik in het rond om te zien wat hem te doen bleef.

Op honderd schreden afstand stoof het volk uit elkaar voor een peloton gendarmen, die in vollen galop hun makkers te hulp kwamen. Er was geen tijd meer te verliezen; met Yvonne aan de hand sprong hij van de kar af. Leon en de nationale gardes voerden hen mee in een naburige straat en baanden zich met de punt der bajonnetten een weg door de menigde.

Marius stiet een woest gebrul uit als een wild dier; schuimend van woede wilde hij van de kar springen om de vluchtelingen te achtervolgen.

Die verschillende omstandigheden waren in enkele oogenblikken voorgevallen.

De kar was vrij en weder door gendarmen omringd. Een hunner bemerkte de beweging van Marius en riep:

„Kijk, daar is er nog een, die wil vluchten".

Marius wilde zich bekend maken, maar er werd niet naar hem geluisterd; hij had in den strijd zijn roode muts verloren. Lucien had zijn sabel, niets onderscheidde hem dus meer van de andere gevangenen. In een oogwenk was hij geboeid en op de kar geworpen, die naar het Revolutieplein reed.

Het volk klapte in de handen en jouwde den ongelukkige uit, die het uitbrulde als een bezetene. Een kwartier later kwam de kar voor het schavot en tevergeefs wachtte Vaudeuil op de komst van Marius.

Den volgenden dag moest Vaudeuil op eigen veiligheid bedacht zijn, want het driemanschap was gevallen en hij zelf liep ook gevaar. Ondanks de afwezigheid van zijn spion meende hij toch zeker te weten, dat Lucien dood was, want de kar was op het plein aangekomen en de guillotine had haar werk gedaan.

XV.

Twee jaren zijn voorbij. Toen Lucien op zoo onverhoopte wijze door Leon van den dood was gered, gevoelde hij zich in Parijs nog niet veilig. Leon deelde hem mede, dat de markies de Meyran naar Holland was gevlucht en onverwijld begaf zich Lucien derwaarts. In Den Haag zag hij Gabriëlle en den ouden markies weder en al verlangde hij vurig het huwelijk met Gabriëlle te voltrekken, toch oordeelde de oude Meyran het raadzamer, dat hij zich eerst bij zijn regiment voegde, om zijn burgerrecht als Franschman niet te verliezen en niet onder verdenking te vallen zich bij de emigranten aan te sluiten. Terwijl Lucien bij het leger in Italië den rang van kolonel behaalde, keerde de Meyran met zijn dochter, na den val van het schrikbewind in Frankrijk terug.

Intusschen was Vaudeuil zelf genoodzaakt geweest uit Frankrijk te vluchten; aanstonds volgde hij het spoor van Gabriëlle en was onbeschaamd genoeg om zich voor te doen als hun onbaatzuchtige redder en voor te wenden, dat hij, in zijn onachtzaamheid in het opsporen der Meyrans ter dood was veroordeeld en nog bijtijds had kunnen vluchten.

Maar de oude markies doorschouwde spoedig het gansche weefsel van leugen en bedrog en Gabriëlle herinnerde zich maar al te goed het onderhoud, dat zij met hem had gehad en waarin hij haar vader en Lucien met den dood bedreigde, indien zij hem niet ten huwelijk nam.

Woedend verliet Vaudeuil Den Haag. Lang zwierf hij echter niet buiten zijn land; weldra volgde er amnestie voor de Septembermoordenaars en de bannelingen van het schrikbewind. Vaudeuil keerde naar Frankrijk terug en werd op voorspraak van eenige zijner vrienden leverancier van een der talrijke legers der republiek. Als man van vernuft verdiende Vaudeuil veel geld; met waardelooze àssignaten kocht hij zijn goederen, die hem door het Directoire in goede klinkende munt werden betaald en zoo was hij in korten tijd een vermogend man geworden, die bij de burgerlijke en militaire autoriteiten in hoog aanzien stond.

Reeds langer dan een jaar zetelde het Directoire in het Luxembourg. Het schavot was van het Revolutie-plein verdwenen, dat in Eendrachts-plein was herdoopt. Parijs had zijn gewoon aanzien weer teruggekregen; slechts bij tusschenpoozen gromde het oproer in de straten; kleeding, taal en gebruiken, alles verdween, wat nog aan de maatschappij onder het schrikbewind herinnerde. Er werden weer feesten en partijen gegeven en aan weelde ontbrak het niet.

't Is den 4en Frimaire van het jaar V of liever den 24en Nov. 1796.

Er was feest ten huize van Vaudeuil. Verschillende officieren van het leger, dat hij van levensmiddelen voorzag, kwamen bij hem hun opwachting maken. Het feest was in vollen gang, toen eensklaps een bediende aan de deur verscheen en riep: „Kolonel Lucien Civry en echtgenoote!"

Vaudeuil voelde den grond onder hem ontzinken. Stonden de dooden uit hun graf op? Lucien Civry was toch gevallen op het schavot. Een oogenblik later traden de kolonel en Gabriëlle de zaal binnen en stelden zich aan Vaudeuil voor. Gabriëlle droeg den rouw over den dood van haar vader. Met verwondering zagen de genoodigden, dat Vaudeuil doodsbleek werd en alle moeite deed om zich kalm te houden.

Lang duurde het onderhoud met de nieuw aangekomenen niet. Lucien vroeg alleen om hem even afzonderlijk te spreken. „Aanstonds ben ik tot uw dienst", siste Vaudeuil. Terzelfder tijd trad Leon binnen, die met Gabriëlle weldra de zaal verliet, terwijl Lucien zich met Vaudeuil naar de spreekkamer begaf.

Toen de deur achter hem dicht viel, begon Lucien:

„Mijnheer, een man zooals gij, die geen hart of geweten heeft, zoekt zich te wreken, als 't hem tegen loopt".

Vaudeuil haalde de schouders op.

Slot volgt.

Toch zullen de landlieden èn bij koop èn bij pacht van gronden op de ligging, landbouwwaarde en den prijs dienen te letten. Vooral te duur koopen kan bij teruggaande conjuncturen groote gevolgen hebben. Ook is grondbezit niet absoluut noodig voor de stoffelijke welvaart. De landarbeiders, die geen grond bezitten, doch een bescheiden ondernemingskapitaaltje bezitten, kunnen door het pachten van land met succes hun positie verbeteren.

N. V. Ct. H. K.

Buitenlandsch Nieuws.

Duitschland.

Internationale dievenbende.

Dinsdag is de politie te Hamburg een internationale dievenbende op het spoor gekomen, wier leden in Hamburg, Berlijn en Weenen en andere steden meer dan vijftig diefstallen hebben gepleegd, ter waarde van honderdduizenden marken. Een heel korps heelers, eigenaars van pakhuizen, stond de bende ten dienste en verkocht het gestolene; twee bergplaatsen van gestolen goederen zijn reeds ontdekt.

De hoofdschuldigen, een dezer is een pas ontslagen tuchthuisboef, zijn reeds gearresteerd; twee zijn krankzinnigenverplegers.

August Bebel. †

August Bebel, lid van den Duitschen Rijksdag, jarenlang de krachtige, welsprekende, geëerbiedigde leider van de Duitsche sociaal-democratische partij is Woensdag overleden.

Hij werd den 22en Februari 1840 te Keulen geboren. Hij ging op een dorp in de buurt ter school, daarna te Wetzlar, werd in het draaiersvak opgeleid, ging in 1860 naar Leipzig en werd daar in 1864 meester in zijn ambacht.

Sedert 1861 wijdde hij zich met ijver aan de arbeidersbeweging, en al spoedig in socialistische richting; o. a. in het bestuur van de Duitsche arbeidersvereenigingen, waarvan hij in 1867 voorzitter werd. In 1869 werd te Eisenach de sociaal-democratische partij gevormd, Bebel was er een van de grondvesters van.

In 1867 koos een Saksisch district hem in den Noord-Duitschen Rijksdag en in 1871 in den Duitschen Rijksdag, waar Bebel alras uitblonk, gelijk hij zich in de pers onderscheidde.

In 1872 werd Bebel met Liebknecht wegens voorbereiding tot landverraad tot twee jaar vestingstraf veroordeeld en wegens beleediging van den Duitschen keizer tot negen maanden gevangenisstraf. Tevens werd hem zijn mandaat ontnomen. In Januari 1873 werd hij echter herkozen.

In 1881 werd hij niet herkozen, maar in 1883 verkoos hem Hamburg, dat hij tot 1893 vertegenwoordigde. In dat jaar nam hij een zetel van Straatsburg aan.

In 1886 werd hij met andere socialisten wegens komplotteeren tot negen maanden gevangenisstraf veroordeeld. Toen in 1890 de socialistenwet werd ingetrokken, verhuisde hij naar Berlijn, waar hij in de redactie van de Vorwärts kwam en sedert 1892 in het hoofdbestuur van de partij heeft gezeten.

Toen in 1890 de partij hervormd werd, pleitte hij voor haar werken op wettelijk gebied, met name voor het parlementaire werk.

Een zilveren feest.

Van den Bergh's Margarine Gesellschaft te Kleef heeft Woensdag het feest van 25-jarig bestaan gevierd. Behalve ruime giften voor liefdadigheidsstichtingen in de gemeenten Kleef en Kellen en giften aan het 2500 man sterke personeel is een Simon van den Bergh Stichting, ter eere van den stichter der firma en ten bate van het personeel ingesteld met een grondkapitaal van 100,000 mark. Vertegenwoordigd waren o. a. de regeering en de Kamer van koophandel te Krefeld.

De Dresdener Bank opgelicht voor 30.000 mark.

Maandag is de Dresdener bank, naar de Tel., meldt, voor 30.000 mark opgelicht. Bij de depositokassa van genoemde bank verscheen des middags een goedgekleed persoon, die een effectenrekening van de bankfirma Heymann en Co. presenteerde. Hierop kwam een post voor van 30.000 mark voor geleverde aandeelen der Deutschen Waffenfabriken A. G. De kassier contrôleerde de handteekeningen en stempels en daar hij alles accoord bevond, betaalde hij de som uit. Later ging de rekening, als naar gewoonte, naar een andere afdeeling, waar vastgesteld werd, dat alle handteekeningen enz. valsch waren.

Men vermoedt, dat de oplichter minstens één handlanger moet hebben, die bij de Dresdener bank werkzaam is of geweest is.

De bankfirma Heymann bestaat niet en men hoopt thans den dader of daders te kunnen opsporen als de drukkerij die het formulier gedrukt heeft kan gevonden worden. De zaak is in handen der politie.

Spanje.

Een bekeering.

Uit Madrid wordt gemeld, dat prinses Beatrice van Saksen-Coburg en Gotha, de gemalin van den infant Alfonso, zoon van de infante Eulalia, eerstdaags van het Protestantisme tot de Roomsch-Katholieke kerk zal overgaan.

Italië.

Bernadette Soubirous eerbiedwaardig verklaard.

De Paus heeft gisteren de uitspraak bevestigd van de H. Congregatie der Riten, ten gunste van de opening van het zaligverklaringsproces van Bernadette Soubirous. Bernadette heeft derhalve van nu af aanspraak op den titel eerbiedwaardig.

Dit resultaat is vooral te danken aan pater Bopère en den advocaat Mgr. Salotti en aan kardinaal Terrata, die kardinaal Vives-y-Tuto vervangt.

Rusland.

Monsters in menschengedaante.

Uit Siberië wordt een afgrijselijk inquisitieverhaal gemeld, dat een hel licht werpt op de onbeschaafdheid van den daar wonenden boerenstand. In 't dorp Atschagirki (gouvernement Tobolsk) werd het tienjarig zoontje van den boer Titow plotseling hevig ziek. De boer wien veel aan het herstel van zijn eenigen erfgenaam gelegen was, haalde, daar er in Siberië gebrek aan geneesheeren bestaat, een zoogenaamde „toovenares" of „heks" uit een plaatsje in den omtrek en kwam met de 30-jarige vrouw bij den zieke aan, op het oogenblik, dat de buren van Titow dronken van de markt terugkwamen. Toen deze buren vernamen, dat een onbekende vrouw den zoon van Titow met kruiden behandelde en daarbij vreemde spreuken prevelde, kwamen zij tot de conclusie, dat het slechts een heks kon zijn, en besloten zij haar te dooden. De beschonken boeren trokken naar Titow's woning en begonnen de vermeende heks te martelen om haar een bekentenis af te persen. Men rukte haar de haren bij bosjes uit het hoofd, sloeg haar met de vuisten in het gezicht, stak haar met de gloeiende naalden de oogen uit en pijnigde de ongelukkige zoolang, tot zij het bewustzijn verloor. Eerst toen sloegen de onmenschen haar dood. Titow, die in zijn vertwijfeling naar het dichtsbijliggende dorp geijld was om hulp te halen of zich in veiligheid te stellen, kon door de woedende boeren niet gevonden worden. Toen hun zoeken nutteloos bleef, besloten zij zich op de vrouw van Titow te wreken. Zij namen de onschuldige moeder van het met den dood worstelende knaapje in hun midden en sloegen haar halfdood. Daarop drongen zij de hut binnen, haalden den zieken jongen uit het bed, begoten hem met petroleum, wierpen hem op den dorps straat en staken hem in brand, zoogenaamd om den boozen geest uit te drijven. Toen Titow in de duisternis van den nacht naar zijn woning sloop, vond hij zijn kind dood, zijn vrouw stervende.

D. v. N.

Amerika.

Een nieuwe Hudson-brug.

Het volgend jaar zal te New-York een nieuwe brug over de Hudson gebouwd worden, die de stad met Hoboken zal verbinden. Tot nu toe werd het verkeer slechts door stoombooten onderhouden.

Volgens de „Revue" zal de nieuwe brug een van de grootste ter wereld worden; ze zal niet minder dan 2558 meter lang zijn. Voor het bouwen er van zal men vier jaar noodig hebben, zoodzt in 1917 de brug voor het verkeer geopend zal worden.

De breedte der rivier ter plaatse bedraagt meer dan een kilometer.

Venezuela.

Castro.

De N. R. Ct. vermeldt het volgende telegram uit Las Palmas, Canarische Eilanden. De echtgenoote van oud-president Castro heeft medegedeeld dat zij alvorens zich naar Venezuela in te schepen, naar Havana zou gaan, teneinde daar het einde van den opstand af te wachten, van welken opstand zij met zekerheid verwacht dat de Castropartij het zal winnen.

Zij vertelde nog, dat Castro op Teneriffe de revolutie had voorbereid, van waar hij zijn bevelen en instructies had doen toekomen aan zijn volgelingen.

De Amerikaansche consul te Caracas meldt, dat de poging van Castro om een revolutie te verwekken, mislukt is. De consul bevestigt het bericht, dat generaal Tarres en zijn officieren die zich aan het hoofd der resolutie in het Oostelijk deel van het land gesteld hadden, gevangen genomen zijn.

Binnenlandsch Nieuws.

Het program der nieuwe regeering.

De „Zutph. Crt." zegt uit zeer goede bron te vernemen:

De heer Cort van der Linden is bezig een ministerie te vormen, dat als voornaamste punt van program zal hebben, de invoering van het algemeen kiesrecht en de mogelijkheid tot het invoeren van vrouwenkiesrecht in de grondwet, terwijl de formateur een tegenstander is van uitbreiding van het recht van regrès der Eerste Kamer.

Vordor zal het program bevatten staatspensioen. in den geest van het amendement d r vrijzinnigen, en eenige punten op he gebied van onderwijs.

Mr. Cort v. d. Linden's opinie daarover is bekend uit de nota, die hij mede onderteekend eeft bij het rapport de laatste grondw tsherziening. Misschien zullen ook pogingen in die richting worden aangew end.

De conclusie is dus, dat het program der vrijzinnigen bij de herstemmingen vrijwel overgenomen wordt, zonder dat de concentratie officieel meewerkt aan de vorming van het ministerie.

De benoodigde middelen zullen uit directe heffingen worden gevonden.

De Bisschopsstaf der Egmondsche abdij.

De „N. Haarl. Ct." verneemt, dat Dinsdag j.l. op de 's-Hertogenbossche Tentoonstelling van Kerkelijke Kunst op den bekenden geëmailleerden Kromstaf van de oude Egmondsche Abdij, een serieus bod is gedaan van 500.000 francs.

In verband hiermede kan het blad mededeelen dat reeds herhaaldelijk door oudheidsliefhebbers en verzamelaars groote sommen voor dit kostbaar historisch kunststuk zijn geboden. Doch natuurlijk is daar het Bisschoppelijk bestuur nooit op een dergelijk aanbod ingegaan; een zoowel historisch als uit artistiek oogpunt belangwekkend voorwerp als deze oude Kromstaf, blijft natuurlijk voor het Bisschoppelijk bestuur van Haarlem een kostbare en ook uit kerkelijk oogpunt daar behoorende reliquie, die niet aan particuliere verzamelingen of musea wordt afgestaan.

Een mislukte openbare verkoop.

Men meldt uit Friesland aan de „Nieuwe Courant":

Het was Woensdag onder de visschersbevolking te Lemmer ver van rustig. Bij één hunner had de Rijksverzekeringsbank beslag gelegd op den inboedel, wijl hij niet genegen was de premie voor de Ongevallenwet te betalen. Die premie was hem te hoog.

Woensdag zou de inboedel publiek verkocht worden en vele visschers stonden voor het verkoophuis. Eén hunner bood voor elk stuk 1 cent, totdat door iemand in het huis voor een kast f 5 geboden werd. Toen kwam er gisting. Men eischte dat de bieder ook buiten zou komen en toen deze niet gauw genoeg kwam, ging men hem halen. De politie kon er weinig aan doen. De bieder bleek een kommies uit een naburige stad te zijn, die nu niet meer bood.

Weer werd nu elk stuk gemijnd voor 1 cent.

De bank kwam niet tot het haar toekomende bedrag en de hoed van den kommies moest het ontgelden; hij werd door de visschers in stukken gescheurd. Door het kalme optreden van den waarnemenden burgemeester is het niet tot verdere handtastelijkheden gekomen.

140 dagen aan boord verborgen.

Bij het binnenkomen in de haven te Rotterdam ontdekte gisteren de bemanning van het zeilschip „Lauriston", liggende in de Rijnhaven, in de pompkast van dat schip een man, die zich gedurende de reis van Taltal (Chili) naar hier, welke 140 dagen duurde, verborgen heeft weten te houden voor de opvarenden. Hoe de man zich gedurende al dien tijd van voedsel heeft voorzien, is ons een raadsel.

Door den trein overreden.

Woensdagnamiddag omstreeks half zes is de 30-jarige spoorwegwerkman B. J. v. Diesen, wonende Rembrandtstraat 60 te Rotterdam, op de spoorbrug over de Schie door een extra-trein komende van Kevelaer overreden. De man was voor den gewonen trein van de rails gegaan, maar wist niet, dat van den tegenovergestelden kant een extra-trein op komst was en had zich geen gevaar vermoedend weer tusschen de rails begeven. Door dezen extra-trein werd hij toen gegrepen en beide beenen werden hem afgereden, terwijl hij bovendien nog een vrij ernstige hoofdwond bekwam.

De trein stopte terstond. Het treinpersoneel legde een eerste verband, waarna van Diesen per raderbrancard door de politie naar het St. Franciscusgasthuis werd gebracht, waar hij ter verpleging is opgenomen. Daar werden hem ook de laatste H.H. Sacramenten toegediend.

Om twaalf uur vannacht was, naar wij vernemen, de toestand van den ongelukkigen naar omstandigheden vrij goed.

De vroedschap op de kermis.

Men meldt aan de „Tel.":

De vergadering van den Raad der gemeente Bergh kon Woensdag wegens onvoltalligheid niet doorgaan. Met den voorzitter was slechts één lid aanwezig. De andere vroede vaderen kon men vinden op de Doetinchemsche kermis. Dat vonden de heeren prettiger. Vergaderen kan men trouwens altijd en de Doetinchemsche kermis komt maar eens in 't jaar.

Een onaangename ontdekking.

De gemeenteveldwachter Sloof te Barendrecht bekeurde Zaterdagavond een wielrijder omdat deze zonder licht reed. De man maakte volgens de „Tel", reeds torstond den indruk, 'n verkoord adres op te geven; hij gaf voor varensgezel te zijn, waarop de veldwachter Roodenburg, die er ook bij stond, zijn bevreemding te kennen gaf, dat hij een tasch op de fiets droeg.

Wie schetst echter R.'s verbazing en spijt, toen hij thuis gekomen, bemerkte, dat zijn fiets, die een oogenblik onbeheerd voor zijn woning had gestaan, en waarop zijn tasch met gemeentepapieren bevestigd was, ontvreemd bleek.

Waarschijnlijk is dus de vermoedelijke dader verbaliseerd, terwijl de eigenaar der fiets er bij stond!

Poging tot oplichting.

Bij een groot kleedingmagazijn te Utrecht vervoegde zich een persoon met een briefje, dat als onderteekening den naam van een R. K. geestelijke droeg; in dit briefje werd aan het kleedingmagazijn opdracht gegeven aan den man een heerencostuum te leveren en een sporthemd.

In het magazijn vertrouwde men de geschiedenis echter niet en waarschuwde men de politie. Deze nam den man in arrest en onderzocht de zaak. De pastoor in quaestie bleek van niets te weten. De dader is ter beschikking der justitie gesteld. (U. D.)

Vermist.

Een aangeteekende brief, de vorige week door de firma van Versendaal van Tiel naar Rotterdam verzonden, heeft tot dusver zijn bestemming niet bereikt. De brief bevatte, volgens mededeeling der firma, een bedrag van bijna f 1000.

Onafhankelijkheidsfeesten?

Te Venlo is deze week weder een Comité opgericht voor de viering van Neerland's onafhankelijkheid; de beide eerste zijn spoedig na hun ontstaan ontbonden.

Het nieuwe Comité heeft zich tot de gemeenteraad gewend om een subsidie van f 600.

Kind verbrand.

Vrijdagochtend om half twaalf wilde de 2½-jarige Cornelis Wansink in de 2e Havenstraat te Leiden, snoepen uit een pan, die op een petroleumtoestel stond, terwijl zijn moeder zich in een andere kamer bevond. Zijn kleeren vatten daarbij vuur en het ongelukkige knaapje snelde de straat op, waar de vlammen door een voorbijganger gedoofd werden.

In hopeloozen toestand werd het kind naar het academisch ziekenhuis vervoerd.

Uitvoering zedelijkheidswetten.

De zedenpolitie heeft beslag gelegd op een 60 tal kunstbloemen, waarmede twee kooplieden te Rotterdam op de straat venten. Die kunstbloemen zijn voorzien van kijkglaasjes waardoor voor de eerbaarheid aanstoot gevende afbeeldingen zichtbaar zijn.

Liturgische wegwijzer (Bisdom 's Bosch.)

18 Aug. Maandag. Van het Octaaf. Halfdubbel. H. Mis: van het feest: Gaudeamus; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie van den H. Agapitus, Martelaar; 3de gebed enz. ter eere van den H. Geest: Deus, qui corda; 4de gebed enz. voor den Paus: Deus omnium. — Credo — Prefatie der H. Maagd. Wit

Vandaag mag ook de dagelijksche Mis voor Overledenen worden gelezen. Tenzij anders staat aangegeven, op werkdagen geen Credo en de gewone Prefatie. Zwart

19 Aug. Dinsdag, als op 18 Augustus; 2de gebed enz. ter eere van den H. Geest; 3de gebed enz. tegen de kerkvervolgers: Ecclesiae; 4de gebed enz. als op 18 Augustus. Wit

Vandaag enz. als op 18 Augustus. Zwart

20 Aug. Woensdag. Bernardus, Abt en Kerkleeraar. Dubbel. H. Mis: In medio; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. voor den Paus. — Credo — Prefatie der H. Maagd. Wit

21 Aug. Donderdag. Joanna Francisca, Weduwe. Dubbel. H. Mis: Cognovi; 2de en 3de gebed enz. als op 20 Augustus. Wit

22 Aug. Vrijdag. Octaafdag van O. L. Vr. ten hemel-opneming. Grootdubbel. H. Mis: Gaudeamus; 2de gebed enz. van de H. H. Timotheus e.a. Martelaren; 3de gebed enz., enz. als op 20 Aug. Wit

23 Aug. Zaterdag. Philippus Benitius Belijder. Dubbel. H. Mis: Justus; 2de gebed enz. van de Vigilie van het feest van den H. Bartholomaeus (Canon), 3de gebed enz. voor den Paus. Laatste Evangelie van genoemde Vigilie. Wit

Vandaag mag men ook hebben de H. Mis van genoemde Vigilie: Ego autem (zie Vigilie van de Apostelen); geen Gloria; 2de gebed enz. van den H. Philippus Benitius; 3de gebed enz. voor den Paus — Benedicamus Domino. Paars

24 Aug. **15de Zondag na Pinksteren; de 4de in Augustus. Jaarlijksche Gedachtenis van de Wijding der Cathedrale en alle andere kerken van het bisdom.** Dubbel van de 1ste klas. H. Mis: Terribilis; 2de gebed enz. van den Zondag. Wanneer het H. Sacrament is uitgesteld; 3de gebed enz. van het H. Sacr. Credo. Prefatie H.H. Drieënheid. Laatste Ev.: Zondag.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 16 Augustus 1913.

— Vrijdag slaagde voor het examen Fransch lager onderwijs de heer J. W. A. L. van Oerle van hier. Proficiat!

— Door de Eerste Boxtelsche Schaakclub zal een wedstrijd gehouden worden in het schaken. Deze wedstrijd zal in het openbaar geschieden. Ook zal aan liefhebbers van schaken, niet-leden der club, gelegenheid gegeven worden tegen een matig inleggeld, aan den wedstrijd te kunnen deelnemen.

— Vanwege de Provinciale Regelingscommissie in Noord-Brabant werd gisteren te Tilburg een concours gehouden van aangespannen stamboekhengsten en merriën.

In het nummer van stamboek-merriën waarvoor 18 stuks waren ingeschreven, behaalde het paard Elisabeth, van de weduwe van Boxtel alhier, den eersten prijs, zijnde f 80.

— Van de kermisvermakelijkheden die wij in het bericht van Zaterdag noemden, zijn er twee niet gearriveerd, de schouwburg van F. Bakker en de tent van Colpaert met zijn lichteffecten.

Verder vermelden wij nog dat er niet minder dan 22 permissiën zijn uitgereikt tot het houden van dansmuziek.

— Aan de heeren J. C. Leermakers en P. P. v. Zogchel alhier, is deze week op de vergadering van de Nederlandsche Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde afdeeling Eindhoven en Omstreken het diploma met aanteekening (zeer goed) uitgereikt voor Tuinbouw Wintercursus.

Bovendien behaalde P. P. v. Zogchel het diploma Tuinbouwteekencursus.

Beiden heeren proficiat.

Haaren. Vrijdagmiddag circa 2 uur passeerde boven onze gemeente een Vliegmachine komende van de richting 's Bosch, koers zettende naar Tilburg.

Woensel. Reeds eenigen tijd had de chef-veldwachter Peels uit Woensel er de lucht van dat er hier eene combinatie bestond, die het geval, genoemd bij art. 251bis van het Wetboek van Strafrecht exploiteerde. En toen dit vermoeden bij hem meer zekerheid kreeg, waarschuwde hij brigadier de Baar. Samen togen zij erop uit dit zaakje op te klaren. Verschillende nachten werden er voor opgeofferd en eindelijk met gunstig resultaat. Een huiszoeking had tot gevolg dat verschillende geheime middelen werden in beslag genomen en eene geheele correspondentie. Deze werd zeer naïf gevoerd. In drukwerken, b.v. programma's voor fietswedstrijden en andere dingen, werden de brieven verborgen, die zoo aan het adres door de post werden bezorgd. Wel trachtte men door scheve voorstellingen en valsche verklaringen de politie te misleiden, doch deze was te zeer berekend om zich dit te laten welgevallen.

De bewaakte persoon werd 's avonds en 's nachts door deze beide wakkere politiemannen in verkleed costuum op den voet gevolgd als zij bij vrouwelijke personen bezoeken ging brengen om daar als „deskundige" op te treden.

Op last der Bossche Rechtbank werd Dinsdagavond, overtuigd van bovenstaande feiten, gearresteerd met bevel tot onmiddellijke overbrenging naar de gevangenis, de vrouw van Th. v. d. H. te Tongelre.

Vermoedelijk zullen dezer dagen nog meer opzienbarende arrestaties plaats hebben.

Wij kunnen niet nalaten hier een woord van hulde te brengen aan brigadier de Baar van de marechaussées alhier en aan den chefveldwachter Peels uit Woensel voor hun doortastend optreden. Van de drie gevallen welke sedert het bestaan der zedelijkheidswetten van Regout zijn voorgekomen in den lande zijn er twee te boeken als achterhaald door de activiteit van de Baar en Peels. „E. Dbl."

Baardwijk. De schoenmakers, vereenigd in den R. K. leerbewerkersarbeidersbond, zullen Maandag het werk bij de handwerkfabrikanten neerleggen. Bij negen patroons zal gestaakt worden.

Het geschil loopt over loonsverhooging.

Leur. Donderdagmiddag circa 3 uur heeft alhier een doodelijk ongeval plaats gehad. De 9 jarige D. Jongeneelen had een boodschap gedaan in het dorp en wilde langs den overweg bij Wachtpost 11 huiswaarts keeren. Tweemaal had de wachteres den jongen toegeroepen even te wachten, aangezien twee treinen zouden passeeren. Toen echter de eerste trein was voorbij gesnord, beging de knaap de onvoorzichtigheid onder de afsluiting te kruipen, waarna hij door den juist aankomenden sneltrein werd gegrepen en vermorseld.

De dood trad spoedig in.

D. v. N.-B.

Electriciteitsvoorziening in Noord-Brabant.

Naar de „'s-Hert. Ct." verneemt, stellen burgemeester en wethouders van Breda aan den Raad der gemeente voor in de vergadering van Zaterdag a.s. te besluiten alsnog niet aan te sluiten aan de Provinciale Centrale en burgemeester en wethouders op te dragen een deskundige aan te wijzen tot onderzoek van het electriteitsvraagstuk, te dien einde aan burgemeester en wethouders een blanco crediet te verleenen en de Regeering te verzoeken geen concessie te verleenen aan de Provinciale alvorens de groote steden zijn gehoord.

Onwaar bericht.

Door den schilder Mutsaers is een aanklacht ingediend bij den Officier van Justitie te 's Bosch tegen het *Eindhovensch Dagblad* wegens het verspreiden van een onwaar bericht omtrent hem.

Gemengd Nieuws.

Hongerdood op Nova-Zembla.

De „Petit Parisien" weet te melden, dat het hoofd van een visscherijbedrijf op Nova-Zembla, gedurende tien maanden nagelaten heeft het personeel van voedsel te voorzien. Het personeel, uit een honderdtal personen bestaande, is geheel van honger omgekomen, na de kleederen en de lijken der gestorvenen te hebben verslonden.

De heer in den Speisewagen.

Een vroolijke geschiedenis heeft zich onlangs afgespeeld in den sneltrein tusschen München—Frankfort.

Onderweg stapte een reiziger in, die nergens meer een plaats kon vinden. Eindelijk vond hij in een coupé een oogenschijnlijk onbezette plaats, waar twee handtasschen op waren neergelegd. De daar tegenover zittende heer verklaarde echter, dat die twee tasschen toebehoorden aan een heer, die juist in den speisewagen vertoefde.

De reiziger blijft dus tevreden in den gang staan, maar de heer uit den Speisewagen komt maar niet terug.

De reiziger verstout zich eindelijk de tasschen in het net te zetten en zegt: „Tot die meheer uit den Speisewagen terugkomt, zal ik hier toch maar gaan zitten, en onderwijl op zijn bagage passen".

De reis gaat verder, men nadert het eindstation, maar de heer van den Speisewagen komt nog altijd niet terug.

De heer aan de overzijde wil nu de tassen uit het net nemen, en maakt aanstalten om aan het volgende station uit te stappen.

Maar nu maakt de reiziger de opmerking: „Pardon mijnheer, deze bagage behoort, gelijk u zelf zegt, aan den heer in den Speisewagen. Ze kan onmogelijk aan u toebehooren".

„Het was maar een grap geweest, verklaarde de ander, om nog meer reizigers uit den coupé te houden".

„Pardon!" zegt de ander, „dat kan iedereen wel beweren. Ik heb het toezicht op deze bagage nu eenmaal op mij genomen, ik kan ze dus niemand anders overgeven dan den heer in den Speisewagen".

De andere heer geraakt in de grootste opwinding en roept den conducteur. Deze verklaart onder algemeene vroolijkheid der medereizigers, die zich voor het geval interesseeren, dat de laatst ingekomen reiziger volkomen in zijn recht is.

Behoort deze bagage toch aan den anderen heer, welnu dan heeft hij onrechtmatig een plaats bezet gehouden, waarvoor hij niet betaald heeft.

De bagage werd nu naar de garderobes gebracht, en de heer zal nu zijn eigendomsrecht moeten bewijzen, en bij het gelukken hiervan zal hij de boete moeten betalen voor een onrechtmatig bezetten van een plaats. Msb.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Meneer de redakteur.

Deze week is onze Driek nog is bij me geweest, en we hebben nog is gepraot over alles en nog wè.

Onzen Driek ha de Dommel geleze en die zée dè er iets van in stond um een Dommelklup op te richten.

Ik docht in men eige zo der klup in St. Katrien dan nie meer bestaon, of wille ze daor nie mer zijn, zen die dommelheerkes daorveur ok al te deftig geworre.

Mer onzen Driek zée er iets aanders van. Vur vier jaor terug beston er ok zon Dommelklup, en die ha toen es taok op der genome um dè „Recht, Billijkheid en Waarheid in mekaor te stellen. Dè is toen zo slecht ut gevalle mee der geschèn op den Deken en op aonder meenschen, dè die klup deur de Dommelpertij gewoon weg ontslage wier. En nou wil dieje H. v. B. dan een nei klup. Hoe dèt die dè aon de steel zal steke dè zullen we is afwochten. 't Zal wel iets deftigs worre. Ge wit wel.

De Centraol hee zon flauw smoesjes nie noodig um de boel in 't geheim te bedissele. Elkendeen kan zien wa de Centraol wil.

Ik wensch alleman 'n plezierige kermis.

TOON.

Rechtszaken.

Moord en moordpoging.

De Hooge Raad deed thans uitspraak in de zaak van:

L. H., arbeider te Berkel (N.-B.) door het hof te 's-Hertogenbosch, met vernietiging van een vonnis der rechtbank te Breda, veroordeeld tot 15 jaren gevangenisstraf wegens moord op zijn kind en poging tot moord op zijn vrouw, welke hij in de Lei onder Tilburg had geworpen, met het oogmerk, hen door verdrinking van het leven te berooven, waartoe hij, in kalm overleg, het plan had beraamd. Het kind was verdronken, de vrouw had zich weten te redden.

Dit cassatieberoep, dat niet door middelen was gesteund, werd verworpen.

Diefstal van rijwielen.

Gisteren stond voor het Hof terecht J. Th. Van W., 37 jaar, reiziger te Rotterdam, (gedetineerd);

Beklaagd dat hij op 31 Augustus 1906 des voormiddags omstreeks 10¼ uur en op dienzelfden datum des middags omstreeks 12 uur te Arnhem, telkens heeft weggenomen met het oogmerk zich wederrechtelijk toe te eigenen een rijwiel, welke rijwielen waren eigendom respectievelijk van A. L. C. v. D. en R. J. R., althans van anderen dan van hem, beklaagde.

Door de arrondissements-rechtbank te Arnhem bij vonnis van 1 Nov. 1910 te dezer zake wegens diefstal veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf; welk vonnis het Hof te Arnhem bevestigde bij zijn arrest van 5 Januari 1911, doch beklaagde veroordeelde tot vier jaren gevangenisstraf, waarna de Hooge Raad bij arrest van 27 Maart 1911 het door den beklaagde ingesteld beroep in cassatie verwierp.

Thans heeft de Hooge Raad — op het daartoe door beklaagde gedaan verzoek — aan het Bossche Hof opgedragen deze zaak opnieuw te onderzoeken, uit overweging: dat bij het in deze zaak gehouden nader onderzoek door zekeren Gerardus Bayens, thans wonende te Rhenen, voor den rechtercommissaris is verklaard, onder meer, dat hij in Augustus 1906 te Duisburg woonde en aanvrager (beklaagde) te Styrum, tot op den dag waarop het misdrijf zou zijn gepleegd, waarvoor aanvrager is veroordeeld, namelijk op 31 Augustus 1906, in den morgen omstreeks 10 à 11 uur verzoeker bij hem aan zijn woning is gekomen en bij hem te Duisburg is gebleven tot des namiddags omstreeks 4 à 5 uur, terwijl Bayens verschillende redenen opgeeft, waarom hij zich omtrent den tijd van dat bezoek niet kan vergissen, zoodat indien, dit waarheid bevat, verzoeker niet op de plaats des misdrijfs kan zijn geweest.

Als gekozen verdediger trad op mr. R. van Mare, advocaat te Arnhem.

Als getuigen waren gedagvaard Bayens en Koenders.

De advocaat-generaal mr. Tak vroeg na 't getuigenverhoor vrijspraak met last tot onmiddellijke invrijheidstelling.

Ook de verdediger van beklaagde pleitte vrijspraak.

Het Hof ging in raadkamer, doch weigerde de onmiddellijke invrijheidstelling en bepaalde de uitspraak op a.s. Dinsdag over acht dagen.

BEKENDMAKINGEN.

Kermis te Boxtel.

De BURGEMEESTER van BOXTEL brengt ter algemeene kennis, dat gedurende de a.s. kermisdagen van 17 tot en met 20 Augustus a.s.

1o. het sluitingsuur voor herbergen, tapperijen, bierhuizen en dergelijke inrichtingen is bepaald op twaalf uur des avonds;

2o. alle voorstellingen, hetzij in herbergen, tenten enz., geëindigd moeten zijn en blijven van half twaalf uur des avonds tot den volgenden morgen negen uur;

3o. daar waar danspartijen gegeven worden, deze slechts mogen voortduren tot tien uur des avonds en niet wederom mogen aanvangen vóór negen uur van den volgenden morgen.

4o. dat de open draaimolen moet worden gesloten om negen uur des avonds en de stoomcaroussel om twaalf uur des avonds.

Boxtel, 2 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter kennis van de ingezetenen, dat voor het eventueel verleenen van hulp aan drenkelingen zijn geplaatst:

Een dreg in de bergplaats aan den Burgakker.

Een reddingsboei in de nabijheid der Zwaansche Brug, tegen het huis, bewoond door de wed. P. van Kleef.

BOXTEL, 16 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.

De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Esperanto ter dood veroordeeld!

We hebben dan het antwoord van v. d. W. vernomen, zooals we het verwacht hadden: Veel geschreeuw en weinig wol, veel praats en weinig zaaks, zoodat we het heusch 't publiek niet kwalijk kunnen nemen, dat het zijn geschrijf beu werd. Ik zal hem in mijn antwoord niet in al zijne scheeve sprongen volgen, maar houd mij aan de volgorde mijner eerste artikelenreeks.

I. *Levende taal.* De Heer v. d. W. is zoo vrij, me een paar vraagjes voor te leggen. Ik geef alleen 't antwoord, om kort te zijn de lezer kan de vragen zelf wel daaruit begrijpen.

1. Het leven, de ontwikkeling van Esperanto is even vrij als van Fransch, Duitsch, Engelsch, enz. (De term »geheel vrij« is door v. d. W. verkeerd gebruikt, want ook in de nationale talen is de ontwikkeling *geleidelijk*, dus niet geheel vrij).

2. Esperanto zal in de verschillende landen gelijk blijven, omdat het steeds in hoofdzaak gebruikt wordt en zal worden, voor *internationaal* verkeer.

3. Door het eerste antwoord is 3 overtollig geworden.

4. »Levende taal« is dus voor Esperanto geen »groot woord«, zooals maximum internationaliteit, logische woordvorming, gemakkelijkheid, enz. zijn in den mond van 'n Idist.

Wie nu den Heer Den Hengst, of v. d. W. of 'n ander Idist inlichtingen verzoekt, gelieve dezen heeren even de volgende vragen voor te leggen:

1. Is Ido 'n levende taal?

2. Is 't leven, de ontwikkeling van Ido zoo vrij als die der nationale talen, d.i. richt ze zich alleen naar een *geleidelijke* ontwikkeling?

3. Als die ontwikkeling *niet* vrij is, doch van eene bepaalde autoriteit afhankelijk gesteld wordt, wat zal men dan doen, zoo eenig besluit dier autoriteit niet aanvaard wordt?

4. Is de uitdrukking »levende taal« door de voormannen der Idisten gebruikt misschien enkel maar 'n »groot woord«? (1)

'k Zeide verder, dat Esperanto algemeen gebruikt wordt, d.i.: *a.* onder verschillende talen sprekende volken; *b.* voor allerlei doeleinden. Dit wordt door v. d. W. niet tegengesproken. Alleen vindt hij dat begrip „*algemeen*" wat eng genomen. Nu: ik zal mij wat duidelijker uitdrukken: Onder »algemeen« versta ik hier: *a.* onder alle volken van eenige beteekenis voor het wereldverkeer, *b* voor de meest verschillende doeleinden.

Mocht hij nu misschien meenen, dat ik overdrijf, dan zal ik hem de noodige *feiten* onder de oogen brengen, die hem tot erkenning zullen *dwingen*. Neemt hij daarentegen aan, dat Esp. ook in dien zin algemeen gebruikt wordt, dan zal hij ook moeten toegeven, wat er direct uit volgt: 1e dat Esperanto wel degelijk reeds zijne taak als *wereldtaal* vervult, en 2e dat zulk een bewijs van geschiktheid door Ido nog niet kan verstrekt worden.

II *Fundamento.* Hier heeft W. het bewijs geleverd, dat ik de waarheid sprak, toen ik zei: «Men verwart het Fudamento maar al te dikwijls met de taal zelf». Daardoor komt hij tot de ongerijmdste redeneeringen, waaruit men b. v. zou moeten besluiten, dat in het fondament van een huis planken, vloeren, zolderingen, dakpannen, enz. te herstellen zijn! Tot zulken onzin komt men, als men iemands woorden 'n verkeerde beteekenis wil geven.

Wie een juist idée wil hebben van de massa fouten, die zich in het Fundamento bevinden, vergelijke het eens met het onlangs verschenen «Klassika libro», dan zal hij 1e. inzien, dat de fouten van heel geringe beteekenis zijn en aan de deugdelijkheid van het fundamento niets afdoen, 2e begrijpen, waarom ondanks die fouten alle Esperantisten der geheele wereld aan iederen woordstam dezelfde beteekenis hechten, en 3e ook den zin snappen van de Nederlandsche uitdrukking «van 'n muis 'n olifant maken».

III Over mijn artikeltje betreffende de *delegation* was de heer v. d. W. al heel slecht te spreken. Natuurlijk, 't is niet plezierig, als zoo het doopceel gelicht wordt van iemand, met wien men intiem bevriend is. Is dit echter mijne schuld? Toch heeft W. nog de brutaliteit, mij te vragen, wat dat alles bewijst. Nu, mijnheer v. d. W., als ge dan niet verder wilt denken dan uw neus lang is, zichier; Die geschiedenis bewijst 1e dat Ido ten eenemale het recht mist, zich te noemen: Lingvo internacionala di la delegitaro.

2e dat de Idisten, die toch telkens en telkens daarmee voor den dag komen, het volk bedriegen. 3e dat de Idistenbeweging te wantrouwen is, vooral, wanneer zij met «groote woorden» voor den dag komt. 4e dat het Fransche spreekwoord wel eens ooit waar is: «Qui se fâche, a tort».

IV *Kapjesletters.* De courant, die verleden jaar in Parijs niet kon verschijnen, schijnt 'n zwaarwichtig bewijs te moeten zijn voor de onbruikbaarheid der kapjesletters; de meer dan honderd, die wèl verschijnen, bewijzen bij v. d. W. niets!

Maar, m'n waarde, hoe grooter ge de moeilijkheid van die letters afschildert, hoe duidelijker ge de innerlijke kracht der Esperantobeweging maakt. Toen Zamenhof met zijne uitvinding gereed was, bestonden op de geheele wereld zijne kapjesletters nog niet, en *toch* heeft zijn stelsel reeds in alle belangrijke steden der gansche wereld zijn intocht gedaan. Ik heb echter nog gegronde redenen om aan de juistheid van v. d. W.'s pseudo-sensatie-berichtje te twijfelen. Als men toch weet, dat er te Parijs 'n lettergieterij is, die Esperanto-letters vervaardigt (Allainguillaume, J. Saling et Cie. 21 Rue du Montparnasse, Paris), dat verschillende couranten reeds te Parijs verschijnen, geheel of gedeeltelijk in Esperanto, zooals: *Vekig'o, Paris-Esperanto, l'Esperantiste Catholique, La Revuo, La Movado, Lingvo internacia, Juna Esperantisto, Franca Esperantisto, Skienca Gazsto,* — als men weet, dat de Esp.-beweging in Parijs reeds zoo uitgebreid is, dat daar in den winter 1812—13 *drie en zeventig* Esperanto-cursussen werden gegeven, — dan geloof ik dat alle grond voor dien twijfel aanwezig is. Voor de Nederlandsche drukkers wil ik er dit nog bijvoegen, dat in ons land de kapjesletters goedkooper te betrekken zijn dan uit Parijs, en wel *tegen dezelfde prijzen als de gewone letters.* Aldus verzekerden mij de Gebrs. Bek te Veghel, die de kapjesletters hebben, en over de aanschaffing daarvan heelemaal geen spijt hebben.

Of het groote moeilijkheid geeft, de kapjesletters te hebben op schrijfmachines, daarvan kan men zich overtuigen op de Tilburgsche tentoonstelling.

In antwoord op de noot onder W.'s vierde artikel geef ik hem dezen zin van Kollewijn ter overweging: »Taal wordt niet mooier of leliker door de spelling«. (Opstellen over spelling en verbuiging p. 33). Voor de kapjesletters *s* en *c* geven de Idisten *sh* en *ch*, dus 'n *h* in plaats van het kapje. Nu, laat eens hooren, v. d. W., wat geven de Idisten in de plaats van de kapjes op u, g, j, en h? Zoover ik weet..... niets. *Als* ze dus iets geven, gezen ze een *h*, juist als wij in geval van nood.

'k Geef nog eens het woord aan den hoofd-Idist, Loncurat: »De kapjesletters zijn noodzakelijk en geenszins willekeurig, noch door hun vorm, nog door hun klank.

V. *Meervoudsvorming.* v. d. W. geeft het bewijs, dat eene moeilijke zaak ook wel eens als gemakkelijk kan voorgesteld worden (waardoor ze het nog niet is!) Hij vergeet (?) daarbij iets te zeggen over de veranderingen, die de meervoudsvorming in Ido na zich sleepte, en die ook geen verbeteringen waren, noch de taal vergemakkelijkten.

Ook verzwijgt hij, dat door het wegvallen der buigingsuitgangen en meervoudsuitgangen 'n vaste zinsbouw noodzakelijk wordt, zooals we dien hebben in 't Fransch en Engelsch. En daar eene internationale taal zich aan alle nationale talen moet aanpassen, *moet* de zinsbouw er vrij zijn, *moeten* de betrekkingen, waarin de woorden in den zin tot elkaar staan, zoo duidelijk mogelijk zijn aangegeven, zijn dus de meervouds-, en ascusatief-uitgangen ook voor het bijv. nw. *noodzakelijk*. Hier schuilt het geheim, waardoor meesterwerken uit verschillende talen zoo vlociend, zoo juist in Esperanto zijn over te brengen, zoodat de vertaling in onze wereldtaal de andere overzettingen overtreft. Nog onlangs schreef me iemand: »Ik heb »*Tebiola*« in verschillende talen gelezen, doch geen der vertalingen beviel mij zoo goed, als die in Esperanto« Laat eens hooren, v. d. W., wat Ido zooal vertaald heeft, dan zal ik U het lijstje van Esperanto-vertalingen eens laten zien.

Dat de meervoudsvorming in Esperanto gemakkelijker is, moet W. dus toegeven. Als hij volhoudt, dat door de j-uitgangen Esp. leelijk wordt, beweert hij ook, dat het Nederlandsch leelijk is. Maar wat ik dienaangaande van onze moedertaal zeide, heeft hij zeker weer niet gelezen.

Internationaliteit. Hier toont v. d. W. weer zijne kunst in het uit het verband rukken van iemands woorden, om zoo (schijnbare) tegenspraak aan te toonen. Ik geef toe, dat Ido veel meer internationale woorden heeft dan Esperanto. 'k heb echter ook aangetoond in VI, dat door het te ver doorvoeren van het internationaliteits-beginsel 'n wereldtaal *minderwaardig* kan worden. 'k Moet dus tot de conclusie komen, dat v. d. W. hier moedwillig den lezer misleidt.

Woordvorming. Naar aanleiding van dit onderwerp geeft v. d. W. niets ten beste dan 'n paar **onwaarheden**, waarover we 't in het volgend slotartikel even zullen hebben.

P. A. SCHENDELER.

(1) Ik houd mij beleefd aanbevolen voor de antwoorden, welke de heeren op die vragen zullen geven.

Markten.

Maandag 18 Augustus.

Bladel en Netersel: beesten.
Middelrode: kalveren.
Uden: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 19 Augustus.

Gilse: vee.
Zaltbommel: veulens,
Wijchen: paarden, vee.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 20 Augustus.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Boxmeer: kalveren.
Made: jaarmarkt.
Nijmegen: vee.
Son en Breugel: jaarmarkt.

Zaterdag 23 Augustus.

Gorichem: paarden.
Tiel: paarden.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,32 de K.G.

ADVERTENTIËN.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

maakt bekend:

Dat op **Maandag 8 September 1913** ten **4 uur n m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen zal plaats hebben de jaarlijksche

Nagrasverpachting te Boxtel.

Biljetten verkrijgbaar na 30 Aug. e.k.

Verpachting van nog eenige perceelen NAGRAS.

Te bevragen bij **G. Peijnenburg,** Kinderbosch, **Boxtel.**

Vervoeren van Klinkers.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van BOXTEL, zullen op **Dinsdag den 26 Augustus 1913,** om **tien uur voormiddag**

in het openbaar

aanbesteden:

Het vervoeren van 40.000 stuks Klinkers, vanaf het Station naar den Gestelschen Weg.

Inlichtingen geeft de Heer H. J. DEKKERS, Gemeente-opzichter.

De op zegel geschreven biljetten, moeten ter Secretarie zijn bezorgd, **vóór tien uur voormiddag,** van den dag der besteding.

Boxtel, 16 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.
De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

De Notaris van de Mortel

te 's HERTOGENBOSCH,

zal te Boxtel op **Donderdag 28 Aug. 1913** in het Café „De Kei" van den Heer WOLLERICH provisioneel, en **Donderdag 11 Sept. 1913** in het café „de Zwaan" van den Heer A. VERBERNE definitief, telkens des nam. ten 4 ure

publiek verkoopen:

Onder de gemeente Boxtel

1. **Een winkelhuis met erf en tuin**

waarin een **woning** aan de **Rozemarijnstraat A 490,** kad. K nos 1113, 1114 en 1115 te zamen groot 3 A. 77 c.A.

2. **Afgekeurde woningen,**

thans **bergplaats** in de **Rechterstraat hoek Rozemarijnstraat,** kad. K no. 627, groot 98 c.a.

Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

Lachen!! Lachen!!

Kermis Boxtel.

Café J. H. Thijssen,

Eindhovensche Steenweg.

Gedurende de Kermis

optreden van het gunstig bekende

„DUO HENRI"

en

PIANIST KIENTZ uit Rotterdam.

Entreé Vrij Vrij Entreé

Aanbevelend,

J. H. Thijssen.

Lachen!! Lachen!!

GROOTE OPRUIMING van SCHOENWERK

Wegens verbouwing worden alle voorhanden zijnde HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN aan veel verminderde prijzen opgeruimd.

Komt zien en overtuigt U.

Willem Bovendeert

BOXTEL

Rozemarijnstraat.

DANSEN! DANSEN!

Prachtige Danssalon

in den tuin van den Heer

G. C. BULLENS, nabij 't Station

Magnifique Dansvloer

Prachtig Dansmuziek

Zondagsentrée **15** ct. - Dansen vrij.

Overige dagen vrij Entreé. **3** ct. per dans.

PUIKE CONSUMPTIE. NETTE BEDIENING.

Aanbevelend.

Dansen! Dansen!

KERMIS BOXTEL.

Voor het eerst gearriveerd

Schulte's ronde Danstent

met spiegelgladde vloer.

Wilt U zich amuseeren, bezoekt dan deze dans-salon, welke geplaatst is achter

HOTEL VAN DIJK.

Voor puike dranken en goede bediening zal steeds zorg gedragen worden.

Ingang naast het Hôtel van Dijk.

Aanbevelend, B. A. DELEMARRE.

Café „Noord-Brabant"

MARKT - - - BOXTEL.

Gelegenheid tot Dansen.

Een eerste klasse Orchestrion, zooals nimmer in Boxtel werd gehoord, werkt geheel automatisch en is gelijk aan een orchest van 20 personen.

Reuzensucces! Overtuigt U!

Etterende beenwond genezen.

door den

Elkeen, welk aan etterende beenwond of aan open been lijdt, weet hoe langdurig deze wonden zijn en hoe moeilijk deze genezen. Voor hen is het dus zeer belangrijk kennis van hetgeen iemand schrijft, die 1½ jaar lang aan een open been heeft geleden, waarvoor geen enkel middel wilde helpen. Toen hij ten slotte den Kloosterbalsem aanwendde, hebben 2 potjes Kloosterbalsem hem zoo afdoende genezen, dat geen spoor meer van zijn wond te zien is.

De heer B. v. d. Hazel, Monnikenpad 20 te Amersfoort, verklaart daaromtrent het volgende:

„Mijn zoon Bartus v. d. Hazel kreeg „ongeveer 1½ jaar geleden een groote „wond aan het scheenbeen, waardoor „het been vreeselijk aangetast werd. Welke middelen hij ook aan„wendde, niets hielp, integendeel werd de wond steeds dieper en be„gon zij steeds meer te etteren. Hij schreeuwde het soms uit van „de vreeselijke pijn en dikwijls had hij koorts. Hij „werd er wanhopend onder omdat het zoo lang „duurde. Ten slotte kwamen wij op het denkbeeld den KLOOSTER„BALSEM aan te wenden. Hij kocht een potje Kloosterbalsem „bij den heer A. v. d. Weg in de Langestraat en wendde deze „aan. Reeds dadelijk was er verzachting van de pijn te be„speuren en men zag de wond als het ware zienderoogen genezen. „Tot ons geluk kan ik verklaren, dat, na twee potjes Kloosterbalsem gebruikt te hebben, de wond geheel en al genezen was. „Hij loopt thans weer dat het een lust is, waarvoor wij allen „zeer dankbaar zijn". De

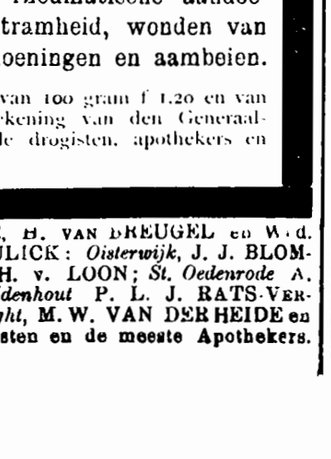

Ingezonden Br. v. d. Hazel (volgens portret).

KLOOSTERBALSEM, KLOOSTER SANCTA PAULO

geneest onvoorwaardelijk rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten, huidaandoeningen en aambeien.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent. van 50 gram 75 ct., van 100 gram f 1.20 en van 250 gram f 2.50. Eischt **ROODEN BAND** met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, H. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde*, P. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS-VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

Kermis Boxtel.

Dansmuziek

in Café „NEUF"

Eindhovensch Koffiehuis, bij A. VAN HEESSEL,

(voorheen H. v. d. Wiel,) **Fellenoord.**

Spiegelgladde vloer. - Puike muziek.

Nieuwe orgel van de **Wed. Berthrams** uit Stratum.

Vrij Entrée.

Aanbevelend,

A. van Heessel.

Pensionaat

„St. Joseph"

(Broeders Hieronymieten,)

Lokeren (België.)

Lijn Gent-Antwerpen.

Moderne Talen - Wiskunde en Koophandel - Snel- en Machineschrift.

VRAAGT PROSPECTUS.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.

in mooi linnen bandje - 0.80.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor een enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

Kermis Boxtel 1913.

Gedurende de Kermisdagen

Puik Dansmuziek

in de Doeletent bij

JOS. VAN SON,

Café „DE KOM" BOXTEL.

Voor nette bediening en puike dranken zal worden zorg gedragen.

Vrij Entrée. Vrij Entrée.

Aanbevelend, JOS. VAN SON.

The White Bioscope

Markt - Boxtel.

Gedurende de Kermis iederen dag Nieuw Programma

Let vooral op ons hoofdnummer

Het fragment uit het beroemde werk

„QUO VADIS"

Het Teeken des Kruises

Verder geven wij afwisselend Natuuropnamen Comische en Dramatische films.

Aanvang half vier.

Prijzen der plaatsen: 1e rang 40 ct. 2e rang 25 ct. 3e rang 15 ct.

Ieder uur Nieuwe Voorstelling.

Hôtel „De Kei"

MARKT, BOXTEL.

Gedurende de Kermisdagen

PRACHTIG DANSMUZIEK

in de ruime achterzaal.

Prachtig spiegelgladde dansvloer.
Geheel nieuw systeem Orgel.

Zondag's-Entrée 15 cent. - Dansen vrij.
Andere dagen vrij Entrée. 2 ct. per dans.

Puike consumptie - Nette bediening.

Aanbevelend.

1912 Het jaar 1912 heeft ons geleerd een groote omzet te verkrijgen door goede kwaliteit en laagst in prijs. **1912**

Sumatradek vanaf 60 cts 75 — 85 — 100 — 125 — 150 — 200 per pond.
Vorstenlandendek vanaf 55 — 60 — 80 — 100 — — 110 — 125 per pond.
Seedleafdek prima brand en kwaliteit 45 — 55 — 60 per pond.
Borneodek vanaf 80 — 100 — 125 — 140 — 150 — 175 — 200 per pond.
Braziel vanaf 40 — 45 — 50 — 55 — 60 de twee laatste geschikt. voor opleggers.
Java bin. goed vanaf 14 — 16 — 18 — 20 — 22½ — 25 — 27 30 cts p.p.
Vorstenl. bin. goed vanaf 25 — 27½ 30 cts per pond.
Sumatra omblad, vanaf 30 — 32½ — 35 — 40 — 50 — 60 per pond.
Vorstenlanden omblad vanaf 45 — 50 — 55 — 60 per pond.
Seedleaf omblad vanaf 50 — 55 — 60 cts per pond.
Gemeleerd losblad à 20 cent per pond.
Binnengoed 15 cent per pond. **Concurreeren onmogelijk.**

Alleen verkrijgbaar bij DE GOEDE & LAP, Handel in Tabak

Muiderstraat 8, Amsterdam.

Zendingen onder rembours boven tien Gulden franco
Voor al deze tabakken wordt voor doorbranden ingestaan. Let op het adres. **Telefoon 378 Noord.**

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

TWEEDE BLAD van CENTRAAL-BRABANT

No. 66. Zaterdag 16 Augustus 1913.

Boschbranden.

Begrijpelijk is de zomer met zijn warme soms schrape dagen hoogst gevaarlijk voor het ontstaan van brand in de bosschen. Het jaar 1911 kenmerkte zich door groote hitte en droogte, maar niet minder door de vele boschbranden. Welig gegroeide bosschen werden in een minimum van tijd totaal verwoest. Ook in onze zuidelijke streken is het getal groot, dat tengevolge dier branden belangrijke schade leed.

Bij aanhoudende droge jaargetijden stijgt de angst der boscheigenaars. Slechts een onvoorzichtige wandelaar, arbeider of kind kan door het wegwerpen van een brandende lucifer, ongedoofd eindje sigaar of gloeiende tabak eener pijp oorzaak zijn, dat onherstelbare schade aan zijn evenmensch wordt toegebracht. Aanvankelijk is het vuur nog te blusschen, doch gebrek aan blusschers is oorzaak, dat vele perceelen bosschen vernield worden. Terecht is meermalen de wenschelijkheid betoogd eener boschwetgeving, waarin een en ander ter bestrijding en voorkoming van boschbranden werd voorgeschreven.

Zeker, door het verzekeren der bosschen tegen geldelijk verlies van brandschade worden de schrijnende nadeelen weggenomen, maar de verzekeringsmaatschappijen vergoeden en kunnen niet vergoeden de waarde, welke 't bosch aan wasdom heeft. Daarbij is men een weinig pessimistisch gestemd tegenover verzekeringen, omdat er 1911 verschillende maatschappijen zijn geweest, welke in de bange dagen, waarin vele branden voorkwamen, de verzekering telegrafisch opzegden.

Daarbij is de premie, welke jaarlijks moet betaald worden, van dien aard, dat men tegen verzekering opzag.

Het beruchte jaar 1911 heeft velen aangespoord een premie van 6 tot 7 per 1000 voor bosschen beneden 20 jaar wasdom en 3 tot 4 per 1000 voor andere te betalen.

Ter loops wees ik hier op, doch wensch daarop niet verder in te gaan, omdat dit schrijven enkel bedoelt boschbranden te voorkomen en te bestrijden. Te weinig bekend is de door de Ned. Heidemaatschappij uitgegeven reclameplaat, met opschrift: „Helpt allen mede boschbrand te voorkomen"

Van niet minder belang zijn de wenken welke de Nederlandsche Heidemaatschappij in haar tijdschrift aan de hand doet ter voorkoming van brand. Boschbezitters zuivert Uwe bosschen van drooghout, maakt brandsingels en plant loofhout op gevaarlijke plaatsen. Nu het uitdunsel goedkoop is en bijna niet meer aan houtsprokkelen wordt gedaan, blijft veel dor hout in de bosschen liggen. Met brandsingels worden bedoeld wegen, die groote perceelen bosch scheiden en waarop geen brandstof aanwezig is. Zoo blijft het vuur tenminste tot kleinere perceelen beperkt, indien de wind althans niet te hevig is.

Door loofhout langs publieke wegen en spoorwegen te planten, zal de brand dikwijls gestuit worden, vooral als zorg wordt gedragen den grond te zuiveren van doodhout, takjes en bladeren.

De berkensingels kunnen alleen 't brandgevaar verminderen, als de berk welig groeit.

Ook het aanleggen van breede, brandvrije strooken langs openbare wegen, spoor- en tramlijnen beperkt het aantal boschbranden. En dit is toch niet zoo kostbaar en moeilijk. Slechts het strooisel en de heide behoeven te worden verwijderd of de grond omgespit of geploegd.

Wandelaars, in het bosch werkende arbeiders of door het bosch huiswaarts keerende en in het bosch spelende kinderen, zijt toch voorzichtig met het wegwerpen van brandende lucifers, ongedoofde eindjes sigaren, gloeiende asch eener tabakspijp en het stoken van vuur in of in de nabijheid van bosschen. Onberekenbaar is de schade, welke ge kunt veroorzaken door onvoorzichtigheid en achteloosheid.

„Men moet gezien hebben, schrijft genoemd tijdschrift, hoe in enkele seconden een weggeworpen sigaret, de als buskruit brandbare heide deed ontvlammen, ja zelfs zoo, dat niet dan met de uiterste moeite een uitbreiding van den brand was te keeren. Men moet gezien hebben, hoe een jong dennenbosch in lichte laaie stond, terwijl minuten te voren nog geen spoor van brand aanwezig was en als eenige oorzaak van den brand een door een boer uitgeklopte pijp was te ontdekken, om te weten welke gevaren onvoorzichtigheid in dezen medebrengt."

Ieder jaar neemt in deze streek 't getal boschbranden toe. Bejaarde landbouwers weten te vertellen, dat men daar vroeger bijna niet van hoorde. En toch waren er toen meer bosschen als nu.

Want worden de bosschen gekapt dan worden de gronden in cultuur gebracht, zoodat over eenige jaren bosschen en heide zijn verdwenen. Dus behalve op de finantieele belangen dien gewezen te worden op het schoon, dat in bosschen en heide is te vinden.

Helpt daarom allen het boschbrandgevaar bestrijden en voorkomen.

(N. Veni. Ct.) H. K.

Van 's Levens Schaduwkant.

Den heelen dag had hij aan de kade gewerkt in een kolenschip. Onafgebroken was de rij gegaan van werkers, die opklommen uit het ruim, de zware zakken op den nek en in een lange reeks voortliepen naar het pakhuisje ginds, waar zij hun zakken keerden, om weer terug te gaan, eenzelfde rij, en neer te dalen in het donkere ruim. Tusschen hen in, een schakel uit de keten van lossers, die zich strekte van schip naar pakhuis, en als met een slinger gewonden om het pakhuis, weer terug van pakhuis naar schip, had hij geloopen, heel den dag, met maar een korte tusschenpoos van een uur om te eten en uit te rusten.

Hij wist zich doodmoe, maar hij voelde het nauwelijks, blij als hij was met het karweitje het eerste na dagen van lediggang. Zijn zwart gezicht, waarover het zweet witte strepen getrokken had, voelde strak en groezelig en zijn handen waren pijnlijk van het grijpen en vasthouden der zakken. Zijn vermoeide knieën zakten telkens een beetje door. En hij verlangde te zitten en te rusten.

Hij was toch zoo jong niet meer. En als je dan dagen lang niet gewerkt had, dan voelde je je den eersten dag weer zoo lamgeslagen van dien inspannenden arbeid. Maar hij had geld nu tenminste. Zijn vrouw, die altijd mopperde, zou tevreden zijn en hij zou rustig den verderen avond thuis zitten met zijn beetje tabak en met een kop koffie.

Toen hij, door het steegje naast zijn huis gekomen, aan de lage achterdeur kwam, meende hij binnen stemmen te hooren. Hij luisterde en zijn gezicht betrok, toen hij de stem van zijn zoon herkende.

Jammer, dat die nu juist thuis was, overdacht hij. Hij vond het altijd prettiger met zijn vrouw alleen; dan was ze tenminste nog een beetje handelbaar.

Bedaard stapte hij het kleine keukentje binnen. Er was niemand. Ze zaten dus blijkbaar in de kamer. Hij lei zijn keteltje en broodzakje op tafel, liet zich dan op een stoel naast de tafel zakken. Eerst moest hij even uitrusten, voor hij zich wasschen ging. En met de hand onder het hoofd bleef hij luisteren naar de stemmen binnen. Zijn vrouw en zoon hadden hem blijkbaar niet gehoord, want ze bleven doorpraten. Ze schenen nogal pleizier te hebben, want de stemmen klonken vroolijk en nu en dan taterde en zacht lachen. Maar plotseling ging de kamerdeur open. Hij wilde opstaan, maar zijn moeie stijve beenen, gingen zoo vlug niet, en voor hij overeind was, stond zijn vrouw al in de keukendeur. Ze keek verbaasd eerst, toen ze hem zitten zag, dan nijdig.

— Nou, dat heb je hem mooi gelapt, bromde ze. Je komt als een dief in huis.

Ze glimlachte.

— 'k Ben achterom gekomen, zei hij.

— Jullie hebben me niet gehoord hè?

— Natuur'ijk niet, gromde ze.

— 't Lijkt wel, of je de boel niet vertrouwt.

— Niet vertrouwt? kwam hij. Hoe bedoel je?

— Dat je zoo zacht in huis komt en hier zitten blijft.

Hij haalde de schouders op.

— 'k Was moe, norschte hij, opstaande.

Hij liep naar de pomp, maar bedacht zich dan, keerde terug en liep door het smalle gangetje naar de kamer. Daar zat zijn zoon bij het raam. Op de tafel stonden een flesch en een paar glazen; dikke rookwolken dreven door de kamer. Hij keek verbaasd van zijn zoon naar de tafel en van de tafel naar zijn zoon, die maar even „goeien avond" mompelde. Dan grijnslachte hij en draaide zich om. Maar zijn vrouw, hem achterna gekomen, stond in de kamerdeur.

— Wil je ook niet een borrel? vroeg ze. 'k Heb net wat laten halen.

Hij schudde het hoofd.

— Neen dank je, zei hij kort.

Dan liep hij naar achteren om zich te wasschen. Toen hij klaar was, at hij in de keuken de boterhammen, die zijn vrouw voor hem had klaar gezet, kwam dan weer in de kamer. Zijn zoon zat nog bij het raam, blies telkens dikke rookwolken de kamer in en begon een praatje. Maar hij antwoordde nauwelijks, zei maar een enkel woord. Onder het eten achter in de keuken had hij er zich over zitten opwinden, dat zijn vrouw en zoon daar samen gingen zitten drinken, terwijl hij zich half kapot werkte, om aan den kost te komen. Zoo zat het er toch niet aan, dat ze maar konden drinken en rooken. Ze hadden heel wat moeten poffen de laatste weken. Maar zijn vrouw deed maar net of 't haar niet schelen kon. Ze kocht maar en maakte maar schulden en als ze haar niet poffen wilden, bracht ze maar wat naar den lommerd ze zouden gauw geen stuk meer in huis hebben. En die jongen nam er maar een lekker leven van, werkte zoo eens te hooi en te gras, als hij er zin in had en maakte het nog erger met zijn vrouw, want hem gaf ze alles toe. Hij rookte daar nu maar en dronk als een meneer.

— Je schijnt niet erg in je sas te zijn, kwam hij nu tegen Mesken.

Die haalde even de schouders op.

— Als ik zoo'n leventje had als jij, bromde hij, heel den dag luilakken.

De jongen lachte even.

— Nou, nou, ouwe.

Zijn vrouw die hem juist een borreltje had ingeschonken, zette het voor hem neer.

— De jongen werkt toch ook, als hij werk krijgen kan, zei ze.

— Hier zal hij het niet krijgen, bromde hij.

— Vader heeft weer slechte zin, zei de jongen.

— Natuurlijk heb ik dat, viel hij uit. Ik kan me half kapot werken en jullie zitten er hier van te zuipen.

— Ben je er jaloersch op? spotte de jongen.

Vrouw Mesken, bang voor ruzie, knipoogde tegen haar zoon, die zich stil hield. Mesken ging zijn pijp zitten stoppen en keek onderwijl de kamer rond. Als zijn blik op den schoorsteenmantel viel, voer hij plotseling uit: „Wel verdraaid, nou begrijp ik het.

Vrouw Mesken en haar zoon keken verschrikt op.

— Je hebt zeker den wekker weer verpatst of naar de lommerd gebracht? ging de oude weer voort

Vrouw Mesken en haar zoon zagen naar de leege plaats op den schoorsteenmantel.

— Als jij mij geen geld geeft, begon de vrouw.

— Geen geld? Geen geld? Moet ik je geld geven, om jenever te koopen en sigaren voor dien kwajongen, schreeuwde Mesken, zich al meer opwindend. Jij brengt den heelen boel naar den lommerd. Alles wat we nog hebben, verpats je en die kwajongen...

— Kwajongen? kwajongen? riep de zoon en sprong op.

— Mooi jij er je niet mee, schreeuwde Mesken opspringende en op zijn vrouw toeloopende, greep hij haar in de borst.

— Moet ik daar nou voor werken? schreeuwde hij weer, daarvoor? Maar ik verdij het, versta je dat?

Vrouw Mesken wrong zich los uit zijn greep, liep naar den kant waar haar zoon stond. Die was dreigend nader gekomen.

— Moet jij mijn moeder,... begon hij.

Maar hij eindigde den zin niet.

Mesken, woedend geworden, had een stoel gegrepen. Zijn zoon week verschrikt naar de deur. Maar nog voor hij die bereikt had, daalde de stoel met zooveel kracht op zijn hoofd neer, dat hij bewusteloos neerzonk. De oude hield alleen de stoelleuning in z'n hand.

Een vreeselijk tafereel uit den Slaventijd.

De Fransche oorlogskorvet l'Uranie bevond zich in 1817 te Rio Janeiro. Een der officieren, De Laborde genaamd, had daar de volgende ontmoeting. Op zekeren avond dat hij met twee matrozen van een uitstapje in den Corcovado terugkwam, trok, terwijl hij een groote woning voorbijging, een smartelijk gereutel, dat uit een boschje eenige schreden van den weg, voortkwam, zijne opmerkzaamheid. Hij naderde, om de oorzaak daarvan te onderzoeken en vond een bijna gemuilbanden neger, met wonden bedekt en die met den dood scheen te worstelen. Hij haastte zich het schandelijk werktuig weg te nemen, dat den ongelukkige moest doen stikken. Na hem een mondvol rum ingegeven te hebben, begaf Laborde zich naar de woning en verzocht den heer des huizes te spreken; deze was een Portugees, mager en klein van gestalte, maar wiens scherp geteekende trekken een opvliegend en hardvochtig karakter aanduidden. Hij deelde hem mede, dat op eenigen afstand van zijne woning een arme neger lag, met wonden bedekt en den dood nabij, en dat hij hem verzocht dien in huis te nemen en hem de noodige hulp te laten toedienen. Hoe groot was de verwondering en de verontwaardiging des braven zeemans, toen die man hem antwoordde, dat die neger een oude slaaf was, dien hij op de vilplaats had laten werpen, na hem eerst de straf voor zijn wederspannigheid en luiheid te hebben doen ondergaan.

— Maar senor, zeide Laborde, die zijn best deed om de gevoelens, door zulk een barbaarsche handelwijze in hem opgewekt, te onderdrukken, die arme duivel zal sterven bij gebrek aan hulp.

— Welnu, wat gaat mij dat aan? ik heb lang genoeg dien onnuttigen mond den kost gegeven.

— Maar zijt gij dan niet aan de wet verantwoordelijk voor zijn leven?

De planter lachte spottend en antwoordde:

— Geeft de wet mij het recht niet hem te straffen, indien hij niet arbeid?

— Maar als hij niet kan?

— Of hij niet kan, of niet wil, wat doet het er toe? Is hij daarom niet even nutteloos? Kortom, senor, als gij zoo veel belang in hem stelt, neem hem mede; ik schenk hem u. Maar val mij niet langer lastig, om hem in huis te nemen; hier is geen rijst voor dengeen die niet werkt.

Laborde zag, dat het vruchtelooze moeite was, dezen hardvochtigen man tot mededoogen te bewegen. Hij keerde naar den ouden neger terug, dien hij naar het hotel van den Franschen gezant deed brengen, en den volgenden morgen een plaats in het hospitaal bezorgde. Deze zoo eenvoudige daad van menschlievendheid vond groote toejuiching te Rio Janeiro. Laborde bespeurde de belangstelling die hij gewekt had, door de ontvangst van een prachtige doos van platina met wiskundigekundige werktuigen, waarbij enkel de woorden gevoegd waren: „Aan den heer Theodore de Laborde, als blijk van bewondering voor zijn menschelijk, edelmoedig en Fransch gedrag. Galoubah, goudsmid, Regtestraat, te Rio Janeiro". Laborde begaf zich naar het aangewezen adres, om den milden goudsmid te bedanken en hem het geschenk terug te geven, hetwelk hij meende niet te moeten aannemen. Hoe groot was zijn verbazing, toen hij den rijkenwinkel binnengetreden zijnde en naar den heer des huizes vroeg, zich als zoodanig een neger met kromme beenen en ingedrukt voorhoofd aan hem deed kennen.

Eenige bijzonderheden omtrent Galoubah zullen zijn handelwijs verklaren. Hij was in zijn jeugd gekocht geworden door een rijken goudsmid, wiens koopwaren vervaardigd werden door vele andere negers, die een wonderlijke bekwaamheid in dit vak hadden. Galoubah, een neger van Mozambique, toen negentien jaar oud, was de eenige die niet in staat was, de voorschriften des meesters op te volgen. De grove handen van den armen jongen, waren een hardnekkige hinderpaal geweest om dit fijne en kunstige werk te verrichten, en vergeefs had zijn huid gebloed onder de slagen van den doornigen stok zijns meesters.

Moede en vertoornd, dat zijne lessen altoos nutteloos waren, bevestigde de goudsmid op zekeren avond de hand van Galoubah in een schroef, draaide die vast aan, greep een vijl en nam den armen jongen de punt der vingers weg.

— Ga voort met uwe onbekwaamheid, zei de wreedaard op woesten toon; en ik zal u iederen avond zulk een les geven.

Dit besluit was al te vast genomen; het schitterende magazijn weerklonk 'n maand lang, iederen avond, van doordringende kreten; het was de wreedaard die zijn bedreiging vervulde. Eenmaal slechts kwam dat uur, zonder dat men het vreeselijke gekerm hoorde. De goudsmid had evenwel zijn duivelschen arbeid niet gestaakt; maar daar de linkerhand tot de handpalm was afgevijld, was de meester aan de rechterhand begonnen. Ditmaal had de slaaf niet gejammerd, maar zijn adem in zijne borst gereuteld; geen traan was uit zijn oogen gevloeid, maar zij hadden dreigende bliksemstralen geschoten.

— Ei, ei! zei de beul, de hand losmakende, gij wordt er aan gewoon, gij schreeuwt hedenavond niet.

— Neen, hernam Galoubah, zich meester makende van de vijl, ik wreek mij!

En de vijl, in het oog des goudsmids gestooten, doorboorde zijn hersenen en kwam uit het achterhoofd weder uit.

Oogenblikkelijk vluchtte de neger het huis uit en snelde naar het paleis. De koning stond juist op het balkon toen Galoubah het ereplein opsnelde.

— Genade, genade! riep de neger, op de knieën vallende en zijn verminkte handen tot den vorst opheffend.

Joan VI beval een zijner hovelingen dien slaaf in zijne tegenwoordigheid te brengen. De ongelukkige verhaalde den koning zijn lijden en zijn wraak. Ontroerd en verontwaardigd liet de vorst Galoubah verbinden en berichten inwinnen nopens de waarheid van zijn verhaal. Alle getuigen bevestigden de nauwkeurigheid daarvan.

— Heeft uw meester kinderen? vroeg Joan VI den neger.

— Neen, senor!

— Is hij gehuwd?

— Neen, senor!

— Welnu, Galoubah, dan schenk ik u niet alleen vergiffenis, maar nog daarenboven het vermogen des meesters, dien gij gestraft hebt.

„Ik heb Galoubah, dikwijls op mijn wandelingen door Rio de Janeiro ontmoet", zoo verhaalt een der krijgsmakkers van Laborde; „zijne slaven omgeven hem met liefde en hij heerscht over hen, zonder zweep te gebruiken, hij slaapt in hun midden en jaarlijks schenkt hij aan den ijverigsten en braafsten zijner werklieden de vrijheid".

De heer Laborde kon het dringend verzoek van den voormaligen slaaf, om het bewijs van erkentelijkheid en belangstelling, dat hij hem aanbood, te aanvaarden, niet wederstaan.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Borst- en Longziekten van arbeiders
Hoesters, past op!

Velen arbeiders in mijnen, fabrieken en stoffige werkplaatsen lijden aan longziekten, doordien zij voortdurend stof, rook en gruis en bedorven lucht inademen. Gewoonlijk begint de werkman eerst aan een geneesmiddel te denken, wanneer de chronische bronchitis, de asthma of de borstziekte de overhand genomen heeft.

Arbeiders, waarom laat gij het juiste tijdstip voorbijgaan, waarom wacht gij tot het te laat is? Gij zijt het aan U zelven en aan de uwen verschuldigd uwe borst en longen intijds te beschermen en te genezen door een krachtig geneesmiddel aan te wenden als de Abdijsiroop, welke uwe borst-, keel- of longaandoeningen geneest en ernstiger gevolgen voorkomt. Daar de Abdijsiroop een kiemdoodende en ontsmettende werking heeft, raden wij U dringend aan regelmatig na uw werk uwe keel met Abdijsiroop te gorgelen en deze daarna in te slikken. Laat onderstaande verklaring U overtuigen.

De heer H. Verhoeven, Heerderweg 48 te Heer bij Maastricht verklaarde:

„Ik ben fabrieksarbeider en mijn longen hebben daardoor steeds veel te verduren. Door het verwaarloozen van eene bronchitis (verouderde verkoudheid) werd ik pleurislijder. Ik was altijd vermoeid, haalde kort en moeilijk adem en had hevige pijn in de borst, in de zijden en tusschen de schouderbladen. 5 Flacons Abdijsiroop hebben mij geheel en al genezen". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, hoest, verkoudheid, bronchitis, keelpijn, heeschheid, kink en slijmhoest, en alle borst-, keel- en longaandoeningen. Voorkomt de Tering.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, W. J. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATS-VERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Horrengaas, Zeeftengaas

Kippengaas, Waschketels, Waschborden, Waschborstels

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmaileerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Opruiming à contant.

Wegens vertrek naar elders ruimen wij op:

Bruine Boonen van 14 ct. bij 10 liter thans 8 ct.
Bruine Boonen van 12 ct. bij 10 liter thans 6 ct.
Witte Boonen van 16 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Groene Erwten van 18 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Prima Krenten van 18 ct. bij 10 pond thans 15 ct.
Prima groote Rozijnen v. 18 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.
Rozijnen zonder pitten v. 20 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.

Deze opruiming begint ZATERDAG 9 AUGUSTUS en duurt zoolang de voorraad strekt.

Zij, die nog wenschen te profiteeren van een volle baal of zak KRENTEN, circa 100 pond, kunnen deze bekomen à f 12.-.

Pruimen van 20 cent, thans 15 cent.
Prima Bessensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele flesch.
Prima Frambozensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele „

Voor Bessen- en Frambozensap moet men flesschen meebrengen in ruil.

Sop voor de wasch van 5½ ct. voor 4 ct. per pak.
Wagensmeer bij 5 of 10 kistjes per kistje 18 cent.
Pudding per doos, 24 pakjes inhoudend van 5 ct., thans 80 cent.
Koffieboonen van 70 voor 65 ct., van 65 voor 60 ct., van 60 voor 55 ct, van 55 voor 50 ct., bij niet minder dan 5 pond.

Gaat dus allen naar de Molenstraat en doet uw voordeel voor den winter.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA.

UITSLUITEND à CONTANT.

Bij R. de Haas-Selhorst

BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

UITGAVEN

van de Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Elequentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn. (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is geïllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebonden f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.85.

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr, p, p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6 cts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater ILDEFONSUS, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct., 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbestrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg : : : : BOXTEL.

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen

Electro-Motoren.

Het inrichten van **ELECTRISCHE INSTALLATIES** en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefonen, Schellen, Bliksemafleiders enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur, BOXTEL.

HALT! **GRATIS!**

REUZEN PRACHT-CATALOGUS, meer dan **200 bladzijden** dik, met **12,000 afbeeldingen** van alle mogelijke artikelen, verzenden wij aan **iedereen** op aanvraag **gratis** en **franco**, zonder eenige verplichting.

„LEONIDAS" Rijwielen

6 jaar garantie

vanaf fl. **21.—**

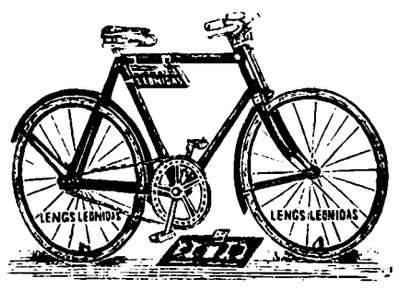

„LEONIDAS" Naaimachines

8 jaar garantie

vanaf fl **15.50**

Buitenband	vanaf f 1.40	Scheermes (zilverstaal)	vanaf f 0.67
Lantaarn	„ „ 0.75	Haarsnijmachine	„ „ 1.75
Bel	„ „ 0.10	Weerhuisje	„ „ 0.50
Voetpomp	„ „ 0.42	Pijp	„ „ 0.09
Spreekmachine	„ „ 8.75	Electr. Vuurmaker	„ „ 0.36
Spreekmachineplaat	„ „ 0.75	Electr. Zaklamp	„ „ 0.45
Harmonica	„ „ 0.10	Huishoudweegschaal	„ „ 1.25
Flobert-geweer	„ „ 3.05	Waschmachine	„ „ 6.50
Revolver	„ „ 1.95	Kinderstoel	„ „ 0.60
Regulateur	„ „ 4.50	Parapluie	„ „ 1.95
Wekker	„ „ 0.95	Boorden	„ „ 0.04
Horloge (1 jaar gar.)	„ „ 1.95	Sporthemden	„ „ 1.25
Portemonnaie (leder)	„ „ 0.18	Heeren Fantasiehemd	„ „ 1.05
Voetbal	„ „ 2.—	Bretels	„ „ 0.40
Photografietoestel	„ „ 1.05	Tafelkleed	„ „ 0.75
Album	„ „ 0.36	Vrouwen Corsetten	„ „ 1.50
Schilderij	„ „ 0.15	Zijden Heerendassen	„ „ 0.25
Vulpenhouder	„ „ 0.40	Tricot Heerenhemd	„ „ 1.30
Potlood	„ „ 0.02	Zanellen Front	„ „ 0.35
Zakmesje	„ „ 0.18	Overschoenen	„ „ 1.75

Zendt ons direct uw adres, U ontvangt dan onmiddellijk gratis en franco zonder eenige verplichting bovenstaand Pracht-boekwerk.

Karel Lengs & Zonen,

TEGELEN A 25.

Neêrland's oudste en grootste Verzendhuis.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van

Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

Geheele uitzet voor pasgehuwden.

Billijke prijzen en grootste keuze.

RUIME SORTEERING

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten

Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad. Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum. Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.

Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.

Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel-, Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,

Breukelsche straat B 72, Boxtel.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

No. 67 ZATERDAG 23 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG EN ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1–5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5811.

Dit nummer bestaat uit TWEE bladen.

Hoofdartikelen en Exploitatie!

Het is inderdaad niet overbodig eindelijk de Redactie van de D. en A. eens even het masker af te rukken, en voor al ze te wijzen op de meer dan lage persproducten, waarmee ze den laatsten tijd haar courantje versiert; 't ware wel onbegonnen werk al die ingezonden stukjes (natuurlijk meestal afkomstig van 't manneliik of vrouweliik deel der redactie) te beantwoorden. Alleen een stukje dat 't meest uitschittert door domme onnoozelheid, wil ik even behandelen n.l. van: van Haeren.

Het is dan toch wel meer dan treurig, dat iemand zich in de courant er openlijk op beroemt, iets meer te zijn dan een niet. Afgezien misschien van 't feit, dat hij zich zelf vrij goed taxeert, is 't niettemin een somber verschijnsel. En dan sprekende van de lauweren waarop zijn schoonvader rust", welke lauweren ik maar heel stil zal laten rusten, maakt hij al weer in denzelfden courant bekend, dat ook *hij* van plan is later op zijn lauweren te gaan rusten, Men zegt ooit: 't is idioot, maar dit is toch nog erger. Zou er nu werkelijk een haar op je hoofd zijn, man, dat daaraan denkt? Schoenmaker, blijf bij je leest; dat wil zeggen: van H. blijf bij je waschkuip, en lever maar geen ingezonden stukken meer.

En nu de hoofdzaak. Het is werkelijk geen wonder dat 't weldenkende publiek walgt van de hatelijke kleingeestige gore hoofdartikels van de D. en A. 't Zijn werkelijk kinderen, die hun geestige vaders waardig zijn. Er zijn n.l. 2 medewerkers van de D. en A., voldoende bekend, 2 anonieme schrijvers, leveranciers van laster en laagheden, die ik niet nader behoef aan te duiden; waardige medewerkers van den uitgever, alle drie wedijverend, wie 't beste en 't meest zijn gal kan uitspuwen op zijn tegenstanders, vooral op de heeren van der Eerden. En gelukkig voor de heeren van der E. dat zij niet staan in de schoenen van een van Eupen of zijn consorten, gelukkig, dat ze op alle gebied hun tegenstanders fier onder de de oogen kunnen zien, op *alle* gebied, want in machteloze woede en haat, moeten die schrijvers zich toch beperken tot lage onbeduidende en vooral onware aantijgingen. Inderdaad 't is wel 't laagste peil waartoe eenig krantje kan komen als men zich voortaan met dergelijke producten tevreden stelt, misschien er nog groot op gaat.

En wat van dat alles 't ergste is, is niet de persoonlijke kwestie, maar 't onverantwoordelijkste is, dat de D. en A. al dat ontaard geschrijf met een Katholiek zegel wil bestempelen, dat zij 't doet voorkomen, of dat alles de hoogste instemming draagt van een deel der Boxtelsche geestelijkheid. Dat is 't beDriegelijkste. En waar juist thans in de maatschappij de hechtste samenwerking van geestelijken en leeken zoo noodzakelijk is, daar plaatst gij, juist een deel der geestelijken lijnrecht tegenover een deel hunner geloofsgenooten. Of beschouwt de redactie zich misschien als de vertegenwoordigster der katholieke zaak hier in de gemeente? Dan wenschte ik eens te vragen, of 't zoo katholiek is, van Eupen, om zooals gij eens deedt, een maar niet nader te qualificeeren blaadje uit te geven V. R. B. en W.; of 't zoo katholiek is, zooals gij eens deedt, om in uw krant den H.E. Deken te beleedigen, en bij herhaling te beleedigen; of 't werkelijk zoo katholiek is, uw tegenstanders op de ergerlijkste manier te hoonen en beleedigen, zoodat uw blad in den lande bekend, berucht geworden is om zijn schelden en razen. Of 't werkelijk zoo katholiek is, (ik zou nog lang bezig kunnen blijven, maar dit ten slotte) om een agentuur te hebben van de liberale N. R. C., waar van 't noorden tot 't zuiden van ons land een actie gaat om de Roomsche pers te propageeren?

Er zijn helaas katholieken, van Eupen, die veel gelijken op uitbuiters, die de Katholieke zaak willen exploiteeren ten eigen voordeele. Gij kent en voelt hier toch de toepasselijkheid van het oude spreekwoord: „ter wille van het smeer" Inderdaad, 't Katholieke vaandel zou in iedere hand veiliger zijn dan in die van den Redacteur der D. en A., of zijt gij blind voor de ernstige, hier en daar reeds waarneembare gevolgen, van uw optreden? Ziet gij niet dat gij de Katholieke zaak misbruikt, exploiteert voor eigen propaganda, voor eigen voordeel, voor een deel dat er geheel vreemd aan is, dat er recht tegen in druischt? Tracht niet langer schuil te gaan onder den mantel van katholiciteit, voor dergelijke minderwaardige doeleinden, want de verantwoordelijkheid der gevolgen is zwaar.

En tracht nog minder een deel uwer tegenstanders te hullen in een „rouden" gloed zooals ge dat poogt. Want zij staan verder daarvan af dan gij durft vermoeden!

Wilt ge den strijd in *ieder geval* in uw krant *„rekken"*, doe 't dan ten minste eerlijk, tracht als ge er den moed toe hebt zaken van personen te onderscheiden, maar voor alles: Buit niet langer de Katholieke zaak uit ten eigen voordeele; want ook op die moderne pharizeeën is nog toepasselijk wat van de meest bevoegde zijde gezegd werd: 't zijn *gepleisterde graven!*

X.

Invaliditeitswet.

Rente aan personen van 70 jaar of ouder dan 70 jaar.

Volgens de Invaliditeitswet komt aan personen — mannen en vrouwen — die op 3 December 1913 zeventig jaar of ouder zijn, een rente toe van f 104 per jaar, die in wekelijkse termijnen van f 2 aan de postkantoren zal worden uitbetaald.

Om voor zulk een rente in aanmerking te komen, is echter noodig het voldoen aan bepaalde voorwaarden, waarvan de voornaamste is, dat men in het tijdvak van 3 December 1903 tot 3 December 1913, of wel in het tijdvak van 10 jaren, dat onmiddellijk voorafging aan het bereiken van den leeftijd van 70 jaar, ten minste in 154 weken loonarbeid heeft verricht, tegen een loon van niet meer dan f 1200 per jaar en dat men niet in de vermogensbelasting betaalt.

Weken in dat tijdvak, waarin de arbeid door ziekte werd onderbroken, tellen, onder zekere voorwaarden, voor het geheel of voor een deel mede als weken, waarin loonarbeid werd verricht.

Heeft ieder van twee echtgenooten aanspraak op een rente, dan bedraagt iedere rente f 1.50 per week.

Onder „loon-arbeid" wordt n i e t a l l e e n v a s t e arbeid verstaan. B.v. ook de loonarbeider, die één dag in de week werkte; de vrouw, die een enkelen dag in de week arbeid in dienst van een ander verrichtte, worden geacht in die week „loonarbeid" te hebben verricht.

De rente moet worden aangevraagd door invulling van een formulier.

In iedere gemeente zijn personen aangesteld, om bij die invulling behulpzaam te zijn. Het formulier wordt opgezonden naar een Commissie, „Rentecommissie" genaamd. die voor verschillende gemeenten gezamelijk is ingesteld en die over de toekenning der rente adviseert aan de Rijksverzekeringsbank te Amsterdam, door wie ten slotte de beslissing wordt genomen.

Van hare beslissing is beroep op den Raad en den Centralen Raad van Beroep.

Ieder, die aanspraak op een rente meent te kunnen maken, wordt thans in zijn eigen belang geraden, zich zoo spoedig mogelijk te vervoegen bij een der personen, in de gemeente, waar hij woont, aangewezen om bij de invulling van het formulier behulpzaam te zijn.

Een lijst van die personen ligt voor een ieder ter inzage op de gemeentesecretarie en op het postkantoor (ook op de bijkantoren). Indien hij zich tot zulk een persoon wendt zal deze hem zeggen wat hij te doen heeft.

Reeds vroeger hebben wij de bedoelde personen voor iedere gemeente vermeld.

Ook kan hij een formulier van aanvrage gaan halen op het postkantoor of een bijkantoor, op de gemeente secretarie of bij een der even bedoelde personen en dat zelf invullen of doen invullen.

Hij moet het ingevuld formulier dan opzenden naar den secretaris der Commissie, waaronder zijne woonplaats behoort. Wordt op zijn verzoek gunstig beschikt, dan kan hij voor de eerste maal op Dinsdag 9 December a.s. de hem toekomende rente aan het postkantoor afhalen.

Een aardig meevallertje dus in vele huisgezinnen van hoogbejaarden, waarvan men niet zal nalaten gretig gebruik te maken.

De Duurte.

Het vraagstuk van de duurte der levensmiddelen is weer aan de orde gesteld door een verslag van de afd. statistiek van het Engelsche ministerie van Handel.

Dit verslag is 400 bldz. groot en constateert, dat voor Engeland de gemiddelde stijging der prijzen voor eerste levensbehoeften in de laatste 7 jaren moet gesteld worden op 10%. Strekt men echter de vergelijking uit tot 1896, het jaar van de laagste prijzen, dan is de stijging zelfs ongeveer 25%.

Met deze stijging, wordt in het verslag geconstateerd, hebben de loonen geen gelijken tred gehouden.

Het verslag bevat ook gegevens uit andere landen.

Hieruit blijkt, dat de prijzen der levensmiddelen, sinds 1900 zijn gestegen:

In Engeland	met	15 %
„ Oostenrijk	„	35 „
„ Hongarije	„	37 „
„ België	„	32 „
„ Frankrijk	„	15 „
„ Duitschland	„	30 „
„ **Nederland**	„	23 „
„ Italië	„	20 „
„ Noorwegen	„	19 „

In ons land zijn dus sinds 1900 de prijzen der levensmiddelen met 23% gestegen. Hetzelfde kan men niet van de loonen getuigen. In geen enkel vak. Onze vakvereenigingen hebben dus nog heel wat werk te verrichten, om zelfs maar de loonen terug te brengen op het peil van 1900.

(Kath. Volk.)

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Onder het zand bedolven.

Nabij Heyst is naar het Hbl. vertelt een vreeselijk ongeluk gebeurd.

De kinderen van een aldaar vertoevende Duitsche familie gingen dezer dagen in de duinen spelen. Na eenigen tijd werd het elf-jarige broertje moe en zocht zich ergens een plekje uit om wat te rusten. Toen het tijd werd om naar huis te gaan zochten de beide zusjes den jongen, doch konden hem nergens vinden. De politie werd gewaarschuwd. Eindelijk kwam men op een plaats, waar het zand versch scheen omgewoeld. Men ging aan het graven en spoedig kwam het lijkje van het kind voor den dag. De knaap was blijkbaar in zijn slaap bedolven onder een zandstorting.

Frankrijk.

Een valscherm voor vliegers.

De vlieger Pégoud heeft gisteren in de nabijheid van Versailles voor de eerste maal practische proeven genomen met het Bonnet-valscherm. Op 300 meter hoogte verliet Pégond zijn eendekker en kwam door middel van het valscherm ongedeerd op den grond. De vliegmachine, welke aan haarzelf overgelaten werd, daalde eenige minuten later in het bosch bij Versailles.

Duitschland.

Werkeloosheid in Berlijn.

De „Vossische Ztg." geeft een overzichtelijke statistiek van de groote werkloosheid, die in Berlijn heerscht.

Er blijkt uit, dat deze in de zomermaanden reeds buitengewoon groot is, zoodat men den winter zorgvol tegemoet moet zien. De Berlijnsche vakverseinigingen ondersteunen nu reeds

FEUILLETON.

In de Schaduw der Guillotine.

Een verhaal uit de Fransche Revolutie.

13

„Ik ben echter edelmoedig genoeg om u te waarschuwen, dat gij u van alle onbezonnen stappen onthoudt; bij het minste dat gij tegen gravin de Meyran of tegen mij ondernoemt, zal voor u het uur van vergelding slaan".

„En die vergelding is de dood, niet waar?"

„'t Is de dood", antwoordde Lucien koel. „En denk er aan, burger Vaudeuil, de verdachten worden niet meer op het schavot gebracht, maar de verraders worden doodgeschoten en gij zijt een verrader".

Vaudeuil wilde Lucien naar de keel vliegen, maar hij bedwong zich en de kolonel vervolgde:

„Toen gij van de republiek niets meer te hopen hadt, hebt gij u in Den Haag en in Coblentz met emigranten in verbinding gesteld en saamgespannen tegen de republiek. In Coblentz hebt gij misbruik gemaakt van eenige brieven van markies de Meyran, die nog in uw bezit waren, om u bij den uitgeweken adel in te dringen. Dat is uw ongeluk geweest. Bewijzen van uw verraad heb ik in handen; dus wees voorzichtig".

Vaudeuil boog het hoofd. „'t Is goed", zeide hij: „het leven is mij voortaan ondragelijk; ik moet er mee eindigen". Hij dacht een oogenblik na en vervolgde: „Morgen om 11 uur geef ik een dejeuner aan verschillende officieren, kom dan ook en gij zult over mij tevreden zijn".

Lucien zag hem scherp aan. „Ik kom", zeide hij eindelijk, maar ik zal zoo vrij zijn mijn vriend Leon mee te brengen en brigadier Timoleon vergezelt mij als adjudant".

Vaudeuil kookte van woede. „Breng je lijfwacht maar mee", spotte hij.

Den volgenden dag waren de gasten bijeen; de ernst van Lucien en het bleek gelaat van Vaudeuil vormden een vreemde tegenstelling met de algemeene vroolijkheid. Leon en Timoleon waren er nog niet; zij zouden eerst later komen. In het salon zat men nog te praten, toen een kapitein der artillerie zijn oog liet vallen op een speeltafeltje, waarop een paar prachtige pistolen lagen.

„Mooie pistolen, Vaudeuil", zeide hij.

„Ja, en goede ook", antwoordde deze, terwijl hij er een opnam en op een civiel ambtenaar aanlegde.

Deze sprong achteruit; „asjeblief, ik houd niet van die grappen", riep hij.

„Kom, 't pistool is niet geladen", sprak Vaudeuil, stiet met den laadstok in den loop en haalde den haan over.

„Dat doet er niet toe", hernam de voorzichtige beambte, „spelen met die dingen is altijd gevaarlijk".

„Ja, dat heb ik ook eens ondervonden", sprak de kapitein, „ik zal u die geschiedenis vertellen".

De gasten zetten zich in een kring om hem heen en luisterden aandachtig toe. Intusschen had Vaudeuil onbemerkt het ander pistool genomen en bracht het spelenderwijs naar zijn voorhoofd. Met kloppend hart volgde Lucien al zijn bewegingen. Vaudeuil was doodsbleek; hij had de hand aan den trekker en wierp een laatsten blik op zijn gasten. Niemand lette op hem; allen luisterden met gespannen aandacht naar het verhaal van den kapitein. Eenskaps liet hij den arm zinken; hij gaf zijn wapen een andere richting en ... een luiden knal deed de gasten opschrikken.

Op hetzelfde oogenblik stortte Lucien Civry, met een kogel in de borst, ter aarde. Allen dachten aan een ongeluk, niemand vermoedde een misdaad. Op hetzelfde oogenblik traden Leon en Timoleon binnen. Toen zij Lucien in zijn bloed badend zagen liggen, wisten zij genoeg; Vaudeuil van zijn kant begreep, dat hij verloren was; hij vluchtte de kamer uit, achtervolgd door Leon en Timoleon.

Vaudeuil vloog de trap op en wilde zich in een kamer verschansen; maar zij was gesloten en dreigend klonk de stem van Timoleon reeds in zijn oor. Wat te doen? Boven de trap was een raam, waaruit men de dakgoot kon bereiken; de moordenaar besloot door de goot te kruipen en zoo in een andere kamer te komen, waar hij veilig zou zijn. Reeds was hij buiten het raam, toen hij zich achter bij zijn jas voelde grijpen. Timoleon had hem achterhaald maar tegelijkertijd verloor Timoleon het evenwicht en viel voorover in de goot. Door deze beweging moest hij Vaudeuil loslaten, doch deze kon zich door den schok niet staande houden en stortte naar beneden, met het hoofd op de steenen.

Den volgenden dag gaven de nieuwsbladen het volgend bericht: „ten huize van den leverancier van het Noorderleger, Vaudeuil, heeft een treurig ongeluk plaats gehad. Spelend met een pistool, dat, naar hij meende, ongeladen was, verwondde hij kolonel Lucien Civry, een der beste officieren van het leger van Italië. De toestand van den gekwetste is zorgwekkend. In zijn wanhoop sprong Vaudeuil boven uit een raam, waarbij hij zijn schedel verbrijzelde. De dood volgde oogenblikkelijk".

Leon en Timoleon wisten alleen wat dat voor wanhoop gewees was, maar zij zwegen.

* * *

Tien jaar zijn voorbij. Op een kasteel nabij Parijs, spelen twee aardige kinderen met een ouden militair, die met trotsch het lint van het Legioen van Eer draagt. Die grijsaard is Timoleon, op het oogenblik gepensioneerd luitenant der gendarmerie. Met taai geduld leert hij de exercitie aan zijn kleine vrienden, de kinderen van Lucien en Gabrielle.

Veel was er gebeurd in het schitterend tijdperk van het keizerrijk. Lucien, de republikein van voorheen, was divisie-generaal en fier op zijn graventitel.

Yvonne, die met Lucien was gevlucht, had Gabrielle niet meer verlaten; sinds jaren woonde zij bij haar en was de gelukkige echtgenoote van Timoleon.

„Waarlijk, nanst God heb ik aan u mijn geluk te danken", zeide Lucien dikwijls tot den ouden brigadier.

„Naturabel", antwoordde hij dan, op vroolijke manier.

Ondanks alle gebeurtenissen had Timoleon zijn geliefkoosde uitdrukking nog niet vergeten.

EINDE.

24.000 werklooze leden, het aantal niet bij vereenigingen aangeslotenen zal zeker niet minder zijn, zoodat in Berlijn dus minstens 50.000 werkloozen zijn.

De stad geeft dagelijks aan 35.000 mannen ondersteuning, 13.000 onverzorgde kinderen en 5.000 dakloozen. In de voorsteden bedraagt het aantal ondersteunden 30.000.

De voorstad Neukölln heeft voorgesteld een werkloozen-verzekering in te voeren, maar de meeste gemeenteraadsleden zijn van oordeel, dat invoering hiervan niet tot de bevoegdheid van het stedelijk bestuur behoort.

Vliegongeluk.

De militaire vlieger, luitenant Schmidt, van Bromberg, was Donderdagmiddag om 5 uur 20 op een Bristol-eendekker opgestegen om over land naar Goslar te vliegen. Toen hij tegen 7 uur terugkeerde, begon hij op 1200 M. hoogte in glijvlucht te dalen. Op 500 M. hoogte maakte hij een zwenking, waarbij de rechtervleugel van zijn toestel brak.

De machine stortte ter aarde en werd geheel vernietigd. De officier was oogenblikkelijk dood.

Engeland.

Het gestolen halssnoer.

Het paarlen-snoer van drie millioen is nog niet gevonden, maar heeft reeds aanleiding gegeven tot een dubbel-proces.

De juwelier Salomons, die de paarlen in een verzegeld pakje naar Londen had gezonden, heeft een aanklacht ingediend tegen den vroegeren advocaat Paul Comby, wijl deze hem bedreigd en belasterd heeft. Comby zou hem in opdracht der Engelsche verzekeringsmaatschappij, het voorstel hebben gedaan, 't collier voor een half millioen af te geven, wilde hij niet als dief of heler in de gevangenis komen.

Comby, die zich van de balie moest terugtrekken, wijl hij op onbescheiden wijze zijn diensten als verdediger aangeboden had, heeft hierop met een tegenaanklacht geantwoord. Hij verzekert n.l. dat hij Salomons niet opgezocht heeft, maar dat deze hem heeft willen overreden om in geheim 'n contractmet de Lloyd te sluiten. De Engelsche verzekeringsmaatschappij zou een half-millioen aan Salomons, en één millioen aan Comby geven, en daarvoor het collier, dat den Engelschen juwelier Max Meyer toebehoort, ontvangen; zij zou aldus de hooge verzekeringssom van drie-en-een-half millioen niet behoeven te betalen.

Zoowel Salomons als Comby verzekeren, dat zij den uitslag van het proces met de grootste kalmte afwachten.

Amerika.

In 36 dagen rond de wereld.

De Amerikaansche journalist John Mears is er in geslaagd in 35 dagen, 22 uur en 43 minuten een reis rond de wereld te maken. Hij heeft daarmee het record, dat op naam van den Parijzenaar André Jaeger stond met 39 dagen, 19 uur en 43 min., aanzienlijk verbeterd.

In de „Evening Sun" publiceert mr. Mears thans een verhaal over 't verloop van zijn merkwaardigen tocht. De reiziger vertelt daarin, dat hij gedurende zijn lange reis slechts eenmaal in een hotel geslapen heeft en dat was nog slechts voor 2 uur; n.l. toen hij in Londen een weinig tijd had. Het geheele „uitstapje" van 22.000 mijlen heeft hem nog geen 800 dollar gekost, waarbij inbegrepen zijn de hooge fooien en het geld dat hij aan den machinist van een Trans-Siberischen trein geschonken had om de snelheid nog wat te vergrooten.

Het gevaarlijkste en moeilijkste deel van zijn tocht was de reis door Siberië. Vertraging was daar aan de orde van den dag, zoo had hij in Elkaterinerburg niet minder dan 18 uur vertraging.

Mears vertrok den 2en Juli uit New-York naar Londen. Van Londen liep de reis over Parijs, Berlijn, St. Petersburg door Siberië naar Jokohama. Van hier ging hij per stoomschip „Empress" naar Victoria, om verder over Puget Souma, Seattle en Chicago naar New-York terug te keeren.

Binnenlandsch Nieuws.

Rijksnajaarskeuringen van Hengsten.

De Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, heeft goedgevonden te bepalen, dat de gewone Rijksnajaarskeuringen van tot dekking bestemde hengsten in 1913 gehouden zullen worden:

voor Drenthe: 18 Sept. te Assen;
voor Overijssel: 20 Sept. te Zwolle;
voor Zeeland: 22 Sept. te Middelburg, 23 Sept. te Oostburg, 24 Sept. te Kattendijke 25 Sept. te Hulst, 26 Sept. te Bergen op Zoom, 27 Sept. te Zierikzee;
voor Utrecht: 1 Oct. te Utrecht;
voor Noord-Holland: 2 Oct. te Hoofddorp, 3 Oct. te Schagen en Wieringen, 4 Oct. te Textel en Terschelling;
voor Friesland: 7 October te Oranjewoud; 8 Oct. te Leeuwarden, 9 Oct. te Ameland;
voor Gelderland: 14 Oct. te Zutphen, 15 Oct. te Elst, 16 Oct. te Tiel, 17 Oct. te Zaltbommel, 26 Nov. te Zevenaar;
voor Noordbrabant: 21 Oct. te Eindhoven, 22 Oct. te 's Hertogenbosch, 23 Oct. te Bergen op Zoom, 24 Oct. te Zevenbergen;
voor Zuidholland: 28 Oct. te Leiden, 29 Oct. te Rotterdam, 30 Oct. te Dirksland, 27 Nov. te Dordrecht;
voor Groningen: 4 Nov. te Groningen, 5 Nov. te Winschoten, 6 Nov. te Appingedam, 7 Nov. te Groningen;
voor Limburg: 11 Nov. te Venlo, 12 Nov. te Maastricht, 13 Nov. te Roermond.

Geen merci.

Bij dienstorder van den directeur-generaal der Staatsspoorwegen zijn conducteurs en treincontroleurs er op gewezen, dat zij bij het in ontvangst nemen van plaatsbewijzen, die door hen geknipt zullen worden, voortaan niet meer beleefdheidshalve „merci" mogen zeggen. Bij het overhandigen van kaartjes moet in het vervolg uit hun mond het „dank u" klinken.

Beweging in de sigaren-industrie.

Op de Sigarenfabriek van den heer M. van Wijk, te Geldermalsen, hebben de sigarenmakers het werk neergelegd, daar de fabrikant niet is ingegaan op de loonregeling, welke door het verbond van sigarenfabrikanten is aanvaard. De staking omvat 12 man.

* * *

Te Valkenswaard (N.B.) broeit het in de sigarenindustrie. Volgens de uitspraak der arbitragecommissie voor het zuiden, zou Valkenswaard in loonklasse A vallen, evenals Eindhoven. De fabrikanten te Valkenswaard trachten echter loonklasse B (een lagere) te handhaven. Hiermede nemen de georganiseerde arbeiders geen genoegen. De plaatselijke fabrikanten, alhoewel voor het meerendeel ruggespraak met elkaar houdende, zijn niet zoo officieel vereenigd, als zulks b.v. in Eindhoven het geval is. Dientengevolge is aan patroonszijde geene bepaalde richting in het geschil te onderscheiden. (Hbld.)

Kinderarbeid.

De Haarlemsche kantonrechter heeft tegen den muziekdirecteur J. de J., te Haarlem, veroordeeling geëischt tot 32 geldboeten van f 0.50, wegens het laten meezingen in een kinderoperette door 32 kinderen beneden den leeftijd van 13 jaar.

Treurig.

In de Croezelaan te Utrecht, kwam men tot de ontdekking, dat in een armelijke woning eenige kinderen zonder verzorging waren achtergebleven. De politie stelde een onderzoek in en trad het huisje binnen, dat zeer vervuild bleek te zijn. Enkele kinderen bevonden zich zonder toezicht in deze woning en bleken al eveneens in vervuilden toestand te verkeeren, het jongste kind zelfs in die mate dat geneeskundige hulp moest worden ingeroepen. De dokter oordeelde overbrenging van den kleine naar het ziekenhuis noodzakelijk, doch vóórdat het kind kon worden weggebracht, was de moeder die onder invloed van den drank verkeerde, thuis gekomen en deze verzette zich tegen de opname van het vervuilde kind in het gasthuis, zoodat daarvan voor het oogenblik moest worden afgezien.

(„U. D.")

Arm oudje.

Men meldt uit Amsterdam aan de Geld.:

Dinsdagavond ongeveer kwart over tienen bemerkten de bewoners der Laurierstraat bij de Baangracht, dat er brand was uitgebroken op een bovenwoning van een der armoedige huizen waarvan deze straat zoo vele telt. 't Vuur bleek te woeden op een zolderkamertje, bewoond door een half-suffe vrouw, in de buurt bekend als „Pietje". Onmiddellijk begaven zich eenige mannen naar boven, waar ze de vrouw op een reeds brandende matras vonden liggen. De arme oude was slecht ter been en kon zich dus niet zelve redden. Ook haar kleeren bleken reeds vlam te hebben gevat, zoodat haar lichaam met brandwonden overdekt was. Men bracht haar naar beneden waarna zij per autobrancard naar het Wilhelminagasthuis vervoerd werd. De inmiddels ter plaatse verschenen brandweer was het vuur dadelijk meester en had dus slechts een onderzoek naar de oorzaak van den brand in te stellen. Waarschijnlijk had de vrouw die sedert haar man voor eenige maanden plotseling doodgebleven was, geheel versuft was, zich op een kist liggende matras te slapen gelegd en had daarbij een olielampje omgestooten, waardoor de matras en haar kleeren in brand waren geraakt. Het geval verwekte natuurlijk heel wat consternatie in deze volkrijke Jordaansche buurt.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 23 Augustus 1913.

— Openbare Raadsvergadering op Maandag 25 Augustus 1913, om half zeven uur des namiddags precies.

ONDERWERP:

Benoeming van een onderwijzer aan de Gemeenschappelijke school te Gemonde.

Voordracht van Burgemeester en Wethouders der betrokken gemeenten en den Heer Arrondissements-Schoolopziener.

1. Haaren van A. W. H. te Grave.
2. Tempelman J. J. te Nuenen.
3. Bont de M. J. te Veghel.
4. Fooij H. te aardwijk.

— Gedurende e kermisdagen zijn alhier door de po ie een 3-tal minderjarigen uit Woens , die zonder voorkennis hun ouderlijk woning hadden verlaten, opgepikt en naar hun woonplaats teruggebracht.

— Donderdag erd de gemeentearbeider v. d. Stee door een hond aangevallen, die hem vrij ernstig in het aangezicht verwo de.

De politie is met deze zaak in kennis gesteld, en zal maatregelen nemen dat het dier voortaan minder gevaar oplevert.

— De politie alhier is een vreemdeling zoekende, di zich schuldig heeft gemaakt aan een ædenmisdrijf.

— In den vroeg n morgen van Dinsdag 19 Augustus werden door eenige onverlaten de ruite vernield bij J. L. te Kleinderliempde

De rijks- en g meentepolitie was spoedig ter plaats , en alhoewel de speurhond van den v ldwachter Daamen met het opsporen van de daders goede diensten verrichtte, mocht het de politie toch niet gelukken hen in handen te krijgen.

— *The White Bioscope.* Met de kermisdagen werd hier een prachtig programma opgevoerd. Met recht mag worden gezegd dat hier op Bioscopisch gebied iets fijns wordt vertoond, dat ieders bewondering afdwingt.

Vooral de hoofdnummers „Het Teeken des Kruises" en „De Lafaard" waren boeiend van 't begin tot het einde. Wat vooral de aantrekkelijkheid dezer Bioscoop verhoogt, is wel de duidelijke en aangename explicatie van den Heer Harry Freijters, die zoowel in 't dramatische als in 't komische, steeds den juisten toon weet te treffen. Hij wist dan ook menige lachspier in beweging te brengen.

Wij vertrouwen dan ook dat de directie, welke in goede handen schijnt te zijn, zal voortgaan op den weg die zij thans heeft ingeslagen, n.l. het geven van een 1e klas programma in den waren zin des woords.

Een bezoek aan deze inrichting is dan ook wel de moeite overwaard.

— Naar wij vernemen zal de R. K. Gildenbonds-Harmonie morgen Zondag 24 Aug. een concert geven in den tuin van den Heer *Délemarre* Hôtel van Dijk, des avonds om halfacht voor hunne Eereleden, Donateurs en Begunstigers.

Niet-leden 25 cent entrée per persoon.

— De Kermisdrukte is weer achter den rug. Er is volop kermis gehouden. Vooral Zondag toen er een massa vreemdelingen van alle kanten kwamen toegestroomd. Verschillende kramerijen en kermisvermakelijkheden plus herbergiers hebben goede zaken gemaakt. Echter niet alle, zoo hebben b. v. enkele dansgelegenheden, doordat er *te veel* waren, misschien wel een schadepost te boeken.

Ook de stoomcaroussel zal de concurrentie van Benner's Vliegmachine wel gevoeld hebben.

Dank zij de goede maatregelen, genomen door onzen geachten Burgemeester om de orde te bewaren, en het tactisch optreden van rijks- en gemeentepolitie heeft de kermis een prachtig kalm verloop gehad. Er is geen enkel procesverbaal opgemaakt behoeven te worden.

— Donderdag behaalde te 's-Hertogenbosch de heer Th. J. Teulings, onderwijzer aan de M. U. L. O. zijn akte als hoofdonderwijzer.

De heer M. Vorstenbosch, hoofd der school te Breukelen slaagde Donderdag te 's-Gravenhage voor acte Duitsch.

Beide geslaagden onzen gelukwensch.

— Op Woensdag 17 September a.s. om 9 uur voormiddags zal op het gemeentehuis de loting voor de Nationale Militie, lichting 1914 plaats hebben.

— Vrijdag kwam een nog jeugdig werkman uit Liempde op het stroofabriek Concordia alhier met zijn voet onder een machine, waardoor dit lichaamsdeel nog al ernstig werd gekneusd.

Dr. Wösten verleende geneeskundige hulp. Meende men eerst, dat de jongen de reis naar Liempde nog wel zou kunnen maken, spoedig bleek, dat zulks niet het geval was. Op de hoogte van den heer Spierings in de Rechterstraat kon de jongen niet meer verder. Een daar wonende dienstmeid had de goedheid om den slager Kelders uit Liempde die toevallig op den Eindhovensche weg vertoefde, te vragen, of hij den jongen even met zijn kar wou komen halen en mee naar Liempde nemen, hetgeen de heer Kelders onmiddellijk met pleizier deed.

— Donderdagavond ontstond er een begin van brand bij de Wed. Mandos in de Brugstraat.

De heer L. Salon, die spoedig ter plaatse was, wist door zijn handig optreden den brand in een minimum van tijd te blusschen.

De brandspuit van het stroofabriek was ook in een ommezien in 't geweer, doch daar de brand reeds geblusscht was, behoefde zij geen dienst te doen.

Liempde. Door het kantongerecht te Oirschot werd verleden week v. d. B. veroordeeld tot een dubbele boete van 24 gulden wegens strooperij.

Schijndel. Z. D. H. de Bisschop van 's Bosch, heeft aan den WelEerw. Heer J. M. C. van Overbeek, kapelaan te Schijndel, tijdelijk verlof gegeven tot afwezigheid voor een reis naar Rome, en heeft benoemd tot kapelaan te Schijndel, den Eerw. Heer H. C. van der Kamp, priester van het Seminarie.

— De loting voor de Militie zal voor de lichting 1914 plaats hebben in het Patronaatsgebouw, Donderdag 11 Sept. a.s. om 2 uur voor de lotelingen uit St. Oedenrode, om half drie voor de lotelingen uit Schijndel.

Haaren. Zondagnacht omstreeks twaalf uur is bij G. alhier een ruit stuk gegooid.

Moge het de politie gelukken den laffen dader of daders in handen te krijgen.

— De loting voor de Nationale Militie 1914 zal voor deze gemeente plaats hebben te Oisterwijk op Woensdag 17 September a.s. des v.m. 11¼ uur in het Raadhuis.

Oirschot. Vrijdag 26 September om half elf zal alhier de loting worden gehouden voor de Militie, uit de gemeenten Best, Oostelbeers, Oirschot en Vessem.

St. Oedenrode. Ter gelegenheid van de kermis hebben alhier ernstige vechtpartijen plaats gehad, gevolgd door hevig verzet tegen de politie.

Geldrop. *Spoorwegongeluk.* Deze week had onder de gemeente Geldrop bij de nieuwe brug op de lijn Eindhoven—Weert een ongeluk plaats. Een ingenieurstrein reed in volle vaart met den schoorsteen der machine tegen een hangstelling, waarop een 5-tal personen bezig waren met schilderen.

Een hunner, een persoon uit Udenhout, werd zijn been verpletterd. Hij werd naar het station Geldrop vervoerd, waar dr. v. Erp geneeskundige hulp verleende en de ongelukkige in het gasthuis werd opgenomen.

Een ander brak een pink. Een derde bezeerde zijn knieschijf en bekwam veel kwetsuren.

Dit is het eerste ongeluk, dat op deze lijn plaats heeft. Hgz.

Dongen. *Gedwongen winkelnering.* Namens het hoofdbestuur van den Ned. R. K. Lederbewerkersbond wordt ons een communiqué verstrekt over de [illegible] Bond gevoerde actie tegen de gedwongen winkelnering te Dongen, waaraan we het volgende ontleenen:

Gedurende meer dan een jaar is door de vakvereeniging van lederbewerkers te Dongen de actie tegen de gedwongen winkelnering levendig gehouden, die aldaar nog rustig door een zevental schoenfabrikanten werd voortgezet.

Deze fabrikanten hadden meestal naast den verkoop van kruidenierswaren, ook een ellewinkel, en niet zelden broodverkoop aan hun bedrijf verbonden.

Het gevolg van den strijd der arbeidersorganisatie tegen dit euvel is geweest dat er thans reeds 5 van de 7 patroonswinkels aan den dijk gezet zijn, zoodat er op heden nog slechts twee van zulke winkels overschieten, welke tot heden nog rustig hun gang blijven gaan.

De actie tegen deze laatstgenoemde winkels wordt door de arbeidersorganisatie opnieuw met warmte gestreden.

Heesch (bij Oss). Men schrijft aan aan de Geld:

Zaterdagmorgen werd door belanghebbenden op het gemeentehuis aan den burgemeester officieel ter kennis gebracht dat het navolgende ongeluk den dood tengevolge heeft gehad.

De ouders van A. Geurts alhier hadden hun zoontje, oud zeven jaar, met een koe uitgezonden naar de weide. De knaap had de koe aan een touw vast, doch onvoorzichtig bond de jongen het touw aan zijn arm vast. Korp daarop wierp het woedende dier het knaapje tegen den grond en stampte hem op de borst, zoodat, vóór dat er iemand ter hulp kon komen, de jongen, tengevolge van een trap van het razende beest, dood werd opgenomen. Onmiddellijk werd geneeskundige hulp ingeroepen, doch helaas de ouders betreuren inmiddels den noodlottigen dood van hun oudste zoontje.

Tilburg. Naar de „N. Tilb. Ct." verneemt, zullen a.s. Dinsdag 26 Augustus op het tentoonstellingsterrein te Tilburg groote vliegdemonstraties plaats vinden. Daaraan zullen deelnemen Laurent uit België en de Nederlanders Bakker en v. d. Burg. Zij zullen opstijgen op de Molenheide en naar Tilburg vliegen. Wie hier het eerst op het sportterrein daalt, heeft een prijs gewonnen. Vervolgens wordt een plaats in den omtrek aangewezen, waarheen op tijd gevlogen moet worden en weer terug. De eerst aankomende verdient een prijs.

Verder zal er een wedstrijd in het bomwerpen gehouden worden. De vliegers moeten driemaal rond het terrein vliegen en drie bommen werpen. Degene die het dichtst bij een op den grond geplaatste schijf werpt, behaalt een prijs.

Ten slotte zal een hoogtewedstrijd plaats vinden.

Breda. *Aanklacht.* De „Bredasche Courant" van Maandag deelt mede, dat tegen haar hoofdredacteur, den heer J. K. B., een aanklacht is ingediend door den gep. kapitein Schmitz, in verband met het plaatsen eener mededeeling onder „Correspondentie" in haar nummer van 11. Zaterdag.

De correspondentie luidt aldus:

F. L., Uw stuk over den gep. kapitein Schmitz is voor plaatsing niet geschikt. We vertrouwen, dat de feiten voldoende bekend zijn om te voorkomen, dat andere kamerverhuurders slachtoffers worden.

Moergestel. *Moordaanslag.* In den nacht van Dinsdag op Woensdag is J. v. d. Kerkhof, onbezoldigd rijksveldwachter alhier, terwijl hij op surveillance was, door twee mannen aangevallen. Een hunner schoot hem met een revolver een kogel in de borst. Nadat de gewonde van de H.H. Sacramenten der Stervenden is voorzien, is hij Woensdagmorgen naar het ziekenhuis te Tilburg overgebracht.

De „N. T. Ct." bericht over dezen aanslag nog het volgende, dat de oppasser v. d. Kerkhof Dinsdagnacht omstreeks één uur, op ongeveer 200 meter van zijn woning, plotseling door een kogel uit een revolver in de borst werd getroffen. Hij stortte ter aarde, doch had, na van den eersten schrik bekomen te zijn, nog voldoende kracht om, over den grond kruipend zijn woning te bereiken. Hier klopte hij zijn kostbaas wakker, die terstond naar Oisterwijk ging om dr. Verhoeven te halen.

Deze kwam oogenblikkelijk en achtte den toestand van ernstigen aard. Hij gelastte, dat hem de H. H. Sacramenten zouden worden toegediend en was van oordeel, dat overbrenging naar het gasthuis geraden was. De getroffene had weinig bloedverlies, doch klaagde over ernstige pijnen, terwijl hij verzekerde, de kogel in het rechter-schouderblad te kunnen voelen zitten.

Dr. Verhoeven is dadelijk per stoomfiets naar Tilburg gereden om den heer Van den Bergh te waarschuwen. Deze stelde zijn automobiel ter beschikking en nadat een drietal maréchaussee's daarin hadden plaats genomen, werd naar Moergestel gereden. Terstond werd een streng en uitgebreid onderzoek ingesteld.

De getroffene v. d. Kerkhof werd vervolgens per auto naar het ziekengasthuis te Tilburg vervoerd, alwaar hij terstond onder geneeskundige behandeling werd gesteld.

Hoe de afloop van deze verwonding zal zijn, is op het oogenblik nog niet te bepalen. Woensdagmorgen was de toestand redelijk wel. Men hoopt den kogel te kunnen verwijderen, doch men is er nog niet zeker van, ofniet een der longen is geraakt.

Omtrent den dader of daders is ons nog niets bekend.

* * *

De vermoedelijke dader van den moordaanslag op den jachtopziener te Moergestel, een zekere Petrus Schrauwen uit Rucphen, is heden gearresteerd. De dader ontkent, maar hij is herkend door den jachtopziener wiens toestand ernstig is.

* * *

Een meer volledig verhaal van dezen moordaanslag geeft thans bovengenoemd blad. De jachtopziener v. d. Kerkhof keerde omstreeks halféén per rijwiel van Tilburg naar zijn woonplaats te Moergestel terug. Hij had den draai reeds genomen, bij het café Timmermans en reeds al op den grintweg naar Oisterwijk, toen hij op den weg twee personen bemerkte, die, zoodra zij v. d. Kerkhof zagen in een sloot kropen. Kerkhof sprong van z'n fiets om na te gaan, wie deze personen waren die op dit nachtelijk uur zich schuil wilden houden. Doch de onbekenden vertrouwden blijkbaar zich zelf niet en vluchtten in de richting van Oisterwijk heen.

Eerst wilde v. d. K. hen al loopende, met z'n fiets aan de hand, achtern a gaan, doch toen hij inzag, dat zij hem aldus zouden ontsnappen, besteeg hij z'n rijwiel. Hij achtervolgde hen tot aan de Heistraat, toen hij hen bij een mastboschje zag staan, waartegen ook twee fietsen geleund stonden. v. d. K. riep hen toe: „rijkspolitie", waarop de anderen antwoordden: „Kom maar, goed volk". De jachtopziener naderde hen en dezen hem, maar toen zij een pas of vier van elkander verwijderd waren, richtte een hunner een revolver op v. d. K. en loste twee schoten, waarvan een in de volle bost trof. De getroffene trok terstond ook zijn revolver en zond de laffe aanvallers, die op de vlucht gingen, nog drie kogels na, zonder echter te treffen.

v. d. K., die veel pijn leed, doch zich nog krachtig voelde, heeft een der fietsen van de onbekenden genomen en wilde daarmede, evenals met zijn fiets naar huis gaan. Z'n woning lag ongeveer 200 meter van de plaats der misdaad af. Toen hij echter een 40tal meters gegaan was, begaven hem zijne krachten en viel hij op den grond. Daar heeft hij ongeveer een half uur gelegen toen de onbekende personen terugkwamen, met het doel de fiets te halen. Een

hunner riep op een afstand: „gooi je revolver weg", maar v. d. K. was te machteloos om daarop te antwoorden. Het eenige wat hem bijgebleven was, was zijn verstand, hetgeen thans oorzaak is, dat de ware dader vermoedelijk gearresteerd is. Want toen een der onbekenden de fiets terugpakte, herkendede verwonde in hem een beruchten persoon, dien hij een 3-tal jaren geleden te Hilvarenbeek in arrest had gezien, verdacht van inbraak en diefstal in een boterfabriek. De twee onbekenden nu vluchtten in de richting Oisterwijk heen terwijl v.d.K. met groote krachtsinspanning op handen en voeten naar zijne woning kon kruipen.

Het verdere verhaal komt overeen met hetgeen wij hierboven reeds schreven.

De jachtopziener v. d. Kerkhof verklaarde aan de maréchaussée, dat hij in een der aanvallers zekeren Piet Schrauen uit het Rucphensch Heike had herkend. De maréchaussée uit Hilvarenbeek, waaronder Moergestel ressorteert, stelde met de maréchaussée uit Tilburg terstond een uitgebreid onderzoek in, met het gevolg, dat zij bedoelden Schr. te Rucphen te pakken kregen.

Vrijdagmorgen 8.43 werd deze per auto hierheen gevoerd om geconfronteerd te worden met v. d. Kerkhof, die hem pertinent herkende als de persoon, die op hem geschoten heeft. De aangehoudene ontkent echter ten sterkste.

Hij is echter in arrest gehouden en naar Hilvarenbeek teruggebracht, vanwaar hij ter beschikking zal gesteld worden van de justitie te 's-Bosch.

De toestand van v. d. K. is minder gunstig, doch direct levensgevaar bestaat er niet.

De Provinciale Centrale.

Wij lezen in de Avondster:

Sedert geruimen tijd is een zeer belangrijke financieele combinatie bezig met de voorbereiding van plannen om in den Noordwesthoek onzer provincie aan het Hollandsch Diep, een reusachtige industriëele onderneming te stichten.

Daartoe heeft zij zich het recht van koop verzekerd op ongeveer veertig hectaren grond, aan genoemd groot vaarwater gelegen, onmiddelijk nabij de groote spoorwegbrug.

De industrie die daar zal gesticht worden, zal ten deele bestaan uit reusachtige fabrieken van giet-cokes.

Zooals men weet, worden deze cokes uit steenkool gestookt.

Het daarbij vrij komende gas gaat verloren. Nu neemt men in zeer ernstige overweging de te stichten electrische centrale te bouwen in de onmiddellijke nabijheid van bedoelde cokesovens met de bedoeling de ketels te verwarmen door het gas, dat anders niet wordt gebruikt.

Het gevolg van een en ander zou zijn, dat de electriciteit aan de provincie een minimum-prijs zou kosten en dan ook tegen minimum-prijzen zou kunnen worden geleverd.

Nadere bijzonderheden, ook van financiëelen aard, mogen wij vooralsnog niet mededeelen.

Het aantal aanvragen om electriciteit, door de grootindustrie gedaan, is enorm, zoodat de centrale nu reeds zeker dubbel zoo groot zal moeten worden als eerst het plan was.

Liturgische wegwijzer (Bisdom 's Bosch.)

25 Aug. Maandag. **Bartholomaeus** (Canon) Apostel (zie 24 Aug.). Dubbel van de 2de klas. H. Mis: Mihi; 2de gebed, stil gebed en gebed na de Communie van den H. Lodewijk, Belijder. Credo en gewone Prefatie elken dag dezer week. Vandaag Prefatie der Apostelen. — Rood

26 Aug. Dinsdag. Van het Octaaf van kerkwijding. Halfdubbel. H. Mis: Terribilis 2de gebed enz. van den H. Zephynus, Paus-Martelaar; 3de gebed enz. van de H. Maagd: Concede; 4de gebed enz. voor den Paus. Vandaag mag ook de dagelijksche Mis voor Overledenen worden gelezen. — Wit / Zwart

27 Aug. Woensdag. Josephus Calasanctius, Belijder. H. Mis: Venite; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. voor den Paus. — Wit

28 Aug. Donderdag. Augustinus, Bisschop-Belijder en Kerkleeraar. Dubbel. H. Mis: In medio; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. van den H. Hermes Martelaar; 4de gebed enz. voor den Paus. — Wit

29 Aug. Vrijdag. Onthoofding van den H. Joannes den Dooper (Canon) Grootdubbel. H. Mis: Loquebar; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. van de H. Sabina, Martelares; 4de gebed enz. voor den Paus. — Rood

30 Aug. Zaterdag. Rosa, Maagd. Dubbel. H. Mis: Dilexisti; 2de gebed enz. van het Octaaf; 3de gebed enz. van de H. H. Felix e. a. Martelaren; 4de gebed enz. voor den Paus. — Wit

31 Aug. **16e Zondag na Pinksteren, de 1ste van September.** Octaaf van kerkwijding. Grootdubbel. H. Mis: Terribilis; 2de gebed enz. van den Zondag; 3de gebed enz. van den H. Raymundus Nonnatus, Belijder; 4de gebed enz. voor den Paus. — Credo — Praëfatie der H. H. Drieëenheid. Laatste Evangelie van den Zondag. — Wit

Bossche Rechtbank.

Zitting van Dinsdag 19 Aug. 1913.

Uitspraak in zake het O. M. tegen: Ha. Ma. K. te Herpen, beklaagd van mishandeling, veroordeeld tot f 3 boete of 6 dagen hechtenis; J. T. en G. P. te Baardwijk, overtr. hondenbel., ieder f 5 of 1 d. h.; G. v. B. te Erp, misb., f 15 of 30 d. h.; A. v. T. te Dussen, beleed., f 3 of 6 d. h.; M. R. te Heesch, overtr. art. 461 Str. verwezen door H. R., vrij; J. F. te Capelle, overtr. trekhondenwet, vrij; P. v. E. te Giessen, omkooping, vrij; G. V. te Oss, wedersp., 14 d. gev.; J. v. d. B. te Oss, diefstal, f 3 of 6 d. h.; J. V. en H. V. te Herpen, huisvredebreuk in vereeniging, ieder f 8 of 16 d. h.; A. D. de R. te 's Bosch, wedersp., l. l. van een ambtenaar, 1 m. gev.; A. v. G. te Oss, mish., 5 m. gev.

Uitspraken der Arr. Rechtbank van Den Bosch van 21 Aug. j.l.

A. v. d. W., Woudrichem, hondenbel. overtr., f 5 sub. 1 d.h. — S. S., Dussen, mishandeling, 2 mnd. gev.str. — P. v. d. P., 's Bosch, diefstal, f 8 sub. 12 d.h. — S. v. E., Uden, mishandeling, 4 mnd. gev.str. — A. R., 's Bosch, overtr. kanaal reglement, appel kant. Veghel vern. vrij. — C. M., Vlijmen, mishandeling, f 25 sub. 25 d.h. — J. v. d. W. Bergen (L.), overtr. hondenbel. f 6 sub. 1 d.h. — Anta. L., Bergen (L.), overtr. hondenbel., f 6 sub. 1 d.h. — P. J. L. v. O., Breda, wederspannigheid, 1 mnd. gev.str.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 10 — 16 Aug.

Geboren: Theodorus, z. van Th. van de Langenberg en J. M. Bekers, Onrooi. — Lambertha I. M., d. van W. H. A. van den Bergh en P. A. G. van den Bosch, Markt. — Jan J., z. van J. v. d. Bersselaar en H. Schellen, Langenberg. — Johannes G., z. van Th. van der Leest en Th. J. Rosenboom, Breukelen. — Hendrikus, z. van H. van den Dungen en A. van Weert, Onrooi. — Josephina C. M., d. van W. J. M. van Hoogstraten en J. M. van Hezik, Baan.

Getrouwd: Adrianus van der Eerden, 23 j. Nieuwstraat en Clasina de Laat, 23 j. Kleinderliempde.

Overleden: Jansje Teulings, 1 j. Nieuwstraat. — Hendrika van de Ven, 2 m. Breukelen. — Antonetta P. Verheijden, 7 m. Ossenpad. — Wilhelmina B. Willems, 7 m. Lennisheuvel. — Anna M. Bierings, echtg. van J. C. Rooijmans, 65 j. Breukelen. D. en A.

Brieven van eenen Boxtelschen landbouwer.

Mijnheer de Redacteur,

De kermis zit er weer op. Tis er druk gewist. 'n Zondag was ik ok is gaon kijken. Ik ha volk over en die was ik naar 't spoor wezen brengen.

Wellie boeren hebben nog veulal een aander menier van kermis hauwen es de burgerij.

Mee de familie thuis goed eten en drinken, dè is bij ons de hoofdzaok.

Vruuger ging den boer ok nog wel es dansen. Tegenworrig nie veul mer. Ze maoken nou vort zon aorige fratsen mee 't dansen.

In den tijd dè de karree nog in de mode waor, hek mee ons Mieke duk plezier gehad.

Dan begonne me 's mergens al vruug, en ès 't heet was, trokke we der onze jas op ut. En ès de lamp an ging, dan naor huis.

Zoo ik en Vrijdag op de mert heurde vertellen, mot de kermis toch goed afgeloopen zen. Geen vechten of snijpertijen, net es veur deze nog wel is gebeurde. Dè is en goei teeken vur Boxtel. Op dè punt kun de zien dè we veuruit gaon, en dè wè 't vechte betreft mee kermis en aander drukke dagen de meeste plaotsen an Boxtèl en veurbeeld kunne neme. Giestere heb ik een program thuis gekregen van de Bondsharmenie. Die geeft en uitvoering bij 't hotel v. Dijk. Vur enne boer beginne ze wel wè loat. Toch wil ik er wel is naor toe um te heure, hoe dè die kels speule, nou ze daor in den Haag zooveul prijze hebben gehaold.

TOON.

Ingezonden stukken.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Verleden Dinsdag verschenen voor het kantongerecht te Oirschot: L. v. d. B., H. O., Th. Oerlemans, M. Quinten, A. v. d. Berk, H. v. R. en W. v. d. Laar.

De twee eerste als veroordeelden wegens boomen planten langs en op gemeentewegen zonder aangevraagde permissie, in verzet tegen het uitgesproken vonnis van boete of gevangenisstraf; de vier volgenden als getuigen à décharge; de laatste, de burgemeester, optredende voor de gemeente.

Voor hen trad op advocaat v. d. G. die namens zijn clienten bepleitte, dat èn het openbare plein èn de aangrenzende openbare wegen in Koestraat door verjaring hun eigendom was geworden, en op hen dus het provinciaal reglement om permissie tot boomen planten niet toepasselijk is.

Uitspraak over 14 dagen.

De gedaagden *tegen* de gemeente waren per rijtuig van een *raadslid* naar Oirschot gebracht.

Een mooi raadslid!

Rechtszaken.

Uit de acht zaligheden.

Zekere Jan P. uit Heusel had op 5 Mei j.l. aardappelen afgeleverd en deze met de noodige saus overgoten in den vorm van jenever in de herbergjes langs den weg.

In een der herbergjes waren ze de laatste olielampjes aan 't uitblazen met d'r tweeën, Jan en zijn vriend Louis, toen daar voorbij kwam hun buurman Driek van den Borne, dien ze binnen klopten om er ook even eentje mee te nemen en dan samen naar huis te gaan. Driek echter wilde zich op een dag in de week deze luxe niet veroorloven en ging „neeknikkend" voorbij. Maar Louis kwam naar buiten pakte Driek bij den arm en trok hem mee de gelagkamer binnen. Jan, die de dubbeltjes voor de aardappels in zijn zak had, toonde zich royaal en Driek liet zich dan maar een neutje opdringen.

Samen gingen ze daarna huiswaarts in de beste harmonie. Maar Jan, die de fiets bij zich had, begon eigenaardige bewegingen te maken, hetgeen Driek de opmerking ontlokte: Jan, wat doe je raar; je zult dadelijk nog in de sloot fietsen. Wil ik je eens helpen.

Door deze opmerking scheen Jan z'n eigenliefde gekwetst. Hij pakte Driek bij den kraag en schoof met hem de sloot in naast den weg, waar hij hem bovendien en duchtige aframmeling gaf.

Of het ook pijn had gedaan en of hij er ook last van had gehad? vroeg de President der rechtbank Donderdag aan Driek.

Ja, zei deze, pijn deed het momenteel, maar die ging nog al vlug over. Een paar dagen heb ik me uit het oog der menschen gehouden, omdat ik een dikken kop en een blauw oog had opgeloopen.

Jan had hem niet onder water gehouden, maar staande in het water hem flink afgedroogd met de vuisten.

Eenige dagen later ontmoetten beiden elkaar weer op een landweg. Driek, die Jan uit de verte per fiets zag aankomen, ging even op zij van den weg kwasi naar een klaverland kijken, om zoo Jan ongemerkt te laten passeeren. Deze echter riep hem iets toe. Driek deed of hij 't niet hoorde. Toen sprong Jan van zijn fiets en kwam dreigend met de opgeheven vuist 't klaverland in, waarop Driek aan den haal ging en met behulp van zijn vijf-en-vijftigjarige beenen een nieuwe aframmeling wist te ontkomen.

Driek verklaarde, dat hij nog altijd bang is voor Jan en hem liever van achteren ziet dan van voren. Vroeger is hij nooit bang geweest, maar nu zit er de schrik in, sinds hij met een dikken kop en blauw oog uit de sloot was gekropen en vooral ook sinds het tweede bedrijf in het klaverland.

Jan verklaarde niet te weten wat er den eersten keer in de sloot gebeurd was, want hij had zooveel gedronken, dat hij alle boomen dubbel zag langs den weg.

De officier eischte tegen hem een geldboete van vijftien gulden of dertig dagen hechtenis.

Jan had geen bezwaar tegen dezen eisch.

De verdediger, mr. G. van Zinnicq Bergmann hoopte ook, dat de rechtbank geen gevangenisstraf maar 'n geldboete zou opleggen. Zijn cliënt was nog nooit met de politie in aanraking geweest en staat als zeer oppassend bekend. Bij de aardappelleverantie was hier en daar een glaasje gedronken, en daar kon Jan niet tegen. Den geslagene wil pleiter dezen goeden raad geven: biedt nooit uw hulp aan een dronken man aan, want dan kwetst ge zijn eigenliefde en wijst ge hem op de fout, waarin hij zich zelf heeft gebracht.

De uitspraak in deze zaak werd bepaald op 4 Sept. a.s. Hgz.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Fabriek „de Hoop," Boxtel.
Boterprijs f 1,28 de K.G.

Op 22 Aug. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.16, f 1.20 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 22 Aug. Hoogste prijs f 1 20 Laagste f 1.10 Middel f 1.15 p. KG. Aanvoer 9585 K.G.

MAASTRICHT, 22 Aug. Botermijn. Aanvoer 57835 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.18, laagste f 1.10 per K.G.

's Hertogenbossche Eierveiling V. P. N.

Vrijdag 22 Aug. Aanvoer 25873 stuks. Inlandsche Hoendereieren per K.G. f 0,73 tot f 0,77.

Gegarandeerde verse inl. Eendeneieren, f 0.— tot 0.— per K.G.

BEKENDMAKINGEN.

Militie. - Loting.

De Burgemeester der gemeente Boxtel brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de loting voor de ingeschrevenen voor de lichting van het volgend jaar voor deze gemeente zal worden gehouden te Boxtel ten gemeentehuize op **Woensdag 17 September a.s.**, voormiddags **9 uur.**

Aan de loting nemen deel alle voor bedoelde lichting ingeschreven personen, met uitzondering van hen:

1o. die vóór den aanvang der loting voor de gemeente blijken te zijn overleden;

2o. die voor den dienst bij de Militie ongeschikt zijn bevonden;

3o. die vóór 1 September bij onherroepelijk geworden uitspraak van den Militieraad of van Gedeputeerde Staten of bij een op een ingesteld beroep genomen beslissing van de Koningin voorgoed of tijdelijk van den dienst zijn vrijgesteld;

4o. die vóór 1 September onherroepelijk, hetzij voorgoed, hetzij voorloopig, van den dienst zijn uitgesloten.

De aan de loting deelnemende, ingeschrevenen, in de volgorde van het alphabetisch register op te roepen, trekken zelven hun nummer. Voor den ingeschrevene, die niet is opgekomen of wel buiten staat of onwillig is zelf zijn nummer te trekken, wordt het nummer getrokken door zijn vader, moeder, voogd of curator. Is ook deze niet opgekomen of wel buiten staat of onwillig een nummer te trekken, dan geschiedt het trekken door den burgemeester, het lid van den raad of den ambtenaar van de gemeente, die bij de loting tegenwoordig is.

Gedurende tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de loting heeft plaats gehad, of, indien zij in één dag afloopt van dien, waarop zij is geëindigd, kunnen tegen de wijze, waarop zij is geschied, bij den Commissaris der Koningin in deze provincie bezwaren worden ingebracht door belanghebbende lotelingen of door hun vader, moeder, voogd of curator. Het bezwaarschrift, dat op ongezegeld papier kan worden geschreven, moet behoorlijk met redenen omkleed en ingeleverd worden bij den Burgemeester dezer gemeente. Wordt een en ander niet in acht genomen, dan heeft het stuk niet het gewenschte gevolg.

Boxtel, den 23 Aug. 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIËN.

Vervoeren van Klinkers.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van BOXTEL, zullen op **Dinsdag den 26 Augustus 1913,** om **tien uur voormiddag**

in het openbaar

aanbesteden:

Het vervoeren van 40.000 stuks Klinkers, vanaf het Station naar den Gestelschen Weg.

Inlichtingen geeft de Heer H. J. DEKKERS, Gemeente-opzichter.

De op zegel geschreven biljetten, moeten ter Secretarie zijn bezorgd, **vóór tien uur voormiddag**, van den dag der besteding.

Boxtel, 16 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. GIJSEN.

De Secretaris,
VAN DER MEIJDEN.

TE KOOP:
een partijtje
zware staande Masten.
Bij TH. v. OIRSCHOT Az., Gemonde.

De Notaris van de Mortel
te 's HERTOGENBOSCH,

zal te Boxtel op **Donderdag 28 Aug. 1913** in het Café „De Kei" van den Heer WOLLERICH provisioneel, en **Donderdag 11 Sept. 1913** in het café „de Zwaan" van den Heer A. VERBERNE definitief, telkens des nam. ten 4 ure

publiek verkoopen:

Onder de gemeente Boxtel

1. **Een winkelhuis met erf en tuin**

waarin een **woning** aan de **Rozemarijnstraat A 490,** kad. K nos 1113, 1114 en 1115 te zamen groot 3 A. 77 c.A.

2. **Afgekeurde woningen,**

thans **bergplaats** in de **Rechterstraat hoek Rozemarijnstraat,** kad. K no. 627, groot 98 c.a.

Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

maakt bekend:

Dat op **Maandag 8 September 1913** ten **4 uur n m.** ten huize van Frans v. d. Meerendonk te Brukelen zal plaats hebben de jaarlijksche

Nagrasverpachting te Boxtel.

Biljetten verkrijgbaar na 30 Aug. e.k.

De Notaris NIEMANN te Boxtel

zal PUBLIEK VERKOOPEN:

Op **Dinsdag 2 September 1913** ten **10 uur v.m.** ten sterfhuize van *de Wed. Fr. v. Beers-Verstegen* in Lennisheuvel.

Een gevende en dragende **Koe,** een **Geit, 2 Varkens.**

Tob en **Stand, Kafmolen, Snijbak** en **Landbouwgereedschappen.** Een **Waschfornuis, Kasten, Kisten, Stoelen, Tafels, Huisraad.**

Een partij **Hooi, Stroo, Tuin-** en **Veldvruchten.**

Pensionaat
„St. Joseph"
(Broeders Hieronymieten,)
Lokeren (België.)
Lijn Gent--Antwerpen.

Moderne Talen - Wiskunde en Koophandel - Snel- en Machineschrift.

VRAAGT PROSPECTUS.

Adverteert in Centraal Brabant.

Aan Heeren Leden der Roomsch-Katholieke Kiesvereeniging in het Hoofddistrict „TILBURG".

Zondag 24 Augustus a.s. zal in de Roomsch-Katholieke Kiesvereenigingen der Afdeelingen: *Tilburg*, *Goirle*, *Berkel c. a.*, *Moergestel*, *Diessen*, *Hilvarenbeek*, *Loop op Zand* en *Kaatsheuvel*, *Udenhout*, *Gilze* en *Rijen*, *Boxtel*, *Helvoirt*, *Haaren*, *Esch*, de keuze plaats hebben van een candidaat voor de **Provinciale Staten** van **Noord-Brabant**, (vacature H. ERAS te *Tilburg*).

Beleefd doch dringend noodigen wij U uit, om Uwe stem uit te brengen op onzen candidaat, den Heer

G. R. C. M. RAUPP,
Burgemeester van Tilburg,

die in de ruim 6 jaren, dat hij als Hoofd der gemeente TILBURG werkzaam is, getoond heeft een man te zijn van onvermoeide werkkracht en groote toewijding, een man met een helderen, practischen blik in alle zaken de belangen der Gemeente betreffende.

Uit eene aanbeveling U dezer dagen toegezonden en onderteekend door tal van **Hoogstaande Personen** uit de Gemeente TILBURG, zal U blijken, hoe de keuze van den Heer **RAUPP** als lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant, met vreugde zal worden begroet.

Wij zijn overtuigd dat de Heer **RAUPP** met denzelfden ijver, werkkracht en toewijding ook de belangen der buitengemeenten tot het Hoofddistrict TILBURG behoorende in NOORD-BRABANT's STATEN zal behartigen, terwijl wij U tevens kunnen verzekeren dat blijkens een ons verstrekte verklaring door Burgemeester **RAUPP** deze een groot voorstander is van de totstandkoming eener **Provinciale Electrische Centrale,** van zulk een **overwegend belang** voor de **kleinere Gemeenten.**

Mogen wij U dus beleefd verzoeken om Zondag a.s. **trouw** en **eendrachtig** ter stembus te komen en alzoo bij **eerste stemming** reeds de keuze te verzekeren van den Heer

G. R. C. M. RAUPP,
Burgemeester van Tilburg.

Het Comité-Raupp.

10% korting op alle artikelen

geeft U alleen

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationsstraat, BOXTEL

De grootste besparing hebt U alleen, wanneer U al uwe kruideniers-waren bij ONZE Firma koopt.

Opruiming à contant.

Wegens vertrek naar elders ruimen wij op:

Bruine Boonen van 14 ct. bij 10 liter thans 8 ct.
Bruine Boonen van 12 ct. bij 10 liter thans 6 ct.
Witte Boonen van 16 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Groene Erwten van 18 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Prima Krenten van 18 ct. bij 10 pond thans 15 ct.
Prima groote Rozijnen v. 18 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.
Rozijnen zonder pitten v. 20 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.

Deze opruiming begint ZATERDAG 9 AUGUSTUS en duurt zoolang de voorraad strekt.

Zij, die nog wenschen te profiteeren van een volle baal of zak KRENTEN, circa 100 pond, kunnen deze bekomen

à f 12.-.

Pruimen van 20 cent, thans 15 cent.
Prima Bessensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele flesch.
Prima Frambozensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele „
Voor Bessen- en Frambozensap moet men flesschen meebrengen in ruil.
Sop voor de wasch van 5½ ct. voor 4 ct. per pak.
Wagensmeer bij 5 of 10 kistjes per kistje 18 cent.
Pudding per doos, 24 pakjes inhoudend van 5 ct., thans 80 cent.
Koffieboonen van 70 voor 65 ct., van 65 voor 60 ct., van 60 voor 55 ct, van 55 voor 50 ct., bij niet minder dan 5 pond.

Gaat dus allen naar de Molenstraat en doet uw voordeel voor den winter.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA.

UITSLUITEND à CONTANT.

10% korting op alle artikelen

ontvangt U bij onze Firma.

Toch zijn onze prijzen nog lager dan elders.

Het grootste voordeel hebt U dus alleen bij

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

10% korting op alle artikelen.

Wij betaalden in enkele maanden duizenden guldens uit aan kortingen.

Het is dus duidelijk dat alleen door bij onze Firma te koopen U de grootste besparing heeft.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

Verschenen:

bij VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te HELMOND en in iederen boekhandel verkrijgbaar:

De lamentabele Historie van Tiet Pideman.

Dramatische klucht in 4½ bedrijf.

Antwoord (buiten mededinging) op een prijsvraag, uitgeschreven door Bloemendaalsch Weekblad. Ingezonden door Korporaal ACHILLES.
Groot kwarto formaat met vele illustraties.

Prijs f 1,—. Franco per post f 1,05.

BLOEDARMOEDE

en al de bijkomende gevolgen daarvan worden het best bestreden door 't gebruik van

HAEMATOGEENWIJN.

Het is aangenaam om in te nemen, versterkt de zenuwen en bevordert den eetlust. Prijs per flacon f 1.—. Alom verkrijgbaar en bij den Fabrikant J. SOL, Apotheker, Amst.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart

BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor een enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

H. THEULINGS

BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

Verschenen

bij de Firma VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te Helmond, en verkrijgbaar in iederen Boekhandel:

Handleiding voor Jonge Moeders

door

CHR. NUYENS, Arts

- HELMOND -

Een zeer nuttig en practisch boekje voor aanstaande Moeders.

Het Centrum schrijft hierover: „Een zeer eenvoudig en practisch boekje vol goede wenken en raadgevingen, door den schrijver in hoofdzaak uitgegeven als bijdraging tot beperking der Zuigelingensterfte vooral in de Zuidelijke provinciën. Misschien is het als volksboekje niet eenvoudig en beknopt genoeg, maar zonder twijfel zal het in een breeden kring groot nut doen. En het ware te wenschen, dat vele jonge vrouwen het boekje als raadgever gebruikten, in plaats van wijsheid te putten bij geburen en vriendinnen".

PRIJS:

ingenaaid . . . . f 0.60.
in mooi linnen bandje - 0.80.

NIEUWE Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij opgave voor 10 Augustus extra lage prijzen.

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

C. STEINMANN-PECHTOLD

Rechterstraat, Boxtel.

Kippengaas, Horrengaas, Zeeftengaas

WECK's Inmaakglazen en Steriliseertoestellen.

Uitmuntend in kwaliteit en duurzaamheid.

VRUCHTENPERSEN, KOMKOMMERSCHAVEN, VLIEGENKAPPEN, VLIEGENVANGERS.

Groote Sorteering

ENGELSCHE KINDERWAGENS, Promenadewagens, Mandewagens Sportkarren.

LEDIKANTEN, WASCHMACHINES, MANGELS.

Heggescharen, Gieters, Vertinde Melkkannen, Broodtrommels, Drinkbussen, Melkzeeften, Zeisen, Zichten, Stroomessen, Hooivorken.

Ruime keuze Geëmailleerde Fornuizen en alle Huishoudelijke Artikelen.

Bascules - Maten - Gewichten.

Beleefd aanbevelend,

C. STEINMANN-PECHTOLD.

Waschketels, Waschborden, Waschborstels

J. M. HANEGRAAF,

Eindhovensche Steenweg : : : : BOXTEL.

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van

Machinerieën en Onderdeelen

Electro-Motoren.

Het inrichten van **ELECTRISCHE INSTALLATIES** en het repareeren van reeds bestaande geleidingen.

Het aanleggen van Telefonen, Schellen, Bliksemafleiders enz.

Hoogachtend,

J. M. HANEGRAAF,

Machine-Reparateur en Electro-Monteur, BOXTEL.

Een 5-jarige vleeschknobbel verdwijnt door den KLOOSTERBALSEM.

Lijders aan vleeschknobbels, eelt en wratten probeer eerst nog eens den KLOOSTERBALSEM, alvorens U te laten snijden. Zoo goed als de Kloosterbalsem, met recht genoemd de wonderbalsem, voor anderen wonderen verricht, zal zij ook voor U dienen. Lees slechts:

Mejuffrouw H. v. d. Munckhof, te Dril bij Venray, verklaart ons:

„Sedert 5 jaar had mijn man een dikte op zijn hand en wel „van een vinger hoog, welke hem voortdurend pijn deed. Hij „had deze gehouden uit het verrekken van zijn handspieren. „Wat wij er ook voor hebben aangewend, niets wilde helpen. „De dokter raadde aan de knobbel te laten wegsnijden. Wan„neer mijn man op het land werkte, zwol de knobbel op en „werd bont en blauw en zoo pijnlijk, dat hij met werken niet „voort kon gaan. Ten slotte raadde ik mijn man aan den „KLOOSTERBALSEM te gebruiken die ik kocht bij G. Ambrosius „te Venray, en wreef daarmee elken avond zijn hand krachtig „in. Na een paar dagen konden wij reeds bemerken, dat de „knobbel aanmerkelijk dunner werd. Wij zijn met het gebruik van den Kloosterbalsem voortgegaan en na het gebruik van „één pot was de knobbel geheel verdwenen. Daar ik zelf aan „rheumatiek leed, heb ik daarna den Kloosterbalsem ook voor „mijzelve aangewend en kan ik verklaren, dat de Kloosterbalsem „ook mij van mijn rheumatiek verlost heeft, waarvoor wij „zeer dankbaar zijn. Wij raden elkeen aan het eens met den Kloosterbalsem te probeeren". De

KLOOSTERBALSEM,

Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk aambeien, rheumatiek en alle rheumatische aandoeningen, spit in den rug, spierverrekkingen, stramheid, wonden van allerlei aard, winterhanden en -voeten en huidaandoeningen.

Prijs per pot van 20 gram 35 cent, van 50 gram 75 cent, van 100 gram f 1,20 en van 250 gram f 2.50. Eischt ROOD EN BAND met handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER, Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, apothekers en de bekende depothouders.

Te *Berkel*, A. BRENDERS; *Boxtel*, B. A. DE HAAS-SELHORST, Stationstraat; *Esch*, Wed. A. KONINGS; *Gemonde* A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT; *Haaren*, J. BOONS; *Liempde* P. THOMASSEN en JOS P. v. d. VELDEN; *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN; *St. Michiels-Gestel*, H. van BREUGEL en W. d. A. VAN GULICK; *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON; *St. Oedenrode* A. MOONEN; *Udenhout* P. L. J. RATS-VERMEULEN; *Vught*, M. W. VAN DER HEIDE en bij alle Drogisten en de meeste Apothekers.

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,

Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.

het van ouds beknede merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan bovenstaand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

TWEEDE BLAD
van
CENTRAAL-BRABANT

No. 67. Zaterdag 23 Augustus 1913.

Brieven uit België

WERELDTENTOONSTELLING.

Gent, Augustus 1913.

Meer dan eens heb ik menschen hooren zeggen : Och die Tentoonstellingen, ze lijken alle op elkaar ; als je er eens een gezien hebt hoef je naar 'n tweede niet meer heen te gaan.

Daar is wel iets van aan en dat ligt in den aard der zaak — hier : ten-toon-stelling, algemeene, internationale als ge wilt — zelf.

Toch heeft elke tentoonstelling, voor zooverre ik er meemaakte, haar eigenaardigs. Wat de Gentsche Worlds' fair betreft ; 't hoofdkenmerk, hare groote aantrekking is, behalve hare reusachtige grootte in oppervlak, zeker hare ruime en grootsche opvatting als geheel, als complex van gebouwen ; hare aanlage vooral.

Die onafzienbare rij van statige witte paleizen, die breede avenue's, 't grandiose Cour d'Honneur, die prachtige aanlagen van veelkleurige perken met steeds frischbesproeide bloemen ; spiegelende vijvers in blanke kommen met vele, vele beelden, juichende mannen, vrouwen en kinderen.

En over dat alles heen 't mooie gouden zonnelicht dat kleuren regenboogt in 't klaterende, stralende, parelende water der fonteinen en 't stroomende vallende water uit 't waterkasteel. En als dan 'n ondeugend windje plots komt waaien even, waaien de kleuren mee in de trillende lucht boven over de lachende hoofden der menschen heen, die gaan hier als in 'n feest.

Ja, 't is een genot hier te loopen door de Avenue des Nations slenterend in verloren tijd, of als de oogen moe zijn van 't kijken en de hersens van 't denken, 'n momentje ontspanning behoeven. Binnen in al die paleizen, in al die zalen is 't zoo warm, zoo warm.

Toch trok in den beginne de Tentoonstelling niet zoo erg veel bezoekers, maar dit is ras verbeterd. In drommen trekken thans de menschen, 's morgens van tien uur af al over 't reuzen-expositieterrein. Vooral de Zater- Zon- en Maandagen kan 't er ontzettend druk zijn.

Veel Franschen komen hier ; je ziet het aan de toiletten der vrouwen en aan de gratie, waarmee ze gedragen worden.

En — karakteristiek — er is hier geen één land, dat in de verste verte zoo geëxposeerd heeft als Frankrijk.

De Fransche afdeelingen overvleugelen zelfs de Belgische haast.

't Doet er niet toe, de Tentoonstelling is, geloof ik, schitterend geslaagd.

Eén der indrukwekkendste gedeelten is wel de Hoofdentrée.

Langs keurige bloemenaanlagen krijgt men toegang tot 'n reusachtige eivormige hal door vijf ingangen, door middel van kolommen groepen van elkaar gescheiden.

Vóór die kolommengroepen staan in een wijden halven cirkel zes reuzenfiguren van stieren in imitatiebrons. Binnen in de hal, welft 'n hooge koepel over vijftien reuzenvensters in prachtig gebrand glas. Iets lager gaat in vijftien modern geschilderde tafereelen de witte hal rond in symbolische verheerlijking van de voornaamste bronnen van inkomst die Gent en België groot maakten. Handel, scheepvaart, landbouw, industrie, kunst, enz.

Bij 't verlaten dezer hal, op de Cour d'Honneur, treft vooral 't grootsche van opvatting van de geheele aanlage.

De naam kon niet beter gevonden : 'n reuzen cour met Koningspaleizen er omheen. Rechts en links liggen ze verspreid de blanke rijen van bouwwerken, hun schatten van arbeid en kunst inhoudend.

Alles voet voor voet na te gaan en uit te werken gaat hier niet.

't Is — natuurlijk — vooral België dat flink voor den dag komt en daaropvolgend onmiddelijk Frankrijk. Ook dit land heeft geen kosten noch moeiten gespaard en er werden in de Fransche afdeelingen meer dan eens door een gelukkige vereeniging van ongeëvenaarden rijkdom en allerfijnsten smaak waarlijk schitterende resultaten verkregen.

Links en rechts van den hoofdingang liggen allereerst de Belgische Nijverheidspaleizen. 't Gebouw aan de linkerkant bevat in hoofdzaak alles wat de weefnijverheid aanbelangt. O.a. is hier zeer duidelijk in beeld gebracht door verschillende groepen, dioramagewijs, de linnen en katoenbewerking. Hoe uit de vlasplant zooals ze op 't veld groeit, 't blanke lijnwaad gereedkomt en uit het pluisje aan den katoenboom de mooie kleurige katoentjes waar zich de vrouwen mee kleeden.

Dan waren er nog heel veel fotografieën van 't bedrijf. Verder zag ik garen, manufacturen, japonnen, tulle, borduurwerk, etc.

Aan deze afdeeling grenst een paleis voor vrouwenarbeid, met heele mooie werkjes binnen in.

't Gebouw, rechts van den ingang, bevat in hoofdzaak de andere Belgische nijverheid, behalve de metaalnijverheid, die in de Machinehal, het electriciteitspaleis en de afdeeling spoorwegen is ondergebracht.

Overweldigend van indruk, ofschoon 'n wrangige bijsmaak, van soms àl te materialistische opvatting niet ontbreekt is de inkomzaal dezer afdeeling. De zaal der decoratieve kunsten geloof ik.

Hier is haast onmenschelijk mooi schilderwerk van Montald, van Jean Delville en Ach. de Maertelaere.

Hoe jammer dat er nog zooveel vreemds en vaags in is ; en nòg erger, dat er zooveel bij is, dat aanleiding werd, dat de Belgische Bisschoppen in een herderlijk schrijven, hun geloovigen deed raden er niet heen te gaan zien. In de afdeeling zelf zag ik merkwaardige voortbrengselen van verschillende industrieën, o.a. op gebied van houtbewerking, meubileering, automobielen, boekdrukkunst, suikerfabricage, maalderij, enz.

Steeds aan denzelfden kant langs de Cour d'Honneur krijgen we na de Belgische Afdeeling eerst 'n postkantoor, waar heel de Tentoonstellingspost verzorgd wordt en daarna een van de voornaamste afdeelingen van Frankrijk. Hier zijn heele mooie inzendingen Even schoon en soms fijner van smaak dan de Belgische.

Onder de mooiste dingen hooren zeker wel in de eerste plaats het schitterende meubelsalon — ongeveer in 't midden.

Verder zag ik er prachtige weefsels, misgewaden en in de enorme goud-, zilver- en diamantafdeeling waren de wanden behangen met eenig mooie gobelins. Evenals steeds 'n zeer voorname plaats innemend op elke Fransche expositie is de afdeeling modes en dameskleeding. Wat zal ik er van zeggen : dat waren prachtige costumes en ongeëvenaard gracieus geexposeerd.

Men merkt b.v. direct 'n verschil tusschen de hier soms haast àl te fijne creaties en de lang niet zóó subtiele verschijningen van veel grover lijn in de Afdeeling der Belgische weefkunst, waar door Brusselsche en andre firma's overigens uiterst smaakvolle toiletten dikwijls uiterst smaakvol gedragen waren ingezonden.

Maar o, dat onzegbaar gracieuze van uitdrukking en gebaar, dat als een glimlachen hangt over heel zoo'n groep, dat hebben alléén de Franschen.

Rest me nog even te noemen in deze afdeeling 't veelbesproken salonnetje der Parijsche humoristen. Hiervan is moeilijk iets te zeggen. Iemand die de Parijsche smaken niet kent kan hierover niet met juistheid oordeelen.

Een hoek dezer afdeeling is gereserveerd voor de stad Parijs die hier een bezoek zeker ten volle waard is.

Tegenover de Fransche afdeeling eindelijk 't laatste van de vier groote paleizen die den ingang flankeeren, dat van 't Britsche Koninkrijk.

Hier is alles koel en ruim. Opmerkelijk is hier de bovenbedekking der zalen. Evenals elders is ook hier 't plafond van wit linnen, maar dit is langs de kanten met eenvoudige donkere figuren bewerkt ; dit maakt een uitstekenden indruk. 't Is vooral rustiger voor de oogen.

In deze afdeeling waren onder gebracht prachtige verzamelingen kunstaardewerk, fayence e. d., zeer eenvoudige stijlvolle meubelen etc. Natuurlijk namen scheepsbouw en zeewezen een allervoornaamste plaats in. 't Is altijd interessant die tot in alle kleinigheden secuur uitgewerkte modellen van schepen te beschouwen. En er zijn er hier wat ; meest in glazen kasten. 't Meeste bekijks zal stellig wel hebben het plm. 1½ Meter lange model van de Olympie, zooals ge weet 'n zusterschip van de verongelukte Titanic.

't Grootste gedeelte der Britsche afdeeling is ingericht als machinehal. Wat hier geëxposeerd is geeft een goeden kijk op de plaats die de Engelsche machine-industrie nog steeds op de wereldmarkt inneemt. Ook op spoorweggebied is er veel interessants te zien, o.a. zooveel mogelijk uit elkaar genomen een der laatste typen sneltreinlocomotieven.

Daarnaast staat een gedeelte slaaprijtuig, zooals deze door sommige Engelsche Spoorwegmaatschappijen op hare lijnen worden gebruikt.

't Zijn uiterst practische rijtuigen, die vooral van buiten uiterst eenvoudig ook van binnen aanmerkelijk afwijken van de op de groote continentlijnen gebruikte slaapwagens der wagon-litsmaatschappij.

't Wilde mij voorkomen alsof dat soort rijtuigen zooals ik 't zag in de Britsche afdeeling aanmerkelijk practischer en confortabeler moet zijn dan de voornoemde rijtuigen ten onzent.

Ook de afdeeling Britsche kunst in de andere helft van dit gebouw was zeer mooi. Iets vaag soms maar bijna altijd vol teekening.

Nu zijn we genaderd aan de Avenue des Nations, de hoofdverkeersader der Tentoonstelling, die rechthoekig staat op de Cour d'Honneur. 't Einde dezer laatste wordt gevormd door 't zeer mooie waterkasteel, terwijl daarachter in 'n wijden halfcirkel de ingang van 't paleis der schoone kunsten heel het plein domineert.

Dit paleis van schoone kunsten, hier is veel over geschreven. Er is naast heel veel leelijks ook veel werkelijk moois.

Nederland maakt er geen slecht figuur.

Naast dit paleis liggen aan de rechterhand heel de Avenue des Nations langs o.a. de afdeelingen van Perzië met prachtige tapijten en gobelins en Italië dat als steeds uitmunt door z'n verrukkelijke marmeren beelden. O, wat maken die Italianen ze toch mooi, die blanke marmeren menschen en die kleine engel- en kinderkopjes. En wat zijn kleine fijne dingen als oortjes, kanten mutsjes e. a. soms doorschijnend bros uitgewerkt. Maar... 't zijn artisten die Italianen.

Italië voorbij komt men aan 't Fransche palais de l'Alimentation, waar men voor weinig geld goeden wijn en dito gebak kan bekomen en vervolgens aan de Nederlandsche afdeeling. Hiermede zal ik mijn volgenden brief beginnen.

HENRI ASSELBERGS.

Het Vredespaleis

Aanstaanden Donderdag zal het Vredespaleis te 's-Gravenhage worden geopend. Het uiterlijk monumentale gebouw, te 's-Gravenhage in zulk een heerlijke omgeving verrezen, zal, naar het gerucht wil, inwendig een echt paleis wezen, met groote plechtigheid zal het in gebruik worden genomen.

Maar hoe het er inwendig uit zal zien, wordt geheim gehouden, in de eerste plaats voor de pers, welke bij de heeren van het Vredespaleis, mannen van het oude regime, natuurlijk niet in al te hooge eere staat. Kenmerkend is het b.v., dat een onzer collega's onlangs door bijzondere omstandigheden in de gelegenheid is geweest een kijkje te nemen in de nieuwe stichting, doch er werd hem in zoo sterke mate geheimhouding op het hart gedrukt, dat zij zelfs aan zijn vrouw en zijn vrienden niet heeft durven toevertrouwen, wat zijn oogen hebben aanschouwd.

En als we dat vernemen, dan zal men de spijtigheid kunnen begrijpen, welke ons vervulde, toen we in de „Figaro" een artikel lazen van een Franschen collega, die ook in de gelegenheid was geweest in het kostelijke gebouw een kijkje te gaan nemen, doch van de vrijheid gebruik heeft gemaakt.

Aan zijn artikelen ontleenen we de volgende bijzonderheden, welke in ieder geval een denkbeeld geven van de grootsche inrichting van het Vredespaleis.

Langs twee opritten en een steenen trap bereikt men den hoofdingang, waardoor men komt in de groote voorhal. Een indrukwekkende aanblik.

Tegenover den hoofdingang is gebouwd de hoofdtrap met zijn twee wendingen ; de bronzen balustrade en de Sévres-vaas, welke het eerste tusschenportaal zullen sieren, moeten nog worden aangebracht. Rechts en links voeren marmeren zuilengaanderijen naar twee openbare zittingszalen, de groote, die te klein en de kleine die te groot zal blijken.

Elk dier zalen is omgeven door ruime vertrekken, werkkamers, boekerijen, enz. van de voorzitters, raadkamers, salons, waarin de vertegenwoordigers der gedingvoerende partijen kunnen beraadslagen, spreekkamers der gezanten, ontvangsalons, enz. Al die ruimten zijn van elkaar afgezonderd, doch komen uit op een kruisgang van goudbestierd mozaiek, welke voert naar een... gemeenschappelijk buffet.

Een aantal liften voert naar de eerste verdieping, waar zijn gebouwd de tribunes bestemd voor het publiek en de talrijke zalen, waar de gewone mensch niet mag komen. Daar vindt men de schitterende appartementen bestemd voor den secretaris-generaal baron Michiels van Verduynen, en den eersten secretaris Jhr. Roëll, ruime smaakvolle en in lichte tinten versierde zalen, verder het kabinet van den voorzitter van den Raad van bestuur, den minister van buitenlandsche zaken jhr. mr. De Marees v. Swinderen, de vergaderzaal van den Raad van Bestuur, waarvan de rozenhouten paneelen weldra kostbare zijdewerken uit Japan zullen omlijsten, wijders de bibliotheek, het archief en eindelijk een aantal dienstvertrekken van allerlei aard, een echte doolhof.

De architect heeft aan het aangename ook het nuttige weten te paren. Hij heeft een ruimte gereserveerd voor een kapper — een Parijsche coiffeur zal haar betrekken — een boek- en papierhandelaar, een restaurant, een badinrichting en zelfs een installatie voor massage.

Voor de aankleeding en meubileering hebben tal van Staten bijgedragen ieder naar zijn aard, de schrijver in de „Figaro" somt het een en ander op, doch memoreert niet groote ingenomenheid, de breede wijze, waarop ons land de zaak aangepakt, door niet alleen het bouwterrein te schenken, maar tevens te zorgen voor de stoffeering van het prachtige paleis met een aantal schilderwerken van de grootste meesters uit de gouden eeuw.

Wat de schrijver geeft, is, gelijk men ziet, niet meer dan een impressie, doch we vonden, nu men zoo zorgvuldig er voor waakt, dat geen onbescheiden journalist er een blik in slaat, toch humoristisch om alvast mede te deelen, wat een vreemd journalist heeft mogen aanschouwen, dat men een landgenoot heeft onthouden.

N. v. N.

Van 's Levens Schaduwkant.

— Nou, zei meneer Barendsen, toen hij dien middag de kamer inkwam, waar zijn vrouw al achter het koffieblad te wachten zat, vanmiddag komt Karel om 3 uur met de auto voor.

Juffrouw Barendsen trok haar wenkbrauwen hoog op en een nauw-merkbare glimlach trok even over haar gezicht, terwijl ze kalm vroeg : „Vanmiddag ?"

— 'k Heb het juist met hem afgesproken, zei haar man, tegenover haar plaats nemend. Z'n meneer is de stad uit en nou zouden we met z'n vieren eens gaan toeren.

— Aardig, zei juffrouw Barendsen, de kopjes uitzettend op het koffieblad.

Haar man keek haar aan, verwonderd, dat ze niet duidelijker haar vreugde uitte.

— Vond je 't niet prettig ? vroeg hij nu.

Ze keek hem even aan en knikte.

— Prettig ? Ja, natuurlijk wel, zei ze met een statig gebaar hem een kopje overreikend.

Ze voelde zich plotseling gewichtiger, voornamer. In een auto zouden ze gaan toeren, niet een huur-auto, maar zoo'n mooie auto met glimmende paneelen en zwaar-koperen lantaarns. Dat was wat anders dan het gewone uitgaan van haar kennissen en buurvriendinnen, maar daarom moesten ze het nu ook anders doen, niet met de gewone luidruchtige bewegelijkheid, waarmee die anderen uitgingen, maar kalm-voornaam, als was het iets heel gewoons voor hen.

— Je mag je nog wel even verkleeden. Frans, zei ze, haar kopje behoedzaam wegzettend.

Hij keek op van de krant, die hij genomen had.

— Verkleeden ? vroeg hij, wat verwonderd.

Maar als hij haar beslist gezicht zag, liet hij er dadelijk op volgen :

— Ja, natuurlijk, ik zal een ander pak aantrekken.

— 'k Zou m'n gekleede jas aandoen, kwam ze bedaard.

— Gekleede jas ? vroeg hij weer.

— Ja zeker, en je hooge hoed.

Hij keek haar aan, haalde eens zijn schouders op. Maar dan plotseling haar begrijpend, zei hij : Nou, ik kan 't wel doen. Wat doe jij aan ?

— M'n nieuwe japon, natuurlijk, vertelde ze.

— En die hoed met veeren ?

Ze knikte, schonk dan bedaard nog een kopje koffie in.

Kwart voor 3 zaten ze beiden, keurig aangekleed, voor de ramen uit te kijken. Zijn hooge hoed lag op de tafel naast zijn glacé-handschoenen. Van haar hoofd golfde een witte veer naar achteren. Nu en dan keek ze eens naar het penduletje op den schoorsteenmantel, stond dan even op om te luisteren, of die nog wel tikte. Toen het drie uur sloeg, zette hij zijn hoed op en nam de handschoenen in de hand.

— Hij komt laat, meende ze, als de pendule vijf minuten over drie wees.

— Nou, zei hij, 't is nog maar net drie uur.

Eindelijk, even voor half 4, hoorde ze een auto-signaal in de straat.

— Daar zal je hem hebben, zei ze, opstaande.

Hij stond ook op en liep naar de gang.

— Wacht even, riep ze hem na. Laat hij even wachten.

Hij keerde dadelijk terug, ging weer op z'n stoel zitten. Onder hun raam toeterde de auto.

— Zouden ze niet even boven willen komen ? vroeg ze eindelijk.

— Hij kan toch niet weg uit de auto, meende hij.

— Maar zij dan, zei ze. 't Is tegenover de buren veel aardiger. Ga 't hun eens vragen.

Hij liep dadelijk naar beneden.

Maar Karel vond het beter maar dadelijk weg te rijden, schudde van neen tegen juffrouw Barendsen, die voor het raam stond.

Statig, in het volle besef van haar voornaamheid, daalde ze nu de trappen af. Ze had wel gezien, hoe aan den overkant de buren voor de ramen stonden en ze begreep, dat ook de juffrouw beneden en die van boven wel zouden uitkijken. Ze genoot van haar zegepraal over die allen, nu zoo'n mooie auto, een echte luxe-auto hen halen kwam.

Buiten gekomen ging ze eerst een praatje maken met Karel en zijn vrouw, totdat haar man, die het portier open hield, haar vermaande : Kom, vooruit nou Christien, ik ben geen palfrenier.

Ze glimlachte even, maar ergerde zich tegelijkertijd, dat Karel's vrouw zoo weinig voornaam te giechelen begon. Langzaam stapte ze dan in, keek, zoodra ze gezeten was, naar boven de ramen langs. Overal, boven en beneden, zag ze glurende gezichten. De juffrouw beneden, die anders wel eens wat uit de hoogte deed en die ze daarom niet uit kon staan, knikte vriendelijk glimlachend. Statig knikte ze terug, begon dan, terwijl de auto draaide, een gesprek met Karel's vrouw naast haar. Maar, terwijl ze de straat doorreden, moest ze toch nog telkens eens opkijken naar de ramen, waar de gezichten tegenaan gedrukt stonden.

Ze reden eerst door het Vondelpark, waar ze een glas bier dronken in het Paviljoen, dan naar het Kalfje, waar ze een tijdje zitten bleven en toen weer terug het Vondelpark door naar het Paviljoen. Dan gingen ze naar De Boer op het Leidsche plein en naar het Damrak en naar het Rembrandtplein. Bier dronken ze nu niet meer, maar advocaat en de mannen een bittertje. Bij De Boer gingen ze een biefstukje eten met gebakken aardappelen en dan toerden ze nog eens door het Vondelpark in den schemer en weer terug langs de Stadhouderskade de stad in naar het Paleis, waar ze opnieuw aan 't bier begonnen. Toen ze eindelijk tegen negenen naar huis reden, was het al donker en lag de straat leeg en verlaten. Voor aan de autobrandde een lantaarn — de andere was uitgegaan — die door de stille straat vreemde schijnsels wierp. Juffrouw Barendsen keek nog eens een paar maal naar boven naar de verlichte ramen, maar ze zag niemand meer. Naast haar zat Karel's vrouw in eenen door te ratelen en voorop lachten Frans en Karel. Ze hadden veel gedronken en juffrouw Barendsen voelde een vreemde lichtheid in het hoofd. Bij de Boer, waar ze het laatst zaten, had ze al gezeid, dat Karel en zijn vrouw even mee naar boven moesten, om nog een afzakkertje te drinken, maar Karel had haar tegengeworpen, dat hij de auto niet alleen kon laten staan. Toen de auto nu stil hield voor haar deur, dook in het onzekere licht van een lantaarn, plotseling naast het portier, een jongen op.

— Hei, Karel, riep ze, toen ze uitgestapt was, kan jij niet even op de auto passen ?

Karel keek om. Maar zij had den jongen, een jongen uit de buurt, die wel oppassen wou, al naar voren gedrongen.

— Hier is ie, lachte ze, een flinke kerel.

Haar man sloeg den jongen lachend op de schouders, zei, dat hij er niet met de auto van door moest gaan en Karel, die uitgestapt was, drukte hem op het hart vooral stil te blijven zitten en het stuur niet aan te raken. Pratend en giechelend gingen ze dan naar boven. Juffrouw Barendsen, die al haar voornaamheid vergeten was, lachte het drukst, verzekerde telkens weer, dat ze zoo'n lol gehad had en dat Karel haar nog wel eens mocht komen halen.

Boven dronken ze cognac. Frans, die wat boven zijn bier raakte, begon te zingen.

— Schei toch uit, vermaande zij, de buren.

Juist werd er gebeld.

— Daar heb je 't al, meende Frans.

Juffrouw Barendsen liep naar den overloop, trok de deur open. Beneden stond een mencer, die naar den eigenaar van de auto vroeg.

— Die zit hier boven, riep ze, wat zou dat ?

— Dien meneer wou ik dan wel even spreken, riep de mencer van beneden.

Barendsen kwam aanloopen. Maar zijn vrouw drong hem terug.

— 'k Zal zelf wel even gaan kijken, zei ze.

Beneden vroeg ze, wat er was, maar de heer hield vol, dat hij den meneer van de auto hebben moest.

— Zeg dan wat je hebt, kwam juffrouw Barendsen, zich kwaad makend.

Maar de meneer haalde de schouders op.

— Daar hebt u niet mee te maken, zei hij.

— Wilt u hem roepen of niet ?

Juffrouw Barendsen liep mopperend halfweg de trap, riep dan Karel, die haastig naar beneden kwam en de straat opliep naar de meneer buiten.

Daar zag hij de auto halfweg de straat staan zonder licht.

— Uw auto wordt gereden door beneden de jaren en heeft geen licht op, als u ziet, zei de meneer naderbij komend.

— Wat hebt u daarmee te maken, kwam Karel bruusk.

De meneer toonde een penning.

— Inspecteur van de politie, zei hij.

Als Karel verschrikt een pas achteruit ging, ging hij voort : Mag ik uw rijbewijs eens zien ?

— Zeker, zei Karel, 'k heb het boven, en stapte de deur in.

— Wat is er ? vroeg juffrouw Barendsen, nog bij de trap.

— Mijn rijbewijs, zei Karel, enkel de trap oploopend.

Juffrouw Barendsen stapte de straat op.

— Wat moet u ? vroeg ze den inspecteur.

— Dat zult u wel zien, kwam die norsch, bij het licht van een lantaarn schrijvende in zijn zakboekje.

— Ben je van de politie ? vroeg juffrouw Barendsen weer.

De meneer zei niets.

— Kan je niet praten, vlegel? vroeg juffrouw Barendsen nijdig wordend. Maar Karel kwam al terug met het rijbewijs.

— Dan gaat alleen het proces-verbaal wegens het rijden zonder licht en met iemand beneden de jaren door, verklaarde de inspecteur.

— Maar... begon juffrouw Barendsen.

— 't Is iemand van de politie, Christien, waarschuwde Karel, bemoei je er niet mee. En zich tot den inspecteur richtend, legde hij uit : Die lantaarn is uitgegaan en die jongen paste maar even op.

Maar juffrouw Barendsen was al dichterbij gekomen.

— Hoe kan je nou iemand, die een rijbewijs heeft, proces-verbaal maken, zei ze.

— Dat raak je niet, kwam de inspecteur.

— Raakt me niet ? Een schoft ben je, viel juffrouw Barendsen uit. Daar. En ze duwde den inspecteur weg.

— 'k Zal tegen u ook proces-verbaal maken, zei hij en haalde opnieuw zijn boekje te voorschijn.

Herinneringen uit Napoleons tijd

De maarschalk Berthier ging eens in het Palais Royal te Parijs wandelen en trof hier een reeds bejaarden man aan, wiens uiterlijk hem bijzonder trof. Zijn vroolijk tevreden gelaat zoowel als zijne eenvoudige, maar daarbij zeer zindelijke kleeding bevielen Berthier ongemeen, en daar hij zonder eenig doel, alleen om zich te verstrooien, wandelde, zocht hij een middel, om zich met dezen man in een gesprek in te laten, hetwelk hem te gemakkelijker gelukte, daar de ander na de eerste begroeting zelf gelegenheid daartoe bood.

Berthier zocht te weten te komen, wie hij was en welk bestaan hij had, en vernam alzoo, dat hij door de geringe belooning, die hij als schrijver voor een notaris verdiende, in zijn behoeften voorzien moest.

De maarschalk die met zooveel deelneming naar het inkomen van dezen man onderzoek deed, ontving ook terstond op de overige vragen een onver-

holen antwoord, en zoo hoorde hij verder, dat de oude heer met eenige honderden francs in zijn behoeften kon voorzien, waaruit Berthier aanleiding nam hem de opmerking te maken, dat hij het voor een onmogelijkheid hield, daarmede een half jaar de behoeften van een mensch te bevredigen. De ander hernam echter glimlachend dat hij zijn tijd en verdiensten zoo verdeeld had, dat hij met beiden rondkwam en een hoogst tevreden, volgens zijn gevoelen ook zeer gelukkig leven leidde. Ik sta vroeg op, dus ging de man voort, en werk, behalve een uur na het middagmaal, tot dit uur toe (het was des avonds zeven uur), waarna ik, al is het ook niet het beste weder hier heen ga en mij in het gewoel der menschen verlustig. Dit is mijn eenvoudige wijze van leven, en ik hoop die ook met Gods hulp tot aan mijn einde te kunnen voortzetten.

Berthier, die hem daarop eenige ververschingen in een nabij gelegen koffiehuis aanbood, die echter volstrekt door den man afgewezen werden, vroeg hem of hij dan volstrekt geen meerdere behoeften had en of hij geen anderen wensch had.

Jawel, antwoordde hem de gevraagde, heb ik 'n wensch dien ik ook recht gaarne vóór mijn dood vervuld zag; waar ik heb nu reeds sedert vijf jaren vergeefs naar die vervulling uitgezien, en heb de hoop dus opgegeven daar ik geleerd heb, dat de mensch door wenschen, wier vervulling tijd en omstandig niet toelaten, slechts zijn leven verbittert en alzoo strijdig met het doel des levens handelt.

Nadat Berthier hem langs eenige omwegen gevraagd had, of hij hem misschien tot de vervulling van dezen wensch, dien hij vooruit wel dacht, dat zeer bescheiden zou zijn, kon behulpzaam wezen, antwoordde de man glimlachend: Daartoe zult gij wel niet in staat zijn; daar gij mij echter zooveel deelneming bewijst en mijn wensch op niets onbillijk rust kan ik u dien lichtelijk vertrouwen. Gij lacht misschien over deze zonderlingheid. Maar mijne gronden zullen mij rechtvaardigen. Mijn wensch is niets anders, dan Napoleon eens te mogen zien; ik woon hier met hem binnen de muren derzelfde stad, hoor zoo vele en zulke verschil-oordeelvellingen over den keizer, dat ik mij hierdoor een geheel eigen begrip van zijn persoon gemaakt heb. De vele portretten en afbeeldingen die ik hier en daar van hem zie, bevredigen mij te weinig. Van mijn tijd kan en mag ik lievelingsdenkbeeld toe te geven, daar ik slechts tusschen tien en elf uur des morgens en van zeven tot acht uur des avonds kan uitgaan, waarom ik nu reeds vijf jaren lang naar de vervulling van mijn wensch te vergeefs uit zie, en die nu, gelijk ik reeds zeide, geheel heb opgegeven.

De edele vrijmoedigheid en het vertrouwen, waarmede de oude zijn geheel verlangen den maarschalk mededeelde, bevielen dezen bijzonder en maakten hem nieuwsgierig, zijne woning te leeren kennen. Het verlof hem daarheen te mogen volgen, werd met een vriendelijk gelaat bewilligd, waarop vervolgens weldra beiden, onder een levendig gesprek, in een klein, maar bijzonder net kamertje binnen traden.

De oude heer die in Berthier alles behalve een maarschalk van Frankrijk vermoedde, maar een eenvoudig burger bij zich ten bezoek dacht te hebben, zeide hem, dat dit het uur was, waarop hij sedert jaren gewoon was, zijn avondmaal te gebruiken; hij mocht hem dus dit ook nu toestaan, en hem daarbij gezelschap houden. Intusschen zette hij brood en boter op tafel en verzocht Berthier toe te tasten. De maarschalk wilde een flesch wijn laten halen, doch de oude heer verzette zich daar tegen met alle kracht en verzekerde Berthier, dat hij behalve des Zondags, als wanneer hij een glas wijn dronk, niet gewoon was dien te gebruiken. Hij verzocht hem zoo zeer, hem niet van deze gewoonte af te brengen, dat de maarschalk toegaf en niet meer aandrong. Na eenige uren, die Berthier recht vergenoegd bij zijn nieuwen bekende had doorgebracht, nam hij afscheid van hem en verzocht verlof, hem van tijd tot tijd weder te mogen bezoeken, hetgeen hem dan ook met vreugde werd toegestaan; hij verliet dezen man met de volkomen overtuiging, dat hij inderdaad een gelukkig leven leidde.

Berthier sprak nog denzelfden avond den keizer en verhaalde dezen, behalve andere nieuwtjes van den dag, ook zijne voor weinige oogenblikken gedane kennismaking. Napoleon uitte den wensch, dezen tevreden zonderlingen man te zien en te leeren kennen, en verzocht dus Berthier, den ouden heer eerst om verlof te verzoeken, een vriend te mogen meebrengen, en hem vervolgens als zoodanig voor te stellen. De maarschalk bezocht zijn nieuwe bekende reeds den volgenden dag, vond alles weder even zoo als gisteren en droeg eindelijk zijn verzoek voor hem een vriend te mogen voorstellen. De oude man stond hem dit gaarne toe, en Berthier nam weder even zoo vergenoegd afscheid van hem als den vorigen dag.

Na verloop van eenige dagen ging Napoleon in gezelschap van den maarschalk den zonderling bezoeken. Beiden werden door hem met zijn gewoon opgeruimd voorkomen recht vriendelijk ontvangen. Het gesprek viel weder op zijn levenswijze; hij verhaalde Napoleon hetzelfde, wat hij eenige dagen te voren Berthier medegedeeld had, toonde hem iets van zijn arbeid, dat er inderdaad goed uitzag, en nadat zij zoo bijna een uur hadden doorgebracht, bood Napoleon hem zijn ondersteuning aan, maar niets kon hem bewegen, iets aan te nemen, hij wees iedere kleinigheid van de hand en beweerde, dat ruime levensomstandigheden niet in staat waren hem gelukkig te maken. Toen de keizer hem op zijne reeds gevorderde jaren opmerkzaam maakte en hem voorhield, dat wanneer hij bij eenen nog zelfs zooveel niet afbreken, om mijn hoogeren leeftijd en mogelijke ongesteldheden buiten staat geraakte, zijn bezigheden voort te zetten het toch niet voordeelig met hem zoude uitzien, hernam hij bedaarder met een glimlach, dat hij hoopte, dat God hem ook alsdan zijnen bijstand zoude verleenen.

Napoleon, die eindelijk inzag, dat hij niets voor het geluk van dezen zonderlingen man kon doen, wendde zich nogmaals met de volgende woorden tot hem: Ik hoorde van dezen heer (op Berthier wijzende) dat gij Napoleon wenscht te zien; daar ik nu volstrekt niets voor u doen kan noch mag, zoo wil ik dit ten minste bewerken; zijt gij daarmede tevreden?

De man hernam vriendelijk, dat dit hem zeker het grootste genoegen zou doen en hij bekende hoe het niet vervullen van dien wensch hem dikwijls onaangenaam geweest was; maar ging hij voort, ook daartoe zult gij wel niet in staat zijn, indien gij slechts in het oog houdt, hoe mijne werkzaamheden en mijne levenswijze ingericht zijn en dat ik deze, zelfs wegens de vervulling van mijn eenigen wensch niet kan of mag veranderen.

Getroffen door de taal van dezen man, vatte Napoleon zijn hand en zeide: „Brave man! Ieder oogenblik uwen wensch onbevredigd te laten, ware eene misdaad; zie, de man, dien gij zoo gaarne wenscht te zien, staat voor u; gij hebt mij een gelukkig uur verschaft en met het grootste genoegen zal ik u nog meer uren wijden, wanneer gij bij mij komen wilt, om mij ook in het vervolg te zien. Ik zou 't mij tot 'n verwijt maken, uwe levenswijze te veranderen, maar morgen verkrijgt gij een klein kapitaal, van welks renten gij uwe gewone levenswijze ook dan kunt voortzetten, wanneer de ouderdom u tot den arbeid ongeschikt maakt of wanneer ziekte u in de vervulling uwer beroepsbezigheden verhindert".

De oude heer, die zijn oogen en ooren nauwelijks durfde gelooven, was buiten staat, een woord uit te brengen, en eerst na een lange pauze betuigde hij Napoleon zijn oprechten dank. Na eenig vertoeven verwijderde de keizer zich met Berthier, en reeds den volgenden dag werd de hem gedane belofte vervuld.

Berthier verhaalde deze anecdote voor het openen van den Oostenrijkschen veldtocht in een gezelschap van officieren. Drie jaren later viel het gesprek weder op dezen zonderling en de maarschalk dien men vroeg of hij nooit weder iets van hem gehoord had, verhaalde, dat die man Napoleon, zoo dikwijls hij te Parijs was om de twee of drie maanden slechts eenmaal bezocht had, maar nooit te bewegen was geweest, iets van de vele en velerlei aanbiedingen, die men hem deed, aan te nemen; hij was er niet eens toe te brengen, om een glas wijn te gebruiken, tenzij dat zijn bezoek op een Zondag plaats vond, en ofschoon Napoleon dikwijls beproefd had, hem tot zijn bijzondere tafel (die slechts uit vier of vijf personen bestond) uit te noodigen, had hij echter den zonderling nooit van zijne gewoonte kunnen afbrengen.

D. v. N.

BEKENDMAKINGEN.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel brengen ter kennis van de ingezetenen, dat voor het eventueel verleenen van hulp aan drenkelingen zijn geplaatst:

Een dreg in de bergplaats aan den Burgakker.

Een reddingsboei in de nabijheid der Zwaansche Brug, tegen het huis, bewoond door de wed. P. van Kleef.

Boxtel, 16 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.

De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Katholieken!

koopt NIET in winkels, waar onzedelijke of N. Malthusiaansche artikelen worden verkocht of :: voorhanden zijn :: Koopt aan stationsboekenkasten ALLEEN die lectuur, welke ZEKER geen gevaar oplevert.

Markten.

Maandag 25 Augustus.

Arnhem: beesten.
Herpen: paarden, beesten.
Tiel: vee.

Dinsdag 26 Augustus.

Eindhoven: beesten, schapen.
Oisterwijk: jaarmarkt, beesten.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.

Woensdag 27 Augustus.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.

Donderdag 28 Augustus.

Waalwijk: jaarmarkt.

UITGAVEN
van de Firma
V. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL.

„Missionarius Practicus seu Eloquentia Sacra" iis, qui exercitiones spirituales instituunt, maxima accommodata auctore P. Florentio ab Harlemo, Ordinis Minorum Capuccinorum Provinciae Hollandicae.

I Volum. 80 pag. 480 pret. fl 3.50 francs 7.50.

„St. Franciscus' Bloemen," geplukt in den hof der Capucijnen-Orde, door p. fr. Jesualdus, Capucijn, (3 deelen.) Prijs per deel ingenaaid f 0.75; in linnen band f 1.15; franco per post 10 cent meer.

Elk deel is gelllustreerd met 6 à 7 platen en bevat pl.m. 250 blz. (formaat 8e royaal).

„Het leven van den H. Antonius van Padua." — Door Pater Jesualdus Capucijn. Ingenaaid f 0.80, fr. p. p. f 0.87; gebondon f 1.35, fr. p. p. f 1.45.

„Het brood der Engelen." — Practische onderrichtingen over de H. Communie, door p. fr. E. J. B. Jansen, Ord. Praed. Inhoud 295 pag. en 8 platen, Prijs: gebrocheerd 65 ct., fr. p. p. 72 ct.; gebonden in linnen band 85 ct., fr. p. p. 93 ct.

„Levensschetsen van godvruchtige Vrouwen uit de vorige eeuw." — Door W. Schweitz. Pr. Ingenaaid f 0.75, fr. p. p. f 085; gebonden f 125, fr, p. p. f 1.35.

„Dagboek van mijn Roomsche Reis," door H. Linnebank, Kruisheer. Prijs Ingenaaid f 0.75

„De Nieuwe Kruistocht." — Drankweergeschiedenis van Roomsch Nederland, door Dr. Gerard Brom. Prijs: gebonden (vroeger f 1.25) thans 50 ct.

„Dom Desiderius Lenz' Esthetiek van Beuron." — Vertaald door Emile Erens. Ingeleid door Dr. Gerard Brom. Ingenaaid f 0.60, fr. p. p. f 0.64.

„De Kwade Geest." — Tooneelspel (uit de arbeiderswereld) in 3 bedrijven. voor 7 mannenrollen, door G. J. H. Hendriks. Prijs f 0.35

„Zwabberdoes of De Erfenis der Tante." — Oorspronkelijk blijspel in 4 bedrijven, voor 8 heerenrollen, door Jo Rutten. Prijs f 0 80, fr. p. p. f 0.82

„Getruda Angerer, de Martelares der Kuischheid." — Door Pater Marcus, Capucijn. Prijs 30 cts. fr. p. p. 31 cts.

„Het brood van den Dag, enz. Een boekje over sparen." Door Pater Cyrillus, Cap. Prijs 10 cts., fr p. p. 11 cts.

„Uit de Donkere Gewesten."—Door H.N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.25.

„ Uit de Oude Brabantsche Schoolwereld." — Door H. N. Ouwerling. Ingenaaid f 1.—.

„Schetsen van over de Peel." Door H. H. J. Maas. Ingenaaid f 0,50 gebonden f 1.—.

„Een serie van 14 Prentbriefkaarten" voorstellende de 14 staties van den Kruisweg in de St. Lambertuskerk te Helmond. Prijs 40 cts.

„Sodom's Val." — Bijbelsch Drama in 4 bedrijven en een Naspel, door J. van Griendt. Prijs f. 0.65. fr. p. p. f. 0.70.

„Gebeden en Ceremoniën bij den Kinderdoop", door P. Pulskens, Directeur van het Groot Seminarie te Haaren. Prijs 6 cts. In linnen rugje 10 cts.

Brochures

op het gebied van Drankbestrijding, van de hand van den WelEerw. Pater Ildefonsus, *Capucijn.*

„Als één Man!" Practisch Handboekje voor alle Roomsche Drankweermannen en Drankbestrijders van Nederland. Prijs 40 ct., fr. p. p. 44 ct. In mooi linnen stempelbandje 60 ct., fr. p. post 65 ct.

„Redt de Drankzuchtigen!" 1 ex. 12 ct, 25 ex. à 10 ct., 50 ex. à 9 ct., 100 ex. en meer 8 ct.

„Coza-zwendel of Houdt uw centen in uw zak!" Een waarschuwend woord tegen Coza-poeder. 1 ex. 2 ct. Bij getallen van 50 en meer 1 cent per ex.

„Bevat wijn alcohol?" 1 ex. 12 ct. 10 ex. f 1.—, 25 ex. f 2.—, 50—100 ex. à 7 ct.

„Sluit Schiedam!" „Weg met den Sterken drank!" „Geen Sterken Dranken aanbieden!" „Een bezadigd woord aan alle Roomsche Drankbestrijders van Nederland". 1 ex. 5 ct., 25 ex. f 1.15.

Bovengenoemde werkjes zijn ook in kleine pakketten verkrijgbaar.

Pakket **A**: bevattende alle 5 hier geannonceerde werkjes. Prijs 80 ct.

Pakket **B**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? Redt de Drankzuchtigen! De Derde Orde en de Drankbestrijding. Prijs 40 ct.

Pakket **C**: Sluit Schiedam! Bevat wijn alcohol? en Redt de Drankzuchtigen. Prijs 25 ct.

Een Sjoelbakspel

is een gezellige tijdpasseering voor oud en jong.
Een billardspel voor de huiskamer. Compl. m. regl. v.a. f 5.— bij **J. H. PRINS**, Meubelfabr. **Heemstede** bij Haarlem.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiakpastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chloukalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Honingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM.

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.
Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.
Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

Steenfabriek „DE LEEUWERIK"
A. DE WERT-Strijbosch,
te BEST.

ALLE SOORTEN METSELSTEENEN
in uitstekende kwaliteit.

Alvorens elders te bestellen vraagt **onze prijzen** met gratis monster.

Grootste en Goedkoopste Magazijn van
Huishoudelijke Artikelen en IJzerwaren.

RUIME SORTEERING

Engelsche- en Manden-kinderwagens, Klap- en Promenadewagens, Rieten-, Bamboe- en Houten Sportkarren.

Specialiteit in Plaat-, Draad-, Houten Ledikanten en Wiegen, Springveeren en andere Matrassen in elke grootte.

Geëmailleerde en gegoten
Keukenfornuizen, Veevoederketels, Varkens- en Koebakken.

Vlechtwerk vanaf 30 tot 200 c.M. Afrastering- en Puntdraad.
Touw, Asphaltdakpapier, Borstelwerk, Carbolineum.
Bruine en Zwarte Teer en Pik.

Alle mogelijke Lampen.

Metselaarstruifels en Timmerliedengereedschappen.
Verplaatsbare Bakovens in elke grootte.
Geweren, Revolvers en ammunitie.

Nikkel-, Koper- en Blikwaren.

Verder alle mogelijke artikelen, welke in eene zaak als de mijne gevraagd kunnen worden.

Karpetten, Kleedjes, Loopers, Keuken- en alle soorten Matten.

Onder beleefde aanbeveling,

G. J. Goossens-Hermsen,
Breukelsche straat B 72, Boxtel.

Geheele uitzet voor pasgehuwden.

Billijke prijzen en grootste keuze.

ASTHMA knijpt de keel dicht

Gij lijders aan asthma, laat onderstaande verklaring U overtuigen, dat de Abdijsiroop U van Uwe kwellingen en benauwdhedeu zal verlossen.

Mej. E. van Veen—Vlasman, wonende te Uithoorn, verklaart het volgende:

„2 lange jaren was mijn man, J. van Veen, lijdende aan asthma, waardoor dikwijls werken hem onmogelijk was. De aanvallen waren soms zoo hevig, dat hij meende te zullen stikken. Het zweet gutste hem dan van het voorhoofd, voortdurend klaagde hij over koude handen en voeten en over hartkloppingen. 's Nachts sliep hij niet. Wij hoorden veel over ABDIJSIPOOP en mijn man wendde de Abdijsiroop aan. Dadelijk kwamen de fluimen los, de benauwdheden verminderden en nadat hij vier flacons Abdijsiroop gebruikt had was hij volkomen genezen". De

Abdijsiroop Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, bronchitis, pleuris, slijm- en kinkhoest, en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST, Stationstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. MichielsGestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. RATSVERMEULEN. *Vught*, M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

No. 68 WOENSDAG 27 AUGUSTUS 1913 5e JAARGANG

Centraal-Brabant

NIEUWSBLAD VOOR BOXTEL EN OMSTREKEN.

ABONNEMENTSVOORWAARDEN

Dit blad verschijnt iederen WOENSDAG en ZATERDAG en kost per kwartaal 75 cent. Bij vooruitbetaling voor een geheel jaar f 2.60. — Enkele nummers 5 cent.

Brieven, ingezonden stukken, bijdragen enz. te zenden aan de Uitgevers VAN MOORSEL & VAN DEN BOOGAART te *Boxtel*

ADVERTENTIËN

van 1—5 regels 50 cent, elke regel meer 10 cent. Grootere letters en vignetten worden naar plaatsruimte berekend. Advertentien waarvan de plaatsing driemaal is opgegeven, worden slechts tweemaal in rekening gebracht. Bij herhaalde plaatsing gunstiger conditiën. Reclames 25 cent per regel. De inzending moet geschieden uiterlijk Dinsdags- en Vrijdagsavonds om 5 uur.

Tot de plaatsing van Advertentiën en Reclames in dit blad is buiten Boxtel uitsluitend gerechtigd Het Algemeen Binnen- en Buitenlandsch Advertentie-Bureau D. Y. ALTA Warmoesstraat 76-80 te Amsterdam, Interc. Teleph. 6229. Rotterdam, Wijnhaven N.Z. 91, Teleph. 7181. 's-Gravenhage, Kettingstraat 21, Teleph. Interc. 5311.

Te Boxtel in den Raad,

op Maandag den 25 Augustus
's avonds om half zeven.

Afwezig de heeren Van Elk en Van Leeuwen.

De voorz. opent de vergadering en zegt den raad bijeen geroepen te hebben om een onderwijzer voor de gemeenschappelijke school te Gemonde te benoemen. Dinsdag 2 Sept. zal het in de andere gemeenten, die met deze benoeming te maken hebben, ook vergadering zijn, en kunnen dan zien wat Boxtel gedaan heeft. Mogelijk komen wij daardoor met de benoeming van een onderwijzer beter tot eenheid.

De heeren hebben de stukken, die ter inzage hebben gelegen, allen wel gezien, en we kunnen dus overgaan tot benoeming.

Ribbe. Zouden wij eerst niet in geheime zitting overgaan om de candidaten te bespreken, dat is toch gewoonte.

De voorz. vindt dit goed; de raad gaat over in geheime zitting.

Na de heropening der vergadering wordt benoemd H. Fooi uit Baardwijk met 7 stemmen; op J. J. Tempelman te Nunen worden 3 stemmen uitgebracht en op A. v. Haaren te Grave 1 stem.

Voorz. Er is een schrijven van Ged. Staten met aanmerking op de laatste wijziging in de politieverordening, omdat omtrent die wijziging niet eerst de gezondheidscommissie gehoord is. Ik stel voor om in den geest zooals Ged. St. dat willen, nog advies in te winnen over deze zaak bij de gezondheidscommissie.

Een tweede schrijven van Ged. St. om een paar kleine veranderingen aan te brengen in de nieuwe verordening tot heffing van den hoofdelijken omslag.

De voorz. leest de wijzigingen, zooals die door Ged. St. zijn aangebracht en stelt den raad voor hiermede akkoord te gaan.

Rondvraag.

Voorz. Is er soms iemand die het woord verlangd, anders kunnen wij tot sluiting van deze vergadering overgaan.

Ribbe. Mhr. de Voorz. Ik had nog wel iets, doch sprak daar liever even over in een geheime vergadering.

Voorz. Dan zullen wij overgaan in geheime zitting.

v. Oerle. Ik had nog iets voor de openbare vergadering. Het betreft de straatverlichting. In de Kloosterstraat is veel verkeer, vooral 's avonds. Deze straat moest absoluut verlicht worden, in 't belang van de veiligheid en in 't belang der zedelijkheid.

Zou er niet een noodverlichting gemaakt kunnen worden?

Voorz. Dat zou misschien best kunnen.

v. Oerle. Nog iets. Als ik mij goed herinner, zei v. d. Horst in een der vorige vergaderingen dat de vooruitgang op technisch gebied van de gasverlichting geen gelijke tred heeft gehouden met die van de electrische verlichting. Volgens mijne inlichtingen bij een firma te Rotterdam is dat wel het geval, en zijn er behoorlijk branders te verkrijgen voor gasverlichting van 50 kaarssterkte.

Voorz. De straatverlichting is nu niet aan de orde. Ik kan er echter dit over meedeelen. Wij hebben beiden directeuren een plan laten indienen, waarop de lichtpunten zijn aangegeven, zoo zij zich voorgesteld hadden eventueel de verlichting daar te stellen en zij hebben dit bijzonder goed gedaan.

Nu krijgen wij binnenkort de proefverlichting, en dan kan er geoordeeld worden wat het best voldoet.

v. Oerle. Voor een goede vergelijking moest men de proefverlichting voor beide op 50 kaarssterkte nemen.

Voorz. Neen, wij hebben een berekening gemaakt aan de hand van de ingediende plannen, en volgens die berekening zal de gasfabriek op bepaalde afstanden lantaarns zetten van 100 kaarssterkte, en de electrische centrale op kleinere afstanden van 50 kaarssterkte.

v. d. Horst. Volgens mhr. v. Oerle zou ik in een der vorige vergaderingen gezegd hebben, dat de vooruitgang op technisch gebied van het gaslicht minder groot zou zijn dan het electrisch licht. Dat is niet waar. Ik heb gezegd dat door de vooruitgang op technisch gebied het gaslicht concurreerender aan 100 kaarssterkte geleverd kan worden dan aan 60 of 50 kaarssterkte, en dat het electrisch licht zoowel aan 100 als aan 50 kaarssterkte concurreerend geleverd kan worden.

De voorz. sluit de openbare vergadering en men gaat over in geheime zitting.

Aan mijne katholieke Landgenooten.

Op het punt den vaderlandschen bodem weer te verlaten, is het mij eene behoefte des harten, nogmaals een woord tot u allen te richten. Met gevoelens van den diepsten eerbied en van de heiligste vreugde hebt gij mij overal ontvangen en begroet. Gij hebt in mijn nederigen persoon gezien en vereerd den vertegenwoordiger van Hem, die als opvolger van den H. Petrus door God gesteld is om de Kerk van Christus te besturen. Den opperherder zelven in uw midden niet kunnende ontvangen, hebt ge voor mij gedaan wat ge voor Hem zoudt hebben willen doen. Zoo hebt ge van mijn reis door het vaderland een zegetocht gemaakt. 't Was een wedijver tusschen steden en dorpen en vlekken om aan die gevoelens op schitterende wijze lucht te geven.

't Werd een algemeene, oprechte, grootsche, machtige betuiging van geloof, van liefde voor de H. Kerk, van verknochtheid aan den heiligen Stoel, het door God gestelde middelpunt der Christenheid, van vereering van Jezus' Plaatsbekleeder op aarde. En duizenden van hen, in wier midden of nabijheid de Kardinaal niet kon verschijnen, stroomden toe om deel te nemen aan de algemeene betooging of gaven schriftelijk getuigenis van hun blijde deelneming.

Eene innige, overgroote troost zal het zijn voor het vaderhart van onzen beminden Opperherder Paus Pius X als ik Hem straks van al die betoogingen, van al die blijken, groote zoowel als kleine, zal verhalen.

Voor alles, dierbare Landgenooten, wat ge in deze dagen voor mij hebt gedaan, breng ik u opnieuw mijn innigen, hartgrondigen dank. Innige zielevreugde en blijde, onuitwischbare herinnering draag ik er van mede. Uw geloof en uw godsdienstig leven zullen u immer blijven een rijke bron van waar geluk, van zielerust en tevredenheid. Trouw aan uw geloof en uwen godsdienst zult ge ook altijd trouw zijn aan Vaderland en Vorstenhuis. Hoe beter katholiek, hoe trouwer onderdaan van onze geëerbiedigde en beminde koningin Wilhelmina, hoe hechter steun voor haar troon, haar huis en voor het vaderland.

En terwijl ik U, mijne katholieke Landgenooten, mijn dank herhaal, is het mij een behoefte dien dank ook opnieuw uit te spreken jegens de andersdenkende medeburgers. Niet weinigen onder hen sloten zich aan om mede hulde te brengen aan hun landgenoot, dien niet alleen den Paus, maar ook de Koningin zoo hoog hadden geëerd. Allen gaven minstens door hun houding blijk van eerbied en welwillendheid. Ook aan hen alleen mijn oprechten dank; den goeden God bid ik voor hen, dat Hij hen allen zegene en tot waarheid geleide.

Scheidend roep ik u allen nog de woorden van den H. Apostel Paulus toe: „Vigilata, state in fide, viriliter agite, et confortamini omnia vestra in caritate fiant." (I Cor. 16[13.14])

Weest waakzaam om aan uw geloof en uw godsdienstig leven geen schade te lijden. Waakt vooral voor uw kinderen, opdat ze in uwe voetstappen tredend oprechte katholieken, trouwe burgers der maatschappij worden.

Staat vast in uw geloof. Zorgt den grootsten aller schatten, den schat van het eene, heilige, katholieke, apostolische geloof, dat Gods Zoon, onze Heer Jezus Christus, op aarde is komen brengen, ongeschonden te bewaren, en diep in het hart uwer kinderen te planten.

Handelt als mannen en weest sterk. Verdedigt uw heilig geloof, verdedigt de waarheid, verdedigt de goede beginselen met onverschrokken moed; maar zorgt nooit personen te krenken terwijl gij de waarheid meent te verdedigen, vooral als zij met gezag bekleed zijn. Hier vooral geldt het: „*Omnia vestra in caritata fiant*". Alles geschiede onder u in liefde.

† W. M. KARD. VAN ROSSUM,
C. s.s. R.

Wittem, 23 Augustus 1913.

Buitenlandsch Nieuws.

België.

Trekhonden voor het leger.

De regeering heeft, zoo meldt het „H. v. A.", een crediet van 129.000 francs ter beschikking van het ministerie van oorlog gesteld, voor den aankoop van trekhonden voor het leger en het noodige materieel. In deze som zijn er 40.000 fr. begrepen voor den aankoop van 400 honden. De minister van oorlog heeft een officier van zijn departement gelast de tentoonstelling van Belgische trekhonden bij te wonen, die den 7 Sept. te Mechelen gehouden wordt. Mogelijk zullen daar belangrijke aankoopen gedaan worden.

Duitschland.

De rijksten in Duitschland.

Onder de regeerende Duitsche vorsten is keizer Wilhelm de rijkste, terwijl er onder de niet regeerende vorsten en privaat-personen in Duitschland eenigen zijn, die de rijkdommen van den keizer met hun schatten nog overtreffen. Zoo heeft Mevr. Bertha Krup-von Bohlen een vermogen van 283 millioen mark, vorst Henckel von Donnersmarck 254 millioen, consul-generaal baron von Goldschmidt-Rotschild 163 millioen mark, terwijl dan eerst het vermogen van den keizer volgt met 140 millioen mark. De Duitsche kroonpris bezit een vermogen van 14,8 millioen markt, hetgeen hem een jaarlijksch inkomen van 1.1 millioen geeft.

Sensationeel drama.

Op de militaire schietbaan te Kassel, heeft zich Zaterdagnacht een sensationneel drama afgespeeld.

In de nabijheid van de schietbaan werden door een compagnie van het 167ste regiment infanterie nacht-oefeningen gehouden. De wachtpost aan de schietbaan was hiervan evenwel niet op de hoogte gesteld. Toen dan ook een patrouille van drie man den schildwacht naderde, riep deze volgens het militaire voorschrift: „Halt! Werda!" De patrouilleleider dacht, dat het een wachtpost van de tegenpartij was, en liep door.

De schildwacht, die door de ongelijkheid van het terrein, de personen niet kon herkennen, meende met indringers te doen te hebben, en riep, dat hij schieten zou, indien de drie mannen niet bleven staan. Daar deze herhaalde waarschuwing niet opgevolgd werd, schoot de schildwacht, en verwondde een soldaat der patrouille zoo ernstig, dat deze na een kwartier overleed.

Ontvluchting.

De onder-directeur Karl Steeg van de Schaffhausensche Bankvereeniging te Düsseldorf is sinds Vrijdag voortvluchtig. Men heeft tot dusver een tekort van 200.000 mark vastgesteld. Men vermoedt, dat de man ongelukkig gespeculeerd heeft.

Naar aanleiding van het bericht van de verduistering door Steeg, den procuratiehouder van het filiaal te Dusseldorf van den Schaffhausener Bankverein, deelt de directie het volgende mede:

Terwijl Steeg met verlof was, ontdekte men dat hij, om beursverliezen te dekken, die hij door speculaties bij verschillende banken had geleden, sedert 17 Juli 1913 verduisteringen pleegde van geldswaardige papieren en andere bedriegelijke handelingen verrichtte. De bank heeft hierdoor een verlies van 239,000 Mark geleden. Wij loven voor de ontdekking van den voortvluchtigen procuratiehouder een belooning van 3000 mark uit.

Over de verduisteringen van Steeg, den procuratiehouder van den Schaffhausener Bankverein, wordt nog ge-

Arme Vader!

Een ware gebeurtenis.

Hoe kort de enkele onderbreking van het koffieuurtje, hadden getogade rechters in hun hoog-gerugde leunstoelen gezeten en een lange rij van beklaagden was langs hun oplettende aandacht voorbijgetrokken. In het beklaagdenbankje hadden dieven, inbrekers, vechtersbazen en oplichters elkaar in bonte orde afgewisseld. Er hadden stillen gezeten en rumoerigen, brutalen en bescheidenen, onwilligen en onderworpenen. De een na den ander was door de deur ginds in den hoek verdwenen, alleen of in het veilige gezelschap van een gehelmden rijksveldwachter, met stille hoop of mokkende verbitteringen in het hart, berouwvol of cynisch-brutaal. Het bankje stond nu leeg en de verslaggevers aan gindsche tafel schoven hun papieren samen, de president ordende de voor hem liggende dossiers en de griffier keek even op en de leege zaal rond. Er moest nog een zaakje behandeld worden. „Een kleinigheid, landlooperij", had de deurwaarder al aan de journalisten verklapt, waarvan een enkele zich al gereed scheen te maken om onhoorbaar te verdwijnen.

Daar verscheen in de leege bank een klein oud mannetje met enkele grijzende haren over het glimmende van zijn schedel. Niemand had in de toebereidselen voor het weggaan zoo dadelijk er op gelet, hoe hij de deur was ingekomen en onhoorbaar, als vreesde hij te storen, de stille zaal was doorgeschuifeld. Nu stond hij daar, gebogen met ingevallen borst, met zijn kleine, wat ontstoken oogen, vragend en verwonderd glurend naar de rechters in hun hooge stoelen, naar den gerokten bode en naar de verslaggevers ginds aan de lange tafel. Hij scheen verbaasd, dat dit alles zoo gewoon in zijn werk was gegaan en dat niemand van al die menschen er ook maar in het minst notitie van had genomen dat hij, hij deze rechtzaal was binnengekomen tot in het beklaagdenbankje. En zijn glurende oogen schenen te vragen hoe dat kwam en of zij allen, de rechter en de journalisten en de deftige bode, het dan ook niet iets ongehoords en buiten alle verhouding geks vonden, dat hij hier was komen te zitten.

Toen hij zag, dat nog niemand op hem lette en alles zijn gang ging, alsof hij er niet was, dat zelfs de president, zich achteroverbuigend, een fluisterend gesprek begon met den bode, precies als stond hij daar niet, toen ging hij langzaam en het hoofd schuddend op een hamerslag van den president zitten. Maar na een oogenblik stond hij al weer overeind. En bescheiden glimlachend, als wilde hij zich verontschuldigen, dat hij nu de aandacht der heeren vragen kwam, keek hij opnieuw de rij van rechters langs.

Hij was 69 jaar, van beroep winkelier, vertelde hij, en weduwnaar. Of hij erkende, zich aan landlooperij te hebben schuldig gemaakt, vroeg de president.

Weer keek hij, maar nu in smeekende verlegenheid, de rij van rechters langs. Wat moest hij zeggen? Maar de rechters gaven hem geen uitsluitsel, bleven roerloos met hunne onbewegelijke gezichten. Zelfs de bode hield zijn gelaat in den deftigen, strakken plooi, als ging het hem niets aan, wat er met het kleine mannetje gebeurde.

— Landlooperij begon hij dus aarzelend, landlooperij... meneer? Ja, ziet u... ik had momenteel... geen huis... geen onderdak... wil ik zeggen,... maar daarom..."

Maar de president had weinig tijd, verlangde naar het einde.

— Erkent u de feiten? vroeg hij barsch.

Het mannetje keek hem vragend aan, als begreep hij hem niet.

— De feiten, die je in de dagvaarding ten laste gelegd zijn?" vroeg de president voort.

Het mannetje aarzelde even.

— Ja... neen..., begon hij dan... ik geloof..."

Maar de president viel hem alweer in de rede, liet dat deel der dagvaarding voorlezen.

— Is dat waar? Is dat gebeurd? vroeg de president. Heb je dat gedaan?

Het mannetje knikte.

— Dus je hebt gebedeld?

— Gebedeld? Neen meneer. Ik heb alleen een boterham gevraagd, kwam het mannetje met vuur.

— Nou ja, zei de president ongeduldig. Dat is vrijwel hetzelfde. Je had dus geen geld en geen enkel middel tot levensonderhoud en geen onderdak.

Het mannetje schudde het hoofd.

— Neen, meneer de president, ik had...

— En je kunt dus niet voor je zelf zorgen? viel hem de president weer in de rede.

— Neen, nu niet meer, op 't oogenblik niet... maar m'n kinderen.

— Uw kinderen? vroeg de president.

— Heb je kinderen, die je kunnen onderhouden?

Het mannetje knikte heftig van ja.

— Ja, ja... meneer... zeker kunnen ze dat.

— Hoe dan? vroeg de president.

— Hoe dan? herhaalde hij. 'k Heb twee kinderen, allebei getrouwd en allebei in goeien doen; de eene heeft mijn winkel en de ander...

— Jou winkel? vroeg de president verbaasd.

— Ja, Ja..., zei het mannetje driftig — Mijn winkel, die ik hem cadeau gegeven heb, op voorwaarde, dat hij mij den kost zou geven en onderdak en nog honderd gulden per jaar bovendien, totdat 'k sterf.

De president luisterde verbaasd, de rechters staken de hoofden luisterend naar voren, de journalisten rekten zich op om het mannetje te zien. Maar dat scheen de zoo plotseling opgekomen aandacht niet te merken.

— Hij heeft het nooit gedaan, ging hij klagend voort, nooit gedaan. Ze hebben me op straat gezet, hij en mijn dochter met haar man, allemaal.

Dan vertelde hij met datzelfde klagende aldoor in zijn wat schorre stem, zijn geschiedenis. Hij had een winkel gehad en altijd goed geld verdiend. Toen hij oud werd, dreef zijn zoon de winkel voor hem. Die zoon was getrouwd en nadat zijn vrouw inmiddels gestorven was, waren ze bij hem komen inwonen. Ten slotte had hij de zaak overgedaan op de voorwaarde, die hij straks noemde. Maar toen waren zijn dochter en haar man er tegen opgekomen. En om hen tevreden te stellen, had hij toen het geld, dat hij overgespaard had, aan zijn dochter gegeven, die hem dan ook een paar maanden ieder jaar in huis zou nemen.

— Ja, 't was dom van me, zei hij, mijzelf zoo uit te kleeden voor 'k naar bed ging. Maar wat is nu een oude, zwakke man alleen? Een paar jaar was 't goed gegaan. Toen waren de bezwaren gekomen, was de betaling achterwege gebleven. En het slot was geweest, dat niemand hem meer in huis hebben wou. Hij had er een advocaat ingehaald. Maar zijn kinderen ontkenden alles en hij bezat geen cent om een proces te beginnen. Zoo was hij eindelijk op straat gekomen.

Nou ben ik landlooper en moet 'k naar de koloniën, zei hij bitter, en m'n kinderen leven er goed van, van 't geld, dat ik verdiend heb.

De rechters hadden in stijgende aandacht geluisterd. Nu zaten ze roerloos in zwijgende verbazing.

Het mannetje zweeg plotseling.

— 't Is verschrikkelijk, zei hij, verschrikkelijk. En dat van je eigen kinderen.

Dan liet hij zich plotseling in zijn bank zakken en brak in een hartstochtelijk snikken uit.

R.

meld, dat deze bank verhaal zal trachten te krijgen op de bankiersfirma von der Heydt te Berlijn. De dief is vroeger bij von der Heydt in betrekking geweest en is daar met een schitterend getuigschrift vandaan gegaan, ofschoon hij bij die firma reeds zwaar gespeculeerd had en een groote som gelds schuldig gebleven was. Steeg moet alleen aan eene firma te Dusseldorf 1½ millioen mark schuldig zijn.

N. R. Crt.

Tragisch ongeluk.

Een tragisch ongeluk heeft zich te Bielefeld in Westfalen afgespeeld. Toen de decorateur Busch en zijn echtgenoote in den avond thuis kwamen, namen zij een sterke gaslucht waar. Dadelijk openden zij alle deuren en vensters. In de keuken gekomen, vonden zij hun 19-jarige dochter dood op den grond liggen. In zijn schrik stak de vader een lucifer aan, waarop een verschrikkelijke ontploffing volgde. De kleederen van vrouw Busch vatten vlam en slechts met de grootste moeite gelukte het den buren de vlammen te dooven; de vrouw had zware brandwonden aan hoofd en armen bekomen. Busch zelf kwam met eenige lichte verwondingen vrij. De ontploffing was zoo hevig, dat de muren van de keuken een twintig centimeter verschoven, en een gedeelte van het dak weggeslagen werd.

Frankrijk.

De grootste postzegelverzameling der wereld.

Deze behoort aan den heer Ph. la Rénotière von Ferrary te Parijs, een der oudste verzamelaars. Zijn verzameling telt niet minder dan 120 000 exemplaren. Hij begon te verzamelen tusschen de jaren 1860 en 1870, dus in den tijd toen men nog nauwelijks aan postzegelzamelen deed. In 1878 kocht hij voor f 36000 de verzameling van den eersten president van de Engelsche Philatelistenvereeniging, Sir Daniël Casper, destijds een kolossale som voor een verzameling, waar men een uitgezochte prachtcollectie voor kocht. Deze verzameling alléén zou thans een waarde hebben van f 250.000. In 1882 vergrootte hij zijn album door den aankoop van de collectie van den heer Philbrick, opvolger van den heer Cooper. Hij betaalde daarvoor bijna f 100.000. Thans zou deze verzameling het tiendubbele kosten. Omtreeks 1870 kocht hij ook het zeldzaamste postzegel der wereld; het 1 centzegel van Britsch-Guyana van 1856, waarvan er tot heden geen tweede exemplaar gevonden is. Wat alléén dit ex. waard is, kan men ongeveer nagaan, als we vermelden, dat van de oudste penny- en 2 pennyzegels van Mauritius ieder ex. f 20 000 à f 25.000 waard is en waarvan althans enkele exemplaren bekend zijn. Zoo bezit de heer Ferrary van de laatstgemelde zegels niet minder dan vijf exemplaren. Van de twee ongebruikte exemplaren der penny-zegels van Mauritius bevindt er zich een in zijn verzameling. Om te laten zien, hoe enorm de prijzen dezer zeldzame zegels gestegen zijn, vermelden we nog dat de beide ongebruikte penny-zegels benevens 11 gebruikte, door zekere mevrouw Desbois gevonden werden in de papieren van haar overleden man. Deze 13 ex. zijn ongeveer de helft van de bekende. Drie ervan verkocht ze in 1870 voor f 240, terwijl de laatste verkoopsprijs van de twee ongebruikte ex. ruim f 40.000 bedroeg.

Vermelden we ten slotte nog, dat de 120.000 zegels van den heer Van Ferrary een waarde hebben van vele, vele millioenen. Naar men verzekert heeft zijn verzameling hem plm. f 4.000.000 gekost.

(„N. v. d. D.")

Engeland.

Groote staking te Londen.

Te Londen is een groote staking uitgebroken, die de bouwvakken en handel ernstig benadeelt. 5000 schilders van den nationalen schildersbond en 5000 ongeorganiseerden hebben het werk neergelegd.

De bond eischt een loonsverhooging van 1½ cent per uur. Men verwacht, dat het aantal stakers nog zal toenemen.

Van de Balkanstaten.

Grieksche wreedheden.

De staatsdrukkerij te Sofia heeft een rapport gepubliceerd met fak-similes van een aantal brieven, die in den postwagen gevonden zijn van het 19e regiment der VIIe Grieksche divisie, die door de Bulgaren bij Razleg werd aangehouden. Enkele documenten er uit laten wij hier volgen.

Rhodopes, 11 Juli 1913.

Deze oorlog heeft al een zeer bedroevend verloop. We hebben alle dorpen door de Bulgaren verlaten, in brand gestoken. Zij verbranden de Grieksche, wij de Bulgaarsche dorpen. Zij moorden en wij moorden. Van de 1200 menschen, die wij bij Nigrita gevangen genomen hebben, zijn er slechts 41 in de gevangenis over en overal waar we zijn doorgekomen, hebben we dat ras met wortel en al uitgeroeid.

Spiliotopotous Philippus.

Setir Papaloannon, te Vitziano, gemeente van Ittricou, Tricala in Thessalië.

Nestorivier, 12 Juli 1913.

Hier te Vrendou (Brodi) heb ik 5 Bulgaren en een meisje uit Serres gevangen genomen. We hebben ze in een politiepost gevangen gezet. Het meisje is gedood. De Bulgaren hebben er van gelust; we hebben ze, nog levend, de oogen uitgestoken. Met beste groeten.

Costi.

In de woestijn, 12 Juli 1913.

Op Bulgaarsch grondgebied; wij slaan voortdurend de Bulgaren, die steeds terugtrekken en we staan op 't punt tegen Sofia op te trekken. We hebben ze woedend gemaakt, door de dorpen te verbranden, en, waar we er een of twee vinden, dooden we ze als musschen. In haast.

Je broer Georges (naam onleesbaar).

Zisis Coutoumas aan Nicolas Coutoumas.

Ik schrijf u nu over den oorlog, dien we tegen de Bulgaren gevoerd hebben. We hebben ze overwonnen en zijn de Tursch-Bulgaarsche grenzen genaderd. In alle streken, die we bezet hebben, is geen enkele Bulgaar overgebleven. Zij zijn ontvlucht naar Bulgarije en hen, die gebleven zijn, hebben we vermoord. Bovendien hebben we de dorpen platgebrand. Er is geen Bulgaar over.

Aan mijn broeder Sotira.

15 Juli 1913.

Het Helleensche leger steekt overal de Bulgaarsche dorpen in brand, en het jaagt allen, die het ontmoet, over de kling; er gebeuren niet te beschrijven dingen....

Aan de Bulgaarsche grens.

12 Juli 1913.

.....Overal waar we doortrekken kan geen sterveling ontsnappen. We hebben alle Bulgaarsche dorpen, welke we zijn doorgetrokken, in de asch gelegd. Ik kan het niet langer beschrijven. In haast.

Je broer Georges, korporaal.

In Bulgarije, 13 Juli 1913.

..... Wat een wreede oorlog met de Bulgaren! We hebben alles platgebrand, dorpen en menschen, d. w. z. we hebben de Bulgaren uitgemoord. Het land is overstroomd met Bulgaren. U vraagt, hoeveel Grieksche jongemannen er gevallen zijn, 't zijn over de 10.000 man.

Uw zoon Tsantilus Nicolaos.

Binnenlandsch Nieuws.

Het nieuwe Ministerie.

Het nieuwe Ministerie is als volgt samengesteld:

Mr. P. W. A. Cort van der Linden, Binnenlandsche Zaken;

Jhr. dr. J. Loudon, onze gezant te Washington, Buitenlandsche Zaken;

Mr. M. W. F. Treub, oud-lid der Tweede Kamer, Landbouw, Nijverheid en Handel;

S. E. J. Bertling, directeur der administratie van het zegel enz., Financiën;

Mr. Th. B. Pleijte, voorzitter van den Raad voor de Scheepvaart, oudlandsadvocaat in Ned.-Indië, Koloniën.

J. J. Rambonnet, kapitein ter zee, commandant van de Evertsen, Marine;

N. Bosboom, gep. kolonel van de artillerie, Oorlog;

Mr. B. Ort, advocaat-generaal bij den Hoogen Raad, Justitie;

Er. C. Lely, wethouder van 's-Gravenhage, Waterstaat.

* * *

Naar de „Ned." meldt, is de heer Rambonnet voorstander der Indische vlootplannen, zooals die in het defensierapport zijn neergelegd.

Handel met België.

In de vorige maand werden uit ons land naar België gezonden 207,391,030 K.G. goederen, tegen 171,416,566 K.G. in de overeenkomstige maand van 1912. Deze goederen hadden een waarde van fr. 27,831,322 (v. j. fr. 27,498,374). Daarentegen ontvingen wij uit België 221 913,224 K.G. ter waarde van fr. 28,125,677 tegen 258,666,045 K.G. (waarde fr. 30,021,743) in Juni 1912. De invoer uit ons land bestond de vorige maand o.a. uit levend vee (2,684,371 K.G. tegen 2,544,609 K.G. in Juli 1912), visch (5,2 millioen K.G.), groenten, aardappelen (5.8 millioen K.G.), ijzer en staal (2.3 millioen K.G.), koffie (500,000 K.G.), steenkolen (50 millioen K.G.), turf (3 6 millioen K.G.) en aardewerk (5.2 millioen K.G.). Wij ontvingen de vorige maand uit België ruim 11 millioen K.G. granen, 4 millioen K.G. meel, 2 2 millioen K.G. suiker, 28 millioen K.G. steenkolen, 40 millioen K.G. steenen, 11 millioen K.G. kalk en 20 milioen K.G. aardewerk.

De geheele invoer van België bedroeg in de eerste 7 maanden van dit jaar 18,789,245 ton, tegen 17,613,630 ton in 1912, ter waarde van ruim fr. 2861 (fr. 2906) millioen. België voerde uit 12,156,678 (11,991,778) ton, ter waarde van ruim fr. 2091 (fr. 2200) millioen. Aan invoerrechten werd ontvangen fr. 44,327,550, tegen fr. 41,719,869 in de 7 eerste maanden van 1912, dus eene vermeerdering van fr. 2,607,681 of 6.3 percent. N. R. Ct.

Mond- en klauwzeer.

Gedurende de week van 17 tot en met 23 Aug. 1913 werden hier te lande geene gevallen van mond- en klauwzeer geconstateerd, zoodat Nederland sedert 12 Juni j.l. vrij van genoemde ziekte is.

(St.Ct)

Een eigenaardige toestand.

Sedert de periodieke verkiezingen kan de Gemeenteraad van De Rijp (N.-H.). wel vergaderen, doch geen besluiten nemen, wijl de herkozen leden op één na hebben bedankt en twee leden ontslag hebben genomen, een wegens zijn benoeming tot gemeenteontvanger. Van de zeven leden hadden dus alleen de beide wethouders nog zitting. De vorige week vergaderde de raad drie achtereenvolgende dagen, doch telkens werd de vergadering na opening en rondvraag gesloten. Dit geschiedde volgens artikel 49 der Gemeentewet. In de laatste vergadering echter heeft men de geloofsbrieven van de heeren Blokdijk en Dammes (de laatste was ondertusschen in ééne vacature tot raadslid gekozen), onderzocht. Bij het onderzoek der geloofsbrieven van den heer Blokdijk (gekozen wethouder R.-K.), moest deze de zaal verlaten. Het onderzoek en besluit tot toelating geschiedde aldus door een lid. De vraag is of zulks overeenkomstig de wet is, waar blijkt dat men een dag van te voren besloot de geloofsbrieven later te onderzoeken wegens onvoldoend ledental. De geloofsbrieven van den heer Dammes werden daarna door de beide wethouders onderzocht. Hier werd dus weer een besluit genomen door twee van de zeven leden. Gedeputeerde Staten zullen deze besluiten zeker wel vernietigen. En men schijnt in het dorp moeilijk personen te kunnen vinden, die een raadszetel willen innemen, wat zeker wel een unicum is. Alleen esdeeapeesche candidaten zijn te krijgen. Doch men had ook gaarne andere.... („Ned.")

Invaliditeitswet.

Het Staatsblad no. 357 bevat een Kon. besluit van den 21sten dezer, tot vaststelling van een algemeenen maatregel van het bestuur, betreffende trekkers van een rente krachtens de artikelen 369 en 370 der Invaliditeitswet.

Daarbij wordt het volgende bepaald:

Artikel 1. De gemeentebesturen verstrekken de inlichtingen, welke door het bestuur der Rijksverzekeringsbank worden gevraagd in verband met de toekenning of betaalbaarstelling van renten, als bedoeld in de artikelen 369 en 370 der Invaliditeitswet.

Art. 2. Het bestuur der Rijksverzekeringsbank geeft van den naam en het adres en van den dag, de maand en het jaar van geboorte van ieder persoon aan wien een rente, als bedoeld in artikel 369 of artikel 370 der Invaliditeitswet is toegekend, kennis aan het bestuur der gemeente, waarbinnen deze persoon zijn woonplaats heeft. De kennisgeving vermeldt of de rentetrekker gehuwd is, en zoo ja den naam en de woonplaats van den echtgenoot.

Art. 3. Door elk gemeentebestuur wordt een lijst aangelegd, bevattende de gegevens, welke door het bestuur der Rijksverzekeringsbank krachtens artikel 2 zijn verstrekt.

De lijst wordt in verband met gevallen van verandering van woonplaats, overlijden en huwelijk door het gemeentebestuur nauwkeurig bijgehouden.

Tweemaal in de maand doet het gemeentebestuur aan het bestuur der Rijksverzekeringsbank eene opgave toekomen van de wijzigingen, in verband met gevallen als in het voorgaande lid bedoeld, in de lijst aangebracht.

De opgaven geschieden met zooveel mogelijk gelijke tusschenpoozen.

Art. 4. Zoolang de artikelen 369 en 370 der Invaliditeitswet nog niet in werking zijn getreden, kan het bestuur der Rijksverzekeringsbank aan de gemeentebesturen voorloopige gegevens verstrekken, betreffende personen, aan wie vermoedelijk een rente als bedoeld in artikel 369 of artikel 370 van genoemde wet, zal worden toegekend.

Ten aanzien van deze gegevens is het in art. 3 bepaalde van toepassing.

Art. 5. Dit besluit treedt in werking op den 23en Augustus.

Beleediging per telefoon.

Sinds geruimen werd een hotelhouder te Amsterdam onophoudelijk per telefoon beleedigd. In overleg met de justitie, die tot heden niet kon ingrijpen, omdat gewoonlijk gesprekken door anderen niet kunnen worden aangehoord, werd eindelijk besloten, nog twee hoorns op het toestel van den hotelhouder aan te brengen, zoodat nu door getuigen, die den beleediger persoonlijk kennen, de beleedigingen zouden kunnen worden geconstateerd. Vrijdag is dit geschied en zijn de beleedigingen door die getuigen aangehoord. Een aanklacht is nu bij de justitie ingediend, die nu wel tot een vervolging zal overgaan.

Verklaringen van Burg. en Weth.

Iemand was voor de rechtbank te Heerenveen veroordeeld omdat hij een woning had betrokken, die door den gemeenteraad onbewoonbaar was verklaard.

De Hooge Raad heeft dat vonnis vernietigd omdat ook tot bewijs had gestrekt een verklaring van Burgemeester en Wethouders, constateerende dat de gemeenteraad had besloten bedoelde woning onbewoonbaar te verklaren.

De Hooge Raad overwoog te dien aanzien dat uit geen wetsbepaling volgt, dat aan Burg. en Weth. de bevoegdheid toekomt verklaringen af te geven, ten einde van het al of niet bestaan van raadsbesluiten te doen blijken.

Valsche munters.

Toen Leo Antoine Ramakers Zaterdagavond na aanmaning het huis van den heer M. op het Vrijthof te Maastricht waar hij logeerde bij zijne zuster, die daar dienstbode was, niet wilde verlaten, werd hij door de inmiddels ontboden politie verwijderd en naar het politiebureau gebracht. Bij aankomst op het bureau gaf R. den geest. Het bleek dat hij cyankali had ingenomen en aan vergiftiging gestorven was.

Het lijk werd naar het ziekenhuis gebracht.

In het vertrek, waar Ramakers en zijn zuster verblijf hielden, is daarna door de politie een complete installatie gevonden voor het maken van valsche munten. Daarop werd ook de zuster gearresteerd verdacht van medeplichtigheid.

Speciaal legde R. zich blijkbaar toe op het maken van valsche guldens. Zooals men zich herinneren zal, werd den laatsten tijd meermalen van het ontvangen van valsche guldens melding gemaakt.

Postambtenaar-raadslid.

De heer B. J. van Stapele, nieuw gekozen raadslid voor Rotterdam II, meldt aan Het Volk, dat hem in een onderhoud, dat hij op zijn verzoek dezer dagen met den directeur-generaal der posterijen en telegrafie heeft gehad, is medegedeeld dat de directeur-generaal aan den minister van waterstaat zal voorstellen om de bestaande bepalingen betrekkelijk dienstruiling en vervanging c. q. extra verlof zoó te interpreteeren, dat het aan den heer van Stapele mogelijk zal zijn daaraan het recht te ontleenen zich voor de bijwoning van raads- en commissievergaderingen e. d. hetzij door ruiling, hetzij door vervanging voor eigen rekening vrij te maken. De directeur-generaal was van meening, dat de administratie niet verder kon gaan en gaf op de vraag van den heer van Stapele om bedoelde vervanging voor rijks rekening te doen plaats hebben ten antwoord, dat hij tot het doen van een voorstel in dien geest geen vrijheid vond.

Inbraak met moordaanslag.

Zondagnacht heeft in de Boekhorststraat te 's Gravenhage een geheimzinnige inbraak met moordaanslag plaats gehad. Toen de bewoners van het heerenmodemagazijn der firma R. en T. omstreeks middernacht thuis kwamen, vonden zij de tuindeur open staan. Het bleek hun, dat tijdens hunne afwezigheid het huis was doorsnuffeld. Ontboden politie doorzocht de woning, zonder een spoor van inbrekers te ontdekken. Nauwelijks was de politie vertrokken, of de heeren R. en T. hoorden geritsel in den tuin, en toen zij uit een geopend bovenraam omlaag in den tuin keken, werd een hunner plotseling door een revolverschot, blijkbaar van het dak af gelost, ernstig achter in den hals verwond. Het opnieuw ingesteld politieonderzoek met behulp van politiehonden had evenmin resultaat. De verwonde is naar het ziekenhuis vervoerd.

Omtrent den geheimzinnigen moord aanslag in de Boekhorststraat te 's Gravenhage meldt men nog:

Lettende op de richting in welke het revolverschot is gelost, ligt het vermoeden voor de hand, dat het schot van het dak van het huis van de firma, of van een der aangrenzende woningen is gelost.

Van den dader is echter tot dusver nog geen spoor ontdekt.

Als bijzonderheid kan nog worden medegedeeld, dat op een avond in de afgeloopen week blijkbaar ook in het huis der genoemde firma is ingebroken. Ook toen werd echter, voor zoover men heeft kunnen nagaan, niets ontvreemd.

De politie heeft natuurlijk den geheelen dag haar onderzoek voortgezet.

Moord.

Men meldt uit Arnhem aan de „Dordtsche Courant", d.d.:

Zondagmiddag heeft men in een huisje achter de bank van leening, waarin het echtpaar K. woont, omstreeks vijf uur de deur in moeten trappen, omdat men het zoo stil vond.

Men vond in de benedenkamer de vrouw van K. met afgesneden hals op den grond. Op zolder waren drie kinderen opgesloten. De buren hebben Maandagmorgen K. zien uitgaan, nadat hij de deur achter zich had dichtgedaan. Men vermoedt, dat hij de dader is. De politie stelt een onderzoek in.

Provinciaal Nieuws.

BOXTEL, 27 Augustus 1913.

— Bij den Burgemeester alhier is gedeponeerd een damesportemonnaie met geld.

De eigenaar(es) kan zo bij den Chef-Veldwachter terugbekomen.

— Door den metselaar Karel van R. werkende aan de Stoomzuivelfabriek te Son is gevonden een aardappel, zoo gegroeid, dat een gouden ring erom heen zit.

De aardappel is te zien bij den heer Verheijden, aannemer en zal waarschijnlijk gezonden worden naar de landb. tentoonstelling te 's Hage.

— In de op Zondag jl. gehouden vergadering der R. K. Kiesvereeniging werden 60 geldige stemmen uitgebracht, waarvan bekwamen de heeren Raupp 52, Kusters 3, Arts 3, Eras 2 stemmen.

— Het concert van verleden Zondag gegeven door de R. K. Gildenbonds-Harmonie in den tuin van het Hôtel Van Dijk, was bijzonder druk bezocht.

Een 8-tal muzieknummers werden zeer verdienstelijk uitgevoerd, vooral de nummers waarmede dit muziekkorps in Den Haag onlangs prijzen behaalde, oogstten veel bijval.

— Voor het vervoeren van 40.000 klinkers van het station Boxtel naar den Gestelschen Weg is ingeschreven als volgt:

Jos. van Son. f 8.— per wagon van 10 000 kilo.

Van Meersbergen, f 6.50 per wagon van 10.000 kilo.

P. Timmermans, f 4.54 per wagon van 10.000 kilo.

Het werk is door B. en W. aan den laagsten inschrijver gegund.

Esch. *Door den trein overreden.* Gisterennacht om 12 uur 20 is door een trein van Den Bosch overreden aan wachtpost 47 tusschen Esch en Vught de ploegwerker Van Drunen uit Esch, waarnemend wegwachter. Het hoofd werd van den romp gescheiden.

Nader meldt men uit Esch aan het Hgz.

Hedennacht omstreeks half een heeft alhier een ernstig ongeluk plaats gehad; de ploegwerker C. v. Drunen, der Staatsspoor, die hedennacht dienst deed als plaatsvervangend overwegwachter, is door den laatsten personentrein welke uit Den Bosch naar Boxtel vertrekt, overreden. De machinist van den trein stopte direct toen hij merkte dat er iets gebeurd moest zijn. Er bleek bij onderzoek door het personeel van den trein dat Van Drunen was overreden, het hoofd was geheel van het lichaam gescheiden.

De man was weduwnaar en laat 6 jeugdige kinderen onverzorgd achter.

St. Michielsgestel. Zondagmiddag om circa 2 uur wilde zich Johanna Vervoort een 50 jarige ongehuwde vrouw naar het Lof begeven. Terwijl zij tusschen de tramlijn liep, hoorde zij signalen geven. Denkende dat er een tram in aantocht was, ging zij tusschen de tramlijn uit, den openbaren weg op tegenover de openbare school. Meteen werd zij door een auto, toebehoorende aan den heer V. te Heusden overreden en was op slag dood.

Het lijk was erg verminkt; een der armen was er bijna geheel afgescheurd.

Op last van Mr. L. Sassen, rechter aan de rechtbank te Amsterdam, die even na het ongeval passeerde, werd het lijk overgebracht naar 's Bosch.

De justitie uit 's Bosch heeft een onderzoek ingesteld.

Haaren. Terwijl Zondag de dienstbode van C. van der Heijden, wonende nabij de Posthoorn, alleen thuis was en zij de koe naar de weide was brengen, hoorde zij den hond die in de schuur lag verschrikkelijk blaffen. Dadelijk begaf zij zich naar huis en zag dat er twee onbekende manspersonen in de schuur stonden.

Zij riep om hulp, ging in huis en sloot de deur dicht, waarna een der kerels de deur induwde. Beide onbekende personen, waarvan er een gemaskerd was, kwamen binnen, namen de dienstbode vast en gooiden haar tegen den grond. Een van hun belette haar door zijn hand op haar mond te houden om hulp te roepen. Intusschen ging de andere het huis verder binnen. Een oogenblik daarna zette de twee inbrekers het op een loopen.

Er wordt niets vermist. De rijkspolitie uit Boxtel heeft een onderzoek ingesteld, dat tot heden geen resultaat opleverde.

— Zondag vertrokken van hier twee leden van het schuttersgezelschap „St. Joris" gevestigd bij den heer Boons, naar de Schuttersfeesten te Mechelen. Maandag ontving men de tijding dat zij niet minder dan 5 prijzen behaald hadden, en wel:

Een prijs, een prachtig schild ter waarde van 250 frs., een zilveren beker, ter waarde van 25 frs., een prijs voor het verst komend gezelschap, 10 frs., twee zilveren medailles voor de oudste standaard en schilden.

Dat de twee heeren, M. Snelders en A. Brekelmans welkom waren toen zij zich weder in 't midden van hunne medeleden van „St. Joris" bevonden laat zich begrijpen.

— In den nacht van Zaterdag op Zondag hebben onbekende dieven zich toegang weten te verschaffen tot den tuin van W. B. alhier, en hebben eene groote partij appelen gestolen.

Best. Zaterdag is te Best een oppervlakte van 25 H.A. bosch door brand vernield. Daarbij kwamen 24 korven met bijen in de vlammen om.

Breda. Maandagmorgen is nabij Duitenhuis, het 1½-jarige kindje De Wijs, door een sleepers wagen overreden, Het hoofdje van den kleine werd verpletterd. De dood trad onmiddellijk in.

Vught. In de zaal van het café de Valkalhier werd Zondag een propagandavergadering gehouden door de afdeeling Vught van den Ned. R. K. Kalk- en Steenbewerkersbond. Het doel der vergadering was, onze katholieke stucadoors en metselaars, die nog niet lid zijn van dezen bond, — en die zijn velen, tot nu toe waren van de 300 metselaars, opperlieden enz. nauwelijks een dertig georganiseerd — aan te sporen, toe te treden tot de katholieke vakorganisatie.

De Vice-voorzitter Van Oirschot opende de vergadering en gaf het woord aan den heer Allessie uit Hilversum, die kort en goed zijn makkers — spr. zelf is ook stucadoor — het nut aantoonde van katholieke vakorganisatie. Neutrale vakvereenigingen zijn ondingen, daar het niet mogelijk is, dat dergelijke vereenigingen strikt neutraal zijn. Neutrale vakvereenigingen ontpoppen zich altijd vroeg of laat in socialistische. Zoo'n vakvereeniging is meer dan louter een broodkwestie. Spr. toonde duidelijk aan, dat da[illegible]elen betrokken zijn, zooveel kwesties doen zich voor, die van godsdienstig en zedelijk standpunt moeten worden bezien. De vakpers der z. g. n. neutrale vereenigingen toont ons bij iedere gelegenheid aan, dat neutraliteit niet bestaanbaar is, die vakpers voert den werkman ongemerkt maar beslist tot de sociaal-democratie.

Spr. zette met vele slaande voorbeelden en feiten het nut uiteen der katholieke vakorganisatie, wees er op, wat voordeelen, moreele en stoffelijke, zij den werkman reeds had gebracht en spoorde de Vughtsche steen- en kalkbewerkers aan, zich aan te sluiten bij de afdeeling en zich daardoor sterk te maken.

Bij het debat wees een der aanwezigen er op, dat het den katholieken werkman hier niet verooricofd is, lid te zijn van een niet katholieke vakvereeniging, op straffe van schrapping als lid der R.K. Werkliedenvereeniging Broederhulp. Spr. vroeg waarom dit alleen geldt voor de werklieden en niet voor de patroons er op wijzende, dat de voorzitter van Broederhulp lid is van de liberalen aannemersbond.

De heer Allessie zei, dat hij zich niet kon mengen in plaatselijke kwesties waarvan hij niet op de hoogte was, maar vond, dat de patroon verkeerd deed De heer Van Groenendael, architect, wees er op, dat de leden zelf de verkiezing van een voorzitter in handen hebben; zij kunnen dus zelf daaraan een einde maken. Kapelaan Van Oerle, adviseur der afdeeling kalk- en steenbewerkers in Den Bosch, verklaarde, dat het katholiek organiseeren zoowel geldt voor den patroon als voor de werklieden. De bisschoppen wenschen, dat ook de patroons zich katholiek organiseeren.

Na sluiting van discussie hield de heer Van Groenendael nog een korte toespraak, het groote nut betoogend van de katholieke vakorganisatie. Hij vond het zoo verwonderlijk, dat in een gemeente als Vught met zooveel honderden metselaars er slechts zoo weinig georganiseerd waren. Velen schrikken terug, wijl ze bang schijnen van den geestelijken adviseur. Dit is een groote dwaasheid en misvatting de adviseurs bemoeien zich niet met de technische vraagstukken, zij zijn alleen om de geestelijke belangen voor te staan. Maar in vele vakorganisaties werpt men het liefst al het werk op de schouder van den adviseur. Spr. spoorde zijn toehoorders aan hun afdeeling sterk te maken, door toe te treden, want thans vermogen zij niets.

En dit illustreerde kapelaan Van Oerle zoo duidelijk. De afdeeling Den Bosch en omstreken van kalk- en steenbewerker heeft eenige maanden geleden een collectief contract aan de patroons aangeboden, maar er volgde een weigerend antwoord. Er werd geantwoord: 1/10 is slechts aangesloten, 9/10 staat er buiten. Vrienden sprak kapelaan Van Oerle wat zouden wij in den Bosch sterk staan als Vught eens zijn breede schouders onder onze afdeeling wilde zetten. Als nu allen zich vóór Nieuwjaar aansluiten dan zullen wij het volgend voorjaar sterk staan en wel succes hebben. Ons doel is niet, den patroon het mes op de keel te zetten, maar wij willen door eerlijk middelen onze belangen bevorderen. De eerw. spr. hoopte, dat alle metselaars hun belangen toch eens zouden begrijpen en zich zouden aansluiten bij de katholieke vakorganisatie.

Na afloop der vergadering gaven zich velen als lid der Vughtsche afdeeling op. „Hgz."

's-Bosch. De minister van waterstaat; gelet op de beschikking van 20 December 1911, waarbij het vervoeren van een vracht, waarvan het gewicht met inbegrip van het voertuig naar het oordeel van den brugwachter bedraagt:

voor een wagen met twee assen 2400 K. G. of meer;

voor een wagen op één as 1800 K. G. of meer;

is verboden voor een drietal ophaalbruggen over de Zuid-Willemsvaart, waaronder de brug bij den Orthenuitgang te 's Hertogenbosch;

overwegende, dat genoemde brug door daaraan uitgevoerde herstellingen thans zoodanig is versterkt, dat voor bovenbedoeld verbod geene aanleiding meer bestaat;

heeft meerbedoeld verbod, voor zooveel de brug bij den Orthenuitgang te 's Hertogenbosch betreft, ingetrokken. (Stct.)

H. M. de Koningin-Moeder te 's-Hertogenbosch.

Maandagmiddag om 2 u. 45 min. arriveerde H. M. de Koningin-Moeder te 's Hertogenbosch en werd aan het station verwelkomd door den commissaris der Koningin in de provincie Noord-Brabant en den Burgemeester van 's Hertogenbosch.

Door het kleindochtertje van den Burgemeester, werd aan H. M. een fraai bouquet aangeboden. H. M. was vergezeld van twee hofdames, benevens jhr. de Ranitz en kamerheer jhr. Schimmelpenninck.

In de gereedstaande rijtuigen werd naar de tentoonstelling van oude kerkelijke kunst gereden.

Aan den ingang werd de hooge bezoekster een bouquet aangeboden door het dochtertje van den heer Hermsen.

Hierna werden de verschillende leden van het hoofdcomité voorgesteld, waarna de Koningin-Moeder met gevolg de tentoonstelling bezichtigde.

H. M. begaf zich te voet naar het Casino tot het bijwonen van een gedeelte van het mysteriespel. In de vestibule werden aan de hooge bezoekers mooi uitgevoerde tekstboekjes in perkamenten omslag aangeboden. H. M. werd hartelijk door de talrijke bezoekers begroet.

Ongeveer vijf uur verliet H. M. na zich te voren te hebben onderhouden met de leden van het mysteriespel, de kapelaans Smulders en Hanssen, en den heer Dorus Hermsen, de zaal en begaf zich per rijtuig naar het gouvernementsgebouw, alwaar door den commissaris der Koningin de thee werd aangeboden.

Daarna begaf zich H. M. naar het station en verliet om zes uur 's Hertogenbosch. Msb.

Candidaatstelling Provinciaale Staten district Tilburg.

De totale uitslag van de op Zondag in de afdeelingen der R. K. Kiesvereeniging in het district Tilburg gehouden stemming voor een lid der Provinciale Staten is, dat verkregen de heeren: Arts 313, Eras (die zich had teruggetrokken) 12, Kusters 147 en Raupp, burgemeester van Tilburg, 579 stemmen.

De moordaanslag te Moergestel.

Men meldt uit St. Willebrord aan de „Msb.":

Berichten in eenige bladen hebben reeds zoo goed als zeker vastgesteld, dat beruchte Heikesmannen uit Rucphen bij Roosendaal zijn opgetreden te Moergestel; men spreekt van een dezer boeven, die reeds is aangehouden door de politie en herkend door v. d. K.

Hier staat vast, dat de aangehoudene (die afkomstig is uit Zegge, te Roosendaal gewoond heeft en zich hier sedert enkele maanden heeft gevestigd), des 's avonds voor den moordaanslag circa 9 uur is thuis gekomen. Hij is handelaar in kaas en had een vermoeienden fietstocht van twee dagen (door België) achter den rug. Den volgenden ochtend om 6 uur zag men hem weder uitrijden naar Roosendaal om nieuwe inkoopen te doen. Deze en andere omstandigheden wijzen er op, dat S. onschuldig is. Ook is men hier ten volle van diens onschuld overtuigd.

Wanneer zal men eens ophouden, iemand zoo maar op losse geruchten en dikwijls zonder grond de liefelijke benamingen van „boef" en „beruchte Heikesman" naar het hoofd te slingeren?

De Provinciale Centrale.

Wij lezen in de „Avondster":

Ter verdere uitbreiding van ons bericht over de grootsche industrieële combinatie, met welke deze centrale in verband wordt gebracht, en om goed te doen begrijpen van welk overwegend belang deze worden gaat voor onze provincie, wijzen wij nog op het volgende:

Bij het stoken van cokes verkrijgt men, behalve gas, dat nu gebruikt zal worden om de provinciale centrale te drijven, nog andere bijproducten.

Wij noemen b.v. koolteer, ammoniak.

Zonder nu in het verschiet te willen stellen, dat naast de cokes-ovens eene fabriek verrijzen zal, die deze ammoniak zal verwerken, meenen we toch te moeten mededeelen, dat het plan wordt overwogen de koolteer der cokesovens direct te verwerken tot de vele producten, die de moderne industrie daaruit weet te trekken.

Het ligt buiten ons bestek die te noemen; den meer belanghebbenden lezer raden wij aan in verband hiermede te lezen, wat prof. Steger, de (katholieke) hoogleeraar aan de technische Hoogeschool te Delft daarover in zijn inaugurale rede gezegd heeft verleden jaar.

En hij onthoude dan den naam van prof. Steger.

Wil hij ook den naam Regout in dit verband in zijn geheugen vast leggen, dan zal het hem later misschien voorkomen, dat er voor de Staten van Noord-Brabant eenige reden was den minister van Waterstaat mr. Regout tot lid der Eerste Kamer te kiezen; en zal hem deze keuze nog zoo onverstandig niet voorkomen.

Wanneer men een en ander met elkaar in verband brengt, dan is de houding, die het gemeentebestuur van Breda aanneemt tegenover de plannen tot stichting van een provinciaalwerkende electrische drijfkracht nog te vreemder.

Want wanneer er één gemeente is, die voordeel zal hebben van deze reuzenindustrie aan het Hollandsch diep, dan is het toch zeker Breda, waar ze een goed half uur sporens vandaan komt te liggen.

Groote Provinciale Tuinbouwtentoonstelling te Breda.

Op de vergadering, die de verschillende sub-commissies 1.1. Maandag hielden met het uitvoerend comité der tentoonstelling, werd verslag uitgebracht van den stand der voorbereidende werkzaamheden, die thans geëindigd zijn.

Het aantal inzendingen is zóó groot, dat het oorspronkelijk tentoonstellingsterrein met een beduidend stuk uitgebreid moest worden. Hierdoor is tevens nog eenige plaats vrij gekomen en in verband daarmede is de termijn van aanvrage om plaats verlengd tot 5 September.

Uit de gedane mededeelingen bleek, dat alle onderdeelen van den Tuinbouw schitterend tot hun recht zullen komen; aan onderwijs en ontginning is een gansch bijzondere zorg besteed.

Nu reeds is bepaald, dat op 24 September door een commissie uit de Pomologische vereeniging een vruchtenkeuring zal worden gehouden, terwijl 's middags een excursie zal plaats hebben in den omtrek van Breda.

De sub-commissie van financiën rapporteerde, dat de waarborgssm van f 12000.— reeds meer dan volteekend is. Tegenover de f 1500, benoodigd voor de prijzen, staan nu al meer dan f 1000 aan verschillende giften.

Gemengd Nieuws.

Een tragische historie.

De Msb. meldt, dat zich gedurende de heenreis naar Brazilië op het stoomschip „Frisia", dat op 25 Juni uit Amsterdam vertrok en op 30 Juni te Lissabon passagiers aan boord nam, een tragische historie heeft afgespeeld. Toen de stoomer drie dagen in zee was, werd een ondragelijke stank waargenomen en bleek dat in een kist het in staat van ontbinding verkeerend lijk lag van een man, met een stuk brood en een flesch wijn naast zich. Het was het lijk van zekeren José Pinto Ferrera uit Lissabon, die de gewoonte had arme Portugeezen in kisten verborgen, naar Brazilië te zenden en nu zelf ook op dezelfde wijze de reis wilde ondernemen. De kist werd echter tusschen andere kisten en koffers gestapeld en zoo kwam de man om het om het leven. De vrouw, met wie hij reisde, heeft blijkbaar den moed gemist het geval bekend te maken.

Invaliditeitswet.

Men schrijft aan het „Handelsblad":

Een klein, gekromd oud moedertje komt binnen om te vragen, of ik haar ook kan helpen aan f 2 van het „Staatspensioen". Ze is vermoeid van het loopen, doch gunt zich geen tijd, op haar verhaal te komen. In korte zinnetjes, snel achtereen uitgesproken, zonder den minsten samenhang, vertelt ze van haar hoogen leeftijd, en haar droeve jeugd, van haar armoede en zorgen, en beweeglijk als ze is, veegt ze voortdurend denkbeeldige stofjes van de tafel.

Na eenige vergeefsche pogingen slaag ik er eindelijk in, haar te vragen, of zij in de laatste jaren nog voor anderen heeft gewerkt. Moedertje is diep verontwaardigd. Voor anderen gewerkt! Of ik dan niet begreep, dat zij daar nooit tijd voor heeft gehad; zooveel kinderen, die fatsoenlijk moeten worden groot gebracht, zooveel zorgen om den boel bijeen te houden! en nu ze oud is en een rustplaats vond in een hofje, nog aan werken denken? Moet een oud mensch dan altijd werken?

Ik kan haar niet helpen, en zeg haar dat. Ze begrijpt mij niet. Waarom zal zij niets krijgen. En ze vraagt mij, wat ik denk van haar buurvrouw, of die wat zal ontvangen? Ik weet het niet, moet eerst eens met buurvrouw spreken. Maar buurman dan, die ook al zoo oud is? Ik geef weer een ontwijkend, doch niet geheel ontkennend antwoord. Maar het moedertje wordt jaloersch, noemt een voor een de oude buren en kennissen op, wil weten of die gelukkiger zullen zijn dan zij, en begint telkens weer van voren af aan mijne meening te vragen over de vooruitzichten der geburen. Als ze opstaat begrijpt ze, dat haar zaak niet rooskleurig staat.

Enkele uren later staat zij weer bij mij. Ze heeft zich vergist, heeft wel gewerkt, altijd gewerkt bij haar dochter, en haar schoonzoon. Hoe die schoonzoon heet, is ze door haar zenuwachtigheid zoo waar vergeten. Acht maanden werkte ze daar, van Februari tot Januari. Ik reken haar voor, dat 't dan elf maanden zijn, maar ze is 't niet met me eens. Maar ze moet 156 weken hebben gewerkt. Geen nood, ze weet zich te redden. Nog 2 jaren heeft ze bij dien helaas te vroeg vergeten schoonzoon gewerkt. Ik ben nog niet tevreden, moet nog meer over den arbeid vragen van de arme oude. Maar ze wordt boos. Is 2 jaar en 8 maanden nog niet genoeg voor een oud mensch dat altijd knap door de wereld is gegaan? Maar ze heeft ook vóór deze periode bij haar dochter gewerkt. De datums, de jaren door haar opgegeven, ze toonen mij duidelijk, dat moedertje niet bang is wat te vertellen. Als ik haar er op wijs, dat ze door onware inlichtingen te verstrekken in aanraking met den strafrechter zal komen, gaat in steeds sneller tempo de hand over de reeds schoongewreven tafel. Ze wil dan „het zaakje maar liever laten zakken".

Den volgenden dag staat ze me weer op te wachten. Of ik eens naar haar schoonzoon wil gaan. Nu weet ze zijn naam weer. Hij zal verklaren, dat moeder bij hem in dienst was!!

Met z'n vieren staan ze in de vestibule, oude, stoere kerels. Ze kijken me buitengewoon kwaad aan, en komen op mijn verzoek één voor één binnen.

Nummer één neemt bij mij plaats. Ik vraag hem, wat hij komt doen. „Zeg jij 't maar", antwoordt hij mij kwaadaardig. „Komt u voor de Invaliditeitswet?" Hij weet 't niet. „Komt u om 2 gulden?" Daar flikkeren de oogen met een glans van blijdschap. „Krek! Nou bin 'k er. Mot je goed verstaan, hoor, 't is van de armoed, begrijp je, dat mot je nou is goed begrijpen! Enkel van de armoed, anders niet". Ik vraag hem, bij wien hij heeft gewerkt? Hij weet 't niet. Hoe lang hij zonder werk is; Hij weet 't niet. Wat voor werk hij heeft gedaan? Ook dat weet hij niet.

Maar 't gevraag begint hem te vervelen, en hij wil op zijn beurt eens weten van wien dat allemaal komt. Ik vertel hem, dat er een wet is. Hij kijkt me aan met een blik, alsof hij niets begrijpt. Ik vertel, dat de Minister geschreven heeft, en zie.... daar flikkeren weer die oogen, in een volkomen begrijpen van den toestand. En plots roept hij uit: „Nou weet ik 't weer, bij den Minister heb ik altijd gewerkt!" Als ik hem verbaasd vraag, waar de Minister was krijg ik ten antwoord: „Daar ie woont". Wat voor werk hij deed? En, alsof 't geheel van zelf sprak, verneem ik, dat hij voor Zijne Excellentie heeft „geschrobt en meer van zulk".

Ondanks al mijn pogingen gelukt het mij niet, van den man zelf te weten te komen, of hij inderdaad recht op een rente heeft!

Eene vrouw, pas 70 jaar, komt zich melden. Ze is weduwe, en heeft eene uitkeering zoo noodig.

Ik vraag, of zij de laatste tien jaren heeft gewerkt, en ze vertelt me van de mannen „die ze in de waschtobbe heeft gehad". Ik noteer ijverig, maar het blijkt me, bij een nauwgezet onderzoek, dat het al veel langer dan 10 jaren is geleden, dat ze voor die mannen de wasch deed.

Ze heeft ook bij anderen genaaid. In de laatste 10 jaren? „Ja zeker, laat eens zien, dat zal al gauw 12 jaar geleden zijn".

En als ze een half uur heeft gepraat, en ik getracht heb de juiste waarheid te vernemen, blijkt me, dat haar eenige verdienste is, dat ze wel eens eene buurvrouw helpt, „uit barmhartigheid, zoowaar als ik hier sta, mijnheer!"

De nationale bedevaart te Lourdes.

De jaarlijksche groote nationale bedevaart, die thans te Lourdes verblijft, is door merkwaardige gebedsverhoringen bevoorrecht. Tot de plotseling genezenen behooren o.m. een blindgeboren tweejarig meisje, Louise Borbeau uit Grandes Maisons bij Laval, die tijdens de processie met het Allerh. Sacrament, plotseling ziende werd; een 26-jarige, mej. Jeanne Gauthey, uit Montpellier, die aan ruggemergtering leed en stervend naar Lourdes werd gedragen, waar zij j.l. Vrijdag de gezondheid wederkreeg en thans in de processie medetrekt om God en de H. Maagd te danken; mej. Cl. Porquignon, een teringlijdster uit Parijs, die zich plotseling genezen gevoelde en anderen, wier geval nog door de geneesheeren wordt onderzocht. Er heerschte ontzaglijke geestdrift onder de aanwezige pelgrims.

Marktberichten.

Boterprijzen.

Op 23 Aug. was te 's-BOSCH de prijs der boter f 1.20, f 1.26 per K.G.

N-Brabantsch Limburgsche Botermijn.

EINDHOVEN 26 Aug. Hoogste prijs f 1.23 Laagste f 1.12 Middel f 1.18 p. KG. Aanvoer 9160 K.G.

MAASTRICHT, 26 Aug. Botermijn. Aanvoer 45815 K.G. Hoogste prijs 1.25, middelste f 1.19, laagste f 1.10 per K.G.

Rotterdamsche Eiervelling R. E. V.

26 Aug. 1913. Kippeneieren f 420. 5.55. Middenprijs f 4.90 per 100. Eendeneieren f 4.75—f 5.90. Kalkoeneieren 6.50—6.50 Handelaarseieren 4.25—4.60. alles per 100 stuks.

Aanvoer 32.672.

Markten.

Maandag 1 September.

Tilburg: jaarmarkt.
Uden: jaarmarkt.
Tiel: vee.

Dinsdag 2 September.

Cuijk en St. Agatha: jaarmarkt.
Osch: vee, varkens, biggen, landbouwproducten enz.
Eindhoven: jaarmarkt.
Oosterhout: beesten, varkens.
Sprang: paarden, beesten, schapen.

Woensdag 3 September.

's Hertogenbosch: paarden, vee, varkens, linnen, laken enz.
Eersel: jaarmarkt.
Etten (N.-Br.): vee.
Nijmegen: vee.
Zevenbergen: paarden, beesten.

Donderdag 4 September.

Oss: paarden.
Terheijden: beesten.

Vrijdag 5 September.

Fijnaart: vee.
Roosendaal: vee.

Rechtszaken.

Vrijspraak.

Het Gerechtshof te 's Hertogenbosch, rechtdoende in herziening, vernietigde heden het arrest van het Hof te Arnhem, waarbij Johannes Th. van Wijk, 30 jaar, reiziger te Rotterdam, (thans nog in verzekerde bewaring), wegens diefstal van 2 rijwielen werd veroordeeld tot 4 jaren gevangenisstraf, en sprak beklaagde, conform den eisch van den Advocaat-Generaal van het Bossche Hof vrij, met bevel tot zijne onmiddellijke invrijheidstelling.

Burgerlijke Stand.

Gemeente Boxtel.

Van 17—23 Aug.

Geboren: Johannes M., z. van J. M. Blummel en B. Kluijtmans, Onrooi. — Henrica M., d. van A. F. van Heesch en B. van den Bosch, Nieuwstraat. — Theodora M., d. van W. D. van den Langenberg en M. Bergmans, Zandvliet. — Adrianus A. C., z. A. van der Burgt en A. J. van de Wiel, Breukelen.

Overleden: Franciscus den Otter, 27 j. Liefdehuis. — Regina Timmermans, echtg. van H. Schellekens, 72 j. Gemonde. D. en A.

BEKENDMAKINGEN.

Verjaardag van H. M. de Koningin.

De Burgemeester van Boxtel,

Overwegende, dat nu de verjaardag van H. M. de Koningin dit jaar op een Zondag valt, door Hare Majesteit het verlangen te kennen is gegeven, dat de openbare feestviering op den daarop volgenden Maandag, 1 September e. k. plaats hebbe;

Brengt gemeld verlangen van Hare Majesteit ter kennis van de ingezetenen, met uitnoodiging daarmede rekening te houden.

Boxtel, 24 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

Najaarskeuring van Springstieren.

Burgemeester en Wethouders van Boxtel maken door dezen bekend, dat de *najaars*keuring van stieren welke ten minste één jaar oud zijn, voor deze Gemeente zal plaats hebben te Boxtel op het Marktveld op Vrijdag 19 September 1913, des voormiddags om 10 ure.

Boxtel, 25 Augustus 1913.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
A. GIJSEN.

De secretaris
VAN DER MEIJDEN.

Centrale Merriënkeuringen in 1913.

De Burgemeester der Gemeente Boxtel maakt door deze bekend, dat voor het jaar 1913 te 's Hertogenbosch zal worden gehouden eene Centrale keuring van twee- en driejarige merriën, en wel voor de tweejarigen op 25 September 1913 en voor de driejarigen op 26 September 1913, telkens aanvangende des voormiddags om elf uur.

Uitgeloofd worden, zoowel voor tweeals voor driejarigen. Type trek- en type tuigpaard: 7 onderhoudsbijdragen ieder van f 100.—; 2 onderhoudsbijdragen ieder van f 75.— en 3 onderhoudsbijdragen ieder van f 50.—.

Aangifte van mededingen moet geschieden vóór 5 September e.k. bij den Secretaris der Commissie, den Heer G. J. M. Wagenaar, Mauritsstraat 16 te Breda.

Verdere inlichtingen worden verstrekt ter gemeente-secretarie.

Boxtel, 25 Augustus 1913.

De Burgemeester voornoemd,
A. GIJSEN.

ADVERTENTIËN.

Gevraagd:
15 SIGARENMAKERS,
(Imitatiewerkers).

Loonregeling 1ste klasse.

Wed. H. v. Gemert & Zn.,
Sigarenfabriek „De Hoop" - BEST.

Puike Eetaardappelen
TE KOOP

à 55 cent per vat.

Franco aan huis b zorgd.

Landgoed „KINDERBOSCH".

Pensionaat

„St. Joseph"
(Broeders Hieronymieten,)

Lokeren (België.)
Lijn Gent--Antwerpen.

Moderne Talen - Wiskunde en Koophandel - Snel- en Machineschrift.

VRAAGT PROSPECTUS.

H. THEULINGS
BOXTEL-Breukelen.

Handel in alle soorten

STEENKOLEN

en Houtskoolbriquetten

van Bergen-op-Zoom.

NIEUWE
Vrachtgoed- en IJlgoed-VRACHTBRIEVEN.

Wie deze Vrachtbrieven op naam, woonplaats enz. wil laten drukken, vrage inlichtingen en prijsopgaaf aan de

Electr. Boek- en Handelsdrukkerij

van

J. P. Tielen, Boxtel

Bij bestelling van nieuwe vrachtbrieven kunnen de nog voorhanden zijnde oude vrachtbrieven mede aan mij opgezonden worden.

Vraagt ook hieromtrent inlichtingen.

Firma

v. Moorsel & v. d. Boogaart
BOXTEL

Electrische Boek-, Courant- en Handelsdrukkerij

IS HET BESTE ADRES VOOR:

Aangiften, Bestekken, Brochures, - Catalogi, Wissels, - Quitanties, Rekeningen, - Nota's, Prijscouranten (al of niet met cliché's in den tekst), Prospecti, Etiquetten, Briefkaarten (naast de gewone soorten ook in blauw en rosé linnen), Labels in alle grootten, Contracten, - Circulaires, Enveloppen in groote keuze en elke afmeting Briefhoofden (hiervoor eene enorme extra fijne sorteering Postpapier), Monsterzakjes, Loonzakjes, Berichtkaarten Advieskaarten, Adreskaarten, Verlovingskaarten, - Seizoenberichten, Visitekaartjes Menu's, Kennisgevingen, Reclamekaarten Diploma's, enz. enz.

Wat de stoom is voor de industrie, is het adverteeren voor den handel: de groote beweegkracht! :: :: ::

J. VAN DER MEIJDEN-VAN DE PAS,
Rechterstraat, BOXTEL.

Steenkolenhandel.

Nootjes, Anthracites en Briketten.

Levert aan huis tegen sterk concurreerde prijzen.

Bruinkoolbriketten G. R.
het van ouds bekende merk dat de **beste doofkolen** geeft is te *Boxtel* uitsluitend verkrijgbaar aan boven staand adres.

Houtskoolbriketten aan lage prijzen.

Bij R. de Haas-Selhorst
BOXTEL

Verkrijgbaar:

Emulsie (of witte levertraan), gewone levertraan verpakt in flesschen, ook bij de maat. Gestoomde of smaaklooze levertraan in flacons.

Staalpillen à 1 gld. per 1000 stuks. Staalwijn, Kruienwijn, Eiwitstaal.

Verder alle soorten DROP als:

Cassans Longo, St. Franco, Muzie- en Anijsdrop, Salmiak pastilles, Katjesdrop, Jujubes gecandeerd, enz.

Hoesttabletten, Mentholpastilles, Emserpastilles, Gerandelpastilles, Pastilles Poncelet, Goudronpastilles, Chlonkalipastilles, Formanwatjes, Emserwater, Frans Jozef Bitterwater, Vichywater, Teppelitzwater, Druivenborsthoning, Rheumatiekwatten, Thermogène, Houingrozentabletten en Crème Peltzer, speciaal voor springhanden en wintervoeten.

Depot der ECHTE ABDIJSIROOP en KLOOSTERBALSEM

Benzine-Depôt van den A. N. W. B.

Zware en lichte benzine in bussen à 10 liter tegen marktprijs.

Zij, die een contract willen sluiten van 1000 L. in een jaar af te nemen, genieten 5 gld. reductie.

Concurreerende prijzen. Let vooral op de goede kwaliteit, waarvoor steeds ingestaan wordt.

Aanbevelend.

10% korting op alle artikelen.
Iedereen kan sparen zonder zich te moeten bekrimpen.

De 10% korting die wij op alle artikelen geven, bezorgt U jaarlijks een flinke spaarpot.

HENRI VAN DER VELDEN & Co. - Stationsstraat - Boxtel.

Opruiming à contant.
Wegens vertrek naar elders ruimen wij op:

Bruine Boonen van 14 ct. bij 10 liter thans 8 ct.
Bruine Boonen van 12 ct. bij 10 liter thans 6 ct.
Witte Boonen van 16 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Groene Erwten van 18 ct. bij 10 liter thans 14 ct.
Prima Krenten van 18 ct. bij 10 pond thans 15 ct.
Prima groote Rozijnen v. 18 ct. bij 10 pd. thans 15 ct.
Rozijnen zonder pitten v. 20 ct. bij 10 pd, thans 15 ct.

Deze opruiming begint ZATERDAG 9 AUGUSTUS en duurt zoolang de voorraad strekt.

Zij, die nog wenschen te profiteeren van een volle baal of zak KRENTEN, circa 100 pond, kunnen deze bekomen

à f 12.-.

Pruimen van 20 cent, thans 15 cent.
Prima Bessensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele flesch.
Prima Frambozensap 10 ct. p. halve, 20 ct. p. heele „

Voor Bessen- en Frambozensap moet men flesschen meebrengen in ruil.

Sop voor de wasch van 5½ ct. voor 4 ct. per pak.
Wagensmeer bij 5 of 10 kistjes per kistje 18 cent.
Pudding per doos, 24 pakjes inhoudend van 5 ct., thans 80 cent.
Koffieboonen van 70 voor 65 ct., van 65 voor 60 ct., van 60 voor 55 ct, van 55 voor 50 ct., bij niet minder dan 5 pond.

Gaat dus allen naar de Molenstraat en doet uw voordeel voor den winter.

Aanbevelend,

J. VAN VELLINGA.
UITSLUITEND à CONTANT.

10% korting op alle artikelen.
Door bij ONZE FIRMA te koopen, vermeerdert U Uwe inkomsten. U betaalt de laagste prijzen en ontvangt bovendien van f 10.— bons een gulden terug.

HENRI v. d. VELDEN & Co. :: Stationsstraat, BOXTEL.

10% korting op alle artikelen.
Honderden van onze klanten, die vroeger niet aan sparen konden denken, hebben nu een spaarbankboekje alleen van het voordeel dat 10% korting hun geeft.

HENRI v. d. VELDEN & Co., Stationsstraat, BOXTEL

ASTHMA knijpt de keel dicht

Gij lijders aan asthma, laat onderstaande verklaring U overtuigen, dat de Abdijsiroop U van Uwe kwellingen en benauwdhedeu zal verlossen.

Mej. E. van Veen—Vlasman, wonende te Uithoorn, verklaart het volgende:

„2 lange jaren was mijn man, J. van Veen, lijdende aan asthma, waardoor dikwijls werken hem onmogelijk was. De aanvallen waren soms zoo hevig, dat hij meende te zullen stikken. Het zweet gutste hem dan van het voorhoof[redacted]agde hij over koude handen en voeten en over hartkloppingen. 's Nachts sliep hij niet. Wij hoorden veel over ABDIJSIROOP en mijn man wendde de Abdijsiroop aan.

Dadelijk kwamen de fluimen los, de benauwdheden verminderden en nadat hij vier flacons Abdijsiroop gebruikt had was hij volkomen genezen". De

Abdijsiroop
Klooster Sancta Paulo

geneest onvoorwaardelijk asthma, influenza, bronchitis, pleuris, slijm- en kinkhoest, en alle borst- en longaandoeningen.

Prijs per flacon van 230 gram f 1.—, van 550 gram f 2.—, van 1000 gram f 3.50. Eischt ROODEN BAND met de handteekening van den Generaal-Agent L. I. AKKER Rotterdam. Verkrijgbaar bij alle drogisten, de meeste apothekers en de bekende wederverkoopers.

Verkrijgbaar: te *Berkel*, A. BRENDERS. *Boxtel*, H. A. DE HAAS SELHORST Stationsstraat. *Esch*, Wed. P. KONINGS. *Gemonde*, A. v. d. VELDEN-v. d. SLOOT. *Haaren*, J. BOONS. *Liempde*, A. THOMASSEN en JOS. P. v. d. VELDEN. *Moergestel*, Wed. J. van VELDHOVEN. *St. Michielsgestel*, H. van BREUGEL en Wed. A. van GULICK. *Oisterwijk*, J. J. BLOMJOUS en JOH. v. LOON. *St. Oedenrode*, A. MOONEN. *Udenhout*, P. L. J. BATS VERMEULEN. *Vught* M. W. van der HEIDE en bij alle drogisten en de meeste apothekers.

A. van Dommelen Rechterstraat Boxtel

Drogisterij „Het Roode Kruis"

Alleenverkoop van de artikelen van Dr. Lamers & Dr. Indemans.

Alleenverkoop van de

Echte Urbanuspillen

De ECHTE Urbanuspillen, vroeger verkocht door den Heer Theodorus van Asveld, zijn nu verkrijgbaar bij **A. VAN DOMMELEN.**

Minzaam aanbevelend.

Roomsch Protest
tegen 4 Drankbestrijdersartikelen van Rector Thompson.

door

P. fr. ILDEFONSUS,
Minderbroeder-Capucijn.

1e Serie:

1. Meer Geheelonthouders! 2. Matigheid door Onthouding. 3. Erger dan Alcohol???

2e Serie:

1. Niet Integraal! 2. Is heel Nederland veralcoholiseerd?

Prijs van iedere brochure afzonderlijk:

1 ex. 10 ct. 25 ex. f 2.—.
50 ex. f 3.—. 100 ex. f 5.—.

De *„Nieuwe Venlosche Courant"* schreef: Anti-drankbestrijders vonden de artikelen van Rector Thompson zoo mooi, dat zij deze door den druk vermenigvuldigden en onder het volk verspreiden.

Zie naar uw vrienden! waarschuwde Rector Thompson vaak. Tot hem zelven gesproken kunnen die woorden zelfverwijt worden. Den nieuwen vrienden van Rector Thompson zou wellicht deze raad niet ondienstig zijn: **lees nu ook als tegengif, het Roomsch protest van den Capucijn."**

En *„Het Centrum"* nog: „Zoo is deze uitgave een propaganda-werkje voor de Katholieke drankbestrijding *welke door sommigen nog altijd te weinig of zelfs in 't geheel niet wordt gekend*, **wat o.a. overtuigend blijkt uit de artikelen**, waartegen P. Ildefonsus zijn Roomsch protest richt".

v. Moorsel & v. d. Boogaart, Uitgevers Helmond.